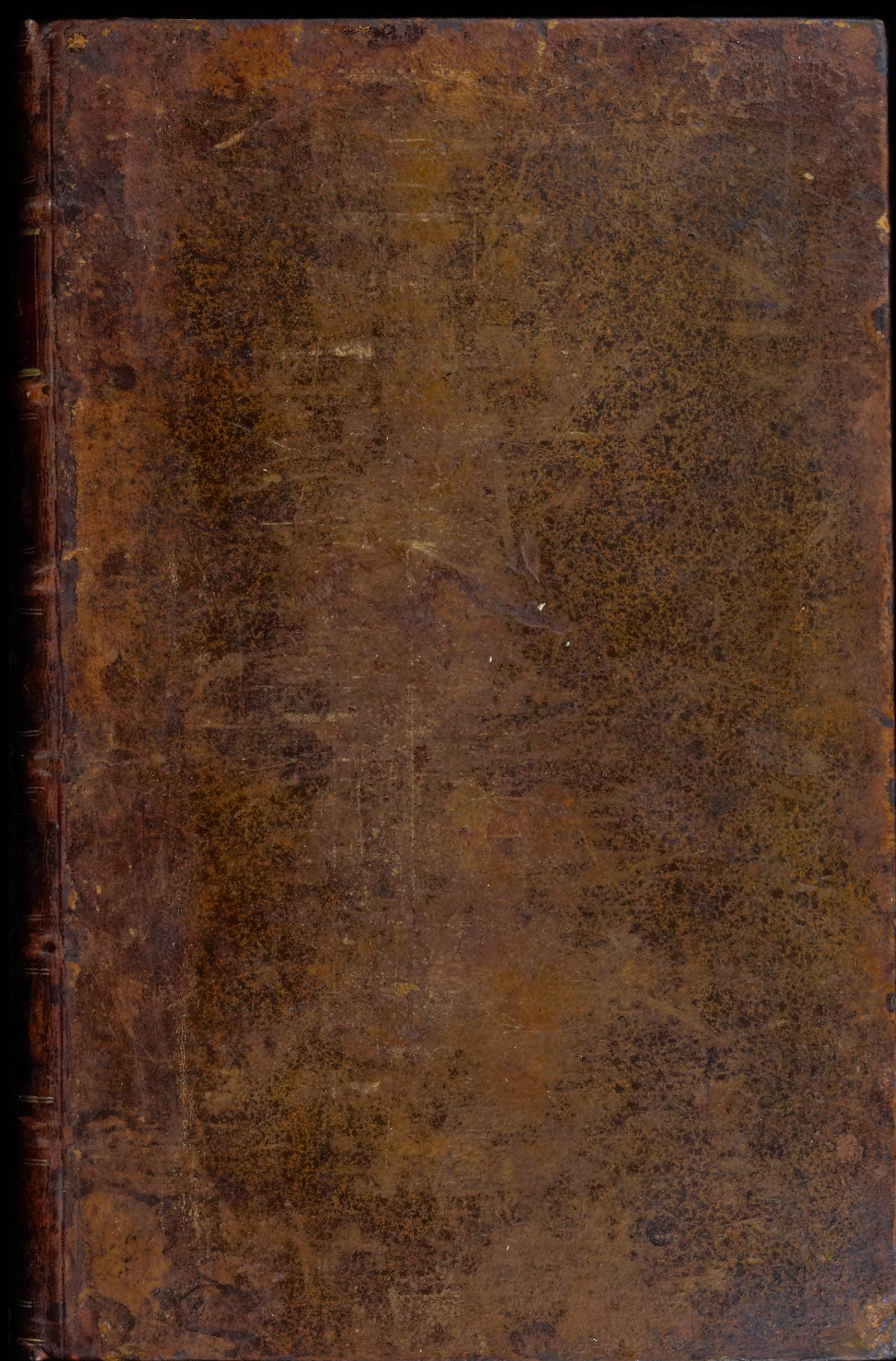

PETER
SEABY
B

NUMISMATA
IMPERATORUM
ROMANORUM
A TRAJANO DECIO
AD PALÆOLOGOS AUGUSTOS.
DUOBUS TOMIS.

NUMISMATA
IMPERATORUM
ROMANORUM
A TRAJANO DECIO
AD PALÆOLOGOS AUGUSTOS.

ACCESSIT

BIBLIOTHECA NUMMARIA,

Sive Auctorum qui de Re Nummariâ ſcripſerunt.

Operâ & ſtudio D. ANSELMI BANDURI, *Monachi Benedictini, Regiæ Magni Etruriæ Ducis Bibliothecæ Præfecti, & in Regiâ Academiâ Inſcriptionum ac Bonarum Literarum Academici Honorarii.*

TOMUS PRIMUS.

LUTETIÆ PARISIORUM,
Sumptibus MONTALANT, Bibliopolæ, ad Ripam P P. Auguſtinianorum, prope Pontem Sancti Michaëlis.

M. DCC. XVIII.

CUM PRIVILEGIO SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS.

PHILIPPO
AURELIANENSIUM
DUCI,
REGENTI.

RIBUTUM Tibi hoc offero de iis rebus quas in Galliâ comparavi, quod quidem tot ad Te nominibus pertinebat, ut de alio mihi cogitare non liceret. Quod factum meum ut judicio etiam tuo probem, patere

*

me paulo liberiùs hoc in loco de meis rebus explicare, quàm fieri vulgo ſoleat. Cum enim Principem eum adloquar cujus laus magna per ſe vocis meæ præconio non indigeat, ea exequar apud Te ſubtiliùs quæ ad confectionem operis mei atque editionem ſpectant. Ex quibus ſi fortè intelliges fuiſſe me hactenus non indiligentem, placiturum eâ re magis Tibi me confido, quàm ſi, cum omnibus eloquentiæ pigmentis atque inſulis, laudum tuarum perpetuâ commemoratione aures tuas obtunderem.

Cum igitur ex Italiâ profectus, Lutetiam, hoc ineunte ſæculo, veniſſem admodum adoleſcens, id uſu atque experientiâ meâ cognovi quod ſpe præceperam, veniſſe me ſcilicet in ampliſſimum quaſi quoddam emporium diſciplinarum omnium, ubi et literæ florerent, & literati eſſent in pretio. Nihil itaque mihi fuit antiquius, quàm ut, pro captu meo paulatim imbuerer artibus iis quas qui tenent eruditi nominantur.

Atque id eo conſilio faciebam ut, peracto disciplinæ tyrocinio, poſſem, magno meo commodo, applicare me ad viros doctos quos hîc reperiri plurimos noveram, & ad amplianda doctrinæ ſtudia ſymbolam quoque meam pro virili aliquando conferre. Ita, & obtemperabam COSMO III. *Magno Etruriæ Duci, cujus voluntate veneram et opibus ſublevabar, & exemplo præſtantium in omni genere doctrinæ ex Benedictinâ familiâ ſcriptorum, quantum erat in me, reſpondebam.*

Ex hac compoſitione ſtudiorum meorum emanarunt jam in vulgus, ſi non admodum erudita, non mediocri ſaltem labore ac diligentiâ confecta, volumina duo, quibus hiſtoria Imperii Orientalis quà civilis quà Eccleſiaſtica illuſtratur. Quod opus Magno Etruriæ Duci patrono meo dedicatum cum Regi Chriſtianiſſimo LUDOVICO MAGNO *obtuliſſem, eâ eſt ab illo comitate acceptum, ut novi hujuſce operis à me jam inchoati*

mira perficiendi animo meo alacritas injiceretur.

Ac primùm quidem, ut quam ſpartam ſortitus eram poſſem eam magnificentiùs exornare, theſaurum mihi ſuum apertum eſſe voluit Princeps optimus, ut immenſis illis rei numiſmaticæ opibus ad rem meam commodiſſimè fruerer. Deinde, quo et honeſtarer ipſe et illuſtrium hominum unde proficerem ſocietate gauderem, in illâ me celeberrimâ ſuâ Bonarum Literarum Academiâ hominem extraneum ſuprà numerum collocavit. Demum, novo huic libro, quem ſibi uti dedicarem prolixè conceſſerat, perpoliendo vim pecuniæ juſſit de Sacro AErario non modicam ſubminiſtrari. Quæ etſi magna per ſe benevolentiæ ſigna ſunt, ſpem tamen majorum mihi beneficiorum ſæpiſſimè oſtendebat. Ad extremum exquiſitis tanti me Regis honoribus decoratum Magnus Etruriæ Dux idoneum judicavit quem nobiliſſimæ Bibliothecæ ſuæ Præfectum appellaret.

His tot impulsus incitamentis, tot adjumentis instructus nummos veteres à Trajano Decio Aug. ad ultima senescentis ac propè afflicti Græcorum Imperii tempora, eo descripsi ordine ac modo, eâ curâ illustravi, ut eorum cognitio non facilè jam peti commodiùs quàm ex hoc libro possit; enodatio verò atque enucleatio, ut ne quid pudore dissimulem, non alia admodum requiratur.

Atque hoc doctrinæ genus si non aliud haberet operæ pretium quàm accuratissimam veteris historiæ notitiam, non contemnendum tamen ac negligendum videretur. Nunc autem, cum ad rei Christianæ non modo nascentis incunabula, verùm adultæ progressus et confirmatæ statum apprimè pertineat, dignum omnino censeri debet homine Christiano, nedum eo cujus ætas omnis Christo Domino consecrata delitias in literis et curiositatem, quæ vanitati proxima est, à se debeat amoliri.

EPISTOLA

Quo major ac certior mihi ſpes affulget, PRINCEPS AUGUSTISSIME, *fore non ingratum Tibi nec injucundum opus hoc quod, de ſententiâ* COSMI III. *Magni Etruriæ Ducis, Regiæ C. T. Do, Dono, Dico, Conſecro. Meritò ſanè. Quis enim omnium potiori ſibi jure vindicet quàm Regni Gallici Moderator promptuarium hoc eruditæ vetuſtatis, refertum numiſmatibus exſcriptis vel è Theſauro Regio, vel ex illo Dominæ matris tuæ pretioſiſſimo, vel certè ex variis Gallorum hominum cimeliis. Quod munus meum ſi, quâ ſoles ipſum me, eâdem voluntate accipias, ita fiet profectò ut, unde tot in me bona defluxerunt, eo redeat grati ac memoris animi teſtificatio. Neque enim obſequium Tibi meum alio meliùs modo poteram declarare quàm ſi donum hoc ad auguſtos pedes tuos deponerem, neque abundantiùs eruditis tuis gratificari quibus debere me multum profiteor, quàm ſi ſingulis propemodum verſibus eorum nomina oculis*

tuis

tuis perlegenda ſubjicerem. Erit hoc meum quaſi minerval apud illos quòd, qui laboribus meis eorum ſtudia mediocriter adjuvem, certè, cum idem eorum nomenclator ac præco apud Te in hoc opere ſim, fortunis et gloriæ non mediocriter inſerviam.

Heroum eſt amare bonas artes, eruditos diligere; quod exempla ab Alexandro illo Macedone ad ætatem uſque noſtram repetita confirmant. Habet id ab iis natura tua ut et præclarè agas, & qui actiones tuas mandare poſſint monumentis literarum doctiſſimis hominibus delectere. Sic eos enimvero fovere amas et honeſtare, tantam commendatione tuâ claritatem eis et gloriam concilias, ut etiam Majoris Ruſſiæ Dux Moſcoviticæ gentis Imperator in unum è tribus eorum collegiis nuper voluerit cooptari. Senſi equidem et cum magnâ Tui admiratione ſum expertus quâ humanitate literatorum vel minimum proſequerere: cùm regni totius quod Regi puero ſtudes con-

ſervare quamflorentiſſimum negotiis aliquantulum omiſſis ad R. C. me Tuam ſineres quaſi otioſus accedere ; cum de hac ipsâ politione ſciſcitarere ; cum denique difficillimis Artium temporibus editionem hanc benignitate tuâ ad exitum promoveres.

Satis hæc erant , opinor , quo meum à temeritatis crimine conſilium vindicarem. Quæ tamen ut maximè abeſſent , nihilominus ad Te pertineret hæc mea plurium annorum lucubratio.

Ipſi nimirum Imperatores , quorum duobus his voluminibus monumenta continentur , non aliis ament teri manibus imagines ſuas quàm ejus Principis qui toties meruerit Imperator appellari ; qui , vel in ipſo ætatis flore ſic ingenii , ſic animi vires ad Nerwindam explicarit , ut corroboratos milites virtute , ſapientiſſimos Duces prudentiâ ſuperaret ; qui deinde maximis exercitibus ac bellis ſummâ cum laude præfuerit ; qui tot arces in Hiſpaniâ , tot urbes munitiſſimas

disjecerit; qui ſcopulum infamem ad quem tot ducum vis ac virtus eliſa atque infracta conciderat, Ilerdam primus expugnarit; quem niſi vulneris magnitudo atque acerbitas ab Italicâ expeditione removiſſet, confectum celeriùs multo bellum habuiſſemus; cujus, ut verbo complectar omnia, cum Ludovici Magni *bellis glorioſa facta illigata ſunt atque confuſa ſic, ut iiſdem in numiſmatibus ad æternam nominis Gallici laudem conſignata ſint.*

Neque verò quiſquam erat cui arrideret magis aut magis eſſet accommodata conſtituendis civitatibus aut gubernandis clarorum virorum hiſtoria, quàm ei qui potentiſſimum totius Europæ regnum, pro jure ſuo ita moderatur, ut in dubio relinquat virtute ne imperatoriâ magis ac bellicâ, an civili et domeſticâ prudentiæ laude præſtantior ſit exiſtimandus.

Faxit ille cujus numine imperia reguntur ac vigent Deus O. M. ut præcellentem

EPISTOLA

INSTINCTV DIVINITATIS, MENTIS MAGNITVDINE, FVNDATORem QVIETIS, *optimarum artium, non minùs quàm heroum Gallia parens ac nutrix ſanum diu Te incolumemque* SECVRITati PVBLicæ *conſervet.*

ANSELMUS BANDURI.

PRÆFATIO.

PRÆFATIO.

QUO tempore elaborabam opus inſcriptum, *Imperium Orientale*, &c. fortè accidit ut Regium Numiſmatum Theſaurum, ac muſeum Fucaltianum oculis perluſtrarem, animi gratiâ magis, quàm quod in iis quidquam novum, & à doctiſſimo Ducangio prætermiſſum quod ad cætera Antiquitatum CP. monumenta adderetur, inveniri poſſe ſperarem. Cujus laboris & induſtriæ cum cepiſſem eum fructum, ut id denique verum eſſe deprehenderem quod mihi perſuaderi antea paſſus non eram, vix decimam numiſmatum partem in Tabulis Ducangii comparere, indeque novam numiſmatum ſeriem ordiendi conſilium cepiſſem; brevi ſubiit cogitatio, à Diocletiano faciendum eſſe initium, quòd Princeps ille novam iniit regundi orbis Romani rationem, primuſque omnium, tametſi majeſtate Imperii indivisâ, Imperium tamen æqualiter diviſit in duas partes, iiſque præeſſe voluit Auguſtos duos, quibus deinde Cæſares duos adjunxit, Gal. Maximianum & Conſtantium, quem Ducangius agmen ducere voluit. Movebat ſcil. quòd plurima in horum Cæſarum nummis conſignata erant, quorum ratio percipi non poterat, niſi inter ſe, & cum Auguſtorum nummis compararentur, veluti quòd in Conſtantii nummis victoria Sarmatica commendaretur, quòd quatuor viri paludati ſacris operarentur ante caſtra; quòd de Illyrici virtute, de Carthagine auctâ ac felice eidem gratularentur monetarii. Ita cur Jovis & Herculis in tutelam ſe dediſſe diceretur Conſtantius, cur idem cum Diocletiano conjungeretur, Gal. Maximianus cum Val. Maximiano, facilè intelligebant qui horum omnium numiſmata contrectaverant, alii ne conjecturâ quidem conſequi poterant. Eâdem conſilii inopiâ conflictabamur, cum poſt quartum Cæſarum annum numiſmata Ægyptiaca deſiderari videbamus, niſi in Diocletiani anno decimo-tertio, ac decimo Herculii eadem cudi deſiiſſe deprehendiſſemus. Poſtremo, ſine Diocletiani & ejus Collegæ nummis, nihil fermè erat in Cæſarum nummis ad memoriam inſigne, cui certam lucem affundere poſſemus, cum iis contrà nihil erat, quod vel imperitum falleret. Igitur hæc omnia ſimul conquirere cœpi, certas in claſſes diſtribui, rariſſima quæque, præſertim è Theſauro Regio, in æs incidi curavi: ſed affecto jam opere, cum in eo propè res eſſet, ut typis committeretur à me inſtituta ſeries, tum demum intellexi me à propoſito

quàm longiſſimè declinaſſe, operamque meam non magis ad hiſtoriam Conſtantinopoleos pertinere, quàm ad res in univerſo Imperio geſtas, & quidem quinquaginta fermè annos ante, quàm de condendâ novâ Româ cogitaret Conſtantinus Magnus. Quibus cum accederent graviſſima rationum momenta, quæ me juberent lucubrationes meas in unum alterumve annum premere, ac viri docti, & Antiquitatis ſtudioſi, quales hæc Urbs ſemper aut protulit, aut in ſinum ſuum recepit, rariſſima numiſmata mecum ſe communicaturos eſſe humaniſſimè pollicerentur, eorum conſilia anxiùs expetere cœpi, omneſque in eâ ſententiâ eſſe deprehendi; ſi quis à C. Julio Cæſare numiſmatum ſeriem ordiatur, & ad poſtremos Imperatores perducat, hunc de re literariâ optimè meriturum, famamque immortalem ſibi comparaturum eſſe; ſed qui eam rem ſuſcipiat, eum non ingenio & eruditione ſolùm, verùm etiam otio ac divitiis abundare oportere, eique non intrà Urbem, tametſi hujuſmodi opibus inſtructiſſimam, conſiſtendum, ſed perluſtranda eſſe Italiæ, Germaniæ, Bataviæ, Magnæ Britanniæ, totius denique Europæ muſea. Quæ cum præſtari à me non poſſe intelligerent, prætereaque primorum temporum deſiderium leniùs ferrent, quòd in iis minùs indiligens fuerat Comes Mediobarbus, & qui deinde nummi prodierant, à viris doctis deſcripti ſubinde, & illuſtrati fuerant; hortabantur iidem, ut ſaltem à Trajano Decio opus meum auſpicarer, confirmabantque plurima à me repertum iri, quæ omnium Scriptorum diligentiam fugerant.

Hîc igitur habes, Erudite lector, Auguſtorum Auguſtarumque, Cæſarum & Tyrannorum à Trajano Decio ad Palæologos Auguſtos, numiſmata omnia Latina, Græca, Ægyptiaca ex omni metallo ac modulo, quotquot in Theſauro Regio, & in ampliſſimis inclytæ hujus urbis Muſeis videre ac deſcribere licuit; adjectis quæ in Regio Magni Etruriæ Ducis Theſauro aſſervantur, necnon iis quæ ex Brandenburgico cimelio Laurentius Begerus, è variis Mediobarbus, Vaillantius, Harduinus, aliique in lucem edidere.

Univerſum opus ita digeſſimus; primùm uniuſcujuſque Principis vitam propoſuimus ita ſcriptam, ut nihil prætermitteremus, quod quidem à ſcriptoribus coævis proditum eſſet, ad memoriam inſigne, ac ſingula quibus annis geſta eſſent accuratè moneremus: quâ in re prorſus ingrati in Tillemontium & Pagium eſſemus, niſi illorum operibus nos multo labore levatos eſſe profiteremur: verùm quia neuter ſatis intellexit quanta ex nummis utilitas percipi poſſet ad illuſtrandam reſtituendamve hiſtoriam aut temporum rationem, non raro nobis contigit, ut ea retractare cogeremur, in quibus nummorum rationem non habuerant viri nunquam ſine laude appellandi; & ea quidem, in quibus peccaſſe nobis videbantur, interdum prolatis nummis emendavimus in ipſis Imperatorum vitis; ſed ubi id,

nisi pluribus verbis exequi non potuimus, sententiam quidem nostram posuimus, at argumenta quibus nitebatur, alium in locum, hoc est, in notas rejicere libuit.

In Imperatoribus ac Tyrannis collocandis à Mediobarbo paulum differimus; ille enim temporum rationem non adeo habuisse videtur; nobis verò visum est, ut justos Principes primùm, deinde eorum uxores ac liberos Cæsares disponeremus, ac singulis ordine subjungeremus quos Tyrannos appellari placuit, quia aliquot tantum Provinciis imperitarunt, & ab iis qui justi Principes habentur, aut cæsi, aut in ordinem redacti sunt.

Vitam excipiunt rarissima quæque numismata in æs quàm diligentissimè incisa. Pleraque ex amplissimo Christianissimi Francorum Regis Thesauro, alia variis è cimeliis prodeunt. Regia suis ut sumptibus cælari curaremus, permisit LUDOVICUS cognomento MAGNUS, rerum gestarum gloriâ Maximus, sumptusque cùm ipse, tùm etiam eximius Princeps, qui nunc inclytum hoc regnum moderatur, PHILIPPUS Aurelianensium Dux, liberalissimè suppeditaverunt. Quibus cum eo nomine immortales gratias agamus, tùm etiam agere debent omnes Antiquitatis studiosi. Non ejusdem artificis manu cælatæ sunt tabulæ omnes: Ertingero Helvetio tandiu usi sumus, donec naturæ satisfecit; ab eoque in æs incisa sunt pleraque numismata quæ in altero volumine comparent: post ejus mortem Philippus Simonneau operam nobis præbuit; cum hic denique peregrinaretur, quæ supererant in utroque volumine cælavit Daniel Cochin. In disponendis numismatibus hunc ordinem secuti sumus: si quæ fuerint alicujus Principis maxima, ea primum locum tenent; sequuntur numismata primæ formæ & secundæ; tum aurea, & argentea; postremo ærea minimi moduli: singula verò integra incisa sunt, nisi quando plurium idem capitis typus eademque fuit epigraphe; horum enim aversas partes ordine collocavimus, ac inter se lineâ conjunximus.

Tabulas sequitur series numismatum per varias classes ita distinctorum, ut aurea primum locum teneant, proximum argentea, ærea postremum. Hæc porro varias in partes distributa sunt; primas enim tenent ærea maximæ formæ, qui *Medaglioni* vulgò dicuntur; hisque subjuncta sunt primi, deinde secundi, ac denique tertii moduli numismata. In serie aureorum & argenteorum formæ etiam rationem eatenus habuimus, ut ea indicaremus, quæ mole & magnitudine præcipuâ occurrebant, quorumve parvitas ipsa insignis erat, monebatque locum iis inter Quinarios dandum esse.

Singulis in classibus & classium partibus nummi ordine alphabetico digesti sunt; uniuscujusque verò caput cum suâ epigraphe accuratissimè descriptum est; quibus in Museis singulos contrectaverimus, indicant literæ singulares nummis subjunctæ.

In nummis æreis ſingulorum modulorum hunc ſervavimus ordinem; Romanos primos omnium deſcripſimus; eos ſequuntur qui in Coloniis cuſi ſunt, tum ſubjecimus Græca numiſmata, Ægyptiaca denique agmen claudere juſſimus: ſed in Romanis nummis ex ære quiddam nobis præter votum accidit; quòd ſcilicet ſuis locis diſponere non potuimus eos quos olim deſcripſerant Occo & Mediobarbus Comes: cum enim cujus metalli forent ſinguli per neutrum ſcire liceret, omnes poſtremum in locum rejecimus, & eorum quidem deſcriptionem cum fide repræſentavimus, ſed noſtrum, hoc eſt alphabeticum ordinem in iis quoque exhibendis ſecuti ſumus; quod eum noveramus uſui eſſe maximè accommodatum, nec obnoxium erroribus quibus Occonis & Mediobarbi ſeries deformatæ ſunt.

Nummis pleriſque adjectæ ſunt, ſed in imâ paginâ, multiplices notæ: ſunt quæ raritatem nummorum edoceant; ſunt etiam quæ novitatem, ſi quæ nimirum epigraphe, aut ſi quis typus cum hac illâve epigraphe conjunctus primum occurrat. Prodeunt nummi qui nec in Mediobarbi, nec in Vaillantii operibus comparuerant? hoc quoque lectorem noſtrum monere libuit, &, ut quidem ſpero, licuit: poſtremo ſi quid in nummis conſignatum erat paullo obſcurius, quod aliunde illuſtrari poſſet, aut ſi quid ex iis extundi poterat, quo reſtituerentur Geographia, Chronologia, Hiſtoria, fideſve rebus à ſcriptoribus narratis firmaretur, id monere in notis officii noſtri eſſe duximus. Ita factum eſt, ut ex iis quædam breviſſimæ, aliæ contrà prolixiores, ac penè ad exemplum juſtæ diſſertationis ſcriptæ ſint; quòd certis in rebus quæ hactenus controverſæ ac plenæ diſſenſionis inter doctos fuerant, ſingula rationum momenta diligenter perpendenda eſſent; quòd interdum ſubtiliores quaſdam nummos interpretandi rationes confutare neceſſarium videretur: quòd denique falſi ſuſpicione abſolvendi eſſent antiqui ſcriptores, & unde argumenta perſuaſibilia ad fidem hiſtoricorum labefactandam petierat vir noſtrâ ætate acutiſſimus & doctiſſimus, inde graviſſima & firmiſſima ad eorum antiquitatem aſſerendam duci poſſe demonſtrandum eſſet.

Huic nummorum ſeriei ſubjuncti ſunt indices accuratiſſimi: primus Inſcriptiones quæ ſingulorum Imperatorum capita in nummis, qua Latinis, qua Græcis, qua Ægyptiacis ambiunt, exhibet: in altero variæ averſarum partium in nummis Latinis Inſcriptiones ordine literarum deſcriptæ ſunt: tertius idem præſtat in nummis Coloniarum, quartus in nummis urbium Græcarum. Quæ ſit hujuſmodi indicum utilitas nemo non videt: ſcilicet quot quiſque Princeps prænominibus, nominibus, cognominibus inſignis fuerit, quâ ratione hæc inter ſe conjunxerit; quâ primùm ætate quæque inſcriptio in nummis conſignata ſit, aut quæque urbs monetam impetrarit, noviſque titulis ſe jactaverit, illic nullo negotio diſcere poſſunt antiquitatis ſtudioſi; ſuperioribus tamen multo utilior eſt index

index quintus, qui cum altero volumine compingendus erat, nisi nimia ejus moles obstitisset : in eo quippe typos qui in aversis partibus utriusque voluminis sculpti sunt, singulos sub suâ epigraphe descripsimus; quo labore nostro mythologia vetus illustratur plurimum, & uniuscujusque virtutis emblemata ac symbola facillimè edisci possunt.

Sunt & alii duo Indices huic præfationi subjuncti; unus museorum, quorum domini numismata sua nobiscum communicarunt, ac librorum è quibus alia exscripsimus; alter Augustorum Augustarumque, Cæsarum & Tyrannorum qui in hoc volumine continentur, alphabeticus.

Addita est Tabula Geographica Provinciarum & Urbium Coloniâ Romanâ, vel Municipii jure, vel aliâ quâvis prærogativâ insignium, quæ Imperatorum Romanorum à Traj. Decio ad Claudium Gothicum effigies in nummis suis expresserunt; à peritissimo ac doctissimo Guillelmo Delisle, è Regiâ Scientiarum Academiâ, adornata; quæ tabula eo utilior est, quo singularum urbium tituli accuratiùs in eâ, quàm in cæteris descripti sunt.

Hîc dicendum erat de Bibliothecâ Nummariâ, quam novo prorsus exemplo scripsimus, cum de singulis libris qui in illâ enumerantur judicium nostrum interposuerimus; sed consilii nostri rationem in ipsâ Bibliothecæ præfatione explicavimus; quamobrem id unum superest, ut nonnulla quæ in primo volumine vel omissa, vel alioqui indiligentiùs tractata sunt, hîc retexamus.

Quinque & triginta annorum historiam complectitur primum volumen; de quâ historiâ, multò rectiùs quàm Herodianus de eâ quam literis consignavit, dicere possumus, nusquam aut imperiorum tam diversas successiones, aut bellorum vel civilium, vel externorum tam varios casus atque eventus, aut principum ac tyrannorum vitas adeo novas atque inauditas reperiri. Sed cùm plurima complectatur penè suprà veri fidem, tum etiam destituta est historicis, aut scriptores planè nugaces & imperitos nacta est, è quibus nihil fermè extundi potest quo stirpium series illustrentur, demonstreturve temporum ratio.

Hoc incommodo maximè laborat Deciorum historia. Quæ Traj. Decii uxor fuerit diu addubitatum est, nunc constat Herenniam Etruscillam fuisse, ex eoque matrimonio natum Herennium Etruscum; de Hostiliano variant eruditorum sententiæ; hunc plerique Decii filium fuisse affirmant, generum alii contendunt; ab eo scil. ductam esse alteram Etruscillam, cujus nummos à matris nummis fatentur hactenus dignosci non potuisse. Variis argumentis hanc opinionem tueri solent; primum & alterum ducunt è veteribus scriptoribus; ab iis enim unum Traj. Decii filium memorari, qui in acie periit; deinde mentionem Hostiliani ab iisdem ita fieri, ut ejus patris

non meminerint : tertium argumentum præbent numiſmata, quòd in illis hæc Hoſtiliani nomina legantur, *C. Valens Hoſtilianus Meſſius Quintus*; inde quippe conſtare, aliâ familiâ ortum, & in Meſſiam Quintam inſertum eſſe vel adfinitate, vel aliâ quâpiam viâ. Quibus porro hæc argumenta ſatis firma ſunt, iis quærere libuit, num Hoſtilianus natus foret eo Principe, quem ferunt paucos dies à Gordiani cæde imperaſſe, qui quidem M. Severus Hoſtilianus apud Goltzium dicitur. Atqui ex ſimilitudine pronominis, ſi cætera differant, nemo cognationem arguerit, in eâ præſertim ætate in quâ verſamur; tum enim nomina miro quodam modo confundi ac perturbari cœpiſſe conſtat; prætereaque M. Marcii, ac Severi Hoſtiliani hiſtoria viris doctiſſimis falſi, nec immerito ſuſpecta eſt, quòd nec idoneos auctores nacta ſit, & adhuc in tenebris deliteſcant nummi, quos Hub. Goltzius ſive veteres, ſive confictos contrectaverat. Quod pertinet ad Hoſtiliani noſtri nomina, duo referri poſſunt, primum Quinti nomen, ut vocant, proprium huic fuiſſe, penè conſtare ex nummis in quibus HETRVSCVS ET QVINTVS CAESS. ſimul exhibentur; alterum, perfectam nominum ſimilitudinem cum patriis nominibus haud magis ab Hoſtiliano exigendam eſſe, quàm ab Hetruſco, qui *Quintus Herennius Etruſcus Meſſius Decius* vulgo appellatur, atque ita materna nomina paternis plerumque præpoſuit. Enimvero quod ne Antoninorum quidem ſæculo obtinuit, cur id requiramus in ſæculo Decii? Nam è duobus M. Aurelii filiis, unus, cujus memoriam nummi noſtrâ ætate reperti renovaverunt, cum *Annius Verus* diceretur, nullum è paternis nominibus receperat; alter verò ita à patre *M. Aurelius Commodus Antoninus* dictus eſt, ut perſæpè etiam *L. Ælius Aurelius Commodus* nominaretur, quod Ælii nomen aliunde ſibi adſciverat. Variæ nimirum ac multiplices cauſæ Romanos, ut ſuis nominibus alia adjungerent impulerunt, quas in hiſtoriâ, qualis ad nos pervenit, mancâ ac mutilâ fruſtrà quæſieris. Itaque, cur Æmilianus plerumque *M. Æmilius*, interdum *C. Julius* dicatur in nummis; cur Gallieno *Egnatii*, vel *Ignatii* nomen additum ſit; cur denique hic Decii filius dictus ſit *C. Valens Hoſtilianus*, nemo, ut quidem opinor, in hac ſcriptorum inopiâ conſequetur. Superſunt auctores, quos adverſarii noſtri contendunt de Hoſtiliano ita ſcripturos fuiſſe, ut de Traj. Decii filio, ſi filius reverâ fuiſſet; horum auctoritatem defugere nolumus, ſi quid affirment quod aliunde non refellatur; verùm ſi quid aliunde conſtet, quod prætermiſerint, id etiam ſequi nobis licere videtur. Atqui è nummis liquet, Hoſtilianum Decio adhuc vivo Cæſarem una cum Etruſco fuiſſe; nec profecto credibile eſt, ad ſpem Imperii vocatum fuiſſe generum Principis, cui filius eſſet Imperio dignus, & jam imperator. Præterea ne ſcriptores quidem nobis hîc deſunt; Zoſimus enim alterum è Traj. Decii filiis ſuperſtitem à Treb. Gallo adopta-

tum esse, brevique ex insidiis periisse scripsit; quod etsi minùs accuratum est, nemo tamen diffitebitur, sermonem à Græco scriptore haberi de Hostiliano, quos alii ex auctoritate Senatûs post Deciorum cædem imperasse cum Gallo, & intrà annum pestilentiâ correptum obiisse prodiderunt.

Quædam epochæ in nummis Deciorum apparent; quarum aliæ ætatem quâ Trajanus Decius imperavit nos edocent, ex aliis quot annos imperaverit, discimus; sed Rhesænensium & Anazarbi epochæ illustres, ac multorum scriptis celebratæ, aliæ paullò obscuriores sunt; nam tertium annum in nummis Ægyptiacis Decii consignatum esse, perpauci novere; in Romanis, nemo; nuper enim è terræ visceribus erutus est nummus hic ex Æ. III. cujus descriptionem R. P. Chamillart nobiscum humanissimè communicavit:

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

P M TR P III COS PP. Figura muliebris stolata stans, dextrâ caduceum oblongum humi positum, lævâ cornucopiæ tenet.

Extat etiam Her. Etrusci nummus singularis, in quo Trajanus Decius P M TR P II CONS II. dicitur; qui nummus ad fidem Consularibus Fastis confirmandam omnino opportunus est.

Quod ad nummos Viminacii spectat, ii nobis ad rationem illorum temporum restituendam utilissimi semper visi sunt; ex iis enim apparet, primùm, Coloniam illam decimum annum ex quo deducta erat, numeravisse cum Traj. Decius ad Imperium pervenit, duodecimum, cum in acie occubuit; deinde, marito superstitem, ac decimo-tertio Coloniæ anno adhuc Augustam fuisse Her. Etruscillam, tametsi anno duodecimo Treb. Gallus imperare cœperit; postremo, cum Æmiliano imperante, imò Valeriano & Gallieno jam Augustis nondum elapsus esset decimus quartus Coloniæ annus, frustrà à nonnullis contendi, annum Imperii quartum à Treb. Gallo inchoatum esse.

Postremum hoc confirmant nummi Provinciæ Daciæ, quæ quintum annum Decio adhuc vivo, septimum Æmiliano jam Augusto, numerabat; quamobrem, cur quartus Tribunitiæ potestatis annus in Treb. Galli & Volusiani nummis consignatus sit, cur item annus tertius in utriusque nummis Ægyptiacis, sæpè mirari subiit: superioribus enim nummis convenit cum Dexippo coævo scriptore, à quo proditum est, Trebonianum ac Volusianum annum & octo menses imperasse. Cujus rei aliud etiam, & quidem gravissimum argumentum proferre licet: nam quòd annus 299. in nummis Ægæensium Ciliciæ Æmiliano cusis apparet, inde Principem illum intrà autumnum anni 252. & autumnum anni 253. imperare cœpisse constare videri.

His accedunt Consulatus Valeriani & Gallieni, de quibus brevi

dicturi sumus: primum enim cur Treb. Gallo Corn. Superam in matrimonium collocaverimus, monendus est lector. Quam superioris ætatis antiquarii cum scripsere Valeriano Jun. nuptam videri, nullis quidem argumentis paullò gravioribus se in eam opinionem adductos esse professi sunt; quod tamen artificium ejus nummorum à nummorum Saloninæ artificio haud abhorreret, deinde quod Cornelia foret, perinde atque Salonina, idcirco hanc se maluisse Valeriano Jun. quàm nulli Principi collocare. Nos ex ejus nummorum scalpturâ deprehendimus, eam paullo majorem natu exhiberi, quàm ut uxor fuerit adolescentis Principis; deinde Treb. Galli nummis similes esse ejus nummos. In hanc porro sententiam propendisse Andream Morellium, virum, ut novere omnes, summâ eruditione & acri judicio pollentem, libentissimè vidimus.

Quod ad Valerianum attinet, una omnium sententia est, hujus ortum ad annum Christi 253. referendum esse, quâ in re nummi cum scriptoribus mirè conveniunt. Cum enim Cos II. anno primo Imperii, III. anno secundo, IV. anno quarto fuerit, supersunt nummi, in quibus TR P II COS II & COS III. TR P III COS III. TR P IIII COS III & COS IIII. dicitur. Verùm ut illic omnia plana & aperta, ita nihil non obscurum in Gallieno; cujus tamen historia eo diligentiùs illustranda est, quo majores sunt ejus partes hoc in volumine; nam quindecim integros annos complectitur.

Fuit hoc olim in more positum, si duo simul Augusti imperarent, eorum ut unus Pontifex Maximus esset, alter in omnia sacerdotum collegia cooptaretur; eumque morem ad Gallienum usque obtinuisse nemo negat: sed Gallienum primum omnium Pontificem Maximum una cum patre fuisse, Mediobarbus arbitratus est, suamque opinionem secutus est in disponendis ejus nummis. Id cujusmodi sit, explorandum est: tres enim sunt Gallieni consulatus, quos cum patre cepit; primus anno primo, alter anno secundo, tertius anno quarto: quartum anno Imperii octavo auspicatus est. Atqui hæ Consulatûs notæ cum maximo sacerdotio conjunctæ in ejus nummis apparent: TR P IIII COS II & COS III. TR P V COS III & COS IIII. TR P VII COS III & COS IIII. Ex his notis tres in Gallienum unum convenire videntur, hæ scil. TR P IIII COS II. & TR P V COS III. & TR P VII COS III. duæ contrà in Valerianum unum, TR P V COS IIII. & TR P VII COS IIII. nimirum Valerianus anno quarto jam Consul III. jam IV. anno quinto erat; Gallienus verò IV. Consul anno demum octavo fuit. Cæteras non moramur, quòd ea quæ tertium Consulatum cum anno quarto conjungit, in ambos conveniat; altera, in quâ septimus annus cum tertio Consulatu comparatur, Gallieno concedi fortasse queat. Enimverò, si ex horum nummorum authoritate Gallienum Consulem IV. anno septimo, imò anno quinto agnoscimus, nihil deinde causæ erit, quo minus hunc etiam Pontificem

Pontificem Maximum fuisse dicamus; sed grandem mendacii dicam Fastis impingamus necesse est; quod quàm durum sit, nemo neget, qui saltem noverit ex eorum perturbatione quantæ in historiâ tenebræ oriantur; si verò Fastos tueri velimus, ineunda ratio est, quâ omnes eas notas ad Valerianum unum referendas esse demonstremus; quâ in re aquam nobis hærere ingenuè fatemur: hîc enim non placet ea quam in argumentis propemodum similibus usurpavit Erud. Pagius; duplicem Consulatum fuisse, suffectum & ordinarium: Valerianum suffectum Consulem fuisse adhuc privatum, tum ordinarium: Consulatûs suffecti rationem haberi in omnibus ejus nummis, non haberi in aliquot nummis Gallieni, in quibus nimirum TR P IIII COS II & TR P V COS III. dicitur; hoc, inquam, minùs placet, quòd ejus inconstantiæ exempla in Valeriano desunt; tametsi certâ quâdam de causâ id à monetariis confieri potuisse non ignoremus; quòd cum eorum muneris esset, ut Valeriani, primarii scil. Augusti, annos & Consulatus consignarent, eam rationem secuti sunt in nummis Gallieni, quæ in Gallienum etiam conveniret. Haud omittendum hîc est, si quis hanc rationem amplecti velit, eodem propè exemplo anteà annos & Consulatus Treb. Galli ac Volusiani conjunctos à Monetariis fuisse; nam cum in nummis maximæ formæ duorum Principum effigies exhibuissent, cum epigraphe IMP GALLVS AVG. IMP VOLVSIANVS AVG. in aversâ parte eosdem repræsentarant curru quadrijugo vectos, & in uno quidem nummo eos TR P II COS II ET COS. esse prodiderant, cum Volusianus adhuc esset in primo Trib. Potestatis anno; in altero, ne ullo quidem servato discrimine, TR P II COS II. inscripserant; quod cum nullo exemplo factum esset, rei insolentiâ commotus Erud. Harduinus, postremum nummum (de primo nondum audierat) ab imperito quodam confictum esse arbitratus est.

Nummi epigraphen, P M TR P VII COS III. in Gallienum fortasse convenire idcirco diximus, quia exeunte septimo Trib. Pot. anno Valerianum à Persis captum innuit S. Dionysius Præsul Alexandrinus, dum *septennii circulum jam emensum, anno Imperii nono* Ægyptum recuperasse Gallienum scripsit. Quamobrem in dubio relinqui placet, num in nummo Valeriani Ægyptiaco rectè legerimus L. H. *anno* VIII. maxima enim merito suo apud nos est ejusmodi scriptoris authoritas, nec ignoramus quàm fallax sit in literis A. & H. dignoscendis oculorum judicium. Vix tamen adducor ut credam, de Valeriani clade nuntium in Italiam perlatum fuisse dum adhuc in decursu esset annus septimus; sic enim ea clades ad initia anni 260. referenda esset, quod per alia vetustatis monumenta non licet. Sed quòd eam, decepti authoritate Pollionis, ad extremum anni retulimus, id temerè à nobis factum esse ingenuè fatemur; hoc enim ex eo quod Macrianorum ac Balistæ conjurationem ineunte anno

261. erupisse prodidit, colligere non debueramus; cum idem monuisset, non temerè, sed postquam exercitûs expectationem destituisset Gallienus, variaque inter duces consilia de summâ Reipublicæ habita essent, placuisse novum Imperatorem creari.

Enimverò ne toto quidem anno 260. sed sub extremum anni 259. Valerianum Macriani fraude captum esse arbitrabatur doctissimus Pagius. Cujus opinionem si sequamur, nihil fermè non in illius temporis historiâ immutandum erit; sed novis profectò in eam ac levibus argumentis lapsus videtur. Primùm enim, ex eo quod post anni interstitium Dionysius Pontifex Romæ creatus est, inde non sequitur promulgatum jam tum fuisse edictum de pace Ecclesiis reddendâ, cum aliis de causis id fieri potuerit, veluti quod nostri animos denique confirmassent, quodve Magistratuum iras temperasset authoritas Gallieni, qui ab injuriis nobis inferendis mirum quantum abhorrebat. Deinde, quanti facienda esset scriptorum qui supersunt auctoritas, qui Valerianum sexto aut septimo anno in servitutem abductum esse testati sunt, Pagius ipse docuit cùm aliis in locis, tùm maximè ubi de Postumo agit; illic enim Pollioni, ne ter quidem aut quater scribenti Postumum septennium imperasse, fidem habendam negat. Quem igitur hîc authorem potissimum sequimur? Eundem, quem superiùs appellavimus, S. Dionysium Alexandrinum; qui, cum laudato loco obstiterit, quominus Valeriani cladem diutiùs differremus, nunc ut eam ne retrotrahamus monet. Scilicet cum de Valeriani Edicto adversus Christianos sermonem sanctus vir instituisset, huic accommodavit hæc Apocalypseos verba: *Et data est illi potestas faciendi per menses quadraginta duos.* Unde liquido constat, Valerianum tres annos ac sex circiter menses imperasse, ex quo Christianos exagitare cœpit. Atqui octavam hanc, ut vocant, persecutionem excitatam esse anno 257. demonstravit vir nostrâ ætate doctissimus Pearsonius, primumque ejus impetum in Africâ excepit S. Cyprianus, quem illo anno die 30. Augusti pro tribunali stetisse certum est. Quamobrem, sive Aprili, sive Maio mense promulgatum Edictum dixeris, Valeriani clades ad mensem Septembrem, Octobremve anni 260. referenda erit. Quæ cum ita sint, mirari satis non possum, id unquam Pagio in mentem venire potuisse, ut opinionem suam tueretur, Apocalypseos sententiam à Sancto Præsule accommodatam esse persecutioni, non quæ in universo orbe Romano, sed quæ in solâ Ægypto debacchata esset, hoc est iis quadraginta duobus mensibus designari tempus quod intercessit ab edicto Valeriani ad Macrianorum cædem. Primùm namque, non inchoato jam, sed vergente, fortè etiam elapso anno septimo Gallienum solum imperasse innuit S. Dionysius, dum ita scripsit: *septimum annum jam emensus, nonum Imperii annum degit.* Deinde, impropria sic, ac penè inepta foret sacræ sententiæ usurpatio; quòd non ex edicto

Valeriani, poſtquam captus eſt, ſed Macriani voluntate vexati ſint in Ægypto Chriſtiani; nec ei *poteſtas faciendi* data eſſe videatur, qui fuerit in alterius poteſtate. Poſtremo tempora non conveniunt; nam à menſe Maio anni 257. quatuor & quadraginta menſes intercedunt ad initium uſque anni 261. quem annum à Macrianis delibatum eſſe non diffitetur, adeoque affirmat Pagius ex nummo Ægyptiaco, in quo Macriani annus ſecundus conſignatus eſt. Alia ſunt, quibus Pagii opinio laborat, incommoda graviſſima, veluti quod ſic ei defugienda eſt authoritas omnium Pollionis codicum in quibus Gallieni vitam ita orſus eſt: *Gallieno & Voluſiano Coſſ. Macrianus & Baliſta in unum coeunt*, &c. ſed cum hæc ſufficiant, ad alia quæ inſtant, progrediendum nobis eſt.

Marinianam alteram Valeriani conjugem, ac Valeriani Jun. matrem fuiſſe arbitrati ſunt omnes poſt Occonem Antiquarii; quo argumento, nemo adhuc prodidit. Id equidem novi, ſi fides Pollioni adhibeatur, Valerianum Jun. Gallieni fratrem, aliâ matre natum eſſe; ſed cum neutrius matrem Pollio nominet, Marinianam Valeriano collocandam eſſe neutiquam inde collegero. Quod tamen non eo dico, ut cenſuram in alios ſcriptores agam; pleraque enim, hoc eſt, ætas, ſi Marini Tyranni filia ſit, & artificium non malè conveniunt; ſed ut eos ad hanc hiſtoriæ partem firmis, ſi quæ noverint, argumentis firmandam horter.

Poſt graviſſimum illud Romani nominis dedecus, interea dum ſenex, & ſpectatâ virtute Imperator in vinculis ſqualeret, Gallienus aliquot Provincias retinuit, cum pleraſque aut tyranni diſtraherent, aut barbari depopularentur. Hujus famam & exiſtimationem mirum quot conviciis laceravere ſcriptores, à quibus eo libentiùs diſceſſimus, quo magis benignitate ejus res Chriſtiana recreata eſt. Conſulatum, ſi Faſtos ſequamur, quater cepit, poſtquam imperavit; quartum anno Imperii octavo, quintum anno nono, anno undecimo ſextum, ſeptimum denique anno decimo tertio; & in cæteris quidem nummi Faſtis non adverſantur; ſed extant, in quibus Princeps ille TR P XII COS V. dicitur, quod quale ſit, nemo non videt. Id etiam nos commovit, quòd annum decimum-ſextum aliis in nummis reperimus; nam hactenus illi quindecim annos ſcriptores, nec plures nummi Ægyptiaci tribuebant; verum hos quindecim annos integros fuiſſe Euſebius teſtatus eſt, ſi nimirum non ab Æmiliani cæde, ſed ab eo tempore quo primùm Imperatorem egit in Rhætiâ, numerentur: itaque etiam decimum-ſextum annum delibatum ſic ab eo fuiſſe, facilè arbitror.

In iis Gallieni nummis, in quibus legiones enumerantur, humani quiddam paſſi ſumus: nam cùm ſuperiori ætate uno eodemque modo picta in nummis legionum ſigna vidiſſemus, quædam hæc inter diſcrimina unquam fuiſſe negavimus paulo inconſultiùs quàm ferebat

consuetudo nostra, eaque vel numina, vel animalia quæ in nummis Gallieni cernebamus, vel ad Principis pietatem, & ad cultum Deorum, vel ad aliud quidpiam, quod nos adhuc lateret, pertinere existimavimus. Quod profecto intelligimus nunc à vero esse quàm alienissimum. Primùm enim quandam veluti cognationem inter nomina quarumdam legionum ac signa deprehendere licebât: veluti quòd legio Minervia diceretur, quòd alia Neptunia, colligendum erat hanc in Neptuni, illam in Minervæ tutelam traditas esse; ideoque in unius signis depictam esse Minervam, in alterius, Neptunum. Deinde illud succurrere poterat, descripta esse in nummis Coloniarum quarundam legionum nomina, quibus si adjuncta essent eadem attributa quæ in nummis Gallieni apparent, haud dubium erat, quin ea solerent in signis depingi. Nimirum extant numismata Daciæ Provinciæ, in quibus mulier peculiari modo vestita & ornata, singulis manibus vexillum tenet; in eorum uno scriptum est v. ac subtus expressa est aquila coronam lauream gerens rostro; in altero scriptum XIII. & infrà leo pugnantis speciem præbet. Quin iis numerorum notis intelligi debeant legiones Quinta Macedonica, ac Decima-tertia Gemella, quas Trajanus in Daciâ collocarat, nemo nunc est qui dubitet; sed in explicando aquilæ ac leonis ænigmate Antiquarii varias opiniones commenti sunt. Carolus Patinus aquilam & leonem utriusque animalis proventum in illis regionibus significare arbitratus est, ac fidei faciendæ testatus est, aquilas à se & leones in Austriâ conspectos esse, è Transilvaniâ abductos quæ olim Dacia nuncupabatur. A Patino, quantum ad aquilam, discessit Erud. Harduinus, hanc enim symbolum esse Romani Imperii; de leone eidem assensus est, scripsitque, vindicatam iterum ditioni Romanæ Daciam, in quâ sunt leones, hoc symbolo significari. Vaillantio verò ne quidem de leonum proventu satis constitit; quamobrem ut aquilam Imperii Romani, ita leonem Provinciæ Daciæ symbolum solitum esse existimavit, itaque tradidit in notis suis ad nummos Coloniarum. Ejus, ut ad vulgi opinionem nos quoque abivimus; tametsi non leonem, sed asinum Daciæ signum esse constaret, non è nummis solùm in quibus ea Provincia asini caput hastæ affixum gerit, sed etiam è Tzetze qui Dacos asinos vocat. Quorsum hæc? Quia nunc nobis constat, quæ aquila vexillo legionis quintæ subjuncta est, eam in legionis quintæ signis pictam olim fuisse; & qui leo sub vexillo legionis decimæ-tertiæ apparet, eum quoque apparuisse in ejus legionis signis; id enim didicimus è nummis duobus argenteis Gallieni, in quorum uno scriptum LEG V MAC VI P VI F. cum Victoriâ & aquilâ; in altero LEG XIII GEM VI P VI F. cum Victoriâ & leone.

Idem fermè nobis ac cæteris scriptoribus ad nummos Viminacii contigit, ut in bovis ac leonis, qui ad ejus urbis Fortunæ latera expressi sunt,

sunt ; symbolis explicandis conjecturâ aberraremus. Nam, ut hîc quoque varias eruditorum sententias exscribamus, Harduinus, cum urbem ad quam ejusmodi nummi pertinent, in Macedoniâ superiori sitam esse existimaret, ejus fortunæ habitu Provinciæ situm egregiè demonstrari commentus est, quòd scil. Macedonia superior media esset inter Macedoniam inferiorem, in quâ leones sunt, & Epirum, ubi tauri eximii. Si huic credas, non jam fortunas suas, sed vicinarum Provinciarum dotes prædicavit sive Viminacium, sive Vimania Colonia, nam verum ejus nomen in dubio relinquit Harduinus; quod quale sit, alios quàm me existimare malo. Altera est Tristani sententia, bovem Coloniæ, leonem virtutis symbolum esse; tertia, quam amplexi sumus, Vaillantii, concordiâ bovis cum leone id indicatum videri, populi ferocitatem per Colonos lenitam esse. Quid igitur? Num hæc quoque legionum signa esse dicemus? Verum; id enim demonstrare licet ope nummi cujusdam rarissimi, quem Vaillantius exhibuit in Gordiano, in quo Viminacii Fortuna vexilla duo tenet; & in altero quidem, sub quo taurus expressus est, scriptum est VII. in altero IIII. cum leone infrà. Nimirum luce nunc clarius est, Viminacium deductos à Gordiano fuisse Veteranos legionis septimæ Claudiæ, quæ taurum etiam habet in nummis Gallieni, & quartæ Flaviæ, quæ ibidem cum leone sublimi apparet.

Id etiam non inutile fortasse fuerit monuisse, ex iis legionibus, quæ in Gallieni numismatibus enumerantur, unam, hoc est, primam Minerviam stipendia meruisse in Rhætiâ, & ab Aureolo restitutam esse; duas verò in Galliis Victorini authoritatem secutas esse, nimirum quartam Flaviam, ac trigesimam Ulpiam, necnon eam quæ in Gallieno deest, vigesimam secundam primigeniam; quod verò Erud. Harduinus iis Adjutricem Augustam adjungit, id profectò inconsultiùs facit, necdum enim ulla prodiit Adjutrix Augusta legio; & quæ ADIVTRIX AVG. dicitur in nummo aureo Victorini, Diana est, cujus effigiem Monetarii exhibuerunt. In Britanniâ Insulâ legionem VII. Claudiam stativa habuisse constat ex nummo Carausii : at legio II. Trajana Numeriano imperante Ægypto nondum exierat.

In Saloninâ Gallieni conjuge non opus est ut immoremur, quod ea quæ ad illam pertinebant, satis subtiliter exequuti sumus; quod ad ejus liberos spectat, nobis ipsi non satisfacimus; quamobrem hæc quoque retractare libet. Quod ut ordine faciamus, ab iis faciendum est sermonis initium, quæ minoribus difficultatibus laborant. Duos in Valeriano exhibuimus nummos rarissimos Nicææ in Bithyniâ cusos: in uno trium Principum mentio fit in hunc modum: ΑΥΤ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΚΑΙϹΑΡ ϹΕΒΒΒ. in altero sic: ΑΥΤ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒΒΒ. in utroque Junioris Valeriani caput nudum est, nec laureâ coronâ redimitum. Uter Valerianus, Gallieni fraterne, an filius hîc cum Vale-

riano Sen. conjunctus ſit, dubitari video; deinde, num tertius ille Princeps Auguſtus fuerit. Quantum ad primum, hæc eſt dubitandi cauſa, quòd Valerianum Jun. à Valeriano patre abſente creatum eſſe Cæſarem ſcripſit Treb. Pollio: cum Valerianum tamen Gallieni filium Cæſarem fuiſſe vivo adhuc Valeriano, aliunde conſtet, de hoc poſtremo nummos intelligi multo malo. Sunt enim apud Pollionem Regum barbarorum ad Perſarum Regem epiſtolæ non inelegantes, in quibus de nepote Valeriani mentio fit. In epiſtolâ Regis Caduſiorum: *Valerianus & filium Imperatorem habet, & nepotem Cæſarem.* In illâ Regis Armeniæ: *Valerianum & filius repetet & nepos.* Quarum literarum cum maxima ſit apud me authoritas, Valeriani filium non à patre Valeriano, ſed à Gallieno fratre Cæſarem factum eſſe arbitror. Quod ad alterum dubium ſpectat, ex iiſdem literis colligi poteſt, Valerianum illum Jun. Cæſarem adhuc fuiſſe, cum ſenior in Perſarum poteſtatem venit; num verò Auguſtus deinde fuerit, quærendum nobis eſt.

Valeriani illius nomina ſanè multa ac varia fuere: ſunt nummi Latini in quibus *Saloninus Valerianus* dicitur; ſunt etiam in quibus *Licinius*, & *Publius Licinius*, & *Cornelius Licinius*, & *Publius Cornelius Licinius*, & *Publius Cornelius Saloninus*, & *Licinius Cornelius Saloninus*, & *Publius Licinius Cornelius Saloninus Valerianus* appellatur. Nummorum Græcorum in tradendis ejus nominibus haud multo minor eſt inconſtantia; illic enim quandoque *Saloninus*, & *Cornelius Saloninus*, & *Licinius Saloninus*, & *Publius Licinius Saloninus Valerianus* nominatur; quandoque *Publius Licinius*, & *Cornelius*, & *Publius Cornelius*, & *Publius Licinius Cornelius Valerianus*: poſtremo in nummo Ægyptiaco uno cum ſit *Publius Licinius Cornelius Valerianus*, in altero paulum diverſus apparet, hoc eſt, *Publius Licinius Saloninus Valerianus.* Quæret fortaſſe aliquis, quâ ratione nummos omnes in quibus varia hæcce nomina leguntur, ad unum Principem pertinere deprehenderimus; cui nos ſatisfacturos eſſe confidimus; id enim colligi primùm debuit è nummis, qui omnia ſimul nomina complectuntur, eo, quo ſuperiùs exſcripſimus, ordine ac modo deſcripta; deinde ex eo quòd cum ita diverſis nomenclaturis una ſit interdum averſæ partis epigraphe, ac idem typus; quod maximè conſpicuum ac illuſtre eſt in nummis inſcriptis, PRINCIPI IVVENTVTIS. His alia accedunt, eaque graviſſima rationum momenta; amborum enim Ægyptiacorum numiſmatum indiſcreta eſt, præterquàm in unâ capitis epigraphe, ſimilitudo; præterea, Publii Lic. Cor. Valeriani Cæſaris nummi victorias à Valeriano Sen. de Parthis, à Gallieno de Germanis relatas prædicant; qui profecto nummi, cum Valeriano adhuc imperante cuſi ſint, ad eum qui tunc Cæſar unus fuit, Gallieni filium Saloninum pertinent: poſtremo, qui cum conſecrationis elogio ac ſymbolis

hîc apparet, cùm sæpissimè *Valerianus*, ac semel *P. Lic. Corn. Sal. Valerianus*, tùm etiam *Publ. Licin. Valerianus*, & *Pub. Corn. Licin. Valerianus appellatur.* Is igitur, num Augustus unquam fuisset, investigare libuit, quandiu spes fuit huic historiæ parti lucem è nummis affulgere posse : nunc in iis omnia perturbata & confusa sunt. Primùm enim, in nummis Ægyptiacis, anno Imperatorum quarto, Christi 256. aut 257. cusis, Augustus dicitur; deinde Imperator Cæsar in uno nummo latino, in aliis duobus Augustus est; idem post mortem jam Divus, adhuc Cæsar habetur. Ac ne quis fortè, qui omnes hosce nummos uni Principi tribuere adhuc recusset, objiciat, qui Cæsar est post mortem, eum diversum esse ab vivo Augusto; fato quodam contigit, ut cum eâdem nomenclaturâ Augustus idem prodiret, qui deinde appellatus est Cæsar. Scilicet inter nummum Æ. I. in quo scriptum MONETA AVGG. & alterum Æ. 3. in quo CONSECRATIO. hoc unum interest, quod in illo additus est Imp. titulus; IM P C L VALERIANVS NOB CAES. qui in hoc deest, P C L VALERIANVS NOB CAES. Et in alio quidem nummo consecratus, *Cæsar P. Lic. Corn. Saloninus Valerianus*, in aliis verò, cum Venere Victrice, ac Spe Publicâ, *Sal. Valerianus Aug.* & *Imp. Salon. Valerianus Aug.* appellatur. Quantis difficultatibus conflictatur, qui vel scriptoribus destitutus, vel eos aspernatus, solos nummos sequatur, vel ex hoc exemplo patet; quod ejusmodi est, ut de eo nulla vis ingenii certâ quadam ratione explicare posse videatur. Cum tamen de nodo hoc planè Gordiano solvendo intentiùs cogitaremus, succurrit nonnihil quod, qualecunque sit, haud inutile fortasse erit aperuisse. Scilicet variis è scriptoribus colligi potest, Principem illum adultâ æstate anni 25 . Cæsarem creatum ab avo fuisse, eundemque anno 256. aut sequenti Galliis præfectum esse sub Postumi ducis ac præceptoris Sylvani curâ; cujus rei nuntius cum in Provincias perlatus esset; credibile est illic habitum fuisse pro Augusto, qui Augustorum munia obiret. Hac igitur de causâ cusi fuerint in Ægypto & in aliis Græciæ urbibus nummi, quales protulimus : quod verò ad nummos latinos spectat, cum ii quoque variis in Provinciis cusi videantur, ne id quidem improbabile fortasse fuerit, eodem in aliquibus, puta in Hispaniâ, aut in Britanniâ Insulâ, quo in Ægypto, modo deceptos fuisse Monetarios; id enim deinde accidere videbimus in Carino, qui Imp. Cæsar, perinde atque Saloninus hic, in aliquot nummis dictus est, cum Cæsar tantum esset; idcirco nimirum, quia Galliis, perinde atque Saloninus hic, præfectus à patre fuerat.

In hoc Salonino Valeriano, Perinthiorum nummum rarissimum exhibuimus, quem si ad alterum Gallieni filium pertinere quis existimet, secundas agere propè parati sumus; cum enim natumaximus nusquam non Valerianus sit, hic *Pub. Licin. Cornelius Gallienus*

nominatur. Movet tamen, quod alter ille Gallieni filius *Q. Jul. Salon. Gallienus* dicitur in duobus nummis apud Occonem.

Supereſt Valerianus Jun. Gallieni frater, cujus nummos à patris nummis haud multo negotiò diſcrevimus, quòd Cæſar prìmùm fuerit. Quamobrem hoc unum monendus eſt lector, hunc, perinde atque Gallienum; ſi quidem Vaillantio fidem habeamus, *Ignatii* nomen cæteris nominibus adjunxiſſe. Cujus nominis rationem, cum lateret, eam protulit Abraham Sellerus; haud diverſum eſſe ab Odenathi nomine, ſumptumque à Gallieno velut in perpetuæ concordiæ monumentum ac pignus. Id porro cujuſmodi ſit, alii fortaſſe exiſtimabunt; ſed Gallienus ſemper *Egnatius* dictus eſt, Valerianus in uno, quem Vaillantius exhibuit, Samiorum nummo, *Ignatius*.

Exequenda nunc quæ ad Tyrannos Galliarum ſpectant, quorum princeps Poſtumus haud multo minorem nunc eruditis, quàm olim Gallieno, moleſtiam exhibet. Huic annos decem tribuêre Eutropius & Oroſius, quibus fidem confirmant nummi veteres, dum hunc P M TR P X COS V. fuiſſe tradunt; ſeptem duntaxat Pollio, cui adverſantur & Zonaras, dum Poſtumum Claudio jam Auguſto adhuc vixiſſe innuit, & Victor Jun. dum Victorinum Claudii imperio purpuram ſumpſiſſe teſtatus eſt. Zonaræ, ac Victori Pagius adjungit etiam Zoſimum, quod hæc de Aureolo prodidit, cum ejus rebellionem deſcribere inſtituiſſet: Ἀγγέλλεται Γαλλιήνῳ τῷ πρὸς Σκύθας ἐγκαρτεροῦντι πολέμῳ, τὸν τῆς ἵππου πάσης ἡγούμενον Αὐρέολον, ἐν Μεδιολάνῳ τῇ πόλει τὴν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν πάροδον Ποστούμου τεταγμένον παραφυλάττειν, εἰς τὸ νεωτερίζειν τετράφθαι. *Gallieno bellum adverſus Scythas urgenti nuntiatur, Aureolum Equitum Magiſtrum, qui Mediolanum inſidere juſſus erat, ut ne quid ex impreſſione Poſtumi Italia detrimenti caperet, res novas moliri.* Enimverò, quid inde colligi poſſit, non video, niſi quod nemo diffiteatur, tunc cum Gallienus Gallicum bellum intermiſit, ac Rhætiæ Aureolum præfecit, Poſtumum adhuc vixiſſe; ſed alia ſunt, quæ Poſtumi cædem in Claudii tempora differri penè jubeant; nam præter auctores quos jam appellavimus, Aurelius Victor *poſt celſum biennii Imperii* ſcripſit in Aureliani poteſtatem veniſſe Tetricum, quem anno 273. devictum eſſe, nunc inter eruditos fermè conſtat. Præterea ſingulis propè annis cuſa extant Poſtumi numiſmata, in quibus TR P III. & IIII. & V COS III. TR P VIII. & VIIII COS IIII. IMP V COS III. IMP X COS IV. & V. denique TR P X COS V. dicitur. Hæ cauſæ, ſanè graviſſimæ, Erud. Pagium impulerunt, ut Poſtumum anno Imperii decimo, cùm jam Claudius Romanum orbem moderaretur, cæſum eſſe ſcriberet; itaque Pollionem aſpernatus eſt, non iis locis ſolùm, in quibus annos Poſtumi numerat, ſed aliis etiam in quibus aliorum tyrannorum vitas deſcribit; & Aurelii Victoris tyrannos Poſtumum, Lollianum, Marium, Victorinum ac Tetricum in Gallieni vitâ recenſentis, rationem habendam negavit. Atqui hominem

acerrimo judicio præditum nonnihil commovere debuit ejus Marii, qui Victorino successit, oratio; dum enim apud Pollionem, se *non vino, non floribus, non mulierculis, non popinis, ut Gallienus facit, deperire* prædicat, non obscurè significat, Gallienum adhuc vixisse, cum milites adloqueretur. Movere etiam debuere acclamationes Senatorum, cum acceptis Claudii literis, quibus Imperatorem se ab exercitu creatum esse monebat, in eas voces erupere, quibus eum rogarent, ut se à Zenobiâ, & Victoriâ, ac Tetrico tandem aliquando liberaret. Quod enim refert Pagius, Tetrici ac Victoriæ mentionem idcirco factam esse, quod hæc, ut Victorini Imp. mater, ille, ut Aquitaniæ Præses, in partem administrationis Reip. venerant, id profectò vanissimum est, ac desperatissimum perfugium, præsertim cum sic à Victore Jun. discedere cogatur.

His aliud incommodum accedit, quod scil. Postumi cædes, si decennium imperasse dicatur, in annum 270. jam vergentem, aut in annum 271. differenda sit. Rectissimè enim ex Pollione in Pisonis vitâ collegit Pagius, adhuc vixisse Valerianum Saloninum Junio mense, cum de Pisonis cæde Romæ auditum est; sed cum anni μεταχρονισμῷ in Valeriano Sen. peccasset, huic accidit quod omnibus evenire solet, ut ex uno errore in alterum prolaberetur, & quod ad primum Gallieni annum pertinere noverat, id referret ad annum 260. quo Valerianus Imperio nondum dejectus erat. Quæ cum ita sint, à mense Julio anni 261. numerandi sunt Postumi anni decem, aut sanè Pollionis sententiæ accedendum est, quod multo malumus, cum illud procedere nullâ ratione queat.

Hîc fortasse nobis insultabunt, qui de nummis veteribus ita præclarè sentiunt, ut illorum ope, cæteris veteris ævi monumentis sepositis, historiam & chronologiam restitui posse sperent; hos enim consentaneum est à nobis quærere, quantam velimus esse apud nos authoritatem nummorum, quibus fidem denegemus, cum Consulatus Imperatorum, & annos Tribunitiæ Potestatis nos docent. Sed iis uno verbo referemus, tanti quidem à nobis, quanti à quolibet, veteres nummos fieri, modo negligentiâ Monetariorum in iis peccatum esse aliunde non constet; verùm ubi rebus à nummis proditis & scriptores plerosque, & rerum gestarum seriem adversari perspicimus, tum quæri placere unde error in numismata irrepserit: quod nunc eo prolixiùs nobis faciendum esse videtur, quo magis ex laudatis sæpiùs Trebellii Pollionis locis, è Marii concione, ex acclamationibus Senatûs ad literas Claudii Principis, constat Postumum ante cæsum esse, quàm Gallienus apud Mediolanum fraude suorum periret. Hæc igitur in mentem venerunt. Iis nummis in quibus Consulatus Principum & anni Tribunitiæ potestatis consignati sunt nulli ad restituendam aut firmandam Chronologiam magis opportuni fuere quandiu Romanus orbis unius nutui atque arbitrio paruit: postea-

quam illum diſtraxerunt ii quos Tyrannos appellare placuit, tum in ejuſmodi nummis, perinde atque in cæteris rebus turbari omnia cœpere; cum enim novorum Principum effigiem exhibere vellent Monetarii, nec averſas partes novas ſculpere per temporis anguſtias liceret, veteres aut recenter ſculptas interdum adjungebant. Quod quidem certâ quadam ratione deprehendere licet. Nam ſi in Tyranno ejuſmodi nummum reperias, qui in alium ejuſdem ætatis Principem convenire nequeat, hunc Tyranno cuſum eſſe dicendum erit: ſi verò in Principem conveniat, tum conſulendi ſunt illorum temporum hiſtorici, & ſi ex iis nummi epigraphen ad Tyrannum non pertinere conſtat, nihil cauſæ eſſe videtur, quominus nummi averſam partem legitimo domino reſtituas. Cætera quivis vel mediocri acumine præditus exequatur; ſcilicet, cum eæ Poſtumi nummorum ἐπιγραφαὶ in quibus TR P VIII. & VIIII COS IIII. TR P X COS V. in Gallienum optimè conveniant, ut Poſtumo accommodentur laborandum non eſſe: duo tamen ultro addere viſum eſt; primum illud, tametſi Poſtumum TR P X. fuiſſe negamus, eum tamen IMP X. & COS V. fuiſſe videri, quod ejuſmodi nummi, in quibus Imperatoris titulus multiplicatus ſit, in Gallieno, ac cæteris illius ætatis Principibus deſiderantur: hoc alterum, eo Poſtumi nummo ex Æ. 3. in quo TR P V COS V. dicitur, nos idcirco non uti, quod num rectè lectus ſit, ambigamus; ſi verò in eo nos oculi non fefellerint, jam non eas eſſe conjectationes, ſed reſponſum ἐκ τρίποδος.

Poſtumo filium fuiſſe ejuſdem nominis, qui Cæſar primùm, deinde Auguſtus, poſtremo cum patre in militari tumultu periit, teſtatus eſt Pollio: ſuperiori verò ætate publicati ſunt nummi in quibus Princeps ille *Caius Junius Caſſius* diceretur; quos nummos, ubi terrarum deliteſcerent, cum nemo noſſet, fucum ſibi factum eſſe Antiquarii jam tum ſuſpicabantur, cum Mediobarbus ſeriem ſuam edidit; quamobrem Poſtumo Jun. alios nummos tribuit, in quibus eſſet, perinde atque pater, *Marcus Caſſius Latienus*. Enimverò, ſi filius ille fuit *Juniæ Donatæ*, cujus nummum è Goltzianis tabulis expreſſum repræſentavit Chiffletius in Luminibus prærogativis, haud dubium quin à matre *C. Junius* dici potuerit eodem exemplo, quo antea Traj. Decii filius *Her. Etruſcus* fuit à matre *Her. Etruſcillâ*: verùm quid factum fuerit, nunc, non quid fieri potuerit, quærimus, quod quidem perdifficile ac perobſcurum eſt. Nam qui Pollionem ſequuntur, ſequuntur autem plerique, & duorum Poſtumorum nummos ita digerunt, ut ipſi ex eorum opinione digeſſimus, iis placet nullum eſſe, quoad nomina, patrem inter ac filium diſcrimen; ſed barbâ duntaxat, ac ductu oris & narium eos inter ſe aliquantum differre. Contrà verò Erud. Harduinus, unicum fuiſſe Poſtumum Aug. demonſtrare videtur; nam in nummis unius ſemper AVG. Poſtumi, ſeu virtutem, ſeu felicitatem, aliudve ſimile

prædicari : qui duos credunt in nummis Poſtumos deprehendi, eo quod nunc barbâ prolixâ, nunc criſpâ cernitur, hi geminum quoque Albinum inducant neceſſarium videri, ſi quidem hac unâ ratione nitantur: poſtremo eorum nummorum in quibus duo capita, alterum alteri applicatum, cernuntur, inſcriptionem ipſam unicum ſemper Poſtumum ſpondere, & unicum Auguſtum; quamobrem in ejuſmodi nummis non Poſtumorum duorum, quippe eandem referentia ætatem, ſed Poſtumi ac Jovis, & interdum Martis capita picta eſſe, quod quidem novum non eſt.

De Ulpio Cornelio Læliano, quem ſcriptores Lollianum appellant, nihil nunc ſuccurrit quod ad ejus Vitam addamus, nec in cæteris Tyrannis lectorem diutiùs demorari animus eſt, niſi ut moneamus in eorum hiſtoriâ, qualem deſcripſit Pollio, multa eſſe inepta, inſulſa, improbabilia; præterea ridiculum id eſſe, quod fermè omnium nummos in Ægypto cuſos exhibuerit Goltzius.

In Claudio Principe nummi aliquot victoriæ de Germanis, alii victoriæ de Gothis memoriam renovant, utriuſque numiſmata inſcripta VOTA ORBIS. in quibus Victoriæ duæ clypeum ad palmam arborem appenſum, in quo SC. ſuſtinent. Cum illius annus tertius in quamplurimis nummis Ægyptiacis conſignatus ſit, quin anno 270. confecto Gothico bello, fato ſuo functus ſit, dubitari non poteſt; ſed ejus nummi in quo L Δ. legimus ut ratio habeatur, ne nos quidem optamus, quòd inter A. & Δ. nimium quantum facile eſt oculorum judicio decipi.

Cur Græca numiſmata in urbibus Græcis cudi deſita ſint, nunc quærendum eſt. Cujus hanc eſſe cauſam arbitror, quòd virtutes ſuas ac dotes, ſeu veras ſeu affectatas Tyranni, perinde ut legitimi Principes, æternitati mandari in nummis voluere. Id ſcilicet, niſi in urbibus Græcis quas ſolas obtinebant, aſſequi non potuere aliquot Tyranni, ut Macrianus & Quietus, & ille cujus numiſmata quo in numero habenda ſint haud ſatis ſcio, Herodes ſive Herodianus. Mirum porrò quàm facilè ſerpſit ac prodiit, hæc nummos Latinos cudendi conſuetudo; nam in Claudio jam perpauci ſunt nummi Græci, in Aureliano unus tantum. Sed Deos quorum in tutelam ſe commiſerant, à variis urbibus pictos interdum fuiſſe probabile eſt; nam Claudii nummum DEO CABIRO. Theſſalonicæ cuſum ut exiſtimem facilè adducor; nec Romanus nummus videtur alter, in quo Vulcanus *Rex Artis* dicitur; & illos etiam in quibus Serapis *Conſervator Aug.* Serapis & Iſis *Conſervatores Aug.* eadem Iſis, necnon Æſculapius *Salus Aug.* appellantur, exoticos judico. Quidni etiam è Græcâ quâdam officinâ prodiiſſe dicatur nummus Claudii cum *Junone Reginâ?* Nam ea quidem in nummis Auguſtarum ſæpe ſe extulit, ſed in Principum nummis, niſi Græcis, os antea nunquam protulerat. Poſtremo, varia ſunt in nummis perobſcura, quæ enodari &

explicari fortaſſe nequeant, ſi ad res Imperatorum geſtas referenda eſſe videantur, ſed ne horæ momento quidem morari nos debeant, quòd ejuſdem generis ſint, ac ea quæ ſuperiùs enarravimus.

Ut Macriano & Quieto, ita etiam Vabalatho in Ægypto Græci, in cæteris Orientis Provinciis Latini nummi cuſi ſunt. Hunc Triſtanus non Zenobiæ, ſed Herodis Zenobiæ privigni filium, Odenathi nepotem fuiſſe exiſtimabat; Triſtanique opinionem amplexus eſt non Sellerus ſolùm, ſed etiam Vaillantius qui novam ejus Principis hiſtoriam protulit in Diſſertatione quæ nuper edita eſt; eum ſcilicet Romanorum Principum majeſtatem comiter conſervaſſe, fuiſſeque Zenobiæ acerrimum hoſtem; quamobrem obſervatum ab Aureliano fuiſſe, hactenus ut *Vice Cæſaris Rector Imperii Orientalis* & eſſet, & diceretur; ſed poſt Aureliani cædem Auguſti titulum ab eodem ſumptum eſſe. Atqui hujuſmodi narratio quàm contraria ſit iis quæ de Vabalatho prodidit Vopiſcus, pluribus verbis demonſtremus opus non eſt; nam ita ſcripſit, *Vabalathi filii nomine Zenobiam, non Timolai & Herenniani, imperium tenuiſſe quod tenuit.* Quàm verò durum ac difficile ſit ab eo ſcriptore diſcedere, qui Vabalathi nomen unus retinuit, nemo eſt qui non intelligat: præſertim ſi huic ſcriptori non veteres nummos, ſed, quod fieri ſolet, conjecturas ſuas recentiores anteponant.

Enimverò, qui Vopiſci rationem hìc habendam eſſe negant, eos duabus potiſſimum rationibus niti video: primâ, quod in nummis Latinis Vabalathi literæ ſingulares VCRIMPR. hunc fuiſſe monent *Vice Cæſaris* Rectorem *Imperii Romani*; alterâ, quod è nummis Ægyptiacis Vabalathum Aureliani amicum ſemper fuiſſe conſtat. Quod ad nummos Latinos pertinet, vanitatem argumenti nemo non perſentiſcat; ejuſmodi enim eſt, ut virum paulo cautiorem fallere non poſſit. Scilicet è literis ſingularibus nonnulla interdum elici & extundi poſſunt, quibus hiſtoria vetus illuſtretur; ſed earum explicationis, quantumlibet acutæ & ingenioſæ, ratio nunquam habenda eſt, niſi id ſequatur quod frequentatum eſt, nec adverſetur ſcriptoribus antiquis: quibus incommodis maximè conflictatur hæc literarum VCRIMPR. interpretatio. Nam & Vopiſco contraria eſt, & Vabalathum novo ac inſolenti titulo ornat. His accedit, nondum conſtare num VCRIMPR legendum ſit in ejuſmodi nummis; nos enim VCRIMDR. legimus, alii VCRIMOR, vel VCRIMPP. dubiarum verò literarum dubia quoque ſit explicatio neceſſe eſt.

Ut expendantur nummi Ægyptiaci, monendus eſt lector, id quidem verè à nobis proditum eſſe, tertium Imperii annum inchoatum eſſe à Claudio Gothico; id enim conſtare cum è nummis in Ægypto cuſis, tum è Pollione, dum ſcripſit Claudio conſulenti quo tempore fato ſuo functurus eſſet, reſponſum eſſe,

Tertia dum Latio regnantem viderit æstas :

cum tamen biennium duntaxat huic tribuant veteres, ac prætereà in angustum coarctatus videatur Aurelianus, Claudium videri nunc non mense Novembri anni 270. sed aliquot antea mensibus peste absumptum : quod enim Claudii lex in Codice extat *data VIII. Kal. Novembris Antiochiano & Orfito Coss.* eo minùs movemur, quo legum, uti vocant, subscriptiones, pluribus in locis corruptas esse ac vitiatas deprehendimus.

Huic considerationi adjungenda est alia non minùs utilis, idem fuisse Vabalathi ac Zenobiæ regni initium; sive enim rempublicam ab iis concorditer administratam dicas, sive malis eos inimicitias inter se exercuisse, id saltem inter omnes constare, utrumque statim ab Odenathi ac Herodis cæde summæ rerum in Oriente præfuisse. Ut igitur Vabalathus, ita etiam Zenobia quartum annum numerabat eâ tempestate quâ ad Imperium pervenit Aurelianus; cujus ortus cum videatur nunc ad æstatem anni 270. pertinere, consequens est ut æstate anni 271. quintum Zenobiæ annum jam inchoatum esse fateamur.

Nunc, quàm necessarium fuerit novam Vabalathi historiam cudere, dissidiaque hunc inter & Zenobiam comminisci, quivis paulo acutior per se intelligat. Cum enim Zenobiæ bellum anno demum 272. illatum sit, hanc imagine pacis antea fortasse deceptam esse, ideoque in Vabalathi nummis pingi sivisse Aurelianum, dicere malim, quàm Vopisco mendacii dicam impingere. Hìc *multa probabilia habemus, quæ sequi facilè, affirmare vix possumus*, à scriptoribus enim veteribus destituimur; argumenta tamen, quibus conjectationem nostram tueamur, haud omnino desunt. Primùm enim constat, per Claudium Gothicum non stetisse quominus pacem cum Zenobiâ servaret, idque velut prudenter ab eo factum laudavit Aurelianus in epistolâ quâdam, *ut illâ servante Orientalis Imperii fines, ipse securius quæ instituerat perpetraret.* Deinde, Imperii initio à Juthungis & à Vandalis in Italiâ & Illyrico ita pressus est Aurelianus, ut de bello Zenobiæ inferendo ne cogitare quidem sine dementiæ notâ potuerit. Principibus viris, quidvis inter se simulare ac dissimulare quàm solenne sit, ignorat nemo; hìc verò ne simulare quidem Aureliano liberum fuit, cum Italiam vix retineret. Postremo, è nummis Ægyptiacis constare videtur, pacem cum Zenobiâ ante quintum ejus annum disturbatam non esse; nummi enim extant in Ægypto cusi cum Zenobiæ anno quinto, cum primo & secundo Aureliani, cum primo Aureliani & Vabalathi quarto, cum secundo Aureliani & quinto Vabalathi; unde colligere licet, eam Provinciam uni ex hisce Principibus ad annum 272. ita paruisse, ut etiam imagines cæterorum coleret, quod nisi ex indulgentiâ Principis qui à cæteris non dissideret, fieri non potuit.

Hactenus igitur nihil quo Vopiſci fides infirmaretur à recentioribus objectum eſt; nam cur nunquam Zenobiæ, Vabalathi ſemper effigiem cum imagine Aureliani conjunxerint Monetarii quà Latini, quà Ægyptiaci, cauſam edocet Vopiſcus, Zenobiam tametſi Auguſta à marito vocata eſſet, non ſuo tamen, ſed *Vabalathi nomine Imperium tenuiſſe quod tenuit.*

De Aureliano dicendum nunc eſt, ſed breviter; nam quæ antea perturbabant, ea me nunc ne leviter quidem movent, quòd ſextus annus in ejus nummis Ægyptiacis conſignatus ſit, vel quod annos quinque ac menſes quinque, ſive paulo minùs annis ſex imperaſſe dicatur. Scilicet cum Imperium Claudii anguſtioribus terminis circunſcripſiſſent ſcriptores, quo ſpatium quod vacabat complerent, neceſſe fuit ut de ejus annis, unum fermè integrum Aureliano adderent. Quod verò ad nummos Ægyptiacos pertinet, ii tandiu cuſi Aureliano fuere, donec ei ſucceſſum eſt, quod quidem menſe demum Septembri contigit, hoc eſt, eo tempore, quo ſextum, ſi adhuc vixiſſet, annum numeraviſſet. De nummis Latinis in quibus anni Tribunitiæ Poteſtatis cum Conſulatibus conjuncti ſunt, quos quidem ex aliorum fide deſcripſimus, jam diximus in notis. Ii ſunt ejuſmodi: P M TR P VI & VII COS II. P M TR P VII COS III. Legendum TR P III. & TR P IIII. ſic omnia rectè procedent. Nam Aurelianus Conſul iterum anno primo Imperii, tertiùm anno quarto, quartùm anno quinto fuit: itaque anno 273. TR P III. & IIII COS II. dici potuit, anno verò 274. TR P IIII COS III.

Severinam Aureliano conjugi ſuperſtitem fuiſſe diſcimus è nummis Ægyptiacis, in quibus L. Z. *an. 7.*

Domitium Domitianum inter Tyrannos quos Aurelianus debellavit idcirco retulimus, quia Domitianum quendam, qui in ſuſpicionem rerum novarum venerat, eâ tempeſtate pœnas Aureliano expendiſſe prodidit Zoſimus; præterea Domitiani viri fortiſſimi ac vehementiſſimi, à quo præclara de duobus Macrianis victoria relata eſt, mentionem fecit Pollio. Sed Domitianum Zoſimi unum fuiſſe è nobilibus Senatoribus quorum cædes crudelitatis labem Aureliano aſperſit, probabile eſt; quamobrem in Tyrannorum numero haud magis collocandus erat, quàm alii duo, quorum idem ſcriptor meminit, Epitimius & Urbanus: illum verò Pollionis diverſum eſſe à Tyranno perſpicuè docet vel ſola nummorum fabrica; tam enim à cæteris hujus ævi nummis diverſi ſunt, quàm ſimiles nummis Val. Conſtantii. Hunc porro Diocletiani, vel Gal. Maximiani ætate vixiſſe, primus omnium vidit Antonius Galland, cujus eam in rem Diſſertatio extat in Hiſtoriâ Regiæ Inſcriptionum ac Bonarum Literarum Academiæ nuper edita; ſed utrum Tyrannus, an juſtus Imperator fuiſſet, dum quæſivit doctus vir, à vero aberraſſe videtur. Nunc enim ſex Imperii annos è nummorum Goltzianorum fide Achilleo tribuiſſe

piget; cum à primo anno ad decimum tertium, quo Achilleum cepit, Diocletiano numiſmata in Ægypto cudi nunquam deſita ſint: at hoc uno ſexennis Imperii commento niti videtur Gallandius. Enimverò non eo nos ingenii acumine præditi ſumus, ut in tantâ veterum ſcriptorum penuriâ ſtabilem Domitiano ſedem aſſignare poſſimus; & iis quas illi præbuimus in Nummis Addendis, quin facilè exui queat, nulli dubitamus; quamobrem nihil aliud reſtat, niſi nummorum contemplatione oculos paſcere; quæ contemplatio ideo prorſus inanis non erit, quia è literis in imo margine expreſſis diſcimus eos Alexandriæ cuſos fuiſſe; deinde extat, quem tamen his oculis non vidimus, ejus ſive Tyranni, ſive Principis nummus inſcriptus MEMORIA FELIX. cum iiſdem conſecrationis ſymbolis quæ in nummis Val. Conſtantii eâdem epigraphe inſignibus expreſſa ſunt.

Curæ quam in illuſtrando Cari & ejus filiorum Imperio poſuimus, nondum pœnitet; imo, quin diligentiâ noſtrâ contenti ſimus haud multum abeſſe, ingenuè fatemur: quædam tamen reſtant, de quibus celandus non eſt lector. Primùm enim conſilium nec eſt, nec unquam fuit negare Carum Auguſtam dignitatem cum filiis communicaſſe poſt menſem Auguſtum anni 283. ſed hoc unum demonſtrare voluimus, argumenta quibus id probaſſe videbatur Pagius, leviſſima eſſe, nulliuſque momenti; quod profectò eo verius nobis videtur, quo magis ea expendimus. Nam quod virtutem AVGGG. in Cari nummo commendari viderat, id nihil eſſe nunc conſtat, poſtquam Carini & Numeriani adhuc Cæſarum numiſmata cum eâdem epigraphe reperta ſunt. Quod deinde rationem haberi voluit legum quarundam anni 283. in quibus tres Auguſti memorantur, id temerè feciſſe videtur; cum ejuſmodi leges nonnullæ ante menſem Junium datæ dicantur, quo tempore unum fuiſſe Carum Auguſtum Pagius ipſe confirmat. Poſtremo, virum doctiſſimum fefellere numiſmata Ægyptiaca, quòd in iis alterum Numeriani annum, ac tertium Carini repererat; inde enim argumentum duxit, cæſos fuiſſe, Numerianum quidem anno ſecundo, Carinum verò anno tertio, ex quo Auguſti appellari cœperant; quod profectò nunquam huic in mentem veniſſet, ſi tertium annum in Numeriani, perinde ut in Carini nummis legiſſet; ac, ut fuit ſingulari ingenii acumine præditus, quin amborum Principum annos ab ortu Cæſareo numerari oportere continuo deprehendiſſet, ac præterea, numiſmata Carino poſt fratris mortem cudi in Ægypto, quæ Diocletiano parebat, non potuiſſe quin intellexiſſet, nullus dubito. Hîc igitur argumenta Pagii ſolvimus, ſed eodem conſilio, quo deinde in Conſtantino probationum genera quibus uſus fuerat ad illuſtranda Licinii Decennalia confutavimus, ne quis ſcilicet ejuſmodi argumentis, quæ nos penè fefellerant, caperetur: cæterum, ut illic Pagium, & doctiſſimum, à quo argumenta mutuatus erat, Cardinalem Noriſium in verum incurriſſe

ostendimus, ita nihil est quod malimus, quàm certis rationibus demonstrari, quod nunc incertis nititur, Carinum & Numerianum à patre Augusto titulo auctos esse sub finem anni 283. sic enim commodè interpretari licebit nummos duos Numeriani Augusti & Consulis, in quorum uno, Triumphus de Quadis actus dicetur à Caro ac Numeriano ineunte anno 284. alterius, ADLOCVTIO AVGG. ad quem ejusdem anni mensem, dum ante Cari interitum, referatur, parum intererit.

Carini Cæsaris nummum exhibuimus cum epigraphe, TRAIECTVS AVGG. eoque prædicari scripsimus Trajectum Euphratis; quod si pro certo habeatur, nec vivo patre Augusti fuere Carinus & Numerianus, & expungenda quam excogitavimus duorum Numeriani nummorum interpretatio: sed Quadis ac Sarmatis Carus bellum priùs intulerat, quàm Persis, & in illo bello memorabilis pugna edi potuit in trajectu Danubii, cujus in monumentum cusus fuerit hic nummus.

Affectâ jam primi voluminis serie, subiit cogitatio in eo fortasse desideratum iri Pacatianum & Nigrinianum, quòd illum Decii coætaneum fuisse, hunc Aureliani, nonnullis placet; quamobrem utriusque numismata hîc quoque descripsimus, & varias eruditorum de utroque opiniones exhibuimus; sed judicium nostrum in re adeo incertâ & ambiguâ interponere non libuit.

Superest ut moneamus, si cujus errores liberè deteximus, non eo consilio nos id fecisse ut ullum lacesseremus, sed quòd ita comparati simus ut in notis præcipuam esse brevitatis laudem semper existimaverimus; cui brevitati nimium quantum officit ambitio ac sollicita singulos demerendi cura. Quod tamen non eo dicimus, quòd aliquem debitâ laude fraudatum in notis fuisse nobis conscii simus, sed quia, dum varios subinde errores reprehendimus, minùs fortasse in illis, ut ita dicamus, minuendis operæ posuimus, quàm optaverint ii quorum intererat, tametsi multo severiorem censuram in nos, ubi occasio tulit, quàm in cæteros egerimus. Quorsum hæc evadant, jam expectat eruditus lector, cui breviter dicam.

Cum seriem Patriarcharum CP. in VIII. Commentariorum ad Antiquitates CP. libro illustrare instituissem, fortè contigit ut Casimiri Oudin unum alterumve errorem detegerem; quod cum ad illius aures accidisset, non mediocriter perturbatus est bonus vir, statimque libertatem nostram castigandi consilium cepit. Id porro alteri viro facillimum factu fuisse non diffiteor; tot enim meos, quot in illo reprehenderam, errores repræsentasset, injurias suas præclarè ultus erat, &, si procacitas abfuisset, gratiam huic habebam, quòd utilitati publicæ, cui uni in scribendo inservire debemus, consuluerat: verùm id Oudinum angebat, quod opus meum nec legerat, nec legere sustinebat; si verò id unum publicè quereretur, minùs honorificam

rificam ſui mentionem à me factam eſſe, quòd hæc tantum notaveram, *Fallitur Caſimirus Oudin*, tum ſe deridiculo nec immerito fore intelligebat. Dum in hac cogitatione curâque verſaretur, forte in oculos ejus incurrerunt ea Diariorum Pariſienſum, & Actorum Lipſienſium capita, in quibus de *Imperio Orientali* agitur: quæ cum diligentiſſimè ſcripta ſint, ex iis intellexit, quid de ſcriptore Antiquitatum CP. ac de Codice è quo illas exſcripſeram, ſentirem: &, ut ille qui præcipuam ſibi ætatem Codicum, & ſcriptorum ſtylum ac ingenium cognoſcendi ſolertiam arrogat, facilè animum induxit, me, de cujus ingenio mediocriter ſentiebat, in hujuſmodi rebus humani quiddam paſſum eſſe; quamobrem calamum in me continuò ſtrinxit, ac Diſſertationem effudit, in quâ tria à ſe probatum iri profeſſus eſt: primum, Scriptorem Antiquitatum CP. mihi, perinde atque aliis ignotum, Michaëlem Pſellum eſſe, virum ſuæ ætatis eruditiſſimum: alterum, Codicem è quo Antiquitates exſcripſi multo recentiorem eſſe quàm arbitratus ſim; tertium, eundem Codicem in Bibliothecâ Regiâ ſervatum eſſe Cl. Ducangii ætate; ſimul, quo juſta foret Diſſertationis moles, novam totius Operis ſynopſin exhibuit.

Quod ad eam Synopſin ſpectat, in eâ nihil offendimus quo exiſtimationem noſtram lædi ſuſpicaremur; ſed quòd novo prorſus exemplo ſcripta ſit, de eâ breviter dici oportere viſum eſt; illic enim Oudinus in Latinum ſermonem verſa exhibuit, quæ in Diario Pariſienſi adnotata de univerſo opere fuerant, nonnullaque ſubinde ex Actis Lipſienſibus exſcripſit; deinde quæ de eodem in Bibliothecâ V. Cl. Alberti Fabricii legerat, penè ad verbum repræſentavit: cum verò diverſis illud conſtet Opuſculis Græcis, & Commentariis quæ aliquammultis æneis tabulis diſtinximus, atque hæc omnia enumerandi variæ rationes iniri non potuerint, in βαττολογίαν turpiſſimam novum Cenſorem noſtrum incidiſſe neceſſe eſt; itaque cum quovis pignus dedero, niſi illa legens oſcitaverit. His aliud quiddam acceſſit, quod quo nomine appellandum ſit eruditi judicabunt. Affecto jam opere, Catalogum Patriarcharum CP. à captâ Urbe ad noſtram ætatem, quem tunc primum acceperamus, ad calcem VIII. Commentariorum libri typis mandari curavimus; præterea notis in Conſtantinum Porphyrogenitum adjunximus Tabulas duas ad ejus ſcriptoris mentem adornatas à viro harum artium peritiſſimo Guillelmo Deliſle, è Regiâ Scientiarum Academiâ. De catalogo, ac de tabulis mentionem fecerunt ſcriptores Actorum Lipſienſium & Fabricius, cum de primo volumine loquerentur; qui verò Diarium Pariſienſe tum ſcribebant, hæc eſſe, ut reverâ ſunt, in altero volumine edita tradiderunt. Enimverò, quinam accuratiores hîc fuiſſent, volumina duo evolvens quivis facilè percepiſſet; ſed Oudinus, cui, ut puto, religio erat cum librum aperire, in quo illum ſemel iterumve erraſſe demonſtraveramus, (nunquam enim lectum ab eo fuiſſe opus noſtrum jam mo-

nuimus, & res ipſa indicat) dubitationem ex câ re ſibi obortam indicavit quidem, eam tamen aut ſibi aut aliis tollere auſus non eſt. Inde porrò intelligitur, quàm ſtultè, quàmque inſubidè Oudini judicium in Actis ac Diariis Eruditorum excerpendis commendaverit Samuel Maſſon, Cujus cenſuram cum multis de cauſis exagitare poſſimus, eſt enim prorſus inſolens, odioſa & loquax, contemnere & negligere malumus, ne nos ipſi nimium contemnere videamur.

Nunc videndum quibus argumentis Oudinus eorum librorum quos, ut ait, ἀδεσπότως protulimus, Michaëlem Pſellum auctorem eſſe probaverit. Quòd cum à ſe continuo deprehenſum teſtatur, ſingulare ejus acumen ſuſpiciamus monet, qui tantam rem, tam difficilem, tam obſcuram nullo fermè negotio explicarit, & quidem novâ prorſus ratione, cum nec Michaëlis Pſelli opera, nec Antiquitates CP. unquam legiſſet. Quinque argumentis nititur hæc Oudini, quam, niſi modeſtiam dedidiciſſet, conjecturam appellaſſet, ſed demonſtrationem certam & evidentem appellare maluit: ea verò ſunt hujuſmodi. Quòd Antiquitatum CP. ſcriptor in Urbe regiâ natus eſt, quòd ſe Monachum profitetur, quòd denique ad Alexium Comnenum uſque vitam produxit, inde apparet hunc à Michaële Pſello diverſum non eſſe: præterea à Michaële Pſello ſcriptam fuiſſe, quæ necdum prodiit, Hiſtoriam conſtat: poſtremo cum idem ſingulis Principibus, quorum ætatem vidit, unum alterumve opus conſecrarit, nullum hactenus editum eſt Alexio Comneno dedicatum. Hæc nobis in mentem nunquam ventura fuiſſe ingenuè fatemur, &, ſi de hac argumentandi ratione loqui voluit Samuel Maſſon, cum monuit ne ægrè ferremus id à docto è Bataviâ viro proditum eſſe, quod nec in Italiâ nec in Galliis ediſcere potueramus, plena prudentiæ ac fidelitatis conſilia illius eſſe libenter agnoſcimus; hanc enim necdum edoceri mens eſt; ſed extra jocum, nihil adhuc ineptius proditum eſt. Primum namque, quo argumento vidit Oudinus unicum fuiſſe Alexii Comneni ætate Monachum, qui Conſtantinopoli natus eſſet? Si plures fuere, tam eorum quivis, quàm Michaël Pſellus Antiquitates ſcribere potuit. At unius, qui operibus ſuis inclaruerit, Michaëlis Pſelli meminere Rerum Byzantinarum auctores. Id ut fatear, quid inde conſequatur? An Monachum illum inter claros ſcriptores referri neceſſe eſt? Sanè haud contemnenda videtur ejus diligentia in ſingulis Urbis partibus deſcribendis; ſed ejus oratio tam horrida ac ſalebroſa eſt quàm quæ maximè. Prodiere tamen illâ ætate haud adeo inelegantia opera, in his Annæ Comnenæ, & Michaëlis Pſelli, cujus eloquentiam & eruditionem Anna mirum in modum prædicavit: quamobrem huic injuriam facit Oudinus, dum tam incompti operis ſcriptorem eum eſſe contendit. Quid ſi ipſa libri materia in Pſellum dedecet? Ejuſmodi profectò urbium deſcriptiones ab iis adornari ſolent qui otio abundant, qui literas interiores minùs colunt, qui denique curioſitati magis quàm utilitati inſerviunt; cu-

jusmodi fuisse monachum, de quo nunc agimus, arguunt fabulæ, quibus librum suum consperfit. Iis nimirum imperitos quibus scribebat, demereri voluit, de eruditorum judicio securus, apud quos magnum erat Pselli nomen, cum Antiquitates prodiere.

Triplicis argumenti, quod Oudinus duxit à tribus, ut vocat, conditionibus quæ uni Psello convenirent, vanitatem satis, ut spero, demonstravimus; id quoque nunc ostendemus, Oudinum in errorem idcirco lapsum esse, quod nimium pertinaciter nobis offensus, opus nostrum ne aperire quidem sustinuit. Inde scilicet collegit scriptorem Antiquitatum CP. natum esse, quod in Diariis titulum hunc libri reppererat, Πάτρια, *sive Origines* &c. nos verò primâ Commentariorum paginâ, ne quem Oudini similem titulus ille falleret, monueramus, eâ voce intelligi oportere *Origines*, nequaquam *Patriæ Origines*; nam & Πάτρια Κωνϛαντινουπόλεως inscripta esse Hesychii Milesii, & Christodori Coptensis opera, quibus ejus urbis Antiquitates descripserant.

Quartum argumentum, historiam à Michaële Psello editam esse, cujusmodi sit, nemo non videt; nam si, nec historiam esse quam publicâ luce donavimus, & si historia sit, ab alio tamen scribi potuisse; opus verò à Psello conditum vel periisse, vel alicubi delitescere dicemus, nihil nobis opponet Oudinus. Præterea verò, ut historiam à Psello scriptam quæramus, minùs nobis laborandum esse monuit censor noster; nam in Codice Regio 1837. viri eruditissimi varia descripta esse opera, in his Chronographiam à Basilio & Constantino Porphyrogenitis fratribus, usque ad Michaëlem Ducam. Ita comparati sumus, ut, si quis rem literariam vel mediocriter adjuvet, ei nos plurimum debere profiteamur, quamobrem Oudino ipsi gratiam habemus, quòd eam Chronographiam indicarit, quæ illustrandæ historiæ haud inutilis fortasse erit. Eam tamen dudum noveramus, perinde atque Monodiam de casu ædis Sophianæ; quâ dum quartum Commentariorum librum illustrari potuisse existimavit Oudinus, ejus ut operis nostri, solum titulum à se lectum fuisse demonstravit; in hac enim vetus scriptor, nihil nisi insignis Ecclesiæ Trulli ruinam lamentabili voce deploravit: quamobrem id quoque à censore nostro temerè scriptum est, si opusculum illud cum quatuor libris comparassemus, futurum fuisse ut eorum auctorem agnosceremus.

Tametsi superiorum argumentorum puderet, ea tamen ut serio refelleremus visum est, ne sibi Oudinus sapiens esse videretur: sed quintum adeo vanum & ineptum est, ut ejus ne meminisse quidem velimus: quamobrem superest ut alias duas Oudini opiniones de ætate Codicis è quo Antiquitates exscripsimus, ac de tempore quo in Bibliothecam Regiam advectus est, expendamus. Quod quidem paucissimis verbis fieri licet. Eam nimirum ætatem Codici tribui quæ visa est viris in hoc studiorum genere diù versatis, quorum judicium & Oudini & meo judicio longè antepono. Nam quòd ad calcem

Codicis pictæ ſunt Manuelis & Joannis Palæologorum, & Joſephi Patriarchæ CP. imagines, id tanti non erat, ut Oudinum, vel alium qui lites intendere nollet, novas opiniones comminiſci cogeret; cum eæ picturæ ad librum addi deinde potuerint. Quod verò ante ſæculum XIV. MS. Codicem chartaceum à ſe conſpectum negat Oudinus, quin ætatem ſuam proderet, id profectò leviſſimum eſt; rari enim ſint, dum aliqui ſint ſuperiorum temporum codices chartacei, ex eorum numero Codicem Antiquitatum eximi oportere nunquam perſuadebit novus cenſor, ſi quidem hac unâ ratione nitatur.

Quòd humanitatis quam in Cuſtodibus Regiæ Bibliothecæ olim expertus eſt, gratum ſe ac memorem Oudinus præbet, id rectè facit: ſi etiam ex aſſiduâ codicum contrectatione præcipuam hoc in genere eruditionem ſuam eſſe exiſtimet, eum ſibi placere leniſſimè feram: verùm antequàm imperitiam alicui vel oſcitantiam imputaret, num id graviſſimis argumentis probare poſſet, diù cogitare debuit; id porrò leviſſimis inductus fecit; nec enim alia protulit quibus ſententiam noſtram de ætate MS. Codicis confutaret.

Quod deinde negavit rectè à me ſcriptum eſſe, Codicem 3058. 4 in Bibliothecam Regiam advectum eſſe poſt Ducangii mortem, ſanè riſu excipi oportet. Hoc ſcilicet cenſor noſter meliùs novit quàm ipſi Bibliothecæ Cuſtodes, qui Codicem hunc & aliquot alios è Græciâ adlatos in pluteis collocarunt. Ne hîc quidem tamen argumenta Oudino deſunt: primùm enim Codices multo plures 3058. in Bibliothecâ Regiâ ſervatos eſſe demonſtravit, & quidem novâ ratione; quippe prolatis ex Alb. Fabricii Synopſi Codicum quibus uſi eramus numeris, nonnullis etiam è Ducangii Gloſſario, & è ſuperioribus Diſſertationis ſuæ capitibus exſcriptis, permultos denique è Palæographiâ doctiſſimi Bernardi de Montfaucon, repræſentavit; deinde hiſtoriam ſcripſit Codicum in Bibliothecâ Regiâ poſt Ducangii mortem collocatorum, inter quos, ſi huic credas, multi antiqui fuere, chartaceus nullus. Quid ad hæc referemus? Nihil, niſi ſingularem fuiſſe Oudini oſcitantiam, qui dum Codices Bibliothecæ verſaret, nunquam ſibi notaverit pluribus nonnunquam eundem numerum inſcriptum eſſe, cum minori numero qui ſingulorum ordinem ac locum indicaret; quod quidem ideo excogitatum eſt, quòd, cum novis interdum incrementis Bibliotheca augeatur, & quem in eâ digerendâ Ducangius & Cotelerius ſecuti ſunt materiarum ordinem eum ſervare placeat, toties inducendi eſſent codicum numeri, novique iis inſcribendi, quoties novo Codici locus inter congeneres dandus eſſet. Hinc ſcilicet factum eſt, ut plures eſſent Codices cum numero 3058. inter quos illum è quo Antiquitates exſcripſimus quartum locum obtinere indicat minor numerus 4. ad ſuperiorem additus hunc in modum 3058. 4

Alia ſunt in illâ Oudini Diſſertatione, quæ indignationem moveant, veluti quod Monachis Benedictinis Congregationis S. Mauri

gratias

gratias ita agit, ut nihil contumeliosius excogitari posse videatur; & quod ne maledictis quidem abstinet ubi se instituto, cui sanctâ se ac solenni sponsione obligarat decessisse, ac fidem Catholicam deseruisse testatur. Sed ea sunt hujusmodi, ut indicata cæteris horrorem, Oudino, ne confutata quidem, tantillum pudoris incutiant.

ADDENDA ET EMENDANDA

ad primum volumen.

PAg. 3. *notâ* 4. *in fine adde*, Fortè etiam Dacia Felix dicta est, quòd Italici juris facta esset. Vide quæ monemus ad nummos Val. Maximiani ex Æ. 2. cum lemmate SALVIS AVGG ET CAESS FEL CARTH.

Pag. 5. *notâ* 1. *lege*, Nummus hic, si quidem genuinus est, cusus &c. *ibid. col. lin.* 40. *lege*, GENIVS EXERC ILLYRICIANI.

Pag. 6. *col.* 2. Nummi, PAX AETERNA ante eos qui lemma habent PAX AVGVSTI describi debuerant.

Pag. 9. *not.* 3. *lin.* 3. *lege*, Urbes illæ Neocoræ, &c. *superiora dele.*

Pag. 10. *notâ* 2. *lin.* 6. *adde*, Quod Harduinus legit ΑΜφοτέρας Κιλικίας, *utriusque Ciliciæ*, profectò malem, nisi constaret Ciliciam Traj. Decii ætate duas in Provincias divisam nondum fuisse.

Pag. 18. *col.* 2. Nummus PANNONIAE. ante PAX AVGVSTI. reponendus.

Pag. 19. *notâ* 4. *lin.* 3. anno primo, *adde*, & FELICIS appellatio, quæ huic in nummis tribuitur.

Pag. 22. *col.* 1. *lin.* 3. palumento, *lege*, paludamento.

Pag. 24. *ante cætera Numismata Latina Æ. III. adde*,

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

P M TR P III COS PP. Figura muliebris stolata stans, dextrâ caduceum oblongum, lævâ cornucopiæ tenet. *E schedis Cham.*

Pag. 37. *lin.* 3. *hæc verba delenda sunt*, ac Tribunitiâ potestate exornatus, ut ex nummis constat. *Ibid. lin.* 10. *sic repone*, quibus adstipulatur nummus Ægyptiacus, *cætera intermedia dele.*

Pag. 38. *notâ* 8. *lege*, Nummus hic singularis. Qui aliter, &c. *intermedia dele.*

Pag. 48. *notâ* 4. & fratrem Etruscum, *adde*, vel matrem Etruscillam.

Pag. 52. *col.* 1. *lin.* 32. *lege*, Γ ΟΥΑΛ ΟCΤΙΛΙΑΝ ΜΕ ΚΥΙΝΤΟC.

Pag. 61. *col.* 2. *lin.* 47. *lege*, IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG.

Pag. 62. *notâ* 3. *quæ incipit*, Fortunam, *lege*, Fortunam Reducem, ut nonnulli arbitrantur, implorant Augusti, &c.

Pag. 63. *col.* 1. *lin.* 10. ac paludatus, *lege*, & togatus. *Ibid. lin.* 12. stolâ, *lege*, togâ.

Pag. 72. *col.* 2. *lin.* 49. *dele* An. 1. *& notam* 2. *integram.*

Pag. 73. *col.* 1. *lin.* 2. *dele*, An. 3. *& lin.* 13. An. 6. *& lin.* 18. An. 7. *Ibid. notâ* 2. *adde*, sed hunc nummum ad Hermopolim pertinere negant nonnulli, referuntque ad Hermocapelitas, ac legunt, ΕΡΜΟΚΑΠΗΛΙΤΩΝ, quòd in Hermocapelitarum nummis idem typus occurrit; illeque exhibitus non videtur in urbe Ægyptiâ.

Pag. 75. *col.* 1. *lin.* 1. *lege*, Jovis Ammonis.

Pag. 78. *in Cornel. Superâ col.* 1. *post lin.* 5. *adde*

G CORNEL SVPERA AVG. Caput Corn. Superæ ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

IVNO REGINA. Figura muliebris stolata stans, dextrâ pateram tenet, lævâ hastæ puræ adnititur. *MMA.*

Pag. 81. *col.* 2. *lin.* 36. *lege*, Cæsari Carpico.

Pag. 84. *notâ* 3. *adde*, Hîc Juno ramum lauri potiùs quàm spicas dextrâ tenere videtur.

Pag. 86. *col.* 1. *lin.* 42. *lege*, radiato stans.

Pag. 88. *ad notam* 1. *adde*, In sequenti nummo verosimile est nos deceptos esse, nec AN. III. sed AN. VI. legendum fuisse.

Pag. 89. *col.* 1. *lin.* 29. *dele*, An. 2.
Pag. 92. *lin. penult. lege*, anni 253.
Pag. 104. *col.* 1. *lin.* 47. acroſtolium tenet, *lege*, uncum tenet.
Pag. 109. *col.* 1. *lin.* 22. Typut, *lege*, Typus.
Pag. 110. *notâ* 1. *lin.* 2. *lege*, in felix augurium, ut quidem ait Vaillantius, cui minùs aſſentio, Reſtitutor.
Pag. 122. *lin. penult.* ἡ τῆς λίμνς, *lege* ἡ τῆς λίμνης.
Pag. 134. *ad notam* 7. *adde*, Non ΠΟΥΤ. ſed ΠΟΥΠ..olim ſcriptum fuiſſe, ac deinde nummum hac in parte detritum fuiſſe, facilè quivis conjiciet; ſed lapſi videri, quàm falſi maluimus. Legendum igitur, *Publius Licinius*, *&c.*
Pag 137. *col.* 1. *lin. penult. lege*, ΕΥ ΕΥ C. *lin. ult Pius Felix Auguſtus.*
Pag. 138. *col.* 1. *lin.* 13. *lege* ΕΥ ΕΥ C. *item col.* 2 *lin.* 22.
Pag. 155. *ad notam* 5. *ſuperioris pag. adde*, De eo quædam monuimus in Bibliothecâ Nummariâ, cum de Vallemontio loqueremur.
Pag. 168. *col.* 1. *lin.* 1. *lege*, ... MAC VII P VII F.
Pag. 169. *notâ* 8. *lin.* 3. *dele*, qui ſubdit, &c. *uſque ad* Diſcrimen hujus nummi.
Pag. 175. *notâ* 2. *lege*, Quintum Conſulatum cepit Gallienus anno 262. ſextum anno 264.
Pag. 177. *notâ* 2. *lin.* 14. *lege*, dici voluit, ut quidem nonnulli opinantur.
Pag. 185. *col.* 2. *lin.* 36. *lege*, qui à dextris eſt, &c. qui à ſiniſtris.
Pag. 187. *col.* 1. *lin.* 36. *lege*, aliæ figuræ ſtant.
Pag. 239. *notâ* 1. *lin.* 2. præterquam in Saloninæ, *adde*, & Severinæ. *Ibid. notâ* 4. *lin.* 2. *lege*, Veneri ſacrum.
Pag. 274. *notâ* 1. *lin.* 2. dubitari poteſt: *adde*, maximè cum literæ ΚΑΑ. hujus ætatis non ſint, ſed paulo recentioris.
Pag. 288. *notâ* 1. *lin.* 5. *lege*, huc pertinere. *Notâ* 4. *lin.* 2. *lege*, militum ejus.
Pag. 290. *notâ* 7. *lin.* 1. *lege*, felicitatem temporum, ut nonnulli aiunt, prædicat.
Pag. 292. *col.* 2. *poſt lin.* 30. *adde*
Eadem epigraphe. Caput Poſtumi radiatum, ad humeros cum leonis exuviis.
IOVI STATORI. Typus ut ſuprà. *MMA.*
Pag. 306. *col.* 1. *poſt lin.* 19. *adde*,
. . . . POSTVMVS AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.
CONSERVATOR AVGG. Duo capita jugata, alterum galeatum, alterum laureatum, ad humeros cum paludamento. *Surbeck.*
Pag. 307. *notâ* 7. *lin.* 1. *lege*, dictus videtur quibuſdam Poſtumus.
Pag. 313. *notâ* 4. *lin.* 6. ἐπικκρυκείας, *lege*, ἐπικηρυκείας.
Pag. 319. *dele notam* 3. *in Num. arg.*
Pag. 348. *lin. ult. lege*, Deus incubat angui.
Pag. 366. *notâ* 3. *lege*, ſexto Imperii anno & ſeptimo, tertius cum ſeptimo conjunguntur?
Pag. 367. *notâ* 3. *ſuper. pag. lin.* 4. *lege*, hunc in Pagii inſcriptione, perinde atque in his nummis, memoratum fuiſſe dicendum eſt, licet nullam ejus rationem ſuperiorum Inſcriptionum ſculptores habuerint.
Pag. 403. *notâ* 3. *lin.* 1. *lege*, habentur antea nummi in Gallieno & Victorino. Invicti &c.
Pag. 436. *col.* 2. *poſt. lin.* 13. *adde* IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.
PRINCIPI IVVENTVT. Figura militaris galeata & paludata ſtans, dextrâ globum ſuſtinet, lævâ haſtæ adnititur: in imâ parte . . . . *Surbeck.*
Ibid. notâ 3. *lin.* 8. *poſt* premebatur. *adde*, ſed hæc ex aliorum ſententiâ.
Pag. 469. *col.* 2. *lin.* 29. lactantes, *lege*, lactentes.
Pag. 521. *col.* 2. *lin.* 40. *lege*, VIRTVS AVGG. (5)
Pag. 525. *in Vitâ Carini lin.* 23. Myſiæ Superioris, *lege*, Mœſiæ Superioris.
Pag. 542. *in Pacatiano*, *in imo col.* 2. *adde*,
IMP CAESAR PACATIANVS AVG. Caput Pacatiani ut ſuprà.
PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà. *MMA.*

Alia erant, quæ emendari oportebat, nec pauca numero, nec levia; ſed ea reſtituimus in Præfatione, quam omnino conſulere debebunt, qui ſententiam de unâquâque re noſtram ſcire volent.

INDEX
MUSEORUM
ET LIBRORUM.

Albert.	R. P. ALBERTUS, Heremita S. Auguſtini, è Provinciâ Franciæ.
Alletti.	JOANNES NATALIS ALLETTI, Magnus Cancellarius Reipublicæ Raguſinæ.
B.	NICOLAUS BOULLET, in ſupremâ Parlamenti Pariſienſis Curiâ Senator ampliſſimus.
Ba.	THOMAS BASEGLI, Senator ampliſſimus Reipublicæ Raguſinæ.
Bau.	CAROLUS CÆSAR BAUDELOT, JC. è Regiâ Inſcriptionum ac Bonarum Literarum Academiâ.
Bouteroüe.	CLAUDII BOUTEROUE, in Pariſienſi Monetarum Curiâ Senatoris, opus inſcriptum, *Recherches curieuſes des Monnoyes de France.*
Brandenburg.	LAURENTII BEGERI opus inſcriptum *Theſaurus Brandenburgicus Selectus.*
Cham.	R. P. STEPHANUS CHAMILLART, è Societate Jeſu.
Chez.	N. CHEZELLES, Juri dicundo Præfectus apud Boios, in Provinciâ quæ vulgo, *Bourbonnois* dicitur.
Collegii.	Muſeum Collegii LUDOVICI MAGNI.
DB.	CLAUDIUS GROS DE BOSE, Perp. Regiæ Inſcriptionum ac Bonarum Literarum Academiæ Secretarius, & unus è Quadraginta Academiæ Gallicæ.
DC.	Ser. Princeps LUDOVICUS AUGUSTUS, Cenomanenſium Dux.
DeC.	FRANCISCUS DECAMPS, Abbas S. Marcelli, & S. Mariæ de Siniaco.
Declesves.	PETRUS DANIEL DECLESVES.
Ducang.	CAROLI DUFRESNE, Domini DUCANGE, Franciæ apud Ambianos Quæſtoris, opus inſcriptum, *Hiſtoria Byzantina duplici Commentario illuſtrata.*
Farneſianus.	R. P. PAULI PEDRUSI, è Societate Jeſu, opus Inſcriptum, *I Ceſari in oro, in argento, in Medaglioni raccolti nel Farneſe Muſeo.*
Fauvel.	ANDREAS FAUVEL, Capellanus Regius.
Fon.	LUDOVICUS FRANCISCUS DE FONTENU, è Regiâ Inſcriptionum ac Bonarum Literarum Academiâ.
Fontaine.	ANDREAS FONTAINE, Eques Anglus.
Fouc.	JOSEPH FOUCAULT, Comes Conſiſtorianus, in Academiâ Regiâ Inſcriptionum ac Bonarum Literarum Academicus Honorarius.
Frad.	N. FRADET, Preſbyter Gallus. Ejus muſeum comparavit Eugenius Petrus de Surbeck, Helvetius Chiliarcha.
Gambarini	R. P. GAMBARINI, Clericus Regularis S. Barnabæ.
Hard.	R. P. JOANNIS HARDUINI, è Societate Jeſu, Opera Selecta.
Laiſné.	N. LAISNE', Officinæ Monetariæ Lugdunenſis Præfectus.
Lamoignon.	CHRISTIANUS DE LAMOIGNON, in ſupremâ Parlamenti Pariſienſis Curiâ Præſes infulatus.
Le Roy.	ALEXANDER LE ROY, Politicæ artis Academiæ Secretarius.
M.	Ser. DOMINA, Ducis REGENTIS mater.

Maffei.	PAULI ALEXANDRI MAFFEI, Patritii Volaterrani, opus inſcriptum, *Gemme Antiche figurate.*
MB.	FRANCISCI MEDIOBARBI BIRAGI, S. R. I. Comitis, & Regiæ civitatis Papiæ Decurionis, opus inſcriptum, *Imperatorum Romanorum Numiſmata à Pompeio M. ad Heraclium.*
MDM.	PHILIBERTUS BERNARDUS MOREAU DE MAUTOUR, in Pariſienſi Computorum Curiâ Auditor, è Regiâ Inſcriptionum ac Bonarum Literarum Academiâ.
MMA.	ALEXANDER Marchio à S. Ferreolo-Montauban.
Palatinus.	LAURENTII BEGERI opus inſcriptum, *Theſaurus ex Theſauro Palatino ſelectus.*
Pon.	PETRUS NICOLAUS LECAMUS DE PONTCARRE', primarius Præſes in ſupremâ Parlamenti Neuſtriæ Curiâ.
RDR.	N. ROMAN DE RIVES, Preſbyter Gallus.
RE.	Theſaurus Regius Magni Etruriæ Ducis.
Regius.	Theſaurus Regius Chriſtianiſſimi Francorum Regis.
SG.	Muſeum Regalis Abbatiæ S. Germani à Pratis.
S. Genov.	Liber inſcriptus, *Le Cabinet de la Bibliotheque de Sainte Geneviéve.*
Surbeck.	EUGENIUS PETRUS DE SURBECK, Helvetius Chiliarcha.
Triſtan.	JOANNIS TRISTAN DE S. AMANT opus inſcriptum, *Commentaires Hiſtoriques, contenant l'Hiſtoire generale des Empereurs,* &c.
Vaillant.	JOANNIS FOY-VAILLANT opus inſcriptum, *Numiſmata Imperatorum Romanorum præſtantiora*, & alterum, *Numiſmata Imperatorum, Auguſtarum & Cæſarum, à Populis Romanæ ditionis Græcè loquentibus, ex omni modulo percuſſa.*
Val.	CAROLUS DE VALOIS, è Regiâ Inſcriptionum ac Bonarum Literarum Academiâ.

INDEX

INDEX IMPERATORUM,

AUGUSTARUM, CÆSARUM AC TYRANNORUM, quorum vitas ac numiſmata primum volumen complectitur.

BIBLIOTHECA

BIBLIOTHECA
NUMMARIA
SIVE
AUCTORUM
QUI DE RE NUMMARIA SCRIPSERUNT.

DOMINÆ.

RAT hoc apud Veteres in more positum, DOMINA, *ut, quo munere deorum quisque maximè delectari censeretur, id illi deo munus ritè porrigerent. In quo sanè videbant plurimum. Nam qui probè intelligerent naturas illas*

qui dii immortales haberentur divitiis hominum non indigere, iis immolabant non quod esset hominibus pretiosissimum, sed quod diis gratissimum judicabant.

Ad hoc exemplum, ut hodie, pro tenuitate meâ, summis tuis in me beneficiis reponerem aliquid, particulam hanc scriptionum mearum seposui, quam, velut acceptissimum tibi donum Regiæ C. T. consecrarem. Enimvero, cum præcellentis ingenii tui lumen possit magnâ cum laude in qualibet doctrinæ parte versari, pulcherrimam certissimamque veteris Historiæ partem nummos veteres selegisti quorum contemplatione et studio proficeres ac delectarere. Itaque, quod tempus à negotiis, à beneficentiâ, à divini numinis cultu vacuum habes, in cognoscendis Augustorum Augustarumque imaginibus et factis præclarissimè impensum existimas.

Hinc mirifica iſta tua numiſmatum gaza (ut de gemmis cælatis cæteroque doctioris elegantiæ inſtrumento ſileam) quam incredibili curâ ex eruditis Europæ totius Aſiæque divitiis congeſtam novis quotidie acceſſionibus amplificas. Hinc doctorum hominum ad Regiæ C. T. adyta quotidiana et plena comitatis admiſſio, qui quidem, benignitate tuâ ditati, minùs ſuo commodo capiuntur quàm quod ſcientiam in tam excelſo loco poſitam vident. Nimirum, ſingularis eſt ac propè divinæ cujuſdam indolis id habere feminam principem remiſſionis ingenuæ ac delitiarum loco quod ſagaciſſimi cujuſque critici lucubrationi proprium et reſervatum videbatur.

Erat ſanè rationi conſentaneum principem tot prognatam heroum ſanguine, tot heroum ſtirpi regiæ inſertam, Imperatoris conju-

gem, herois parentem, LUDOVICO MAGNO *ut cariſſimam, ita devotiſſimam* NVMINI MAIESTATIQVE EIVS, *ſuorum ſimiles, non ſine ſummâ animi delectatione, alterum alteri comparando, recenſere. Eam verò cujus virtutes* AVRO, ARGENTO, AERE, FLANDO, FERIVNDO, *conſignari merito ſuo debeant par erat eaſdem in primariis ſæculorum omnium feminis recognoſcere. Habet hoc ſcilicet vera virtus ut* OPTIMORVM MERITORVM *mercedem ampliſſimam, quæ gloria eſt, libenter in aliis intueatur.*

Neque tamen nummis teſtibus indigent laudes tuæ, DOMINA, *ut poſteritatem omnem admiratione tui compleant. Hærent illæ in animis hominum, nec delebit ulla temporum injuria bonitatis tuæ, munificentiæ, pietatis, quibus præſentes fruimur, jucundiſſimam recordationem. Habebunt exemplar*

in te ſibi propoſitum feminæ principes ex quo formam ducere ac totam vitæ ſuæ compoſitionem et actionem poſſint quodammodo delineare. Si enim doceri volent quâ ratione regi, marito, liberis ac nepotibus, familiæ, potentioribus, tenuioribus, literatis, indoctis, & præcipuè Deo Optimo Maximo ſatisfaciant, non aliâ officii normâ indigebunt, quàm unâ conſtantis vitæ tuæ conſideratione.

Quæ cum ita ſint, neminem omnium eſſe nunc, neminem fore in poſterum jure confido, qui, quòd hanc rei nummariæ hiſtoriam in auguſto nomine tuo apparere voluerim, conſilii mei rationem reprehendat. Felicem me, ac diuturni laboris mei ſucceſſû fortunatum, ſi munuſculum hoc qualecunque non abnuas. Ex benevolentiâ enim tuâ et ſcriptioni meæ auctoritas et interiorum recon-

ditarumque literarum ſtudio dignitas accedet, &, quod enixè cupio, conſtabit obſequii erga te mei non obſcura ad omnem ætatem ſignificatio.

ANSELMUS BANDURI.

BIBLIOTHECA NUMMARIA,

SIVE

AUCTORUM QUI DE RE NUMMARIA SCRIPSERUNT.

UM Nummos Imperatorum deſcribere, ac Notis illuſtrare inſtituerim, omnium etiam Auctorum, qui de illis agunt enumerationem ab initio ordiri, & ad hanc ætatem uſque perducere viſum eſt; quod tametſi à multis præſtitum ſit, quia tamen ex iis nemo artem criticam adhibuit, ſine qua hujuſmodi Indices jejuni omnino ſunt & exiles, ac præterea non paucos libros ab iis prætermiſſos eſſe deprehendimus, non inutilem fore operam noſtram exiſtimavimus, ſimulque non ingratum fore lectori, ſi rem paulo altiùs repeteremus, hoc eſt horumce ſtudiorum hiſtoriam jam inde ab initio perſtringeremus. Non enim altero, aut ad ſummum tertio ab hinc ſæculo, ut imperiti opinantur, nummi veteres aliquo in loco apud eruditos haberi cœpere, ſed una cum artibus ac ſcientiis floruere; & ut quiſque ingenio & eruditione polluit, ita nummos plurimi fecit. Primum enim, ſtatim atque Græcarum Antiquitatum amor Romæ viguit, Græca etiam numiſmata in honore fuiſſe ſatis conſtat; nam & ea Romani intelligebant vetuſtatis monumenta eſſe multo tutiora quàm auctores, à quibus multa aut amore erga patriam, aut in alias urbes odio in falſum aucta erant; prætereaque cum Græciæ operibus mirum in modum delectarentur, hæc aſpernari non poterant, in quibus artificum induſtria eo mirabilior erat, quo magis in anguſto rerum naturæ majeſtatem coarctaverant. Nec verò ſi fuere olim in Urbe, qui Victoriatos ex Illyrico

advectos, ante quàm lege Clodiâ cuderentur, perinde atque cæteras merces distraherent, quod Plinius prodit lib. XXXIII. sect. III. existimandum est neglectos fuisse cæteros nummos, qui nec arte inferiores iis erant, & utilitate longè præcellebant. Atque eâ de causâ Augustus, cum varia munera Saturnalibus divideret, nummos omnis notæ, etiam veteres regios & peregrinos amicis dedisse videtur, quod eos ipse magni faceret, & à vetustatis amatoribus magni fieri sciret. Sanè quod de Victoriatis scripsit Plinius, mercis loco habitos fuisse, idem de tetradrachmis & drachmis testatum reliquit Volus. Mæcianus: nec mirum cuiquam videri debet, fuisse olim qui ejusmodi numismata, in quibus singularum urbium originis, jurium & decorum memoria consignata erat, summo studio conquirerent; cum illi ipsi qui præ cæteris elegantes videri volebant, quibusque idcirco Romana vetustas rudis videbatur, in quibus Ovidius nomen suum professus est, alienum à se non putarent quærere, cur in perantiquis Italiæ nummis Janus ex unâ parte expressus esset, ex alterâ navis. Quanto porrò in honore fuerint nummi Consulares, facilè intelliget, qui Romanorum erga majores suos pietatem perspexerit: quorum manes cum propè divinis honoribus prosequerentur, eorumque imagines summopere colerent, quòd ad earum conspectum animos suos ad virtutem inflammari conscii sibi essent, consequens erat, ut eorum res gestas, quæ hujuscemodi monumentis mandatæ erant, æternitati etiam mandatas vellent. Postquam Republicâ eversâ, Princeps unus munia Senatûs, Magistratuum, Legum in se traxit, non una causa fuit cur nummi servarentur; præterquàm quòd enim juvabat eorum vultus conspicere, quorum imperium ad deorum potentiam proximè accessisse viderant, atque idcircò Pomponii ætate, ut ipse monet l. Numism. D. de Usufr. leg. nummis aureis aut argenteis pro gemmis uti solebant; eam Triumviri Monetales rationem instituerant, quâ nulla erat tutior ad historiam rerum gestarum incorruptam servandam; cum Consulatus Imperatorum & Cæsarum, & Tribunitiæ Potestatis annos, & honorum ac devictarum gentium titulos plerumque exprimi curarent. Ab Historiæ igitur studiosis comparati olim, qui nunc Principum & eruditorum musea ornant, nummorum thesauri; nam si quis eos à privatis idcirco servatos malit, quia mortuorum Principum numismata consueti usûs moneta perinde atque vivorum erant; huic referemus, legem illam de veteris numismatis, ut loquuntur, potentiâ interdum fefellisse, ac perdidisse officium suum: omne enim æs, quod quidem reperiri potuit cum Caligulæ effigie, jussu Senatûs conflatum fuisse Dio Cassius prodidit; & verosimillimum est non benigniorem eum fuisse erga Domitianum, cujus, si testem Suetonium audis, eradendos ubique titulos, abolendamque omnem memoriam decrevit. Quid porrò censeamus factum de Maximino, quem adhuc vivum hostem publicum appellavit, quid de Commodo, Ma-

crino, Elagabalo? Atqui horum omnium numiſmata ſuperſunt, quæ ab ementibus & diſtrahentibus ſuſcipi non magis poterant, quàm tyrannorum, quæ omnia aliis de cauſis ſervari, & ad noſtram ætatem pervenire potuiſſe non diffitemur, veluti quòd interdum in ſepulcris, in fundamentis ædium ſacrarum, & ædificiorum publicorum condita ſunt; quodve in terram defoſſa ſunt ab iis qui rei familiari adverſus Barbarorum avaritiam conſultum volebant; ſed eorum partem tamen hominum his elegantiis deditorum diligentiam immortalitate donaviſſe negari non poteſt. Hos inter fuit olim Severus Archontius, qui diſceptationem & quæſtionem de Firmo Ægypti tyranno ortam num Imperatorem ſe appellaſſet, eâ ratione quâ Vopiſcus narrat, hoc eſt prolatis Firmi nummis, decidit: ac ne de hoc uno mentionem à Scriptoribus factam cenſeas, audi Ulpianum l. 27. D. de aur. & arg. leg. *Si autem*, inquit, *aurum & argentum ſignatum legatum eſt, id paterfamilias videtur teſtamento legaſſe, quod ejus aliquâ formâ eſt expreſſum, veluti quæ Philippi ſunt*, *itemque numiſmata*, *& ſimilia.* Vides in ſupellectile patrisfamilias regale numiſma Philippos; vides numiſmata, non ea quæ publica moneta adhuc erant, (quid enim de his monere attinuiſſet?) ſed quæ in Muſeis ſervabantur, Regum, Urbium, Familiarum, Imperatorum quorum memoria abolita erat, ac denique Tyrannorum. Atque hoc Ulpiani effatum in Digeſta retulit Trebonianus, idem ſcil. qui Celſi mentem ſecutus, ſcripſerat l. 4. & 5. De legib. Senatuſque Conſ. ex his quæ fortè uno aliquo caſu accidere poſſunt, jura non conſtitui: nam ad ea potiùs debere aptari jus, quæ & frequenter & facilè, quam quæ perrarò eveniunt. Haud omittendum videtur, Theodoſii M. juſſu conflatam fuiſſe pecuniam quæ Juliani παραβάτου effigiem referebat: utut enim id à recentiori Græculo, Scriptore Demonſtrationum Chronographicarum, quas libro V. Antiquitatum CP. edidimus, memoriæ proditum ſit; quia tamen nemo adeo mendax eſt, ut non aliquando verum dicat, prætereaque Theodoſii pietati conſentaneum hoc eſt maximè, quin fides Scriptori huic adhibeatur, cauſa nulla eſſe videtur. Atqui nummorum Juliani haud multo minor, quàm cæterorum Principum, copia ad nos pervenit: quos nummos ſi quis dicat ab interitu vindicatos fuiſſe ab iis, qui veteres religiones colebant, non refragabimur quidem omnino, monebimus tamen ne eos quidem deſiderari, in quibus nulla ejus impietatis veſtigia expreſſa erant. Quanquam, ut verum fateamur, hominum erga Antiquitates ſtudia nimium quantum jam deferbuerant; nam & Symmachus ſe unum veteris monetæ ſpectatorem ſupereſſe alicubi teſtatus eſt; nec aliter fermè evenire potuiſſe, facillimè quilibet conjecturâ conſequetur. Cum enim Romanum Imperium diſcerperent ac dilacerarent barbari; cum eorum qui adoleſcentes literis inſtituerant, plerique ob pertinaciam in avitâ ſuperſtitione, cui etiam fœdas cæremonias addebant, exularent; & qui in eorum locum ſuffecti

erant, auditorum ſuorum animos ad pietatem informare, quàm ingenia artibus imbuere mallent: cum eos potius in honore haberi viderent homines, qui Romanum orbem virtute in bello tuerentur, quàm qui illum eruditione & doctrinâ ornarent: cum denique Chriſtianorum Antiſtites abolendæ idololatriæ intenti, aras, fana, Deos disjicerent, conſequens erat ut graviſſimâ hac rerum omnium ruinâ opprimerentur numiſmata, quæ & noſtris non minùs inviſa & odioſa erant, quàm ſtatuæ Deorum quos toties repræſentabant, maximè cum eorum uſum nonnulli Principes interdixiſſent; nec à barbaris cædi aut prædæ incumbentibus magni fieri poterant. Intermiſſum igitur longo intervallo, ac pœnè deperditum eſt una cum Romani Imperii majeſtate veterum nummorum ſtudium; nam ſi quis eos apud Francos in honore fuiſſe exiſtimet, quia in tumulo Childerici I. aliquammulti reperti ſunt, quorum pars in Theſauro Regio, pars in gazâ Cæſareâ aſſervantur; vehementer errare nobis quidem videtur; quippe hoc idcirco eveniſſe vero propius eſt, quòd Franci ac cæteri barbari Romanorum monetam cùm novam, tùm veterem probaverint: quæ res cum in confeſſum veniat, tyrannorum etiam nummos, modo probi eſſent, in uſu apud eos fuiſſe, atque inde, ut hi quoque ad nos pervenirent, factum eſſe colligi poteſt. Primus quem deinde nummos veteres magni feciſſe comperimus, idem eſt qui ad benè ſperandum de literis facundiâque ſignum ſuſtulit, Franciscus Petrarcha, anno 1304. natus in Vico Florentini agri, cui Anciſæ nomen. Hic enim cum Mantuam accitus eſſet à Carolo iv. Imperatore, atque ille à docto viro petiiſſet, ut librum de Illuſtribus Viris, quem penè ad umbilicum perductum audierat, ſecum communicaret, ſeque in illorum numerum referret; utrumque à ſe præſtitum iri ſpopondit Petrarcha, modo & Imperatori virtus, & ſibi vita ſuppeteret: tum enim demum hoc munere dignum fore illum, cum animum natalibus, & dignitati quæ ſumma erat, æquaſſet, vetereſque ita legiſſet, ut ipſe à poſteris legeretur: indeque arreptâ occaſione, nummos aliquot eorum Imperatorum qui virtute & clementiâ ſeſe commendarant, aureos & argenteos, quos in deliciis habebat, huic obtulit, ut ipſe narrat lib. x. Epiſt. iii. & *Ecce*, inquit, *Cæſar, quibus ſucceſſiſti; ecce quos imitari ſtudeas & mirari; ad quorum formulam & imaginem te componas: quos præter te unum nulli hominum daturus eram; tua me movit authoritas. Licet enim horum mores & nomina, horum ego res geſtas norim, tuum eſt non modo noſſe, ſed ſequi; tibi itaque debebantur.* Poſt Petrarchæ mortem, quæ anno 1375. accidit, neminem reperimus qui numiſmata conquiſierit, donec parens Regiæ Medicææ domûs bono literarum natæ, Cosmus Magnus, Florentiæ in ſpeciem civis, reverâ Princeps, cui nihil ad regnum, præter nomen ac pompam defuiſſe teſtantur auctores, quanti facienda eſſent hæc vetuſtatis monumenta exemplo ſuo docuit. Fuit ille vir ſummâ liberalitate, prudentiâ ſingulari, jucundâ gravitate, cæteris artibus quibus magni Principes

fiunt, præclarè inſtructus; itaque apud cives ſuos ut auctoritate, ita etiam gratiâ pollebat, nec intrà patriæ mœnia virtutum ejus fama conſtitit, ſed Italiam pervagata eſt, ejuſque conſilia Principes ac liberæ Civitates non raro expetiiſſe dicuntur. Divitiis quibus abundabat, non ad faſtum, nec ad libidinem uſus, cives ſuos juvit, Monaſterium Divi Marci ſingulari opere extruxit, ædes ſacras alias inſtauravit, alias à fundamentis erexit, veteres Codices Græcos ac Latinos, ſtatuas, marmora, gemmas cælatas, numiſmata ingentibus ſumptibus comparavit, ipſe literis Latinis probè excultus, nec rudis Græcarum, præterea eruditæ Antiquitatis ſtudioſiſſimus. Coſmi exemplum ſecuti ſunt Petrus filius, ac Laurentius nepos, cui literarum reſtitutionem acceptam referri debere nemo neſcit : quamobrem Angelus Politianus in Præf. Miſcellaneorum ad Laurentium, declarabat vetuſtatem Codicum, Numiſmatum fidem, & in æs aut marmor inciſas Antiquitates, quæ ſibi Laurentius ſuppeditaverat, plurimum ſuis Commentationibus ſuffragari : quâ etiam de cauſâ Laurentius Pignorius Epiſt. Symbol. xvi. ſi nummos antiquos in pretio primùm habitos à Medicæis contenderit, neminem repugnaturum conteſtabatur. Eadem ætate fuere & alii Principes qui nummos veteres magni facerent, Alfonsus Neapolis, ac Siciliæ Rex, & Antonius S. Marci Cardinalis, Eugenii IV. Pontificis Maximi nepos; ab illo enim Antonius Panormitanus, ab hoc Æneas Sylvius, magnam numiſmatum vim collectam eſſe prodiderunt; nec in poſterum defuere æqui harumce elegantiarum æſtimatores; ſed eos omnes recenſere alienum eſt ab inſtituto noſtro; prætereaque id à doctiſſimis viris, ac præſertim à Patino, & Spanhemio præſtitum eſt; quamobrem ſeriem Auctorum protinus ordiemur, poſtquam tamen de conſilio noſtro breviter præfati fuerimus.

Primùm enim lectorem monitum volumus, ſi quis ſolas Principum ac virorum illuſtrium, tametſi è nummis expreſſas imagines ediderit, huic locum à nobis datum in hacce Bibliothecâ non fuiſſe, quòd ejuſmodi librorum enumeratio tam injucunda, quàm inutilis viſa ſit; eâque de cauſâ rationem non habitam fuiſſe ejus, qui primus *Illuſtrium Imagines* Romæ edidit anno 1517. ſive Andreas Fulvius fuerit, ut plerique exiſtimant, ſive Jacobus Sadoletus, à quo librum Leoni X. oblatum fuiſſe conſtat.

Deinde è duabus Bibliothecæ Nummariæ partibus, eam à nobis ſuſceptam fuiſſe profitemur, quæ Numiſmata ſpectat, quatenus antiquitati illuſtrandæ conducunt; alteram verò, quæ numiſmatum pondus & valorem expendit & æſtimat, omnino eſſe prætermiſſam. Ad cæteros libros additi illi, in quibus horum ſtudiorum rudimenta traduntur, eorum etiam auctorum habita eſt ratio qui Indices Scriptorum in his ſtudiis verſatorum contexuerunt.

Tertio, tametſi pleriſque Βιβλιογράφοις ſolenne ſit omnes librorum,

quos recensent editiones enumerare, quia tamen id emendatè præstari vix posse alieno periculo didicimus, hanc nobis ipsi legem imposuimus, ut ne quam editionem indicaremus, quæ diligentiam nostram fugisset: quam legem eo sanctiùs observavimus, quo pauciores editiones nos latuisse conscii nobis eramus.

Quarto, in concinnando hoc Indice, non literarum ordinem secuti sumus, ut fecere olim Philippus Labbe, Rudolfus Capellus, plerique alii; nec opera, de quibus agendum nobis erat, in genera digessimus, quod utcunque præstitit Struvius; sed temporis, quo quisque scripsit, rationem habuimus, nisi sicubi occurrit vir longævus, qui multa variis annis scriptitarit: hunc enim inter coætaneos versari jussimus, & ita quidem ut eum locum obtineret, quo maximè floruit familiaritatibus doctorum hominum, & operum gloriâ.

Postremo non solos librorum titulos, quod hactenus factum est, ordine repræsentamus; sed quid in singulis, quâ ratione præstitum sit; quodnam de auctorum diligentiâ, judicio, eruditione, quodnam de cælaturæ, si quæ occurrat, artificio judicium ferendum sit; quæ denique ex singulis utilitas ad Historiam veterem Græcam, Romanamve illustrandam, ad restituendam aut firmandam temporum rationem, ad cæteras Antiquitates investigandas, percipi possit, examinamus, & quidem sine irâ & studio, quorum causas procul nos habere facilè quivis intelliget.

ZACHARIAS ZACHIUS.

QUI literatis prodesse voluerit, numismata publicando, neminem reperimus antiquiorem ZACHARIA ZACHIO, magni nominis statuario; qui cum non artis suæ intelligens solum, verùm etiam historiæ, & rerum antiquarum peritus admodum foret; quæ in patriâ urbe, hoc est, Volaterris, memorabilia erant, statuas, Numismata, aquas medicatas, & alia literis signavit; sed illud opus auctoris morte interceptum est, jaceretque in oblivione, nisi Albertus Leander in Descriptione Italiæ, pleraque ex illo se hausisse monuisset.

JOANNES HUTTICHIUS.

Primum igitur qui Numismata à se collecta publici juris fecerit, protulit Germania, JOANNEM scil. HUTTICHIUM, Moguntinum, hoc nomine profecto commendandum, nisi eorum scalptura admodum impolita esset, ac planè rudis:

> *Imperatorum & Cæsarum Vitæ, cùm imaginibus ad vivum expressis. Libellus auctus cum elentho & Iconiis Consulum ab Auctore.* Anno 1534. 8°.

Quæ iconia vocat, hæc Consularia, sive Familiarum Romanarum Numismata sunt duo suprà quadraginta in buxo, anno demùm 1537. ad libellum addita, nec ullis aut notis aut descriptionibus illustrata.

ANTONIUS

Huttichio proximus ANTONIUS ZANTANUS, Comes & Eques Italus,

primorum XII. Cæsarum imagines, una cum perbrevi horum Vitæ descriptione duodecim æneis tabellis in 4. exprimi curavit, iisque subjunxit quadringentorum circiter Numismatum aversas partes accuratè & perquàm eleganter scalptas, indistinctis quidem modulis, sed metallorum ratione habitâ, hoc est, quæ singulorum Principum numismata ex uno eodemque metallo conflata erant, hæc curavit incidi in eandem tabellam. Hisce porrò tabellis nec adjectæ notæ, nec titulus præfixus est præter unum, in quo privilegia, ut vocant, sibi cum à variis Principibus, tum à summo Pontifice Paulo III. concessa denuntiavit Zantanus, ex quibus librum hunc editum ante annum 1550. fuisse didici. ZANTANUS.

JACOBI DE STRADA, Mantuani, extat opus, quod olim magnopere commendatum, nunc piperi condendo, quam illustrandæ veteri Historiæ utilius, nec immerito quidem videtur: in hoc enim tametsi de aversis nummorum partibus interdum meminit, solas tamen Principum Romanorum effigies consultò repræsentat, hasque in buxo, cum impolitè expressas semper, tùm aliquoties imperitè confictas exhibet. Hunc librum anno 1551. in 4. cum superbo *Thesauri Antiquitatum* titulo prodiisse scribit Philippus Labbe; sed quam ejus editionem his oculis conspexi, ea modestiorem titulum præfert: JACOBUS DE STRADA.

Epitome Thesauri Antiquitatum, hoc est Imperatorum Romanorum &c. iconum, ex antiquis Numismatibus, quàm fidelissimè delineatarum. Lugduni 1553. 4°

idem etiam titulus Gallicæ versionis, quæ à JOANNE LOUVEAU, Aurelianensi adornata, & Stradæ curâ in lucem edita est: JOANNES LOUVEAU.

Epitome du Thresor des Antiquitez, &c. Lyon 1553. 4°

Haud paulo commendabiliores decem MSS. Codices Bibliothecæ Cæsareæ in fol. in quibus idem Strada Numismata antiqua, & quidem pleraque rarissima, pœnè incredibili studio & elegantiâ depinxit: nimirum Consularia duobus voluminibus, tribus Latina Principum Romanorum à C. Julio Cæsare ad Claudium Gothicum, tribus etiam eorundem Græca, postremo duobus reliquorum Imperatorum cum aliquot barbaris, uti monet Lambecius tom. 1. Comment. de Biblioth. Cæsar. pagg. 75. & seqq. qui etiam speciminis loco nummos duos Petiliæ gentis & Papiriæ, qui in Familiis Romanis Ursini & Patini desiderantur, necnon aliquot Imperatorum tom. 2. ut à Strada expressi fuerant, exhibet in æs incisos. Ex iis autem libris probabile est Octavium de Strada, Jacobi filium excerpsisse pleraque Numismata maxima, quæ una cum Imperatorum Vitis publicam in lucem edidit semel anno 1615. & iterum anno 1629. Vide infrà Onuphrium Panvinium.

GUILLELMUS DUCHOUL, Delphinas, & in patriâ Juri dicundo præfectus, sive ut vocant, Baillivus, Commentarios tres Gallicè scripsit, de Religione, de disciplinâ militari, de balneis & exercitiis, si ita cum Gellio loqui fas est, Romanorum, in quibus nec judicium, nec diligentiam requiras: ex his eum solum qui Religionem tractat, nummis illustra- GUILLELMUS DUCHOUL.

vit, iisque sanè multis; sed aversas duntaxat partes, quæ scil. solæ ad institutum ipsius pertinebant, exhibuit ut in buxo non inelegantes, subinde monens cujusnam Imperatoris caput prætulerint.

> *Discours de la Religion des anciens Romains, illustré de Medailles, & figures retirées des marbres antiques, &c.* Lyon 1556. fol. *item* Lyon 1567. 4°

Omnia ejus opera in Hispanicam linguam vertit Balthazar Perez del Castillo, Canonicus Burgensis, ediditque Lugduni anno 1579. 4°.

ÆNEAS VICUS.

ÆNEAS VICUS, Parmensis, cùm præclarum nomen hisce studiis adeptus est, tùm hæc non parum promovit brevi & erudito tractatu de Nummis antiquis:

> *Discorsi di Enea Vico Parmigiano sopra le Medaglie de gli Antichi, divisi in due libri.* In Vinegia 1558. 4° *deinde à Joanne Bapt. Duval restituti*, Parisiis 1619. 4°.

Duabus partibus constat hic liber: prima hæc tractat quæ in nummis ferè observari solent, metalla è quibus conflati sunt, Principum aut illustrium virorum vultus iis expressos, aversarum partium typos, utrisque adjunctas inscriptiones, literas singulares ac notas: simul de nummis maximæ formæ, & iis quos *conturniatos* vocant, disputat, indicatâque recentiorum quorundam in supponendis Numismatibus vel adulterinis vel adulteratis fraude, genuina gemmis ad veteris ævi memoriam antecellere demonstrat. Parte alterâ Vicus exempla ostentat ejus fructûs qui ex nummis capi potest ad cognoscenda deductarum Coloniarum rationem & tempus, ædificiorum formam, clarorum virorum prænomina, nomina, cognomina, varia denique honorum ac Magistratuum genera.

Ejusdem opera duo circunferuntur haud ignobilia; sed quæ huic passim attribuuntur,

> *Primorum XII. Cæsarum verissimæ Imagines ex antiquis Numismatibus desumptæ, additâ perbrevi cujusque Vitæ descriptione, ac diligenti eorum quæ reperiri potuerunt Numismatum aversæ partis delineatione.* 1554. 4°.

hæ Antonii Zantani sunt, de quo suprà loquebamur, ab Ænea Vico recusæ ac leviter immutatæ, cum locupletissimo indice; eædem Romæ tertium prodierunt anno 1614. cum nullo discrimine, nisi quod titulo adjectum est: *Libri primi editio tertia*; quod brevi explicabimus. Æneæ Vici indubiè sunt

> *Le Imagini delle Donne Auguste intagliate in stampa di rame, con le Vite & Ispositioni di Enea Vico soprà i riversi delle loro Medaglie antiche. Libro primo.* In Venetia 1557. 4°.

opus eodem anno à Natali Comite Patritio Veneto latinè versum:

Augustarum

Auguſtarum Imagines æreis formis expreſſæ : Vitæ quoque earundem breviter enarratæ , ſignorum etiam quæ in poſteriori parte Numiſmatum efficta ſunt , ratio explicata. Venetiis 1557. 4 Pariſiis 1619. 4.

Item Cæſaris Vita & Numiſmata :

Ex libris XXIII. *Commentariorum in Vetera Imperatorum Numiſmata Æneæ Vici Parmenſis , liber primus.* Venetiis 1562. 4. Pariſiis 1619. 4.

Vetuſtiorem editionem Carolus Patinus viderat ; ſed ut horum titulorum ratio percipi poſſit , monendus eſt lector , ſuſceptum ab Ænea Vico fuiſſe ingens opus , quod omnium Imperatorum , ſi fata ſiviſſent , Numiſmata ampliſſimis commentariis illuſtrata complexum fuiſſet , tribuſque ac viginti libris conſtitiſſet. Atqui hujus operis ſegmina ſunt quæ ſuprà memoravimus , quorum illud Auguſtarum ac nobilium fœminarum imaginibus plerumque confictis , & earundem nummis ad Domitiam uſque diſtinctum eſt , hoc Caii Julii Cæſaris Numiſmata quæ reperiri potuerunt fusè explanantur.

Ad idem opus , quod immaturâ , adeoque ſubitâ Vici morte interceptum fuiſſe produnt viri eruditi , referuntur

Reliqua librorum Æneæ Vici ad Imperatorum Hiſtoriam ſpectantia , à Jacobo Franco Chalcographo Veneto in lucem edita. Venetiis 1601. 4.

Sed illorum Commentariorum conſilium à Vico omiſſum , aut veriùs immutatum , hæcque alterius Operis reliqua fuiſſe , cujus primus liber XII. Zantani Cæſares complectebatur , duabus de cauſis conjicimus : primâ , quòd ita ratio conſtet ejus tituli qui tertiæ Zantani editioni præfixus eſt ; alterâ quod Reliquorum eadem omnino ſcalptura ſit quæ XII. Cæſarum , ab utriſque verò primi Operis ſegmina plurimum differant. Cæterum his in Reliquis Numiſmatum averſæ partes repræſentantur , Imperatorum à Nerva ad Lucium Verum , Auguſtarum à Plautinâ ad Saloninam ; atque illæ cum Zantano , hæ cum priorum Auguſtarum Imaginibus compingi ſolent.

Wolfgangi Lazii , Viennenſis Medici , opera aliquot habemus , è quibus hunc Numiſmatum utilitatem cognoviſſe intelligimus , quanquam in illis plurima ægri commenta reperiri moneat Gutherius , Reineſius verò ejus ὡς ἀνοργιάστου τινὸς καὶ ἐξεμοῦντος ὃ οὐκ ἔπεψεν , errores infinitos eſſe teſtetur : ſed hæc inter libros XII. de variarum gentium Migrationibus , & Commentarios rerum Viennenſium , cur Philippus Labbe recenſuerit non videmus , in quibus nummi aut nulli ſunt , aut ſanè pauci : nos tria tantum memorabimus , atque ex his ipſis primum , WOLFGANGUS LAZIUS.

Reipublicæ Romanæ in exteris Provinciis bello acquiſitis conſtitutæ , libri XII. Baſileæ 1551. fol. Francofurti 1598. fol.

ne prætermittamus , temporum quibus conſcriptum eſt conditio facit ; per-

pauca enim illic Numiſmata occurrunt in buxo, libri ornandi magis, quàm orationis illuſtrandæ causâ expreſſa : alterum

> *Commentationum rerum Græcarum libri II. in quibus tam Helladis quàm Peloponneſi, quæ in lucem antea non venerunt, explicantur.* Viennæ 1558. fol. *item* Hanoviæ 1605. fol.

ad inſtitutum noſtrum magis pertinet; ſed cum duæ hujus editiones prodierint, Viennenſis quæ ab ipſo Lazio adornata eſt, Helladis primum, ac deinde Peloponneſi Numiſmata quæ in univerſo opere explicantur, item utriuſque tractûs Chorographiam nummorum averſis partibus intertextam, authoriſque non conſilio ſolum, ſed manu etiam deſcriptam, quatuor buxeis tabulis comprehenſa exhibet; contrà in Hanovienſi nummi omnes in ſua quique loca diſtributi ſunt.

Enimverò cùm ſuperioribus operibus ſi minùs docti, at ſaltem diligentis & ſtudioſi ſcriptoris famam Lazius retulit, tùm egregiam laudem retuliſſet ex numiſmatum ſerie propè immensâ quam publicare parabat, cujuſque conſpectum dedit in unâ tabulâ longiuſculis Commentariis illuſtratâ :

> *Commentariorum veterum Numiſmatum, maximi ſcil. Operis, & quatuor ſectionibus multarum Rerumpublicarum per Aſiam, Aphricam & Europam antiquitatis hiſtoriam &c. comprehendentis, ſpecimen exile, ceu ex tecto tegula quædam, C. Julii Cæſaris, Auguſti & Tiberii Cæſarum monetam, ſi quæ ex argento in forulis S. R. R. M. extat, explicans, tabulam videl. Sectionis tertiæ partis ſecundæ primam.* Viennæ 1558. fol.

ſed cum ingentem Numiſmatum vim collegiſſet, (ſeptingenta millia fuiſſe ſcribit, quod nemini ſano unquam perſuaſerit, quanquam de hoc numero deinde nimium à quibuſdam detractum fuiſſe infrà monebimus) Chalcographum qui hæc in æs incideret nullum Viennæ reperit; quamobrem hæc ipſe in æneis tabulis deſcribere aggreſſus eſt, quales præter eam quæ in ſpecimine viſitur, aliquot à ſe conſpectas Andreas Morellius teſtatur : quod quidem ab uno homine perfici non potuiſſe conſtat; præſertim intrà ſeptem annorum ſpatium; immaturâ enim morte raptus fertur anno 1665. cum annum ætatis quinquageſimum primum vix eſſet auſpicatus. Cujuſmodi porro eſſent quatuor illæ ſectiones quæ in ſpeciminis elogio memorantur, cum id ſilentio prætermiſerit Lazius, fruſtra quæras; quanquam tertiam Numiſmata Imperatorum tot partibus, quot è metallorum generibus ferè conflata ſunt, complexuram fuiſſe ſatis conſtat. Atque indè intelligitur ſuſceptæ hujus ſerici laudi nimium detraxiſſe laudatum Morellium, dum hanc ſeptuaginta omnino tabulis comprehendi, nec ultra quatuor nummorum millia excreſcere debuiſſe conjecit; quod enim ille de univerſo opere opinatus eſt intelligi debere, ſeptuaginta ſcil. tabulis abſolutum iri, hoc Lazium de alterâ tantum ſectionis tertiæ Parte ſcripſiſſe nemo negaverit, opinor, qui trium duntaxat Cæſarum Numiſmata argentea in unâ tabulâ expreſſa eſſe didicerit.

SEBASTIANUS ERIZZO.

SEBASTIANUS ERIZZO, Patritius Venetus, qua genere, qua ſcriptis clarus, tractatus tres ad rem Nummariam pertinentes patriâ linguâ compoſuit;

primum in quo perdifficilem & perobscuram de antiquo Numismatum usu quæstionem agitat, num à veteri monetâ distinguenda sint, & distinguenda esse censet: alii duo observationibus constant in nummos Familiarum Romanarum, & Cæsarum ad Constantinum usque. Horum porro tractatuum editiones aliquot ab Illustrissimo auctore recognitæ & auctæ circunferuntur; sed omnium amplissima titulum hunc præfert:

> *Discorso di M. Sebastiano Erizzo sopra le Medaglie de gli Antichi, con la Dichiaratione delle Monete Consulari, e delle Medaglie degli Imperadori Romani: di nuovo in questa quarta editione dall' isteßo Authore revisto & ampliato.* In Venegia 1559. 4.

in qua, si cælaturæ elegantia scriptionis diligentiam æquaret, nihil propemodum ut in illius ætatis opere desiderari potuisse videtur, nunc illâ omnino destituitur; quamobrem sola Imperatorum Numismata buxo incisa, omissamque Consularium scalpturam minus dolendum est.

Gabriel Simeon, Florentinus, cum vetera monumenta studiosè conquireret, nummos non neglexit, sed opera ejus indicasse sufficiet: GABRIEL SIMEON.

> *Illustrationi de gli Epitafi e Medaglie Antiche.* In Lione 1558. 4.

quæ eodem anno Gallicè versæ, cum hocce titulo prodierunt:

> *Les illustres Observations Antiques du S. Gabriel Simeon Florentin en son dernier voyage d'Italie; l'an* 1557. Lyon 1558. 4.

> *Dialogo pio e speculativo.* In Lione 1560. 4.

postremo Italicam Limanes Arverniæ Provinciæ descriptionem, quæ diligentiam nostram adhuc effugit; sed eam in Gallicum sermonem ab Antonio Chappuys, Delphinate, versam vidimus: ANTONIUS CHAPPUYS.

> *Description de la Limagne d'Auvergne en forme de Dialogue, avec plusieurs Medailles, &c.* Lyon 1561. 4.

variâ quidem eruditione referta; in quibus tamen præcipuam Numismatum rationem à Simeone habitam fuisse constat; plurimis enim in buxum incisis distincta sunt, quæ doctus Florentinus solerter & accuratè exposuit.

Duobus Italis temporum ordo exigit ut tertium adjungamus, Constantium Landum, Complani Comitem, Placentinum: ab hoc primum edita CONSTANTIUS LANDUS.

> *In D. Antonini Pii Consecrationem, & Claudii Neronis Cæsaris decursionem, Castorisque & Pollucis Numisma explicatio.* Mediolani 1556. 4.

cum eruditorum plausu excepta esset, eandem post quadriennium una cum enarratione aliorum octoginta circiter Numismatum Romanorum (duo tamen sunt Lysimachi Græca) in publicam lucem protulit;

Constantii Landi &c. in veterum Numismatum Romanorum Miscellanea Explicationes. Lugduni 1560. 4.

laudabili sanè consilio, quanquam Numismata illic non pauca, & minus accuratè descripta, & perversè exposita occurrant; sed præterquàm quòd habenda est ratio ætatis quâ scribebat, plurima etiam habet, quæ non Romanæ solùm, sed veteris quoque superstitionis historiæ, necnon Virtutum emblematis & symbolis non modicam lucem affundunt. Hunc librum annis ab hinc viginti, & quod excurrit, procudit Balduinus Vander Aa, eique cælaturam nummorum addidit, quæ in veteri editione desiderabatur: titulum etiam hunc in modum recudit:

Constantii Landi, &c. selectiorum Numismatum, præcipuè Romanorum expositiones, elegantibus nummorum ectypis, & indicibus necessariis instructæ. Lugduni Batav. 1695. 4.

HUBERTUS GOLTZIUS.

HUBERTUS GOLTZIUS, Herbipolita Venlonianus, natus anno 1526. diligentiâ in conquirendis, & sagacitate in interpretandis Numismatibus qua Latinis qua Græcis immortalem gloriam sibi peperit; quanquam quæ edidit, pleraque à Marco Laurino Brugensi, doctissimo, & Antiquitatis studiosissimo viro conscripta nonnulli produnt: sed sive Laurini, sive Goltzii opera quinque locum sibi hoc in Indice vindicant; primum,

Thesaurus rei Antiquariæ huberrimus, ex Antiquis tam Numismatum quàm Marmorum Inscriptionibus pari diligentiâ quâ fide conquisitus ac descriptus, & in locos communes distributus. Anturpiæ, 1575. fol. ibid. 1618. & 1644. fol. *Jacobi Biæi curâ.*

quo in libro recludit Goltzius, quidquid ex universis veterum monumentis, hoc est, propè infinitis marmorum, tabularum ænearum, & numismatum inscriptionibus collegerat; quæ ad Deos & res sacras, necnon ad Urbem Romam spectant; Imperatorum, Augustarum & Cæsarum seriem, nomina, titulos & honores; quæ ad rem militarem pertinent, cum Legionum & Cohortium nominibus; Magistratus, Dignitates, & munera publica; necessitudines varias; Officia Domûs Augustæ, privataque; Collegia, corpora, artes; Fastos Kalendares; Tribuum Romanarum, Regionum, Oppidorum & Fluminum, Coloniarum & Municipiorum, Regum ac Reginarum, denique eorum qui vel Romæ, vel in Coloniis ac Municipiis, vel in urbibus Græcis Magistratum aliquem gessere nomina; cum elenchis duobus, Historico qui res maximè memorabiles, & Grammatico qui varias scribendi formas minùs usitatas, dictionesque obsoletas & raras complectuntur; necnon explicatione perutili notarum & literarum singularium, dictionumque per compendium scriptarum. Thesauro rectè subjungetur

Sicilia & Magna Græcia, sive Historiæ Urbium & Populorum Græciæ ex antiquis Numismatibus restitutæ liber primus. Brugis Flandrorum 1576. fol.

in quo Siciliæ urbium duodecim, Regum duæ, Græcorum etiam in Italiâ oppidorum, necnon Massiliæ, & ejus coloniæ Antipolis tres ac viginti æneæ Numismatum tabellæ affabrè scalptæ visuntur, cum accuratâ Siciliæ & Italiæ

deſcriptione, ampliſſimâque eorum quæ ad ſingularum urbium origines, ſitum & varios caſus ſpectant, enarratione. Additi indices duo nummis intelligendis apprimè utiles; in quorum primo notæ ſingulares, & ea quæ per nexus comprehenſioneſque literarum ſibi implexarum, vel alioqui per compendium in nummis ſcripta ſunt, explicantur; alter quæ in iiſdem aut leguntur aut ſpectantur memoratu digna, recenſet: cæteras velut appendices, diſſertationem de Coloniis Græcorum, Inſcriptiones quæ ad Italiæ urbes pertinent, Siciliæ hiſtoriam ab Auguſto, ut titulus præfert, veriùs à Saracenorum Imperio ad Carolum Quintum, ejuſdem & Italiæ Regum, necnon clarorum Siculorum Elenchos indicaſſe ſufficiet. Porrò cum perpauca hujus libri exemplaria, velut in ſpecimen deprompta prodiiſſent, Jacobus Biæus, vir in ſcalpendi arte celeberrimus, Goltzianas tabulas aliquot Numiſmatibus auctas iterum publicari curavit Antuerpiæ anno 1618. hiſque Andreas Schottus Hiſtoriam, & cætera quorum meminimus à ſe interpolata & recenſita, ſubinde expreſſis in margine Auctorum locis, adjecit. Cæteræ quæ ſecutæ ſunt editiones, hanc omni ex parte repræſentant.

Similem operam populis omnibus, apud quos Græca lingua olim viguit, impendere conſtituerat Goltzius, cum univerſum Græciæ Nummis antiquis illuſtratæ opus quatuor in libros diſtribuiſſet, quorum primum deſcripſimus; ſecundus univerſum illum tractum qui à Pontico litore ubi Iſter amnis immergitur, ad Mediterraneum mare porrigitur; tertius Aſiam, quam vocamus, Minorem, Syriam, Phœnicen, Ægyptum & Africam, quartus denique pleraſque Inſulas complexuri erant; ſed affecto opere, cum præſtantiſſimus vir annos octo fermè ſuprà quinquaginta natus, ex hominum numero exemptus eſſet anno 1583. disjecta quæ ſingulari diligentiâ ære expreſſerat, Numiſmata aliquandiu delituerunt, donec eorum partem comparavit laudatus Biæus, cujus curâ factum eſt, ut Ludovici Nonnii Commentario illuſtratæ prodirent reliquiæ auro quovis, ut ipſe dicebat, contrà caræ.

Ludovici Nonnii Commentarius in Huberti GoltZii Græciam, Inſulas & Aſiam Minorem. Antuerpiæ 1620. fol.

Cæterum quid à Nonnio hoc in opere præſtitum ſit, alio loco dicturi ſumus; ſed de æneis Numiſmatum tabellis pauca hîc adnotanda videntur, ut appareat quantam jacturam Antiquitatis ſtudioſi fecerint. Quæ igitur ſecundo libro deſtinatæ erant, viginti octo Urbium, Macedoniæ Regum decem, omnes publicatæ ſunt: perpaucæ etiam in tertio quem Nonnius quartum eſſe voluit, cujuſque tabulas XXI. exhibuit, deſiderari videntur, ſed tertii interciderunt pænè omnes, ex clariſſimis enim XIX. Aſiæ & Africæ Provinciis, quinque ignobiliorum duntaxat, Colchidis, Cappadociæ, Galatiæ, Ponti, Bithyniæ Numiſmata quatuor tabulis expreſſa ad nos pervenerunt.

Ut in Græcis, ita in Romanis Antiquitatibus cum ingenti ſucceſſu ſeſe exercuit Huberti Goltzii induſtria; tametſi enim fuere olim qui laudi ejus detraherent, ſuſpicione injectâ, quaſi plurimis genuinis numiſmatibus, nonnulla quæ in mundo non erant ſciens ac volens admiſcuiſſet; eorum tamen quæ in dubium revocaverant, non pauca è tenebris deinde eruta fuiſſe certum eſt; in iis verò de quorum falſitate conſtat, deceptum hunc fuiſſe eo libentiùs credimus, quòd idem Vico, Lazio, & cæteris qui rem Nummariam illâ ætate tractaverunt, uſuvenit, ut recentes confictos Nummos ab antiquis

haud ſatis certo judicio diſcernerent : quæ cum ab aliis jam animadverſa ſint, Erudit. Antiquarii famæ & exiſtimationi abundè conſultum exiſtimamus; quanquam nonnulla quoque in eandem ſententiam monere neceſſarium erit. Nunc incœptam ejus operum deſcriptionem exequamur. Primum Romanarum opus, hoc eſt

> *Faſtos Magiſtratuum & Triumphorum Romanorum ab Vrbe conditâ ad Auguſti obitum, ex antiquis tam Numiſmatum quàm marmorum monumentis reſtitutos S. P. Q. R. Hubertus GoltZius &c.* DEDICAVIT. Brugis Flandrorum 1566. fol.

ſeptingentis propemodum Numiſmatibus diſtinctos: ſed ut Authoris diligentia, indefeſſumqum ſtudium cognoſcantur, quid hîc præſtiterit, breviter ediſſeremus. Igitur Faſtos Magiſtratuum Romanorum, cùm ex antiquis monumentis, tùm ex aliorum ſcriptis in ordinem digeſſit, nominaque Magiſtratuum & Triumphos in æneas tabulas ſcitiſſimè tranſcripſit; iiſdem verò tabulis nummos adjunxit, primùm eos in quibus veterum Regum vel expreſſi vultus, vel præclarè geſta in hominum memoriam revocata ſunt; deinde quoſcunque reperire potuit, in quibus Conſulum, Dictatorum, Magiſtrorum Equitum, Cenſorum, & eorum qui triumphum aliquem egerunt ab anno V. C. CCCCLXXXIV. nomina impreſſa ſunt, quanquam horum nummorum pleroſque, non in iis quidem Conſulatibus, quibus adſcripti & adſignati ſunt, ſed vel ab iiſdem illuſtribus viris in alio Magiſtratu, vel ab eorum poſteris indulgentiâ Senatûs percuſſos fuiſſe conſtet. Subtexta ſunt à Goltzio velut corollaria quædam, Catalogus, ſive enumeratio Conſulum qui poſt Auguſti obitum ad Juſtinianum ſub uno quoque Imperatore fuere, una cum triumphis [& Tyrannis;] Diſſertatio de origine & ſtatu Populi Romani, Magiſtratuumque apud Romanos initiis & mutationibus; & animadverſiones in aliquot Faſtorum locos: verum ſi genuina ſunt Numiſmata quorum illic meminit, quæque in Theſaurum etiam ſuum congeſſit, Marci Marcii, & M. Aurel. Severi Hoſtiliani Auguſtorum, necnon plerorumque Tyrannorum qui Romanum Imperium Gallieni ætate dilacerarunt, miſeros profecto nos & infelices, quibus hæc tantum oſtenſa ſunt, ut ſciremus quibus divitiis res literaria careret; ſed fucum hîc factum fuiſſe Goltzio, cujus nimirum eximio veterum monumentorum amori illuſerint impoſtores quidam, quales illa ætas plurimos tulit, eruditis viris jam olim ſuboluit; quanquam haud improbabilis eſt Jo. Vaillantii ſententia, quem ferunt ſæpè dixiſſe, vix adulterinos & recentes videri ſibi eos nummos, quos harum rerum adeo peritus vir tam accuratè, tamque eleganter expreſſiſſet: viderat enim in Theſauro Regio MS. Codicem, qui antea Joan. Jac. Chiffletii fuerat, in quo ſervantur *Numiſmata Imperatorum, Imperatricum, & Cæſarum Romm. aurea, argentea & ærea (pleraque Latina, nonnulla Græca) à Julio Cæſare ad Juſtinianum* à Goltzio deliniata; & in ejus Appendice, quæ Tyrannorum Gallieni ætate numiſmata complectitur, fortè adverterat numiſmata Juniæ Donatæ & Lolliani, quæ laudatus Chiffletius inde expreſſa edidit in Luminibus Prærogativis. Faſtos Goltzii Andreas Schottus recudi curavit, iiſque notas perpaucas & Faſtos Siculos adjecit, titulum etiam mutavit:

> *Faſti Magiſtratuum & Triumphorum Romanorum ab Vrbe conditâ ad Auguſti obitum ex antiquis tam Numiſmatum quàm marmorum monumentis.* Antuerpiæ 1620. fol.

Romanorum etiam Imperatorum Hiſtoriam ex Numiſmatibus reſtituere aggreſſus erat Goltzius ; ſed ejus concertationis duos tantum libros habemus, quos, quia eodem conſilio compoſiti ſunt, ſimul deſcribemus :

C. Julius Cæſar ; ſive Hiſtoriæ Imperatorum Romanorum ex antiquis Numiſmatibus reſtitutæ, liber primus. Brugis Flandrorum 1563. fol.

Cæſar Auguſtus, ſive Hiſtoriæ Imperatorum, Cæſarumque Romanorum ex antiquis Numiſmatibus reſtitutæ, liber II. Brugis Flandrorum 1574. fol.

His in libris C. Julii Cæſaris Numiſmatum ſedecim, Bruti, Caſſii, aliorumque Cæſaris percuſſorum tres, Lepidi novem ; Marci Antonii decem & octo ; Auguſti una ſuprà octoginta tabulæ æneæ viſuntur ; cum pleniori de eorum vitâ ac rebus geſtis Commentario. Quæcunque autem ſingulorum Numiſmata in hiſce tabulis continentur, in plura capita diſtributa ſunt ; quorum primum eorum vultus exhibet, ſequentia partes averſas, ſive diverſa rerum ſimulacra & ſymbola, quæ in poſteriore Numiſmatum parte ſpectantur, proponunt, in eum ordinem digeſtà, quem temporum & rerum geſtarum ordo, & ipſa argumentorum ſimilitudo exigere videbantur. Additæ notæ, præter eas quibus nummorum magnitudo & metallum ſignificantur, (quales in omnibus libris ſuis accuratè expreſſit Goltzius) aliæ in averſis partibus, quæ, cui capiti ſive faciei ſingulæ reſpondeant & attribuendæ ſint, indicant. Hos deinde libros ſimul compactos edidit Ludovicus Nonnius, idem cujus mentionem ſuprà fecimus ; ad eoſque addidit tabulas quatuor in quibus pleraſque Tiberii nummorum adverſas partes cælaverat Goltzius, cum aliis quinque averſarum partium, Nicolai Roccoxi Equitis, & Conſulis Antuerpiani curâ & ſumptibus, è XII. Cæſaribus Zantani ab Ænea Vico reſtitutis excerptarum ; ſed Hiſtoriam à Goltzio ſcriptam ſuppreſſit, & in ejus locum ſingulorum Vitas ex Suetonio, breveſque in Numiſmata Commentarios ſubſtituit : libri titulus hic eſt :

Ludovici Nonnii Commentarius in Numiſmata Imp. Julii, Auguſti & Tiberii, Huberto Goltzio ſcalptore. Antuerpiæ 1620. fol.

JOANNES SAMBUCUS, Tyrnavienſis Pannonius, Goltzio ſuppar, anno ſcil. 1531. natus, eodem quo ille anno 1583. obiit : hujus mentionem facere plerique ſolent, quanquam in his ſtudiis parum utiliter verſatus ſit : quid enim attinebat Numiſmatum admodum quinquaginta, Romanorum à Græcis indiſcretorum, rudem in buxo picturam cum nullis Commentariis proponere ? ſæpius repetitæ hujus libelli editiones ; ſed primam omnium, quam cæteræ repræſentant, indicaſſe ſuffecerit : JOANNES SAMBUCUS.

Emblemata, & aliquot nummi antiqui operis. Antuerpiæ 1566. 4.

ABRAHAMUM ORTELIUM, Antuerpianum, quia Numiſmatibus ad vera ABRAHAM ORTELIUS.

urbium nomina è tenebris eruenda ſubinde utitur, tametſi ea indicat tantum, ac plerumque ne deſcribit quidem, inter rei Nummariæ ſcriptores referre quibuſdam placuit, ſed ut horum meminiſſe juvat, qui Nummorum ope vel Chronologiam, vel Geographiam reſtituere, cæteras antiquitates illuſtrare conati ſunt, ita ſingula eorum opera recenſere tædet. Ac mihi quidem videtur, ſi hîc referri debeant ſcriptores omnes, qui integerrimis illis veteris ævi monumentis uſi Ortelii ætate fuerunt, non magis hujus quàm JOANNIS PIERII VALERIANI rationem habendam fuiſſe, quippe qui in eo libro quem inſcripſit, *Hieroglyphica*, & Baſileæ anno 1556. in fol. prodire juſſit, præter Ægyptiorum myſteria, expoſuit etiam numiſmata aliquot antiqua: nec omittendum etiam eſſe JOANNEM ROSINUM, Iſennacenſem Thuringum, qui ex *Romanarum Antiquitatum libris decem* è variis ſcriptoribus ſummâ fide & ſingulari diligentiâ collectis, [Baſileæ 1583. fol.] alterum de Romanorum Diis, & tertium de collegiis ſacerdotum nummis nonnullis in buxo inciſis diſtinxit: poſtremo JUSTUM LIPSIUM, Iſcanum Belgam, ob Commentarios in Corn. Taciti opera, librum de Cruce; de Veſta & Veſtalibus ſyntagma: unum tamen Ortelii opus memorari hîc poteſt;

> *Deorum Dearumque capita ex antiquis Numiſmatibus collecta.*
> Antuerpiæ 1573. 4.

quanquam in ipſo non Numiſmata, ſed ſingulorum quos vana ſuperſtitio fecit, Deorum effigies cum ſignis ſuis, qualia his in variis Numiſmatibus attribuuntur, exhibeat; nec omnium quidem, ſed eorum duntaxat quos juxtà Græci Romanique coluerunt. Alteram hujus libelli editionem quæ Antuerpiæ anno 1602. prodiit, eruditis notis auxit Franciſcus SWertius Antuerpianus.

ONUPHRIUS PANVINIUS.

Ut Geographiæ Ortelius, ita Faſtorum parens merito dicitur ONUPHRIUS PANVINIUS, Veronenſis, qui tametſi in variis operibus, quibus præclaram eruditionis famam conſecutus eſt, quanti veteres nummos faceret, quantumque per eos profeciſſet ſæpe oſtenderit, uno tamen in quo ludos Circenſes tam accuratè quàm eleganter deſcripſit, locum ſibi in Bibliothecâ noſtrâ vindicat. Hoc Venetiis anno 1570. prodiiſſe ferunt, nos editionem multo recentiorem vidimus cum hoc titulo:

> *De Ludis Circenſibus libri duo, de Triumphis liber unus cum notis Joan. Argoli, & additamento Nic. Pinelli. Adjectis &c. Joachimi Joh. Maderi notis, & figuris in libro de Triumphis.* Patavii 1681. fol.

in quâ quidem Numiſmata fermè quinquaginta, eximia veterum Theatrorum & Ludorum monumenta, apparent à Jac. de Strada Panvinio impertita, & cum eo communicata, eâdem omnino formâ quâ depicta ſunt in Bibliothecâ Cæſareâ, niſi quod Onuphrius noſter, ut ſumptui parceret, omiſſis capitibus, intrà averſarum ambitum, cujuſnam Principis quæque foret, monuit.

FULVIUS URSINUS.

FULVIUM URSINUM, Romanum, ſempiternæ gloriæ commendant

Familiæ Romanæ quæ reperiuntur in antiquis Numiſmatibus ab Urbe conditâ ad tempora D. Auguſti. Romæ 1577. fol.

quod opus divinum appellare ſolebat Joſeph Cæſar Scaliger, Spanhemius verò in illo non tam priſca Romanorum ſtemmata agnoſcere, quàm ipſam veteris Reipublicæ imaginem cernere ſibi videbatur. Accuratiſſimam Familiarum Romanarum hiſtoriam hîc exhibet Urſinus, ſeptingentis propemodum Numiſmatibus diſtinctam, è quibus ſeptem aut admodum octo in Regio Galliarum Theſauro deſiderari Vaillantius monuit: hæc ad unum exemplum æneis tabellis expreſſa ſunt, cum notis quæ cujuſque metallum & formam indicant; cur verò eorum enarrationem neglexerit doctiſſimus vir non video, quam apprimè utilem fore ignorare non debuit, & ipſe optimè omnium præſtare poterat; quanquam hæc ipſa non omnino deeſſe videtur; utut enim non omnia quæ in nummis conſignata ſunt Antiquitatis monumenta explicaverit; quæ tamen in iis ſingularum Familiarum originem demonſtrarent, clarorumque ex iis virorum geſta illuſtrarent, diligentiſſimè indicavit. Cæterum alia Fulvii Urſini opera videre contigit, in quibus Numiſmatum ope ad renovandam veteris ævi memoriam ſubinde utitur; qualia ſunt, Notæ ad varia Hiſtoricorum fragmenta, ac

Imagines & Elogia Illuſtrium virorum. Romæ 1570. fol.

ſed ad Bibliothecam Hiſtoricam ablegenda videntur; cum in hoc viginti ſolùm nummi quà Conſulares quà Græci; in illo haud multo plures, atque ex iis quidam falſi ſuſpecti exhibeantur.

ANNIBAL CARO.

Urſini amicus fuit ANNIBAL CARUS, Eques Melitenſis, vir apprimè doctus, qui Numiſmata quidem benè multa collegerat, ſed nihil quo illuſtrarentur edidit, præter Epiſtolam ad Urſinum, in qua typos Hilaritatis, Lætitiæ, Pacis, Munificentiæ, Securitatis, Annonæ, Æquitatis, quot viderat, exhibuit: hæc cum cæteris ejus Epiſtolis à nobis conſpecta eſt.

LÆVINUS TORRENTIUS.

LÆVINUS TORRENTIUS, Gandenſis, Antuerpianæ Eccleſiæ Præſul, mirum quàm impenſam operam Suetonio dedit; eximium enim Scriptorem non à Librariorum ſive incuriâ, ſive imperitiâ vindicavit ſolùm, ſed comparatis etiam undique ad reſtituendam XII. Cæſarum Hiſtoriam ſubſidiis illuſtravit: inter quæ præcipuam Numiſmatum rationem haberi debere cum doctiſſimus vir non ignoraret, in buxum incidi curavit haud pauca, quibus Commentarios ſuos appoſitè intertexuit:

C. Suetonii Tranquilli XII. *Cæſares, & in eos Lævini Torrentii Commentarius auctior & emendatior.* Antuerpiæ 4.

anno ſcilicet 1578. quam editionem ſecutus eſt Hadrianus Beys in Collectione Variorum in Suetonium, Pariſiis excuſâ anno 1610. fol.

ANTONIUS LE POIS.

ANTONIUS LE POIS, Lotharingiæ Ducis Medicus, libro ſingulari de Nummis ac Gemmis antiquis ita diſſeruit, ut inter ſcribendum oculos in Æneæ Vici Opus, cujus conſpectum ſuperius dedimus, ſubinde reflexiſſe videatur; nam adeo ſimili argumento ſunt Tractatus hi duo, ut qui utrum-

vis rectè norit ambos norit; quanquam ſpecimen utilitatis quæ ex nummis percipi poteſt, duplo amplius eſt in Lotharingi opere, quàm quod à Vico exhibitum fuerat in altero concertationis libro: hîc enim Numiſmata ex omni genere ſuprà ſeptuaginta in æs inciſa cum gemmis aliquot antiqui operis, proponuntur & exponuntur:

> *Diſcours ſur les Medailles & Graveures antiques, principalement Romaines, avec une expoſition particuliere de quelques planches ou tables étant ſur la fin du livre, &c.* Pariſ. 1579. 4.

CLAUDIUS GUICHARD.

CLAUDIUS GUICHARD, Allobrox, cum uſurpatos olim à variis gentibus funeris & conſecrationis ritus exponeret, Numiſmata quæcunque reperire potuit, in quibus ſymbola hujus expreſſa erant, in æneis laminis ſcalpta ad diſputationem ſuam ita accommodavit, ut mutuam lucem ſibi præſtarent. Libri titulus hic eſt:

> *Funerailles & diverſes manieres d'enſevelir les Romains, Grecs, & autres Nations, tant anciennes que modernes.* Lyon 1581. 4.

REINERUS REINECCIUS.

REINERUM REINECCIUM, Germanum, inter eos qui rem Nummariam illuſtrarunt, referebat Rudolphus Capellus, ac nos quoque libenter referremus, quippe qui ſeriem hanc auctorum non parum ornaret; fuit enim, quantum illa ætas tulit, in hiſtoriâ veteri & novâ pereruditus: ſed unum ſupereſt opus, quod nummis diſtinxit, *Hiſtoria* ſcil. *Julia, ſive ſyntagma Heroicum*, quod aliquoties editum eſt, in eoque opere, quod tribus voluminibus conſtat, quatuor duntaxat ac viginti nummi apparent, inter quos nonnulli demonſtrant, Reineccium in hoc ſtudiorum genere non multum profeciſſe.

ANTONIUS AUGUSTINUS.

Sequitur Hiſpanorum longè doctiſſimus ANTONIUS AUGUSTINUS, Archiepiſcopus Tarraconenſis, cujus opere nullum ad ſuam ætatem prodiiſſe vel elegantius, vel ad rei Nummariæ ſtudium utilius monebat optimus harum rerum æſtimator Ezechiel Spanhemius. Hiſpanicâ linguâ ſcriptus, & Tarracone in lucem editus eſt præſtantiſſimus liber:

> *Dialogo de Medallas, Inſcriciones y otras Antiguedades.* En Taragona 1587. 4.

deinde in Italicam linguam ſemel atque iterum verſus eſt. Prima editio hunc titulum præfert:

> *I Diſcorſi del S. Don Antonio Agoſtini ſopra le Medaglie & altre Anticaglie.* In Vinegia 4.

DIONYSIUS OCTAVIANUS SADA.

In alterâ quam adornavit DIONYSIUS OCTAVIANUS SADA, immutatum ejus elogium in hunc modum:

> *Dialoghi di Don Antonio Agoſtini, &c. intorno alle Medaglie, Inſcrittioni & altre Antichità, &c.* In Roma 1692. fol.

Undecim in Dialogos univerſum Opus tribuit Antonius Auguſtinus; & in primo quidem poſtquam de veteri Romanorum monetâ diſſeruit, utilitatis quæ ex Numiſmatibus ad illuſtrandam Hiſtoriam percipi poteſt, ſpecimen

præbet. Quatuor ſequentes in averſis nummorum partibus explicandis verſantur, quæ Virtutum emblemata, Provinciarum, Urbium, ac fluminum ſymbola, Romana ædificia; denique animalia Diis ſacra, horundem arbores, atque ipſa Deorum Dearumve ludibria repræſentant. Sextus Africæ & aliquot Galliarum Hiſpaniarumque nummos complectitur: ſeptimo denique & octavo veterum Hiſpaniæ urbium Numiſmata illuſtrantur; cæteri ad Inſcriptiones magis pertinent, quanquam in undecimo nonnulla haud nauci habentur de adulterinis Numiſmatibus, ac de auctoribus qui operam ſuam vel ad colligendos, vel ad enarrandos veteres nummos contulerunt. Operi præfixa ſunt tribus & ſeptuaginta æneis tabulis affabrè inſculpta Numiſmata omnis generis propemodum quingenta, quorum perpauca ad tertium Dialogum, cætera ad duos primos pertinent; nam quæ in aliis Dialogis memorantur, hæc ære exprimere per nimiam Roderici Capata, cui ſcribebat Auguſtinus, properantiam non licuit, eademque effecit ut in poſtremis viginti tabellis eorum nummorum, qui Imperatoribus cuſi ſunt averſa pars duntaxat exhiberetur unà cum appendiculâ, in quâ adverſæ partis epigraphe & typus deſcripta ſunt.

Hiſpanicam editionem prima Italica propemodum repræſentat; altera multis partibus auctior: præterquam quod enim huic acceſſere Numiſmata quæ antea deſiderabantur ſuprà trecenta, aliquot etiam Sadæ obſervationibus intertexta eſt ſanè non aſpernandis: inſerta quoque in primum Dialogum Lælii Pasqualini de Conſtantini nummis Diſſertatio eruditiſſima, ac ne operis ſeriem turbaret, in Dialogi formam converſa eſt. Illud etiam meliori conſilio factum videtur, quod nummi per univerſum opus in ſua quique loca diſtributi ſunt; ſed planè in horum ſcapIturâ majorem elegantiam requireres; hi enim in buxo inciſi ſunt, atque ut ſumptibus parceretur, horum qui Imperatoribus cuſi ſunt, ſingulorum unus ſculptus eſt integer, cæterorum averſam duntaxat partem tabellæ repræſentant intrà circulum, in quo deſcripta eſt capitis epigraphe. Cæterum cujus quæque metalli & moduli fuerint, quæ publici juris faciebant numiſmata, Auguſtinus & Sada accuratè monuerunt. LÆLIUS PASQUALINUS.

Hîc monendus es, eoſdem Antonii Auguſtini Dialogos in Latinum ſermonem verſos ab Andrea Schotto fuiſſe; de cujus lucubratione ſuo loco, ad annum nempe 1617. ediſſeremus.

Laudabilis eâdem tempeſtate Prosperi Parisii, Conſentini, induſtria: ejus enim curâ Tabulam Geographicam Regni Neapolitani anno 1591. item alteram Calabriæ anno 1592. ſuis numiſmatibus ornatas & illuſtratas, à Natali Bonifacio in ære expreſſas vidiſſe ſe teſtatur Philippus Labbe in Bibliothecâ Nummariâ, quæ quidem tabulæ diligentiam noſtram hactenus effugerunt; ſed eam quâ Regnum Neapolitanum deſcribebatur, reſtituit ante annos triginta Joannes Georgius Volckamerus, Norimbergenſis Medicus; quo etiam accurante Numiſmata Magnæ Græciæ ſuperioribus tabulis circunjecta, publico redonata ſunt tredecim buxeis tabellis inſculpta, ad centena & quinquagena numero: PROSPER PARISIUS.

Proſperi Pariſii, &c. Rariora Magnæ Græciæ Numiſmata, cum &c. Magnæ Græciæ Tabulis inter ſe diviſis, alterâ editione renovata anno 1683. fol.

Quam Neapoli vidit idem Volckamerus Siciliæ Geographicam Tabulam ſimili Numiſmatum limbo circundatam, de eâ nihil compertum habemus.

HELISÆUS ROSLEIN

HELISÆI ROSLEIN, Medici, ferunt extare opus Germanicâ linguâ ſcriptum cum hoc titulo:

Des Elſas und gegen Lotharingen Wvaſgavviſchen gebirgs gelegenheit, &c. Straſburg 1593. 8.

hoc eſt deſcriptionem Alſatiæ, cum plurimis Numiſmatibus quæ ejus ætate in ruderibus ejus Provinciæ reperta ſunt: nos opus illud hactenus non vidimus; ſed quod infortunium noſtrum leniùs ferimus, acceptum referimus Carolo Patino Introd. cap. 24. monenti pleraſque illius Medici interpretationes adeo ludicras eſſe, ut ipſi Heraclito riſum movere poſſint.

MARCUS VELSERUS.

MARCUM VELSERUM, Auguſtanum, præcipuam inter Germanos ſuæ ætatis Antiquarios, eruditionis, diligentiæ, judicii laudem merito jure conſecutum eſſe conſtat: hujus ſunt

Rerum Auguſtanar. Vindelicarum libri VIII. Venetiis 1594. fol.

cujus in operis libro ſexto numiſmata quædam in Rhætiâ, & Auguſtæ Vindelicorum, ut quidem opinatur, cuſa, necnon alia in ſeptimo, & affabrè ſculpta exhibuit, & accuratè interpretatus eſt.

MARQUARDUS FREHERUS.

Varia ſunt, nec inelegantia MARQUARDI FREHERI opuſcula; ſed è duobus quæ in hanc Bibliothecam compingenda ſunt, unum acceptum debemus peſtilentiæ quæ in urbem Heidelbergam anno 1593. incidit: perterritus enim Freherus votum concepit, ſi abs ſe Deus exitiabile malum averteret, tum ſe orationem habiturum de verbis Domini: *Date Cæſari, quæ ſunt Cæſaris*, &c. quod votum anno ſequenti perſolvit:

De Verbis Domini, Date Cæſari, *&c. Sermo Votivus Theologiſtoricam loci explicationem continens.* Heidelbergæ 1698. 4.

Ibi verò cùm Chriſti Domini mentem explicat, tum pleraque nova de nummis in univerſum, & de conditione Judæorum, poſtquam Romano Imperio acceſſerant, veterum nummmorum in buxo inſculptorum ope demonſtrat: ſed orationem deformat appendix in quâ ſummos Pontifices acerbiſſimè criminatur in Cæſarum jura involaſſe, & in eos tam veſanè invehitur, ut appareat, ſi morbi contagia in ejus corpuſculum non penetrarunt, at mentem ejus veneni & peſtilentiæ plenam fuiſſe.

Altera Freheri lucubratiuncula eſt de Conſtantini Imperatoris Byzantini Numiſmate argenteo, planè inepta, anno 1600. ſeorſim, deinde anno 1604. poſt Joſephi Juſti Scaligeri de eodem nummo Diſſertationem elegantiſſimam edita.

ADOLPHUS OCCO.

Integram Numiſmatum Imperatorum Romanorum ſeriem à tribus ſummis Antiquariis Vico, Lazio & Goltzio fruſtrà ſuſceptam primus abſolvit

ADOLPHUS Occo Medicus Auguſtanus, ſed eam adumbratam magis quàm expreſſam, quæque horum induſtriæ deſiderium, nedum leniret inflammavit; pro eleganti enim cælaturâ, nudam nummorum deſcriptionem, atque ipſam non admodum accuratam propoſuit:

Imperatorum Romanorum Numiſmata à Pompeio Magno ad Heraclium. Antuerpiæ 1579. 4.

eadem multis millibus aucta Auguſtæ Vindelicorum 1600. 4. Nummos Imperatorum ex auro, & ære Adolphus Occo hocce libro complexus eſt, non hos ſolum qui Romæ, ſed qui etiam in Coloniis ac Municipiis Latio jure donatis, item qui in urbibus Græciæ, Syriæ & Ægypti cuſi ſunt, quorum maximam patem cum alienâ tantum fide noſſet, factum eſt ut ex iis perpauci integri deſcriberentur, plerorumque averſa pars duntaxat exhiberetur unà cum capitis epigraphe; nonnullorum etiam Latinorum, & Græcorum, Ægyptiorumque ad unum omnium ſolæ inſcriptiones comparerent. In iis collocandis ordinem Chronologicum ſervaſſe videri voluit Auguſtanus Medicus; ſed peſſimo, ut verum fatear, conſilio; primum enim tametſi aliquot nummi certas annorum quibus cuſi ſunt notas præferunt, plures tamen iis notis deſtitui conſtat, quos aut ſeorſim à cæteris deſcribi oportebat, aut ſi confunderentur, inſtitutum ordinem ab iis interverti neceſſe erat. Deinde quos Faſtos quoſve auctores in adornandâ Chronologiâ ſecutus fuerit Occo, fruſtrà quæras; in quâ omnia ita perturbata ſunt, ut in nullo opere ſeſe magis prodat ſcriptoris inſcitia & imperitia: quis enim unquam fando audivit Treb. Gallum cæſum anno 257. Æmilianum tamen, Valerianum, & Gallienum anno 254. imperare cœpiſſe? Quis unquam Carini cædem in annum 287. & tertium Diocletiani annum diſtulit? Haud magis ferri poteſt quod illic legitur, Licinium Jun. Cæſarem anno 325. creatum fuiſſe; ſed cætera Occonis in temporum deſcriptione σφάλματα ſi recenſeam, vereor ne ea tædium lectori creent; quamobrem hoc unum monebo, obtrudi illic recentia quædam numiſmata pro Ægyptiacis, in quibus Imperii anni deſcripti ſunt, quæque eruditos viros complures fefellere.

Quæ ab Occone deſcripta fuerant Numiſmata LÆVINUS HULSIUS, Gandenſis, æneis tabulis conſignare aggreſſus eſt, egregiâ quidem animi alacritate, quando pauciſſima ex iis ſibi deeſſe anno 1603. affirmabat, ſed cum hæc ipſa curioſiùs conquireret, morte præventus, pulcherrimam amiſit de re literariâ benè merendi, & æternam gloriam conſequendi occaſionem; nihil enim poſteris reliquit ad ſui memoriam inſigne, præter immenſi operis ſpecimen exile; LÆVINUS HULSIUS.

Imperatorum Romanorum Numiſmatum ſeries à C. *Julio Cæſare ad Rudolphum II.* Francofurti 1603. 8. *item* 1605. 8.

in quo ſingulorum Imperatorum, qui ſummæ rerum in utrâque Româ præfuerunt ad Conſtantinum Irenes filium, nummum unum affabrè ſcalptum propoſuit, raritate aut elegantiâ præcipuum, cum perbrevi expoſitione, ac vitæ cujuſque deſcriptione.

Inventus eſt etiam inter Principes viros PHILIPPUS II. Pomeranorum PHILIPPUS II.

Dux, qui famam ex his ſtudiis quæreret; ejus enim brevis Commentarius extat in Nummum Zenonis Auguſti anno 1603. Germanico idiomate ſcriptus, quem è ſuâ Bibliothecâ Rudolphus Capellus procudi curavit annis abhinc fermè quinquaginta:

> *Magni Principis Philippi II. Pomeranorum Ducis Commentariolus in Nummum aureum Dn. Zenonis Iſaurici, Græci Imperatoris.* Hamburgi 1667. 4.

ſed in hoc opere nihil commendatione admodum dignum præter egregiam Authoris de re Nummariâ benè merendi voluntatem; cum enim in malè lectâ epigraphe ſeſe exercuit, tum etiam in interpretatione harum literarum, CONOB. quæ maximam Commentarii partem complectitur, eruditis minùs ſatisfecit.

ABRAHAM GORLÆUS.

ABRAHAM GORLÆUS, Antuerpianus, novam poſt Fulvium Urſinum Conſularium Nummorum, quibus Muſeum ſuum locupletaverat, ſeriem adornavit; nec aſpernandum ſanè ejus conſilium, quem plurima vel edidiſſe Fulvio ignota, vel ab eo minus accuratè expreſſa reſtituiſſe conſtat; ſed hanc operis rationem inſtituit, quæ ſuſpicionem moveat, hunc non tam publico prodeſſe, quanquam illud quoque, ſed tamen non tam prodeſſe, quàm divitias ſuas oſtentare voluiſſe:

> *Theſaurus Numiſmatum aureorum, argenteorum, æreorum ad Familias ejus Urbis ſpectantium, uſque ad obitum Auguſti, &c.* Antuerpiæ 1605. fol.

cum enim duabus partibus conſtet hic liber, prima nummos ſuprà quadringentos continet in quinque & quadraginta æneis tabulis cælatos, ad unum exemplum omnes, cum adjunctis notis quæ ſingulorum metallum indicant: altera verò nudas eorundem Nummorum, ac præterea propè ſeptingentorum qui à ſculptis non ferè multum differebant, deſcriptiones continet, nullis vel ad Hiſtoriam, vel ad Nummorum typos obſervationibus intertextas.

THEODORUS GALLÆUS & JOANNES FABER.

An hìc memorandi ſint THEODORUS GALLÆUS, Antuerpianus, & JOANNES FABER, Bambergenſis, Medicinæ Profeſſor Romæ, haud ſatis ſcio; quorum ille Illuſtrium Imagines ex antiquis Marmoribus, Numiſmatibus & Gemmis expreſſit, hic Commentarium in eaſdem edidit Antuerpiæ anno 1606. 4. nulla tamen ille, hic perpauca Numiſmata exhibuere; ſed horum in tranſcurſu meminiſſe vitio nobis haud dabitur, opinor; cum eoſdem Philippus Labbæus in Bibliothecam Nummariam olim retulerit: prætereaque opus illud ad uſum Sereniſſimæ Ducis Regentis Matris in Gallicum ſermonem verterit noſtri amantiſſimus Carolus Cæſar Baudelot cum hòc titulo:

> *Portraits d'Hommes & de Femmes illuſtres.* Paris 1710. 4.

JULIUS CÆSAR CAPACIUS.

Ad hanc ſeriem indubitatè pertinent à JULIO CÆSARE CAPACIO, ſive Neapolitano, & huic Urbi à Secretis

Neapolitanæ Historiæ libri II. Neapoli 1607. 4.

in his enim Narratio plurimorum Numiſmatum ectypis ita diſtincta eſt, ut iis non ornetur ſolum, ſed etiam mirificè illuſtretur.

CÆSAR BARONIUS.

Nec omittendus qui ſine honorificâ præfatione nominari nunquam debet, CÆSAR BARONIUS, Soranus, Congregationis Oratorii Preſbyter Romæ, ac deinde S. R. E. Cardinalis, & Bibliothecæ Vaticanæ Præfectus, qui anno 1607. die 5. Septembris obiit Romæ: nam in XII. Annalium Eccleſiaſticorum tomis Numiſmatibus antiquis ad reſtituendam Chronologiam & Hiſtoriam uſus eſt, cum acri & limato judicio ſemper, ſæpè etiam cum ingenti ſucceſſu.

JACOBUS GRETSERUS.

JACOBUS GRETSERUS, Marckdorfenſis Acronianus, qui Societatem Jeſu ingreſſus anno ætatis 17. Theologiam Ingolſtadii docuit annos duos & viginti, famâque magnus, & pietate major, vitâ hac deceſſit anno 1625. die 29. Januarii, anno ætatis 63. eximii operis quo Sanctæ Chriſti Crucis honorem aſſeruit, eamque ab adverſariorum calumniis, criminationibus, ludibriis vindicavit, volumina duo prima veteribus nummis ſubinde diſtinxit; ſed tertii librum primum totum ferè eſſe voluit de iis numiſmatibus in quibus ſalutare ſignum vel ſeorſim, vel cum Chriſti monogrammate coujunctum depictum eſt: cujus generis numiſmata plurima in buxeis lamellis inſculpta à Conſtantino M. ad Leonem Philoſophum aut in lucem protulit, aut antea prolata collegit; ut veterum Principum exemplo Crucis uſum, cultum, amorem doceret:

> *Jacobi Gretſeri &c. De Cruce Chriſti Tomus tertius quinque libris comprehenſus; quorum primus eſt de Nummis Crucigeris, &c.* Ingolſtadii 1605. 4.

Quanquam verò pietatis fœtus ille magis quàm eruditionis primâ fronte videatur, hanc tamen ibi, ſat ſcio, non deſiderabis, imò fortaſſe majorem quàm in pleriſque illius ætatis operibus elucere fateberis: primum enim de nummis in univerſum, deinde de nummis crucigeris & de labari formâ accuratiſſimè diſſerit; mox ſingulos nummos ordine ita explicat, ut nihil in illis paulo obſcurius ſit, quod non indaget, inveniat, ac velut ex tenebris eruat: quamobrem omnibus numeris abſoluta videri poterat hæcce concertatio, ſi de monumentis quibuſdam quæ Antiquarii tum in diverſum trahebant, diligentiùs anquiſiviſſet, nec crucem in iis continuo perſpexiſſet: quâ in re tamen pietate magis quàm negligentiâ peccavit, ut Baronio etiam interdum accidiſſe alii jam monuerunt. Seriei Numiſmatum interſeruit Gretſerus Diſſertationem prolixiorem de nummo Conſtantini Byzantini Imp. quâ in diſſertatione Freheri & Scaligeri conjectationes accerrimè confutat.

LAURENTIUS PIGNORIUS

LAURENTIUS PIGNORIUS, Patavinus, quem anno 1571. natum, anno verò 1631. obiiſſe ferunt, in brevi & erudito opere quod inſcripſit,

Characteres Ægyptii, hoc est Sacrorum quibus Ægyptii utuntur, simulacrorum accurata delineatio & explicatio. Francofurti 1608. 8.

nummos nonnullos in buxo incisos edidit, seu veriùs eorum aversas partes tantum, è quibus fidem confirmat veteribus scriptoribus, dum ipsas ex iisdem scriptoribus illustrat.

PAULUS PETAVIUS. PAULUS PETAVIUS, Aurelianensis, in supremâ regni Francorum Curiâ Senator, cum antiquariâ supellectile Museum suum ditasset, hujus portiunculam, ut ipse vocat, simulque

Veterum Numismatum Γνώρισμα. Parisiis 1610. 4.

publicavit: hoc viginti quinque tabellis constat, in quibus Numismata ex omni metallo Romana, Græca, Barbara ad unum exemplum scalpta sunt, sed ita ineleganter & impolitè ut nihil suprà: notæ desiderantur, quibus destitutæ ejusmodi tabellæ vix ulli usui esse possunt.

PHILIPPUS PARUTA. PHILIPPUS PARUTA, Siculus, & Panormo urbi à Secretis, eandem operam patriis Nummis impendit, quam Consularibus ante paucos annos Gorlæus; cum enim universam de Siciliâ concertationem duas in partes dividi oportere judicaret, primam quæ Numismata complectebatur cùm alacriter suscepit, tùm absolvit feliciter; alteram quæ circà Nobilis Insulæ Historiam, & Antiquitatum in ejus Nummis consignatarum explicationem versabatur, ingenio suo diffisus, ut quidem ipse monet, planè omisit: quanquam hanc ipsam à Paruta deinde cœptam, eumque in opere immortuum esse non nulli aiunt.

Della Sicilia di Filippo Paruta descritta con Medaglie, Parte prima. In Palermo 1612. fol.

Quatuor nummorum genera continet hic liber; primum eorum qui à singulis civitatibus cusi sunt, vel sub Regibus, vel postquam Romanis parere cœpit hæc Insula; atque hi mediam fermè voluminis partem complectuntur: alterum Romanorum qui Sicularum rerum memoriam referunt: tertium eorum in quibus Gothicorum Italiæ & Siciliæ Regum expressi vultus: postremum recentiorum Nummorum qui ad institutum nostrum non pertinent; sed ex superioribus tribus generibus octingenti fermè hîc repræsentantur totidem æneis laminis insculpti, cum literis singularibus, quibus cujusque metallum & forma indicantur. Eadem Numismata cum aliis propemodum quadringentis Romæ anno 1649. à Leonardo Augustino, iterùm Lugduni anno 1697. à Marco Maiero recusa sunt: hic etiam brevem Siciliæ ac Numismatum descriptionem aliquot observationibus intertextam adjunxit; sed de utroque alias: Parutæ verò liber inscriptus,

Tesoro de las Medallas Españolas:

cujus in Bibliothecâ Nummariâ meminit Philippus Labbe, quid sit, imo an in mundo sit, aut unquam fuerit, neminem reperimus qui pro certo affirmaret.

VINCENTIUS

VINCENTIUS MIRABELLA, Nobilis Syracusanus, anno post Parutam Syracusarum historiam conscripsit, & duas in partes distribuit, quarum prima constat descriptione ejus urbis, altera notis uberioribus in Numismata sex suprà triginta, quæ Syracusis vel à Republicâ, vel Principum jussu cusa olim fuere: VINCENTIUS MIRABELLA.

Dichiarazioni della pianta dell'Antiche Siracusa, e d'alcune scelte Medaglie d'esse e de' Principi che quelle possedettero. In Napoli 1613. fol.

Numismata porro in tribus æneis tabellis insculpta, & quidem eâ forma, quæ nummorum *Medaglioni* vulgo dictorum magnitudinem æquet, vel etiam excedat.

De JACOBO GUTHERIO, Calvimontano Lingone, J. C. verissimè testatus est Thomas Reinesius lib. III. Variar. Lect. hunc multa variæ & reconditæ eruditionis feliciter eruisse è tenebris, ideoque dignissimum esse cui juxta clarissima Europæ lumina togata statua in memoriæ fano ponatur. Opera ejus elegantiarum studiosis commendat imprimis, quod ea veteribus nummis in æs incisis, & marmoribus, tanquam lemniscis quibusdam & clavis in purpurâ aureis exornat; quæ quidem, ut laudatus Reinesius monet, & fideliùs repræsentat, & applicat eruditiùs, & exponit dexteriùs quàm à plerisque antea factum fuerat, quanquam ne ipsum quidem satis concoxisse ea quæ legerat, haud pauci eruditi demonstrarint. E tribus doctissimi viri operibus, duo tantum ad hanc Bibliothecam Nummariam pertinent; JACOBUS GUTHERIUS.

De Veteri Jure Pontificio Urbis Romæ libri IV. Parisiis 1612. 4.

De Jure Manium, seu de more, ritu, & legibus prisci funeris libri III. Parisiis 1615. 4.

illud enim, quo de Pontificum, Regis Sacrorum & Flaminum dignitate, muneribus, Jurisdictione: de locis sacris; de festis diebus, ac denique de sacris differuit, variis nummis distinctum est: in hujus libro II. de consecrationis ritu disputat, numismataque omnia quæ reperire potuit ad materiam hanc jam olim, ut monuimus, à Claudio Guichard tractatam pertinentia exhibet.

JOSEPHI CASTALIONIS, Anconitani, J. C. extat JOSEPHUS CASTALIO.

Numismatum Ostiensis & Trajani portûs explicatio. Romæ 1614. 4.

opus duodecim paginarum, in quo Numismata duo Claudii & Trajani, ut à Sada expressa fuerant, in buxo repræsentat, & primùm quidem negat rectè scripsisse Ant. Augustinum in Ostiensi portu columnam cochlearem fuisse, & è Claudii, cujus statua columnæ imposita erat, manu pependisse laternam: deinde adversus cæteros Antiquarios probare conatur, Trajani portum, nec Ostiensem, quippe qui à Claudio perfectus fuerat, nec Anconitanum, verùm Centumcellensem fuisse.

JOANNES DU VAL.

JOANNES DU VAL, Linguarum Orientalium interpres, de Galliis optimè meruit, cum Æneæ Vici tabellas æneas comparavit, ejusque opera Parisiis prodire curavit anno 1619. sed quia in hac editione nihil novi inest, quæ de Vico suo loco diximus, lectorem quærere haud pigebit.

ANDREAS SCHOTTUS.

De ANDREA SCHOTTO, Antuerpiano, Societatis Jesu Sacerdote, scribendi occasio jam sese aliquoties obtulit, sed & nova nunc de eo succurrunt, & quæ antea breviter ac strictim diximus, ea diligenter retractare libet, maximè cum ejus viri gloria agatur, qui publicæ utilitati quàm famæ suæ consulere, & æternitatem aliorum scriptis conciliare, quàm sibi ipsi, eximii ingenii monumenta edendo, comparare plerumque maluit. Igitur erud. vir cum Toleti, Cæsar-Augustæ, ac deinde Romæ Eloquentiam, Græcas literas, & Historiam publicè docuisset, in patriam denique reversus, cum Stephanus Vinandus Pighius Annales Romanorum Numismatibus subinde illustratos condidisset, qui Commentarii vicem supplerent in omnes veteres Romanæ Historiæ Scriptores, & è tribus tomis in fol. quibus constabant, unum duntaxat edidisset, Andreæ Schotti curâ integrum opus prodiit Antuerpiæ anno 1615. Idem Huberti Goltzii Siciliam & Magnam Græciam anno 1618. necnon Fastos Magistratuum & Triumphorum Romanorum anno 1620. restituit; & Siciliæ quidem & Magnæ Græciæ urbium historiam interpolavit, singulaque auctorum quibus Goltzius usus ad eam adornandam fuerat, loca adnotavit; Fastis verò notas perbreves & Fastos Siculos subjunxit. Idem laborem suscepit utilissimum studiosis, quibus Hispanica lingua & Italica minùs familiares erant, dum undecim Antonii Augustini Dialogos, opus, ut quidem videtur, immortale, quod pro ingenii nostri viribus deliniavimus suprà, latinè vertit, iisque præter scholia aliquot, duodecimum adjecit de Priscâ religione Diisque Gentium:

> *Antonii Augustini, &c. Antiquitatum Romanarum Hispanarumque in nummis veterum Dialogi XI. Latinè redditi &c.*
> Antuerpiæ 1617. fol.

quanquam, ne quid dissimulem, Dialogis adjungi debuerant tabellæ numismatum, quibus eos doctissimus Hispanus & Sada distinxerant; & minùs rectè Andreas Schottus scripsit earum vicem supplere posse septem & sexaginta æneas tabulas nummorum Arschotanorum, tametsi earum una ad præclarum opus tota pertineat. Atque hæc quidem pro more nostrò candido: nunc de ipsis Arschotanis nummis dicendum.

Ita appellantur ab Ill. Carolo, Duce Croyaco & Arschotano, cujus impensis collecti sunt ex auro, argento & ære, Latini omnes, & quidem plerique Principum Romanorum, nullus omnino Græcus præterquàm Antinoi, & Antonini Pii, perpauci Familiarum. Aurei seorsim prodiere annis 1615. & 1627. in 4. cum notis Joannis Hemelarii, de quo sermonem brevi instituemus: aurei, argentei & ærei, confusi inter se & indistincti anno 1617. in septem & sexaginta, ut suprà dicebamus, tabulis integrâ folii magnitudine, à Julio Cæsare ad Valentinianum; deinde anno 1654. cum accessione centum & octoginta Numismatum, à Romulo ad Justinianum, & quidem tum demùm cum Alberti Rubenii Commentario perpetuo. Omnes in ære incidit JACOBUS DE BYE celeberrimus illâ ætate chalcographus, qui singu-

JACOBUS DE BYE.

lorum Principum, præter Cæſarem & Antonium & Auguſtum, effigiem plerumque duntaxat unam exhibere contentus, omnes averſas partes deinde exequitur, nullis notis adjectis quibus nummorum metallum ac modulus dignoſci queant.

Reſtituit idem Jacobus de Bye anno 1618. Huberti Goltzii Theſaurum, & quarum jacturam eruditi graviſſimè ferebant, Goltzianas tabulas Numiſmatum Græciæ & Inſularum & Aſiæ, non tamen omnes publicavit, quinetiam ad Goltzii Tiberium addidit in tabulis quatuor, averſas partes nummorum è XII. Zantani Cæſaribus, ut quidem videtur, excerptas: ſed in eas tabulas Commentarium conſcripſit LUDOVICUS NONNIUS, Antuerpianus, Medicus, cujus nomen iis præfixum eſt: LUDOVICUS NONNIUS.

Ludovici Nonnii Commentarius in Hub. Goltzii Græciam, Inſulas & Aſiam Minorem. Antuerpiæ 1620. fol.

Ludovici Nonnii Commentarius in Nomiſmata Imp. Julii, Auguſti & Tiberii, Hub. Goltzio ſcalptore. Antuerpiæ 1620. fol.

Et quoniam, quid in his Commentariis præſtitum ſit dicere ſpopondi, Ill. Spanhemio & Triſtano me accedere profiteor; egregiam nimirum interpretis de re literariâ bene merendi voluntatem, nec vulgarem diligentiam videri; dubitari tamen poſſe, an ſatis inſtructus fuerit his artibus quæ in perfecto Antiquario requiri ſolent: nam facillimos quoſque nummos pluribus verbis enarrare, eos qui difficilem explicatum habent ne ſtrictim quidem attingere; in Græcis verò numiſmatibus cum ſæpè turpiter hallucinari, tum ignorationem interdum in temeritatem vertere, obſcura quævis & incomperta ad lubitum mutando & reformando: quod vitium laudatus Spanhemius non immerito dolet commune illi fuiſſe cum viris magnis, qui putaverunt licere ſibi eâdem arte graſſari in primæva illa & incorrupta priſcæ ætatis monumenta, quâ uti ſolet Criticorum gens in libros editos, aut deſcriptos olim à librariis codices.

JOANNES DE QUIÑONES, Hiſpanus, Diſſertationes ſeptem de Numiſmatum origine, & de nummis ſex aureis Galbæ, Trajani, Hadriani, M. Aurelii, Lucii Veri, & Fauſtinæ ſimul compactas edidit cum hoc titulo: JOANNES DE QUIÑONES.

Explicacion de unas Monedas de oro de Emperadores Romanos, donde ſe refieren las vidas dellos, y el origen dellas, &c. Anno 1620. 4.

iſtas verò diſſertationes ita confecit, ut inter politicos viros, quàm inter Antiquarios referri maluiſſe videatur; in iis enim nihil fermè, niſi brevem vitæ ſingulorum Principum quos nominavimus hiſtoriam conſcripſit, aliquot ſententiarum ornamentis diſtinctam.

JOANNES SPEED, civis Londinenſis, Magnæ Britanniæ Hiſtoriam à ſe conditam, & ſemel anno 1614. iterumque anno 1623. editam cum hoc titulo, JOANNES SPEED.

The Hiſtorie of Great Britaine, under the conqueſt of the Romans, &c. London 1623. fol.

illustravit nummis in buxo incisis, primùm viginti veterum Cambrorum aut Britonum, ut quidem arbitratur, libro V. deinde libro VI. omnium Principum Romanorum ad Joannem usque, singulorum plerumque duntaxat uno, ut eorum scilicet effigiem exhiberet qui Britanniæ olim imperitarunt, nisi quorum reperit ad eam Insulam propiùs pertinentes: atque iis etiam aliquot patrios nummos interseruit.

JOANNES HEMELARIUS.

JOANNIS HEMELARII, Hagiensis Batavi, & Canonici Antuerpiensis, cum antea totum sexennium in familiâ Cardinalis Cæsii vixisset, extat nobile opus cum hoc titulo:

> *Imperatorum Romanorum à Julio Cæsare ad Heraclium usque Numismata aurea, Caroli Ducis Croyi & Arschotani studio collecta, &c.* Antuerpiæ 1615. 4. & 1627. 4.

sed inter duas ejus editiones nonnihil interest: in posteriorem enim addita sunt numismata aliquot è Museo Nicolai Roccoxi, quæ quidem vir diligens una cum Arschotanis complexus est quatuor & sexaginta æneis tabellis, si omnium simul numerum subducas, fermè sexcenta: notæ etiam, cùm novæ adjectæ ad nummos novos, cùm veteres correctæ & reformatæ: quas profectò eruditas esse & utiles plerique fatentur; in iis tamen desiderantur descriptiones capitum, & quidem eo magis, quod hæc in tabellis quoque omnia, præter unum cujusque Principis desunt.

LUDOVICUS SAVOT.

LUDOVICUS SAVOT, Regius Medicus, & Medicæ artis in Academiâ Parisiensi Professor, Gallicâ linguâ scripsit librum eruditissimum de Re Nummariâ, quem quatuor in partes tribuit:

> *Discours sur les Medalles antiques, divisé en quatre parties.* Paris 1627. 4.

In primâ Sebastiani Erizzi opinionem, pleraque Numismata à veteri monetâ distinguenda esse, confutat, nec ea argumenta solùm quibus ille usus fuerat, sed nova etiam quæ acumen ejus fugerant, expendit: in alterâ de materiâ numismatum, hoc est metallis auro, argento, ære regulari sive Cyprio, ære Mariano quod & Cordubense dicebatur, ære caldario, cæteris æris speciebus, plumbo albo & nigro, stanno disputat accuratiùs quidem quàm quivis alius; ad absolutam tamen eorum cognitionem quartæ partis caput octavum huic adjungas censeo; perinde profectò atque nonum tertiæ parti, quæ circà pondera & mensuras tota versatur, & varias quæstiones complectitur quæ ad nos minùs pertinent. Quarta pars de raritate & pretio nummorum veterum, eâdem ratione confecta est quâ cæteræ, ut nec ordinem in eâ nec diligentiam requiras; sed tot post Savotum numismata è terræ visceribus eruta sunt, quot ne cogitatione quidem complecti potuit; quamobrem quæ illic subinde occurrunt errata, navo & industrio viro imputare durum admodum foret & iniquum; maximè cum in hoc ipso argumento principia solerter ac diligenter explorata posuerit: ideoque non immerito proditum sit olim, melius hunc in Gallicâ linguâ, quàm alium quemvis in suâ, de Nummis in universum disseruisse.

Savoti opus excipit ejuſdem penè argumenti liber poſtumus *de Numiſmate antiquo*, conſcriptus à CLAUDIO CHIFFLETIO, Sequano, J. C. primum quidem Lovanii editus anno 1628. in 8. deinde verò Henrici Thomæ Chifſletii curâ Antuerpiæ, & Hamburgi ſtudio Rudolfi Capelli iterum cuſus. Hoc in libro nummus unus alterve illuſtratur; cæterum auctor in eo potiſſimum argumento verſatur, quod doctiſſimus Harduinus ad Sect. XIII. Plinii cæteris omnibus acutiùs pertractavit, hoc eſt in pondere & valore nummorum, quibus Romani adhuc liberi uſi ſunt. CLAUDIUS CHIFFLETIUS.

JOANNES LE MENESTRIER, Divionenſis, Numiſmata aliquot in duobus libris à ſe editis collegit, de hiſque ita egit, ut potuit, hoc eſt tenuiter admodum & jejunè: & primum quidem Auguſtarum ab Liviâ ad Helenam quinque & viginti exhibuit, mediocri, aut potius fermè nullâ arte in buxum inciſa; deinde in æneis lamellis Principum Romanorum à Julio Cæſare ad Ælium Verum viginti ſuprà centum, atque iis titulos hoſce præfixit, JOANNES LE MENESTRIER.

> *Medailles, Monnoyes & Monuments antiques d'Imperatrices Romaines.* Dijon 1627. fol.
>
> *Livre de Medailles du Sieur le Meneſtrier. Premiere partie.* Dijon 1627. 4.

altera tamen editio amborum operum ſimul compactorum prodiit in eâdem urbe anno 1642. 4. cum titulo, *Medailles illuſtrées des Anciens Empereurs & Imperatrices de Rome.* Haud dubium verò quin plura numiſmata continuerit MS. codex olim in bibliothecâ Heinſianâ aſſervatus, cui titulum hunc præfigere libuit: *Le Cabinet des Medailles, Monnoyes, & Monumens antiques du Sieur le Meneſtrier.*

OCTAVIUS DE STRADA A ROSBERG, Civis Romanus, Jacobi filius, & Rudolfi II. Antiquarius, Imperatorum omnium qui vel univerſum orbem Romanum, vel Occidentem, aut Orientem tantum rexere à Julio Cæſare ad ſuam ætatem, item Auguſtarum, Cæſarum & Tyrannorum vitas, & numiſmata maxima ex auro, argento & ære tribus libris complexus eſt; & in primo quidem eorum, quorum maxima, ut ipſe dicit, imperia in Italiâ fuerunt, hoc eſt Imperatorum omnium ad Theodoſium Jun. & Plac. Valentinianum, deinde eorum qui Italiæ præfuerunt ad Romulum uſque, ac poſtremo Regum Gothorum: in altero verò Conſtantinopolitanorum Principum, quorum agmen ducit Marcianus; nam tertius de Imperatoribus Francis & Germanis ad nos minùs pertinet. Duæ hujus operis editiones prodierunt, prima anno 1615. altera poſt quatuordecim annos cum hoc elogio: OCTAVIUS DE STRADA.

> *Vitæ Imperatorum Cæſarumque Romanorum Orientalium & Occidentalium, uxorum liberorumque eorumdem, item tyrannorum, &c. una cum eorum effigiebus &c. ex aureis, argenteis & æneis Numiſmatibus delineatis.* Francofurti 1629. fol.

in utrâque ſingulorum Principum nummus plerumque duntaxat unus, ſed rariſſimus aut ſingularis, & quidem accuratè, quanquam ſine magno artificio

in æs incisus : sed illud gravissimè feras, in tantâ paucitate numismatum recens conflata cum antiquis admista esse ; quæ quidem eorum à quibus obtrusi sunt fraudem vel ipso conspectu produnt.

SAMUEL VEYREL. Haud paulò vilius est opus SAMUELIS VEYREL, Vivisci sive Santonensis Pharmacopolæ, in quo numismata à se comparata edidit :

Indice du Cabinet de Samuel Veyrel. Bourdeaux 1635. 4.

in hoc scilicet Numismata Familiarum quidem nec pauca nec indiligenter descripsit, Imperatorum verò à Julio Cæsare ad Gratianum pleraque perfunctoriè, aversarum partium typis duntaxat indicatis, adeo ut nulli usui esse possint. Eo accedit, quod nonnullos quoque Augustarum nummos adulterinos illic deprehendimus : quas verò notas seriei numismatum subjunxit auctor, eæ perpaucæ numero sunt, nec adeo magni momenti.

IGNATIUS BRACCIUS. Paulo minoris etiam momenti est IGNATII BRACCII, Presbyteri Recinetensis, S. Theol. M. Dissertatio inscripta,

Phœnicis effigies in Numismatis & gemmâ, &c. & ejusdem avis Vindiciæ. Romæ 1637. 4.

in qua agitur de nummo Constantii, in quo Phœnix cum epigraphe FEL TEMP REPARATIO. nihilque profertur aut novi, aut singularis.

PETRUS CARRERA. PETRUS CARRERA, Agatheus Siculus ex Urbe Militello, Presbyter, Catanæ Historiam tres in partes tributam condidit ; sed prima duntaxat locum sibi in hac Bibliothecâ vindicat ; in quâ doctissimus Siculus quatuor libris nobilis urbis originem & primam progressionem persequitur, situm & vetera ædificia describit, Inscriptiones antiquas & Numismata explicat. Huic primæ parti elogium istud præfixum est :

Delle Memorie Historiche della Citta di Catania, spiegate in tre volumi da D. Pietro Carrera Volume primo, nel quale in quattro libri si discorre dell'antica origine e sito di essa, de gli edificii, &c. Medaglie, &c. In Catania 1639. fol.

Numismata porro octoginta ferè è Paruta, & Mirabella, & Archangelo descripta sunt, quem ultimum scriptorem qui nosset, hactenus reperi neminem : nec descripta solùm, sed in buxeis laminis insculpta, & quidem ut in Mirabella, eâ formâ quæ ad nummorum, quos *Medaglioni* appellare solemus, magnitudinem proximè accedit : singula verò prolixioribus Commentariis illustrata sunt, qui libri tertii maximam partem implent.

ALEXANDER DONATUS. ALEXANDER DONATUS, Senensis, è Societate Jesu, inter eos qui in hisce studiis versati sunt, à quibusdam refertur, quia in opere inscripto

Roma vetus ac recens, utriusque ædificiis ad eruditam cognitionem expositis. Romæ 1639. 4.

triginta circiter numismata, ac ne ea quidem integra exhibuit ; sed ut libenter fatemur eximium esse opus illud, & quo nullum foret ad omnes ædifi-

catæ Urbis ætates perdiſcendas, ædificiorumque ſitum intelligendum utilius, niſi in eodem argumento verſata deinde eſſet Famiani Nardini induſtria, ita locum inter rei Nummariæ interpretes dandum eſſe negamus erudito viro; quod perpaucos nummos, eoſque vulgares, obiter ac veluti aliud agens, libro ſuo ornamenti vice accedere voluerit. Sed hæc de primâ editione; nam ut ne hoc quidem opus prætermitti poſſet, effecit Cl. vir Joannes Georgius Grævius, à quo interpolatum hoc eſt, & rurſus editum anno 1696. in tertio Antiquitatum Romanarum volumine, cum æneis tabulis haud paucis, in quibus plurimorum nummorum averſæ partes ad illuſtrandam lucubrationem maximè appoſitæ cælatæ ſunt. Nimirum in his tabulis, non ſolum veterum ædificiorum veſtigia, qualia adhuc extant, aut ſuperiori ſæculo extabant, repræſentari, ſed hæc etiam integra delineari curavit, ſæpè quidem ex conjecturâ, non raro etiam fide nummorum, quibus tabulas tanto ſtudio diſtinxit, ut iis quoque locum eſſe voluerit, in quibus Deorum, Dearumque, & Virtutum, quarum veſtigia ſuperſunt, necnon Conſecrationis Auguſtarum rariſſima quæque ſymbola expreſſa ſunt.

De JOANNE HAULTIN, Conſiliario, ut vocant, Regio in Præfecturâ Pariſienſi, nonnulla eo æquiùs monebimus, quo majori & rei literariæ & gloriæ ſuæ damno mortalitate interceptus eſt anno 1640. dum opus pararet, quod ſatis conſtat futurum fuiſſe in hoc genere omnium quæ ad illam ætatem prodierant, multo utiliſſimum & elegantiſſimum: numiſmata enim non unius aut alterius ætatis, ſed urbium Græcarum, Regum, Illuſtrium virorum, Familiarum Romanarum, Imperatorum, Auguſtarum, Cæſarum, Tyrannorum omnium temporum rariſſima magnis ſumptibus à ſe collecta, cum ſtudioſis communicare meditabatur, eaque jam in tabellis æneis incidi curaverat, nec minùs affabrè quàm Triſtanus, de quo mox, ſua, & multo accuratiùs, integra ſcilicet, & ſingulorum ſuâ formâ ſive magnitudine, cum notis quæ metallum indicant. Atque utinam unà cum eruditiſſimo viro non interiiſſet Commentarius, quem probabile eſt affectum jam tum fuiſſe! majore cum animi voluptate conſpexiſſem pulcherrimam illam numiſmatum ſeriem, quam ex æneis tabellis expreſſam ſervat Bibliotheca verè Regia cum hoc titulo: JOANNES HAULTIN.

Joan. Bapt. Altini Numiſmata non antehac Antiquariis edita, anno 1640. fol.

ubi profecto hanc videant cenſeo, quicunque elegantias noſtras ſectantur, donec amicus noſter Carolus Cæſar Baudelot, qui tabellas ipſas cum aliis eximiis veteris ævi monumentis comparavit, aut omnia illa numiſmata, aut ſaltem ſi quæ nondum prodiere, cum eruditis, quales ab ipſo expectari fas eſt, Commentariis edat.

Librum cujus titulum huncce profert Philippus Labbe in Bibliothecâ Nummariâ:

Hiſtoire des Empereurs Romains depuis Jules-Ceſar juſques à Poſtumus, avec toutes les Medailles d'argent qu'ils ont fait frapper de leur temps. A Paris 1641. fol.

in inſtructiſſimis Bibliothecis hujus urbis fruſtrà quæſivi; imò qui de eo

quidquam audierit, hactenus reperi neminem: an hunc quoque jamjam proditurum immatura auctoris mors communi luce privavit?

CASPERIUS GEVARTIUS

CASPERIUS GEVARTIUS, Antuerpianus, J. C. Historiographus Regius, & Antuerpiæ Urbis Archigrammateus, non vulgarem ostentat in

Pompâ Introitûs honori Seren. Princ. Ferdinandi Austriaci &c. à S. P. Q. Antuerpiano decretâ & adornatâ, &c. Antuerpiæ 1642. fol. maj.

Magnificentissimæ scil. Pompæ Rubenius artifex fuit primarius; Commentarii verò à Gevartio idcirco scripti sunt, ut intelligeretur quàm eruditè & ad veterum monetariorum mentem emblemata pleraque excogitarit celeberrimus pictor: quod profectò nisi ab eo viro qui studiosissimè in eâ arte in quâ versamur sese exercuisset, præstari non poterat. Ac mihi quidem verè dici posse videtur, numismata in his Commentariis cùm plurima omnis generis sculpta esse elegantissimè, tum etiam eruditissimè exposita & demonstrata esse: quanquam quod de serpentibus in nummis expressis commentus est, bellorum eos semper symbolum esse, Tristano & Alb. Rubenio non probavit: & ab illo quidem, quem apertè læserat, acerrimè confutatus est: hic verò lenem, & quæ familiaritatem non dissolveret, adversus eum disputationem instituit, cujus arbitrum esse voluit Lud. Nonnium, qui litem quidem secundum tabulas, ut ita dicam, Gevartii dedit; sed Nonnii judicium eruditorum consessus rescidit. Gevartii dissertatio edita est Antuerpiæ anno 1665. in 4. post Dissertationem Rubenii de nummo Augusti inscripto ASIA RECEPTA. Cæterum Gevartio perdiu attributus est Commentarius in Numismata Arschotana, qui anno 1654. ejus curâ prodiit; sed nunc laudati Rubenii esse constat, de quo vide suo loco quæ moneamus.

VINCENTIUS JOANNES DE LA STANOSA

VINCENTII JOANNIS DE LA STANOSA, Oscensis, honorificè meminit Ill. Spanhemius, ejusque in hoc studiorum genere & delectu industriam cùm abundè laudatam à peregrinis testibus esse ait, tum eruditè assertam vernaculo operè: profectò intelligit

Museo de las Medalas desconocidas Españolas. In Huesca 1645. 4.

PAUL. ALBINIAN. DE RAIAS. JOAN. FRANC. ANDRES. FRANC. XIMENES DE URREA.

in quo Nobilis Hispanus nummos octoginta fermè suprà centum, quos opinabatur *signatos Oscenses* fuisse, exhibuit in buxeis tabellis ad idem exemplum, & profectò non affabrè incisos, cum notis quæ singulorum metallum indicant: simùlque tres de iis nummis dissertationes edidit: primam PAULI ALBINIANI DE RAIAS è Societate Jesu, alteram JOANNIS FRANCISCI ANDRES, Cæsaraugustani: utramque eruditam, sed hujus prolixiorem, & in quâ Antiquitates Hispanicæ non mediocriter illustrantur: tertiam denique FRANCISCI XIMENIS DE URREA, Castellani, turpissimis erroribus deformem, cum sedecim aliis numismatibus.

FRANCISCUS ANGELONI.

FRANCISCUS ANGELONI, Italus, brevem Romanorum Principum à Julio Cæsare ad Constantinum Magnum Historiam patriâ linguâ conscripsit, & nummis benè multis in buxo incisis illustravit:

La

La Historia Augusta da Giulio Cesare à Costantino il Magno; illustrata con la verità delle antiche Medaglie. In Roma 1641. fol.

in hoc verò opere commendando nulla est causa cur immoremur; utilissimum enim esse, etiam nobis tacentibus, facile existimabit qui noverit idem curâ Joannis Petri Bellorii recusum post viginti & amplius annos fuisse, cum postumis Angeloni emendationibus, ut suo loco dicemus. Quanquam JOANNIS TRISTANI, Nobilis Galli, censuram effugere non potuit; hic enim cùm plerosque omnes superiorum temporum Antiquarios ita de nummis scripsisse arbitraretur, ut vix eorum appetentiam facerent, tum Angelonum videri sibi eorum interpretationem malâ prorsus avi suscepisse, semel atque iterum testatus est. Sed Angelonus, ut illatam sibi injuriam propulsaret, primum Commentariorum Tristani volumen perstrinxit scripto Italico anno 1649. ut videtur edito, cui titulum hunc fecit, JOANNES TRISTANUS.

Il Bonino, overo Avvertimenti al Tristano intorno gli errori nelle Medaglie, nel primo tomo de' suoi Commentari Historici. 4.

quo in scripto non ea solum numismata, quorum interpretationem in controversiam adducebat, sed nonnulla etiam quæ ad eam dirimendam facere videbantur, curavit incidi in æs. Porro utrum docti Itali censura æquior fuerit, quàm ea de quâ conquerebatur, viderint quibus ejusmodi lites inter eruditos probantur: profecto non effecit ut Gallicum scriptorem operis sui pœniteret: sed cum fortè timeret ne quis vires ipsi ad sese tuendum deesse opinaretur, etiam ad ingerenda adversario probra superesse demonstravit in epistolis duabus, quarum primam Româ missam fuisse nescio cur finxerit:

Lettre écrite de Rome par M. de la Mothe-Humont sur le sujet d'un libelle intitulé, Il bovino overo. *Réponse du S. de Crapin, &c.* Paris 1650. 4.

Enimverò nihil hîc Tristanus nisi solens more suo fecit; cum enim prodiisset illustratus à JACOBO SIRMONDO, Ricomagensi, Societatis Jesu Sacerdote, quem unum illâ ætate doctissimum fuisse constat, JACOBUS SIRMONDUS.

Triplex Nummus antiquus Christi Domini, Perperenæ Civitatis, & Hannibaliani Regis. Parisiis 1650. 8.

Tristanusque iniquissimè ferret à se descitum esse in eorum nummorum interpretatione, & descriptione, rebus levissimis scilicet, ac nullius fermè momenti, mirum quot maledicta in eum virum, qui nunquam sine laude nominandus erat, conjecit in *Epistolâ* & *Antidoto* eodem anno editis, quibus cum respondisset Sirmondus *Anti-Tristanis* duobus, sequenti anno confutatus *Antisophistico*, tandem didicit temerè initam à se pugnam fuisse cum eo adversario, qui certamen ipsum non minùs, quàm victoriam appetere videbatur.

Porro omnes isti libelli Parisiis editi sunt in 8°. in quibus quicquid peccat Tristanus, nimiâ diligentiâ peccat in tuendâ famâ quam è Commentariis Historicis collegerat. Et profecto hi Commentarii ita scripti sunt, ut om-

nium ſuperioris & ſuæ ætatis Antiquariorum Princeps merito jure habitus ſit: de ſingulis enim Principibus Romanis plerumque ita differit. Primum eorum vitam breviſſimam, & deliniatam duntaxat in conſpectu ponit: deinde eorum mores, natales, res geſtas expendit: & mores quidem non populari trutinâ, ſed aurificis ſtaterâ examinat: in cæteris vero eruditus, ſolers, ingenioſus, ſtudioſorum votis forte ſatisfeciſſet, ſi quem ordinis rationem habuiſſet, itemque ſi ipſis virtutibus ſuis moderari potuiſſet: nunc dum omnia miſcet ac veluti coacervat, dum commentitias fabellas è Scriptoribus recentiſſimis ac viliſſimis corradit, & pro veris obtrudit, dum leviſſimis conjecturis inductus, novas ſtirpium ſeries contexit, maxima ſanè moleſtia devoranda illi eſt, ſi quis Romanam Hiſtoriam in ejus Commentariis diſcere voluerit. Commentarium ſequitur manus haud exigua numiſmatum Latinorum, Græcorum, Ægyptiacorum, ex auro, argento & ære, quæ Triſtanus curavit incidi in æs veteri exemplo atque inſtituto, hoc eſt, ita ut in eorum ſcalpturâ chalcographus ſuum magis, quàm veterum monetariorum artificium oſtenderet: hoc enim lectorem ſemel monitum volo, nummos ad idem exemplum omnes olim inciſos in æneis vel buxeis tabellis fuiſſe; ſed cum præter ſymbola in iis expreſſa, juvet etiam varias artium mutationes ac veluti ætates perſpicere, eaque cognitio non jucunda ſolùm, verum etiam neceſſaria ſit ei, qui certum de unoquoque veteris ævi monumento judicium ferre velit, celeberrimos Antiquarios Triſtano recentiores morem à prioribus traditum ſolviſſe, majoremque utilitatis quàm elegantiæ rationem habendam cenſuiſſe, tametſi ne elegantia quidem in his deſideratur; quo magis mirum videtur veterem morem ſervatum à Ducangio & Begero. Mille fermè & quadringenta numiſmata à ſe collecta Triſtanus ipſe monet, è quibus perpauca in primo volumine ex ingenio ita cælata ſunt, ut ab Occone deſcripta erant, cætera ipſe conſpexerat: ſingulis uberiores notas ſubjunxit, in quibus flores eâdem ratione ſparſit, quâ collegerat, hoc eſt haud magno delectu, eruditionemque ita congeſſit, ut timuiſſe videatur ne ſcrinia ſua non ſatis cito exhauriret; quamobrem in Ducangii ſententiam libenter imus, quem aiunt dicere ſolitum, Triſtanum & à conjecturâ in interpretandis nummis plerumque aberrare, & nunquam non docere. Commentarii iſti tria volumina implent, vitaſque Principum, Auguſtarum & Tyrannorum à Julio Cæſare ad Valentinianum complectuntur; ſed in priori editione uno volumine circunſcripti, nec ultrà Criſpinam Commodi perducti erant; & huic quidem, in quâ numiſmata omnia ſedecim æneis tabellis inſculpta erant, titulum hunc addiderat Triſtanus:

> *Commentaire Hiſtorique contenant en abregé les vies des Empereurs, &c. juſqu'à Pertinax, &c.* Paris 1635. fol.

in poſteriori verò cùm titulum immutavit in hunc modum,

> *Commentaires Hiſtoriques contenant l'Hiſtoire generale des Empereurs, &c.* Paris 1644. fol. 3. vol.

tum etiam numiſmata ſingula ſuis notis præfixit, primumque volumen & compluribus nummis novis, & aliquot additamentis ornavit, inter quæ Appendix ad numiſmata Claudii & Veſpaſiani inſcripta PACI AUGUSTÆ. in quâ conjecturas ſuas contra Gevartium tuetur, pro juſtâ diſſertatione

haberi poteſt : in eâ namque omnes omnium Antiquariorum de ſerpentibus in nummis expreſſis opiniones expendit, & quatuordecim his inſignia numiſmata exhibet in æneâ tabellâ.

Ut Catanæ hiſtoriam ante decem annos Petrus Carrera, ita Panormi Annales, aut veriùs primam eorum partem à natali ejus urbis ad feliciſſimum illud tempus quo ſacro Evangelii lumine recreata eſt, nummis è Paruta excerptis diſtinxit AUGUSTINUS INVEGES, Sacerdos Siculus, eoſque nummos in buxo eâdem formâ quâ Carrera & Mirabella, inſculpi curavit : totius autem operis titulus hic eſt : AUGUSTINUS INVEGES.

Annali della felice citta di Palermo. In Palermo 1649. fol. 3. vol.

Eodem anno LEONARDUS AUGUSTINUS omnia Siciliæ Numiſmata à Paruta collecta reſtituit, cum acceſſione quadringentorum fermè numiſmatum, ſed cum hæc quoque editio notis deſtituatur, eam indicaſſe ſufficiet : LEONARDUS AUGUSTINUS.

La Sicilia di Paruta deſcritta con Medaglie, e riſtampata con aggionta da Leonardo Agoſtini. In Roma 1649. fol.

GAILLARDI GUIRANI, Nemauſenſis, extat non ſanè contemnenda GAILLARDUS GUIRANUS.

Explicatio duorum vetuſtorum numiſmatum Nemauſenſium ex ære. Arauſione 1655. 4.

in qua in hoc potiſſimum incumbit, ut civibus ſuis probet, non colubrum maleficam beſtiam, ſed coloniam Nemauſum conſignatam fuiſſe in illis nummis quibus inſcriptum eſt COL NEMAUSUS. Quæ tria volumina idem Guiranus ad calcem opuſculi illius pollicitus fuerat, ac Philippus Labbe ſperabat proditura aliquando tandem in lucem, hæc novimus ante biennium comparata à Nobiliſſimo Barone ab Hohendorff, non ita quidem malè deſcripta ; ſed nummi ita deliniati erant, ut iis, niſi harum artium peritiſſimus, uti non poſſet.

JOANNES JACOBUS CHIFFLETIUS, Viſuntinus Archiater, ac deinde Medicus Cubicularius Iſabellæ, homo liberali eruditione atque doctrinâ, varia opera edidit, è quibus utrum rectè ad Bibliothecam Nummariam relata ſit à Philippo Labbe JOANNES JACOBUS CHIFFLETIUS.

Veſontio Civitas Imperialis libera, Sequanorum Metropolis, &c. Lugduni 1618. 4.

haud ſatis ſcio ; quippe in quâ tres quatuorve nummi apparent : ſed profecto ad eam pertinebant, quas idem tamen prætermiſit,

Vindiciæ Hiſpanicæ, Editio altera ; cui acceſſere Lumina nova Genealogica, Salica, Prærogativa. Antuerpiæ 1647. fol.

nam in Luminibus prærogativis, ut taceam duo Domitillæ numiſmata rariſſima, taceam etiam Hiſpaniæ tria, Tyrannorum in Galliis à Poſtumo ad Sebaſtianum nummos XIX. exhibuit in æneâ tabellâ affabrè cælatos,

inter quos ſunt nummi Juniæ Donatæ, Lolliani, T. Ælii Proculi, quos excerpſit è MS. Codice Bibliothecæ ſuæ, in quo Hubertus Goltzius rariſſimos aut ſingulares nummos plurimos ſingulari arte depinxerat, ut ſuperiùs monuimus. Ejuſdem eſt

Anaſtaſis Childerici I. Francorum Regis, ſive Theſaurus ſepulcralis Tornaci Nerviorum effoſſus Commentario illuſtratus. Antuerpiæ 1655. 4.

in quo opere nummos aureos duodecim à Theodoſio Jun. ad Zenonem, nonnullos etiam argenteos, & ex ære maximæ formæ in urnâ ſepulcrali repertos exhibet in æs inciſos, & in notis brevioribus, perinde atque in ſuperiori opere exponit, ſimul aliquot alios nummos repræſentat, maximè Helenarum, de quibus ita ſentit; quæ Fl. Helena dicitur, hanc Conſtantini matrem fuiſſe: ejuſdem nurum, Criſpi conjugem fuiſſe Helenam Fl. Max. denique Conſtantino natam, & Juliano nuptum collocatam fuiſſe eam, quæ Fl. Jul. Helena appellatur.

HENRICUS THOMAS CHIFFLETIUS.

Joannis Jacobi filius HENRICUS THOMAS CHIFFLETIUS, Chriſtinæ Suecorum Reginæ Capellanus, & ipſe hæc ſtudia non ignavè coluiſſe fertur; unum tamen duntaxat ingenii fœtum edidit, ac ne illum quidem vitalem: ſcilicet ut patris & patrui opinionem, nullos eſſe in mundo Othonis nummos æreos confirmaret, ſingularem eâ de re diſſertationem ſcripſit, quæ Antuerpiæ anno 1656. prodiit una cum aliis operibus, hoc eſt libro poſtumo Claudii Chiffletii de antiquo Numiſmate, Epiſtolâ Nicolai DRACKWITZ de Othone æreo falſo, ſerie Chronologicâ Impp. Romm. à C. Julio Cæſare ad Ferdinandum III. Auguſtum, & Elencho [admodum jejuno & imperfecto] auctorum qui Impp. Romm. Numiſmata peculiari Commentario, aut pro re natâ ſcriptis ſuis illuſtrarunt. Atque in eâ quidem fraudes hominum quorundam rei ſuæ quàm publicæ diligentiorum in fingendis Othonianis nummis, ſolerter fortaſſe detexit; ſed quod ſimul quæſivit, cur ejus Principis nummi ex ære cuſi non fuerint, id fruſtrà à ſe factum deinde comperit, ſuamque opinionem non remiſit ſolum, ſed palam etiam retractavit in Epiſtolâ ad Car. Patinum, quam inter ejus Numiſmata ex ære mediæ & minimæ formæ leges, ſi voles.

LUDOVICUS MOSCARDO.

LUDOVICUS MOSCARDO, Patritius Veronenſis, ob illud opus quod inſcripſit,

Note, overo Memorie del Muſeo di Lodovico Moſcardo, &c. dal medeſimo deſcritte. In Padoa 1656. fol.

inter eos qui in hiſce ſtudiis verſati ſunt numerari fortaſſe poteſt; quanquam ibi triginta admodum numiſmata, aut certè non multo plura, ac ne ea quidem ſemper integra appareant in æs inciſa ſine Commentariis; ideoque hoc unum egiſſe videatur, ut ſtatuas quas è muſeo ſuo repræſentat, veterum nummorum authoritate demonſtraret ſimilitudinem referre illorum virorum, quibus eas ipſe tribuebat.

CLAUDIUS MENETREIUS

CLAUDIUS MENETREIUS, Viſuntinus, Bibliothecæ Barberinæ

Præfectus, Antiquariorum locum aliquanto potiori jure tenet; nam in Dissertatione quæ titulum præfert,

Symbolica Dianæ Ephesiæ statua exposita. Romæ 1657. 4.

viginti circiter illius Deæ πολυμάστου (multimammiam dicere solent, ut Plinius multicaulem, multiforam, multipedam) numismata non in ære incisa exhibet solùm, verum etiam veterum Scriptorum ope illustrat.

RAPHAELIS TRICHET DU FRESNE, Burdegalensis, elegans *de Charondæ effigie in nummo Catanensi expreßâ*, hoc est de nummo Græco Catanensium, in quo caput quoddam invenustum, & cornu insigne, quod Charondæ eorum legislatoris esse existimat, & sceptrum alatum eloquentiæ symbolum expressa sunt, Epistola ad Petrum Seguinum, cùm Parisiis edita est anno 1658. in 8. tùm etiam in Selectis Numismatibus Seguini: sed quam vir, ut ferunt, eruditissimus meditabatur Cretæ Insulæ Descriptionem veteribus nummis illustratam, hanc mortalitate interceptus perficere non potuit. RAPHAEL TRICHET DU FRESNE.

Diu addubitatum est, cujusnam esset

In Numismata Regum & Impp. Romm. à Romulo & C. Julio Cæsare usque ad Justinianum Aug. [in Arschotanâ gazâ olim asservata] *perpetuus & succinctus Commentarius.* Antuerpiæ 1654. fol. ALBERTUS RUBENIUS.

plerique Gevartio tribuebant, quia ab illo sciebant Bibliopolæ traditum in manum fuisse: nunc constat esse ALBERTI RUBENII, Belgæ, qui eum à se admodum juvene conscriptum fuisse palam professus est: atque hujus etiam sunt dissertationes duæ, *De Urbibus Neocoris*, & *De Nummo Augusti, cujus epigraphe* ASIA RECEPTA. simul editæ Antuerpiæ anno 1665. 4. In Commentario singula numismata describit, atque ubi opus est, brevibus, sed plerumque eruditis, & ad symbola in iis expressa maximè appositis notis illustrat. In primâ dissertatione non de Urbibus Neocoris disputat solùm, verùm etiam variis Græciæ Antiquitatibus, quæ in orationem ejus ob argumenti cognationem, ut ita dicam, incurrebant, lucem affundit. In alterâ nummum Augusti, huicque similes aliorum Principum nummos, hoc est serpentibus duobus, & cistâ insignes in Cretâ Insulâ cusos fuisse opinatur, atque ut illud probet, eruditionem suam intendit: in neutrâ nummos ipsos exhibet, quia in aliis libris, hoc est in Goltzii operibus, & in Thesauro Arschotano jam prodierant.

JOANNES LAURENBERGIUS, cum Græciæ Antiquitates describeret, aliquot urbium & Insularum numismata indicaverat, quæ vir doctissimus Samuel Puffendorf, cujus operâ Laurenbergii opus in publicam lucem editum est, in æneis tabellis incidi curavit, sed quod mendis epigraphæ scatent, elegantiæ magis quàm lectorum utilitati attendisse videtur. Operis titulus est JOANNES LAURENBERGIUS

Græcia Antiqua. Amstelodami 1660. 4.

MARTINUS GUICHARD, in eo libro quem inscripsit MARTINUS GUICHARD.

Noctes Granzovianæ de antiquis Triumphorum spectaculis. Amstelodami 1661. in 12.

numiſmata aliquot exhibuit, quæ ad argumentum quod tractare inſtituerat, pertinebant.

FAMIANUS NARDINI.

Famianum Nardinum hîc idcirco nominamus, ne quis eum à nobis imprudentibus prætermiſſum exiſtimet; cæterum perpauca numiſmata occurrunt, eaque nec integra, & ab aliis ſæpe deſcripta in ejus Opere inſcripto,

Roma Antica di Famiano Nardini. In Roma *1666.* 4.

quod quinto anno ab ejus morte prodiit Octavii Falconerii curâ, eximium illud quidem, & ordine ac ipsâ argumenti tractatione abſolutum; ſed ejus auctor ſibi ipſe nondum ſatisfecerat, illudque variis additamentis ornaturus erat, cum ejus conſilia mors immatura diſturbavit.

PAULUS MARIA TERZAGUS.

Qua ratione ſuum Samuel Veyrel, eâdem

Muſeum Septalianum. Dertonæ 1664. 4.

hoc eſt, Manfredi Settala, Nobilis Mediolanenſis, deſcripſit Paulus Maria Terzagus, Mediolanenſis; nimirum plerumque de aversâ duntaxat nummorum parte, atque in eâ de ſolo typo mentionem fecit, inſcriptiones ut inutiles prætermiſit; atque ita laconiſmo ſuo, de quo in operis titulo, nemo non intelligit quàm ineptè, gloriatus eſt, effecit, ut nulli propemodum uſui lucubratio ejus, in hoc quidem ſtudiorum genere, haberi poſſet; nam quid in aliis muſei illius partibus præſtiterit, ut perpendamus, lectores noſtri non expectant. Quoniam verò idem Muſeum Italicâ linguâ deſcriptum iterum Dertonæ anno *1666.* in 4. edidit Petrus Franciſcus Scarabelli, illudque à ſe auctum teſtatus eſt, ne quem fortè inſciens fallat, neceſſarium eſt monere nummorum deſcriptionem, ut à Terzago confecta primùm fuit, latino ſermone hîc quoque prodiiſſe.

CLAUDIUS BOUTEROUE.

Claudii Bouteroüe, in Pariſienſi Monetarum Curiâ Senatoris, librum inſcriptum

Recherches curieuſes des Monnoyes de France. Paris *1666.* fol.

rectiùs fortaſſe ad eam Bibliothecæ Nummariæ partem quæ circà pondera verſatur, ablegaſſemus; nam & in præviâ Diſſertatione quæ tertiam fermè voluminis partem complectitur, totus eſſe videtur in veteri jure monetarum apud Judæos, Romanos, & Gallos declarando ac definiendo: ſed fines quos ipſi nobis præſcripſimus, nemo, ut quidem ſperamus, nos exceſſiſſe queretur, ſi monuerimus pleraque illic antiquorum Gallorum numiſmata diligenter explicata, itemque ea quæ à Romanis, & dum Reſpublica vigebat, & cum Principibus paruere, cuſa ſunt cum notis quæ eorum pondus & valorem indicarent, in æneis lamellis perquam accuratè ſcalpta exhiberi.

LUCAS HOLSTENIUS.

Ex omnibus qui ſcripta ſua nummis illuſtrarunt, neſcio an ullus hîc potiori jure recenſeatur, quàm Lucas Holstenius, Hamburgenſis, & unus è Bibliothecæ Vaticanæ Præfectis; quem anno 1661. obiiſſe ferunt; nam *Notas & Caſtigationes poſtumas in Stephani Byzantii* ΕΘΝΙΚΑ, quæ Theodori

Ryckii curâ prodiere Lugduni Batav. 1684. fol. tot numiſmatum ex editis libris, è Pyrrhi Ligorii Schedis, è Principum virorum, & amicorum muſeis collectorum luminibus diſtinxit, ut præ illo operam luſiſſe Ortelius videatur: & ea quidem integra non exhibuit, quod averſæ partes ſolæ ad inſtitutum ſuum pertinerent; ſed cui Principi cuſa eſſent accuratè monuit, perinde atque unde à ſe exſcripta ſunt; nec eorum ope Stephanum, & cæteros Geographiæ Scriptores ſingulis fermè paginis illuſtrare aut emendare contentus, quod ipſum per ſe magnum erat, typos etiam nummorum deſcripſit, & ſubinde explicavit tam eruditè, quàm breviter.

Ejuſdem eſt *Epiſtola* erudita *de fulcris ſeu verubus Dianæ Epheſiæ ſimulacro appoſitis*, quæ cum Menetreii opere, de quo ſuprà, publicè prodiit.

Octavius Falconerius, Romanus, Diſſertationem ſcripſit *De Nummo Apamenſi Deucalionei diluvii typum* exhibente, hoc eſt, de nummo Philippi Auguſti Apameæ, in Syriâ, ut quidem ipſe mavult, cuſo, in quo Deucalion & Pyrrha in arcâ aquis innatante, iidemque extrà arcam magnæ parentis oſſa poſt tergum jactantes expreſſi ſunt, una cum columbis duabus. Ac primum quidem de Apamearum numero, & de earum appellatione atque ἐτυμῷ accuratiſſimè diſputavit; deinde verò ad ipſius nummi explicationem venit, & pleriſque congeſtis, quæ de Deucalioneo κατακλυσμῷ prodita ſunt à veteribus, demonſtravit manifeſta eorum, quæ ſacer ſcriptor de Noëmi diluvio prodidit, veſtigia in illorum fabulis apparere; Noëmum Deucalionem vocatum fuiſſe à Græcis, quibus ſolenne fuit peregrina nomina in notiora, & ſuis auribus accommodatiora commutare; eoſdem, & Barbaros plurima è Judaïcis Antiquitatibus, atque ex ipſis libris ſacris tranſtuliſſe ad ſuperſtitiones ſuas & ſacra; denique ipſius diluvii monumenta quædam extitiſſe cùm Athenis in templo Jovis Olympici, tùm etiam maximè Hierapoli in Syriâ, quæ urbs Apameæ vicina fuit, in templo Deæ Syriæ, quæ è Luciani libello de Deâ Syriâ exſcripſit, ac diligenter expoſuit. In eadem Diſſertatione Falconerius plurima è nummis collegit ſacrorum inter diverſas urbes communionis exempla, indeque ὁμόνοιαν urbium non deſignare ſolùm fœderis inter duas pluresve urbes initi ſocietatem, ob quam in ſingularum numiſmatibus apponi ſolitæ erant numinum, quæ in unâquâque potiſſimum colebantur, icones; verùm eam vocem aliquando etiam ad illam communionem ſignificandam adhibitam fuiſſe oſtendit. Denique cum alia hîc notatu digna occurrunt, tum haud aſpernandæ eruditiſſimi viri conjecturæ ad nummos duos, unum Hadriani, in quo Apamea Phrygiæ ΚΙΒΩΤΟϹ appellatur, alterum Commodi, in quo leo cum Bacchi ciſtâ, & thyrſo. Edita eſt hæc Diſſertatio primùm Romæ cum *Inſcriptionibus Athleticis*, ab eodem Falconerio collectis & illuſtratis, anno 1668. 4. deinde poſt ſelecta Numiſmata è Muſeo Petri Seguini. OCTAVIUS FALCONERIUS.

Philippi Labbe, Biturici, è Societate Jeſu, extat PHILIPPUS LABBE.

Bibliotheca Nummaria, ex Theologis, Juriſconſultis, Medicis ac Philologis concinnata, & in duas partes tributa. I. de antiquis Numiſmatibus, Hebræis, Græcis, Romanis, &c. Rothomagi 1678. in 8.

cujus Bibliothecæ titulus, cùm plura polliceatur quam præſtamus, tum etiam plura præſtat quàm pollicetur: illic enim libri, in quibus Icones Principum & Illuſtrium virorum cælatæ ſunt, enumerantur; ſed ita, ut eorum, perinde atque cæterorum, titulus tantum exſcribatur, & quidem aliquando deformatus; ac præterea nonnunquam laudentur, qui in mundo nunquam fuerint, ut Parutæ Theſaurus nummorum Oſcenſium.

JOANNES CAPPONIUS.

JOANNES CAPPONIUS, Bononienſis Medicus, cum Othonis nummum Ægyptium ex ære Chriſtianiſſimo Francorum Regi obtuliſſet, officii duxit refellere errorem Th. Chiffletii, qui illius Principis nummos æreos reperiri poſſe ante aliquot annos negaverat; idque præſtitit in Diſſertatione editâ Bononiæ anno 1669. 4. in quâ etiam nummum ſuum protulit, & accuratè interpretatus eſt.

JOANNES ANGELUS CANINI.

JOANNES ANGELUS CANINI, Romanus, è familiâ Card. Chigii, in nummis veteribus nihil fermè quæſivit præter imagines regum & illuſtrium virorum; ſed quia inſcriptiones quæ capita ambiebant repræſentavit cum fide, prætereaque in notis alteram nummorum partem plerumque deſcripſit, inter Antiquarios quos recenſemus numerari debet: libri titulus hic eſt:

> *Iconografia, cioè Diſegni d'imagini de famoſiſſimi Monarchi, Regi, Filoſofi, Poeti ed Oratori dell'antichità, cavati &c. da frammenti de marmi antichi, e di gioie, medaglie, &c.* In Roma 1669. fol.

In eo imagines tres ſuprà centum, pleræque è nummis Græcis & Familiarum expreſſæ, perpaucæ è numiſmatibus Impp. aliæ è marmoribus & gemmis. Notas in tres & ſexaginta primas ſcripſit Angelus Canini, hoc mortalitate intercepto, in reliquas ejus frater MARCUS ANTONIUS CANINI: utriuſque non ineruditæ videntur, tamen non ſemper εὐςόχυς eſſe monuit eruditus amicus.

MARCUS ANTONIUS CANINI.

PETRUS SEGUINUS.

PETRI SEGUINI, Pariſienſis, S. Germani Autiſſiodorenſis in patriâ Decani, duæ ſeorſim editæ extant Epiſtolæ, prima ad Raphaëlem Trichet du Freſne *de Nummo Britannico*, Claudii ſcil. in quo poſt victoriam de Britannis conſignatus eſt militaris jocus in incuriam illius Principis, & Narciſſi ejus liberti, cui ſe mancipaverat, audaciam: altera ad Franc. Gottifredum *ſuper dubiis quibuſdam ad nummos Familiarum Romanarum F. Urſini ſpectantibus*, in quâ Cn. Pompeii effigiem ſæpiùs in nummis expreſſam eſſe demonſtravit, quàm vulgò crederetur, aliaque, præſertim de tribus Corneliæ Familiæ, & Papiriæ nummis admodum utilia congeſſit. Utraque Epiſtola Pariſiis in 8. prodiit, illa anno 1659. hæc anno 1660. ambæ deinde recuſæ, & cum Selectis doctiſſimi viri Numiſmatibus compactæ ſunt anno 1665. 4. Ejuſdem Seguini eſt *Agathodæmon* Epiſtola ad Ill. Joan. Bapt. Colbertum, de ſerpentibus in nummis expreſſis, cum adjunctis Felicitatis & Abundantiæ ſymbolis: item ad Octavium Falconerium *Regius Nummus*, in quâ Diſſertatione primùm Antiquariorum Romanorum ſententiam, Salluſtiam Barbiam Orbianam Severo Alexandro nuptam fuiſſe, variis argumentis confirmat; deinde è Regio nummo Rheſænæ cuſo demonſtrat, Her. Etruſcillam

Etruſcillam Trajani Decii conjugem fuiſſe. Porro ut elegantes & eruditæ epiſtolæ quas recenſuimus, ita eruditiſſima quæ Vaillantii curâ unà cum iis iterum prodiere, poſt erud. viri mortem, quæ anno 1673. accidit,

Selecta Numiſmata Antiqua ex Muſeo Petri Seguini, &c. ejuſdem obſervationibus illuſtrata. Editio altera, &c. Pariſ. 1684. 4.

hæc enim centum circiter numero ſunt, rariſſima omnia, accuratiſſimè ſcalpta in æneis tabellis, & quidem eâ magnitudine quâ ſingula olim cuſa ſunt, cum notis quales peritiſſimus quiſque Antiquarius plerumque optaret à ſe conſcriptas fuiſſe; tametſi profeſſus fuerit Seguinus, non hîc à ſe juſtos Commentarios ſcribi, nec illuſtrandam deditâ operâ rem nummariam eſſe ſuſceptam; ſed promiſſa duntaxat rariorum numiſmatum ectypa, quorum aſpectu, & brevi proluſione, ad ulteriora quædam de iis edenda judicia, eruditorum induſtriam provocari poſſe ſperabat. Hîc Deorum icones ſcenam aperiunt, hoc eſt Serapidis, Fortunæ, Jovis Labradei, ejuſdem infantis, Junonis Monetæ, Dianæ Perſicæ, Liberæ & Hipponæ, quam nonnulli Eponam malè appellant, Sortis, Cabiri, Idæorum Dactylorum Damnis & Calmi, qui vulgo Damnamenes & Celmis ſive Celmus, Sylvani denique, & quinque numinum Aſiæ in Mytilenæorum numiſmate; ſed ex hac ſerie Sortem porro exulare jubet Erud. amicus noſter Baudelot, & à Petro Petit monitus, hujus loco Copam Syriſcam reponit, de quâ ſunt notiſſimi Maronis verſus;

Copa Syriſca caput Graiâ redimita mitellâ, &c.

Alterum caput Numiſmata Regum & virorum illuſtrium complectitur; in his Cyzici, Hectoris, Idriei, Thraciæ Regum, Sauromatæ, Herodis Chalcidenſis, Ptolemæorum duorum, Seleuci, Pyrrhi, Alexandri Epirotæ: viriſque haud minus illuſtres fœminæ adjunguntur, Smyrna Amazon, Pythodoris, Agrippina Claudii, Auguſti Livia, Cleopatra Phyſconis, Jotape, Julia Procla, & ſexûs ſui maximum decus Septimia Zenobia. Tertio capite Familiarum Romanarum numiſmata exhibet Seguinus, ſuperioribus haud minus rara & eximia: quarto denique totus eſt in Imperatorum nummis quà Latinis, quà Græcis enarrandis. Selectis Numiſmatibus ſubjuncta eſt Ezechielis Spanhemii *de nummo Smyrnæorum* [quod inter ea prodierat] *ſeu de Veſtâ & Prytanibus Græcorum Diatriba*, de quâ commodiùs ſuo loco dicemus. Hanc ſequuntur ad eadem *Notæ & obſervationes* Joannis Vaillant, in quibus Thraciæ & Sarmatiæ Regum hiſtoriam illuſtrat; Ptolemæo Jubæ filio, Mithridati Pontico, & alteri ejuſdem nominis Pergamenorum Archonti, & Neroni reſtituit numiſmata, quæ Seguinus Pollioni Mævio, Mithridati Pergameno, & Othoni contra jus faſque adjudicarat; aliorum inſcriptiones emendat, aut ſaltem conatur emendare, nonnulla novâ ratione interpretatur; ac denique doctiſſimi viri ſententiam novis argumentis ſubinde confirmat. Cæterum lectorem noſtrum ſcire fortaſſe juvabit, Seguini ætate Theſaurum Regium locupletiſſimis incrementis auctum fuiſſe, quòd in eum ipſe numiſmata ſua, ut ita dicam, transfudit, & Carolo Patino ut idem faceret perſuaſit.

Eadem tempeſtate Theſauri Regii Numiſmata omnia quæ maximæ formæ

esse videbantur, Imperatorum Romanorum ab Augusto ad Phocam, cum nonnullis Urbium, in sex & triginta æneis tabulis cælata sunt à peritissimo artifice de la Boissiere; quibus tabulis aliæ quinque additæ postea sunt, sed non ad superiorum magnificentiam, quibus nihil hactenus prodiit elegantius. Sed ut fructum aliquem ex hisce cælaturis percipere possint studiosi, monendi videntur, trecenta illic numismata maximi moduli exhibita esse, octoginta circiter primi; cætera quæ cælata sunt aut in Thesauro desiderari, nonum scil. tabulæ XII. decimum-tertium tab. XX. item decimum-tertium tab. XXVI. tabulæ XXX. nonum, & sextum tab. XLI. aut fusilia, recentiave & adulterina esse, in tabulâ I. sextum, in II. alterum, primum in VIII. sextum & nonum in X. in XII. decimum, in XIX. nonum, in XX. secundum, in XXV. tertium, quartum & sextum: tertium in XXVI. quintum in XXX. denique in XXXVI. quartum, qui Phocæ effigiem præfert. Hæc inter recenseri etiam poterat numisma duodecimum tab. X. in quo Caracallæ oris lineamenta mutata sunt, ut M. Aurelii effigies videretur; sed nec omittenda sunt chalcographi ipsius σφάλματα, qui in nummo septimo tab. VI. pro ficu ruminali, virum è turri quadam sese præcipitem dantem expressit: in septimo tab. XII. IMP III COS III. scripsit, ubi erat IMP II TR P COS II. in septimo item tab. XIII. non COS VI PP. ut oportebat, sed C V PP. perperam: in tertio tab. XVI. AAC epocham pro AAC. in quarto tab. XVIII. TR P XVII. pro TR P XVI. in primo tab. XXIV. LIBERALITAS AUGUST IIII. pro LIBERALITAS AUGUSTI II. obtrusit, ut alia levioris momenti omittamus. Hoc etiam incautos fefellerit, quod tabulâ XII. primus nummus M. Aurelii aversa pars est, quam præcessere Commodi numismata: item quod tabulâ XIX. & tabulâ XX. in utrâque nummi duo, sextus & septimus Caracallæ effigiei subjuncti sunt, cum sint Elagabali.

ÆGIDIUS LACARRY.

ÆGIDIUM LACARRY, Occitanum è Diœcesi Castrensi, Societatis Jesu Sacerdotem, commendat

> *Historia Romana à Julio Cæsare ad Constantinum M. per Numismata & Marmora antiqua testata, & illustrata.* Claromonti 1671. 4.

quæ tamen Annalium potiùs, quàm historiæ nomine censenda erat; nam quæ singulis annis in Romano orbe accidisse memoratu digna auctores produnt, hæc quàm paucissimis fieri potuit verbis enarravit, suæque orationi subjecit descriptionem numismatum, si quæ putavit esse ad firmandam vel chronologiam, vel rerum narratarum fidem opportuna: quæ quidem Numismata si ex amicorum Museis, quàm ex Occonis libro petere maluisset, multo utilior foret ejus labor. Historiam præcedunt Monita quædam in gratiam eorum qui in nummis veteribus minùs versati sunt: item Epitome Chronologica, in quâ tota concertatio, ut ita dicam, deliniatur. Sequuntur appendices duæ; prima seriem & Numismata Regum Syriæ, Ægypti, Siciliæ & Macedoniæ complectitur; altera constat Oratione, in qua Lacarryus antiquorum Numismatum intelligentiam interpreti Scripturæ Sacræ necessariam esse contendit.

ANDREAS MARMORA.

ANDREAS MARMORA, Nobilis Corcyrensis, patriæ suæ historiam

Italico ſermone ſcripſit, in octo libros diſtributam, quorum primi duo hiſtoriam complectuntur, ex quo incoli cœpit Inſula, donec libertatem amiſit; tertius eandem continuat uſque ad Conſtantinum. His libris addita ſunt in quinque tabellis æneis numiſmata ad ſexaginta in Corcyrâ cuſa; quâ in re cùm de patriâ ſua benè, tum etiam de literatis non malè meruit Marmora, tametſi in eorum deſcriptione à vero ſæpiuſculè aberraverit. Libri titulus hic eſt:

Della Hiſtoria di Corfu &c. libri otto. Venetia 1672. 4.

SERTORIUS URSATUS, Patavinus, Meteororum Profeſſor, hîc quoque memorandus eſt ob librum de *Notis Romanorum* Patavii editum anno 1672. fol. quod in eo notas tam in nummis, quàm in lapidibus ſculptas explicare conatus eſt. SERTORIUS URSATUS.

Eſt Patavii nobilis, ut vocant, Academia doctorum virorum qui *Ricovrati* dicuntur: hos inter communis eſt Bibliotheca, quam, quia illuſtrium virorum elogiis à Joanne Cavacio ornata eſt, *Aulam Heroum* appellare ſolent: atque ut hæc elogia à materno proavo conſcripta in publicam lucem ederet Comes JACOBUS ZABARELLA, novos Faſtos condidit cum hoc titulo: JACOBUS ZABARELLA.

Aula Heroum: ſive, Faſti Romanorum ab Urbe Conditâ uſque ad an. Dom. 1674. Patavii 1674. 4.

iiſque numiſmata à Romulo ad Theodoſium uſque impolitè admodum ſcalpta nonnunquam interſeruit.

Librorum plerorumque quos hactenus recenſuimus quoddam veluti compendium eſt JOACHIMI OUDAAN, Batavi, opus inſcriptum, JOACHIMUS OUDAAN.

Roomſche Mogentheith of Naeuvvkeurige beſchryving, &c. h. e. Romana potentia accuratè deſcripta, & per nummos teſtata & illuſtrata, t' Amſterdam 1671. 4.

quod opus ſi latinâ linguâ ſcripſiſſet, rem pergratam feciſſet eruditis, quorum pleriſque Batava lingua minùs familiaris eſt. Septem Dialogis conſtat hæc lucubratio, quorum primus eſt de nummis in univerſum; in altero recenſentur à C. Julio Cæſare ad Julianum Apoſtatam & Eugenium Tyrannum, quîcum idololatria funditus interiiſſe videtur, Principes omnes qui Romano Imperio præfuerunt, & plerorumque effigies exhibentur: tertiùs complectitur Numiſmata Latina Provinciarum & urbium, è quibus Romanus orbis conſtabat: quartus & quintus Numiſmata item Latina Deorum Dearumve, quos Romani olim coluere; ſed in quinto recenſentur qui cœleſtes ſemper habiti ſunt, hoc eſt majorum gentium Dii, quibus admiſcentur nonnulli Indigetes, quos merita vocaſſe in cœlum videbantur; quartus verò totus eſt de Virtutibus propter quas datur hominibus aſcenſus in cœlum. In ſexto & ſeptimo diſputatur de re militari, de triumphis, præmiis, ludis, Conſecrationibus, ædificiis publicis, votis, rebus ſacris, ac denique de omnibus, quæ eruditus Batavus reperit in nummis Latinis inſignia ad memoriam Romanæ potentiæ, quam demonſtrare volebat. Porro quàm

JOANNES SEOBALDUS FABRICIUS.

Singularem profectò & reconditam eruditionem ostentat JOANNES SEOBALDUS FABRICIUS, Spiræ Nemetum natus anno 1622. & Logicæ ac Græcæ linguæ in Academiâ Heidelbergensi Professor, in eo libro quem inscripsit,

> *C. Julius Cæsar Nomismaticus, sive Dissertatio Historica, Dionis Cassii Scriptoris Græci Commata, C. Julii Cæsaris ortum, dignitates, connubia, interitum, rogum, & apotheosin complexa Nomismatum comparatione illustrans.* Londini 1678. 8.

quàm arduum enim fuerit numismata C. Julii Cæsaris & aliquot virorum ejusdem ævi illustrium ex editis libris exscribere, eorumque convenientiam cum Dione, Græco Scriptore scilicet, demonstrare quis non intelligit? quod ille tantâ diligentiâ præstitit, ut ne Corneliæ quidem, & Calpurniæ Cæsaris uxorum numismata ab Ænea Vico expressa omiserit. Extrà jocum, singula commata in plures observationes distributa sunt, in quibus ut nihil novi præter ipsam scribendi rationem, ita plerumque nihil mali deprehendimus. Dissertationem præcedit epistola prolixior, tertiam fermè libri partem complexa, in quâ numismatum præstantia, non demonstratur quidem (id Ill. Spanhemius jam confecerat) sed grandibus verbis prædicatur: sequuntur cùm aliæ appendices quæ ad nos non pertinent, tùm una in quâ Anglos ita fermè nunc scribere, ut veteres solebant, veterum nummorum ope demonstrare conatur.

RUDOLFUS CAPELLUS.

Inter Scriptores qui in eodem argumento, quod nunc tractamus, versati sunt, hoc est, Indices librorum quibus nummi illustrantur, conscripserunt, nescio an quisquam diligentior fuerit RUDOLFO CAPELLO, S. Theol. Doctore & Hamburgensium Professore: ille enim opera omnia quæ vel minimam cum re nummariâ affinitatem habere videbantur, in suam seriem congessit. Sed ut liberè dicamus, nimia ejus diligentia non minus noxia videtur quàm aliorum negligentia; quippe quæ turbat magis quàm juvet, nec studia promovet, sed ab illis deterrere potest. Alia sunt ejus Bibliothecæ incommoda: primum, quòd varias ejusdem operis editiones recenset, quarum tituli cum inter se non raro differant, in fraudem inducitur lector, ac duorum operum mentionem fieri existimat; alterum, quod cum maximam partem librorum de quibus agendum erat, oculis ipse suis non vidisset Capellus, & ea tamen quæ per se noverat ab aliorum commentariis distincta ac separata esse vellet, ne in plagii crimen incurreret, πολυχρόνους scriptores, ut ita dicam, distrahere, variosque Indices in suo Indice describere coactus est; prout nimirum ordinem literarum sectanti sese obtulit Bibliographus, qui meminisset librorum quos ipse nondum contrectaverat. Hæc Bibliotheca pars est operis inscripti

> *Nummophylacium Luederianum antiquum & recentius.* Hamburgi 1678. fol.

quo in opere, eorum qui Museum Luederianum adibant, studia juvare cum sibi proposuisset Capellus, primum typis iterum commisit librum Claudii Chiffletii de numismate antiquo, deinde Indicem de quo locuti sumus composuit, tres ejus qui Museum descripserat præfationes edidit, postremo nu-

mismatum quæ illic servantur, numerum iniit; quamobrem merito jure nummophylacium illud *in sciagraphiâ* à se *exhibitum* fuisse professus est; sed idem falso tradidit *usui* esse *accommodatum*.

JOSEPHUS MONTERCHI numismata maximæ formæ tria suprà viginti è Museo Emin. Card. Gasparis Carpegna, in æs elegantissimè incisa exhibuit, & Commentariis illustravit : JOSEPHUS MONTERCHI.

> *Scelta de Medaglioni più rari nella Bibliotheca dell' Em. & Rev. Principe il Signor Card. Gasparo Carpegna.* In Roma 1679. 4.

ex his unum Antinoi est, cætera Principum Romanorum à Pio ad Constantinum usque, sicut & alia circiter viginti, quæ in Indice accuratè descripta sunt. Sed hujus operis Mediobarbus non Monterchium, verùm Joannem Petrum Bellorium auctorem laudavit, ipseque Commentariorum scriptor ad nummum quintum monuit, se primum omnium publici juris fecisse Columnam Antoninianam Petri Santi-Bartoli operâ sculptam, quam columnam satis constat Bellorio acceptam esse referendam. Qui tamen hunc ipsum librum latinè versum rursus edidit cum hoc titulo,

> *Rariora maximi moduli Numismata, selecta ex Bibliothecâ Emin. & Rev. Principis Casp. Carpegnæ, &c.*

is Monterchii solius meminit; sed utriuscunque sit hic ingenii fœtus, ille profecto non mediocriter eruditus fuisse videtur.

JACOBI PERIZONII, Batavi, habetur JACOBUS PERIZONIUS.

> *Dissertationum trias; in quarum, &c. tertiâ de variis Antiquorum nummis agitur.* Daventriæ 1679. in 8.

In eâ primum è Familiarum Romanarum numero Heliam expungit, & in nummo in quo L H TUB. non *Lucius Helius Tubero*, ut Patinus, sed *Lucius Hostilius Tubulus* legit, & quis ille Tubulus fuerit docet : deinde in nummo M. Arrii Secundi, quem laudatus Patinus ob literas F P R. Fecialem Populi Romani fuisse opinatus erat, Fortunam Populi Romani expressam esse demonstrat, ac de eâ fusè & accuratè disserit : mox rationem nomina quædam inter alia interjiciendi illustrat, & cum varios doctorum virorum errores emendat, tum in nummo C. Flavii apud Ursinum Themidem restituit, quam à Carmentâ haud diversam fuisse, & idcirco cum horrentibus comis & cum lyrâ effictam monet, quia fatidicum nomen fuit. Illud quoque notandum videtur, Cl. Seguini opinionem, nulli Romano, dum Respublica fuit, pecuniam suâ effigie signare licuisse, hîc in dubium vocari, & aliquot exemplis impugnari; sed nec illud omittendum, in nummo Rhodiorum apud eundem Seguinum cap. 2. non Agrippinæ Claudii, sed Hyperionis cujus nomen ibi legitur, sive Solis caput cælatum esse turritâ coronâ cinctum. Cætera in eruditissimâ dissertatione legere potes.

JOANNIS FRIDERICI HEKELII, Germani Saxonis, epistolas duas indicasse sufficiet; primam *De Nummo aureo, quem Constantinus M. accepto* JOANNES FRIDERIC. HEKELIUS.

sacro-sancto Baptismate jussit signari. Dresdæ 1679. 4. alteram *De Nummo argenteo, quem Constantinus M. cudi jussit, cum anno Imperii sui ultimo filiis suis Imperium est partitus.* Dresdæ 1680. 4. Uterque scil. nummus adulterinus est, & quidem imperitè confictus.

SEBASTIANUS FÆSCHIUS Extat etiam SEBASTIANI FÆSCHII, Basileiensis, elegans & erudita *De Nummo Pylemænis Evergetæ Regis Paphlagoniæ Epistola.* Basileæ 1680. 4. quam Gallicè versam Jac. Spon iterum edidit in Miscellaneis eruditæ antiquitatis Gallicis.

JOAN. JOACHIMUS MADERUS. JOANNIS JOACHIMI MADERI, Hannoverani, notæ ad Onuphrii Panvinii librum de Triumpho, anno 1681. editæ Patavii, ut suprà monuimus, cùm eruditæ sunt, tùm numismatibus aliquot in buxo incisis distinctæ; quæ Numismata & lucem concertationi non modicam affundunt, & ab ipsâ non parum illustrantur.

JOANNES CROPHIUS. JOANNES CROPHIUS, Germanus Saxo, & ipse inter Antiquarios, qui hæc studia coluere numerari debet ob Theses, de quibus in Jenensi Academiâ publicè disputavit, quasque edidit cum hoc elogio:

> *Antiquitates Macedonicæ, sive de Regio Macedonum Principatu, moribus atque militiâ Dissertatio.* Jenæ 1682. 4.

ibi enim Macedonum Regum numismata aliquot rarissima è Museo Casparis Sagittarii, de quo suo loco dicemus, exhibuit in æneâ tabellâ, breviterque exposuit pag. 76. & seqq.

CAROLUS PATINUS. CAROLUS PATINUS, Medicus Parisiensis, natus anno 1632. vir præclarâ eruditione atque doctrinâ, plurima edidit opera, in quibus Numismata vel sua, vel à se conspecta, & plura quidem quàm ante eum nemo, exhibuit & notis illustravit. Primum ejus opus Familiarum Romanarum, sive Consulares nummos complectitur in æneis tabulis expressos olim à Fulvio Ursino, quibus ipse quidem non paucos adjecit; sed hos inter aliquot ad Colonias referri debuisse Antonius Galland, & Joannes Vaillant ante nos monuere. Operi titulum hunc præfixit:

> *Familiæ Romanæ quæ reperiuntur in antiquis Numismatibus ab V. C. ad tempora D. Augusti, ex Biblioth. Fulvii Ursini. Car. Patinus &c. restituit, recognovit, auxit.* Lutetiæ Paris. 1663. fol.

Alterum deinde opus edidit, in gratiam eorum qui nummis dare operam volunt; atque in eo de materiâ ac pretio Numismatum antiquorum, de arte dignoscendi genuina ab adulterinis, de inscriptionibus insignioribus quæ in aversâ nummorum parte leguntur, de notis singularibus disseruit; cæteraque perstrinxit, quorum ignoratio tyroni vel in comparandis vel in contrectandis nummis nocere posse videbatur; quæ omnia, aut pleraque saltem cum à Savoto enarrata essent, meritò reprehensus videtur, quod hunc per quem plurimum profecerat, ne nominarit quidem in Præfatione, dum recenseret cæteros Scriptores qui prima rei nummariæ elementa antea tradiderant

diderant. Superioribus capitibus ſubjuncti ſunt Indices duo; primus Auctorum qui nummos veteres ſcriptis ſuis illuſtrarunt; alter celeberrimorum Europæ Muſeorum. Totius verò operis, quod Gallicâ linguâ ſcriptum eſt, titulum hunc eſſe voluit;

Introduction à la connoiſſance des Medailles. Paris 1665. in 12.

ſed idem poſt decem & octo annos latinè verſum, & novis acceſſionibus locupletatum prodiit:

Introductio ad Hiſtoriam Numiſmatum. Amſtelædami 1683. in 12.

Patini ſtudia poſtmodum turbavere varii quibus jactatus eſt Fortunæ caſus: interea tamen dum peregrinaretur, pleraque Europæ Muſea intentis oculis colluſtravit, & cùm plurima ex iis excerpſit quæ ſibi poſtmodum uſui forent, tum Numiſmata omnia quæ in Theſauro Cæſareo Vindobonæ aſſervantur, deſcripſit, eamque deſcriptionem à ſe conſpectam teſtatur Struvius Stuttgardiæ in Cimelio Ser. Würtembergiæ Ducis. Porrò antequàm è Galliis excederet, hoc eſt, ante annum 1668. Numiſmata Muſei ſui rariſſima, quæ Regium Theſaurum amplificarunt locuplete profectò incremento, in æneis tabellis ſcalpi curaverat; ſed hæc cum aliis à ſe inter peregrinandum comparatis publicam in lucem edere ante annum 1671. non potuit; & tum quidem prodiere,

Imperatorum Romm. à Julio Cæſare ad Heraclium Numiſmata ex ære mediæ & minimæ formæ, deſcripta & enarrata &c. Argentinæ 1671. fol.

quæ anno 1697. Amſtelodami recuſa ſunt nitidioribus typis, ſed cum nullâ acceſſione; anno verò ſequenti

Theſaurus Numiſmatum è Muſeo Car. Patini, &c. Anno 1672. 4.

qui Numiſmata ex auro, argento, ære magno & maximo complectitur, non Imperatorum ſolum, ſed etiam Græcarum urbium, Regum, Virorum Illuſtrium, necnon Conſularia quæ deſiderabantur in Urſini Familiis recognitis & auctis. Atque hoc quidem opus ſuperiori longè accuratius eſt; cùm enim numiſmata integra in eo repræſentantur; (ea ſunt numero fermè quingenta) tùm illuſtrantur notis auctoris famâ haud indignis: contrà verò Numiſmatum mediæ & minimæ formæ averſa duntaxat pars ut plurimum ſcalpta eſt, effigies Principum, & quæ eas ambiunt inſcriptiones plerumque ne deſcriptæ quidem; præterea in Commentariis Patinus indiligentior videtur; denique cum præter ea Numiſmata quæ in eo libro exhibentur, alia nec pauca numero nec obvia deſcribere deſtinaſſet in Indice, deſtituit eum ex inopinato literarum & typorum, ut ipſe monet, inopia; quamobrem Index ille admodum jejunus eſt atque aridus, ac nulli propemodum uſui, niſi quòd ibi quoque nonnulli nummi in æs inciſi viſuntur. Monendus etiam lector, in eam editionem compactos à Patino fuiſſe nummos aliquot Græcos, Alexandri M. Homeri, &c. ne ſcilicet horum memoria intercideret, quos in peculiari opere ſimul componi poſſe deſperabat.

Superioribus operibus non minùs elegans & utile est illud, quo

> *C. Suetonii Tranquilli Opera quæ extant, Car. Patinus, &c. Notis & Numismatibus illustravit.* Basileæ 1675. 4.

hoc enim plurimis cùm XII. Cæsarum, tùm etiam Familiarum Romanarum nummis in ære incisis distinxit, iisque ad vetusti Scriptoris Commentarios ita accommodatis & appositis, ut oculos animosque legentium honestissimâ voluptate perfundat, simulque Suetonio fidem ex nummis confirmet, & nummos, si quid in iis paulò ignotius, è Suetonio illustret.

Extant ejusdem Cl. viri Dissertationes aliquot, quæ ad hæc studia pertinent; sed prima *De Numismate antiquo Augusti & Platonis.* Basileæ 1675. 4. haud magni momenti esse videtur; in alterâ verò quam scripsit jam Eques D. Marci, & Medicæ artis Professor Primarius in Academiâ Patavinâ, *De Numismate antiquo Horatii Coclitis per Trajanum restituto.* Patavii 1678. 4. cui subjuncta est descriptio numismatum à Trajano restitutorum, accuratus, elegans, eruditus, nobis omnino satisfacit: tertia ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ. [h. e.] *Judicium Paridis de tribus Deabus latum in Num. Imp. Antonini Pii expressum.* Patavii 1679. 4. festiva, nec inerudita est: in quartâ Italicè scriptâ, dum ludos Vicetiæ celebratos describit, de veteribus ludis Equestribus, Agonalibus, Gymnicis disputat, nummosque in quibus eorum memoria consignata est exhibet in æs elegantissimè incisos: hujus titulus est:

> *Le Pompose feste di Vicenza fatte nel mese di Giugno del* 1680. In Padoua 1680. 4.

in quintâ denique ΔΙΟΣ ΓΕΝΕΘΛΙΑ. *Natalitia Jovis in Numismate Imp. Anton. Caracallæ expressa.* Patavii 1681. 4. cùm veterum scriptorum, tùm aliorum nummorum ope illustrat. Judicium Paridis Jac. Spon iterum edidit Gallicè versum in Miscellaneis eruditæ Antiquitatis Gallicâ linguâ scriptis. Postremo à Patino descriptus est

> *Thesaurus Numismatum Antiquorum & Recentiorum ex auro, arg. & ære, ab Ill. & Exc. D. Petro Mauroceno Senat. Veneto Ser. Reipublicæ legatus anno R. S. H.* 1683. Venetiis 4.

verùm si quam hîc secutus est numismata describendi rationem, hanc optimam esse existimavit, judicium ejus requiro; sin autem meliorem præstari potuisse scivit, virum doctum typographi, quàm studiosorum commodis consulere maluisse miror: perpauca enim Numismata ibi in æs incisa apparent, præter quàm ex ære maximæ formæ, quibus observationes etiam adjectæ sunt; cæterorum cùm Græcorum, tùm Romanorum moduli indistincti & confusi; Consularia verò certis duntaxat numerorum notis ad Fulvium Ursinum recognitum accommodatis indicata. Atque huic operi decennium integrum superstes fuit Patinus; eum enim Patavii obiisse ferunt anno 1693. cùm Christianissimo Francorum Regi legasset sigilla quædam eximia, ac præterea librum in quo numismata rarissima deliniaverat.

JOANNES HENRICUS EG- Hîc mentio facienda est literarum ἀμοιβαίων Patini, & JOANNIS HENRICI EGGELINGII, Bremensis, de tribus nummis maximis, quos eruditus Gallus

in Thesauro publicaverat, & incertus quorsum pertinerent, palam testatus fuerat ei se donaturum, qui enarrasset. Hos nummos, quorum primi duo Smyrnæorum sunt, & juvenile caput, ac larvas duas exhibent, tertius Alexandrum Macedonem, & Sabinarum raptum repræsentat, Eggelingius Neroni cusos fuisse conjecit; sed argumenta quibus opinionem illam suam tuebatur, Patino minùs firma visa sunt, nec Patino solùm, sed etiam Scriptoribus Actorum Lipsiensium, qui de iisdem nummis breviter & eruditè, pro suâ consuetudine disputarunt mense Januario anni 1684. Literæ Patini & Eggelingii editæ sunt cum hoc titulo : GELINGIUS.

De Numismatibus quibusdam abstrusis Neronis Imp. Disquisitio per Epistolas inter &c. Bremæ 1681. 4.

Supersunt quæ ab Andreâ Morellio in alterâ Speciminis editione pag. 80. laudantur ejusdem *Patini delineationes è Cimelio Friderici Marchionis Badensis* : has ideo tantum indicamus, ne quis eas nos latuisse existimet, simulque ut Germanos hortemur, præclarum hunc, ita enim ominamur, Thesaurum tandem aliquando recludant, aut si minoris est ad rem nummariam illustrandam, quàm speramus momenti, de eo ut eruditos certiores faciant.

Cum Latinâ Patini Introductione ad Historiam Numismatum compacta est JOSEPHI MARIÆ SOARESII, Avenionensis, Episcopi Vasionensis, *de Numismatis & Nummis antiquis Dissertatio* : sed eam edendo typographus lucro suo magis quàm studiosorum commodis consuluisse videtur; nam admodum brevis est, nihilque in eâ ferè Soaresius affert ad hæc studia promovenda utile, quod non meliùs à Patino pertractatum fuerit. Haud omittenda verò est ejusdem doctissimi viri brevissima Epistola de nummis duobus Lepidi & Augusti inscriptis, COL CABE. edita in libro cui titulus, JOSEPHUS MARIA SOARESIUS.

Lettere Memorabili dell' Abbate Michele Giustiniani, e d'altri. In Roma 1667. in 12.

scilicet Ursini & Tristani, qui hosce nummos referebant ad urbem quandam Byzacenæ Regionis, quam veteres omnes Tacapen appellarunt, errorem deprehendit Soaresius, eosque nummos ostendit cusos fuisse in Coloniâ Cabellione.

Eos nummos quos Inferioris Imperii vocant, maximè Principum qui in Oriente post Heraclium regnaverunt, plerique ante CAROLUM DU FRESNE DU CANGE duplici de causâ neglexerunt, primâ, quòd ita impolitè cusi sunt, ut nihil suprà : alterâ, quòd plurima in iis occurrunt non obscura solùm, sed etiam prava & inepta : sed vir doctus & acris judicii, cum vitia illa non ignoraret, non pauca tamen in iis deprehendit, quibus lumen Byzantinæ Historiæ Scriptoribus accendi posset; quamobrem omnia quæ vel in editis anteà libris, vel in Thesauro Regio, vel in amicorum Museis reperire potuit à Constantio Chloro ad Palæologos usque, summo studio collegit, descripsit, in æs incidi curavit, atque interea dum in publicam lucem prodirent, quæ vel omnibus vel pluribus conveniunt explicavit sin- CAROLUS DU FRESNE DU CANGE.

gulari Dissertatione, quam tertio Glossarii mediæ & infimæ Latinitatis volumini subjunxit cum hoc elogio:

De Imperatorum CP. seu de Inferioris ævi, vel Imperii, ut vocant, Numismatibus, Dissertatio. Paris. 1678. fol.

Quatuor in partes concertationem hanc tribuit Cl. vir, & in primâ quidem totus est in effigiebus Imperatorum, hoc est, eorum vestimentis & adjunctis dignitatum insignibus illustrandis; sed primùm disputat de nummis quos existimat cusos fuisse iis annis, quibus Consulatum gesserunt; & cùm de cæteris quæ ad habitum Consularem pertinent, tùm maximè de lato clavo, de fasciâ, subarmali, & loro, de aquilâ quæ scipioni Consulari plerumque insistit, de volumine sive mappâ, de nimbo quo Consulum capita effulsere, plurima adfert haud vulgaria; simul quâ tempestate Consularis dignitas ab Imperatoribus CP. usurpari desierit, investigat. Alia deinde Cæsareæ & Imperatoriæ Majestatis insignia recenset, & ea quidem quæ de Diademate, Camelaucio, aliis Augustorum coronis dici poterant, paucis absolvit, quòd eam materiam in Notis ad Joinvillam penè, ut ita dicam, exhauserat, sed cætera quæ manibus gestare solebant, globum cruce insignem, labarum, sive narthecem, Evangeliorum Codicem, Salutare Crucis signum pluribus enarrat; quibus eorum pietatis monumenta subjungit, sacri nominis Christi monogramma, Ipsius & Sanctissimæ ejus Matris, & Sanctorum quos sua merita in cœlum vocarunt effigies in nummis expressas; item inscriptiones quibus Principes se ΦΙΛΟΧΡΙϹΤΟΥϹ appellant, prædicant Christum Victorem, ejus denique, aut SS. Deiparæ opem implorant: atque hæc fermè complectitur prima pars. Altera est de Inscriptionibus huic veluti ætati nummorum peculiaribus ac propriis, quarum Erud. vir tria genera facit; primum titulorum qui Principibus tributi olim fuere, nimirum IMP. DN. *Despotæ, Flavii, Perpetui Augusti, Imper. & Tribun. Potestatis*; & quâ singuli tempestate usurpari aut obsolescere cœperint, investigat: alterum Inscriptionum quæ in aversæ partis areâ occurrunt, h. e. Votorum, quorum originem ab ipsis primordiis repetit, annorum Imperii, Inscriptionum Græcarum: tertium denique earum quæ in extremo nummorum margine expressæ, quâ quisque in officinâ cusus sit edocent, maximè literarum CONOB. In his porro duabus primis Dissertationis partibus, cùm varia congessit quæ cum iis argumentis in quibus versabatur, cognationem quandam habebant, tum etiam nummos nonnullos explicavit, quanquam velut in transcursu, eruditè tamen, & plerumque εὐςόχως; sed in tertiâ parte cum demonstrare destinasset, præclara in hisce nummis ænigmata interdum occurrere, quibus illorum temporum Historia non parum illustrari queat, aliquot in specimen interpretatus est, quos prolixioris Commentarii egere videbat, nimirum nonnullos qui ad certam classem referri non poterant, deinde qui clarorum virorum, aut fortium Ducum honori à Principibus cusi sunt, mox quos vocant Conturniatos: his subjungit numismata adulterina, quæ eruditi in sua Musea admittunt, quia antiquioris ævi sunt, nonnullaque ad memoriam insignia in se continent; postremo disputavit de nummis quos viri docti, cuinam è duobus, pluribusve Principibus ejusdem nominis adscribant, ambigunt, quales sunt Helenarum, utriusque Theodosii, utriusque Justini, & qui Imperatorum ex Heraclii familiâ effigies referunt. Quarta & postrema

poſtrema pars eſt de propriis Byzantinarum monetarum appellationibus, profectò eruditiſſima, ſed quæ in eâ tractantur ad alteram rei Nummariæ partem, quam aliis tractandam relinquimus, pertinent.

Hanc Diſſertationem Ducangius jungere deſtinaverat operi, quo Imperatorum CP. natales, familias, cognationes, & affinitates deſcribebat; quod opus poſt quatuor demum annos prodiit cum hoc titulo:

> *Hiſtoria Byzantina duplici Commentario illuſtrata: prior Familias ac Stemmata Impp. CP. cum eorundem Auguſtorum Nomiſmatibus, &c. complectitur: alter Deſcriptionem Urbis CP. &c.* Paris 1682. fol.

Quid porrò in duplici illo Commentario præſtitum ſit ab eo viro, quem eruditi omnes novere, & acerrimo judicio præditum fuiſſe, & tantâ diligentiâ quantâ ferè neminem, lectorem ex ipſo libro quàm ex me diſcere malo: pauca tamen de nummis dicenda videntur. Et primùm quidem Conſtantinopoli Chriſtianæ præfixæ ſunt duæ æneæ tabulæ numiſmatum Græcorum, quæ à Byzantiis cuſa olim fuerunt; quæ vir doctus non deſcripſit ſolum, & brevioribus notis in adjunctis paginis illuſtravit; ſed de pleriſque etiam in *Originibus Byzantii veteris* quæ proximè ſequuntur, diſſeruit: per ſingulas verò Familias Imperatorum digeſta ſunt eorum Numiſmata ex auro, argento & ære, ipſa quoque in æneis tabulis inciſa, quorum numerum ſi inire velis, breviter dicam, Principum omnium à Conſtantio Chloro, Auguſtarum, & Tyrannorum, necnon aliquot Gothorum & Francorum Regum, ad Heraclium uſque octingenta circiter: Heraclii verò & omnium qui deinceps in Oriente imperarunt, triginta fermè ſuprà centum illic exhiberi. Omnia porrò ad unum exemplum ſcalpta, præter admodum pauca poſtremorum Imperatorum, cum notis è quibus ſingulorum metallum & formam diſceremus: in his verò diſponendis hunc ferè ordinem ſecutus eſt Ducangius: qui Cæſares fuere antequam Auguſti, horum numiſmata exhibuit quæ Cæſaribus cuſa ſunt, deinde quæ eorundem Auguſtorum effigiem referunt; & quidem eas effigies totius ſcalpi curavit, quoties quiddam novi præferunt, vel in inſcriptionibus quibus ambiuntur, vel in veſtibus, coronis, diadematibus, cæteriſque dignitatis inſignibus. His ſubjunxit brevem deſcriptionem, in quâ ſæpiculè peccatum à viro docto fuiſſe intelliget, qui noſtras ad ejus numiſmata quæ iterum exhibemus, notulas legerit: non contemnenda tamen vel hac in parte ejus induſtria: nam & compluria numiſmata quæ in tabulis deerant, ab Occone & aliis deſcripta repræſentavit, & ſi quæ vel à ſe in Diſſertatione, vel à Triſtano, Patino, cæteriſque eruditis viris illuſtrata erant, lectorem monuit. Non omittendum etiam videtur in vigeſimâ tertiâ Diſſertatione ad Joinvillam plurima ab erud. viro congeſta eſſe quæ ad hæc ſtudia pertineant: hæc enim eſt de nummis Gothorum & Francorum Regum, qui ſchemata & inſcriptiones Imperatorum Conſtantinopolitanorum præferunt.

De re literariâ benè meruit JOANNES GEORGIUS VOLCKAMERUS, Norimbergenſis, Medicus, cum Tabulas Chorographicas Neapolitani Regni & Calabriæ à Proſpero Pariſio deſcriptas reſtituit; tametſi enim aut nulla aut ſanè perpauca numiſmata in iis occurrerent, quæ non extarent in Magnâ Græciâ Goltzii, eadem tamen à duobus diligentiſſimis Antiquariis expreſſa con- JOAN. GEORG. VOLCKAMERUS.

ſpicere juvabat : ſed fatendum eſt, in Volckameri opere ne ullum quidem veſtigium apparere ejus elegantiæ, quam in Proſperi tabulis commendabat Philippus Labbe : has enim numiſmatum accuratiſſimè ſcalptorum veluti limbo circundatas fuiſſe diſcimus; in Germanicâ verò editione nummi in tredecim buxeis tabulis inciſi ſunt. Cæterum cùm alia iis adjuncta ſint, quæ recenſere non eſt noſtri inſtituti, tùm præfixa eſt CHRISTOPHORI ARNOLDI item Norimbergenſis, Medici, & Eloquentiæ, Poëſeos, ac Linguæ Græcæ Profeſſoris, de Medicis, qui in hiſce ſtudiis cum aliquâ laude verſati ſunt Præfatio Epiſtolica, in quâ paulò majorem diligentiam requiras. Libri titulus eſt :

CHRISTOPHORUS ARNOLDUS

Proſperi Pariſii, &c. Rariora Magnæ Græciæ Numiſmata, &c. Magnæ Græciæ Tabulis inter ſe diviſis, alterâ editione renovata. Anno 1683. fol.

FRANCISCUS MEDIOBARBUS.

Cum Adolphi Occonis opus, de quo ſuo loco diximus, una cum ſæculo ſeneſcere, & uberrimam nummorum qui vel Antiquarii illius diligentiam fugerant, vel poſt alteram editionem è terræ viſceribus eruti fuerant, ſegetem colligi poſſe perſpexiſſet FRANCISCUS MEDIOBARBUS, Biragus, S. R. I. Comes, & Decurio Papienſis, novam ipſe nummorum Imperatorum ſeriem adornavit, de quâ nonnulla monendus eſt lector neceſſaria magis, quàm primâ fronte videantur. Primùm, cum exhibita ab Occone fuiſſent numiſmata Latina, Coloniarum, Græcarum urbium, & quæ Ægyptiaca dicuntur, Mediobarbus cætera in proximum biennium pollicitus, quæ eruditi hactenus fruſtrà expectarunt, Latina tantum & Coloniarum edidit in hunc fermè modum. Numiſmatum ſeriei præfixit ſingulorum Principum effigies è nummis expreſſas à Simone Durello perito artifice, necnon breviſſimos de eorum Vitâ Commentarios ex Occone exſcriptos, ſed interpolatos nonnunquam, & emendatos : hæc verò Chronologico ordine digeſſit, multò accuratiùs quàm Auguſtanus Medicus, tametſi nec difficultates, quibus ea nummos diſponendi ratio conflictatur, ſuperare potuit, prætereaque & erravit ipſe graviter, & eruditos viros non paucos in errorem induxit, quòd certas annorum notas videre ſibi viſus eſt in literis ſingularibus quæ in imo nummorum ſæculi Diocletiani margine leguntur. Totius porrò operis fundum eſſe voluit Occonis librum, cujus diligentiâ in deſcribendis nummis contentus, haud ferè majori deſcripſit ea quæ ex editis libris, vel è locupletiſſimo Muſeo ſuo, vel ex amicorum cimeliis & ſchedis collecta exhibuit : adeoque in his quæ ex editis libris corraſit, non rarò peccaſſe eum deprehendimus, cum finem imponere feſtino operi nimis properaret : in Occonianis verò nummis ſiniſtram ejus diligentiam ante nos arguit Erud. Pagius, quòd in iis quædam haud parvi ad Chronologiam momenti mutavit, nec de eâ re lectorem monuit; alios omninò omiſit, ut in Domitiano eum qui hanc epigraphen præfert : IMP DOMIT AVG P M COS II. quem falſum eſſe arbitrabatur, quia neſciebat Conſulatuum Domitiani ſuffectorum rationem à Monetario habitam non fuiſſe. Cæterum hîc etiam occurrunt nummi Græci & Ægyptiaci perpaucorum Principum, quorum memoria conſignata non eſt in Latinis nummis : quod verò pertinet ad Numiſmata in Coloniis & Municipiis cuſa, ea nummorum Latinorum ſeriei ſubjuncta ſunt, & eruditos juvare fortaſſe potuerunt, cum Vaillantii ſtudio nondum collecta eſſent, nunc vix

legi merentur. Adjuncti ſunt etiam varii Indices, quorum primus Inſcriptionum quæ in averſis nummorum partibus inſculptæ ſunt, perutilis nobis quidem videtur. Mediobarbi opus titulum hunc præfert:

> *Imperatorum Romanorum Numiſmata à Pompeio M. ad Heraclium, ab Adolfo Occone olim congeſta, nunc Auguſtorum iconibus, perpetuis Hiſtorico-Chronologicis notis*, (raræ tamen apparent; nec admodum commendabiles videntur) *pluribus additamentis illuſtrata & aucta*. Mediolani 1683. fol.

HENRICUM MEIBOMIUM, Hiſtoriæ & Poëſeos in Academiâ Juliâ Profeſſorem, prætereaque Archiatrum Guelphenſem, ideo tantùm hîc recenſemus, quia ab illo *veterum nummorum in illuſtrandâ Imperatorum Romanorum Hiſtoriâ uſus publico programmate oſtenſus*, aut veriùs commendatus eſt: quod programma editum eſt Helmetſadii anno 1684. 4. & impunè omitti poterat, tametſi haud ineruditum ſit; ſed mentio omnino facienda eſt PETRI RAINSSANT, Rhemenſis, Medici, & Theſauri Regii cuſtodis, quem didicimus anno 1689. obiiſſe, ob diſſertationem de duodecim nummis Domitiani, in quibus Ludorum Sæcularium pompa expreſſa eſt: HENRICUS MEIBOMIUS. PETRUS RAINSSANT.

> *Diſſertation ſur douze Medailles des Jeux Seculaires de l'Emp. Domitien*. Verſailles 1684. 4.

hæc enim eſt ſæcularium Sacrorum hiſtoria tam accuratè & perſpicuè, quàm facilè ſcripta, in perpetuâ, eâque nitidâ oratione, nummorum ex ordine collocatorum averſis partibus diſtinctâ. Atque utinam huic ſimiles prodiiſſent cæterorum ſacrorum, ac ludorum, & omnium quæ apud antiquos miramur, omnibus vagæ eruditionis impedimentis liberæ deſcriptiones, non quales pleræque ſunt, diſſolutæ, & è diverſis congeſtæ: haberent, quod ſibi gratularentur harum elegantiarum ſtudioſi, tametſi ex iis quas hactenus laudavimus, & laudabimus infrà, maximam voluptatem, & uberrimos fructus percipi poſſe ultrò fatemur.

HENRICI KIPPINGI memorandi ſunt HENRICUS KIPPINGIUS.

> *Antiquitatum Romanarum libri quatuor*. Franequeræ 1684. 8.

quòd iis res ſacras, civiles, militares, domeſticas complexus, ad fidem faciendam, non Hiſtoricorum, Faſtorum, &c. duntaxat, ſed etiam Inſcriptionum & Numiſmatum teſtimonia ſubinde protulerit.

JACOBUS SPON, Lugduni natus anno 1647. Medicus Pariſienſis, & Collegio Medicorum Lugdunenſi Aggregatus, eum librum quem inſcripſit, JACOBUS SPON.

> *Recherche des Antiquitez & Curioſitez de la Ville de Lyon*. Lyon 1675. 8.

duabus æneis tabellis Numiſmatum in patriâ ſuâ olim cuſorum ornavit: idem ut veterum monumentorum, ac præcipuè Inſcriptionum amori faceret ſatis, Italiam, Dalmatiam, Græciam & Aſiam peragravit, coactiſque luculentis divitiis domum reverſus, Itinerarium edidit,

Voyage d'Italie, de Dalmatie, de Grece & du Levant, fait en 1675. & 1676. &c. Lyon 1678. in 12. 3. vol.

in cujus volumine tertio octoginta circiter numiſmata exhibuit : quæ quidem ſi integra in æs incidi curaviſſet, haud dubium quin meritus optimè fuiſſet de literatis omnibus ; pleraque enim Græca ſunt, & typorum aut inſcriptionum raritate & inſolentiâ conſpicua ; ſed quadraginta deſcripſit duntaxat, & quidem ita breviter, ut Imperatorum ad quos pertinent nomina plerumque indicare contentus eſſet ; è cæteris quidem integra cælari curavit, quorum utraque pars urbium numinibus, aut illuſtrium virorum, feminarumve iconibus inſignita eſt ; ſed quæ Imperatoribus cuſa ſunt, eorum averſæ partes ſolæ hîc apparent ; nec omnino reſartum eſt hoc damnum in Notis, in quibus alia etiam numiſmata ſingularia indicavit Sponius. Ab eodem editæ

Recherches curieuſes d'Antiquité. Lyon 1683. 4.

hoc eſt Diſſertationes plurimæ varii argumenti, è quibus ſeptem ad nos pertinent, & hîc recenſendæ ſunt, præter quatuor à Patino, Fæſchio, Antonio Galland, & Cl. Abbate Decamps conſcriptas. Igitur duodecima eſt de nummo Severi & Juliæ Domnæ Græco, in quo Bacchi triumphus cælatus eſt ; & quarta decima de nummo Commodi, qui memoriam renovat claſſis Africanæ ab illo Principe inſtitutæ : in vigeſimâ quartâ Sponius novum omnino, & ut dicam quod ſentio, ludicrum argumentum tractat, nummos ſcil. apprimè utiles eſſe ei qui velit artem multiplices hominum naturas è vultuum inſpectione cognoſcendi perdiſcere ; atque in eam rem ſingulorum Principum à Julio Cæſare ad Maximinum Thracem, necnon virorum duorum re & nomine Magnorum Alexandri & Cn. Pompeii, ſingulorum nummum unum exhibet, eorumque oris & animi lineamenta inter ſe convenire probare nititur : in poſtremâ denique, ſive trigeſimâ primâ, Luciani Ψευδομάντιν, hoc eſt Alexandri Impoſtoris famoſiſſimi Hiſtoriam ex nummis Græcis illuſtrat. Non omittenda eſt vigeſima octava Diſſertatio, quæ quatuor conſtat Epiſtolis ἀμοιβαίοις N. CHAILLOU & Jacobi Spon in nummos duos Melitenſium, in quibus figuræ planè ſingulares expreſſæ ſunt ; quarum figurarum occaſione in numina quæ Inſulani illi coluerunt, inquiritur.

N. CHAILLOU.

Quanquam Inſcriptionibus deſtinata, locum tamen hîc quoque ſibi vindicant, collecta ab eodem

Miſcellanea Eruditæ Antiquitatis. Lugduni 1685. fol.

nam in Sectione primâ, cum de Hermathenâ & Hermanubi in nummis Hadriani & Juliani Apoſtatæ diſſeruit ipſe breviter, tùm etiam de hoc poſtremo viri olim Erud. Petri Antonii Raſcaſii de Bagarris, Chriſt. Regi Henrico IV. à Bibliothecâ, cujus varias lucubrationes imperfectas à ſe collectas monuit Philippus Labbe, Diſſertationem integram exſcripſit. Idem in tertiâ Sectione cum Deorum cognomina rariora deſcriberet, duos Jovis Acræi nummos Smyrnæ cuſos, unum Seleucenſium Syriæ in quo Jupiter Caſius à Caſio monte, tres Corcyrenſium in quibus idem Caſſius à Caſſiope urbe, prætereaque Corcyra Nympha, & Agreus, ſive Pan exhibentur, in æs

in æs incidi curavit. Ibidem occurrunt octo nummorum averſæ partes tripodibus variis inſignes: ſed quarta Sectio, quæ eſt de Illuſtribus viris, cæteris locupletior videtur; in hac congeſta, & breviter enarrata ſunt Numiſmata Midæ Regis, Nauſicaæ Heroinæ, Homeri, Solonis, Hadriani & Euclidæ Megarenſis, Auguſti & Platonis, Sexti Chæronenſis, Frontini Proconſulis, utriuſque Jubæ, & Jun. filii Ptolemæi, cum averſis partibus nummorum ſeptem Auguſti, Tiberii & Veſpaſiani, in quibus clypei votivi expreſſi ſunt. Eodem anno 1685. immaturâ morte vir doctus interceptus eſt in Helvetiâ, quo ſe ob Calviniſticam hæreſim receperat.

JOANNIS DANIELIS MAJORIS, Vratiſlavienſis Philoſophi, & Medici, extat *de Nummis Græcè inſcriptis Epiſtola; quâ præcipuè paradoxum* Julii Cæſaris Scaligeri, Iſaaci Voſſii, & Henrici Chriſtiani Hemmenii, *Linguam Græcam non eſſe ſecundum accentus pronuntiandam, Orbi literato ulteriùs conſiderandum committitur*: necnon *Appendix de Iotorum ſubſcriptione ſuſpectâ, eorumque præſertim ex nummis veterum Græcè inſcriptis irrefragabili perpetuoque exilio.* Kiliæ Holſatorum 1685. 4. JOANNES DANIEL MAJOR.

PETRUS PETIT, Pariſienſis, Philoſophus, & Doctor Medicus, quem aiunt anno 1687. ætatis 71. deceſſiſſe, cùm alia præclara ingenii monumenta reliquit, tùm unum quod ad nos pertinet, cum hoc titulo: PETRUS PETIT.

Petri Petiti &c. de Amazonibus Diſſertatio. Pariſ. 1685. in 12.

hæc enim eſt accuratiſſima earum feminarum quæ novum Imperium ſine viris fundaverunt Hiſtoria, quàm plurimis numiſmatibus in æs inciſis à capite 21. ad caput 37. diſtincta & illuſtrata: & primùm quidem capite 21. divinos, aut divinis proximos honores in aliquot urbibus decretos iis fuiſſe demonſtravit, mox de earum armis ſecuri, & clypeo diſputavit; poſtremò earum monumenta Epheſi, Smyrnæ, Thyatiræ, Myrinæ, Cumæ, Magneſiæ à Sipylo, Amaſi, Amaſtri & in aliis urbibus recenſuit: tantâ diligentiâ, quantam expectari fas erat à doctiſſimo viro, qui nihil, quod in hiſce nummis ad Hiſtoriam vel ad Geographiam pertineret, inexplanatum relinquere voluit.

Laudabilis Heroinæ GABRIELIDIS CAROLÆ PATINÆ, ejus Patini de quo ſuprà locuti ſumus filiæ, mentio facienda eſt, quòd cum in his ſtudiis perinde atque in aliis ſeſe gnaviter exercuiſſet, elegantem *De nummo Caracallæ in quo Phœnix expreſſa* Diſſertationem in lucem edidit Venetiis anno 1685. 4. in quâ congeſſit omnia quæ prodita erant à veteribus de illâ ave, quam ex ſe mirâ quâdam ratione renaſci fabulantur. GABRIELIS CAROLA PATINA.

FRIDERICI FEVERLINI, Norimbergenſis, an habenda quoque ratio eſt, quod cum orationem à ſe habitam *de Stren.s* ederet Norimbergæ anno 1687. 4. notis eam & aliquot numiſmatibus in æs inciſis illuſtravit? Quæ ſcribendi ratio Germanorum propria videtur, nec aliis in exemplum à nobis proponetur. FRIDERICUS FEVERLINUS.

Inter Miſcellanea Gallica Jacobi Spon extat Cl. Abbatis DECAMPS Diſſertatio de nummo Caracallæ Cyzici cuſo, in quo funambuli expreſſi ſunt: DECAMPS

quæ quidem Differtatio non elegantiùs quam eruditiùs conſcripta eſt, brevemque & accuratam funambulorum hiſtoriam continet.

ANDREAS ERASMUS A SEIDEL.

ANDREÆ ERASMI A SEIDEL, Nobilis Marchici, Diſſertatio prodiit anno 1687. in quâ Vetranionis nummum inſcriptum SALVATOR REIPUBLICAE explicavit, ac primum de titulo Domini, qui ſequiore ævo Principibus Romanis tributus eſt, ac de voce *Salvator*, num latina eſſet diſſeruit; deinde uter Salvator dictus ſit, Vetranio an Chriſtus, cujus monogramma in labaro depictum eſt, quæſivit, poſtremo de variis Chriſti monogrammatis nonnulla notavit.

De nummo Vetranionis aureo ſingulari Vuratislaviæ reperto Epiſtola ad amicum. Wratiſlaviæ 1687. 4.

CLAUDIUS DU MOLINET.

CLAUDII DU MOLINET, nobilibus parentibus Catalauni in Campaniâ nati, & Canonici Regularis, aliquot opera extant, quæ eruditorum plauſu excepta ſunt; ſed ex iis unum ad hancce Bibliothecam pertinet, quod ejus ſodalis P. Sarrebourſe curâ editum eſt anno 1692. quinto ſcil. poſtquam vir pius juxtà ac doctus vitam hanc meliori commutaverat: fato enim conceſſit anno 1687. die 2. Septembris. Liber ille titulum hunc præfert:

Le Cabinet de la Bibliotheque de Sainte Geneviéve. Paris 1692. fol.

& cum alia complectitur Antiquariæ ſupellectilis monumenta, tum in quatuor æneis tabulis nummos veteres ex ære, argento, auro, quibus ponderis ac valoris nota appoſita eſt, ac in totidem tabulis nummos Imperatorum ex ære integros, exceptis nummis primi moduli, quorum averſæ partes ſolæ comparent cum epigraphe capitis. Omnibus breves nec ineruditæ notæ adjunctæ ſunt. Sculpta etiam in quinque tabulis, & deſcripta numiſmata Patavina, hoc eſt ea quæ Alexander Baſſianus & Joannes Cavinus, Patavini, è nummis veteribus expreſſa cælarunt vergente ſæculo decimoſexto.

JOANNES PETRUS BELLORI

JOANNI PETRO BELLORI, Reginæ Chriſtinæ Bibliothecario & Antiquario, Angeloni ſororis filio, tribui ſolent *Il Bonino, overo auvertimenti al Triſtano*, & *Scelta de Medaglioni più rari*, &c. de primo diximus in Angelono; alterum Joſephi Monterchii nomen præfert, quod verum eſſe nomen viri docti à Bellorio diverſi, nec affirmo, nec nego. Alia ſunt opera, quibus Bellorius nomen ſuum præfixit: primum enim cum Symbolicâ Dianæ Epheſiæ ſtatuâ à Menetreio expoſitâ, publicavit Romæ anno 1657. *Numiſmata Epheſia & aliarum urbium apibus inſignita*, in ſeptem æneis tabellis, quibus eruditiſſimos Commentarios adjunxit. Ejus etiam ſunt

Nummus Antonini Pii de anni novi auſpiciis explicatus, ac Diſſert. de nummo Commodi & Annii Veri Caeſ. Romæ 1696. 8.

quæ Diſſertationes ad calcem Monterchii iterum prodierunt Amſtelodami: & utiliſſimum opus,

L'Historia Augusta da Giulio Cesare à Costantino il Magno, illustrata con la verita dell' Antiche Medaglie, da Franc. Angeloni, seconda impressione. In Roma 1685. fol.

Angeloni enim σφάλματα haud pauca, cùm ex illius schedis, tum ex ingenio suo emendavit Bellorius, præterea aversas partes quæ desiderabantur in Angeloni tabulis quàm plurimæ, cælari curavit, expressas è nummis Reginæ Christinæ.

Quidni etiam ad hunc referatur

Colonna Trajana, &c. nuovamente disegnata & intagliata da Pietro S. Bartoli, con l'espositione d'Alfonso Ciaccone, accresciuta di Medaglie, Inscrittioni e trofei. In Roma fol.

cum post columnam in grandi tabulâ æneâ cælari curaverit Bellorius quadraginta numismatum, quæ ad expeditionem Dacicam pertinere videbantur, aversas partes. Postremo

Veteres arcus Augustorum triumphis insignes. Romæ 1690. fol.

hîc quoque memorandi sunt, quod eos nummis ornavit vir doctus, ac præterea duodecim arcus è totidem nummis maximâ formâ expressis repræsentavit: quos nummos in extremo tabulæ æneæ margine descripsit integros, cum eorum aversas duntaxat partes cælari curavisset.

JOANNIS REISKII, Guelferbytensis Scholæ Rectoris, quem hoc sæculo, die scil. 25. Maii anni 1701. obiisse legimus, vidimus JOANNES REISKIUS.

Exercitationes de Vaticiniis Sibyllinis, pluribusque quotquot Christi natalem præcessisse leguntur. Lipsiæ 1688. 8.

quarum mentionem idcirco facimus, quòd iis accessit de nummo Sibyllino Imp. Commodi & Troadensium Dissertatio, in quâ Reiskius Tristani & Patini sententiam, Herophilen illic expressam fuisse, propugnat, aliaque de sacris illis vatibus haud vulgo cognita congerit: sed viri docti, aut ejus qui libelli edendi curam in se receperat, oscitantiam mirari subiit, qui in titulo Dissertationem de duobus nummis pollicitus fuerit; prætereaque hanc iterum, & quidem continenter sub prælo sudare jusserit, primùm cum Appendicis elogio; deinde cum titulo falso, quasi nempe Cumanorum fuisset nummus ille, qui Troadensium erat.

Ad hæc tempora pertinent aliquot eruditorum Gallorum dissertationes, quas breviter indicabimus: primæ tres FRANCISCI GRAVEROL sunt, Causidici Nemausensis, *de nummo Trajani*, in quo triumphus Serapidis depictus; *de nummo Tyriorum*, quem Alexandri M. ætate cusum existimat; & *de nummo Græco in quo Panis nomen expressum:* quarta est JOANNIS PETRI RIGORD, nobilis Massiliensis, de nummo Herodis Antipæ, cujus ope Christi natalem annum investigat: hæ tres gallicè scriptæ, & in 4. editæ sunt; sed prima anno 1687. altera & quarta anno 1689. tertia anno 1690. FRANCISCUS GRAVEROL. JOANNES PETRUS RIGORD.

Quinta Dissertatio à CLAUDIO NICASIO, nobili Velauno, qui octo & CLAUDIUS NICAISE.

ſeptuaginta annos natus in patriâ ſuâ obiit menſe Octobri anni 1701. ſcripta eſt *de nummo Pantheo Hadriani Imp.* in eâque vir doctus cum nonnulla de conſecrationibus veterum haud vulgo nota monuit, tum etiam peculiarem inter Hadrianum & Alexandrum M. inſtituit comparationem, quæ vel ob argumenti novitatem & inſolentiam legenda videtur. Edita Lugduni eſt anno 1690. 4.

NICOLAUS TOINARD

Cæteræ ſunt NICOLAI TOINARD, Nobilis Aurelianenſis, viri eruditiſſimi, ſed in his ſtudiis minùs verſati: & in primâ quidem *Trajani & Caracallæ Alexandrina duo Numiſmata* exhibuit, eaque ad Alexandriam Ciliciæ pertinere demonſtravit: in alterâ verò quæ cum ſuperiori edita eſt anno 1689. 4. *de Galbæ Numiſmate Ægyptiaco*, novam Imperii annos numerandi rationem inire voluit, quam pauci probaverunt. Operam etiam luſit in tertiâ, cujus titulus eſt,

De Commodi Imp. ætate in nummis inſcripta. Pariſ. 1690. 4.

in hac enim Commodi non Imperii, ſed ætatis annos in pleriſque ejus nummis conſignatos fuiſſe contendit; atque ut eam opinionem tueretur, quam huic in mentem venire potuiſſe perſæpe miratus ſum, varios nummos pro arbitrio ſuo emendat, ut appareat virum doctum non ſatis intellexiſſe quid intereſſet inter libros ab imperitis ſæpe deſcriptos, & integerrima hæc veteris ævi monumenta.

RAPHAEL FABRETTUS.

RAPHAELEM FABRETTUM, Urbinatem, principem locum inter Antiquarios Romanæ urbis obtinuiſſe exiſtimant viri eruditiſſimi, quorum judicium plurimi facimus. Hujus eſt,

De Columnâ Trajani Syntagma. Romæ 1690. fol.

quod cùm nummis quamplurimis ubique diſtinctum ſit, tùm caput nonum complectitur numiſmata omnia quæ Fabrettus arbitratus eſt occaſione utriuſque in Dacos expeditionis percuſſa fuiſſe. Una verò cum eximio illo opere prodiit, & ipſa cum nummis non paucis *Explicatio veteris tabellæ anaglyphæ, Homeri Iliadem, & Ilii excidium continentis*; quæ quidem auctoris famâ digniſſima eſt; ſed in utroque ſyntagmate numiſmata omnia novo quodam ac prorſus ſingulari modo exhibuit Fabrettus; nam ut ſumptibus conſuleret circulos duos in buxo cælari curavit, intrà quorum alterum caput deſcripſit & capitis epigraphen, intrà alterum averſæ partis epigraphen & typum, & quidem minutis, nec admodum nitidis literis.

HENRICUS NORIS Card.

Hìc memorandus eſt Purpuratorum decus, Emin. Cardinalis HENRICUS NORIS, qui Veronæ natus eſt die 29. Auguſti anni 1631. Auguſtinianorumque ordini adſcriptus, & Pelagianâ Hiſtoriâ jam clarus, Florentiam à Magno Etruriæ Duce literarum patrono accitus eſt anno 1674. primumque Ejus Theologus, mox Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Lector in Piſanâ Academiâ fuit: & cum in utroque munere ſe & Principi ſuo, & Sanctiſſimo Patri approbaſſet, inter S. R. E. Cardinales allectus eſt exeunte anno 1695. ſummamque Bibliothecæ Vaticanæ præfecturam accepit: poſtremo decurſo duorum & ſeptuaginta annorum, prætereaque ſex menſium ſpatio, vitam hanc meliore, ut ſperamus, commutavit anno 1704. die 23. Februarii. Hujus varia

quæ

quæ huc pertinent opera Eruditorum manibus ſummâ cum animi voluptate teruntur. Primum hunc titulum præfert:

De duobus Nummis Diocletiani & Licinii Diſſertatio duplex &c. cum Auctario Chronologico de Votis Decennalibus Imperatorum & Cæſarum. Patavii 1676. fol.

quo in opere primùm nummum ſingularem Diocletiani, è gazâ Mediceâ, in quo ipſe tertiùm & Maximianus Conſules dicuntur, accuratiſſimè explicavit, hujus ope Faſtos ab Onuphrio Panvinio depravatos emendavit, de triumphis nova quædam, aut non ſatis diligenter ab aliis tractata congeſſit, ac denique Diocletiani & Maximiani res geſtas, Carauſiique tempora illuſtrare conatus eſt. Deinde ſingularem Licinii nummum enarrare aggreſſus, anni quidem προχρονισμῷ ſemper peccavit, quod literis ſingularibus quæ illâ ætate in imo nummorum margine expreſſæ ſunt, memoriam annorum quibus cuſi ſunt conſignatam fuiſſe crederet cum Goltzio, Occone, Mediobarbo, aliiſque ſuperioris ævi Antiquariis; nec minus in interpretandâ inſcriptione quæ Licinii caput ambit, LICINIUS AVG OB DV FILII SVI. conjecturâ aberraſſe mihi quidem videtur; hanc tamen ipſam diſſertationem eximiarum obſervationum quaſi floribus conſperſit. Poſtremo de Votis Decennalibus ideo diſputavit, ut oſtenderet ſoluta plerumque fuiſſe poſt exactum decennium, eorumque veluti hiſtoriam ab Auguſto, à quo inſtituta ſunt, veterum ſcriptorum & numiſmatum ope contexuit utiliſſimam profectò & eruditiſſimam. Alterum Noriſii opus, quod inſcripſit,

Epiſtola Conſularis. Bononiæ 1683. 4.

ſuperiori non minùs utile videtur; in eo enim primùm ſeptuaginta Conſulum Collegia ab anno Chriſti 29. ad annum 229. in Faſtis depravata correxit, ſupplevit & illuſtravit; & Inſcriptionibus quidem præcipuè uſus, nummos tamen non neglexit, imo nullam Faſtos & Hiſtoriam ex iis reſtituendi occaſionem prætermiſit. Deinde quæ adverſus Conſulatuum Cæſareorum regulas ab Erud. Pagio concinnatas objiciebantur à doctis quibuſdam Italis, collegit, & illas regulas ex eorum mente, neſcio an etiam ex ſuâ, petitis è Domitiani Conſulatibus exemplis oppugnavit. Tertium doctiſſimi viri opus titulum hunc in fronte præfert:

Annus & Epochæ Syro-Macedonum, in Vetuſtis Urbium Syriæ nummis, præſertim Mediceis expoſitæ. Florentiæ 1689. fol.

& in quinque diſſertationes tributum eſt, quarum primâ de anno ac menſibus Macedonum, alterâ de Epochâ ſive ærâ Seleucidarum accuratè diſputat, tribus poſtremis urbium Syriæ, Phœnices, Palæſtinæ Epochas demonſtrat ex nummis, quos, ubi opus eſt, lectorum oculis objicit in æs inciſos, atque ita deſcribit, ut nihil quod vel ad conditarum urbium tempus, vel ad earum numina aut ſymbola ſpectet, ſi quæ illorum in nummis veſtigia apparent, prætermittat. His Diſſertationibus ſubjuncta eſt ad Erud. Pagium *Epiſtola de nummo Herodis Antipæ*, qui in Muſeo D. Rigordi, de quo ſuprà, aſſervabatur: & ex eo nummo doctiſſimus Cardinalis non annum ſolum quo Herodes in exilium ejectus eſt, colligit, ſed infinitæ etiam &

concertationum plenæ de anno Natali Christi disputationi finem imponi tandem posse indicat. Epistolam verò præcedit Appendix Numismatum plurimorum quæ in Dissertationibus deerant, & ad Norisium missa ab Eruditis Gallis fuere, cum ejus liber jam in lucem prodiisset.

Superest unum opus quod à Norisio suppressum, hoc vita functo editum est cum hoc titulo :

> *Henrici Norisii S. R. E. Card. Parænesis ad V. C. Joan. Harduinum, &c.* Amstelodami 1709. in 12.

hoc in libello de nummorum aliquot quà Græcorum quà Latinorum interpretatione contra Harduinum disputat.

JACOBUS DE WILDE. De JACOBI DE WILDE, Batavi, opere, quod inscripsit,

> *Selecta Numismata antiqua; ex Musæo Jacobi de Wilde.* Amstelodami 1692. 4.

nonnulla monendus est lector. Numismata hoc in libro centum & quinquaginta tria in quinque & viginti æneis tabellis cælata sunt integra, Regum, Populorum, Urbium Græcarum, Coloniarum, Imperatorum Romanorum, pleraque rarissima. Reges & Reginæ ab Amynta Macedone ad Herodem Agrippam Philoclaudii filium, quinque primas tabellas occuparunt; solus Pharnaces cum seriùs venisset, locum in tabellâ XXV. obtinuit: in cæteris omnia confusa & indistincta sunt, quod ut ipse monuit, non sculptor in exprimendis numismatibus scripta; verùm scripta, enarrando & explicando, sculptorem secuta sunt. Vitium tamen hoc præclarè emendavit Erud. Batavus in rerum Indice, quem unum omnium ad illam ætatem accuratissimum vidi; in hoc enim cum omnia ordine recensuit, tum peculiares indices confecit, Deorum Dearumque, Regum & Reginarum, Imperatorum, Augustarum, Regionum, Urbium, ac denique symbolorum. Quod ad Commentarios spectat, in his profecto Wildius nullius scripta sibi in exemplum proposuit, ita à cæteris omnibus diversi sunt : non enim singulos nummos, ut plerique omnes, explicare contentus fuit; sed de omnibus quæ in iis occurrunt, singulatim disseruit; ita ad primam tabellam, occasione exuviarum Nemæi Leonis, quem

> *Primus anhelantem duro Tyrinthius angens*
> *Pectoris attritu sua fregit in ossa,*

duodecim Herculis labores enumeravit, & quibus in nummis antea editis depicta sint, indicavit: ita quod nummus 39. Dioscurorum pileis stellatis cælatus est, quæ de iis prodita sunt à veteribus enarravit, nec omisit urbes quæ nomen ab iis accepere : si cæteras ad idem exemplum descriptas observationes persequi vellem, totus penè liber exscribendus foret: quod enim in Diis & Deabus, idem in Urbibus præstitit; hoc est ad earum numismata congessit, quicquid vel ex aliis earum nummis antea editis, vel ab antiquis & à recentibus Scriptoribus, quod ad earum originem, nomina, numina, symbola pertineret, discere potuit: adeoque si quæ harum honorifico quodam titulo insignis est, cæteras quæ eodem ornatæ erant, recensuit : nec indiligentior ubi de Regibus, ac Reginis dicendi occasio sese obtulit,

aut ubi alia in nummis notatu digna offendit, notas omnes ſuas ita ſcripſit, ut timuiſſe videatur, ne ſcrinia ſua non ſatis citò exhauriret.

JOANNIS CHRISTOPHORI OLEARII, Hallenſis Saxonis, Philoſophi & Medici, ac denique Verbi Divini Miniſtri apud Arnſtadienſes, ſimulque Inſpectoris & Bibliothecarii, duæ extant Epiſtolæ; prima JOANNES CHRISTOPHORUS OLEARIUS.

De nummo (uti vocant) conturniato M. Aurelii Antonini. Jenæ 1692. 4.

in quâ primùm de nummis conturniatis in univerſum, mox de Tribunitiâ Poteſtate, deinde de Victoriâ & veterum trophæis diſputat, ac denique rationes profert, cur nummum hunc pertinere exiſtimet ad nobilem illam victoriam de Quadis, fulminatricis legionis precibus & armis partam. Altera eſt

De nummo L. Septimii Severi, in quo Mars cum ſcalis. Jenæ 1692. 4.

quo nummo Byzantii à Severo captæ memoriam conſignatam fuiſſe arbitratur. Ut auctorem indoctum non eſſe, ita multa ab eo reſecanda, aut accuratiùs pertractanda fuiſſe facilè quivis intelliget. Utraque epiſtola iterum edita eſt Hamburgi anno 1709. curâ Chriſtophori Woltereck.

FRANCISCUS CAMELUS, Italus, Chriſtinæ Suecorum Reginæ Antiquarius, Numiſmatum quæ in ejus Muſeo Romæ aſſervabantur ſeriem ita edidit, ut eas divitias oſtentare magis, quàm cum viris ſtudioſis communicare, theſaurumque illum non tam recludere, quàm de eo Dominæ ſuæ gratulari voluiſſe videatur: deſcriptiones enim Numiſmatum Imperatorum hoc in opere non jejunæ ſolum, quales in Mediobarbo & Occone, ſed mancæ ac mutilæ ſunt, in quibus partem adverſam ſæpiſſimè, averſæ etiam epigraphen non raró deſideres: Conſulares verò & veterum Regum nummos plerumque ne deſcripſit quidem, ſed horum numerum duntaxat dedit, illos certis quibuſdam notis ad Fulvii Urſini Familias Romanas accommodatis indicavit: FRANCISCUS CAMELUS

Nummi antiqui aurei, argentei, ærei primæ, ſecundæ ſeu mediæ, minimæ & maximæ formæ, Latini, Græci, Conſulum, Auguſtorum, Regum & Urbium, in Theſauro Chriſtinæ Reginæ Suecorum, &c. Romæ aſſervati &c. Romæ 1692. 4.

Theſaurum meritò appellat, in quo Numiſmata veterum Regum & Urbium argentea & ærea; clarorum virorum ærea maximæ formæ: Familiarum Romanarum aurea & argentea: Imperatorum, aurea ad Alexium Comnenum, argentea ad Phocam; ærea maximæ formæ ad Alexandrum Severum; primæ ad Phocam, mediæ & minimæ ad Juſtinianum: poſtremò aurea quæ ad certam claſſem referri non potuerunt. Ex his numiſmata primæ formæ Reginæ juſſu inciſa in quadraginta æneas tabulas fuiſſe, monet Vaillantius in Præfatione Numiſmatum in Coloniis cuſorum.

BURCARDUS GOTTHELFF STRUVIUS, in Jenenſi Academiâ Hiſtoriæ Profeſſor Primarius, cùm variis in gratiam ſtudioſorum libellis con- BURCARDUS GOT-

THELFF STRUVIUS

ſcriptis prima ſcientiarum elementa tractavit, tum etiam Antiquarium informare conatus eſt

Bibliotheca Numiſmatum antiquiorum. Jenæ 1693. in 12.

Et in hac quidem primùm recenſet auctores qui de nummis ſcripſere; deinde ſeriem edit Familiarum & Principum Romanorum, quorum numiſmata ad nos pervenere; poſtea quæ nomina iis dari olim ſolita ſint, & quibus è metallis conſtent edocet; mox eorum typos & inſcriptiones in certa quædam capita diſtribuit, de iiſque incertum majori brevitate an eruditione differit; poſtremo voces literâ ſingulari, aut alioqui per compendium ſcriptas explicat. Quoniam verò ſunt qui arbitrantur Bibliothecam hanc ita accuratè adornatam eſſe, ut vix quidquam abſolutius confici poſſe deſperent, hos pro more noſtro candido monemus, idem Struvio in recenſendis ſcriptoribus, quod antea Philippo Labbe, uſu veniſſe videri, ut plerorumque titulos ex aliorum Bibliothecis jam editis peteret: alioqui nec Paulum Petavium ob *Veterum nummorum* ΓΝΩΡΙΣΜΑ retuliſſet inter eos qui Introductionem, ut cum ipſo loquamur, ad rem nummariam ſcripſerunt, & facilè intellexiſſet ſuperiorem libellum à Patino recenſeri cum falſo titulo *Numiſmata vetera atque nova:* nec duos velut diverſos in Numiſmata Arſchotana Commentarios Alberti Rubenii & Caſperii Gevartii nominaſſet; nec denique capite quinto commendatâ Diſſertatione Caroli du Freſne de Numiſmatibus inferioris ævi, mox laudaſſet Ducangii Diſſertationem.

POLYCARPUS TENZELIUS.

POLYCARPI TENZELII, Germani, operâ & ſtudio prodiere in æneis tabellis tribus, aliquot

Selecta Numiſmata aurea, argentea, & ærea maximi moduli ex Nummophylacio Ill. Comitis Schvvarsburgici. Jenæ 1693. 4.

quibus ſubjuncti ſunt ejuſdem Commentarii prolixi & eruditi.

JOANNES WEIDNERUS.

Extat etiam JOANNIS WEIDNERI, Auguſtani, lucubratio non ineleгans, cum hoc titulo:

Pietas in nummis antiquioribus delineata. Jenæ 1694. 4.

in quâ ſunt primum æneæ tabellæ duæ numiſmatum, in quibus Pietas expreſſa eſt, aut ejus ſymbola occurrunt, accuratiſſimè cælatorum, deinde in illa Commentarius prolixior.

CASPAR SAGITTARIUS.

CASPAR SAGITTARIUS, Luneburgenſis, Hiſtoricus Saxonicus, hîc nominandus eſt, non quòd Commentaria in nummos ſcripſerit, quæ hactenus nulla à doctiſſimo viro confecta audivimus; ſed quia in *Introductione ad Hiſtoriam Eccleſiaſticam, & ſingulas ejus partes*, quæ Jenæ anno 1694. edita eſt in 4. capite 23. de iis qui veteris ævi Hiſtoriam nummorum ope illuſtrare, aut reſtituere aggreſſi ſunt, differuit, & quidem accuratiùs multo, quàm ab ullo antea factum fuerat.

ABRAHAM SELLERUS.

De ABRAHAMI SELLERI, Londinenſis, opere inſcripto,

The Antiquities of Palmyra, &c. London 1696. 8.

ſive

ſive Antiquitatibus Palmyrenis, Urbis illius hiſtoriam uſque ad noſtram ætatem complexis, pluribus dicere alienum quidem eſt ab inſtituto noſtro; ſed tres quatuorve ejus obſervationes indicare haud inutile fortaſſe erit: ſcilicet cum omnes Hadrianopolitanorum nummos cæteri Antiquarii exiſtiment cuſos fuiſſe in Thraciâ aut in Cyrenaicâ, quod in utrâque Provinciâ urbs nobilis, cui Hadrianopoli nomen, extiterit; duos nummos Sellerus ad Palmyram refert: primum Hadriani, ΑΔΡΙΑΝ....ΜΗΤΡΟΠΟΛΙC. in quo Mulier ſcopulis inſidens, dextrâ pateram tenet, & lævo humero trophæum gerit; alterum Caracallæ, ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ. cum Sagittario: ſuamque opinionem quadruplici argumento firmat, quod Palmyra ab Hadriano reſtaurata ſit; quod eam Metropolim fuiſſe ſcribat Ptolemæus, quod tumulis paſſim cincta ſit, quod ſagittariis militibus olim præſtiterit. Idem Odenathi, Ignatii, Egnatii nomina à ſe invicem diverſa non eſſe ſcribit, indeque rationem reddit, cur in aliquot nummis Græcis Egnatius dictus fuerit Gallienus, cujus etiam nummos Latinos PAX AUGG. CONCORDIA AUGG. exiſtimat tum cuſos fuiſſe, cum Odenathum Auguſti titulo auxit. Non minus ſingulare eſt quod monet in nummis Græcis Vabalathi, ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC ΑΘΗΝΟΥ, diſtrahendum eſſe poſtremum nomen, ex iiſque duo conficienda nomina ΑΘΗΝαίου ΟΥωρώδου ſupple υἱὸς, ut intelligatur Vabalathum Herodis filium, Odenathi nepotem fuiſſe: in ejuſdem Latinis, in quibus cum cæteris perperam legit UCRIMPR. & UCRIMPP. vel mentionem fieri *Vrimæ*, aliàs *Vcrimæ* Metropoleos Cyrrheſticæ, quam Provinciam Vabalathus nactus fuerit, vel eum dici *Virum Clariſſimum*, *Rectorem Imperii Orientalis*.

OLIGER JACOBÆUS.

Eſt Hafniæ in Regiâ Daniæ Bibliothecâ Muſeum variis divitiis refertum, quas inter eminent Numiſmata, cùm Daniæ Regum plurima, tùm etiam haud pauca Imperatorum Romanorum: quod Muſeum deſcribere cum inſtituiſſet OLIGER JACOBÆUS, nobilibus parentibus in Cimbricâ Cherſoneſo natus, Medic. & Philoſ. Profeſſor Regius Hafniæ, qui vivendi finem fecit anno 1701. die 18. Junii, duas operis ſui partes eſſe voluit, & in primâ quidem res naturales recenſuit, in alterâ verò res artificiales, & has inter Numiſmatis quintum locum aſſignavit:

> *Muſeum Regium, ſeu Catalogus rerum tam naturalium, quàm artificialium, quæ, &c. Hafniæ aſſervantur.* Hafniæ 1696. fol.

Numiſmata illic ſervantur Principum Romanorum à Julio Cæſare, aurea ad Anaſtaſium, argentea ad Tetricum, ærea ad Julianum: deſcriptio eadem quæ in Occone & Mediobarbo: notæ raræ, & breviſſimæ.

JOANNES BURCARDUS MENCKENIUS.

JOANNES BURCARDUS MENCKENIUS, Lipſienſis J.C. Hiſtoriæ in Patriâ Profeſſor, Schediaſmate anno 1696. in 4. edito de monogrammate quo Chriſti nomen Sacratiſſimum indicari olim ſolitum eſt, quæſivit primùm, quis fuerit in nummis Ægyptiis ante Chriſtum natum ejus monogrammatis ſenſus, variorumque ſententias, aut veriùs conjectationes collegit; deinde quis ejus uſus à Chriſto nato fuerit.

CHRISTOPHORUS CELLARIUS.

Utri adſcribenda ſit Diſſertatio adverſus Harduini librum de nummis Herodiadum, inſcripta,

Flaviana Herodum Historia asserta, & nummis antiquis conciliata, &c. Halæ Magdeburgicæ 1696. 4.

JOANNI JUSTO BDELUNG, qui eam ad disputandum proposuit, an CHRISTOPHORO CELLARIO, Historiæ & Eloquentiæ Professori Primario in Academiâ Fridericianâ, ac Disputationis Præsidi, haud satis scio; quanquam huic tribuere malim, viro, magni, dum vixit, nominis, quod aliquot operibus nobilitavit; est enim planè elegans hic libellus, itaque scriptus ut nihil in eo luxuriet, nihilque brevius dici queat; quâ de causa ejus σύνοψιν exhibere sine stultitiæ notâ non possumus.

CAROLUS HEIDANUS. CAROLUS HEIDANUS, Lugduno Bat. à Secretis Ration. Publ. non parvam manum nummorum veterum collegerat, quam cum heredes ejus distrahere vellent, eorum indicem curaverunt parari quàm brevissimum, qui quidem palam prodiit cum hoc titulo:

Thesaurus Elegantissimus Vett: tam Græcorum, quàm Romanorum, aliorumque Numismatum ex auro, argento, ære, &c. quem &c. collegit D. Carolus Heidanus &c. Lugduni Batav. 1697. in 8.

In hoc Thesauro Numismata Græca sunt & paucissima, & pessimè descripta; Consularia sive Familiarum multo plura, sed quæ in Fulvii Ursini recognitione antea prodierant, ea ne quidem descripta sunt, sed numeris indicata, quæ verò desunt in Patino, perpauca numero sunt. Sequuntur nummi argentei Imperatorum, ac deinde ærei; in utrisque ordinem tabularum Arschotanarum anni 1654. secutus est qui Thesaurum digessit; sed eo artificio, quod cum ipse non prodiderit, nos libenter detegemus, ut usui esse possit Index ille in quo rarissima numismata interdum reperimus: qui scil. nummi illud Imperatoris caput habent, quod unum cælatum est in Tabulis, agmen ducunt, eos sequuntur in quibus diversæ sunt capitis epigraphæ quæ in Tabulis deerant; in utrisque verò non paucæ sunt aversæ partes, quæ in Arschotano Cimelio desiderabantur. Aurei nummi subjuncti sunt haud plures quinquagenis.

MARCUS MAIER. De re literariâ optimè meruit MARCUS MAIER, cujus curâ prodiit tertiùm Parutæ Sicilia, cum hocce titulo:

La Sicilia di Filippo Paruta, &c. hora in miglior ordine disposta, &c. In Lione 1697. fol.

nimirum in hac tertiâ editione, cùm omnia quibus alteram locupletaverat Leonardus Augustinus, tùm etiam hæc nova occurrunt: Breves totius Insulæ primùm, deinde suis locis singularum urbium, quarum numismata hîc exhibentur, descriptiones, simul notæ in singula numismata, succinctæ quidem, eruditæ tamen, & quales expectari fas erat ab eo viro qui rem nummariam datâ operâ illustrandam non susceperat.

JOANNES EVELYN. JOANNES EVELYN, Anglus, patriâ linguâ conscripsit Introductionem, ut vocant, ad nummorum scientiam, cui titulum hunc præfixit:

Numiſmata a Diſcourſe of Medals antient and Modern, &c. London 1697. fol.

Hæc novem capitibus conſtat, in quibus diſſerit de præſtantiâ & uſu numiſmatum, quatenus memoriam rerum geſtarum ſervant, & tutiſſima ſunt veteris ævi monumenta; de effigiebus in iis cælatis, ac de ornamentis Conſulum & Imperatorum, de averſis partibus, de inſcriptionibus, de literis ſingularibus, ac de vocibus per compendium literarum ſcriptis, de ratione numiſmata vera à falſis cognoſcendi, de iis qui nummis colligendis & illuſtrandis operam dedere, de optimo nummos in ordinem diſponendi modo, poſtremo de arte multiplices hominum naturas è vultuum inſpectione cognoſcendi. In his porro argumentis, & in cæteris quæ omittimus, cum recentiores non pauci verſati ſint ante Evelynum, utrum novi quiddam conterraneos ſuos docuerit neſcimus; ſed profecto novam tyronem inſtituendi viam iniit: tametſi enim de nummis veteribus, non minùs quàm de recentibus acturum ſe eſſe promiſiſſet, nullos tamen propemodum, niſi recentes & proximâ ætate cuſos in æs incidi curavit.

Numiſmata maxima è Muſeo Emin. Card. Gaſparis Carpegna, ſed perpauca numero, à Joſepho Monterchi illuſtrata antea vidimus: eadem ad centum & triginta edidit PHILIPPUS BUONARROTI, Florentinus, Senator ampliſſimus, cum ejuſmodi notis, quas doctiſſimus quiſque ſuas eſſe vellet; PHILIPPUS BUONARROTI.

Oſservazioni Iſtoriche ſopra alcuni Medaglioni antichi. Roma 1698. fol.

cum enim vir acri & limato judicio non minùs, quàm præclarâ eruditione atque doctrinâ pollens, probè noſſet, pleraque numiſmata nec ſine Scriptoribus intelligi poſſe, & eos mirum in modum illuſtrare; in id unum incubuit, ut quæ ab Hiſtoricis traduntur, vel ad Imperatorum mores & res geſtas, vel ad Græciæ antiquitates pertinentia, eorum veſtigia in nummis inveſtigaret; ac viciſſim ſi quæ in monumentis illis perſpicuè conſignata ſint, ut hæc à Scriptoribus non omiſſa demonſtraret: & utrumque ita præſtitit, ut eum modeſtiæ ſuæ obſecutum magis, quàm veritati conſuluiſſe appareat, dum librum ſuum rudem & indigeſtam dubiorum molem eſſe ita libenter confeſſus eſt, ut etiam profiteri videretur; nam & plurima quæ antea fortaſſe in dubitationem adduci poterant, graviſſimis argumentis firmavit, & præclarâ luce perfudit ea, quorum fides nondum certa eſt.

Quod ab Huberto Goltzio, Wolffgango Lazio, & Jacobo Strada patrum noſtrorum ætate, idem quadraginta fermè ab hinc annis ſuſceptum eſt ab ANDREA MORELLIO, Helvetio-Bernate: omnes enim Græcos & Latinos nummos, prætereaque Judaicos, & gentium barbararum, in æs inciſos publico exhibere aggreſſus eſt, ſuæque in pretioſiſſimis monumentis exprimendis induſtriæ & accurationis ſpecimen edidit, ſemel Pariſiis anno 1683. deinde auctius poſt duodecim annos, cum variis caſibus jactatus, certam ſedem apud Ser. Principem Schwartzburgicum tandem reperiſſet. ANDREAS MORELLIUS.

Andreæ Morellii, &c, Specimen rei nummariæ antiquæ. Lipsiæ 1695. 8.

Præter absolutissimam nummorum omnium, qui in Thesauro Christianissimi Francorum Regis ante annum 1690. servabantur, picturam, extant in amplissimo eodem Thesauro ejusdem Morellii libri sex, quos aliquoties summâ cum animi voluptate evolvimus; levi quidem, sed eruditâ manu picti; nullius enim peritiam hac in arte magis enituisse fatendum est. Horum librorum primus numismata aurea & argentea complectitur; illa quidem ad Heraclium, hæc verò ad Zenonem; & quidem argenteorum plerorumque aversas partes solùm; sed quæ ex utroque metallo maximæ formæ erant, simul compegit Morellius, & cæteris præfixit. Altero collecta sunt numismata ex ære maximo, Urbis Romæ, Augusti, ac cæterorum Principum usque ad Justinianum; deinde Alexandri, Olympiadis, Virorum aliquot illustrium: simulque compacta est series nummorum ex ære primi moduli, quæ ad Justinianum quidem perducta est, sed perpauci sunt à Crispo. Maximam etiam segetem æreorum secundi & tertii moduli, horum ad Isaacium Despotam, illorum ad Joannem Zimiscem, volumina duo, tertium & quartum, complectuntur: at quinto sunt numismata Familiarum, & incerta: quibus Morellius subjecit nummos varios à Tristano, Strada, aliisque obtrusos, quorum sinceritatem plerique, nec immerito, in dubium vocant. Sextus denique liber Regum, Virorum Illustrium, Urbium numismata Græca exhibet: quamobrem eorum quæ deliniaverat molem ad viginti millia jam tum excrevisse, cum in arcem, quam Bastilianam vocant, inclusus est, non frustra jactitasse videtur. Postquam è carcere emissus, Germanico cælo restitutus est, intermissum, imo interversum opus adeo alacriter repetiit, ut suprà quinque & viginti nummorum millia intrà brevissimum tempus collegerit; sed propè immensi, & rei literariæ utilissimi operis nihil ad nos pervenit, præter hoc, de quo loquimur, Specimen, in quo centum & septuaginta quatuor numismata, ex omnibus generibus selecta, in æs incisa sunt, cum notis haud vulgaris saporis. Æneas tamen tabulas suprà quinquaginta apud Thomam Fritschium Typographum Lipsiensem, cujus sumptibus scalptæ sunt, extare non ita pridem monebat Wilhelmus Ernestus Tenzelius Biblioth. Cur. tom. 1. pag. 508. ipseque Morellius in Epistolâ ad Perizonium, anno 1701. Numismatum Imperatorum partem his tabulis contineri scripsit; sed quominus absolverentur, per valetudinem eruditissimi Antiquarii stetit, qui diuturniori morbo conflictatus, postremo vitam morte commutavit anno 1703. cum novam Consularium nummorum editionem, Patinianæ haud absimilem, sed accuratiorem & auctiorem urgeret, quæ & ipsa acerbo hominis fato intercepta est. Cæterum si quæ Morellii picturæ in Germanicis gazis delitescunt, has nemini magnopere profuturas conjicimus, nisi qui in veteribus nummis assiduâ contrectatione exercitus fuerit, ac peritissimo Chalcographo usus fuerit, qualem fuisse Ertingerum, Helvetium, ante paucos annos experti sumus: idcirco enim omissam nummorum Imperatorum scalpturam testatus est vir doctissimus[l], quod eos, dextrâ manu captus, deliniare nequiret. Laudatam epistolam in *Electis Rei Nummariæ* Hamburgi editis anno 1709. leges, si voles, nec operam malè collocaveris; eruditissima enim est; plurimasque

rimaſque in nummos Conſulares obſervationes Morellius in eam congeſſit.

Joannes du Bos, novam Gordianorum hiſtoriam ante viginti annos, & quod excurrit, Gallico ſermone ſcriptam edidit; JOANNES DU BOS.

Hiſtoire des quatre Gordiens, prouvée & illuſtrée par les Medailles. Paris 1695. in 12.

in quâ Gordianos quatuor ſtatuit, duos ex his Africanos; tertium Africani Jun. filium, quem Cæſarem tantum fuiſſe, & eodem tempore, quo patrem & avum periiſſe conjecit; quartum, qui Pius dicitur, ac primum Cæſar, deinde Auguſtus fuit. Virum doctum in errorem impulit Capitolinus, dum ſcripſit de Gordiani Pii parentibus non conſtare; pleroſque enim hunc Gordiani ſenis filiâ natum; alios, atque in his Dexippum, alterius Africani filium fuiſſe teſtari: ſcil. cum aut veteres, & Gordiano Pio coævos ſcriptores cæcutiiſſe in ſuorum temporum hiſtoriâ, aut in his exſcribendis Capitolinum erraſſe oporteret; hoc, quod benignius videbatur, ſecutus eſt; & è duobus Cæſaribus, quorum unus Africano Jun. alter Metiâ Fauſtinâ natus erat, unum Gordianum de cujus parentibus hiſtorici inter ſe turpiſſimè diſſentirent, conflatum ab hoc fuiſſe exiſtimavit. Verum quid de eâ opinione ſentiendum ſit; ſimul quàm verùm ſit, quod ibidem legitur, Gordianum Cæſarem in nummis à Pio diverſum videri, non Gallandius ſolùm oſtendit in Epiſtolâ Gallicâ:

Lettre touchant l'Hiſtoire des quatre Gordiens. Paris 1696. in 12.

verum etiam Cl. vir Giſbertus Cuperus in

Hiſtoria trium Gordianorum ex Numiſmatibus. Daventriæ 1697. 8.

nec multum profuit Erud. viro opinionem ſuam propugnaſſe in libro inſcripto:

Pro quatuor Gordianorum hiſtoriâ Vindiciæ. Paris 1700. in 12.

niſi quod hinc apparuit, quantum in bonâ causâ potuiſſet, qui tantum potuerit in malâ. Ejuſdem tom. x. Antiq. Roman. breves ſed eruditæ Animadverſiones extant ad Nicolai Bergerii libros de Publicis & Militaribus Imperii Romani Viis, quatuor nummis diſtinctæ, inter quos eum Hadriani nummum qui epigraphen habet TELLUS STABILITA, de ſiccato lacu Fucino explicat.

Otthonis Sperlingii, Dani, Hiſtoriæ & Eloquentiæ Profeſſoris Primarii in Academiâ Hafnenſi, extat OTTHO SPERLINGIUS.

Ad nummum Furiæ Sabiniæ Tranquillinæ Aug. &c. Diſſertatio. Amſtelædami 1688. in 12.

quæ ita ſcripta eſt, ut nihil quod vel Auguſtæ ipſius hiſtoriam ſpectaret, vel in nummo expreſſum eſſet, inexplanatum reliquerit. Altera ejuſdem

Diſſertatio de nummis non cuſis tam veterum quàm recentiorum. Amſtelædami 1700. 4.

& ipsa ad hanc Bibliothecam quadantenus pertinet : ibi enim versatur in eâ quæstione, quam Institutorum rei nummariæ scriptores leviter perstringunt, quis monetæ cudendæ auctor fuerit; & veteres nummis non cusis diutiùs, quàm hactenus creditum sit, usos in commerciis fuisse, demonstrat, aut saltem demonstrare conatur vir doctus, variis & multiplicibus argumentis quæ nunc recensendi otium non est.

PETRUS BURMANNUS.

PETRI BURMANNI Dissertationem, quæ hunc titulum præfert

ΖΕΥΣ ΚΑΤΑΙΒΑΤΗΣ *in Cyrrhestarum Nummis.* Trajecti Batav. 1700. 4.

indicasse suffecerit; quo namque in argumento versatus sit, ex ipso titulo intelligitur; quod argumentum ejusmodi est, ut ipsum per se lectores alliciat, de eoque breviter, nisi obscurè dici non possit.

GISBERTUS CUPERUS.

GISBERTUS CUPERUS, Daventriæ Consul, & noster in Regiâ Inscriptionum Academiâ Collega, quem nuper amisimus, tam eruditione, quàm natalibus, ac muneribus publicis quæ obiit, clarus, varia edidit opuscula, in quibus quanti nummos faceret, ostendit : singula quibus annis prodierint, indicabimus

Observationum libri IV. Ultrajecti 1670. & Daventriæ 1678. in 8.

in iis, ut ipse in titulo monuit, multi auctorum loci, qua explicantur, qua emendantur, varii ritus eruuntur, & nummi elegantissimi illustrantur.

Apotheosis vel Consecratio Homeri. Amstelod. 1683. 4.

ad calcem additæ decem de totidem nummis Græcis ac Romanis dissertatiunculæ, quæ habent quiddam novi : necnon Oratio qua demonstratur utilitas, quam Principes ex nummis capere possunt.

Monumenta antiqua inedita. Trajecti ad Rhen. 1687. 4.

illic tria exhibentur ac illustrantur Græca numismata rarissima.

Historia trium Gordianorum ex Numismatibus. Daventriæ 1697. 8.

in eâ viri docti, de quo superiùs locuti sumus, opinionem, quatuor fuisse Gordianos, refellit. Postremo ejus sunt Epistolæ undecim ad Zachariam Goësium, de quibus infrà dicturi sumus.

JOANNES GEORGIUS GRÆVIUS

JOANNES GEORGIUS GRÆVIUS, Naumburgensis Saxo, inter viros doctissimos locum sibi vindicat, vel ob Thesaurum Antiquitatum Romanarum, qui duodecim in folio voluminibus complectitur doctorum virorum, qui rem Romanam illustrare conati sunt opera omnia, cum elegantissimè edita, tum etiam nummis, ubi res tulit, distincta : in singulorum enim voluminum præfatione, quæ à scriptoribus quorum editionem accurabat, minus rectè tradita erant, benè multa emendavit Grævius, & quidem tam candidè, quàm eruditè, nec quod aliis in simili argumento accidere

ſolet, ex aliorum contumeliâ gloriam quæſivit; ſed veris laudibus ita omnes ornavit, ut omnium laudes collegerit, ac ſibi merito jure aſſeruerit. Atqui ſingula opera quæ numiſmatibus diſtincta ſunt, cum ſuis locis deſcripſerimus, hîc iterum recenſere inutile & odioſum foret: quamobrem ſuffecerit monuiſſe, ab eodem Grævio Amſtelodami anno 1697. editos in 8. fuiſſe XII. Suetonii Cæſares cum erudititiſſimis notis, ac ſingulis Cæſaribus præfixam fuiſſe æneam tabellam, cui inſculpta eſt eorum effigies, cum rariſſimorum nummorum averſis partibus, iis præſertim, quæ Cæſarum uxores, liberos, agnatos, cognatoſve exhibent. Obiit Grævius Ultrajecti anno 1703. die 11. Januarii.

Grævio non minus eruditus JACOBUS GRONOVIUS, Joannis Friderici filius, Græcæ linguæ, Hiſtoriarum & Eloquentiæ Profeſſor in Academiâ Lugduno-Batavâ, quiddam etiam amplius præſtitit in duodecim voluminibus Antiquitatum Græcarum, quæ ejus curâ prodiere Lugduni Batavorum: tria enim prima volumina, quæ titulum hunc præferunt, JACOBUS GRONOVIUS.

Theſaurus Græcæ Antiquitatis reparatæ & digeſtæ ab Jacobo Gronovio. Lugduni Batav. 1697. & 1698. fol.

ſingulis foliis exhibent, ut plurimum ex nummis antiquis, interdum ex marmoribus & gemmis, virorum ac feminarum illuſtrium effigies elegantiſſimè in æs inciſas, prætereaque oratio quam ſingulis tabulis ſubjunxit Gronovius, numiſmatibus quæ ad idem argumentum pertinerent non raro diſtincta eſt. Sunt etiam legenda quædam de nummis in quibus Amphitrite ſculpta eſt in ſexti voluminis præfatione, in quâ etiam Sponium & Chaillovium graviſſimè peccaſſe, dum nummos Melitenſium explicare conati ſunt, demonſtravit Gronovius, ſimulque eos nummos, in æneâ tabellâ inciſos, ſolerter explanavit. Ejuſdem Gronovii curâ prodiere

Pomponii Melæ libri tres de ſitu Orbis, nummis antiquis & notis illuſtrati. Lugduni Batav. 1696. 8.

quem librum hîc ob unum ferè titulum exhibemus; nummi enim in eo perpauci ſunt, nullis notis illuſtrati, ſed Pomponio ipſi velut aſſuti; quos Gronovius idcirco ſe adduxiſſe profitetur, ut *quod* lector *verbis auctoris deſcriptum animo percurreret, oculorum pariter delectatione in eo frueretur, aut planiùs hinc intelligeret, aut etiam rideret.*

Hîc etiam memorandus eſt, qui Antiquitatum Dictionarium utiliſſimum nuper edidit, vir doctiſſimus SAMUEL PITISCUS, quanquam non illo nomine, ſed ob *Sexti Aurelii Victoris Hiſtoriæ Romanæ breviarium*, ſeu verius ob utriuſque Victoris opera, & librum inſcriptum *Origo Gentis Romanæ*, quæ ſimul prodire curavit Trajecti ad Rhenum 1696. 4. Illic ſcil. omnium Principum, qui ab utroque Victore enumerantur, effigies è nummis expreſſæ comparent, cum aliquot Illuſtrium virorum effigiebus; additaque eſt tabella, quæ novem exhibet averſas nummorum partes ad Romanæ urbis originem ſpectantes. SAMUEL PITISCUS

Edita eſt primùm in Eccardi excerptis menſtruis, deinde in Electis rei GOTH.

GUILIELMUS LEIBNITZ. Nummariæ Christophori Woltereck, Dissertatio de nummis in quibus hinc Gratianus AUG G AUG. dicitur, inde commendatur GLORIA NOVI SÆCULI, ab eruditissimo viro GOTH. GUILIELMO LEIBNITZ conscripta. In eâ Dissertatione, quæ sit literarum AUG G AUG. explicatio, vir doctus anxiè quæsivit, & opinionem Cl. Harduini qui legerat *Augusti Gener Augustus*, ita oppugnavit, ut ab eâ tandem se non alienissimum esse profiteretur: verùm inde colligi posse, fuisse alterum Gratianum, non Valentiniani filium, sed alterius Augusti generum, firmissimè negavit. Quod verò ad aversam nummorum partem spectat, eam de primis centenariæ periodi annis intelligendam non esse demonstravit, duplici usus argumento: primo, de tempore intrà quod sæculum circumscribendum foret, non constitisse inter veteres; altero, variè acceptam fuisse *sæculi* vocem. Cætera in pereleganti dissertatione legas censeo.

ANTONIUS PAGI. ANTONIUS PAGI, Rognis oppidulo Provinciæ natus anno 1624. & Minorum Conventualium ordini adscriptus anno 1641. magnam sibi famam comparavit opere inscripto,

> *Dissertatio Hypatica, seu de Consulatibus Cæsareis.* Lugduni 1682. 4.

cum enim omnes hactenus in eâ opinione versarentur, Consulatum à Principibus pro libidine capessitum fuisse; ecce tibi de improviso ille advenit, qui novâ quâdam lege eos constringeret, quam legem illi omnes, præter unum Elagabalum, sanctissimè, ut ipsi quidem videtur, observarunt. Atqui legis illius capita recensere non est magis nostri instituti, quàm cæteras doctissimi viri observationes de Consulatibus ordinariis, suffectis, honorariis; de Imperio Aureliani, de ludis Sæcularibus, &c. præsertim cum eas quæstiones ita tractaverit, ut nondum intellexisse videretur, quæ esset nummorum utilitas in restituendâ historiâ. Sed ne in eo quidem opere quo Baronii Annales emendavit, ut diù immoremur opus est: nam primum ejus volumen, quod solum ad nos pertinet, ediderat Pagius Lutetiæ Parisiorum anno 1689. sed cum in illo Henrici Spondani, quàm Baronii ordinem sequi maluisset, consilium mutaverat in sequentibus voluminibus, ipsumque volumen primum recudere aggressus, mortalitate interceptus fuerat mense Junio anni 1699. Quamobrem patrui schedas magno studio collegit Franciscus Pagi, ejusdem ordinis, earumque ope primum tomum non sarritum solùm, sed etiam novis incrementis auctum edidit:

> *Critica Historico-Chronologica in universos Annales Ecclesiasticos Em. & Rev. Cæsaris Cardinalis Baronii.* Antuerpiæ 1705. fol.

Atqui Annales illic frequenter è nummis restitutos animadvertas; & quidem feliciùs quàm ab ullo factum antea fuerat: sed cum nummos Imperatorum Pagius nullos ferè nosset, nisi qui aut à Mediobarbo & Occone descripti, aut cum eo communicati per literas ab amicis fuerant; hinc factum est, ut principia quædam non satis explorata posuerit, aut ab aliis posita receperit: prætereaque sibi ipse non satis constitisse videtur, dum aliquoties

nummorum

nummorum authoritatem cæteris omnibus veteris ævi monumentis, interdum nummis quidvis aliud præfert.

De JOANNE FOY-VAILLANT, Bellovaco, Medico, & Ser. Cenomanensium Ducis Antiquario, omnes ita sentiunt, neminem vel nostrâ vel patrum ætate extitisse qui genuina Numismata ab adulterinis aut adulteratis eruditioribus oculis discerneret; eundem his artibus quæ in Antiquario requiruntur, satis instructum, ad illa enarranda accessisse plerique negant: sed utut in aliquot operibus indiligentior fuerit, alia sunt in quibus nec industriam, nec eruditionem, nec elegantiam denique requiras. Ejusmodi esse mihi videtur JOANNES FOY-VAILLANT.

Seleucidarum Imperium, sive Historia Regum Syriæ ad fidem Numismatum accommodata. Luteciæ Paris. 1681. 4.

illic enim series Numismatum ex auro, argento & ære, in quibus Regum Syriæ à Seleuco Nicatore ad Antiochum Epiphanem Nicatorem Callinicum expressi vultus, pulcherrimè ordinata visitur; arduum profecto & multi laboris opus, cujus inchoati & consummati laus ad Vaillantium tota pertinet. Ita porro digestum est, ut rerum à singulis Regibus gestarum narrationem ænea tabella eorum imagine cælata præcedat, eandem sequantur Numismata in ære scalpta, descripta & diligenter exposita.

Non minùs nobiles quos idem Vaillantius confecit rerum Ægyptiarum sub Ptolemæis Regibus Commentarii:

Historia Ptolemæorum Ægypti Regum, ad fidem Numismatum accommodata. Amstelædami 1701. fol.

quo in Opere, cum idem facere instituerit, quod ante viginti annos in Regibus Syriæ præstiterat, nihil opus est diutiùs immoremur; sed monere jam debueramus, in his duobus libris Numismata omnia suâ quæque magnitudine excusa fuisse, hisque additas notas quæ eorum metallum indicarent. Ægypti Regum Historiæ appendix duplex subjuncta est; prima brevior constat explicatione numismatis Ægyptiaci Cæsari Augusto cusi, quod Cæsarioni tributum olim fuerat: altera titulum hunc præfert:

Ægyptus Numismatica ex Imperatoribus Romanis desumpta ordine alphabetico;

& undetriginta nummorum à totidem Ægypti oppidis, postquam Provincia Populi Romani facta est, cusorum aversas partes ære expressas complectitur, cum integrâ eorum descriptione & perbrevi expositione. Quæ ad singularum urbium originem, situm & varios casus spectant, illic etiam breviter attinguntur.

Quam porro ex his operibus collegit Vaillantius eruditi ac diligentis Antiquarii existimationem, hanc profectò retinuit libro quem inscripsit:

Nummi Antiqui Familiarum Romanarum perpetuis interpretationibus illustrati. Amstelædami 1703. 2. vol. fol.

quid enim in hoc magnopere desiderare possint doctiores non video; in quo nummi propè infiniti in centum ac duabus æneis tabulis incertum accu-

ratiùs, an elegantiùs ſcalpti cernuntur; in ſingulorum verò interpretatione nihil prætermiſſum eſt, quo vel Familiarum decora in memoriam reduci, vel cætera veteris ævi monumenta in nummis expreſſa illuſtrari poſſint. Non omittendum tamen utiliorem, & commodis lectorum aptiorem futurum fuiſſe librum, ſi tabulæ Numiſmatum in ſua quæque loca diſtributæ, hoc eſt, ſuæ enarrationi præfixæ fuiſſent; quas nunc in fronte operis inſimul collectas vidimus: nec in eo ſolum ab Urſino deſcivit; in Numiſmatibus enim ſingularum Familiarum diſponendis, prænominum ordinem ſecutus eſt, cum temporum ille ſecutus eſſet.

In Nummis Imperatorum Romanorum Vaillantius haud paulo indiligentior fuit, fortè quia cæteris illuſtriores & magis noti erant; ita enim nonnulli ſentiunt, ſed ut magis exiſtimo, quia diligentior eſſe non potuit: horum ſeriei titulum hunc præfixit

> *Numiſmata Imperatorum Romanorum præſtantiora à Julio Cæſare ad Poſtumum & Tyrannos. Editio altera.* Lutetiæ Pariſ. 1692. 4. 2. vol.

Primum volumen Numiſmata ærea complectitur, alterum aurea & argentea: æreorum tres veluti claſſes conſtituit Vaillantius; & ea quidem quæ ad primam & mediam magnitudinem revocari poſſe viſa ſunt, ſimul collecta exhibet; ſeparatim quæ maxima vocantur: horum porro deſcriptio non admodum accurata, illorum etiam manca & mutila; adverſam enim nummorum partem plerumque prætermiſit; quod neceſſario magis quàm conſultò factum ab illo fuiſſe arbitror, cum pleraque Europæ Muſea raptim ac trepidè colluſtraſſet, plurimaque Numiſmata non per otium, & dum ante oculos jacebant, ſed memoriter domum reverſus deſcripſiſſet: itaque non pauca reperies quæ negotium tibi exhibere poterunt, qualia ſunt quæ Titum Antoninum TR P XX & TR P XXI. in tertio Conſulatu, Commodum in ſexto TR P XIIII. appellant, cum ille Conſul quartum anno Tribunitiæ poteſtatis ſeptimo fuerit, hic ſextum conſulatum anno decimo quinto demum auſpicatus ſit: alia ſunt etiam quorum Vaillantium meminiſſe non potuiſſe apparet, quale eſt illud ejuſdem Pii BRITANNIA P M TR P. &c. cum in memoriam non rediiſſet cæterarum literarum quas in nummo legerat. Cæterum nullas omnino notas maximis Numiſmatibus adjunxit Vaillantius, eæ verò quas affixit Numiſmatibus primæ & mediæ magnitudinis, ejuſmodi ſunt, ut Numiſmatopolis magis, quàm viris doctis conſulere voluiſſe videatur; nihil aliud enim quàm ſingulorum formam & raritatem in his indicat; in quâ hunc non raro falli & fallere deprehendimus.

Numiſmata aurea & argentea quibus alterum volumen conſtat, non accuratiùs quidem deſcripta, obſervationibus tamen non contemnendis illuſtrata ſunt; horum ſeries in Corn. Superâ definit, quam Vaillantius Valeriano Jun. nuptum collocarat. Non omittendum ſingulorum Imperatorum, Cæſarum, &c. in utroque volumine nummum unum in ære cælatum exhiberi: nec tacendum etiam, quod imprudenti excidiſſe fortè quis exiſtimaverit; collectiones haſce Numiſmatum editas olim à Vaillantio fuiſſe; ſed in iis deſiderari Numiſmata maxima tam ex ære quàm ex argento, omiſſos etiam Quinarios: quod verò tum inſtituerat, appellare eos è quorum cimeliis ſingula Numiſmata prodibant, in alterâ editione omiſit,

nec immerito ſanè, cum in primâ ſæpiculè turbaſſet, mendæque ejuſmodi non aliter eximi poſſe viderentur, quàm totum hoc quicquid erat delendo. Tertium volumen, quod nummorum ex omnibus metallis ſeriem ad Heraclium uſque producturum erat, pollicitus erat Vaillantius; ſed hominum expectationem fefellit.

Alteram ſeriem Numiſmatum maximi moduli, eorum ſcil. quæ in Muſeo Abbatis de Camps aſſervantur, poſt duos annos edidit Vaillantius, planè elegantiſſimam, nec eruditis notis ſolùm, ſed accuratiſſimis etiam cælaturis inſignem: hæc in Auguſto incipit, & deſinit in Decentio Magnentii fratre, conſtatque ex nummis qua Latinis qua Græcis prope centum & quinquaginta:

Selectiora Numiſmata in ære maximi moduli, è Muſeo Ill. DD. Franciſci de Camps, &c. Pariſiis 1694. 4.

Digniſſimum etiam Vaillantii famâ opus quod inſcripſit,

Numiſmata ærea Imperatorum, Auguſtarum, & Cæſarum, in Coloniis, Municipiis, Urbibus Jure Latio donatis, ex omni modulo percuſſa. Pariſiis 1688. fol. 2. vol.

hìc enim Numiſmata quotquot reperire potuit in Coloniis cuſa à Julio Cæſare ad Saloninam uſque, repræſentavit, & ſingulorum quidem Imperatorum effigiem ſemel, averſas partes ad unam omnes ære exprimi curavit, notaſque adjecit quæ cujuſque urbis ſitum, varia cognomina, & jura explicent: ſubjuncta etiam Auguſtorum imagini enumeratio urbium in quas Colonias deduci juſſerunt.

Reſtat ut de Numiſmatibus Græcis ab eodem Vaillantio editis mentionem faciamus, cujus duæ editiones intrà breve tempus prodierunt, ſed prima in 4. altera longè auctior in fol.

Numiſmata Imperatorum, Auguſtarum, & Cæſarum à Populis Romanæ ditionis Græcè loquentibus, ex omni modulo percuſſa, &c. Editio altera, &c. ſeptingentis Nummis aucta, &c. Amſtelædami 1700. fol.

Hoc in opere graviter peccatum à ſe Vaillantius ipſe non diſſimulabat, quod Numiſmatum nonniſi averſam partem deſcripſiſſet; commodius enim futurum fuiſſe, ſi rationem effigiei habuiſſet; & ſanè nummos aliquot alii Imperatori quàm ad quem pertinent, adſcriptos ipſi deprehendimus. Unius tantum nummi cælatura, eaque paulò rudior, cæteris cujuſque Imperatoris Nummorum deſcriptionibus præfixa eſt; additæ ad calcem tabulæ aliquot, expreſſæ ex æneis laminis quas Carolus Patinus ad Numiſmata mediæ & minimæ formæ, & Jacobus de Wilde ad Numiſmata ſelecta ſcalpi curaverant. Notæ in univerſo opere nullæ, ſed earum vicem ſubeunt Indices accurati, primus alphabeticus, alter Metropoleōn, tertius urbium primatu inſignium; quartus & ſequentes urbium ſacrarum, earum quæ Aſyli jure gaudebant, item quæ legibus ſuis utebantur, ſeparatim primò, deinde conjunctim: Urbium Liberarum, Navarchidum, Neocorarum: item earum quæ concordiâ junctæ erant; explicantur etiam urbium epochæ, ſi quæ in Nummis ſignantur: poſtremo earum Numina, conditores, viri illuſtres, Ma-

gistratus & dignitates, Festa & Certamina, denique fluvii recensentur: adjectus Index urbium Imperatorum nominibus insignium: nec omissa explicatio literarum singularium, vocum per compendium scriptarum, & Notarum Numeralium quæ in Nummis occurrunt.

Extant etiam Vaillantii notæ & Observationes ad Selecta P. Seguini Numismata, anno 1684. una cum iis editæ; de quibus notis suo loco diximus: atque hæc fermè sunt quæ ipsiùs curâ in publicum prodiere, nisi quod in Diariis Trivultianis mense Aprili 1702. edita est Oratio, in quâ demonstrare volebat comparationem inter Trajanum & Ludovicum Magnum institui posse, simulque illius Principis res bello ac pace gestas enarrabat, firmabatque autoritate nummorum veterum. Aliæ verò sunt ejusdem Dissertationes postumæ, quæ nuper in Monumentis Regiæ Inscriptionum Academiæ publicatæ sunt.

Prima, de ratione annum quo Christus Dominus natus est ex nummis investigandi: Christum paulo ante Herodis mortem natum esse constat; atqui Herodes periit anno V. C. 750. ergo extremo anni 749. natus est Christus. Sic Vaillantius, qui deinde mortis Herodis annum rectè consignatum à se fuisse demonstrare conatus est ex Epochâ quæ descripta est in nummis Antiochiæ, ac præterea ex annis Archelai, & Herodis Antipæ.

Altera est de Urbibus Neocoris, in quâ varias cum de ipso titulo, tùm de ejus multiplicatione eruditorum virorum opiniones accuratè collegit.

Tertia de nummo Zenobiæ inter rudera Palmyræ urbis reperto, quem inter Addendos retulimus. Zenobiæ vitam hîc descripsit Vaillantius, qualem potuit auctoribus destitutus.

Quarta de nummis Vabalathi planè singularis est, novamque exhibet illius Principis historiam; ille enim, si Vaillantium audis, non filius Zenobiæ fuit, sed acerrimus hostis; cum Ægyptum post Odenathi cædem occupasset, consilia consociavit cum Gallieno, cujus Ducem Heraclianum fudit ac fugavit Zenobia; copias deinde suas junxit cum Aureliani copiis, à quo Palmyram recepit, & quandiu ille vixit, *Vice Cæsaris Rector Imperii Orientis fuit*; post mortem denique Aureliani, Augusti titulum sumpsit. Præclaram profectò historiam, si argumentis firmetur, quæ quidem argumenta si protulit vir doctus, cæcutire nos necesse est qui ea non deprehenderimus, si non protulit, frustra expectaverimus. Obiit Parisiis Vaillantius die 23. Octobris anno 1706.

Haud omittendum est, quod de Vaillantii Schedis hac in urbe servatis didicimus; primum enim in Bibliothecâ viri eruditi Alexandri le Roy Occonis liber extat, in quem addita sunt Vaillantii manu numismata Græca integra haud pauca in foliis à libro disjunctis, prætereaque si quid ab Occone in iis nummis quos exhibuit, peccatum sit, id in ipso libro restituit Vaillantius: deinde verò apud alterum virum eruditum visuntur plurimorum nummorum qua Romanorum, qua Græcorum descriptiones è variis Italiæ Museis, quibus ita usus est vir doctus ad editionem Numismatum Selectorum & Græcorum, ut nonnulla, incertum quâ de causâ prætermiserit, quæ in illis adversariis cernere juvit.

EUCHARIUS GOTTLIEB RINK.

De EUCHARII GOTTLIEB RINK, Juris Professoris in Academiâ Altdorfensi, opere quod inscripsit,

D

De Veteris Numismatis potentiâ & qualitate lucubratio : sive Cognitio totius Rei Nummariæ ad intelligentiam Juris accommodata. Lipsiæ & Francofurti 1701. 4.

pluribus verbis idcirco dicemus, quod ad hanc ætatem nemo tantâ diligentiâ, quæ ad nummorum veterum cognitionem perfectam faciunt, quantâ eruditus ille Germanus conquisivit : tametsi enim laudabilis sit plerorumque, qui in eodem argumento versati sunt industria ; atque in iis R. P. Joberti opus, de quo brevi dicemus, ob elegantiam & accurationem satis commendari nequeat ; varia tamen velut inutilia ab omnibus, præterquam ab hoc uno prætermissa ac neglecta sunt, quæ ut non admodum necessaria esse libentissimè fateor, ita si certâ quâdam ratione tractentur, plurima in se complecti haud injucunda cognitu, & antiquitatis studiosis utilissima existimo. Igitur primùm de nummorum appellationibus disputat, ac de eorum auctore, quem ubi incertum esse fassus est, Græcorum nummorum commendat elegantiam & artificium, eorum materiam & valorem multiplicem, & quæ in iis notatu dignæ sunt literarum figuras & affectiones breviter indicat. Idem deinde præstat in nummis Latinis ex ære, quorum prætereà auctorem, & quænam in eis expressa antiquissimis temporibus fuerint symbola aut ænigmata investigat, monetque non unius Jani bifrons caput in nummis occurrere. His observationibus alias admiscet, de variis æris antiqui generibus, ac præsertim de ære Corinthio ; mox cæteras viliores è quibus nummi interdum confecti sunt, materias persequens, de assibus scorteis, de nummis stagneis, plumbeis, ferreis, quicquid aut à veteribus proditum, aut à recentioribus animadversum ac notatum est colligit & illustrat : atque hæc omnia capitibus quinque complectitur. In sexto materia tractatur una ex iis, quam cæterorum plerique omisere,

——————————— *quæ sit solidæ divisio libræ*
Sive assis.

Septimum est de nummis argenteis, hoc est, argento pustulato aut mixto factis, ærosis, incoctilibus, in quibus argentum æri incoctum est ; sequenti eorundem valorem docet Rinkius, & denarii, ac libellæ divisionem exequitur : nono verò differit de nummis serratis, de perforatis, de iis quos alii Bracteatos & ferruminatos vocant, ipse Pelliculatos & Incrustatos appellare mavult, quod constant è duobus metallis, quorum unum altero crustatum, ut marmore paries, ac veluti pelliculatum est. In his quæ ad aureos & electreos nummos spectant, haud minùs accuratus, quicquid de iis dici potest capitibus duobus absolvit. Deinde has quæstiones agitat, & observationum utilissimarum de nummis scissis, de umbinis, quos incusos dicunt, &c. veluti floribus conspergit, ad quem pertineat jus condendæ monetæ ; qua ratione cusa olim fuerit, quæ veteris numismatis potestas, hoc est, pretiumne an merx fuerit post fata Principis cujus effigiem præfert ; quis è nummorum cognitione fructus percipi possit, quibus denique artibus detegi queant fraudes hominum quorundam, qui incautis vel recentes confictos nummos pro antiquis, vel pro integris adulteratos obtrudunt. Sequuntur vulgaria, sed quæ omitti non poterant, de quinquepartitâ numismatum Regum, Urbium, Familiarum, Principum Romanorum, Deorum ac Dea-

rum ſerie, ob varias effigies quas præferunt: mox de aversâ nummorum parte duobus capitibus differuit Rinkius, & in primo quidem, quod eſt operis XVIII. confusè & ſine ordine varia congeſſit, quarum ignorationem tyroni nocere poſſe intelligebat: in altero verò plerumquè exſcripſit ea, quæ Erud. Jobertus antea monuerat de Inſcriptionibus; quæ vel ad privatos ſpectant, & officiorum ſive munerum publicorum cum dignitate conjunctorum mentionem faciunt; vel ad Urbes, & earum nominum, jurium, titulorum honorificorum memoriam ſervant, vel ad Principes, eorumque nomina, prænomina, cognomina, titulos, præclara facinora, beneficia, munificentiæ monumenta, vota pro eorum ſalute ſuſcepta, Deos Deaſve in quorum tutelam ſeſe tradiderunt, indicant. Ex eodem fronte hauſit, quæ capite XX. ſcripſit, de Imperatorum, Auguſtarum, Deorum Dearumque ornamentis, coronis, veſtimentis, & de ſymbolis averſarum partium, his ſcil. quæ vel cum figuris conjuncta, vel ſine iis apparent, ſignis Deorum Dearumque, Virtutum, Provinciarum, & animalibus: poſtremò de nummorum veterum pretio diligenter differuit. Utiliſſimo operi ſubjuncta de nummo uno Juridica diſſertatio, quam ad hæcce ſtudia non pertinere facilè omnes intelligent: hanc verò ſequuntur Indices varii: primus Imperatorum Romanorum, Cæſarum, Auguſtarum, Tyrannorum ex Erud. amici noſtri Baudelot maximam partem deſcriptus, atque ita confectus, ut omnia ſingulorum nomina è variis inſcriptionibus collecta ſimul complectatur, ſed haud paucis ſcriptoris erroribus, pluribus typographi mendis deformis: alter vocum per literas ſingulares, aut alioqui per compendium in nummis ſcriptarum: tertius cognominum, quæ uni genti aut familiæ Romanæ propria, vel pluribus communia fuere: quartus Familiarum: quintus denique Numiſmatum à Joanne Cavino Patavii olim cælatorum, quorum exemplaria in Muſeo San-Genovefano Pariſiis aſſervantur. Non omiſſa etiam eſt ratio nummorum antiquorum ἐκτυπώματα faciendi, quam Morellius, hanc ab Erud. Joberto edoctus, Specimini ſuo ſubjunxit.

EZECHIEL SPANHEMIUS.

EZECHIEL SPANHEMIUS, nobilibus parentibus natus eſt Aureliæ Allobrogum menſe Decembri anni 1629. In Seren. Electoris Palatini Caroli Ludovici aulam vocatus adhuc adoleſcens, Principis Electoralis mores & ſtudia formavit; deinde in Italiam miſſus, ut Principum Italorum ingenia, & regnandi artes ediſceret, mox variis legationibus ſummâ cum laude functus eſt. Anno 1680. ad Ser. Electorem Brandenburgicum, de quo in Britannicâ legatione optimè promeritus fuerat, quique eum ſibi totum relinqui, ſæpe à Ser. Electore Palatino petierat, ſeſe adplicuit, eique utilem operam præſtitit cum intrà Regnum ipſum, dum Miniſter, ut aiunt, ſtatûs eſſet, tùm in duabus Legationibus apud Francorum Regem tam re, quàm nomine Magnum Ludovicum XIV. tum etiam in eâ quam apud Ser. Britanniæ Inſulæ Reginam Annam obiit. Immaturâ morte, tametſi ferè octogenarius, interiit Londini die 7. Novembris anni 1610. ex cruditate, ut ferunt, ſtomachi. Hoc porro an quiſquam meliùs intellexerit, quantum utilitatis percipi è veterum nummorum contrectatione poſſit neſcio. Qui cum Romæ degeret, ſæpeque prædicaret, hos multa in ſeſe continere occulta in veterum cæremoniis, in hiſtoriâ nobiliſſimarum gentium mutila: multa inde educi & elici poſſe ad morum ac Reipublicæ regendæ normam & leges, ad hiſtoriam plantarum

& animalium illustrandam spectantia, plurima præterea in iis occurrere ad notitiam temporum, Romanorum fastos, æras variarum gentium; ad urbium & regionum appellationes, origines, prærogativas, sacra, ludos, fœdera, conventus, Magistratus opportuna valde, & unicè comparata: multa denique omnigenæ antiquitatis modo expressa & fixa, modo pressa leviter vestigia in iis apparere, quæ literarum studium non parum promoveant, & quorum ope digitos ad fontes intendere continuò liceat; persuaderi sibi passus est, ut horum omnium specimina quædam peculiari opere exhiberet, statimque effudit Dissertationem

De Præstantiâ & usu Numismatum Antiquorum. Romæ 1664. 4.

Hac porro ut omnes superiorum temporum Antiquarios, qui idem argumentum tractaverant, superavit; quorum Antonius Augustinus Romanos, & patrios tantum nummos illustrandos susceperat, cæteri vix eximium aliquid & singulare præstiterant; ita cum probè intelligeret, omne hoc studiorum genus varietate quadam & comprehensione infinitum esse, toto animo ad idem opus qua ornandum, qua emendandum incubuit; & nonnullis, in quibus humani quiddam passus fuerat, recusis; multis quæ antea perquàm breviter perstrinxerat & attigerat, pleniùs pertractatis; plurimis denique insertis, quæ omnino prætermiserat, novum veluti opus prodire curavit Amstelodami anno 1671. in 4. in novem dissertationes tributum, de quibus paulò diligentiùs dicendum nobis videtur. In primâ doctissimus vir & acerrimi judicii nummos commendari posse existimat à dignitate, & à multiplici voluptate, quâ eruditos afficiunt: & eorum quidem dignitatis argumenta profert omni exceptione majora: in his non mutam fermè & mortuam, ut in columnis, statuis, lapidibus, urnis, pateris, fibulis, lampadibus, annulis, tesseris, aliisque veteris vel elegantiæ vel supellectilis monumentis, verùm penè spirantem adhuc, aut quodammodo redivivam sese offerre antiquitatem universam: vix ulla posse reperiri monumenta vetustiora; nulla fuisse certiora æternitatis pignora: Sacram olim ac divinam habitam fuisse Monetam: denique ex quo tempore elegantissimæ quæque artes ac disciplinæ, è situ vetustatis erutæ, nitorem aliquem & cultum admisere, nullam aut candidatos nobiliores, aut patrocinium splendidius consecutam videri: eoque loco, postquam monuit domum Medicæam, æternam Musarum hospitem, quæ humanitatem omnem & eruditionem sinu suo excepit & aluit, primam omnium suam veteribus nummis dignitatem asseruisse; Principes, ac nobiles & claros viros recenset, qui vel colligendis, vel explicandis nummis laudabilem operam impenderunt. Quod ad voluptatem spectat, eam multiplicem & innoxiam ac suavissimam in nummorum contemplatione, vel ipso aspectu prodire sese & ostentare docet Spanhemius; ac primum quidem materiæ pretium & pulchritudinem, plerumque vel sola singulare quoddam habere lenocinium voluptatis; potiores tamen partes sibi vindicare artis commendationem, quæ ut omni elegantiæ genere spectabilis, ita hîc quoque singularis, & admiranda frequenter occurrit; superesse enim numismata, quæ plura ostendant veriùs quàm promittant, & de quibus idem dici possit, quod Plinius de gemmis scribebat, in iis coarctatam esse rerum naturæ majestatem, multis nullâ sui parte mirabilio-

rem. Eandem ex nummis delectationem, tot illustrium virorum imaginibus in iis conspicuis mirum in modum augeri subjungit; alia denique prisci ævi vestigia, quibus numismata insignita sunt, non levi gaudio spectatorem perfundere; sequentibus dissertationibus demonstratur quanta utilitas percipi è nummis possit.

Altera dissertatio duas in partes distributa est, quarum prima circà artem grammaticam versatur, atque hæc fermè continet. Primùm, genuinas literarum apud veteres formas & ætates, earum vim & affectiones varias, ipsam vocum scriptionem & proprietatem non aliundè certiùs, quàm è nummis & marmoribus antiquis disci ac deprehendi posse contendit Spanhemius; deinde non unam, ùt Salmasius opinatus fuerat, verùm diversam, & pro ætatum discrimine multiplicem literarum Græcarum faciem fuisse demonstrat: item ex frequenti latinæ linguæ & Græcæ commercio,& commixtione, & maximè Romani sermonis simul ac Imperii sub Cæsaribus amplitudine factum, ut non literæ solùm, sed voces integræ Romanorum cum Græcis mixtæ nonnunquam & confusæ, præsertim in Coloniarum nummis occurrant. Sequitur accurata disputatio de Digammate Æolico, & Faliscorum nummo Græcò: cui subjunctæ sunt conjecturæ non contemnendæ, veteres Phœnicum literas, quales in aliquot nummis Græcis visuntur, Hebraicæ aut Chaldaicæ formæ, quàm Samaritanæ propiores videri: item à Phœnicibus accepisse Siculos, & alios quosdam Græcos, ut dextrâ sinistram versus literas nonnunquam ducerent. Suam deinde sententiam profert eruditissimus vir de nummis, quos plerique Hispani pro signatis Oscensibus habent: mox ea quæ in nummis qua Græcis, qua Latinis à recepto & vulgato scribendi usu aliena videntur, illustrat, recensetque varias literas inter se olim permutatas, vel ex Scripturæ veteris vestigiis, vel ex recentioris additamentis, vel ex pronuntiatione literarum similium inter se & affinium. Disputatio concluditur variis exemplis ejus utilitatis quæ ex nummis percipi potest, cùm ad veram & rectam scribendi rationem perdiscendam, tùm ad restituenda plurima Barbarorum & Romanorum nomina, quæ antea corrupta apud Auctores tradita erant.

Altera pars secundæ Dissertationis circà morum scientiam versatur; ad quam eruditus vir non parum conferre contendit hos priscæ memoriæ juxtà & elegantiæ thesauros: cum enim præclaris morum magistris varia semper placuerint subsidia, quibus singulis hominum ordinibus officii sui leges inspiciendas traderent, non fabulis eos solum, aut præceptis, aut legibus, sed symbolis etiam quibusdam, nobilissimam vitæ artem non semel complexos fuisse; at nulla ad imbuendos salutaribus monitis animos intuentium opportuniora esse nummis, præsertim Latinis, in quibus cùm solemnes matronarum virtutes ac præcipua decora, tum diurnos Principum actus, atque ipsam agendorum normam ante oculos poni, nihilque prætermitti demonstrat, quo luculenta optimi Principis & Felicis Reipublicæ effigies & exemplar adumbrentur. Addita quædam de variis singularum Virtutum symbolis.

In tertiâ Dissertatione Spanhemius probat, naturali scientiæ lumen aliquod è nummis affulgere, seu proprietates animalium, seu eorundem formas & effigies consulamus: & in animalium quidem proprietatibus haud multum immoratur, nec aliud fermè nisi indicat, quibus numinibus singula olim sacra, aut quarum rerum symbola fuerint; verùm de iis animalibus, quorum formæ

formæ minus notæ, aut de quibus dissentiunt prisci & recentiores Naturæ consulti, ubi ea nummi in conspectu ponunt, accuratè disputat: de Hippopotamo, Camelo, Rhinocerote, aut Monocerote, Hyænâ, Crocodilo, Alce, Capris quas Plinius monuit in plurimas similitudines transfigurari, Arietibus sylvestribus, Cervâ cornutâ, Pantheris, Bisunte, Draconibus & Serpentibus alatis & terrestribus, Aspidibus, Delphine, Pelamide, Polypo, Sepiâ, Cammaro, Pompilo, Apro pisce, quæ animalia omnia dum describit, simul veteres nummos quamplurimos mirum in modum illustrat. Subjunctæ sunt velut appendices duæ: prima de fabulosis animalibus, quæ non magis inter Poëtarum figmenta, quàm inter Gentilium mysteria locum frequenter habuerunt: de Capricorno, de Sphinge quæ, si cum alis pingatur, fabulosa omnino est, verum Simiæ quoddam genus est, perinde atque Cebus, cui multa cum homine & leone communia sunt: de Sirene, non in piscem, ut vulgo, sed in avem desinente: de Stymphalide ave, quam nonnulli cum Sirene, alii cum Harpyiâ confundunt: de Scyllâ, Cerbero, Chimærâ, Hydrâ, Gryphe, Pegaso, Centauris, & Phœnice æternitatis symbolo. Altera appendix est de monstris nonnullis, & animalibus hieroglyphicis.

In quartâ Dissertatione ostenditur, in ornandâ Plantarum historiâ non inutilem esse hanc veterum nummorum supellectilem: primùm enim qualis olim fuerit Silphii aut Laserpitii Cyrenaici figura, non aliunde quàm ex nummis disci posse: ex iisdem petendam esse Loti Ægyptiæ formam; cujus quidem & flos, & caulis, & fructus in nummis Ægyptiis expressi, non Isidem, & Osiridem, & Harpocràtem solùm, verùm etiam serpentum capita non raro ornant, tametsi quæ iis superposita sunt, non continuo habenda sint pro loto. Haud raro etiam occurrere in nummis Strobilos, seu Nuces pineas: in Rhodiorum verò nummis non Rosam expressam, sed Balaustium mali punici florem, quo ad tingendas lanas utebantur: extare etiam Mali Medicæ figuram in nummo Parthico, aliàs insigni ob arcum Parthicum. Sequitur disputatio de malis Hesperidum, cujus generis fuerint: huicque subjuncta sunt varia & multiplicia Palmarum genera, Calamus odoratus Arabiæ, Ficus ruminalis, & Ilex. Atque hæc omnia mirum quot observationum, quæ vel ad urbium & populorum appellationes & origines, vel ad veteris superstitionis cognitionem, vel ad cæteras Antiquitates pertineant, veluti floribus conspersa sint.

Sequentes Dissertationes ad rerum gestarum Historiam pertinent, ad quam illustrandam singularem quandam & mirificam esse utilitatem nummorum demonstrat Spanhemius: ac primum illa vulgaria nou vulgariter monet, de paucitate Historicorum qui supersunt, de crebrâ inter eos discrepantiâ & repugnantiâ in rebus gravissimis; de eorundem vitiis, à quibus odio, metu, gratiâ, livore multa aut secus enarrata, aut silentio prætermissa sunt: deinde Græcorum & Barbarorum sive Regum, sive Ducum appellationes restitui, præclaraque eorum natalia & facta nummorum ope mirum in modum illustrari posse, variis in eam rem adductis exemplis docet. Scilicet Macedonum Regum originem ab Hercule, argui ex eorum imaginibus, quæ in nummis obviæ sunt cum leonis exuviis: Alexandri verò impiam vanitatem, qui Jove Ammone natus videri vellet, haud aliundè magis constare, quàm è nummis, in quibus non leonis pelle tectus solùm, verùm etiam cornu arietino insignis haud semel conspicitur. Quæ capitis insignia,

cum ad ejus successores, una cum Imperii dignitate transierint, prætereaque ab iisdem usurpata sint cornua hircina & taurina, quæ iis cum Diis & Heroibus & Fluviis communia fuerunt, de singulorum ratione accuratissimè disputat; novaque & singularia depromit de illo eximio honoris ac dignitatis insigni, quod deinde famosissimum evasit ludibrii & contumeliæ argumentum. Porro ut natales & insignia à Diis & Heroibus, ita nomina & appellationes mutuatos esse ostendit Alexandri hæredes; neque enim Jovis aut Herculis cognatione contentos fuisse, nisi Deorum etiam titulos & honores apertè invaderent. Nimirum fuisse Nicephorum Jovem & Herculem Callinicum; quæ appellationes à nonnullis Principibus usurpatæ sunt, quibusque affines sunt, cùm Nicetæ apud Persas, & Invicti aut Victoris apud Romanos, tum illa Nicatoris, quam primus intulit Seleucus, cui mortuo templum dedicatum, & divini honores delati sunt. Eandem esse Σωτῆρος & Σωτείρας rationem, quæ nomina Regibus, Reginis, Imperatoribus, Augustis communia cum plerisque Diis ac Deabus fuerunt: qui verò Epiphanes dicti sunt, eos satis constare pro præsentibus Diis haberi voluisse; hanc enim esse ejus appellationis vim & dignitatem; quam non Lagidis solùm, & Seleucidis, hoc est notis Alexandri hæredibus familiarem fuisse, sed ad Reges etiam Bithynos, Armenos & Parthos transiisse è nummis discimus. De Ceurauni voce auctores rem in diversum trahere subjungit vir doctissimus; potius tamen esse ut à Jovis Fulminatoris, Κεραυνίου epitheto derivetur: nec verò cognominibus Deorum solum, sed ipsis etiam nominibus insignitos aliquot principes occurrere, ut Antiochum Dionysum, & Ptolemæum Dionysum, quâ de causâ etiam Deorum signis & coronis sese ornarunt: imo fuisse, qui, ne quid cœlitibus reliquum facerent, ipsâ Dei appellatione, vivi & in terris etiamnum agentes fruerentur: eamque deinde ad Senatum Romanum, qui & Sacer & Augustus; mox ad Urbem Romam, postremo ad Imperatores translatam. Nonnulla deinde monet de Magni cognomine; atque interea dum hæc omnia illustrat, subinde indicat, quantum commodum afferat ampla illa cognominum supellex in nummis ad Principes vulgò confusos ob nominis similitudinem, distinguendos: idemque deinceps præstat in Arsacidis, ac cæteris Barbaris Regibus; ubi etiam disputat de Regis Regum, Philellenis, Philoromæi, cognominibus, quorum primum Arsacidæ à Persarum Regibus acceperant, alterum iidem usurparunt, ad demerendos sibi Græcos, qui Asiam, Syriam, Mesopotamiamve incolebant, tertium à Senatu sociis & amicis Regibus tribuebatur: item de capillorum cultu apud Parthos, & de eorum capitis ornamentis mithrâ, & pileis. Sequuntur disquisitiones in nummum Agrippæ Philoclaudii in quo celeberrima duo Judæorum festa, Tabernaculorum & Pentecostes, designari videntur; in titulum Regis Imperatoris, qui in Tryphone & Tigrane occurrit; in Tiaram & Cidarim: quas ubi absolvit, varias Regiones percurrit, & qui in singulis regnaverint breviter indicat, in nonnullis tamen, ubi è nummis emendandi auctores, ac restituenda rerum gestarum historia, immoratur, ut in Asandro & Sauromata Bosporanorum Regibus, Amastride Ponti Reginâ, Philetæro Pergameni Regni fundatore, Cassandro, Idrieo. Dissertationem denique concludit accuratissimâ explicatione aliquot nummorum, in quibus cum alia notatu digna visuntur, tum mentio fit Solymi, & Eurypili Heroum, Homeri, & Magistratuum qui Prytanes dicebantur.

Sextâ Dissertatione ostendit Spanhemius, quam facem Romanæ Reipublicæ Historiæ præferant nummi veteres; in quibus non gentes solùm & familiæ in Historicorum scriptis nobiles, sed etiam eæ quarum memoria penè intermortua erat, nonnullæque omnino ignotæ occurrunt: quorum ope non tantum communia gentium nomina, sed etiam prænominum & cognominum appellationes, quibus gentes in familias, & familiæ in plura capita apud Romanos distinctæ sunt, deprehenduntur; qui gentium singularum originem & insignia: qui Magistratus & dignitates Quiritium, & officia, atque ex iis quædam aliunde ignota: qui gesta præcipua familiarum & illustrium togatorum complectuntur: in quibus denique legum latarum, operum publicorum, Legionum Romanarum memoria consignata est. Porrò in hoc latissimo, ac propè immenso eruditionis campo quantum exultet doctissimi viri oratio facilè intelligetur: sed ubi de propriis nominibus Gentium, familiarum, singulorum, de prænomine sive uno sive multiplici, de variis cognominibus cùm virorum, tum mulierum differit, eorum originem & gradus ita explicat, & plerosque scriptores qui idem argumentum olim tractarunt, adeo apertè & planè interpretatur, si quâ in re dissentire inter se videntur, ut nihil accuratius confici posse videretur, nisi longè plura deinde in eodem argumento præstita ab eo fuisse sciremus. Elegantissima etiam est de cognominum origine, sive appellationum ratione disputatio, perinde atque sequentes de variis muneribus publicis, quorum insignia, & eximia monumenta plerumque profert; verùm sufficiet monuisse, eandem in singulis hujus dissertationis partibus, quam in superioribus scribendi rationem secutum esse, hoc est nihil prætermisisse quod vel minimam cum argumentis quæ tractabat affinitatem aut cognationem habere videretur, si quid deprehendisset ab aliis omissum.

De septimâ Dissertatione perpauca dicenda sunt, in quâ eruditissimus vir in eam unam curam & cogitationem incumbit, ut probet continuam aut profectò minùs interruptam Cæsarum & Augustorum seriem alibi quàm in nummis frustrà quæri: nemo enim à nobis expectat ut moneamus, si quis ab illo indicatus sit Augustus minùs notus è libris; vel ut Augustarum seriem post illum retexamus; haud magis quàm cæteras Augustorum necessitudines, quas natura, aut ejus subsidiaria adoptio Cæsarum familiæ inseruit: quanquam ibi quoque plurima summâ cum animi voluptate legimus de honoribus mulierum apud Romanos, de earundem sacerdotiis, de carpentis, de Liviâ, eâdemque Juliâ, de Antinoo Heroë & Deo, aliaque aut vulgaria, sed novâ ratione pertractata, aut omnino nova.

Octava Dissertatio versatur circà titulos & honores Augustorum & Cæsarum, quibus maximam lucem affulgere è nummis ut demonstret vir doctissimus, disputat; primùm de titulis qui Candidatis Imperii tribui olim solebant, hoc est, de Cæsaris, Principis Juventutis, & Nobilissimi appellationibus, quarum omnium, simulque Sacerdotii Cæsarum originem, & rationem è nummis & auctoribus luculentè declarat: deinde de appellationibus omnibus fermè Imperatoribus communibus, Cæsaris, Augusti, Imperatoris, Pontificis Maximi, Consulis, Proconsulis, Patris Patriæ, Pii, Felicis, Domini, quarum vim, rationem, originem, & gradus quibus conferri solebant, eâdem ratione explicat, admistis nonnullis de Diademate Cæsarum, de variis Sacerdotiis, de Processu Consulari, de Patris & Matris appellationibus, de Feli-

citate urbium: poſtremò de cognomentis nonnullorum Auguſtorum peculiaribus, ſive à Diis petita fuerunt, ut Olympii & Herculis in Hadriano & Commodo, Romuli in eodem Commodo & Antonino Pio, Herculis in Severo & Val. Maximiano, &c. ſive à Victoriis & titulis devictarum gentium deſumpta ſunt, ut Germanici, Parthici, Francici, Alamannici, &c. ſive denique affectûs, aut affinitatis ſuſcepta ſunt ab illis nomina parandæ benevolentiæ, aut in grati erga deceſſores animi ſignificationem: quo ſpectat Antoninorum nomen tantopere celebratum in monumentis Hiſtoriæ Auguſtæ.

Supereſt nona Diſſertatio ſuperioribus non minùs elegans & erudita; ſed hujus duæ partes ſunt. In primâ oſtendit Spanhemius, Cæſarum acta quæque illuſtria domi & foris nullibi luculentiùs, quàm in eorum nummis depicta reperiri: nec ejus argumenti præſtantiam continuo elevari aſpectu aliquot nummorum obſcænorum quos Antiquarii, nullo ſatis certo auctore, Spintriis Tiberii adnumerant; hos enim & paucos numero eſſe, & rariſſimè occurrere in tantâ & paratâ copiâ præclarorum nummorum; in quibus ſcil. conſignata eſt memoria Coloniarum ſub ſingulis Principibus deductarum; earumque ac cæterarum urbium jura expreſſa, ſi ſacræ, aut Aſyli fuerunt, ſi libertatem & ſuas leges habuerunt, ſi concordiam & communionem inter ſe ſolennibus pactis ſanxerunt, aut identidem renovarunt: qui munificentiam & gratuita beneficia Urbi, aut Provinciis à Cæſaribus conceſſa, de quibus altum ſæpe eſt apud ſcriptores ſilentium, prædicant, ut à Caio Ducenteſimam, à Galbâ Quadrageſimam, à Nervâ Vehiculationem Italiæ remiſſas, ut ab eodem Nerva calumniam Fiſci Judaici ſublatam, ut ab Hadriano reliqua vetera H S. Novies Millies abolita: (cujuſmodi fuerint hæcce beneficia, fusè & accuratè docet vir doctiſſimus, perinde atque jura urbium ſuperiùs nominata) qui eorundem Principum liberalitates, congiaria Populo Romano data, Donativa, Largitiones; necnon Providentiam in peragrandis Provinciis, qui denique Reges ab iis datos variis gentibus, expeditiones ſuſceptas, adquiſitas Provincias, triumphos, adlocutiones, varios exercitus, & eorum decora, pacis fœdera, ludos, opera publica complectuntur: adeo ut ex iis veram Imperii omnium maximi magnitudinem æſtimare nobis hodie liceat.

In altera nonæ Diſſertationis parte exhibet Spanhemius ſpecimen utilitatis nummorum in Chronologiâ, oſtenditque plurimum eos conferre ad Faſtos & acta Cæſarum ordinanda, ad conficiendam barbarorum Regum ſeriem, eorumque annorum calculum rectiùs, quàm à pleriſque Chronologis factum fuerat, ſubducendum: ad æras Seleucidarum, nobiliſſimarum Urbium, Imperatorum, Coloniarum, & alias quaſdam peculiares, ut quæ à novo Templo Jovis Capitolini deducitur in aliquot nummis Græcis Flaviorum: quorum omnium dum exempla profert, nemo non intelligit plurima ab aliis minùs rectè prodita hîc emendari.

In tertiâ parte eandem operam Geographiæ impendit, aut etiam fortè majorem, tametſi quæ ad eam pertinerent plurima jam tradiderat in decurſu præclari operis. Primùm enim retenta eſſe docet in nummis Civitatum inſignia, unde origines ſuas indicarent: deinde conſignata ſæpè in iis fuiſſe conditorum nomina; & jura ac privilegia, quibus gaudebant, cùm alia ſuperiùs memorata, tum Primæ & Metropoleos, inter quæ nonnihil diſcriminis intercedere: iiſdem locorum ſitum præclarè indicari, ac velut in conſpectu poni: item oppida & loca parum nota, & quæ aliunde habitata neſciremus,

in

in nummis ſignari: denique petendas ex iiſdem locorum orthographiam & gentilium rationem; in quo ſtudiorum genere ne tyrones ad eoſdem ſcopulos illidant, ad quos viri alioqui doctiſſimi impegerunt, ſex Canones tradit, ad quos exigi debet omnis ratio & diverſitas nominum Geographicorum, quæ in nummis frequens occurrit. Atque hæc neceſſarium viſum eſt monere de alterâ editione operis omnium utiliſſimi, in quo haud pauca numiſmata viſuntur, cælata ab artifice, ut quidem ipſe Spanhemius monebat, haud valde præſtanti in hac arte, ut nos comperimus, imperitiſſimo. Verùm tertia ejuſdem Editio à clariſſimo viro deinde ſuſcepta eſt, in quâ cùm multo plura numiſmata, & quidem accuratiùs ſcalpta occurrunt, tum ſingulæ Diſſertationes, ne in immenſam molem ob varia, & ea quidem præclara additamenta creſcerent, in duas pluresve diſtractæ ſunt. Primum earum Diſſertationum volumen anno 1706. prodiit,

Diſſertationes de præſtantiâ & uſu Numiſmatum antiquorum.
Londini 1706. fol.

ac novem Diſſertationibus conſtat, quibus non ea ſolum quæ primis quinque diſſertationibus tradita antea erant, pleniùs pertractata, ac pluribus nummis illuſtrata, verùm etiam compluria nova complectitur.

Scilicet in eâ quæ alterius Diſſertationis pars fuit, nunc tertia Diſſertatio eſt, de Morali diſciplinâ, hæc addidit; ad eam non inutiles eſſe nummos Græcarum urbium; utpote in quibus & Magiſtratuum à quibus ſingularum res adminiſtrabantur, & Senatûs ac Populi mentio frequens occurrit, ut inde quod apud eas, Magiſtratuumne, an Optimatum, an denique populare regimen obtinuerit, edoceamur: ex iiſdem nummis intelligi, quibus rectoribus variæ Provinciæ ſub Romanorum Imperio obtemperarunt; ac præterea quo non obſequio duntaxat, ſed cultu & religione Romam ipſam, Senatum ac Imperatores proſecutæ ſunt: conſignata etiam in his fuiſſe varia urbium jura & privilegia, earumque inter ſe fœdera, ſocietates & communionem: poſtremo virtutum quarumdam ſymbola hîc expreſſa conſpici.

Quarta Diſſertatio nova quædam habet, de Elephantibus in ludis ac triumphis Romanorum, ac de piſcibus Phocâ & Phocænâ: in quintâ verò, quæ ejus pars olim fuit, de fabuloſis animalibus, inſtituta eſt diſputatio de Harpyis; perinde atque in ſextâ, quâ plantæ illuſtrantur, de Dictamno.

In ſeptimâ cùm omnia quæ quinta alterius editionis Diſſertatio complectebatur, novis acceſſionibus illuſtrantur, tum etiam ſeries & æræ Macedonum Regum, & Seleucidarum accuratiſſimè enarrantur. In octavâ, eadem diligentiâ Arſacidarum, ac cæterorum Regum memoriam renovavit vir eruditiſſimus: & ad Arſacidas quidem adjecit diſputationem de Candy, regiâ eorum veſte: deinde verò recenſuit Reges Cappadociæ, Ponti & Boſpori, Thraciæ, Pergami: quibus ſubjunxit Cariæ ſive Dynaſtas, ſive Reges, Herodiades, Abgaros Edeſſæ, eos qui vulgo Mauretaniæ Reges habentur, revera Numidiæ fuerunt, Siciliæ Tyrannos ac Reges, ac denique Gothorum Principes.

De nonâ Diſſertatione pluribus dicendum eſt, quod eam Spanhemius, collectis quæ in priori editione ſparſa erant, plurimiſque aliis obſervationibus adjectis, confecit. Cum enim demonſtrare vellet, nummos ad urbium non minùs, quàm ad Regum Hiſtoriam utiles eſſe ac neceſſarios; variis,

& luculentis exemplis oſtendit, primùm antiquæ urbium originis haud pauca, & obſcura extare in earum nummis documenta; deinde quæ ſingularum jura & privilegia fuerint, vix aliunde diſci poſſe; poſtremo earum Magiſtratuum nomina, quæ plerumque à ſcriptoribus prætermiſſa ſunt, in nummis reperiri. Et ad originem quidem urbium hæc notavit; in integerrimis illis veteris ævi monumentis occurrere & primævas urbium appellationes, & nomina conditorum, qui ſæpe conſecrati fuerunt: quas in urbes coloniæ Græcæ deductæ fuerint, haud aliunde meliùs intelligi; quod eæ communia habuerint cum matribus ſuis inſignia, eoſdem loci præſides coluerint, eademque ſacra, quæ antiqua vel major patria, peregerint; atque horum omnium monumenta ſuperſint in nummis: poſtremo quæ urbes plurimas colonias deduxerant eas interdum curaſſe, ut ne ea laus interiret aut oblitteraretur; quam in rem profert & explicat nummum Heracleæ in Ponto, quæ ſe Matrem Coloniarum dicit. Quod ad jura urbium ſpectat, eas quæ Colonias deduxiſſent, Metropoles propriè fuiſſe demonſtrat; ſed fuiſſe etiam Metropoles alio, & eo quidem vulgari intellectu, cùm in Romano Imperio, tum antequam huic acceſſiſſent Græcia & Aſia: eas porrò recenſet, & ſi cujus Provinciæ duæ pluresve Metropoles fuerunt (fuerunt autem haud paucarum) de eo lectorem monet, & ſingularum, ac præſertim earum quæ in Proconſulari Aſiâ fuerunt, conditionem inveſtigat. Eâdem ratione deinde illuſtrat, quæ ad Primatum urbium pertinent, ſimulque de Πρώτης & Δευτέρας appellatione in nummis Macedonum; necnon de nummo ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΕΒΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ. diſputat. His ſubjunguntur urbes quæ Ἱεραὶ, & Ἄσυλοι, aut quæ Ἱεραὶ tantum, quæ liberæ, quæ Αὐτόνομοι, quæ Ναυαρχίδες fuerunt, quæ omnia plerumque ſunt à ſcriptoribus prætermiſſa; earumque appellationum vim & proprietatem planè & apertè explicat eruditiſſimus vir. Quod denique pertinet ad Magiſtratus Urbium Græcarum, quænam munera aut dignitates fuerint eorum, qui Ἄρχοντες, aut Στρατηγοὶ, aut Πρυτανεῖς, aut Γραμματεῖς, pro locorum conſuetudine dicebantur, fusè exponit; de Sophiſtis qui varios Magiſtratus geſſere diſputat; & poſtremo qui Ἐπιμεληταὶ, aut Ἐπίςαται dicti olim fuerint inveſtigat.

Alterum Diſſertationum Spanhemii volumen Amſtelædami prodiit anno ſuperiori, Iſaaci Verburgii curâ, & quatuor Diſſertationibus conſtat, quæ totidem alterius editionis Diſſertationes repræſentant, ſed ita auctas ut novum hoc opus videri poſſit.

Harum Diſſertationum prima, quæ univerſi operis decima eſt, circà nummos Conſulares tota verſatur, & quatuor capita complectitur. In primo, nummorum ope Familias Romanas aliquot aliunde ignotas, Crepuſiam, Fabriniam, Minciam, Trebaniam, Cipiam, &c. ignota in Familiis quibuſdam cognomina, in Liciniâ Cæcinarum, Norbanorum in Juniâ; Gentium ſeu Familiarum origines & inſignia è tenebris erui demonſtrat Ill. vir. In altero capite, ut eam utilitatem quam nùmmi ad cognoſcenda Familiarum nomina afferunt, patefaciat, colligit ac ſub certis quibuſdam titulis collocat ea quæ ad iſtam concertationem pertinentia ſubinde deprehendit, & in Prænominibus quidem hæc ferè docet; fuiſſe illa Romanis in uſu ab ipſis Romæ incunabulis; à patribus ad filios, ac nepotes natu majores vulgò tranſiiſſe: quædam fuiſſe quibuſdam familiis peculiaria, & quidem duplici ratione; primâ, quòd duo tantum triave, nec temerè alia certæ

familiæ usurpaverint; alterâ, quod prænomine quodam una gens usa sit: hujus generis fuisse prænomen Appii in Claudiâ familiâ, ac Servii in Sulpiciâ, quæ deinde gentilitiorum nominum vicem obtinuere hactenus, ut gentilitio nomini conjuncta, prænomina adhuc essent; ab eodem disjuncta, pro nomine ipsa haberentur, iisque prænomen alterum præfigeretur: ac v. c. *Lucius Servius Rufus* diceretur idem, qui *Servius Sulpicius Rufus* aliàs: quæ in certâ quâdam gente cognomina fuerint, ea interdum fuisse prænomina vel in ejusdem gentis familiâ quadam, vel in alterâ gente: ita *Paullus* Æmiliæ gentis cognomen, Lepidorum & Regillorum prænomen nonnunquam fuisse: eodemque prænomine usam Fabiam gentem; ita Lentulis prænomen *Cossus* quandoque datum, quod in eorum gente Corneliâ cognomen esset: in Valeriâ verò Messallas *Volusus* & prænomen & cognomen habuisse: ita denique *Agrippa*, *Mamercus*, *Tullus*, variarum familiarum cognomina fuisse, cum olim mera prænomina fuissent. Quæ sequuntur de prænominibus in quibusdam familiis damnatis, ac de prænominibus & cognominibus mulierum non moror, quia ex nummis haud ita multum illustrantur; sed ex iis quæ ad cognomina spectant varia extudit Eruditissimus vir: non ea solum quæ apud scriptores habentur, sed etiam ignota aliunde, aut certè parum cognita Gentium Romanarum cognomina in nummis consignata esse: in iisdem perinde atque in libris descripta esse altera cognomina, prioribus addita scilicet, quo liquidiùs constaret de discrimine familiarum quæ non ex eâdem gente solùm, sed ex eâdem etiam in eâ stirpe profluxerant; in iis verò denariis quæ duo cognomina exhibeant, prætermissa esse gentium nomina; postremo tria interdum cognomina Quiritibus adtributa esse; quæ à scriptoribus cognomina dicantur, perinde atque prima, non ut à Grammaticis agnomina. Subjuncta est disputatio, utrum, prænomen an cognomen, proprium fuerit Romanorum nomen; quæ quidem, ut verùm dicam, tota est de nomine, sed accuratè Spanhemius prænomen tandiu fuisse Romanis proprium nomen, quandiu gens aut familia cognomine caruit, ut Vitellia; verum si quod fuerit in gente vel familiâ cognomen, fuit autem in plerisque, id proprium nomen censeri debere, si nummis fidem adhibemus. Ad veritatem haud minus exacta quæ sequitur concertatio de origine cognominum, quæ à notis & partibus corporis, à muneribus, & moribus, à rebus gestis indita sunt; inter quæ non pauca vel parum decora, vel etiam contumeliosa monumentis haud minus insculpta, nec minus ad eorum à quibus incepere posteros transmissa esse monet vir doctissimus, quàm ea quæ viri quidam nobiles rebus magnis gestis pepererunt: præterea que in iis fuisse plurima quæ femininâ positione mares significarent. Varia porro hîc congesta sunt quæ ad Scipionum familiam illustrandam pertineant, in quibus tamen humanitùs quiddam Spanhemio accidit, dum aliud agens Scipionis Africani & Scipionis Æmiliani parentes confudit; ad hæc de *Africani*, & *Maximi* cognominibus in variis familiis, de *Magni* cognomine in Pompeiâ, & Pompeii è filiâ nepote Cinna, de duobus Syllæ cognominibus, *Felicis* nimirum & *Venusti*, quorum alterum in nummis descriptum est, alterius symbola tantum consignata sunt, neutrum transmissum est ad posteros, quippe qui non *Felices*, sed *Fausti* dicti sint; haud magis quam *Pii* cognomen, quod Metelli Numidici filius tulerat: sed hæc, & alia de variis modis, quibus Romani patrum naturalium & adoptivorum nomina & cognomina

prænominave inſimul conjunxerint, cum in iis brevitas obſcura ſit, indicare ſuffecerit. Tertium caput eſt de Dignitatibus Populi Romani quæ in nummis conſignantur; & in Sacris quidem haud ita multum immoratus eſt Spanhemius; ſed Ordinarias mirum in modum illuſtrat; primùm omnium, ſupremum inter liberæ urbis Magiſtratus Conſulum faſtigium, cujus inſignia fuere ſella curulis, faſces ac ſecures, lictores; de quibus varia ſcriptorum loca perobſcura, & ἐναντιοφανῆ explanavit, & inter ſe quàm ſolertiſſimè fieri poteſt, compoſuit: deinde Cenſuram, Magiſtratum ἀνυπεύθυνον, omnium maximè ſacrum, ad quem de tranſvectione Equitum, & luſtro nonnulla indicat è nummis: tertio loco Præturam, Conſulari dignitati proximam, in quâ docet è nummis, Prætori Urbano ſex faſces ſine ſecuribus præferri ſolitos, cæteris Prætoribus extrà Urbem totidem cum ſecuribus, Præfectos Urbi pro Prætoribus à Cæſare conſtitutos Prætoriæ dignitatis inſignibus uſos eſſe; Prætori Urbano conceſſam poteſtatem celebrandi ludos Apollinares, Apollini ſcil. ac Latonæ ejus matri, non verò etiam Dianæ ſacros; quod cum fefelliſſet nobiles Antiquarios, eos ludos videre ſibi viſi ſunt in nummis qui Ludorum Sæcularium memoriam poſteritati propagarunt; in illis præbitos Circenſes quorum monumenta eſſe celetum ſive ſingulatorum, bigarum, aut etiam quadrigarum imagines; exhibitam etiam venationem; editos etiam à Prætore Urbano ludos votivos; poſtremo omnium fermè ludorum curam Prætoribus Cæſarum imperio delatam fuiſſe. Quartum locum obtinent Ædiles, Curules quidem, à quibus ludi ſanctiſſimi maximâ cum cæremoniâ fiebant Cereri, Libero, Liberæque Cereales, Floræ Matri Florales, Jovi, Junoni Minervæque Romani, Idææ Matri Megalenſes Scenici, quorum extant adhuc, ut & annonæ ab iiſdem curatæ, præclara monumenta; Plebeii verò, quibus ſola fermè Annonæ curatio conceſſa eſt; & quidem ita, ut interdum in Provincias ad frumentum emendum Quæſtores ex Senatuſconſulto mitterentur. Ædilitiam dignitatem excipit Quæſtorum munus, qui vel Urbani fuere, & Ærarium provinciam obtinuere, vel in Provincias miſſi ſunt, illicque faſces ſemper contrà quàm Urbani habuerunt, etiam ſecures, cum pro Prætore aut pro Conſule præfuerunt. Poſtremo nonnulla monetur lector de III.viris & IIII.viris Monetalibus, indicanturque urbes quæ permiſſu Imperatorum & Proconſulum monetam à ſe cuſam teſtatæ ſunt. In extraordinariis Magiſtratibus brevior eſt Spanhemius, quòd eorum nuda fermè nomina exhibeant nummi veteres; ſed horum genera duo fuere; intrà Urbem Dictatoris, Triumvirorum R. P. C. Tribunorum Militum Conſulari poteſtate: extrà urbem Proconſulum & Proprætorum, quorum alii cum militari tantum Imperio ſine Magiſtratu in Provincias mittebantur, alii Magiſtratus Populi Romani erant; Legatorum Proconſule, aut Proprætore, Legatorum Auguſti, Præfectorum Claſſis & Oræ maritimæ; illicque cum de aliis compluribus obiter, tùm de Imperatoris appellatione accuratiſſimè diſputatur. Quartum caput complectitur quædam in Familiis Romanis belli ac pacis decora, quorum memoriam nummi ſervarunt, pacis quidem, opera publica, velut Baſilicam Æmiliam, Puteal Libonis, Roſtra vetera ac nova, Comitia duo, Villam publicam, Vias munitas, Aquam Marciam, in quibus illuſtrandis, cum multa ab aliis aut ſecus obſervata, aut prætermiſſa ſint, ſingularem viri doctiſſimi diligentiam mireris licet: pacis etiam decora fuere, & quidem

dem maximè insignia leges, è quibus Cassia & Cœlia Tabellariæ, ac Porcia de Provocatione strictim explanantur, item fœdera, quæ non à Patre Patrato solum, ut opinabatur quidam vir doctus, sed etiam à Fecialibus feriebantur; ac denique signa restituta. Quod ad bellicam laudem spectat, ejus plurima esse monumenta in nummis observat vir eruditissimus; quippe è quâ maximum Romanis decus quæsitum semper fuerit; in iis igitur victoriarum & triumphorum memoriam servatam esse, nec omissam esse ovationem, de quâ nonnulla minùs rectè ab aliis tradita sint; illic etiam depicta esse tropæa, inter quæ maximè memorabile esse illud L. Æmilii Paulli, in quo ter triumphasse dicitur, & opima Cossi de Tolumnio, ac Marcelli de Viridomaro spolia; postremo quædam in iis esse singularis Romanorum virtutis exempla. Sequuntur duo veluti parerga, quæ tamen ad disciplinam militarem pertineant: primo, Spanhemius illustrare conatur nummos tres, in uno Vaala quidem, sive Umonius sive Numonius vallum tutatur; alter Licinii Imperatoris, vallum quoque exhibere videtur; in tertio T. Didii, victoriam de Servis ab illo duce relatam commendari existimat; sed qui hoc volumen edendum curavit Isaacus Verburgius, vir profecto doctissimus, Spanhemii conjecturis assensum non præbet, ut in Præfatione videre est; altero Parergo disputatur de duobus nummis M. Antonii, in quo Cohortium Prætoriarum & Cohortis Speculatorum mentio, ac signa militaria inter se diversa insculpta sunt.

Undecimæ Dissertationis tria sunt capita; primo series Augustorum è nummis illustratur, sed hîc haud fermè magis quàm cum de alterâ editione ageremus, immorari animus est, quòd pleraque leviter perstringuntur, ac de iis qui vel Trajani Decii ætate, vel deinde imperarunt, eadem quæ Spanhemius, aut etiam paullò plura, quæ nummorum ope deprehendere licuit, ipsi observavimus; de hoc tamen celandus non est lector, hîc de Gordianis, tres an quatuor fuerint, quæri; singulisque in utramque sententiam argumentis accuratissimè perpensis, tres fuisse asseri; præterea viro doctissimo Hostilianum Trajani Decii generum potius quàm filium fuisse videri. Quod verò idem monet Tiberii Tyranni Constantiniano ævo memoriam in nummo consignatam esse, vereor ne eum quidam minùs diligentes fefellerint, nummusque ille haud diversus sit ab aureo, quem è Regio Galliarum Thesauro exhibuimus in Tib. Constantino: DN COSTANTINUS (sic) P P A. in aversâ parte VICTORIA TIBERI AUG. In altero capite colligit Spanhemius seriem & historiam Augustarum è nummis; monetque interdum non uxores Principum solùm, sed etiam matres, avias, filias, neptes, sorores, sive virgines essent, sive privatis nuptæ, Augustas dictas esse; nonnullas post mortem inter Augustas, etiam inter Divas relatas esse: inter utrasque Domitillam Vespasiani adhuc privati uxorem; Liviam post Augusti mortem, vel Liviam vel Juliam, etiam Augusti filiam & Sacerdotem dictam, eandemque pro Junone habitam; sed Juliam Augusto natam, Agrippæ conjugem, Venerem quandoque appellatam esse, nunquam Augustam. His adjuncta sunt spicilegia non contemnenda de flaminiis ac sacerdotiis Augustalibus, ac de carpentis à mulis vectis; quæ postquam absolvit Spanhemius, seriem Augustarum ita exequitur, ut simul rarissima quæque numismata exhibeat, & quæ in iis paullo obscuriora sunt, tam aptè quàm breviter explicet. Superest tertium caput, in quo liberi quidam & adfines Augustorum reviviscunt,

nec vitam ſolum, ſed ſplendorem etiam ſuum recuperant: hos inter conſpicui ſunt Agrippa invictus bello, ejuſque liberi Caius & Lucius, Nero Claudius Druſus, qui Cæſar Auguſti filius in nummo Græco dictus eſt, Druſus & Germanicus ille naturalis, hîc adoptivus, Tiberii filii; Germanici liberi Nero & Druſus; Claudii etiam & Vitellii Imperatorum liberi, ac Trajani pater Trajanus, in quorum nummis explanandis eandem, quam in Auguſtarum, operam impendit. Hos ſequitur Hadriani catamitus Antinous, de cujus cultu ita diligenter diſſerit, ut nihil ſuprà, ſingulaque ejus nummorum ſymbola quâ ratione in eum convenerint aperit, adductis ad eam rem maximè appoſitis ſcriptorum locis, ac ſimul quid fuerit ΗΡΩΣ & ΑΓΑΘΟΣ ΗΡΩΣ. edocet. In Galerio Antonino, & Annio Vero filiis, illo Pii, hoc Marci deſinit diſſertatio, niſi quòd natos Commodo è Criſpinâ liberos monetur lector.

Duodecima Diſſertatio ſuperiori operoſior eſt, quod in eâ Spanhemius depugnandum ſibi eſſe exiſtimavit cum viro quodam pereruditо, ac ingenio præſtanti, qui ut Hiſtoriam Auguſtam reſtitueret, confecit novam: hujus varias conjectationes in ſuperioribus Diſſertationibus ſubinde profligaverat vir doctiſſimus, ſed in quibus ſumma victoriæ non conſtaret; hîc verò ipſa adverſarii caſtra, hoc eſt principia quibus Hiſtoria ab eo confecta veluti vallo munitur, ſummâ vi expugnare conatur. Atqui nonnullos reperimus, quibus Spanhemius vires ſuas in ventum effudiſſe videretur, quòd vincere voluerit authoritate Scriptorum, quos ſibi adverſari Harduinus ultrò profitetur. Quibus referimus, primùm Spanhemium non tam laboraſſe ut vel confutaret Harduinum, cujus acumen & eruditionem merito ſuſpiciebat, vel eum reconciliaret cum Hiſtoricis, quibuſcum in gratiam illum rediiſſe exiſtimabat, quàm ut cæteros à novis Hiſtoriarum figmentis comminiſcendis deterreret; deinde eam quæ maximè appoſita ad Harduinum refellendum ratio eſt, quæ in eo conſiſtit, ut demonſtretur nummos Harduino non favere, quandoque etiam adverſari, à viro diligentiſſimo non neglectam: ſed ad rem. In hac Diſſertatione colligit Spanhemius quæ pertinent ad titulos, qui vel deſignatis Imperii heredibus, vel Imperatoribus ipſis tribuebantur, vel utriſque communes erant. Hujus poſtremi generis fuit *Cæſaris* appellatio, quæ in Auguſto, aliiſque ad Galbam uſque cognominis locum ita obtinuit, ut ſimul aut ſummæ dignitatis, aut proximi ad ejus ſucceſſionem gradûs titulus foret; at finitâ Juliorum Claudiorumque domo hereditarium cognomen eſſe deſiit. Cæſaris appellationi ſubjunctus eſt *Principis Juventutis* titulus, quem nobiliſſimis adoleſcentibus liberâ Republicâ conceſſum fuiſſe hîc monemur; fuiſſe enim tres equitum turmas, quibus præfectos fuiſſe *Seviros*, & qui trium turmarum Juniorum primæ præeſſet, eum Principem Juventutis dictum, habitumque pro Equeſtris ordinis ductore cùm aliàs, tum in decurſionibus & Trojæ ludicro. Additur hæc intrà non ſtetiſſe delatam Principum liberis eam appellationem, è nummiſque conſtare Principes Juventutis tam pedeſtris quàm equeſtris militiæ duces fuiſſe; hoc quoque addi potuit, non Cæſares ſolum, verùm etiam Auguſtos Principes Juventutis appellatos interdum in nummis fuiſſe. Poſtremo inſtitutum eſſe docet Spanhemius, ut Cæſares in plurima, vel etiam omnia ſacerdotum Collegia cooptarentur, vel ſuprà numerum; quod nobiliſſimis quibuſque ſacerdotia decerni moris erat Romæ, ac præterea quod ut cætera

omnia, ita etiam ſacra in ſuâ poteſtate habere volebant Principes. Hæc de titulis ſecundi faſtigii : inter appellationes ſummæ poteſtatis prima ſeſe offert *Cæſaris*, altera *Auguſti*, cujus ea vis erat, ut Principes dum adhuc colerent terras, ipſo nomine ac titulo conſecrarentur : hac Harduinus deſignari volebat imperium in Provincias quaſdam à Senatu conceſſum, quod, ne ultra vicenos annos prorogaretur, diligenter cautum erat : eâdem Spanhemius non peculiarem quandam poteſtatem aut Imperii partem, verum dignitatis ſplendorem declarari ita demonſtravit, ut quæ argumenta ex nummis petivit, non quidem admodum firma, ſi aliâ probatione deſtituantur, ſed iis tamen quæ indidem protulit ejus adverſarius, multo probabiliora videantur. Haud ſpernenda quæ ſequuntur de duobus tribuſve ſimul Auguſtis, ac de præcipuâ unius, ac maximè Diocletiani contrà eundem adverſarium, poteſtate, tametſi in Caro ac ejus filiis mirè fluctuet doctiſſimus vir inopiâ veterum nummorum : quòd verò in nummo GRATIANUS AUG G AUG. cum probam lectionem *Auguſti Gener Auguſtus* tradidiſſet, ac maximè accommodatis argumentis firmaſſet, alteram *Auguſti Auguſtus* finxit, perinde ac ſi tres Auguſti ſimul nominarentur, duo æquâ poteſtate, Gratianus ipſe ac Valens, tertius minor ac nomine tenus, Valentinianus Jun. nemo mirabitur qui noverit, nullum eſſe tam egregium corpus in quo non ſit nævus aliquis. Subjungit Spanhemius Auguſti dignitatem in nummis Græcis promiſcuè cùm Latinâ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ. tùm Græcâ ΣΕΒΑΣΤΟΥ. voce appellari, adeo ut diſcrimen inter has duas voces ne ſuſpicatus quidem videatur : quoddam tamen fuiſſe hactenus obſcurum, indicant nummi in quibus Principes Αὔγουστοι Σεβαστοὶ dicuntur, quales nonnullos in ſerie noſtrâ reperies. In ſequenti verò concertatione de Principum dignitate, ut nummis magis inſtructus fuit, ita laudabilior eſt ejus opera ; illicque an quidquam vel ad illuſtrandum veterum uſum, vel ad tuenda, ac inter ſe & cum nummis componenda ſcriptorum loca, deſiderari poſſit neſcio. Auguſti appellationem excipit *Imperatoris* titulus, quem duplici ratione uſurpatum à Principibus conſtat ; primâ ; prænominis ut plurimum vice, ut ſummum in orbe Romano imperium ; alterâ, vice cognominis, & quidem ſæpè iteratum, quo partæ de hoſtibus victoriæ decus deſignarunt : ſed cum Imperatorem Harduinus eum eſſe diceret, qui exercitui cuidam ſummo cum imperio præfectus eſſet ; & cum duo ſimul Imperatores erant, habuiſſe unumquemque Imperatorem ſub ſe militantem exercitum ; in iis refellendis exultat ac triumphat Spanhemii oratio, cum è nummis oſtendat, eos fuiſſe Imperatores, quos ejus adverſarius fuiſſe negabat ; Imperatorem eundem eſſe quem Αὐτοκράτορα, hoc eſt ſupremâ pollentem in exercitibus & in rebus civilibus poteſtate ; ac denique Imperatores Βασιλεῖς dictos. Alia etiam hîc notanda occurrunt, Cæſares aliquot ante dictos Imperatores quàm Auguſtos ; primo omnium Julio Cæſari ſummum illum Imperatoris titulum conceſſum à Senatu fuiſſe ; Claudium *Imperatorem* XXVII. ob victorias idcirco appellatum, quod præter Romanorum morem ſæpiùs in uno bello nomen illud ſumſerit, idemque ab aliis Principibus deinceps factum ; ſed hæc præ iis quæ ſequuntur levia ſunt, in quibus Spanhemius, ut evincat rationem non habendam ejus opinionis quæ ſingulorum Principum Imperium intrà certum & à Senatu definitum tempus circunſcribit, demonſtrat, primùm ejus opinionis auctorem ſibi non conſtare, deinde nihil fermè ab eo prodi-

tum de illis, ut vocat, Triumviris quibus variæ Provinciæ post Neronis cædem commissæ sunt, quod non adversetur, aut nummis ab eo prolatis, aut principiis quæ ipse recepit. Quartus *Pontificis Maximi* titulus Imperatoribus concessus est, quo supremam sacrorum administrationem sibi à Senatu Populoque Romano commissam testabantur : hîc verò tria præstat vir eruditione præstans : primùm an Christiani Principes Pontificis Maximi titulum sumpserint quærit ; in eamque sententiam propendet, quam ipsi amplexi sumus, illud nomen ab iis aliquandiu retentum ut sacra pro suo jure moderarentur : deinde apud varios populos ostendit eosdem sacerdotes fuisse ac summos Magistratus ; tertio Imperatores Pontificis Maximi munia persæpe obiisse. Sequitur *Tribunitia Potestas*, de quâ cùm alia non injucunda cognitu hîc indicantur, tum quæ fuerint hanc inter ac Tribunorum Plebis potestatem discrimina ; simulque virum quemdam doctissimum frustrà commentum esse geminam Tribunitiam Potestatem, aliam in exercitibus, aliam in Provinciis, ostenditur. Supersunt tres perpetuæ Imperatorum appellationes, *Pii*, *Felicis*, *Patris Patriæ*, de quibus pro more suo differit Spanhemius ; at iidem *Consulatum* non διὰ βίου vel perpetuum, crebro tamen, & quidem statis ut plurimum temporibus iteratum suscepere, eorumque processûs Consularis memoria interdum in nummis expressa est. Hîc profectò nollem à Spanhemio mendacii dicam impactam sacro primi libri Machabæorum scriptori, dum adinventos ab adversario suo duos Orbis & Urbis Consulatus confutaret ; id enim quàm maximè alienum est ab eâ moderatione quam adhibuit cùm in aliis rebus, tùm in sequenti concertatione, in quâ sententiam suam de *Proconsulari* Principum *Imperio* vindicat, docetque triplicem Proconsulatum fuisse, primum Imperatorum, cujus ea vis erat, ut in Provinciis omnibus major iis quàm Præsidibus potestas esset ; alterum ejusdem generis, qui in magnâ Orbis Romani parte, & ad tempus quibusdam concessus est, ac intrà pomerium deponebatur ; tertium eorum qui in singulas Provincias cum Imperio ac Proconsulum nomine mittebantur, ut in iis ordinarii Populi Romani Magistratus essent. Atqui ille Imperatorum Proconsulatus raró in nummis apparet, rariùs etiam *Censoria Potestas*, de quâ tamen varia dici poterant, quæ ab aliis prætermissa Spanhemius diligentissimè collegit : sed qui Imperatoris ac Cæsaris locum in nummis Principum sequioris ævi obtinuit, *Domini* titulus, maximè obvius est : qui quidem jam inde ab Augusto tribui Augustis cœpit, sed ita ut eum aversati sint nonnulli, quidam ultro ambierint, plerique tribui sibi passi sint, nulli tamen ante Philippos, quorum numismata Spanhemii diligentiam fugerant, delatus sit in nummis nisi Græcis, in quibus ipsis cum non Δέσποται, sed Κύριοι dicantur, hinc apparet cur Julianus ille qui fidem deseruit Dominus nunquam non dictus fuerit in nummis, cum Δεσπότην se à Græculis appellari nollet, cujus rei causam à viro sagacissimo repertam non esse miror. Aurelianum deinde & Carum Deos ac Dominos dictos fuisse monemur dum adhuc viverent, tum Diocletianum & ejus collegam Maximianum Dominos, sed post addicatum Imperium ; itaque honoris hanc esse in illis, non potestatis appellationem ; postea perpetuum fermè in nummis titulum hunc occurrere, denique solam Δεσπότου appellationem in nummis consignatam esse. Tria supersunt titulorum genera illustranda ; primum nescio superbius an vanius, cum Principes vel Dii dicerentur, vel Deorum &

quidem

quidem Consentium nomina, vel inde deductas appellationes reciperent, ut nihil Deorum honoribus relictum foret; ac Deos quidem in Græcis urbibus dictos Augustos, Augustas, Cæsares ipsos evincunt nummi quam plurimi Augusti, ac Liviæ ejus uxoris, Tiberii, ejusque liberorum Drusi ac Germanici, Messalinæ etiam ac Neronis, qui adhuc Cæsar ΘΕΟΣ ΘΕΟΥΙΟΣ. dictus; at in Latinis nummis Carus *Deus ac Dominus*, Aurelianus verò *Deus ac Dominus natus* appellati sunt, si Spanhemium audis, adhuc vivi; & hic quidem *natus*, quo distingueretur à Sole, velut *Deo ac Domino Imperii Romani*, qui esset ἀγέννητος. Quod spectat ad nomina Deorum recepta, præter Augustas quæ Juniores Junones, ac Juniores Cereres dictæ, præter Caracallam & Getam, qui *novi* vel *Orientes Soles*, Nero etiam Apollo dictus, Hadrianus verò & Commodus, uterque Hercules Romanus: at quòd Diocletianum Jovem, Maximianum Herculem appellatos etiam in nummis fuisse hîc traditur, verum non est, saltem colligi non debuit è nummis qui hocce loco exhibentur, in quorum aliis Jupiter quidem & Hercules nominantur, sed ita ut *Augustorum*, non *Augusti* ipsi dicantur; in aliis Principes duo non Jupiter & Hercules, verùm primus *Jovius* appellatur, alter Herculius. Ad appellationes igitur à Deorum nominibus deductas referenda erant, inter quas conspicua est illa *Olympii*, quam primus Augustorum usurpavit Hadrianus, in cujus honorem ludi in Asiâ instituti sunt Olympii Hadrianei, ac post eum Commodus; item Σωτῆρος, & *Jovis* Φιλίϰ; ac denique *Optimi*, & *Optimi Maximi*. Alterum est titulorum à victoriis, vel devictis gentibus adsumptorum genus, quos dum recenset vir præstanti ingenio ac doctrinâ, simul quædam minus obvia docet de Alemanniâ: postremum eorum, quibus adfinitas & origo, veræ vel adfectatæ designabantur, quive parandæ benevolentiæ causâ, aut in grati erga decessores animi significationem suscipiebantur: de quibus breviter, nisi obscurè dici non potest. In titulis Diocletiano & Maximiano post abdicatum Imperium tributis desinit Dissertatio duodecima.

Quod ad decimam tertiam spectat, in eâ demonstrat Spanhemius multo plura in nummis rerum quæ ad Historiam Imperii Romani ac Imperatorum pertineant, quàm in Scriptoribus monumenta consignata occurrere; pietatis quidem Principum, Sacerdotia ab illis suscepta, inscriptiones quibus se in tutelâ Deorum esse declarant, vota nuncupata ac soluta, templa erecta, refecta, dedicata; eorundem munificentiæ ac Providentiæ, Congiaria populo Romano data, & instar perpetui congiarii Εὐθηνίαν, sive affluentiam Annonæ, Alimenta pueris puellisque ingenuis præstita, remissas à Caio Ducentesimam, à Galba Quadragesimam, Italiæ vehiculationem à Nerva, reliqua vetera HS. Novies Millies ab Hadriano abolita, sublatam à Nerva Fisci Judaici calumniam; quæ omnia vir doctissimus non recenset solùm, sed pluribus verbis explicat, ac tenebras quæ iis obductæ erant à nonnullis; discutit. Sequuntur quæ ad Romani Orbis administrationem propiùs spectant, constitisse eum è Provinciis, Urbibus liberis & Regnis: ut liberâ Republicâ, ita postquam omnia unus sub imperium accepit, fuisse Reges qui Imperii majestatem comiter colerent, eosque in tutelâ fuisse Augustorum, quorum effigies in nummis suis exhibuerunt: Reges aliquot gentibus à Principibus datos, à Trajano Parthis, ab Antonino Pio Armeniis & Quadis: libertatem Urbium ejusmodi fuisse, ut earum statum Augusti per Le-

gatos ordinarent; in Provincias verò missos fuisse vel Præsides vel Proconsules, de quibus non pauca observari potuerint in nummis, quibus præclara lux scriptoribus affunderetur, quæque hîc colliguntur. Ad eandem Romani Orbis administrationem referri debent Coloniæ, quas ad centum & viginti à Principibus deductas, plerasque à scriptoribus prætermissas, sibi notaverat Spanhemius; sed quòd idem argumentum Vaillantius occupavit, perpauca de illis, hoc est, ea quæ in superiori editione scripserat, novâ tamen luce perfusa, repræsentat: perinde atque de Ὁμονοίᾳ Urbium, de quâ jam multa in priori volumine, quâque vel sacrorum communio indicatur, vel hospitii, aut commercii, aut connubiorum jus. Quæ etiam diurnis actis mandari solebant, Adventus scil. ac Profectiones Augustorum, in nummis persæpe consignata sunt, ac præterea elogia quibus Urbem, & Orbem, varias Provincias & urbes, exercitus, Monetam restituisse dicuntur; indeque facilè intelligitur omissa in illis non esse belli acta, hoc est adlocutiones Augustorum, victorias, triumphos, trophæa, præterea virium Imperii, legionum, cohortium, exercituum commendationem; sed horum tantam esse copiam perspexit vir bono literarum natus, ut inde justum opus confici posset; quamobrem pauca quædam de his à vulgi cognitione remota indicasse contentus, enumeratione templorum quorundam celeberrimorum, quæ vel ab Imperatoribus extructa, vel in eorum honorem, cum in Urbe, tum in Provinciis condita sunt, absolvit immortale opus, cui cum addere vellet in tertio volumine quæ ad Religionem Gentilium, Consecrationem, & supellectilem veterum spectabant, fato functus est, & quidem ita immaturo, ut ne hoc quidem volumen polire potuerit, in quo ut non plus eruditionis, ita orationem magis tersam ac limatam profectò desideramus.

Alia Ill. Spanhemii opera nunc recensenda sunt, inter quæ eminet illud, quo Juliani Apostatæ Cæsares illustravit, Gallicè scriptum,

> *Les Cesars de l'Empereur Julien, traduits du Grec; avec des remarques, & des preuves illustrées par les Medailles, & autres anciens monumens.* Paris 1696. 4.

& auctoris famâ dignissimum; qui cum intellexisset, homines ita esse comparatos à naturâ, ut libris in scientiarum commendationem scriptis minùs moverentur, novam hæc studia promovendi rationem inire voluit, scriptorem nobilem arripiendo, in quo quidquid obscurum, aut obiter ac velut in transcursu dictum, aut ab aliorum denique scriptorum sententiâ dispar ac dissentiens animadvertitur, id omne è veteribus nummis illustraret, & incertis quidem fidem confirmaret, ac falsis demeret; obscuris lucem affunderet; in his verò quæ auctores in diversum trahunt, quid potissimum sequendum sit, demonstraret. Hinc profectò intelligis, nihil fermè hîc reperiri aut à Juliano scriptum, aut à Spanhemio adnotatum, quin illud continuo certissimis numismatum testimoniis confirmarit; verùm in hoc Commentario commendando haud opus est ut diutiùs immoremur; quippe in quo eandem secutus est scribendi rationem, quam in cæteris lucubrationibus, in quibus omnibus, ut id semel dicamus, mirari subit singularem quandam, atque omnia complexam eruditionem, prætereaque propè incredibilem memoriæ felicitatem cum acri & certo judicio conjunctam: quippe cui

ſcribenti ita ſemper opportuna adfuere cùm veterum ſcriptorum loca, tum etiam maximè appoſita numiſmata, ut in ſtatione quâdam parata, atque illum expectaſſe, quo juberet prodire loco aut tempore, videantur.

Nec verò aliter ſentiendum de eâ, quam tamen inter alias curas effuderat,

De Nummo Smyrnæorum, ſeu de Veſtâ & Prytanibus Græcorum Diatriba,

quæ Selectis Seguini Numiſmatibus ſubjuncta eſt anno 1684. in hac enim primùm de Amazonibus & Sophiſtis Smyrnæ in honore habitis diſputat; mox de Veſtæ cultu intrà parietes privatos & in Prytaneis plurima congerit antea obſcura & ſparſa: eam primam fuiſſe Dearum in Græcis & Aſiaticis Civitatibus; ſacra huic primùm, deinde Jovi facta; huic primum initiatos fuiſſe Græcos, cultam fuiſſe in Prytaneis ejus imaginem, ſive ſtatuam, cujus ſigna accuratè deſcribit: eandem denique præſertim nummorum ope demonſtrat, & Rheæ filiam, & Rheam, & Cererem, & Tellurem, & ignem fuiſſe. In Prytaneis illuſtrandis haud minùs accuratus & elegans, ita appellata fuiſſe oſtendit loca, in quibus benè de Republicâ meritis, Hieronicis, Legatis urbium alimenta è publico præbebantur: eadem ob Veſtæ cultum & æternum ignem frequens ſupplicum aſylum, & ſacra habita fuiſſe; ac denique eorum curam pertinuiſſe ad eos qui ſummum gerebant in urbibus magiſtratum, atque idcirco Prytanes variis in locis dicti ſunt.

Ejuſdem Spanhemii Diſſertationes quinque extant, Morellii Specimini rei nummariæ ſubjunctæ. Primâ explicat nummos duos Ancyræ, in quibus ludi memorantur Aſclepii Soterii cum Iſthmiis & Pythiis conjuncti: ac primum quidem docet, eos ludos Æſculapio, quem vulgo Servatorem appellarent, factos; deinde varia congerit ad Iſthmiorum & Pythiorum originem, ſolennitatem, & loca in quibus edebantur pertinentia: tum quâ de causâ Aſclepiis conjungantur, aperit; & Pythiorum quidem rationem conſtare, quòd Apolline natus ferretur Æſculapius; Iſthmiorum verò Aſclepios veluti continuationem fuiſſe. His addit obſervationes de vaſis diverſi generis, quæ in nummis, quibus ludorum memoria conſignata eſt, viſuntur cum inſertis ſingulis, pluriſve palmæ ramis: mox num peculiaris quædam ratio Ancyranos impellere potuerit, ut in Æſculapii honorem ludos inſtituerent aut renovarent, diſquirit: poſtremo quæ ad Ancyram ipſam ſpectant, illuſtrat.

Altera Diſſertatio eſt de nummo Nyſæ in Cariâ; in quo occurrunt ΘΕΟΓΑΜΙΑ, ludi in honorem feralium Plutonis & Proſerpinæ nuptiarum: in eâ verò de quatuor potiſſimum capitibus diſputari adnotavimus; de ipsâ eorum ludorum appellatione; de Scribis, quod genus Magiſtratûs in Aſiâ Proconſulari frequens fuit; de Oecumenici voce; de ludis Iſelaſticis. In tertiâ Diſſertatione nulla cauſa eſt cur immoremur; in quâ Spanhemius Morellii conſilium commendat, & quàm lætos & uberes, ipſe gloriæ, alii ſcientiæ & eruditionis fructus ex ejus opere, ſi aliquando perficiatur, percipere poſſint, oſtendit.

In quartâ Diſſertatione duo Pergamenorum nummi illuſtrantur. In primo ſtat Æſculapius in thenſâ, quam duo Centauri δαδοῦχοι trahunt: hunc Spanhemius fuiſſe docet patrium & præſidem Pergamenorum Deum, deinde de

baculo serpente circunvoluto, de pompâ sacrorum, de Centauris variorum Deorum thensæ jungi solitis, de fàcum usu in mysteriis varia colligit, simulque cur Æsculapium Centauri vehant, eique faces præferant, solerter investigat. In altero nummo stat Jupiter juvenis cum fulmine & hastâ: hinc Solis caput, inde Lunæ; in imo fluvii duo, de quibus, postquam cætera enarravit, sententiam suam profert; hos Selinum & Cetium esse, nisi Selini loco Caicum malis; arreptâque inde occasione, topographiam Pergami, atque universi illius tractûs, accuratam exhibet.

Quinta Dissertatio est de ludis in honorem hominum institutis, cujus generis cùm plurimos recenset, tùm maximè immoratur in iis qui Alexandro, Augusto, Severo, Antonino & Getæ, qui Philadelphii dicebantur, ac denique Antonino soli facti sunt.

LAURENTIUS BEGERUS.

LAURENTIUS BEGERUS, natus Heidelbergæ anno 1653. primum Ser. Electoris Palatini, deinde Ser. Electoris Brandenburgici, sive Regis Prussiæ Consiliarius, ut vocant, ab Antiquitatibus & Bibliothecâ, plurima edidit opera ad rem nummariam pertinentia, quorum primum sic inscriptum,

Thesaurus è Thesauro Palatino Selectus. Heidelbergæ 1685. fol,

duas in Sectiones tributum est, quarum una gemmas, altera nummos elegantiores Palatinæ gazæ complectitur. Ac de gemmis quidem nihil attinet dicere; nummos verò tribus capitibus illustrandos suscepit vir doctissimus. Primo capite exhibentur numismata Regum aliquot Macedoniæ, Asiæ, Syriæ, Ægypti, Bithyniæ, Ponti; Tyrannorum Siciliæ, ac Philistidis Reginæ, Herodis Φιλοκλαυδίυ, Batti & Nymphæ Cyrenes, Arati Poëtæ, Hecatomni cum Jove Labranteo, Philetæri, Euphemi Argonautæ cum monumentis Argonauticæ expeditionis, & Cadmeis Serpentibus, Phidonis Argivi cum mensuris suis, Patræi & Taurionis; iisque notæ adjunguntur haud multum uberes quidem, non contemnendæ tamen. Alterum caput repræsentat numismata urbium & populorum, ita disposita, ut primum locum teneat Magna Græcia cum Româ, Cosâ & Massiliâ; alterum Sicilia, Creta, & cæteræ Mediterranei maris Insulæ: has ubi absolvit Begerus, tum Peloponnesum, Græciam, Macedoniam, Thessaliam, Epirum, Thraciam percurrit; mox Bosporum transgressus, Asiæ & Syriæ urbes collustrat, easque, perinde atque superiores, à viâ, ut ita dicam, salutat; trajectâ denique Ægypto Cyrenen revisit, & Carthaginem usque pervadit. Tertio capite breviter enarrantur Numismata Græca & Latina Imperatorum, Augustarum, Cæsarum & Tyrannorum, à Julio Cæsare, bene multa quidem ad Heraclium; ab Heraclio viginti circiter usque ad Manuelem Calo-Joannis filium. Porrò nummi hoc in opere cùm integri omnes, tum etiam ad unum exemplum incisi in ære sunt, præter admodum paucos qui magnitudine suâ præcellebant; adjectæque literæ & numerorum notæ, quæ singulorum metallum & magnitudinem nos docerent.

Alterum Begeri opus hunc titulum præfert:

Observationes & Conjecturæ in Numismata quædam antiqua. Coloniæ Brandenburgicæ 1691. 4.

& nonnulla complectitur ad Romanas origines spectantia, variaque Romanorum

norum decora in nummis depicta demonstrat: quæ scil. ab Historicis de Herculis in Italiam adventu; quæ de lupâ & aquilâ ab Ænea Lavinium condituro conspectis, quæ de Tulli Hostilii fœdere cum Albanis, & pace ab eodem Fidenatibus concessâ narrantur, horum memoriam in nummis consignatam fuisse: in iisdem commendatas, prudentiam ejus Fabii qui cunctando Romanam rem restituit, victorias Sulpicii de Philippo Macedonum Rege, Scauri de Areta, de Bacchio Plautii: ne omissam quidem legationem, aut Aburii ad Carthaginenses & Masanissam, ad auxilia contra Perseum roganda, aut Syllæ ad Bocchum, ad Jugurtham repetendum: denique cum haud pauca alia in Familiarum Romanarum nummis indicat ab eruditis nondum observata, tum Cæsarem juvenem, cum commendatione originis à Venere, & civis ab eo servati; item Indutiomarum Trevirum, Augusti victorias de Sexto Pompeio, ac postremo vota ob fratrum concordiam suscepta in nummo Getæ, in quo Janus expressus. Nec verò ibidem defuit Begero industria aut studium ad illustrandos nummos Græcarum urbium, imò fortè superfuit; cum enim præter alia Apollinem pileatum in nummis Ætolorum & Cyrenæorum, ac Vejovem in Abderitarum nummo videre sibi visus fuisset, leniter per Epistolam castigatus est à Spanhemio, quòd à vulgari opinione, quæ in eorum nummorum primo Meleagrum, in altero unum è Battiadis, in tertio denique Apollinem statuebat, descivisset; ac ne sic quidem sententiâ suâ dimoveri se passus, alteram Spanhemii epistolam elicuit, in quâ perinde atque in priori, & in eâ Begeri, multa præclara occurrunt de Apolline, de pileis, de galeis, de Abderâ, &c. Sequitur

Spicilegium Antiquitatis, sive variarum ex Antiquitate elegantiarum, vel novis luminibus illustratarum, vel recens etiam editarum fasciculi. Coloniæ Brandenburgicæ 1692. fol.

quo in opere, cùm gemmæ & statuæ haud paucæ, tùm in primo fasciculo permulti nummi Græci illustrantur: Bisaltiorum cum Minervâ Hippiâ, Carystiorum cum Mercurio & Gallo, Samiorum cum Venere, & Veneris concubitu: Syracusanorum cum Iceta Leontiorum Tyranno, Agrigentinorum cum Acragante Nymphâ, Buthrotiorum cum Nauplio, necnon Phintiæ Regis, & Herois, ut quidem Begerus opinabatur, Εὐμενοῦς: alii è quibus discimus, Amorgum deductam fuisse coloniam à Samiis, Chium à Cretensibus, Coum ab Argivis, Chalcedonem à Megarensibus: præterea Epiri cum bobus, Rhodî cum uvis & ollulâ, Cythni cum caseis, Opuntis cum hydriâ argenteâ quam Apollini consecraverant: quos nummos omnes, item eum in quo Jovis Casii templo insistit aquila, & nonnullos Syriæ urbium cum ariete, accuratè explicat.

Porro ut superioribus operibus haud ineruditi, ita eruditissimi & diligentissimi Antiquarii famam consecutus est eo opere, quo reclusit Brandenburgici Thesauri opes; quibus, cùm per se magnæ sint, tùm haud vulgaris è Commentario quo veluti ambiuntur, commendatio accessit:

Thesaurus Brandenburgicus Selectus. Coloniæ Marchicæ 1696. fol.

Continuatio. Ibid. 1699. fol.

Volumen tertium. Ibid. 1701. fol.

Quatuor numiſmatum genera hi libri complectuntur, Regum & Illuſtrium virorum; Provinciarum, & Urbium in quibus nummi Græci cuſi ſunt; Familiarum Romanarum, ac denique Imperatorum; ſed de ſingulis diſſerendum eſt. Igitur in primo capite occurrunt Numiſinata aliquot Macedoniæ Regum, Archelai, Amyntæ, Philippi, Alexandri: hunc ſequuntur quidam ex iis qui heredes ejus vulgo dicuntur, Macedoniæ, Aſiæ, Syriæ, Ægypti; necnon Ponti & Bithyniæ Reges, cum Pyrrho Epirota, Siciliæ ſive Tyrânnis ſive Regibus, & utroque Juba: adjunguntur his cum cæteri clari & illuſtres viri qui in Theſauro Palatino prodierant, præter unum Euphemum Argonautam, tùm etiam Poſidippus, Poſidonius, Nicoclia Heroina, Audoleon Pæoniæ Rex, cujus nummum antea Phidolæ adjudicarat, Diocrates exulum Dux ſub Agathocle, Commius Atrebas, Indutiomarus Trevir, Donnus Alpium Regulus, Ninnius Marrucinus, ac denique Ulatus Ateula, cujus nummum referre ſolent ad Attilam Hunnorum Regem. Non omittenda ſunt quæ in primo tertii voluminis capite viſuntur numiſmata, benè multa quidem plerorumque Syriæ Regum & Reginarum, nonnulla verò & ea quidem rariſſima variorum Regum Ægypti, Cappadociæ, Ponti una cum vetuſtiſſimo Amynta, Pixodaro Cariæ Dynaſtâ, & duobus, ut quidem opinatur, Arvernorum Regibus Bituco & Bitovio: ſed ut rara & inſignia pleraque ſunt, ita in his explicandis ea eſt Begeri accuratio, quâ nulla major eſſe queat; de ſingulis enim ſymbolis in iis expreſſis ita diligenter diſputat, atque ille qui propè juſtam ad ea Diſſertationem conſcribere vellet; & num ad hiſtoriam illuſtrandam conducere poſſint, ſolertiſſimè inveſtigat.

Haud minus ad illuſtrandos Urbium nummos ſtudium adhibuit Begerus; nihil enim cujus quidem memoria in eximiis illis antiquitatis monumentis conſignata ſit, ad earum originem, ſitum & ſoli ingenium, decora, ſacra, & varios caſus pertinens, inexplanatum reliquit. Nec verò unum aut alterum cujuſque loci nummum, ſed quotquot in ampliſſimâ gazâ ſervantur, tam in primo volumine, quàm in tertio protulit: ſed quia eundem ordinem, quem in Palatino Theſauro inſtituerat, ſecutus eſt; hoc eſt, Italiæ primùm, & Magnæ Græciæ; deinde Liparæorum, Siciliæ, ac cæterarum Mediterranei Maris Inſularum; mox Græciæ, & populorum huic circunjectorum; poſtea Aſiæ, & Syriæ; denique Ægypti, Africæ, & Hiſpaniæ numiſmata exhibuit, nulla cauſa eſt cur hîc immoremur; niſi fortè monendus ſit lector, qui nummi antea Tarſi Hiſpaniæ adjudicati à Begero ipſo fuerant, eos nummos Tarſo Phœniciæ reſtitutos eſſe.

Ut in ſuperioribus capitibus & in poſtremo Theſauri Palatini numiſmata cum aliis pluribus publicata ſunt, ita in tertio capite, quod antiquiſſima Romanorum ex ære gravi, Familiarum, & incerta quædam numiſmata complectitur, iterum, ſuis quæque locis, prodeunt ea, quæ in Spicilegio, illuſtrata antea fuerant: verùm hujus Commentarii longè alia ratio quàm ſuperiorum eſt; tametſi enim omnia hujuſcemodi numiſmata quæ in Brandenburgico muſeo ſervantur, exhibet, non omnia tamen explicat; ſed ſi quæ in Patino deſint, aut ſi in iis quæ habet, ejus aut Urſini diligentiam, acumen, judicium deſideret, in iis ſeſe exercet Begeri induſtria, cætera obiter duntaxat recenſet.

Supereſt poſtremum caput, quo prodeunt Numiſmata Imperatorum, Au-

gustarum, Cæsarum & Tyrannorum à C. Julio Cæsare ad Alexium Angelum, non Romæ solum, sed etiam in Coloniis, in Urbibus Græcis, in Ægypto cusa, & eruditis, tametsi plerumque brevibus notis illustrata; sed earum ratio intelligi non potest, nisi universæ lucubrationis ratio describatur; quod quidem aliquandiu jam lector à nobis expectat. Non enim eo more quem didacticum appellant, sed in Dialogorum formam scripti sunt libri isti: finxit enim Begerus adfuisse sibi amicum quendam antiquitatis amatorem, nec mediocriter eruditum; cui se quidem Brandenburgicas opes ordine pandisse, eum verò ad singulas aut suam opinionem protulisse, aut auctorem ut suam proferret rogasse: & si quidem ipsi conveniret cum cæteris Antiquariis qui eadem monumenta illustranda susceperunt, in iis se plerumque immoratos non fuisse: si verò veteres opiniones convellere, novasque inserere vellet, tum ut utriusque partis argumenta faciliùs inter se compararentur, finxit ab amico, cui Archæophilo nomen dedit, illas strenuè propugnatas, has gnaviter oppugnatas fuisse; eâdemque ratione ubi monumenta hactenus ignota publicavit, suam sententiam posuisse non contentus, num etiam alia in alterius mentem venire posset, anxiè quæsivit, eique Archæophilum patronum dedit. Atque hæc fermè dicenda habebamus de præstanti opere, in quo Numismata omnia ita scalpta sunt ut in Thesauro Palatino, cuique subjuncti sunt indices locupletissimi.
Sunt & alia Begeri eaque erudita opera, quorum duo,

Cranaë Insula Laconica, eadem & Helena dicta, & Minyarum posteris habitata

Meleagrides & Ætolia ex Numismate Κυριέων. Coloniæ Brandenburgicæ 1696. 4.

simul edita sunt; sed hoc brevius, singulari dissertatione constat in nummum, quem Lud. Nonnius Cyrii in Cypro Insulâ cusum existimaverat, ipse ad Cyrium Ætoliæ urbem pertinere demonstrat, nec Cygnos in eo aut anseres, sed meleagrides aves expressas esse; ejusque typi ænigma explicat: altero verò, quod prolixius est, numismata Κραναάτων & Ελενίτων illustranda suscepit; primumque ea numismata probavit cusa fuisse in Insulâ non Atticâ, verùm Laconicâ, quæ Cranaë, eademque Helena dicta est, quod illic stuprum fecerat Paris cum Helenâ: deinde de symbolis in iis expressis disputavit, ac potissimum de vespertilionibus, in quorum formam mutatas fuisse Myniæ filias veteres finxere. Hîc etiam occurrunt velut corollaria, nummi Gythei, in quo Victoria Actiaca celebratur; Nysæ, in quo Begerus videre sibi visus est umbram cymbæ Charontis insistentem, & ferali illi portitori naulum porrigentem; Athenarum, & Eresii, in quibus varia symbola. An eo loco mentio facienda sit de opere inscripto,

Bellum & Excidium Trojanum ex Antiquitatum reliquiis. Berolini & Lipsiæ 1699. 4.

haud equidem satis scio; in eo enim occurrunt perpauci nummi, duo Hectoris, & totidem Eurypyli, singulares Achillis & Thetidis cum armis, Ajacis manus sibi inferentis, Nauplii facem sceleratam attollentis, Ulyssis domum reducis, prætereaque ille in quo depictum judicium Paridis; qui

nummi haud semel antea, vel à Begero ipso, vel ab aliis publicati fuerant; nec observationibus indigebant. At piaculum esset omittere

Regum & Imperatorum Romanorum Numismata &c. à Romulo & C. Julio Cæsare ad Justinianum Aug. curâ & impensis &c. Caroli, Ducis Croyaci & Arschotani, &c. olim congesta, &c. Coloniæ Brandenburgicæ 1700. fol.

Tametsi enim nihil in tabulis numismatum immutarit, nec magis constet, quæ aurea fuerint, quæ argentea & ærea; tamen de iis qui ad hæc studia animum appellere volunt optimè meritus est, dum in Adnotationibus, quæ ab Alberto Rubenio minùs rectè scripta erant, emendavit, quæ obscurè, explicavit; his enim effecit, ut nullus esset tyronibus utilior Commentarius. Begeri famâ dignissima etiam est

De nummis Cretensium serpentiferis disquisitio antiquaria. Coloniæ Marchicæ 1702. fol.

in quâ nonnullorum opinio, Cretenses ex Asiaticis, hos è serpentibus ortos fuisse, confirmatur; indeque explicantur numismata Antonii, Augusti, aliorumque Principum, in quibus cista depicta est inter serpentes duos. Levior est, quæ eodem anno prodiit,

Colloquii quorundam de tribus primis Antiquitatum Græcarum voluminibus ad eorum Authorem relatio. Anno 1702. fol.

hanc enim idcirco duntaxat scripsit Begerus, ut suas nummorum quorundam interpretationes adversus Gronovium tueretur: quod quidem ita præstitit, ut nec prorsus inutilis sit ea lucubratio, & haud paulo jucundior futura fuisse videatur, si eruditissimum virum minùs inclementer exagitasset. Nonnulla etiam ad hanc Bibliothecam Nummariam pertinentia complectitur

Examen dubiorum quorundam. Berolini 1704. fol.

nam & ad nummam C. Memmii, num ipse Quirinus dictus fuerit investigat, & dictum fuisse asserit, perinde atque in aliis nummis Petillium Capitolinum, & L. Antonium Pietatem: præterea quæ fuerit corona Isthmica? eamque docet contextam olim fuisse è semine & cauliculis, deinde è foliis Selini, eandemque piceam interdum fuisse. Atque hæ quidem sunt Thesauri Brandenburgici veluti appendices: postremum Begeri opus,

L. Annæi Flori Rerum Romanarum libri duo priores ex Criticorum observationibus correcti. Coloniæ Marchicæ 1704. fol.

eodem consilio editum est, quo Juliani Cæsares ab Ill. Spanhemio: ut enim ab hoc Imperatorum Romanorum, ita ab illo Romanæ Reipublicæ historia brevissimè scripta est; plurimaque in utroque scriptore reperias aut obscura, aut à cæteris scriptoribus dissentientia, quibus præclara lux affundi è nummis poterat: quamobrem nullam auctorem suum nummis illustrandi occasionem amisit Begerus in notis, quas uberrimas ad eum scripsit; prætereaque huic præfixit Italiæ historiam à Jano ad Romam conditam, eamque ipsam nummis haud paucis Italiæ, Tiberis, Jani, aliisque distinxit. Mortuum hunc aiunt Berolini anno 1705. die 20. Februarii.

Viri

JOANNES CHRISTOPHORUS BATTELLUS.

Viri Illuſtriſſimi JOANNIS CHRISTOPHORI BATTELLI Diſſertatio prodiit anno 1702. ad nummum Heraclii Imperatoris, qui tametſi nihil in ſe continet admodum eximii & ſingularis, occaſionem tamen dedit eruditiſſimo viro, plurima notandi planè ſingularia :

Expoſitio Numiſmatis Heracliani, Romæ 1702. in 12.

Videri poſſunt quæ de illâ Diſſertatione ſcripſerunt auctores Diarii Trivultiani.

LUDOVICUS DE VALLEMONT.

Eſt in Theſauro Regio nummus Gallieni inſcriptus, VBIQVE PAX. cum Victoriâ in bigâ : in adversâ parte Gallieni coronâ ſpiceâ, vel potiùs gramineâ redimitum caput cælatum eſt, cum hoc elogio, GALLIENAE AVGVSTAE. Plerique hunc nummum cuſum fuiſſe in ludibrium Gallieni contendebant ; nec improbabilis eorum opinio videbatur, cum & ignavia illi objiceretur à Treb. Pollione, & ſatis conſtaret nunquam minùs prædicari potuiſſe pacem & tranquillitatem Imperii, quod tyranni & barbari certatim dilacerabant. Altera erat acutiſſimi Harduini opinio, qui, cum nihil in nummis ludicrum, aut ſcurrile, nihil Romanâ majeſtate & gravitate indignum occurrere exiſtimaret, GALLIENAE AVGUSTAE. ſcriptum eſſe dicebat, pro GALLIENE AVGVSTE. in vocandi caſu ; monebatque nullum fuiſſe Auguſtum Gallieno, ſi nummos teſtes audimus, vel in bello magis ſtrenuum, vel magis acceptum Populo Romano Galliiſque : ſimul quod nonnullos movere poterat corona graminea, docebat è Plinio lib. XXII. Sect. IV. nullam coronam eâ fuiſſe nobiliorem... cæteras militibus Imperatores dediſſe, hanc ſolam militem Imperatori, &c. Sed eundem nummum LUDOVICUS DE VALLEMONT novâ ratione explicare aggreſſus eſt, peculiari diſſertatione ;

Nouvelle explication d'une Medaille d'or du Cabinet du Roy, ſur laquelle on voit la tête de l'Emp. Gallien avec cette legende GALLIENAE AVGVSTAE. Paris 1698. in 12.

Scil. narrat Pollio Celſum quendam, olim Tribunum, cum in Africâ degeret, Imperatorem factum fuiſſe auctoribus Proconſule Africæ, & Duce Limitis Libyci ; additque : *Quare creatus per quandam mulierem, Gallienam nomine, conſobrinam Gallieni, ſeptimo die interemptus eſt.* Atqui eum Pollionis locum omnes ita intelligebant, per factionem Gallienæ Celſum creatum fuiſſe Imperatorem ; ſed eâ impellente cæſum fuiſſe contendit Vallemontius, ideoque cuſum fuiſſe in ejus honorem nummum, in quo caput ſuum Gallienus conſobrinæ nomine cingi, ac veluti coronâ redimiri voluit. Porro argumentis, quibus novam hanc opinionem ſtabilire conatus eſt, vel in hac ipsâ Diſſertatione, vel in Epiſtolâ ejuſdem argumenti, quam anno ſequenti edidit, vel in eâ quæ in Diariis Eruditorum anno 1701. publicata eſt, recenſendis aut confutandis, nihil cauſæ eſt cur immoremur, cum utrumque abundè præſtitum ſit à viris doctis : ſed hæc breviter monere neceſſarium viſum eſt, quia varias eruditorum de Gallieni nummo opiniones indicare in notis, præter morem noſtrum ſuperſedimus. Altera eſt ejuſdem Vallemontii Diſſertatio in nummum Alexandri Macedonis, quem nonnulli falſum ; alii veterem quidem, ſed Alexandro recentiorem eſſe exiſtimant ; ipſe Alexandri ipſius ætate cuſum, fideique Q. Curtio confirmandæ maximè

appositum esse contendit; atque ita explicat, ut nihil vero similius excogitari posse videatur, modo hoc unum concedatur, fuisse illâ ætate Monetarium ita acri ingenio præditum, ut futura, non conjecturâ solum, eaque cum præsentibus copulando augurari, sed etiam certò velut divinè prædicta scire potuerit. Ejus Diatribæ titulus hic est:

> *Dissertation sur une Medaille singuliere d'Alexandre le Grand, par laquelle on justifie l'Histoire de Quinte-Curce.* Paris 1703. in 12.

quam deinde adversus tres viri docti, qui ἄδηλος esse frustrà voluit, epistolas, fortasse paullo acriùs propugnavit in libello inscripto:

> *Réponse à M. Baudelot, où se trouve détruit tout ce qu'il a avancé contre l'antiquité de la Medaille d'Alexandre le Grand, & contre la Dissertation faite sur cette Medaille singuliere.* Trevoux 1706. in 12.

JOANNES ANTONIUS MEDIOBARBUS.

JOANNES ANTONIUS MEDIOBARBUS, Clericus Regularis, eruditi patris non ineruditus filius, novam rationem nummos commendandi iniit, ex his nimirum contexendo Panegyricum Principi verè Magno, quem ante hos tres annos tam pia mors, quàm mirabilis vita fuerat, cœlo reddidit. Ejus Oratio titulum hunc præfert:

> *Ludovico Magno Panegyricus Imperatorum Romanorum nummis contextus, in Gallicum à Car. Cæs. Baudelot de Dairval, in Italicum ab ipso Auctore translatus.* Paris. 1703. 4.

Ejusdem Mediobarbi dissertatio extat in Diariis Trivultianis mense Decembri 1703. in nummum Sept. Severo cusum ab Acrasiotis in Lydiâ; quæ Dissertatio in Begerum potissimum scripta est, quod Harduino malè lecto, Acrasum alteram in Lybiâ posuisset.

MICHAEL ANGELUS DE LA CHAUSSE

MICHAEL ANGELUS DE LA CHAUSSE, Parisiensis, qui Romæ sedem fixit, Dissertationem elegantem scripsit in nummum Constantini M. inscriptum, GLORIA EXERCITVS GALL. quo in nummo de cæso Maxentio, ac liberatâ Româ exercitui Gallicano gratulatos fuisse monetarios contendit, eâdemque ratione intelligendam censuit alteram epigraphen VIRTVS EXERCITVS GALL.

> *Aureus Constantini nummus, de Urbe, devicto ab exercitu Gallicano Maxentio, liberatâ explicatus.* Romæ 1703. 4.

Ejusdem est Dissertatiuncula de signis militaribus, quæ prodiit volum. X. Antiquitatum Romanarum.

N. GENEBRIER.

N. GENEBRIER, Doctoris Medici, duæ extant Dissertationes; prima de Magniâ Urbicâ, cujusnam Principis uxor fuerit? Hanc Occo Magnentio nuptum collocaverat, Tristanus Maxentio; utrumque in eas opiniones impulerat sola nominum affinitas & similitudo: at hic scriptor demonstrat, literas quæ in in imo nummorum Magniæ margine leguntur, nec ante Aurelianum, nec ferè post primos Diocletiani annos occurrere in cæteris num-

mis, quorum præterea artificium simillimum est ei, quod in nummis Principis feminæ animadvertitur; quamobrem eam intrà decennium illud vixisse, quod inter Claudii mortem & Diocletiani initia intercessit: quoniam verò duorum liberorum matrem eam fuisse constat è nummo maximæ formæ, in quo pudicitia, aut veriùs fecunditas ejus commendatur, Cari, quàm alterius cujusquam eorum Principum quos interea terris fata ostenderunt, conjugem fuisse, propius vero videri.

Altera Dissertatio est de Nigriniano, quem Occo Constantii ætate rebellasse, Tristanus Alexandri Africæ Tyranni filium fuisse conjecerant, tametsi ipsa nummorum fabrica, & literæ in eorum imo margine expressæ, Divum illum Magniæ Urbicæ coætaneum fuisse indicarent. Sed quanti facienda sit docti viri conjectura, Nigrinianum ex Aureliani familiâ, & quidem vel ipsius, vel ejus sororis, fratrisve filium fuisse videri, quòd in Domitiâ gente fuerit olim Nigrinus Consul Ælii Cæsaris pater, peritiores viderint; profectò eâ sibi ipse adeò non satisfecit, ut alteram deinde proferret, Numeriano fortè natum fuisse. Nec verò aspernanda est hujusce Commentarii longitudo, quæ nonnullis immodica visa est: ex hac enim vel illum fructum percipere licet, ut ne in re incertâ, & quam nulla vis ingenii explicare queat, operam deinceps conteramus: prætereaque delectat auctoris acumen in interpretando Probi nummo inscripto, ADLOCVTIO AVG. Hi sunt Dissertationum tituli:

Dissertation sur Magnia Urbica, &c. Paris 1704. in 12.

Dissertation sur Nigrinianus, &c. Paris 1704. in 8.

sed in posteriori alia quædam occurrunt haud injucunda cognitu; primùm enim huic præfixit velut alteram Dissertationem, in quâ suam de Magniâ Urbicâ opinionem adversus doctum quendam virum tuetur; deinde in ipso Commentario demonstrat, qui Maximianus Jun. in aliquot nummis dicitur, eum esse Galerium Maximianum Constantii Collegam; item rectè scriptum ab Erud. Harduino fuisse, Constantium Jun. eundem esse quem auctores Gallum appellant, eique adscribendos esse nummos omnes, quotquot Cæsarem nudo capite, virili vultu, naso longiori ac penè adunco exhibent. Utrique Dissertationi adjuncta est tabella una ænea Numismatum.

Has Dissertationes brevi intervallo excepere duæ Diatribæ, Gallico sermone scriptæ à viro eruditissimo CLAUDIO GROS DE BOSE, Perpetuo Regiæ Inscriptionum Academiæ Secretario, de Jano veterum, ac de cultu Salutis Deæ. In utrâque eruditio certat cum elegantiâ; ac prima quidem hunc titulum præfert, CLAUDIUS GROS DE BOSE.

Dissertation sur le Janus des Anciens, & sur quelques Medailles qui y ont rapport. Paris 1705. in 12.

in eâque cùm variæ de Jano opiniones discutiuntur, & quæ ad ejus cultum pertinent mirificè illustrantur, tum etiam numismata haud pauca accuratè scalpta explicantur: altera verò cum hocce titulo comparet:

Dissertation sur le culte que les anciens ont rendu à la Deesse Santé. On y a joint les Medailles, &c. qui ont rapport à cette matiere. Paris 1705. in 12.

qui titulus cum perspicuè doceat quod fuerit doctissimi auctoris consilium, ut singula indicemus, minus nobis laborandum est; maximè cum nihil in illâ Dissertatione, haud magis quàm in superiori, luxuriet, argumentumque à se susceptum vir eruditissimus tam breviter, quàm planè & apertè tractaverit.

Ejusdem elegantiæ est, quæ in Diariis Trivultianis anno 1706. mense Augusto prodiit Dissertatio de Termino Deo, cujus cultum ut illustraret, numismatis potissimum usus est.

N. OUDINET. Nuper in Historiâ Regiæ Inscriptionum Academiæ editæ sunt viri humanissimi N. OUDINET, dum viveret Regiorum Numismatum custodis, duæ Dissertationes, quæ in Academiâ lectæ fuerant annis 1705. & 1706. Prima est de nummis Atheniensium, inter quos nullus ad hanc ætatem usque repertus est, qui Principum Romanorum effigiem referret, nullus contrà quin Minervæ cultum exhiberet, aut solum, aut cum Jovis cultu conjunctum. Altera Dissertatio est de nummis Lacedæmoniorum: in illis plerumque Dioscuri depicti sunt, interdum Lycurgus, etiam in nummis Imperatorum; quibus de causis, nemo nescit, quas vir doctus cum enarravisset, alias etiam adjunxit, quæ nobis quidem paulo subtiliores videntur; ita enim comparati sumus, ut ultrà illud quod indubitanter verum est nihil quæri velimus; itaque in nummis Urbium, si quis Tristani more numina expressa ad res Imperatorum gestas referre velit, eruditionem ejus, diligentiam, acumen mirari solemus, sed eam tamen sequi malumus nummos explicandi rationem rudiorem & minus ornatam, quæ certa numina idcirco in nummis, puta Lacedæmoniorum insculpta esse docet, quòd in horum tutelâ essent Lacedæmonii, illave maximè colerent.

R. P. BERNARDUS DE MONTFAUCON. R. P. BERNARDI DE MONTFAUCON, Monachi Benedictini, nobilibus orti parentibus in Occitaniâ, quanta sit eruditio, quæ diligentia, quod denique acumen, nemo ignorat qui literas norit. Cum fermè omnia quæ ad memoriam insignia sunt in Italiâ, oculis ipse suis collustrasset, quæ ab aliis prætermissa erant collegit in eo libro, quem inscripsit:

Diarium Italicum, sive Monumentorum, Bibliothecarum, Musæorum, &c. notitiæ singulares in Itinerario Italico collectæ. Parisiis 1702. 4.

qui liber cùm varias antiquitates quibus nummi illustrentur complectitur, tùm etiam nummos aliquot rarissimos. Sunt etiam quædam in eximio de Palæographiâ Græcâ opere libri secundi capita, in quibus vir eruditus de vetustissimis Græcorum literis disputat, non solùm Inscriptionum ope, verùm etiam numismatum, in quibus cum monogrammata plurima lectu difficillima occurrant, eorum aliquot ad specimen interpretatur. Plura intrà biennium expectamus, quæ dignissima erunt ejus famâ.

Vidimus

Vidimùs etiam R. P. Spiridionis Poupart, ex Tertio Ordine Pœnitentium S. Francisci, vulgo *Piquepus*, libellum inscriptum, R. P. SPIRIDION POUPART

Reflexions sur la science des Medailles. Paris 1705. in 12.

in quo vir doctus demonstrare instituerat, nummos libris scriptis ad perdiscendam historiam veterem non minùs utiles esse, in iisque contrectandis majorem percipi voluptatem, quàm in evolvendis libris.

Inter cætera literaturæ monumenta, in Regiâ Inscriptionum Academiâ olim lecta, edita est viri docti Moreau de Mautour, Regiorum Computorum in Curiâ Parisiensi Auditoris, Dissertatio de Deo Bono Eventu, ac de nummis in quibus depictus est: quâ in Dissertatione quæ sint Boni Eventûs attributa, quæ illius cultûs origo, perspicuè docet; deinde numismata ejus omnia jam inde à Galba ad Gallienum usque ita explicat, ut singularem quandam uniuscujusque Imperatoris felicitatem iis prædicatam fuisse appareat. Erudita Dissertatio est, ac diligenter scripta: paulo tamen obscuriora sunt, quæ de Bono Eventu inter Consentes Deos relato in principio leguntur. MOREAU DE MAUTOUR.

Joannes Nicolai; Antiquitatum Professor, & Contub. Tubingensis Rector, in tractatu *de siglis veterum* Lugduni Batavorum edito anno 1706. in 4. duobus capitibus xxi. & xxii. numismatum sigla explicare conatus est; quâ de causâ ejus mentio facienda erat. JOANNES NICOLAI

Paulus Alexander Maffei, Patritius Volaterranus, eximii Operis quod inscripsit, PAULUS ALEXANDER MAFFEI.

Le Gemme Antiche figurate. In Roma 1707. 1708. 1709. 4. vol. in 4.

tertiæ parti unam, quartæ quinque in rarissimos nummos dissertationes subjunxit. Prima est in nummos duos maximos Antonini Pii & Faustinæ: & in illius quidem nummo, in quo stant, hinc Jupiter dextrâ hastam, sinistrâ fulmen tenens; inde Atlas cœlum gerens humeris; inter utrumque ara, sive cippus, in cujus basi Gigas fulmine prostratus jacet: cùm Antonini prudentiam & virtutem his symbolis commendari arbitratus est, tùm etiam victorias de Barbaris, quas quia non suo ductu, sed per Duces retulit, idcirco Jovem habitu pacifico repræsentatum fuisse; præterea ne quid in nummo inexploratum relinqueret, etiam illa vulgaria congessit de staturâ Deorum & Heroum humanâ majori, de Gorgonis effigie in Jovis fibulâ, de Consulatu, de Tribunitiâ Potestate, de titulis Augusti, Imperatoris, Patris Patriæ. Quod verò ad Faustinæ nummum spectat, quia in illo Diva est, de Consecratione disputavit, ejus originem demonstravit eandem esse quam idololatriæ, progressionem accuratè, præsertim in Romano Imperio persecutus est; minus rectè tamen Constantinum & ejus successores ad Justinianum usque eâdem propemodum ratione quâ superiores Principes consecratos fuisse conjecit; denique cur Diana Lucifera cælata sit in hoc nummo quem illustrandum susceperat, investigavit.

Altera Dissertatio est de nummo M. Antonii & Cleopatræ, in quâ Trium-

viri illius, & Bibuli Præfecti, aut potiùs Prætoris historiam illustrare conatus est eruditissimus vir: tertia verò de nummo maximo Commodi sacris Neptuni operantis, juxtà quem Pharus, & naves duæ velivolæ, cum lemmate VOTIS FELICIBVS. quem nummum scripsit monumentum esse vel expeditionis Britannicæ, vel potius Africanæ Classis à Commodo institutæ, ut subsidio esset, si quando frumenta ex Ægypto haud satis opportunè in Urbem Æternam adveherentur.

In quartâ Dissertatione nummus maximus Treb. Galli, qui in nostrâ serie deest, illustratur: hunc Erudit. Maffæus sic descripsit;

IMP GALLVS AVG. IMP VOLVSIANVS AVG. Treb. Galli & Volusiani capita laureata adversa.

PON MAX TR P II COS II ET COS. Imperatores duo togis pictis induti in curru sex equis juncto à Victoriâ coronantur; currum prætoriani quatuor, hinc & inde duo, comitantur. In ejus verò explicatione pleraque collegit, quæ de Principum Romanorum triumphis notata à viris doctis & animadversa sunt; sed ut hæc exscribere animus non est, ita necessarium videtur monere, quod conjecturâ vix assecuti eramus, id firmissimis argumentis demonstratum ab illo fuisse, Hostilianum scil. anno 352. & quidem ante Kalendas Augusti aut peste absumptum, aut veneno occisum fuisse, Volusianumque continuo Augustum factum: id enim cum ex hocce nummo singulari constat, tùm etiam ex Inscriptione quam pag. 65. exhibuimus.

Quinta Dissertatio est de nummo maximo Diocletiani, in quo solitus typus Monetarum trium, ejusque explicatio tota conjecturalis est, & vulgari opinioni innixa, Principem illum divinos honores usurpasse, & pro Jove præsenti haberi voluisse; idcirco enim & ejus caput nudum esse, & in aversâ parte expressam esse Monetam, quæ haud diversa esset ab Æquitate, quam Sophocles Ζηνὸς πάρεδρον esse dixit. Sexta de nummo item maximo Val. Maximiani, quem, quia in serie deest, hîc ex ipso Maffæo exscribere juvat:

IMP C M AVR VAL MAXIMIANVS P F AVG. Caput Val. Maximiani leonis exuviis tectum.

IOVI CONSERVATORI AVG. Templum, in cujus atrio stat Jupiter, fulmen dextrâ, hastam sinistrâ tenens; ad pedes aquila: in templi epistylio IOVIVS AVG. è *Mus. Sabbatini.*

Enimvero non IOVIVS AVG. sed IOVIOMVC. hoc est, *Jovi Optimo, Maximo, Victori, Conservatori.* legi hoc in nummo debuisse constat ex altero Diocletiani simillimo: ideoque existimo, expressum hîc esse templum quoddam, quod Jovi suo Diocletianus construi jusserat: sed tametsi hanc opinionem haud improbabilem esse, illudque templum vel Jovi & Herculi in Capitolio, vel soli Jovi, quo loco modicum huic sacellum, aramque Domitianus posuerat, ædificari potuisse agnoverit Clar. vir, maluit tamen cusum fuisse nummum in honorem Diocletiani Jovis personam jam ferentis; templumque illud non templum fuisse, verùm ædiculam, quales ad ludos solennes, Theatri Circive ornandi causa effingi solebant; ideoque monumentum hoc esse ludorum quorumdam, quos Maximianus ediderit in honorem Diocletiani, quem Jovis habitu repræsentari, dubitanter tamen, scripsit; indeque arreptâ occasione de sigillaribus, sive ædiculis, quæ vel in privatis armariis & larariis, vel in ædibus sacris, vel in publicis locis servabantur, & à Græcis Ναΐδια, & Θησαυροὶ vocabantur, accuratissimè disseruit.

PAULUS PEDRUSI, è Societate Jesu, Numiſmata Muſei Farneſiani, ſive Sereniſſimi Parmæ Ducis publicavit: primum quidem aurea à Pompeio ad Conſtantem II. deinde argentea à C. Julio Cæſare ad Heraclium; maxima ex ære; atque horum pleraque ex eorum genere ſunt, quæ vocant conturniata; nonnullaque ibidem illuſtrium virorum Imperatoriis præfixa viſuntur: poſtremo ærea primæ formæ à Julio Cæſare ad L. Ælium. Si ſingulorum numerum ſcire juvat, in octo & viginti æneis tabellis cælata ſunt Numiſmata ex auro ducenta triginta: multo major eſt argenteorum copia, quippe quæ ad nongenta numero complexæ ſint una & ſeptuaginta tabulæ: at quos *Medaglioni* vocant, haud plures centum & ſexaginta ſunt, eoſque in ſeptem & viginti tabulis exhibuit Pedruſius: ærea verò primæ formæ numero trecenta viginti in tabulis quadraginta inciſa ſunt. Nummis adjunctus eſt perpetuus Commentarius, novo prorſus ſtylo conſcriptus; in quo ſi quis reconditam eruditionem quæſierit, fecerit contra mentem Pedruſii, qui hoc unum ſibi propoſuiſſe videtur, ut arreptâ è nummis occaſione, Nobilium adoleſcentum, qui in Parmenſi Collegio humanioribus literis operam dabant, animos ad virtutem inflammaret, & à vitiis quæ Romani in pleriſque Principibus deteſtati ſunt, averteret. Sed librorum tituli exſcribendi ſunt: PAULUS PEDRUSI

I Ceſari in oro raccolti nel Farneſe Muſeo, e publicati colle loro congrue interpretaZioni. In Parma 1694. fol.

I Ceſari in argento, da Giulio Ceſare ſino a Eraclio. 3. vol. fol.

I Ceſari in Medaglioni. In Parma 1709. fol.

I Ceſari in Metallo grande, da Giulio Ceſare ſino a L. Elio. In Parma 1714. fol.

NICOLAUS CHEVALIER, Gallus, cum cætera veteris ævi monumenta, quæ Ultrajecti in Muſeo publico ſervantur, ederet, numiſmata non omiſit, eaque ter centena numero in quinque & viginti æneis tabulis incidi curavit ad unum exemplum; ſed cujus metalli modulive fuerint cur non monuerit neſcio; quod enim nullas ad ea notas ſcripſerit, minus mirum videtur, cum ea ſciret à viris doctis illuſtrata jam eſſe: haud enim eximios quoſdam & ſingulares nummos hîc quæras cenſeo; Familiarum omnes ſunt, aut Imperatorum ad M. Aurelium uſque, ſæpius publicati; niſi rari habeantur, qui reverâ adulterini ſunt, & recentes confícti, cujuſmodi nonnullos in eo libro deprehendi, quos profecto alterius cujuſvis, quàm auctoris hujus conſilio editos credere malim. Operis titulus hic eſt: NICOLAUS CHEVALIER.

Recherches curieuſes d'AntiquiteZ, &c. que l'on voit dans la Chambre des rareteZ de la ville d'Utrecht. Utrecht 1709. fol.

Extat ab Anglo quodam, qui nomen ſuum non prodidit, concinnata INCERTUS.

Numiſmatum Antiquorum ſylloge, Populis Græcis, Municipiis, & Coloniis Romanis cuſorum. Londini 1708. 4.

in eâ ſunt Numiſmata Imperatorum à C. Julio Cæſare ad Carum, non pauca, ſed obvia, præter admodum viginti quæ in ære inciſa ſunt. Notæ raræ, quæ

lectorem haud multum juvent, & parum morentur. Subjuncta est Appendix Numismatum quorundam Regum Syriæ, Ægypti, & Urbium Græcarum.

INCERTUS. Sunt etiam in Diariis Trivultianis anni 1709. Epistolæ novem à viro quodam pereruditо, & acris ac limati judicii scriptæ de optimâ nummos explicandi ratione: in quibus postquam regulas duas ab errore tutissimas statuisset; ab historicâ veritate nunquam esse recedendum; in nummorum explicatione id potissimum sequendum, quod frequentatum fuisse constat, docuissetque in utramque regulam consulto ac per imprudentiam sæpissimè peccatum esse nostrâ ætate à viro acuto & docto; tum literas quæ in imo nummorum margine & in areâ, ac numerales notas interpretatus est, demonstravitque à vero alienissimas esse quas idem excogitaverat literarum ac numerorum explicationes.

ANTONIUS GALLAND. Varia extant ANTONII GALLAND, opuscula, quæ nobis indicanda sunt; sed alia seorsim, alia variis in libris prodiere. In Miscellaneis Gallicis Sponii xv. Dissertatio de nummo Treb. Galli à Colophoniis cuso, in quo tredecim Ioniæ urbes Apollini Clario sacrificant: seorsim, Epistolæ tres, prima de novâ quatuor Gordianorum Historiâ, quam vir doctus scripserat, ut auctores à Capitolino laudatos inter se conciliaret; altera de nummis quatuor Juliæ Mamææ, Marinianæ, Pacatiani, Postumi utriusque, à R. P. Steph. Chamillart publicatis; tertia de eâ quam Vallemontius excogitaverat novâ explicatione nummi Gallieni, in quo Gallienam Augustam exhiberi arbitrabatur.

> *Lettre touchant l'Histoire des quatre Gordiens.* Paris 1696. in 12.
>
> *Lettre touchant quatre Medailles antiques publiées par le P. Chamillart.* Caën 1697. 8.
>
> *Lettre touchant la nouvelle explication d'une Medaille d'or du Cabinet du Roy.* Caën 1698. in 12.

præterea de nummis Tetricorum, & aliis à V. C. Georgio de Ballonfeaux comparatis, ac de variis cùm ipsius viri docti, tum maximè Harduini in illos nummos conjectationibus.

> *Observations sur les explications de quelques Medailles de Tetricus le pere, & d'autres tirées du Cabinet de M. de Ballonfeaux.* Caën 1701. in 12.

In Diariis Trivultianis, mense Julio anni 1701. de nummis Gratiani, in quibus AVG G AVG. dicitur; eodem anno, mense Septembri, de nummo Caracallæ in quo Βασιλεύς dicitur, frustrà reclamante viro doctissimo, quem Gallandius refellit: anno 1702. mense Maio, excerpta è literis ad Morellium, occasione Epistolæ quam ad Perizonium scripserat de novâ Consularium nummorum editione: item mense Septembri, de nummo Augusti, in cujus aversâ parte columna visitur cum epigraphe CC AVGVSTI. quas literas cum vir doctus ita interpretatus esset *Circenses Augusti*, Gallandius argumenta quibus illa interpretatio nitebatur solvere conatus est, & alteram protulit,

protulit, *Caii Cæsaris Augusti*, nummumque prodidit cusum fuisse in monumentum columnæ Milliariæ: anno 1714. mense Januario, de nummo Hadriani, in cujus aversâ parte legitur RESTITVTVS AVG.

In Historiâ Regiæ Inscriptionum Academiæ Dissertationes variæ: prima de Domitio Domitiano, quem quidem demonstravit, non Aureliani, verùm Diocletiani ætate imperavisse, sed alia simul de Achilleo prodidit quibus assensum præbere non possumus: altera de nummis Constantii Galli, qui diu inter nummos ejus patruelis Constantii, filii Constantini M. delituerunt: tertia de nummo Helenæ cujusdam, quæ HELENA N F. dicitur: hanc esse Constantini matrem contendebat Gallandius, quod ut probaret, varia scripsit quæ cum historicâ veritate minus congruunt: quarta denique de formulis SC & EX SC. quas inter se diversas esse arbitratus est; ac formulâ quidem SC. moneri nos, nummum ex auctoritate Senatûs cusum fuisse; alteram verò indicare, certos quosdam honorum titulos Principi, vel illustri viro qui illis ornatus est, concessos fuisse à Senatu.

CHRISTIANUS FRIDERICUS RUHE, Arnstadiensis, laudabilem operam impendit in illustrandâ veterum nummorum ope γραμματικῆς Latinæ arte. Ejus sunt — CHRISTIANUS FRIDERICUS RUHE

Specimen Philologiæ Numismatico-latinæ primum. Et Specimen Philologiæ Numismatico-latinæ secundum. Francofurti & Lipsiæ 1708. 4.

in quibus literarum figuram & permutationem examinat, de digammate Claudiano, ac de more vocales longas delineandi differit, διφθογγολογίαν, ut vocat, veterum numismatum, ac veterum variationem in aliquot vocibus scribendis demonstrat, alia denique colligit quæ ad scribendi artem pertinent, tam utilia, quàm jucunda cognitu.

Est etiam CHRISTOPHORI WOLTERECK mentio facienda hoc loco, quòd anno 1709. triginta quinque eruditorum virorum dissertationes quibus nummi illustrantur, sparsas collegit, & eas quæ Gallico sermone scriptæ erant, in Latinum vertit. Libro titulum hunc tribuit: — CHRISTOPHORUS WOLTERECK.

Electa rei Nummariæ, sive Selectæ Dissertationes de rarioribus nummis antiquis tam Græcis quàm Latinis. Hamburgi 1709. 4.

has inter primum locum obtinent, quæ Deos spectant, sequuntur ex quibus nummi Consulares exponuntur; postremo exhibentur quæ ad nummos Imperatorum pertinent: ad calcem additæ sunt in quinque æneis tabellis numismata, quæ singuli auctores dissertationibus suis adjunxerant.

R. P. JOANNIS HARDUINI, è Societate Jesu, compluria extant Opera, in quibus singularem eruditionem cum miro quodam ingenii acumine conjunctam deprehendere licet; sed quæ ad hancce Bibliothecam pertinent, cum variis temporibus seorsim, tum insimul cum aliis operibus edita sunt, cum hoc titulo: — R.P. JOANNES HARDUINUS.

Jo. Harduini &c. Opera Selecta, tum quæ jam pridem Parisiis edita nunc emendatiora & multo auctiora prodeunt, tum quæ nunc primum edita. Amstelodami 1709. fol.

In iis, quæ ad prima Numiſmatum ſcientiæ rudimenta ſpectent, duæ Diſſertationes ſunt; prima pag. 185. *De Re Monetariâ Veterum Romanorum ex Plinii Secundi ſententiâ*, in quâ Sectionem XIII. libri XXIII. Plinii ita explicat; ante Pyrrhum devictum fuiſſe aſſem ex ære, librali pondere, ſive duodecim unciarum, ſignatumque eſſe notâ pecudum: argentum ſignatum eſſe quinque annis ante bellum primum Punicum, & placuiſſe denarium pro decem eſſe libris æris, quinarium pro quinque, ſeſtertium pro aſſibus binis cum dimidio aſſe. Aſſis deinde pondus imminutum bello Punico primo, conſtitutumque ut è librâ unâ ſeni aſſes conflarentur, quorum nota eſſet ex alterâ parte Janus geminus, ex alterâ roſtrum navis, trientium verò, & quadrantium ratis. Poſtremo aſſes unciales factos, quo tempore Minucium urgebat Hannibal; eodemque tempore antiquatam veterem pecuniam ex argento, & novam conflatam cujus nota fuere bigæ atque quadrigæ; ac tum demum denarium ſedecim aſſibus permutari cœpiſſe, eâque ratione dimidium lucratam eſſe Rempublicam; cum enim pro argenteo denario vetere, qui ad ærarium deferebatur, ſedecim duntaxat aſſes unciales daret, quaternos; eandem deinde aucto novi denarii pretio ad ſedecim aſſes, iterum ſenos lucrifeciſſe. Addit Harduinus ex Plinio, ſemunciales etiam aſſes factos, ac deinde octavam partem æris argento miſtam, quæ quidem levia ſunt; ſed hoc maximè memorabile, auri infecti ſcrupulum fuiſſe antequam nummus aureus percuteretur, quindenis ſeſtertiis permutatum; cum verò percuti cœpit, hoc eſt decimo tertio anno belli Punici ſecundi, placuiſſe ut idem vicenis ſeſtertiis valeret; itaque in ſingulas auri libras Rempublicam lucrifeciſſe ſeſtertios MCCCCXL. ratione ſcil. eorum ſeſtertiorum qui duobus aſſibus ac ſemiſſe æſtimabantur, quales ſemper intelligi debent, quòd hi fuerint antiquiſſimi ſeſtertii, niſi aliter eam vocem accipiendam eſſe moneant auctores; ſive ſeſtertios DCCCC. ratione eorum ſeſtertiorum qui tunc erant, hoc eſt, quatuor aſſibus æſtimabantur. Hæc pluribus exequi libuit duplici de causâ; primâ quòd harum rerum cognitio maximè neceſſaria ſit ei qui in hiſce ſtudiis verſari velit; alterâ, quod in ipſo limine juvabat eximium ſingularis Harduini ſubtilitatis & judicii ſpecimen præbere in eâ re, ad quam velut ad ſcopulum doctiſſimi viri adhæſerant.

Altera Diſſertatio extat pag. 506. in quâ hoc probare nititur Harduinus, monetæ loco ac vice non fuiſſe per ſe nummos Imperatorum memoriæ, honori, ac venerationi deſtinatos, indulgentiâ tamen Principum pecuniam publicam fuiſſe.

Quod ad nummos ipſos, ſive ea quæ in illis exhibentur ſpectat, totam de iis diſputationem tres potiſſimum in partes diſtribui oportere arbitratus eſt, quarum prima Symbolica appellaretur, altera Hiſtorica eſſet, tertia Geographica. De Symbolicâ Diſſertationem ſingularem exhibuit pag. 183. cujus duæ partes ſunt: prima complectitur non quidem omnia, ſed inſigniora, ut ipſe monuit, ſymbola vocalia, Gallicè, *Armes parlantes*, cujuſmodi haud pauca in nummis Familiarum occurrunt: an hæc inter referenda fuere, aut Siren in Petronio Turpiliano, aut Stymphalis avis in L. Valerio? Illam quidem in virum ad femora nudum, pedibus, alis, & caudâ avis; hanc in noctuam galeatam mutavit vir ſingulari acumine præditus; ſed ne ſic quidem avis *Petronium* videtur exhibere, quòd *de medio petrarum dare voces* dicatur in Pſalmis; aut noctua *Valerium*, quòd ſacra ſit Palladi Deæ virtutis, ſive

valoris, cum eo intellectu valoris vox à ſcriptoribus non ſit uſurpatâ. Altera pars exhibet ſymbola, quæ aliis fabuloſa, ipſi ænigmatica videntur, Pegaſum, Gryphum, Sphingem, Chimæram, Centauros, Minotaurum, Capricornum : horum omnium rationem à fabulis accerſendam eſſe hîc negatur, quippe quibus dotes opeſve populorum, aut hominum quorundam virtutes ac res geſtæ repræſententur.

In alterâ parte, Hiſtoricâ, potiſſimum deſudavit Harduini induſtria; ad eamque pertinent opera quatuor,

Chronologiæ ex Nummis antiquis reſtitutæ Proluſio, de nummis Herodiadum. pag. 328.

Chronologiæ ex Nummis antiquis reſtitutæ Specimen primum. Numiſmata Sæculi Conſtantiniani. pag. 419.

Chronologia Veteris Teſtamenti ad Vulgatam verſionem exacta, & Nummis antiquis ſubinde illuſtrata. Chronologiæ ex Nummis antiquis reſtitutæ ſpecimen alterum. pag. 513.

Hiſtoria Auguſta ex Nummis antiquis, Græcis Latiniſque illuſtrata. pag. 681.

quæ ſingula ut ſuo ordine exequamur, de Chronologiâ Veteris Teſtamenti primùm dicemus. In hac Harduinus deſcriptionem temporum per annos ſingulos ab ipſis rerum initiis ad annum Chriſti 70. contexere inſtituit; ac ne profanorum ſcriptorum varietas, inſcitia, perpetuaque inter ſe pugna ac diſſenſio, præterea Codicum Græcorum Veteris Teſtamenti à Latinis Græciſque, in ipſis annorum notis diſcrepantia, labori ſuo, ac veritati detrimento forent, (ipſiſſimis ejus verbis utimur) primùm ſolam ſequutus eſt Verſionem Vulgatam; deinde è ſcriptoribus antiquis Herodotum unum, Pliniumque in medium teſtes adduxit; adjecitque ſubinde veteres nummos, ac cœleſtes obſervationes à ſe probè exploratas. Hinc facilè intelligitur, quid vel de ſcriptoribus veteribus, vel de Rationariis temporum à recentioribus concinnatis ſentiat vir præſtanti ingenio atque doctrinâ; de iis tamen planiùs etiam variis in locis loquitur: qui veteres ſcriptores inter ſe conciliare volunt, eos ex vetuſtis fabulis novas cudere; ſe verò non quid ſcriptores referant, ſed quid nummi veteres ac probi, ex quibus emendari pleroſque omnes ſcriptores oporteat, repræſentare; nec recentiores etiam ſcriptores appellare, à quibus in ſingulis ferè ſententiis diffidet; ne ex alienâ clade palmam quærere videatur. His accedit, veteres ſcriptores nonnunquam ſuſpectos huic eſſe, ut pagg. 547. & 573. ſi diverſam à nummis in urbium ac Principum nominibus, ſcribendi rationem ſequuti videantur; ſed hæc, & cætera hujuſmodi libenter prætermittimus, ut moneamus, in Amynta, quem ſextum Macedoniæ Regem fuiſſe exiſtimat Harduinus, ejuſque coætaneo Polycrate Samiorum Tyranno incipere ſeriem Numiſmatum, quæ deinde hîc benè multa deſcribuntur. In his maximè conſpicua ſunt Numiſmata Ægypti ac Syriæ Regum, quorum etiam novæ ſeries hîc inſtituuntur, uno potiſſimum argumento ſubnixæ, qui ΘΕΟΙ. dicuntur in nummis Ægypti ac Syriæ, eos fuiſſe patre, avo, proavo, abavoque Regibus editos; hancque propriam eſſe vocis Θεȣ̃ ſignificationem, perinde atque Επιφα-

νὺς & Κλεοπάτρας. Hinc ſcil. colligitur, eum Ptolemæum qui ΦΙΛΟΜΗΤΩΡ ΘΕΟΣ in nummis dicitur, fuiſſe quintum Ægypti Regem, Ptolemæi Soteris abnepotem; ipſum cui M. Lepidus à Senatu datus eſt tutor; ejus ſororem & conjugem fuiſſe Cleopatram, quippe, ut ex nomine ipſo intelligitur, quatuor ſaltem regibus ortam; eoſque Θεοὺς Ἀδελφοὺς eſſe in rariſſimis quibuſdam nummis: ex eo matrimonio natam alteram Cleopatram, quæ Alexandro primùm, deinde Demetrio, Syriæ Regibus nupſit: aliam deinde Cleopatram fuiſſe nullam, præter illam notiſſimam, quæ *Regina meretrix* Plinio dicitur; hanc verò Θεὰν Νεωτέραν idcircò dici, quòd una tantum priùs fuiſſet Regina Ægypti Cleopatra Dea; eandemque *Reginam Regum Filiorum Regum* appellari, quòd filia eſſet Regum duorum, qui & ipſi Regum duorum filii erant; hoc eſt, eam ante ſe habuiſſe Reges quatuor, ex quibus rectâ lineâ ortum duceret; non tamen plures, quòd *filius* nònniſi de filio ac nepote dicatur; quamobrem ejus atavum Regem non fuiſſe, ſed Ptolemæi Philometoris fratrem, patrem Evergetæ, ipſum Epiphanem dictum. In ſtemmate Regum Syriæ aliquanto plura occurrunt, in quibus Harduinus à cæteris diſſentit; primum enim ut Antiochum Magnum quintum Regum cum Plinio ſtatuat, Antiochum Θεὸν & unum è Seleucis expungit, hiſque ſubſtituit Ptolemæum Antiochi filium, Seleuci Nicatoris nepotem, quem Plinius profectò Regem appellat, ſed vivo adhuc ejus patre, cui ſuperſtitem eum fuiſſe non ſcribit; deinde tres ſtatuit Antiochi Magni filios, Seleucum *Epiphanem Nicatorem*, Antiochum *Deum Epiphanem*, & Demetrium *Deum Nicatorem*; hos nimirum eâdem ratione *Deos*, quâ Seleucum *Epiphanem*, dictos. quæ deinde cæterorum Regum cognomina nummi repræſentant, non arbitraria eſſe monet ut vulgus exiſtimat, aut temerè accepta; ſed hereditaria, quæ Regum originem, ſtirpemque ac ſeriem certiſſimè indicent; quamobrem ex iis conſtare, Antiochi Dei filios fuiſſe Antiochum *Eupatorem*, & Alexandrum *Theopatorem*, qui patrem haberet *Deum*; Alexandroque natum Antiochum *Epiphanem Dionyſum*: inde etiam liquere Demetrio *Deo Nicatore* natos, Demetrium *Deum*, Antiochum *Epiphanem*, Philippum *Epiphanem*, omnes *Philadelphos*: poſtremo Antiochi Evergetæ, qui Demetrii *Soteris* filius, Seleuci *Epiphanis* nepos fuit, haud dubium, quin filii fuerint Demetrius *Philometor Evergetes*, & Antiochus *Philopator Epiphanes*, uterque *Callinicus*. Ingenuè fatemur, quæ perſpicua Harduinus eſſe exiſtimat, eadem nobis obſcuriſſima videri; necdum à nobis intelligi potuiſſe, ſi certa ſit, eaque quam vir acutiſſimus reperit, horum cognominum ratio, cur Demetrii *Dei* filius natu maximus *Deus* fuerit, alii liberi *Epiphanes*: Antiochi liberorum primus *Eupator* tantum, alter *Theopator*: in Seleuci verò poſteris, unus ſit tantum *Epiphanes*, & quidem ejus abnepos Antiochus *Philopator*, cum vel illius Seleuci filius Demetrius *Soter*, aut *Deus*, aut *Epiphanes* dici debuerit. Cætera hujuſmodi, veluti Mithridatem dici *Eupatorem*, quod ante ſe quintum numeraret in ſuâ familiâ, eundemque atavum Regem: Reges quoſdam, veluti Parthorum, idcircò Αὐτοκράτορας appellatos quòd in eorum Imperio multæ erant liberæ civitates, quorum copiis præfuerunt, &c. recenſere, aut perpendere longius foret: quamobrem hæc pauca, ut de cæteris judicet lector, indicare ſuffecerit; hocque unum quod ad Romanam hiſtoriam pertinet, addemus, Harduino Cæſarem videri, non Gallos deviciſſe, ſed Parthos ex Aſiâ, una cum Antonio, pepuliſſe; eundem deinde interfectum, ſed nec Idibus Martiis,

tiis, nec à Bruto & Caſſio; & iis nummis, in quibus EID. MAR. leguntur, cum pileo inter pugiones duos, *Regifugii* memoriam renovari, cujus decus ad Bruti familiam pertineret: quo in argumento ut Harduino aſſentiri nequimus, ita artem ejus, ac diligentiam in omnibus ſuſpicionum latebris peragrandis libentiſſimè prædicamus. Hoc etiàm penè imprudentes omiſeramus, plerarumque urbium quæ æras conſignaverunt, numiſmata hìc exhiberi; ſed in ærarum initiis ſtatuendis auctorem à cæteris nuſquam non diſſentire.

Superioris Operis veluti ſegmen eſt Diſſertatio de nummis Herodiadum, in quâ Harduinus Regum ex Herodis familiâ delineationem inſtituit, quæ ipſi tam ſacris Codicibus, ac nummis antiquis conſentanea videtur, quàm revera eſt à Joſepho aliiſque Annalibus diſpar ac diſſentiens. Primum enim ſcribit, Herodem Judææ principatum Ethnarchæ nomine iniiſſe anno V. C. 723. quo M. Antonius & Octavius Cæſar, fugatis Parthis, Aſiam receperunt, huicque ſucceſſiſſe Archelaum filium, qui anno Chriſtianæ æræ octavo obiit; ac tum Judæam factam eſſe Auguſti Provinciam: Herodis fratrem fuiſſe Zenodorum, qui Galilææ ſimul & Iturææ ac Trachonitidis Tetrarcha fuit: Zenodori filios fuiſſe Herodem & Philippum, è quibus hic Cæſaream Paneadem condidit anno V. C. 751. ille Tiberiadem anno quarto Tiberii Imp. ac poſt fratris mortem Regio donatus eſt titulo à Claudio Imp. cum Ituræam & Trachonitidem Galilææ adjunxiſſet; & Φιλοκλαύδιος dictus eſt, ac Cæſaream Palæſtinæ condidit anno Chriſti 42. quo ejus urbis æra incipit: Philippo verò natum Agrippam, qui patruo ſucceſſit anno 51. ac Μέγας Βασιλεύς dictus eſt; ejuſque ætate capta eſſe Hieroſolyma; poſtremo Agrippæ filium Agrippam non Regem fuiſſe, ſed vice Cæſaris Præfectum rei militaris in Judæâ & Palæſtinâ, cujus rei ſymbolum eſſe tentorium in ejus nummis. His adduntur quamplurima de aliquot civitatum æris, quæ profectò miram ſcriptoris ſubtilitatem declarant, quibuſque oſtendit ſingula à ſe in nummis diligenter inveſtigata priùs fuiſſe, quàm de his pronunciaret: ſed hæc prætermittenda ſunt, ut moneamus Joſephi libros Harduino pag. 339. videri eâ mente ſcriptos, ut ſacri ſcriptores non tam rerum geſtarum hiſtoricam narrationem, quàm allegoriam ſecuti eſſe exiſtimarentur; ideoque ſedulo operam dediſſe eos qui veteres pleraſque Hiſtorias concinnarunt, ut nunquam cum ſacris ſcriptoribus congruerent tempora & narrationes Joſephi annalium. Quâ obſervatione cum pleroſque hiſtoriarum ſcriptores νοθείας inſimulare videatur, tum de iis conjecturam amici cujuſdam ſui affert pag. 343. cœtum certorum hominum ante ſæcula aliquot extitiſſe, qui hiſtoriæ veteris concinnandæ partes ſuſceperunt, qualem nunc habemus, cum nulla tunc extaret: in eam rem iſtis ſubſidio fuiſſe Tullium, Plinium, Maronis Georgica, Flacci Sermones & Epiſtolas, quæ ſola ſupererant ex omni Latinâ antiquitate ſincera monumenta, præter Inſcriptiones admodum paucas: majori etiam fuiſſe adjumento magnam nummorum antiquorum, quam diligentiſſimè congeſſerant, ſupellectilem; horumque poteſtatem imprimis fuiſſe penes totius conſilii principem, ac primarium operis architectum, cui, propterea quòd nonniſi parcè admodum eorum uſum conſpectumve cæteris impertiret, jocosè ſodales geminum SEVERI ARCHONTII nomen fecere. Duas in partes diſtributa eſt Diſſertatio: in primâ exhibentur per ſingulos annos digeſta numiſmata Græca Herodiadum & aliquot urbium, uſque ad

Nervam, à quo Fiſci Judaici calumnia idcirco ſublata dici videtur Harduino, quòd Judæa fiſco Auguſti addicta poſt Archelai obitum, Nervæ Imperio Senatui Populoque Romano reddita ſit; altera pars notas uberiores exhibet, quarum nonnullas delibavimus.

Sequitur Hiſtoria Auguſta, quæ ex plurimis Epiſtolis ad virum doctum ſcriptis conſtat. In hac Harduinus tria à ſe præſtanda intellexit, 1°. Ductam per ſtirpium ſeriem deſcriptionem generis ſingulorum Auguſtorum, 2°. Deſcriptionem temporum per annos ſingulos, annorumque per nummos antiquos, 3°. Explicationem denique præcipuarum rerum à ſingulis Auguſtis geſtarum. Singula verò quâ ratione præſtiturus eſſet, ipſe docuit: ſe, non quid ſcriptores prodiderunt, traditurum, ſed quid nummi, in quibus principia à ſe deprehenſa eſſe, è quibus aliam fuiſſe conſtet Reipublicæ Imperiique Romani formam, quàm quæ ſcriptis libris continetur. Principia ſi cognoſcere velis, hæc fermè ſunt: ſupremam ſemper fuiſſe Senatûs Populique Romani poteſtatem, cui obnoxia fuit poteſtas Auguſtorum. Fuiſſe in Senatu Principem, cujus, dum in Urbe fuit, jus omne non exceſſit fines Italiæ, quæ tamen ipſa non Principi, ſed uni Senatui Populoque Romano obnoxia fuit; in Provincias verò miſſos à Senatu Auguſtos, qui res civiles adminiſtrarent; qui & Imperatores fuerunt, hoc eſt exercitum ſub ſe militantem habuerunt; & Principes in Provinciis appellati ſunt, quòd illic Principum jus haberent. Unicuique Principi poſt Neronem definitum à Senatu fuiſſe tempus gerendæ poteſtatis; nam etiam poſt Cæſarem Auguſtum pœnituiſſe Senatum Perpetui Imperatoris à ſe olim creati; itaque nullum deinceps per annos quadringentos, aut rarum fuiſſe; ac ne Auguſtum quidem, uſque ad liberos Conſtantini, perpetuum fuiſſe aliquem; ſed alios ad annum unum & alterum, ad tres, quinque, ſeptem, decem; vix certè ultrà annos novendecim & viginti quemquam: nugas verò eſſe & fabulas, cædes Auguſtorum, quas artifices Romanæ hiſtoriæ comminiſcuntur. Fuiſſe Cæſares omnes inter ſe cognatione conjunctos; idque ex ipſis, quæ Nummi præferunt, nominibus cognominibuſque conſtare: nam Cæſaris domum & nomen ingens Romanos adeo dilexiſſe, ut Auguſtos ex eâ gente genitos vellent ſuccedere prioribus; itaque ſanxiſſe Senatum Populumque Romanum ſub ipſo Auguſto Cæſare, ob egregia tum ipſius, tum patris, Cæſaris nimirum Dictatoris, in Rempublicam merita: quos igitur fabularum conditores tyrannos appellaverunt, eos fuiſſe Auguſtos perinde atque cæteros, ſed haud fermè ultrà tres, aut quatuor, aut quinque annos Provinciæ vel exercitui præfuiſſe: quo tempore exacto, à ſcriptoribus iiſdem hiſtoricis, qui non invenirènt quid illis facerent, aut quid illis fieret, omnes fuiſſe interemptos. Ne tamen hereditarium prorſus Imperium in exercitibus cenſeretur, aut in Provinciis Auguſta poteſtas, nunquam hunc alterutrum honorem poſt filios tranſiiſſe ad nepotes; ſed lege cautum fuiſſe, ut ſi quis Auguſti filius patri ſuccederet, vel cum patre imperaret, non ulteriùs in eâ ipsâ domo aliquis Imperator vel Auguſtus eſſet; ſed transferretur Principatus ad eos, qui eſſent in tranſverſo cognationis gradu, reddendus ei familiæ poſt annos fortè viginti. Poſtremo in nummis Latinis annos Tribunitiæ Poteſtatis initium ſemper ducere à die Natali Urbis; in nummis verò Græcis annos Auguſtorum ſemper incipere à Septembri conſequente Natalem Urbis. His principiis adduntur alia, quibus innititur Harduinus ad conſtituendam ſeriem gentium familiarumque ſingularum;

quæ omnia cum recenſere longum foret, duo tantum indicabimus: nomina in *ianus* deſinentia, à conjuge primum eſſe, ut *Domitianus* à Domitiâ; eademque transferri ad primogenitum ſaltem è liberis; poſtea autem recipere formam primigeniam: quod ſi nomina duo ex unâ gente, quorum alterum in *ius* deſinat, alterum in *ianus*, conjungantur, ut *Domitius Domitianus*, ſententiam eſſe, è Domitiâ familiâ aliquem, exempli causâ, gentis ejuſdem, ſed alterius familiæ heredem habuiſſe conjugem, eâ lege, ut nomen à conjuge alterum acciperet, poneretque priore loco familiæ celebratioris nomen. Utrique nimirum duo objici poſſunt, de quibus celari lectorem iniquum ducimus: primum, veroſimile non videri, illud nomen quod quis à conjuge accepit, ad ejus liberos ex alterâ conjuge procreatos tranſlatum fuiſſe, quod incommodum vitari in hac Hiſtoriâ Auguſtâ non potuit, ut in ſtemmatibus Veſpaſiani & Valeriani videre licet: alterum, ſi Harduinum ipſum in ſtemmate Metellorum audimus, maritum nomen, nonniſi ab eâ uxore, quæ unica heres & ex aſſe foret totius familiæ ſuæ, accepiſſe, eamque non gentis nomen tranſtuliſſe, ſed tantum familiæ, niſi totius gentis heres ipſa fuerit; quamobrem non liquere, quî fieri potuerit, ut gentile Domitii nomen, exempli causâ, Domitius Domitianus acciperet ab uxore, quæ unica non eſſet gentis Domitiæ heres, cum ipſe ex eâdem gente ſupereſſet: nec magis perſpici, cur tres Aurelii Cæſaris filiæ Aureliæ, Probo, Caro, & Carino nuptæ, quæque matres fuerunt, prima Probi, Juliani, & Maximiani Auguſtorum, altera Cari Auguſti, tertia Carini pariter Auguſti, Aureliæ gentis nomen ac prænomen maritis & nepotibus dedere; quippe quæ non poſſent eſſe ſingulæ Aureliæ gentis ex aſſe heredes, ſed ad ſummum ex triente; quæ difficultas eo gravior eſt, quod aliæ antea fuerunt feminæ Aureliæ gentis heredes, avia ſcil. Severi Alexandri & Elagabali, duæque, ut videtur, ſorores, ſaltem Commodi neptes, quarum una Claudii Gothici mater fuit, altera Marii; è quibus tres Aurelias ſuperiores ortum non duxiſſe hîc ſtatuitur. Alia ſunt in ſtemmatibus quæ nobis perobſcura videntur, veluti cur ex Principibus quidam paternum duntaxat nomen habuerint, ut Otho, Vitellius, Trajanus, & originem ſuam ab Auguſti ſorore aut filiabus, ſolis Cæſaris, Auguſti, Germanici cognominibus, quæ hîc hereditaria eſſe dicuntur, deprædicarint; alii paterna ſimul & materna nomina conjunxerint; nonnulli denique maternum duntaxat tulerint nomen, veluti Domitius Aurelianus, & Domitius Domitianus, à Domitiani filiâ longâ avorum ſerie exorti; ſed hæc, & cætera hujuſmodi aliis colligenda libentiſſimè relinquimus; hoc unum, ut univerſum Harduini ſyſtema intelligatur, addidiſſe ſufficerit, Pii titulum Harduino non videri merum laudis titulum, ſed cognomen hereditarium, ab illo tranſmiſſum, qui primus illud merito ſuo adeptus ſit, hoc eſt à Metello Pio, cujus filiam cognomen illud tranſtuliſſe ad maritum ſuum Pompeium Magnum, à quo ortum duxiſſe Antoninum Pium, cujus poſteros *Pios* fuiſſe, perinde atque Commodi, *Felices*; nam hoc quoque hereditarium eſſe cognomen. Epiſtolæ omnes, quibus conſtat hoc opus, eâdem formâ ſcriptæ ſunt, hoc eſt Numiſmata ſingulorum Principum exhibent accurato & eleganti ſtylo deſcripta, cum notis in quibus plerumque principia ab auctore poſita explicantur, argumentiſque ex nummis ductis confirmantur. Metellorum & Pompeii Magni Numiſmata in ſecundâ Epiſtolâ exhibentur, in aliis Cæſarum uſque ad Numerianum.

In Historiâ Sæculi Constantiniani, quæ Numismata exhibet à Diocletiano ad Jovianum, haud opus est ut immoremur, quod iisdem principiis, quibus Historia Augusta, innititur; nam singula quæ in utroque opere eruditè & acutè observata sunt, sunt autem plurima, illic legere malet lector; sed Numismatum seriei præfixæ sunt Dissertationes, eidem aliæ subjunctæ, de quibus breviter dicendum est. Prima est de nummis Gratiani, GRATIANVS AVG G AVG. quem *Augusti Generum Augustum* fuisse statuit Harduinus, diversumque à Valentiniani filio; cum deinde idem argumentum retractaret pag. 503. unum esse scripsit è posteris Pescennii Nigri, Honorii Augusti generum, Justæ Gratianæ Honoriæ patrem: cujus in nummis deprædicata est GLORIA NOVI SAECVLI. quod Augusti Gener & Augustus fuit anno CCCCI. à restituto genere humano. Altera Dissertatio est de nummo, DN. ZENO ET LEO NOV CAES. tertia de nummo quodam Theodeberti, de quo, perinde atque de Consulatu, nova traduntur: in sequentibus stemma Flaviæ gentis exhibetur, quam vir doctissimus existimat adoptionis jure insertam fuisse in tergeminam gentem aliam, Valeriam, Juliam, Claudiam, & è tribus hisce familiis prodiisse Constantinos sex, & alios plerosque Constantiniani ævi Principes; simulque explicantur literæ CONOB. & adfines, ac cæteræ, quæ vel in areâ, vel in imo nummorum margine leguntur, ex iisque colligitur nummos omnes in Galliis, aut in Pannoniâ cusos fuisse; præterea aliæ quibus significari Indictio dicitur. Atqui hactenus ita existimatum fuerat, literis CONS. & similibus significari Constantinopolim, Imperii in Oriente sedem, ac Novam Romam, nequaquam civitates Narbonensis Provinciæ; cui sententiæ cum favere viderentur nummi inscripti *Constantinopolis*, de his peculiari dissertatione egit Harduinus pag. 493. ac primùm quidem, quòd nulla Constantino, aliisque Principibus Inscriptio Græca Latinave posita in Oriente reperitur, negavit in Oriente eos imperasse; deinde in nummis aliquot mentionem Orientis urbium maritimarum, Cyzici, Nicomediæ, Alexandriæ, Carthaginis idcirco fieri prodidit, quòd ut merces ex Oriente tuto adveherentur mari, naves bellicas subministrarent Augusti, quibus tributum eo nomine Mercatores pendebant; postremo in nummis inscriptis *Constantinopolis* Lugdunum se agnoscere professus est, urbem scil. addictissimam Familiæ Claudiæ, è qua fuit Constantinus Jun. cujus extat nummus ita inscriptus: in priori editione eos nummos ad Arelatensem urbem retulerat. Inde porrò colligitur Byzantium liberæ conditionis oppidum fuisse, diuque habuisse Αρχοντας; longo deinde post intervallo, sæculo nimirum undecimo senescente, factos esse Thraciæ Despotas, in quorum nummis character est constantissimè, æquè ac sermo, Græcus. Ab his verò distinguuntur qui Βασιλεῖς Ρωμαίων dicuntur, in quorum nummis Græca oratio est, Latini characteres; item qui Βασιλεῖς tantum dicuntur, characteres autem in nummis adhibent ferè Latinos, Græcos subinde: hi enim Thessalonicæ, illi Romaniæ minoris Reges videntur Harduino, qui de illis aliàs se apertiùs dicturum spondet, hîc singulorum exhibet numismata. Haud omittenda hîc est, quæ extat pag. 507. Dissertatio de nummis inscriptis hac voce REST. qui quidem omnes accuratè descripti sunt: cum enim vulgo existimaretur Augustorum aliquis in his prioris Augusti restituisse monetam; contrà Harduinus censuit, hanc esse excogitatam Principes commendandi rationem, insculptis in ipsorum numismatis insignium virorum, vel Principum, vel feminarum etiam de

Republicâ

Republicâ benè meritarum nominibus; quorum, qui laudarentur Augusti, restituisse, hoc est desideratas jamdudum in Republicâ virtutes, ac dotes, aut res præclarè gestas, repræsentasse sive exhibuisse, & viros illos insignes, qui periisse videbantur, veluti regenerasse dicerentur.

Restant pag. 645. Epistolæ sex, in quibus Harduinus respondet quatuor Epistolis GEORGII DE BALLONFEAUX amici sui ex intimis, & eruditi viri: in his numismata aliquot rariora Tetrici Senioris, Aureliani Jun. Maxentii, ac Diocletiani illustrantur; sed quòd illic ex literis singularibus nova argumenta deducantur ad eadem principia, quæ exscripsimus, confirmanda, nihil causæ esse videtur, cur de singulis operosiùs dicamus; nisi fortè monendus sit lector, quintam Epistolam tam Gallico, quàm Latino sermone scriptam esse; & in sextâ, totum fermè esse Harduinum in tuendâ adversus Gallandium suâ de Constantinis sex opinione.

Quod ad tertiam totius de nummis concertationis partem, scil. Geographicam spectat, hanc Harduinus uno opere absolvit, ita inscripto

Nummi antiqui Populorum & Urbium illustrati. pag. 1.

quo in opere quid præstitum sit ut lector intelligat, hæc fermè monendus est: in hoc studiorum genere quæri solere, & ab Harduino quæsita, Populorum & Urbium situm, æras, originem, prærogativas & Magistratus: deinde nullâ in disciplinâ graviora admissa esse σφάλματα, quàm in hac parte admissa viro eruditissimo videantur, etiam ab iis quos magnum in his studiis merito suo nomen habere agnoscit; quamobrem eorum hîc detegi errores singulis ferè paginis; hoc est, ut neutram in partem propendeamus, in singulis ferè sententiis Harduinum à cæteris, qui rem Geographicam illustrandam susceperunt dissentire, postremo ex duabus aliis rei Nummariæ partibus, historicâ & symbolicâ, aspersa esse non pauca, quæ videbantur imprimis necessaria ad Γεωγραφικὰ νομίσματα illustranda; & symbola quidem, præter ea, quæ singulari dissertatione explicantur, ac pluribus urbibus & populis communia sunt, nulla esse prætermissa, quòd in iis maxima pars Geographicæ eruditionis lateret; historica verò cum alia hîc occurrere, tum series Regum ac Tyrannorum Cappadociæ, Siciliæ, Mauretaniæ, Ponti Paphlagonici, ac Thraciæ, ex nummis restitutas.

Ad Geographiam etiam pertinebat

Antirrheticus de Nummis antiquis Coloniarum & Municipiorum. Lutetiæ Paris. 1689. 4.

in quo suas de nummis triginta fermè suprà centum, qui illic in tabulis æneis sculpti sunt, opiniones vir præstanti ingenio tuebatur adversus Vaillantium, ac cæteros Antiquarios; sed quæ in illo utilissima existimabat, in magnum opus deinde transtulit.

Sunt etiam in Diariis Trivultianis, mense Maio 1711. mense Maio 1712. mense Augusto 1713. Harduini Dissertationes Gallico sermone scriptæ, in quibus nova quædam deprehendas; sed tandem aliquando manus de tabulâ tollenda est, & concludendum caput, in quo, tametsi, perinde atque in Notis ad Numismata, quædam variis Harduini opinionibus objecta sint, verè tamen profitemur, ejus viri eruditionem & subtilitatem plurimi à nobis fieri.

GEORGIUS DE BALLONFEAUX. Cum selectis Operibus Harduini extant editæ Epistolæ quatuor Latinæ à viro nobili & erudito GEORGIO DE BALLONFEAUX, Consiliario Regio in Senatu Luxemburgico, ad Harduinum ipsum scriptæ; quinta etiam Gallica ad Antonium Galland, in qua diluere conatur, quæ Harduini opinioni de Constantinis sex objecta fuerant.

N. DE GRAINVILLE. R. P. N. DE GRAINVILLE, è Societate Jesu, extant in Diariis Trivultianis Dissertationes aliquot, in quibus summâ industriâ, nec minori modestiâ & humanitate confutat acutissimi sodalis sui paradoxa, rationemque ostendit, quâ veteres scriptores ac numismata conciliari inter se possint. Primâ, mense Martio 1703. ad nummum Gal. Maximini, Principem hunc Filium Augustorum demonstrat non eâ de causâ dictum fuisse, quam Harduinus finxit, sed eâ quam prodidit L. Cæcilius: secundâ, mense Aprili, nummum Vitellii inscriptum, VICTORIA AVGVSTI. ejusque historiam mirificè illustravit: tertiâ, mense Octobri 1709. idem præstitit in Sept. Severo, quem, cur Pertinax & M. Aurelii filius dictus fuerit, præclarè docuit: quarta, mense Decembri, in Tetrici nummum haud minus commendabilis; ibi enim de Æternitate Augustorum, ac de Principis Juventutis titulo ita disseruit, ut nihil vero similius excogitari potuisse videatur. Quintâ, mense Martio 1710. nummi Valeriani, Gallieni, Saloninæ, Postumi, Victorini, Claudii, Quintilli, noviter reperti descripti sunt, nec pauci numero, & plerique rari, aliquot etiam singulares, cum brevibus, sed eruditis notis. Sexta, mense Junio 1712. tota versatur circa nummos Gallieni, in quibus doctissimus vir ironiam, ut vocant, sive χλευασμὸν videre sibi visus est, simulque occasionem sibi oblatam ratus, in Principem illum acriùs invectus est. Septimâ, mense Julio 1714. numismata quædam Sept. Severi, Mamææ, Gallieni, Saloninæ, rarissima & antehac ignota descripsit, ac breviter illustravit. Octavâ denique, mense Augusto 1715. Sacrorum librorum veritatem nummis confirmari posse demonstravit exemplis.

JOANNES CAROLUS SCHOTT. In Miscellaneis Berolinensibus anno 1710. editis in 4. prodiit JOANNIS CAROLI SCHOTT, Begeri sororis filii, & Regiæ Brandenburg. Bibliothecæ custodis, *Disquisitio de Nummo Phidonis argenteo in Regiâ Brandenburg. asservato*, in quâ vir eruditus adversus Otthonem Sperlingium demonstrare conatus est, nummum de quo agebat, Phidonis ævo sculptum fuisse. Argumenta desumpsit ex argenti synceritate, ex nummi pondere, ex ipso Phidonis nomine, quod in aliis nummis alioqui similibus desideratur: simul quod Sperlingius objiciebat ancile in nummo expressum Phidone multo recentius esse, ita diluit; non ancile in nummo, sed scutum Bœoticum sculptum esse, constare ex aliis nummis in quibus ancilia & scuta Bœotica comparent, quos nummos Schottus in æs incidi curavit. Ejusdem est Dissertatio in celebrem Augusti nummum, cujus aversa pars columnam exhibet, sive cippum, in quo scriptum CC AVG. sed ejus Dissertationis titulum exhibuisse sufficiet.

Explication d'une Medaille enigmatique d'Auguste, sur laquelle d'habiles Antiquaires ont diversement prononcé. Berlin 1711. 4.

Ab eodem edita est nova marmoris antiqui, in quo Homeri consecratio

ſculpta eſt, explicatio, quo in opere Apollinem muliebri habitu exhibuit è nummis; huicque adjunxit unam Diſſertationem de uſu tripodis, nummis diſtinctam, & alteram de nummo maximo Homeri.

Explication nouvelle de l'Apotheoſe d'Homere, repreſentée ſur un marbre ancien; de l'uſage du trepied, &c. Amſterdam 1714. 4.

JOACHIM MEIERUS, J. V. D. & Præfectus Gymnaſii Gottingenſis, hîc quoque locum ſuum obtinet, quod cum aureum Poſtumi nummum reperiſſet, in quo Tyrannus ille P M GM T P COS III PP. dicitur, inde arripuit occaſionem novam Poſtumi vitam ſcribendi: Diſſertationis titulus hic eſt in tertiâ editione, quam vidimus, JOACHIM MEIERUS

Commentatio de nummo quodam Poſtumi rariſſimo, hiſtoriam & res ab eo geſtas copioſiſſimè explicans, &c. Goſlariæ 1713. 4.

in eâque de ſingulis titulis, quos recenſuimus, Meierus fusè diſſeruit.

CAROLUS DE VALOIS, Hadriani filius, è Regiâ Inſcriptionum Academiâ, excepta ex ore, aut ex adverſariis doctiſſimi patris ſui publicam in lucem protulit hoc titulo,

Valeſiana, ou les Penſées critiques, hiſtoriques & morales, &c. d'Adrien de Valois. Paris 1694. in 12.

quo in opere Auguſtarum aliquot effigies è nummis expreſſas repræſentavit in tabellâ æneâ, ut inde varia capitum ornamenta perſpicerentur. Ejuſdem inter Monumenta literaturæ nuper prodiit Diſſertatio, quæ in Academiâ lecta fuerat anno 1713. in quâ vir doctus demonſtrare volebat, eos nummos, in quibus legitur FL CL CONSTANTINVS IVN N C. non ad filium natu maximum, ſed ad fratrem Conſtantini M. referendos eſſe: quod ut præſtaret, numiſmata Conſtantini filii cum ejuſmodi nummis comparavit, ſingulisque perpenſis, ſtatuit ætatem diverſam eſſe, alia oris lineamenta, artificium diverſum: deinde monuit Conſtantium Chlorum Valerii prænomen accepiſſe cum Cæſar factus eſt, illudque ad filium natu-maximum Conſtantinum tranſmiſiſſe; cujus Conſtantini cum mater foret Julia Helena, hinc factum ait, ut ille Julius præterea eſſet, qui verò ex alterâ Conſtantii uxore Theodorâ nati erant, Claudii dicerentur. Diligenter ſcripta eſt Diſſertatio, plurimaque continet haud injucunda cognitu, quæ contrahi vix poſſunt. CAROLUS DE VALOIS.

Ill. PHILIPPUS A TURRE, Præſul Hadrienſis, vir præſtanti ingenio atque doctrinâ, ut epocham quæ in nummo Græco Anniæ Fauſtinæ conſignata videbatur, explanaret, Diſſertationem ſcripſit, quæ prodiit volum. IV. Diarii Italici; quâ in Diſſertatione de initio Imperii Elagabali, ac de ejus nummis in quibus TR POT V. dicitur, ita diſputavit, ut Pagii opinionem plurimis, nec contemnendis argumentis firmaret. Deinde verò, cum audiiſſet nummum Anniæ Fauſtinæ adulteratum fuiſſe, & à R. P. Valſecchio oppugnari Pagium, alteram conſcripſit Diſſertationem, in quâ probare conatus eſt conjecturâ aberrare virum doctum, dum Elagabali initium refert ad tempus quo Caracalla cæſus eſt; ſimulque ſuam ac Pagii opinionem, à Kalendis Januarii anni 218. deducendos eſſe annos Elagabali, fortiſſimè propugnavit: PHILIPPUS A TURRE.

De annis Imperii M. Aurelii Antonini Elagabali, &c. Dissertatio Apologetica ad nummum Anniæ Faustinæ. Patavii 1713. 4.

Varia sunt hoc in opere perutilia cognitu, de uxoribus Elagabali, de habitu Pacificatoris, de duplici anno apud Ægyptios, de honoribus Augustarum post Principum quibus nupserant, mortem, &c. aliquot etiam nummi illustrati.

VIRGINIUS VALSECCHI. R. P. VIRGINII VALSECCHI à Brixiâ, Monachi Benedictini, prodiit anno 1711. Dissertatio, in quâ demonstrare volebat initium Elagabali repetendum esse à cæde Caracallæ, nec aliter posse explicari nummos, in quibus TR POT V. dicitur, aut nummos ejus uxorum, in quibus anni ejus Imperii consignati sunt. Lectorem juvabit videre quibus argumentis, vel sententiam propugnavit, vel aliorum, ac præsertim Pagii & Ill. Philippi à Turre opiniones oppugnavit:

De M. Aur. Antonini Elagabali Tribunitiâ Potestate V. Dissertatio Historico-Chronologica. Florentiæ 1711. 4.

quæ quidem argumenta retractavit, ac novis firmare conatus est in altero opere, in quo Cl. Vignolii novam de initio Imperii Severi Alexandri sententiam confutavit.

De initio Imperii Severi Alexandri Aug. Dissertatio. Florentiæ 1715. 4.

JOANNES VIGNOLIUS. In eodem argumento, quod superiores duo viri pertractarunt, versata est industria V. Cl. JOANNIS VIGNOLII, qui existimat nihil in vero Elagabali initio mutandum, nec affingendum illi esse anticipati Imperii crimen; in hoc enim uno à vero aberrasse hactenus viros doctos, quod Dionis locum in quo Elagabalus annos tres, ac menses novem imperasse dicitur, corruptum esse non intellexerint; indeque collegerint cæsum hunc esse mense Martio, cum vitam ad Julium usque produxerit:

De anno 1. Imperii Severi Alexandri Aug. quem præfert cathedra Marmorea S. Hippolyti. Romæ 1716. 4.

Illic porro, perinde atque in alterâ ejusdem Cl. viri Dissertatione, eadem numismata, quæ in superioribus, sæpe examinantur, illisque potissimum illustrandis operam dedere tres viri docti, quibus in hacce controversiâ, ut monebat Ill. Præsul Hadriensis, idem quod Tullio in Disputationibus Philosophicis pronuntiare licet: *Nos probabilia multa habemus, quæ sequi facile, affirmare vix possumus.* Ejusdem Vignolii antea prodierat

De Columnâ Imperatoris Antonini Pii Dissertatio. Romæ 1705. 4.

quam aliquot nummis distinxerat, variisque ornaverat antiquæ eruditionis veluti corollariis: ac præterea

Epistola ad Ant. Gallandium de nummo Imperatoris Antonini Pii, qui in tertio ejus Consulatu percussus columnam quandam exhibet. Romæ 1709. 4.

quæ

quæ epiſtola cæteris viri docti operibus non minus erudita eſt.

Haud omittendum eſt opus à viro erudito, qui latere voluit, ſcriptum in papaveris laudes, quod in morbo quodam præſentaneum medicamentum expertus fuerat : INCERTUS.

Μηκωνοπαίγνιον, ſive Papaver ex omni antiquitate erutum, &c. Norimbergæ 1713. 4.

illic enim numiſmata in quibus papaver depictum eſt, illuſtrantur.

R. P. LUDOVICI JOBERT, è Societate Jeſu, præter epiſtolam, in quâ Vallemontii opinionem de Gallienâ Auguſtâ, incertum acutiùs, an elegantiùs confutat, LUDOVICUS JOBERT.

Lettre à M. de Vallemont ſur la nouvelle Explication qu'il a donnée à une Medaille d'or de Gallien. Paris 8.

extat etiam nobile opus, quo omnia, quorum cognitio tyroni, vel ad comparanda Numiſmata, vel ad fructum aliquem ex iis percipiendum neceſſaria videbatur, congeſſit. In publicam lucem emanavit hic liber anno *1692.* deinde è Gallico ſermone in Latinum verſus Lipſiæ anno *1695.* Ill. Friderici Benedicti curâ; ſed altero tanto majorem auctor ipſe nuper edidit cum hoc titulo :

La Science des Medailles antiques & modernes, pour l'inſtruction des perſonnes qui s'appliquent à les connoître. Paris 1715. 2. vol. in 12.

Quâ in editione, ſi quædam omnino recudere, quàm ita ut erant ſcripta ſub prælum rurſus mittere, & additamentis corrigere, ac ſe ipſum quaſi reprehendere maluiſſet, lectorum non utilitati quidem fortaſſe, ſed tamen voluptati magis conſuluiſſet, nec orationis contextum toties perturbaſſet. Duodecim capitibus univerſum opus conſtat, in quibus primùm de nummorum ætate, quatenus horum pretium auget vel minuit, de metallis è quibus conflati ſunt, de variâ eorum mole, de effigiebus in iis expreſſis, de averſis partibus, de inſcriptionibus, ac de linguis quibus eæ conſtant, vir eruditus accuratè diſputat. Singula deinde vitia percurrit, ob quæ nummi quantumlibet veteres ad aurifices, aut ærarios fabros ablegandi ſunt; ſimul ea, quibus maximè commendantur, vetuſtatis & integritatis ſigna indicat. Mox brevem & accuratam ornamentorum & ſymbolorum quibus numiſmata inſignita ſunt, deſcriptionem exhibet. Sequitur caput longè utiliſſimum, in quo ſordidas hominum quorundam artes, qui aut adulterina numiſmata fabricantur, & pro antiquis vendunt, aut vetera adulterant, ſolertiſſimè detegit. Denique principia quædam ab omnibus fermè Antiquariis recepta recenſet, & rationem oſtendit, quâ quis minimo labore poſſit nummorum cognitionem animo indipiſci. Porro materiam libri, cum ipſa per ſe admodum gracilis eſſet, duplicavit; primùm, quia omnes per quos profecit, item eos qui noſtrâ & ſuperiori ætate his ſtudiis promovendis incubuerunt, recenſuit; deinde quod pleraque argumenta, quæ cum hocce cognationem quandam habere videbantur, tractavit, ſæpe velut in tranſcurſu, nonnunquam tantâ induſtriâ, tantoque ſucceſſu, ut benè nobiſcum actum putemus, quòd fines,

quos sibi olim præscripserat, excesserit; varia enim Erud. sodalis sui de literis, quæ vel in areâ, vel in imo nummorum margine leguntur, paradoxa ita confutavit, ut eruditorum vota implevisse videatur. Librum ornant sexaginta fermè numismata undecim æneis tabellis insculpta. Huic etiam accessit novum veluti opus,

Nouvelles decouvertes dans la science des Medailles.

in quo videtur Jobertus huic uni rei incubuisse, ut se gratum præberet acutissimo sodali suo, cujus curis alteram hanc editionem acceptam debemus; ejus enim sunt effata penè omnia, quæ commendavit.

STEPHANUS CHAMILLART R. P. STEPHANUS CHAMILLART, è Societate Jesu, cum aliquot Dissertationes in nummos musei sui edi curavisset in Diariis Trivultianis, omnes deinde collegit, sub hoc titulo :

Dissertations du R. P. Etienne Chamillart sur plusieurs Medailles & Pierres gravées de son cabinet. Paris 1711. 4.

In primâ & secundâ quæritur, num veteres nummi moneta publica fuerint; de eoque disputatur in utramque partem; argumenta sic collecta videre juvit. In tertiâ docemur qui sint veri Quinarii, & qui ἀναλόγως Quinarii dicantur. In quartâ nummorum è terræ visceribus noviter erutorum descriptio exhibetur; at in quintâ duo ex his nummis, M. Aurelii unus, alter Faustinæ illustrantur, & confutantur ii, qui aversas nummorum partes in eos Principes quorum effigies exhibetur semper convenire negant, illicque opinantur Monetariorum imperitiâ aut negligentiâ non raro peccatum esse. Sexta est de nummo Græco Anniæ Faustinæ, in quo Raphaneotarum æra consignata est: in sequentibus explicantur nummi rarissimi, Juliæ Mamææ, Marinianæ, Gallieni, Postumi & Pacatiani, quem vir pereruditus à Marino, cujus extat nummus Philippopoli cusus, diversum non esse arbitratur. Decima tertia exhibet nummos duos suprà octoginta, non descriptos solùm, sed etiam in æneis tabellis sex incisos, cum aliquot notis. Decima quarta postrema est, quæ ad hancce Bibliothecam pertineat: in illâ duo Juliani tyranni numismata publicantur, ex iisque colligitur Julianum non in Venetiâ, sed in Pannoniis rebellasse. Addendæ sunt, quæ in Diariis Trivultianis postea prodiere Dissertationes duæ: prima anno 1712. mense Aprili, in nummum Claudii Gothici, cum lemmate VICTORIA GERMAN. in quo GM. dictus est; num *Gothicus Maximus*, an *Germanicus Maximus* illic legendum sit, quæritur: altera 1714. mense Junio ad nummos Carini, in quibus est IMP. CAES. ac trium Augustorum mentio fit; eâ de re sententiam nostram protulimus, à viri doctissimi & humanissimi sententiâ non abhorrentem.

STEPHANUS SOUCIET. R. P. STEPHANI SOUCIET, è Societate Jesu, viri doctissimi, Dissertatio edita est in Diariis Trivultianis, mense Decembri anni 1713. ad nummum C. Julii Cæsaris planè eximium & singularem; quæ omnino legenda est.

ZACHARIAS GOESIUS. ZACHARIAS GOESIUS, Rector Gymnasii Osnabrugensis, Dissertationes viginti de variis nummis edidit, quas ita scripsit, ut ad singula symbola, quæ in eorum nummorum quos illustrare instituit, typis occurrunt, auctores

benè multos indicet, qui de illis ſymbolis aut conſulto, aut in tranſitu egerunt: præfixa eſt brevis diſſertatio de nummis in univerſum, cum Indice ſcriptorum qui varia nummorum genera illuſtrarunt. Libri titulus eſt

De nummis Diſsertationes xx. *antehac in diſputationibus ſolemnibus ventilatæ partim, partim orationibus panegyricis præmiſſæ.* Vitembergæ 1716. 8.

Hæ porro diſſertationes, cum auctoris curâ ad aliquot in Germaniâ & Bataviâ viros doctos miſſæ eſſent, non paucas ab iis Epiſtolas elicuere, quæ ſimul in lucem prodierunt:

Celeberrimorum Virorum Epiſtolæ de Re Numiſmaticâ ad M. Zachariam Goëſium. Acceſſit Muſeum Goëſianum &c. Vitembergæ 1716. 8.

Inter epiſtolas eminent undecim V. Cl. Giſberti Cuperi, qui tamen monuit eas non tam ſcriptas fuiſſe quàm effuſas, & illa à ſe notata, quæ feſtinanti ſponte ſe obtulerunt. Quod ad Muſeum pertinet, nec dives illud eſt, nec accuratè deſcriptum: perpauca Familiarum & Imperatorum Numiſmata complectitur, in iiſque nonnulla aut adulterina, aut minimum adulterata ſunt.

CAROLI CÆSARIS BAUDELOT, J C. è Regiâ Inſcriptionum ac Bonarum literarum Academiâ, aliquot opera extant, quibus hæc ſtudia pro virili promovit. Primi titulus hic eſt: CAR. CÆSAR BAUDELOT.

De l'utilité des voyages, & de l'avantage que la recherche des Antiquitez procure aux Sçavans. Paris 1686. in 12. 2. vol.

qui maximam quidem partem ad nos non pertinet; ſed in altero volumine capite ſingulari complexus eſt ea fermè omnia quæ antiquarium informare queant; illic enim primum de tempore quo numiſmata cudi cœpere, diſputavit, deinde de metallis è quibus conflata ſunt, tum de variis eorum nominibus ac modulis. Sequuntur quæ ad nummos Hebræos, Græcos, Punicos, Barbaros, ac denique Romanos ſpectant, varias in ſectiones diſtributa; illicque nova prodidit vir doctiſſimus de radiatis coronis in nummis Græcis, in Latinis de Saturnalibus. Subjunctæ ſunt tres ſectiones de nummorum raritatate, ac de ratione falſos à genuinis dignoſcendi, eorumque ἐκτυπώματα exprimendi. Poſtremo ſeries illic Regum ac Principum Romanorum deſcriptæ ſunt, cum indice muſeorum, quæ illâ ætate aliquo in numero erant. Non paucæ ſunt numiſmatum tabellæ in univerſo opere, quod in Anglicam linguam verſum deinde eſt, ac Londini editum anno 1692. in 8.

Ejuſdem anno 1697. prodiit in 12. epiſtola ad R. P. Chamillart, de nummis Pacatiani, Mamææ, Marinianæ, Poſtumorum; ac ſequenti, altera in 8. ad Gallandium Epiſtola de iiſdem nummis: in hac legenda ſunt quæ ad Auguſtarum honores pertinent. Utraque porro Gallico ſermone ſcripta eſt, ac tabellâ numiſmatum ornata.

Eodem anno 1698. in lucem edita eſt Diſſertatio ad gemmam cælatam è Theſauro Dominæ Regentis Matris, in quâ vir doctus cum Ptolemæum Auletem pictum eſſe exiſtimaret, occaſionem arripuit Principis illius, ac tibiarum hiſtoriam ſcribendi. Itaque duæ Diſſertationis partes ſunt; & in primâ

quidem congessit, quæ rebus Ptolemæi illustrandis conducere videbantur, novamque Ægyptiorum illâ ætate Principum historiam contexuit; in alterâ verò de tibiis veterum ac de φορβεία varia, quæ cæterorum diligentiam fugerant, collegit.

Histoire de Ptolemée Auletes. Dissertation sur une pierre gravée antique du Cabinet de Madame. Paris 1698. 8.

Eidem viro docto tribui solet, quæ R. P. Joberti Dissertationi, de quâ suprà diximus, præfixa est ad Bibliopolam epistola, in quâ Vallemontii conjectationes ad tantopere celebratum Gallieni nummum exagitantur: quod argumentum iterum tractatum est anno 1700. in præfatione Epistolæ ad Listerum.

De Panegyrico Ludovico Magno scripto ab Abbate Mediobarbo superiùs diximus; hunc anno 1703. è Latino in Gallicum sermonem vertit vir doctus, præfationemque eruditam adjunxit. Sequenti anno tres Epistolas ad Marchionem d'Angeau scriptas publicavit, in quibus singula quæ ad nummum Alexandri M. tradiderat Vallemontius expendit:

Lettres à M. le Marquis de d'Angeau sur une prétenduë Medaille d'Alexandre, publiée par M. de Vallemont, où l'on traite plusieurs matieres curieuses d'Antiquité. Paris 1704. in 12.

in iis Αδηλος esse voluerat, sed nec adversarium suum, nec cæteros eruditos fefellit. Supersunt tres Dissertationes, prima anno 1710. scripta est ad gemmam cælatam è Museo Ill. Comitis de Pontchartrain: aliæ duæ superiori anno simul prodiere in 4. prima titulum hunc præfert:

Lettre sur le prétendu Solon des Pierres gravées.

in quâ non Solonis legumlatoris, ac Sapientis, verùm Solonis sculptoris nomen in aliquot gemmis scriptum esse demonstrare conatus est: altera

Explication d'une Medaille d'or de la Famille Cornuficia.

duabus partibus constat; nam in eâ primum Cornuficii Auguris prolixa exhibetur historia; deinde quodnam numen in unâ nummi parte pictum sit, quæritur, eumque non Panem esse, sed Faunum, quem alibi etiam agnoscere oportuerat, ope nummorum veterum demonstratur.

Haud omittendum est in historiâ Regiæ Inscriptionum Academiæ Dissertationem editam esse de curribus, quos in plerisque nummis Familiarum cernere licet.

R. P. TOURNEMINE.

R. P. TOURNEMINE, è Societate Jesu, Dissertationes quinque in Diariis Trivultianis editæ sunt, breves quidem, sed eruditæ & elegantes: prima anno 1703. mense Februario, ad nummum Faustinæ matris, in cujus aversâ parte legitur SOVSTI. altera mense Junio 1704. ad nummum Gallieni inscriptum PIET SAECVLI, cum caprâ puerum lactante: quo typo pietatem erga Jovem puerum commendari contendit: quod cum minus placeret viro cuidam docto, qui Gallieni pietatem idcirco prædicari existimabat, quia pueris expositítiis alimenta ex ærario præberi jusserat, sententiam suam novis argumentis firmavit mense Julio. Quarta anno 1708. mense Januario

Januario prodiit, ad nummum Hadriano cusum Athenis, cujus typum ingeniosè explicavit: quinta denique mense Maio 1710. ad nummum Græcum, quo victor in ludis publicis commendatur.

Aliæ sunt in Diariis Trivultianis eruditorum virorum Dissertationes, quas recensere juvat: prima anno 1701. mense Martio, ad nummum Argis cusum, in quo Nero & Agrippina hinc cælati sunt, inde gryphus: altera eodem anno mense Julio, ac tertia mense Octobri 1702. ad nummum Gratiani, in quo AVG G AVG. dicitur, in aversâ legitur GLORIA NOVI SAECVLI. utriusque auctores Harduino adversantur, scribenti legendum esse *Augusti gener Augustus*; sed inter se dissentiunt; ille enim *Augusti Germanus Augustus* legit, hic mavult *Augusto genitus Augustus*: ille præterea novam æram Diocletianeæ similem in aversâ nummi parte consignatam esse conjecerat, hic affirmavit. Quarta prodiit mense Novembri 1704. ad nummum in quo duarum urbium Fortunæ, ac duæ sphinges sculptæ sunt: in quintâ, mense Decembri, perpenditur, quàm rectè Harduinus, plures quàm historici tradant, Constantinos fuisse collegerit ex nummis: sexta mense Februario 1708. scripta est ad nummum Græcum ΚΟΣΩΝ, quem auctor Cosæ in Hetruriâ cusum fuisse demonstravit, & Harduinum qui è singulis literis vocem conficiebat, confutavit: septima mense Aprili 1709. ad nummum Neronis, in quo decursio sculpta est: octava mense Julio varias continet observationes in dissertationes quas Diarii auctores ab aliquot annis edi curaverant; in nonâ denique mense Julio 1716. quæ sint vera numismata maxima, sive Medaglioni, examinatur.

Ibidem anno 1707. prodiit ad nummum sequioris ævi in quo Leo & Constantinus picti sunt, dissertatio elegans & erudita R. P. LEMPEREUR, è Societate Jesu.

Postremam huic operi manum aliquando tandem admovemus, quod ut perfectum sit, id unum superest, ut nonnulla doctorum hominum opera quæ diligentiam nostram fugerunt, recenseamus. Duo sunt Balthazaris Bebelii quæ Olearius in Dissertationibus laudavit;

Theses Philologicæ de re nummariâ veterum.
Disputationes Philologicæ de Theologiâ Gentili ex antiquis nummis erutâ. Witebergæ 1658. 4.

neutrum opus noverat Philippus Labbe, à quo laudatus est, quem nescio an unquam prodierit, collectus à Paruta Thesaurus nummorum Hispanorum, & Historia Gallica Principum Romanorum à C. Julio Cæsare ad Postumum, cum eorum nummis omnibus ex argento. Si huic credas, prodiit opus ipso titulo insigne Parisiis anno 1642. in fol. & quidem apud Augustinum Courbé & Stephanum Sommaville; sed qui de hujusmodi historiâ quidquam audierit, hactenus reperi neminem. Deest etiam hac in serie Ulrici Obrecht Dissertatio de nummo Domitiani Isiaco, quæ Argentorati edita dicitur anno 1675. in 4°. necnon Joannis Joachimi Bockenhoffer Museum Brackenhofferianum, quod eâdem in urbe, sed biennio seriùs prodiit, & varia quidem quæ ad historiam naturalem pertinent, numismata verò haud ita multa complectitur. Haud omittendus liber quo Mediobarbus usum se esse professus est:

Raccolta di Medaglie Imperiali del S. Pellegrino Ascanii Pittore.
In Modena 1677.

& Joannis Andreæ Schmidii opera duo à Germanis celebrata

Otium negotiosum. Jenæ 1692. 4.

De nummo Philippeo aureo. Jenæ 1692. 4.

Eodem anno Amstelodami prodiit in 8. cum notis Salmasii, Grævii, & aliorum Florus aliquot numismatum tabellis ornatus: post sexennium verò laudatur Joannis Christophori Olearii

Specimen rei nummariæ. Jenæ 1698. 8.

Jacobi Perizonii tres dissertationes vidimus; sed ejusdem commendantur

Animadversiones Historicæ, in quibus quamplurima in priscis Romanarum rerum utriusque linguæ auctoribus notantur, multa etiam illustrantur atque emendantur, varia denique antiquorum rituum eruuntur & uberiùs explicantur. Amstelodami 1685. 8.

Dissertatio de ære gravi; cui subjuncta est Epistola ad Morellium de nummis Consularibus. Lugduni Bat. 1713. *in* 12.

Utrumque opus evolvere sanè juvisset, perinde atque aliud Christophori Cellarii, cui titulum hunc præfixit:

Orthographia Latina ex vetustis monumentis, hoc est, nummis, marmoribus, &c. excerpta, digesta, &c. Halæ Magdeburg. 1703. 8.

necnon qui à Laurentio Begero conscripti dicuntur Commentarii in nummos maximos Thesauri Regii Galliarum: & Dapperi Descriptionem numismatum quæ in Insulis Ægæi maris cusa olim fuerunt; & Gleichii numismatum historiam succinctam: & Ernesti Locheri Dissertationes quinque de usu nummorum veterum in Theologiâ: & J. Groningii historiam numismatico-criticam: & Henrici Bohmer Dissertationem de Providentiâ Augustorum in nummis: & Joannis Conradi Schemarts Miscellanea, quæ Coburgi anno 1716. prodierunt: & Alexandri Wilthemii, e Societate Jesu, Icones Constantini M. & Helenæ; sed hæc & alia, si quæ fortè desint, alter haud fortasse diligentior, sed felicior reperiet; nos enim à lectore, quem jam diu fatigamus, missionem facilè impetraturos esse confidimus.

FINIS.

INDEX SCRIPTORUM

QUORUM OPERA IN BIBLIOTHECA NUMMARIA recenſentur.

INDEX SCRIPTORUM, &c.

FINIS.

NUMISMATA IMPERATORUM ROMANORUM

LATINA, GRÆCA, ÆGYPTIACA, EX OMNI METALLO AC MODULO; A Trajano Decio ad Palæologos Augustos.

TRAJANUS DECIUS.

GNæus Messius Quintus Trajanus Decius Bubaliæ seu Budaliæ in Pannoniâ inferiore natus, cum varios militiæ gradus obtinuisset, tandem invitus ac penè reluctans Imperio præficitur. Cum enim Marinum Pannoniæ exercitus ad summam rerum evexisset, eoque non multo post de medio sublato, in officio tamen se continere nollet, Philippus Decium misit, ut in complices Marini factionis animadverteret, militaremque disciplinam in iis regionibus restitueret. Recusavit primò Decius, quòd illud nec ex suâ, nec ex Philippi re esse duceret; verùm cogente Principe profectus, ut primum Provinciam attigit, Imperator omnium consensu appellatus est. Hoc nuncio accepto Philippus cum ingentibus copiis ad eum opprimendum movit; nec segnior Decius licet numero militum impar illi occurrit: concurrunt itaque exercitus Veronæ, & virtute Ducis compensante militum paucitatem, complures à Philippi partibus ceciderunt, inter quos &

ipse periit unà cum filio quem Augusti dignitate ornaverat. Hæc ex Zosimo; nam Aurelius Victor rem accuratiùs & distinctiùs narrat, patremque Philippum Veronæ occisum pulso amissoque exercitu, filium verò Romæ apud castra prætoria interfectum scribit. Utriusque mors contigit circa mensem Julium Fulvio Æmiliano II. & Vectio Aquilino Coss. anno Christi 249. Hoc modo Decius summo potitus Imperio, bellum civile in Galliâ motum oppressit, octavamque in Christianos persecutionem excitavit, quam pluribus describunt S. Cyprianus, Eusebius, Orosius, aliique. Mox filium Etruscum Cæsarem fecit, quem postmodum in Illyricum præmisit ut Gothorum incursionibus obsisteret, dum ipse mœnia reficit, urbemque thermis exornat. Sub idem tempus Jotapiani, sive Papiani, ut eum vocat Zosimus, (idem enim videtur) qui sub finem Imperii Philipporum tyrannidem in Syriâ arripuerat, caput Romam ad Decium defertur; qui in urbe usque ad annum 251. ut colligitur ex Cypriano, moratus, in Illyricum tandem contendit. Gothi enim Danubium transgressi Romanos exercitus fuderant, captâque Philippopoli per Thraciam & Macedoniam impunè grassabantur; Priscus verò Macedoniæ Præses purpurâ sumptâ Gothis se adjunxerat. Itaque Decius Priscum hostem patriæ à Senatu appellatum statim oppressit, Gothos verò variis cladibus ita attrivit, ut Danubium remeare coacti sint. Hoc enim cùm ex Zosimo & Aurelio Victore, tùm ex nummis discimus, in quibus scriptum legitur: DACIA CAPTA. RESTITVTOR ILLYRICI. VICTORIA AVGVSTI. VICTORIA GERMANICA. & VICTORIAE CARPICAE. Interea dum Decius Rempublicam armis reparat, Julius Valens summo plebis studio Imperator est appellatus, sed brevi cæsus, temeritatis pœnas luit. Hæc Aurelius Victor, quibus innuere videtur tyrannidem Romæ ab eo arreptam: nec tamen diversum hunc puto à Valente avunculo alterius ejusdem nominis sub Gallieno tyranni, quem in Illyrico periisse tradit Pollio: sed an idem sit quem Victor Junior Valentem Licinianum appellat, merito dubitari potest; Licinianusque ille Victoris idem videtur quem nummus M. Auf. Perpennam Licinianum appellat, ut suo loco monebimus. Cæterum Decius victoriis suis non diù supervixit; cùm enim Gothos vehementiùs urgeret ultra Istrum, filium Etruscum, quem Augustum paulò ante nuncupaverat, amisit in acie; mox ipse cùm audaciùs quàm consultiùs pugnaret, fraude Galli limitis Mœsiæ Ducis, ut ait Zosimus, in paludem deductus, lutoque defixus cum universo exercitu cæsus est; corpus paludis voragine absorptum reperiri non potuit. Sic periit anno ætatis quinquagesimo mense Novembri exeunte aut Decembri ineunte anni 251 post duos annos & sex Imperii menses (Victorem enim potiùs quàm cæteros sequimur, maximè cum illius sententiam confirmet nummus Ægyptiacus tertii moduli, in quo tertius annus hujus Imperii consignatus legitur) Princeps quem plerique Scriptores maximum tùm belli tùm pacis artibus prædicant. Præclaram sanè moderationis speciem præbuit paulò ante extremam illam pugnam, cum Censuram, quam Principes ex quo Respublica unius nutu gubernari cœpta erat, soli exercebant, Senatui permisit. Memorabile extat de eâ re Senatusconsultum datum VI. Kalend. Novemb. quo Valerianus absens Censor electus; quod Senatûs judicium Decius & Etruscus Coss. quibuscum Valerianus tùm in procinctu erat, insigni oratione approbarunt. Nec dubito quin suas eximio Principi laudes Nostrates Scriptores denegaturi non fuissent, nisi tam crudeliter & inhumanè in Christianos sæviisset.

NUMISMATA AUREA.

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ABVNDANTIA AVG. (1) Figura muliebris ſtolata vultu dextrorſum converſo ſtans, cornucopiæ tenet utrâque manu; ex quo varias opes effundit. *RE.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

ADVENTVS AVG. (2) Imperator eques à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ geſtat haſtam. *Regius. Brandenburg.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG.

ADVENTVS AVGG. Imperator eques. *MB.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

AEQVITAS AVGVSTI. (3) Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *RE.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

DACIA. Mulier ſtans dextrâ tenet haſtam, in cujus ſummitate caput aſini, ſiniſtrâ ſtolam colligit. *Regius.*

IMP CAE TRA DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

DACIA FELIX. (4) Mulier ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet ſignum militare, ſiniſtrâ ſtolâ involutâ. *Regius.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Genius ſtans dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ: à ſiniſtris ſignum militare erectum. *Regius. M.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

(1) Nummus hic aureus cum hac epigraphe ſingularis eſt, argenteus non ità; imò obvius: & notandum omnes hujus Imperatoris nummos ex auro raros eſſe.

(2) Prædicat hic nummus Decii in urbem adventum, poſtquam Philippo occiſo ſummâ rerum potitus erat, unde ſunt qui ſequentem nummum unico G. legendum putant, nimirum Auguſti, non verò Auguſtorum: verum duplex G. nonnumquam referri poſſe arbitramur ad Auguſtum & ejus uxorem Auguſtam, ut ſuo loco dicemus.

(3) Decius erat *vir*, ut ſcribit Aurelius Victor, *artibus cunctis, virtutibuſque inſtructus*, æqui & boni cultor, nomenque Optimi Principis judicio Senatus meruit. Nummus hic ex auro ſingularis.

(4) Olim etiam Dacia ſub Trajano, cum ejus virtute addita eſſet Imperio Romano; Felix appellata fuit in marmore apud Zamoſium; ſic ſub Decio, qui in Pannoniâ Daciæ confini ortus, Senatus ei nummos cum hac inſcriptione percuſſit, quaſi hæc tanto Imperatore priſtinam felicitatem recuperaſſet & fortaſſis, quod primis præliis Gothos repreſſiſſet, recepta ab eis præda, qua potiti erant, dum Tanaim, imò Danubium tranſgreſſi vicina Thraciæ loca deprædati eſſent, ut ſcribit Zoſimus.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Typus ut suprà. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PANNONIAE. Duæ figuræ muliebres tunicatæ, vultu dextrorsum converso stantes; quæ à dextris est, dextrâ tantisper elatâ, & expansâ, sinistrâ stolam sustinet, habetque à tergo signum militare erectum; quæ à sinistris est, dextrâ pariter elatâ ac expansâ, signum militare transversum gestat sinistrâ, quâ & stolam sustinet. *RE. MB.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Trajani Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

PANNONIAE. Typus ut suprà, sed mulier quæ à sinistris stat, sinistrâ trophæum gerit. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VBERITAS AVG. (1) Figura muliebris stans dextrorsum spectans; dextrâ gestat crumenam; sinistrâ cornucopiæ. *Regius. Brandenburg.*

....

VBERTAS AVG. Typus ut suprà. *MB.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

VBERITAS AVG. Figura muliebris ut suprà, dextrâ tenet spicas, sinistrâ cornucopiæ. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. (2) Victoria stans, dextrâ tenet coronam lauream, sinistrâ palmam. *RE.*

(1) Epigraphe hæc tum primum in nummis Imperatorum occurrit.

(2) Plures victorias ab hostibus reportavit Decius, sed hunc mummum referendum putamus ad victoriam quam ipse primis congressibus de Gothis adeptus erat, ut tradit Zosimus. Hic nummus ex auro singularis.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

ABVNDANTIA AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, cornucopiæ tenet utrâque manu, ex quo varias opes effundit. *Fouc. Regius. RE. Cham. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe.

ABVNDANTIA AVG. Figura utrâque manu sinum effundens. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Trajani Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVG. Trajanus Decius eques à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ ac expansâ pacificatoris habitu, hastam gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. RE. Cham. M MA. Le Roy. Fontaine. MB.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Trajani Decii ut suprà.

ADVENTVS AVG. Typus ut suprà. *Fouc. B. MB.*

....

AEQVITAS AVG. Figura stans, dextrâ bilancem, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. (1) Capita Herenniæ Etruscillæ cum lunâ bicorni ad humeros, & Messii Decii, & Hostiliani jugata se respicientia. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DACIA. Figura muliebris tunicata, cum stolâ ad talos pendulâ, hastam tenet dextrâ, in cujus summitate caput asininum, sinistrâ sub stolâ latente. *Fouc. Regius. RE. Cham. MMA. Fontaine.*

Alius cum S. C. in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *MB.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

DACIA. Typus ut suprà, absque literis in areâ. *MMA.*

IMP CAES C MESS Q DECIO TRAI AVG.

DACIA. Typus ut suprà. S. C. in areâ. *MB.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

DACIA. Figura muliebris ut suprà, dextrâ tenet signum militare, sinistrâ ad pectus compositâ. *Cham.*

Alius cum S. C. in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *MB.*

IMP CAE TRA DEC AVG. Caput Trajani Decii radiatum ad humeros.

DACIA. Typus ut suprà absque literis in areâ. *Fouc.*

(1) Hic nummus junctus Græcis, quos infra proponimus, palam declarat Herenniam Etruscillam uxorem Decii fuisse, matremque Etrusci & Hostiliani; atque ab ea filius Etruscus denominatus videtur. Hic nummus rarissimus est.

Eadem epigraphe.

DACIA CAPTA. Figura ſtolata ſtans, dextrâ ignotum quid. *MB.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG.

DACIA CAPTA. (1) Figura ſtans, dextrâ ſignum militare : in areâ S. C. *MB.*

Eadem epigraphe.

DACIA FELIX. Figura muliebris tunicata ſtans, cum ſtolâ pendulâ, ſignum militare tenet dextrâ, ſiniſtrâ ad pectus compoſitâ : in areâ S. C. *MB.*

IMP CAE TRA DEC AVG. Caput Trajani Decii radiatum, ad humeros cum loricâ.

DACIA FELIX. Typus ut ſuprà abſque literis in areâ. *Fouc. Cham. Fontaine. MB.*

IMP CAE TRA DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

DACIA FELIX. Typus ut ſuprà. *Regius. Le Roy.*

IMP CAES C MESS Q DECIO TRAI AVG.

EXERCITVS INLYRICVS. (2) Figura ſtans, ambabus manibus ſignum militare tenens : in areâ S. C. *MB.*

IMP CAES MESS TRAI Q DECIVS AVG.

EXERCITVS INLYRICVS. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *MB.*

IMP CAES MES Q DECIO TRAI AVG.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Genius ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ cum ſigno militari : in areâ S. C. *MB.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

GENIVS EXERC LLYRICIANI. Genius ſtans ad aram ignitam, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ : à dextris ſignum militare erectum. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum loricâ.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. (3) Figura virilis nuda, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Typus ut ſuprà, cum ſigno militari à ſiniſtris erecto. *Fouc. M MA. Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum loricâ.

GENIVS EXERCITVS ILLYRICIANI. Genius ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ, cum ſigno militari. *RE.*

IMP CAES MESS TRAI Q DECIVS AVG.

GENIVS EXERCITVS ILLYRICIANI. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *MB.*

Eadem epigraphe.

GENIVS EXERCITVS ILLYRICIANI. Genius dextrâ pateram ſuper aram tenens, ſiniſtrâ ſignum militare : in areâ S. C. *MB.*

IMP CAE TRA DEC AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

GEN ILLYRICI. Figura virilis nuda, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Regius. Cham. MB.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum loricâ.

GEN ILLYRICI. Typus ut ſuprà, cum ſigno militari à ſiniſtris. *Fouc. Le Roy. MB.*

Alius cum S. C. in areâ, eodem typo. *MB.*

Alius abſque ſigno militari, & literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

GENIVS ILLYRICI. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

Eadem epigraphe incuſa, cum eodem capitis typo pariter incuſo. *Fouc.*

Eadem epigraphe.

LIBERTAS AVG. (4) Libertatis typus. *MB.*

(1) Nummus hic cuſus videtur, quo tempore in Illyrico victoriam contra Scythas, alioſque Barbaros reportavit Decius, ut videre eſt apud Zoſimum. Cum hac epigraphe nummos nullos vidimus præter laudatos, quos hîc ex Occone poſt Mediobarbum proferimus.

(2) Nummi cum hac epigraphe ex argento rari ſunt, quippe nullibi ſimiles vidi præter hoſce quos hîc ex Mediobarbo profero.

(3) Mirè Decius exercitum Illyricianum dilexit non ſolum quòd in iis partibus ortus eſſet, ſed etiam quod ab exercitu Illyriciano primùm Imperatoris nomen accepi et.

(4) Nullum alium nummum cum hac epigraphe præter hunc, quem ex Occone profert Mediobarbus, reperi inter numiſmata Decii, unde inter rariores recenſendus videtur.

Eadem epigraphe. Caput Trajani Decii radiatum, ad humeros cum loricâ.

PANNONIAE. (1) Figuræ duæ muliebres tunicatæ, vultu dextrorſum converſo ſtantes; quæ à dextris eſt dextrâ tantiſper elatâ ac expansâ, ſiniſtrâ ſtolam ſuſtinet, habetque à tergo ſignum militare erectum; quæ à ſiniſtris eſt, dextrâ pariter elatâ ac expansâ, ſignum militare tranſverſum geſtat ſiniſtrâ, quâ & ſtolam ſuſtinet. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. RE.*

Eadem epigraphe.

PANNONIAE. Duæ figuræ muliebres ſtantes, ſingulæ ſignum militare tenentes. *MB.*

Alius cum S. C. in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *MB.*

Eadem epigraphe.

PANNONIAE. Figura ſtans. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum loricâ.

PANNONIAE. Figuræ duæ muliebres ſtolatæ ſtantes ex adverſo dextras jungunt, ſigno militari erecto intermedio. *Fouc. Regius. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

PANNONIAE. Typus ut ſuprà. *Fauvel. Fontaine.*

IMP CAE TRA DEC AVG. Caput Trajani Decii radiatum, ad humeros cum loricâ.

PANNONIAE. Typus ut ſuprà. *B.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

PANNONIAE. Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP CAE TRA DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

PANNONIAE. Typus ut ſuprà. *Hen.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Trajani Decii ut ſuprà.

PANNONIAE. Figura muliebris ſtans, dextram attollit, ſiniſtrâ ſignum militare. *Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum loricâ.

PANNONIAE. Typus ut ſuprà. *Fouc. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVGVSTI. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Fontaine.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà. *MMA.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AETERNA. (3) Figura muliebris gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ ramum tenet, ſiniſtrâ haſtæ adnixa. *Laiſné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. (4) Mercurius ſtans dextrâ tenet crumenam, ſiniſtrâ caduceum. *Regius.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG.

PVDICITIA AVG. (5) Pudicitiæ ſedentis typus. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Trajani Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. (6) Caput Etruſci radiatum, ad humeros cum paludamento. *Pon.*

. . . . Caput Trajani Decii.

Q HER ETR DECIVS C VALEN. HOSTIL. (7) Capita Etruſci, & Hoſtiliani ſe reſpicientia. *MB.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG.

REST. ILLYRICI XXI. (8) Duæ figuræ muliebres, altera labarum, altera ſignum militare. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum loricâ.

SECVRITAS AVG. Figura muliebris

(1) Pannonia hîc ſuperior ac inferior exhibetur, prout ab antiquis ſcriptoribus dividitur; in ſuperiore duæ hiemabant legiones decima Gemina, & decima quarta Gemina; in inferiore autem una tantum, nimirum, Prima Adjutrix; atque in ea ortum fuiſſe Decium Auguſtum tradunt Scriptores.

(2) Nummus hic cuſus videtur poſtquam Decius Marinum oppreſſiſſet, Philippos deviciſſet, ac motus civiles in Gallia ſedaſſet.

(3) Nummus cuſus, poſtquam cæſis Philippis, ſublatoque Jotapiano ſive Papiano tyranno, Decius orbem Romanum ſolus tenuit. Nummus ſingularis.

(4) Ara Decii appellatus fuit locus ille Mœſiæ prope Abrittum urbem, ubi ante congreſſum Decii Imperatores Diis immolarunt.

(5) Typus hic atque epigraphe frequenter occurrunt in nummis Auguſtarum, raro vero in nummis Imperatorum. Nummus inter rariores recenſendus.

(6) Nummus hic ſingularis eſt, quem, quia mihi non viſus, ex aliorum fide profero.

(7) Nummus hic Herennium Etruſcum ac Hoſtilianum filios Decii fuiſſe confirmat, uti ſupra diximus in CONCORDIA AVGG. ubi in parte averſa caput Etruſcillæ cernitur reſpiciens duo capita jugata; Etruſci nimirum & Hoſtiliani. Nummus hic, quem ex Spanhemio profert Mediobarbus rariſſimus eſt.

(8) Poſt oppreſſum Marinum, qui in Illyrico tyrannidem arripuerat, nummus cuſus videtur. Hæc epigraphe in hujus Auguſti nummis tantùm occurrit.

ſtolata ſtans, dextrâ geſtat pileum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Trajani Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VBERITAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, crumenam tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. M MA. MB.*

Eadem epigraphe.

VBERTAS AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum loricâ.

VERITAS AVG.(1) Figura muliebris ut ſuprà, dextrâ tenet neſcio quid, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata ac ſuccincta, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. RE. Fontaine. MB.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà. *Regius.*

IMP C DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà. *DC. Quin.*

IMP CAE TRA DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA GERMANICA. (2) Imperator eques à ſiniſtris dextrorſum, præeunte victoriâ, dextrâ lauream tenente. *Cham. MB. Farneſianus.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG.

VICTORIAE CARPICAE VOTIS X. (3) Duæ Victoriæ clypeum tenentes. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG. Figura galeata inſidens thoraci, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

Alius cum S.C. in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *MB.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Trajani Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Figura muliebris ſtolata ac galeata, inſidens loricæ à ſiniſtris dextrorſum, ramum elatum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

(1) Cum eadem epigraphe habetur nummus ex argento Herenniæ Etruſcillæ Decii uxoris ex Gaza Regia, in quo typus idem, dextraque tenet mulier crumenam; qui ſanè typus Ubertati optimè convenit; & non dubito quin utrobique pro VERITAS AVG. legendum ſit VBERITAS AVG. Mendum quippe eſſe Monetarii typus ipſe arguit; nummus tamen ſingularis.

(2) De hac victoria, quam à Germanis reportaſſe Decium declarat hic nummus, altum eſt apud ſcriptores ſilentium; quod non eſt mirum, cum de eo potius epitomæ quàm hiſtoriæ loquantur. Nummus inter rariores recenſendus.

(3) Philippus contra Carpos pugnavit. & licet victor fortaſſis quod ipſos domare non poſſet pacem cum ipſis fecit. Decius ex iiſdem victoriam reportaſſe videtur; ſed de ea nulla mentio apud ſcriptores occurrit. Nullum autem alium nummum cum hac epigraphe præter hunc, quem ex Occone exhibuit Mediobarbus, reperi inter Decii numiſmata, unde inter rariores recenſendus.

NUMISMATA ÆREA LATINA
maximi moduli, vulgò Medaglioni.

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS SAECVLI. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet caduceum oblongum, ſiniſtrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *Cham. RE. SG.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS SAECVLI. (1) Typus ut ſuprà cum S. C. in areâ. *Frad. Fouc. Vaillant. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

(1) Nummi maximi moduli hujus Imperatoris cum hac epigraphe omnino obvii ſunt: Felicitatem vero ſæculi ſub hoc Imperatore ſperabat Senatus, cum eſſet Decius *vir*, ut tradit Aurelius Victor, *artibus cunctis, virtutibuſque inſtructus*, æqui & boni cultor, bonitate Trajano adæquatus, nomenque Optimi Principiis judicio Senatus meruiſſet: & talis quidem ab omnibus prædicaretur, niſi tam creduliter ac inhumanè in Chriſtianos deſæviiſſet.

MONETA AVG. (1) Tres Monetæ ſtantes dextrâ bilancem, lævâ cornucopiæ gerunt. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. (2) Victoria ad dextram gradiens, dextrâ tenet coronam, ſiniſtrâ palmam: in areâ S. C. *Frad. Regius. Cham. Le Roy. RE.*

(1) Nummus maximi moduli inter rariores recenſendus; quippe nullum alium in Cimeliis præter hunc, quem ex Vaillantio profero, reperi.

(2) Ad quam victoriam referendus ſit hic nummus, non ſatis liquet, cum plures ab hoſtibus reportaverit Decius; verum ſi conjecturæ locus ad illam victoriam referendum putamus, quam ipſe primis congreſſibus de Gothis adeptus erat, ut ſcribit Zozimus: Τῶν δὲ πραγμάτων διὰ τὴν Φιλίππου περὶ πάντα ἐκμέλειαν ταραχῆς πληρωθέντων, Σκύθαι τὸν Τάναϊν διαβάντες ἐλήϊζον τὰ περὶ τὴν Θρᾴκην χωρία· οἷς ἐπεξελθὼν Δέκιος, καὶ ἐν πάσαις κρατήσας ταῖς μάχαις, παρελόμενος δὲ καὶ τῆς λείας, ἣν ἔτυχον εἰληφότες, ἀποκλείειν αὐτοῖς ἐπειρᾶτο τὴν οἴκαδε ἀναχώρησιν, διαφθεῖραι πανωλεθρίᾳ διανοούμενος, ὡς ἂν μὴ καὶ αὖθις ἑαυτοὺς συναγαγόντες ἐπέλθοιεν. *Cæterum rebus ob Philippi ſocordiam ubique perturbatione refertis, Scythæ Tanaim tranſgreſſi, vicina Thraciæ loca prædis agendis infeſtabant: quos adgreſſus Decius, & omnibus præliis ſuperior, prædâ quoque receptâ, quâ potiti fuerant, quominus domum reverterentur, abitum eis intercludere conabatur, & univerſos ad internecionem delere cogitabat, ne denuo coactis copiis irruerent.* Notandum autem eſt hîc à Zoſimo Tanaim cum Danubio confundi.

NUMISMATA ÆREA GRÆCA maximi moduli, vulgò Medaglioni.

ΑΥΤ. Κ. Γ. ΜΕC. ΚΥΙΝ. ΤΡΑΙΑΝΟC ΔΕΚΙΟC. *Imperator Cæſar Cnæus Meſſius Quintus Trajanus Decius.* Caput Tra. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ CΤΡ. Μ. ΑΥΡ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΙΤΝΑΙΟC ΑΙΓΑΕΩΝ. *Sub Prætore Marco Aurelio Paulo Pitnæus Ægæenſium.* (1) Fluvii figura decumbens à ſiniſtris dextrorſum, dextram capiti imponit, ſiniſtrâ tenet cornucopiæ, cubito ſiniſtro urnæ innixo. *Regius.*

ΑΥΤ. Κ. ΤΡΑΙΑΝΟC ΔΕΚΙΟC. *Imperator Cæſar Trajanus Decius.* Caput Tra. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΕΑΝΔΡΟC. *Antiochenſium Mæander.* (2) Pons ſeptem fornicibus conſtans, in cujus medio fluvius imberbis decumbens à ſiniſtris dextrorſum; dextra arundinem tenet, ſiniſtra cornucopiæ, cubito ſiniſtro innixus: pone eum ſtat mulier veſtita manibus ad pectus compoſitis, non verò puerulum geſtans, ut ait Vaillantius, & vir nudus ſiniſtra haſtæ innixus: ab altera pontis parte ante figuræ fluvii pedes erigitur arcus quatuor columnis inſtructus. *Regius.*

ΑΥΤ. Τ. Μ. ΚΥΙΝΤΟC ΤΡΑΙΑΝ. ΔΕΚΙΟC CΕΒ. *Imperator Cnæus Meſſius Quintus Trajanus Decius Auguſtus.* Caput Tra. Decii ut ſupra.

ΕΠ. CΤΡΑΤΟ. ΑΠΑΜΕΩΝ. (3) *Sub Stratoniciano Apamenſium.* Tres Cabiri altera gladium, altera clypeum gerentes circa mulierem velatam, quæ ſiniſtra puerulum tenet, dextram capiti imponit. *Regius.*

(1) Pitnæus nomen amnis eſt; huncque nummum pertinere putamus cum Harduino ac Vaillantio ad Ægenſes Æolidis, eumque amnem ipſum eſſe qui & Myrinen quoque alluit, quod vicina ſit Ægis Myrine, teſte Plinio, Stephano, cæteriſque Geographis; & Galeno quoque lib. de cibis boni malignique ſucci. Eum fluvium Eruditiſſimus Harduinus Πυθικὸν ab Agathia in prooemio Hiſtoriæ ſuæ perperam appellari opinatur; ſed Agathiæ lectionem confirmat Stephanus de Urbibus, in v. Αἰγαῖον Πέλαγος. Sic enim ſcribit: Λέγεται παρὰ τὸν Αἴγαν ποταμὸν φερόμενον ἀπὸ τοῦ περὶ τὸ Πύθιον ὄρους. *Dicitur ab Æga fluvio, qui delabitur à monte circà Pythium.* Vaillantius inverſo ordine legit ΑΙΓΑΕΩΝ ΠΙΤΝΑΙΟC. *Ægenſium, Pitnæus, in Æolide.* Ægæ Æolidis, inquit, videntur à Pelaſgis nuncupatæ, qui è Theſſalia profecti oram Æolicam appulerunt, ab iiſdem etiam Penei Theſſaliæ fluvii nomine flumen Æolidis appellatum videtur. Cæterum Ægæenſes in Æolide Magiſtratus habebant Prætores. Στρατηγὸς quippe in nummis *Prætor* eſt, ſummus urbis Magiſtratus; ut in civitatibus Latinis duumvir: Magiſtratus autem ille ab Athenienſibus, ut Archontum auctoritatem minuerent, inventus eſt.

(2) Plurimæ hujus nominis urbes fuerunt; ſedecim ſiquidem urbes de nomine patris Antiochi condidiſſe Seleucum ſcribit Appianus in Syriac. pag. 124. Sed hæc in Caria ad Mæandrum ſita eſt, ut docemur ex nummo, & ex Strabone, qui Antiochiam mediocrem urbem ad ipſum Mæandrum, ab ea parte, quâ is Phrygiam alluit, ſitam eſſe, fluviumque ponte junctum ait. Plinius lib. v. ſect. xxix. in Caria: *Antiochia..... nunc eam circumfluunt Mæander & Orſinus.* In Notitia antiqua inter Epiſcopos Cariæ Provinciæ, pag. 17. ὁ Ἀντιοχείας τῆς Μεάνδρου. pag. 49. τῆς Μαιάνδρου. Ptolemæo & Straboni Ἀντιόχεια πρὸς Μαιάνδρῳ. Mallem cum Stephano Antiochiam Lydiæ appellare, δευτέρα, inquit, ἐκλήθη ἀπὸ Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς, Λυδίας.

(3) Apamea hæc eſt Phrygiæ minoris urbs, ut dicitur Stephano Byzantio, cognominataque eſt πρὸς Μαιάνδρῳ, ut videre eſt apud Euſebium, lib. 5. Hiſt. Eccl. cap. 16. Perperam autem Vaillantius legit ΕΠΙ CΤΡΑΤΟΝ, &c.

. . . .

....

ΑΦΡΟΔΕΙΣΙΕΩΝ. (1) *Aphrodisiensium.* Victoria in quadrigis cum palmâ. *Vaillant.*

Α. Κ. Γ. Μ. Κ. ΔΕΚΙΟΣ ΤΡΑΙΑΝΟΣ. *Imperator Cæsar Cnæus Messius Quintus Decius Trajanus.* Caput Tra. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΕΠ. ΑΥΡ. ΑΠΦΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΑΡΧ. Α. ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΗΦ. ΜΑΙΩΝΩΝ. (2) *Sub Aurelio Apphiano Athenæi F. Archonte Primo, & Stephanephoro Mæonum.* Bacchus in curru à dextris sinistrorsum à geminâ tigride tracto cum Ariadne, cui sinistrâ abblanditur, dextrâ thyrsum tenet; Cupidine prævolante ac tædam utrâque manu gestante: à parte Ariadnes vitis erigitur. *Regius.*

....

ΕΠ. ΑΥΡ. ΑΠΦΙΑΝΟΥ ΑΡΧ. Α. ΤΟ Β. ΣΤΕΦΑΝΗ. ΜΑΙΩΝΩΝ. *Sub Aurelio Apphiano Archonte Primo iterum, Stephanephoro Mæonum.* Bacchus in curru Pantherarum, dextrâ cantharum, sinistrâ thyrsum: mulier vitem utrâque tenet ad ejus latera. *Vaillant.*

ΑΥΤ. Κ. Γ. ΜΕΣ. ΚΥΙΝ. ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΔΕΚΙΟΣ. Caput Tra. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ Γ. ΚΟΜ. Φ. ΓΛΥΚΩΝΟΣ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ Γ. ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (3) *Sub Prætore Cominio Fabio Glyconis F. Pergamenorum Primorum ter Neocororum.* Decius stans sacra facit super aram, sinistrâ hastam: Bacchus Nebridis pelle coopertus stat à sinistris, illi coronam porrigit, & sinistrâ thyrsum præfert. *De Camps. Vaillant.*

ΑΥΤ. Κ. Γ. ΜΕ. ΚΥ. ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΔΕΚΙΟΣ. Caput Traj. Decii radiatum, ad pectus cum loricâ.

ΣΑΜΙΩΝ. *Samiorum.* Jupiter nudus stans dextrâ fulmen, sinistrâ hastam tenet: ex adverso Neptunus stat cum coronâ radiatâ, dextrâ tridentem tenens, sinistrâ femori innixâ, pede dextro capiti cujusdam animalis fortassis marini innixo. *Vaillant. De Camps.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. (4) Salus à dextris stans, dextrâ tenens serpentem, sinistrâ pateram ex qua serpentem pascit: à sinistris stat Æsculapius cum baculo serpente circumvoluto; medius eorum stat Telesphorus. *Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΣΑΜΙΩΝ. (5) Figuræ duæ muliebres stolatæ ac velatæ, stantes à fronte, quarum quæ à dextris dextram protendit, sinistrâ ad latus compositâ; altera pateram tenet dextrâ, brachio verò sinistro figuram puel-

(1) Aphrodisienses in finibus Lydiæ & Cariæ sub Archontum potestate nummos signabant. Stephanus, Ἀφροδισιάς, πόλις μεταξὺ Λυδίας καὶ Καρίας . . . . . τὸ ἐθνικὸν, Ἀφροδισιεύς. Plinio lib. v. sect. xxix. *Aphrodisienses liberi* dicuntur.

(2) *Archon* supremus Magistratus apud Athenienses, à cujus nomine fasti præscribebantur, ut à Consulum Romæ; præerat quoque judicibus, judiciorumque moderator erat, & eodem ferme munere fungebatur quo Romæ Prætor; sub hujus potestate ac nomine moneta etiam signabatur. Quamplurimæ aliæ urbes ab Archontibus regebantur, & sub eorum potestate ac nomine moneta signabatur, ut ex nummis patet; verum hujuscemodi urbes Atheniensium Coloniæ erant, vel ex illis quæ Colonias alias deduxerant, vel quæ Atheniensium leges sequebantur, sicut in Bithynia urbes ab Hadriano instauratæ, aut conditæ Archontas habuere. *Stephanephorus* autem erat dignitas annua, atque è Sacerdotibus eligebatur, ut curam haberet eorum quæ ad Deos spectabant. Apud Athenæum Stephanephorus Tarsi tunicam purpuream indutus, albo distinctam, coronam lauream ferebat, quam Plato lib. de leg. semper gerere ait, cum alii Sacerdotes illam tantum inter sacra celebranda portarent. Mæonia olim Lydia dicebatur ut patet ex Stephano, qui id ex Herodoto vel Strabone desumpsit: idem tradunt ex nostris Plinius & Virgilius. Bacchus autem cum vite & thyrso vini feracitatem in Mæonia denotat; hujusque regionis optimum vinum celebrat & Strabo lib. 13. quare *Bacchus* dicitur *Mæonius* Virgilio Georgicorum lib. 4. v. 380.

——*Cape Mæonii carchesia Bacchi.*

de quo vide Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. lib. 7. cap. 14.

(3) Ex hoc nummo Pergameni primi ex Asia sub Decio Neocori fuisse videntur. Urbes autem illæ Neocoræ dicebantur cujus populus numinis alicujus templi curam habebat, ut Ephesii Dianæ, & Magnetes Leucophrynæ Neocori dicebantur; at cum Imperatores in Deorum numerum relati fuere, urbes ut in illorum honorem templa erigerent, petierunt, ut scribit Tacitus, ex quibus cives sui Neocori fierent. Postmodum vero concessa est civitatibus Neocoria, quæ pro salute Imperatoris sacra publica facerent, templa extruerent, & ibi certamina, vel jam Diis dicata, vel nova de Imperatorum nominibus, aut alia quæcumque ederent. Pergamus autem Phrygiæ majoris urbs celeberrima, inter civitates Primatu insignes numeratur. Hæc Augusto templum dicavit; alterum Trajano; tertium Caracallæ; & sæpe in nummis Pergameni ter Neocori dicuntur. Mutilum autem produxit Vaillantius hunc nummum, quippe omisit Γ. hoc est, *ter.*

(4) Stephanus, Σάμος, inquit, ἐπιφανὴς πρὸς τῇ Καρίᾳ νῆσος· ἐκλήθη δὲ πρότερον Παρθενία. Plinio lib. v. sect. xxxvii. inter insulas quæ Ioniæ oræ adjacent, *Samos libera* dicitur. A Strabone Ἰωνικὴ Σάμος appellatur lib. viii. pag. 347. & lib. x. pag. 457. tum quòd sit in Ioniæ Asiaticæ ora posita, tum quòd Ionum, qui in Thracia fuêre, caput olim extiterit. Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(5) Nummus hic ex ære maximi moduli non extat apud Vaillantium, sed similis ex ære primi moduli,

larem tutulatam insidentem, ac cornucopiæ utrâque manu gestantem sustinet. *Regius. De C.*

Eadem epigraphe. Caput Trajani Decii radiatum, ad pectus cum loricâ.

ΣΑΜΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΙΩΝΙΑϹ. (1) *Samiorum Primorum Ioniæ.* Eques à sinistris dextrorsum; ante ipsum stat figura militaris paludata ad ipsum conversa, dextrâ extensâ, sinistrâ spiculum gestans ad humerum sinistrum. *Bau.*

ΑΥ. ΚΑΙ. Γ. ΜΕϹ. ΚΥΙΝ. ΔΕΚΙΟϹ ΤΡΑΙΑΝΟϹ. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento: in areâ Π. Π. *Pater Patriæ.*

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ. Α. Μ. Κ. Γ. Β. (2) *Tarsi Metropoleos Primæ solius Ciliciæ. Decreto Senatus.* Tres Gratiæ stantes. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ. Α. Μ. Κ. Γ. Β. Diana Venatrix dextrorsum gradiens, dextrâ pharetræ admotâ, sinistrâ arcum tenet. *Regius.*

. . . .

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ. Α. Μ. Κ. Γ. Β. (3) Diana Venatrix, dextrâ telum, sinistrâ extensâ arcum: pro pedibus canis venaticus. *Vaillant.*

ΑΥ. ΚΑΙ. Γ. ΜΕϹ. ΚΥΙΝ. ΔΕΚΙΟϹ ΤΡΑΙΑΝΟϹ. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento: in areâ Π. Π.

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ. Α. Μ. Κ. Γ. Β. (4) Leo taurum necans. *Regius.*

. . . .

ΕΠ. ϹΤ. ΑΥΡ. ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ ΤΗΙΩΝ. (5) *Sub Prætore Aurelio Artemidoro Teiorum.* Bacchus muliebri habitu stans, dextrâ cantharum, sinistrâ thyrsum: pro pedibus tigris. *Vaillant.*

ΑΥΤ. Κ. Γ. ΜΕ. ΚΥ. ΤΡΑΙΑΝΟϹ ΔΕΚΙΟϹ. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ΑΥΡ. ΡΟΥΦΕΙΝΟΥ ΑΡΧ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ ΝΕΩΚ. ΕΦΕϹΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. (6) *Sub Aurelio Rufino Archonte Philadelphenorum Neocororum Ephesiorum Concordia.* Etruscilla stolata graditur versus templum duarum columnarum cum quinque gradibus, utrâque manu signum Dianæ Ephesiæ sustinens; adstant Decius laureatus ac paludatus, & Quintus Herennius filius capite nudo paludatus. *De Camps. Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ ΑΥΡ. ΡΟΥΦΕΙΝΟΥ ΑΡΧ. Α. ΤΟ Β. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (7) *Sub Aurelio Rufino Archonte Primo iterum Phi-*

(1) Extat & Gordiani nummus cum eadem inscriptione, unde apparet, Samios sub his Imperatoribus primos inter Ionas ludos & sacra fecisse: quantum autem Samii in Athleticis certaminibus, & navalibus pugnis præter cæteros Ionas semper excelluerint testis est Pausanias. Nummus hic maximi moduli non extat apud Vaillantium, sed similis ex ære primi moduli malè ab eo descriptus.

(2) Stephano, Ταρσὸς ἐπισημοτάτη πόλις Κιλικίας. Plinio lib. v. sect. XXII. *Cydnus Tarsum liberam urbem procul à mari secans*, atque etiam ab eo in Cilicia ponitur. Hæc urbs magnæ dignitatis ita Julio addicta fuit, ut Juliopolim se appellarit; à M. Antonio libera declarata fuit, & ab Augusto Provinciæ facta est Metropolis, ut scribit Strabo, ac ejus nummi testantur. Literas autem illas Α. Μ. Κ. Γ. Β. nimirùm tres priores, eruditi variè interpretantur, alii *Prima Metropolis Ciliciæ.* alii, *Prima Majoris Ciliciæ.* alii, *Prima Maxima Cilicum*; alii, & fortassis veriùs, *Primæ solius Ciliciæ* vel *Cilicum.* Duæ aliæ literæ Γ. Β. Γράμματι βουλῆς, *Decreto Senatus.* sunt qui Γ. inversam literam L. putent esse, legantque Λυκάβαντος Β. *anno secundo.* sed falluntur, nam non unus nummus, sed multi cum hisce literis reperiuntur, & semper eodem ordine dispositæ literæ illæ leguntur. Cæterum duo Π Π. quæ in area partis anterioris cernuntur, Πατὴρ Πατρίδος interpretor. Sunt qui Πῖος Παρθικὸς legant, sed hæc lectio mihi minimè probatur. Nummus hic non extat apud Vallantium.

(3) Nummum hunc profert Vaillantius ex proprio cimelio; fortassis idem qui superior, sed ab eo malè descriptus.

(4) Nummus Trajani Decii cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

(5) Hæc urbs in Ionia ponitur à Stephano, Τέως πόλις Ἰωνίας· ἔςι δὲ μέση Ἰωνίας...... τὸ ἐθνικὸν, Τήϊος, &c. Hujus urbis conditor Augustus in nummis appellatur, fortassis quod eam reædificaverit. Erat una ex eis urbibus ad quas Panionium pertinebat. Vide Herodotum lib. 1. Strabonem lib. 14. Plures protulit viros doctos, in quibus Anacreon Poëta Lyricus, Protagoras Philosophus, cujus libri Atheniensium jussu combusti fuêre; Hecatæus historicus. Bacchus autem cum cantharo, & thyrso in hoc nummo sculptus agrum vini feracem denotat. Nummum hunc singularem profert Vaillantius ex cimelio Reginæ Sueciæ.

(6) Philadelphiæ tres; una Cœlesyriæ, quæ in nummis ΚΟΙΛΗϹ ϹΥΡΙΑϹ ad distinctionem inscribitur; altera in Cilicia ex Ptolemæo; tertia Lydiæ, de qua hîc loquimur. Hæc ab Attalo Bithyniæ Rege cognomine Philadelpho dicta, societatem suam cum Epheso per Sacrorum communionem denotat; siquidem Etruscilla marito Decio & Q. Herennio filio præsentibus, sub urbis Genii specie, Dianæ Ephesiæ signum, Ephesiorum consensu in templum nomini suo dicatum ferre videtur, unde communis ejus Deæ in utraque civitate cultus. Urbes enim Græcæ per illam, quam Ομονοίαν nuncupant, solemnibus pactis societatem inter se, & Sacrorum communionem sanciebant, eoque cognationis vinculo tanquam sorores de rebus ad se spectantibus agebant.

(7) Philadelphia Neocoriam ab Hadriano accepit, ut testantur Antinoi nummi, in quibus templum quatuor columnis suffultum visitur, & in eo ipse Antinous sub Harpocratis effigie, itaque Philadelpheni

ladelphenorum Neocororum. Hercules imberbis clavâ contra Hydram decertat. *Vaillant.*

ejusdem Neocori fuisse videntur : Bithynienses ipsum etiam ut Deum coluerunt. Nummus hic profertur à Vaillantio ex cimelio Fr. Cameli.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP CAES G MESS Q DECIO TRAI AVG. Caput Trajani Decii laureatum, ad pectus cum loricâ.

DACIA. (1) Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ tenet hastam in cujus summitate caput asini, sinistrâ stolâ involutâ : in areâ S. C. *Frad. SG.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

DACIA. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Lamoignon.*

IMP CAES G MESS Q DECIO TRA AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

DACIA. Typus ut suprà, cum S. C in areâ. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum loricâ.

DACIA. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fontaine.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

DACIA. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Lamoignon.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

DACIA. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Regius. Frad. De C.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DACIA FELIX. Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ tenet signum militare, sinistrâ stolâ involutâ : in areâ S. C. *Fouc. Regius. RE. DC.*

C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

DACIA FELIX. (2) Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *B.*

IMP CAES G MESS Q DECIO TRAI AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum loricâ.

EXERCITVS INLYRICVS. (3) Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ tenet signum militare inclinatum, alterum erectum sinistrâ : in areâ S. C. *Fouc. Regius. Frad.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Trajani Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

GENIVS EXER ILLYRICIANI. (4) Genius cum modio stans ante aram ignitam, dextrâ tenet pateram, sinistrâ cornucopiæ ; à tergo hinc inde duo signa militaria : in areâ S. C. *Frad. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Genius cum modio stans dextrâ tenet pateram, sinistrâ cornucopiæ ; à sinistris signum militare erectum : in areâ S. C. *Regius. Frad. Val. S G.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum loricâ.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Fontaine.*

IMP CAES G MESS Q DECIO TRAI AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

GENIVS EXERCITVS ILLYRICIANI. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Frad.*

IMP CAES G MESS TRAI Q DECIO AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum loricâ.

GENIVS EXERCITVS ILLYRICIANI. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fontaine.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

GENIVS EXERCITVS ILLYRICIANI. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Bau.*

(1) Non Decio Caii prænomen sed Gnæi, vel, ut alii scribunt, Cnei fuisse ostendunt non solùm nummi Latini, sed etiam Græci, ut solo loco videre est. Sunt autem qui putant mulierem dextrâ tubam tenere, quâ in bello utebantur Daci ; quales videre est in marmoribus antiquis, & in Augusti ac aliorum Nummis. Eustathius ad Iliad. 2. ubi varia tubarum genera recenset : Tertia, inquit, tuba Gallica, haud nimis magna, quæ os habet deformatum in bestias, & canalem ipsum plumbeum, quem inspirant tubicines ; atque illa est acuti soni. Vocatur autem ipsis Gallis Carnix. Quarta Paphlagonica, cujus os effigie Bovis gravi mugitu sursum inflatur.

(2) Hæc epigraphe tùm primum in nummis Imperatorum occurrit.

(3) Nummi Decii primi moduli cum hac epigraphe, quæ tum primum in nummis Imperatorum occurrit, haud obvii sunt.

(4) Hæc epigraphe legitur tantùm in nummis hujus Augusti, & Herennii Etrusci ejus filii.

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

GENIVS EXERCITVS ILLYRICIANI. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *RE. DC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GEN ILLYRI. (1) Genius stans dextrâ tenet pateram, sinistrâ cornucopiæ geminum: in areâ S. C. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GEN ILLYRICI. Genius ut suprà, sed unicum cornucopiæ sinistrâ tenens: in areâ S. C. *Fouc. Regius. Frad. Val.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum loricâ.

LIBERALITAS AVG. (2) Imperator sedens in sellâ curuli suprà substructionem; à dextris stat mulier paludata, dextrâ tenens tesseram, sinistrâ cornucopiæ: à sinistris stat Præfectus Prætorio; ante substructionem figura militaris pariter stans: in imâ parte S. C. *Fouc. De C. DC.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

LIBERALITAS AVG. Typus ut suprà, cum S. C. in imâ parte. *Regius. Cham.*

IMP CAES G MESS Q DECIO TRAI AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

LIBERALITAS AVG. Typus ut suprà cum S. C. in imâ parte. *RE.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

PANNONIAE. Duæ figuræ muliebres paludatæ ac stolatæ, capite velato, stantes ex adverso; quæ à dextris est dextrâ elatâ, ad latus habet signum militare erectum, sinistrâ stolam colligit; quæ à sinistris dextrâ elatâ, signum militare brevius tenet sinistrâ: in areâ S. C. *Fouc. Regius. RE. Cham. Frad. De C.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

PANNONIAE. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum loricâ.

PANNONIAE. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVGVSTI. (3) Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, stolam verò colligit sinistrâ, quâ & sceptrum demissum tenet: in areâ S. C. *DC.*

IMP CAES G MESS Q DECIO TRAI AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

PAX AVGVSTI. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Regius. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria ad dextram gradiens, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ: in areâ S. C. *Frad. Cham.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Regius. DC. SG.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *RE. DC.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVGG. (4) Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Frad.*

IMP CAES G MESS TRAI Q DECIO AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Frad. Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. (5) Figura muliebris galeata ac stolata insidens thoraci à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ tenet ramusculum, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte S. C. *Frad.*

IMP C M Q TRAIANVS D AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum S. C. in imâ parte. *M D M.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum S. C. in imâ parte. *Cham. De C.*

Eadem epigraphe. Caput Trajani Decii

(1) Hæc inscriptio tùm primum in nummis Imperatorum occurrit.

(2) Largitionibus Decium solium stabilivisse indicat hic nummus, qui hujus moduli inter rariores recensetur à Vaillantio.

(3) Nummi Decii primi moduli cum hac epigraphe inter rariores recensendi.

(4) Victoriam hanc Augustorum non ad aliam referre possumus, nisi ad illam quam à Gothis primis prælìis reportarunt Decii, ut testatur Zosimus; cùm paulo post Etruscus filius à Patre Augustus appellatus fuerit, unde Senatus utrique Augusto in monumentum Victoriæ cudit nummos, qui cum duplici G. nimirum Augustorum, inter rariores recensendi sunt.

(5) Mulier thoraci incidens Dea Virtus est, quæ fermè semper cum lauri ramo repræsentatur. De hac Deâ, quæ se in Mantho Tiresiæ filiam transmutavit, sic habet Statius:

——*Torvisque ligatur*
Vitta comis, (nam laurus erat.)

laureatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTUS AUG. Typus ut suprà, cum S. C. in imâ parte. *Fouc. Regius. Frad.*

IMP CAES G MESS Q DECIO TRAI AUG. Caput Traj. Decii ut suprà.

VIRTUS AUG. Typus ut suprà, cum S.C. in imâ parte. *RE. Cham. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTIS DECENNALIBUS S. C. (1) in coronâ querceâ. *RE.*

(1) Nummi Decii cum hac epigraphe rarissimi sunt.

NUMISMATA Æ. I. in Coloniis cusa.

IMP C MESS QVIN TRAIANVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL AEL KAP COMM P F. (1) *Colonia Ælia Capitolina Commodiana Pia Felix*, in coronâ laureâ. *Vaillant.*

IMP CAES C MES Q DECIVS P F AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

COL AEL KAP COMM P F. (2) in coronâ laureâ. *RE.*

IMP C MESS TRAI DECIVS P F AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

COL PR F AVG F CAES METR...... (3) *Colonia Prima Flavia Augusta Felix Cæsarea Metropolis.* Imperator radiato capite in equo, decurrens à dextris sinistrorum, dextrâ hastam tenet. *Regius. Vaillant.*

IMP CAES TRAI DECIVS P FEL AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL PR F AVG F CAESAR METR P S P. (4) *Colonia Prima Flavia Augusta Felix Cæsarea Metropolis Provinciæ Syriæ*

(1) Ptolemæus lib. VIII. in Asiæ Tab. IV. Αἰλία Καπιτωλιὰς Ἱεροσόλυμα. Urbs Jerosolyma cum esset à Tito & Vespasiano funditus eversa, ab Hadriano postmodum instaurata fuit; qui deducta in eam colonia, Æliam nuncupavit, ut scribit Dio lib. 69. in Hadriano. Cedrenus: Κτίζει νέαν Ἱερουσαλὴμ, ἣν καὶ Αἰλίαν προσηγόρευσε. Capitolina verò appellata fuit ab Jovis delubro, quod in ea ædificavit idem Augustus, ut ait Dio loco citato: Ἐς δὲ τὰ Ἱεροσόλυμα πόλιν αὐτοῦ ἀντὶ τῆς κατασκαφείσης οἰκίσαντος, ἣν καὶ Αἰλίαν Καπιτωλίναν ὠνόμασε, καὶ ἐς τὸν τοῦ ναοῦ τοῦ θεοῦ τόπον, ναὸν τῷ Διὶ ἕτερον ἀντεγείραντος πόλεμος οὔτε μικρὸς, οὔτ᾽ ὀλιγοχρόνιος ἐκινήθη. *Cum autem in urbem Jerosolymam quæ eversa fuerat, quamque Æliam Capitolinam appellavit, Coloniam deduxisset, & quo in loco templum Dei fuerat, alterum Jovi ædificari curavisset, magnum bellum & diuturnum moveri cœpit.* Postmodum autem Commodianæ nomen ob aliquod insigne beneficium à Commodo Imperatore acceptum assumpsit. Nummos Decio percussit ob eandem fortassis causam, cui & coronam ex lauro dedicavit tanquam hostium victori.

(2) Ita hunc nummum legendum puto cum Vaillantio; alii verò legunt: COL AUR CAR COMM P F. sed num rectè eruditi viderint.

(3) Cæsarea Palæstinæ urbs, olim dicta Turris Stratonis, ab Herode Rege condita fuit, & in honorem Cæsaris Cæsarea appellata. Divus Hieronymus in Chron. anno IV. Olymp. CXCI. *Herodes Cæsaream in nomine Cæsaris condidit, quæ prius Turris Stratonis vocabatur.* Eadem habet Plinius, lib. V. sect. XIV. qui etiam subjungit, Coloniam Primam Flaviam à Vespasiano Imperatore deductam fuisse: *Stratonis turris, eadem Cæsarea, ab Herode Rege condita: nunc Colonia Prima Flavia, à Vespasiano Imp. deducta.* Ulpianus, lib. L. Digest. tit. XV de Censibus: *Divus Vespasianus Cæsarienses colonos fecit*, &c. *Flavia* itaque dicta est hæc Colonia à Vespasiani nomine, qui ex familia Flavia erat. Cur autem PRIMA appelletur, variæ sunt eruditorum opiniones: doctissimus Harduinus, *Prima*, inquit, vel *Primana* vocatur, quod primæ legionis milites colonos haberet; cui profectò opinioni libens subscriberem, si quæ *Legio Prima Flavia* in vetustis inscriptionibus, aut in nummis occurreret; sed cum nullibi *Prima Flavia* dicatur, sed LEGIO III. IV. X. &c. idcircò hujus eruditi viri opinio mihi haud arridet. Vaillantius autem, *Prima*, inquit, dicta est, quod Judææ caput esset, ut tradit Tacitus Hist. lib. 2. *discessere, Mucianus Antiochiam, Vespasianus Cæsaream, illa Syriæ, hæc Judææ caput est.* Sic Vaillantius; cui quidem objicere aliquis possit, cur Cæsarea hoc in nummo *Prima* & *Metropolis* dicatur, cui reponendum Tarsum aliasque nonnullas urbes & Primæ & Metropoleos prærogativam simul præferre, ut videre est in nummis Græcis. Fortassis aliquis dicet, nec displicet conjectura, Cæsaream ideò Primam inscribi, quod inter Colonias à Vespasiano deductas prima fuerit. Metropolis autem primùm illa in nummis Alexandri Severi inscripta est, ideò eam Metropolim ab hoc Imperatore factam putat & Vaillantius, qui ait: Imperator in hoc nummo exhibitus decurrens, profectionem Decii aliquam indicat, nimirum contra L. Priscum in Syriam, aut illius Gothicam expeditionem. Sed fallitur vir eruditus dum L. Priscum in Syria rebellasse putat; nam ille tum Macedones Præsidatu regebat, & Gothis ei faventibus purpuram sumpsit, ut tradunt Scriptores, qui Papianum, sive Jotapianum in Syria sub Philippo ad summam rerum evectum fuisse aiunt, ut in Decii Vita monuimus. Cæterum hic nummus sic legitur à Vaillantio: COL. PR. F. AUG. CAES, &c. omisit F. CAES. nimirum *Felix.*

(4) In hoc nummo Cæsarea inscribitur METR. P. S. P. quas quidem notas, *Metropolis Provinciæ Syriæ Palæstinæ* interpretati sumus cum Vaillantio; Ammianus quippe lib. 14. inter Syriæ Provincias Palæstinam recenset, & Cæsaream primam illius urbem nominat: *Ultima Syriarum est Palæstina per in-*

Palæstina. Duæ arbores super aram rotundam, nimirum palma arbor à dextris, & laurus à sinistris. *Regius. Vaillant.*

IMP CAES G M Q DECIVS P F AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

P M S COL VIM. (1) *Provinciæ Mœsiæ Superioris Colonia Viminacium.* Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ taurum tangit, sinistrâ leonem: in imâ parte AN. XI. *Frad. RE.*

IMP C TRAIANVS DECIVS A.... Caput Traj. Decii laureatum ad humeros.

P M S COL VIM. Typus ut suprà: in imâ parte AN. XII. *Frad.*

IMP CAES C MES Q DECIVS P F AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

P M S COL VIM. Typus ut suprà: in imâ parte AN..... *Fouc.*

Alius cum AN. XI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Collegii.*

tervalla magna potentia, cultis abundans terris & nitidis, & civitates habens quasdam egregias, nullam nulli cedentem, sed sibi ipsi invicem ad perpendiculum æmulas: Cæsaream, quam ad honorem Octaviani Principis exædificavit Herodes, & Eleutheropolim, & Neapolim, itidemque Ascalonem, Gazam, & Juliam, ævo superiore exstructas. Arbores autem palmam ac laurum ex ara erumpentes in hoc nummo repræsentatas spectare arbitratur eruditus Vaillantius ad certamen in Augusti honorem ab Herode Rege institutum; de quo quidem certamine loquitur Josephus de Bel. Jud. pag. 748. Καὶ πενταετηρικοὺς ἀγῶνας καταστησάμενος ὁμοίως ἐκάλεσεν ἀπὸ τοῦ Καίσαρος. *Et quinquennali certamine instituto, nomen ei Cæsaris donavit.* Ara signata est, ob sacra ante ludos inchoandos, in cujus honorem ipsi erant instituti, perpetranda. Palma quidem ex eâ erumpit, ob ejus ramos victoribus pro præmio concessos; laurus verò ob coronam quâ victores coronabantur. Actios autem fuisse hosce ludos, ex his quæ diximus satis constat; nam & quinquennales erant, & Apollini dicatos fuisse laurus & palma indicant.

(1) Viminacium Mœsiæ superioris urbem à Gordiano Juniore Coloniam fuisse deductam anno ejus imperii secundo exeunte, aut tertio ineunte, annorumque numerum in ejusdem nummis signatorum annos æræ à deducta Colonia designare manifeste demonstrat eruditus Vaillantius, cujus quidem sententiæ libens subscribo. Sunt qui nummos Alexandri Severi & Juliæ Mæsæ à Goltzio productos cum inscriptione COL VIM AN. I. & II. genuinos fuisse existimant, ac proinde à Gordiano Juniore tantum renovatam hanc coloniam fuisse aiunt. Quæquidem si vera essent, numerus ille annorum in ejusdem nummis signatus annos procul dubio æræ non à deducta colonia, sed à renovata designaret. In Viminacii coloniæ nummis perpetuus est mulieris inter Bovem & Leonem stantis typus; & quidem Tristanus Bovem ad coloniæ symbolum, Leonem ad populum Provinciæ bellicosum revocat; Vaillantius vero, an non potius, inquit, populi ferocitatem per Colonos lenitam indicare videtur Leo cum Bove concors, ut innuit D. Paulinus Poëm. 30. ad Nicetam Daciæ Episcopum.

Sic tuo mitis lupus est ovili,
Pascitur concors vitulus leoni.

Cæterum recenset Vaillantius in suo de Coloniis opere nummos similes, sed ex ære secundi moduli tantum.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

ΑΥΤ ΚΑΙ ΜΕС ΚΥ ΔΕΚΙΟС ΤΡΑΙΑΝΟС СΕΒ. *Imperator Cæsar Messius Quintus Decius Trajanus Augustus.* Caput Trajani Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. (1) *Antiochensium Metropoleos Coloniæ.* Caput muliebre velatum ac turritum: in parte nummi superiore Aries Zodiaci signum; in inferiore stella: in areâ, Δ. Ε. S C. *Tribunitia potestate, Senatusconsulto. Fouc. De C.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΤΡΑΙΑΝΟС ΔΕΚΙΟС СΕΒ. *Imp. Cæsar Cnæus Messius Quintus Trajanus Decius Aug.* Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

(1) Antiochia Syriæ nomen Metropolis sub Regibus suis habuit, Coloniæ verò dignitatem ab Antonino Caracalla accepit. Antiochenses Trajano Decio nummos cudisse videntur, inquit Vaillantius, ob illius in urbem suam adventum, cujus meminit D. Chrysostomus in orat. pro Juventio & Maximo Martyribus, ubi tradit Decium Babylam Antiochensem Præsulem occidi jussisse. Decii in Syriam adversus L. Priscum profectionem videtur indicare & Aurelius Victor in ejus Vitâ. Caput turritum in hoc nummo exhibitum, Genius est urbis; Aries verò in vertice nummi, Antiochenses annum sub hoc signo incipere denotat. Sic Vaillantius, sed fallitur; L. Priscus enim contra Decium non in Syria, sed in Macedonia rebellaverat, Gothis ei faventibus, uti in Decii Vitâ adnotavimus. Neque Antiochenses sub signo Arietis annum incipiebant, sed sub signo Libræ, uti pluribus docuit doctissimus Petavius. Aries autem in Antiochiæ nummis denotare videtur ejus situm ac præeminentiam; nam Antiochia Metropolis fuit Syriæ gentis, quas sub Ariete sitas docet Manilius:

Laniger in medio sortitus sidera mundo
Adserit in vires Pontum, quem vicerat ipse:
Illum etiam venerata colit vicina Propontis,
Et Syriæ Gentes.

Vide quæ hac de re scribat eruditus vir Laurentius Begerus in Fasciculis.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. Typus ut suprà absque stellâ : in areâ Δ. Ε. S C. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΔΕΚΙΟΣ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Trajani Decii ut suprà.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. Typus ut suprà : in areâ Δ. Ε. S C. *Lamoignon. Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ ΜΕΣ ΚΥ ΔΕΚΙΟΣ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. (1) Templi facies quatuor columnis suffulta, ad cujus vestibulum figura muliebris capite velato ac turrito, insidens rupibus à sinistris dextrorsum, spicas tenet dextrâ : in superiore nummi parte Aries ; in inferiore fluvius emergens : in areâ Δ. Ε. S C. *Fouc. De C.*

ΑΥΤ Γ ΜΕ ΚΥ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΔΕΚΙΟΣ ΣΕΒ. Caput Traj. Decii ut suprà.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. Typus ut suprà : in areâ Δ. Ε. S C. *Lamoignon.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΔΕΚΙΟΣ ΣΕΒ. *Imperator Cæsar Cnæus Messius Quintus Trajanus Decius Augustus.* Caput Traj. Decii ut suprà.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. Typus ut suprà : in areâ Δ. Ε. S C. *De C. Fontaine.*

ΑΥΤ Γ Μ Κ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΔΕΚΙΟΣ ΣΕΒ. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΠΑΜΕΩΝ ΠΑΥ ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΙΑΝΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡ. (2) *Apamensium Paulo Stratoniciano Panegyristâ.* Hygia à dextris & Æsculapius à sinistris stantes, Telesphoro intermedio. *Regius.*

. . . .

ΕΦΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ. *Ephesiorum Primorum Asiæ.* Diana Venatrix telum è pharetrâ dorso appensâ depromit, sinistrâ arcum tenet : pro pedibus canis venaticus. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΜΕ ΚΥ ΤΡΑΙΑΝ ΔΕΚΙΟΣ ΣΕΒ. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΛΥΡΒΕΙΤΩΝ. (3) *Lyrbitarum.* Mercurius insidens scopulis, dextrâ crumenam, sinistrâ caduceum gerit. *Vaillant.*

ΑΥ Κ Γ Μ Κ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΔΕΚΙΟΣ. Caput Traj. Decii radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΕΠ ΣΤΡ ΑΥ ΑΡΤΕΜΙΔ ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΣΙΠΥΛΟΥ. (4) *Sub Prætore Aurelio Artemidoro, Magnetum à Sipylo.* Victoria stans à dextris, tropæum erectum à sinistris coronat : ante pedes Victoriæ captivus genu dextro humi posito. *Cham.*

ΑΥΤ ΚΑΙ ΓΑΙ ΜΕΣ ΚΥ ΤΡΑ ΔΕΚΙΟΣ ΣΕΒ. *Imp. Cæsar Caius Messius Quintus Traj. Decius Aug.* Caput Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΣΕΠ ΡΗΣΑΙΝΗΣΙΩΝ L ΗΙΡ. (5) *Septimiorum*, sive *Septimiæ Rhesænensium*, nempe Coloniæ *an.* 118. Figura muliebris capite turrito, insidens scopulis, spicas tenet dextrâ, monticulis verò innititur sinistrâ : in parte nummi superiore aquila alis compressis, coronam lauream gestat rostro ; in inferiore fluvius emergens. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΔΕΚΙΟΣ. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΣΕΠ ΡΗΣΑΙΝΗΣΙΩΝ L ΗΙΡ. (6) Templum distylum à sinistris dextrorsum cum

(1) Mulier turrita, Genius est urbis ; rupibus insidet, ad indicandum Antiochiæ in clivo montis Silpii situm ; spicas gerit, ad denotandam earum in agro abundantiam ; fluvii figura, Orontem exhibet : Templi autem Genio Antiochiæ exstructi meminit Ammianus, lib. 22. *Reversus ex comitatu Principis, quum transiret per speciosum Genii templum*, &c.

(2) Panegyristæ munus erat, Deorum vel Imperatorum laudes in publicis Festorum, Ludorum & Certaminum conventibus celebrare, ut ex Luciano & Jul. Polluce constat.

(3) Λύρβη urbs est Phrygiæ suprà Cabyram posita, cujus Eustathius, ac Dionysius meminere.

(4) Sipylus mons olim κεραύνιος dicebatur auctore Plutarcho lib. de Fluminibus. Plinius lib. v. sect. xxxi. *Magnetes à Sipylo.* Vide quæ ad Gallieni nummos adnotavimus. Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(5) Rhesainæ urbis Mesopotamiæ meminit Ammianus lib. xxiii. pag. 246. & juxtà eam inquit Persarum Regem à Gordiano victum, profligatumque fuisse. Videtur esse Ρέσινα vel Ρέσινα Ptolemæi in Mesopotamia lib. v. cap. xviii. Hæc urbs Colonia facta est fortassis à Severo, ut nomen *Septimia* Severi gentis indicat, eodem tempore quo Nesibis hujus tractûs etiam ab eodem deducta est, cujus meminit Dio lib. xxxv. Literæ autem illæ L. ΗΙΡ. significant λυκάβαντος ρια. anno cxviii. quæ quidem æra cœpisse videtur Hadriani Principatu, anno urbis Romæ ferè dccclxxxv. quo anno Syriam is lustravit : ex quo annis elapsis cxviii. annus occurrit Decii primus Urbis Romæ miii. Putant autem hanc æram idcirco ab Hadriano incipere, quod hic Imperator tributum illis à Trajano impositum remiserit, ut testatur Spartianus in ejus Vita. Mulier autem in nummo repræsentata capite turrito scopulis insidens, Genius est urbis, quam sitam esse in clivo, scopuli quibus insidet denotant ; & fortassis in clivo montis Masii, ex quo defluit fluvius Chaboras, ut indicat figura fluminis in nummo expressi. Stephanus, Ρέσινα, inquit, πόλις περὶ τὸν Ἀβορον ποταμόν. Spicæ quas Genius gestat, agri fœcunditatem indicant. Aquilam Imperii Romani insigne, nemo ignorat. Nummi similes à Rhesænensibus cusi recensentur à Vaillantio, sed inter nummos secundi moduli tantùm.

(6) Templum hoc Minervæ sacrum fuisse satis indicat Noctua, quæ in ejusdem aditu cernitur.

periſtylio quatuor columnarum, ad cujus veſtibulum noctua : infrà fluvius emergens. *RE.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΔΕΚΙΟϹ ΤΡΑΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΕΠ ΚΟΛ ΡΗϹΑΙΝΗϹΙΩΝ Λ ΗΙΡ. (1) Figura muliebris cum modio ſtans, dextrâ pateram tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ ; pro pedibus à dextris ara ignita, ex cujus imo prodit palmæ ramus : à dextris in areâ aquila alis expanſis coronam lauream tenens roſtro, palmæ ramo inſiſtens. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΕΠ ΚΟΛ ΡΗϹΑΙΝΗϹΙΩΝ Λ ΗΙΡ. (2) Colonus haſtæ adnixus ſiniſtrâ, boves duos agit dextrâ à dextris ſiniſtrorſum : in parte nummi ſuperiore aquila alis expanſis inſiſtens palmæ ramo ; in inferiore fluvius emergens. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΤΡΑΙΑΝΟϹ ΔΕΚΙΟϹ. Caput Decii radiatum, ad pectus cum paludamento.

ϹΑΜΙΩΝ. *Samiorum.* Figuræ duæ muliebres ſtolatæ ac velatæ ſtantes à fronte, quarum quæ à dextris dextram protendit, ſiniſtrâ ad latus compoſitâ ; altera pateram tenet dextrâ, brachio verò ſiniſtro figuram puellarem tutulatam inſidentem, ac cornucopiæ utrâque manu geſtantem ſuſtinet. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΤΡΑΙΑΝΟϹ ΔΕΚΙΟϹ. Caput Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΑΜΙΩΝ. (3) Figura muliebris tutulata ac ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum ad cujus imum globus tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. (4) Figura muliebris tutulata ac ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, Junonis Samiæ ſignum ſuſtinet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. (5) Figura virilis altè ſuccincta, ſiniſtrorſum converſa ac retroſpiciens, pede lævo proræ navis impoſito, dextram protendit retrorſum, clypeum verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. De C.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. (6) Templi facies quatuor columnis Ionicis ſuffulta, ad cujus veſtibulum Juno Samia cum pateris & adminiculis, necnon aliis attributis. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. (7) Meleager venabulo aprum impetens. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. (8) Mulier ſeminuda ſtans à dextris ſiniſtrorſum, ambabus manibus tenet velum. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. (9) Figura muliebris velata, ad cujus pedes rota. *RE.*

. . . .

ϹΑΜΙΩΝ. Juno pronuba cum ornatu ſponſalitio ; patera in utrâque manu. *Vaillant.*

. . . .

ϹΑΜΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΙΩΝΙΑϹ. *Samiorum Primorum Ioniæ.* Æſculapius & Hygia ſtantes, Teleſphoro intermedio. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΤΡΑΙΑΝΟϹ ΔΕΚΙΟϹ. Caput Traj. Decii radiatum, ad pectus cum loricâ.

ϹΑΜΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΙΩΝΙΑϹ. (10) Mulier velata & paludata ſtans à dextris ; à ſiniſtris Junonis Pronubæ ſimulacrum. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΙΩΝΙΑϹ. (11) Figura

(1) Rheſainéſii in ſuperioribus duobus nummis Septimios ſe tantùm à fundatore appellant, hîc & in ſequenti Colonorum titulum etiam aſſumunt. Mulierem autem in hoc nummo expreſſam, alii Iſidem putant eſſe, alii urbis Genium pro Decio ſacra facientem : unde Victoria Deorum auxilio indicatur per palmam ex aræ imo exſurgentem.

(2) Coloni boves agentis typus ad originem deductæ Coloniæ, & ad ejus inſtaurationem ſpectare poteſt.

(3) Nummus hic Decii ex ære primi moduli non extat apud Vaillantium, ſed ſimilis ex ære tertii moduli.

(4) Similis nummus habetur apud Vaillantium ex ære ſecundi moduli tantum.

(5) Vaillantius hunc nummum primi moduli non vidit, ſed ſimilem refert ex ære ſecundi moduli.

(6) Typus hic in Trajano Decio non extat apud Vaillantium.

(7) Hunc nummum profert Vaillantius ex eodem Regio cimelio inter nummos ſecundi moduli.

(8) Nummus cum hoc-typo in Trajano Decio non habetur apud Vaillantium.

(9) Typus hic in Trajano Decio Vaillantio ignotus.

(10) Vaillantius hunc nummum ex cimelio Regio inter nummos maximi moduli refert, & ſic eum deſcribit : Nemeſis, inquit, & Juno Pronuba velatæ ſtantes, illa rhombum, hæc utrâque manu pateram.

(11) Nummum ſimilem profert Vaillantius ex proprio cimelio, ſed fortaſſis quòd exeſus eſſet malè ab eo deſcribitur ; nullam quippe mentionem facit figuræ virilis ſtantis cum haſtâ. Vide nummum ejuſdem typi, & epigraphes ex ære maximi moduli à nobis relatum.

virilis

virilis ſtans à dextris dextrâ elatâ, ſiniſtrâ haſtam tenet; ante ipſam figura equeſtris à ſiniſtris dextrorſum. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΤΡΑΙΑΝΟC ΔΕΚΙΟC. Caput Trajani Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΠΥΘΑΓΟΡΗC CΑΜΙΩΝ. (1) *Pythagoras Samiorum.* Pythagoras ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet circinum, quo globum cippo impoſitum metitur; ſiniſtrâ haſtam. *De C. Fontaine.*

ΑΥΤΟΚ Κ ΚΥΙΝ ΤΡΑΙΑΝΟC CΕΒ. Caput Trajani Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΦΛ CΑΜΟCΑΤΕΩΝ ΜΗΤΡΟΠ ΚΟΜ. (2) *Flaviorum Samoſatenſium Metropolis Commagenes.* Mulier turrita inſidens ſcopulis; ſub pedibus equus marinus. *Cham.*

....

ΦΛ CΑΜΟCΑΤΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΜ. (3) Mulier turrita inſidens ſcopulis, dextrâ aquilam tenet, ſiniſtrâ rupibus innixa: pro pedibus Pegaſus. *Vaillant.*

....

CΕΛΓΕΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. (4) *Selgenſium Lacedæmoniorum Concordia.* Hercules dextrâ ſacra facit ſuper aram, ſiniſtrâ clavam tenet: ex adverſo Minerva galeata ſiniſtrâ haſtam tenens: pro pedibus ſerpens. *Vaillant.*

ΑΥ ΚΑΙ Γ ΜΕC ΚΥΙΝ ΔΕΚΙΟC ΤΡΑΙΑΝΟC. *Imp. Cæſar Cnæus Meſſius Quintus Decius Trajanus.* Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento: in areâ à dextris Π. à ſiniſtris item Π. *Pater Patriæ.*

ΤΑΡCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC Α Μ Κ. (5) *Tarſi Metropoleos, Primæ Solius Ciliciæ.* Diana venatricis habitu dextrorſum converſa, cum arcu; à dextris juxtà pedes clypeus. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕC ΚΥΙΝ ΔΕΚΙΟC ΤΡΑΙΑΝΟC. Caput Trajani Decii ut ſuprà, cum iiſdem literis in areâ.

ΤΑΡCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC Α Μ Κ Γ Β. (6) *Tarſi Metropoleos Primæ Solius Ciliciæ, Decreto Senatus.* Hercules nudus ſtans, dextrâ clavæ innixus, ſpolia leonis geſtat ſiniſtrâ: à dextris in areâ urna ludorum. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, & iiſdem literis in areâ.

ΤΑΡCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC Α Μ Κ Γ Β. Figuræ duæ ſtantes dextras jungunt, arâ intermediâ. *Regius.*

ΑΥΤ ΚΑΙ Γ ΜΕC ΚΥΙΝ ΔΕΚΙΟC ΤΡΑΙΑΝΟC. in medio Π Π. Caput Traj. Decii radiatum.

ΤΑΡCΟΥ ΜΕΤΡΟΠΟΛΕΩC. Tres Charites. Suprà Γ Β. infrà Α Μ Κ. *Hard.*

ΑΥΤ Κ ΤΡΑΙΑΝΟC ΔΕΚΙΟC. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ CΤΡ ΦΛ ΕΡΜΟΛΑΟΥ ΝΕΙΚΟΝΟC ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. (7) *Sub Prætore Flavio Hermolao Niconis Filio Hypæpenorum.* Victoria ſtans à ſiniſtris Junoni Pronubæ coronam imponit. *Regius. Vaillant.*

(1) Vide quæ de ſimili nummo ſecundi moduli ejuſdem Auguſti infrà monemus. Recenſetur hic nummus à Vaillantio inter nummos ſecundi moduli tantùm.

(2) Plinius lib. v. ſect. xx. *Commagenes caput Samoſata*; inquit. Stephanus: Σαμόσατα πόλις Κομμαγηνῆς ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ· ὁ πολίτης Σαμοσατεύς. Pluribus de eâ Strabo lib. xvi. eamque ad Orontem fluvium ponit. Flaviæ autem nomen accepit, poſtquam à Cæſennio Pæto Antiochus ejus Princeps pulſus fuit Veſpaſiano imperante, à quo illa Imperio Romano adjecta, & Metropolis facta eſt, cum Sacræ, Inviolatæ, & ſuis legibus utentis immunitatibus. Cæterum mulier turrita inſidens ſcopulis, Genius eſt urbis, quam in clivo poſitam denotant ſcopuli quibus inſidet, ut alibi diximus.

(3) Fortaſſis hic nummus idem qui ſuperior, ſed malè deſcriptus.

(4) Conditores ſuos ac velut parentes Lacedæmonios Selgenſes Pamphyliæ agnoſcebant; ut ſcribit Strabo lib. xii. & ex eo Stephanus. Cognationis autem hujus Selgenſium cum Lacedæmoniis meminit & Polybius lib. v. Nil mirum ſi Selge Lacedæmonem matrem poſt tot ſæcula agnoſcit, cumque eâ ſocietatem init; & quidem Herculem Selge pro Deo tutelari exhibet, Lacedæmon Minervam, quam Pauſanias lib. iii. *Agoræam* appellat. Hunc nummum ſingularem profert Vaillantius ex cimelio Erizzi Nobilis Veneti.

(5) Typus hic paulò diverſus ab eo, quem recenſet Vaillantius inter nummos maximi moduli ejuſdem Auguſti.

(6) Typus hic ac ſequens in Traiano Decio non extat apud Vaillantium.

(7) Hypæpa urbs Lydiæ. Stephanus, Ὕπαιπα πόλις Λυδίας κληθεῖσα ὑπὸ τὸ παρακείμενον ὄρος..... τὸ ἐθνικὸν, Ὑπαιπηνός. Strabo lib. 13. hanc locat eâ parte, quâ deſcenditur à monte Tmolo ad Cayſtri campos. Ovidius Met. lib. 11. numero plurali uſurpavit: hujus etiam meminere Ptolemæus & Pauſanias. Hunc autem nummum recenſet Vaillantius ex eodem Regio cimelio inter nummos ſecundi moduli.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP CAES C MESS TRAI Q DECIO AVG. Caput Trajani Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

DACIA. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, haſtam in cujus ſummitate caput aſini tenet dextrâ, ſiniſtrâ ad pectus compoſitâ: in areâ S. C. *Fouc.*

IMP CAES C MESS Q DECIO TRAI AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

DACIA. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Le Roy.*

IMP CAE M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

DACIA. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

DACIA. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Frad. DC.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

DACIA. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

DACIA. Figura muliebris cætera ut ſuprà, ſignum militare tenet dextrâ: in areâ S. C. *Fouc. Regius. Cham. Frad.*

IMP CAES C MESS TRAI Q DECIO AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

EXERCITVS INLYRICVS. (1) Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ tenet ſignum militare, alterum ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Frad.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Figura virilis nuda cum modio ſuprà caput & pallio, dextrorſum converſa ſtans ad aram, pateram tenet dextrâ, ſiniſtrâ verò cornucopiæ geſtat & pallium colligit: in areâ S. C. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Genius ut ſuprà, cum ſigno militari à dextris erecto: in areâ S. C. *Fouc. Regius. Val. DC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Genius ut ſuprà, cum ſigno militari à ſiniſtris erecto: in areâ S. C. *Cham. Hen.*

IMP CAE M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Typus ut ſuprà, cum S. C in areâ. *RE.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Typus ut ſuprà, cum S.C. in areâ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Genius ut ſuprà abſque arâ, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ; à ſiniſtris duo ſigna militaria erecta: in areâ S. C. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. Genius ut ſuprà, ſed à ſiniſtris unicum ſignum militare: in areâ S. C. *SG.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

LIBERALITAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, teſſeram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum loricâ.

LIBERALITAS AVG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Frad. Val. Le Roy.*

IMP CAES M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

LIBERALITAS AVG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

LIBERALITAS AVG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Regius. Frad. Cham. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVGVSTI. (2) Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ ramuſculum tenet, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam: in areâ S. C. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

PANNONIAE. (3) Figuræ duæ muliebres ſtolâ à tergo pendulâ, vultu dextrorſum converſæ ſtantes: quarum altera ſignum militare tenet dextrâ, ſiniſtrâ ad pectus compoſitâ; altera verò ſignum alte-

(1) Nummus hic Decii ex ære ſecundi moduli ſingularis eſt.
(2) Nummi Decii cum hac epigraphe ex ære ſecundi moduli rariſſimi ſunt.
(3) Mediocris formæ nummi cum hac epigraphe, quæ tum primum in nummis Imperatorum occurrit, inter rariores reponendi.

rum sinistrâ, dextrâ tantisper sublatâ: in areâ S. C. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ: in areâ S. C. *Fouc. Regius. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum loricâ.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Frad. Fontaine.*

NUMISMATA Æ. II.
in Coloniis cusa.

IMP CAES TRAIAN DECIVS AV. Caput Decii laureatum ad humeros.

COLON ANTIOCHI. (1) *Colonia Antiochia.* Aquila suprà vexillum erectum inter duo signa militaria: in imâ parte SR. *Regius. Vaillant.*

IMP CAES TRAI DECIVS P FEL AVG. Caput Traj. Decii radiatum ad humeros.

COL PR FL AVG CAES MET P S P. (2) *Colonia Prima Flavia Augusta Cæsarea Metropolis Provinciæ Syriæ Palæstinæ.* Aquila alis expansis à fronte, & suprà circulus in quo caput muliebre tutulatum. *Vaillant.*

IMP CAES Q TRA DECIVS AVG. Caput Traj. Decii ut suprà.

COL PR F AVG CAESAREA. *Colonia Prima Flavia Augusta Cæsarea.* Typus ut suprà. *Regius.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

COL P FL AV CAES METR. (3) *Colonia Prima Flavia Augusta Cæsarea Metropolis.* Caput muliebre turritum, sinistrorsum.

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS. Caput Trajani Decii laureatum ad humeros.

PROVINCIA DACIA. (4) Mulier patrio vestitu ornata stans, dextrâ tenet vexillum, in quo V. alterum sinistrâ in quo XIII. pro pedibus à dextris aquila lauream gestans rostro, à sinistris leo: in imâ parte AN. IIII. *Vaillant.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

PROVINCIA DACIA. Typus omninò ut suprà. *Regius.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS. Caput Trajani Decii laureatum ad humeros.

PROVINCIA DACIA (5) Mulier patrio ornatu stans, dextrâ tenet gladium Dacicum, sinistrâ vexillo innixa: pro

(1) Hunc nummum ad Antiochiam Pisidiæ jure merito revocat Vaillantius; quippe duæ tantum, licet plurimæ fuerint hujus nominis urbes, factæ sunt Coloniæ Romanorum; altera ab Augusto deducta est in Pisidia, altera à Caracalla in Syria; prima ut jure Italico insignis suos cum epigraphe Latina nummos cudit, teste Paulo lib. II. de Censibus: *In Pisidia ejusdem juris est Colonia Antiochensium*; Secunda vero nummos Græcè tantum cudisse videtur; idque factum fortassis, quòd jus Italicum non habuerit, ut scribit idem Paulus, loco citato: *Divus Antoninus Antiochenses Colonos fecit salvis tributis.* Aquila autem vexillo insidens inter duo signa militaria repræsentatur, quia signis & vexillis Coloni deducebantur, ut refert Hyginus: *Multis Legionibus contigit bellum feliciter transigere, & ad laboriosam agricultura requiem primo tyrocinii gradu pervenire: nam cum signis, & aquilis, & primis ordinibus, ac tribunis deducebantur.*

(2) De Cæsarea Palæstinæ urbe suprà loquuti sumus. Aquila vero pro insigni Romano habetur, ut sæpe monuimus; Orientis Metropoles sub Genii forma repræsentabantur, passimque in nummis pro urbis symbolo exhibentur.

(3) Caput muliebre turritum Cæsaream primariam Provinciæ Palæstinæ urbem denotat, qualis prædicatur à Josepho de bel. Jud. lib. 3. cap. 28. Κἀκεῖθεν εἰς τὴν παράλιον ἀφικνεῖται Καισάρειαν μεγίστην τῆς τε Ἰουδαίας πόλιν, καὶ τὸ πλέον ὑφ' Ἑλλήνων ἐνοικουμένην. *Inde in loco maritimo Cæsaream pervenit, Judææ maximam civitatem, & quæ majorem incolarum partem Græcos haberet.*

(4) Dacia nummos cum epigraphe Latina sub Philippo Seniore cudere cœpit; idque ideo factum putat Vaillantius, quod ab eodem Augusto libera, seu immunis facta esset; quod etiam indicare videtur æra in nummis signata anno primo. Mulier in nummo expressa Provinciæ Genius est; pileo quidem ornatur, quo Daci proceres utebantur; in vexillo vero quod dextra tenet legitur V. in altero quod sinistra, XIII. suntque notæ legionum; quippe Legio V. Macedonica, & XIII. Gemina à Trajano in Dacia constitutæ fuere; adhuc sub Alexandro Severo utramque constitutam scribit Dio lib. 55. pag. 564. Philippus earum Veteranis in omnes Colonias ipsius Provinciæ transmissis, illos cives Romanos pronuntiavit; sic etiam factum & à Decio videntur denotare duo signa militaria utraque manu à Provinciæ Genio gestata. Aquila à dextris pro pedibus Imperii Romani symbolum est, ut passim monuimus; Leo vero Daciæ insigne.

(5) Gladius, quem Daciæ Genius dextra tenet, à Clemente Alexandrino Strom. lib. I. ἅρπη vocatur; qui eum à Thracibus repertum tradit. Dacia autem annos sub Philippo computare cœpit à libertate sibi concessa ut suprà monuimus, & sub Decio quartum & quintum signavit; ipse quippe biennium tantum regnavit.

pedibus à dextris aquila lauream gestans rostro, à sinistris leo: in imâ parte AN. V. *Vaillant.*

IMP TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum paludamento.

P M S COL VIM. *Provinciæ Mœsiæ Superioris Colonia Viminacium.* Figura muliebris stolata vultu dextrorsum converso, utrâque manu tantisper extensâ, stat inter bovem à dextris, & leonem à sinistris adversos: in imâ parte AN. X. *Vaillant.*

Alius cum AN. XI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum AN. XII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

M........... ΜΗΤΡΟΠ ΑΝΚΥΡΑC. *Metropoleos Ancyræ.* Tres urnæ, in quâlibet duæ palmæ. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕC ΤΡΑΙΑΝΟC CΕΒ. *Imperator Cæsar Cnæus Messius Trajanus Aug.* Caput Traj. Decii laureatum.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. *Antiochensium Metropoleos Coloniæ.* Apollo muliebri vestitu ornatus stans, dextrâ tenet pateram, sinistrâ lyram: in areâ SC. Δ. Ε. *Senatusconsulto, Tribunitia potestate. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΤΡΑΙΑΝΟC ΔΕΚΙΟC CΕΒ. *Imperator Cæsar Cnæus Messius Quintus Trajanus Decius Augustus.* Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. (1) Figura muliebris tutulata ac stolata, vultu dextrorsum converso stans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: in areâ Δ. Ε. SC. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΔΕΚΙΟC ΤΡΑΙΑΝΟC CΕΒ. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥCΙΑC. SC. (2) *Tribunitiæ Potestatis. Senatusconsultum.* Aquila alis expansis insistens palmæ ramo, coronam lauream tenet rostro dextrorsum converso. *Cham. Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥCΙΑC. SC. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥCΙΑC. SC. Typus ut suprà, sed aquila coronam radiatam tenet rostro. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥCΙΑC. SC. Aquila ut suprà, sed rostro sinistrorsum converso coronam lauream tenet. *Fouc.*

Alius ejusdem typi utrâque ex parte, argenteus. *Fontaine.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΤΡΑΙΑΝΟC ΔΕΚΙΟC CΕΒ. Caput Traj. Decii ut suprà.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥCΙΑC. SC. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΤΡΑΙΑΝΟC ΔΕΚΙΟC. Caput Traj. Decii ut suprà.

ΕΦΕCΙΩΝ. *Ephesiorum.* Templum quatuor columnis suffultum, ad cujus vestibulum Diana Ephesia tutulata cum pateris & adminiculis. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥ Κ Μ ΚΥΙΝ ΤΡΑΙΑΝΟC ΔΕΚΙΟC. Caput Traj. Decii ut suprà.

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΟΚΟΡΩΝ. (3) *Ephesiorum ter Neocororum.* Mulier stans cum face accensâ. *Regius.*

ΑΥ ΚΑ ΤΡΑΙΑΝ ΔΕΚΙΟC ΑΥΓ. CΕ: *Imp. Cæsar Traj. Decius Augustus Augustus.* Traj. Decius capite radiato, dextrorsum, ad pectus cum paludamento, dextrâ spiculum inversum, sinistrâ clypeum tenens.

ΚΙΑΝΩΝ. (4) *Cianorum.* Dei Luni caput nudum. *Regius. Vaillant.*

....

ΕΠΙ ΠΟ ΑΙΑ ΑΤΤΙΚΟΥ ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. (5) *Sub Publio Ælio Attico Colophoniorum.* Apollo muliebri habitu sedens,

(1) Nummus Decii cum hoc typo ab Antiochensibus cusus non extat apud Vaillantium.

(2) Quamvis hujuscemodi numismata Antiochiæ nomen non præferant, ad eam tamen pertinere pluribus docuit Vaillantius in Coloniarum nummis pag. 279.

(3) Ephesii non solum ter, sed & quater se Neocoros appellant, dum se Artemidis Neocoros nominant; unde illorum inscriptio, ΕΦΕCΙΩΝ ΜΟΝΩΝ ΑΠΑCΩΝ ΤΕΤΡΑΚΙ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Ephesiorum qui soli ex omnibus Asiæ civitatibus quater Neocori* fuere. Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(4) Caput Q. Herennii sub imagine Dei Luni crescente Luna ornati, inquit Vaillantius. Cios vel Cius urbs Mysiæ videtur Regionis. Plinius lib. V. sect. XL. *Cios amnis cum oppido ejusdem nominis, quod fuit emporium non procul accolentis Phrygiæ,* &c. Straboni, Dionysio, Apollonio & Eustathio in Bithynia. In nummo perantiquo Cianorum cernitur caput Cii Herculis socii, quem ΤΟΝ ΚΤΙΣΤΗΝ appellant; eumdemque hujus urbis conditorem agnoscit & Strabo lib. XII.

(5) Colophon una ex duodecim Ioniæ urbibus est, ab Andræmone Pylio condita, ut scribit Strabo lib. XIV. cum Pergamo Æolica urbe fœdere juncta fuit, ut testatur Caracallæ nummus. Apollinem summo honore colebat ob Apollinis Clarii lucum sibi proximum, in quo oraculum erat antiquitus, ut idem

dextrâ laurum, ſiniſtrâ lyram. *Vaillant.*

....

ΕΠ ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΟΥ ΛΑΜΨΑΚΗΝΩΝ. (1) *Sub Apollonide Lampſacenorum.* Priapus ſtans, dextrâ cantharum, ſiniſtrâ haſtam. *Vaillant.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. *Nicaenſium.* Tres Charites nudæ ſtantes. *Vaillant.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. Cybele velata ſedens, dextrâ pateram tenet, ſiniſtrâ crotalo innititur. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ Τ (ſic) ΜΕС ΚΥ ΤΡΑΙΑΝ ΔΕΚΙΟС СΕΒ. Caput Traj. Decii radiatum.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. (2) Hygia ſtat à dextris, & Æſculapius à ſiniſtris cum attributis, Teleſphoro intermedio. *RE.*

ΑΥ ΚΑΙ ΤΡΑΙΑΝΟС ΔΕΚΙΟС ΑΥΓΟΥ. Caput Traj. Decii.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ (3) Jupiter ſeminudus ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ ad genu protenſâ, haſtæ adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

ΑΥ ΚΑ ΤΡΑΙΑΝ ΔΕΚΙΟС ΑΥ СΕ. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙС ΝΕΩΚ. (4) *Nicomedienſium bis Neocororum.* Figura muliebris rupibus inſidens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet templum, alterum ſiniſtrâ: à dextris in areâ Γ. *Collegii. Vaillant.*

ΑΥ ΚΑΙ ΤΡΑΙΑΝ ΔΕΚΙΟС ΑΥΤ СΕ. Traj. Decius capite radiato, dextrorſum, ad pectus cum paludamento, dextrâ ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ clypeum.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙС ΝΕΟΚΟΡΩΝ. (5) Imperator eques ad ſiniſtram currens, jaculum in hoſtem proſtratum jacit. *Regius.* Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙС ΝΕΟΚΟΡΩΝ. (6) Pallas ſtans, dextrâ pateram, lævâ haſtam; ad pedes clypeus: à ſiniſtris in areâ Γ. *Regius. Vaillant.*

....

ΙΕΡΑС ΝΕΙΚΟΠΟΛΕΩС. (7) *Sacræ Nicopoleos.* Victoria in bigis cum palmâ. *Vaillant.*

....

ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ΔΙС ΝΕΟΚΟΡΩΝ. (8) *Perinthiorum bis Neocororum.* Hercules leonem comprimit. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ Γ ΚΥ ΜΕΚΙΟС ΤΡΑ ΔΕΚΙΟС

Strabo perhibet. Plinius lib. V. ſect. XXXI. *Colophon, Haleſo affluente: inde Apollinis Clarii fanum.* Pauſanias in Achaïc. pag. 210. Ἐν δὲ τῇ Κολοφωνίᾳ ἄλσος τε τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ δένδρα μελίαι· καὶ οὐ πόῤῥω τοῦ ἄλσους Ἄλης ποταμὸς, &c. *Apud Colophonios lucus viſitur Apollinis, fraxinis condenſus. Ab eo non longe fluvius Hales, &c.*

(1) Lampſacus urbs juxta Propontidem, cujus meminere Ptolemæus lib. V. cap, II. Plinius lib. V. cap. XXXII. Herodotus lib. V. Strabo lib. XIII. & alii quamplurimi. Hanc urbem propter vini abundantiam à Priapo Veneris & Dionyſii filio conditam fuiſſe, inquit Stephanus ex Demoſthene; nec mirum ſi Priapus in illorum nummis repræſentatur; quippe Lampſaceni pluſquam reliquos Deos Priapum venerabantur, ut auctor eſt Pauſanias lib. IX. huc etiam ſpectare videtur vetus inſcriptio apud Gruterum pag. XCV. 4.

(2) Nicæa urbs Bithyniæ, æmula Metropoleos Nicomediæ, in quibuſdam nummis uſque ad Veſpaſianum Proconſulum Provinciæ nomina poſuit, deinde nullos Magiſtratus expreſſit; Primatûs dignitatem ſub Domitiano eam obtinuiſſe nummus illius arguit; quam illi poſtmodum Senatus rogatu Nicomedienſium abrogavit. Horum peculiaris Deus ac Præſes Æſculapius fuit, ut ex nummis illorum apparet. Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(3) Nummus hic apud Vaillantium non extat,

(4) Vaillantius legit integrè ΝΕΩΚΟΡΩΝ, & literam Γ. quæ à dextris in areâ cernitur prætermiſit.

(5) Nicomedia Bithyniæ, Metropolis Provinciæ Senatuſconſulto facta videtur ſub Claudio Imperatore, ut illius nummus indicat. Primam ei Neocoriam conceſſit Hadrianus, quem ideò in nummis ΘΕΟΝ ΟΛΥΜΠΙΟΝ appellavit; ſecundam Commodus Imperator, unde Nicomedienſes in illius honorem templum dedicarunt, ac certamina ediderunt, ut auctor eſt Xiphilinus. Tertiam ei Neocoriam Valerianus conceſſit, ut ſuo loco dicemus. Cæterum ſunt qui Nicomediæ Primatum reſtitutum putent Antonino Pio imperante. Nummus hic Traj. Decii non extat apud Vaillantium.

(6) Literam Γ. quæ à ſiniſtris in area viſitur, omiſit Vaillantius.

(7) Nicopolim Epiri urbem ab Auguſto in memoriam Actiacæ Victoriæ conditam eſſe nemo ignorat. De privilegiis huic urbi ab eodem Auguſto conceſſis plura Scriptores, ſed nullus præter nummos eam Sacram appellat; Sacram autem eam eſſe voluit idem Imperator, tum ut eam habitatoribus frequentaret, tum ut Ludi ab illo inſtituti tutè celebrarentur. Poſtmodum hæc urbs ab Alexandro Severo, dum ad bellum Parthicum proficiſceretur, in Auguſti memoriam Navarchidis dignitatem obtinuit, ut docemur ex ejus nummis. Ἱερὰ autem vox, id eſt, *Sacra* in nummis quibuſdam, ut in præfato, ſola appoſita, aliquod urbis privilegium ab Aſylo, cum quo confunditur, ſeparatum declarare videtur. Sacra vero dicitur apud Polybium lib 4. urbs Elæa, cujus populi erant omni periculo exempti, omniſque belli expertes.

(8) Perinthus urbs Thraciæ celebris, cui Byzantii jura ac privilegia Severus tribuit, quòd hæc urbs Peſcennii partibus ſtuduiſſet; ab eodem etiam Imperatore facta eſt Neocora, & plurima edidit certamina, ut ex nummis apparet. Secundam ei Neocoriam Elagabalus conceſſit. Nec mirum ſi in nummo Hercules repræſentatur; quippe illum ut conditorem ſuum colebant, ut præter alios ſcribit Ammianus lib. XXII. unde & Heraclea Thraciæ dicta eſt.

CEB. *Imp. Cæsar Cnæus Quintus Mecius Traj. Decius Aug.* Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum palumento dextrorsum.

CEΠ PHCAINHCIΩN L HIP. *Septimia Rhesænensium* Colonia, *an.* 118. Templum distylum à sinistris dextrorsum, cum peristylio quatuor columnarum, ad cujus vestibulum noctua: infrà fluvius nudus emergens. *Vaillant. Regius.*

AYT K Γ ME KY ΔEKIOC TPAIANOC CEB. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

CEΠ PHCAINHCIΩN L HIP. Typus ut suprà, nisi quòd fluvius palmæ ramum tenet dextrâ. *Fouc.*

AYT K Γ ME TPAIANOC CEB. Caput Traj. Decii radiatum.

CEΠ PHCAINHCIΩN L HIP. Figura muliebris capite turrito, insidens scopulis à sinistris dextrorsum, spicas tenet dextrâ, monticulis verò innititur sinistrâ: in parte nummi superiore aquila alis compressis, coronam lauream gestans rostro; in inferiore fluvius emergens. *Vaillant.*

AYT K Γ ME KY ΔEKIOC TPAIANOC CEB. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L HIP. *Septimia Colonia Rhesænensium*, *anno* 118. Typus ut suprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L HIP. Figura muliebris cum modio stans, dextrâ pateram, lævâ cornucopiæ: pro pedibus à dextris ara ignita, ex cujus imo prodit palmæ ramus: à dextris in areâ aquila alis expansis, coronam lauream gestans rostro, palmæ ramo insistens. *Fouc.*

AYT K Γ ME TPAIANOC CEB. Caput Traj. Decii laureatum.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L HIP. Typus ut suprà. *Vaillant.*

AYT K Γ ME KY TPAIANOC ΔEKIOC CEB. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L I H P. Typus ut suprà. *Regius.*

AYT K Γ ME TPAIANOC CEB. Caput Traj. Decii ut suprà.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L HIP. Templum distylum à sinistris dextrorsum, cum peristylio quatuor aliarum columnarum, ad cujus vestibulum noctua: infrà fluvius emergens nudus palmæ ramum tenet dextrâ. *Vaillant.*

AYT K Γ ME KY ΔEKIOC TPAIANOC CEB. Caput Traj. Decii ut suprà.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L HIP. Colonus hastæ adnixus sinistrâ, boves duos agit dextrâ à dextris sinistrorsum, in parte nummi superiore aquila alis expansis insistens alteri ex bobus; in inferiore fluvius emergens. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L IHP. (sic) Typus ut suprà. *Regius.*

AYT K ΓN ME K TPA ΔEKIOC CEB. EPEN ETPOYCKIΛΛA CEB. *Imp. Cæsar Cnæus Messius Quintus Traj. Decius Aug. Herennia Etruscilla Augusta.* Caput Traj. Decii radiatum, ad pectus cum paludamento; & ex adverso caput Etruscillæ ad pectus cum stolâ.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L HIP. Typus ut suprà. *Regius.*

AYT K Γ ME TPAIANOC CEB. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L HIP. Typus ut suprà absque fluvio in imâ parte. *Vaillant.*

AYT K Γ ME TPAIANOC ΔEKIOC CEB. Caput Traj. Decii ut suprà.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L HIP. Typus ut suprà. *RE.*

AYT K Γ ME KY ΔEKIOC TPAIANOC CEB. Caput Traj. Decii ut suprà.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L HIP. Typus ut suprà; sed corona laurea cum duobus palmæ ramis infrà boves. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L HIP. (1) Figuræ duæ muliebres stolatæ stantes ex adverso, tripode intermedio dextras jungunt, sinistrâ stolâ involutâ: quæ à dextris est capite turrito, quæ à sinistris capite galeato. A dextris in areâ trophæum; à sinistris sagittarius: in parte nummi superiore aquila alis expansis coronam lauream gestans rostro. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CEΠ KOA PHCAINHCIΩN L IHP (2) (sic) Figuræ duæ muliebres tutulatæ dextras jungunt arâ intermediâ: infrà à sinistris sagittarius, à dextris icuncula cum cornucopiæ: supernè aquila alis expansis. *Regius.*

AYT K Γ ME TP ΔEKIOC CEB. KY EP ETP M ΔEKIOC KAICAP. *Imp. Cæsar Cnæus Messius Traj. Decius Aug. Quintus Herennius Etruscus Messius Decius Cæsar.*

(1) Mulier capite turrito urbem repræsentat, altera galeata Minervam, quam imprimis Rhesainesii colebant, ut templum cum Noctuâ in eorum nummis arguit.

(2) Nummus cum hoc typo ac sequenti non extat apud Vaillantium.

Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento; & Etrusci caput obversum nudum, ad humeros cum paludamento.

CΕΠ ΚΟΑ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. Figuræ duæ muliebres tutulatæ stantes ad aram dextras jungunt: à dextris icuncula basi insistens; à sinistris sagittarius: supernè aquila palmæ ramo insistens, coronam lauream tenet rostro. *Regius*.

ΑΥΤ Κ ΤΡΑΙΑΝΟC ΔΕΚΙΟC. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

CΑΜΙΩΝ. (1) *Samiorum.* Mulier capite velato stans, dextrâ ad pectus compositâ, sinistrâ stolâ involutâ: pro pedibus à dextris rota. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (2) Juno Samia stans cum attributis. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (3) Figura militaris capite nudo, vultu dextrorsum converso stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (4) Figura virilis togata vultu dextrorsum converso stans, scipionem tenet dextrâ, sinistrâ togâ involutâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (5) Figura muliebris tutulata ac stolata, vultu dextrorsum converso stans, navis gubernaculum ad cujus imum globus tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Figura muliebris typo quo suprà, Junonis Samiæ signum sustinet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (6) Templi tetrastyli facies ad cujus vestibulum Juno Samia cum ornatu solito. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΠΥΘΑΓΟΡΗC CΑΜΙΩΝ. (7) *Pythagoras Samiorum.* Pythagoras sedens à sinistris dextrorsum, virgâ globum cippo impositum tangit, sinistrâ hastam tenet. *Regius. Vaillant.*

ΑΥ ΚΕ (sic) Γ ΜΕ ΚΥ ΔΕΚΙ ΤΡΑΙΑΝΟC CΕΒ. *Imp. Cæsar Cn. Messius Quintus Decius Trajanus Aug.* Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento: in areâ hinc inde Π. Π. *Pater Patriæ.*

ΤΑΡCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC. *Tarsi Metropoleos.* Coronæ duæ, laurea altera cippo à dextris imposita, in quâ Α; altera tæniis & capitibus contexta, in quâ Μ: in areâ Κ. Γ. Β. quæ literæ significant *Primæ Solius Ciliciæ Decreto Senatus. Regius. Vaillant.*

....

ΕΠ CΤΡ ΦΛ ΕΡΜΟΛΑΟΥ ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. (8) *Sub Prætore Flavio Hermolao Hypæpenorum.* Proserpina cum velo. *Vaillant.*

(1) Videtur hic nummus similis illi, quem ex Regio Etruriæ cimelio inter nummos primi moduli recensuimus, sed uterque Vaillantio ignotus.

(2) Nummum similem ex ære primi moduli refert Vaillantius ex cimelio P. Asseline.

(3) Nummus Trajani Decii cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

(4) Nummus cum hoc typo Trajani Decii Vaillantio ignotus.

(5) Nummum hunc ex cimelio Fucaltiano refert Vaillantius inter nummos tertii moduli.

(6) Nummum similem ex eodem cimelio retulimus suprà inter nummos primi moduli, sed uterque Vaillantio non visus.

(7) Samii Pythagoram civem suum, etsi apud eos vitam non finierit, ut insignem virum sibi vindicantes, nummos cum ejus icone ac nomine percusserunt. Cur autem ipse sedens & baculo globum tangens repræsentetur, Plinius lib. II. sect. VI. hos docere videtur, cum ab eo stellæ Veneris naturam primùm observatam esse dicat hisce verbis: *Infra Solem,* inquit, *ambit ingens sidus, appellatum Veneris, ipsisque cognominibus æmulum Solis ac Lunæ: præveniens quippe & ante matutinum exoriens, Luciferi nomen accipit, ut Sol alter, diem maturans: contra ab Occasu refulgens nuncupatur Vesper, ut prorogans lucem, vicemque Lunæ reddens. Quam naturam ejus Pythagoras Samius primus deprehendit, Olympiade circiter* XLII. *qui fuit Urbis Romæ annus* CXLII.

(8) Nummum hunc profert Vaillantius ex proprio cimelio, sed fortassis idem, qui habetur inter nummos tertii moduli à nobis recensitus ex cimelio Fucaltiano, in quo Juno Pronuba stat à fronte, utraque manu expansa; fortassis ab eo malè lectus & malè descriptus, ut passim ei accidit.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

A K TN K TPAIANOC ΔEKIOC E. *Imperator Cæsar Cnæus Quintus Trajanus Decius Pius.* Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. A. *An.* 1. Mulier capite turrito ſtans dextrâ elatâ, lævâ haſtæ innixa. *Regius.*

AYT K Γ M KY TPAIANOC ΔEKIOC. *Imperator Cæſar Cnæus Meſſius Quintus Trajanus Decius.* Caput Traj. Decii ut ſuprà.

L. A. Typus ut ſuprà. *RE.*

A K Γ Π K TPAIANOC ΔEKIOC E. *Imp. Cæſar Cnæus Publius Quintus Trajanus Decius Pius.* Caput Traj. Decii laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. B. (1) *An.* 2. Aquila alis expanſis à ſiniſtris dextrorſum retroſpiciens, coronam lauream gerens roſtro. *Regius.*

(1) Nummum hunc cuſum putamus anno Chriſti 250. quo etiam anno ſequentes duæ inſcriptiones erectæ fuere; prima abſque nota numerali Tribunitiæ poteſtatis, in quâ Decius Conſul II. dicitur; quam quidem inſcriptionem deſcriptam Florentiæ in Palatio Regio refert Vaillantius in ſuo Opere de Coloniis tom. II. page 294. Altera verò in quâ Decius Trib. P. II. Cos. II. dicitur, quam exhibet Gruterus in Auctario page 1021.

1.

IMP. CAES. C. MESSIVS
Q. TRAIANVS. DECIVS
INVICTVS. PIVS. FELIX. AVG.
P. M. TRIB. P. COS. II. PP. PROCOS
ET Q. HERENNIVS. ETRVSCVS
MESSIVS. DECIVS. CAESAR

2.

IMI.......
C. ME......
TRAIANVS. DECIVS
F. AVG. PA. P. TRIB. POT
II. COS. II. PI. C.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP. C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

S. C. Figura muliebris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, clypeum prægrandem humi poſitum tenet dextrâ, haſtæ verò ferratæ inverſæ adnititur ſiniſtrâ. *Regius. Cham. Val. RE.*

NUMISMATA Æ. III.
in Coloniis cuſa.

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG. Caput Trajani Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL P AV FL CAES METR. *Colonia prima Auguſta Flavia Cæſarea Metropolis.* Caput muliebre turritum dextrorſum. *Fouc.*

IMP CAES TRA DECIVS P F AVG. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

COL P F AV CAES METR. Typus ut ſuprà. *Vaillant. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Decii radiatum.

COL PR FL AVG CAES ME P S P. (1) *Colonia Prima Flavia Auguſta Cæſarea Metropolis Provinciæ Syriæ Palæſtinæ.* Serapis ſtans dextram attollens, lævâ ſcipionem oblongum tenet. *Vaillant.*

(1) Serapidis cultum apud Cæſarienſes non ſolus hic nummus denotat, ſed multi alii; nam in nummis Antonini Pii, M. Aurelii, L. Veri, Commodi, & Diadumeniani à Cæſarienſibus cuſis Serapis exhibetur. Paſſim autem hoc modo Serapis repræſentatur, dextram nimirum attollens quaſi ſupremus Deus; ſceptrum vero ideo tenere videtur, quòd orbem terrarum ordinet atque ornet, ut ait Phylarchus apud Plutarchum. Σάραπις δὲ ὄνομα τοῦ τὸ πᾶν κοσμοῦντός ἐστι, παρὰ τὸ Σαίρειν, ὃ καλλύνειν τινὲς, καὶ κοσμεῖν λέγουσι. *Cæterum Sarapim eſſe nomen ejus qui univerſum ordinat atque ornat, quod voce* Σαίρειν, *quidam exprimunt.* Hujus autem fanum Alexandriæ extra muros extructum, quod ipſi hoſtiæ mactarentur, tradit Macrobius Saturn. lib. 1. *Nam quia nunquam fas fuit Ægyptiis pecudibus aut ſanguine, ſed precibus, & thure ſolo placare Deos: his autem duobus advenis hoſtiæ erant ex more mactandæ: fana eorum extra pomœrium locaverunt, ut & illi ſacrificii ſolemnis ſibi cruore colerentur, nec tamen urbana templa morte pecudum polluerentur: nullum itaque Ægypti oppidum intra muros ſuos aut Saturni aut Serapidis fanum recepit.* Cæterum Serapin gaudium & lætitiam interpretatur Plutarchus de Iſid. & Oſirid. pag. 362. Ἐγὼ δὲ, εἰ μὲν Αἰγύπτιόν ἐστι τοὔνομα τοῦ Σαράπιδος, εὐφροσύνην αὐτὸ δηλοῦν οἴομαι καὶ χαρμοσύνην, τεκμαιρόμενος ὅτι τὴν ἑορτὴν Αἰγύπτιοι τὰ χαρμόσυνα Σαίρει καλοῦσιν. *Ego autem, ſi quidem Ægyptia vox eſt Sarapis, gaudium ea & lætitiam ſignificari cenſeo: hoc adductus argumento, quod Charmoſyna, id eſt, feſtum lætitiæ diem,* Σαίρει *appellant Ægyptii.*

NUMISMATA

NUMISMATA GRÆCA Æ. III.

AΥΤ Κ Γ ΔΕΚΙΟC CΕΒ. *Imperator Cæsar Cnæus Decius Augustus.* Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros.

ΚΟΛ ΕΔΕCCΑ. (1) *Colonia Edessa.* Caput muliebre velatum & turritum dextrorsum, ante quod ara ignita. *Fouc.*

ΑΥ Γ ΔΕΚΙΟC CΕΒ. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros.

ΚΟΛ ΕΔΕCCΑ. Typus ut suprà. *Regius.*

ΑΥ ΔΕΚΙΟC CΕΒ. Caput Decii laureatum.

ΚΟΛ ΕΔΕCCΑ. (2) Caput velatum & turritum. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΤΡΑΙΑΝΟC ΔΕΚΙΟC. *Imperator Cæsar Trajanus Decius.* Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕCΙΩΝ Α ΑCΙΑC. (3) *Ephesiorum primorum Asiæ.* Diana pharetrata ad sinistram gradiens, dextrâ facem, sinistrâ arcum. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕCΙΩΝ Α ΑCΙΑC. Diana pharetrata stans, ad sinistram spectans, utrâque manu tenet facem. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕCΙΩΝ ΤΥΧΗ. (4) *Ephesiorum Fortuna.* Mulier tutulata stans ad aram ignitam, dextrâ tenet pateram; sinistrâ cornucopiæ. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΚΙΒΥΡΑΤΩΝ. (5) *Cibyratarum.* Mars dextrâ hastam, sinistrâ innixus clypeo. *Vaillant.*

. . . .

ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΛΙΒΑΝΟΥ. (6) *Laodicenorum Libani.* Caput muliebre turritum. *Vaillant.*

. . . .

ΑΔΡΙΑ ΜΟΨΕΑΤΩΝ. (7) *Hadrianorum*

(1) Edessa Syriæ urbs, Abgarorum Regum sedes in Osrhoëna, facta est Colonia & Metropolis ab Antonino Caracalla, postquam ejus Regem in vincula conjecisset. Hac in urbe, teste Eutropio lib. 8. defunctus fuit idem Augustus, teste autem Spartiano, Carrhis haud procul Edessa. Stephano: Ἔδεσσα, πόλις Συρίας....Κατὰ μὲν τὰς ἐγχωρίους, Ἐδεσσηνός· παρὰ δὲ τοῖς πλείοσι τῶν ἀρχαίων, Ἐδεσσαῖος. Hodie *Roha* dicitur. Notitia Eccles. Antiq. pag. 74. *Sedes tertia Edessa, ubi beatus Thomas Apostolus requiescit......modo dicitur Roaes.*

(2) Videtur hujus nummi typus idem, qui superiorum, sed fortassis, quod exesus esset nummus à Vaillantio visus, aræ ignitæ ante caput illud positæ nullam mentionem facit.

(3) Ephesus, Ioniæ civitas in Provincia Proconsularis Asiæ, etsi apud Ulpianum Prima Metropoleon dicatur, nunquam tamen hanc dignitatem in nummis expressit. Primam Asiæ se tantùm sub Severo inscribere cœpit; cum vero sub Antonino Caracalla aliæ quædam ejusdem Provinciæ urbes Primatûs titulum sibi arrogassent, Ephesii in Macrini nummis ita se appellarunt. ΕΦΕCΙΩΝ ΜΟΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑCΙΑC. Vide de urbium contentionibus Aristidem, Dionem Chrysostomum, aliosque Scriptores. Quod autem attinet ad illud verbum ΠΡΩΤΩΝ, inquit eruditissimus Harduinus, has formulas non tantum contentiones inter se urbium significare de prærogativæ dignitate, ut visum alias eruditis viris: sed vel ludos primum à communi Asiæ in eâ urbe editos, sub eo Augusto, cujus effigies in nummo est, vel in finitimas civitates jurisdictionem, quod eò deferre causas hæ cogerentur, ut eo foro disceptarent, propetereaque principatum inter cæteras sui quæque tractus obtinerent. Nummum hunc ac sequentem Vaillantius inter nummos secundi moduli recenset.

(4) Fortunam Ethnicos ut Deam coluisse nemo ignorat; quamplurimæ quippe urbes non solum ei templa erexere, sed etiam in nummis eam veluti Deam exhibuerunt: sic in Tarsi nummo ΤΥΧΗ ΤΑΡΣΟΥ: in Bostræ nummo ΤΥΧΗ ΒΟΣΤΡΩΝ, &c. In nummis verò aliis nonnunquam ΑΓ. ΤΥΧΗ. Ἀγαθὴ Τύχη legitur, hoc est, *Bona Fortuna.* Vide Harduini ac Vaillantii nummos Græcos.

(5) Plinio lib. v. sect. xxix. *Cibyratarum juga, & Cibyratica jurisdictio. Ipsum oppidum Phrygiæ est.* Cariæ tamen adscribitur in Hieroclis Grammatici Synecdemo pag. 44. nostræ editionis; ut & in Concilio CP. I. Leontius Cibyrensis subscribit è Provincia Cariæ. Tacito lib. iv. Annal. *Civitas Cibyratica apud Asiam* dicitur.

(6) Laodicea Cœlesyriæ urbs, non solum Provinciæ facta est Metropolis in locum Antiochiæ à Severo, cujus partes contra Pescennium erat secuta, verum etiam Primatum ei concessit idem Imperator, ut ex nummo Caracallæ videre est, & ex Herodiano in ejus Vita, qui Byzantii urbem Perinthiis adjudicatam fuisse ait, quemadmodum Antiochiam Laodicenis. Ulpianus lib. l. Dig. tit. xv. de Censibus, lege I. *Est & Laodicena Colonia in Syria Cœle, cui Divus Severus jus Italicum ob belli civilis merita concessit.* Plinio lib. v. sect. xix. *Laodiceni, qui ad Libanum cognominantur.* Nummus Caracallæ, ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΠΡΟC ΛΙΒΑΝΩ. Antonini verò Pii, ΕΝ ΤΩ ΛΙΒΑΝΩ.

(7) Mopsuestia, urbs Ciliciæ ad Pyramum fluvium, cujus meminere Cicero Epist. 8. lib. 3. & Strabo lib. xiv. à Mopso Vate nomen accepit: Stephanus: Μόψου ἑστία, Κιλικίας ἐπὶ τῷ Πυράμῳ ποταμῷ....ἀφ' οὗ ὁ Μοψεάτης. Plinius lib. v. sect. xxii. in Cilicia, *Mopsos liberum, Pyramo amni impositum.* Mopseatæ autem Hadrianorum appellationem sumpsisse videntur ob quædam beneficia ab Hadriano Augusto accepta, qui eorum urbem sacram, liberam, & legibus suis utentem pronuntiavit, ut ex Antonini Pii nummo, & ex eximiâ inscriptione, quam Gruterus affert pag. CCLV, constat.

Mopſeatarum. Figura virilis nuda retrò ſe aſpiciens, dextrâ ſubmiſsâ, ſiniſtrâ pateram. *Vaillant.*

ΑΥ ΚΑΙ ΤΡΑΙΑΝ ΔΕΚΙΟΣ ΑΥΓ ΣΕΒ. *Imperator Cæſar Trajanus Decius Auguſtus Auguſtus.* Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙΣ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) *Nicomedienſium bis Neocororum.* Ceres ſtans dextrâ demiſsâ ſpicas tenet, ſiniſtrâ facem. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΔΕΚΙΟΣ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΣΕΒ. *Imperator Cæſar Cnæus Meſſius Quintus Decius Trajanus Auguſtus.* Caput Traj. Decii ut ſuprà.

ΣΕΠ ΡΗΣΑΙΝΗΣΙΩΝ. (2) *Septimiorum*, ſive *Septimia Rheſænenſium.* Labarum in quo LEG. III. GAL. *Legio tertia Gallica. Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Traj. Decii radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΣΕΠ ΚΟΛ ΡΗΣΑΙΝΗΣΙΩΝ. (3) *Septimia Colonia Rheſænenſium.* Capita duo muliebria velata ac turrita adverſa. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Γ ΤΡΑ ΔΕΚΙΟΣ ΣΕΒ. Caput Traj. Decii laureatum.

ΣΕΠ ΚΟΛ ΡΗΣΑΙΝΗΣΙΩΝ L ΗΙΡ. *Septimia Colonia Rheſænenſium, anno* 118. Vexillum erectum cui inſiſtit aquila. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΕΠ ΚΟΛ ΡΗΣΑΙΝΗΣΙΩΝ L ΗΙΡ. Vexillum ut ſuprà, in quo legitur LEG III GAL. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ Μ Κ ΤΡ ΔΕΚΙΟΣ ΣΕΒ. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΣΕΠ ΚΟΛ ΡΗΣΑΙΝΗΣΙΩΝ L ΗΙΡ. (4) Vexillum cum aquilâ ſuprà, in quo LEG XIX. ut videtur. *Regius.*

ΑΥΤ Κ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΔΕΚΙΟΣ. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

ΣΑΜΙΩΝ. *Samiorum.* Fluvius barbatus ſeminudus decumbens à ſiniſtris dextrorſum, arundinem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ, quâ & urnæ ex quâ aqua effluit innititur. *Fouc. Cham. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. Fluvius ut ſuprà, ſed imberbis. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. (5) Fluvius ut ſuprà, ſed barbatus ramum tenens dextrâ, cum pavone in gremio. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà, ſed columba in gremio fluvii. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. (6) Fluvius decumbens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet pavonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. (7) Diana Epheſia in templo. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. (8) Mulier capite tutulato ſtans dextrorſum ſpectans, Junonis Pronubæ icunculam tenet dextrâ, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius.*

ΑΥΤ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΔΕΚ. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

ΣΑΜΙΩΝ. (9) Junonis Pronubæ ſimulacrum. *Regius.*

ΑΥΤ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΔΕΚΙΟΣ. Caput Traj. Decii ut ſuprà.

ΣΑΜΙΩΝ. (10) Capra à dextris ſiniſtrorſum. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. Mulier tutulata ſtans, dextrâ temonem tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. Vaillant.*

....

ΦΛ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΝ (11) *Flaviorum Samoſatenſium.* Figura nuda, dextrâ ſpicas, ſiniſtrâ pateram. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Μ ΚΥ ΔΕΚΙΟΝ ΤΡΑΙΑΝΟΝ. *Imperatorem Cæſarem Meſſium Quintum Trajanum.* Caput Trajani Decii male effictum laureatum, ad humeros cum paludamento.

(1) Nummus hic Trajani Decii non extat apud Vaillantium.

(2) Vexillum ſeu labarum deductæ per veteranos Coloniæ ſymbolum eſt; Legionis nomen denotat, ex qua Legione illi fuerint. Legionem Tertiam Gallicam in Phœnicia Hiberna egiſſe, auctor eſt Dio lib. LV. pag. 564. Dicta autem fuit tertia, quòd inter cæteras Alpinas Legiones tertia à Julio Cæſare conſcripta ſit. Nummus cum hac epigraphe Vaillantio ignotus.

(3) Inter nummos Caracallæ ab Edeſſa cuſos reperitur ſimilis nummus cum duobus capitibus muliebribus velatis ac turritis; quibus duo ejuſdem urbis Genii ſignificari videntur, vel potius duæ urbes, una ſuperior in clivo, altera inferior ad fluvium poſita. Nummus Decii cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

(4) Nummus hic Decii Vaillantio ignotus.

(5) Typus hic ac ſequens non extant apud Vaillantium.

(6) Nummus hic ſic à Vaillantio deſcribitur: Mulier, inquit, humi decumbens, dextrâ pavoni ablanditur, ſiniſtro cubito urnæ aquas vomenti innixo tenet cornucopiæ.

(7) Nummus Trajani Decii cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

(8) Nummum ſimilem refert Vaillantius, ſed ex ære ſecundi moduli.

(9) Hunc nummum ex ære primi moduli tantùm recenſet Vaillantius.

(10) Nummus Trajani Decii cum hoc typo Vaillantio ignotus.

(11) Citat Vaillantius hunc nummum ex Regio cimelio, ſed hodie ibi non extat.

ΣΙΔΗΤΩΝ. (1) *Sidetarum.* Pallas galeata ſtans dextrâ globum urnæ injicit, ſiniſtrâ palmam tenet. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΤΡΑΙΑΝΟϹ ΔΕΚΙΟϹ. Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. (2) *Hypæpenorum.* Templi facies quatuor columnis tortis ſuffulta, ad cujus veſtibulum Juno Pronuba Hypæpenorum peculiaris. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, & capite exiguo collo ſupercuſo.

ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ ΕΠ ΣΤΡ ΕΡΜΟΛΑΟΥ. (3) *Hypæpenorum, ſub Prætore Hermolao.* Juno Pronuba ſtans à fronte, utrâque manu expansâ. *Fouc.*

(1) Plinio lib. v. ſect. xxvi. in Pamphyliâ *Side.* Stephano: Σίδη πόλις Παμφυλίας. . . . . ὁ πολίτης, Σιδήτης. Side Pamphyliæ urbs Cumæorum Colonia fuit teſtibus Strabone lib. xiv. & Arriano de Exped. Alex. lib. 1. Hanc urbem Neocoram ab Elagabalo factam fuiſſe, cum victor occiſo Macrino è Syriâ Romam rediret, putat Vaillantius. Minervam imprimis in eâ urbe cultam teſtatur idem Strabo laudato loco: Εἶτα Σίδη Κυμαίων ἄποικος· ἔχει δ' Ἀθηνᾶς ἱερόν. *Deinde Side Cumæorum colonia: habet autem Minervæ fanum.* Videſis alterum Sidetum nummum cum Minervâ inter Numiſmata Græca Æ. I. in Gallieno. Cæterum hanc civitatem junctam fuiſſe concordiâ cum Perga ejuſdem Pamphyliæ urbe fidem facit Tranquillinæ nummus. Ambas πόλεις ἐπιφανεῖς appellat anonymus à Gothofredo editus in Ἐξηγήσει.

(2) Hunc nummum recenſet Vaillantius ex eodem cimelio Fucaltiano inter nummos ſecundi moduli.

(3) Nummus cum hoc typo Trajani Decii non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

Α Κ ΚΟΥ ΜΕ ΤΡΑΙΑΝΟϹ ΔΕΚΙΟϹ ϹΕΒ. *Imp. Cæſar Quintus Meſſius Trajanus Decius Auguſtus.* Caput Traj. Decii laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. Γ. (1) *An.* 3. Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ extensâ, cornucopiæ geminum tenet ſiniſtrâ. *Fouc.*

(1) Confirmat hic nummus, quæ de annis imperii hujus Auguſti diximus, adſtipulaturque Victori, qui eundem triginta menſes imperaſſe ſcribit, nimirum tres annos utrinque incompletos, ut in ejus Vita diximus. Hunc autem nummum cuſum putamus anno Chriſti 251. quo etiam anno ſequentes duæ inſcriptiones erectæ fuerunt, in quibus Decius dicitur Trib. Pot. iii. Cos. ii; quod quidem intelligendum eſt de Conſulatu ordinario uti ſuo loco monuimus. Prima inſcriptio reperta fuit Venciæ in Delphinatu, & refertur à Pagio ex Schedis Peireskii: ſecunda verò inventa fuit Feltriæ, & exhibetur à Grutero pag. 273.

1

IMP. CAES
C. MESSIO. QVIN
TO. TRAIANO. DE
CIO. PIO. FEL. INVIC
TO. AVG. P. M. TRIB
POT. III. COS. II
PROC
CIVIT. VINT

2

IMP. CAES
C. MESSIO
QVINTO. TRA
IANO. DECIO
PIO. FOELICI. AVG
PONTIFICI. MAX
TRIB. POT. III. COS. II
P P. PR. COS
ORDO. FELTR

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

A............

ABVNDANTIA AVG S C. Figura ſtans, cornucopiæ effundens.

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG.

ADVENTVS AVG S C. (1) Imperator eques pacificatoris habitu dextram ſublevans.

....

CAES DECENNALIA FEL S C. (2) In laureâ. *Vaillant.*

Eadem epigraphe.

FAELICITAS SAECVLI. Figura ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

FELICITAS SAECVLI S C. Typus ut ſuprà.

IMP CAES M Q TRAIANVS DECIVS AVG.

LIBERALITAS S C. Imperator in ſubſtructione congiarium diſtribuit, aſſiſtente

(1) Profert hunc nummum Mediobarbus ex indice Cavotortæ. Vaillantius primæ, & ſecundæ formæ hunc nummum rarum eſſe ait; at ipſe neque ex ære primi moduli, neque ex ſecundi talem reperi.

(2) Hunc nummum primi moduli eximiæ raritatis eſſe ſcribit Vaillantius; at ipſe illum ex nullo metallo ac modulo reperi, ideoque pro ſuſpecto habeo.

Deâ Liberalitate cum tesserâ & cornucopiæ, sive quatuor figuræ.
Eadem epigraphe.
LIBERALITAS AVG S C. Typus ut suprà.
IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG.
LIBERALITAS AVG S C. Figura stolata stans, dextrâ tesseram, sinistrâ cornucopiæ.
Eadem epigraphe.
MONETA AVG. Tres Monetæ cum bilancibus, & cornucopiæ, & nummorum acervo ad pedes.
IMP CAES C M Q DECIO TRAI AVG.
PAX AVGVSTI S C. Pacis typus.
IMP CAES C MESS Q DECIO TRAI AVG.
PAX AVGVSTI S C. Figura muliebris stans, dextrâ ramum oleæ, sinistrâ bacillum.
IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG.
S C. Figura militaris, dextrâ clypeum, sinistrâ hastam.
Eadem epigraphe.
S C. Figura militaris stans, dextrâ hastam, sinistrâ scuto nixa.
Eadem epigraphe.
S C. Figura paludata, dextrâ hastam, sinistrâ sceptrum.
IMP CAES C MESS Q DECIO TRAI AVG.
VICTORIA AVG S C. Victoria gradiens, dextrâ lauream, sinistrâ palmam.
Eadem epigraphe.
VOTIS DECENNALIBVS S C. In laureâ.
IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG.
VOTIS DECENNALIBVS S C. In laureâ.
Eadem epigraphe.
Epigraphe exesa. Plures figuræ sedentes in theatro.

Nummi in Coloniis cusi.

....
ANTIOCHI COLONI. Tria signa militaria erecta.
....
COL AVR KAR COMM P F.
IMP TRAIANVS DECIVS AVG.
P M S COL VIM AN XI.
Eadem epigraphe.
P M S COL VIM AN XII. Figura muliebris stans inter leonem & taurum, dextrâ labarum.

HERENNIA ETRUSCILLA.

HERENNIA ETRUSCILLA Trajani Decii uxor, mater Herennii Etrusci (à quâ denominatus videtur) & Hostiliani; quorum alter Augustus à patre dictus in prælio contra Gothos accepto vulnere occubuit; alter Romæ post patris obitum Imperator à Senatu factus, paulò post peste atrociùs sæviente interiit. Uxorem autem Decii Etruscillam fuisse declarant nummi Græci, quos suprà in Decio, & hîc infrà exhibemus, in quibus ex adverso Decii Etruscilla signata cernitur; nummus verò argenteus in Deciò propositus, in quo ex unâ parte Decius repræsentatur, ex alterâ Etruscilla cum Etrusco & Hostiliano, matrem duorum Augustorum fuisse confirmat.

P.S. f.f.

NUMISMATA AUREA.

HER ETRVSCILLA AVG. Caput Her. Etruscillæ cum stolâ ad humeros.

PVDICITIA AVG. Figura muliebris stans, dextrâ peplo velans faciem, sinistrâ tenet hastam transversam. *Regius. RE. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA AVG. (1) Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ peplo faciem velat, sinistrâ hastam transversam tenet. *Regius. M. RE. Fontaine.*

(1) Frequentissima epigraphe in nummis Augustarum, quippe omnes, quòd tanquam præcipuum principis fœminæ decus hæc virtus existimabatur, eâ præditæ videri gestiebant. Cæterum nummi aurei hujus Augustæ rarissimi sunt.

NUMISMATA ARGENTEA.

HER ETRVSCILLA AVG. Caput Herenniæ Etrufcillæ ad pectus cum ftolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ABVNDANTIA AVG. (1) Figura muliebris ftolata ftans, velum faciei obducit dextrâ, haftam verò tranfverfam tenet finiftrâ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ADVENTVS AVG. (2) Traj. Decius eques à finiftris dextrorfum, dextrâ elatâ pacificatoris habitu, haftam geftat finiftrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AEQVITAS AVG. Figura muliebris vultu dextrorfum converfo ftans, dextrâ tenet bilancem, finiftrâ cornucopiæ. *Fauvel.*

Eadem epigraphe.

FECVNDITAS AVG. (3) Figura ftolata ftans, dextrâ pateram, finiftrâ cornucopiæ, cum puero ad pedes. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Her. Etrufcillæ ad pectus cum ftolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

FECVNDITAS AVG. Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, dextrâ extensâ ad puerum coram ftantem, cornucopiæ geftat finiftrâ. *Fouc. Regius. Cham. M MA. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FECVNDITAS AVGG. (4) Typus ut fuprà. *Fontaine.*

. . . .

IVNO. Figura muliebris ftolata ac velata, vultu dextrorfum converfo ftans, pateram tenet dextrâ, haftæ verò puræ adnititur finiftrâ: à dextris juxtà pedes pavo. *MB.*

HER ETRVSCILLA AVG. Caput Etrufcillæ ad pectus cum ftolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

IVNO REGINA. (5) Typus ut fuprà. *Fouc. Regius. Cham. M MA. Fontaine. Brandenburg. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA AVG. Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, velum faciei obducit dextrâ, haftam verò tranfverfam geftat finiftrâ. *Fouc. Regius. RE. Cham. M MA. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA AVG. Figura muliebris eodem typo quo fuprà, fedens à finiftris dextrorfum. *Fouc. Regius. RE. Cham. MMA. Fontaine.*

HERENNIA ETRVSCILLA AVG.

SAECVLVM NOVVM. (6) Templum octo columnarum, in cujus medio figura fedens. *MB.*

. . . .

VBERITAS AVG. (7) Figura muliebris ftolata ftans, dextrâ tenet crumenam, finiftrâ cornucopiæ. *MB.*

HER ETRVSCILLA AVG. Caput Her. Etrufcillæ cum ftolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

VERITAS AVG. (8) Typus ut fuprà. *Regius.*

. . . .

(1) Typus peculiaris, & qui *Pudicitiæ* magis quàm *Abundantiæ* convenit; nam *Abundantia* repræfentatur, utrâque manu tenens cornucopiæ, ex quo varias opes effundit: nummus tamen fingularis.

(2) Typus hic ad Decium potiùs quàm ad Etrufcillam fpectare videtur: & fanè nonnunquam videmus Imperatorum non typos folùm, fed infcriptiones etiam Auguftis fœminis adfcribi, ut ex ejufdem Etrufcillæ nummis duobus argenteis infrà defcriptis conftat, in quibus VICTORIA AUG. & AUGG. in aversâ parte legitur. Nummus fingularis.

(3) Puto hunc nummum malè à Mediobarbo defcriptum; nam dextrâ non pateram geftat, fed eam tantum ad puerum extendit.

(4) Fecunditatem non Auguftæ, fed Auguftorum commendat hic nummus, idcircò inter rariores recenfendus.

(5) Paffim Auguftæ fub Junonis Reginæ fpecie repræfentabantur, quafi fingulæ altera Juno effent, alterius Jovis uxor. Nummus ex argento haud obvius.

(6) Typus hic, inquit Vaillantius, Etrufcillæ non convenit, qui Otaciliæ forfan eft, aut proculdubio Philippi, monetarii incuriâ in aversâ hujus Auguftæ nummi parte adhibitus; nam fæculum novum in Philippo ob fæculares ludos A. V. C. millefimo celebratos, cælatum eft. Sic Vaillantius, qui nummum hunc argenteum inter elegantiores habendum cenfet: at ipfe hunc nummum puto reipsâ ad Etrufcillam pertinere, cum plures Hoftiliani, Treb. Galli & Volufiani nummi cum eâdem epigraphe reperiantur. Itaque vel adulationi monetariorum referenda eft, dum Reipublicæ reparationem defignare volunt, nec alius ferè erit hujus epigraphes fenfus, quàm harum quæ paffim occurrunt: SAECULI FELICITAS. SAECULO FECUNDO. SAECULUM FRUGIFERUM. Vel ipfam fæculi novitatem intellectam dicendum eft, quod eo libentiùs amplectimur, quòd omnes Etrufcillæ & cæterorum quos fuprà memoravimus nummi, intrà primum fæculi decennium cufi funt.

(7) Inter Etrufcillæ nummos nullum alium cum hac epigraphe reperi, præter hunc, quem Vaillantius ex Gazâ Ducis Vernolii inter raros refert.

(8) Cum eâdem epigraphe & typo habetur nummus argenteus Trajani Decii à nobis ex Gazâ Farnefianâ defcriptus, ubi vide quæ adnotavimus: hic tamen inter fingulares recenfendus.

VENERI VICTRICI. (1) Venus nuda columnæ nixa, dextrâ pomum, sinistrâ ramum palmæ. *MB.*

HER ETRVSCILLA AVG. Caput Her. Etruscillæ cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

VICTORIA AVG. Victoria dextrorsum gradiens, dextrâ gestat coronam, sinistrâ palmam. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. (2) Typus ut suprà. *Fontaine.*

(1) Nummus hic Etruscillæ cum hac epigraphe & typo singularis est, nec ullum alium præter hunc quem Mediobarbus ex Arschotano cimelio profert, reperi.

(2) Typus & inscriptio partis aversæ utriusque præcedentis nummi potiùs ad Decium spectant, quàm ad Etruscillam, uti suprà monuimus in altero ejusdem generis, ubi legitur, ADVENTUS AUG. & Decius pacificatoris habitu cernitur in equo. Ad quam verò victoriam Augustorum referendus sit hic nummus, diximus suprà in nummis Decii primi moduli. Cæterum uterque nummus singularis.

NUMISMATA ÆREA LATINA maximi moduli, vulgò Medaglioni.

HERENNIA ETRVSCILLA AVG. Caput Etruscillæ cum stolâ ad pectus, & lunâ bicorni ad humeros.

PVDICITIA AVG. Mulier stolata sedens faciei velum obducit, sinistrâ hastam transversam gerit. *Vaillant.*

Alius cum S. C. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. RE. DC. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Herenniæ Etruscillæ cum stolâ ad pectus, absque lunâ bicorni.

PVDICITIA AVGVSTAE. (1) Mulier stolata insignis sedet, velo faciem obducit, sinistrâ tenet scipionem: à dextris ejus stat Salus stolata, dextrâ anguem præferens; à sinistris verò Securitas dextram versus caput attollit, sinistrâ columnæ innixa. *Vaillant. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VESTA. (2) Sex mulieres velatæ stantes sacra faciunt ad aram, coram templo rotundo quatuor columnis suffulto, in quo figura stat sinistrâ hastam tenens. *Regius. Farnesianus. Vaillant.*

(1) Licet omnes nummi maximi moduli hujus Augustæ rari sint, hic tamen est singularis propter typum & epigraphen. Habetur nummus similis ejusdem Augustæ ex ære secundi moduli, nisi quòd in eo loco Securitatis Felicitas cernitur dextrâ gerens caduceum.

(2) Nummus hic inter rariores recensendus.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

HERENNIA ETRVSCILLA AVG. Caput Her. Etruscillæ ad pectus cum stolâ.

CONCORDIA AVG. (1) Figura muliebris sedens, dextrâ pateram, sinistrâ cornucopiæ gerit. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FECVNDITAS AVG. Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextram puerulo ante ipsam stanti porrigit, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: in areâ S. C. *Regius. DC. Frad. Cham. SG.*

C HERENNIA ETRVC AVG. (*Alii legunt* CALEONNIA ETRVC AVG.) Caput Etruscillæ ut suprà.

PVDICITIA. Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ velum oculis admovet, sinistrâ sceptrum demissum tenet: in imâ parte S. C. *Fouc.*

HERENNIA ETRVSCILLA AVG. Caput Etruscillæ ut suprà.

PVDICITIA AVG. Typus ut suprà, cum S. C. in imâ parte. *Regius. Frad. RE. Cham. Val. SG. B.*

Eadem epigraphe. Caput Etruscillæ ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

PVDICITIA AVG. Typus ut suprà, cum S. C. in imâ parte. *Fouc.*

(1) Exhibet hunc nummum Vaillantius inter rariores è cimelio Cherchemontii.

NUMISMATA Æ. I.
in Coloniis cusa.

EREN ETRVSCILLA AVG. Caput Her. Etruscillæ.

COL IVL AVG FE CREMNA. (1) *Colonia Julia Augusta Felix Cremna.* Aquila à fronte alis expansis ; in parte nummi superiore tria capita, quorum medium coronâ radiatâ ornatum est. *Vaillant.*

(1) Cremna urbs Pisidiæ in confinio Pamphyliæ apud Ptolemæum lib. v. cap. v. à quo Colonia vocatur, ut & à Strabone lib. xii. pag. 569 Τὴν μὲν οὖν Κρῆμναν Ῥωμαίων ἄποικοι ἔχουσιν &c. Dicitur Julia fortassis quòd à Julio deducta sit ; Augusta verò, quòd ab Augusto veterani in eam missi fuerint ; quod confirmat nummus ejusdem Coloniæ in honorem Elagabali cusus, in quo signa militaria cernuntur. Tria autem capita in partis aversæ nummi vertice ; medium coronâ radiatâ cinctum, Decius Etruscillæ maritus videtur ; Etruscus filius natu major patrem aspicit, Hostilianus alter filius ex alterâ parte. Aquilam verò insigne Imperii Romani e::e, nemo ignorat.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

ΕΡΕΝΝΙΑ ΕΤΡΟΥϹΚΙΛΛΑ ϹΕΒ. *Herennia Etruscilla Augusta.* Caput Hereniæ Etruscillæ.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. *Antiochenorum Metropoleos Coloniæ.* Templum tetrastylum, in quo figura muliebris turrita insidens scopulis, cum fluvio pro pedibus : in parte nummi superiore Aries ; in areâ S. C. Δ Ε. *Senatusconsultum, Tribunitiæ Potestatis. Vaillant. De C.*

ΕΡΕΝ ΕΤΡΟΥϹΚΙΛΛΑ ϹΕΒ. Caput Etruscillæ ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΕΦΕϹΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑϹΙΑϹ. (1) *Ephesiorum primorum Asiæ.* Diana altè succincta gradiens à dextris sinistrorsum, dextrâ facem accensam tenet, sinistrâ arcum & sagittam ; pro pedibus cervus. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo absque lunâ bicorni.

ΕΦΕϹΙΩΝ ΑΠΗΝΗ ΙΕΡΑ. (2) *Ephesiorum Tensa Sacra.* Carpentum à duobus equis tractum. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo & lunâ bicorni.

ΑΡΤΕΜΙϹ ΕΦΕϹΙΑ ΑϹΥΛΟϹ. (3) *Diana Ephesia Inviolabilis.* Diana Ephesia cum adminiculis & cervis. *Bau. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠ ϹΤ ΑΙΛ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥϹ ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. (4) *Sub Prætore Ælio Agathocle Colophoniorum.* Figura nuda stans à dextris sinistrorsum. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Etruscillæ ad pectus cum stolâ.

ΕΠ ΑΥΡ ΑΠΦΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΚΕ (sic) ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΑΡ Α ΜΑΙΟΝΩΝ. (5) *Sub Aurelio Apphiano qui & Athenæus, Archonte primo Mæonum.* Jupiter Philal. stans cum pallio, dextrâ aquilam tenet, sinistrâ hastam. *Val. De C. Fontaine. Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ ϹΤΡ ΕΡΜΟΓΕΝΟΥϹ ΝΙΚΟΜΗ-

(1) Fallitur Vaillantius dum pro cervo canem esse ait.

(2) In Glossis veteribus, *Tensa*, ἅρμα Θεῶν vertitur. Αϖήνη, *vectabulum ;* hisce autem sacris tensis sive vectabulis Deorum imagines in ludis supplicationibusque ferebantur, ut pluribus docent Dionysius Halicarnasseus lib. vii. circà finem, & Herodianus lib. v. in vitâ Elagabali. Macrobius lib. i. Saturn. cap. xxi. *Vehitur*, inquit, *simulacrum Dei Heliopolitani ferculo, uti vehuntur in pompâ ludorum Circensium Deorum simulacra.* Festus ; *Tensam ait vocari Sinnius Capito vehiculum, quo exuviæ Deorum ludicris Circensibus in circum ad pulvinar vehuntur. Fuit & ex ebore..... & ex argento.* Tensæ autem illæ vehebantur equis, mulis, asinis, ut ex nummis videre licet.

(3) Diana Ephesiæ cognomen ab Epheso Ioniæ notissima urbe, in qua summa veneratione colebatur, accepit, & quasi semper Diana Polymammia in nummis sub hac epigraphe exhibetur ; unde & Minucius eam vocat Ephesiam quæ mammis multis & uberibus instructa est. Huic urbi jus asyli Senatus Tiberio imperante confirmavit, cum plerisque civitatibus ademisset, ut fusè narrat Tacitus lib. 3. Annalium. De illo Senatusconsulto mentionem quoque in Tiberio facit Suetonius his verbis : *Abolevit & jus moremque Asylorum quæ usquam erant :* sed hujus brevitas Vaillantium in errorem induxit, cum opinaretur vir eruditus Epheso ipsi deinde à Tiberio jus Asyli ademptum fuisse, quod illi post multos annos Philippus Jun. restituerit. Asylum locus erat quivis consecrationis lege inviolabilis, unde illi nomen ab, α, privativo, & verbo Συλλάω. Recenset hunc nummum Vaillantius inter numismata secundi moduli.

(4) Hunc eundem nummum profert Vaillantius ex Thesauro Regio inter nummos secundi moduli, sed sic eum legit & describit : ΕΠ ϹΤΡ ΦΛ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ, & ; Apollo, inquit, nudus stans, dextrâ arcum, lævâ telum.

(5) Vaillantius sic legit hunc nummum : ΕΠ ΑΥΡ ΑΠΦΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΑΡΧ Α ΜΑΙΩΝΩΝ. *Sub Aurelio Apphiano Athenæi filio Archonte Primo Mæonum.*

ΔΕΩΝ Β ΝΕΩΚ. *Sub Prætore Hermogene Nicomedienſium bis Neocororum.* Fortuna in templo quatuor columnarum. *Vaillant.*

ΕΡΕΝΝΙΑΝ ΑΙΤΡΩCΚΙΛΑΑΝ (ſic) CΕΒ. *Herenniam Etruſcillam Auguſtam.* Caput Etruſcillæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

CΕΠ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ Λ ΗΙΡ. (1) *Septimia Rheſænenſium, anno* 118. Templum tetraſtylum cum periſtylio ſex columnarum à ſiniſtris dextrorſum, ad cujus veſtibulum aquila: in inferiore nummi parte fluvius nudus emergens. *Fouc. Vaillant.*

ΕΡΕΝ ΕΤΡΟΥCΚΙΛΑΑ CΕΒ. Caput Etruſcillæ ut ſuprà.

CΑΜΙΩΝ. *Samiorum.* Juno Samia cum pateris, adminiculis & pavonibus duobus, altero à dextris, altero à ſiniſtris. *Fouc. RE. De C. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Figura muliebris velata ac ſtolata ſtans à fronte, utrâque manu ſtolâ involutâ; juxtà pedes à dextris rota, Samiorum nempe Nemeſis. *Fouc. RE. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (2) Figura virilis altè ſuccincta ſiniſtrorſum converſa, pede lævo proræ navis impoſito ſtans ac retroſpiciens, dextram dextrorſum protendit, clypeum verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Fontaine. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Figura muliebris ſtolata dextrorſum converſa ſtans, vaſculum geſtat utrâque manu. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (3) Figura muliebris tutulata ac ſtolata vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum ad cujus imum globus tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (4) Templi facies quatuor columnis ſuffulta, ad cujus veſtibulum Juno Samia cum pateris & adminiculis. *Fouc. Regius. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (5) Figura muliebris ſeminuda ſtans à dextris ſiniſtrorſum, utrâque manu quid veluti ventilabrum; aut velum tenet. *Frad. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Mulier ſtans capite tutulato, dextrâ Junonis Pronubæ ſimulacrum geſtat, lævâ cornucopiæ. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Meleager aprum confodiens; pro pedibus canis. *Regius. De C. Vaillant.*

ΕΡ ΕΤΡΟΥCΚΙΛΑΑ CΕΒ. Caput Etruſcillæ ut ſuprà.

CΑΜΙΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΗC. (6) *Samiorum Pythagoras.* Figura virilis ſeminuda ſedens à ſiniſtris dextrorſum, globum columnæ ſeu cippo impoſitum radio attingit dextrâ; ſiniſtrâ verò, quâ & cathedræ innititur, haſtam tenet. *Fouc.*

ΕΡΕΝ ΕΤΡΟΥCΚΙΛΑΑ CΕΒ. Caput Etruſcillæ ut ſuprà.

CΑΜΙΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΗC. Typus ut ſuprà. *Regius. Cham.*

ΕΡΕΝΝΙΑ ΕΤΡΟΥCΚΙΛΑΑ CΕΒ. Caput Etruſcillæ ut ſuprà.

ΤΑΡCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC Α Μ Κ Γ Β. *Tarſi Metropoleos Primæ Solius Ciliciæ Decreto Senatûs.* Bacchus ſtans, dextrâ racemum tenet, ſiniſtrâ thyrſum; ad pedes panthera. *Regius.*

ΕΡΕΝΝΙΑΝ ΑΙΤΡΟΥCΚΙΛΑΑΝ CΕΒ. Caput Etruſcillæ ut ſuprà.

ΤΑΡCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC Α Μ Κ Γ Β. Bacchus nudus ſtans dextrâ cantharum, ſiniſtrâ thyrſum: pro pedibus panthera. *De C. Vaillant.*

ΕΡΕΝ ΕΤΡΟΥCΚΙΛΑΑ CΕΒ. Caput Etruſcillæ ut ſuprà.

ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ ΕΠΙ CΤΡ ΦΛ ΕΡΜΟΛΑΟΥ ΝΕΙΚΩΝ. (7) *Hypæpenorum ſub Prætore Flavio Hermolao Niconis filio.* Juno Pronuba manibus expanſis, cum tutulo, & peplo à tutuli ſummitate ad pedes. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠΙ CΤΡ ΦΛ ΕΡΜΟΛΑΟΥ ΝΕΙΚΩ ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. Junonis Pronubæ ſimulacrum in templo ſex columnarum. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ CΤΡ ΦΛ ΕΡΜΟΛΑΟΥ ΝΕΙΚΩΝ ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. Dea ornatiſſima ſtans coronatur à Victoriâ palmam gerente. *Vaillant.*

(1) Nummum ſimilem refert Vaillantius inter nummos ſecundi moduli tantùm.
(2) Vaillantius recenſet hunc nummum ex eodem Fucaltiano cimelio inter nummos ſecundi moduli.
(3) Nummus Etruſcillæ cum hoc typo à Samiis cuſus, non extat apud Vaillantium.
(4) Recenſetur hic nummus à Vaillantio ex cimelio Regio inter nummos ſecundi moduli.
(5) Nummum hunc Etruſcillæ à Samiis cuſum non vidit Vaillantius.
(6) Nummum hunc recenſet Vaillantius ex eodem cimelio Fucaltiano inter nummos ſecundi moduli.
(7) Nummus Etruſcillæ cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

HERENNIA ETRVSCILLA AVG. Caput Etruscillæ ad pectus cum stolâ.

FECVNDITAS AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ extensâ, cornucopiæ gestat sinistrâ: à dextris juxtà pedes figura puerilis utramque manum ad eam tendens: in areâ S. C. *Fouc. Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FECVNDITAS AVGG. (1) Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Her. Etruscillæ ad pectus, cum lunâ bicorni ad humeros.

PVDICITIA AVG. Figura muliebris velata, sedens à sinistris dextrorsum, velum faciei obducit dextrâ, hastam verò transversam tenet sinistrâ: in imâ parte S. C. *Regius. Fouc. Frad. RE. Val. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Her. Etruscillæ ad pectus cum stolâ, absque lunâ bicorni.

PVDICITIA AVG. Typus ut suprà, cum S. C. in imâ parte. *Fontaine. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA AVGVSTAE. (2) Pudicitia sedens à sinistris dextrorsum inter Salutem & Felicitatem stantes. *Regius.*

(1) Fecunditatem non Augustæ, sed Augustorum prædicat hic nummus, cui similem habes inter argenteos ejusdem Augustæ; inter raros tamen numerandus.

(2) Cum eadem epigraphe & typo, nisi quod loco Felicitatis, securitas cernitur, protulimus nummum ejusdem Augustæ maximi moduli, ex Gazâ Regiâ Mediceâ: hunc autem secundi moduli qui inter singulares recenseri debet, proposuit Vaillantius ex Gazâ Regiâ, sed malè descriptum; Mulier, inquit, sedens, dextram admovens peplo obvelanti faciem; & nullam mentionem facit de duabus figuris Pudicitiæ sedenti adstantibus.

NUMISMATA Æ. II.
in Coloniis cusa.

HER ETRVSCILLA AVG. Caput Herenniæ Etruscillæ infrà collum cum stolâ.

P M S COL VIM. *Provinciæ Mæsiæ Superioris Colonia Viminacium.* Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, stans inter bovem à dextris, & leonem à sinistris adversos, manibus tantisper expansis: in imâ parte AN. XI. *Vaillant.*

Alius cum AN. XII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Vaillant.*

Alius cum AN. XIII. (1) in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

(1) Puto hunc nummum malè lectum, & pro AN. XIII. legendum AN. XII. nam hoc anno à deductâ seu restitutâ Coloniâ, Decius hujus maritus contrà Gothos pugnans periit.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

ΕΡΕΝΝΙΑ ΕΤΡΟΥϹΚΙΛΛΑ ϹΕΒ. *Herennia Etruscilla Augusta.* Caput Etruscillæ.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ. *Antiochenorum.* Mæander fluvius decumbens humi, dextrâ arundinem, sinistro cubito urnæ imposito. *Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Etruscillæ ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥϹΙΑϹ. S C. *Tribunitiæ Potestatis Senatusconsultum.* Aquila alis expansis palmæ ramo insistens, coronam lauream tenet rostro sinistrorsum converso. *Fouc. Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥϹΙΑϹ. S C. Aquila ut suprà, sed rostro dextrorsum converso. *Regius.*

. . . .

ΚΑϹΑΤΩΝ. (1) *Casatarum.* Raptus Proserpinæ: in imo vas & colus. *Vaillant.*

. . . .

ΚΕΛΕΝΔΕΡΕΩΝ. (2) *Celendrenorum.* Fortuna stans cum temone. *Vaillant.*

(1) Casæ Ciliciæ Asperæ Urbs apud Ptolemæum. Pamphyliæ adscribitur in Notitia Veteri Episcopatuum, geminato autem S S. scribitur in Concilio CP. quinto: Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς Κασσάτων πόλεως. Profert Vaillantius hunc nummum ex cimelio Reginæ Sueciæ.

(2) Κελένδερις, *Celenderis*, Apollodoro, Ptolemæo, Josepho, Tacito, & Plinio Ciliciæ oppidum; qui lib. v. sect. XXII. *Regio Celenderitis cum oppido.* In Notitiâ Eccles. hoc oppidum Provinciæ Isauriæ adscribitur.

....

ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. *Colophoniorum.* Fortuna ſtans cum temone & cornucopiæ. *Vaillant.*

ΕΡΕΝ ΕΤΡΟΥΣΚΙΛΛΑ. Caput Etruſcillæ ad pectus cum ſtolâ.

ΕΠΙ CΤΡ ΑΡΤΕΜΑ ΜΑΓΝΗΤΩΝ CΙΠΥΛΟΥ. *Sub Prætore Artemago Magnetum à Sipylo.* Fortuna ſtans in templo tetraſtylo, dextrâ tenet temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. Vaillant.*

....

ΕΠΙ CΤΡ ΑΡΤΕΜΑΓΟΥ ΜΑΓΝΗΤΩΝ CΙΠΥΛΟΥ. Jupiter ſedens ſuprà cippum, dextrâ fulmen, ſiniſtrâ haſtam. *Vaillant.*

....

ΕΠΙ ΑΡΙCΤΕΟΥ ΝΕΙΚΑΕΩΝ. *Sub Ariſteo Nicæenſium.* Bacchus ſtans nudus dextrâ poculum, ſiniſtrâ thyrſum: ad pedes panthera. *Vaillant.*

ΕΡΕΝΝΙΑΝ ΩΤΡΑCΚΙΛΛΑΝ CΕΒ. (ſic) Caput Herenniæ Etruſcillæ ad pectus cum ſtolâ.

CΕΠ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. *Septimia Rheſænenſium anno* 118. Mulier turrita inſidens rupibus à ſiniſtris dextrorſum, quibus lævâ innititur, dextrâ tenet ſpicas: pro pedibus fluvius emergens; ſupernè aquila lauream geſtans roſtro. *Regius.*

ΕΡΕΝΝΙΑΝ ΩΤΡΑCΚΑΛΛΑΝ CΕΒ. (ſic) Caput Herenniæ Etruſcillæ.

CΕΠ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

ΕΡΕΝΝΙΑ ΕΤΡΟΥCΚΙΛΛΑ CΕΒ. Caput Etruſcillæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

CΕΠ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. Colonus agens boves, ſiniſtrâ haſtæ innixus: in vertice aquila palmæ ramo inſiſtens, coronam lauream gerens roſtro. *Vaillant.*

ΕΡΕΝΝΙΑΝ ΩCΤΡΑCΚΑΛΛΑΝ CΕΒ. (ſic) Caput Herenniæ Etruſcillæ.

CΕΠ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. Aquila palmæ ramo inſiſtens, coronam lauream tenens roſtro: ſupernè caput muliebre tutulatum. *Vaillant.*

ΕΡΕΝΝΙΑ ΤΡΟΥCΚΙΛΛΑ CΕΒ. (ſic) Caput Etruſcillæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

CΕΠ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. Noctua in limine templi diſtyli: in imâ parte fluvius emergens. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΕΠ ΚΟΛ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. *Septimia Colonia Rheſænenſium anno* 118. Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

ΕΡΕΝΝΙΑ ΕΤΡΟΥCΚ...... Caput Etruſcillæ ut ſuprà.

CΕΠ ΚΟΛ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. Colonus agens boves à dextris ſiniſtrorſum: ſupernè aquila coronam lauream gerens roſtro: in imâ parte fluvius emergens. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Γ Μ Κ ΤΡΑ ΔΕΚΙΟC CΕΒ. ΕΡΕΝ ΕΤΡΟΥCΚΙΛΛΑ CΕΒ. *Imperator Cæſar Cnæus Meſſius Quintus Trajanus Decius Auguſtus. Herennia Etruſcilla Auguſta.* Capita Decii & Etruſcillæ adverſa; illud coronâ radiatâ inſigne, hoc lunâ creſcente ad humeros ornatum.

CΕΠ ΚΟΛ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. Colonus agens boves, ſiniſtrâ haſtæ innixus: in vertice aquila palmæ ramo inſiſtens, coronam lauream geſtat roſtro. *Vaillant.*

ΕΡΕΝ ΕΤΡΟΥCΚΙΛΛΑ CΕΒ. Caput Etruſcillæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

CΑΓΑΛΑCCΕΩΝ. (1) *Sagalaſſeorum.* Aræ duæ ſub porticibus; in utrâque lunâ bicornis & ſtella, columnâ prægrandi intermediâ. *Regius.*

....

CΑΜΙΩΝ. *Samiorum.* Fortuna in templo quatuor columnarum, dextrâ temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

ΕΡΕΝΝΙΑΝ ΕΤΡΟΥCΚΙΛΛΑΝ CΕ. Caput Etruſcillæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΤΑΡCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC Α Μ Κ Γ Β. (2) *Tarſi Metropoleos, Primæ Solius Ciliciæ. Decreto Senatus.* Figura muliebris galeata ſtans, dextrâ geſtat globum cum Victoriolâ, ſiniſtrâ haſtam ferratam & clypeum. *Regius.*

....

ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. *Hypæpenorum.* Dea ornatiſſima in templo quatuor columnis ſuffulto. *Vaillant.*

(1) Sagalaſſus urbs Piſidiæ. Plinio lib. v. ſect. xxiv. *Sagaleſſos.* Stephano, Σαγάλασσος, πόλις Πισιδίας..... τὸ ἐθνικὸν, Σαγαλασσεὺς, καὶ Σαγαλασσηνός. Ptolemæo Lyciæ urbs dicitur. Hanc autem urbem junctam fuiſſe concordiâ cum Lacedæmone Peloponneſi urbe, ſive Spartâ, indicat nummus M. Aurelii apud Vaillantium, apud quem non extat hic nummus Etruſcillæ à Sagalaſſeis cuſus.

(2) Nummus cum hoc typo à Tarſenſibus Etruſcillæ cuſus non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

HER. ETRVSCILLA AVG. Caput Etruſcillæ cum ſtolâ ad pectus, & lunâ bicorni ad humeros.

IVNO REGINA. (1) Figura muliebris ſtolata vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtæ innixa: à dextris juxtà pedes pavo. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA AVG. Figura muliebris ſtans, dextrâ velum faciei obducit, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam tenet. *Bau.*

(1) Licet omnes nummi æris tertii moduli hujus Auguſtæ rari ſint, tamen hic eſt ſingularis.

NUMISMATA Æ. III.
in Coloniis cuſa.

ERENNIA (ſic) ETRVSCILLA AVG. Caput Etruſcillæ ad pectus cum ſtolâ.

CO P F CAE METRO. (1) *Colonia Prima Flavia Cæſarea Metropolis.* Caput muliebre turritum. *Fouc.*

(1) Nummus hic Etruſcillæ non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA GRÆCA Æ. III.

E......... ΦΕCΙΩΝ. (1) *Epheſiorum.* Aper. *Vaillant.*

ΕΡΕΝΝΙΑΝ ΑΙΤΡΩCΚΙΛΛΑΝ CΕΒ.(ſic) *Herenniam Etruſcillam Auguſtam.* Caput Her. Etruſcillæ.

CΕΠ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. (2) *Septimia Rheſænenſium, anno* 118. Templum diſtylum cum ſex columnis à latere, in cujus aditu aquila: in imâ parte fluvius emergens. *Vaillant.*

(1) Ad urbis originem ſpectare hunc nummum inquit Vaillantius, ut videre eſt apud Athenæum pag. 361.

(2) Puto non aquilam, ſed noctuam in templi aditu eſſe, ut diximus in nummis Trajani Decii.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

HERENNIA ETRVSCILLA AVG.

CONCORDIA AVG SC. Figura muliebris ſedens, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ.

....

FECVND AVG S C. Figura ſtans cum puerulo.

HER ETRVSCILLA AVG.

FECVNDITAS AVG. Figura ſtolata, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ; cum puerulo ad pedes.

HERENNIA ETRVSCILLA AVG.

FECVNDITAS AVG S C. Typus ut ſuprà.

HER ETRVSCILLA AVG.

PVDICITIA AVG S C. Figura ſtans peplo velans faciem.

HERENNIAE ETRVSCILLAE AVG.

PVDICITIA AVG S C. Figura ſedens peplo velans faciem.

HERENNIA ETRVSCILLA AVG.

PVDICITIA AVG S C. Figura muliebris ſedens, dextram admovens peplo obvelanti faciem.

Eadem epigraphe.

PVDICITIA AVGVSTA S C. Typus ut ſuprà.

Eadem epigraphe.

PVDICITIA AVGVSTAE S C. Figura muliebris ſeminuda ſedens, ſiniſtrâ ſceptrum, hinc Salus cum angui ſtat, inde Securitas ſiniſtro cubitu columnæ nixa, dextrâ caduceum.

....

PVDICITIA AVGVSTAE S C. Figura ſedens inter duas Deas ſtantes.

Nummi in Coloniis cuſi.

HER ETRVSCILLA AVG.

P M S COL VIM AN..... Figura muliebris in medio duorum leonum.

HERENNIUS ETRUSCUS.

QUINTUS HERENNIUS ETRUSCUS MESSIUS DECIUS, Decii Augusti & Herenniæ Etruscillæ, à quâ denominatus videtur, filius natu major, Cæsar à patre post devictos Philippos appellatus est, ac Tribunitiâ Potestate exornatus, ut ex nummis constat; cumque Gothi Romanas Provincias infestarent in eos missus, ut eorum incursionibus obsisteret, bellum variâ cum iis fortunâ gessit; tandem patre Duce contrà eosdem fortiter pugnans cæsus est, ipso sui Consulatûs anno, Christi nempè 251. circà finem, cum Augustam dignitatem paulò ante accepisset, ut declarant ejus nummi, in quibus Imperator & Augustus nuncupatur. Imperavit unà cum patre annis duobus, ut tradunt Victor & Eutropius, quibus adstipulatur nummus in quo Tribunitiâ Potestate secundùm Consul secundùm dicitur, & etiam alter Ægyptiacus, in quo secundus annus hujus imperii consignatus legitur.

NUMISMATA AUREA.

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Etrusci radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. (1) Mercurius nudus cum pallio ex humeris pendente, & pileo alato stans dextrorsum spectans, dextrâ

(1) Nummi aurei hujus Imperatoris rarissimi sunt; hic autem nummus, qui Augustorum pietatem prædicat, nimirum Decii patris ac filii Etrusci, cusus videtur paulò ante extremam illam pugnam com-

gestat crumenam, sinistrâ caduceum: in imâ parte punctum. *Arschotanus.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura paludata stans, dextrâ sceptrum, sinistrâ jaculum per transversum. *MB. ex cimelio Theupol.*

trà Carpos, in quâ cæsi fuere, cum eo tempore Etruscus à Patre Augustam dignitatem accepisset, ut alibi diximus. Mercurius autem in hoc nummo exhibetur cum crumenâ & caduceo, quo modo passim repræsentatur; præfectus enim lucris, & mercatorum publicanorumque tutelaris Deus credebatur: Cæsar lib. 6. de Bello Gallico: *Deum*, inquit, *Mercurium colunt........ hunc ad quæstus pecuniæ mercaturasque habere vim maximam arbitrantur.* Cornutus in Persii Sat. v. de Mercurio: *Ipsum Deum lucri dicunt, unde & cum sacculo pingitur.* Phurnutus de Mercurio agens: ἐντεῦθεν, ait, καὶ τῶν ἐμπορειῶν ἐπιστάτης ἔδοξεν εἶναι, καὶ ἐμπολαῖος, καὶ κερδῷος ἐπωνομάσθη. Vide Suidam in Ἑρμῆς, Codinum de Signis & Statuis urbis CP. Nazianzenum in I. & 2. Orat. contrà Julianum, Lilium Gyraldum de Diis Gentium syntagmate IX. Mercurii autem caduceum, ac ejus usum breviter describit Virgilius lib. IV. Æneid.

Tum virgam capit, hac animas ille evocat orco
Pallenteis, alias sub tristia Tartara mittit,
Dat somnos, adimitque, & lumina nocte resignat:
Illâ fretus agit ventos, & turbida tranat
Nubila.———

Libet hîc Mercurii figuram peculiarem expressam ex æreo antiquo signo, quod asservatur in Musæo eruditissimi P. Chamillart exhibere, ubi pileatus, alatus, cum lunâ bicorni inter alas cernitur, dextrâ tenens cornucopiæ, ex quo erumpit caduceus, sinistrâ crumenam, seu sacculum. Vide quæ de hisce Mercurii attributis habet idem Vir eruditus in Dissertatione ab ipso editâ.

EX MVS · P · CH ·

NUMISMATA ARGENTEA.

HEREN ETRV MES QV DECIVS CAESAR. Caput Her. Etrusci radiatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator eques à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ, sinistrâ tenet sceptrum. *Regius.*

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Her. Etrusci nudum, ad humeros cum paludamento.

AEQVITAS AVGG. Figura muliebris stans, dextrâ tenet bilancem, sinistrâ cornucopiæ. *Ex Schedis R D R.*

Q HER MESS DECIVS P F AVG.

CONCORDIA AVGG. Duæ dextræ junctæ. *MB.*

Q HERE TRAIANVS DECIVS NOB C. Caput Her. Etrusci radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. (2) Duæ dextræ junctæ. *RE.*

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Her. Etrusci ut suprà.

CONCORDIA AVGG. Duæ dextræ junctæ. *Fouc. Regius. M MA. Cham. Le Roy. Fontaine. Brandenburg. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

(1) Nummus Etrusci cum hac epigraphe singularis est.

(2) Duas illas dextras junctas perperam nonnulli ad concordiam inter Etruscum & Hostilianum indicandam expressas fuisse putarunt; quippe Hostilianus post patris ac fratris cædem Augustus appellatus fuit, ut in ejus vitâ videre est; ad indicandam itaque concordiam inter Etruscum & patrem Decium à quo Augustam dignitatem acceperat, nummus hic cusus videtur.

CONCORDIAE. (1) Typus ut suprà. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS EXERC ILLYRICIANI. (2) Genius stans, dextrâ tenet pateram, sinistrâ cornucopiæ: à sinistris signum militare erectum. *Cham.*

Eadem epigraphe.

MARTI...... Mars gradivus. *MB.*

IMP C Q HER ETR MES DECIO AVG. Caput Her. Etrusci radiatum, ad humeros cum paludamento.

MAR PROP. (3) Figura militaris galeata gradiens à dextris sinistrorsum, spiculum transversum gestat dextrâ, clypeo armatâ sinistrâ. *Fouc. Hen.*

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Her. Etrusci ut suprà.

MARTI PROPVGNATORI. (4) Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Cham. MB.*

M HE ETRV MES QV DECIVS CAESAR. (sic) Caput Her. Etrusci ut suprà.

PANNONIAE. (5) Figura muliebris tunicata stans, ramum tenet dextrâ, signum verò militare amplectitur sinistrâ. *Fouc.*

Q HERE TRAIANVS DECIVS NOB C. Caput Her. Etrusci ut suprà.

PIETAS AVGG. (6) Figura virilis seminuda, dextrâ tenet quiddam velut bipenne, sinistrâ cornucopiæ. *RE.*

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Her. Etrusci ut suprà.

PIETAS AVGG. (7) Mercurius nudus cum galero, & pallio in brachium sinistrum rejecto stans, crumenam tenet dextrâ, caduceum verò gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. MMA. Cham. Fontaine. Brandenburg. MB.*

Q HER MESS DECIVS P F AVG.

PIETAS AVGVSTORVM. Vasa Pontificalia. *MB.*

Q HEREN MES DECIVS NOB C. Caput Her. Etrusci radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGVSTORVM. Vasa Pontificalia. *RE.*

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Her. Etrusci ut suprà.

PIETAS AVGVSTORVM. Vasa Pontificalia. *Regius. MMA. Cham. Fontaine. Brandenburg.*

Q HE ETRVSC ME DECIVS NO C. (sic) Caput Her. Etrusci ut suprà.

P M TR P II CONS II. (8) Imperator togatus stans ad aram ignitam, dextrâ tenet pateram, sinistrâ togam colligit. *Cham.*

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Her. Etrusci ut suprà.

PRINC IVVENT. (9) Apollo seminudus sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ demissâ tenet ramusculum, sinistro cubito sellæ innixo. *Fauvel. Fontaine.*

(1) Hunc nummum Vaillantius ex cimelio D. Tronson profert, ac inter raros recenset; sed num loco CONCORDIAE legendum sit CONCORDIA AUGG. eruditi viderint.

(2) Nummi cum hac epigraphe in Etrusco inter rariores recensendi sunt.

(3) Hunc nummum Vaillantius inter rarissimos recenset, & cusum ait, cum Herennius ad bellum, quod vocant Germanicum, proficisceretur; quod omnino falsum est, ut ipsa capitis inscriptio demonstrat, in quâ Imperator & Augustus Etruscus dicitur; quam dignitatem paulo ante postremam illam pugnam contra Carpos, in qua cæsus occubuit, nactus erat. Nummum itaque cuderunt duo Impp. paulò ante prædictum prælium *Marti Propugnatori* sacra facientes, ut se pugnando contra barbaros defenderet.

(4) Hic alter nummus, in quo Etruscus Cæsar tantùm appellatur, cusus videtur quo tempore contra Gothos Romanas Provincias infestantes à patre præmissus fuit. Mars autem ut erat belli præses, etiam à Romanis, quod Romuli pater putaretur, summo honore colebatur.

(5) Nummus singularis ob capitis epigraphen, ubi Marcus Herennius appellatur, nisi dicendum nummum malè lectum, & loco M. legendum IV. quæ literæ sunt notæ Monetarii, ut videre est in nummo æreo Hostiliani tertii moduli, & in nummo argenteo Volusiani; in primo hæc nota IV. in secundo verò VII. Nummus cum hac epigraphe, & hoc typo in Etrusco rarissimus, imò singularis; in Decio verò communis.

(6) Figura virilis repræsentare videtur Mercurium, sed cum attributo peculiari, nisi malè descriptus sit.

(7) Nummos hosce & sequentes cum epigraphe PIETAS AVGVSTORVM Vaillantius inter rariores recenset, sed malè.

(8) Nummus hic singularis, nam Victori & Eutropio adstipulatur scribentibus, Etruscum unà cum patre biennium imperasse. Qui aliter epigraphen partis aversæ legunt ac explicant, num rectè? eruditi viderint.

(9) Herennius Etruscus à patre statim post devictos Philippos Cæsar appellatus fuit, ac Principis Juventutis titulo exornatus, ut patet cum ex nummis, tùm ex sequenti inscriptione repertâ Valentiæ in Hispaniâ, quam profert Gruterus pag. 274.

Q. HERENNIO
ETRVSCO
MESSIO DECIO
NOBILISSIMO
CAES. PRINCIPI
IVVENTVTIS
VALENT. VETER
ET VETERES.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (1) Etrufcus paludatus, vultu dextrorfum converfo ftans, baculum inclinatum tenet dextrâ, fpiculum verò tranfverfum geftat finiftrâ. *Fouc. Regius. Cham. M MA. Fontaine. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Apollo cum veftitu muliebri feminudus, fedens à finiftris dextrorfum, lauri ramum elatum tenet dextrâ, citharæ verò fellæ impofitæ innititur finiftrâ. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Etrufcus fedens, dextrâ victoriam, lævâ orbem tenet. *Collegii.*

Q HER'E TRAIANVS DECIVS NOB C. Caput Her. Etrufci ut fuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut fuprà. *RE.*

IMP C HER ETR MES DECIO AVG. Caput Her. Etrufci ut fuprà.

SECVRITAS AVGG. (2) Figura muliebris ftans, finiftro cubito columnæ innixa, dextrâ capiti admotâ. *Fauvel.*

Q HERE TRAIANVS DECIVS NOB C. Caput Her. Etrufci ut fuprà.

SPES PVBLICA. Figura muliebris tunicata, cum pallio in brachium dextrum rejecto, florem tenet dextrâ, tunicam verò fuftollit finiftrâ. *RE. M D M.*

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Her. Etrufci ut fuprà.

SPES PVBLICA. Typus ut fuprà. *Fouc. Regius. MMA. Cham. Val. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Her. Etrufci nudum, ad humeros cum paludamento.

SPES PVBLICA. (3) Figura ftans in templo quatuor columnis fuffulto, dextrâ tenet nefcio quid, finiftrâ haftæ innititur. *Fontaine, Nummus maximi moduli. Vaillant.*

HEREN ETRV MES QV DECIVS CAESAR. Caput Her. Etrufci ut fuprà.

VBERITAS AVG. (4) Figura muliebris ftolata ftans, dextrâ geftat crumenam, finiftrâ cornucopiæ. *Regius.*

IMP C Q HER ETR MES DECIO AVG. Caput Her. Etrufci ut fuprà.

VICTORIA GERMANICA. (5) Victoria tunicata & fuccincta, concitato gradu gradiens à dextris finiftrorfum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum finiftrâ. *Fouc. Regius. Cham.*

IMP C Q HER ETR MES DECIVS AVG. Caput Her. Etrufci radiatum.

VICTORIA GERMANICA. Typus ut fuprà. *MB.*

(1) Nummos cum hac epigraphe & hoc typo inter rariores recenfet Vaillantius, fed mihi rariores videntur cum fequenti typo.

(2) Nummus fingularis, qui, quòd in eo Etrufcus Imperator & Auguftus dicatur, cufus videtur paulo ante extremam illam pugnam contra Carpos, in qua Decii cæfi fuere; fecuritatem Auguftorum prædicat ob victorias illas, quas Decii primis congreffibus de Barbaris reportarunt, ut fcribit Zofimus.

(3) Spei Deæ ædes erant Romæ in foro olitorio, templum autem novum ejufdem, quod in hoc nummo videtur expreffum, in VII. Urbis regione. Spei autem in Cæfarum nummis folitus eft typus. Nummus hic fingularis ob elegantiam, magnitudinem, ac typi raritatem.

(4) Nummus cum hac epigraphe in Etrufco fingularis eft.

(5) Habetur nummus argenteus Decii patris cum eadem epigraphe, ubi vide quæ de victoriâ Germanicâ adnotavimus. Nummi cum hac epigraphe inter rariores recenfendi.

NUMISMATA ÆREA GRÆCA
maximi moduli, vulgò Medaglioni.

KYIN EPEN ETPOYCKOC MEC ΔΕΚΙ. *Quintus Herennius Etrufcus Meffius Decius.* Caput Her. Etrufci nudum, ad pectus cum paludamento.

ΕΠ C ΚΟΜ Φ ΓΛΥΚΩΝΟC ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) *Sub Prætore Cominio Fabio Glyconis Filio Theologo, Pergamenorum Primorum ter Neocororum.* Jupiter fedens à finiftris dextrorfum, dextrâ tenet pateram, finiftrâ haftæ innixus: ante eum ftat Hercules dextrâ demiffâ geftans fulmen, finiftrâ pallium. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΕΠ C ΚΟΜ Φ ΓΛΥΚΩΝΟC ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ Γ ΝΕΩ-

(1) Perperam hic nummus defcribitur à Vaillantio, qui Jovem ftantem, & Herculem clavâ armatum ait. De hac autem urbe celeberrimâ Phrygiæ Majoris nonnulla diximus fuprà in Trajani Decii nummis. Theologus, dignitas erat, ut Sacerdos, Pontifex Maximus, &c. quæ cum Magiftratu in Pergamenorum nummis exprimebatur; illique erant Theologi, qui rerum divinarum, & ad Deos fpectantium fcientiam callebant. Hujus vocis meminere Lucianus in Pfeudom. Porphyrius lib. II. de Abftin. Cicero de Naturâ Deorum lib. III. aliique nonnulli ex fcriptoribus antiquis.

ΚΟΡΩΝ. *Sub Prætore Cominio Fabio Glycoconis F. Theologo Pergamenorum Primorum ter Neocororum.* Æsculapius stans cum baculo cui serpens circumvolvitur: ex adverso Juno Pronuba utrâque tædam ardentem. *Vaillant.*

NUMISMATA LATINA Æ. I.

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Her. Etrusci nudum, ad humeros cum paludamento.

PACI. (1) Templum sex columnis suffultum cum gradibus, & in imâ parte S.C. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Mercurius paludatus stans, dextrâ tenet crumenam, sinistrâ caduceum: in areâ S. C. *Frad. Fouc. DC. Regius. Cham. RE.*

Eadem epigraphe. Caput Herennii Etrusci nudum, ad pectus cum paludamento.

PIETAS AVGVSTORVM. (2) Vasa Pontificalia: in imâ parte S. C. *Frad. Fouc. DC. Regius. RE.*

Eadem epigraphe. Caput Her. Etrusci nudum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura militaris paludata stans, dextrâ sceptrum demissum tenet, sinistrâ spiculum inversum: in areâ S. C. *Frad. Cham. Val. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Her. Etrusci nudum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Frad. Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (3) Figura militaris paludata stans, dextrâ tenet signum militare, sinistrâ hastam puram: in areâ S. C. *Frad. RE.*

Eadem epigraphe. Caput Her. Etrusci nudum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (4) Figura muliebris seminuda sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ ramusculum tenet, cubito sinistro sedi innixa: in imâ parte S. C. *Frad. Fouc. Regius. Cham. Val.*

(1) Cum eâdem epigraphe habetur nummus Tetrici Junioris à Tristano productus, sed diverso typo, nam in Tetrici nummo templum duabus columnis suffultum cernitur, & in ejus medio stat Dea ipsa: Nummus hic Etrusci inter singulares, & non priùs visos recensendus; dedicatus Paci Deæ videtur à Senatu in augurium pacis, quo tempore contrà Gothos à patre in Illyricum præmissus fuerat. Hæc epigraphe & hic typus tùm primum in nummis Imperatorum occurrunt.

(2) Hunc nummum Vaillantius inter rarissimos recenset.

(3) Nummus hic cum hoc typo rarioribus adscribendus.

(4) Nummum Etrusci cum hoc typo Vaillantius inter rariores recenset.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

K OY ΕΡΕ ΕΤΡΟ ΜΕ ΔΕΚΙΟC ΚΑΙ. *Quintus Herennius Etruscus Messius Decius Cæsar.* Caput Her. Etrusci laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΝΑΖΑΡ ΕΝΔ ΜΗΤΡ. ΕΤ ΗΞC. Γ Β. (1) *Anazarbi gloriosæ Metropoleos anno 268. Decreto Senatûs.* Victoria in bigâ à dextris sinistrorsum, equos regit dextrâ, coronam verò lauream gestat sinistrâ. *Fouc.*

ΚΟΥ ΕΡ ΕΤΡΟ ΜΕ ΔΕΚΚΙΟC ΚΑΙ. Caput Her. Etrusci ut suprà.

ΑΝΑΖΑΡΕΩΝ, (prò ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΝ) ΜΗΤΡ. Γ. Β. ΕΤ. ΗΞC. Typus ut suprà. *Collegii.*

ΕΡΕΝΝ ΕΤΡΟΥ ΜΕ ΚΥ ΔΕΚΙΟC ΚΕCΑΡ. Caput Etrusci nudum, ad humeros cum paludamento:

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. Δ. Ε. S. C. *Antiochenorum Metropoleos Coloniæ, Tribunitia Potestate, Senatusconsulto.* Templi facies quatuor columnis suffulta, ad cujus vestibulum figura muliebris capite velato

(1) Anazarbus, urbs Ciliciæ illustris ad Pyramum fluvium, Tarsi Macrino faventis æmula, Elagabali partes secuta, à quo, post debellatum interfectumque Macrinum, altera Provinciæ Metropolis facta est; unde in nummis Juliæ Paulæ ejusdem Augusti uxoris hosce titulos accepit: Πρώτη Μόνη Κιλικίας. Γράμματι Βουλῆς. *Prima Sola Ciliciæ. Decreto Senatus.* Hierocles Grammaticus in Synecdemo hanc urbem Ciliciæ Secundæ Metropolim fuisse ait; sed Ciliciam in Primam & Secundam non ante Arcadium divisam fuisse Emin. Card. Norisius rectè observavit. Plinio lib. v. sect. XXII. *Anazarbeni, qui nunc Cæsarea,* &c. Suidas eam olim Κύϊνδα, *Quinda* vocatam ait, postea Diocæsaream, ab Augusto nempe, qui huic plurima contulit beneficia, cum in Ciliciam venisset anno Urbis 734. unde Epocham numeravit, ut scribit Eminentissimus Norisius; Harduinus verò hujus oppidi æram cœpisse putat circiter annum Urbis 741. Augusti Principatûs 31. post Actiacam victoriam 19. Cæterum Vaillantius hunc nummum ex eodem cimelio Fucaltiano recenset inter nummos secundi moduli, & sic legit ΕΡΕΝ ΕΤΡΟΥ ΜΕ ΚΥ ΔΕΚΙΟC ΚΑΙC. Epigraphe partis adversæ: ΑΝΑΖΑΡ ΕΝΔ ΜΗΤ ΕΤ ΗΞC ΓΓ.

ac turrito, insidens monticulis à sinistris dextrorsum, spicas tenet dextrâ, sinistrâ veste involutâ: in inferiore nummi parte fluvius nudus emergens; in vertice Aries. *Fouc. Regius. Vaillant. De C.*

ΚΥ ΕΡ ΕΤΡ ΜΕ ΔΕΚΙΟϹ ΚΑΙ. Caput Her. Etrusci ad pectus cum paludamento.

ΕΠΙ ϹΤΡ ΦΛ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥϹ ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. *Sub Prætore Flavio Agathocle Colophoniorum.* Figura virilis imberbis nuda, sinistrorsum conversa, brachiis demissis ac pugnis compressis. *Fouc. Vaillant.*

....

ΕΠ ϹΤΡ Π ΚΛ ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΚΟΙΝΟΝ ΠΑΝΙΩΝΙΩΝ. (1) *Sub Prætore Publio Claudio Athenæo Commune Panioniorum.* Jupiter Philalethes stans, dextrâ aquilam, sinistrâ hastam. *Vaillant.*

ΚΥΙΝ ΕΡΕΝ ΕΤΡΟΥϹΚΟϹ ΔΕΚΙ. Caput Etrusci nudum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ΔΟΡΥΛΑΟΥ ϹΑΛΕΙΤΩΝ. (2) *Sub Dorylao Salitarum.* Etruscus paludatus sub arbore, paterâ libans super aram ignitam, sinistrâ hastam tenet. *Regius. Vaillant.*

....

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ Α Μ Κ Γ Β. (3) *Tarsi Metropoleos, primæ solius Ciliciæ, Decreto Senatus.* Obeliscus; hinc & inde figura militaris cum galeâ. *Vaillant.*

....

ΕΠΙ ΑΥΡ ΡΟΥΦΕΙΝΟΥ ΑΡΧ Α ΤΟ Β. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Sub Aurelio Rufino Archonte Primo iterum, Philadelphenorum Neocororum.* Fortuna stans, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

(1) Stephano: Πανιώνιον, τέμενος καὶ πόλις ἐν τῇ παραλίᾳ τῶν Ἐφεσίων καὶ Σαμίων. Ὁ πολίτης Πανιώνιος, τὸ οὐδέτερον τὰ Πανιώνια. *Panionium lucus & urbs in littore maritimo Ephesiorum, & Samiorum. Civis Panionius, cujus neutrum Panionia.* Strabo lib. XIV. Panionium tribus stadiis suprà mare situm ait, ubi Iones solemnem conventum celebrant Heliconio Nepturo, & ipsi sacra faciunt. Vide Herodotum lib. I. cap. 143. & 148. & nummum Saloninæ secundi moduli. Cæterum hunc nummum singularem profert Vaillantius ex cimelio Falchneriano.

(2) Plurimi habentur nummi diversorum Imperatorum in eâdem urbe cusi, ut videre est apud eruditissimum Hardujnum, sed in lectione horum nummorum variæ sunt eruditorum opiniones; alii enim ϹΑΛΕΙΤΩΝ & ϹΑΛΙΤΩΝ legunt, ut Patinus & Vaillantius, qui hunc nummum ad urbem Lydiæ, quòd in Notitiâ Ecclesiasticâ inter Episcopos Lydiæ recenseatur ὁ Σάλων, spectare putant; alii verò, qui sic legunt, ad Hyrcaniæ populum, oppidumque Σάλη nummos hosce ablegant; Gisbertus verò Cuperus ad oppidum Pannoniæ inferioris, cui Σάλις nomen est apud Ptolemæum hos nummos refert. At laudatus Harduinus, qui ΕΛΑΙΤΩΝ legit, ad hanc lectionem confirmandam, Notitiam inquit Ecclesiasticam multo recentiorem esse nummis, neque Hyrcanos unquam hunc Romanis honorem habuisse, ut nummos in eorum gratiam cuderent; nec Pannoniam utramque Græcis characteribus usam fuisse, sed semper Latinis. Deinde Plinium, Strabonem, & Stephanum citat; Plinio, inquit, lib. V. sect. XXXII. *Oppidum Elæa, & ex Mysiâ veniens Caïcus amnis*, in Æolide. Straboni lib. XII. pag. 571. regio per quam Caïcus elabitur, Ἐλαΐτις. Stephano: Ἐλαία, πόλις τῆς Ἀσίας, Αἰολική...... incolæ Ἐλαΐται. Vide nummos Hostiliani, ubi ipse Vaillantius ΕΛΑΙΤΩΝ legit.

(3) Hunc nummum profert Vaillantius ex Patini cimelio.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Herennii Etrusci nudum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. Mercurius nudus cum divinitatis pallio, dextrorsum conversus stans, crumenam tenet dextrâ, caduceum verò gestat sinistrâ, quâ & pallium colligit: in areâ S. C. *Fouc. Regius. RE. Frad. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (1) Imperator paludatus stans, dextrâ globum, sinistrâ hastam tenet. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Her. Etruscus paludatus, vultu dextrorsum converso stans, scipionem tenet dextrâ demissâ, hastam transversam sinistrâ: in areâ S. C. *Fouc. Regius. DC. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS (2) Figura muliebris stolata, sedens à sinistris dextrorsum, ramum tenet dextrâ, brachio verò sinistro sellæ innititur: in imâ parte S. C. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura seminuda, cætera ut suprà, cum S. C. in imâ parte. *Laisné.*

(1) Nummus Etrusci cum hoc typo adnumerandus est cum rarioribus.

(2) Licet omnes nummi hujus Imperatoris ex ære secundi moduli haud obvii sint, tamen hic cum hoc typo inter rariores recensendus est.

NUMISMATA Æ. II. in Coloniis cusa.

AETRVSCVS (sic) ET QVINTVS CAESS. Capita radiata & jugata Herennii & Hostiliani, ad pectus cum paludamento.

COL AEL KAP COMM. (1) *Colonia Ælia Kapitolina Commodiana.* Jupiter stans seminudus ad sinistram spectans, dextrâ hastæ innixus, sinistrâ caput humanum sustinet; à dextris caduceus erectus. *Regius. Vaillant.* Eadem epigraphe cum eodem capitum typo.

COL AEL KAP COMM. Figura militaris vultu dextrorsum converso stans, dextrâ elatâ, hastam transversam tenet sinistrâ. *Vaillant.*

ΕΡ ΕΤΡ Δ Μ ΚΥΙΝΤΟC. *Herennius Etruscus Decius Messius Quintus.* Caput Her. Etrusci nudum, ad pectus cum paludamento.

COL P F AV CAES METRO. (2) *Colonia Prima Flavia Augusta Cæsarea Metropolis.* Caput muliebre turritum, sinistrorsum. *Fouc.*

Q HER ETR MES DEC CAES. Caput Q. Herennii nudum, ad humeros.

PROVINCIA DACIA. Mulier patrio vestitu ornata stans, dextrâ tenet vexillum, in quo V. sinistrâ alterum, in quo XIII. pro pedibus à dextris aquila coronam lauream gestans rostro; à sinistris leo: in imâ parte AN. IIII. *Vaillant.*

Alius cum AN. V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Vaillant.* Epigraphe exesa. Caput Her. Etrusci nudum, ad humeros cum clypeo, & spiculo quod gestat humero sinistro.

CO DAM METRO. (3) *Colonia Damascus Metropolis.* Mensa tripes eximiè fabrefacta. *Fouc.*

Q H ETR MES DEC CAES. Caput Q. Herennii nudum.

P M S COL VIM. *Provinciæ Mœsiæ Superioris Colonia Viminacium.* Figura muliebris stans brachiis expansis, inter bovem à dextris, & leonem à sinistris: in imâ parte AN. XI. *Vaillant.*

Alius cum AN. XII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Vaillant. Regius.*

(1) Nummum hunc recenset Vaillantius inter nummos Hostiliani.
(2) Nummus hic Etrusci non extat apud Vaillantium.
(3) Damascus urbs Phœniciæ, quæ ab Augusto Metropolis facta videtur, & fortassis in gratiam Nicolai Damasceni, ut Tyrus ab Hadriano in gratiam Pauli Tyrii, teste Suida, Colonia Romana facta est à Philippo, ut ejus nummi testantur. Hanc Jovis urbem, ac totius Orientis oculum, sacram & amplissimam appellat Julianus Epist. ad Serap. τὴν Διὸς πόλιν ἀληθῶς, καὶ τὸν τῆς ἑώας ἁπάσης ὀφθαλμὸν, τὴν ἱερὰν καὶ μεγίστην Δάμασκον. Nummus hic Etrusci Vaillantio ignotus.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

ΕΡΕΝΝΙ ΕΤΡΟΥ ΜΕ ΚΥ ΔΕΚΙΟC ΚΑΙCΑΡ. *Herennius Etruscus Messius Quintus Decius Cæsar.* Caput Her. Etrusci nudum, ad humeros cum paludamento.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥCΙΑC. SC. *Tribunitiæ Potestatis. Senatusconsultum.* Aquila alis expansis palmæ ramo insistens, coronam lauream tenet rostro dextrorsum converso. *Fouc. Regius. Gambarini. Vaillant.*

ΕΡΕΝΝ ΕΤΡΟΥ ΜΕ ΚΥ ΔΕΚΙΟC ΚΕCΑΡ. (sic) Caput Her. Etrusci ut suprà.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥCΙΑC. S C. Typus ut suprà. *Fontaine.*

ΕΡΕΝ ΕΤΡΟΥ ΜΕC ΚΥ ΔΕΚΙΟC ΚΑΙC. Caput Etrusci ut suprà.

ΚΑCΑΤΩΝ. (1) *Casatarum.* Pluto in quadrigis Proserpinam rapit: in imo vas plenum floribus eversum, & colus. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΜΕ ΚΥ ΤΡΑ ΔΕΚΙΟC CΕΒ. ΚΥ ΕΡ ΕΤΡ Μ ΔΕΚΙΟC ΚΑΙCΑΡ. *Imperator Cæsar Cnæus Messius Quintus Trajanus Decius Augustus. Quintus Herennius Etruscus Messius Decius Cæsar.* Duo capita adversa, alterum Decii coronâ radiatâ ornatum, alterum Herennii nudum.

CΕΠ ΚΟΛ ΡΗCΑΙΝΗCΙΩΝ L ΗΙΡ. *Septimia Colonia Rhesænensium, anno* 118. Duæ figuræ muliebres, quæ à dextris est capite tutulato; quæ à sinistris capite galeato, dextras jungunt tripode intermedio: à dextris in areâ trophæum; à sinistris sagittarius: in parte nummi superiore aquila palmæ ramo insistens, alis expansis,

(1) Profert hunc nummum Vaillantius ex cimelio Magnavaccæ. Habes nummum Etruscillæ secundi moduli cum eâdem epigraphe, & eodem typo, ubi vide quæ adnotavimus.

coronam lauream geſtat roſtro. *Vaillant.*

. . . .

ΣΑΛΕΙΤΩΝ. (1) *Salitarum.* Fortuna ſtans cum temone & cornucopiæ. *Vaillant.*

Γ ΜΕ ΕΤΡΟΥΣΚΟΣ ΚΕ. (ſic) *Cnæus Meſſius Etruſcus Cæſar.* Caput Her. Etruſci nudum, ad humeros cum paludamento.

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ ΜΕΑΝΔΡΟΣ. (2) *Tripolitarum Meander.* Fluvius decumbens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet arundinem, ſiniſtrâ verò, quâ & urnæ innititur, cornucopiæ geſtat. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Philadelphenorum Neocororum.* Mercurius ſtans cum ſtrophio nudus, dextrâ crumenam, ſiniſtrâ caduceum. *Vaillant.*

(1) Vide quæ de altero nummo ab eodem populo cuſo diximus ſuprà in nummis primi moduli ejuſdem Auguſti.

(2) Tripolis hæc Ptolemæo & Stephano Cariæ adſcribitur: in Notitiâ verò Eccleſ. Lydiæ Provinciæ. Plinio lib. v. ſect. xxxi. *Tripolitani Mæandro alluuntur.* Ponitur à laudato Ptolemæo inter Cayſtrum & Mæandrum: in Oraculis Sibyllinis lib. v. pag. 327. ad Mæandrum; quod etiam nummi confirmant. Hunc nummum refert Vaillantius ex eodem cimelio Regio, ſed mutilum.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

K ΕΡΕ ΕΤΡ ΜΕΣ ΔΕΚΙΟΣ Κ. *Quintus Herennius Etruſcus Meſſius Decius Cæſar.* Caput Etruſci nudum, ad humeros cum paludamento.

L. Β. (1) *An.* 2. Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ haſtæ innixa. *Cham.*

(1) Nummus cuſus Anno Chriſti 250. ut ſuprà in nummis Decii patris adnotavimus; ſequens autem inſcriptio, quam profert Fabrettus pag. 683. ex archivio Baſilicæ Vaticanæ, erecta fuit anno ſequenti, cum in eâ Etruſcus Conſul dicatur, qui anno tantum ſequenti adhuc Cæſar, Conſul unà cum patre proceſſit.

Q. HERENNIO. ETRVSCO
MESSIO. DECIO. NOBILIS
SIMO. CAES. PRINCIPI
IVVENTVTIS. COS. FILIO
IMP. CAES. C. MESSI. QVINTI
TRAIANI. DECI. PII. FELICIS
INVICTI. AVG.
ARGENTARII. ET. EXCEPTORES.
ITEMQ. NEGOTIANTES. VINI
SVPERNAT. ET. ARIMIN. DEVOTI
NVMINI. MAIESTATIQVE. EIVS

NUMISMATA LATINA Æ. III.

Q HER ETR MES DECIVS NOB C. Caput Her. Etruſci radiatum ad humeros.

PIETAS AVGG. Mercurius ſtans, dextrâ geſtat crumenam, ſiniſtrâ caduceum. *Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Etruſci radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (1) Imperator paludatus ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet baculum inclinatum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *B.*

(1) Nummi omnes hujus Imperatoris ex ære puro tertii moduli rariſſimi ſunt.

NUMISMATA GRÆCA Æ. III.

E Ρ ΕΤΡΟΥ ΔΕΚΙΟΣ ΚΑΙ. *Herennius Etruſcus Decius Cæſar.* Caput Etruſci nudum, ad pectus cum paludamento.

ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. *Colophoniorum.* Mulier capite tutulato ſtans, dextrâ temonem globo incumbentem tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. Vaillant.*

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

P..............

PIETAS AVGG S C. Instrumenta Pontificalia.

Q HER ETR MES DECIVS NOB CAES. *alii* C *alii* CAE.

PIETAS AVGG S C. Mercurius nudus, dextrâ pileum, sinistrâ caduceum.

Q HERENNIVS DECIVS NOB C.

PIETAS AVGVSTOR S C. Instrumenta Pontificalia.

Q HER ETR MES DECIVS NOB CAES. *alii* C. *alii* CAE.

PIETAS AVGVSTORVM SC. Instrumenta Pontificalia.

Eadem epigraphe.

PRINCEPS IVVENTVTIS SC. Figura paludata stans, dextrâ sceptrum, lævâ hastam per transversum.

Eadem epigraphe.

PRINCEPS IVVENTVTIS S C. Figura paludata stans, dextrâ ramum, sinistrâ sceptrum.

Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVTIS S C. Figura stans, dextrâ scipionem, sinistrâ pilum.

Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVTIS S C. Figura stans, dextrâ signum militare, sinistrâ hastam.

Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVTIS S C. Figura sedens, sinistrâ sellæ nixa, dextrâ ramum.

Nummi in Coloniis cusi.

HETRVSCVS ET QVINTVS CAES. Capita jugata Etrusci cum coronâ, & Hostiliani nudum.

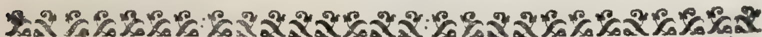
COL AEL KA..... Figura virilis seminuda stans, dextrâ hastam, sinistrâ globum.

Eadem epigraphe cum iisdem capitibus.

COL AEL KA...... Figura virilis paludata stans, dextrâ elatâ, sinistrâ hastam per transversum.

Q H ETR MES DEC CAES. Caput nudum.

P M S COL VIM AN XII. Figura muliebris stans inter leonem & taurum, dextrâ labarum.

LICINIANUS.

MARCUS AUFIDIUS PERPENNA LICINIANUS, cujus nummum ex Occone & Goltzio profert Mediobarbus Comes, tyrannidem arripuisse videtur sub Decio; eundem enim fuisse opinamur, quem Victor Junior Valentem Licinianum malè appellat; eoque potissimum fundamento nititur conjectura nostra, quod Decii filio Hostiliano Perpennæ nomen paulò infrà tribuatur; quod ortum fuisse è librarii incuriâ qui Perpennæ vocem alienum in locum detruserit, quivis hujuscemodi rerum peritus facilè judicabit. Cæterum ubi imperii insignia sumpserit Licinianus, & Victor tacet, nec quidquam de illo habetur apud cæteros Scriptores; civilis tamen belli in Galliâ Ducem fuisse conjicimus, quod à Decio statim post cæsos Philippos oppressum esse Eutropius refert.

Nummus incerti moduli ac metalli.

IMP CAES M AVF PERPENNA LICINIAN AVG.

P M TR P PP. *MB.*

LUCIUS PRISCUS.

Lucius Priscus Philippi Imperatoris frater, cum exercitibus Syriacis ab eo præfectus esset, in summam invidiam apud omnes ob gravissimas tributorum exactiones venit; quamobrem inde revocatus, Macedoniam regendam accepit, cæsoque haud multò post fratre, purpuram sumpsit, & ut Imperium sibi adversus Decium confirmaret, Gothis se adjunxit qui eas regiones jam tum suis incursionibus infestaverant: verùm hostis patriæ à Senatu appellatus, brevi cæsus est, ut ait Aurelius Victor; quod tamen contigisse non videtur ante annum 251. duobus Deciis Coss.

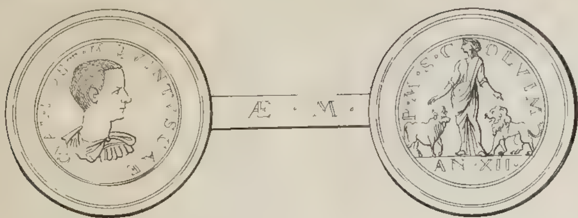
JULIUS VALENS.

Julius Valens Decio adversus Gothos profecto, Imperator effectus cupientissimo vulgo, ac paulò post cæsus est, ait Aurelius Victor; unde colligi posse apparet Romæ tyrannidem ab eo arreptam; cui tamen adversari videtur Trebellius Pollio, dum de tyranno quodam loquitur avunculo illius Valentis qui se Imperatorem in Macedoniâ sub Gallieno appellavit, & ipso Valente nuncupato, quem in Illyrico periisse refert, ut in Decio monuimus. Hunc Victor Junior confundit cum Liciniano Perpennâ quem videsis suprà.

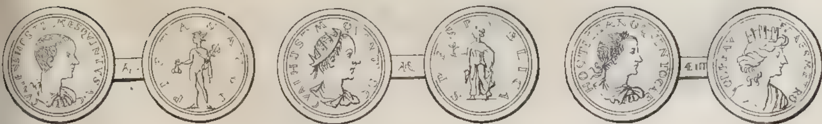
HOSTILIANUS.

CAius Valens Hostilianus Messius Quintus, Decii Auguſti & Herenniæ Etruſcillæ filius natu minor, ut ex nummis propoſitis liquidò conſtat, & innuere videtur Zoſimus, Cæſar à patre factus eſt ac Tribunitiâ Poteſtate donatus, teſte nummo ſecundi moduli infrà exhibito. Tandem Decio in Illyricum adverſos Gothos profecto Romæ relictus, à Senatu poſt patris cædem Auguſtus renuntiatur unà cum Gallo, à quo illum adoptatum fuiſſe tradit idem Zoſimus. Cæterum nec de tempore ejus Imperii, nec de mortis genere ſatis conſtat: laudatus ſcriptor mortem illi à Gallo per inſidias paratam refert: Aurelius verò Victor, & Victor Junior qui Hoſtilianum Perpennam malè nuncupat, ut alibi monemus, peſte atrociùs ſæviente abſumptum volunt ſub ipſa Imperii initia, nempe anno Chriſti 252. Gallo II. & Voluſiano Coſſ.

P. S. F.

NUMISMATA AUREA.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hostiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG (1) Mercurius stans dextrâ tenet crumenam, sinistrâ caduceum. *Regius*.

. . . .

PIETAS AVGG. Instrumenta Pontificalia. *MB. ex Vaillantio*.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS C N. Caput Hostiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Imperator paludatus capite nudo stans dextrorsum spectans, dextrâ tenet signum militare, sinistrâ spiculum: in imâ parte duo puncta. *Arschotanus*.

(1) Omnes nummi aurei hujus Imperatoris rarissimi sunt; hic autem cusus videtur patre superstite, cum in eo Hostilianus Cæsar dicatur, unde epigraphen partis aversæ ad patrem Decium, & fratrem Etruscum Augustos spectare crederem.

NUMISMATA ARGENTEA.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS CAES. Caput Hostiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator eques à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ, sinistrâ spiculum gerit. *MB. ex Vaillantio*.

IMP C VALENS HOSTIL MES QVINTVS AVG.

ADVENTVS AVG. (2) Typus ut suprà. *MB*.

C VALENS HOSTILIANVS MES QVINTVS AVG.

AETRVSCVS ET QVINTVS CAES. (3) Duæ facies junctæ Etrusci & Quinti. *MB*.

. . . .

CONCORDIA AVGG. Duæ dextræ junctæ. *MB*.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hostiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. (4) Dextræ duæ junctæ. *Regius. Fontaine. Brandenburg*.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MAR PROP. Figura militaris galeata, gradiens à dextris sinistrorsum, spiculum transversum gestat dextrâ, clypeo armatâ sinistrâ. *Regius. Hen*.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARS PROPVG. Typus ut suprà. *Fontaine*.

C VALENS HOSTIL MES QVINT N C.

MARS PROPVG. Typus ut suprà. *MB*.

C VAL HOS MES QVINTVS N C. Caput Hostiliani ut suprà.

MARS PROPVG. Typus ut suprà. *Fouc. Fauvel*.

Eadem epigraphe.

MARS PROPVG. Figura stans, sinistrâ columnæ nixâ, dextram auri adplicans. *MB*.

C VALENS HOSTILIANVS MES QVINTVS AVG.

MARTI PROPVGNATORI. Mars gradivus, dextrâ hastam, sinistrâ peltam. *MB*.

QVINTVS NO CAE VALENS HOSTIL AVG.

MARTI PROPVGNATORI. *MB*.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hostiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

MARTI PROPVGNATORI. Figura militaris galeata, gradiens à dextris sinistrorsum, hastam transversam gestat dextrâ, clypeum verò sinistrâ. *Fouc. Regius. RE. MMA. Cham. MB*.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS AVG. Caput Hostiliani ut suprà.

MARTI PROPVGNATORI. (5) Typus ut suprà. *Fouc. DC. Fontaine. Brandenburg*.

(1) Epigraphen partis aversæ hujus nummi, cum non conveniat nomini Cæsaris, quod circà Hostiliani caput legitur, spectare putat Vaillantius ad Decium patrem; quod non est mirum, nam nonnunquam patris gesta in filiorum nummis expressa vidimus, tanquam factorum illorum participes fuerint.

(2) In hoc nummo Hostilianus Imperator & Augustus dicitur, sed hujus Imperatoris profectionis in Provinciam & in urbem adventûs nulla fit apud Historicos mentio. Nummi cum hac epigraphe rarissimi sunt.

(3) Hunc nummum singularem Mediobarbus ex Occone profert, sed sunt qui eum suspectum habent.

(4) Concordiam Augustorum etiam ad patrem Decium & fratrem Etruscum referendam putamus, ob rationem quam suprà adduximus ad nummum aureum cum epigraphe PIETAS AVGG: nummus hic inter rariores recensendus.

(5) Nummos Hostiliani cum hac epigraphe haud obvios esse scribit Vaillantius.

C VALENS

C VALENS HOSTILIANVS MES QVINTVS AVG.

MATRI DEVM. (1) Cybele turrita ſtans, dextrâ globum, cum leone ad pedes. *MB.*

C VAL HOST MES QVINTVS CAESAR. Caput Hoſtiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PANNONIAE. (2) Figura muliebris ſtans ſiniſtrorſum ſpectans, dextrâ tenet galeam, ſiniſtrâ ſignum militare. *Brandenburg.*

C VAL HOS MES QVINTVS N C. Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

PIETAS AVGG. (3) Mercurius ſtans dextrâ crumenam tenet, ſiniſtrâ caduceum. *Cham. MB.*

Eadem epigraphe.

PIETAS AVGVSTORVM. Inſtrumenta Pontificalia. *MB.*

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hoſtiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGVSTORVM. (4) Vaſa Pontificalia. *Regius. Fontaine.*

IMP CAES C VALEN HOSTILIANVS MES QVINTVS AVG.

PONTIF TR P COS DES. (5) *MB.*

C VALENS HOSTILIANVS MES QVINTVS N C. Caput Hoſtiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINC IVVENT. (6) Apollo ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ demiſsâ ramuſculum tenet, ſiniſtro cubito lyræ innixo. *Cham.*

C VALENS HOSTILIANVS QVINTVS N C.

PRINCEPS IVVENTVTIS. Imperator ſtans ſiniſtrâ haſtam, dextrâ ſignum militare. *MB.*

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hoſtiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Hoſtilianus capite nudo paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. M MA. Regius. Cham. Fauvel. DC. Fontaine.*

C VALENS HOSTILIANVS QVINTVS N C. Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut ſuprà. *RE.*

C OVALENS HOSTILIANVS QVINTVS MESS. Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut ſuprà. *Collegii.*

C VALENS HOSTILIANVS MES QVINTVS N C. Caput Caii Hoſtiliani ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Apollo ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ demiſsâ ramuſculum tenet, ſiniſtro cubito lyræ innixo. *Regius. MB.*

C OVAL OSTIL MES COVINTVS CAESAR. Caput Hoſtiliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PVDICITIA AVG. Figura muliebris ſtolata ac velata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, velum faciei obducit dextrâ, haſtam verò tenet ſiniſtrâ. *Fouc.*

C OVAL OSTIL MES COVINTVS CAESAR IV. Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

PVDICITIA AVG. (7) Typus ut ſuprà. *Regius. Fontaine.*

C OVAL HOSTIL COVINTVS CAESAR. Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

PVDICITIA AVG. Typus ut ſuprà. *Brandenburg.*

M C OVAL OSTIL MES COVINTVS CAESAR.

PVDICITIA AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

C VALENS HOSTIL MES QVINT N C.

PVDICITIA AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

C OVAL OSTILIANVS COVINTVS CAESAR. Caput Hoſtiliani radiatum, ad

(1) Nummus ſingularis quem Mediobarbus ex Occone protulit.

(2) Nummus cum hac epigraphe & typo in Hoſtiliano ſingularis eſt.

(3) Hic nummus Hoſtiliani inter rariores recenſendus; habes ſimilem ex auro.

(4) Obvios eſſe hujuſcemodi Hoſtiliani nummos ſcribit Vaillantius, ſed fallitur, cùm inter rariores recenſendi ſint.

(5) Nummum hunc ſingularem profert Mediobarbus ex Occone.

(6) Nummi Hoſtiliani cum hoc typo inter rariores reponendi. Hoſtilianum autem à patre Decio Cæſarem factum, ac Principis Juventutis titulo exornatum fuiſſe conſtat cum ex nummis, tum ex ſequenti inſcriptione, quam repertam Valentiæ in Hiſpania exhibet Gruterus pag. 274.

C. VALENTI
HOSTILIANO
MESSIO. QUIN
TO. NOBILISSI
MO. CAES. PRIN
- CIPI. IVVENTVT
VALENT ◊ VETERAN
ET. VETERES ◊

(7) Cum eadem epigraphe & typo habetur nummus argenteus Decii patris, ubi vide quæ monuimus. Nummi hi cum rarioribus adnumerandi.

humeros cum paludamento.

ROMAE AETERNAE AVG. (1) Figura muliebris galeata ac ſtolata, inſidens ſpoliis à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum adverſum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SAECVLVM NOVVM. Templum ſex columnis ſuffultum in cujus medio ſtat mulier dextrâ clypeo humi poſito innixa, ſiniſtrâ haſtæ. *Cham.*

C OVAL HOSTIL MES COVINTVS CAESAR. Caput Hoſtiliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

SAECVLVM NOVVM. Typus ut ſuprà. *Fauvel.*

C OVL (ſic) OSTIL MES COVINTVS CAESAR. Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

SAECVLVM NOVVM. (2) Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

. . . .

SAECVLVM NOVVM. Templum octo columnarum, in cujus medio figura ſedens. *MB.*

IMP CAE C VAL HOS MES QVINTVS AVG. Caput Hoſtiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

SECVRITAS AVGG. (3) Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, dextram ad occiput attollit, cippo verò innititur ſiniſtrâ. *Regius. Cham. Fauvel. Fontaine.*

IMP CAE C VAL HOST MES QVINTVS AVG.

SECVRITAS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP CAES C VALEN HOSTILIANVS MES QVINTVS AVG.

SECVRITAS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP CAES C VALENS HOSTILIANVS MES QVINTVS AVG.

SECVRITAS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

C VAL HOS MES QVINTVS N C.

SECVRITAS AVGG. (4) Typus ut ſuprà. *MB.*

. . . .

SPES PVBLICA. Figura muliebris ſtans, dextrâ florem trifidum tenet, ſiniſtrâ veſtem colligit. *MB.*

C VAL HOST M QVINTVS C. Caput Hoſtiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

SPES PVBLICA. (5) Typus ut ſuprà. *Regius.*

C OVAL HOSTIL MES COVINTVS CAESAR.

VBERTAS AVG. Ubertatis typus, dextrâ cornu inverſum tenens, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Hoſtiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VBERITAS AVG. (6) Figura muliebris ſtans dextrâ geſtat crumenam, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius.*

C OVAL HOSTIL MES COVINTVS AVG.

VBERTAS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

C VAL HOST MES QVINTVS N C. Caput Hoſtiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA GERMANICA. (7) Victoria ad ſiniſtram gradiens dextrâ ſertum geſtat, ſiniſtrâ palmam. *Cham.*

. . . .

VICTORIA GERMANICA. Victoria gradiens, dextrâ extensâ coronam, ſiniſtrâ lauream. *MB.*

(1) Nummus hic, in quo Hoſtilianus Cæſar etiam appellatur, cuſus videtur, quo tempore Decius adverſus Gothos cum Etruſco filio profectus erat, Hoſtiliano Cæſare Romæ relicto. Sed notandum tum primum nummos cuſos cum epigraphe, ROMAE AETERNAE AVG. licet multi reperiantur ante eum inſcripti, ROMAE AETERNAE tantùm. Nummus cum rarioribus adnumerandus.

(2) Cum eadem epigraphe & typo habetur nummus Etruſcillæ, ubi vide quæ adnotavimus. Nummi hi inter rariores recenſendi.

(3) Cuſus videtur Hoſtiliano hic nummus cum ipſe unà cum Treboniano Gallo Auguſtam dignitatem obtinuiſſet, pace tributo emptâ à Barbaris. Nummi hi cum rarioribus adnumerandi.

(4) Fortaſſis capitis inſcriptio malè lecta ab Occone, & loco N C. legendum AVG. ut in ſuperioribus nummis legitur.

(5) Nummus rarus, cum typo ſolito in nummis Cæſarum.

(6) Nummos Hoſtiliani cum hac epigraphe & typo inter rariores recenſet Vaillantius.

(7) Cum eâdem epigraphe & typo habentur nummi Trajani Decii & Etruſci, quod indicat in utriuſque honorem, Victoriam à Decio reportatam in nummis fuiſſe ſignatam. Hos rariſſimos ait Vaillantius.

NUMISMATA ÆREA LATINA maximi moduli, vulgò Medaglioni.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hostiliani nudum.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Hostilianus paludatus stans, dextrâ pilum gerit, lævâ hastam transversam. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. (1) Victoria gradiens, dextrâ coronam ferens, sinistrâ palmam. *Vaillant.*

(1) Nummi maximi moduli hujus Imperatoris rarissimi sunt: hanc autem Victoriam Augustorum ad Decium & Etruscum Augustos referendam putamus.

NUMISMATA ÆREA MAXIMI MODULI, in Coloniis cusa.

C VAL HOST M QVINTVS CAE. Caput Hostiliani nudum, ad humeros cum paludamento.

P M S COL VIM. Mulier stolata stans manibus expansis inter taurum à dextris, & leonem à sinistris: in imâ parte AN. XIII. *Regius. Vaillant.*

NUMISMATA LATINA Æ I.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hostiliani nudum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. (1) Mercurius paludatus stans, dextrâ tenet crumenam, sinistrâ caduceum: in areâ S. C. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINC IVVENI. (2) Apollo seminudus sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet ramusculum, sinistro cubito lyræ innixus: in imâ parte S. C. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINC IVVENT. Typus ut suprà: in imâ parte S. C. *Fouc. I. G.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut suprà cum S. C. in imâ parte. *Regius.*

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS NO C. Caput Hostiliani ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut suprà cum S. C. in imâ parte. *RE.*

IMP CAES HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hostiliani ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut suprà cum S. C. in imâ parte. *Frad.*

C VALENS HOSTIL MESS QVINTVS N C. Caput Hostiliani ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut suprà cum S. C. in imâ parte. *Frad. Cham. Fontaine.*

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS AVG. Caput Hostiliani ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut suprà. *Collegii.*

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hostiliani ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura militaris paludata stans, dextrâ tenet signum militare, sinistrâ hastam: in areâ S. C. *Frad. Fouc. Regius. Cham.*

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS NO C. Caput Hostiliani ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS (3) Typus ut suprà cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP CAE C VAL HOS MES QVINTVS AVG. Caput Hostiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVGVS. (4) Figura muliebris paludata ac stolata stans ad aram ignitam, dextrâ tenet pateram, ex quâ serpentem

(1) Licet omnes nummi Hostiliani primi moduli rari sint, tamen hic cum hac epigraphe singularis est, nec Vaillantio visus.

(2) Nummus singularis ob novam & insolitam epigraphen PRINCIPI JUVENI: nullus enim alius nummus Imperatorum huc usque repertus est cum hac inscriptione.

(3) Nummos Hostiliani cum hoc typo inter rariores recenset Vaillantius.

(4) Nummum hunc rarissimum esse scribit Vaillantius, sequentesque inter rariores collocat. Cusi videntur omnes hi nummi, cum in iis Hostilianus Imperator & Augustus dicatur, post Decii mortem: hic verò nummus cusus videtur pro salute Augustorum, quo tempore sæva pestilentia Romanas Provincias devastabat.

pascit aræ circumvolutum, sinistrâ hastæ innixa: in areâ S. C. *Frad. Regius.*

IMP CAES C VALENS HOSTIL MES QVINTVS AVG. Caput Hostiliani ut suprà.

SECVRITAS AVG. Figura muliebris paludata ac stolata stans, sinistro cubito columnæ innixa, dextram capiti admovet: in areâ S. C. *RE.*

IMP CAE C VAL HOS MES QVINTVS AVG. Caput Hostiliani ut suprà.

SECVRITAS AVGG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Frad. Fouc. Regius. Fontaine.*

. . . .

VICTORIA AVGVSTORVM. (1) Victoria stans, dextrâ coronam, sinistrâ palmam. *Vaillant.*

IMP CAE C VAL HOS MES QVINTVS AVG. Caput Hostiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS S. C. in coronâ. *Frad. Fouc. Regius.*

IMP CAES C VALENS HOSTIL MES QVINTVS AVG. Caput Hostiliani ut suprà.

VOTIS DECENNALIBVS S. C. in coronâ. *RE.*

(1) Nummus hic inter rarissimos recensetur à Vaillantio; sequentes verò inter rariores.

NUMISMATA Æ. I. in Coloniis cusa.

C VAL HOSTIL M QVINTVS. Caput Hostiliani nudum.

COL VIM. Figura muliebris stans inter leonem & bovem: in imâ parte AN XII. *Ba.*

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

Γ ΟΥΑΛ ΟΣΤΙΛΙΑΝΟϹ ΚΥΙΝΤΟϹ ΚΕϹΑΡ. *Caius Valens Hostilianus Quintus Cæsar.* Caput Hostiliani nudum.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. *Antiochensium Metropoleos Coloniæ.* Templi facies quatuor columnis suffulta, ad cujus vestibulum figura muliebris capite velato ac turrito, insidens rupibus à sinistris dextrorsum, spicas tenet dextrâ: in superiore nummi parte Aries; in inferiore fluvius emergens. *Vaillant. Regius. Cham.*

Γ ΟΥΑΛ ΟΣΤΙΛΙΑΝ ΜΕ ΚΥ ΚΥΙΝΤΟϹ. *Caius Valens Hostilianus Messius Quintus.* Caput Hostiliani nudum, ad humeros cum paludamento.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ Δ Ε. S C. *Antiochensium Metropoleos Coloniæ. Tribunitia Potestate, Senatusconsulto.* Typus ut suprà. *Fouc. De C.*

Γ ΟΥΑΛ ΟΣΤΙΛΙΑ ΜΕϹ. . . . . . Caput Hostiliani ut suprà.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛ Δ Ε. S C. Typus ut suprà. *RE.*

Γ ΟΥΑΛ ΟΣΤΙΛΙΑΝ ΜΕ ΚΥΙΝΤΟϹ ΚΕϹΑΡ. Caput Hostiliani ut suprà.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΕΤΡΟ ΚΟΛΩΝ Δ Ε. S C. Typus ut suprà. *Brandenburg.*

NUMISMATA LATINA Æ. II.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hostiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGVSTORVM. (1) Vasa Pontificalia. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Hostiliani nudum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura muliebris seminuda, sedens à sinistris dextrorsum, ramum tenet dextrâ, sellæ verò innititur brachio sinistro: in imâ parte S. C. *Fouc. Regius. DC. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut suprà, cum S. C. in imâ parte. *RE.*

IMP CAE C VAL HOST MES QVINTVS AVG. Caput Hostiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ROMAE AETERNAE. (2) Roma galeata sedens suprà clypeum, dextrâ tenet victoriolam, sinistrâ hastæ adnititur. *RDR.*

(1) Nummus Hostiliani ex hoc modulo singularis est.

(2) Hunc nummum olim Cl. Sponii, cujus raritatem & elegantiam meritò commendat, Vaillantius malè descripsit. Habes alterum Hostiliani nummum ex argento, cum eodem fermè typo: sed ibi legitur ROMAE AETERNAE AVG. Hostilianusque Cæsar tantùm nominatur; quamobrem cusum fuisse illum diximus Decio superstite, & adversus Gothos profecto, cum Hostilianus Romæ degeret; hunc verò post Deciorum cladem cusum fuisse indicat capitis inscriptio, ubi Hostilianus Imperator & Augustus dicitur.

NUMISMATA Æ. II.
in Coloniis cusa.

HOSTILIANO QVINTO NOB C. Caput Hoſtiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL P F AV CAE METRO. (1) *Colonia Prima Flavia Auguſta Cæſarea Metropolis.* Caput muliebre turritum, ad humeros cum ſtolâ. *Fouc.*

OCTIAI........KYINTOC. *Hoſtilianus Quintus.* Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

COL R F AVG FL CAES METROΠ. *Colonia Romana Felix Auguſta Flavia Cæſarea Metropolis.* Typus ut ſuprà. *Hard.*

HOSTILI M QVINTVS AVG. Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

COL P F AVG CAE METRO. *Colonia Prima Flavia Auguſta Cæſarea Metropolis.* Typus ut ſuprà. *Fouc.*

C OVAL HOSTILIAN AVG. Caput Hoſtiliani.

PROVINCIA DACIA. Mulier ſtans patrio veſtitu ornata, dextrâ tenet vexillum in quo V. ſiniſtrâ alterum in quo XIII. pro pedibus à dextris aquila lauream geſtans roſtro, à ſiniſtris leo: in imâ parte AN. VII. *Vaillant.*

C VAL HOST M QVINTVS C. Caput Hoſtiliani nudum, ad humeros cum paludamento.

PROVINCIA DACIA. Typus ut ſuprà: in imâ parte AN. VII. *Regius.*

C VAL HOST M QVINTVS CAE. Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

PROVINCIA DACIA. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum olivæ tenet dextrâ protenſâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ: à dextris juxtà pedes aquila alis expanſis, roſtro ſiniſtrorſum converſo; à ſiniſtris leo dextrorſum. *Fouc.*

C VAL HOST M QVINTVS. Caput Hoſtiliani.

P M S COL VIM. *Provinciæ Mœſiæ Superioris Colonia Viminacium.* Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans inter bovem à dextris, & leonem à ſiniſtris adverſos, brachiis rantiſper expanſis: in imâ parte AN. XI. *Vaillant.*

C VAL HOST M QVINTVS CAE. Caput Hoſtiliani nudum, ad humeros cum paludamento.

P M S COL VIM. Typus ut ſuprà: in imâ parte AN. XII. *Fouc.*

C VAL HOST M QVINTVS. Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

P M S COL VIM. Typus ut ſuprà: in imâ parte AN. XII. *Vaillant. Cham.*

Alius cum AN. XIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Vaillant. Regius.*

(1) Nummus hic Hoſtiliani non extat apud Vaillantium.

(2) De nummis in Provinciâ Daciâ cuſis locuti ſumus ſuprà in nummis Trajani Decii ſecundi moduli, ubi in uno mulier duo ſigna militaria Legionum ad ſuam cuſtodiam deſtinatarum gerit; in altero eadem mulier, dextrâ gladium Dacicum geſtat, ſiniſtrâ vexillum; at in hoc Hoſtiliani nummo pro ſigno militari ac vexillo ramum olivæ præfert, pacem cum Barbaris à Gallo initam arguens, quam ipſe tributo annuo magno cum dedecore Romani nominis emerat, ut ſcribit Zoſimus. Nummus Hoſtiliani cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

Γ ΟΥΑΛ ΟCΤΙΛΙΑΝΟC ΚΥΙΝΤΟC ΚΕCΑΡ. (ſic) *Caius Valens Hoſtilianus Quintus Cæſar.* Caput Hoſtiliani nudum, ad pectus cum paludamento.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥCΙΑC. *Tribunitiæ Poteſtatis.* Aquila alis expanſis palmæ ramo inſiſtens, coronam lauream tenet roſtro: in imâ parte S. C. *Regius.*

Γ ΟΥΑΛ ΟCΤΙΛΙΑΝΟC ΚΟΥΙΝΤΟC ΚΑΙC. Caput Hoſtiliani nudum, ad humeros cum paludamento.

ΕΛΑΙΤΩΝ. (1) *Elaitarum.* Æſculapius ſtans cum baculo. *Vaillant.*

ΓΑΙ ΟΥΑΛ ΟCΤ ΜΕC ΚΥΙΝΤ. *Caius Valens Hoſtilianus Meſſius Quintus.* Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

ΕΛΑΕΙΤΩΝ. (2) (ſic) Fortuna modio inſignis ſtans, dextrâ temonem tenet, ſi-

(1) Vide nummum Herennii Etruſci primi moduli cum epigraphe ΕΛΑΕΙΤΩΝ. Hunc nummum profert Vaillantius ex cimelio Reginæ Sueciæ.

(2) Plinio lib. v. ſect. XXXII. *Oppidum Elæa, & ex Myſia veniens Caïcus amnis*, in Æolide. Straboni: Ἐν δὲ τῷ πέραν τοῦ Καΐκου δώδεκα διέχουσα τοῦ ποταμοῦ σταδίους, Ἐλαία πόλις Αἰολικὴ καὶ αὕτη Περγαμηνῶν ἐπίνειον, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίους διέχουσα τοῦ Περγάμου. *Trans Caicum* XII. *à flumine ſtadiis Elæa eſt urbs*

niſtrâ cornucopiæ. *RE. Vaillant.*

Τ ΟΥΑΛΕ ΟCΤ ΜΕCCΙ ΚΥΙΝΤΟC. Caput Hoſtiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. *Nicæenſium.* Serapis dextram elevat coram arâ, ſiniſtrâ haſtam transverſam gerit. *Vaillant. RE.*

. . . .

ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Pergamenorum ter Neocororum.* Cybele turrito capite ſedens, dextrâ pateram, ſiniſtrum brachium tympano imponit. *Vaillant.*

Æolica, eademque Pergamenorum navale, cxx. *ſtadiis diſtans à Pergamo.* Stephano: Ἐλαία, πόλις τῆς Ἀσίας, Αἰολικὴ.....incolæ Ελαίται, ubi legendum eſt Ελαΐται vel Ελαεῖται. Memoratur etiam inter alios & Pauſaniæ lib. IX.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C. Caput Hoſtiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGVSTORVM. (1) Vaſa Pontificalia. *Bau.*

IV C OVAL OSTIL MES COVINTVS AVG. Hoſtilianus capite radiato, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. (2) Victoria ad ſiniſtram gradiens, dextrâ geſtat coronam, ſiniſtrâ palmam. *Cham.*

(1) Nummi Hoſtiliani tertii moduli ex ære puro ſingulares ſunt.

(2) Hunc nummum cuſum Hoſtiliano poſt Decii mortem indicat capitis inſcriptio; ſed ad quam victoriam referendus ſit hic nummus ignoratur, cum apud ſcriptores nulla mentio occurrat, & Eutropius ſcribat, nihil ab Imperatoribus Voluſiano & Gallo clarum geſtum eſſe, ſed ſolâ peſtilentiâ & morbis atque ægritudinibus notum eorum principatum.

NUMISMATA Æ. III.
in Coloniis cuſa.

HOSTILIANO QVINTO AVG. Caput Hoſtiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL PR FL AVG CAES MET. *Colonia Prima Flavia Auguſta Cæſarea Metropolis.* Variæ ſunt epigraphæ. Caput muliebre turritum ad ſiniſtram ſpectans. *Vaillant.*

HOSTILIANO QVINTO CAE. Caput Hoſtiliani ut ſuprà.

COL P F AV F CAES METRO. Caput muliebre turritum, ad pectus ſeminudum cum ſtolâ. *Regius.*

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

P. . . . .

PIETAS AVGG S C. Mercurius ſtans, dextrâ crumenam, ſiniſtrâ caduceum.

. . . .

PIETAS AVGVSTORVM S C. Inſtrumenta Pontificalia.

C VALENS HOSTILIANVS MES QVINTVS AVG.

PRINCEPS IVVENTVTIS. S C. Figura ſedens, dextrâ globum.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C.

PRINCEPS IVVENTVTIS S C. Figura ſedens, dextrâ ramum.

Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVTIS S C. Figura paludata ſtans, dextrâ ſignum militare, lævâ haſtam gerit.

Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVTIS S C. Figura muliebris ſedens, dextrâ ramum gerit.

IMP CAES C VAL HOSTIL MES QVINTVS AVG.

ROMAE AETERNAE S C. Roma galeata inſidens ſpoliis, dextrâ victoriolam, ſiniſtrâ haſtam; pro pedibus clypeus.

IMP CAES C VAL HOST MES QVINTVS AVG.

SALVS S C. Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ pateram libans ſerpenti, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

SECVRITAS AVGG S C. Figura muliebris ſtans, dextram verſus faciem elevans, ſiniſtro cubitu columnæ impoſito.

. . . .

VICTORIA AVG. Victoria gradiens cum coronâ.

IMP CAE C VAL HOS MES QVINTVS AVG.

VOTIS DECENNALIBVS SC. In medio laureæ.

Nummi in Coloniis cusi.

C VALENS HOSTILIANVS MES QVINTVS AVG.

COL AEL KA..... Figura ſtolata, dextrâ haſtam tenens.

C VALENS HOSTIL MES QVINTVS N C.

P M S COL VIM AN XII. Figura ſtans, cum leone & tauro hinc inde ad pedes.

C VAL HOST MES QVINTVS C.

P M S COL VIM AN XII. Typus ut ſuprà.

TREBONIANUS GALLUS.

Caius Vibius Trebonianus Gallus in Inſulâ Meninge, quæ & Girba natus, Dux limitis Mœſiæ factus, initâ cum Gothis, quos Decius armis perſequebatur, ſocietate, Principem ſuum per ſummam perfidiam prodidit. Cum enim Barbarorum pars caſtra ad paludem quamdam collocaſſet, parvulamque manum facilè opprimi poſſe jactitaret Gallus, Decium tandem ut paludem tranaret impuliſſe fertur. Ibi verò fœda clades accepta eſt, cum inſtabiles ac vado parum fidentes, ideoque corpora nuda ferro præbentes Romanos Barbari ex alterâ ripæ parte telis confoderent: itaque maximâ exercitûs parte amiſsâ, Decius ipſe, cum regreſſum in ſuam ripam tentaret, luto defixus, jaculiſque obrutus miſerabiliter interiit. Enimverò Gallus pugnæ eventui intentus cum Decii mortem audiſſet, legionem cui præerat propiùs hoſtem admovit, collectiſque qui ex recenti ſtrage evaſerant, cum juſtum pœnè exercitum confeciſſet, Imperator appellatus eſt, militumque judicium Senatus ſequutus eſt, collatâ etiam in Voluſianum Galli filium Cæſareâ dignitate. Hæc ad extremum anni 251. pertinere in Decii vitâ demonſtravimus: ſed exitiabilem cladem ſequuta pax Romano nomini ignominioſa; hujus enim leges fuiſſe feruntur, liceret Barbaris non prædam ſolum, ſed bello etiam captos abducere, additumque tributum annuum illis deinceps penſum iri. His rebus in hunc modum geſtis, Romam Gallus venit, & initio quidem imperii Deciani memoriam cum honore ac benevolentiâ uſurpabat; ſed deinde veritus ne novarum rerum cupidiores quidam, regiarum Decii virtutum memoriam aliquando repetentes, ejus filio Hoſtiliano ſummam rerum traderent, mortem homini per inſidias parat, ut ſcribit Zoſimus: nam peſte atrociùs ſæviente ſublatum adoleſcentem tradunt ambo Victores. Cæterum ubi Gallus Orbem Romanum regere ſolus cœpit, filium Voluſianum Auguſti dignitate ornatum conſortem Imperii fecit, ſimulque Chriſtianos perſequi ſtatuit. Hujus porro perſequutionis cauſam attulit peſtis, quæ in Oriente ſub finem anni 251. exorta, deinde per totam Europam graſſata eſt, annoſque, ut ſcribit Philoſtratus apud Evagrium, quindecim perduravit: hac enim magis ac magis ingraveſcente cum Principes ad aras deorum ſuorum confugerent, & nummos cum hac epigraphe, Apollini Salutari, cudi curarent, noſtris infenſos eſſe neceſſe erat, qui ludibria illa deorum contemnebant, verique numinis iram caſtioribus ſacris piare conabantur; itaque ſuſcitata circà menſem Junium anni 252. perſequutio, ſed aliquanto mollior, quam quæ Decio imperante plurimis Chriſtianis immortalem gloriam pepererat. Peſtilentiæ deinde Gothorum incurſiones acceſſere, qui fractâ fide Thracias ac propiora Græciæ loca depopulati, ubi neminem ſibi obſiſtere vident, per Achaiam & Peloponneſum & Aſiam ipſam ſeſe effudere. Interea dum opulentiſſimæ Romani

Orbis Provinciæ à Barbaris devaſtabantur, Romæ ſe continebat Gallus, ibique, ut ſcribit Aur. Victor, populi gratiam, tenuiſſimi cujuſque exequias curando, aucupabatur. Quamobrem ut ſe Imperatorem crearent, ordines Pannonicos quibus præerat Æmilianus facilè induxit; maximè cum eum poſtrema de Gothis victoria commendaret: nam hos ab Æmiliano in Pannoniis primum, ac deinde in barbarico ſolo fuſos fugatoſque Zoſimus aſſerit. Accepto de Æmiliani defectione nuntio, Gallus quibus potuit rebus ſe munivit, Valerianumque ut Gallicas ac Germanicas legiones ad ſe adduceret, in Rhætias miſit: verum ab Æmiliano præventus, qui magnâ celeritate copias in Italiam adduxerat, apud Interamnam ubi exercitus adverſi conſtiterant, à ſuis qui & inferiores numero erant, & ignaviam Principis perſpectam habebant, unà cum filio Voluſiano necatur, anno Chriſti 253. circà menſem Maium, cum annum unum & menſes ſex imperaſſet, ut tradit Dexippus horum temporum ſcriptor, annos verò ſeptem ſuprà quadraginta natus eſſet, ſi Victori Juniori fidem adhibere velimus.

P.S.f.f

NUMISMATA AUREA.

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

AETERNITAS AVGG. (1) Figura muliebris dextrorsum spectans stat, dextrâ tenet phœnicem globo impositum, sinistrâ vestem colligit. *Regius.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

ANNONA AVG. Figura muliebris, sinistrâ spicas, dextrâ temonem. *MB.*

Eadem epigraphe.

ANNONA AVG. Figura stans, dextrâ temonem cum globo. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ANNONA AVGG. (2) Figura muliebris capite spicis ornato, stolata stans, dextrâ tenet hastam, sinistrâ spicas. *RE.*

. . . .

CONCORDIA AVG. Figura muliebris stans, dextrâ pateram, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. (3) Figura muliebris ad dextram spectans stat, dextrâ gestat pateram, sinistrâ geminum cornucopiæ. *Regius.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

FELICITAS AVGG. Figura stans, dextrâ Victoriolam, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

FELICITAS AVGG. Figura stans, dextrâ caduceum. *MB.*

Eadem epigraphe.

FELICITAS PVBLICA. Figura, dextrâ Victoriolam, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

FELICITAS PVBLICA. Figura muliebris stolata stans, dextrorsum spectans, dextrâ caduceo oblongo innixa, sinistrâ gestat cornucopiæ. *Declesves.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

IVNO MARTIALIS. Figura sedens, dextrâ ramum, sinistrâ hastam puram. *MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

IVNONI MARTIALI. Templum duarum columnarum, in cujus medio Juno sedens, cum pavone ad pedes. *Arschotanus.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut suprà.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris stans dextrorsum spectans, dextrâ tenet pileum, sinistrâ hastæ innixa. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

LIBERTAS AVGG. Typus ut suprà. *Regius.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

PIETAS AVGG. Figura stans expansis manibus. *MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

SAECVLVM NOVVM. Templum sex columnis suffultum in cujus medio stat figura sinistrâ hastæ innixa. *Arschotanus.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVGG. Figura muliebris stans ad sinistram spectans, dextrâ tenet serpentem, sinistrâ pateram, ex quâ eum pascit. *Regius.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

VIRTVS AVGG. Figura militaris, sinistrâ parmam, dextrâ hastam. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVGG. Figura, dextrâ peltam, sinistrâ pilum. *MB.*

(1) Licet omnes nummi aurei hujus Imperatoris rari sint, tamen hic inter rarissimos recensendus, in quo AETERNITAS AUGUSTORUM exhibetur, tanquam in Vibiorum familiâ æternum futurum esset Imperium; nummumque cusum puto post Hostiliani mortem.

(2) Vaillantius mulierem ait dextrâ spicas, sinistrâ cornucopiæ gerere. Imperatores ad populi Romani conciliandam gratiam levabant populum in annonæ caritate, frumento suppeditato.

(3) Nummus cum rarissimis adnumerandus; cusus videtur ad denotandam concordiam Augustorum fortassis Galli & Hostiliani.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVG. (1) Trebonianus eques à finiftris dextrorfum, cum paludamento, dextrâ elatâ & expansâ, haftam geftat finiftrâ: in imâ parte tria puncta. *Fouc. Regius. Cham.*

IMP CAE VIB TREB GALLVS P F AVG.

ADVENTVS AVG. Typus ut fuprà. *MB.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

ADVENTVS AVG. Typus ut fuprà. *MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

AEQVITAS AVG. (2) Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geftat finiftrâ: in imâ parte tria puncta. *Fouc. Fontaine. Regius.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut fuprà.

AEQVITAS AVG. Typus ut fuprà. *RE.*

IMP CAE VIB TREB GALLVS P F AVG.

AEQVITAS AVG. *MB.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

AETERNITAS AVG. Figura ftans, dextrâ globum cum phœnice. *MB.*

Eadem epigraphe.

AETERNITAS AVGG. Figura ftans limbum pallii attollens. *MB,*

Eadem epigraphe.

AETERNITAS AVGG. Figura ftans, dextrâ temonem, finiftrâ fpicas, pedem finiftrum proræ imponens. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

AETERNITAS AVGG. Figura muliebris tunicata, vultu dextrorfum converfo ftans, phœnicem globo impofitum fuftinet dextrâ, tunicam verò fuftollit finiftrâ: in imâ parte, punctum unicum. *Fouc. Regius. DC. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ANNONA AVG. Figura muliebris ftolata, vultu finiftrorfum converfo ftans, navis gubernaculo, in cujus imo globus, adnititur dextrâ, fpicas verò tenet finiftrâ. *Fouc. Regius. M MA. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ANNONA AVGG. Figura muliebris ut fuprà, finiftrâ ftolam colligit. *Cham. Fontaine.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

ANNONA AVGG. Figura ftans, dextrâ haftam, finiftrâ aliud quid. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

APOLL SVLVTARI (3) (fic) Apollo nudus, vultu dextrorfum converfo ftans, lauri ramum demiffum tenet dextrâ, citharam humi pofitam finiftrâ. *Fouc. M MA. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLL SALVTARI. Typus ut fuprà. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

....

APOLLO SALVTARIS. Typus ut fuprà. *MB.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

APOL SALVTARI. Typus ut fuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

APOLLINI SALVTARI. Typus ut fuprà. *MB.*

IMP CAE VIB TREB GALLVS P F AVG.

CONCORDIA AVG. Figura fedens, dextrâ pateram, finiftrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG.

(1) Nummus hic Treboniani Galli inter rariores recenfendus eft; cufufque videtur fub ejus Imperii initium, cum pace cum Barbaris facta, feu potius tributo annuo magno cum dedecore Romani nominis emptâ Romam venit, ut fcribit Zofimus.

(2) Nummus hic Treb Galli cum rarioribus adnumerandus eft.

(3) Nummus cufus, quo tempore fæva peftis per Romani Imperii Provincias graffabatur; exorta fuit hæc peftilentia primùm in Oriente fub finem anni Chrifti 251. & anno fequenti per totam Europam graffata eft perduravitque annis quindecim, ut fcribunt Philoftratus apud Evagrium, Cedrenus, & Zonaras. Hoc autem tempore, inquit Aurelius Victor, utrique Augufto favor quæfitus, quod anxiè, ftudiosèque tenuiffimi cujufque exequias curarent. Hic typus atque hæc epigraphe tunc primum in nummis Imperatorum occurrunt. Libet hîc exhibere infcriptionem, quæ Romæ in Thermis Antoninianis reperta exhibetur à Vaillantio in Opere de Coloniis tom. 2. pag. 315.

IMP. CAES. VIBII TREB
GALLI. AVGVSTI. NOSTRI
L. IVNIVS VALIDIANVS. V. CL
PRAEF. VRB. STAT. EX AER
COL. VOLVNT. AVG. NOST
CVM. BASI. SVA. MARMOR. IIIIII.

Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. (1) Mulier ſtans dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Cham.*

IMP CAES VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

DIANAE VICTRI. (2) Diana venatricis habitu, dextrâ telum, ſiniſtrâ arcum demiſſum tenet. *RDR.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

FELICITAS PVBL. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fauvel.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

FELICITAS PVBL. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Alius cum IIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLICA. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *RE. Fontaine.*

Alius cum IIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLICA. Figura muliebris ut ſuprà, dextrâ elatâ tenet caduceum brevem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe.

FELICITAS PVBLICA. Figura ſtans; dextrâ caduceum, ſiniſtrâ nixa columnæ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

FELICITAS PVBLICA. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, caduceum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ, quâ & cippo innititur. *Fouc. Regius. MMA. Cham. Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLICA. Typus ut ſuprà abſque cippo. *Cham.*

IMP C GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

FELICITAS PVBLICA. (3) Typus ut ſuprà. *Quinarius. Fouc. DC.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

IVNO MARTIALIS. Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, ſpicas tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. Fontaine. Brandenburg.*

IMP CAE VIB TREB GALLVS P F AVG.

IVNO MARTIALIS. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

IVNO MARTIALIS. (4) Figura muliebris ſedens ut ſuprà, dextrâ tenet palmam, ſiniſtrâ haſtam. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pileum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. M MA. RE. Fontaine.*

Alius cum ſtellâ à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Cham. Farneſianus.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris ut ſuprà, ſed haſtam tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum ſtellâ à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Hen. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris ut ſuprà, ſiniſtro cubito cippo innixa. *Regius. Cham.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

(1) Nummus cum hac epigraphe in Treboniano Gallo inter rariores recenſendus eſt.

(2) Hic typus atque hæc epigraphe tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt.

(3) Felicitatem publicam hoc Imperatore deſiderare poterant Romani, ſperare autem vix aut ne vix quidem poterant; quippe ab Gallo & Voluſiano nihil clarum geſtum, ſed ſolâ peſtilentiâ, & morbis, atque ægritudinibus notum eorum principatum tradit Eutropius; quæ quidem pluribus deſcribuntur à Zoſimo, dum præter peſtem ſæviſſimam undique Barbarorum in Romanas terras incurſiones refert.

(4) Hic typus atque hæc epigraphe tum primum in nummis Imperatorum occurrunt. Sunt autem qui putant loco *Martialis* legendum *Maritalis*, ſed eorum opinio mihi non arridet; quippe in VIII. Urbis Regione viſebatur templum Junonis Martialis, ut auctor eſt Sextus Rufus; & eodem quidem modo apud Pauſaniam, & Plutarchum in vita Pyrrhi, Jupiter ἄρειος, id eſt *Martialis* memoratur; & apud eundem Pauſaniam Venus ἀρεία, & Minerva ἀρεία dicuntur; ſed de Minervâ idem legitur apud Phurnutum, necnon in fœdere Smyrnæorum & Magneſiorum, quod habetur inter marmora Arundeliana. Sic Phurnutus: Ἀρεία, δ' ἐκλήθη, τῷ στρατηγικὴ εἶναι, καὶ διοικητικὴ πολέμων, καὶ ὑπερμαχητικὴ τοῦ δικαίου. *Martialis vocata eſt, quòd ſit Dux quædam & gubernatrix bellorum, & propter juſtitiam defendendam acriter pugnet.* Ad Junonem Martialem utique ſpectant ſequentia Virgiliana carmina:

——— Heic Juno Scæas ſæviſſima portas
Prima tenet, ſociumque furens à navibus agmen
Ferro accincta vocat.

LIBERTAS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pileum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam ſiniſtrâ. *MB.*

Eadem epigraphe.

LIBERTAS PVBLICA. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP CAE VIB TREB GALLVS P F AVG.

LIBERTAS PVBLICA. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

LIBERTAS PVBLICA. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. M MA. Cham. Fontaine.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

LVDIS DECENNALIBVS. (1) In coronâ. *MB.*

Eadem epigraphe.

MARTI PACIFERO. Mars gradiens, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

MARTI PACIFERO. Figura militaris galeata, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, oleæ ramum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. RE.*

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG.

MARTI PACIFERO. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP CAE VIB TREB GALLVS P F AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

MARTEM PROPVGNATOREM. Mars galeatus ſiniſtrorſum gradiens, dextrâ ſpiculum tranſverſum tenet, ſiniſtrâ clypeum. *MDM. MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

MARTEM PROPVGNATOREM. (2) Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.

MONETA AVG. (3) Tres Monetæ ſtantes, cum attributis. *MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AETERNA. (4) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. M MA. Regius. Cham. Le Roy. Fontaine. Brandenburg. MB.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

PAX AETERNA. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà. *MDM.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVGVS. Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

PAX AVGVS. (5) Typus ut ſuprà. *Bau.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

PIETAS AVGG. Figura ſtans, utramque manum attollens. *MB.*

IMP CAE VIB TREB GALLVS P F AVG.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. (6) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſuprà quam ignis accenſus, manibus expanſis. *Fouc. M MA. Cham. Val. Fontaine.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà abſque

(1) Inſcriptio peculiaris, quæ in nullo alio Imperatorum nummo reperitur; nummus hic inter ſingulares recenſendus.

(2) Nummi cum eodem typo, & eâdem epigraphe habentur tantum in Gordiano III. hi autem duo Treboniani Galli inter nummos ejuſdem Imperatoris rariſſimos reponendi ſunt.

(3) Nummus hic cum rarioribus adnumerandus eſt; nam præter hunc, quem profert Mediobarbus ex cimelio Carpineo, nullum alium reperi ſimilem inter numiſmata hujus Auguſti.

(4) Pacem illam Romano nomini infamem, quam Gallus cum Gothis fecit, exhibet hic nummus; quibus, ut ſcribit Zoſimus, non tantum cum prædâ ut ſuos intra fines redirent permiſit; verum etiam quotannis certam pecuniæ ſummam dare promiſit, & ex captivis nobiliſſimum quemque per vim abduci paſſus eſt, quorum plerique captâ Thraciæ Philippopoli hoſtium in poteſtatem venerant. Hanc autem ipſam pacem perbrevem fuiſſe nedum æternam teſtatur idem ſcriptor, qui undique Barbarorum in Romanas terras incurſiones Gallo Imperatore refert. Quæ fides nummis habenda, ubi à ſcriptoribus diſſentiunt, inde apparet, maximè ſi quid in illis reperias, quod ad adulationem Principis pertineat.

(5) Nummi Treboniani Galli cum hac epigraphe inter rariores recenſendi.

(6) Pietatem Auguſtorum commendare videtur Aurelius Victor, loquens de peſte illâ ſæviſſimâ, quæ Gallo imperante per totam Europam graſſabatur: *Hoc tempore*, inquit, *utrique Auguſto favor quæſitus, quòd anxiè ſtudioſèque tenuiſſimi cujuſque exequias curarent.*

arâ. *RE. Regius. Cham. Fontaine. Farnesianus.*

Alius cum ſtellâ à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Bau. Fontaine.*

IMP CAES TREBONIANVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

P M TR POT COS P P. Figura virilis togata ſedens in ſellâ curuli, dextrâ geſtat globum. *Fouc.*

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

P M TR P COS II PP. *MB.*

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.

P M TR P III COS II PP. (1) Figura ſacrificans ante aram. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum tenet dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ. *Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENTIA AVGG. (2) Figura muliebris ut ſuprà, ſed haſtæ adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERNAE. Figura inſidens ſcuto à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ Victoriolam tenet, ſiniſtrâ haſtam. *Cham. Fontaine. MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

ROMAE AETERNAE. Typus ut ſuprà: in imâ parte tria puncta. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERNAE AVG. (3) Typus ut ſuprà, abſque punctis in imâ parte. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SAECVLLVM NOVVM. (ſic) Templi facies ſex columnis ſuffulta, in cujus veſtibulo veluti figura muliebris ſedens à fronte, dextrâ extensâ, haſtæ verò adnixa ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum loricâ:

SAECVLLVM NOVVM. (ſic) Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SAECVLVM NOVVM. Typus ut ſuprà. *Regius. MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

SAECVLVM NOVVM. (4) Typus ut ſuprà. *Brandenburg.*

....

SAECVLVM NOVVM. Templum octo columnarum, in cujus medio figura ſedens. *MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG.

SAECVLVM NOVVM. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG.

SALVS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſerpente circumvolutam, pateram tenet dextrâ quâ ſerpentem paſcit, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVGVS. Typus ut ſuprà. *Fouc. M MA.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVGG. (5) Typus ut ſuprà. *Regius. Cham. Fontaine.*

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum loricâ.

VBERITAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, crumenam tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Fontaine.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

VBERITAS AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMP CAE VIB TREB GALLVS P F AVG.

VBERTAS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria dextrorſum gradiens, dextrâ tenet coronam, ſiniſtrâ palmam. *Brandenburg.*

IMP CAE C VIB TREB GALLS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

VICTORIA AVG. Victoria ſtans, dextrâ tenet coronam, ſiniſtrâ palmam. *RE.*

(1) Treb. Gallum haud ultrà decem & octo menſes imperaſſe in ejus vitâ obſervavimus: itaque tertius Tribunitiæ poteſtatis annus perperam in hoc nummo conſignatus eſt.

(2) Nummos Treboniani Galli cum hac epigraphe, & hoc typo cum raris adnumerandos ſcribit Vaillantius.

(3) Hos etiam Treb. Galli nummos inter raros recenſet Vaillantius, & cuſos fuiſſe ait cum hac epigraphe & typo, quòd licet Imperium Romanum undique à Barbaris impeteretur, Roma tamen Æterna videbatur futura.

(4) De ejuſdem epigraphes & typi nummis nonnulla diximus in Etruſcillâ: hos inter rariores collocat Vaillantius.

(5) Nummus hic ac ſequentes in Treboniano Gallo haud obvii ſunt.

Eadem epigraphe. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum loricâ.

VICTORIA AVGG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà. *Cham. Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. (1) Figura muliebris stans ut suprà, sed sinistrâ tenet duplicem palmæ ramum. *Farnesianus.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut suprà.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata stans, dextrâ hastæ innixa, sinistrâ clypeo humi posito. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. (2) Typus ut suprà. *MDM.*

. . . .

VIRTVS AVGG. Figura muliebris stans. *MB.*

. . . .

VOTIS DECENNALIBVS. in laureâ. *MB.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS. (3) in coronâ laureâ. *Fouc. Fontaine.*

(1) Ad quam Victoriam referendi sunt hi nummi non constat; cum nulla apud scriptores mentio occurrat, licet undique Barbarorum in Romanas terras incursiones referant; verum cum de gestis hujus Imperatoris potius epitomæ quàm historiæ loquantur, facilè crederem aliquam Victoriam de tot Barbaris ab eodem Augusto per Duces suos reportatam fuisse, ac propterea tum cusos hos nummos fuisse.

(2) Nummi cum hac epigraphe in hoc Augusto cum rarioribus adnumerandi sunt.

(3) Hunc Treboniani Galli nummum inter rariores collocandum puto.

NUMISMATA ÆREA LATINA maximi moduli, vulgò Medaglioni.

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVGG. (1) Gallus & Volusianus equites præeunte Victoriâ & duobus subsequentibus militibus, altero cum signo militari, altero cum vexillo. *Vaillant. RE.*

IMP GALLVS AVG IMP VOLVSIANVS AVG. Capita Treboniani & Volusiani laureata & adversa, ad pectus cum paludamento.

ADVENTVS AVGG. (2) Duo Imperatores in equo decurrunt; Gallus hastâ submissâ, Volusianus erectâ. *Vaillant. RE. DeC.*

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS. Caput Treb. Galli radiatum.

ARN ASI. Apollo nudus stans radiatus, dextrâ ramum tenet, sinistrâ arcum impositum rupibus seu in vertice montis. *Vaillant.*

IMP GALLVS AVG IMP VOLVSIANVS AVG. Capita Galli & Volusiani.

FORTVNAE REDVCI. (3) Gallus & Volusianus stantes sacra faciunt cum quinque figuris assistentibus ante templum sex columnarum. *Vaillant.*

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG. Caput Treboniani Galli laureatum, ad pectus cum paludamento.

IVNONI MARTIALI. (4) Juno sedens in templo rotundo, pro cujus pedibus pavo, dextrâ submissâ spicas, ut videtur; hinc & inde tauri decumbentis signum. *Vaillant. Regius.*

IMP GALLVS AVG IMP VOLVSIANVS AVG. Capita patris & filii adversa & laureata.

( ) Gallus & Volusianus quasi Victores de Scythis Romam advenissent, hîc repræsentantur, cum tamen Zosimus disertè scribat, cum primum ad Imperium Gallus pervenit, & Volusianum filium Augustum appellavit, Scytharum res prosperas esse cœpisse; adeo enim fœdam cum illis pacem fecerat, ut quotannis certam pecuniæ summam dare promiserit; quibus præmissis, subjungit idem scriptor: Ταῦτα οὖν ὁ Γάλλος διῳκηκὼς εἰς τὴν Ῥώμην ἀφίκετο μέγα φρονῶν ἐπὶ τεθείσῃ πρὸς τοὺς βαρβάρους εἰρήνῃ. *His rebus in hunc modum gestis, Romam Gallus venit, magnos ob constitutam cum barbaris pacem spiritus gerens*, &c. Ad quem enim alium in urbem adventum, præeunte Victoria, referendus sit hic nummus non constat.

(2) Plures hujus Imperatoris nummi ex ære maximi moduli reperiuntur in variis cimeliis, sed non ideo obvii sunt; imò hi duo rarissimi.

(3) Fortunam Reducem implorant Augusti, nam præter pestem sævissimam, quæ his Imperatoribus per orbem Romanum grassabatur, undique etiam Barbarorum incursiones in Romanas terras iisdem imperantibus refert Zosimus.

(4) Cum hac epigraphe, & hoc typo habetur etiam nummus Philippi Senioris.

PONTIF MAX TR P II COS II. Duo Imperatores in quadrigis triumphalibus, à Victoriis pone eos stantibus coronantur, duobus hinc & inde prætorianis currum comitantibus. *Vaillant. RE.*

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

P M TR P IIII COS II PP. (1) Imperator velatus ac paludatus stans ad aram ignitam, dextrâ tenet pateram, sinistrâ stolâ involutâ, quâ & sceptrum tenet: in areâ S. C. *DeC.*

IMP GALLVS AVG IMP VOLVSIANVS AVG. Capita patris & filii laureata & adversa.

ROMAE REDVCI. (2) Duo Imperatores paludati stantes, sacra faciunt ante templum sex columnarum, in quo sedet Fortuna; pone Gallum duo milites, quorum unus ei coronam imponit; retrò Volusianum Genius seminudus ipsi coronam etiam imponit, milite juxtà eum stante. *Vaillant.*

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG. Treb. Gallus capite laureato, ad pectus cum trabeâ, dextrâ tenet scipionem in cujus summitate aquila.

SAECVLI FELICITAS. (3) Quatuor pueruli stantes quatuor anni tempora designantes. *Vaillant. RE.*

IMP CAES C VIBVS (sic) TREBONIANVS GALLVS AVG. Caput Treboniani Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVGG. Figura muliebris paludata, ac stolata stans, sinistrâ gestat pateram, ex quâ serpentem pascit, quem tenet dextrâ: in areâ S. C. *Frad.*

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum pectore trabeato, dextrâ scipionem eburneum.

SECVRITAS AVGG. Mulier stolata stans dextram capiti admovet, sinistro cubito columnæ innixo. *Vaillant.*

CONCORDIA AVGVSTORVM. Capita Galli & Volusiani adversa.

VOTA PVBLICA. (4) Duo Imperatores sacra faciunt ad aram coram templo sex columnarum, in quo sedet Jupiter: miles quemque Augustum comitatur, adstat tibicen duas inflans tibias; juxtà aram taurus. *Vaillant.*

(1) Treb. Galli imperium decem & octo mensium fuisse Dexippus horum temporum scriptor accuratissimus testatum reliquit: itaque qua ratione quartus Tribunitiæ Potestatis annus in hujus nummis servari possit eruditiores viderint.

(2) Hunc nummum profert Vaillantius ex cimelio Hieronymi Corrarii Nobilis Veneti, sed puto ob epigraphen fortassis exesam ab eo malè lectum, & pro ROMAE REDUCI legendum FORTUNAE REDUCI; nam in parte anteriori eadem epigraphe legitur, & duo capita cernuntur, nimirum Galli & Volusiani adversa, ex altera vero idem typus qui in nummo superius laudato cum epigraphe solita FORTUNAE REDUCI; præterea nullus nummus Imperatorum reperitur cum epigraphe ROMAE REDUCI.

(3) Vanitatem hujus inscriptionis redarguunt scriptores, ut in ejus Imperatoris vitâ videre est.

(4) Vota publica faciebant, & passim sacrificantes repræsentantur Gallus & Volusianus, quo tempore pestis per Romanum orbem grassabatur.

NUMISMATA ÆREA GRÆCA
maximi moduli, vulgò medaglioni.

ΑΥΤ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΒ (sic) ΓΑΛΛΟC CΒ. (sic) *Imperator Caius Vibius Trebonianus Gallus Augustus.* Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΥΡ ΛΙΝΟΡΙΟΥ (sicut videtur) ΑΠΑΜΕΩΝ ΕΦΕCΙΩΝ ΟΜΟΝ. (1) *Aurelio Linorio Apamensium Ephesiorum Concordia.* Jupiter sedens à sinistris dextrorsum dextrâ tenet globum, cui insistit Victoriola, sinistrâ hastæ innixus: ante ipsum stat inter duos cervos figura togata & tutulata cum limbo circà caput, dextrâ & sinistrâ baculo innixa. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Γ ΒΕΙΒ (sic) ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟC CΕΒ. *Imperator Cæsar Caius Vibius Trebonianus Gallus Augustus.* Caput Treb. Galli ut suprà.

ΕΠΙ ΑΥΡ ΜΗΝΟΦΙΛΟΥ Β ΑΝΔΡΟΝΕΙΚΟΥ ΕΡΜΟΚΑΠΗΛΕΙΤΩΝ. (2) *Sub Aurelio Menophilo iterum Andronico Hermocapelitarum.* Pluto in quadrigis à dextris sinistrorsum Proserpinam rapiens. *Regius.*

(1) Nummus singularis nec Vaillantio visus, qui primus indicat urbem Ephesum & Apameam Phrygiæ minoris urbem concordiâ junctas fuisse. Utraque civitas sua exhibet peculiaria numina, Apamea Jovem, Ephesus Dianam.

(2) Plinio lib. v. sect. XXXIII. *Hermocapelitæ*, quasi Mercurii caupones; quam quidem vocem eruditissimus Harduinus primus auctori suo optimè restituit, admonitu mss. Codicum; cum Hermolaus Barbarus, cæterique post eum Plinii editores *Harmatopolitæ* exhibeant, & Ortelius Harmatuntopolitæ

ΑΥ Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒΩΝΙΑΝΟϹ ΓΑΛΛΟϹ. *Imperator Cæsar Caius Vibius Trebonianus Gallus.* Caput Treb. Galli ut ſuprà.

ΕΠΙ ϹΤΡ ΚΛ ΚΑΛΛΙϹΤΟΥ ΙΕΡΕΩϹ ΙΩΝΩΝ ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΙΩΝΩΝ. (1) *Sub Prætore Claudio Callisto Sacerdote Ionum Colophoniorum. Commune Ionum.* Apollo Clarius ſedens à ſiniſtris dextrorſum in templo tetraſtylo, dextrâ demiſsâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ lyram, cubito ſiniſtro ſedili innixo: infrà ſtant in circuitu tredecim figuræ cum palliis, dextris elatis; & in medio earum ara ignita, & taurus. *Regius. Vaillant.*

ΑΥ Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒΩ ΓΑΛΛΟϹ. Caput Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟϹ ΚΑΛΥΚΑΔΝΩ. (2) *Seleucenſium qui ſunt ad Calycadnum.* Duo capita adverſa; quod à dextris eſt laureatum muliebri habitu, ante quod laurus; quod à ſiniſtris tutulatum ad pectus cum paludamento, & cornucopiæ ad humeros, quod Genii urbis eſt. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒΩ ΓΑΛΛΟϹ. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

ϹΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟϹ ΚΑΛΥΚΑΔΝΩ. Typus ut ſuprà. *De Camps.*

ſcribi cenſeat. Et hanc veram Plinii lectionem confirmavit auctoritate numiſmatis ſingularis; quod ex Regiâ Gazâ exhibuit idem Harduinus in collectione nummorum Antiq. cum hac epigraphe; ΕΡΜΟΚΑΠΗΛΙΤ. ΘΕΑ ΡΩ. Ἑρμοκαπηλιτῶν, Θέα Ῥώμη; nam nummum Hermocapelitarum hîc à nobis productum Harduinus non viderat. Cum Plinio & præfatis nummis convenit Hieroclis Grammatici Synecdemus, ubi inter oppida Provinciæ Lydiæ recenſetur Ἑρμοκαπηλία. Nummus autem hic maximi moduli non extat apud Vaillantium.

(1) Figuræ tredecim, quæ in hoc nummo exhibentur, tredecim Aſiæ civitates, quibus Ionum commune conſtabat, repræſentare videntur. De urbe autem Colophone, & cultu, quo Apollo Clarius ibi colebatur, diximus ſuprà in nummis Trajani Decii ſecundi moduli. Nummum hunc profert Vaillantius ex eodem Regio Theſauro, ſed mutilum.

(2) Stephanus: Σελεύκεια πόλις ἐπὶ Κιλικίᾳ, Τραχεῖα λεγομένη. *Seleucia, urbs in Cilicia, Trachea*, hoc eſt, *aſpera dicta.* Hæc Seleucia Tracheotis cognomine ſuprà amnem Calycadnum ponitur etiam à Plinio lib. v. ſect xxi. Ptolemæo lib. v. cap. viii. dicitur etiam Τραχεῖα. Epiphanius Hæreſ. lxxiii. cap. 23. meminit Synodi coactæ ἐν τῇ Σελευκείᾳ τῇ Τραχείᾳ καλουμένῃ κατὰ τὴν Ἰσαυρίαν. & cap. 25. vocatur Σελεύκεια τῆς Ἰσαυρίας: de quâ quidem Synodo & Ariminenſi habetur ſancti Athanaſii epiſtola prolixa. Porphyrogenitus de Them. lib. 1. Them. 13. pag. 14. noſtræ editionis, Seleuciam partem eſſe Iſauriæ ſcribit, & primam inter urbes maritimas Seleuciam recenſet. Ammianus Marcellinus lib. xiv. pag. 19. loquens de Iſauriâ, *quam mediam*, inquit, *navigabile flumen Calycadnus interſcindit. Et hanc quidem, præter oppida multa, duæ civitates exornant; Seleucia opus Seleuci Regis & Claudiopolis, quam deduxit Coloniam Claudius Cæſar.* Hæ duæ urbes nimirum Seleucia & Claudiopolis erant concordiâ junctæ, ut apparet ex nummo Gordiani Pii, quem profert Vaillantius, cum hac epigraphe ΚΛΑΥΔΙΟ ϹΕΛΕΥΚΕΩΝ & ex altero Gallieni, quem infrà proponimus. Nec mirum, quippe à Porphyrogenito paulò ſuperius citato loco, Seleucia prima inter urbes maritimas Provinciæ ſeu Thematis Seleuciæ recenſetur, & inter mediterraneas ejuſdem Thematis Claudiopolis ſexta numeratur. ΕΛΕΥΘΕΡΑϹ titulo donatur hæc ipſa Seleucia ad Calycadnum in nummis Gordiani & Tranquillinæ; & ſæpenumero confunditur ab Antiquariis hæc ipſa urbs cum aliis ejuſdem nominis urbibus, ut ſuo loco dicemus.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVG. (1) Figura equeſtris dextram elevans. *Vaillant.*

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG. Caput Treboniani Galli ut ſuprà.

AEQVITAS AVGG. (2) Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AETERNITAS AVGG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ ſuſtinet globum cui phœnix inſiſtit, ſiniſtrâ ſtolam colligit: in areâ S. C. *Regius. DC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ETERNITAS AVGG. (ſic) Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLL SALVTARI. Apollo nudus ſtans, dextrâ demiſsâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ lyram ſaxo innixam: in areâ S. C. *Fouc. Regius. RE. Frad. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLO SALVTARI. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Frad. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVGG. Figura mulie-

(1) Hunc nummum ex cimelio Rozini Nobilis Veneti profert Vaillantius inter rariores hujus Auguſti.

(2) Nummus hic ac ſequens cum rarioribus adnumerandi.

bris

bris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ geminum: in areâ S. C. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVGG. (1) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ: in imâ parte S. C. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLICA. Figura muliebris ſtans, dextrâ caduceo oblongo innixa, cornucopiæ geſtat ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLICA. (2) Figura muliebris ſiniſtro cubito columnæ innixa, dextrâ elatâ tenet caduceum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam: in areâ S. C. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNONI MARTIALI. Juno ſedens in medio templi rotundi, ubi duo gradus, dextrâ demiſsâ tenet ſpicas, ſiniſtrâ genibus innixa: in areâ S. C. *Regius. RE. Cham. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNONI MARTIALI. Typus ut ſuprà, ſed tres ſunt gradus ad templum: in areâ S. C. *Fouc. Frad. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNONI MARTIALI. Figura muliebris paludata ac ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ demiſsâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ elatâ globum: in imâ parte S. C. *Fouc. Regius. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERALITAS AVGG. (3) Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ tenet teſſeram, ſiniſtrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *Fouc. Regius. Frad. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ geſtat pileum, ſiniſtrâ haſtæ innixa: in areâ S.C. *Frad. Fouc. DC. Regius. Cham. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARTI PACIFERO. (4) Figura militaris galeata ac paludata ad dextram gradiens, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam: in areâ S. C. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ demiſsâ ſceptrum: in areâ S. C. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGG. (5) Figura muliebris ut ſuprà, ſed dextrâ demiſsâ ramuſculum tenens; cum S. C. in areâ. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Figura muliebris paludata ac ſtolata, capite velato ſtans, manibus expanſis ac elatis: in areâ S. C. *Frad. Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Figura muliebris typo quo ſuprà ſtans ad aram; cum S. C. in areâ. *Frad. Fouc. Regius. RE. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS II PP. (6) Figura virilis togata & velata ſtans ad aram ignitam, dextrâ geſtat pateram, ſiniſtrâ demiſsâ ſceptrum, quâ & veſtem colligit: in areâ S. C. *Collegii.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P III COS II PP. Typus ut ſuprà. *Frad. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P IIII COS II PP. (7) Typus ut ſuprà cum S. C. in areâ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERNAE. Figura muliebris paludata ac ſtolata, ſpoliis inſidens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat Victoriolam, ſiniſtrâ haſtæ innixa: in imâ parte S. C. *Frad. Fouc. DC. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVGG. Figura muliebris ſtolata ſtans, ſiniſtrâ geſtat pateram, ex quâ ſerpentem paſcit, quem tenet dextrâ: in areâ S. C. *Frad. Fouc. Regius. Cham. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVGG. Figura muliebris paludata

(1) Nummi hujus Auguſti cum hac epigraphe inter rariores recenſendi.

(2) Nummi Treboniani Galli cum hac epigraphe inter rariores collocandi.

(3) Nummus hic haud obvius in Treboniano Gallo.

(4) Nummus ex ære primi moduli inter ſingulares recenſendus.

(5) Nummi hujus Auguſti cum hac epigraphe inter rariores collocandi.

(6) Nummus cuſus videtur anno Chriſti 252. quo etiam anno ſequens inſcriptio, quam Romæ repertam exhibet Gruterus pag. 995. erecta fuit.

ACTVM. PR. KAL. AVG. IMPP. DD. NN. GALLO. AVG. II
ET VOLVSIANO. AVG. COSS. ISDEM. COSS. EADEM
DIE. STATIA. IRENE. L. L. H. DONATIONI. MONVMENT
S. S. SICVT. SVPRA. SCRIPTVM. EST. CONSENSI
SVBSCRIPSI. ET. ASSIGNAVI.

(7) Quartum, adeoque tertium Tribunitiæ poteſtatis annum in Treb. Galli nummis perperam conſignatum arguit Dexippus horum temporum Scriptor, dum huic Principi haud ultrà decem & octo Imperii menſes attribuit.

ſtans ad aram, dextrâ paſcit ſerpentem aræ circumvolutum ex paterâ, ſiniſtrâ haſtæ innixâ: in areâ S. C. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRITAS AVGG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, ſiniſtro cubito columnæ innixa, dextram capiti admovet: in areâ S. C. *Frad. Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. (1) Victoria ſtans ad dextram, dextrâ tenet coronam lauream, ſiniſtrâ palmam: in areâ S. C. *Frad. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata ſtans, dextrâ ſcuto humi poſito innixa, ſiniſtrâ haſtam ferratam inverſam tenet: in areâ S. C. *Frad. Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà cum palmæ ramo à dextris in areâ, & S. C. pariter in areâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTIS DECENNALIBVS S C. In coronâ. *Fouc. Regius. Cham. RE.*

IMP CAES VIB TREBONIANVS GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

VOTIS DECENNALIBVS S C. In coronâ. *Frad.*

(1) Nummus hic cum rarioribus adnumerandus. Vide quæ de nummo argenteo ejuſdem epigraphes diximus.

NUMISMATA Æ. I.
in Coloniis cuſa.

AYTOK K Γ OYIB TPEB ΓΑΛΛΟϹ CEB. *Imperator Cæſar Caius Vibius Trebonianus Gallus Auguſtus.* Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL LAOD METROPOLEOS. (1) *Coloniæ Laodiceæ Metropoleos.* Figura muliebris tutulata ac ſtolata ſtans ſiniſtrorſum ſpectans, dextrâ tenet temonem, lævâ duas icunculas: à dextris in areâ Δ. à ſiniſtris E. *Tribunitiæ Poteſtatis. Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL LAOD METROPOLEOS. (2) Silenus ſtans à ſiniſtris dextrorſum, dextram attollit, humero lævo utrem hircinum gerit: in areâ Δ. E. *Vaillant. Regius.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros.

COL TYRO METROP. (3) *Colonia Tyros Metropolis.* Hercules nudus ſtans ad aram ignitam, dextrâ geſtans pateram, lævâ clavam, & circà brachium ſpolia leonis: in vertice nummi à dextris petræ ambroſiæ; infrà à ſiniſtris conchylium. *Vaillant.*

(1) Laodicea hæc Coloniæ & Metropoleos dignitate inſignis, urbs eſt Syriæ maritima, de quâ loquitur Joſephus de bell. Jud. lib. 1. cap. 16. Λαοδικεῦσι δὲ τοῖς παράλοις, ὑδάτων εἰσαγωγήν. *Maritimis autem Laodicenſibus aquæductum.* Hujus autem cives Julienſes Laodicenſes appellati fuere, ob tributi remiſſionem ipſis à Julio Cæſare conceſſam; ideoque *Libera* hæc urbs dicitur Plinio lib. v. cap. 20. A Septimio Severo jus Italicum obtinuit, quo tempore Colonia Romana ab eodem facta fuit. Paulus lib. 2. de Cenſ. *Laodicia in Syriâ & Berytos in Phœnice juris Italici ſunt, & ſolum eorum.* In Ulpiani Codicibus, puto, librariorum mendo hæc urbs in Syriâ Cœle ponitur, cum ad mare eſſet, uti diximus. Sunt qui mulierem tutulatam, dextrâ temonem, lævâ duas icunculas geſtantem, in nummo expreſſam, indicare putent urbis ſitum ad mare, & duas icunculas, duos nempe Imperatores Gallum & Voluſianum, ut in Philippopolitanorum nummis Roma ſedens Philippos patrem & filium dextrâ ſuſtinet; ſed de his ſatis; nam in divinando alii proculdubio feliciores erunt.

(2) Arguit hic nummus Laodiceæ Sileni cultum, qui in Deorum numerum relatus fuit in gratiam Bacchi, cujus fuerat Pædagogus; de quo ſic Julianus in Cæſſ. Πάντων οὖν τῶν Θεῶν κύκλῳ καθημένων, ὁ Σειληνός, ἐρωτικῶς ἔχειν δοκῶν μοι τοῦ Διονύσου καλοῦ καὶ νέου, καὶ τῷ πατρὶ τῷ Διῒ παραπλησίου, πλησίον αὐτοῦ, τροφεύς τις εἶναι καὶ παιδαγωγὸς καθῆστο. *Sic igitur Diis in orbem ſedentibus, Silenus Dionyſio juveni & venuſto Jovi patri proximo, proximus, ut educatorem & inſtitutorem par erat, aſſidit.*

(3) Tyros Colonia & Metropolis Phœniciæ ab Hadriano Metropolis facta eſt, & à Septimio Severo Colonia deducta: quæ quidem urbs ita celebris eſt, ut de eâ plura verba facere non ſit neceſſe. Hercules in nummo expreſſus eſt ille Tyrius, de quo ſic Pauſanias in Eliacis pag. 339. Ἤκουσα δὲ ἐν Θάσῳ, τὸν αὐτὸν σφᾶς Ἡρακλέα, ὃν καὶ Τύριοι σέβεσθαι. *Et Thaſii quidem audivi, eundem Herculem, quem Tyrii venerantur, ab illis coli.* Tyrius Hercules dictus eſt & Suidæ: Ἀνεφάνη δὲ ἐπὶ Μίνωος Ἡρακλῆς Τύριος. *Inclaruit Mi noe regnante Hercules Tyrius.* Aſtrochiton à Nonno appellatur lib. IV. Ἀστροχίτων Ἡρακλεύς ἄναξ πυρός. *Aſtrochiton Hercules, ô Rex ignis. Melcartus*, idem qui Melec-Cartha, *Rex urbis* dicitur apud Euſebium Præp. Evang. lib. 1. Huic Herculi Tyrio ſuperbiſſimum templum erexit Hiramus Tyriorum Rex, de quo Joſephus contrà Ap. lib. 1. pag. 1043. Καθελὼν τε τὰ ἀρχαῖα ἱερά, καινοὺς ναοὺς ᾠκοδόμησεν· τό τε τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἀστάρτης τέμενος ἀνιέρευσεν. *Demolituſque antiqua delubra, nova templa ædificavit: Herculiſque & Aſtartes fana dedicavit.* Petræ autem illæ in vertice nummi, Ambroſiæ ſunt, ad quas reperiendas Hercules Tyrios tamdiu navigare juſſit, donec illas invenirent errantes, quibus firmatis Tyrum conde-

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METROP. (1) Astarte stans in templo sex columnarum, dextram tropphæo imponit, sinistrâ tenet scipionem; à sinistris columna, cui insistit Victoria coronam ei imponens; pro pedibus à dextris Silenus, à sinistris conchylium. *Vaillant.*

IMP CAES C VIBIVS TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL TYRO METRO. Typus ut suprà. *Regius.*

IMP C C VIBIVS TREBO GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut suprà.

COL TYRO METRO. (2) Astarte tutulata dextram trophæo inter duas figuras exiguas stantes erecto imponit; sinistrâ hastam tenet: à sinistris visitur columna cui insistit Victoriola coronam Imperatori adstanti imponens; infrà conchylium & clava: in imâ parte quatuor figuræ, una ad aram sacrificans, cæteræ manibus elatis veluti quidpiam Deæ offerentes. *RE.*

VIBIO TREBON GALLO AVG. Caput Treb. Galli ut suprà.

P M S COL VIM. *Provinciæ Mæsiæ Superioris Colonia Viminacium.* Figura muliebris stans inter bovem & leonem. *Ba*rent. Vide Nonnum Dionys. lib. XI. Conchylium perpetuum est urbis Tyri symbolum; ex ejus enim cruore purpureus fiebat ille color toto orbe celeberrimus, ut scribit Strabo pag. 757. Πολὺ γὰρ ἐξήτασαι πασῶν ἡ Τυρία καλλίστη πορφύρα. *Tyria enim purpura optima omnium perhibetur.* Cæterum Hercules repræsentatur cum paterâ stans ante aram ignitam, quasi pro salute Augusti sacrificans, quo tempore sævissima pestis per totum orbem Romanum grassabatur.

(1) Astarte tutelaris ac Topica Tyriorum Deâ, ut scribit Cicero lib. 3. de Naturâ Deor. *Quarta Venus Syria Tyroque concepta, quæ Astarte vocatur, quam Adonidi nupsisse traditum est.* Huic Deæ superbissimum erexit templum Hiramus Tyriorum Rex teste Josepho paulo superius citato loco. Illa dextram trophæo imponit in memoriam Coloniarum à Tyriis deductarum usque ad Columnas, quas vocant, Herculis, ubi trophæum erexerunt, de quibus Diodorus lib. v. pag. 208. Πολλὰς μὲν κατὰ τὴν Λιβύην ἀποικίας ἐποιήσαντο, οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ τῆς Εὐρώπης ἐν τοῖς πρὸς δύσιν κεκλιμένοις μέρεσιν. *Quo factum, ut multarum in Africâ Coloniarum, nec paucarum in his Europæ partibus, quæ ad Occidentem vergunt, auctores fierent.* Vide Bochartum in Geogr. Sac. part. 2. lib. 1. cap. 2. Victoria suprà columnam porrigens coronam, inquit Vaillantius, videtur potius ad Astarten spectare, cum idem typus in Berytensium nummis, & aliis occurrat, quàm ad Tyrum; licet illa apud Esaiam cap. 23. 8. coronata, vel potius coronaria, id est coronas imponens suis, appelletur. Silenus autem frequentissimè in Tyriorum nummis exhibetur, quòd ab ipsis summa veneratione cultus fuit.

(2) Eximius ac singularis nummus, & Vaillantio minimè notus, in quo Gallus propè Astarten stans à Victoriâ coronatur: clava Herculis symbolum, qui apud Tyrios summa veneratione colebatur; infrà quatuor figuræ, una ad aram sacrificans, cæteræ manibus elatis nescio quid Deæ offerunt pro salute Augusti, dum sævissima lues orbem Romanum depopularetur.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

AYT K OYIB TPEB ΓΑΛΛΟC CEB. *Imperator Cæsar Vibius Trebonianus Gallus Augustus.* Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΑΔΑΝΕΩΝ. (1) *Hadrianorum Adaneorum.* Figura barbata & seminuda sedens, dextrâ hastam, coronam imponit Athletæ nudo sedenti in scamno, cui sinistrâ insistit, dextram capiti admovet. *Vaillant.*

AYTOK K Γ OYIB TPEB ΓΑΛΛΟC CEB. *Imperator Cæsar Caius Vibius Trebonianus Gallus Augustus.* Caput Treb. Galli ut suprà.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. *Antiochensium Metropoleos Coloniæ.* Caput muliebre velatum ac turritum ad sinistram spectans, & suprà aries: in areâ S. C. Δ. E. *Senatusconsulto. Tribunitia Potestate. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ Δ E. S C. Templi facies quatuor columnis suffulta, ad cujus vestibulum figura muliebris capite velato ac turrito, insidens monticulis à sinistris dextrorsum: in parte nummi superiore aries: in inferiore fluvius nudus emergens. *Fouc. Regius. Cham. Frad. Le Roy. Vaillant. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛ Δ E. Typus ut suprà. *RE.*

AYT K Γ OYIB TPEB ΓΑΛΛΟC KAI OYOΛΟΥCCIANOC CEBB. *Imperator Cæsar Caius Vibius Trebonianus Gallus & Volusianus Augusti.* Treb. Galli lau-

(1) Alterum huic oppido nomen ab Hadriano Augusto inditum videtur. *Adana* in Ciliciâ ponitur Plinio lib. v. sect. XXII. Ptolemæo lib. IV. cap. VIII. & Scylaci Caryandensi. Stephanus: Ἄδανα, Κιλικίας πόλις, ... ὁ πολίτης, Ἀδανεύς. Profert hunc nummum singularem Vaillantius ex cimelio Joannis Petri Rigord Massiliensis.

reati, & Volusiani radiati, ad humeros cum paludamento, capita adversa.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ Δ Ε. S C. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Val. De C.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒ ΓΑΛΛΟΣ ΚΑΙ ΟΥΟΛΟΥΣΙΑΝΟΣ ΣΕΒ. Capita Treb. Galli & Volusiani ut suprà.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ Δ Ε. S C. Typus ut suprà. *Vaillant. Cham.*

Α Κ ΓΑ ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟΣ ΚΑΙ ΟΥΟΛΟΥΣΙ...... *Imperator Cæsar Caius Trebonianus Gallus & Volusianus*..... Capita adversa Galli & Volusiani laureata, ad humeros cum paludamento.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛ. ΔΕ. SC. (1) Typus ut suprà. *RE.*

....

ΕΠΙ ΑΥΡ ΜΗΝΟΦΑΝΟΥΣ Β ΑΝΔΡΟΝΕΙΚΟΥ ΕΡΜΟΚΑΠΗΛΕΙΤΩΝ. (2) *Sub Aurelio Menophane iterum Andronico Hermocapelitarum.* Pluto in quadrigis Proserpinam rapit. *Vaillant.*

Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟΣ. Caput Treb. Galli radiatum, ad pectus cum chlamyde, & clypeo.

ΖΕΦΥΡΙΩΤΩΝ ΕΙΡΗΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. (3) *Zephyriotarum Irenopolitarum* (concordia.) Hercules stans nudus, dextrâ pateram, sinistrâ clavam inversam & spolia leonis. *Vaillant.*

Α Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒΩΝΙΑΝΟΣ ΓΑΛΛΟΣ. *Imperator Cæsar Caius Vibius Trebonianus Gallus.* Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ΣΤΡ ΚΛ ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ ΙΩΝΩΝ ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΙΩΝΩΝ. *Sub Prætore Claudio Callisto Sacerdote Ionum Colophoniorum. Commune Ionum.* Apollo Clarius sedens à sinistris dextrorsum in templo tetrastylo, dextrâ demissâ tenet ramusculum, sinistrâ lyram, cubito sinistro sedili innixo: infrà stant in circuitu tredecim figuræ cum palliis, dextris elatis; & in medio earum ara ignita & taurus. *RE.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒΙ ΓΑΛΛΟΣ ΣΕΒ. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΟΥΣΤΑΜΑ. (4) (ut videtur) *Macedonum sub Ustama.* Quadriga à fronte, equis duobus à dextris, totidem à sinistris, pariter aversis & adversis, in quâ athleta stans, coronam tenet dextrâ, flagrum verò sinistrâ. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥ ΚΕ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒΩ ΓΑΛΛΟΣ. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento: in areâ Π Π. *Pater Patriæ.*

ΠΟΜΠΗΙΟΠΟΛΙΤΩΝ. (5) *Pompeiopolitanorum.* Apollo stans cum pharetrâ, dextrâ tenet ramusculum, sinistrâ demissâ. *De C.*

....

ΠΟΜΠΗΙΟΠΟΛΙΤΩΝ. Mulier stolata stans, dextrâ pateram, sinistrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

ΑΥ ΚΑΙ Γ ΟΥΙΒΙΟΝ ΤΡΕΒΩ ΓΑΛΛΟΝ. *Imperatorem Cæsarem Caium Vibium Trebonianum Gallum.* Caput Treb. Galli radiatum, ad pectus cum paludamento: à dextris in areâ Π. à sinistris Π. *Pater Patriæ.*

ΤΑΡΣΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ. *Tarsi Metropoleos.* Mars stans galeatus, dextrâ clypeo innixus, lævâ hastæ: in areâ Α Μ Κ Γ Β. *Primæ solius Ciliciæ. Decreto Senatûs. Regius. Vaillant.*

ΑΥ ΚΕ Γ ΟΥΙΒΙ ΤΡΕΒ....... Caput Treb. Galli ut suprà, cum iisdem literis in areâ.

ΤΑΡΣΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ. Imperator paludatus & Genius urbis stantes clypeum tenent: in areâ Γ Β. in imâ parte Α Μ Κ. *Regius. Vaillant.*

ΑΥ ΚΑΙ Γ ΟΥΙΒΙΟΝ ΤΡΕΒΩ ΓΑΛΛΟΝ. Caput Treb. Galli ut suprà, cum iisdem literis in areâ.

ΤΑΡΣΟΥ ΜΗΤΡΟΠ....... (6) Figura stans, dextrâ icunculas tenet: in areâ Α Μ Κ Γ Β. *Regius.*

(1) Ex hac capitis epigraphe manifesto liquet, Gallo non Gnæi, vel ut alii scribunt Cnei, fuisse prænomen, sed Caii, quod etiam constat ex nummis Latinis; licet nonnulli aliter sentiant.

(2) Vide nummum maximi moduli ejusdem Augusti ab Hermocapelitis cusum.

(3) Plinio lib. v. sect. XXII. *Zephyrium.* Stephano: Ζεφύριον, πόλις Κιλικίας..... τὸ ἐθνικὸν, Ζεφυριώτης. Ciliciæ etiam adscribitur hæc urbs Ptolemæo, Straboni, Scylaci & Livio; cui quidem Provinciæ adnumeratur & Irenopolis à Ptolemæo; unde non mirum si hæ duæ urbes concordiâ erant junctæ.

(4) Hunc nummum sed mutilum protulit Vaillantius ex eodem cimelio Fucaltiano.

(5) Nummus Treboniani Galli cum hoc typo non extat apud Vaillantium. Binæ autem occurrunt in nummis hujus nominis urbes, una in Paphlagonia Metropoleos dignitate gaudens; altera in Ciliciâ, quæ passim urbis Epocham signat, atque olim Soli appellata à Solone, qui eam condiderat, teste Diogene Laërtio. Utramque à Pompeio cognominatam, & ad secundam hunc nummum pertinere arbitramur.

(6) Nummus Treboniani Galli cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treboniani Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

APOLL SALVTA. Apollo laureatus nudus, vulu dextrorſum converſo ſtans, lauri ramum tenet dextrâ, citharam baſi impoſitam ſiniſtrâ: in areâ S. C. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLL SALVTARI. Typus ut ſuprà, cum SC. in areâ. *Fouc. LC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLO SALVTARI. Typus ut ſuprà, cum SC. in areâ. *Regius. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVGG. (1) Mulier ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ: in imâ parte S.C. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pileum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Fouc. Frad. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGG. (2) Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ elatâ ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam tenet: in areâ S. C. *Regius. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Figura muliebris ſtolata capite velato, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſuprà quam ignis accenſus, manibus expanſis: in areâ S. C. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà, cum S.C. in areâ. *Fouc. Regius. Frad. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà abſque arâ: in areâ S. C. *SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (3) Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, ramum tenet dextrâ, ſellæ verò innititur brachio ſiniſtro: in imâ parte S.C. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVGG. Figura muliebris ſtolata, ſiniſtrorſum converſa ſtans, ſerpentem tenet dextrâ, pateram verò ſiniſtrâ, quâ eum paſcit: in areâ S. C *Fouc. Regius. Frad. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVGVS. Figura muliebris dextrorſum converſa, ſtans ad aram, dextrâ tenet pateram, ex quâ paſcit ſerpentem aræ caudâ circunvolutum, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Frad. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. (4) Figura militaris ſtans, dextrâ innititur ſcuto humi poſito, ſiniſtrâ haſtæ ferratæ inverſæ: in areâ S. C. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ laureâ. *Fouc. Regius. RE. Frad.*

(1) Nummus hic ex hoc modulo cum rarioribus adnumerandus.
(2) Nummus inter rariores collocandus.
(3) Nummus cum hac epigraphe & hoc typo in Treboniano Gallo ſingularis eſt.
(4) Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

NUMISMATA Æ. II.
in Coloniis cuſa.

IMP CA C VIB GALLVS P F AVG. Caput Treboniani Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

.... F G CAES METRO...... (1)*Felix Germanicia Cæſarea Metropolis.* Jupiter ſedens, dextrâ tenet fulmen, ſiniſtrâ haſtam. *RE.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

COL PR FL C G CAES METR P S P.(2) *Colonia Prima Flavia Commodiana Germanicia Cæſarea Metropolis Provinciæ Syriæ Palæſtinæ.* in laureâ. *Regius.*

IMP VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treboniani Galli ut ſuprà.

AEL.MVNICIP COEL. (3) *Ælium Mu-*

(1) Nummus hic ac ſequens non extant apud Vaillantium.
(2) De Cæſarea Palæſtinæ urbe, quæ olim dicebatur Turris Stratonis, & ad quam ſpectant hi nummi, pluribus locuti ſumus in Trajano Decio. Cur autem in pluribus nummis Cæſarienſes dicantur Germanicenſes, & Commodiani vide eruditiſſimum Harduinum, alioſque, qui de nummis ſcripſere.
(3) Vaillantii ſententiam in deſcribendo hoc nummo ſequuti ſumus; ſed aliter legere eruditiſſimo Harduino libuit: in primâ enim editione nummum Municipio Cœlio tribuit, quam urbem in Calabriâ

nicipium Coellutanum. Lupa à dextris ſiniſtrorſum cum puerulis Romulo & Remo. *Vaillant. Regius.*

IMP C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

PROVINCIA DACIA. (1) Mulier ſtans inter aquilam lauream roſtro geſtantem à dextris, & leonem à ſiniſtris, dextrâ haſtæ innixa, in cujus ſummitate caput aſininum, ſiniſtrâ tenet ramum olivæ: in imâ parte AN. VI. *Vaillant.*

IMP C VIB TREB GALLO AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros.

COL DAMASCO METRO. (2) *Colonia Damaſcos Metropolis.* Bacchus cippo inſiſtens, dextrâ lævâque vitis palmitem, ſeu ramum hinc inde aſſurgentem tenet. *Vaillant. Regius.*

IMP C C VIB TREB GALLO AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

COL ΔAMAS METRO. (3) *Colonia Damaſcus Metropolis.* Circà coronam querceam, in quâ CEBACMIA, *Sebaſmia*, certamina. *Fouc.*

IMP C VIB TREB GALLVS. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

COL ΔAMAS METRO. Circa coronam querceam, in quâ CEBACMIA. *Vaillant. RE.*

IMP C TREB GALLO AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

COL ΔAMAS METRO. (4) Puer ſugens ubera damæ à dextris ſiniſtrorſum ſtantis. *Vaillant.*

IMP C VIB TREB GALLO AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL ΔAMA METRO. (5) Dama ſtans à ſiniſtris dextrorſum, ſub quâ figura infantilis nuda quam lactat; infrà uter. *Regius. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL ΔAMA MET. (6) Vexillum erectum inter duas aquilas, in quo LEG. III. GAL. *Vaillant. Regius.*

IMP GALLO TREBONIANO AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum chlamyde.

COL AVG TRO. (7) *Colonia Auguſta Troadenſis.* Bacchus cippo inſiſtens, dex-

fuiſſe Plinius lib. III. ſect. 16. teſtatur: in alterâ verò ſic legit: *Ælium Municipium Conſuaranorum Eliberis:* ibi quoque uſus authoritate Plinii, qui lib. III. ſect. 5. ſic habet: *In orâ regio Sardonum, intuſque Conſuaranorum: flumina Tecum, Vernodubrum: oppida Illiberis.* Sententiæ ſuæ confirmandæ monet Harduinus Eliberrim apud Pomponium Melam pro Illiberi ſcribi, additque Æliam appellatam ab Ælio Antonino Pio, cujus in nummis ea civitas primùm apparet.

(1) Mulier in Trajani Decii nummis ſigna militaria Legionum, quæ ad ſuam cuſtodiam deſtinatæ erant, gerit; at hîc alterâ geſtat haſtam, in cujus ſummitate caput aſini quod eſt inſigne Provinciæ Daciæ; alterâ vero oleæ ramum, pacem cum Barbaris à Gallo initam denotans, quam ipſe poſt cædem Decii tributo annuo emerat, ut ſcribit Zoſimus. Dacia cum olivæ ramo exhibetur & in Hoſtiliani nummo eandem ob cauſam, uti ſuo loco monuimus.

(2) Bacchum à Damaſcenis cultum arguit hic nummus, nec quidem mirum; etenim ille in eorum agro vineta plantaverat, quæ teſte Stephano Byzantio, Damaſcus excidit, ob idque à Baccho excoriatus eſt: Διονύσου δὲ τὴν Συρίαν ἀμπελόφυτον ποιήσαντος πελέκει ταῦτα ἔκοψε· Διόνυσος δὲ ὀργισθεὶς, ἐδίωξε, καὶ ἐξέδειρε. *Libero verò patre Syriam vitiferam faciente; ille ſecuri vineta excidit, at Liber pater iratus eum perſequutus eſt, atque excoriavit.*

(3) Nummus hic ludos in Auguſti honorem ſub Treboniano Gallo celebratos demonſtrat; quos quidem ludos à Nicolao Damaſceno Auguſti amiciſſimo, & Herodis Regis à Conſiliis in patriâ ſuâ inſtitutos putant viri docti; idque ad exemplum Herodis, qui eoſdem ludos Actiacos Cæſareæ inſtituerat, teſte Joſepho de bell. Jud. lib. 1. pag. 748. Καὶ πενταετηρικοὺς ἀγῶνας καταστησάμενος, ὁμοίως ἐκάλεσεν ἀπὸ τοῦ Καίσαρος. *Et quinquennali certamine inſtituto, nomen ei Cæſaris donavit.* Damaſceni autem id Auguſto debebant, quoniam eorum Urbem Metropolim fecit. Corona verò quercea, Victoris præmium videtur fuiſſe, in illius memoriam, quam Auguſtus ob cives ſervatos à Senatu recepit.

(4) Cur in Damaſcenorum nummis Dama puerum lactans frequenter exhibeatur pluribus exponit Vaillantius; quæ licet ſint meræ conjecturæ, tamen non omnino ſpernendæ. Vide librum de Coloniis parte 2. pag. 233.

(5) Non diverſus hic nummus à præcedenti, niſi quod in eo uter non apparet; cur autem in hiſce nummis uter exhibeatur, ſi quæ paulò ſuperius diximus ex Stephano de Damaſco à Baccho excoriato ad id exponendum non ſufficiet, utrem Sileni, qui apud Damaſcenos ſummo honore colebatur, uti alibi diximus, ſymbolum eſſe nemo ignorat.

(6) Sunt qui putant, duabus aquilis denotari Imperii Romani ſecuritatem, valentibus Imperatoribus, valente exercitu; alii verò exiſtimant duas aquilas ad duos Auguſtos Imperium adminiſtrantes ſpectare; verum mihi magis arridet Vaillantii opinio, qui ſic habet. Vexillum, inſigne eſt Legionum, & binæ aquilæ veteranos ex duabus Legionibus in Coloniam deductos indicant; Damaſcum quippe VI. Ferratæ Legionis veteranos fuiſſe deductos confirmat Otaciliæ nummus ab eodem Vaillantio productus, & III. Gallicæ Legionis Veteranos eundem in locum fuiſſe deductos demonſtrat hic Galli Auguſti nummus.

(7) Troas Phrygiæ minoris urbs, heroïcis caſibus adeo clara, ut nulla alia ex tota antiquitate clarior extiterit; non tamen eodem loco ſita erat, quo olim ante excidium, ut teſtatur Strabo. Romanis ſemper adeo chara fuit, quaſi gentis ſuæ auctor, ut Divus Cæſar plurima ei beneficia contulerit, & ob id eam Auguſtus Coloniam Romanam conſtituerit, quaſi in avitas ſedes Romanos transferret. Abydus autem celeberrima omnium aliarum hujus nominis urbium fuit illa Helleſponti, in cujus littore ſita erat ad Aſiam

trâ lævâque vitis palmitem tenet : in areâ hæ literæ ABYΔ. id eſt, *Abydenorum.* Sub globo columbæ duæ, altera à dextris, altera à ſiniſtris, ut videtur. *Fouc.*

IMP CA C VIBI TREBO GALLVS. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL AVGO (ſic) TROA. (1) *Colonia Auguſta Troadenſis.* Equus liberè paſcens à dextris ſiniſtrorſum. *Fouc.*

IMP C VIB TREB GALLVS. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

COL TYRO METRO. (2) *Colonia Tyros Metropolis.* Arbor inter ingentes duos lapides : infrà canis & conchylium. *RE.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

COL TYRO METRO. (3) Duo athletæ nudi ſtantes, uterque ambabus manibus urnam, ex quâ palma erumpit, ſuſtinens, vaſe intermedio. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METROP. Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Treb. Galli laureatum, ad pectus cum loricâ.

COL TYRO METR. (4) Figura muliebris ſtans, lævâ ſceptrum, dextrâ tabulam in quâ urbis deſcriptio eſt, porrigere videtur viro tunicâ ornato, quem duo comitantur. *Regius.*

IMP C C VIBIVS TREBO GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad pectus cum paludamento.

COL TVPO METRO. (5) Bos à dextris ſiniſtrorſum ; & pone eum vexillum in quo, LEG III. GALL. *Legio tertia Gallica* : ante bovem, muricis conchylium. *Fouc.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

COL TYRO METR. Typus ut ſuprà ; ſed in vexillo LEG III GAL. *Vaillant.*

IMP C C VIBIVS TREBO GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL TYRO METRO. (6) Aſtarte dextrorſum converſa ſtans, trophæum attingit dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ ; ad imum trophæi captivo deſidente : à ſiniſtris in areâ conchylium. *Fouc.*

IMP C C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

COL TYRO METROP. (7) Figura mu-

è regione Seſti, quæ erat in adverſo littore ad Europam. Utraque amoris commercio inſignis, Erûs ſcilicet & Leandri : illa Seſtias, hic Abydenus erat, quorum amores Muſæus & Ovidius cecinere ; at multo magis illuſtrat Abydon Xerxes ille Perſarum Rex, qui ad ejus oram, Aſiam & Europam freto illo diviſas ponte auſus eſt jungere, ut ſcribunt Herodotus, Cteſias, aliique. Vide quæ de Abydenorum nummis habent Harduinus, cæterique Scriptores. Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(1) Equus liberè paſcens, immunitatum Troadenſis Coloniæ ſymbolum, frequenter in eorum nummis occurrit, ad indicandam omnium onerum remiſſionem ipſis à Claudio conceſſam ; unde ſuſpicari poſſumus, Troadenſes eundem typum in nummis ſubſequentium Imperatorum, ob privilegia ab ipſis confirmata cudiſſe. Nummum cum hoc typo obvium eſſe in hoc Auguſto ſcribit Vaillantius, ſed fallitur.

(2) Petræ illæ ſunt Ambroſiæ, quas Tyrii, ſacrificio diis oblato, ſtabiles reddidere, & Tyrum ſuper eas condidere, ut ſcribit Nonnus lib. XL. Arbor verò, oliva eſt, cui paſſim in Tyriorum nummis implicitus cernitur ſerpens, ut apud eundem Nonnum, loco citato, deſcribitur in medio duarum petrarum oliva arbor cum ſerpente ; unde facilè crederem etiam in hoc nummo ſerpentem fuiſſe olivæ arbori implicitum, ſed temporis injuriâ exeſum. Canis & Conchylium ad purpuræ inventionem apud Tyrios ſpectant ; Tyro enim puellâ juxta mare deambulante cum Hercule, canis ipſius purpuræ carnem depaſtus eſt, cujus rictum cum gratiſſimo colore infectum Tyro vidiſſet, veſtem ſimilis coloris ab illo poſtulavit, primuſque Hercules cruorem ex purpuris collegit, lanâque eo infectâ, veſtem amicæ dedit. Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(3) Plurima Tyri edita fuiſſe certamina ipſius nummi teſtantur, ſed præſertim Actia, & Heraclia, ut videre eſt in nummis Caracallæ apud Vaillantium pag. 71. Ipſorum celebrationem ſub Gallo videtur indicare hic nummus, ubi duo Athletæ repræſentantur vaſa cum palmis ſuſtinentes ; palmas enim in omnibus certaminibus ſolitas victoribus concedi tradit Plutarchus lib. 8. Sympoſ. Probl. quæſt. 4. Vas intermedium præmium etiam erat Victoris ; plurima quippe ponebantur teſte Virgilio Æneid. 5. & Nonnus lib. XIX. Bacchum ait argenteum craterem pro certamine propoſuiſſe.

(4) Mulier ſceptrum tenens, Dido eſt Tyria, ad antiquitatem urbis indicandam à Tyriis in nummo cælata, dextrâ ichnographiam urbis porrigit viro primario duobus aliis ſtipato, de quâ Juſtinus : *Fugam tacitè molitur, aſſumptis quibuſdam principibus in ſocietatem,* &c. Nummus cum hoc typo à Tyriis cuſus non extat apud Vaillantium.

(5) Bovem & vexillum deductæ Coloniæ inſignia eſſe nemo ignorat ; Bos quidem Colonorum togatorum, vexillum verò veteranorum ; ex utroque itaque ordine Colonos Tyrum habuiſſe denotat hic nummus. Hanc autem Legionem tertiam Gallicam in Phœniciâ hiberna egiſſe tradit Dio lib. LV. Καὶ τὰ τρίτα, τό, τε ἐν Φοινίκῃ, τὸ Γαλατικόν. *Tres tertiæ, una in Phœniciâ, Gallica nomine.* Ex hac etiam Legione veteranos Damaſcum Colonos deductos fuiſſe paulò ſuperius videre eſt.

(6) Nummus hic Treboniani Galli non extat apud Vaillantium.

(7) Mulier galeata ſedens, Roma eſt, inquit Vaillantius, aquilam Imperii Romani gerens ; huic impoſitæ ſunt duæ icunculæ Gallum & Voluſianum, qui Imperio præerant, exhibentes. Tyrus autem hanc Orbis Reginam ſedentem repræſentat, ipſam falsâ quâdam ſpe deliniens, quaſi ſub his duobus Impera-

liebris galeata sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ gestat aquilam, cui inter alas expansas impositæ sunt duæ icunculæ, sinistrâ hastæ innixa: à sinistris in areâ conchylium. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METROP. (1) Aquila alis expansis rostro tenet coronam; pone eam vexillum in quo LEG III GAL. à dextris in areâ conchylium. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METR. (2) Lapis serpente circumplicatus; à dextris conchylium, à sinistris palma arbor. *Regius.*

IMP C GALLVS P FELIX AVG. Caput Treb. Galli ut suprà.

P M S COL VIM. *Provinciæ Mœsiæ Superioris Colonia Viminacium.* Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, brachiis expansis, stans inter bovem à dextris, ac leonem à sinistris adversos: in imâ parte AN. XII. *Regius.*

IMP C VIBIO TREBO GALLO AVG. Caput Treb. Galli ut suprà.

P M S COL VIM. Typus ut suprà: in imâ parte, AN XII. *Fouc.*

IMP C C VIB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum ad humeros.

P M S COL VIM. Typus ut suprà: in imâ parte, AN. XII. *Vaillant.*

Alius cum AN. XIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Vaillant. Le Roy.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

P M S COL VIM. Typus ut suprà: in imâ parte AN. XIII. *Fouc.*

IMP C GALLVS P FELIX AVG. Caput Treb. Galli ut suprà.

P M S COL VIM. Typus ut suprà: in imâ parte AN. XIV. *Fouc.*

IMP C C VIB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum.

P M S COL VIM. Typus ut suprà: in imâ parte AN. XIV. *Vaillant.*

toribus quiescere posse videretur, dum tamen Barbari undique imminerent, & lues totum Imperium depopularetur.

(1) Aquilam Romani Imperii insigne esse sæpius diximus; de Legione autem tertiâ Gallicâ paulô superius locuti sumus.

(2) Nummum hunc Galli à Tyriis cusum non novit Vaillantius, fortassis quod post hujus obitum, aut post perfectam editionem Operis ejusdem de Coloniis, nummus hic in Regiam Gazam illatus esset; similem tamen nummum cusum à Tyriis in honorem Elagabali profert laudatus scriptor, qui putat, serpentem illum lapidi involutum in memoriam Cadmi, qui draconem saxo interfecit, fuisse percussum; idque à Tyriis factum ad antiquitatem urbis suæ indicandam. De serpente seu dracone à Cadmo saxo interfecto vide Nonnum Dionysiac lib. v. Illius autem fabulæ veritas sic se habet, teste Palæphato de Fab. narrat. lib. I. Draco Thebanorum Rex erat, Martis filius, quem Cadmus interfecit, ejusque regnum occupavit; indeque finxerunt Cadmum interfecisse saxo serpentem seu draconem, ut describit Nonnus loco citato.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

AYT K Γ OYIB TPEB ΓAΛΛOC. *Imperator Cæsar Caius Vibius Trebonianus Gallus.* Caput Treb. Galli radiatum, ad pectus cum paludamento.

AKMONEΩN. (1) *Acmonensium.* Bacchus seminudus stans, dextrâ cantharum tenet, lævâ thyrsum: pro pedibus à dextris panthera. *Regius. Vaillant.*

AYTOK K Γ OYIB TPEB ΓAΛΛOC CEB. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΔHMAPX EΞOYCIAC A. (2) *Tribunitiæ Potestatis Anno* I. Aquila à fronte alis expansis, coronam lauream apprehensam tenet rostro dextrorsum converso: in imâ parte S. C. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΔHMAPX EΞOYCIAC YΠATO B. *Tribunitiæ Potestatis Consul secundùm.* Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Vaillant.*

Alius ejusdem typi utrâque ex parte, *Argenteus. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΔHMAPX EΞOYCIAC YΠATO B. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte: inter pedes aquilæ A. *An.* I. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΔHMAPX EΞOYCIAC YΠATO B. Typus ut suprà, aquilæ rostro sinistror-

(1) Stephano: Ἀκμονία, πόλις Φρυγίας. . . . τὸ ἐθνικὸν ἀμφιδοξεῖται, καὶ Ἀκμονιεὺς & Ἀκμόνιος; ubi pro Ἀκμονιεὺς, si fides nummis adhibenda, Ἀκμονεὺς legendum. Plinio lib. v. sect XXIX. *Acmonenses.* Ciceroni in Orat. pro L. Flacco dicitur *Acmonensis Civitas.* Ptolemæus lib. v. cap. II. inter Phrygiæ majoris urbes eam locat. Bacchus autem in nummo exhibitus in eâ regione vini feracitatem denotat, ut alibi monuimus.

(2) Nummus hic cum anno primo Tribunitiæ Potestatis non extat apud Vaillantium.

sum

ſum converſo, cum iiſdem literis in imâ parte: inter pedes aquilæ Γ. *An. 3. Fouc.*

ΑΥΤΟΚΡ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟΣ ΣΕΒ. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΥΠΑΤΟ Β. Typus ut ſuprà cum iiſdem literis in imâ parte, & Γ. inter aquilæ pedes. *RE.*

ΑΥΤΟΚ Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟΣ ΣΕΒ. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΥΠΑΤΟ Β. Typus ut ſuprà, aquilæ roſtro dextrorſum converſo, cum iiſdem literis in imâ parte: inter pedes aquilæ ϛ. *An. 6. Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΥΠΑΤΟ Β. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte: inter pedes aquilæ Ζ. *An. 7. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥΣΙΑΣ. Typus ut ſuprà cum iiſdem literis in imâ parte: inter aquilæ pedes Ζ. *Fouc.*

ΑΥ Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒΩ ΓΑΛΛΟΣ. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΣΠΕΝΔΙΩΝ. (1) *Aſpendiorum.* Duo athletæ nudi luctantes. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙΤΩΝ. (2) *Hermopolitarum.* Pluto in quadrigis Proſerpinam rapit. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥ ΤΡΕ ΓΑΛΛΟΣ. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΥΚΑΡΠΕΩΝ. (3) *Eucarpenſium.* Fortuna ſtans in templo tetraſtylo. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΕΥΚΑΡΠΕΩΝ. Fortuna ſtans, dextrâ temonem, ſiniſtrâ cornucòpiæ. *Vaillant.*

. . . .

ΖΕΦΥΡΙΩΤΩΝ. *Zephyriotarum.* Hercules ſtans nudus cum clavâ. *Vaillant.*

. . . .

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡ ΕΤΟΥΣ Β. (4) *Metropolis Cæſarea anno* 2. Mons Argæus cum antro, in vertice corona. *Vaillant.*

. . . .

ΚΙΑΝΩΝ. *Cianorum.* Pluto ſedens dextrâ extenſâ, ſiniſtrâ biſulcum: pro pedibus Cerberus triceps. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ Γ ΟΥ Σ ΤΡΕ ΓΑΛΛΟΣ. *Imp. Cæſar Caius Vibius Auguſtus Trebonianus Gallus.* Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΦΛ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ. (5) *Flaviæ Neapoleos.* Mons Garizim cum templo gemino

(1) Plinio lib. v. ſect. xxvi. *Aſpendum* in Pamphylia: & mox *Eurimedon* amnis *juxtà Aſpendum fluens*: πρὸς ἐκβολαῖς ejuſdem fluminis ſitam hanc urbem tradit Scylax in Pamphyliâ: in edito autem loco poſitam, & ab Argivis conditam, atque à finitimis poſſeſſam narrat Mela lib. I. cap. 14. Arrianus hujus ſitum accuratè deſcribit lib. I. de Expedit. Alex. pag. 26. Stephanus: Ἄσπενδος, πόλις Παμφυλίας, Ἀσπένδου κτίσμα. Sed quis neſcit hujuſmodi conditores Græcis nunquam deeſſe? ὁ πολίτης Ἀσπένδιος: hinc *Aſpendius* Citharœdus. Cæterum Luctatores in nummis Aſpendiorum inſculptos ſcribit Julius Pollux lib. ix. cap. vi. Ἀσπένδιοι παλαιστὰς τῷ νομίσματι ἐνεχάραττον. *Aſpendii luctatores monetæ inſculpſere.* Idque ab Aſpendiis fortaſſis factum adinſtar Lacedæmoniorum, à quibus ortum illi traxere, ut teſtis eſt Strabo lib. xiv. pag. 667. in quorum quidem nummis paſſim Athletæ bini inſculpti, veluti in procinctu ad pugnam cernuntur. Lacedæmonias autem palæſtras tum alii plurimi, tum Prudentius in Hamartig. laudant verſu 365. Propertius lib. iii. Eleg. xiv.

(2) Hermupolis ſeu Hermopolis, nam utroque modo ſcribitur, fuit urbs Ægypti, à quâ Hermopolites Nomos nomen habet; Nomos ſeu præfectura, & urbs memoratur Ptolemæo lib. iv. cap. 5. Plinio lib. v. ſect. ix. Amm. Marcellino lib. xxii. cap. 40. Stephano: Ἑρμούπολις, Αἰγύπτου πόλις..... ὁ πολίτης Ἑρμοπολίτης.

(3) Plinio lib. v. ſect. xxix. *Eucarpeni* in Phrygiâ. Stephano: Εὐκαρπία, δῆμος τῆς μικρᾶς Φρυγίας..... τὸ ἐθνικὸν, Εὐκαρπεύς. Ptolemæus lib. v. cap. 2. inter Phrygiæ Majoris civitates eam locat. Memoratur & Straboni lib. xii. Hierocles Grammaticus in Synecdemo eam Phrygiæ Salutari adſcribit. Cæterum facetam ejus appellationis rationem affert Stephanus, qui ſic eam nuncupatam ex Metrophane docet, ob vitis præſtantiam, quæ uvam tantam producit, ut racemus plauſtro impoſitus id medium frangat.

(4) Plinius lib. vi. ſect. iii. *Sub monte Argæo Mazaca, quæ nunc Cæſarea nominatur.* Stephano: Καισάρεια, μητρόπολις τῆς Καππαδοκίας, ἡ πρὶν Εὐσέβεια καὶ Μάζακα; ſic ille ex Strabone, qui hujus lib. xii. meminit. A Caïo Julio Cæſare ſic nuncupatam affirmant Juſtinianus Novellâ xxx. de Cappadocia, & Conſtantinus Porphyrogenitus de Them. lib. I. Them. ii. qui ſubjungit, olim eam Mazacam dictam à Muſoch primo Cappadocum auctore. A Claudio Cæſare nomen accepiſſe dicitur Sozomeno lib. v. cap. iv. & in Hiſtoriâ Tripart. lib. vi. cap. iv. Eadem habet & Nicephorus Calliſti. Sed his veriùs Suidas, docens ſic eam à Tiberio Cæſare appellatam, poſtquam Archelao illam ademiſſet; huic & Hieronymus adſtipulatur. Tandem ab Hadriano Metropoleos dignitate in novâ Provinciarum Conſtitutione ab illo factâ, videtur donata.

(5) Hunc nummum ac ſequentes ad Neapolim Samariæ pertinere mons Garizim cum templo in ipſius vertice ſignatus ſatis confirmat; hæc autem urbs in nummis modò Samariæ, modò Syriæ Palæſtinæ appellatur, cum prius Sichen, & Mabortha ut ſcribit Joſephus, vel Mamortha ut Plinius, diceretur. Neapolim dictam, quod prope veteris urbis ruinas à fundamentis constructa fuerit, & Flaviam cognominatam ob beneficium aliquod à Flaviâ gente, nempe Veſpaſiano & Tito, plurimis argumentis probavit Em. Noriſius, anno V. C. 823. unde Æram dinumeraſſe putat. Colonia autem facta eſt Romana ſub

in vertice: infrà aquila à fronte alis expansis. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥ ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟΣ ΣΕΒ. Caput Treb. Galli radiatum.

ΦΛ ΝΕΑΣΠΟΛΕΩΣ. (1) Mons Garizim in cujus summitate templum cum peristylio à dextris sinistrorsum, & aquila infrà à fronte alis expansis. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟΣ ΣΕΒ. Caput Treb. Galli radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΦΛ ΝΕΑΣΠΟΛΕΩΣ. Typus ut suprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Treb. Galli ut suprà, dextrorsum.

ΦΛ ΝΕΑΣΠΟΛΕΩΣ. (2) Figura muliebris stolata sinistrorsum conversa stans, dextram capiti admovet, sinistrâ baculum tenet; ex adverso Victoria; in vertice mons Garizim. *Vaillant.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. *Nicaensium.* Cybele sedens inter duos leones, dextrâ spicas. *Vaillant.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. Imperator paludatus eques decurrens, dextrâ hastam. *Vaillant.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. Mulier stolata stans, dextrâ pateram, sinistrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒ ΓΑΛΛΟΣ ΑΥΓ. *Imp. Cæsar Cai. Vibius Gallus Augustus.* Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. (3) *Nicæensium Byzantiorum Concordia.* Duo Phari arâ ignitâ intermediâ. *Regius. Vaillant.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. (4) Duæ Pelamides. *Vaillant.*

Γ ΟΥΕΙΒΙΟΣ ΤΡΕΒΩΝΙΑΝΟΣ ΓΑΛΛΟΣ. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. (5) *Prusaënsium.* Mulier sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ demissâ bacillum tenet, sinistrâ capiti admotâ. *Regius. Vaillant.*

Philippo Imperatore; non verò sub Elagabalo, ut quidam vir eruditus existimavit. Nummus cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

(1) Templum in vertice montis Garizim Jovi Græcanico dicatum, tempore Antiochi Dei Epiphanis, ob Samaritarum ad eum legationem prodit Josephus Antiq. lib. XII. cap. 7.

(2) Hunc nummum profert Vaillantius ex cimelio Fucaltiano, sed hodie in eo non reperitur, licet diu à me quæsitus sit.

(3) Nicæa urbs Bithyniæ æmula Metropoleos Nicomediæ, concordiâ juncta erat cum Byzantio Thraciæ urbe; à quâ quidem hosce nummos cusos fuisse arguunt duo Phari, seu duæ lampades, quas Byzantii in nummis exhibent in Dianæ Luciferæ memoriam, quæ eas in obsidione urbis à Philippo Macedonum Rege obtulit, ut tradunt Eustathius ad Dionysii v. 140. & Stephanus verbo Βόσπορος. unde Lampadiferæ Dianæ simulacrum fecere Byzantii, teste Hesychio Milesio. Ara verò intermedia sacrum forsan in ejus honorem factum indicat, ad quod admissi videntur Nicæenses tanquam fœderati, ideo honoris gratia primi nominantur, & Nicæa nullum in nummo symbolum exhibet.

(4) Pelamides in Byzantiorum nummis effictæ passim habentur, quod in cornu Byzantio harum immensa multitudo habeatur, ex quarum captura ingens Byzantiis proventus oboritur. Vide Strabonem, aliosque Scriptores, qui de horum piscium abundantiâ in cornu Byzantio loquuntur.

(5) Duæ fuerunt hujus nominis Bithyniæ urbes; utrasque celebrare videtur Strabo lib. XII. altera erat ad Hypium amnem, altera ad Olympum montem, teste Ptolemæo lib. V. cap. I. cui etiam nummi adstipulantur. Prior Stephano dicitur Prusias, adis, & ejus gentile Prusieus; posterior Prusa, ejus gentile Prusaëus. Prior ante vocabatur *Cius*, ut scribit idem Stephanus, postea eversa & à Prusia Zelæ filio instaurata, ab illo nomen accepit, utrumque testatur Strabo paulò superius citato libro; secunda autem à Prusa condita, qui bellum contra Crœsum gessit, ut ait Strabo; Stephanus verò à Prusia inquit ædificatam, qui cum Cyro bellum gessit. Vide Notas Lucæ Holstenii ad Stephanum. Aliter de hujus urbis conditore sentit Plinius lib. V. sect. XLIII. qui eam ab Hannibale sub Olympo monte conditam scribit.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟΣ ΕΥ ΣΕΒ. *Imperator Cæsar Caius Vibius Trebonianus Gallus Pius Augustus.* Caput Treb. Galli laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. Α. *An.* 1. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextram expansam attollit, cornucopiæ verò geminum gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. (1) *An.* 3. Typus ut suprà. *Fouc.*

Α Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟΣ ΕΥ ΣΕΒ. Caput Treb. Galli ut suprà.

L. Γ. Typus ut suprà. *Regius.*

Α Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕ ΓΑΛΛΟΣ ΕΥ ΣΕΒ. Caput Treb. Galli ut suprà.

(1) Tertium Tribunitiæ Potestatis, sive Imperii annum à Treb. Gallo inchoatum non fuisse variis in locis monuimus.

L. Γ. Caput Jovis Ammonii cum modio: in areâ ſerpens baculo circumvolutus. *RE.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟϹ ΕΥ ϹΕΒ. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

L. Γ. Serapis vultu dextrorſum converſo ſtans, dextram attollit, haſtam verò tenet ſiniſtrâ. *Fouc.*

Α Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΓΑΛΛΟϹ ΕΥ ϹΕΒ. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

L. Γ. Typus ut ſuprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. Aquila alis expanſis à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet roſtro; à ſiniſtris palmæ ramus tranſverſus. *Fouc. Regius.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

AEQVITAS AVG. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Bau.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

APOLL SALVTARI. Apollo nudus ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ demiſsâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ lyram ſaxis innixam. *Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVGG. Figura muliebris ſtans, caduceo oblongo innititur dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fontaine.*

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

FELICITAS PVBL. Typus ut ſuprà. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNO MARTIALIS. Figura muliebris ſedens, dextrâ ſpicas tenet, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Cham. Frad.*

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pileum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ ſtella. *Fouc. Fontaine.*

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

ROMAE AETERNAE AVG. (1) Roma galeata & ſtolata, inſidens ſpoliis à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum adverſum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria dextrorſum gradiens, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Bau.*

(1) Licet omnes nummi hujus Auguſti ex ære puro tertii moduli rari ſint, tamen hic inter rariores recenſendus eſt. Habes cum eadem epigraphe nummum argenteum ejuſdem Imperatoris, & alterum Hoſtiliani, ubi vide quæ adnotavimus.

NUMISMATA Æ. III.
in Coloniis cuſa.

Epigraphe exeſa. Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

COL P FAV CAES METROP. (1) *Colonia Prima Flavia Auguſta Cæſarea Metropolis.* Caput muliebre turritum dextrorſum. *Fouc.*

IMP C TREBON GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut ſuprà.

C I C A A P. (2) *Colonia Julia Carthago Antiqua Auguſta Pia.* Triremis à dextris ſiniſtrorſum, in quâ remiges quatuor ſtantes: in imâ parte DD. *Decreto Decurionum. Fouc.*

IMP C C VIB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli radiatum.

C I C A A P. Typus ut ſuprà: in imâ parte DD. *Vaillant.*

IMP VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli laureatum, ad humeros cum paludamento.

(1) Nummus hic Treboniani Galli à Cæſarienſibus cuſus non extat apud Vaillantium.

(2) Sunt qui hunc nummum ad Calagurim referant, alii ad Cæſarauguſtam; verum mihi magis arridet Vaillantii opinio, qui hunc nummum ad Carthaginem Africæ ſpectare ait; quæ ideo in his nummis appellatur Antiqua, ut ſe à novâ Hiſpanicâ Carthagine diſtingueret. Dicitur autem Julia tanquam à Julio Cæſare Colonia facta eſſet. Navis, inquit laudatus Vaillantius, in hoc nummo expreſſa cum quatuor remigibus, ad annonam P. Romano à Gallo conciliatam ſpectat; ille enim frumentum ab Africæ urbibus acceſſivit, unde memor Senatus ei nummos cum epigraphe ANNONA AVGG. percuſſit, ut videre eſt in nummis Aureis, & Argenteis.

COL AIE TROA. (1) *Colonia Alexandrensis Troas.* Aquila à fronte alis expansis capiti tauri insistens. *Regius.*

IMP C VIB TREB GALLVS AVG. Caput Treb. Galli ut suprà.

COL AVG TROA. *Colonia Augusta Troas.* Typus ut suprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL AVG TROA. (2) Apollo nudus Grypho insidens à dextris sinistrorsum, dextrâ capiti admotâ, sinistrâ lyram tenet. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL AVG TROAS. Equus pascens, quem observat figura dextrâ baculum ad humerum dextrum tenens. *RE.*

(1) Troas Phrygiæ Minoris urbs, de quâ superius locuti sumus, Alexandriæ appellationem nacta est, vel ab Alexandro Magno, à quo ex Trojæ ruderibus extructa est, Strabone & Q. Curtio adstipulantibus, vel ab Alexandro Severo, cui plurimos nummos Troadenses cuderunt ob confirmata fortassis ipsorum privilegia, vel ob acceptum ab eo aliquod aliud beneficium. Aquilæ autem caput bovis unguibus gerentis typus, inquit Vaillantius, in Troadensis Coloniæ nummis frequenter signatus, ad veterem aliquam urbis historiam spectare videtur; Patinus verò capita boum cum anteriore illorum parte templis appendi solita refert. Vide quæ Vaillantius de simili nummo Antonini Pii habet tom. 1. pag. 249. & tomo 2. de Philippi nummo ejusdem typi pag. 250. Nummos cum hoc typo Treb. Galli obvios esse inquit Vaillantius, sed fallitur.

(2) Apollo in hoc nummo exhibetur, tanquam Deus urbis tutelaris; ille enim ejus muros cum Neptuno condiderat, ut tradit Coluthus de raptu Helenæ vers. 272. Grypho insidet, quod hoc animal ei dicatum sit, teste Philostrato lib. 3. cap. 14. & Fulgentio Myth. libro.

NUMISMATA GRÆCA Æ. III.

I..........
ΙΕΡΑϹ ΝΕΙΚΟΠΟΛΕΩϹ. *Sacræ Nicopoleos.* Mulier turrita stans, dextrâ hastam, sinistrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

....

ΠΕΡΓΗ. (1) *Perge.* Caput muliebre velatum & turritum. *Vaillant.*

Γ ΒΙ ΤΕΡΒΟ ΓΑΛΛΟϹ ΑΥ. *Caius Vibius Trebonianus Gallus Augustus.* Caput Treb. Galli radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΟ.......ΔΙϹ ΝΕΩΚΟ. (2) *Nicomediensium bis Neocororum.* Apollo stans, dextrâ plectrum, sinistrâ lyram tripodi impositam, cui serpens circumvolutus: à sinistris in areâ Γ. *Regius.*

Capita Treb. Galli & Volusiani laureata ac paludata ad humeros.

.....ΟΠΟΝΕ ΚΑΡΡ ΚΑ.....(3) Luna bicornis cum stellâ. *Regius.*

(1) De Perge antiquissimâ Pamphyliæ urbe & fano Dianæ, quod in eo erat, pluribus infrà loquemur.

(2) Nummus hic à Vaillantio malè lectus, ac pessimè descriptus.

(3) Literæ quæ supersunt ita exesæ ac detritæ sunt, ut vix legi possint, & ideo parum fidendum lectioni.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

ADVENTVS AVG S C. Figura equestris dextram elevans.

Eadem epigraphe.

ADVENTVS AVG S C. Duo Impp. equites præeunte Victoriâ, subsequentibus duobus militibus cum signo militari.

IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG.

ADVENTVS AVG S C. Imperator eques, dextrâ elatâ, sinistrâ jaculum.

IMP GALLVS AVG. IMP VOLVSIANVS AVG. Capita Galli & Volusiani se respicientia.

ADVENTVS AVGG. Duo Impp. equites, dextris hastas tenentes.

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.

ADVENTVS AVGG. Duo Impp. equites præeunte milite cum labaro, & Victoriâ alatâ, dextrâ lauream, sinistrâ palmam, subsequentibus tribus militibus, duobus cum signis, & alio cum scuto.

Eadem epigraphe.

AEQVITAS AVGG S C. Figura stans, dextrâ bilancem, sinistrâ cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

AETERNITAS AVGG S C. Figura stans, dextrâ globum cum phœnice, sinistrâ vestem elevans.

IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.

APOLL SALVTARI S C. Apollo stans, dextrâ ramum, sinistrâ citharam tenens.

Eadem epigraphe.

APOLLO SALVTARI S C. Apollo nudus, dextrâ ramum, sinistrâ lyram humi tenens.

Eadem epigraphe.
CONCORDIA AVGG S C. Concordia ſtans cum duplici cornucopiæ.
IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.
FELICITAS PVBLICA S C. Figura ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.
....
IOVI VICTORI S C. Jupiter nudus, dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ haſtam.
IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.
IVNO MARTIALIS. Templum quatuor columnarum in conum deſinens, cum idolo ſedente in medio.
Eadem epigraphe.
IVNO MARTIALIS S C. Figura ſedens in medio templi.
Eadem epigraphe.
IVNONI MARTIALI S C. Typus ut ſuprà.
IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG.
IVNONI MARTIALI S C. Figura ſedens in medio templi cum pavone & haſtâ.
IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.
LIBERALITAS AVGG S C. Figura ſtans, dextrâ teſſeram frumentariam, ſiniſtrâ cornucopiæ.
IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.
LIBERALITAS AVGG S C. Typus ut ſuprà.
Eadem epigraphe.
LIBERTAS AVGG S C. Libertatis typus.
IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.
LIBERTAS AVGG S C. Typus ut ſuprà.
IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.
PAX AVGG S C. Figura ſtans, dextram cum ramo attollens, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.
Eadem epigraphe.
PIETAS AVGG S C. Figura ſtans, elatis manibus.
IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.
PIETAS AVGG S C. Figura ſtolata ſtans ad aram, utramque manum attollens.
IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.
P M.....COS II P P S C. Imperator togatus ad aram ſacrificans.
Eadem epigraphe.
P M.....COS II P P S C. Templum ſex columnarum, in cujus medio Jupiter, ante quem ara, cum ſeptem figuris ſacrificantibus, cum tibicine & victimâ.
IMP C C VIB TREB GALLVS P F AVG.
P M TR P III COS II PP SC. Figura ſtolata ſtans, dextrâ ramum.
IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.
P M TR P IIII COS II PP SC. Imperator Gabinio habitu ſacrificans ad aram, dextrâ pateram, ſiniſtrâ ſceptrum.
Eadem epigraphe.
ROMAE AETERNAE SC. Roma galeata ſedens, dextrâ globum cum phœnice, ſiniſtrâ haſtam.
Eadem epigraphe.
ROMAE AETERNAE SC. Roma ſedens, dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ haſtam.
IMP CAESAR TREBONIANVS GALLVS AVG. Caput Treboniani laureatum, cum buſto thoracato, dextrâ virgam tenens.
SAECVLI FELICITAS. Quatuor pueruli, quatuor anni tempora deſignantes.
IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.
SALVS AVGG SC. Figura ſtans, dextrâ pateram imponens aræ, ex quâ anguis erumpit, lævâ haſtam.
Eadem epigraphe.
SALVS AVGG SC. Figura ſtans, ſiniſtrâ pateram porrigens ſerpenti, quem dextrâ tenet.
IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.
SALVS AVGG SC. Dea dextrâ anguem, lævâ pateram.
Eadem epigraphe.
SALVS AVGG SC. Dea Salus, dextrâ ſerpentem, ſiniſtrâ pateram.
Eadem epigraphe.
SALVS AVGG SC. Dea Salus ante aram ex quâ erumpit ſerpens, dextrâ pateram eidem porrigens.
Eadem epigraphe.
SALVS AVGVST SC. Figura ſtans cum paterâ & ſerpente.
IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.
SECVRITAS AVGG SC. Figura ſtans, ſiniſtro cubitu columnæ nixa, dextram capiti admovens.
IMP CAES C VIB TREB GALLVS AVG.
VICTORIA AVGG SC. Victoria ſtans, dextrâ corollam.
IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.
VIRTVS AVG SC. Figura militaris galeata ſtans, dextrâ ſcutum tenens, ſiniſtrâ haſtam.
Eadem epigraphe.
VOTIS DECENNALIBVS SC. In laureâ.

Nummi in Coloniis cusi.

. . . .

AEL MVNICIP COEL. Lupa cum gemellis.

IMP C VIB TREB GALLO AVG.

COL ΔAMAS METPO. Circum lauream, in quâ CEBACMIA.

Eadem epigraphe.

COL ΔAMAC METRO. Infans sub cervâ.

Eadem epigraphe.

COL ΔAMA MET. Duæ aquilæ sub vexillo.

Eadem epigraphe.

KOL DAMA METRO.

Eadem epigraphe.

COL A A HAMET. Duæ aquilæ stantes, in quarum medio vexillum quadratum.

IMP CAES C VIBIVS TREBONIANVS GALLVS AVG.

ARNASI. Figura nuda instans monti, dextrâ serpentem erigit.

. . . .

COL AVG TRO. Gryphus.

. . . .

. . . . . TYRO METRO. Bos, concha, vexillum in quo LEG III GAL.

IMP CAE C VIB TREB GALLVS AVG.

P M S COL VIM AN XII. Figura muliebris stans inter leonem & bovem..

Eadem epigraphe.

P M S COL VIM AN XIII. Typus ut suprà.

C VIBIO TREBON GALLO AVG.

P M S COL VIM. . . . . . Typus ut suprà.

G. CORNELIA SUPERA.

GNÆA CORNELIA SUPERA Treboniani Galli conjux fuit, ut nummorum scalptura suadet, licet ob eandem rationem Tristanus ac post eum Vaillantius Valeriano Juniori illam in matrimonium collocare maluerint. Utramvis sententiam sequaris per Scriptores perinde licet, apud quos altum est de fœminâ Principe silentium.

NUMISMATA ARGENTEA.

G CORN SVPERA AVG. Caput in medio crescentis lunæ.

IVNO REGINA. (1) Figura muliebris stolata stans, dextrâ pateram, sinistrâ hastam; pro pedibus pavo. *Vaillant.*

G CORNEL SVPERA AVG. Caput Corneliæ Superæ cum stolâ ad pectus, & lunâ bicorni ad humeros.

VESTA. (2) Figura muliebris velata stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet pateram, sinistrâ hastam transversam. *RE. De C.*

G COR SVPERA AVG. Caput Corn. Superæ ut suprà.

VESTA. Figura muliebris velata stans, dextrâ quiddam ignotum, sinistrâ hastam transversam tenet. *RDR.*

G CORN SVPERA AVG. Caput Corn. Superæ ut suprà.

VESTA. (3) Figura muliebris capite velato sedens, dextrâ palladium, sinistrâ hastam transversam. *Vaillant.*

(1) Nummi hujus Augustæ rarissimi sunt. Hunc autem nummum Vaillantius ex Tristano profert; & nemo quidem ante eum Corneliæ Superæ nummum vulgavit. Cæterum cum eâdem epigraphe, & eodem typo habetur nummus Etruscillæ.

(2) Nummum similem ejusdem Augustæ, sed sine velo, profert Vaillantius.

(3) Vestam in Augustarum nummis ad indicandam earum pudicitiam cælatam aiunt; sed hoc quidem falsum esse ostendunt nummi varii Imperatorum cusi cum eâdem epigraphe, & eodem typo. Vide nummos Caii, Claudii Neronis, Galbæ, Vespasiani, Titi, Domitiani, &c. Palladium autem Vesta pro symbolo gerit, quod in intimo templi ejus penetrali asservaretur.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

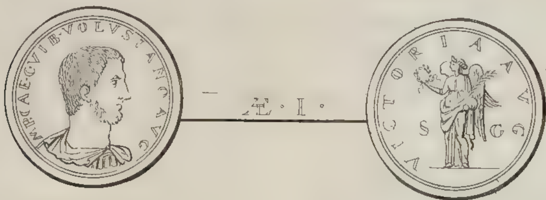
ΓN KOP COYΠEPHN CEB. *Gnaam Corneliam Superam Augustam.* Caput Corneliæ Superæ, ad humeros cum stolâ.

APX TO B ΦIΛOICIMA IOYΛIEΩN. (1) *Archonte iterum Philæsima Juliensium.* Pallas capite galeato sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ gestat pateram, sinistrâ hastæ innixa: pro pedibus noctua. *Vaillant.*

(1) Julienses populi Phrygiæ. Vide nummum æreum secundi moduli. Nummum autem hunc singularem profert Vaillantius ex cimelio D. Laxton Angli; sed aiunt hunc nummum hodie ibi non extare.

VOLUSIANUS.

Caius Vibius Volusianus Treboniani Galli & Corneliæ Superæ filius, à patre Cæsar appellatus menſe Decembri anni Chriſti 251. deinde anno ſequenti poſt Hoſtiliani mortem Auguſti dignitate ornatur, princeps ſegnis ac patri ſimilis; cum nihil clarum ab iis geſtum, ſed ſolâ peſtilentiâ, & morbis atque ægritudinibus notum eorum principatum ſcribat Eutropius; ab eâ tantum re utrique Auguſto favor quæſitus, quòd anxiè ſtudioséque tenuiſſimi cujuſque exequias tempore peſtis curarent. Contrà Æmilianum, qui ex Duce ordinum Pannonicorum Imperator ab exercitu ob partam contrà Barbaros victoriam electus erat, unà cum patre profectus, apud Interamnam à ſuis interficitur circà menſem Maium anni 253. cum menſes ſex ſuprà annum unum imperaſſet, ut in Gallo monuimus.

P. S. f. f.

NUMISMATA AUREA.

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG.

AEQVITAS AVGG. Æquitatis ftantis typus. *MB.*

IMP CAE VOLVSIANO AVG. Caput Volufiani laureatum, ad pectus cum paludamento.

AETERNITAS AVGG. Figura muliebris paludata ac ftolata ftans, dextrâ geftat globum cui phœnix infiftit, finiftrâ ftolam colligit. *M.*

IMP C C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volufiani ut fuprà.

AETERNITAS AVGG. Typus ut fuprà. *Laifné.*

IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volufiani ut fuprà.

APOLL SALVTARI. (1) Apollo lauro coronatus ac nudus ftans, dextrâ tenet lauri ramum, finiftrâ lyram. *RE.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volufiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. Figura muliebris ftans, ad dextram fpectans, dextrâ tenet pateram, finiftrâ duplex cornucopiæ. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVGG. Mulier fedens dextrorfum converfa, dextrâ geftat pateram, finiftrâ geminum cornucopiæ. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Volufiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

IVNONI MARTIALI. Juno fedens in templo rotundo tetraftylo, dextrâ tenet fpicas, finiftrâ elatâ: ad pedes à finiftris pavo. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe.

LIBERTAS AVGG. Figura ftans columnæ nixa, finiftrâ haftam per tranfverfum, dextrâ pileum tenet. *MB.*

Eadem epigraphe.

PAX AVGG. Pacis ftantis typus. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Volufiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. Figura muliebris paludata ac ftolata ftans manibus expanfis: à finiftris in areâ ftella. *Regius.*

Eadem epigraphe.

SALVS AVGG. Salutis typus. *MB.*

(1) Hujus Imperatoris nummi aurei cum multiplici typo & epigraphe reperiuntur, fed omnes rari funt; hic verò rariffimus. Quo autem tempore nummi cum typo & epigraphe Apollinis cudi cœperint, diximus fuprà in nummis Treboniani Galli.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Volufiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator eques à finiftris dextrorfum, dextrâ elatâ, finiftrâ haftam tranfverfam tenet. *Fontaine.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG.

ADVENTVS AVGG. Figura equeftris dextram elevans, finiftrâ haftam. *MB.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volufiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

AEQVITAS AVGG. Figura muliebris ftolata ftans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geftat finiftrâ. *Fouc. Regius. RE. Cham. Le Roy. Fontaine.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Volufiani ut fuprà.

AEQVITAS AVGG. Typus ut fuprà. *Farnefianus.*

....

APOLLINI PROPVGN. (2) Apollo ftans, dextrâ arcum. *MB.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volufiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

APOLL SALVTARI. (3) Apollo ftans, dextrâ demiffâ ramufculum tenet, finiftrâ lyram faxis innixam. *Cham.*

IMP C VIB VOLVSIANO AVG.

CONCORDIA AVGG. Figura ftans cum paterâ, & duo cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

CONCORDIA AVGG. Figura fedens, dextrâ pateram, finiftrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP C C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volufiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, pateram

(1) Hic nummus inter rariores recenfendus eft.

(2) Nummum hunc fingularem ob epigraphen, quæ tum primum reperitur in nummis Imperatorum, exhibuit Mediobarbus ex cimelio P. Minii.

(3) Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò duplex gestat sinistrâ. *Fontaine.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani ut suprà.

CONCORDIA AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. RE. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typò.

CONCORDIA AVGG. Figura muliebris stolata, sedens à sinistris dextrorsum, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geminum gestat sinistrâ: à sinistris in areâ stella. *Fouc. Regius. DC. MMA. Cham. Fontaine.*

DIVO VOLVSIANO.

CONSECRATIO. (1) Ara. *MB.*

IMP C C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Volusiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

FELICITAS PVBL. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. MMA. Cham. Fontaine.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG.

FELICITAS PVBL. Figura stans, dextrâ caduceum, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

FELICITAS PVBLICA. Typus ut suprà. *MB.*

IMP C C VIB VOLVSI. PIVS AVG. (sic) Caput Volusiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

FIDES ITAS PVBL. (sic) Typus ut suprà. *RDR.*

IMP C C VIB VOLVSIANVS AVG.

IMP GALLO VOLVSIANO AVG. (2) *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Volusiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

IVNO MARTIALIS. Figura muliebris stolata sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet spicas, sinistrâ hastam transversam. *Cham.*

Eadem epigraphe.

IVNONI MARTIALI. Templum in cujus medio figura sedens. *MB.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

IVNONI MARTIALI. Templum rotundum distylum, in quo Junonis stantis signum. *Fouc. Regius. Cham. MMA.*

Alius cum stellâ à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fontaine.*

IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani ut suprà.

IVNONI MARTIALI. Juno sedens à fronte in templo rotundo distylo. *Brandenburg.*

IMP.CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani ut suprà.

IVNONI MARTIALI. Figura muliebris stolata ac velata cum tutulo, sedens à sinistris dextrorsum, spicas demissas tenet dextrâ, globum verò sustinet sinistrâ. *Fouc. Regius. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERALITAS AVGG. (3) Figura muliebris stans, dextrâ tenet tesseram, sinistrâ cornucopiæ. *Regius. DC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris stans, sinistro cubito columnæ innixo, dextrâ tenet pileum, sinistrâ hastam transversam. *Cham.*

. . . .

MARTI PACIFERO. Mars galeatus, dextrâ ramum, sinistrâ hastam. *MB.*

IMP C C VA F GAL VEND VOLVSIANO AVG. id est, *Imperatori Cæsari Caio Vandalico Finnico Galindico Vendenico Volusiano Aug.* Caput Volusiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

MARTI PACIFERO. (4) Mars galeatus gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet ramusculum, sinistrâ hastam. *Regius.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani ut suprà.

PAX AETERNA. (5) Figura muliebris

(1) A quonam Volusianus inter divos relatus fuerit, ignoratur; præsertim cum ipse unâ cum patre Gallo apud Interamnam à suis necatus dicatur: sed cum nullum alium hujus Imperatoris nummum similem repererim, præter hunc quem ex Occone protulit Mediobarbus, non abs re suspicari licet, hunc nummum perperam ab Occone lectum, & pro *Volusiano*, legendum *Valeriano*, cujus nummi cum hac epigraphe & typo passim occurrunt, ut suo loco videre est.

(2) Nummus à Mediobarbo post Occonem exhibitus singularis.

(3) Nummus hic ac sequens inter rariores recensendi.

(4) Ut Commodus Augustus ob Sarmatas à Mareo Aurelio devictos dictus est *Sarmaticus*, sic Volusianus omnia Sarmatiæ populorum tanquam à Gallo patre devictorum cognomina gestat. Ptolemæus lib. III. cap. 7. inter eas gentes numerat Carpos, Phinnos, Galindas & Vendenos. Decius autem adversus hos Barbaros profectus, Gallum ad Danubii ripæ custodiam reliquit, ut tradit Zosimus; Decio ab ipsis interfecto pacem Gallus à Barbaris non absque Romani nominis dedecore annuo tributo emit. Typum Martis Paciferi & epigraphen nummus hac de re præfert, qui inter hujus Imperatoris rarissimos recensendus est.

(5) Nummus etiam hic inter rarissimos recensendus est. Habetur nummus similis in Treb. Gallo, ubi vide quæ adnotavimus.

ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà. *Regius. MDM. Fontaine.*

Alius cum ſtellâ à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGVS. (1) Typus ut ſuprà, abſque ſtellâ in areâ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, manibus expanſis. *Regius. Cham.*

IMP C C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Voluſiani ut ſuprà.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ ſtella. *Fouc.*

Eadem epigraphe.

PIETAS AVGG. Figura muliebris typo quo ſuprà, ſtans coram arâ. *MB.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. Figura muliebris typo quo ſuprà, ad aram ſuprà quam ignis accenſus. *Fouc. Regius. MMA. Cham. Fontaine. Brandenburg. MB.*

IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG.

PONTIF COS PRINC IVVENT. (2) *MB.*

IMP CAE C VIBIO VOLVSIANO AVG.

P M TR P II PP COS II. Figura ſacrificans. *MB.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

P M TR P IIII COS II. (3) Figura virilis togata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, ſcipionem verò ſiniſtrâ demiſsâ. *Fouc. Regius. RE. DC. MMA. Cham. Le Roy. Fontaine. Brandenburg. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P IIII COS II. Figura virilis togata & velata, ſtans ad tripodem ſuprà quem ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, ſcipionem verò ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. RE. Cham. Le Roy. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe.

P M TR P IIII COS II. Figura ſtans, dextrâ florem, ſiniſtrâ veſtem levans. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Voluſiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (4) Figura militaris capite nudo ſtans, dextrâ demiſsâ tenet bacillum, ſiniſtrâ haſtæ innititur. *Cham. Fontaine.*

VIBIO VOLVSIANO CAES. Caput Voluſiani ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut ſuprà. *Pon.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENTIA AVGG. (5) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ demiſsâ tenet ramuſculum, ſiniſtro cubito ſellæ innixo. *Cham.*

IMP C VA F GAL VEND VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani ut ſuprà.

PVDICITIA AVG. (6) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, velo faciem operit dextrâ, haſtam verò tenet ſiniſtrâ. *Regius.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani ut ſuprà.

ROMAE AETERNAE. (7) Figura muliebris galeata ſcuto inſidens à ſiniſtris trorſum, dextrâ tenet Victoriolam, ſiniſtrâ haſtæ innititur. *Cham. MB.*

IMP C VIB GALLVS N D VOLVSIANVS AVG.

SAECVLVM NOVVM. Templum. *MB.*

IMP C C VIB VOLVSIANVS AVG.

SAECVLVM NOVVM. Templum ſex columnarum, idolo medio. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Voluſiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

SAECVLVM NOVVM. Templi facies ſex columnis ſuffulta, ad cujus veſtibulum Roma ſedens à fronte, Victoriæ ſignum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fontaine.*

IMP C VA F GAL VEND VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani ut ſuprà.

(1) Nummi cum hac epigraphe hujus Auguſti cum rarioribus adnumerandi.

(2) Nummum hunc ſingularem protulit Mediobarbus ex Occone. Vide Inſcriptionem, quam in nummis Treboniani Galli primi moduli proferimus; quæ quidem ad explicandum hunc, ac ſequentem nummum non parùm conducit.

(3) Nummum Treb. Galli ex ære primi moduli cum eâdem epigraphe exhibuimus, ubi videſis animadverſionem noſtram.

(4) Nummus hic ac ſequens cum rarioribus adnumerandi.

(5) Nummus cum hac epigraphe in Voluſiano ſingularis eſt.

(6) Nummus hic ſingularis eſt ob epigraphen ac typum, ut diximus ſuprà ad Trajani Decii nummum argenteum ejuſdem epigraphes ac typi; hujus autem nummi auget pretium capitis inſcriptio, de quâ paulò ſuperiùs locuti ſumus.

(7) Nummus etiam hic inter rariores recenſendus.

SAECVLVM NOVVM. (1) Typus ut suprà. *Fouc. Cham.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani ut suprà.

SALVS AVGG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ tenet serpentem, sinistrâ pateram ex quâ eum pascit. *Fouc. Regius. RE. Cham. MMA. Fontaine. MB.*

IMP C VOLVSIANVS AVG. Caput Volusiani ut suprà.

SALVS AVGG. Typus ut suprà. *DC. Quinarius.*

C VIBIO VOLVSIANO CAES. Caput Volusiani ut suprà.

SECVRITAS AVGG. (2) Figura muliebris stans, sinistro cubito columnæ innixo, dextrâ capiti admotâ. *Le Roy.*

IMP C VA F CAL VEND VOLVLIANO III.

VBERTAS AVG. (3) Figura stans, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

VICTORIA AVG. Victoria gradiens, dextrâ sertum, sinistrâ palmam. *MB.*

IMP C VA F GAL VEN VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata & succincta, gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Fouc. MB.*

VII IMP C VA F GAL VEND VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani ut suprà.

VICTORIA AVG. (4) Victoria sinistrorsum conversa, pede dextro globo insistens, dextrâ tenet coronam, sinistrâ palmam. *Regius.*

IMP C C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Volusiani ut suprà.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata, sinistrorsum conversa, hastæ ferratæ inversæ adnititur dextrâ, clypeum verò humi positum tenet sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. B. Fontaine. MB.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani ut suprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. RE. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. Figura militaris ut suprà, dextrâ clypeo humi posito innixa, sinistrâ tenet hastam. *Regius. Cham. B.*

Alius cum stellâ à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVGG. Figura dextrâ ramum elevans, sinistrâ hastile, cum stellâ. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVTI AVGG. (5) Figura militaris stans, dextrâ scutum, sinistrâ hastam. *MB.*

C VIBIO VOLVSIANO CAES.

VOTIS TRIBVS. (6) in laureâ. *MB.*

. . . .

VOTIS DECENNALIBVS. (7) in laureâ. *MB.*

(1) Nummus cum hac epigraphe & typo inter rariores reponendus; hujus etiam auget pretium capitis inscriptio. Typus hujus nummi est templum Urbis Romæ, in cujus medio ipsa sedet, dextrâ Victoriolam tenens, sinistrâ hastæ innixa, ut solet passim repræsentari. Templum autem illud erat in quartâ Urbis regione juxtà Viam Sacram, ut refert Victor; cujus & Spartianus meminit in Hadriano: *Colossum, inquit, stantem atque suspensum per Detrianum Architectum, de eo loco in quo nunc templum Urbis est, ingenti molimine transtulit, ita ut operi etiam elephantes* XXIIII. *adhiberet.*

(2) Nummus in hoc Augusto cum hac epigraphe & typo singularis est.

(3) Nummus etiam hic ob epigraphen & typum singularis est; hujus capitis inscriptio pretium etiam auget.

(4) Ambo nummi præcedentes ob epigraphen utriusque partis inter rariores recensendi.

(5) Nummus à Mediobarbo post Occonem productus cum rarioribus adnumerandus.

(6) Nummus ab Occone exhibitus, sed nonnullis suspectus ob insolitam epigraphen.

(7) Hunc nummum profert Vaillantius ex cimelio Sevii, ac inter raros recenset.

NUMISMATA ÆREA LATINA
maximi moduli, vulgò Medaglioni.

IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani medio pectore tenus, laureâ insigne.

ADVENTVS AVGG. Gallus & Volusianus equites præeunte Victoriâ, & subsequentibus duobus militibus cum signis militaribus. *Vaillant.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVGG. (1) Typus ut suprà. *Lamoignon.*

IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani medio pectore tenus, laureâ insigne.

MONETA AVGG. Tres Monetæ stant,

(1) Omnes nummi maximi moduli Imperatorum rari, sed hujus Augusti rarissimi.

dextrâ bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ geſtantes. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGVSTORVM. Voluſianus paludatus ſtans ſacra faciens ſuper tripodem, coronatur à milite, altero adſtante: tibicen inflat tibias, in imo tripodis Victoria. *Vaillant.*

Eadem epigraphe. Voluſianus capite laureato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus ſummitate aquila.

VIRTVS AVGVSTORVM. (1) Voluſianus ſtans ad tripodem, juxtà quem victima, libat dextrâ; Tibicen adſtans tibias inflat ex alterâ parte tripodis; ponè Imperatorem ſtat miles galeatus, dextrâ lauream Imperatori imponens, ſiniſtrâ clypeum humi poſitum tenens: in medio nummi duo ſigna militaria erecta. *De C.*

(1) Voluſianus & Gallus pater paſſim in nummis ſacrificantes repræſentantur, quo tempore peſtilentia per Romanas Provincias graſſabatur; tum etiam utrique Auguſto favor quæſitus, quòd anxiè ſtudioſéque tenuiſſimi cujuſque exequias curarent, ut tradit Aurelius Victor; Eutropius verò, nihil ab iiſdem clarum geſtum ait, ſed ſolâ peſtilentiâ, & morbis atque ægritudinibus notum eorum principatum ſcribit. Nummus hic fortaſſis haud diverſus à præcedenti, ſed ſegniter deſcriptus à Vaillantio.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP CAE C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Voluſiani laureatum, ad humeros cum paludamento,

AEQVITAS AVGG. (1) Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *Frad.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani ut ſuprà.

AEQVITAS AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Regius. Val.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANV AVG. (ſic) Caput Voluſiani ut ſuprà.

APOLLN SALVTARI. (ſic) Apollo nudus ſtans, dextrâ demiſsâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ lyram ſaxis innixam: in areâ S. C. *Frad.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani ut ſuprà.

APOLL SALVTARI. (2) Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLO SALVTARI. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVGG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ geſtat pateram, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ: in areâ S. C. *Fouc. Regius. RE. Cham. Frad. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVGG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat pateram, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ: in imâ parte S. C. *Fouc. Regius. RE. Frad. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLICA. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ elatâ tenet caduceum, columnæ verò innititur ſiniſtrâ, quâ & haſtam tranſverſam tenet: in areâ S. C. *Fouc. Regius. DC. RE. Frad. Cham. Val. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNONI MARTIALI. (3) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ ſpicas tenet, ſedi verò innititur cubito ſiniſtro: in imâ parte S. C. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNONI MARTIALI. Templum rotundum, in cujus medio ſedet figura muliebris dextrâ ſpicas tenens: in areâ S. C. *Regius. RE. DC. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNONI MARTIALI. Templum rotundum duabus columnis ſuffultum, in cujus medio ſedet figura muliebris typo quo ſuprà: in areâ S. C. *Fouc. Frad. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERALITAS AVGG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ geſtat teſſeram, ſiniſtrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *Fouc. Regius. Cham.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Voluſiani ut ſuprà.

LIBERALITAS AVGG. (4) Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Frad.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani ut ſuprà.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris ſtans, dextrâ pileum tenet, haſtæ verò

(1) Nummus hic ac ſequens inter rariores recenſendi.

(2) Nummi hi in Voluſiano cum rarioribus adnumerandi.

(3) Nummus hic ob typi raritatem inter ſingulares recenſendus; ſequentes verò cum raris à Vaillantio adnumerantur.

(4) Raros hos nummos ait Vaillantius, ſed ſequens rarior eſt.

adnititur finiſtrâ : in areâ S. C. *RE. Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, finiſtrâ haſtam inverſam : in areâ S. C. *Fouc. Regius. RE. DC. Cham. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. (1) Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, manibus elatis & expanſis: in areâ S. C. *Frad.*

Alius cum arâ ante figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Voluſiani ut ſuprà.

P M TR P IIII COS II PP. (2) Figura virilis togata ſtans, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, finiſtrâ demiſsâ ſceptrum, quâ & veſtem colligit : in areâ S. C. *Frad.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani ut ſuprà.

P M TR P IIII COS II PP. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Regius. Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura muliebris paludata capite nudo ſtans, dextrâ demiſsâ tenet ſceptrum, haſtæ verò ferratæ inverſæ adnititur finiſtrâ : in areâ S. C. *Fouc. Regius. Fontaine.*

C VIBIO VOLVSIANO CAES. Caput Voluſiani nudum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (3) Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Regius. RE. Val.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura militaris dextrâ geſtat globum, cætera ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fontaine.*

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

Sine epigraphe. (4) Sphinx à dextris finiſtrorſum : in imâ parte L. IA. *B.*
Eadem epigraphe. Caput Voluſiani nudum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Victoria ad dextram gradiens, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum finiſtrâ : in areâ S. C. *Regius.*
Eadem epigraphe. Caput Voluſiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata ſtans, dextrâ clypeo humi poſito innixa, finiſtrâ haſtæ ferratæ inverſæ : S. C. in areâ. *Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTIS DECENNALIBVS S C. (5) in coronâ. *Regius. RE. DC. Cham. Frad.*

(1) Nummi cum hac epigraphe in Voluſiano inter rariores collocandi.
(2) Vide nummum Treb. Galli ex ære primi moduli cum eadem epigraphe.
(3) Nummos in Voluſiano cum hac epigraphe inter raros recenſet Vaillantius, ſed typus ſequentis raritatem auget.
(4) Typus in hoc Imperatore omninò ſingularis, qualis in Auguſto tantùm reperitur; ſed quonam ſpectent literæ illæ numerales, ignoratur; nummum eſſe præſtantiſſimum, optimè conſervatum, & primi moduli facilè eſt cuilibet videre. Sphinx autem, quæ in eo repræſentatur, Echidnæ, Triphoniſque filia, muliebri facie, & pectore, pedibus & caudâ leonis, pennis aquilæ fuiſſe fertur : in Phyceo colle reſidens, obſcura ænigmata tranſeuntibus proponebat; qui ea ſolvere nequibant, Sphingis unguibus laniabantur; ſed cum Oedipus ænigma ſolviſſet, ſeſe tandem in mare præcipitem dedit.
(5) Nummus hic non obvius in Voluſiano, ſed duo præcedentes inter rariſſimos recenſendi.

NUMISMATA Æ. I.
in Coloniis cuſa.

IMP C C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Voluſiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL TYRO METRO. *Colonia Tyros Metropolis.* Aſtarte tutulata ſtans dextram imponit trophæo, finiſtrâ ſcipionem tenet, à finiſtris Victoriola columnæ inſiſtens ei coronam porrigit : pro pedibus à dextris Silenus, à finiſtris conchylium. *Regius. Vaillant.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METRO. (1) Dido ſtolata ſtans, dextrorſum verſa, dextrâ demiſsâ tenet ſceptrum, finiſtrâ haſtam : ante eam porta urbis, ſuprà quam figura virilis ſtructuræ incumbens; altera, pro pedibus terram ligone aperit; ſuprà in areâ conchylium. *Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Voluſiani lau-

(1) Tyrii Didonem ſibi vindicantes, illam ad antiquitatem urbis denotandam, in nummis Carthaginem condentem exhibuere. Sunt qui Carthaginem à Cadmo extructam putent, & à Didone tantum inſtauratam, adjectâ Byrsâ arce. Vide Bochartum in Geogr. Sac. part. 2. cap. 24. Nummus hic Voluſiani non extat apud Vaillantium.

reatum, ad pectus cum paludamento.

P M S COL VIM. (1) *Provinciæ Mæsiæ Superioris Colonia Viminacium.* Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ taurum tangit, ſiniſtrâ leonem: in imâ parte AN XIII. *Fouc.*

(1) Similis Voluſiani nummus recenſetur à Vaillantio inter nummos ſecundi moduli tantùm.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

.......Capita jugata Treb. Galli & Voluſiani.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. *Antiochenſium Metropoleos Coloniæ.* Templum tetraſtylum, ad cujus veſtibulum figura muliebris inſidens monticulis, vultu ſiniſtrorſum converſo, ſpicas tenet dextrâ: in parte nummi ſuperiore aries; in inferiore fluvius nudus emergens. *Frad.*

ΑΥΤΟΚ Κ ΓΑ ΦΙΝ ΓΑΛ ΟΥΕΝΔ ΟΥΟΛΟΥCCΙΑΝΟC CEB. *Imperator Cæſar Gandalicus, Finnicus, Galindicus, Vendenicus Voluſianus Auguſtus.* Caput Voluſiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. Typus ut ſuprà: in areâ S C. Δ E. *Senatuſconſulto. Tribunitiâ Poteſtate. Regius.*

ΑΥΤ Κ ΓΑ ΦΙΝ ΓΑΛ ΟΥΕΝΔ ΟΥΟΛΟΥCΙΑΝΟC CEB. Caput Voluſiani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in areâ. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Voluſiani laureatum.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ. Caput muliebre velatum & turritum, ſuprà quod aries: in areâ S C. Δ E. *Vaillant.*

Α Κ Γ ΟΥ ΟΥΟΛΟΥCCΙΑΝ. (ſic) *Imperator Cæſar Caius Vibius Voluſianus.* Caput Voluſiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΒΛΑΥΝΔΕΩΝ ΜΑ ΕΠΙ ΑΡΧ Α ΑΥ ΑΠΙΟΥ. (1) *Blaundenſium Macedonum ſub Archonte Primo Aulo Apio.* Apollo citharœdus capite radiat oſtans, ſiniſtrâ tenet lyram, dextrâ neſcio quid. *Regius. Vaillant.*

....

ΕΦΕCΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑCΙΑC. *Epheſiorum Primorum Aſiæ.* Vacca cum vitulo lac mulgente. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒ ΟΥΟΛΟΥCΙΑΝΟC. *Imp. Cæſar Caius Vibius Voluſianus.* Caput Voluſiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ ΕΠΙ CΤΡ ΑΥΡ ΑΘΗΝΑΙȣ. (2) (ſic) *Colophoniorum ſub Prætore Aurelio Athenæo.* Figura virilis ſeminuda ſedens à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ ad pectus compoſitâ, fiſtulam tenet ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ ΕΠΙ CΤΡ ΚΛ ΚΑΛΛΙCΤȣ (ſic) *Colophoniorum, ſub Prætore Claudio Calliſto.* Apollo Clarius ſeminudus ſedens à ſiniſtris dextrorſum, ramum tenet dextrâ protensâ, citharam verò ſellæ impoſitam ſiniſtrâ. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥ ΟΥΟΛΟΥCΙΑΝΟC. Caput Voluſiani ut ſuprà: infrà aquila alis expanſis.

ΠΕΡΓΑΙΩΝ. (3) *Pergenſium.* Menſa ſeu ara, ſuprà quam tria vaſa. *Vaillant.*

ΥΕΝ ΟΥΟΛΟΥCCΙΑΝΟ. *Vendenicus Voluſianus.* Caput Voluſiani ut ſuprà, ſine aquilâ.

CΑΓΑΛΑCCΕΩΝ.........(4) *Sagalaſſenſium.* Figura muliebris gradiens, dextrâ elatâ, cum leone. *Regius.*

....

ΤΑΡCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC Α Μ Κ Γ Β. *Tarſi Metropoleos, Primæ Solius Ciliciæ, Decreto Senatûs.* Bacchus ſtans nudus, dextrâ cantharum, ſiniſtrâ thyrſum: pro pedibus panthera. *Vaillant.*

(1) Stephano: Βλαῦδος, πόλις Φρυγίας, ἀπὸ Βλαύδου τοῦ τὸν τόπον εὑρόντος, ὡς Μενεκράτης. Τὸ ἐθνικὸν, Βλαυδηνός. *Blaudos, urbs Phrygiæ, ſic dicta à Blaudo, qui locum invenit, ut Menecrates. Gentile, Blaudenus.* An forè *Blandos* Antonini? Apud Leunclavium, in Notitiâ Sedium Epiſcopalium, inter Antiſtites Lydiæ pag. 90. recenſetur ὁ Βλαδέων. In Conc. Calched. epiſtolâ Synodali Lydiæ ad Leonem Papam, pag. 934. ſubſcribit Oneſiphorus Epiſcopus Blandi. Et act. VI. pag. 594. Ηλίας ἐπίσκοπος πόλεως Βλαυδου. Et act. IV. Ηλίας ἐπίσκοπος πόλεως Βλαυδου Λυδίας. Itaque ſunt qui ad hanc urbem Lydiæ ſpectare hunc nummum arbitrantur, atque in nummo abundare literam Υ: nec mirum ſi in nummo Blaudenſes, ſeu Blandenſes Macedones dicantur, nam fuere etiam in Lydiâ Macedones, teſte Plinio; quod autem literæ illæ MA, Macedonum legendæ ſint, nummus Philippi maximi moduli, qui aſſervatur in cimelio D. Abb. De Camps id confirmat, in quo ſic legitur ΕΠΙ ΑΥΡ ΓΛΥΚΩΝΟC ΝΙΓΡ ΑΡΧ Α ΒΛΑΥΝΔΕΩΝ ΜΑΚΕ.

(2) Non extat hic nummus apud Vaillantium ex ære primi moduli, ſed ſecundi tantùm.

(3) Stephano: Πέργη, πόλις Παμφυλίας· τὸ ἐθνικὸν, Περγαῖος.

(4) Nummus hic Voluſiani non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Volusiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

APOLLO SALVTARI. (1) Apollo nudus stans, dextrâ demissâ ramusculum, sinistrâ lyram humi positam tenet: in areâ S. C. *Regius. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVGG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ geminum sinistrâ: in areâ S. C. *Fouc. Regius. RE. Cham. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Caput Volusiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Volusiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. Figura muliebris stolata sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet pateram, sinistrâ duplex cornucopiæ: in areâ S. C. *Fouc. Regius. RE. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLICA. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceum tenet dextrâ, hastam transversam sinistrâ, quâ & cippo innititur: in areâ S. C. *Fouc. Regius. Frad. Le Roy. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNONI MARTIALI. Templum distylum rotundum hemisphærio tectum, in quo Junonis sedentis simulacrum: in areâ S. C. *Fouc. Regius. RE. Frad. Cham. Le Roy. SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum tenet dextrâ, hastam transversam sinistrâ: in areâ S. C. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGG. (2) Figura muliebris ut suprà, sed cornucopiæ tenens sinistrâ: in areâ S. C. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Volusiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. (3) Mulier velata stans ad aram ignitam, manibus expansis: in areâ S. C. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Volusiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Figura militaris dextrorsum conversa stans, clypeum humi positum retinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in areâ S. C. *Regius. Fauvel.*

C VIBIO VOLVSIANO CAES. Caput Volusiani nudum, ad humeros cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ. *Regius. RE. Frad.*

.... VOLVSIANVS P F AVG. Caput Volusiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ. *Brandenburg.*

(1) Nummus hic inter rariores recensendus.
(2) Nummi cum hac epigraphe inter rariores collocandi.
(3) Nummus hic ac sequentes ex hoc modulo cum rarioribus adnumerandi. Pietatem autem Augustorum prædicat hic nummus, de quâ vide quæ diximus in nummis Treboniani Galli.

NUMISMATA Æ. II.
in Coloniis cusa.

IMP C C VOLVSSIANVS (sic) P F AVG. Caput Volusiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL P F AVG CAES MET.......(1) *Colonia Prima Flavia Augusta Cæsarea Metropolis.* Leo gradiens à dextris sinistrorsum, suprà quem figura virilis nuda cum pallio ex humeris pendente, & capite radiato decumbens à dextris sinistrorsum, dextram attollit, hastam verò tenet sinistrâ. *Fouc.*

IMP C C VOLVSIANVS P F AVG. Caput Volusiani ut suprà.

COL PR F AVG CAES MET PR S PAL. *Colonia Prima Flavia Augusta Cæsarea, Metropolis Provinciæ Syriæ Palæstinæ.* Typus ut suprà. *Regius.*

IMP C C VOLVSIANVS AVG. Caput

(1) De Cæsareâ Palæstinæ Coloniâ pluribus suprà. Figura autem virilis nuda cum pallio ex humeris pendente, & capite radiato suprà leonem decumbens, Apollo seu Sol esse videtur Deus urbis Cæsareæ tutelaris, nam frequenter in ejus nummis exhibetur; incumbit verò leoni, quod teste Arato notabile & maximum inter signa fit.

Volusiani ut suprà.

COL P F CAES MET PR S PAL. Typus ut suprà. *Vaillant.*

C VIBIO FINI VOLVSSIAN. Caput Volusiani ut suprà.

AEL MVNICI COEL. (1) *Ælium Municipium Coellutanum.* Figura virilis seminuda altè succincta, vultu dextrorsum converso stans, icunculam sustinet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

IMP CAE VOLVSIANVS AVG. Caput Volusiani laureatum, ad pectus cum paludamento.

PROVINCIA DACIA AN III. Figura muliebris ornatu Dacico, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ extensâ, ramum gestat sinistrâ: ad ejus pedes à dextris, aquila alis expansis, rostro ad eam converso, à sinistris leo dextrorsum. *Fouc.*

IMP CAES C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Volusiani ut suprà.

PROVINCIA DACIA. Typus ut suprà. *RE.*

IMP GALLO VOLOSSIANO (sic) AVG. Caput Volusiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL ΔAMA MET. (2) *Colonia Damascus Metropolis.* Vexillum in quo, LEG III GAL. *Legio tertia Gallica*, inter aquilas duas alis expansis adversas. *Vaillant. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL ΔAMA METR. (3). Cypressus arbor inter equum à dextris, & taurum à sinistris. *Vaillant. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL ΔAMA METRO. (4) circà coronam querceam in quâ CEBACMIA. *Sebasmia. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL AAMAS METR. circà coronam querceam in quâ CEBACMIA. *Vaillant. Regius.*

IMP C VOLOSSIANVS (sic) P F AVG. Caput Volusiani laureatum, ad pectus cum paludamento.

COL NEAPOL. (5) *Colonia Neapolis*, vel *Neapolitana.* Aquila legionaria cum signo militari à dextris, Serapis à sinistris: in vertice mons cum templo: infrà tres spicæ erectæ, & pro pedibus Serapidis aries. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL NEAPOLI. (6) Aquila à fronte alis expansis, & suprà mons cum templo; à sinistris stat Silenus, dextrâ elatâ, utrem hircinum humero lævo gerens. *Vaillant. Regius.*

IMP C VIB GALIN (sic) VOLVSIANVS. Caput Volusiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL AVG TPOAD. (7) *Colonia Augusta Troadensis.* Lupa à dextris sinistrorsum, sub quâ Romulus ac Remus infantes. *Fouc.*

IMP C C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Volusiani ut suprà.

COL TYRO METROPOL. (8) *Colonia Tyros Metropolis.* Mulier stolata ac tutulata porrigit urbis ichnographiam figuræ virili stanti, quam duæ aliæ comitantur, lævâ sceptrum gerit; in medio areæ conchylium. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METRO. (9) Duo vasa seu disci, in quolibet palmæ ramus. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M S COL VIM. *Provinciæ Mœsiæ Su-*

(1) Nummus hic & sequens Volusiani non extant apud Vaillantium.

(2) Vide quæ de simili nummo diximus suprà in nummis Treboniani Galli secundi moduli.

(3) Pluribus de hoc nummo agit Vaillantius de Coloniis, part. 2. pag. 319.

(4) Nummus hic ludos in Augusti honorem sub Volusiano celebratos testatur. Vide quæ in nummis Treb. Galli secundi moduli diximus.

(5) Plures hujus nominis urbes numerantur, sed hos nummos ad Neapolim Samariæ pertinere suadet imprimis templum illud celeberrimum Jovis suprà montem Garizim ædificatum, ad cujus radices Neapolis sita erat; quod quidem templum monti insidens semper in aliquâ hujus urbis nummorum parre exhibetur. Hæc autem urbs olim Sichem dicta fuit teste Benjamino in Itiner. pag. 66. sub Vespasianis Neapolis & Flavia nuncupata est, ob Syriæ Palæstinæ meritum in bello Judaico, ut innuere videtur Frontinus lib. de Colon. ab iisdem etiam Imperatoribus jus Italicum obtinuisse videtur, quod ei postea abstulit Septimius Severus, quòd Nigri partes tueretur, ut scribit Spartianus. Ex iis autem quæ diximus satis constat, cur in hujus urbis nummis mons cum templo exhibeatur. Aquila legionaria cum signo militari non modo cives togatos, sed etiam veteranos in hanc coloniam transmissos fuisse denotat: Serapis sui cultum in urbe indicat: Spicæ earum in agro Neapolitano abundantiam significant. De Ariete autem in nummis urbium Orientalium passim repræsentato locuti sumus in nummis Græcis Trajani Decii ab Antiochensibus cusis.

(6) Montem cum templo in his nummis expressum Garizim esse, ad cujus radices Neapolis sita erat, diximus: Aquila Imperii Romani insigne passim à coloniis usurpabatur: Silenus sui cultum in urbe indicat. Cæterum Neapolim Samariæ à Philippo coloniam factam esse putat Vaillantius.

(7) Frequenter in Troadensium nummis lupa cum Romulo & Remo repræsentatur, seu quod solemnis esset coloniarum Romanarum typus, seu quod Troadenses Romanæ gentis auctores hoc typo se jactarent. Nummus similis recensetur à Vaillantio inter nummos tertii moduli tantùm.

(8) Similis nummus habetur Treboniani Galli secundi moduli, ubi vide quæ de eo diximus.

(9) Nummus hic certamina Tyri sub Volusiano celebrata fuisse indicat, quorum quidem nomina licet

perioris

perioris Coloniæ Viminacium. Figura muliebris dextrorsum versa stans, manibus expansis inter bovem à dextris, & leonem à sinistris : in imâ parte AN XII. *Brandenburg.*

IMP CAES C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput Volusiani ut suprà.

P M S COL VIM. Typus ut suprà : in imâ parte ANN XIII. *RE.*

IMP C VIB VOLVSIANVS. Caput Volusiani ut suprà.

P M S COL VIM. Typus ut suprà : in imâ parte AN XIII. *Vaillant.*

Alius cum AN XIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Vaillant.*

non sint apposita, tamen ea fuisse Actia & Heraclea in Apollinis & Herculis tutelarium urbis Deorum honorem instituta putat Vaillantius ex nummo ejusdem typi Caracallæ à Tyriis cuso, in quo prædictorum certaminum nomina inscripta leguntur. Vide nummum Saloninæ secundi moduli in quo certaminum nomina inscripta leguntur, Actia nimirum & Heracleâ.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

ΑΥΤΟΚ Κ ΓΑ ΦΙΝ ΓΑΛ ΟΥΕΝΔ ΟΥΟΛΟΥϹϹΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. *Imperator Cæsar Gandalicus, Finnicus, Galindicus, Vendenicus Volusianus Augustus.* Caput Volusiani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥϹΙΑϹ Β. *Tribunitiæ Potestatis secundùm.* Aquila scipioni insistens, alis expansis à fronte, coronam lauream apprehensam tenet rostro dextrorsum converso : in imâ parte SC. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥϹΙΑϹ ΥΠΑΤΟ Β. *Tribunitiæ Potestatis, Consul secundùm.* Aquila ut suprà; rostro sinistrorsum verso, inter cujus pedes Β. *An.* 2. in imâ parte S. C. *Vaillant. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΔΗΜΑΡΧ ΕΞΟΥϹΙΑϹ. Typus ut suprà cum Γ. inter aquilæ pedes: in imâ parte S. C. *Fouc. Regius.*

Alius cum Δ. inter aquilæ pedes, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Vaillant.*

. . . .

ΕΡΜΟΚΑΠΗΛΕΙΤΩΝ. *Hermocapelitarum.* Fortuna stans cum temone & cornucopiæ. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒ ΟΥΟΛΟΥϹΙΑΝΟϹ. *Imperator Cæsar Caius Vibius Volusianus.* Caput Volusiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ϹΤΡ ΑΥΡ ΑΘΗΝΑΙΥ (sic) ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. *Sub Prætore Aurelio Athenæo Colophoniorum.* Figura virilis seminuda sedens à dextris sinistrorsum, dextrâ ad pectus compositâ, fistulam tenet sinistrâ. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΚΟΤΙΑΕΩΝ. (1) *Cotiensium.* Bacchus in curru duarum pantherarum cum thyrso. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΟΥΟΛΟΥϹΙΑΝΟϹ. *Imperator Cæsar Caius Vibius Trebonianus Volusianus.* Caput Volusiani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΦΛ ΝΕΑϹΠΟΛΕΩϹ. *Flaviæ Neapoleos.* Aquila à fronte alis expansis, rostro dextrorsum converso : suprà mons Garizim, in cujus summitate templum cum peristylio à sinistris dextrorsum. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΟΥΟΛΟΥϹΙΑΝ. Caput Volusiani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΦΛ ΝΕΑϹΠΟΛΕΩϹ. Typus ut suprà. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. *Nicæensium.* Mulier stolata stans, dextrâ pateram, sinistrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

. . . .

ΝΕΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Nicomediensium bis Neocororum.* in coronâ ex lauro contextâ. *Vaillant.*

(1) De hac urbe pluribus infrà loquemur.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

ΑΚ ΓΑ ΦΓΑΛ Β ΟΥΟΛΟΥϹΙΑΝΟϹ ΕΥ С. *Imperator Cæsar Caius Finnicus Galindicus Vendenicus Volusianus Pius Augustus.* Caput Volusiani laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. Γ. (1) *An.* 3. Figura muliebris tutu-

(1) Treb. Gallum, adeoque filium ejus Volusianum tertium Imperii annum auspicatos non fuisse variis in locis monuimus.

lita ac ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

ΑΥΤ Γ.....ΓΑΛ Β ΒΟΛΟΥCΙΑΝΟC CEB. *Imperator Caius.......Galindicus Vendenicus Voluſianus Auguſtus.* Caput Voluſiani ut ſuprà.

Λ. Γ. Caput Æſculapii laureatum, ante quod baculus ſerpente circumplicatus. *Regius.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG. Caput Voluſiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. (1) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGG. Figura muliebris ſtolata ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Fontaine.*

(1) Nummi hujus Auguſti ex ære puro tertii moduli rariſſimi ſunt.

NUMISMATA Æ. III. in Coloniis cuſa.

IMP C VIB GALL VOLVSIANVS. Caput Voluſiani laureatum.

COL AVG TROAD. (1) *Colonia Auguſta Troadenſis.* Lupa à dextris ſiniſtrorſum cum puerulis Romulo & Remo. *Vaillant.*

(1) Vide quæ de ſimili nummo diximus ſuprà in nummis ejuſdem Auguſti ſecundi moduli.

NUMISMATA GRÆCA Æ. III.

ΑΥΤ Κ ΟΥΟΛΟCCΙΑΝΟC (ſic) CΕ. *Imperator Cæſar Voluſianus Auguſtus.* Caput Voluſiani laureatum, ad humeros.

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΜΗΤΡ ΕΝΔΟΞ ΑΜΚ Β. ......(1) *Anazarbi Metropoleos Glorioſæ, Primæ Solius Ciliciæ, Senatûs*.....Apollo nudus ſedens, ut videtur, lyræ adnixus ſiniſtrâ. *Fouc.*

ΑΥΤ ΚΑΙ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΟΥΟΛΟΥC. *Imperator Cæſar Caius Vibius Trebonianus Voluſianus.* Caput Voluſiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΦΛ ΝΕΑC ΠΟΛ......(2) *Flaviæ Neapoleos.* Templum monti inſiſtens. *RE.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. *Nicæenſium.* Tres Gratiæ nudæ ſtantes. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ Γ ΟΥΙΒ ΤΡΕΒ ΟΥΟΛΟΥC. Caput Voluſiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙC ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Nicomedienſium bis Neocororum.* in coronâ. *RE.*

(1) Nummus hic Voluſiani non extat apud Vaillantium.
(2) Nummus Voluſiani cum hoc typo non habetur apud Vaillantium.

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

C VIBIO VOLVSIANO CAES.

A.QVITAS AVG SC. Æquitatis ſtantis typus.

IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG.

AEQVITAS AVGG SC. Typus ut ſuprà.

C VIBIO VOLVSIANO CAES.

APOLL SALVTARI SC. Apollo dextrâ ramum, ſiniſtrâ citharam.

IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG.

APOLL SALVTARI SC. Typus ut ſuprà. Eadem epigraphe.

CONCORDIA AVGG SC. Figura ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ.

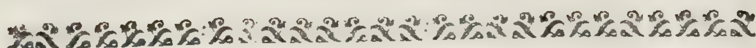
IMP CAES C VIB VOLVSIANVS AVG.

CONCORDIA AVGG SC. Typus ut ſuprà.

IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG.
CONCORDIA AVGG SC. Typus ut suprà.
Eadem epigraphe.
CONCORDIA AVGG SC. Figura sedens, dextrâ pateram, sinistrâ duplex cornucopiæ.
C VIBIO VOLVSIANO CAES.
FEL CONCORDIA AVGG SC. Figura stolata, dextrâ pateram, sinistrâ duplex cornucopiæ.
Eadem epigraphe.
FELICITAS PVBLICA SC. Figura stans, dextrâ caduceum, sinistrâ hastam, columnæ nixa.
IMP C C VIB VOLVSIANVS AVG.
FELICITAS PVBLICA SC. Figura stans, columnæ nixa, dextrâ caduceum, sinistrâ hastam per transversum.
IMP CAE C VIB VOLVSIANVS AVG. Caput cum busto trabeato, & sceptro Consulari.
GENIVS AVGVSTORVM. Imperator galeatus stans ad aram, dextrâ pateram, coram aliâ figurâ sacrificante, signo legionario medio. A tergo Imperatoris figura militaris dextrâ lauream capiti ejusdem imponit, sinistrâ scutum.
C VIBIO VOLVSIANO CAES.
IVNONI MARTIALI SC. Figura sedens in templo.
IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG.
IVNONI MARTIALI SC. Templum cum figura sedente in medio.
Eadem epigraphe.
LIBERALITAS AVGG SC. Figura stans, dextrâ tesseram, sinistrâ duplex cornucopiæ.
Eadem epigraphe.
PAX AVGG SC. Figura stans, dextrâ ramum, sinistrâ hastam per transversum.
C VIBIO VOLVSIANO CAES.
PAX AVGG SC. Pacis typus, dextrâ ramum, sinistrâ hastam.
....
PIETAS AVGG SC. Figura stans, &c.
IMP C C VIB VOLVSIANVS AVG.
PONTIF TR P COS.
IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG.
P M TR P IIII COS II PP SC. Figura sacrificans, dextrâ pateram super aram tenens.
Eadem epigraphe.
P M TR P IIII COS II PP SC. Figura stolata stans, dextrâ elatâ cum ramo, sinistrâ pilum.
C VIB VOLVSIANO NOB C.
PRINCIP IVVENTVT SC. Figura paludata stans, dextrâ hastam, lævâ signum militare.
IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG.
PRINCIPI IVVENTVTIS SC. Figura paludata stans, dextrâ sceptrum, sinistrâ hastam.
IMP CAE C VIB VOLVSIANO AVG.
PROVIN........ Figura stans Daciam repræsentans, dextrâ baculum tenet cum capite asinino; ad pedes aquila.
IMP CAES C VIBIVS VOLVSIANVS AVG.
SC. Figura muliebris stans, sinistrâ pallium attollens, dextrâ globum, super quem avis.
IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG.
VIRTVS AVGG SC. Figura militaris stans, dextrâ scutum tenens, sinistrâ hastam.
C VIBIO VOLVSIANO CAES.
VOTIS DECENNALIBVS SC. in laureâ.
IMP C C VOLVSIANVS......
.... Sedet figura, dextris crure, manuque elatis, sinistrâ hastam, sub quâ leo gradiens; & inferiùs PAL.

Nummi in Coloniis cusi.

IMP CAES C VIB VOLVSIANO AVG.
COL DAMAS METRO.
....
COL ΔAMA MET. Vexillum inter duas aquilas.
....
COL NEAP.
IMP C VOLVSIANO P F AVG. Bustum Volusiani capite laureato.
COL NEMOE. Templum in vertice montis, ad quod per scalam ascenditur; sub monte, aquila alis expansis; pone figura nuda dextrâ elatâ, sinistrâ montis radices tangit.
....
P M S COL VIM. Dea stans inter leonem, & vitulum.
IMP C VIB VOLVSIANVS AVG.
COL........Figura turrito capite, dextrâ trophæum; ad pedes figura parva genuflexa; ad latus columna, in quâ Victoria alata, dextrâ lauream tenens.
....
COL...... Figura imposita leoni gradienti.

ÆMILIANUS.

MARCUS ÆMILIUS ÆMILIANUS genere Maurus, cum variis militiæ honoribus auctus fuisset, ad Imperium denique militaribus suffragiis provectus est anno Christi 253. Limitis Pannonici Ducem tum fuisse testatur Zosimus; cæsisque Gothorum copiis eo majorem gloriam sibi pepererat, quòd unus è Romanis Ducibus Barbaris hactenùs obstitisset; itaque milites facilè induxit, ut se Treb. Gallo anteferrent, Principi inerti, quique interea dum opulentissimæ Provinciæ ferro atque igni devastarentur, Romæ curandis tenuissimi cujusque exequiis, (hic annus pestilentiâ infamis fuit) populi gratiam aucupabatur. Collectis deinde Illyrici copiis Æmilianus magnis itineribus in Italiam contendit, Gallumque apud Interamnam reperit, legiones opperientem quas Valerianum è Rhætiâ adducere jusserat: quamobrem velocitate rebellium territi qui Gallum & Volusianum sequuti fuerant Prætoriani, simul quòd eos ignaviæ Principum suorum tæderet, utroque cæso ad Æmiliani authoritatem sese applicuere; eundemque Senatus compertâ Imperatorum cæde Augustum appellavit, cum hostem patriæ paucis anteà diebus judicavisset. Ita partum Æmiliano Imperium omnes horum temporum Scriptores tradunt; sed in ejus morte referendâ Aurelius Victor à cæteris dissentit; hunc enim post quatuor modestæ administrationis menses morbo tandem occubuisse scribit; cæteri verò rem ità narrant: cum omnium nuntiis perferretur Valerianum summæ dignitatis virum, quique militaribus artibus non minùs quàm civilibus inclaruisset, Imperatorem à Germanicis legionibus electum fuisse, eumque in Italiam adventare fama esset, Æmilianum Spoleti tum degentem à suis interfectum, quod militari magis quàm imperatorio more res aggredi eum cernerent. Tertium aut certè quartum Imperii mensem tunc agebat, ætatis sextum suprà quadragesimum; quamobrem cædes ejus ad mensem Junium aut sanè Julium anni 254. commodissimè referetur.

P. S f. s.

NUMISMATA AUREA.

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

APOLLO CONSERVAT. (1) Apollo nudus ſtans, dextrâ geſtat ramum, ſiniſtrâ lyram humi poſitam. *Regius. M. MB.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG.

APOLLO CONSERVAT. Apollo nudus, dextrâ elatâ cum ramo, ſiniſtrâ citharam baſi imponens. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Æmiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

DIANAE VICTRICI. Diana altè ſuccincta ſtans, dextrâ tenet ſagittam, ſiniſtrâ arcum. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ERCVL VICTORI. Hercules nudus ſtans ſiniſtrorſum ſpectans, dextrâ clavæ innixus, ſiniſtrâ tenet arcum, & ex brachio pendent leonis exuviæ. *Palatinus.*

(1) Omnes nummi aurei hujus Auguſti rariſſimi ſunt; & notandum tum primum cum hac epigraphe nummos occurrere, cuſoſque fuiſſe peſte per Romanum orbem graſſante; Apollo enim credebatur, ut notum eſt, morbos & peſtem avertere.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

APOL CONSERVAT. Apollo nudus capite muliebriter ornato, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum tenet dextrâ, citharam verò rupi, vel cippo exiguo impoſitam tenet ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. MMA. Fontaine. MB.*

IMP CAE AEMILIANVS PIVS F AVG. Caput Æmiliani ut ſuprà.

CONCORDIA AVGG. (1) Duæ dextræ junctæ. *Regius.*

IMP CAES AEMILIANVS PIVS FEL AVG.

CONCORDIA AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG.

DIANA VICTR. Diana ſuccincta ſtans, dextrâ ſagittam tenet, ſiniſtrâ arcum. *MB.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG.

DIANA VICTRI. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

DIANA VICTRIX. Typus ut ſuprà. *Farneſianus.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani ut ſuprà.

DIANAE VICTRI. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. MMA. Declesves. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DIANAE VICTRICI. Typus ut ſuprà. *Le Roy.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani ut ſuprà.

HERCVL VICTORI. Hercules nudus vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, dextrâ clavæ humi poſitæ innixus, ſiniſtrâ arcum tenet; ex brachio pendent leonis exuviæ. *RE. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ERCVL VICTORI. (ſic) Typus ut ſuprà. *MMA. Cham. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ERCVLI VICTORI. (ſic) Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERCVLI VICTORI. Typus ut ſuprà. *Brandenburg.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani ut ſuprà.

HERCVL VICTORI. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ERCVL VICTORI. (ſic) Typus ut ſuprà. *MDM. Fontaine.*

(1) Hic nummus inter rariſſimos recenſetur à Vaillantio, qui fallitur dum ait tantam typorum confuſionem in his ultimis Imperatoribus occurrere, ut alii plerumque pro aliis exhibeantur; en Æmilianus, inquit, qui ſolus imperavit cum epigraphe CONCORDIA AVGG. & dextris duabus junctis, qui typus Q. Herennii ſeu Hoſtiliani eſt. Fallitur, inquam, dum ita ſcribit; nam duplex G. referri poſſe arbitramur non ad duos Imperatores ſolùm, ſed ad Auguſtum & ejus uxorem Auguſtam, ut diximus in nummis aureis Trajani Decii, & infrà in Gallieni nummis dicturi ſumus, ubi in parte anteriori legitur CONCORDIA AVGG. & capita Gallieni & Saloninæ adverſa exhibentur.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERCVLI VICTORI. (1) Typus ut ſuprà. *Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe.

IOVI CONSERVAT. Jupiter dextrâ haſtam, ſiniſtrâ fulmen, protegens Imperatorem. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CONSERVAT. (2) Jupiter nudus cum pallio ex humeris pendente, vultu dextrorſum converſo ſtans, fulmen tenet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ : à dextris Æmilianus typo longè minori togatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ extenſâ, ſiniſtrâ togâ involutâ, ut videtur. *MDM. Fontaine.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani ut ſuprà.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter ſtans, dextrâ fulmen, ſiniſtrâ haſtam. *Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARTI PACIF. Figura militaris galeata gradiens à ſiniſtris dextrorſum, ramum elatum tenet dextrâ, ſpiculum verò inverſum cum clypeo geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Fontaine.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani ut ſuprà.

MARTI PACIF. (3) Typus ut ſuprà. *Fauvel. Brandenburg.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG.

MARTI PACIFERO. Typus ut ſuprà. *MB.*

. . . .

MARTI PROPVG. Mars galeatus gradiens, dextrâ haſtam, lævâ clypeum. *MB.*

. . . .

MARTI PROPVGNATORI. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

MARTI PROPVGT. (4) (ſic) Figura militaris galeata vultu dextrorſum converſo ſtans, clypeum prægrandem humi poſitum tenet dextrâ, haſtæ verò ferratæ inverſæ adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. DC. Cham.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani ut ſuprà.

MARTI PROPVGT. (ſic) Typus ut ſuprà. *RE. Brandenburg.*

IMP M AEMIL AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani ut ſuprà.

PAXS AVG. (5)(ſic) Figura muliebris gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ globum & haſtam tranſverſam. *Regius.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG.

PAX AVG. Figura ſtolata ſtans, ſiniſtrâ nixa columnæ, dextrâ ramum. *MB.*

Eadem epigraphe.

PACI AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PACI AVG. (6) Figura muliebris ſto-

(1) Tum primùm in nummis Imperatorum occurrit hæc epigraphe : Herculis autem Victoris præfert typum atque epigraphen hic nummus ob Victoriam à Scythis ab Æmiliano reportatam, de quâ pluribus Zoſimus. Nummus haud obvius, licet à Vaillantio non recenſeatur. Cæterum ſequentem inſcriptionem, quam ex Grutero pag. 273. proponimus, haud parùm ad hujus nummi intelligentiam conducere putamus.

D. N. C. AEMILIANO. FOR
TISSIMO. PRINCIPI
HERCVLI. CONSERVATORI
L. VIRIVS. PAVLLINVS. V. C
COMES. DOMESTICORVM
PRAEF. VRB. D. N. M.
Q. EIVS

(2) Nummus hic inter rariſſimos ponitur à Vaillantio, qui eum perperam ſic deſcribit : Jupiter, inquit, porrigit globum Imperatori ; fortaſſis nummus Vaillantio viſus eâ parte exeſus erat ; ſic pro fulmine globum, ut nonnumquam ſolet, Jovem dextrâ geſtantem ait ; at longè minori formâ ſtat à dextris Æmilianus ſub fulmine, quaſi Jove pro eo pugnante Scythas debellaſſet.

(3) Æmilianum devictis Scythis pacem cum eis feciſſe tum cum in Italiam adverſus Gallum & Voluſianum venit, denotat hic nummus, cui ſequentes cum epigraphe PAX AVG. & PACI AVG. fidem faciunt. Nummus hic cum rarioribus adnumeratur à Vaillantio.

(4) Mars, inquit Vaillantius, apud Dacos, Myſos, & Thraces quos infeſtabant Scythæ natus erat : ex Modeſto & Arnobio. Ideò Æmilianus ſub Martis Propugnatoris, id eſt, defenſoris effigie repræſentatur ; quaſi eorum tutelam ſuſcepiſſet. Nummum hunc inter raros recenſet idem Vaillantius.

(5) Pacem cum Scythis feciſſe Æmilianum, cum adverſus Gallum & Voluſianum in Italiam profecturus eſſet, indicant hic & ſequentes nummi. Pretium autem & raritatem hujus nummi auget etiam capitis inſcriptio.

(6) Cum eâdem epigraphe habetur nummus Claudii, ſed valde diverſo typo, nam in eo cernitur Victoria ſeu Pax alata ſtans, dextrâ Bullam ori admovens, ſiniſtrâ caduceum, ad pedes ſerpens ; ſic eum deſcribit Mediobarbus ex ſuo cimelio. Nummus cum raris adnumerandus.

lata vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum demissum tenet dextrâ, cippo verò innititur sinistrâ, quâ & hastam transversam gestat. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P I PP. Imperator stans ad aram, dextrâ tenet pateram, sinistrâ hastam; à dextris signum militare erectum. *Le Roy. Fontaine. MB.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

P M TR P I PP. Typus ut suprà. *RE. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P I PP. Imperator laureatus & paludatus vultu dextrorsum converso stans, signum militare tenet dextrâ, spiculum verò transversum gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P I PP. Typus ut suprà, cum arâ ignitâ. *DC. MMA.*

Eadem epigraphe.

P M TR P I PP. Imperator militari habitu sacrificans, sinistrâ hastam puram. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ROMAE AETERN. Figura muliebris stolata & galeata, vultu dextrorsum converso stans, phœnicem globo impositum adversum sustinet dextrâ; hastam verò transversam gestat sinistrâ, quâ & clypeo prægrandi innititur. *RE.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

ROMAE AETERN. (1) Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Cham. Declesves. Fontaine. Brandenburg.*

Eadem epigraphe.

ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

SPES PVBLICA. Figura muliebris tunicata, & succincta cum stolâ in brachium dextrum rejectâ, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ. *Regius. Cham. Fontaine.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *Fouc. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. (2) Victoria tunicata & succincta, gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Fouc. Fontaine. MB.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà. *Regius. Cham. Fontaine. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata vultu dextrorsum converso stans, ramum elatum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *MMA. Cham. Fontaine.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. RE. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTIS DECENNALIBVS: in coronâ laureâ. *Fouc.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

VOTIS DECENNALIBVS. (3) in coronâ laureâ. *Fontaine.*

(1) Perperam in Brandenburgico Victoriola pro phœnice repræsentatur. Nummus hic ac sequentes non obvii.

(2) Nummus referendus vel ad Victoriam quam à Scythis reportavit Æmilianus, vel ad illam; quam de Gallo & Volusiano retulit idem Augustus, de quâ sic Victor: *Ad quem, inquit, expugnandum profecti, Interamnæ ab suis cæduntur, spe præmii majoris ab Æmilio, cui nullo labore seu detrimento Victoria obveniebat.* Nummus hic ac sequentes cum raris adnumerandi.

(3) Nummi cum hac epigraphe inter rariores recensentur à Vaillantio.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

AETERNITAS AVGG. Figura muliebris tunicata stans dextrorsum spectans, dextrâ elatâ tenet globum, sinistrâ nescio quid: in areâ S. C. *Collegii.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AETERNITAS AVGG. (1) Figura muliebris stans; dextrâ tenet globum, cui

(1) Licet omnes nummi hujus Augusti rari sint, tamen hi duo rarissimi sunt, neque mihi, ut Vaillantio, ob duplex G. suspecti. Vide quæ diximus suprà ad nummum argenteum ejusdem Augusti cum epigraphe CONCORDIA AVGG.

insistit phœnix. *Laisné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOL CONSERVAT. Apollo nudus stans, dextrâ demissâ tenet ramusculum, sinistrâ lyram saxis innixam: in areâ S. C. *Frad. Regius.*

IMP CAES C IVL AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

APOLL CONSERVA. (1) Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *B.*

IMP AEMILIANVS PIVS AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

FIDES EXERCIT. (2) Figura muliebris paludata ac stolata stans dextrorsum spectans, dextrâ signo militari innixa, sinistrâ hastæ. S. C. in areâ. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONSERVAT. Jupiter cum pallio ad humeros stans, dextrâ tenet fulmen, sinistrâ hastæ innixus, ad pedes figura paludatâ stans: in areâ S. C. *DC.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

IOVI CONSERVAT. (3) Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fontaine.*

IMP AEMILIANVS PIVS AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter nudus cum pallio in humeros rejecto stans, dextrâ gestat fulmen, sinistrâ hastæ innixus: à dextris pro pedibus aquila: in areâ S. C. *Fouc.*

IMP CA AEMILIANVS PIVS F AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

PAX AVGVSTI. (4) Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ demissâ stolam colligit, quâ & sceptrum tenet: in areâ S. C. *Fouc.*

IMP AEMILIANVS........AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

PACI AVG. (5) Figura muliebris stans dextrâ ramusculum, sinistrâ hastam, cubito sinistro columnæ innixo: in areâ. S.C. *Regius.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

P M TR POT PP. Imperator paludatus stans ad aram, dextrâ tenet pateram, sinistra spiculum; à dextris signum militare erectum: in areâ S. C. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR POT PP. (6) Imperator ut suprà, sed sinistrâ hastam transversam tenens, cætera ut suprà: in areâ S. C. *Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERNAE. (7) Figura muliebris galeata stans dextrorsum spectans, dextrâ tenet globum, cui phœnix insistit, sinistrâ hastam transversam: clypeus à sinistris: S. C. in areâ. *De C.*

IMP CAES AEMILIANVS AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

SALVS AVG. (8) Figura muliebris paludata ac stolata stans ante aram, dextrâ tenet pateram, ex quâ serpentem pascit; sinistrâ hastæ innixa: in areâ S. C. *Frad.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

SPES PVBLICA. Figura muliebris paludata ac stolata gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ expansâ gestat florem, sinistrâ vestem colligit: in areâ S. C. *Frad. Regius.*

IMP AEMILIANVS PIVS F AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

VICTORIA AVG. Victoria ad dextram gradiens, dextrâ coronam lauream gestat, sinistrâ palmam: in areâ S. C. *Fouc. Fontaine.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà cum S. C. in areâ. *Regius.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

VIRTVS AVG. (9) Figura militaris galeata stans dextrorsum spectans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ hastæ innixa: in areâ S. C. *SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTIS DECENNALIBVS SC. in coronâ. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG.

(1) Nummus inter rariores collocandus, sed ob capitis epigraphen rarissimus, imò singularis.

(2) Æmilianus devictis Scythis à suis militibus Imperator appellatus est, deinde sublatis Gallo & Volusiano à Senatu confirmatus fuit. Nummus singularis.

(3) Nummos cum hac epigraphe & hoc typo inter rarissimos collocat Vaillantius.

(4) Nummus hic in hoc Augusto singularis est.

(5) Nummus cum hac epigraphe & hoc typo rarissimus est.

(6) Hi duo nummi inter rariores recensendi.

(7) Hunc nummum rarissimum sic legit & describit Vaillantius: ROMA AETERNA. Minerva, inquit, stans, dextrâ noctuam, sinistrâ hastam & clypeum.

(8) Nummus cum hac epigraphe & hoc typo in Æmiliano singularis; sequentes verò inter rariores recensendi.

(9) Nummus hic inter rarissimos recensendus.

Caput

Caput Æmiliani ut suprà.

VOTIS DECENNALIBVS SC. in coronâ. *Frad.*

IMP AEMILIANVS PIVS F AVG. Caput Æmiliani ut suprà.

VOTIS DECENNALIBVS SC. in coronâ. *RE.*

NUMISMATA Æ. I.
in Coloniis cusa.

SAL EMILIVM EMILIANVM CAESAREM. (sic) Æmilianus capite radiato, ad pectus cum paludamento dextrorsum, dextrâ non comparente tenet clypeum.

COLONIA AEMILIA ΔAMACCO MHTPO. (1) *Colonia Æmilia Damascos Metropolis.* Vas ex quo erumpunt duo palmæ rami, basi insistens, in quâ S. C. *Fouc.*

(1) Nummus Vaillantio non notus, qui quidem singularis est ob capitis epigraphen.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

AYT AIMIΛIOC AIMIΛIANOC CEB. *Imperator Æmilius Æmilianus Augustus.* Caput Æmiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

AIΓEAIΩN NEΩKOPOY NAYAPX. (1) *Ægænsium Neocoræ Navarchidis.* Æsculapius in templo quatuor columnarum: in imâ nummi parte ΘϘC. *Anno 299. Vaillant.*

....

AIΓEAIΩN NEΩK NAYAP. (2) Minerva galeata stans, dextrâ spiculum vibratura, sinistrâ clypeum tenet: hinc & inde capræ: in imâ parte ΘϘC. *Vaillant.*

(1) Plurimæ hujus nominis urbes recensentur, sed omnium celeberrima fuit illa Ciliciæ; ad quam quidem spectant hi nummi. Neocoriam ab Alexandro Severo accepit: Navarchidis verò dignitatem à Gordiano Pio; ut eorum nummi testantur. Navarchis autem urbs illa dicebatur, quæ Classi Provinciæ præerat, seu quod Navarchus in Provinciâ ab Imperatore constitutus, qui maritimas ejus partes à piratis defenderet, in eâ staret, seu quòd Imperator in eâ urbe Naustathmum, id est, navium stationem haberet. Ægæ Ciliciæ urbs Lucani Poëtæ tempore celebris erat portus; nam sic ille de eâ loquitur:

——*& externæ resonant navalibus Ægæ.*

Ægænses libertatem à Julio Cæsare anno V. C. 707. accepisse præclarè observavit Eminentissimus Card. Norisius ex Hirtio de bello Alex. cap. 66. quamobrem 299. Ægænsium annus, quo nummum hunc insignem vides, autumno anni Christi 252. cœpit, eâdemque tempestate anni sequentis absolutus est: porrò Æmiliani rebellionem ad extremum anni 252. vel sequentis initium, cædem verò ad annum 253. pertinere in ejus Vitâ observavimus. Non mirum si in nummo Æsculapius in templo exhibeatur; quippe hac in urbe erat Æsculapii ὀνειροπομποῦ templum ἐπισημότατον καὶ σεβάσμιον ἐκ πάλαι, ut inquit Sozomenes lib. II. cap. 4. quo plurimi confluebant, credentes insomniis illic homines morbis, seu malis liberari: quod quidem templum diruit Constantius Constantini M. filius, cujus meminere Libanius in Oratione ad Theodosium Imp. pro templis Gentilium: Philostr. in vitâ Apollonii lib. I. cap. 5. & alii quamplurimi ex Scriptoribus cùm Græcis, tùm Latinis. Cæterum profert hunc nummum Vaillantius ex cimelio Regio, sed ibi hodie non extat.

(2) Ægænses Minervam coluisse nummi illorum testantur; & Alexandrum in Ciliciâ Magarsum profectum Minervæ sacrificasse narrat Arrianus. Capra autem insigne urbis erat. Nummus à Vaillantio productus ex cimelio Hieronymi Correri Nobilis Veneti.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

P M TR P P P. (1) Imperator paludatus stans ad aram ignitam, dextrâ gestat pateram, sinistrâ sceptrum; à tergo à dextris signum militare erectum: in areâ S. C. *Regius.*

(1) Licet omnes Æmiliani nummi ex ære secundi moduli inter rariores recenseantur, tamen hic rarissimus est. In hoc autem nummo à dextris Æmiliani sacrificantis signum militare erectum cernitur, ut in aliis ejus nummis cum eâdem epigraphe suprà vidimus. Æmilianus enim in castris militaribus suffragiis ad Imperium provectus, ante quàm Romam pervenisset à suis militibus interfectus dicitur, uti in ipsius Vitâ videre est. Præterea signa militaria apud Romanos milites in summâ veneratione erant, ut scribit Dionysius Halicarnass. lib. VI. Συνελθόντες οἱ στρατιῶται εἰς ἓν πάντες, ὅπλων τε καὶ σημείων ὄντες κύριοι, Σι-

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SPES PVBLICA. Figura muliebris dextrorſum converſa ſtans, florem tenet dextrâ, veſtem verò à tergo ſuſtollit ſiniſtrâ: in areâ S. C. *RE. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Æmiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

SPES PVBLICA. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Regius. Fauvel. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS S C. (1) in coronâ querceâ. *Regius. RE.*

κιννίου τινὸς Βελλούτου παροξύναντος αὐτοὺς, ἀφίστανται τῶν ὑπάτων, ἁρπάσαντες τὰ σημεῖα· τιμιώτατα γὰρ Ῥωμαίοις ταῦτα ἐπὶ στρατείας, καὶ ὥσπερ ἱδρύματα Θεῶν ἱερὰ νομίζονται. *Milites armis & ſignis potiti in unum congreſſi, inſtigante quodam Sicinnio Belluto, raptis ſignis defecerunt à Conſulibus; nihil enim in Romanâ militiâ ſignis habetur venerabilius; nec minus ſacra judicantur, quàm Deorum ſimulacra.* Imò, teſte Tertulliano in Apologetico, ſigna Diis omnibus præponebantur: *Religio*, inquit, *Romanorum tota Caſtrenſis ſigna veneratur, ſigna jurat, ſigna omnibus Diis præponit.*

(1) Nummus cum rariſſimis adnumerandus.

NUMISMATA Æ. II.
in Coloniis cuſa.

IMP C M AEMIL AEMILIANVS AVG. Caput Æmiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

PROVINCIA DACIA. Mulier patrio veſtitu ornata ſtans, dextrâ vexillum in quo V. ſiniſtrâ alterum in quo XIII. à dextris pro pedibus aquila lauream geſtans roſtro; à ſiniſtris leo: in imâ parte AN. VII. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVINCIA DACIA. (1) Mulier ſtans, ad dextram ſpectans, dextrâ elatâ gladium Dacicum tenet, ſiniſtrâ haſtam: pro pedibus à dextris aquila, à ſiniſtris leo: in imâ parte AN. VII. *Regius.*

IMP C AEMIL AEMILIANVS AVG. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros.

COLONIA ΔAMACCO MHTPO. (2) *Colonia Damaſcos Metropolis.* Vas ex quo erumpunt duo palmæ rami, baſi inſiſtens, in quâ S. C. *Vaillant.*

IMP C M AEMIL AEMILIANVS AVG. Caput Æmiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

P M S COL VIM. *Provinciæ Mœſiæ Superioris Colonia Viminacium.* Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, brachiis expanſis, ſtans inter bovem à dextris, & leonem à ſiniſtris adverſos: in imâ parte AN. XIV. *Vaillant. Regius. Fouc.*

IMP C EMIL EMILIANO AVG. Caput Æmiliani ut ſuprà.

P M S COL VIM. Typus ut ſuprà: in imâ parte AN. XIV. *Fouc.*

(1) De his nummis in Provinciâ Daciâ cuſis vide quæ diximus ſuprà in nummis Trajani Decii ſecundi moduli, necnon Hoſtiliani, ac Treb. Galli. Nummus Æmiliani cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

(2) Certamen Actiacum Damaſci inſtitutum fuiſſe in honorem Auguſti à Nicolao Damaſceno, cujus gratiâ Damaſcum Metropolim fecerat idem Auguſtus, diximus ſuperiùs; idem autem certamen celebratum fuiſſe Damaſci ſub Æmiliano videtur indicare hic nummus.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ROMAE AETERN. (1) Figura muliebris galeata ac paludata ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet globum, cui inſiſtit phœnix, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam, & clypeum humi poſitum. *Bau.*

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. Caput Æmiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

SPES PVBLICA. Figura muliebris dextrorſum converſa ſtans, florem tenet dextrâ, veſtem verò à tergo ſuſtollit ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Fouc.*

IMP AEMILIANVS AVG. Caput Æmiliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata ſtans, pede dextro trophæum calcans, ramuſculum dextrâ tenet, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *RE.*

(1) Omnes nummi hujus Auguſti ex ære puro tertii moduli rariſſimi ſunt.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

A ....

ETERNITAS AVGG SC. Figura ſtans, dextrâ globum, cui inſiſtit phœnix.

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. *alius* C IVL AEMIL.

APOL CONSERVATORI SC. Apollo nudus ſtans, dextrâ ramum, lævâ citharam.

Eadem epigraphe.

APOLLO CONSERVAT SC. Apollo nudus, dextrâ ramum lauri, ſiniſtrâ lyram.

....

IOVI CONSERVAT SC. Jupiter ſtans, ſiniſtrâ fulmen.

....

IOVI CONSERVAT SC. Jupiter, dextrâ fulmen, quo protegit Imperatorem ad pedes ſtantem, ſiniſtrâ haſtam.

....

IOVI CONSERVATORI SC. Jupiter ſtans, ſiniſtrâ fulmen, dextrâ Imperatorem pallio tegit.

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. *alius* C IVL AEMIL.

PACI AVG. Figura ſedens, dextrâ ramum oleæ protendens, ſiniſtro cubito columnæ nixa.

....

P M TR POT SC. Figura togata & velata ſacrificans.

....

P M TR POT SC. Figura paludata, ante quam ſignum militare, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam.

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. *alius* C IVL AEMIL.

P M TR P COS SC. Figura militaris ſtans ad aram, dextrâ ſignum militare, ſiniſtrâ haſtam puram.

Eadem epigraphe.

P M TR P I PP SC. Imperator paludatus, dextrâ pateram ſuper aram extendit, ſiniſtrâ haſtam; ante aram, ſignum militare.

Eadem epigraphe.

P M TR P IMP COS II PP SC. Imperator ſtans, dextrâ ſceptrum, ſiniſtrâ ramum oleæ protendit.

IMP C AEMILIANVS AVG.

PROVINCIA DACIA AN VII. Figura militaris ſtans, dextrâ aquilam, ſiniſtrâ ſceptrum; ad pedes, hinc aquila, inde leo.

Eadem epigraphe.

PROVINCIA DACIA AN VII. Figura ſtans, dextrâ falcem, ſiniſtrâ labarum; ad pedes hinc leo, illinc aquila ſertum roſtro tenens.

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. *alius* C IVL AEMIL.

SPES PVBLICA SC. Spei typus.

....

VICTORIA AVG SC. Victoria gradiens, dextrâ coronam.

....

VIRTVS AVGVSTI SC. Figura militaris galeata ſtans, dextrâ ramum, pede ſiniſtro galeæ impoſito.

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG. *alius* C IVL AEMIL.

VOTIS DECENNALIBVS SC. in laureâ.

IMP AEMILIANVS PIVS FELIX AVG.

VOTIS DECENNALIBVS SC. in laureâ.

Nummi in Coloniis cuſi.

....

ΔAMACCO COLONIA METRO SC. Vas, ex quo prodeunt duo rami palmæ.

....

P M S COL VIM. Figura ſtans inter taurum & leonem.

....

...M S C IIIXIV. Typus ut ſuprà.

VALERIANUS.

PUBLIUS LICINIUS VALERIANUS nobili genere ortus, honoribus amplissimis sub variis Imperatoribus perfunctus, in omnibus ita se gesserat, ut majoribus dignus videretur: itaque cum ad Imperium provectus est, tantam sui expectationem concitavit, quantam vir numeris omnibus absolutus sustinere ac tueri vix potuisset. Rem ita narrant Scriptores: cum rebellasse Æmilianum, & ad Italiam adventare constans fama esset, Valerianum à Treb. Gallo in Rhætias, ut Gallicas & Germanicas legiones adduceret, missum esse; ubi auditâ Galli & Volusiani cæde, Imperator ab exercitibus quos collegerat statim appellatus est; cumque iter in Italiam quàm celerrimè intenderet, Æmilianum à suis interfectum, atque ita bellum civile, quod asperrimum fore videbatur, confectum ante quàm cœptum audivit. His ita gestis Valerianus Romam venit adultâ æstate anni 253. ut scribit Aur. Victor, communicatoque Imperio cum Gallieno filio natu majori, quem Senatus Cæsarem creaverat, Cæsaris dignitatem in nepotem è Gallieno Cornelium Saloninum statim confert. Cæterum quæ hoc imperante gesta sunt ad certa quædam tempora reducere nec animus est, nec facultas; tantam enim apud Historicos temporum confusionem reperias, quantam illâ ætate rerum perturbationem fuisse narrant: illud igitur dixisse sufficiat, Imperium à Principe nostro ita administratum, ut calamitatibus quæ orbem Romanum tunc afflixerunt obviam ivisse, quoad ejus facere poterat, videretur. Balistæ enim, aliorumque clarorum virorum quos illa ætas plurimos tulit, consiliis usus, rem militarem socordiâ superiorum Principum collapsam restituit, neminemque stipendia capere passus est, quin militiæ munera exerceret: Provincias verò quæ & annonis militum premebantur, & barbarorum incursionibus jamdiù exhaustæ erant, duplici ratione levare aggressus est; nam & milites iis in locis hiemare jussit, ubi minimo Provincialium dispendio poterant, & singulis Provinciis Duces præfecit, quos bonis artibus instructos noverat, utilemque Reipublicæ operam bello juxtà ac pace navaturos confidebat. Vana tamen fuere optimi Imperatoris consilia; tot enim Scythicæ gentes simul ac veluti communi consilio orbem Romanum invaserunt, ut eas nullus exercitus sustinere posset: itaque per omnes Provincias effusæ, non Græciam & Asiam solùm, sed Italiam ipsam infestis signis peragravere, atque ita per quindecim annos grassatæ sunt, ut nullam urbem præter Romam hujus mali immunem fuisse Zosimus scribat. Ex alterâ parte Germani Gallias armis petebant, actumque erat de pulcherrimâ Romani Imperii Provinciâ, nisi hujus defensionem Gallienus ipse suscepisset: hîc igitur bellum acre, nec pro solitâ Valeriani fortunâ gestum est; barbarorum enim impetus aliquoties fracti, maximè postquam hæc Provincia Postumo Duci eâ tempestate fortissimo commissa est. Cæterum nec ita sese addixerat Scythis Fortuna, ut illos mutabilitatis suæ non interdum admoneret: nam & Thessalonicam frustrà tentaverant, & ab Aureliano malè acceptos fuisse Gothos Vopiscus testatur, Borani verò & Carpi & Vrugundi tantam cladem apud Pityuntem à Successiano Duce acceperunt, ut in patriam suam refugere maximo cum periculo coacti sint. Barbarorum incursionibus accedebat pestilentia, quam sub Gallo coortam observavimus: quamobrem

gravescentibus in dies publicis malis, Valérianus Macriani judicium sequutus, viri magicis artibus addictissimi, Christianos, in quos summâ hactenus benignitate & clementiâ usus fuerat, persequi cœpit anno 257. tam exitioso sibi quàm vano adversus nostram Religionem consilio; tot enim cladibus deinceps afflictum est intrà tres annos Imperium, ut à posterioribus Principibus reparari eas potuisse mirum videatur. Harum porrò initium à Persis factum est, qui Romanos fines ingressi eodem fermè tempore quo Valerianus edicta in Christianos scribebat, Carras & Nisibin in Mesopotamiâ, & Antiochiam in Syriâ nobilissimas urbes cepere, universâque Asiâ facilè potiti essent, nisi prædas, quas in Provinciis abusque Gordiano belli expertibus maximas repererant, domum deportare maluissent. Mesopotamiam igitur solam retinuerunt, Antiochiam verò cum Syriâ tuendam commiserunt Cyriadi, quem hujus belli authorem ac Ducem sequuti fuerant, quique Cæsaris ac postmodum Augusti dignitate arreptâ, Imperatorem in illo tractu per aliquot menses egisse fertur. Tam atrocibus nuntiis perculsus Valerianus cum ingentibus copiis contrà Persas profectus est, sumptis secum Successiano, Macriano, Balista, Censorino, Pisone, plurimisque fortissimis Ducibus; nec sanè pœnitenda fuere hujus belli initia, nam & Antiochia recepta est, & Cyriades à suis interfectus: sed dum uni hosti intentus est Princeps, Scythicis gentibus, quæ & majori numero & formidolosiores in dies adveniebant, per Græciam & Asiam liberè vagandi via aperta est, simulque audita Ingenui Pannoniarum Præsidis defectio. Præmisso itaque Byzantium Felice, Valerianus in Occidentem cum universo exercitu regredi parabat; sed cum barbaros prædâ onustos dirutisque Chalcedone & Trapezunte patriam repetiisse, Ingenuum verò à Gallieno oppressum comperisset, Antiochiam redire, atque ibi se ad bellum adversus Persas, quod brevi renovatum iri prospiciebat, comparare statuit. Illud verò cùm Romano Imperio, tùm Valeriano imprimis exitiale fuisse nemo nescit; sed Scriptorum incuriâ accidit ut ejus series hactenus in obscuro sit. Uterque Victor, Sextus Rufus, & Eutropius Valerianum à Sapore Persarum Rege superatum, mox captum in Mesopotamiâ fuisse tantùm scribunt. Addit Zosimus infelicissimum Principem bellum pecuniâ redimere voluisse, legatosque de eâ re misisse ad Saporem, qui variis artibus ludificatos tandem dimisit, spe injectâ pacem componi posse, si Romanus Imperator secum in colloquium veniret; Valerianumque barbari Regis fidem inconsultiùs sequutum, contrà jus gentium captum fuisse, atque in Persidem deductum. Dionysius verò Alexandrinus, & Pollio tradunt Macriani, cui hujus belli rationem commiserat fraude captum esse, cum in ea loca se duci sivisset, unde illum nec virtus nec disciplina militaris retrahere poterant. Quoquo modo acciderit ea clades, ad extremum anni 260. pertinere inde constat, quòd initio anni 261. referatur à Pollione Macriani rebellio, quam statim sequutam pro comperto habemus; quamobrem octavum Valeriani annum nummus Ægyptiacus rectè consignavit; sed de ætate dissentiunt Aur. Victor & Pollio: ille enim qui non ultrà sex Imperii annos Principi nostro adscribit, in vegetiori ætate captum refert; hic verò septuaginta annos tum complevisse tradit. Nec magis de ejus morte inter Scriptores convenit; Aurelius enim Victor fœdè laniatum periisse narrat, Eutropius verò & alter Victor in ignobili servitute consenuisse, ejusque cervici pede imposito, quandiu vixit, Saporem equum conscendere solitum fuisse tradunt; à quorum sententiâ non abhorret Pollio, dum pro vilissimo mancipio habitum scribit.

P Simonneau filius fecit

P. Simonneau filius fecit

NUMISMATA AUREA.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG.
APOLLINI PROPVG. Apollo nudus ſagittarius. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS AVGG. (1) Mulier ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ cornucopiæ oblongo innixa, ſiniſtrâ geſtat cornucopiæ. *Regius.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG.
FIDES MILITVM. Figura ſtans, utrâque manu ſignum militare. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI CONSERVAT. Jupiter nudus cum pallio ex humeris pendente ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet fulmen, ſiniſtrâ haſtæ innititur. *Regius. Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG.
IOVI CONSERVATORI. Typus ut ſuprà. *MB.*

. . . .
LAETITIA AVGG. Figura muliebris ſtans. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

LIBERALITAS AVGG. Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ geſtat teſſeram, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

LIBERALITAS AVGG III. (2) Typus ut ſuprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVGG. Sol ſtans dextrorſum converſus, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ geſtat flagrum. *Regius.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

ORIENS AVGG. Typus ut ſuprà. *RE.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

ORIENS AVGG. Sol ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ geſtat globum. *Regius.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG.
PIETAS AVG. Figura ſtans, dextrâ haſtam. *MB.*

Eadem epigraphe.
PIETAS AVGG. Duæ figuræ jungentes dextras. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ROMAE AETERNAE. Figura muliebris galeata ac ſtolata, thoraci inſidens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet Victoriolam, ſiniſtrâ haſtæ ferratæ inverſæ innixa. *RE.*

Eadem epigraphe.
SALVS AVG. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Victoria ad ſiniſtram gradiens, dextrâ geſtat coronam, ſiniſtrâ palmam. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
VICTORIA AVGG. Victoria ſtans, dextrâ clypeo humi poſito innixa, ſiniſtrâ palmam tenet. *M.*

(1) Hujus Imperatoris nummi aurei, ut aliorum Auguſtorum hujus temporis, rari omninò ſunt.
(2) Nummus hic rariſſimus, in quo tertium congiarium à Valeriano erogatum ſignatum cernitur.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

AETERNITATI AVGG. (1) Figura velata ſtans, dextrâ velo involutâ, ſiniſtrâ acroſtolium tenet. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
AETERNITATI AVGG. (2) Sol capite radiato ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum tenet. *Cham.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

AETERNITATI AVGG. Typus ut ſuprà. *Fauvel.*

(1) Nummus hic cum hoc typo rariſſimus eſt.
(2) Nummus hic ac ſequens inter rariores recenſendi.

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ANNONA AVG. (1) Figura muliebris stolata stans, spicam geminam tenet dextrâ demissâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ; à dextris juxtà pedes modius cum spicis. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

ANNONA AVGG. Typus ut suprà. *RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

ANNONA AVGG. Typus ut suprà. *Cham. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLINI CONSERVA. (2) Apollo nudus capite muliebriter ornato, vultu dextrorsum converso stans, lauri ramum demissum tenet dextrâ, citharam verò cippo exiguo impositam tenet sinistrâ. *Fouc. SG. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLINI CONSERVA. (sic) Typus ut suprà. *Regius. Cham. Fontaine.*

IMP VALERIANVS P F AVG.

APOLLINI CONSERVA. Typus ut suprà. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

APOLLINI CONSERVA. Figura nuda, dextrâ ramum, sinistrâ spicas. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

APOLLINI CONSERVATORI. Apollo nudus, dextrâ spicas. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

APOLL PROPVGN. Apollo nudus stans sinistrorsum versus arcum intendit. *Farnesianus. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

APOLLINI PROPVG. (3) Apollo nudus cum pharetrâ ex humeris suspensâ, sinistrorsum conversus stans, arcu tenso sagittam emissurus. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLINI PROPVG. (sic) Typus ut suprà. *Regius. RE. Cham. Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

APOLINI PROPVG. (sic) Typus ut suprà. *Frad.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

APOLLINI PROPVG. Apollo typo quo suprà, cum pallio à tergo volitante absque pharetrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLINI PROPVG. Typus ut suprà. *Fontaine. B.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

CONCORDIA AVGG. (4) Valerianus & Gallienus togati stantes dextras jungunt. *Fouc.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCOR EXERC. Figura muliebris stolata vultu dextrorsum converso, stans ad aram suprà quam ignis accensus, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Hen. Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

CONCORDIA EXERCIT. Typus ut suprà absque arâ. *Cham.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

CONCORDIA LEGG. Typus ut suprà. *Ba.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut suprà.

CONCOR MIL. Typus ut suprà. *Fouc.*

IMP VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

CONCORDIA MILIT. Typus ut suprà. *Val.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut suprà.

CONCORDIA MILIT. Figura muliebris stolata stans, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

CONCORDIA MILIT. Typus ut suprà. *Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe.

(1) Nummi cum hac epigraphe in Valeriano non obvii sunt.

(2) Apollini imprimis honor habitus sub his Imperatoribus, ut pestilentiam per Romanum orbem grassantem averteret; ipse enim eam immittere iratus, & propulsare placatus putabatur. De peste immissâ Homeri Ilias lib. I. de propulsanda Horatius Carm. lib. I. Vidimus nummos Treboniani Galli cum epigraphe *Apollini Salutari*, hujus autem Augusti nummi *Apollini Conservatori*, & *Propugnatori* inscribuntur.

(3) Nota est fabula, quâ Apollo matris honorem propugnans fœcundæ Niobes liberos sagittis confecisse traditur. Vide Horatium Ode VI. lib. IV. ad Apollinem.

(4) Nummi cum hac epigraphe in Valeriano inter rarissimos recensendi.

CONCORDIA MILITVM. Typus ut suprà. *MB.*

IMP VALERIANVS AVG.

CONSERVAT AVGG. Apollo nudus, dextrâ elatâ cum flagro, sinistrâ lyram. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONSERVT (sic) AVGG. (1) Apollo vultu dextrorsum converso stans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ lyræ innixus; à dextris in areâ P. *Fontaine.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

DEO VOLKANO. (2) Templi facies quattuor columnis suffulta, in quâ Vulcanus stans malleum elatum tenet dextrâ, forcipem verò sinistrâ; prope eum à dextris incus. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DEO VOLCANO. Typus ut suprà. *Brandenburg.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

DIANA LVCIFERA. (3) Diana stans sinistrorsum versa, utrâque manu facem accensam tenet. *Fontaine. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVGG. Figura muliebris stolata vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. RE.*

IMP VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FELICITAS AVGG. Typus ut suprà. *Farnesianus.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FELICITAS AVGG. Typus ut suprà. *Regius. Cham. Val. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVGG. Figura muliebris ut suprà, hastam tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Le Roy. MB.*

IMP VALERIANVS P AVG.

FELICITAS AVGG. Figura stolata stans, sinistrâ cornucopiæ tenens. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FELICIT SAECVLI. (4) Figura muliebris vultu sinistrorsum converso stans, utrâque manu facem accensam tenet. *Regius. Cham.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FIDES MILITVM. Figura muliebris stolata vultu sinistrorsum converso stans, labarum tenet dextrâ, signum militare transversum sinistrâ. *Fouc. MMA. Fontaine. MB.*

IMP P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *Regius.*

IMP P LIC VALERIANO AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *Le Roy. Hen. Fontaine.*

Eadem epigraphe.

FIDES MILITVM. Figura stans, dextrâ hastam, sinistrâ bacillum. *MB.*

IMP P LIC VALERIANVS AVG.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILITVM. Figura muliebris stolata vultu dextrorsum converso stans, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ. *RE. Frad. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *Fouc. Cham. Le Roy. Frad. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNA REDVX. Mercurius nudus vultu dextrorsum converso stans, crumenam tenet dextrâ, caduceum verò cum pallio gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

FORTVNA REDVX. Figura muliebris stans, dextrâ temonem tenet, sinistrâ cornucopiæ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GALLIENVS CVM EXER SVO. (5) Cippus seu potius basis, cum hac epigra-

(1) Hic nummus in hoc Imperatore cum rarioribus adnumerandus.

(2) Ut in hoc nummo scribitur *Volkanus*, sic & in antiquis inscriptionibus apud Gruterum. De Vulcano vide Arnobium lib. VI. Arrian. Epict. lib. IV. cap. VIII. Porphyrium apud Eusebium de Præparatione Evangel. lib. III. cap. XI. Vulcani autem templum in IX. regione Circi Flaminii assignatur à Sexto Rufo; quod fortassis postmodum restauratum fuit à Valeriano eâ formâ, quâ in hoc nummo cernitur. Nummus tum primum cum hac epigraphe & hoc typo occurrit, & pro raro habetur.

(3) Nummus hic in Valeriano cum rarissimis adnumerandus.

(4) Nummus cum hac epigraphe & hoc typo inter rarissimos recensendus.

(5) Valerianus, cum Germani Gallias infestarent, Gallienum filium consortem Imperii factum, ad eos oppugnandos misit; quibus devictis, aram *Jovi Victori* Gallienus cum exercitu suo dedicasse videtur; in cujus rei monumentum cusus est hic nummus, qui tum primùm cum hac epigraphe & hoc typo occurrit,

phe, IOVI VICTORI. ſuprà quam Jupiter nudus vultu dextrorſum converſo ſtans, Victoriæ ſignum adverſum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ. *Cham.*

IMP VALERIANVS PIVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

GALLIENVS CVM EXER SVO. Typus ut ſuprà. *Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

GALLIENVS CVM EXER SVO. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

VALERIANVS P F AVG.

GALLIENVS CVM EXERCITV SVO. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

GERMANICVS MAX TER. (1) Trophæum erectum inter duos captivos humi ſedentes. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI CONSERVAT. Jupiter nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, fulmen tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Regius, Quinarius.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ S. *Cham.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

IOVI CONSERVATORI. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ Q. *Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

IOVI CONSERVATORI. Typus ut ſuprà abſque literis in areâ. *RE. Declesves.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI CONSERVATORI. (2) Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Cham.*

IMP P LIC VALERIANO AVG.

IOVI CONSERVATORI. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter nudus, dextrâ fulmen, ſiniſtrâ aquilam. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI PACATORI ORBIS. (3) Jupiter ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtæ innixus; pro pedibus aquila. *Regius.*

Eadem epigraphe.

LAETITIA AVG. Figura muliebris ſtolata, dextrâ coronam tenens, ſiniſtrâ anchoram. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

LAETITIA AVGG. (4) Typus ut ſuprà. *Cham. Frad.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

LAETITIA AVGG. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERALITAS AVGG. (5) Valerianus & Gallienus laureati ac togati ſedentes in ſellâ curuli à ſiniſtris dextrorſum, aliâ figurâ intermediâ ſtante, dextram extendunt, ſcipionem verò tenent ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERALITAS AVGG. (6) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, teſſeram tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ. *Cham. Fontaine. MB.*

P LIC VALERIANVS P F AVG.

LIBERALITAS AVGG. Figura muliebris ſtolata ſtans, cætera ut ſuprà. *MB.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut ſuprà. *Cham.*

& inter rariores recenſendus eſt. Ob eandem etiam cauſam cuſus fuit nummus Gallieni argenteus, in quo Jupiter eodem typo inſiſtit baſi, in qua legitur IMP. CES, hoc eſt, ut ex ſuperiori nummo manifeſto liquet, *Imperator cum exercitu ſuo.* Et in circuitu nummi legitur JOVI VICTORI. ut ſuo loco videre eſt.

(1) Nummus ſingularis, in quo *Germanicus Maximus Ter* appellatur Valerianus, ob victorias de Germanis per filium Gallienum relatas. Habentur nummi Gallieni & Poſtumi cum epigraphe *Germanicus Maximus*, ſed *Ter* in nummo hoc ſingulari tantùm occurrit. Ante eum nemo Imperatorum Germanicus Maximus appellatus eſt.

(2) Nummi hujus Imperatoris cum hac epigraphe non obvii ſunt.

(3) Nummus ſingularis ob novam epigraphen, quæ in hoc tantùm Imperatore occurrit. Jupiter in eo ſedet tanquam quietus & pacifer ſacra faciens, appellaturque Pacator Orbis; cum enim undique bellorum procellis exagitaretur Romanus orbis, Valerianus à Jove, quem placare ſacrificiis ſtudebat, pacem impetrare ſperabat, in cujus rei monumentum cuſus videtur hic nummus.

(4) Nummi Valeriani cum hac epigraphe haud obvii.

(5) Nummus cum rarioribus collocandus, in quo Valerianus & Gallienus Conſules in curulibus ſedentes, & congiarium diſtribuentes repræſentantur.

(6) Nummi cum hac epigraphe haud obvii in Valeriano.

IMP C P LIC VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut supra.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut suprà. *Cham.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

LIBERALITAS AVGG III. Typus ut suprà. *Fouc. Regius.* RE. DC. B. MB.

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad humeros.

LIBERALITAS AVGG III. (1) Typus ut suprà. RDR.

IMP VALERIANVS AVG.

MONETA AVGG. (2) Tres Monetæ stantes cum attributis. MB.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ORIENS AVGG. Sol capite radiato cum pallio in brachium sinistrum rejecto ac volitante, gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ & expansâ, flagrum gestat sinistrâ. RE.

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

ORIENS AVGG. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ORIENS AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. Cham.* MB.

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

ORIENS AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. Regius.* DC. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ORIENS AVGG. Typus ut suprà. *Regius. Cham. Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVGG. Sol ut suprà; sed sinistrâ globum tenet. *Cham. Fontaine.* MB.

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

ORIENS AVGG. Typus ut suprà. *LeRoy.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ORIENS AVGG. Typus ut suprà. *Le Roy.* MB.

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ORIENS AVGG. *literis inversis.* Sol stans, sinistrâ elatâ, dextrâ flagrum tenet. *Cham.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

PACATORI ORBIS. (3) Jupiter sedens, dextrâ pateram, sinistrâ hastam, ad pedes aquila. MB.

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVG. (4) Figura muliebris stolata stans, oleæ ramum tenet dextrâ elatâ, hastam transversam sinistrâ. *Fouc.* RE.

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVGG. Typus ut suprà. *Regius. Cham. Fontaine.*

IMP VALERIANVS AVG.

PAX AVGG. Typus ut suprà. MB.

VALERIANVS P F AVG.

PAX AVGG. Figura muliebris stans, dextrâ caduceum, sinistrâ hastam per transversum. MB.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

PIETAS AVGG. (5) Valerianus laureatus ac togatus, dextrorsum conversus stans à sinistris ad aram suprà quam ignis accensus, pateram tenet dextrâ, scipionem verò sinistrâ demissâ: à dextris Gallienus laureatus pariter & togatus, stans ex adverso, pateram tenet dextrâ, sinistrâ verò scipionem elatum, in cujus apicè aquila. *Fouc.* RE. MB.

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà. *Regius. Declesves. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà. *Cham. Fauvel. Fontaine. Brandenburg.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

PIETATI AVGG. (6) Figura muliebris stolata stans, hastam tenet dextrâ, columnæ verò innititur sinistrâ. *Cham.* MB.

(1) Tertium congiarium à Valeriano erogatum indicant hi nummi, qui cum rarioribus adnumerandi.

(2) Nummus hic in Valeriano inter rariores collocandus.

(3) Nummus singularis ob epigraphen novam, quæ in hoc tantùm Imperatore occurrit. Habetur similis infrà inter nummos tertii moduli ejusdem Augusti; sed in utroque typus idem qui in nummo cum epigraphe JOVI PACATORI ORBIS, de quo paulò superiùs.

(4) Nummi cum hac epigraphe in Valeriano haud obvii.

(5) Hujuscemodi nummi in hoc Imperatore haud omninò obvii.

(6) Nummus hic in Valeriano rarissimus est; sequentes verò rari.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P II COS II PP. Jupiter nudus cum pallio in brachium sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso stans, fulmen tenet dextrâ, hastæ verò puræ adnititur sinistrâ. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P II COS II PP. Typus ut suprà. *Fouc. DC. MMA. Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum.

P M TR P II COS III PP. (1) Imperator togatus stans, dextrâ globum, sinistrâ sceptrum tenet. *Hard.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P III COS PP. (2) Typus ut suprà. *Hen.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

P M TR P III COS III PP. Typus ut suprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P IIII COS III PP. (3) Sol capite radiato ad dextram gradiens, dextrâ elatâ, sinistrâ tenet flagrum. *Cham.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P IIII COS IIII PP. (4) Typus ut suprà. *Fouc.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

P M TR P V COS IIII PP. Duo Imperatores laureati ac togati, stantes ex adverso cum clypeis duobus intermediis, quorum alterum uterque tenet dextrâ, scipionem sinistrâ; juxtà clypeos hastæ duæ erectæ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P V COS IIII PP. Typus ut suprà. *Regius. Cham. Hen. Declesves. Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

P M TR P V COS IIII PP. Figura virilis togata sedens in sellâ curuli à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet globum, sinistrâ hastam. *Cham. Hen. MB.*

Eadem epigraphe.

PROVIDENTIA AVG. Providentiæ typus. *MB.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PROVID AVGG. (5) Figura muliebris stolata vultu dextrorsum converso stans, baculum inclinatum tenet dextrâ, signo verò militari adnititur sinistrâ; à dextris juxtà pedes globus. *Fouc.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut suprà.

PROVID AVGG. Typus ut suprà. *Cham. Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVIDENTIA AVGG. Figura muliebris ut suprà; sed cornucopiæ gestans sinistrâ. *Fouc. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RELIGIO AVGG. (6) Diana venatricis habitu, dextrâ post humeros sagittam è pharetrâ extrahit, sinistrâ verò arcum tenet: à sinistris in areâ 9. *Bau.*

....

RELIGIO AVGG. Diana venatricis habitu, dextrâ telum, sinistrâ arcum gerit. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

RESTITVT GEN HVMAN. Figura stolata stans utramque manum elevans. *MB.*

(1) Valerianum Consulem tertiùm anno 255. unà cum Gallieno fuisse Fasti omnes testantur: eodem verò anno alterum Tribunitiæ potestatis annum complevit, tertiumque auspicatus est Valerianus circà mensem Junium.

(2) Nummus cusus anno Christi 255. quo etiam anno sequens inscriptio, quam Ossonobæ in Lusitaniâ repertam exhibet Gruterus pag. 274. erecta fuit.

IMP. CAES. P. LICINIO
VALERIANO. P. F. AVG
PONT. MAX. P. P. TR. POT
III. COS. RESP. OSSON. EX. D
ECRETO. ORD. DEVOT
NVMINI. MAIESTAT
IQ. EIVS. D. D

(3) Nummus hic pertinet ad annum Christi 256. sequentes verò ad annum 257. quo Valerianus IV. Consul cum Gallieno fuit.

(4) Nummi cum hac epigraphe inter rariores recensendi; sequentes verò haud obvii.

(5) Nummus hic ac sequentes cum rarioribus adnumerandi.

(6) Valerianum imprimis coluisse Dianam non solùm indicat hic nummus, sed & templum ab eo constructum in VI. urbis regione, quod Sextus Rufus Valeriani nomen tulisse narrat, *Dianæ Valeriana.* Signum autem illud Dianæ, quod in eo templo positum erat, eadem formâ expressum fuisse licet conjicere, qua in hoc nummo Diana exhibetur. Nummus rarissimus.

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVT GENER HVMANI. (1) Sol radiatus ac tunicatus cum pallio à tergo volitante, sinistrorsum conversus stans, dextrâ extensâ & expansâ, globum sustinet sinistrâ. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR ORBIS. (2) Valerianus paludatus vultu dextrorsum converso stans, figuram muliebrem capite turrito procumbentem sublevat dextrâ, hastæ verò puræ adnititur sinistrâ. *RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. MMA. Cham. MB.*

Eadem epigraphe.

REST ORIENTIS. Duæ figuræ, altera togata, paludata ac diademata; altera militaris sinistrâ hastam tenens. *MB.*

Eadem epigraphe.

RESTITVT ORIENTIS. Typus ut suprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVT ORIENTIS. Imperator laureatus & paludatus, vultu dextrorsum converso stans, dextram protendit coronam lauream accepturus, quam figura muliebris capite turrito stans ex adverso ei offert; hastæ verò adnititur sinistrâ: in superiore nummi parte inter utramque figuram stella. *Fouc. Regius. DC. Cham. Brandenburg.*

Alius cum coronâ laureâ supernè inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

RESTITVT ORIENTIS. (3) Typus ut suprà absque coronâ. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ROMAE AETERNAE. (4) Figura muliebris galeata insidens spoliis à sinistris dextrorsum, Victoriæ signum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Regius.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

SAECVLI FELICITAS. (5) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVLI FELICITAS. Typus ut suprà. *Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

SALVS AVGG. (6) Figura muliebris stolata stans dextrorsum spectans, dextrâ tenet serpentem, sinistrâ cornucopiæ. *Farnesianus.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut suprà.

SALVS AVGG. Figura muliebris stans, dextrâ tenet serpentem, sinistrâ pateram ex quâ eum pascit. *Regius. Cham. Fontaine. MB.*

IMP VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

SALVS AVGG. Typus ut suprà. *Hen.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

SALVS AVGG. Figura muliebris stolata stans ad aram serpente capite assurgente circumvolutam, dextrâ tenet pateram ex quâ eum pascit, sinistrâ hastæ adnititur. *Fouc. Regius. RE. Cham. Fontaine.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut suprà.

SALVS AVGG. Typus ut suprà. *Frad.*

Eadem epigraphe.

SECVRIT PERPET. Figura stans, dextrâ hastam. *MB.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

SECVRIT PERPET. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, hastæ adnititur dextrâ, cippo verò innititur sinistrâ. *Fouc. Regius. SG. Fontaine. MB.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

(1) Nummum hunc cusum putat Vaillantius, cum Valerianus in Persas, qui Syriam devastabant, iter susciperet: in felix augurium *Restitutor Generis humani* magno elogio appellatur, & sub Orientis figurâ, capite radiato insignitur, globum gerens, tanquam orbem Romanum restituturus. Epigraphe hæc tum primùm in nummis Imperatorum occurrit. Nummus cum rarioribus adnumerandus.

(2) Cum orbis Romanus undique à Barbaris impeteretur, & Gallienum filium in Gallias misisset, ipse verò Orientem tuendum suscepisset, dictus fuit in augurium Valerianus, *Restitutor Orbis*; sed rei eventus eum fefellit. Nummus rarus.

(3) Initio belli Persici hunc nummum cusum putamus, in quo Valerianus *Restitutor Orientis* dicitur; quippe illius belli initia haud infelicia fuisse, testes sunt Antiochia recepta, & Cyriades à suis interfectus. Epigraphe hæc tùm primum in nummis Imperatorum occurrit. Nummus rarus.

(4) Nummus cum hac epigraphe in Valeriano inter rariores recensendus.

(5) Nummus hic ac sequens cum rarioribus adnumerandi.

(6) Salus hîc peculiari typo exhibetur, gestans sinistrâ cornucopiæ, cum semper illâ manu pateram tenens repræsentetur, nisi illud mendum Sculptoris esse dicatur.

SECVRIT PERPET. Typus ut suprà. *Cham.*

IMP VALERIANVS PIVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

SECVRIT PERPET. Typus ut suprà. *Fauvel. Fontaine.*

IMP VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

SPES PVBLICA. Figura muliebris tunicata & succincta, cum pallio in brachium dextrum rejecto, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ. *Cham.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *RE.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

TEMPORVM FELICITAS. Figura muliebris stans, dextrâ tenet caduceum oblongum, sinistrâ cornucopiæ. *Regius. Cham. Fon. MB.*

IMP VALERIANVS AVG.

TR P V COS IIII PP. (1) Duæ figuræ stantes. *MB.*

Eadem epigraphe.

TR P V COS IIII PP. Duæ figuræ togatæ clypeis insistentes. *MB.*

Eadem epigraphe.

TR P V COS IIII PP. Figura sedens, dextrâ globum, sinistrâ hastam. *MB.*

Eadem epigraphe.

TR P V COS IIII PP. Figura sedens, dextrâ pateram, sinistrâ bacillum. *MB.*

Eadem epigraphe.

TR P V COS IIII PP. Figura radiata, dextrâ erectâ, sinistrâ flagellum. *MB.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VENVS VICTRIX. (2) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ extensâ, palmæ ramum gestat sinistrâ; juxtà eam à sinistris clypeus humi positus. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

VENVS VICTRIX. Figura muliebris seminuda stans, dextrâ tenet globum cum Victoriâ, sinistrâ hastam transversam; à sinistris clypeus humi positus. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. Victoria gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. Victoria stolata stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine. B. MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà. *Cham.*

Alius cum captivo à dextris humi sedente, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP C P LIC VALERIANO AVG.

VICTORIA AVGG. Victoria ut suprà, absque captivo. *MB.*

Eadem epigraphe.

VICTORIA AVGG. Victoria stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà. *RE. MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. Fontaine. MB.*

Alius cum X. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe.

VICTORIA AVGG. Victoria stans, sinistrâ palmam. *MB.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS P F AVG. Bustum Valeriani laureatum, dextrâ globum cum Victoriâ, sinistrâ parazonium.

VICTORIA AVGVSTORVM. (3) Duo Imperatores laureati stantes, dextris globum cui insistit Victoria sustinentes, sinistris hastas; à quorum tergo duo milites, unus dextrâ jaculum, sinistrâ labarum; alter dextrâ signum legionarium, sinistrâ scutum. *MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA EXERCIT. (4) Victoria stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Cham.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

(1) Nummum hunc ac sequentes cum eadem epigraphe ex Mediobarbo exscripsi; nam nullibi similes reperi.

(2) Epigraphe hæc, ac sequens cum typo Veneris sæpè in nummis Augustarum occurrunt, rarò verò in nummis Imperatorum. Nummi rarissimi.

(3) Hunc nummum profert Mediobarbus ex Strada; quænam autem fides huic adhibenda eruditi viderint.

(4) Nummus hic singularis, qui tùm primum cum hac epigraphe in nummis Imperatorum occurrit.

VICTORIA GER. Victoria ut suprà, cum captivo ad pedes. *MB.*
IMP C P LIC VALERIANO AVG.

VICTORIA GERMANICA. Victoria ſtans, dextrâ ſcipionem. *MB.*
Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA GERMANICA. (1) Victoria ſtolata ſtans, clypeum humi poſitum tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ; à dextris captivus humi ſedens. *Fouc. Regius. Cham.*

Alius cum lunâ bicorni in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
IMP VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICT PART. Typus ut ſuprà, abſque lunâ bicorni in areâ. *Fouc. Cham. Fauvel.*
VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

VICT PARTICA. (2) (ſic) Victoria dextrorſum converſa ſtans, pede dextro dorſum captivi humi ſedentis premit, dextrâ tenens coronam, ſiniſtrâ palmam. *Cham.*
. . . .

VICTORIA PARTHICA. Victoria ſtans, dextrâ clypeum, ſiniſtrâ haſtam; ad pedes captivus. *MB.*
IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIAE AVGG. (3) Victoria in bigis à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ tenet flagrum. *Regius. Vaillant.*
IMP VALERIANVS P AVG.

VIRTVS AVG. Figura armata, dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ arcum cum ſagittâ. *MB.*
Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG. Figura militaris, dextrâ pateram ſuper aram, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*
IMP P LIC VALERIANO AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata vultu dextrorſum converſo ſtans, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, haſtam cum clypeo humi poſito tenet ſiniſtrâ. *Fontaine. MB.*
IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *RE.*
IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà abſque clypeo. *Regius. MB.*
VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *Fouc. MMA. Le Roy.*
IMP VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *Cham.*
IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Figura militaris ut ſuprâ, clypeum humi poſitum tenet dextrâ, haſtæ verò ferratæ inverſæ adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. B. MB.*
IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *Le Roy.*
IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *Cham. MB.*
IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *Frad.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. (4) Figuræ duæ laureatæ ac paludatæ ſtantes ex adverſo, quarum quæ à dextris, haſtæ adnititur dextrâ, globum verò ſuſtinet ſiniſtrâ; altera quæ à ſiniſtris, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, ſpiculum tranſverſum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. RE. Frad. Fontaine.*
IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

(1) Nummus ob victorias per filium Gallienum à Germanis reportatas cuſus videtur : unde in alio argenteo dicitur Valerianus GERMANICUS MAXUMUS TER. Nummi cum hac epigraphe inter rariores recenſendi.

(2) Refert Vaillantius nummum argenteum ejuſdem Auguſti cum epigraphe VICTORIA PARTHICA. in quo repræſentatur Victoria coronam porrigens Imperatori paludato ſtanti. Belli autem Perſici initia haud infelicia fuiſſe Valeriano, teſtes ſunt Antiochia recepta, & Cyriades à ſuis interfectus : & Aurelius Victor ſic de Valeriano : *Bellum per Meſopotamiam anceps diuturnumque inſtruit.* Nummi cum hac epigraphe inter rariores collocandi.

(3) Nummus ſingularis à Vaillantio exhibitus, & fortaſſis ex eodem Regio cimelio, ex quo illum deſcripſimus. Bigas autem illas, quas agit Victoria, non ad Victorias à Valeriano aut Gallieno de Barbaris relatas, ſed ad agonem Capitolinum ab illis Romæ celebratum, in quo eorum alter bigæ præmium retulit, ſpectare putat laudatus Vaillantius : ipſe verò hunc nummum referendum arbitror ad victorias Valeriani & Gallieni de Barbaris relatas.

(4) Valerianus pater à dextris in hoc nummo exhibetur orbem geſtans ſiniſtrâ, tanquam orbem Romanum virtute armorum conſervaret; à ſiniſtris ſtat Gallienus dextrâ Victoriolam ſuſtinens, tanquam victoriis de Germanis relatis ipſum orbem illuſtraret. Nummus haud obvius.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà. *Cham. Val. Fontaine. Brandenburg. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTA ORBIS. (1) Victoriæ duæ tunicatæ ac succinctæ stantes ex adverso, clypeum ad palmam arborem appensum, in quo S. C. tenent utrâque manu. *Fouc. Regius. Cham. MB.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

VOTA ORBIS. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Alius absque literis in clypeo, eodem typo utrâque ex parte. *RE. MDM. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTIS DECENNALIBVS. (2) in coronâ querceâ. *DC.*

(1) Valerianus Imperator factus fuit, ut scribit Trebellius Pollio, *non, ut solet, tumultuario populi concursu, non militum strepitu, sed jure meritorum, & quasi ex totius orbis unâ sententiâ.* Duæ autem Victoriæ, quarum testes sunt ejus nummi, Germanica nempe & Parthica *Vota Orbis* dicuntur ex Senatusconsulto. Epigraphe hæc & hic typus tùm primum occurrunt in nummis Imperatorum. Nummus rarus.

(2) Nummus hic ex argento in Valeriano rarissimus.

NUMISMATA ÆREA LATINA maximi moduli, vulgò Medaglioni.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum.

ADLOCVTIO AVGVSTORVM. (1) Valerianus subsequentibus filiis paludatis adloquitur cohortes signa militaria & clypeos gerentes. *Vaillant.*

CONCORDIA AVGVSTORVM. Capita Valeriani & Gallieni adversa.

ADVENTVS AVGVSTORVM. Duo Imperatores paludati equites, præeuntibus Victoriâ & milite; adsunt quatuor signa militaria. *Vaillant.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum.

CONCORDIA SAECVLORVM. (2) Capita Gallieni & Valeriani Junioris adversa. *Vaillant.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Valerianus laureatus pectore tenus cum paludamento, dextrâ globum tenet cui imposita est Victoriola.

FELICITAS TEMPORVM. (3) Quadrigæ triumphales in quibus Valerianus stat inter duos filios, Victoriâ eum coronante: hinc & inde miles currum comitatur: in imâ parte TRIVMPHVS, ut videtur. *De C. Vaillant.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum.

LIBERALITAS AVGG. Valerianus & Gallienus sedentes in substructione, à dextris Liberalitas, & pone eos duæ figuræ paludatæ stantes; Romanus scalam ascendit. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MONETA AVGG. Tres Monetæ stantes dextrâ bilancem, lævâ cornucopiæ gestant. *De C. ex argento mixto. Vaillant.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento, dextrorsum.

VICTORIA AVGVSTORVM. Valerianus & Gallienus paludati stantes, dextris sustinent globum, cui imposita est Victoria: hinc & inde utrumque prætorianus comitatur cum signo militari. *Regius. Vaillant.*

(1) Nummi Latini maximi moduli, vulgò medaglioni in Valeriano rarissimi sunt.

(2) Nummus singularis, & tum primum hæc epigraphe occurrit in nummis Imperatorum.

(3) Nummus singularis ob typum & epigraphen, sed à Vaillantio mutilus exhibitus; nam vocem TRIVMPHVS in imâ parte omiserat.

NUMISMATA ÆREA GRÆCA maximi moduli, vulgò medaglioni.

AYT KAI Π AIKINNIOC OYAAEPIANOC. *Imperator Cæsar Publius Licinius Valerianus.* Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ANTIOXEΩN. (1) *Antiochensium.* Pons quinque fornicibus constans, cum fluvii de-

(1) Hunc nummum spectare puto ad Antiochiam Cariæ, de quâ pluribus ad Trajani Decii nummos disseruimus. Non extat hic nummus apud Vaillantium.

cumbentis effigie, qui dextrâ tenet arundinem, ſiniſtrâ cornucopiæ; eques pontem conſcendit dextrâ elatâ: ab alterâ parte pontis erigitur arcus. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒΑϹΤΟϹ. *Imperator Cæſar Publius Licinius Valerianus Auguſtus.* Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΠΑΜΕΩΝ ΠΑΡΑ ΑΥΡ ΕΡΜΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡΙΑΡΧΟΥ. (1) *Apamenſium ab Aurelio Hermo Panegyriarcha.* Tres Cabyri cum clypeis & gladiis exertis circa mulierem, quæ puerulum nudum ulnis geſtat. *Regius.*

. . . .

ΑΤΤΑΛΕΩΝ. (2) *Attalenſium.* Tres Deæ ſtantes, nempe Pallas cum haſtâ, Salus cum ſerpente, & Nemeſis, ad cujus pedes gryphus. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ ΑΡΧ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΑΦΡΟΔΕΙϹΙΕΩΝ. *Sub Archonte Juliano Aphrodiſienſium.* Menſa, ſuprà quam duæ urnæ cum palmæ ramis. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (3) *Epheſiorum ter Neocororum.* Diana Venatrix triremi inſiſtens, ambabus manibus velum inflatum tenet. *RE.*

. . . .

ΕΠ ϹΤΡ ΟΚΤ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ. ΑΥΓΟΥϹΤΕΙΑ ΑΡΙϹΤΑ ΟΛΥΜΠ. (4) *Sub Prætore Octavio Artemidoro Thyatirenorum. Auguſtea Optima Olympia.* Duæ urnæ ſupra menſam, infra vas. *Vaillant.*

Α Κ Π ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΕΠ ϹΤ ΑΥΡ ΕΛΠΙΔΗΦΟΡΟΥ ΔΙϹ ΚΥΜΑΙΩΝ. (5) *Sub Prætore Aurelio Elpidephoro bis Cumæorum.* Fortuna triremi exiguæ inſiſtens, dextrâ tenet temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. Vaillant.*

ΑΥ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΚΩΡΥΚΙΩΤΩΝ ΑϹΥ ΝΑΥΑΡΧΙϹ. (6) *Coryciotarum Inviolabilis Navarchis.* Bacchus ſtans dextrâ cantharum tenet, ſiniſtrâ thyrſum, pro pedibus tigris: ante eum tripus, ſuprà quem urna, caduceus, palma & ſpica, per tranſverſum urnæ ΘΕΩΓΑΜΙΑ, *Theogamia. De Camps. Vaillant.*

(1) Nummus hic non habetur apud Vaillantium. Vide nummum maximi moduli Trajano Decio in eâdem urbe cuſum. Singularis in hoc nummo uſus præpoſitionis Παρὰ pro Ἐπί. Singulare etiam Πανηγυριάρχου nomen, cum in aliis nummis Πανηγυριστοῦ tantùm occurrat.

(2) Plinio lib. v. ſect. xxxii. *Attalia*, in Æolidis Lyciæque confinio. Stephano, Ἀττάλεια, πόλις Λυδίας...... τὸ ἐθνικὸν, Ἀτταλεύς. ubi pro Λυδίας legendum putant nonnulli Λυκίας, quoniam D. Lucas in Actis cap. xiv. v. 24. Euthalius, Diaconus, Beda, Ptolemæus etiam lib. v. cap. 5. eam Pamphyliæ aſſignant, quæ ab occaſu Lyciæ contermina eſt. Inter oppida Pamphyliæ recenſetur hæc urbs & Straboni lib. xiv. Celeberrimi verò antiquitus fuere Attalici Reges, quorum ultimus hæredem inſtituit populum Romanum; eorum brevis genealogia & hiſtoria reperitur apud eundem Strabonem lib. xiii.

(3) Hunc nummum recenſet Vaillantius ex eodem Regio Etruriæ cimelio inter nummos primi moduli.

(4) Stephano: Θυάτειρα, πόλις Λυδίας..... τὸ ἐθνικὸν, Θυατειρηνός. Thyatira urbs Lydiæ memoratur Ptolemæo lib. v. cap. 11. à quo *Metropolis* vocatur, necnon Joan. Apocalypſ. cap. 1. Auguſtea autem fuerunt certamina de nomine Auguſti, in ejus honorem inſtituta; ſed iſthæc à Thyatirenis celebrata non videntur in honorem Auguſti, ſed in honorem Valeriani & Gallieni facta; idque arguit illa vox ΑΡΙϹΤΑ, ut ſcribit Vaillantius; ſiquidem Nicæenſes certamina ſeu ludos in eorum Imperatorum honorem inſtituerunt, quæ ΜΕΓΙϹΤΑ ΑΡΙϹΤΑ vocavere, ut Valeriani & Gallieni nomina ſic honorificè exponerent, ut infrà videre eſt: ſic Thyatireni Nicæenſium exemplo hæc ΑΡΙϹΤΑ in illorum gratiam nominarunt, quæ cum Olympicis hoc anno edita ſunt. Olympia autem certamina ab Hercule in honorem Jovis circà Olympiam Elidis regionis (unde nomen) inſtituta fuerunt circà annum Mundi 2766. & renovata poſt 430. annos; menſe Julio, ſeu plenilunio poſt Solſtitium celebrabantur, cæſtibus, curſu, ſaltu, diſco & palæſtrâ, muſici & ſcenici ſub Nerone additi; quinto die huic certamini finis imponebatur; victores oleaſtro coronabantur; & finitis quadrienniis peragi conſueverant; unde Quinquennalia dicta.

(5) Plinio lib. v. ſect. xxxii. *Cyme.* Stephano: Κύμη, πόλις Αἰολίδος.....τὸ ἐθνικὸν, Κυμαῖος. Cuma Æolicarum urbium maxima & præſtantiſſima, cui etiam decus natalibus ſuis addiderunt Heſiodus Poëta & Ephorus Hiſtoricus. Vide Strabonem lib. xiii. & Stephanum. Ex hac quoque urbe fuiſſe aiunt Sibyllam Cumæam, quæ in Italiam profecta plurima de Romanis vaticinata eſt. Nummus hic malè deſcriptus à Vaillantio.

(6) Corycus, urbs Ciliciæ memoratur Ptolemæo lib. v. cap. 8. Straboni lib. xiv. Plinio lib. v. ſect. xxii. *Corycos oppidum, & portus.* Stephano: Κώρυκος, πόλις Κιλικίας.... τὸ ἐθνικὸν Κωρύκιος.....λέγεται καὶ Κωρυκιώτης. Jus Aſyli ac Navarchidis dignitatem obtinuiſſe videtur hæc urbs à Valeriano Auguſto; Αὐτόνομος autem facta fuit ſub primis Imperatoribus, quippe in Collectionibus Ligorii extat Severi nummus cum hac epigraphe ΚΩΡΥΚΙΩΤΩΝ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ: & fortaſſis à temporibus Ciceronis Autonomiam obtinuit; nam idem Cicero refert, cum in Ciliciam Proconſul advenit, ut urbium benevolentiam ſibi conciliaret, eiſdem Autonomiam conceſſiſſe. Ex hac urbe fuit Oppianus, qui M. Antonino opus ſuum dicavit. Quid autem Theogamia fuerint, paulò infrà dicemus.

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΕΠΙ ϹΤΡΑ ΑΡΙϹΤΟΜΑΧΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ. (1) *Sub Prætore Ariſtomacho Mytilenæorum.* Mulier turrita ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat pateram, ſiniſtrâ ſceptrum; ante eam ſtat Victoria coronam ei porrigens. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΠΙ ΓΡ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ Β ΝΥϹΑΕΩΝ. (2) *Sub Scriba Menandro iterum Nyſæorum.* Deus Lunus ſtans cum pileo ſolito & lunâ bicorni ad humeros, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtæ innixus: pro pedibus à dextris caput tauri. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙΝΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΥϹΑΕΩΝ ΕΠΙ ϹΤΡ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ. *Nyſæorum ſub Prætore Menandro.* Typus ut ſuprà. *De C.*

ΑΥΤ Κ.....ΛΙΚΙΝΝ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΠ ΓΡ Μ ΑΥΡ ΛΑΙΑΝΟΥ ΝΥϹΑΕΩΝ. (3) *Sub Scribâ Marco Aurelio Laiano Nyſæorum.* Urna certaminis ex quâ erumpunt duo palmæ rami, & in urnâ ſcribitur ΘΕΟΓΑΜΙΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑ. *Theogamia Oecumenica. Bau.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΠΙ Ϲ ΑΥΡ ΔΑΜΑ ΑϹΙΑΡΧ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡ. (4) *Sub Prætore Aurelio Damaſia Aſiarcha Pergamenorum Primorum ter Neocororum.* Æſculapius à dextris, & Fortuna à ſiniſtris ſtantes; ille dextrâ baculo ſerpente circumvoluto innixus; hæc dextrâ temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ tenet. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠΙ Ϲ ΑΥΡ ΔΑΜΑ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡ. (5) Menſa cum dua-

(1) Plinio lib. v. ſect. xxxix. *Lesbos* inſula, in qua *libera Mytilene.* Fuit hæc urbs in Lesbo maxima, ut ſcribit Stephanus; atque adeò clara, ut ab eâ tota inſula, cum prius *Lesbos* diceretur, *Mytilene* vocata fuerit, teſte Euſtathio ad Dionyſii V. 537. & naturâ, & ſitu, & deſcriptione ædificiorum, & pulchritudine imprimis nobilis: agri jucundi & fertiles, auctore Cicerone in Orat. de lege Agrariâ cont. Rullum. Duplici portu prædicta teſte Strabone lib. xiii. ſed præ omnibus ingeniorum fœcunda genitrix, unde ſibi magnam gloriam comparavit. Perperam lectus hic nummus à Vaillantio.

(2) Plures hujus nominis urbes numerantur, ſed hæc in Cariâ fuit. Plinio lib. v. ſect. xxix. *Nyſa.* Stephano: Νύσα, πόλις ἐν Καρίᾳ......τὸ ἐθνικὸν, Νυσεὺς, Νυσαῖος, Νυσαιεὺς, καὶ Νυσαεύς. Hujus meminit Ptolemæus lib. v. cap. 2. ſed pluribus Strabo lib. xiv. ejus ſitum ac viros illuſtres deſcribens. Deus autem Lunus, cujus cultus imprimis apud Ægyptios, deinde ad Græcos tranſlatus eſt, à Nyſæis Cariæ ſummo honore colebatur; atque in aliquo ejus oppidi nummo ΚΑΜΑΡΕΙΤΗΣ vocatur, non à Camara Cretæ urbe, ut quidam volunt, ſed potius quod Kamar Arabicè Luna dicatur, ut docuit Vaillantius. Hanc autem urbem cum Ancyrâ Phrygiæ urbe concordiâ junctam fuiſſe teſtatur nummus Hadriani; Neocoriam verò accepiſſe videtur ſub M. Aurelio, ut indicat illius nummus cuſus ſub Scriba M. Aurelio Muſonio, qui præterea Ἱερέως dignitatem obtinebat. Nummum hunc mutilum protulit Vaillantius ex Regio cimelio. Non ſolùm porrò Nyſa, ſed reliquæ omnes Cariæ urbes in nummis nomina Scribarum fermè ſemper, & ratò Prætorum apponebant; id fortaſſis hinc factum, quod Scribæ illius Provinciæ oppida veluti Prætores ſeu Archontes adminiſtrarent. Γραμματεὺς autem hoc eſt, *Scriba* Senatûs & populi omnes leges, Plebiſcita & Senatuſconſulta in tabulas referebat, eorumque cuſtos & interpres erat, & in omnibus Pſephiſmatibus nomen ſuum, & ante Ἀρχόντος ſeu Στρατηγοῦ, qui Senatus pro Magiſtratûs tempore Præſes erat, præſcriptum habebat: cum illis quotannis creabatur, & ſi Archon aut Prætor è vitâ in Magiſtratu exierat, nomen Scribæ in nummis ſignabatur, & duo eligebantur, ut Archontes, & Duumviri, ut ex nummis apparet.

(3) Theogamia feſtum erat in Plutonis & Proſerpinæ nuptiarum honorem apud Siculos, in quorum terrâ nata erat, inſtitutum, ut auctor eſt Julius Pollux lib. 1. cap. 1. tit. xxxiii. ubi de Græcorum feſtis. Idem feſtum ſeu certamen in honorem Plutonis & Proſerpinæ nuptiarum apud Nyſæos Cariæ celebratum arguit hic nummus, ob lucum & templum Plutonis & Proſerpinæ, quod inter Tralles ac Nyſam fuit, teſte Strabone lib. xiv. pag. 649. Fuitque illud certamen Oecumenicum, ad quod Athletæ, non ex ſingulari aliquâ civitate, aut Provinciâ, ſed ἐκ τῆς οἰκουμένης, ex orbe univerſo admittebantur; quale fuit illud certamen ab Hieropolitanis Syriæ ſub hoc ipſo Auguſto editum; atque fortaſſis, putant nonnulli, ob hæc Oecumenica Theogamia, dicitur in aliquo nummo hæc ipſa urbs Cariæ ΝΥΣΣΑ ΚΥΘΟΠΟΛΙΣ ΙΕΡΑ. Nummum ſimilem refert Vaillantius ex cimelio D. Medtham Angli inter nummos primi moduli.

(4) Nummum hunc mutilum profert Vaillantius ex eodem Regio Theſauro. Aſiarcha autem ſummus erat totius Aſiæ Proconſularis Conventûs Ludorum Moderator, quotannis electus; uti Lyciarcha, Syriarcha, & reliqui in aliis Provinciis: à ſingulis Aſiæ civitatibus Sacerdotum nomina ad concilium commune totius Provinciæ mittebantur, & à Synedriis ex iis primus Aſiarcha ſeligebatur, cæteri dicebantur ſocii, de quibus Ariſtides: hujus autem nomen, niſi eſſet Prætor, aut Summus urbis Sacerdos, in nummis non denotabatur, ut videre eſt ex nummis.

(5) Hæc duo certamina non eodem tempore celebrata, ſed ſub Valeriano Auguſto variâ tempeſtate editum utrumque; & quidem de Olympio certamine paulò ſuperiùs locuti ſumus. Actium autem ad Promontorium in Epiro antiquum erat Apollinis templum ante bellum Peloponneſiacum huic Deo Sacrum,

bus urnis certaminum ſuperimpoſitis, & corona in qua legitur ΟΛΥΜΠΙΑ: infrà menſam vas anſatum, duo flagra & alia quædam: in areâ Α. id eſt, ΑΚΤΙΑ. *Regius. Vaillant.*

....

ΕΠΙ C ΑΥΡ ΔΑΜΑ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡ. (1) Typus ut ſuprà, ſed loco coronæ habetur tertia urna, in qua legitur ΟΛΥΜΠΙΑ. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

CΑΜΙΩΝ. (2) *Samiorum.* Duæ figuræ muliebres ſtantes; quæ à dextris eſt, dextrâ elatâ velum capitis ſuſtinet, ſiniſtrâ ad latus compoſitâ; quæ à ſiniſtris, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ puerulum qui utrâque manu tenet cornucopiæ. *Bau. De C. Vaillant.*

ΑΥ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟC ΚΑΛΥΚΑΔΝΩ. (3) *Seleucenſium qui ſunt ad Calycadnum.* Duo capita adverſa, alterum tutulatum, & cum cornucopiæ ad humeros: quod Genii urbis eſt; alterum Apollinis muliebri habitu, ante quod laurus. *Fouc. De Camps. Vaillant.*

Α Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠ C ΦΙΛΗΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (4) *Sub Prætore Phileta Hippici Filio Smyrnæorum ter Neocororum.* Tria templa in quorum medio viſitur figura cippo inſiſtens. *Regius. Vaillant.*

....

ΕΠΙ CΤΡ Μ ΑΥΡ ΦΙΛΗΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ. (5) *Sub Prætore Marco Aurelio Phileta Hippici Filio*, circà ambitum: CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Smyrnæorum ter Neocororum*, in areâ. *Vaillant.*

....

ΤΑΡCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC Α Μ Κ Γ Β. *Tarſi Metropoleos Primæ Solius Ciliciæ, Decreto Senatûs.* Roma galeata ſtans, dextrâ Victoriam, ſiniſtrâ haſtam; ad pedes clypeus. *Vaillant.*

Α Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ CΤΡ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥC ΤΗΙΩΝ. *Sub Prætore Epicrate Teiorum.* Bacchus ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet cantharum, ſiniſtrâ thyrſum; pro pedibus à dextris tigris. *Regius. Vaillant.*

ΑΥ Κ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. ΑΥ ΚΑ Π ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. *Imperator Cæſar Publius Licinius Valerianus. Imperator Cæſar Publius Licinius Gallienus.* Capita adverſa Valeriani & Gallieni, ad pectus cum paludamento; quod à dextris eſt Valeriani radiatum, quod à ſiniſtris, laureatum.

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟC ΤΗΜΕΝΟΘΥΡΕΥCΙΝ. (6) *Cleobulus Temenothyrenſibus.* Duo Imperatores paludati capite radiato ſtantes ex adverſo ad aram ignitam, dextris tenent pateras, ſiniſtris haſtas: Victoriâ supernè in medio ſtante, utrique coronam imponente. *Regius. Vaillant.*

ΑΥ ΚΑ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. ΑΥ ΚΑ

teſte Thucydide, ab Argonautis extructum, ut ſcribit Callimachus, ad quod Ludi gymnici, equeſtres ac navales edebantur, ut ſcribit Stephanus, & triennales erant teſte Strabone. Horum exemplo Auguſtus Cæſar in Actiacæ victoriæ memoriam Nicopoli Actiacos Ludos in honorem Apollinis inſtituit; ſed quinquennales, ut refert Suetonius in Auguſto, cujus ſunt verba: *Quoque Actiacæ victoriæ memoria celebratior in poſterum eſſet, urbem Nicopolim apud Actium condidit, ludoſque illic quinquennales conſtituit, & ampliato vetere Apollinis templo, locum caſtrorum, quibus fuerat uſus, exornatum navalibus ſpoliis, Neptuno, ac Marti conſecravit.* Vide Plutarchum in Antonio, Dionem Caſſ. lib. L. Joſephum lib. I. ἁλώσεως, cui Ἀκτιάς dicitur hoc certamen Actium.

(1) Protulit hunc nummum Vaillantius ex cimelio Lucæ Corſi.

(2) Recenſetur hic nummus à Vaillantio ex cimelio Auguſtini Scilla Meſſanenſis inter nummos primi moduli, ſed perperam ab eo deſcribitur.

(3) Perperam legitur hic nummus Valeriani à Vaillantio. Vide ſimilem nummum Treboniani Galli ex ære maximi moduli.

(4) Smyrna Ioniæ urbs celeberrima, ut antiquiſſima de Primatu cum Epheſo & Pergamo ſæpè contendit; prima fuit Auguſtorum ſub Tiberio Neocora, teſte Tacito lib. IV. ſecundam Neocoriam accepit ſub Hadriano per Antonium Polemonem civem ſuum, ut patet ex Marmore Oxonienſi pag. 95. tertiam verò ſub Severo Neocoriam obtinuit, non verò ſub Caracalla, ut quidam perperam putavit; quod patet ex nummo Juliæ Domnæ aſſervato in Gazâ Regiâ cum hac epigraphe CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟ ΘΕΑC ΡΩΜΗC. Tertiùm itaque jam ſe eſſe Neocoros ſub Severo, cujus Julia conjux fuit, Smyrnæi gloriantur; quos hiſtorici referunt principes omnium extitiſſe, qui templum urbi Romæ ſtatuerent, ut ſcribit Tacitus lib. IV. Annal.

(5) Profert hunc nummum Vaillantius ex cimelio D. Calcon Batavi.

(6) Τημένου θύραι *Temeni Portæ*, quarum Pauſanias meminit in Atticis pag. 34. Λυδίας τῆς ἄνω πόλις ἐστιν οὐ μεγάλη Τημένου θύραι. *In Lydia ſuperiore oppidum haud magnum Temeni portæ.* In Synecdemo Hieroclis Grammatici Τημένου θύραι recenſentur inter urbes Phrygiæ Capatianæ; & apud Ptolemæum lib. V. cap. II. ΤΡΜΕΝΟΘΥΡΙΤΑΙ fortaſſis pro ΤΗΜΕΝΟΘΥΡΙΤΑΙ ſcribuntur.

ΠΑΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Capita Valeriani & Gallieni typo quo suprà.

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟC ΑΡΧΩΝ (sic) Α ΤΗΜΕΝΟΘΥΡΕΥCΙΝ. *Cleobulus Archon Primus Temenothyrensibus.* Ceres in quadrigis à dextris sinistrorsum cum geminâ face. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitum typo.

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ.(1)*Tripolitarum.* Templum sex columnis suffultum, in cujus medio stat figura muliebris velata, in ulnis gestans duos puerulos adversos. *Farnesianus.*

....

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. (2)*Tripolitarum.* Mulier stolata stans cum velo in templo duarum columnarum, puerulum gerit. *Vaillant.*

(1) Epigraphen capitis hujus nummi perperam legit Pedrusius ΑΥ. Κ. Λ. ΠΟ. &c. *Imperator Cæsar Aurelius Publius*, &c. nam legendum est : ΑΥ. ΚΑ. Π. *Imperator Cæsar Publius*, &c. Figura autem muliebris stans in templo gestans in ulnis duos infantulos, est Latona ut in sequenti nummo dicemus.

(2) Hunc nummum & præcedentem ad Tripolim ad Mæandrum in Cariâ sitam pertinere puto, de quâ urbe nonnulla adnotavimus in nummis Herennii Etrusci. Mulierem velatam in templo stantem Latonam esse credimus, non unum sed duos puerulos gestantem, licet alter à Vaillantio non describatur, quod fortassis nummus illâ in parte exesus esset, ut in nummo præcedenti, necnon in altero Saloninæ primi moduli à Tripolitis cusis videre est. Pueruli autem illi, sunt Diana & Apollo, quos Latona uno partu peperit, unde Διδυμοτόκος, hoc est, *Gemellipara* dicta est. Quo autem in honore habita fuerit Tripoli Latona, testes sunt certamina Αντωεια *Latonia* in ejus honorem dicta, quæ à Tripolitis edebantur, ut apparet ex eorum nummis. Latonia autem certamina eadem fuisse, quæ Pythia, innuere videntur Pindarus, & nummus Gallieni à Tripolitis cusus, ubi in coronâ legitur, ΛΗΤΩΕΙΑ ΠΥΘΙΑ.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

APOLL CONSERVAT. Apollo nudus stans, dextrâ demissâ tenet ramusculum, sinistrâ lyram humo innixam: in areâ S.C. *Fouc. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLINI CONSERVAT. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Regius. DC. Frad. Cham.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

APOLLINI PROPVG. (1) Apollo nudus stans ad sinistram spectans, utrâque manu arcum, veluti sagittam emissurus: in areâ S. C. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORDIA EXERCIT. Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ tenet pateram, sinistrâ duplex cornucopiæ: in areâ S. C. *Regius. Cham. SG. Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut suprà.

CONCORDIA EXERCIT. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fontaine.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

CONCORDIA EXERCIT. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum loricâ.

CONCORDIAE AVGG. (2) Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Frad.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS AVGG. Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ tenet caduceum oblongum, sinistrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *Frad. DC.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS AVGG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Regius.*

....

FELICIT AVGVSTORVM. (3) Currus triumphalis, in quo Imperator & duo filii, hinc & inde miles cum hastis. *Vaillant.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

FELICITAS SAECVLI. (4) Figura muliebris stans dextrâ tenet hastam, sinistrâ cornucopiæ: in areâ S.C. *RE.*

(1) Nummus hic primi moduli inter rariores recensendus.

(2) Nummus hic rarissimus est, sequentes verò haud obvii in Valeriano.

(3) Nummus exhibitus à Vaillantio, quem eximiæ raritatis esse ait; sed dubito num idem sit, quem inter numismata maximi moduli recenset cum epigraphe FELICITAS TEMPORUM; ubi idem typus cernitur.

(4) Nummus hic in Valeriano rarissimus est.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES MILITVM. Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ tenet signum militare, alterum sinistrâ: in areâ S. C. *Fouc. Frad. DC.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Regius. Cham.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI CONSERVATORI. (1) Jupiter cum pallio stans, dextrâ fulmen, sinistrâ hastam tenet: in areâ S. C. *RDR.*

Alius absque S. C. in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Vaillant.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

LIBERALITAS AVG. Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ tenet tesseram, sinistrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ, & aliis literis à sinistris repercussis. *Fouc. Frad.*

Alius absque literis repercussis, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Cham.*

. . . .

LIBERALITAS AVG III. (2) Typus ut suprà. *Vaillant.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

MARTI PACIF. (3) Mars galeatus ad dextram gradiens, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ clypeum & hastam: in areâ S. C. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum loricâ.

ORIENS AVGG. Sol ad dextram gradiens, dextrâ elatâ, flagrum gestat sinistrâ: in areâ S. C. *Val.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ORIENS AVGG. (4) Sol stans cum pallio in brachium sinistrum rejecto, sinistrâ globum tenet: in areâ S. C. *Laisné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR ORBIS. Imperator stans dextram porrigit figuræ genuflexæ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in areâ S. C. *Fouc. Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS PP AVG. Caput Valeriani ut suprà.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Regius.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum loricâ.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Laisné.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVGG. (5) Figura muliebris paludata ac stolata stans ad aram, dextrâ gestat pateram, ex quâ serpentem pascit, sinistrâ hastam: in areâ S. C. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum loricâ.

VICTORIA AVG. Victoria stans, dextrâ innititur clypeo humi posito, sinistrâ verò palmæ ramum tenet: in areâ S. C. *Fouc. Regius. DC. Frad. Cham.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Lamoignon.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum loricâ.

VICTORIA AVGG. Victoria stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ: in areâ S. C. *Regius.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

(1) Hunc nummum ac sequentes inter raros recenset Vaillantius.

(2) Hunc nummum primi moduli inter raros collocat Vaillantius, sed dubito an ex hoc modulo ab eo visus sit.

(3) Nummus cum hac epigraphe in Valeriano rarissimus est, imò singularis.

(4) Nummi primi moduli cum hac epigraphe rarissimi sunt in hoc Augusto; sequentes verò inter rariores recensentur à Vaillantio.

(5) Nummus hic primi moduli in Valeriano rarissimus est.

VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Frad.*

. . . .

VICTORIA GERMANICA. (1) Victoria ſtans, dextrâ ramum, pro pedibus captivus. *Vaillant.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata ac paludata ſtans, dextrâ clypeo humi poſito innixa, ſiniſtrâ tenet haſtam ferratam inverſam: in areâ S. C. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Regius. DC. Cham. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *SG.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Val.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS S C. (2) in coronâ. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ. *Regius. Frad.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ. *RE.*

(1) Nummum hunc inter rariores recenſet Vaillantius.
(2) Nummus hic & ſequentes haud obvii ſunt in Valeriano.

NUMISMATA Æ. I.
in Coloniis cuſa.

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros.

COL IVL AVG FEL BER. (1) *Colonia Julia Auguſta Felix Berytus.* Figura muliebris turulata ſtans, dextrâ haſtam ad inſtar labari tenet, lævâ acroſtolium, pede ſiniſtro proræ navis impoſito: à ſiniſtris columna cui inſiſtit Victoriola ei lauream porrigens. *Vaillant.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

COL IVL AVG FEL BER. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. De C. Fontaine.*

IMP LIC VALERIANVS PI FE AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

DAMACCO COLONIA. (2) *Damaſcos Colonia.* Figura virilis nuda ſtans, dextrâ tenet ramuſculum; à ſiniſtris tripus cum ſerpente. *Regius.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL IVL AVG FEL HEL. (3) *Colonia Julia Auguſta Felix Heliopolis.* Figura

(1) Berytus urbs maritima Phœniciæ Julia appellata fuit, etiam in nummis Julii Cæſaris, à quo procul dubio Colonia facta fuit, deinde *Auguſtæ* nomen urbi additum eſt, quòd Auguſtus veteranorum partem ex legionibus v. Macedonicâ & VIII. in eam tranſmiſiſſet, ut ejus nummi teſtantur. Fallitur itaque Cardinalis Noriſius Cænot. Piſ. Diſſ. I. ubi contendit ex Lapide Ancyr. Strabone, Ulpiano & Euſebio hanc Coloniam primùm ab Auguſto fuiſſe deductam. Nummis adſtipulatur & Plinius lib. v. cap. xx. *Berytus*, inquit, *Colonia, quæ Felix Julia appellatur.* Figura muliebris in nummo expreſſa eſt Aſtarte Dea, Venus à pluribus exiſtimata, variiſque nominibus celebrata; de quâ quidem Deâ plura Lucianus in Opuſculo de Deâ Syriâ. Aſtarte Beryti ſummopere culta fuit, quòd in eam urbem appuliſſet, teſte Nonno Dionyſ. lib. XLI. Mulier lævâ tenet acroſtolium, pede ſiniſtro proræ navis impoſito, ad urbis in littore maris ſitum indicandum, alii putant ad denotandum maris dominium; nam Venus Muſæo de Herone & Leandro Domina maris dicitur. Vexillum quod dextrâ tenet, ad veteranos referri poſſe putant nonnulli. Victoria columnæ inſiſtens ei coronam porrigit in memoriam populorum ab antiquis Phœnicibus ſub ejus auſpiciis devictorum.

(2) Nummus hic cuſus videtur à Damaſcenis Valeriano, commoranti in Syriâ, cum adverſus Perſas proficiſceretur. Figura virilis nuda cum tripode & ſerpente Apollinem repræſentat, cui pro Imperatoris ſalute cives vota feciſſe denotat typus.

(3) Heliopolis urbs eſt Cœleſyriæ à Julio Cæſare deducta, ideò *Julia* appellata, deinde quod ab Auguſto veteranis frequentata eſſet, urbi *Auguſtæ* nomen additum eſt, ut diximus ſuprà in Colonia Beryti; in utramque autem hanc Coloniam ex duabus Legionibus nempe v. Macedonicâ & VIII. veterani traducti fuere, ut teſtatur nummus Philippi ab Heliopolitanis cuſus, quem protulit Vaillantius, in quo nomina Legionum exhibentur. Figura virilis nuda cum palmâ Athleta eſt; nummuſque ludorum ſub Valeriano Heliopoli editorum memoriam refert; certaminum autem nomina ſequentes nummi præferunt.

virilis nuda ſiniſtrorſum verſa ſtans, dextram capiti admovet, ſiniſtrâ verò tenet palmam oblongam. *De C.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL HEL CER SAC CAP OEC ISEL HEL. (1) *Colonia Heliopolis. Certamen Sacrum Capitolinum Oecumenicum Iſelaſticum Heliopolitanum.* Athleta nudus gradiens, dextram vaſi imponit, ſiniſtrâ tenet palmam. *De C.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL IVL AVG FEL HEL CERT SACR CAP OEC ISE HEL. (2) Tres urnæ cum palmis. *Fontaine.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

COL IVL CER SAC AVG FEL CAP OEC ISE HEL. (ſic) Vas ex quo erumpunt duo palmæ rami. *Fouc.*

IMPERATOR LICINIVS VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros.

COLONIA PTOLEMAIDENS. (3) *Colonia Ptolemaidenſis.* Ara ignita ex cujus imo hinc inde erigitur ſerpens; à ſiniſtris caduceus erectus. *Vaillant.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

COL TYRO MET. (4) *Colonia Tyros Metropolis.* Buſtum muliebre tutulatum in templo diſtylo. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO MET. (5) Figura muliebris tutulata ſtans, dextrâ trophæo à dextris erecto impoſitâ, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam tenet: pro pedibus à dextris Silenus; à ſiniſtris conchylium: à ſiniſtris columna cui inſiſtit Victoriola figuram coronans. *Fouc. De C.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros.

COL TYRO METR. Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

IMP C P LIC VALERIANVS AV. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

COL TYRO MET. (6) Figura virilis ſeminuda ſiniſtrorſum gradiens & retroſpiciens, dextrâ extensâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam: in areâ à dextris conchylium. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO MET. (7) Arbor inter duos prægrandes lapides: in imo ara & conchylium. *Fouc.*

IMP C P LICINIVS VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros.

COL TYRO METR. Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros.

COL TYRO METROP. (8) Hercules ſtans ad aram ignitam, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ clavam & ſpolia leonis: à dextris in areâ ſuprà, duæ petræ Ambroſiæ: à ſiniſtris infrà, conchylium. *Vaillant.*

(1) Certamen Sacrum Capitolinum Oecumenicum Iſelaſticum Heliopoli editum triplex fuit, nempe Equeſtre, Gymnicum & Muſicum, unde in ſequenti nummo tria vaſa cum palmis repræſentantur. *Sacrum* dictum eſt, quia in honorem Jovis celebrabatur: *Capitolinum*, quod dicatum eſſet Jovi Capitolino à Colonis Româ Heliopolim allato: hos autem ludos in urbe inſtitutos fuiſſe à Furio Camillo Dictatore, teſtis eſt Livius Dec. 1. lib. 6. *Oecumenicum* dicitur, quod non modo Syriis athletis, ſed ex toto terrarum orbe accitis celebraretur: Iſelaſticum, quòd victores in patriam quadrigis tranſveherentur, à verbo Græco εἰσελαύνω; his Trajanus Imperator apud Plinium lib. x. Epiſt. 190. & 120. annonaria commoda jubet præſtari à civitate ex quâ eſſent oriundi, non ex eo die quo eſſent Athletæ coronati, ſed quo eorum quiſque in urbem ſuam ingreſſus eſſet. Cæterum Athleta in nummo expreſſus victor extitiſſe videtur in Gymnico certamine, quod ex quinque certandi generibus conſtabat, curſu nempe, diſco, ſaltu, luctâ, & pugillatu, in quibus nudi decertabant; vel in equeſtri certamine, ubi etiam nudi erant; contrà quàm in muſico certamine.

(2) Hæ tres urnæ triplex illud certamen, nempe Equeſtre, Gymnicum & Muſicum ab Heliopolitanis ſub Valeriano editum denotant.

(3) Ptolemais urbs Phœniciæ olim Ace appellata; à Ptolemæo Lagi filio diruta, & ab eo aut à Philadelpho filio reſtaurata, nomen etiam accepit. Colonia à Claudio facta eſt, teſte Plinio, ſed Juris Italici non erat, ſi Ulpiano fides lib. 50. D. tit. de Cenſ. *Ptolemaidenſium enim Colonia, quæ inter Phœnicem & Palæſtinam ſita eſt, nihil præter nomen Coloniæ habet.* Hic autem nummus ſacrificii pro felici eventu belli contra Perſas à Valeriano ſuſcepti monumentum exhibere videtur: ara quippe ſacrificia denotat; ſerpentes victoriarum ſunt indices, caduceus felicitatis ſymbolum.

(4) Caput illud muliebre tutulatum Genius eſt urbis, qui apud Orientales populos pro Deo colebatur; teſtes ſunt quamplurimi nummi ab urbibus Syriæ, Phœniciæ & Meſopotamiæ cuſi, in quibus Genius in templo repræſentatur. Nummus hic ſingularis eſt & Vaillantio ignotus.

(5) Nummum ſimilem Treboniani Galli primi moduli vidimus, ſed Aſtarte in templo ibi exhibetur cum iiſdem figuris. Vide noſtras ibidem notas.

(6) Nummus hic Valeriani non extat apud Vaillantium.

(7) Typus idem in nummo Treboniani Galli ſecundi moduli, ſed in eo canis loco aræ habetur. Ara autem pro Imperatoris ſalute ſacra à Tyriis peracta indicat.

(8) Vide quæ de ejuſdem typi nummo diximus in nummis Treboniani Galli primi moduli.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

COL TYRO METROP. Typus ut ſuprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO MET. (1) Hercules ſtans, dextram imponit trophæo, ſiniſtrâ tenet clavam & leonis ſpolia: in areâ inter ipſum & trophæum petræ Ambroſiæ, à ſiniſtris conchylium. *Regius. Vaillant.*

IMP C P LICINIVS VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros.

COL TYRO MET. Aquila alis expanſis roſtro coronam tenet; pone aquilam vexillum in quo LEG III GAL. *Legio tertia Gallica*: in areâ à dextris conchylium. *Vaillant.*

IMP C P LICINIVS VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

COL TYRO MET. Typus ut ſuprà: ſed in vexillo legitur, LEG III GA. *Regius.*

IMP C P LIC VALERIANVS AV. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

COL TYRO METR. (2) Figura muliebris ſtans à ſiniſtris, dextrâ demiſsâ tenet ſceptrum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam; ante eam porta urbis ſuprà quam artifex; pro pedibus operarius ligone terram aperit, pone eum conchylium. *Cham.*

(1) In ſuperiori nummo Hercules, qui ſummopere apud Tyrios colebatur, ſacrificans exhibetur, hîc verò dextram trophæo imponens repræſentatur, quemadmodum Aſtarte paſſim in Tyriorum nummis ſignatur; felicem ſane Valeriani contrà Perſas belli eventum auſpicabantur.

(2) Vide quæ de ſimilis typi nummo diximus in nummis Voluſiani primi moduli: hic autem nummus Valeriani recenſetur à Vaillantio inter nummos ſecundi moduli tantùm.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

AΥΤ ΚΑΙ ΠΟΥ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC CEB. *Imperator Cæſar Publius Licinius Valerianus Auguſtus.* Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΑΔΑΝΕΩΝ. *Hadrianorum Adanenſium.* Jupiter ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ pateram tenet, ſiniſtrâ haſtæ innixus. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΑΔΑΝΕΩΝ. Mulier ſtolata ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam puram. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC CEB. Caput Valeriani laureatum.

ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ CΤΡΑΤΟΝΙΚΕΩΝ. (1) *Adrianopolitarum Stratonicenſium.* Figura muliebris capite turrito ſtans, dextrâ tenet temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *RE.*

ΑΥ ΚΑΙ ΠΟΥ ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC CEB. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum loricâ.

ΑΙΓΕΑΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΟΥ ΝΑΥΑΡ. (2) *Ægeenſium Neocoræ Navarchidis.* Mulier velata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ demiſsâ ſceptrum: à dextris in areâ ET T. *Anno* 300. pro pedibus urna. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΑΙΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚ ΝΑΥ. Caput Meduſæ ut videtur, inter circulum duodecim ſignorum cœleſtium: in areâ ET ΤΓ. *Anno* 303. *Vaillant.*

. . . .

ΑΙΓΕΑΙΩΝ ΝΕΩ ΝΑΥΑΡΧ. Bacchus in curru duarum pantherarum, dextrâ cantharum, ſiniſtrâ thyrſum: in areâ ET ΖΤ. *Anno* 307. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC CE. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

(1) Ex hoc ſingulari nummo, qui non extat apud Vaillantium, illuſtrandus eſt Stephanus, qui ſic habet: Στρατονίκεια, πόλις Μακεδονίας, πλησίον Καρίας.... ὁ πολίτης, Στρατονικεύς· ἐκλήθη δὲ ὑπὸ Ἀδριανοῦ, καὶ Ἀδριανούπολις ὠνομάσθη. ubi pro πόλις Μακεδονίας πλησίον Καρίας legendum, πόλις Μακεδόνων ἐν Καρίᾳ, vel πόλις Μαιονίας πλησίον Καρίας. Prima lectio ex Strabone confirmatur qui lib. XIV. ſic habet: Στρατονίκεια δ' ἐστὶ κατοικία Μακεδόνων· ἐκοσμήθη δὲ καὶ αὕτη κατασκευαῖς πολυτελέσιν ὑπὸ τῶν βασιλέων. *Stratonicea Macedonum eſt colonia; exornata hæc quoque ſumptuoſo apparatu à Regibus.* Secundæ lectioni adſtipulatur Ptolemæus, qui lib. V. cap. 2. inter *Lydiæ* quæ & *Mæonia* vocatur, civitates hanc etiam recenſet. Quod autem ait Stephanus, Stratoniceam nuncupatam etiam fuiſſe Adrianopolim, quòd ab Adriano inſtaurata eſſet, ſatis ex hoc nummo illuſtratur. Plinio lib. V. ſect. XXIX. in Cariâ, *Stratonicea libera*: decreto, ut ſanè videtur, Cæſaris Dictatoris, teſte Tacito lib. III. Annal. Strabo lib. XIV. pag. 660. in agro Stratoniceno fana fuiſſe duo docet Jovis, & Hecatæ.

(2) De ærâ Ægæenſium diximus ſuprà in Æmiliani nummis. Hic anno Chriſti 253. cuſus eſt, quo Valerianum ad Imperium perveniſſe in ejus Vitâ monuimus.

ΑΝΑΖΑΡΒ ΕΝΔΟΞ ΜΗΤΡΟΠΟ Α Μ Κ Γ Γ ΕΤ ΒΟC. (1) *Anazarbi inclytæ Metropoleos Primæ Solius Ciliciæ Decreto Senatûs. an.* 272. Figura virilis togata capite laureato dextrorsum conversa stans, dextram extendit suprà vas rotundum ac amplum pede tenui suffultum: à dextris juxtà vas lauri ramus; ad figuræ pedes, uter. *Fouc. Vaillant.*

. . . .

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΕΝΔΟΞ ΜΗΤΡΟΠ Α Μ Κ Γ Γ ΕΤ ΒΟC. Sex urnæ, tres suprà per transversum, & tres aliæ infrà similiter per transversum: in mediâ superiore palma. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC CEB. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΜΗΤΡΟ. (2) Sex urnæ cum palmis: in areâ suprà Γ Γ. *Decreto Senatûs.* in medio ΕΤ ΒΟC. *Anno* 272. infrà Α Μ Κ Γ Γ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΕΝΔΟΞ ΜΗΤ ΑΜΚ ΓΓ ΕΤ ΒΟC. Typus ut suprà. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΑΝΑ ΕΤ ΒΟC. (3) *Anazarbi, anno* 272. Aries recumbens, cui insidet figura virilis. *Regius.*

. . . .

ΑΝΕΜΟΥΡΙΕΩΝ ΕΤΟ Γ. *Anemuriensium, anno* 3. Bacchus cum strophio stans, dextrâ poculum, sinistrâ thyrsum: ad pedes panthera. *Vaillant.*

. . . .

ΑΥΓΟΥCΤΑΝΩΝ. (4) *Augustanorum.* Imperator eques pacificatoris habitu. *Vaillant.*

. . . .

ΙΕΡΑC ΒΥΒΛΟΥ. (5) *Sacræ Bybli.* Astarte coronatur à Victoriâ cippo impositâ in templo sex columnis ornato. *Vaillant.*

ΑΥΤ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC Α ΓΑΛΛΙΗ. Capita Valeriani & Gallieni laureata & adversa, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ΑΡΧ ΑΥΡ ΔΙΟΓΕΝΟΥC, circà coronam, in quâ ΔΙΔΥΜΑΙΩΝ ΕΙΛΗCΙΩΝ. (6) *Sub Archonte Aurelio Diogene Didymæorum Ilesiensium*, subauditur *Concordia. Fontaine.*

(1) Perperam hic nummus describitur à Vaillantio. Literas autem illas Α Μ Κ Γ Γ. sic legit eruditissimus Harduinus, ἀμφοτέρων Κιλικίας γράμματι γερουσίας, *utriusque Ciliciæ, Senatus rescripto.* Sed Ciliciam sub Arcadio demum in Primam & Secundam divisam fuisse, suprà post Norisium observavimus.

(2) Omnes Valeriani nummi ab Anazarbenis cusi præferunt annum 272. qui ex computo capitis æræ 734. de quâ in Herennio Etrusco, incidit in annum ab V. C. 1006. quo Valerianus ad Imperium pervenit. Sex urnæ denotant sex certamina, quæ in Pythicis ludis edebantur; primum de Musicâ, alterum de cursu in quadrigis, tertium armatorum, quartum bigarum, quintum pancratium, sextum denique de picturâ.

(3) Nummus Valeriani cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

(4) Stephano: Αὐγοῦσαι, πόλις ἐν Κιλικίᾳ...οἱ πολῖται Αὐγουστανοί. Hujus urbis Ciliciæ meminit & Ptolemæus Geographiæ lib. v. cap. 9. cui Αὐγοῦστα num. singul. dicitur, eamque in Bryblice ejusdem Provinciæ regione collocat. Hæc autem erat cum Lacanatide ditionis Antiochi Regis Commagenæ; quæ quidem regio cum Regno Commagenæ post illius Principis obitum Romanis accessit. Augustani nummos Augusto cuderunt, & etiam Gordiano Pio, cujus quidem nummus urbis Epocham præfert.

(5) Stephano: Βύβλος, πόλις Φοινίκης... τὸ ἐθνικὸν, Βύβλιος, καὶ Βυβλίας. Cur nomen id urbi sit inditum, idem ibi prolixiori oratione quærit. Venerem ii Cœlestem quondam coluere. Vide Lucianum in Opusculo de Syriâ Deâ. Bybli autem Phœniciæ urbis antiquissimæ meminere quoque inter alios Ptolemæus lib. v. cap. 15. Plinius lib. v. cap. 20. Arrhianus de Exped. Alex. lib. II. Dionysius Periegetes v. 912. sed imprimis Strabo lib. XVI. qui apertè declarat cur hæc urbs sacra dicatur; quod quidem hucusque latuit antiquarios, qui hanc urbem sacram appellatam fuisse ab Augusto somniati sunt; sic ille: Ἡ μὲν οὖν Βύβλος τὸ τοῦ Κινύρου βασίλειον, ἱερά ἐστι τοῦ Ἀδώνιδος. *Byblus quidem Cinyræ regia, Adonidi sacra*; ubi perperam interpres Latinus, *in qua Adonidis templa sunt.* Hac autem in urbe Adonidem quotannis & amissum plorabant, & repertum magnâ lætitiâ prosequebantur. Vide Ælianum de variâ Hist. lib. IV. cap. 1. Seldenum de Diis Syris cap. II. Syntag. 2. Quamsimillimum autem huic Adonidis festo, ab Ægyptiis in honorem Osiridis festum celebratum scribit laudatus Stephanus eodem loco.

(6) Nummus hic Valeriani omninò singularis, qui concordiam duarum urbium, nimirùm Didymarum Ciliciæ urbis, & Ilesii Bœotiæ oppidi exhibet, quarum quidem urbium nummos nemo hucusque vidit. Stephanus de Didymis Ciliciæ urbe: Ἔστι δὲ κώμη Κιλικίας Δίδυμαι, ἐξ ὧν... (sic cum Salmasio & Holstenio, & non Διδυμαῖον, ut perperam legitur in vulgatis exemplaribus.) Hanc urbem fuisse Romanam coloniam scribit Strabo lib. XIV. pag. 665. Τῶν δὲ περιγενομένων ἀνθρώπων ἐν ταῖς μάχαις, τοὺς μὲν κατήγαγεν εἰς Σόλους, ἣν ἐκεῖνος Πομπηϊούπολιν ὠνόμασε· τοὺς δὲ εἰς Διδυμένην (lege Δίδυμην) λειπανδρήσασαν, ἣν νυνὶ Ῥωμαίων ἀποικία νέμεται. *De hominibus, qui cladi superfuerunt, alios transtulit* (Pompeius) *Solos, quam Pompeiopolim appellavit, alios Didymam, quæ tum incolis egens, nunc Romanorum frequentatur colonia.* Est etiam *Didyma*, teste eodem Stephano, locus & oraculum Mileti; & *Didymi* populi in agro Milesio: ut scribunt Pausanias l. v. & Suidas in voce Branchidæ. Vide Plinium lib. v. cap. 29. & Strabonem citato libro: unde hic nummus ad hanc etiam urbem pertinere potest. Eilesii autem, seu Ilesii meminit Stephanus ex Homero, & etiam Strabo lib. IX. ex quo apparet fuisse Bœotiæ oppidum, ac sic dictum παρὰ τὸ ἕλος, id est, *à lacu*, juxtà quem situm erat: Ἕλος τε καὶ Ἐλεὼν, καὶ Εἰλέσιον ἐκλήθη διὰ τὸ ἐπὶ τοῖς ἕλεσι ἱδρύσθαι· νῦν δὲ οὐχ ὁμοίως ἔχει τὰ πολλὰ, ἢ ἀνοικισθέντων, ἢ τῆς λίμνης ἐπὶ πολὺ ..., διὰ τὰς ὕστερον γενομένας ἐκρύσεις. *Helos quoque & Heleon, & Heilesion dicta fuere, quæ propè lacus sita essent:*

. . . .

ΕΙΡΗΝΟΠΟΛΙΤΩΝ ΕΤΟΥC CH. (1) *Irenopolitarum. an.* 208. Hygia & Æsculapius ſtantes cum attributis. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕCΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑCΙΑC. *Epheſiorum primorum Aſiæ.* Simulacrum Dianæ Epheſiæ in templo octo columnarum: hinc Sol inde Luna. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕCΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑCΙΑC. (2) Vacca à dextris ſiniſtrorſum, quam mulget vitulus. *De C.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (3) *Epheſiorum ter Neocororum.* Diana à ſiniſtris dextrorſum, velum expanſum tenet utrâque manu. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (4) Jupiter ſtans ad ſiniſtram converſus, dextrâ fulmen jaculaturus, ſiniſtrâ aquilam tenet. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (5) Diana altè ſuccincta ſiniſtrorſum converſa ſtans, ſagittam è pharetrâ ex humeris ſuſpensâ depromit dextrâ, arcum verò tenet ſiniſtrâ: juxtà pedes canis currens; à tergo arbor. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC CEB. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Typus ut ſuprà, abſque cane. *RE.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (6) Diana tunicata cum pharetrâ ex humeris ſuſpenſâ, facem accenſam tenet dextrâ; alteram ſiniſtrâ. *Fouc.*

. . . .

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (7) Diana Venatrix ſuprà triremem, ambabus velum inflatum. *Vaillant.*

. . . .

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana & Apollo ſtantes cum attributis. *Vaillant.*

. . . .

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Carpentum à duabus mulis tractum. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕCΙΩΝ ΤΡΙC ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (8) *Epheſiorum ter Neocororum.* Carpentum à ſiniſtris dextrorſum quod vehunt mulæ duæ. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC CEB. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (9) *Epheſiorum quater Neocororum.* Diana à dextris ſtat tenens arcum, & Apollo à ſiniſtris cum ramuſculo. *RE.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (10) Diana altè ſuccincta ſiniſtrorſum converſa ſtans, ſagittam è pharetrâ ex humeris ſuſpensâ depromit dextrâ, arcum verò tenet ſiniſtrâ: juxtà pedes canis currens. *Fouc.*

. . . .

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana Venatrix ſtans: pone eam arbor. *Vaillant.*

. . . .

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Victoria ſcribens in clypeo ΝΕΙΚΗ. *Victoria. Vaillant.*

. . . .

ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ. *Thyatirenorum.*

quæ omnia nunc non eodem modo ſe habent, vel quod de integro condita ſunt, vel quia poſtea temporis aquâ defluente palus admodum ſubſederit.

(1) Irenopolis urbs eſt Ciliciæ mediterranea in Lacanatide regione ad Sarum fluvium, Ptolemæo nota; hæc autem urbs concordiâ juncta erat cum Zephyrio urbe item Ciliciæ, ut vidimus ſuprà in nummis Treboniani Galli. Epocha hujus urbis cœpit anno V. C. 805. ſub Claudio Imperatore.

(2) Nummus hic Valeriani ab Epheſiis cuſus non extat apud Vaillantium.

(3) Nummus Valeriani cum hoc typo Vaillantio ignotus.

(4) Nummus hic recenſetur à Vaillantio ex cimelio Reginæ Sueciæ inter nummos ſecundi moduli.

(5) Nummus Valeriani cum hoc typo ab Epheſiis cuſus non viſus Vaillantio.

(6) Refert hunc nummum Vaillantius ex cimelio Ducis Cenomanenſium inter nummos ſecundi moduli.

(7) Nummus hic profertur à Vaillantio ex cimelio Regio Etruriæ; ſed fortaſſis idem, quem ex Regio cimelio hic in fronte numiſmatum ejuſdem epigraphes proponimus.

(8) Nummus Valeriani cum hac epigraphe non extat apud Vaillantium.

(9) Epheſii jam Reipublicæ tempore Dianæ Neocori fuerunt, ut innuunt Acta Apoſtolorum cap. 19. v. 35. Auguſtorum autem ter Neocoriam obtinuerunt. Primo ſub Nerone illos fuiſſe Neocoros nummi indicant, fortaſſis ob Claudii Apotheoſim, in cujus honorem templum ex S. C. condiderant. Secundam Neocoriam ab Hadriano acceperunt; tertiam verò ab Ant. Caracalla. Sic Epheſii modò ter, quando Auguſtorum tantùm, modò quater, cum Artemidis Neocoros ſe appellant; unde illorum inſcriptio, ΜΟΝΩΝ ΑΠΑCΩΝ ΤΕΤΡΑΚΙ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Non extat hic nummus apud Vaillantium.

(10) Nummus Valeriani cum hoc typo ignotus Vaillantio.

Apollo ſtans cum ſtrophio, dextrâ ramum, ſiniſtrâ plectrum. *Vaillant.*

....

ΕΠΙ ΑΥΡ ΡΟΥΦΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΔΟΗΝΩΝ. (1) *Sub Aurelio Rufo Demetrii filio, Caduenorum.* Pallas galeata ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam: in imo clypeus. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟΣ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΚΥΜΑΙΟΙΣ ΣΤΡΑ ΕΡΜΕΙΣ ΠΡΥΤ. (2) *Cumæis Prætor Hermes Prytanis.* Pallas à dextris ſiniſtrorſum, jaculum vibrans. *Regius. Vaillant.*

....

ΕΠ ΣΤ ΑΥΡ ΕΛΠΙΔΗΦΟΡΟΥ ΔΙΣ ΚΥΜΑΙΩΝ. *Sub Prætore Aurelio Elpidephoro bis, Cumæorum.* Roma galeata ſedens, dextrâ Victoriam, ſiniſtrâ haſtam. *Vaillant.*

....

ΕΠΙ ΣΤ ΑΥΡ ΕΛΠΙΔΗΦΟΡΟΥ ΔΙΣ ΚΥΜΑΙΩΝ. Figura virilis nuda ſuprà periſtylium templi ſex columnarum, globum capiti impoſitum utrâque manu ſuſtinet. *Vaillant.*

....

ΕΠΙ ΦΛ ΜΗΝΟΦΑΝΤΟΥ ΚΥΜΑΙΩΝ. *Sub Flavio Menophante Cumæorum.* Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΙΩΝΙΑ. (3) *Metropolitarum in Ioniâ.* Figura virilis galeata, dextrâ innixa clypeo humi poſito, ſiniſtrâ haſtæ, ſtans in templo tetraſtylo. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ. ΑΥΤ Π ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ. Capita Valeriani & Gallieni laureata & adverſa, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ΑΥΡ ΕΥΑΡΕΣΤΟΥ ΜΙΛΗΣΙΩΝ. (4) *Sub Aurelio Evareſto Mileſiorum.* Mulier ſtolata ſtans, dextrâ tenet icunculam, alteram ſiniſtrâ. *RE. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ. Valerianus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, ſiniſtrâ clypeum tenens.

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ ΕΠΙ ΣΤΡ ΒΑΛ ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΥ. *Mytilenæorum, ſub Prætore Valerio Ariſtomacho.* Diana Venatrix in bigis cervorum à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ ſagittam è pharetrâ dorſo appenſâ depromit, ſiniſtrâ arcum tenet. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ ΕΠΙ ΣΤ ΒΑΛ ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΥ. Figura muliebris capite turrito ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtam; ante ipſam ſtat Imperator galeatus & paludatus dextram porrigens, ſiniſtrâ haſtæ innixus. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟΣ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ ΕΠΙ ΣΤΡ ΒΑΛ ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΥ. Bacchus ſtans, dextrâ cantharum, lævâ thyrſum. *Regius.*

....

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ ΕΠΙ ΣΤΡ ΒΑΛ ΑΡΙΣ-

(1) Stephano: Κάδοι, πόλις Μυσίας....τὸ ἐθνικὸν, Καδηνός. Plinio lib. v. ſect. xxx. Cadueni dicuntur; unde Stephanus corrigendus eſt, vel ex Plinio, vel ex hoc nummo & pro Καδηνὸς legendum eſt Καδοηνός. Myſiæ hanc urbem adſcribit & Strabo lib. xii. in Mæoniâ verò, ſive Lydiâ in ipſis Phrygiæ finibus ponitur à Ptolemæo lib. v. cap. ii. Inter urbes Phrygiæ Capatianæ recenſetur in Hieroclis Synecdemo; & in Concilio Quiniſexto ſubſcribit Philippus ἐπίσκοπος πόλεως Κάδων Πακατιανῆς.

(2) De Cumâ Æolicarum urbium maximâ locuti ſumus ſuprà in nummis ejuſdem Auguſti maximi moduli. Prytanis autem in pluribus Græcis civitatibus Magiſtratus dicebatur, imò & Athenis, uti ex decreto Athenienſium, quod affert Joſephus lib. xiv. Antiq. Jud. cap. xiv. in gratiam Judæorum, palam eſt: Πρυτάνεως καὶ ἱερέως Διονύσου. His præter alia plurima munera, commiſſam fuiſſe curam ſacrorum, ex Ariſtotelis libro ſexto Politicorum circà finem colligitur; eadem habet Pauſanias in Atticis: in quibuſdam verò civitatibus ſæpè & unicus erat Πρύτανις, teſtis eſt idem Ariſtoteles lib. v. Polit. cap. v. ubi ait in Mileto urbe fuiſſe πολλῶν καὶ μεγάλων κύριον τὸν Πρύτανιν. Apud Rhodios autem ſummum fuiſſe eo nomine Magiſtratum, docemur ex Appiano lib. iv. bellor. civil. pag. 627. Οἱ μὲν τὸν Ἀλέξανδρον ἐκ τούτων εἵλοντο σφίσι πρυτανεύειν, ἥπερ ἐστὶν ἀρχὴ παρ' αὐτοῖς μάλιστα αὐτοκράτωρ. *Illi verò eâ de causâ Alexandrum elegerunt ſibi Prytanim, quæ apud eos dignitas omnium maximam auctoritatem habet.* Ex his manifeſtò liquet perperam nonnullos interpretari hunc nummum ſic, *Cumæis Prætor Hermes Prytanidis filius*, quaſi Prytanis nomen proprium eſſet, non dignitatis ſeu magiſtratûs. Vide nummos Gallieni à Cumæis cuſos.

(3) Decem hujus nominis urbes enumerat Stephanus, hancque tertio loco recenſet: πόλις Λυδίας........τὸ ἐθνικὸν, Μητροπολίτης. Hujus meminit & Ptolemæus lib. v. cap. 2. eamque ad Cayſtrum Ioniæ fluvium ponit. Duplices autem *Metropolitæ* occurrunt apud Plinium, quorum priores ad Apameenſem pertinent conventum, poſteriores ad Epheſinum lib. v. ſect. xxxi. Epheſus enim Ioniæ eſt caput. Nulla autem Metropolis ad Ioniam referri poteſt, præter Lydiæ urbem. Errat procul dubio Erizus, dum Mileto, quæ Metropolis Ioniæ dicebatur, hunc nummum adſcribit.

(4) Stephano: Μίλητος, πόλις ἐπιφανὴς ἐν Καρίᾳ τῶν Ἰώνων....ὁ πολίτης, Μιλήσιος. Fuit hæc urbs totius Ioniæ belli pacique artibus princeps, ac civium inclytis ingeniis clara. Vide Strabonem lib. xiv. Scholiaſtem Apollonii pag. 10. Ant. Liberalem Metamorph. cap. iii. alioſque.

ΤΟΜΑΧΟΥ. Bacchus cum ſtrophio ut ſuprà; pro pedibus tigris. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, cum ſpiculo inverſo manibus non comparentibus.

ΕΠΙ CΤ ΒΑΛ ΑΡΙCΤΟΜΑΧΟΥ ΟΜΟ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ. (1) *Sub Prætore Valerio Ariſtomacho Concordia Mytilenæorum & Pergamenorum.* Æſculapius cum attributis, & mulier turrita ſedens dextrâ pateram, ſiniſtrâ puerulum faſciis involutum tenet. *Vaillant.RE.*

. . . .

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙC ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Nicomedienſium bis Neocororum.* Imperator paludatus eques decurrens cum haſtâ. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ CΤΡ ΕΡΜΟΛΑΟΥ ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ. *Sub Prætore Hermolao Nicomedienſium.* Fortuna in templo quatuor columnarum cum attributis. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠ ΓΡ Μ ΑΥΡ ΛΑΙΑΝΟΥ ΝΥCΑΕΩΝ. *Sub Scriba Marco Aurelio Laiano Nyſæorum.* Urna ſuprà quam ſcriptum legitur ΘΕΟΓΑΜΙΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑ. *Theogamia Oecumenica certamina in honorem Proſerpinæ.* Ex urnâ erumpunt duo palmæ rami. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ ΓΡ ΖΩΠΙΚΟΥ ΝΥCΑΕΩΝ. *Sub Scribâ Zopico Nyſæorum.* Lunus ſtans cum pileo & lunâ falcatâ, dextrâ pateram: ad pedes caput tauri. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC CΕΒ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

CΑΜΙΩΝ. *Samiorum.* Diana Epheſia cum attributis. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Figura velata ac pallio obvoluta ſtans, cum rotâ pro pedibus. *RE.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani ut ſuprà.

CΑΜΙΩΝ. Templi facies quatuor columnis ſuffulta, ad cujus veſtibulum Juno Samia cum pateris & adminiculis. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Juno Samia cum pateris, adminiculis, & alio ornatu ſolito. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (3) Figura muliebris altè ſuccincta, ſiniſtrorſum converſa, pede lævo proræ navis impoſito ſtans ac retroſpiciens, dextram protendit retrorſum, clypeum verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC CΕΒ. Caput Valeriani ut ſuprà.

CΕΒΑCΤΗ ΙΕΡ ΝΑΥΑΡΧΙ. (4) *Sebaſte Sacra Navarchis.* à dextris in areâ ΠΕΡ. à ſiniſtris ΔΕΤ. Æſculapius cum pallio divinitatis ſeminudus ſtans ex unâ parte, dextrâ innititur baculo ſerpente circumvoluto, ſiniſtrâ pallio involutâ: ex alterâ parte Teleſphorus Deus minori formâ ſtat pallio ſolito coopertus, cum pileo peculiari. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΙΕΡΟC ΠΥΘΙΟC ΜΥCΤΙΚΟC ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟC. (5) *Sacrum Pythium Myſticum Oecumenicum certamen.* Menſa cum duabus urnis, ſuper quas ſcriptum legitur CΙΔΗC ΝΕΩΚΟΡΟΥ. *Sides Neocoræ. Vaillant.*

(1) De Mytilene & Pergamo pluribus ſuprà egimus.

(2) Nummos hos Valeriani à Samiis cuſos recenſet Vaillantius inter nummos ſecundi moduli tantùm, ut videre eſt infrà.

(3) Nummus Valeriani cum hoc typo à Samiis cuſus non extat apud Vaillantium.

(4) Hujus nummi averſæ partis epigraphe pænè exeſa, in quâ tamen harum literarum ΠΕΡ. ΔΕΤ. veſtigia comparent: ſed Vaillantius aliter exſcripſit: CΕΒΑCΤΗ ΙΕΡ. ΑΥ. ΝΑΥΑΡΧ. Π. ΕΤ. CΟΔ. *Sebaſte ſacra, ſuis legibus utens, Navarchis Prima, anno* 274. Sebaſte Ciliciæ, inquit, dicta eſt in honorem Auguſti ab Archelao Cappadociæ Rege, cum priùs Eleuſa vocaretur: erat urbs in inſulâ continenti propinquâ, quam Archelaus habitatoribus frequentavit, ac regiam ſibi fecit, cum Tracheam Ciliciam nactus eſſet: Eleuſam ab Auguſti liberalitate accepit, teſte Dione, anno V. C. 734. & duobus annis poſtea ipſa videtur dicta Sebaſte, unde deinceps epocham computavit, anno ſcilicet V. C. 736. Hæc Vaillantius, qui deinde addit nummum hunc cuſum anno V. C. 1010. (Chriſti 257. & 258.) quo Valerianus ad bellum Perſicum proficiſcens Sebaſten appulit. Porro hanc urbem cum alterâ ejuſdem Provinciæ, cui Auguſtæ nomen latinum inditum erat, confundas cave. Vide Em. Noriſium de Epoch. Syrom. ad Epocham Commagenorum.

(5) Pythia certamina ob cædem Pythonis ſerpentis in honorem Apollinis inſtituta erant; quæ quidem finitis quadrienniis peragi conſueverant; ideoque Pentaeterica dicta, & haud procul à Vere edebantur. In iis agones Poëtici, Muſici, Citharœdorum, ac tibicinum fiebant; ſerius autem gymnici, equeſtres ac ſcenici inſtituti. Victores Hieronicæ lauro coronabantur, additis pomis ex Apollinis templo deſumptis; præmium etiam phialæ argenteæ & aureæ, ut ex nummis conſtat. Vide etiam Strabonem lib. IX. Pythium autem certamen in hoc nummo non modò ſacrum & univerſale dicitur, ſed etiam myſticum; quòd myſticæ quædam ſacrificia ante hujus ludi celebrationem peragerentur. Vide Strabonem lib. XIV. De hac autem urbe Neocorâ, ſuprà in Trajano Decio loquuti ſumus, & infrà in Gallieno loquemur.

Α Κ Π ΑΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΜΥ ΕΠΙ Ϲ ΦΙΛΗΤΟΥ ΙΠΠΙΚ. *Smyrnæorum, ſub Prætore Phileta Hippici filio.* Jupiter ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ Victoriolam tenet, ſiniſtrâ verò haſtæ adnititur. *Regius. Vaillant.*

ΑΥ ΚΑΙ ΠΟΥ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕ. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento: in areâ Π Π. *Pater Patriæ.*

ΤΑΡ ΜΗΤΡΟΠΟΛ Α Μ Κ Γ Β. (1) *Tarſi Metropoleos Primæ Solius Ciliciæ, Decreto Senatûs.* Figura tutulata ſtans, dextrâ temonem tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, & iiſdem literis in areâ.

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ. in areâ Α Μ Κ Γ Β. (2) Ceres ſtans dextrâ facem tenens, ſiniſtrâ ſpicas. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Π Λ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΝ Ϲ ΠΠ. *Imperatorem Cæſarem Publium Licinium Valerianum Auguſtum, Patrem Patriæ.* Caput Valeriani ut ſuprà.

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ Α Μ Κ Γ Β. Pallas dextrâ haſtæ innixa, ſiniſtrâ clypeo humi poſito. *Regius.*

ΑΥ ΚΑΙ ΠΟΥ ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕ. in areâ Π Π. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛ Α Μ Κ Γ Β. Mulier galeata dextrâ temonem & ſpicas, ſiniſtrâ cornucopiæ geſtans. *Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, & iiſdem literis in areâ.

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ Α Μ Κ Γ Γ. *Tarſi Metropoleos Primæ Solius Ciliciæ, Decreto Senatûs.* Jupiter ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ Victoriolam tenet, ſiniſtrâ verò haſtæ adnititur. *Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, & iiſdem literis in areâ.

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ. in areâ Α Μ Κ Γ Γ. (3) Pallas ſedens dextrâ vaſi impoſitâ, ſiniſtrâ cornucopiæ geſtat: in imâ parte, ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡ..... *Commune Curiarum liberæ........ civitatis. Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, & iiſdem literis in areâ.

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΛΕΩϹ. (ſic) in imâ parte Α Μ Κ Γ Γ. (4) Tres urnæ cum palmis menſæ impoſitæ in quâ legitur ϹΕΥΗΡ.... ΑΔΡΙΑΝ......ΑΥΓ.....ΑΚΤ. *Severea Hadriana.......Auguſtea Actia. Regius.*
. . . .

ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ Α Μ Κ Γ Β. Mercurius dextrâ crumenam, ſiniſtrâ caduceum. *Vaillant.*

ΑΥ ΚΑΙ ΠΟΥ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΥΓΟΥϹΤΗϹ ΤΡΑΙΑΝΗϹ. (5) *Auguſtæ Trajanæ.* Imperator eques à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΠΙ ΓΡ ΖΩϹΙΜΟΥ ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. (6) *Sub Scribâ Zoſimo Trallianorum.* Figura muliebris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, clypeum loro apprehendit dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*
. . . .

ΕΠ ΓΡ Μ ΑΥΡ ΠΥΘΩΝΟϹ ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. *Sub Scriba Marco Aurelio Pythone Trallianorum.* Mercurius ſtans,

(1) Refert nummum ſimilem Valeriani Vaillantius inter nummos ſecundi moduli tantùm.

(2) Nummus hic ac tres ſequentes non extant apud Vaillantium.

(3) De Tarſo Ciliciæ celeberrimâ urbe pluribus locuti ſumus in nummis Trajani Decii maximi moduli. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑϹ ſubauditur Ταρσȣ, ab aliis explicatur, *commune Curiarum liberæ* civitatis *Tarſi*, ab aliis verò *Senatus liberæ Tarſi.* Libertatem autem primùm Tarſenſibus conceſſam à M. Antonio, ſcribit Appianus lib. v. deinde ipſis eandem libertatem reſtitutam à Caracallâ, conſtat ex ejus nummis. Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(4) Literæ menſæ inſcriptæ exeſæ vix legi poſſunt, ſed certaminum nomina illi fuiſſe inſcripta non ambigo. Vide nummos Severi & Caracallæ à Tarſenſibus cuſos. Severea autem fuere certamina in Septimii Severi Imperatoris honorem in variis urbibus inſtituta; Hadriana, ſeu Hadrianalia, ut in marmore quodam legitur, certamina fuere in honorem Hadriani inſtituta, quæ tum primùm in nummis ſignata, quod ſciam, repetiuntur. De Auguſteo certamine & Actio ſuprà locuti ſumus. Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(5) Fuit hæc urbs in Daciâ antiquâ trans Danubium, Ζαρμιγέθȣσα βασίλειον, *Regia Zarmigethuſa,* dicta Ptolemæo lib. III. cap. VIII. deinde Colonia Ulpia Trajana Auguſta Dacica Sarmizegetuſa, à Trajano conditore, ut reſtatur vetus inſcriptio apud Gruterum pag. VI. 3. Nunc *Varchel* dicitur in Tranſylvaniâ. Ad hanc autem Ulpiam Trajanam pertinere prædictum nummum, teſtatur vetus inſcriptio Severo Aug. dicata, apud Gruterum pag. CCLXVI. 2.

DIVO. SEVERO. PIO.
COLONIA. VLPIA. TRAIANA.
AVG. DACIC. SARMIZ.

(6) Stephano: Τράλλις, πόλις Λυδίας πρὸς τῷ Μαιάνδρῳ ποταμῷ.....τὸ ἐθνικὸν, Τραλλιανός. Plinio & Ptolemæo inter Cariæ oppida ponitur; Straboni verò poſt Magneſiam. Fuit urbs opulentiſſima totius Aſiæ, non modo Cariæ, ut videre eſt apud laudatum Strabonem lib. XIV. & Ciceronem Orat. pro L. Flacco, cui etiam memoratur Epiſtol. lib. 3. ad Appium Pulchrum Epiſt. v. ut & Juvenali Satyrâ 3. v. 70.

dextrâ crumenam, finistrâ caduceum. *Vaillant.*

. . . .

ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. *Hypæpenorum.* Apollo cum capillis longis arcum tensum gerit. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ ΑΡΧ ΜΑΞΙΜΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ. *Sub Archonte Maximo Philadelphenorum.* Mulier chlamydata stans, dextrâ clypeum, finistrâ coronam. *Vaillant.*

NUMISMATA LATINA Æ. II.

CONCORDIA AVGVSTORVM. Capita Valeriani & Gallieni adversa, laureata, ad humeros cum paludamento.

ADLOCVTIO AVGVSTORVM. (1) Imperatores duo paludati in suggestu stantes, adsistente Præfecto Prætorii, milites alloquuntur stantes & ipsos cum tribus signis militaribus. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitum typo.

ADVENTVS AVGG. Valerianus & Gallienus equites à finistris dextrorsum, Victoriâ præcedente, & milite cum signo militari subsequente. *Fouc. Regius.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

APOLLINI CONSERV. Apollo nudus vultu dextrorsum converso stans, ramum tenet dextrâ, lyram saxo innixam finistrâ: in areâ S. C. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

APOLLINI CONSERVA. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Regius. Frad.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

CONCORDIA EXERCIT. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ geminum finistrâ: in areâ S.C. *Regius. SG.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FELICITAS AVGG. (2) Figura muliebris paludata & stolata stans, dextrâ tenet caduceum oblongum, finistrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *Frad.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter nudus vultu dextrorsum converso stans, fulmen tenet dextrâ, hastæ verò adnititur finistrâ: in areâ S. C. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

LIBERALITAS AVGG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, tesseram tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat finistrâ. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Regius. Cham. Fauvel.*

CONCORDIA AVGVSTORVM. Valeriani à finistris, & Gallieni à dextris capita adversa, laureata, ad pectus cum paludamento.

LIBERALITAS AVGG. (3) Valerianus & Gallienus togati sedentes in sellâ curuli suprà substructionem, stante retrò figurâ militari: stat pariter ante eos Liberalitas tesseram tenens dextrâ, cornucopiæ finistrâ: ad scalam figura togata stans dextram attollit. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitum typo.

LIBERALITAS AVGVSTOR. Typus ut suprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitum typo.

LIBERALITAS AVGG I. Typus ut suprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitum typo.

LIBERALITAS AVGG III. Figura muliebris stans, dextrâ tesseram tenet, finistrâ cornucopiæ: in areâ S.C. *Regius. RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ORIENS AVGG. Sol stans dextrâ elatâ, finistrâ flagrum: in areâ S. C. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Valerianus & Gallienus togati, stantes ad aram sacrificant: in parte superiore corona laurea. *Fouc.*

IMP C VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P V COS IIII PP. (4) Imperator togatus sedens in sellâ curuli à finistris

(1) Licet omnes nummi hujus Augusti ex ære secundi moduli non sint obvii, tamen hic est rarissimus & singularis; sequens verò inter rariores recensendus.

(2) Nummus hic ac sequentes cum rarioribus adnumerandi.

(3) Nummus hic ac sequentes rarissimi sunt.

(4) Nummus hic pertinet ad annum Christi 257. quo Valerianus IV. & Gallienus III. Consules fuere.

dextrorſum, dextrâ tenet globum, ſiniſtrâ ſceptrum : in areâ S. C. *Le Roy.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

PROVIDENTIA AVGG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum intendit dextrâ ad globum ad pedes poſitum; cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

RELIGIO AVGG. (1) Diana altè ſuccincta ſtans, ſagittam è pharetrâ ex humeris ſuſpensâ depromit dextrâ, arcum verò tenet ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVT ORIENTIS. Imperator paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, figuram muliebrem turritam procumbentem apprehenſam ſublevat dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVGG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſerpente circumvolutam, dextra tenet pateram ex quâ ſerpentem paſcit, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : in areâ S.C. *Regius. RE. Cham.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VENVS VICTRIX. (2) Figura muliebris ſtolata ſtans, galeam ſuſtinet dextrâ, ſiniſtrâ verò haſtam, quâ & clypeo humi poſito innititur. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Victoria ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, clypeum prægrandem humi poſitum retinet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ : in areâ S. C. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. Victoria ut ſuprà, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ : in areâ S. C. *Regius. Collegii.*

IMP C P LIC VALERIANVS P P AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

VICTORIA GERM. (3) Victoria ut ſuprà; juxtà pedes captivus decumbens à ſiniſtris dextrorſum : in areâ S. C. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, clypeum prægrandem humi poſitum retinet dextrâ, haſtæ verò ferratæ inverſæ adnititur ſiniſtrâ : in areâ S. C. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

VOTIS DECENNALIBVS SC. in coronâ laureâ. *Fontaine.*

(1) Vide quæ de ſimili nummo ejuſdem Auguſti diximus ſuprà in nummis argenteis. Nummus hic & ſequens rariſſimi.

(2) Cum eâdem epigraphe habes nummum argenteum ejuſdem Auguſti, ubi vide quæ adnotavimus. Nummus rariſſimus.

(3) De Victoriâ per filium Gallienum à Germanis reportatâ locuti ſumus ſuprà. Nummus hic & ſequentes cum rariſſimis adnumerandi.

NUMISMATA Æ. II.
in Coloniis cuſa.

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros.

COL IVL AVG FEL BER. (1) *Colonia Julia Auguſta Felix Berytus.* Figura muliebris tutulata ſtans, dextrâ tenet haſtam ad inſtar labari, lævâ acroſtolium, pede ſiniſtro proræ navis impoſito : Victoriola à ſiniſtris columnæ inſiſtens, ei porrigit coronam. *Regius. Patin.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

COL IVL AVG FEL BERY. (2) Leo gradiens, capite radiato, à ſiniſtris dex-

(1) Similis typi nummum habes inter numiſmata primi moduli ejuſdem Auguſti, ubi vide quæ monuimus.

(2) Leo in Beryti nummis ſignatus videtur tanquam urbis inſigne; Gordiani Tertii quippe nummus ab iiſdem populis cuſus ſubter templum Aſtartes leonem exhibet; neque ſola Beryti urbs hujuſcemodi inſigne tulit, etenim quamplurimæ aliæ Orientis urbes pro inſigni aliquod animal habuere; ſic in Antiochiæ nummis Aries exhibetur; in Chyrriſtenis Taurus, in Boſtrenis & Singarenis Sagittarius, in Zeugmatenſibus Capricornus, Pegaſus verò in Damaſcenis & Samoſatenſibus. Vide Coloniarum numiſmata à Vaillantio edita.

trorſum.

trorſum. *Regius. Vaillant.*

IMP VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

PROVINCIA DACIA. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, vexillo adnititur dextrâ, ramum verò geſtat ſiniſtrâ: à dextris juxtà pedes, aquila alis expanſis; à ſiniſtris, leo dextrorſum converſus. *Fouc.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

COL ΔAMAS METROP. (2) *Colonia Damaſcus Metropolis.* Hygeia ſtat à dextris, ſerpentem tenens dextrâ, pateram ſiniſtrâ, ex quâ illum paſcit: à ſiniſtris ſtat Æſculapius dextrâ innixus baculo humi poſito, cui involutus eſt ſerpens. *Vaillant.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

COL HEL in imò; circà verò ambitum, CER SAC CAP OEC ISEL HEL. (3) *Colonia Heliopolis. Certamen Sacrum Capitolinum Oecumenicum Iſelaſticum Heliopolitanum.* Figura virilis nuda ſtans, dextrâ vas accipere videtur, ſiniſtrâ palmæ ramum gerit. *Vaillant. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL HEL CERT SACRV CAP OECV ISEL HEL. (4) Vas, ſeu diſcus ex quo erumpunt tres palmæ rami. *De C. Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL IVL AVG FEL HEL. *Colonia Julia Auguſta Felix Heliopolis.* In imo CERT SACR CAP OECV ISEL HEL. Tria vaſa ſeu diſci cum palmis, ſed è medio duo palmæ rami erumpunt. *Regius. Vaillant.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

COL IVL AVG FEL HEL CERT SACR CAP OEC ISEL HEL. Tres urnæ cum palmæ ramo. *RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

COL IVL AVG FEL HEL. CERT SACRŨ CAPITOL OECVM ISEL HEL. Urna ex quâ palmæ erumpunt. *RDR.*

IMP CAES P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

SAC CAP OEC ISE. (5) *Sacrum Capitolinum Oecumenicum Iſelaſticum.* Duæ figuræ viriles cum pallio ſedent, ſibi coronam imponentes, & diſcum in quo duo palmæ rami una ſuſtinentes, arâ inter eos mediâ. *Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad humeros.

COL PTOL. (6) *Colonia Ptolemais.* Diana venatrix in templo diſtylo circà quod ſigna Zodiaci; illa ſagittam è pharetrâ dorſo impoſitâ depromit, ſiniſtrâ arcum. *Vaillant.*

IMP LIC VALERIAN AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL AVG TROA. (7) *Colonia Auguſta Troadenſis.* Victoria à fronte, alis expanſis, globo pede unico inſiſtens, coronam lauream tenet manibus ambabus ſuprà caput elatis. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL AVG TRO. (8) Equus liberè paſcens à dextris ſiniſtrorſum. *Fouc.*

(1) Mulierem oleæ ramum geſtantem in Daciæ nummis vidimus etiam in Hoſtiliano & Treboniano Gallo, ſed in Valeriano nummus hic eſt ſingularis, neque Vaillantio notus.

(2) Hunc nummum mutilum alii Amyſo urbi in Ponto, alii Amaſtri in Paphlagoniâ adſcripſerunt, ſed Vaillantius Damaſco reſtituit. Vide de Coloniis part. 2. pag. 331.

(3) De Heliopolitanis nummis, & certaminibus in eâ urbe editis ſub Valeriano locuti ſumus ſuprà in ejuſdem nummis primi moduli. Figura virilis nuda gerens palmam alterâ manu, alterâ vas accipiens, Athleta victor eſt: vas enim victoris præmium erat, plurimaque in certaminibus proponebantur teſte Virgilio Æneid. v. & Nonnus lib. XIX. Bacchum ſcribit argenteum craterem pro certamine propoſuiſſe.

(4) Tres palmæ rami ex urnâ erumpentes ad tres Victores, vel ad tria certamina referri poſſunt. Ex hoc autem nummo manifeſtò conſtat legendum eſſe *ſacrum certamen* &c. & non ut quidam putavit, *ſacra certamina*, &c. quod vox illa SACRU apertè demonſtrat.

(5) Hic nummus licet non præferat urbis epigraphen, ad Heliopolim tamen ſpectare videtur. Duæ figuræ ſedentes cum palliis ſunt duo Athletæ victores in Muſico certamine; nam in Gymnico & equeſtri Athletæ nudi erant.

(6) Diana in templo exhibetur in hoc nummo tanquam una ex Diis tutelaribus urbis; circà templum Zodiacus cernitur, quem Ptolemaidenſes exhibuiſſe videntur in memoriam Aſtronomiæ olim à majoribus ſuis inventæ, vel cultæ. Sic de his populis Propertius lib. II. v. 989.

Quæritis & Cælo Phœnicum inventa ſereno,
Quæ ſit ſtella homini commoda, quæque mala.

Plinius lib. v. cap. XII. hos populos Aſtronomiæ peritiſſimos fuiſſe ſcribit: *Ipſa*, inquit, *gens Phœnicum in magnâ gloriâ literarum, inventionis & ſiderum.* Eadem de iis tradit Strabo.

(7) Hunc nummum Valeriano in augurium Victoriarum Troadenſes cudiſſe creduntur; Victoria enim globo unico pede inſiſtit, gradientis ſpecie tanquam ab unâ Provinciâ ad aliam pergens: Barbaras quippe nationes undique in Romanas Provincias ſub Valeriano irrupiſſe ſcribit Zoſimus.

(8) Nummum hunc Valeriani, ac præcedentem profert Vaillantius inter nummos tertii moduli tantùm, ut videre eſt infrà.

IMP LICINIVS VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros.

COL AVG TROAD. (1) Silenus stans cum tribus sociis. *Vaillant.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

COL TVPO MET. (2) (sic) *Colonia Tyros Metropolis.* Dea Astarte altè succincta stans à fronte, trophæum tangit dextrâ extensâ, hastam verò transversam tenet sinistrâ: à sinistris, Victoria stans suprà cippum, capiti ejus coronam imponit dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ: inter Deam & trophæum, Silenus dextrâ elatâ, utrem humero sinistro gestans; inter eandem ac cippum, muricis conchylium. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

COL TVPO MET. (sic) Typus ut suprà. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad humeros.

COL TYRO MET. (3) Mercurius seminudus cum pallio stans, tenet dextrâ baculum, sinistrâ caduceum; pro pedibus à dextris ibis, à sinistris palma arbor: in areâ à sinistris conchylium. *Vaillant.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

COL TYRO METRO. (4) Mulier stolata, dextrâ tenens sceptrum, lævâ hastam, stat ante portam urbis, suprà quam artifex eam construens; pro pedibus à dextris operarius terram ligone fodiens, & in areâ conchylium; à sinistris palma arbor. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO MET. (5) Victoria ad dextram gradiens, dextrâ gestat lauream, sinistrâ palmam: in areâ à dextris conchylium. *Regius. Vaillant.*

. . . . VALERIANVS. . . . . Valeriani radiati, & Gallieni laureati capita adversa.

TYRVS SEPT COL METROPOL. (6) *Tyrus Septimia Colonia Metropolis.* Quoddam ædificium, veluti torcular, inter duos lauri ramos. *Regius.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani laureatum.

P M S COL VIM. *Provinciæ Mœsiæ Superioris Colonia Viminacium.* Mulier brachiis expansis inter bovem à dextris, & leonem à sinistris: in imâ parte AN. XIIII. *Vaillant.*

Alius cum AN. XV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Vaillant.*

Alius cum AN. XVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Vaillant.*

(1) Silenus in Troadensis Coloniæ nummis passim exhibetur, quod ejus cultum in eâ urbe indicat. Vide Vaillantium in Alexandro Severo pag. 181. & in Valeriano pag. 335.

(2) Recensetur hic nummus Valeriani à Vaillantio inter nummos primi moduli tantùm.

(3) Mercurium à Tyriis cultum testatur hic nummus; sinistrâ ille caduceum pro symbolo gerit, dextrâ baculum, quem radium vocant, quo globus tangitur, ut in nummis Græcis Samiorum repræsentatur Pythagoras sedens radio globum tangens; Mercurius enim Astronomiæ inventor dicitur. Vide de eo Diodorum lib. I. pag. 10. Ibis Mercurio dicata avis cernitur pro ejus pedibus, quòd ille in Ibim se mutaverit teste Hygino Astron. lib. II. de palmâ & conchylio alibi locuti sumus.

(4) Vide quæ de similis typi nummo diximus in nummis Volusiani primi moduli.

(5) Nummus hic ad aliquam Victoriam à Ducibus Valeriani de hostibus relatam spectare videtur.

(6) Pluribus de hâc Coloniâ in nummis Treboniani Galli primi moduli, quæ Septimiæ gentis nomen accepit à Septimio Severo, qui eam deduxit, ipsique jus Italicum concessit, teste Ulpiano lib. I. de Censibus: *Huic enim Divus Severus ob egregiam in Rempublicam, Imperiumque Romanum insignem fidem, jus Italicum concessit.* Vide quæ de hoc nummo, quem inter Gallieni nummos refert, docet Vaillantius.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

ΑΥΤ Κ Π ΑΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. *Imperator Cæsar Publius Licinius Valerianus.* Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

(1) Eadem epigraphe incusa, cum eodem capitis typo pariter incuso. *Fauvel.*

. . . .

ΑΔ ΑΙΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚ ΝΑΥΑΡΧ ΕΤ ΤΑ. (2) *Hadrianorum Ægæensium Neocoræ Classicæ, anno* 301. Fortuna stolata stans, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

(1) Nummus hic singularis non extat apud Vaillantium.

(2) Ægæenses in plerisque suis nummis Adrianos se appellant, ob aliquod fortassis beneficium ab Hadriano Augusto acceptum, cum in Ciliciâ esset idem Imperator; cujus quidem adventum nummi S. C. percussi testantur, ADVENTUI CILICIÆ.

. . . .

ΑΔ ΑΙΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚ ΝΑΥΑΡΧ ΕΤ ΤΑ. Urna ludorûm cum duobus palmæ ramis. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΣΕΒ. *Imperator Licinius Valerianus Augustus.* Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΙΓΑΙΩΝ ΝΕΩ ΝΑΥ ΕΤ ΤΕ. *Ægæensium Neocoræ Classicæ, anno* 305. Fortuna stans, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ. *Vaillant. RE.*

ΑΥΤ ΚΑΙ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ. Caput Valeriani ut suprà.

ΑΜΦΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. (1) *Amphipolitanorum.* Figura muliebris tutulata sedens à sinistris dextrorsum, divinitatis cujusdam signum sustinet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Vaillant.*

. . . .

ΑΜΦΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. Mulier sedens, dextrâ pateram, sinistrâ hastam. *Vaillant.*

. . . .

ΑΜΦΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. Mulier sedens dextrâ pateram, sinistrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΣΕ. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΕΝΔΟΞΗ ΜΗΤ Α Μ Κ Γ Γ ΕΤ ΒΟΣ. (2) *Anazarbi illustris Metropoleos Primæ Solius Ciliciæ, Decreto Senatûs anno* 272. Mulier capite tutulato velata stans à sinistris dextrorsum, urnam gestat utrâque manu. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛ Α Μ Κ Γ Γ ΕΤ ΒΟΣ. (3) Mensa cum urnâ superpositâ, ex quâ palmæ ramus erumpit. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΑΝΑΖΑ ΕΤ ΒΟΣ Α Μ Κ Γ Γ. Typus ut suprà. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΜΗΤ Α Μ Κ Γ Γ ΕΤ ΒΟΣ. Caput Dianæ cum Lunâ crescente dorso falcatâ. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΜΗΤ Γ Γ Α Μ Κ. Typus ut suprà. *RE.*

. . . .

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΜΗΤ Α Μ Κ Γ Γ ΕΤ ΒΟΣ. Figura togata sacra facit super concham amplissimam. *Vaillant.*

. . . .

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΜΗΤ Α Μ Κ Γ Γ ΕΤ ΒΟΣ. Equus gradiens nudus. *Vaillant.*

. . . .

ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ ΕΝΔΟΞ ΜΗΤΡΟΠ Α Μ Κ Γ Γ ΕΤ ΒΟΣ. Quinque urnæ pro ludis. *Vaillant.*

ΑΥ Κ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΝ. *Imperatorem Cæsarem Publium Licinium Valerianum.* Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΑΝΕΜΟΥΡΙΕΩΝ ΕΤ Β. (4) *Anemuriensium anno* 2. Fortuna stans in templo tetrastylo. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΜΗΤ Β Ν ΑΝΚΥΡΑΣ. (5) *Metropoleos bis Neocoræ Ancyræ.* Tres urnæ cum geminâ palmâ in unâquâque. *Fouc. Vaillant.*

Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros.

ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ. (6) *Byzantiorum.* Victoria tunicata stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radia-

(1) Plinius lib. IV. sect. XVII. *Amphipolis liberum*, in Macedoniâ. Stephanus: Ἀμφίπολις, πόλις Μακεδονίας κατὰ Θρᾴκην.....τὸ ἐθνικὸν, Ἀμφιπολίτης. Hæc urbs dicitur ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ, & in nummo Hadriani, quem laudat Holstenius in Notis ad Stephanum Byzantium. In catalogo Urbium, quæ nomen mutarunt, à nobis edito in Animad. in lib. I. de Them. Ἀμφίπολις ἡ νῦν Χρυσόπολις. Unde perperam Ortelio aliisque qui eum sequuti sunt, *Christopolis dicitur.*

(2) Vide quæ ad nummum similem primi moduli adnotavimus.

(3) Nummus hic Valeriani non extat apud Vaillantium.

(4) Plinio lib. V. sect. XXII. *Anemurium*: Straboni & Ptolemæo, Ἀνεμούριον. Mela lib. I. cap. XIII. *Quod Ciliciam à Pamphylia distinguit, Anemurium.* Hujus oppidi meminit & Porphyrogenitus de Them. lib. I. Them. XIV. Nummum hunc refert Vaillantius inter nummos primi moduli.

(5) Stephano: Ἄγκυρα, πόλις Γαλατίας· οἱ δὲ Φρυγίας αὐτὴν ἀναγράφουσιν.....τὸ ἐθνικὸν, Ἀγκυρανός. Sic Stephanus, quòd hæ duæ regiones finitimæ essent. Plinius & Ptolemæus duas hujus nominis urbes recensent, alteram in Phrygiâ majori, alteram in Galatiâ; hæc autem secunda eidem Ptolemæo lib. V. cap. IV. Ἄγκυρα μητρόπολις; sic etiam dicitur & Hierocli Grammatico in Synecdemo & Porphyrogenito de Them. lib. I. Them. VI. Libanius orat. XXVI. ΠΡΩΤΗΝ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΗΝ ΓΑΛΑΤΩΝ ΠΟΛΙΝ vocat: à quonam autem Imperatore hæc urbs Metropoleos dignitatem obtinuerit non satis constat, licet nonnulli id Hadriano adscripserint; qui etiam putant Ancyram primam Neocoriam ab Antonino Caracalla accepisse, secundam verò à Valeriano.

(6) De variâ Byzantinæ urbis fortunâ, ac nummis diverso tempore ab eâ cusis pluribus disseruimus lib. I. Comment. in Antiquit. CP. pag. 454. ubi plures tabellas eorundem numismatum in ære incisorum proposuimus.

tum, ad humeros cum paludamento.

ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ. Victoria ad dextram gradiens, typo quo ſuprà. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ ΑΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. *Byzantiorum, Nicæenſium Concordia.* Duo phari aut lampades, arâ ignitâ intermediâ. *RE. Vaillant.*

.....ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒ.....Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΕΡΥΘΡΑΙΩΝ. (1) *Erythræorum.* Hippogryphorum biga à dextris ſiniſtrorſum, in quâ figura muliebris aurigans. *Fouc. Vaillant.*

....

ΕΦΕϹΙΩΝ. *Epheſiorum.* Vacca quam vitulus mulget. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕϹΙΩΝ Α ΑϹΙΑϹ. (2) *Epheſiorum Primorum Aſiæ.* Diana Lucifera ſiniſtrorſum converſa ſtans, cum lunâ bicorni ad humeros, facem accenſam oblongam ac tranſverſam geſtat utrâque manu. *Fouc.*

....

ΕΦΕϹΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑϹΙΑϹ. Diana Venatrix in templo diſtylo, dextrâ telum depromit, ſiniſtrâ arcum. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (3) *Epheſiorum ter Neocororum.* Diana Venatrix altè ſuccincta, ſiniſtrorſum converſa ſtans, ſagittam è pharetrâ ex humeris ſuſpensâ depromit dextrâ, arcum verò tenet ſiniſtrâ cum ſagittâ: juxtà pedes canis venaticus currens. *Bau.*

ΑΥΤ Κ Π ΑΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (4) Thenſa ſacra Epheſiorum, id eſt, carpentum à bigis tractum. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕϹΙΩΝ ΤΡΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Typus ut ſuprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Jupiter nudus ſtans ad ſiniſtram ſpectans, dextrâ elatâ tenet fulmen, ſiniſtrâ aquilam. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (5) Diana altè ſuccincta, ſiniſtrorſum converſa ſtans cum pharetrâ ex humeris ſuſpensâ, ſagittam ex arcu emittere parat: juxtà pedes canis venaticus currens. *Fouc.*

....

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Jupiter ſtans, dextrâ fulmen, ſiniſtrâ aquilam: ante eum ſerpens ſeſe erigit. *Vaillant.*

....

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Ceres tutulata ſtans, utrâque manu tædam ardentem. *Vaillant.*

....

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana tunicata & tutulata ſtans, utrâque extensâ tædam. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΑΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕϹΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (6) *Epheſiorum quater Neocororum.* Apollo & Diana ſtantes. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕϹΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (7) Diana altè ſuccincta, ſiniſtrorſum converſa ſtans cum pharetrâ ex humeris ſuſpensâ, ſagittam ex arcu emittere parat: juxtà pedes canis venaticus currens. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΑΡΤΕΜΙϹ ΕΦΕϹΙΩΝ. (8) *Diana Epheſiorum.* Diana altè ſuccincta ſiniſtrorſum converſa ſtans, ſagittam è pharetrâ ex humeris ſuſpensâ depromit dextrâ, arcum verò tenet ſiniſtrâ: pone eam arbor. *Fouc. Regius. Vaillant.*

....

ΕΦΕϹΙΩΝ ΤΥΧΗ. *Epheſiorum Fortuna.*

(1) Plinio lib. v. ſect. xxxi. in Ioniâ, *Erythræ.* Stephano: Ἐρυθραί πόλις Ἰώνων.....ὁ πολίτης Ἐρυθραῖος. Strabo lib. xiii. plurali numero uſurpavit ut Plinius, eamque juxtà medium periplum locat; Ptolemæus verò lib. v. cap. ii. in Icario pelago, quod erat prope Ioniam, ut patet ex eodem auctore.

(2) Nummus hic Valeriani ab Epheſiis cuſus non extat apud Vaillantium.

(3) Nummus hic Valeriani non extat apud Vaillantium.

(4) Nummum ſimilem refert Vaillantius ex cimelio P. Aſſeline inter nummos primi moduli.

(5) Nummus Valeriani cum hoc typo ab Epheſiis cuſus non extat apud Vaillantium.

(6) Non extat hic nummus Valeriani apud Vaillantium.

(7) Typus nummi Valeriani cum hac epigraphe à Vaillantio producti paululum diverſus.

(8) Non modo Diana Polymammia Epheſi colebatur, ſed etiam Venatrix; idque nos Pauſanias, & nummi edocent: & ferè ſemper cum hac epigraphe Diana Venatricis effigie in nummis repræſentatur; contra verò Diana Polymammia cum epigraphe ΑΡΤΕΜΙϹ ΕΦΕϹΙΑ. Dicta autem fuit Venatrix, quòd venationi præeſſe crederetur.

Fortuna ſtans cum modio & attributis. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Valeriani radiatum.

ΘΕϹϹΑΛΟΝΙΚΗ ΜΗΤ ΚΟΛΩΝ. (1) *Theſſalonice Metropolis Colonia.* Figura muliebris turrita ac ſtolata ſtans, dextrâ Cabirum ſuſtinet, lævâ cornucopiæ: pro pedibus à dextris ara ignita. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΘΕϹϹΑΛΟΝΙΚΕΩΝ Β ΝΕ. (2) *Theſſalonicenſium bis Neocororum.* Victoria ad dextram ſtans, dextrâ Cabiri icunculam geſtat, ſiniſtrâ verò tenet palmæ ramum. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΘΕϹϹΑ......ΧΗ Β Ε. (3) Figura ſtans in templo diſtylo. *Frad.*

. . . .

ΙΟΥΛΙΕΩΝ. (4) *Julienſium.* Tres Gratiæ nudæ ſtantes. *Vaillant.*

ΠΟΥ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΙΟΥΛΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. (5) *Juliopolitarum.* Figura tutulata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ pateram tenet, ſiniſtro cubito ſedi innixo, pede lævo proræ navis impoſito. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΚΑΙϹΑΡΕΙΑϹ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗϹ. (6) *Cæſareæ Germanices.* Navis cum velo expanſo & remigibus: infrà Capricornus. *Fon.*

Α Κ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

Ϲ Μ ΑΥΡ ΔΙΟΝΥϹΙΟΥ ΚΛΑΖΟΜΕΝΙΩΝ. (7) *Prætore Marco Aurelio Dionyſio, Clazomeniorum.* Cybele velata ſtans inter duos leones, manibus demiſſis veli extremas partes tenet. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΘΕΑ ΚΛΑΖΟΜΕΝΗ. (8) *Dea Clazomene.* Mulier capite turrito ſedens à ſiniſtris dextrorſum, icunculam velatam tenet dextrâ, lævâ ſubſellio impoſitâ. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ϹΤ Π ΑΙ ΚΑΛΛΙϹΤȣ (ſic) ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. *Sub Prætore Publio Ælio Calliſto Colophoniorum.* Pallas galeata vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, clypeum verò humi poſitum, juxtà quem ſpiculum, attingit ſiniſtrâ. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠΙ.......ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. *Sub..... Colophoniorum.* Typus ut ſuprà. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ Π ΑΙΛ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΥ ΙΠΠ ΑΡΧ ΚΟΤΙΑΕΩΝ. (9) *Sub Publio Ælio*

(1) Theſſalonica urbs Macedoniæ, prius Therme, ſeu, ut vult Stephanus, Halia vocata, à Caſſandro Rege inſtaurata fuit, & à Theſſalonica uxore, Philippi Macedonis filia ſic denominata, ut ſcribit Strabo lib. VII. Metropolim & Coloniam à Valeriano factam teſtantur ejus nummi, quos in memoriam hujus beneficii munificentiſſimo Imperatori ipſa dicavit; ara verò in eis exhibita, ſacra pro ejus ſalute à civibus facta indicat; & quidem Cabiro Deo, quem Genius urbis dextrâ ſuſtinet; hic enim Deus magno in honore Theſſalonicæ habitus fuit, atque hujus myſteriis initiatus Philippus, ut ſcribit Plutarchus in Alexandro.

(2) Primam Neocoriam accepiſſe videtur Theſſalonica à Gordiano Pio, in cujus honorem plura certamina edidit; ſecundam verò à Valeriano, ut indicant eorum nummi. Nummus hic Vaillantio non viſus.

(3) Nummus hic Valeriani non extat apud Vaillantium.

(4) *Julienſes* populi Phrygiæ apud Plinium lib. V. ſect. XXIX. quos junctos fuiſſe concordiâ cum Ancyrâ, teſtatur nummus Neronis & Poppææ.

(5) Plinio lib. V. ſect. XL. *Juliopolis.* & ſect. XLIII. *Juliopolitæ* in Bithyniâ. Meminit hujus oppidi & Ptolemæus lib. V. cap. I. necnon Procopius lib. V. de Ædif. cap. IV. qui muros hujus urbis flumine allui ſcribit. Nummus hic Valeriani Vaillantio non viſus.

(6) Nummum hunc Valeriani ſingularem, qui non extat apud Vaillantium, ſpectare putamus ad Cæſaream Palæſtinæ urbem, quæ olim dicebatur Turris Stratonis, & de quâ pluribus locuti ſumus in Trajano Decio, & in Treb. Gallo, ubi in uno nummo ſecundi moduli *Commodiana* & *Germanicia* dicitur. Cum eadem epigraphe habentur nummi L. Veri, Severi, Juliæ Domnæ, Elagabali, Mamææ, & Philippi Junioris.

(7) Clazomenæ urbs Ioniæ Straboni & Ptolemæo; eadem quæ Stephano Γρύνοι, & Virgilio Æneid. lib. IV. v. 345. Grynæus Apollo; ad quem locum ſic Servius: *Clazomenæ, civitas eſt Aſiæ.* Stephanus ex Strabone loquens de Gryniâ, in eâ extitiſſe inquit Apollinis fanum, & oraculum antiquum, & templum ſumptuoſum ex lapide candido, in quo colebatur.

(8) Dea Clazomene ſeu Clazomenia Cybele eſt, eadem quæ Rhea & Ops, Cœli & Terræ filia, vocataque Deûm Mater; culta autem fuit à plurimis Aſiæ Minoris urbibus, ut earum nummi teſtantur, imprimis à Clazomeniis Ioniæ, ut docet hic nummus, ubi ea Dea Clazomenia dicitur, & cujus ſignum Urbis Genius ſub mulieris turritæ effigie dextrâ gerit, veluti tota civitas ſub ejus tutelâ eſſet.

(9) Plinio lib. V. ſect. XLI. *Cotyaïon*, in Phrygiâ. Stephano: Κοτυάειον πόλις τῆς Ἐπικτήτου Φρυγίας...... τὸ ἐθνικὸν, Κοτιαεύς. hinc & ex nummis ſcribendum videtur ubique Κοτιάειον. Vide Strabonem lib. 12.

Demetriano Hippici filio Archonte Cotyæensium. Cybele leoni insidens. *Regius. Vaillant.*

ΑΥ Κ ΑΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ Β ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) *Cyzicenorum bis Neocororum.* Figura militaris galeata stans, dextrâ tenet hastam, sinistrâ clypeo humi posito innixa. *Fon.*

. . . .

ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ Β ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Ara suprà quam ignis accensus, media inter faces duas oblongas erectas & accensas, quibus singulis serpens circumvolutus. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΑΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΤΡΑΤ ΛΕΩΝΙΔΟΥ ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ Β ΝΕΩΚΟΡ. (2) *Prætore Leonidâ Cyzicenorum bis Neocororum.* Typus ut suprà. *Fouc. Vaillant.*

. . . .

ϹΤΡ ϹΩΚΡΑΤΟΥϹ ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ Β ΝΕΩ. *Prætore Socrate Cyzicenorum bis Neocororum.* Typus ut suprà. *Vaillant.*

Α Κ Π ΑΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΤ ΑΥ ΕΛΠΙΔΗΦΟΡΟΥ ΚΥΜΑΙΩΝ. (3) *Prætore Aurelio Elpidephoro Cumæorum.* Amazon turrita sedens, dextrâ globum, sinistrâ tridentem tenet: pro pedibus à dextris delphinus. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΚΥΜΑΙ ΕΠ ΑΥ ΕΛΠΙΔΗΦΟΡΟΥ Β. (4) *Cumæorum sub Aurelio Elpidephoro iterum.* Diana Ephesia, & Apollo stantes. *Regius.*

ΑΥΤ Κ ΠΟΠ ΑΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΚΑΙϹΑΡΕΑ ϹΕΒΑϹΤΑ. (5) *Metropolitarum Cæsarea Augustalia* certamina. Urna cum duabus palmis erumpentibus. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Π ΑΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Valeriani ut suprà.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. (6) *Nicæensium.* Valerianus & Gallienus, uterque cum coronâ radiatâ, stantes dextras jungunt, hastæ verò puræ adnituntur sinistrâ: figura muliebris stans à sinistris pateram tenet dextrâ. *Fouc.*

ΠΟΥ Γ ΑΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΑΥΓ. *Publius Caius Licinius Valerianus Augustus.* Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. (7) Cybele sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet pateram, sinistrâ tympano innixa. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. Mulier sedens à sinistris dextrorsum, cum urnâ in capite, alteram dextrâ gerit, sinistro cubito alteri urnæ imposito. *Regius. Vaillant.*

ΠΟΥ ΑΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ Ϲ. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

Memoratur hæc urbs etiam inter alios Porphyrogenito de Them. lib. I. Them. 4. quod Obsequium dicebatur; cujus quidem Metropolis erat Nicæa. Recensetur hic nummus à Vaillantio ex eodem cimelio Regio inter nummos tertii moduli.

(1) Nummus Valeriani cum hoc typo à Cyzicenis cusus non extat apud Vaillantium.

(2) Stephano: Κύζικος, πόλις τῆς Προποντίδος.....τὸ ἐθνικὸν, Κυζικηνός. Cyzicus cum insula prius esset, continenti ab Alexandro juncta est, ut auctor est Plinius lib. v. cap. 32. qui scriptor lib. XXXVI. cap. 15. celebrat Cyzici mirandum delubrum, quod ætate suâ adhuc duravisse ait; Dindymenæ Deorum matri ab Argonautis dicatum, tradit Strabo lib. XII. ac postea Christi matri, Imperatore Zenone sacratum fuisse narrat Cedrenus. Fuit Cyzicus, nobilissima totius Hellesponti civitas, quæ ob magnitudinem, & pulchritudinem, arcem, mœnia, & portum, turresque marmoreas Asiaticæ plagæ littora illustrabat. Vide Strabonem libro paulò superiùs citato, ubi & de delubro Dindymenæ loquitur. Hujus urbis variam fortunam apud Historiæ Scriptores legere est. Primam Neocoriam ab Hadriano, secundam à Caracalla accepit, ut eorum nummi testantur.

(3) Nummus Valeriani cum hoc typo à Cumæis cusus Vaillantio ignotus.

(4) Nummus hic Valeriani non extat apud Vaillantium.

(5) Decem hujus nominis urbes recensentur à Stephano, & prima Μητρόπολις Φρυγίας, ἀπὸ τῆς μητρὸς τῶν Θεῶν εἰκισθεῖσα.....τὸ ἐθνικὸν Μητροπολίτης. Duas hoc nomine urbes in Asiâ minore commemorat Ptolemæus, alteram magnæ Phrygiæ ad Mæandrum; ad quam quidem spectat hic nummus; alteram verò Lydiæ ad Caystrum Ioniæ fluvium, de quâ urbe suprà locuti sumus. Duplices item *Metropolitæ* occurrunt apud Plinium, quorum priores ad Apameensem pertinent conventum; posteriores, hoc est, Iones ad Ephesinum; quippe Ephesus Ioniæ erat caput. ΚΑΙϹΑΡΕΑ ϹΕΒΑϹΤΑ certamina explicat Vaillantius; urna quippe in nummis, inquit, certamina denotat; hæc in illis Cæsarea Augustalia appellantur, si conjicere liceat, ad distinctionem eorum quæ in Julii Cæsaris honorem alicubi instituta, dicta sunt *Cæsarea*, & cum Augusto adularentur, sua nominavere *Cæsarea Augusta.* Suetonius in ejus vitâ: *Provinciarum*, inquit, *pleræque super templa & aras, ludos quoque quinquennales penè oppidatim constituerunt.* Metropolitæ itaque Phrygiæ Cæsarea Augusta certamina primum sub Philippo ediderunt, deinde sub Valeriano & Gallieno ejus filio, ut eorum nummi testantur.

(6) Nummus cum hoc typo Valeriani, à Nicæensibus cusus, non extat apud Vaillantium.

(7) Typus hujus nummi paulò diversus ab illo, quem refert Vaillantius, ut videre est infrà,

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. (1) Pallas galeata ſtans, dextrâ pateram tenet, ſiniſtrâ haſtam & clypeum: infrà caput exiguum Imperatoris. *Regius.*

Γ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΑΥΓ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΑΙΩΝ. (2) Menſa cum tribus urnis ſuperimpoſitis: in menſâ plures literæ exeſæ. *Regius.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. Cybele ſedens dextrâ pateram, pro pedibus leo. *Vaillant.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. Minerva galeata ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam cum clypeo. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΣΕΒΒΒ. *Imp. Valerianus, Gallienus, Valerianus Augusti.* Valeriani Senioris, & Gallieni capita laureata & adverſa, ad pectus cum paludamento, & in medio caput Valeriani Junioris nudum, pariter ad pectus cum paludamento.

ΜΕΓΙΣΤΩΝ ΑΡΙΣΤΩΝ ΝΙΚΑΙΕΩΝ. (3) *Maximorum Optimorum Nicænſium.* Ciſtæ tres in quibus ſingulis geminus palmæ ramus. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Capita, Valeriani patris radiatum, Gallieni laureatum, & Valeriani Junioris ſine laureâ.

ΑΡΙΣΤΩΝ ΜΕΓΙΣΤΩΝ ΝΙΚΑΙΕΩΝ. Urnæ tergeminæ cum palmis: media duas palmas habet. *Regius.*

ΑΥΤ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕΒΒΒ. *Imp. Valerianus, Gallienus, Valerianus Cæſar Auguſti.* Valeriani Senioris, Gallieni & Valeriani Jun. capita laureata, ad pectus cum paludamento.

ΜΕΓΙΣΤΩΝ ΑΡΙΣΤΩΝ ΝΙΚΑΙΕΩΝ. Tres urnæ cum palmæ ramis. *Regius. Vaillant.*

ΠΟΥ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Valeriani radiatum, ad humeros.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΠΥΘΙΑ. (4) *Nicæenſium Bacchanalia, Pythia certamina.* Menſa cui tres urnæ ſuperpoſitæ, cum palmis binis in ſingulis: menſæ ejuſque pedibus appoſitum, Α Κ Π ΟΥΑΛ ΣΕΒ. *Imp. Cæſar Publius Valerianus Auguſtus. Fouc.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΙΣΘΜ ΠΥΘ. (5) *Nicæenſium Iſthmia Pythia certamina.* Menſa ſuprà quam tres urnæ, in mediâ duæ palmæ, in aliis tres. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ. Valeriani Senioris & Gallieni laureatorum, ad humeros cum paludamento capita adverſa: paulò inferiùs in mediâ nummi areâ Valeriani Junioris caput ſimile, ſiniſtrorſum.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΤΡΙΣ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (6) *Nicomedienſium ter Neocororum.* Ciſtæ tres, cum palmis binis in ſingulis. *RE. Fouc.*

ΑΥ Κ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ. Tria capita eodem typo.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΤΡΙΣ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Typus ut ſuprà. *Brandenburg.*

ΑΥΤ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ

(1) Fortaſſis idem hic nummus, quem ex Vaillantio paulò infrà proponimus, in quo Minervam galeatam ſtantem cum paterâ, haſtâ, & clypeo cuſam eſſe ait.

(2) Nummus cum hoc typo Valeriani Vaillantio non viſus.

(3) Nicæenſes putat Vaillantius, ideò certamina in honorem horum Imperatorum à ſe inſtituta, ΜΕΓΙΣΤΑ ΑΡΙΣΤΑ nuncupaſſe, ne patris & filiorum nomina confunderentur. Tres autem ciſtæ cum palmis, ſeu urnæ tria certamina denotant, unde Nicæenſes in hoc nummo, certamen in honorem prædictorum Imperatorum à ſe inſtitutum copulaſſe videntur cum Iſthmiis & Pythiis. Nummus hic ac ſequens paulò diverſi ab illo, quem profert Vaillantius.

(4) Διονύσια, *Bacchanalia* celebrabantur Athenis deſinente hyeme, & vere ineunte, ut annotat Ariſtophanis interpres; hæc autem erant majora & minora; majora edebantur vere ineunte cum tributa Athenienſibus pendebantur, ut ait interpres Ariſtophanis; minora verò agebantur pridie Idus Novembris; appellataque ſunt à Thucydide lib. II. ἀρχαιότερα, necnon τὰ ἀστικὰ Διονύσια. In magnis agebantur fabulæ, tragœdiæ, comœdiæ; in parvis verò non ita. Tres autem urnæ ſeu ciſtæ cum palmis denotant tria certamina, unde cum Dionyſiis, ſeu Bacchanalibus & Pythiis in hoc nummo à Nicæenſibus copulari videntur Μέγιστα Ἄριστα, certamina ab ipſis in honorem Valeriani & ejus filiorum inſtituta: ſæpè enim certaminum nomina in nummis non apponebantur, ut obſervavit Vaillantius. Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(5) Iſthmia certamina inter quatuor ſacra nuncupantur Neptuno in Melicertæ honorem inſtituta; ſic dicta à Peloponneſi Iſthmo, in cujus faucibus edebantur. Trieterica erant; Victores ex toto terrarum orbe admiſſi Iſthmionici dicebantur, & primum apio, deinde pino coronabantur, & per novem dies durabant. Putabant ad ea celebranda Neptunum adventare, ideoque juvenes tibiarum cantu, fiſtulis, aliiſque inſtrumentis muſicis hilariter illum excipiebant. Decertabatur autem equis currui junctis, Pancratio, Muſicâ & Poëſi. Vide Spanhemii ad Morellium epiſtolam.

(6) De Nicomediâ celeberrimâ Bithyniæ urbe locuti ſumus in Trajano Decio, ubi diximus à quonam ex Imperatoribus primam & ſecundam Neocoriam illa acceperit; tertiam autem Neocoriam eam ſub Valeriano accepiſſe, & ideo tria templa in honorem Valeriani ac ejus filiorum extruxiſſe, & tria certamina inſtituiſſe, teſtantur præſentes nummi.

ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒΒΒ. Capita, Valeriani Senioris radiatum, Gallieni laureatum, & Valeriani Junioris sinè laureâ.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΤΡΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) Terna templa arâ intermediâ, serpente circumvolutâ. *Regius.*

ΑΥΤ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΚΑΙϹΑ ϹΕΒΒΒ. Capita Valeriani Sen. Gallieni, & Valeriani Jun. ut suprà.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΤΡΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Tres urnæ cum palmis. *Regius. Cham. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitum typo, nisi quod Gallieni caput radiatum est.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΤΡΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Tres urnæ cum palmis. *Regius.*

ΚΑΙ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΙΕΡΑϹ ΝΕΙΚΟΠΟΛΕΩϹ. *Sacræ Nicopoleos.* Biga à dextris sinistrorsum, in quâ Victoria aurigans. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut suprà.

ΕΠ ΓΡ ΑΙΛ ΠΡΟΚΛΟΥ ΝΥϹΑΕΩΝ. (2) *Sub Scriba Ælio Proclo Nysæensium.* Bacchus seminudus stans, dextrâ cantharum tenet, lævâ thyrsum: pro pedibus à dextris tigris. *Regius. Vaillant.*

.. , ...

ΕΠΙ ΓΡ ΑΙΛ ΠΡΟΚΛΟΥ ΝΥϹΑΕΩΝ. *Sub Scriba Ælio Proclo Nysæensium.* Corona laurea, in quâ ΘΕΟΚΑΜΙΑ (sic) *Theogamia. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΟΥ ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ Β.(3) circà coronam lauream, in quâ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Sub Apollonide Perinthiorum bis Neocororum. Fouc.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut suprà.

ΕΠ ΑΡΧ ΙΟΥΛ ϹΑΤΟΡΝΕΙΝΟΥ ΠΡΙΗΝΕΩΝ. (4) *Sub Archonte Julio Saturnino Prienensium.* Mulier capite tutulato stans, ad dextram spectans, dextrâ spicas & papaver, sinistrâ tædam accensam tenet: pro pedibus à dextris modius. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠ ΑΡΧ ΙΟΥΛ ϹΑΤΟΡΝΙΝΟΥ ΠΡΙΗΝΕΩΝ. Figura muliebris tutulata ac stolata vultu dextrorsum converso stans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. *Samiorum.* Junonis Pronubæ simulacrum. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. Figura muliebris stolata vultu dextrorsum converso stans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Bau. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorsum.

ϹΑΜΙΩΝ. Typus ut suprà. *Fon.*

ΑΥΡ Τ Κ Π ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. (sic) Caput Valeriani ut suprà.

ϹΑΜΙΩΝ. Templum tetrastylum cum gradibus, ad cujus vestibulum Juno Samia cum ornatu solito, & pavone à dextris juxtà pedes. *Fouc. Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut suprà.

ϹΑΜΙΩΝ. Typus ut suprà. *Bau.*

ΑΥΡ Τ Κ Π ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ.(sic) Caput Valeriani ut suprà.

ϹΑΜΙΩΝ. (5) Juno Samia cum pateris, adminiculis, & pavonibus duobus juxtà pedes, altero à dextris, altero à sinistris: versus caput à dextris stella, à sinistris luna bicornis. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. Figura muliebris tutulata, vultu dextrorsum converso stans, Junonis Samiæ signum sustinet dextrâ, cornucopiæ

(1) Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(2) Apud Philostratum lib. II. cap. 3. Νυσαῖος Θεὸς Bacchus vocatur; quod quidem referendum ad Nysam Arabiæ Felicis urbem, quæ quarto loco numeratur à Stephano, & sita erat in eâ Arabiæ parte, quæ Ægypto erat contermina; apud quam Osiris, qui dicitur Dionysius, seu Bacchus, seu Liber Pater educatus fuisse traditur, auctore Diodoro Siculo lib. I. Atque ideo fortassis hunc nummum quispiam ad hanc Nysam Arabiæ urbem pertinere existimabit; quod mihi minimè probatur; nam quemadmodum Lunus in nummis à Nysæis Cariæ cusis passim exhibetur, Deus qui apud Ægyptios imprimis colebatur, ita & Bacchum exhibere poterant iidem Nysæi Cariæ, quod à Nysæis Arabiæ Felicis eorum urbs condita credebatur, vel propter vini abundantiam in eorum regione, ut alibi diximus.

(3) De Perintho Thraciæ urbe diximus nonnulla in nummis Trajani Decii. Nummus hic Valeriani à Perinthiis cusus non extat apud Vaillantium.

(4) Stephano: Πριήνη, πόλις Ἰωνίας, τὸ ἐθνικὸν, Πριηνεὺς, καὶ Πριήνιος, καὶ Πριηνιάς. Inter hanc urbem & Miletum evolvitur in mare Mæander, teste Periegeta v. 824. eadem habet Solinus Polyhist. cap. 43. nec multum differt Strabo lib. XIV. qui subdit hanc urbem à nonnullis Cadmen vocatam fuisse, quia Philotas ejus instaurator fuerat Bœotius; quod certè pugnat cum hujus urbis nummis, qui Herculem præferunt, ΤΟΝ ΚΤΙϹΤΗΝ, veluti conditor urbis, ac gentis auctor esset. Meminere hujus urbis & Mela lib. I. cap. 17. Plinius lib. V. sect. XL. Livius lib. XXXVIII. cap. 13.

(5) Nummus Valeriani cum hoc typo à Samiis cusus non extat apud Vaillantium.

verò

verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. De C. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani ut ſuprà.

CΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Bau.*

ΑΥΡ Τ Κ Π ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC.(ſic) Caput Valeriani ut ſuprà.

CΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Regius.*

ΑΥΤ ΚΑΙ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani ut ſuprà.

CΑΜΙΩΝ. Nemeſis Samiorum velata à fronte ſtans, manibus ſtolâ involutis: à dextris juxtà pedes rota. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani ut ſuprà.

CΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Regius.*

. . . .

ΠΥΘΑΓΟΡΗC CΑΜΙΩΝ. *Pythagoras Samiorum.* Pythagoras ſedens, dextrâ globum radio tangit. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠ ΔΙΟΝΥCΙΟΥ CΜΥΡ ΚΛΑΖΟΜΕΝΙΩΝ. (1) *Sub Dionyſio Smyrnaeorum Clazomeniorum* Concordia. Cybele ſedens dextrâ pateram, ſiniſtrâ innixa crotalo. *Vaillant.*

ΑΥ ΚΑΙ Π ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΝ CΕ ΕΥCΕ. In areâ ΠΠ. *Imperatorem Cæſarem Publium Valerianum Auguſtum Pium Patrem Patriæ.* Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΤΑΡ ΜΗΤΡΟΠΟΛ Α Μ Κ Γ Β. *Tarſi Metropoleos, prima Solius Ciliciæ, Decreto Senatûs.* Mulier capite tutulato ſtans, dextrâ temonem tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. Fouc. Vaillant.*

. . . .

ΑΔΡ CΕΥ ΑΝΤ ΜΗΤ ΤΑΡCΟC Α Μ Κ Γ Β. (2) *Hadriana Severiana Antoniniana Metropolis Tarſus prima Sola Ciliciæ, Decreto Senatûs.* Caput Dianæ cum lunâ creſcente humeris falcatâ. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ Π ΛΙΚΙΝ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠ ΓΡ ΓΕΜ ΖΩCΙΜΟΥ ΤΗΛ ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. (3) *Sub Scriba Gemino Zoſimo Teldi filio Trallianorum.* Victoria ad dextram gradiens, dextrâ coronam tenet, ſiniſtrâ palmam. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠ ΓΡ ΙΟΥ ΠΑΝΚΡΑΤΙΔΟΥ Β ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. *Sub Scriba Julio Pancratida iterum Trallianorum.* Pallas galeata ſtans, dextrâ clypeo humi poſito innixa, ſiniſtrâ haſtæ ferratæ. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Tripolitarum.* Æſculapius & Hygia ſtantes. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ CΕΚΟΝΔΙΑΝΟΥ ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. *Sub Secundiano Hypæpenorum.* Fortuna ſtolata ſtans, dextrâ temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ CΕΚΟΝΔΙΑΝΟΥ ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. Dea cum ornatu ſplendidiſſimo ſtans tutulata & velata. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ CΕΚΟΝΔΙΑΝΟΥ ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. Eadem in templo quatuor columnis ornato. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟC. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ CΤΡ ΚΟΝΔΙΑΝΟΥ ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. *Sub Prætore Condiano Hypæpenorum.* Figura muliebris tutulata ac velata ſtans in templo tetraſtylo. *De C.*

(1) De Smyrnâ & Clazomenis ſuprà locuti ſumus; utraque urbs Ionica erat, & in utrâque Cybele colebatur, ſed præcipuè Clazomenis, in cujus urbis nummis Cybele, ΘΕΑ ΚΛΑΖΟΜΕΝΗ κατ᾽ ἐξοχὴν appellatur; unde etſi in hoc nummo Smyrnæ præferatur nomen, Clazomenis hic nummus cuſus nonnullis videtur. Laudat Vaillantius hunc nummum ex Theſauro Regio, ſed ibi hodie non extat.

(2) De Tarſo Ciliciæ Metropoli ſuprà à nobis nonnulla dicta ſunt; quod autem in hoc nummo Hadriana, Severiana, & Antoniniana appellatur, ſunt perpetua beneficiorum ab iiſdem Imperatoribus acceptorum monumenta.

(3) Vaillantius ſic legit: ΕΠΙ ΓΡ ΓΕΝ ΖΩCΙΜΟΥ, &c. *Sub Scriba Gentio Zoſimo*, &c.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

Α Κ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC ΕΥ CΕ. *Imperator Cæſar Publius Licinius Valerianus Pius Auguſtus.* Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. Α. *An.* 1. Aquila alis compreſſis à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Fouc.*

Α Κ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC ΕΥ ΕΥC. *Imp. Cæſar P. Licinius Valerianus Pius.* Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. Γ. *An.* 3. Caput Jovis laureatum. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. Mulier ſtans dextrâ ramuſculum tenet, ſiniſtrâ haſtam. *Regius.*

Α Κ Π ΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC ΕΥ CΕ. Caput Valeriani ut ſuprà.

L. Δ. *An.* 4. Mulier ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. Δ. Aquila alis compreſſis à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Mulier ſtolata vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ ramum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Fouc.*

Α Κ Π ΑΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΕΥ ΕΥϹ. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. Δ. Mulier ſtans, ad dextram ſpectans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ geminum cornucopiæ tenet. *Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila alis expanſis ad dextram, retroſpiciens, roſtro coronam gerit. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Caput Solis radiatum, ad humeros cum paludamento.

Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΚΑΙϹ ϹΕΒ. *Publius Licinius Valerianus Cæſar Auguſtus.* Caput Valeriani nudum, ad pectus cum paludamento.

L. Ε. *An.* 5. Aquila alis compreſſis à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Fouc.*

Α Κ Π ΑΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΕΥ ϹΕΒ. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. ς. *An.* 6. Aquila alis expanſis coronam gerens, roſtro ſiniſtrorſum verſo. *SG. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani nudum, ad pectus cum paludamento.

L. ς. *An.* 6. Victoria tunicata & altè ſuccincta, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. Ζ. *Anno* 7. Aquila alis expanſis ad dextram, retroſpiciens, coronam gerens roſtro. *Regius.*

Α Κ Π ΑΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΕΥ ΕΥϹ. Caput Valeriani ut ſuprà.

L. Η. (1) *Anno* 8. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ expansâ & elatâ, ſiniſtrâ geſtat cornucopiæ. *B.*

(1) Octavum Imperii annum auſpicatus eſt Valerianus circà menſem Junium anni 260. ejuſdemque anni extremo à Perſis captus ſummam poteſtatem cum ignobili ſervitute commutavit.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

AEQVITAS AVGG. (1) Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Frad.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

ANNONA AVGG. (2) Figura muliebris ſtolata, ſpicas tenet dextrâ demiſsâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: à dextris juxtà pedes, modius cum ſpicis. *Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

APOLLINI CONSERVA. Apollo nudus vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum demiſſum tenet dextrâ, citharam verò humi poſitam attingit ſiniſtrâ. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLINI (ſic) CONSERVA. Typus ut ſuprà. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLINI CONSERVAT. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut ſuprà.

APOLLINI CONSERVAT. Typus ut ſuprà. *Val.*

IMP VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros.

BONVS EVENT AVG. (3) Genius nudus ſtans ad aram, dextrâ pateram, ſiniſtrâ ſpicas duas tenet. *RDR.*

IMP C P LICI VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONSERVAT AVGG. Apollo nudus ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, citharam verò humi poſitam attingit ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ 9. *Cham.*

IMP VALIRIANVS AVG. (ſic) Caput Valeriani ut ſuprà.

(1) Nummus cum hac epigraphe in Valeriano rariſſimus, imò ſingularis.

(2) Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

(3) Nummus hic Valeriani rariſſimus eſt. Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum Gallieni adnotamus.

CONSERVAT AVGG. (1) Typus ut suprà. *Fontaine.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

DEO VOLKANO. (2) Templi tetrastyli facies, in quâ Vulcanus nudus vultu dextrorsum converso stans, malleum tenet dextrâ, forcipem sinistrâ: à dextris juxtà pedes, incus. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FELICITAS AVGG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceum oblongum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Cham. Bau.* *RE.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FIDES MILITVM. Figura muliebris vultu dextrorsum converso stans, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *Fontaine.*

IMP VALERIANVS P AVG. Caput Valeriani ut suprà.

FIDES MILITVM. Figura muliebris stans, dextrâ labarum, sinistrâ signum militare transversum tenet. *Laisné.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

IOVI CONSERVAT. (3) Jupiter stans, dextrorsum spectans, dextrâ fulmen tenet, hastæ verò adnititur sinistrâ: à dextris in areâ Q. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERALITAS AVG III. Figura muliebris stans, dextrâ tesseram tenet, sinistrâ cornucopiæ. *Cham. Frad. Fon.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

LIBERALITAS AVGG. Figura muliebris sedens, dextrâ tenet pateram, sinistrâ cornucopiæ. *Laisné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVGG. Sol oriens capite radiato nudus cum pallio, vultu dextrorsum converso stans, dextram extensam attollit, flagrum verò tenet sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

ORIENS AVGG. Typus ut suprà. *Cham. Le Roy.*

IMP C VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ORIENS AVGG. Sol ut suprà, sed sinistrâ gestat globum. *Le Roy.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PACATORI ORBIS. (4) Jupiter cum pallio sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet pateram, sinistrâ hastæ innixus: pro pedibus aquila. *Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

PIETAS AVG. Figura muliebris velata ac stolata stans, dextrâ elatâ, sinistrâ sceptrum tenet: à dextris in areâ P. *Le Roy.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

PIETAS AVGG. Valerianus laureatus ac togatus, dextrorsum conversus, stans à sinistris ad aram suprà quam ignis accensus, pateram tenet dextrâ, scipionem verò sinistrâ demissâ: à dextris Gallienus laureatus pariter ac togatus, stans ex adverso, pateram tenet dextrâ, sinistrâ verò scipionem in cujus apice aquila. *Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PIETATI AVGG. (5) Figura muliebris stans, sinistro cubito columnæ innixa, dextrâ tenet nescio quid. *RE.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

P M TR P II COS II PP. Jupiter nudus stans, dextrâ fulmen, sinistrâ hastam tenet. *RDR.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P IIII COS III PP. (6) Typus ut suprà. *RDR.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

P M TR P V COS IIII PP. Duæ figuræ ad tripodem sacrificantes. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P V COS IIII PP. Duæ figuræ militares paludatæ stantes, dextris clypeos junctos humi positos & hastas tenent. *Frad.*

(1) Nummi cum hac epigraphe inter rariores recensendi.
(2) Vide quæ de simili nummo argenteo ejusdem Augusti diximus; hic cum rarioribus collocandus.
(3) Nummus hic ac sequens inter rariores collocandi.
(4) Habes cum hac epigraphe, & eodem typo nummum argenteum ejusdem Augusti, ubi vide quæ adnotavimus. Nummus hic rarissimus; sequentes verò haud obvii.
(5) Nummus rarissimus in Valeriano, sequentes autem cum rarioribus adnumerandi.
(6) Videsis suprà nostras in nummos argenteos notas.

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

PROVIDENTIA AVGG. Figura muliebris stolata stans, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *RDR.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

RELIGIO AVGG. Diana altè succincta, dextrâ sagittam è pharetrâ extrahit, sinistrâ arcum tenet: à dextris in areâ Q. *Cham.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

RELIGIO AVGG. (1) Typus ut suprà: à sinistris in areâ Q. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVT GENER HVMANI. (2) Figura manibus elatis, sed exesa vel detrita. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVTOR ORBIS. Imperator paludatus stans, vultu dextrorsum converso, figuram muliebrem turritam in genua procumbentem apprehensam sublevat dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Val. Bau.*

Alius cum S. C. in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani ut suprà.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Le Roy.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVT ORIENTIS. Imperator paludatus à sinistris stans, sinistrâ hastæ innixus; & mulier à dextris Imperatori coronam lauream imponit. *Cham. Val.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ROMAE AETERNAE. Roma galeata insidens spoliis à sinistris dextrorsum, Victoriæ signum adversum sustinet dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ. *Fouc. Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVGG. (3) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, stans ad aram serpente circunvolutam, pateram tenet dextrâ quâ serpentem pascit, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani ut suprà.

SECVRIT PERPET. Figura muliebris stans, sinistro cubito columnæ innixo, dextrâ tenet hastam. *Fontaine.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Victoria stolata, vultu dextrorsum converso stans, coronam lauream tenet dextrâ elatâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Fouc.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Victoria stolata, vultu dextrorsum converso stans, clypeum prægrandem humi positum tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Le Roy. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA G M. (4) Victoria ad dextram conversa stans, dextrâ coronam lauream tenet, sinistrâ palmæ ramum. *Cham.*

IMP C P LIC VALERIANVS AVG. Caput Valeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

VOTA ORBIS. (5) Duæ Victoriæ stantes, clypeum palmæ ramo innixum tenent. *Cham.*

(1) Nummi cum hac epigraphe rarissimi, sed vide quæ ad similem argenteum ejusdem Augusti adnotavimus.

(2) Nummus cum rarioribus adnumerandus, sequentes verò haud obvii.

(3) Nummus hic ac sequens ex ære puro tertii moduli haud obvii sunt.

(4) Nummus hic rarissimus, imò singularis ob epigraphen, ac explicat alium ejusdem Augusti argenteum, in quo *Germanicus Maximus Ter* dicitur Valerianus ob victorias per filium Gallienum ac ejus Duces à Germanis reportatas.

(5) Plures nummos argenteos reperi ejusdem Augusti cum hac epigraphe, & hoc typo, licet non obvii sint; sed ex ære puro rarissimi sunt.

NUMISMATA Æ. III. in Coloniis cusa.

IMP LICINI VALERIANV. (sic) Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL AVG TRO. *Colonia Augusta Troadensis.* Lupa à dextris sinistrorsum cum puerulis Romulo & Remo. *Regius.*

IMP LICINIVS VALERIANVS AVG. Caput Valeriani laureatum.

COL AVG TRO. Victoria pede ſiniſtro globo inſiſtens, ambabus manibus coronam ſuprà caput extollit. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL AVG TROA. Lupa à dextris ſiniſtrorſum, cum puerulis Romulo & Remo. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL AVG TROA. Equus à dextris ſiniſtrorſum liberè paſcens. *Vaillant.*

NUMISMATA GRÆCA Æ. III.

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. *Imperator Cæſar Publius Licinius Valerianus.* Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕϹΙΩΝ. *Epheſiorum.* Diana Venatrix genu ſuprà cervum humi decumbentem poſito, dextrâ telum è pharetrâ depromit, ſiniſtrâ cornu ejus diſcerpit. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ. Figura muliebris tutulata ac ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟΥ ΛΙ..... Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ. (1) Diana Epheſia, & infrà duæ figuræ nudæ ad terram decidentes. *Brandenburg.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ ΤΥΧΗ. (2) *Epheſiorum Fortuna.* Figura muliebris tutulata ac ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſuprà quam ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Le Roy. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ ΤΥΧΗ. Typus ut ſuprà. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani ut ſuprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ ΤΥΧΗ. Typus ut ſuprà abſque arâ. *Frad.*

....

ΕΦΕϹΙΩΝ ΚΑΥϹΤΡΟϹ. (3) *Epheſiorum Cayſter.* Fluvius Cayſter decumbens ſolito more. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΘΕϹϹΑΛΟΝΙΚΕΩΝ. (4) *Theſſalonicenſium.* Mulier tutulata ſtans ad aram, dextrâ Cabiri icunculam geſtat, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Metropolitarum.* Figura muliebris tutulata ac ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. Mars galeatus ſtans, dextrâ haſtæ innixus, ſiniſtrâ clypeo humi poſito. *Regius. Vaillant.*

....

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. (5) Fluvius imberbis decumbens, dextrâ arundinem, lævâ urnæ aquas vomenti innixus. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. (6) *Nicæenſium.* Tres Charites nudæ ſeſe brachiis amplectentes. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento, dextrorſum.

ΕΠΙ ΓΡ ΑΙΛ ΠΡΟΚΛΟΥ ΝΥϹΑΕΩΝ. (7) *Sub Scriba Ælio Proclo Nyſaenſium.* Bacchus ſeminudus ſtans, dextrâ cantharum tenet, lævâ thyrſum: pro pedibus à dextris tigris. *Brandenburg.*

(1) Hic nummus Valeriani ab Epheſiis cuſus non extat apud Vaillantium.

(2) Nummum hunc recenſet Vaillantius ex cimelio Fucaltiano inter nummos ſecundi moduli.

(3) Cayſter fontes habet in Phrygiâ, teſte Strabone, deinde per Lydiam fluit, & rigatis Philadelphiâ aliiſque urbibus & Epheſo, ad mille paſſus verſus Boream in Ionium ſinum delabitur. Cayſtrum autem in Epheſiorum nummis ſignatum putat Vaillantius, non ad denotandum urbis ſitum, ſed potius ejus cultum. Vide apud Ælianum in plurimis urbibus fluviorum cultum.

(4) De urbe Theſſalonicâ, & Deo Cabiro à Theſſalonicenſibus magno honore culto ſuprà locuti ſumus. Nummus hic Vaillantio ignotus.

(5) Nummus hic ſpectat ad Metropolim Phrygiæ, quam ad Mæandrum ponit Ptolemæus; de quâ quidem urbe nonnulla ſuprà diximus.

(6) Recenſetur hic nummus à Vaillantio ex eodem Regio cimelio inter nummos ſecundi moduli.

(7) Similem nummum habes ſuprà inter nummos ſecundi moduli.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

CONCORDIA AVGVSTORVM. Capita Valeriani & Gallieni adversa.

ADLOCVTIO AVGVSTOR SC. Valerianus, & Gallienus stantes in suggestu cum figurâ militari, alloquuntur cohortes.
Eadem epigraphe. Capita Valeriani & Gallieni

ADVENTVS AVGG SC. Duo Imperatores in equis, præcedente Victoriâ, & subsequentibus militibus.
IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

APOLLO CONSERVA SC. Apollo nudus, dextrâ ramum, sinistrâ lyram.
Eadem epigraphe.

APOLLINI CONSERVA SC. Typus ut suprà.
IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

APOLLINI CONSERVATORI. Apollo nudus, dextrâ lauri ramum.
IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

APOLL PROPVGN SC. Apollo stans, arcum tenens.
IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

APOLLO SALVTARI. Figura, dextrâ spicas, sinistrâ citharam.
....

CONCORD AVGG SC. Figura stans, dextrâ ramum, lævâ duplex cornucopiæ.
IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

CONCORDIA AVGG SC. Figura stans, dextrâ pateram, lævâ duplex cornucopiæ.
IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

CONCORDIA EXERCIT SC. Figura, dextrâ pateram, sinistrâ Victoriolam, aut duo cornucopiæ.
Eadem epigraphe.

DEO VOLCANO. Templum quatuor columnarum, in quo Vulcanus dextrâ malleum propè fucinam.
IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

FELICITAS AVGG SC. Figura stans, dextrâ caduceum, sinistrâ cornucopiæ.
Eadem epigraphe.

FIDES MILITVM SC. Figura stans inter duo signa militaria.
IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

IOVI CONSERVAT SC. Jupiter nudus, dextrâ fulmen, sinistrâ hastam.
Eadem epigraphe.

IOVI CONSERVATORI SC. Typus ut suprà.
IMP VALERIANVS.

LIBERALITAS AVG SC. Figura, dextrâ tesseram, sinistrâ cornucopiæ.
IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

LIBERALITAS AVGG SC. Typus ut suprà.
CONCORDIA AVGVSTORVM. Capita Valeriani & Gallieni adversa.

LIBERALITAS AVGVSTOR SC. Figura muliebris stans, dextrâ tesseram, sinistrâ cornucopiæ.
Eadem epigraphe cum eodem typo.

LIBERALITAS AVGVSTOR SC. Valerianus, & Gallienus sedentes in substructione pro congiario, aliis figuris stantibus.
IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

MARTI PACIF SC. Figura militaris gradiens, dextrâ ramum, sinistrâ scutum cum hastâ purâ.
Eadem epigraphe.

PAX........SC. Pacis stantis typus.
IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

P M TR P V COS IIII PP SC. Imperator togatus sedens, dextrâ globum, sinistrâ sceptrum.
Eadem epigraphe.

PROVIDENTIA AVG. Providentiæ typus.
Eadem epigraphe.

RESTITVTOR ORBIS SC. Imperator paludatus stans, sinistrâ hastam, dextram porrigit figuræ in genua procumbenti.
Eadem epigraphe.

RESTITVTOR ORBIS SC. Imperator paludatus stans, dextrâ signum militare, sinistrâ hastam.
Eadem epigraphe.

RESTITVT ORIENTIS. Duæ figuræ, alia stolata dextrâ lauream, alia militaris cum pilo.
Eadem epigraphe.

SECVRITAS AVGG SC. Figura stans columnæ nixa, dextram capiti admovet, sinistrâ hastam transversam.
....

SECVRIT PERPET SC. Figura stans, dextrâ hastam, sinistrâ columnæ nixa.
IMP VALERIANVS P F AVG.

VICTORI ROM. Victoria, dextrâ sertum, sinistrâ palmam.
IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

VICTORIA AVG SC. Victoria gradiens, dextrâ lauream, sinistrâ palmam.
Eadem epigraphe.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà.
Eadem epigraphe.

VICTORIA AVGG SC. Victoria stans, dextrâ sertum, sinistrâ palmam.
Eadem epigraphe.

VICTORIA AVGG SC. Victoria, dextrâ ſcutum, ſiniſtrâ palmam.

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

VICTORIA AVGG SC. Victoria ſtans, dextrâ ſcuto oblongo appoſitâ; ſiniſtrâ palmam.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

VICTORIA AVGVSTORVM. Imperator paludatus inter milites legionarios, ſignis haſtiſque armatos, quorum unus Victoriolam globo inſiſtentem offert Imperatori.

. . . .

VICTORIA GERMANICA SC. Victoria ſtans, dextrâ ramum; pro pedibus captivus.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

VIRTVS AVGG SC. Figura militaris ſtans, dextrâ ſcutum tenens, ſiniſtrâ haſtam.

. . . .

VOTA ORBIS. Victoria inſcribens clypeo X.

. . . .

VOTIS DECENNALIBVS SC. in laureâ.

Nummi in Coloniis cuſi.

IMP CAES P LIC VALERIANVS P AVG.

COL AM....S METRO. Hygia ſtans, dextrâ ſerpentem, cui pateram ſiniſtrâ porrigit; cum Æſculapio dextrâ bacillum tenente, cum ſerpente involuto.

. . . .

COL IVL AVG FEL BER. Jupiter ſeminudus cum calathro, dextrâ crucem, coronatur à Victoriâ in columnâ ſtante.

IMP CAES LIC VALERIANVS AVG.

COL IVL AVG FEL HEL CERT SACR CAP OEC IS HEL. Tres ollæ in quarum medio tres palmæ rami; *in aliis* duo tantum.

IMPERATOR LICINIVS VALERIANVS AVG.

COLONIA PTOLOMAIDES. Ara, ex quâ emanant ſerpentes, & caduceum.

IMP C P LIC VALERIANVS AVG.

COL ROM ET...... Aquila roſtro lauream tenens.

Eadem epigraphe.

COL TRO. Imperator ſtans coram trophæo, cui dextram imponit; ad pedes puerulus. Poſt eum Victoria inſiſtens columnæ, quæ Imperatori lauream imponit.

. . . .

COL AVG TRO. Victoria orbi innixa.

. . . .

COL AVG TRO L. Lupa cum gemellis.

. . . .

COL TYRO MET. Porta urbis, propè quam figura ſtans ſuprà turrim, Deam, vel aliam figuram humi ſtantem reſpiciens. Figura humi ſtans, habet ſiniſtrâ haſtam, dextrâ ſceptrum, quo Solis caput radiatum humi jacens monſtrat primæ figuræ. Ante hanc figuram alia parva quaſi terram ligone fodiens, poſt eam, cornucopiæ.

. . . .

COL TYRO MET. Figura paludata ſtans, dextram trophæo imponens, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum; ad pedes, hinc Satyrus, illinc concha; à Victoriâ in columnâ prope ſtante coronatur.

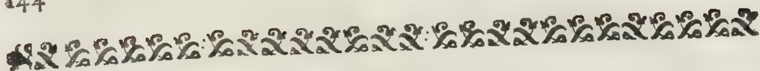
IMP VALERIANVS P AVG.

P M S COL VIM AN II. Dea ſtans inter leonem, & vitulum.

Eadem epigraphe.

P M S COL VIM AN XVI. Typus ut ſuprà.

MARINIANA.

MARINIANA altera Valeriani uxor, & Valeriani Junioris mater à plerisque creditur; sed nulla hujus apud Scriptores mentio.

NUMISMATA AUREA.

DIVAE MARINIANAE. Caput Mariniananæ velatum.

CONSECRATIO. (1) Figura pavoni insidens. *RE.*

(1) Nummos Marinianæ aureos hactenus inspectos non esse scribit Vaillantius; at miror virum tantum latuisse hunc singularem nummum aureum, qui asservatur in Regio cimelio Etruriæ, præsertim cum ipse totam illius cimelii nummorum seriem diu præ manibus habuisset.

NUMISMATA ARGENTEA.

DIVA MARINIANA.
CONSECRATIO. Pavo ferens animam Marinianæ in cœlum. *MB.*

Eadem epigraphe.
CONSECRATIO. Pavo expansâ caudâ. *MB.*

DIVAE MARINIANAE. Caput Marinianæ velatum, ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.
CONSECRATIO. Pavo à dextris sinistrorsum, alis expansis, cujus dorso Mariniana stolata ac velata insidens à sinistris dextrorsum, dextram attollit, hastam verò puram tenet sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. RE. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
CONSECRATIO. (1) Pavo à sinistris dextrorsum, cætera ut suprà. *Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
CONSECRATIO. Pavo à fronte caudâ expansâ. *Fouc. Cham. Regius. RE. MB.*
Alius cum V. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Alius cum V. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
CONSECRATIO. Pavo à dextris sinistrorsum caudâ expansâ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

(1) Mariniana altera Valeriani uxor, mortua videtur initio ejus imperii, cum non alii ejusdem nummi reperiantur, præter quàm illi qui hîc exhibentur, cum epigraphe & typo Consecrationis. Pavo avis Junoni sacra eam fert, velut alteram Junonem in cœlos elaturus. Hujus Augustæ nummi ex argento haud obvii.

FELICIT

FELICIT DEORVM. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Pon.*

(1) Nummus rariſſimus & ſingularis ob epigraphen, quæ in hac tantùm Auguſta reperitur. Cuſum fuiſſe hunc nummum poſt Marinianæ obitum teſtantur capitis inſcriptio, & velum, quo ejus tegitur caput. Primus publicavit hunc nummum ex proprio cimelio erudititiſſimus Pater Chamillart, ad cujus diſſertationem lectorem remittimus.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

DIVAE MARINIANAE. Caput Marinianæ velatum ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Pavo ad ſiniſtram ſpectans caudâ expansâ. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. Pavo à fronte, caudâ expansâ: in areâ S. C. *Frad. Fouc. Regius. Fontaine.*

Alius cum S. C. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

(1) Nummi hujus Auguſtæ primi moduli haud obvii ſunt.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

DIVAE MARINIANAE. Caput Marinianæ velatum, cum lunâ bicorni ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Pavo à fronte caudâ expansâ: in areâ S. C. *DC.*

Eadem epigraphe. Caput Marinianæ velatum, ad humeros abſque lunâ bicorni.

CONSECRATIO. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Regius. RE. DC. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. (2) Pavo à ſiniſtris dextrorſum, Marinianam in ſublime ferens. *Regius.*

(1) Nummi hujus Auguſtæ ex ære ſecundi moduli rari ſunt.

(2) Non alia Auguſtas & Imperatores conſecrandi ratio, niſi quòd Pavo illatum, horum verò aquila ſymbolum eſſet conſecrationis; aquila enim Jovi ſacra Imperatorem velut alterum Jovem; Pavo avis Junoni ſacra, Auguſtam veluti alteram Junonem in cœlos efferre credebantur. Athenæus lib. XIV. Pavonem ideò Junoni ſacrum ait, quod in Junonis Samiæ templo primum editi ac educati, genus inde in alias regiones propagatum ſit. Nummus hic rariſſimus.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

DIVAE MARINIANAE. Caput Marinianæ velatum, cum lunâ bicorni ad humeros.

CONSECRATIO. Pavo à fronte caudâ expansâ. *Fouc. Le Roy.*

DIVA MARINIANA. Caput Marinianæ velatum.

CONSECRATIO. (1) Figura pavoni inſidens. *RE.*

(1) Licet omnes nummi hujus Auguſtæ ex ære puro tertii moduli rari ſint, tamen hic eſt rariſſimus.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

DIVA MARINIANA.

CONSECRATIO SC. Figura Imperatricis à pavone in cœlum delata.

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO SC. Pavo expansâ caudâ.

DIVAE MARINIANAE.

CONSECRATIO. Typus ut ſuprà.

CYRIADES.

CYRIADES patre divite ac nobili natus, sed vitiis atque omni dedecore infamis, cum direptis paternis opibus Persas petiisset, belli Romano Imperio exitiabilis author fuisse fertur. Odenatho namque primùm, ac deinde Sapore Persarum Rege incitatis, ingentes Barbarorum copias in patriam suam duxit, primoque impetu Carras & Nisibin Mesopotamiæ, & Antiochiam Syriæ nobilissimas urbes cepit. Addit Pollio Cæsaream Cappadociæ, quam tamen post Valeriani cladem demùm captam cæteri Scriptores tradunt. Quicquid sit, Antiochiæ relictus à Persis interea dum prædam suam domum deportant, Cæsaris ac mox Augusti dignitatem arripuit, universumque Orientem aliquandiu territavit. Fuere qui scriberent patrem ab eo tunc interfectum; sed illud, quòd ab aliis Historicis negatur factum, nos in medio relinquimus. Postremo cum adventare Valerianum fama esset, per insidias suorum, quorum invidiam luxuriâ suâ & asperitate commoverat, sublatus est anno 258.

NUMMUS AUREUS.

IMP CAESAR M CYRIADES P F AVG. IMPERATORVM AVGG ADVENT. (1) *MB.*

(1) Hunc rarissimum, imò singularem nummum profert Fulvius Ursinus in Notis ad varios Historicos.

INGENUUS.

DECIMUS LÆLIUS INGENUUS Pannoniarum Præses sub Valeriano & Gallieno, cum ex Imperatoribus hic Germanos è Galliis arceret, ille Persico bello intentus esset, Imperator ab exercitibus Mœsiacis appellatus est anno Christi 258. M. Aurelio Memmio Tusco, & Basso Coss. Pollionem enim hac in parte magis, quàm Aur. Victorem qui post Valeriani cladem hanc rebellionem refert, duplici ex causâ sequimur: primâ, quòd in illo Consulum nota reperiatur, in hoc non item: alterâ, quòd sex tantùm Imperii annos Valeriano adscribat Victor, atque ita captum anno 258. per errorem existimasse videri possit, quo anno cum Ingenui defectionem à Scriptoribus coævis narratam viderit, hanc post captum infelicissimum Principem cœptam, ut ex errore in alium errorem labi solemus, opinatus sit. Cæterum notat suprà laudatus Pollio, Imperatoriam dignitatem à militibus Ingenuo collatam ideò fuisse, quod neminem Ducum irrumpentibus Sarmatis fortiùs obstiturum sperarent; sed horum expectationem explere Ingenuo non licuit: auditâ enim rebellione Gallienus arma confestim in eum movit, acieque victum Mursiam fugere compulit, ubi de salute tandem desperans miserrimus tyrannus, mortem sibi intulit ipso quo purpuram sumpserat anno.

Nummus incerti metalli ac moduli.

IMP C INGENVVS P F AVG.
VIRTVS AVGVST SIRM P. *MB.*
Ejusdem tyranni has Inscriptiones in suam nummorum seriem congessit Mediobarbus.

IMP C INGENVVS AVG. *ex Goltzio.*
IMP C D INGENVVS P F AVG. *ex eodem.*
IMP C D LAEL INGENVVS P F AVG. *ex Notis Fæschianis.*

GALLIENUS.

PUBLIUS LICINIUS GALLIENUS Valeriani filius è priori uxore cujus nomen intercidit, Cæsar primum à Senatu, deinde Augustus à patre appellatus adultâ æstate anni 253. cum Rempublicam per aliquot annos commodè administrasset, postea capto à Persis Valeriano, totus sibi impar vixit, interdum strenuus ac fortis, sed ut plurimum ignavus & socors, prorsus ut ad voluptatem propensior videretur. Primum illi bellum cum Germanis fuit, qui in Gallias eodem tempore, quo in Græciam & Asiam Scythæ irruperant. Ibi plurima virtutis specimina edidisse eum necesse est, cum Germanici Maximi titulum inde reportarit, ut variis in nummis legimus: & sanè barbaros ab eo repressos Zosimus scribit, Eutropius verò ejus initia probat, quasi felicissima, Romanoque Imperio utillima fuerint. Ducum porrò fortissimorum operâ usus est hoc in bello Gallienus, Aureliani & Postumi, sed illius uno & altero anno, hujus verò ab anno 256. ad annum 258. quo, cum strenuè, ut hactenus solebat, se gereret, atroces de Ingenui Pannoniarum Præsidis rebellione, simulque de irruptione Sarmatarum nuntii Principem nostrum è Galliis exciverunt. Harum igitur administratione Postumo commissâ, Gallienus cum iter in Illyricum intendisset, tyrannum quidem facilè oppressit, Sarmatas verò, posteaquam universum illum tractum per occasionem belli civilis impunè depopulati essent, aggressus, Imperii finibus tandem expulit anno 259. aut sequenti. Eâdem tempestate Germani, sive ut mavult Dexippus, Juthungi Scythæ ruptis Alpium claustris per Italiam effusi tantum terrorem injecerant, ut tumultuario exercitu collecto, Senatus satis benignè secum agi putaret, si barbaros à mœnibus Urbis submoveret, ac universam propè Italiam devastari pateretur. Reipublicæ difficultates augebat amissa Hispania, longâ pace felix ac dives Provincia, quæque non tributis & vectigalibus magis onera Imperii levare, quàm acerrimis militibus cæteras Provincias tueri hactenus consueverat, tunc barbarorum præda, quos tamen ad internecionem deinde cæsos probabile est: cum enim copiarum maximam partem Gallienus, dum Ingenuum ulcisci parat, è Rheni limite trepidiùs subduxisset, nec Postumo suas distrahere statim licuisset, Germanorum seu Francorum exercitus flumen transgressus, ac direptâ Galliarum parte, in Hispaniam denique penetravit, Tarraconemque nobilissimam urbem expugnavit, ut scribunt Eutropius & Aur. Victor. Cum igitur tot simul hostes sustinere nequirent Romani, ventum est ad fœdus cum Attalo Marcomannorum, sive Juthungorum Rege, ignominiosum illud quidem, sed quod fatali necessitate extortum videri poterat, nisi libidinis suæ rationem in illo habuisset Gallienus: nimirum parte Superioris Pannoniæ Barbaro cessit, simulque filiam ejus Piparam sive Pipam virginem pulcherrimam matrimonii quidem specie, sed ut eventus postea comprobavit, in pellicatum accepit, cujus amore ita insaniisse fertur, ut flavos barbaræ mulieris crines suis crinibus conderet. Interea non melior in Oriente rerum conditio; cum enim Valerianus Persici belli curam in se suscepisset, receptâ primum Antiochiâ, deinde justo prælio superatus, postremo à Persis captus est, summamque dignitatem cum ignobili servitute commutavit. Hanc patris,

adeoque totius Reipublicæ cladem ludificatum fuiſſe, ac per riſum & jocum contempſiſſe Gallienum Pollio tradit: ſed idem huic Scriptori vitium fuiſſe apparet, quod cæteris illius ævi Hiſtoricis, ut in deſcribendis Imperatorum Vitis nihil quicquam penſi haberent, dum eos vel cum optimis æquipararent, vel ad peſſimos deprimerent; & ſanè fidem hîc non facit de Principe, quem ſi aliis virtutibus deſtitutum concedamus, ab humanitate certè alienum non fuiſſe pax Chriſtianorum Eccleſiis in Occidente quidem poſt captum Valerianum, in Oriente verò poſt Macrianorum cædem ſtatim reddita demonſtrat: nam quod deinde illi exprobrat cum cæteris Scriptoribus idem Pollio, patrem inultum jacuiſſe, id malevolentiâ magis quàm judicio facit, cum tot deinceps tyranni exorti ſint, ut itinera in Perſidem Gallieno intercluderentur. Rebellionem in Oriente à Macriano ejuſque liberis duobus cœptam conſtat, quorum deinde exemplum ſecuti ſunt in Theſſaliâ Piſo, Valens in Achaiâ; ſed his paucorum dierum potentia fuit, Macrianus verò poſt annum unum & aliquot tyrannidis menſes, cum Occidentis quoque Imperio immineret, cæſo exercitu periit cum uno è filiis in extremis Thraciarum partibus; alter apud Emeſam paulò poſt interfectus. Horum cæde recepta Ægyptus, quæ tamen Æmilianum tyrannum haud multò poſt habuit, cæteræ Orientis Provinciæ ad Odenathi autoritatem ſeſe applicuerunt, Palmyreni quidem, ſed ſpectatæ virtutis Ducis, qui aſſumpto Regis Orientis titulo, tot clades Perſis intrà triennium intulit, ut omiſſo vicina Imperia laceſſendi conſilio, ſatis benignâ uti fortunâ ſibi viderentur, ſi bellum à ſuis finibus propulſare poſſent. Cæterum Odenathi tyrannidem eò leniùs ferebat Gallienus, quòd ab illo obſervari ſe videret; nam & hujus auſpiciis Valeriani injurias ſe ulciſci adſimulabat barbarus, & nobiles bello captos Romam mittebat, non virtutis magis quàm obſequii ſui teſtes; quamobrem impellentibus Valeriano Jun. fratre & Lucillo propinquo Auguſtam dignitatem in illum tandem contuliſſe fertur Gallienus anno 264. ſed animum odii atrocem incendebat Poſtumi defectio, qui poſtquam Gallias ſolus ſub Corn. Salonini Cæſaris Gallieni filii nomine per integrum fermè triennium tenuiſſet, adoleſcentem per ſummam perfidiam interfecerat, ineunte, ut quidem videtur, anno 261. Totius ferè Occidentis vires in importunum tyrannum ſtatim convertit Gallienus; ſed bello mutuis cladibus tracto ad annum uſque 263. ne partam tandem victoriam retineret, obſtitit militum Thraciorum rebellio, qui Byzantium clariſſimam urbem, incertum quâ de causâ, ita devaſtaverunt, ut è veteribus incolis nemo eam cladem evaſerit, niſi ſi quis aut peregrinaretur, aut rei militari operam daret. Cum enim cæſo fuſoque Poſtumi exercitu, bellum ab Aureolo Duce confici poſſe ſperaret, ipſe ad ulciſcendam Byzantiorum cædem advolavit, rebelleſque ipsâ velocitate adeò terruit, ut altero quàm ad urbem acceſſerat die ſeſe dediderint, fide tamen acceptâ rebellionem ſibi fraudi non fore, quam ſtatim irâ præceps Gallienus fregit, omnibus ad unum interfectis. Decennalia deinde à Principe noſtro Romæ celebrata, ſolenniori quàm à ſuperioribus Imperatoribus, eoque ridiculiori pompâ, cum ſpeciem quandam multiplicis triumphi in eos addidiſſet: illic enim conſpectas fuiſſe ſimulatas gentes Gotthos & Sarmatas, & Francos & Perſas Pollio ſcribit, cum Gothos ne vidiſſet quidem Gallienus, Perſas verò Odenathus nullo adjuncto Romano Duce ſuperaſſet. Gallieni vanitatem eò opportuniùs hîc irridet Pollio, quòd præter Regillianum, Æmilianum, Saturninum tyrannos, quorum primus Mœſiam, alter Ægyptum, tertius denique

incertum quam Provinciam obtinebant, Postumus quoque renovatis viribus integrum bellum ostentabat, connivente, ut quidem scribit Zonaras, Aureolo, qui cum potentiam suam in perturbationibus Reipublicæ crescere animadverteret, jam partam victoriam perfidiosâ prævaricatione corruperat. Victorinum eâ tempestate ad communionem Imperii vocatum à Postumo fuisse probabile est, cum novi illius tyranni cædes ad extremum anni 267. vel ad initium sequentis pertinere videatur, quem tamen integrum triennium transegisse negant Scriptores: sed eorum quæ ad redintegratum in Galliis bellum spectant nihil ad nos pervenit, nisi quòd in obsidione cujusdam urbis Gallienus, qui eò statim post ludicrum triumphum advolaverat, dum mœnia incautiùs subit, sagittâ vulnus accepit, filiique cædem ulcisci tandem desperans, hinc iterum re infectâ discessit, universas vires in Scythas conversurus: quod bellum ut accuratiùs describamus, inde ab anno 258. repetendum videtur. Narrat Zosimus Boranos Scythicam gentem, cum Successianum quem memoriâ novissimæ cladis maximè formidabant, Valerianum adversùs Persas secutum fuisse comperissent, majori numero rediisse, captisque Pityunte & Trapezunte opulentissimis urbibus maximam prædam domum deportasse. Horum exemplo finitimi Scythæ incitati per Græciam & Asiam sese effudere, easque Provincias per aliquot annos pari propè successu depopulati sunt: in Asiâ enim cum Chalcedonem & Nicæam & Nicomediam, aliasque plurimas urbes ferro & igni devastassent, Romanorum Ducum virtute tandem superati, patriamque repetere coacti sunt circà annum 263. qui verò Græciam aggressi fuerant, dirutis civitatibus plurimis, ipsisque Athenis captis, in Achaiâ denique à Marciano victi, ultrà Istrum recesserunt, maximâ quoquoversus dum fugerent editâ strage. Hic finis belli esse debuerat, si ullâ ratione barbarorum cupiditas & avaritia expleri potuissent; sed dum sollicitante prædâ revertuntur, tot ferè clades passi sunt, quot priori expeditione intulerant: mari & terrâ dimicatum est, Romanorumque virtutem fortuna constanter adjuvit. Veneriani & Marciani potissimum operam hoc in bello enituisse Pollio tradit; sed Gallienus quoque in partem hujus laudis vocandus erat, quòd missis Cleodamo & Athenæo Byzantiis, qui dirutarum urbium mœnia refici curarent, limitumque defensione optimis Ducibus commissâ, huic postremæ irruptioni quâ ratione poterat occurrerit, ac deinde quòd ingentem barbarorum exercitum in Illyrico fuderit. Dum hoc bellum tam feliciter quàm strenuè geritur, audita Odenathi cædes, spesque Orientis recipiendi affulsit; sed eam frustra conceptam brevi ostendit Zenobia Odenathi conjux: missum enim à Gallieno Heraclianum ut eas Provincias regeret, mulier fortissima, cæso ejus exercitu fugavit, Imperiumque filiorum nomine deinceps ita administravit, ut optimis Principibus comparari posse videretur. Is erat rerum status, quum fidem deseruisse Aureolum Rhætiæ Præsidem, captâque Mediolano toti Italiæ imminere nuntiatum est; quæ rebellio Gallienum ita perturbavit, ut posito Scythico bello, fortissimos Ducum Claudium, Aurelianum, Heraclianum, Marcianum, se adversus tyrannum sequi vellet: enimverò Aureolum acie victum, Mediolanique deinde obsessum fuisse uterque Victor scribit, sed Gallieno, dum bellum acerrimè urgeret, mors maturata est per suorum insidias circà mensem Martium anni 268. Multa variant de cæde ejus auctores; nobis ea sententia placet quæ Aureoli commento periisse vult, cum vir callidus literas velut à Gallieno scriptas submisisset, quibus necem ab illo præcipuis Ducibus parari

confingebat; hanc enim sententiam ambo Victores, Eutropius & Zonaras amplexi sunt, cæteri non adversantur, nisi quòd de insidiis loquuntur, de causâ quæ ad facinus impulit silent. Insidiarum rationem omnes ita narrant; simulatâ rebellium eruptione, Gallienum nocte intempestâ, ut erat in subitis rebus vehementior, è tabernaculo in quo tum fortè cœnabat prorupisse, teloque à Cecrope vel Cecropio Dalmatarum turmæ præfecto, antequam eum sui stipatores sequi potuissent, confossum fuisse. Sic periit Princeps, quem in malorum numerum Scriptores referunt, quòd voluptatibus magis indulserit quàm tempora Reipublicæ ferrent, licet plurima bella per se administraverit, in quibus pericula eum non defugisse & vulnus in Galliis acceptum, & ipsum mortis genus ostendunt. Annum tunc agebat ætatis quinquagesimum, Imperii decimum quintum; sed cum patre septem annos, cæteros solus aut cum Valeriano Jun. fratre imperaverat. Præter eos quos suprà memoravimus tyrannos, alii plurimi variis in Provinciis Gallieni ætate extitere: hos recenset Pollio, Lollianum, Marium, Tetricos in Galliis, Trebellianum in Isauriâ, Celsum in Africâ, Balistam & Mæonium in Oriente, de quibus plura hîc scribere supersedemus, quod omnium tyrannorum vitas singulis capitibus complectamur: Lolliani loco Ælianum, sive Lælianum Victor Junior & Eutropius Græcus habent. His Zosimus Cecropem Maurum cum Antonino in Italiâ adjicit; sed Antonini nihil ad nos nisi nomen pervenit: Ducem verò cui Cecropi nomen esset, præter eum cui Gallieni interficiendi cura mandata est, reperimus neminem. Maximo etiam terræ motu Libyam, Italiam, ac præcipuè Asiam conquassatas anno 262. Pollio refert; sed pestem, quâ multos mortales per quindecim annos assumptos testatur Philostratus apud Evagrium, cum anno 252. grassari cœperit, anno tandem 267. sævire desiisse conjicimus.

NUMISMATA AUREA.

GALLIENVS AVG.

ADVENTVS AVG. (1) Figura equestris. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

AEQVITAS AVG. Figura muliebris stolata stans dextrorsum versa, dextrâ gestat bilancem, sinistrâ cornucopiæ. *Brandenburg.*

. . . .

ALACRITATI. (2) Pegasus. *MB.*

GALLIENVS AVG.

APOLLO CONSER. Apollo nudus, dextrâ elatâ, sinistrâ citharam. *MB.*

Eadem epigraphe.

APOLLO CONSER. Figura nuda, dextrâ citharam, sinistrâ bacillum. *MB.*

Eadem epigraphe.

APOLLO CONSERV. Figura Apollinis nudi stans, dextrâ ramum, sinistrâ citharam. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG.

APOLLINI CONSERVA. Apollo nudus, dextrâ spicam, sinistrâ citharam. *MB.*

GALLIENVS AVG.

APOLLINI CONS AVG. Hippocentaurus. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG.

APOLLINI CONS AVG. Monstrum alatum. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORDIA EXERCIT. Figura muliebris stans dextrorsum spectans, dextrâ gestat pateram, sinistrâ cornucopiæ. *Regius.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ, dextrorsum.

DEO AVGVSTO. (3) Caput Augusti laureatum, ad humeros, sinistrorsum. *Regiu*

MB.

Eadem epigraphe.

DIANA FELIX. Diana succincta stans dextrâ hastam, sinistrâ arcum, cum can venatico ad pedes. *MB.*

Eadem epigraphe.

DIANAE CONS AVG. Cervus. *MB.*

Eadem epigraphe.

DIANAE CONS AVG XII. Cerva. *MI*

IMP GALLIENVS AVG.

DIANAE CONS AVG. Cerva. *MB.*

Eadem epigraphe.

DIANAE CONS AVG XII. Cerva. *MI*

GALLIENVS AVG.

FELICIT PVBL T. Figura sedens, dextrâ caduceum, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FIDES MILITVM. in coronâ laureâ *DC. RE. Fontaine.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallien ut suprà.

FIDES MILITVM. in coronâ laureâ *Regius.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum ad humeros, dextrorsum.

FIDES MILITVM. in coronâ. *Brandenburg.*

GALLIENVS AVGVSTVS.

FIDES MILITVM. in laureâ. *MB.*

Eadem epigraphe.

FIDES MILITVM. Figura muliebris stans, dextrâ tenet signum militare, alterum sinistrâ. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG. Gallienus capite galeato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum,

(1) Licet omnes Gallieni nummi aurei non obvii sint, tamen hic inter rarissimos recensetur à Vaillantio, qui eum cusum putat in monumentum adventûs Gallieni ex Germaniâ in urbem, ut illato ab Scythis Italiæ bello remedium afferret, ut scribit Zosimus.

(2) Epigraphe hæc & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus singularis, quem ex Francisco Angelloni profert Mediobarbus. Vide nummum similem infrà inter æreos secundi moduli.

(3) Plerique Romanorum Principes inter divos relati, à Gallieno restituti fuere, in quibus ex unâ parte cernitur eorum effigies cum epigraphe, nimirùm circà effigiem Augusti legitur, DIVO AUGUSTO; ex alterâ verò parte visitur ara ignita, seu aquila consecrationis symbolum, cum epigraphe, CONSECRATIO; & ita se habent omnes nummi argentei Principum Romanorum à Gallieno restituti, ut videre est infrà; verùm in hoc nummo aureo Augustum ut Imperii fundatorem, ad aliorum distinctionem cum effigie suâ Gallienus conjunxit, & epigraphe DEO AUGUSTO donavit; cum quâ etiam epigraphe habetur nummus ejusdem Augusti in Coloniâ Tarraconensi cusus; insolens quidem & vesana *Dei* pro *Divi* appellatio, nam Servius inter Deos & Divos ita distinguit, ut Dii dicantur æterni, Divi autem qui ex hominibus fiunt, quâ ratione templum & Julii & Augusti Romæ apud Dionem Ηρῷον dictum est: Ηρῷον autem verè erat fanum Heroi constructum, unde *Divi* titulo illi Romanorum Principes post mortem decorati sunt, qui in vitâ præclarum aliquid in Republicâ fecerant: postea tamen crescente in dies adulatione, plerique ne vivi quidem id honoris aspernati sunt, imò Dei appellationem ambierunt, ut de Domitiano scribit Eutropius, qui se Dominum & Deum primus appellari jussit; sed post mortem nec Divus appellari meruit. Nummus hic rarissimus est.

dextrâ

dextrâ gestat spiculum humero dextro, sinistrâ clypeum in quo caput Medusæ.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *Farnesianus.*

GALLIENVS AVG. Gallienus capite laureato, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *M.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *Regius.*

GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FIDEI EQVITVM. (1) in laureâ. *Regius.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDEI PRAET. Genius cum modio stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet pateram, sinistrâ cornucopiæ: à sinistris signum militare erectum. *Regius.*

Eadem epigraphe.

HERCVLI CONS AVG. (2) Aper. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Gallienus capite laureato, ad pectus cum loricâ.

IOVI CONSERVA. Jupiter stans, dextrorsum spectans, dextrâ fulmen tenet, sinistrâ hastam. *Regius. MB.*

GALLIENVS AVG.

IOVI CONS AVG. Capra Amalthea. *MB.*

GALLIENVS AVGVSTVS.

IOVI STATORI. Figura nuda stans cum hastâ. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI VLTORI. Jupiter dextrorsum gradiens ac retrospiciens, dextrâ elatâ tenet fulmen. *Regius.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

IOVI VLTORI. Jupiter stans, dextrâ fulmen tenet: à dextris in areâ S. *Declesves.*

Eadem epigraphe.

IVVENTVS AVG. (3) Imperator stans, dextrâ globum, sinistrâ hastam. *MB.*

Eadem epigraphe.

LAETITIA AVG. Lætitiæ stantis typus. *MB.*

GALLIENVS AVGVSTVS.

LAETITIA AVG. Typus ut suprà. *MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA AVGG. (4) Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ demissâ tenet corollam, sinistrâ anchoram. *Regius. Farnesianus.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LIBERAL AVG. (5) Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ gestat tesseram, sinistrâ cornucopiæ: à sinistris in areâ T. *Regius.*

Eadem epigraphe.

LIBERALITAS AVG A...... Panthera. *MB.*

Eadem epigraphe.

LIBERALITAS AVG IIII. (6) Figura stans, dextrâ tesseram, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

LIBERO P CONS AVG P. Panthera. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

LIBERTAS AVGG. Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ demissâ tenet pileum, sinistrâ hastam. *Regius.*

. . . .

MART PROPVGNAT. Mars galeatus, dextrâ proterens captivum. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, dextrorsum.

MARTI PROPVGNAT. (7) Mars galeatus sinistrorsum gradiens, pede dextro captivum proterit, ac spiculo confodit, sinistrâ clypeo armatâ. *Regius.*

(1) Hæc epigraphe ac sequens tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt; hi nummi inter rariores recensendi: cusos autem hosce nummos Gallieni jussu putat Vaillantius, ad sibi conciliandos in tot bellis externis seu civilibus exercitus; quemadmodum enim in superioribus nummis fidem militum extollit, ita in hisce fidem equitum, ac Prætorianorum, hoc est, cohortium Prætoriarum. Sub Augusto novem institutæ fuerunt, unaquæque mille hominibus constans; sub Galba auctæ sunt ad duodecim; qui numerus sub Severo adhuc computabatur ex Dione.

(2) Nummus hic Gallieni rarissimus. Vide quæ ad similem nummum argenteum adnotamus.

(3) Nummus rarissimus. Vide quæ ad similem nummum argenteum ejusdem Augusti adnotamus.

(4) Vide quæ ad nummos similes ejusdem Augusti ex ære tertii moduli adnotamus.

(5) Hic nummus quem Vaillantius inter rariores recenset, sequentesque Gallieni liberalitates prædicant, quas ab ipso posteà factas esse quàm Valerianus pater à Persarum Rege captus fuit, inscriptio indicat, dum legitur AVG. non AVGG.

(6 Notæ illæ numerales non dubito quin in imâ nummi parte sint; ut videre est in nummo argenteo, in quo III. in imâ parte cernitur; quas quidem notas nonnulli ad tertiam liberalitatem, has ad quartam referunt. Vide nummos Valeriani patris.

(7) Nummus hic inter rariores recensetur à Vaillantio, qui eundem ex argento obvium esse ait; sed fallitur, cum nullum argenteum huic similem repererim, ut videre est infrà.

Eadem epigraphe.

MERCVRIO CONS AVG. (1) Monſtrum marinum anteriori parte equum, poſteriori piſcem exhibens. *MB.*

Eadem epigraphe.

NEPTVNO CONS AVG. Monſtrum marinum hircino capite & pedibus. *MB.*

Eadem epigraphe.

NEPTVNO CONS AVG. Monſtrum marinum equino capite & pedibus. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG.

NEPTVNO CONS AVG. Monſtrum marinum anteriori parte equum, poſteriori balenam exhibens. *MB.*

GALLIENVM AVG P R. Caput Gallieni laureatum pectore tenus.

OB LIBERT REC. (2) Libertas ſtans, dextrâ palmam, ſiniſtrâ haſtam. *Vaillant.*

GALLIENVS AVG.

ORIENS AVG. Solis Orientis typus. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

ORIENS AVG. Sol ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ geſtat globum. *RE.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ORIENS AVGG. Typus ut ſuprà. *Regius.*

. . . .

PAX AETERNA. Pax gradiens, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

PAX PVBLICA. Figura muliebris ſtolata ſedens, dextrâ tenet ramum olivæ, ſiniſtrâ ſceptrum. *RE.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PIETAS AVG. Mulier ſtans ad aram ignitam, utrâque manu elatâ & expansâ: in imâ parte P. *Cham.*

IMP GALLIENVS AVG COS.

P M TR P VIIII COS IIII PP SC. (3) Figura ſtolata ſacrificans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ rhabdum. *MB. maximi moduli.*

GALLIENVS AVG.

P M TR P C V PP. Imperator ſtans cum globo, cui Victoria à tergo ſertum imponit. *MB.*

Eadem epigraphe.

SAECVLI FEL. Figura muliebris, dextro pede elato, puerulum in ulnis habens. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SECVRITAS AVG. Figura muliebris ſtans, ſiniſtro cubito columnæ innixa, dextrâ tenet haſtam. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

SECVRIT ORBIS. (4) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat ſceptrum, ſiniſtrâ capiti admotâ. *Regius. RE.*

Eadem epigraphe.

SOLI CONS AVG. Pegaſus. *MB.*

Eadem epigraphe.

SOLI CONS AVG. Taurus. *MB.*

GALLIENAE AVGVSTAE. Caput Gallieni coronâ ex ſpicis concinnatâ ornatum, ad humeros dextrorſum.

VBIQVE PAX. (5) Victoria in bigis à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ baculum tenet. *Regius.*

(1) Hæc epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummum hunc ſingularem exhibet Mediobarbus ex Smetio. Vide nummos ſimiles æreos minimi moduli, qui haud obvii ſunt.

(2) Nummus hic rariſſimus cum novâ epigraphe & novo typo à Vaillantio productus, in quo populus Romanus Gallienum Auguſtum, *ſubauditur* colit, aut veneratur ob libertatem receptam; ſed hæc abſurda omninò vanaque populi adulatio, cum ipſo imperante undique Tyrannorum, Barbarorumque incurſionibus, non ſolùm diſſitæ Provinciæ devaſtarentur, ſed Italia ipſa oppreſſa jaceret; pater verò ejus Imperator, captivus apud Perſas magno Imperii Romani cum dedecore gemeret. Sed qui cum Gallieno mitius agunt, nummum hunc tunc cuſum putant, cum Gallienus, fœdere percuſſo cum Attalo Marcomannorum ſeu Juthungorum Rege, Italiam ab eorum incurſionibus liberavit. Nummum ſimilem argenteum profert Mediobarbus ex Spanhemio.

(3) Quartus Gallieni Conſulatus incidit in annum Chriſti 261. quo octavum Tribunitiæ poteſtatis annum complevit, nonumque auſpicatus eſt circà menſem Auguſtum.

(4) Nummus hic qui à Vaillantio inter rariores recenſetur, cuſus videtur, licet orbis ſecuritatem prædicet, tùm cum undique imperium nutaret, Macriano nimirum & filiis extinctis; ſic de eo Trebellius Pollio: *Sed Gallienus cognito quod Macrianus cum ſuis liberis eſſet occiſus, quaſi ſecurus rerum, ac patre jam recepto, libidini ac voluptati ſe dedidit. Ludos circenſes, ludoſque ſcenicos, ludos gymnicos, ludicram etiam venationem, & ludos gladiatorios dedit: populumque quaſi victorialibus diebus ad feſtivitatem ac plauſum vocavit. Et cum plerique patris ejus captivitatem mœrerent, ille ſpecie decoris, quod pater ejus virtutis ſtudio deceptus videretur, ſupramodum lætatus eſt.*

(5) Nova ac inſolita epigraphe, novus ac inſolitus typus hujus nummi, quem in ludibrium, atque ad æternum Gallieni dedecus cuſum ab aliquo, qui Imperatoris titulum contrà eum arripuerat, putant viri eruditi. *Gallienæ Auguſtæ* inſcribitur, ut omnibus notum fieret pro fœminâ eum haberi debere, qui res tam ſegniter in bellis undique Romanum Imperium prementibus ageret; de quo ait Pollio, *ut ejus nec*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VBIQVE PAX. (1) Typus ut ſuprà. *RE.*
Eadem epigraphe.

VENERI VICTRICI. (2) Figura militaris ſtans, dextrâ caſſidem, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum. *MB.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. Imperator paludatus ſtans, dextrâ ſuſtinet globum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam; à tergo ſtat Victoria ei coronam lauream imponens. *Declesves.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

VICTORIA AVG III. Victoria dextrorſum gradiens, dextrâ geſtat coronam, ſiniſtrâ palmam. *Regius.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ T. *DC.*
GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICT GERMANICA. (3) Victoria dextrorſum gradiens, & pede dextro captivum humi ſedentem conculcans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Regius.*
IMP GALLIENVS AVG. Gallienus capite galeato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro.

VIRTVS AVG. Hercules nudus ſtans, dextrâ clavam tenet, ſiniſtrâ arcum, & è brachio pendent leonis exuviæ. *RE. maximi moduli.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum ad humeros, ſiniſtrorſum.

VIRTVS AVG. (4) Caput muliebre galeatum, ad humeros, dextrorſum. *Regius.*
IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata, dextrorſum converſa ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Regius.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VIRTVS AVG. Figura militaris ſtans, galeam geſtat dextrâ, haſtam ſiniſtrâ. *RE. maximi moduli.*
Eadem epigraphe. Gallienus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, ſpiculum inverſum tenet dextrâ, clypeum ſiniſtrâ: à tergo pharetra.

VIRTVS AVGVSTI. Hercules nudus vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, dextrâ femori innixâ, clavæ innititur ſiniſtrâ, quâ & leonis exuvias tenet. *Regius.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, ſiniſtrorſum.

VIRTVS AVGVSTI. (5) Hercules ut ſuprà ſtans, dextrâ poſt terga deductâ, clavæ innititur ſiniſtrâ, quâ & leonis exuvias tenet. *Regius.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. (6) Figura militaris ſtans, dextrâ tenet globum, ſiniſtrâ haſtam. *RE.*
IMP GALLIENVS P F AVG GER. Caput Gallieni ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata ſiniſtrorſum gradiens, dextrâ geſtat ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ trophæum ad humerum ſiniſtrum. *Regius.*
IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gal-

mentio quidem apud exercitum fieret. Vel quod Zenobia in eum arma ſumpſiſſet, ejuſque Ducem Heraclianum viciſſet. Caput Gallieni pro laureâ ſpicis ornatur, tanquam abdomini potiùs, quam bello vacaret. Ex alterâ parte legitur, UBIQUE PAX. cum nulla Romani Imperii Provincia eſſet, quæ bello ſeu barbarico, ſeu civili non impeteretur. Victoria bigas agit, quòd Gallienus victoriam in Circo potius, quam de hoſtibus quæreret. Nummus hic inter rariſſimos recenſendus.

(1) Nummi ſuperioris epigraphen capitis ad conſobrinam quandam Gallieni, cui Gallienæ nomen fuerit, referendam non eſſe arguit potiſſimum hic nummus, quem ſingularibus adſcribas licet.

(2) Epigraphe hæc paſſim in nummis Auguſtarum occurrit, rarò verò in nummis Imperatorum, ut dicemus in Carino & Numeriano. Nummus hic rariſſimus.

(3) De expeditione Gallieni contrà Germanos, & ejus geſtis in eâ expeditione; quam quidem primam auctore Valeriano patre ſuſcepit, vide quæ diximus in ejus Vitâ. Nummus hic inter rariores recenſendus.

(4) Etſi Gallienus voluptatibus plurimum eſſet deditus, tamen, ut inquit Pollio, *ubi neceſſitas coëgiſſet, velox, fortis, vehemens, crudelis: denique Ingenuum conflictu habito vicit*, &c. & alibi idem Scriptor: *Erat enim*, inquit, *in Gallieno ſubitæ virtutis audacia.* Nil itaque mirum, ſi Virtutis effigies in averſâ ejus vultûs parte ad illam in eo denotandam, repræſentetur. Nummus cum rarioribus adnumerandus.

(5) Virtus Gallieni variis modis exhibetur, ut videre eſt infrà in ejus nummis argenteis, modo ipſe pedes haſtâ & clypeo armatus pede proterit barbarum, modo dextrâ ramuſculum tenens exhibetur, modo ſub Herculis effigie repræſentatur; nam virum fortem antiqui ſub Herculis ſpecie, qui ἀπὸ τῆς ἀλκῆς, id eſt, à fortitudine dictus eſt Alcides, depingebant. Nummi cum hoc typo inter rariores recenſentur à Vaillantio.

(6) Nummus hic ac ſequentes virtutem patris ac filii prædicant.

lieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Figura militaris ſtans, pede dextro galeam premens, globum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Regius*.

GALLIENVS AVG.

VIRT GALLIENI AVG. (1) Figura equeſtris captivum proſternens. *MB*.

Eadem epigraphe.

VOTA DECENNALIA. (2) Victoria ſtans inſcribit ſcuto arbori appenſo; ad latus P. *MB*.

IMP GALLIENVS AVG.

VOTA ORBIS. (3) Victoriæ duæ ſcutum arbori palmæ imponunt, in cujus medio S. C. *MB*.

GALLIENVS AVG.

VOTIS DECENNALIBVS. (4) in laureâ. *MB*.

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VOT X ET XX. in coronâ querceâ. *Regius*.

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VOTIS X ET XX. (5) in coronâ querceâ. *Regius*.

(1) Nummus hic rariſſimus ad pugnam Gallieni, & Victoriam de Ingenuo ejuſdem virtute reportatam referri poteſt.

(2) Poſt Victoriam de Scythis, virtute Romanorum Ducum in Aſiâ reportatam, receptamque Byzantium urbem, *Gallienus quaſi magnum aliquid geſſiſſet, Romam curſu rapido convolavit; convocatiſque patribus Decennalia celebravit novo genere ludorum, nova ſpecie pomparum, exquiſito genere voluptatum*, ut ſcribit Pollio; ideoque typus hujus nummi, Victoria inſcribens clypeo exhibetur. Pluribus ludos à Gallieno hoc anno editos, ac omnem pompam deſcribit idem Pollio. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

(3) Cum eâdem epigraphe, & eodem typo habetur nummus Valeriani patris. Hic inter rariores recenſendus.

(4) Hunc nummum ad Decennalia initio imperii cum patre ſuſcepta ſpectare ait Vaillantius, cum idem typus in nummis Valeriani cum laureâ in parte averſâ occurrat.

(5) Hæ ſunt Decennaliorum ſolutorum, & Vicennaliorum ſuſceptorum notæ; quæ quidem nova formula tum primum nummis inſculpta fuit. De variis ludis quos Gallienus edidit in his Decennalibus, & omni pompâ pluribus agit Pollio, uti paulò ſuperiùs diximus: celebrata autem fuiſſe hæc Decennalia à Gallieno, Albino & Dextero Coſſ. anno Chriſti 263. omnes fermè eruditi putant; Pagius verò id ad annum ſuperiorem refert, & ad id comprobandum præter regulas à ſe conſtitutas, Gallienum in hoc nummo trabeâ Conſulari indutum eſſe ait; ſed fallitur, ut videre eſt ex omnibus nummis, quos hîc exhibemus. Nummi hi inter rariores recenſendi.

NUMISMATA ARGENTEA.

GALLIENVS AVG.

ABVNDANTIA AVG. Figura ſtans, cornucopiæ effundens. *MB*.

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

ABVNDANTIA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, cornucopiæ tenet utrâque manu, ex quo varias opes effundit. *Farneſianus*.

Alius cum B. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

ABVNDANTIA AVG. Typus ut ſuprà abſque literis in areâ. *Fontaine*.

Eadem epigraphe. Gallienus capite galeato ac radiato, ad medium dorſum cum paludamento, dextrorſum, haſtam tranſverſam geſtat dextrâ, clypeo armatus ſiniſtrâ.

ADVENTVS AVG. (1) Gallienus eques à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ ac expanſâ pacificatoris habitu, haſtam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, ſiniſtrorſum.

ADVENTVS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Cham. MB*.

GALLIENVS AVG.

AEQVITAS AVG. Æquitatis typus cum ſtellâ. *MB*.

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

AEQVITAS AVG. Mulier ſtans, dextrâ bilancem tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Cham. Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ VI. *Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe.

AEQVITAS AVG N. (2) Æquitatis typus. *MB*.

(1) Vide quæ de ſimili nummo aureo Gallieni diximus ſuprà. Nummus hic inter rariores recenſendus.

(2) Puto hunc nummum legendum *Æquitas Auguſti*; non verò, ut nonnulli putant, *Auguſti Noſtri*; & literam N. in areâ nummi ſcriptam, vel fortaſſis malè lectam, & loco N. legendum IV. vel VI. ut in nummo ſuperiori.

. . . .

AETERNITAS. (1) Puer insidens capræ. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

AETERN AVG. Sol stans dextrâ elatâ, sinistrâ globum tenet: in imâ parte MT. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AETERNITAS AVG. Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Le Roy. MB.*

Alius cum P. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy. MDM.*

IMP GALLIENVS AVG.

AETERNITAS AVG. Lupa cum gemellis. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

AETERNITAS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte palmæ ramus. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, dextrorsum.

AETERNITAS AVG. (2) Typus ut suprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

AETERNITAS AVG. Figura stans, sinistrâ globum bacillo tangens. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

AETERNITAS AVGG. (3) Figura virilis velata & togata stans, dextrâ pectori admotâ, sinistrâ uncum tenet. *Laisné.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

AETERNITATI AVG. (4) Sol nudus cum pallio à tergo pendulo, dextrorsum conversus, dextram expansam attollit, globum verò sustinet sinistrâ. *Fouc. MB.*

Alius cum stellâ à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

ANNONA AVG. Figura muliebris stolata, ac sinistrorsum conversa stans, pede lævo proræ navis imposito, navis gubernaculo in cujus imo globus adnititur dextrâ, spicas verò tenet sinistrâ. *Fouc. RE. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ANNONA AVG. Figura muliebris ut suprà, dextrâ tenet hastam, sinistrâ spicas. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ANNONA AVG. (5) Figura muliebris stans, dextrâ tenet spicas super panarium, sinistrâ anchoram. *Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

APOLLO CONSER. Apollo capite laureato nudus stans, ramum demissum tenet dextrâ, pallium verò involutum sinistrâ. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorsum.

APOLLO CONSER. Apollo nudus sinistrorsum conversus stans, dextram attollit suprà caput, citharam verò cippo impositam cum pallio tenet sinistrâ. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, sinistrorsum.

APOLLO CONSER. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLO CONSERV. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLO CONSERVA. Typus ut suprà. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

APOLINI CONSERVA. (sic) Apollo nudus stans, dextrâ demissâ tenet ramusculum, sinistrâ lyram saxis innixam. *Regius.*

IMP GALLIENVS PIVS FEL AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

APOLLINI CONS AVG. (6) Apollo nudus stans, ramum tenet dextrâ, lyram cippo impositam sinistrâ. *Fouc.*

(1) Nummum hunc rarissimum profert Mediobarbus ex thesauro Mauroceno.

(2) Æternitatis Augustorum typus varius fuit; hic autem Gallieni, in quo lupa cum gemellis exhibetur inter rariores recensetur.

(3) Nummus Gallieni cum hoc typo inter rariores recensendus.

(4) Nummi Gallieni cum hac epigraphe cum rarioribus adnumerandi. Vaillantius recenset inter rariores nummum argenteum Colbertinum cum eâdem epigraphe, sed typo diverso, in quo duæ dextræ junctæ cernuntur; quas quidem concordiam inter Valerianum & Gallienum denotare ait idem Vaillantius; sed ipse nullum Gallieni nummum cum hac epigraphe, & hoc typo reperi.

(5) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores reponendi.

(6) Nummus cum hac epigraphe & hoc typo inter rarissimos recensendus. Apollo autem passim ramum tenens exhibetur. Fulgentius de continentiâ Virgilianâ: *Aureum Ramum pro scientiâ posuimus, memores, quia & mater mea ramum se somniavit genuisse, & Apollo cum ramo depingitur.* Martianus lib. 1. de nuptiis Philol. *Delius quoque ut ramale laureum gestitat, divinatrice eâdem conjecturalique virgâ volucres ac fulgurum jactus, ac ipsius meatus Cœli fulgurumque commonstrabat.* Lyra autem Apollinis cippo cuidam insistens exhibetur. Divus Basilius in cap. 5. Esaiæ, lyram auro denteque elephantino variegatam in sublimi quopiam altari veluti statuam, & idolum dæmonum positam esse ait.

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

APOLLINI CONS AVG. (1) Gryphus gradiens à ſiniſtris dextrorſum. *Fouc. Farneſianus.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

APOLLINI CONS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte Δ. *Frad.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

APOLLINI CONS AVG. Centaurus ſeu Sagittarius à dextris ſiniſtrorſum: in imâ parte Ƨ *Regius. Le Roy.*

Alius cum Z. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLINI CONS AVG. (2) Centaurus à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet globum, ſiniſtra clavam. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe.

BON EVENT. Figura nuda, dextrâ pateram ſuper aram accenſam tenet, ſiniſtrâ uvarum faſcem. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, ſiniſtrorſum.

BON. EVENTVS. (3) Figura virilis nuda, dextrorſum converſa, ſtans ad aram ſuprà quam ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, ſpicas verò demiſſas ſiniſtrâ pariter demiſsâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe.

BON EVENT AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

BONAE FORTVNAE. (4) Figura ſtans, dextrâ temonem, quo globum tangit; ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

COOH PRAET IIII PIAE III F. Leo gradiens. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

COHH PRAET VI P VI F. Leo capite radiato, gradiens à dextris ſiniſtrorſum. *Fouc. Regius. MB.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum.

COHH PRAET VI P VI F. (5) Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

COOH PRAET VI P VI F. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

COOR PRAET VI P VI F. Hiſtrix. *MB.*

. . . .

COH PRAE VI P VI F. Leo gradiens. *MB.*

. . . .

COHH PRAETORIAN VII. Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

COHH PRAET VII P VII F. (6) Typus ut ſuprà. *RDR.*

Eadem epigraphe.

CONCOR AVG. (7) Figura ſedens, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

CONCORD AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

(1) Nummos Gallieni cum hoc typo haud obvios eſſe ſcribit Vaillantius.

(2) Fortaſſis Centaurus pro clavâ ſiniſtrâ temonem inverſum geſtat, ut videre eſt infrà in nummis tertii moduli.

(3) Nummus hic Gallieni inter rariores recenſendus. Gallienus autem ut ad Bonam Fortunam in periculoſo rerum ſuarum æſtu confugiſſe videtur ex nummo ſequenti, ſic in hoc nummo Bonum Eventum precari videtur, cum nulla Romani Imperii Provincia eſſet, ipſo imperante, quæ bello ſeu barbarico ſeu civili non impeteretur. Bonus Eventus autem inter Conſentes Deos agricolarum recenſetur, & in nummis fermè ſemper ſub figurâ virili repræſentatur, excepto nummo Peſcennii Nigri, cum epigraphe BONI EVENTUS. ubi pro typo habetur figura muliebris ſtans, dextrâ geſtans caniſtrum, ſiniſtrâ ſpicas.

(4) Fortunam gentes pro Deâ coluere, eique templa conſtruxere; Romæ Bona Fortuna in Capitolio culta fuit, Mala verò in Eſquiliis. Hæc epigraphe tum primùm in nummis Imperatorum occurrit. Nummus hic rariſſimus, cui ſubjungere viſum eſt ſequentem inſcriptionem, quam refert Gruterus pag. 275.

ΑΓΑΘΗΙ. ΤΥΧΗΙ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ. ΚΑΙϹΑΡΑ ΠΟΠΛΙΟΝ. ΛΙΚΙΝΙΟΝ
ΙΓΝΑΤΙΟΝ. ΓΑΛΛΙΗΝΟΝ. ΕΥϹΕΒΗ. ΕΥΤΥΧΗ
ϹΕΒΑϹΤΟΝ

(5) Hoſce nummos cuſos à Gallieno ad ſibi conciliandos milites, & præſertim cohortes Prætorias in tot bellis civilibus & externis, quibus Romanum Imperium undique premebatur ipſo Imperatore, diximus ſuprà ad nummos aureos cum epigraphe FIDEI EQUITUM. & FIDEI PRÆT. Hæc autem epigraphe & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

(6) Nummus hic Gallieni rariſſimus eſt.

(7) Nummi Gallieni cum hac epigraphe, & hoc typo inter rariores recenſendi.

CONCORDIA AVGG. (1) Dextræ duæ junctæ. *Fouc. MMA. Regius. Cham. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORDIA EXERCIT. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò duplex gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. SG. Fontaine. B. MB.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCOR MIL. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Cham.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni ut suprà.

CONCOR MIL. Typus ut suprà. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS PIVS AVG.

CONCORD MIL. Typus ut suprà. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIAE AVGG. Figura muliebris stolata stans, dextrâ tenet pateram, sinistrâ geminum cornucopiæ. *RE. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni ut suprà.

CONCORDIAE MILITVM. (2) Figura muliebris ut suprà, sed unicum cornucopiæ tenet sinistrâ. *Cham.*

DIVO GALLIENO.

CONSECRATIO. (3) Aquila fulmen unguibus tenens. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONSERVATOR AVG. (4) Æsculapius vultu dextrorsum converso stans, baculum serpente circunvolutum humi positum tenet dextrâ, sinistrâ pallio involutâ. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

CONSERVAT PIETAT. (5) Gallienus laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ protensâ, hastæ adnititur sinistrâ; à dextris figura nuda procumbens, ac manibus protensis supplex. *Fouc.*

Alius cum XII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum XII. à sinistris in areâ, absque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. MDM.*

. . . .

COS IIII PP. (6) Gallienus in quadrigis triumphalibus, dextrâ ramum, lævâ equorum habenas. *Vaillant.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

DEO MARTI. (7) Templi tetrastyli facies, in cujus vestibulo Mars nudus ac galeatus, vultu dextrorsum converso stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Regius. Cham. Le Roy. Fontaine. B. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro, clypeum verò sinistrâ.

DEO MARTI. Typus ut suprà. *Fouc. Cham. Fontaine.*

(1) Concordiam hanc intelligendam esse inter Gallienum & Valerianum Juniorem censet Vaillantius; & hosce nummos raros esse ait; at ipse puto posse hunc nummum etiam referri ad Valerianum patrem & Gallienum. Vide nummos Valeriani.

(2) Nummi Gallieni cum hac epigraphe & hoc typo haud obvii sunt.

(3) Hunc Gallieni rarissimum, imò singularem nummum profert Mediobarbus ex Indice Cavotortæ.

(4) Nummus hic rarissimus cusus videtur ad arcendam ab Imperatore pestem, quæ Gallieno imperante per orbem Romanum maximè grassabatur. Typus Æsculapii junctus huic inscriptioni tum primùm in nummis occurrit.

(5) Hæc epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt; nam nulli alii Imperatorum hactenus datum fuit hoc elogium. Nummus hic inter rariores recensendus, cui quidem nec abs re subjungimus sequentem inscriptionem à Grutero exhibitam pag. 274. quæ Romæ in arcu Gallieni adhuc extat.

GALLIENO. CLEMENTISSIMO. PRINCIPI
CVIVS. INVICTA. VIRTVS. SOLA. PIETATE. SVPERATA. EST
ET. SALONINAE. SANCTISSIMAE. AVG
M. AVRELIVS. VICTOR. DEDICATISSIMVS
NVMINI. MAIESTATIQVE. EORVM

Sunt qui putant, Gallienum in hisce nummis *Conservatorem Pietatis* dictum ob Sibyllinos libros ab eo inspici jussos, Gallieno & Petronio Faustino Coss. ob pestem, terræmotus, & alia Romani Imperii infortunia Diis placatis fuganda, ut scribit Pollio in Gallienis.

(6) Nummus hic rarissimus exhibetur à Vaillantio, qui ait quadrigas illas triumphales in nummo expressas spectare ad pompam quarti Consulatûs, non verò ad aliquem triumphum; nec fallitur, quippe triumphus Gallieni, quem pluribus Pollio describit, contigit Albino & dextero Coss. anno Christi 263.

(7) Nummi cum hac epigraphe, & hoc typo tum primùm occurrunt, & haud sunt obvii. Martis autem templum in IX. regione Circi Flaminii assignatur à Sexto Rufo; quod fortassis postmodum restauratum fuit à Gallieno eâ formâ, quâ in hoc nummo cernitur.

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros ſiniſtrorſum.

DEO VOLCANO. (1) Templum quatuor columnis ſuffultum, in cujus medio ſtat Vulcanus, dextrâ tenens malleum, ſiniſtrâ forcipes; à dextris incus. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DIANA FELIX. Diana altè ſuccincta venatricis habitu, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, haſtæ adnititur dextrâ, arcum verò tenet ſiniſtrâ; à ſiniſtris juxtà pedes canis. *Fouc. DC. Regius. Cham. Fontaine.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

DIANA FELIX. (2) Typus ut ſuprà. *Fouc.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

DIANA FELIX. Diana habitu quo ſuprà, currens à dextris ſiniſtrorſum, ſagittam è pharetrâ ex humeris ſuſpenſâ depromit dextrâ, arcum verò tenet ſiniſtrâ; juxtà pedes canis currens. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

DIANA FELIX. Typus ut ſuprà. *Laiſné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DIANAE CONS AVG. Cervus à dextris ſiniſtrorſum: in imâ parte ϵ. *Regius. DC.*

Alius cum X. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

DIANAE CONS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte X. *Le Roy.*

Alius cum XI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

DIANAE CONS AVG. (3) Cervus à ſiniſtris dextrorſum: in imâ parte X. *Le Roy.*

Alius cum XI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum XII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

DONA AVG. (4) Mercurius ſtans cum petaſo in capite, dextrâ crumenam, ſiniſtrâ caduceum, pro pedibus à dextris canis. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICIT AVG. (5) Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet caduceum oblongum; ſiniſtrâ globum. *Cham.*

Eadem epigraphe.

FELICIT AVG. Figura ſtans, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ caduceum. *MB.*

Eadem epigraphe.

FELICIT AVG P. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FELICIT AVG. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet caduceum, ſiniſtrâ haſtæ innixa: à dextris in areâ P. *Le Roy. Frad. SG. Fontaine.*

IMP C P LICIN GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS AVG. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Hen. MB.*

GALLIENVS AVG.

FELICITAS AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS P F AVG GERM.

FELICITAS AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS AVGG. Typus ut ſuprà. *RDR.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FELICIT PVBL. Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, caduceum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte T. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

(1) Nummi cum hac epigraphe & hoc typo ſub Valeriano patre primùm occurrunt, & non ſunt obvii; in Gallieno autem rariſſimi ſunt.

(2) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Dianam autem imprimis à Valeriano patre fuiſſe cultam diximus ad nummum ejus argenteum cum epigraphe, RELIGIO AUGG.

(3) Nummi cum hac epigraphe, & hoc typo tum primùm occurrunt.

(4) Hunc nummum rariſſimum illuſtrare videtur Pollio in Gallienis: *Fuit enim*, inquit, *Gallienus (quod negari non poteſt) Oratione, Poëmate, atque omnibus artibus clarus.* Et paulò poſt: *Longum eſt ejus verſus, orationeſque connectere, quibus ſuo tempore, tam inter Poëtas, quam inter Rhetores emicuit.* Quæ Pollionis verba facilè demonſtrant DONA AVG. cum Mercurio in nummo expreſſo, fuiſſe Mercuriales artes. Mercurius quippe Ægyptiis literas demonſtraſſe putabatur; eas illum inveniſſe, Cicero & Ariſtides narrant; ideò ſermonis Deus ab antiquis exiſtimabatur.

(5) Nummi Gallieni cum hoc typo & ſequenti haud obvii ſunt; cum Felicitas fermè ſemper exhibeatur cum caduceo, & cornucopiæ.

FELICIT PVBL. (1) Typus ut ſuprà cum T. in imâ parte. *Le Roy.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

FELICITAS PVBLICA. (2) Diana à dextris ſiniſtrorſum progrediens cum face quam geſtat utrâque manu, ſtolâ à tergo & ante volitante. *Fouc.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FIDES EXERC VIII. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum tranſverſum ſiniſtrâ. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

FIDES EXERC VIII. Typus ut ſuprà. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES EXERC VIII. (3) Figura ſtans inter duo ſigna militaria. *Cham. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe.

FIDES EXERCITVS. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

FIDES MIL. (4) Figura muliebris ſedens, bina ſigna tenens, ſingulis manibus ſingula. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES MIL. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alteri verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

FIDES MIL. Typus ut ſuprà. *Regius.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

FIDES MIL. Typus ut ſuprà. *Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Aquila alis expanſis inſiſtens globo, roſtro ſiniſtrorſum converſo, inter ſigna duo militaria. *Fcut. Fauvel. Fontaine.*

IMP GALLIENVS PIVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà. *Regius. Cham.*

GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite radiato ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum.

FIDES MILITVM. (5) Typus ut ſuprà. *Cham. MDM. Fontaine.*

GALLIENVS AVG GERMAN. Caput Gallieni ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

FIDES MILITVM. in coronâ laureâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe.

FIDES MILITVM. Figura ſtans, dextrâ ſignum militare. *MB.*

Eadem epigraphe.

FIDES MILITVM. Miles gradiens dextrâ Victoriolam cum laureâ ſuprà caput attollens. *MB.*

Eadem epigraphe.

FIDES MILITVM. Figura muliebris ſtans, dextrâ ſignum, ſiniſtrâ haſtam: in areâ M. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Cham. Le Roy.*

Alius cum IV. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum V. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *SG.*

Alius cum N. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

FIDES MILITVM. Figura ſtans ut ſuperior inter duo ſigna militaria. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FIDES MILITVM. (6) Figura militaris ſtans, Victoriolâ capiti ipſius inſidente. *Cham.*

(1) Nummi Gallieni cum hac epigraphe rari ſunt, ſed rarior ipſo imperante Felicitas publica; nam veriùs illius tempora dici poterant *Calamitas publica. Miſeria publica. Clades publica*, quam *Felicitas publica*; quæ nulla ipſo Imperatore.

(2) Typus hic non quadrat cum epigraphe, nam Felicitas repræſentatur dextrâ tenens caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ.

(3) Nummi Gallieni cum hac epigraphe haud obvii ſunt.

(4) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores recenſendi.

(5) Nummi Gallieni cum hoc typo, & ſequenti, & hac epigraphe obvii non ſunt; ſequentis autem nummi pretium auget capitis inſcriptio.

(6) Nummus Gallieni cum hoc typo omninò ſingularis eſt.

. . . .

FIDES MILI GERM. (1) in coronâ laureâ. *Harduinus.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

FIDEI EQVITVM. (2) in laureâ. *Harduinus. MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum loricâ.

FIDEI PRAET. Tria ſigna militaria erecta. *Regius. Fouc. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FID PRAETORIANORVM. Genius ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ : à ſiniſtris ſignum militare erectum. *Cham.*

Eadem epigraphe.

FORTVNA AVG M T. (3) Figura nuda ſtans ſacrificans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ ſpicas. *MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FORT REDVX. Figura muliebris ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, navis gubernaculum in cujus imo globus tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ : in imâ parte ϛ. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

FORT REDVX. Typus ut ſuprà : in imâ parte M. S. (ſic) *SG.*

GALLIENVS AVG.

FORTVNA REDVX. Fortunæ Reducis ſtantis typus. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG.

FORTVNA REDVX. Fortunæ Reducis ſedentis typus. *MB.*

Eadem epigraphe.

FORTVNA REDVX S. Fortunæ Reducis *in alio* ſtantis, *in alio* ſedentis typus. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FORTVNA REDVX. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum in cujus imo globus tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ : à ſiniſtris in areâ ϛ. *Fouc. Le Roy. MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNA REDVX. Figura muliebris typo quo ſuprà, ſedens à ſiniſtris dextrorſum ; juxtà ſellam rota : in imâ parte ϛ. *Fouc. MDM.*

IMP GALLIENVS P AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum trabeâ dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus ſummitate aquila.

FORTVNA REDVX. Mulier ſedens ut ſuprà abſque rotâ : in imâ parte S M. *Cham.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, ſiniſtrorſum.

FORTVNA REDVX. Typus ut ſuprà : in imâ parte M. S. *Le Roy.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

FORTVNAE REDVCI. (4) Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

GENIO AVG. Genius ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Pon.*

Eadem epigraphe.

GENIVS AVG SC. *in alio* B. Figura nuda ſtans, dextrâ pateram tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ ; pone, ſignum militare. *MB.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

GERMANICVS MAXV. (5) Trophæum erectum inter captivos duos averſos, humi ſedentes manibus poſt tergum revinctis. *Fouc. RE. Le Roy. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, clypeo armatus ſiniſtrâ.

GERMANICVS MAXV. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. MMA. Cham. Val. Le Roy. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

GERMANICVS MAXV. (6) Typus ut ſuprà. *Fauvel.*

GALLIENVS P F AVG.

GERMANICVS MAX. Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS AVG GERM V. Caput cum buſto, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ clypeum.

GERMANICVS MAXV. Typus ut ſuprà. *MB.*

(1) Hæc epigraphe tum primùm in nummis Imperatorum occurrit. Nummus rariſſimus.

(2) Nummus hic ac duo ſequentes inter rariores recenſendi. Vide quæ ad ſimiles nummos aureos adnotavimus.

(3) Nummi Gallieni cum hac epigraphe, & hoc typo rariſſimi.

(4) Hic nummus & duo ſequentes ob epigraphen in Gallieno inter rariores recenſendi.

(5) Valerianus pater dictus fuit etiam GERMANICVS MAXVMVS TER, ob Victoriam per filium Gallienum de Germanis relatam. Vide nummum argenteum Valeriani ſingularem ex Regio Theſauro. Eundem titulum Poſtumo collatum nummi ejus arguunt, & quidem potiori jure, ut illic monebimus.

(6) Gallienum ut Germanicum Maximum, ita etiam Dacicum Maximum appellat hæc Inſcriptio,

IMP GALLIENVS P F AVG.

GERMANICVS MAXIMVS. Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

HERCVLI CONS AVG. (1) Aper currens à dextris ſiniſtrorſum: in imâ parte Є. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

INDVLG AVG. Figura muliebris tunicata, cum ſtolâ in brachium dextrum rejectâ ſtans, florem tenet dextrâ, tunicam verò ſuſtollit ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ P. *Fouc. MB.*

Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

INDVLGEN AVG. (2) Typus ut ſuprà, à ſiniſtris in areâ S. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

INDVLGENT AVG. Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam. *DC. Quinarius.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe.

INDVLGENTIA AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

INDVLGENTIA AVG P. Figura ſtolata ſtans. *MB.*

Eadem epigraphe.

INDVLGENTIA AVG XI. Figura ſtans, dextrâ globum bacillo tangens, ſiniſtrâ cornucopiæ, & cubito columnæ nixa. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

INVICTVS. (3) Sol ſeu Apollo nudus, dextrâ protensâ, pallio divinitatis in brachium ſiniſtrum rejecto, flagrum tenet dextrâ; cum ſtellâ à dextris in areâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IO CANTAB. (4) Jupiter nudus cum pallio, vultu dextrorſum converſo ſtans, fulmen tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe.

IOVI CANTAB. Typus ut ſuprà. *MB.*

quam ex Grutero pag. 275. exſcripſimus.

D N CORNELIAE SALONINAE
AVG CONIVGI D N IMP CAES
P LICINI GALLIENI PII FEL
ET INVICTI AVG DACICI
MAXIMI GERMANICI MAX
IMI TRIB POTEST IIII
COS III IMP III P P PROC
PROVINCIAE BAETICAE DEVO
TI NVMINI MAIESTATIQ
EIVS COR D.................

Daciam à Trajano adquiſitam, & in Provinciæ formam redactam fuiſſe non Scriptores ſolùm, ſed nummi quoque teſtantur. Præſidum Daciarum meminit Ulpianus l. 7. §. 6. D. de Interd. quamobrem duas hujus ætate Dacias fuiſſe nemo diffiteri poteſt: ex his Transdanuvianam à poſterioribus Principibus amiſſam, & à Decio receptam fidem facit hujus Augusti nummus argenteus cum epigraphe DACIA CAPTA. Sed cæteras Decii victorias inutiles reddidere poſtrema hujus clades & Treb. Galli ſocordia; quamobrem Valeriani Gallienique ætate bellum adverſus Barbaros qui Daciæ pleraque loca inſederant geri, nonnullaſque victorias illic à Romanis Ducibus referri potuiſſe facilè in animum inducimus, licet leves fuiſſe poſteriores clades ſuadeant.

(1) Hæc epigraphe & hic typus tùm primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Pro typo habetur Aper Herculi ſacer. Apri Calydonii ab Hercule clavâ occiſi decantata eſt fabula. Nummus hic rariſſimus.

(2) Vide quæ de ſimili nummo ejuſdem Auguſti ex ære tertii moduli diximus.

(3) Nummus hic Gallieni rariſſimus; imò ſingularis eſt, ob novam epigraphen, & novum typum. Dicitur & Gallienus ipſe *Invictus* in Inſcriptione Vaſione repertâ, quam ex Miſcellaneis Sponii pag. 201. exſcriptam hîc exhibemus.

IMP CAES
P L GALLIEN
INVICTO P
AVG VASIEN
SES.

(4) Hæc epigraphe tum primùm in nummis Imperatorum occurrit. Jovem autem Cantabrum, de quo altum eſt ſilentium apud Scriptores, Cantabros Hiſpaniæ Tarraconenſis populos coluiſſe putant viri eruditi; quos quidem populos (bellicoſi enim erant, teſte Silio Italico) cum Gallieni Duces aggrederentur, illorum numini topico ſacra feciſſe, ut ipſum ſibi propitium redderent, antiquo Romanorum more, qui ita hoſtium Deos precibus & ſacrificiis ſollicitabant; in cujus victoriæ monimentum, nummos *Jovi Cantabro*, dedicavit Gallienus. Sic viri eruditi; quæ quidem meræ conjecturæ ſunt. Potuit enim Gallienus, qui inter tot bellicas clades, inter peſtem ſæviſſimam, & frequentes terræmotus, Deos omnes invocavit, ut ſe ab his periculis conſervarent, uti ex nummis apparet, etiam Jovem Cantabrum invocare, quòd celebris eſſet ob prodigia fortaſſis, quæ apud Cantabros edebat; & ſic non erat neceſſe Ducibus Gallieni commentitiam victoriam de Cantabris adſcribere, cum nulla ejus mentio occurrat apud Scriptores. Nummus hic rariſſimus.

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

IOVI CONSERVA. Jupiter ſtans, dextrâ fulmen, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, dextrorſum.

IOVI CONSERVA. Jupiter nudus, cum pallio à tergo in utrumque brachium trajecto ſtans, fulmen tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ; à dextris juxtà pedes, aquila: à ſiniſtris in areâ S. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, ſiniſtrorſum.

IOVI CONSERVA. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ S. *Fontaine.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI CONSERVA. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONSERVA. Typus ut ſuprà, abſque aquilâ. *Fouc. Regius. RE. Fontaine.*

GALLIENVS AVG.

IOVI CONSERVA N. Typus ut ſuprà. *MB.*

. . . .

IOVI CONSERVAT. Jupiter cum attributis, ex adverſo Imperator paludatus, uterque ſtantes. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI CONSERVAT. (1) Jupiter capite radiato ſeminudus ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat Victoriolam, ſiniſtrâ haſtæ innixus: in imâ parte P. *Fontaine.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter nudus cum pallio à tergo in utrumque brachium trajecto, dextrorſum converſus ſtans, globum terreſtrem tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: Gallienus laureatus ac paludatus ſtans ex adverſo, dextram protendit globum terreſtrem accepturus, ſcipionem verò tenet ſiniſtrâ: in parte nummi ſuperiore, corona laurea. *Fouc. Regius. MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter dextrâ Imperatorem protegens, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

IOVI CONS AVG. (2) Capra, à ſiniſtris dextrorſum: in imâ parte Δ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONS AVG. Typus ut ſuprà, à dextris ſiniſtrorſum: in imâ parte ς. *Fouc. Cham. SG.*

IMP GALLIENVS PIVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI CRESCENTI. (3) Capra progrediens à ſiniſtris dextrorſum, cui Jupiter juvenis nudus inſidens, dextrâ protensâ ac vultu dextrorſum converſo, cornu ejus innititur ſiniſtrâ. *Fouc. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CRESCENTI. Capra gradiens à dextris ſiniſtrorſum, ſuprà quam Jupiter typo quo ſuprà. *MDM.*

GALLIENVS AVG.

IOVI PACIFERO. (4) Jupiter gradiens, dextrâ altiùs extensâ. *MB.*

Eadem epigraphe.

IOVI PROPVGNAT. Jupiter ſtans, dextrâ fulmen vibrans. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

IOVI PROPVGNAT. (5) Typus ut ſuprà: à dextris in areâ XI. *MDM.*

Eadem epigraphe.

IOVI PROPVGNATORI. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *MB.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI STATOR. Jupiter nudus, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, haſtæ adnititur dextrâ, fulmen verò tenet ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe.

IOVI STATORI. Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS AVG.

IOVI STATORI. Jupiter nudus, dextrâ fulmen. *MB.*

Eadem epigraphe.

IOVIS STATOR. Jupiter nudus, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ fulmen. *MB.*

GALLIENVS P F AVG.

IOVIS STATOR. Typus ut ſuprà. *MB.*

(1) Nummi Gallieni cum hoc typo ac ſequenti inter rariores recenſendi.

(2) Hæc epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Cur verò capra Jovis ſymbolum, decantata eſt fabula. Nummi hi haud obvii.

(3) Nummus hic cum novâ epigraphe, & novo typo in Gallieno inter rariores recenſendus, in Salonino verò, cui cuſus videtur, obvius eſt. Vide quæ in Salonino adnotamus.

(4) Nummus hic cum epigraphe novâ, quæ tum primùm in nummis Imperatorum occurrit, cuſus videtur, quo tempore Gallienus fœdus cum Attalo Marcomannorum, ſeu Juthungorum Rege iniit. Nummus rariſſimus.

(5) Nummi cum hac epigraphe & hoc typo in Gallieno haud obvii ſunt.

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

IOVIS STATOR. Jupiter nudus, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, haſtæ adnititur dextrâ, fulmen verò tenet ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ ♀. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI STATOR. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Cham.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

IOVI STATORI. (1) Typus ut ſuprà. *Cham.*

Alius cum ſtellâ à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

Eadem epigraphe.

IOVI VICTORI. Figura dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ haſtam, inſtans cippo, in quo IMP CAES. *MB.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI VICTORI. Jupiter nudus, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo, ſtans ſuprà baſim in quâ IMP CES. (ſic) Victoriæ ſignum averſum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI VICTORI. Typus ut ſuprà. *MMA. Cham. Fontaine.*

GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum humero dextro, ſiniſtrâ clypeum in quo Meduſæ caput.

IOVI VICTORI. (2) Typus ut ſuprà. *Brandenburg. Fontaine.*

GALLIENVS AVG.

IOVI VICTORI. Jupiter nudus, dextrâ fulmen. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG.

IOVI VICTORI. Jupiter inſiſtens cippo, in quo IMP CAES. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI VLTORI. Jupiter nudus, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, fulmen quod tenet dextrâ jaculaturus, pallium verò volitans tenens ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ S. *Fouc. RE.*

Alius cum S. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

IOVI VLTORI. (3) Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ S. *Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

IVBENTVS AVG. (4) (ſic) Gallienus laureatus ac paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, Victoriæ ſignum adverſum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte VIIC. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LAETITIA AVG. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet coronam, ſiniſtro cubito columnæ innixo. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

LAETITIA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, anchoram verò ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. MB.*

Alius cum V. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy. Fontaine.*

Alius cum P. in imâ parte abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS AVG.

LAETITIA AVG SC. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG.

LAETITIA AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA AVGG. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Valeriani pro Gallieni capite, radiatum ad humeros.

(1) Nummi hi Jovi Statori ſub Gallieno cuſi ad ſiſtendam incurſionem Marcomannorum, ſive Juthungorum, qui per Italiam ipſam impurè graſſabantur.

(2) Jupiter eodem typo inſiſtit baſi in quâ legitur: JOVI VICTORI in nummo argenteo Valeriani patris, in cujus nummi ambitu legitur, GALLIENUS CUM EXER SUO, hoc eſt, *Gallienus cum exercitu ſuo*, ex quâ epigraphe manifeſtò etiam liquet, literas quæ in cippo hujus nummi cernuntur, nimirum IMP. CES. legendas eſſe, *Imperator cum exercitu ſuo*. Nummi hi Gallieni inter rariores recenſendi, qui quo tempore cuſi fuerint, diximus ſuprà ad laudatum Valeriani nummum.

(3) Nummi Gallieni cum hac epigraphe haud obvii ſunt.

(4) Nummus cum hac epigraphe & hoc typo tum primùm occurrit; licet plures nummi M. Aurelii cum epigraphe JUVENTAS, vel JUVENTUS tantùm extent, typi tamen omninò diverſi ſunt. Caracallæ habetur nummus, cum epigraphe JUVENTA IMPERII & typo fermè eodem, qui habetur in nummo hoc Gallieni, niſi quod ibi captivus humi ſedens cernitur. Juventus autem Romanis, Hebe Græcis dicta eſt, cui ſacra faciebant juvenes, cum veſticipes barbæ primitias ponerent. Cæterum fallitur Vaillantius dum pro Imperatore Jovem nudum dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ haſtam geſtantem ait. Nummus rariſſimus

LAETITIA AVGG. Typus ut suprà. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA AVGG. Typus ut suprà. *Le Roy.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

LEG I ADI VI P VI F. (1) Capricornus à dextris sinistrorsum. *Fouc. Regius. Cham. Frad. Fontaine. MB.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LEG I ADI VI P VI F. (2) Pegasus à dextris sinistrorsum. *Regius. Cham.*
Eadem epigraphe.

LEG I AVG VI P VI F Q. Figura militaris stans, dextrâ Victoriolam, sinistrâ hastam & scutum. *MB.*
Eadem epigraphe.

LEG I AVG VI P VI F. (3) Mars galeatus stans cum hastâ & clypeo. *Vaillant.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG I ITAL VI P VI F. (4) Aper à dextris sinistrorsum. *Fouc. Regius. Frad. MDM. MB.*
Eadem epigraphe.

LEG I ITAL VII P VII F. (5) Capricornus. *Vaillant.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, dextrorsum.

LEG I ITAL VII P VII F. Bos marinus à dextris sinistrorsum. *Fouc. Regius. Frad.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

LEG I ITAL VII P VII F. Typus ut suprà. *Cham.*
Eadem epigraphe.

LEG I ITAL VII P VII F. Lupa cum Romulo & Remo. *MB.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG I MIN VI P VI F. (6) Figura muliebris stolata & galeata, vultu dextrorsum converso stans, Victoriæ signum adversum sustinet dextrâ, clypeum verò humi positum cum hastâ ferratâ tenet sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. Fontaine. MB.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, dextrorsum.

LEG I MIN VI P VI F. Typus ut suprà. *Cham. Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento, sinistrorsum.

LEG I MIN VII P VII F. Typus ut suprà. *Fouc.*

(1) Legiones primùm ab ordine, quo erant institutæ, putant vocatas, Primam, Secundam, & Tertiam, at cum iis diminutis, novæ conscriberentur, plurimas à loco ubi constitutæ fuerunt, dictas esse Primas, Secundas, &c. quæ cognominibus postea distingui cœperunt. Hæc Prima Adjutrix cognominata, (nam sic superiores notas interpretantur viri docti, *Legio Prima Adjutrix, Sextum Pia, Sextum Fidelis.*) à Galba, teste Dione, instituta est in inferiori Pannonia, septima in Hispaniâ. Hujus Legionis meminit Tacitus Histor. 1. *Prima*, inquit, *Adjutrix non ante in aciem deducta, sed ferox, & novi nominis avida.* Capricornum autem pro insigni gessisse in felicitatis augurium, cum Galba sub hoc sidere natus esset, scribit Vaillantius; qui sanè hac in re fallitur, uti ex sequenti nummo, eidem minimè viso, manifestè liquet, in quo non Capricornus, sed Pegasus exhibetur. Nummus hic Gallieni rarus. Cæterum habentur duo numismata M. Antonii cum notâ primæ Legionis; in uno legitur LEG. I. in altero vero LEG PRIMA ANTIQUAE. & uterque nummus pro typo habet duo signa Castrensia, Aquilâ legionariâ intermediâ.

(2) Typus hic Vaillantio ac Mediobarbo ignotus. Nummus rarissimus.

(3) Licet hæc Legio Augustæ nomen præferat, quia tamen in enumeratione Legionum sub Augusto non occurrit, neque sub Galba neque sub Severo, ut patet ex Dione, ideò putant nonnulli hanc sub Gallieno conscriptam, & *Augustam* appellatam tanquam sub regnante: quod confirmare videtur ejus typus Mars, quem imprimis coluit Gallienus, ut alibi diximus. Nummus rarissimus.

(4) Triplex fuit Legio I. Italica, altera bello Punico secundo conscripta; altera à Cæsare Dictatore in Galliis habita; sed cum neutra occurrat in recensione Legionum sub Augusto, qui plurimas veteres exautoravit, hanc I. Italicam putant eruditi illam esse, quam Nero conscripserat, teste Dione. Italica appellata fuit, quòd ex Italicis militibus fuisset delecta. Lugduni ad Celtarum Provinciæ custodiam collocata fuit, ab eodem Augusto, ut tradit Tacitus Hist. I. Hinc etiam Aper ejus insigne, quod Hercules apud Celtas summopere colebatur, aiunt, quod falsum esse ostendunt sequentes nummi. Nummus rarus.

(5) Nummus hic Gallieni rarissimus.

(6) Legionem I. Minerviam à Domitiano conscriptam fuisse tradit Dio; sicque ab eo appellatam volunt, ob peculiarem cultum, quo hanc Deam prosequutus est idem Augustus, ut ex illius nummis constat: in cujus rei memoriam Minervæ, inquiunt, simulacrum ipsam Legionem pro insigni habere voluisse, quod mihi non probatur; nam habentur duo nummi Severi cum epigraphe LEG. I. MIN. & pro typo cernuntur duo signa militaria, aquilâ Legionariâ intermediâ, qui typus in aliis etiam nummis apparet, exceptis Gallieni nummis, in quibus animalia variis Diis sacra, vel Deitates ipsæ expressæ occurrunt: unde facilè putarem horum nummorum typos non insigne Legionum exhibere, ut patet ex præcedentibus, & subsequentibus nummis, sed quid aliud nobis ignotum; & fortassis Gallienus hisce nummis & Legiones sibi conciliare in animo habuit, & iram Deorum per animalia Diis sacra in his expressa, ut passim in aliis ejus nummis videre est, placare studuit. Nummi hi inter rariores recensendi. Cæterum habetur nummus æreus Aureoli, quem Mediobarbus profert ex Tristano cum epigraphe, L. I. MIN. RESTITUTA. *Legio I. Minervia Restituta*; & pro typo Minerva & Aureolus cernuntur, ambo manum intendentes palmæ præcisæ in medio eorum.

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG II ADI VI P VI F. (1) Equus alatus cum habenis à dextris sinistrorsum, pedibus anterioribus sublimibus. *Fouc. Frad. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, dextrorsum.

LEG II ADI VII P VII F. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

LEG II ITAL. Aper. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

LEG II ITAL VI P VI F. (2) Aper à dextris sinistrorsum. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG II ITAL VI P VI F. (3) Lupa à sinistris dextrorsum, sub quâ Romulus ac Remus nudi infantes sedentes. *Regius. Fouc. Cham. Frad.*

Eadem epigraphe.

LEG II ITAL VII P VII F. Typus ut suprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Gallienus galeatus ac radiatus, ad medium dorsum dextrorsum, spiculum transversum gestat dextrâ, clypeo armatus sinistrâ.

LEG II ITAL VII P VII F. Ibis à dextris sinistrorsum. *Fouc. Cham. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG II PART V P V F. (4) Centaurus. *RDR. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LEG II PART VI P VI F. Centaurus à dextris sinistrorsum, pedibus anterioribus sublimibus, dextrâ extensâ & expansâ, clavam gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LEG II PART VI P VI P. Centaurus à sinistris dextrorsum, cætera ut suprà. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe.

LEG II PART VII P VII F. Hippocentaurus. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG III ITAL VI P VI F. (5) Ibis à dextris sinistrorsum. *Regius. Cham. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LEG III ITAL VII P VII F. Ciconia avis. *RDR.*

. . . .

LEG IIII C.....IIII P IIII F. (6) Animal ignotum. *MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LEG IIII FL VI P VI F. (7) Leo pedibus anterioribus sublimibus, currens à dextris sinistrorsum. *Fouc. Regius. Brandenburg. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LEG V MAC VI P VI F. (8) Victoria tunicata, gradiens à dextris sinistrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ; ante eam, aquila à dextris sinistrorsum. *Fouc. Regius. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorsum.

(1) Legionem II. Adjutricem jam sub Augusto recenseri scribit Vaillantius; at Dio eam in Pannoniâ inferiori à Vespasiano institutam scribit. Nummus cum rarioribus adnumerandus. Cæterum habetur nummus argenteus Severi cum epigraphe LEG. II. ADJUT. TR. P. COS. Sed typus hujus nummi, duo signa militaria, aquilâ legionariâ intermediâ.

(2) Nummus hic Gallieni rarissimus est.

(3) Legio hæc II. Italica à Marco Aurelio conscripta fuit; ut auctor est Dio. Quod ait Vaillantius de Lupâ hujus Legionis insigni falsum est, ut constat ex typo nummi præcedentis & subsequentis. Nummi hi inter rariores collocandi.

(4) Legionem II. Parthicam à Severo conscriptam tradit Dio, qui eundem Augustum duas alias hujus nominis I. & III. instituisse scribit, ita fortassis nuncupatas, quod in limitibus Parthorum eas locaret. Σευῆρος τὰ Παρθικά, τό, τε πρῶτον καὶ τὸ τρίτον τὸ ἐν Μεσοποταμίᾳ, καὶ τὸ διὰ μέσου τὸ δεύτερον τὸ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ. *Severus Parthicas primam & tertiam in Mesopotamiâ, secundamque mediam in Italiâ.* Quod vero ait Vaillantius Notas illas V. P. V. F. & VI. P. VI. F. &c. ad annos Gallieni referendas esse quibus cusi fuerunt nummi, mihi non probatur. Nummi hi cum rarioribus adnumerandi.

(5) Legio III. Italica, ut & II. de quâ suprà egimus, conscripta fuit à Marco Aurelio, teste Dione. Nummi rari. Cæterum habetur nummus argenteus Severi cum epigraphe hujus III. Legionis Italicæ, sed in eo nummo pro typo cernuntur duo signa militaria aquilâ legionariâ intermediâ.

(6) Profert hunc nummum Mediobarbus ex Smetio, sed eum perperam lectum puto, & pro LEG. IIII. C. legendum LEG. VII. CL. VII. P. VII. F.

(7) Legionem IIII. Flaviam à Vespasiano conscriptam docemur ex Dione: Οὐεσπασιανὸς τό, τε δεύτερον τὸ ἐπικουρικὸν τὸ ἐν Παννονίᾳ τῇ κάτω, καὶ τὸ τέταρτον τὸ Φλαουίειον, τὸ ἐν Συρίᾳ. *Vespasianus secundam Adjutricem in Pannoniâ inferiori, quartam in Syriâ Flaviam.* Habetur nummus argenteus Severi cum epigraphe, LEG. IIII. FL. sed in eo nummo pro typo cernuntur duo signa militaria aquilâ legionariâ intermediâ. Nummus hic rarus.

(8) Inter veteres undeviginti Legiones, quæ adhuc suo tempore extabant, recenset Dio Legionem V. Macedonicam in Daciâ. Nummi rarissimi. Cæterum cum epigraphe LEG. V. MAC. habetur nummus argenteus Severi, qui pro typo habet duo signa militaria aquilâ legionariâ mediâ.

LEG VI MAC VII P VII F. Typus ut suprà. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, sinistrorsum.

LEG VII CL VI P VI F. (1) Leo à dextris sinistrorsum. *Fouc. Cham. RE. MB.*

....

LEG VII CL VI P VI F. Taurus. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum & galeatum, ad humeros cum loricâ, dextrorsum.

LEG VII CL VII P VII F. Taurus. *Fouc. Regius. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum loricâ, sinistrorsum.

LEG VIII AVG VI P VI F. Taurus. *DC. Regius. Cham. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LEG VIII AVG VII P VII F. (2) Taurus à dextris sinistrorsum. *Fontaine.*

....

LEG VIII PAC VI P VI F. Victoria dextrâ coronam, sinistrâ lauream: pro pedibus aquila. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG VIIII AVG VI P VI F. (3) Leo à dextris sinistrorsum. *Fouc.*

....

LEG VIIII VI P VI F. Victoria dextrâ coronam, sinistrâ lauream: pro pedibus aquila. *MB.*

....

LEG AVG X GEM P VICT. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG X GEM VI P VI F. (4) Taurus à sinistris dextrorsum. *Fouc. Regius. Cham. Frad. MB.*

Eadem epigraphe.

LEG XI...... Victoria stans, sinistrâ palmam, dextrâ lauream extollens; ad pedes leo, quasi lauream suscepturus. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG XI CL VI P VI F. Neptunus nudus, vultu sinistrorsum converso stans, tridenti adnititur dextrâ, delphinum verò sustinet sinistrâ. *Fouc. Cham. Fauvel. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

LEG XI CL VI P VI F. (5) Typus ut suprà. *Regius.*

(1) Legio VII. & XI. Claudianæ nuncupatæ fuerunt à Claudio, quòd pro eo contrà Annium Vinicianum, & Furium Camillum Scribonianum Dalmatiæ Præfectum in fide permanserint, ut auctor est Dio lib. XX. pag. 775. Κλαύδιος δὲ τέως μὲν πάνυ κατέδεισεν, ὥστε καὶ ἐθελοντὴς ἑτοίμως ἔχειν τοῦ κράτους αὐτοῦ ἐκστῆναι· τότε δὲ ἀναθαρσήσας, τοὺς μὲν στρατιώτας ἄλλοις τε τισὶν ἠμείψατο, καὶ τὰ πολιτικὰ αὐτῶν στρατόπεδα, τό, τε ἕβδομον καὶ τὸ ἐνδέκατον, καὶ Κλαυδίεια καὶ πιστὰ καὶ εὐσεβῆ καὶ πρὸς τῆς βουλῆς ὀνομασθῆναι. *At Claudius, qui eatenus in tanto metu fuerat, ut paratus ultrò ei Principatu cedere esset, recepto tum animo, militibus cùm aliis donis gratias egit, tùm effecit ut urbanæ Legiones septima & undecima Claudianæ, fideles, piæque à Senatu nominarentur.* Ex hoc Dionis loco manifestè liquet notas illas VI. P. VI. F. interpretandas esse VI. *Pia* VI. *Fidelis* nimirum Legio: & perperam interpretari qui aliter eas interpretantur. Cæterum Legio VII. antea nullo cognomine ornata fuit, sed ordine ita nuncupata, ideò à Julio Cæsare, *Veterrima vocata*, & ab eo in Britanniam transmissa. Vide lib. IV. de bell. Gal. Nummi hi inter rariores recensendi.

(2) Habetur nummus aureus Severi cum epigraphe LEG. VIII. AVG. TR. P. COS. sed in eo nummo pro typo cernuntur duo signa militaria erecta, aquilâ legionariâ intermediâ.

(3) Legio VIII. & IX. ob numerum sic nuncupatæ, ex veteribus erant Legionibus; utramque hanc Legionem, quod Dyrrachinis præliis vehementer attenuatæ essent, Julius Cæsar in pugnâ Pharsalicâ in unum conjunxit, ita ut vix ex duabus unam efficeret. Sic ille lib. III. de bel. Civ. *Cæsar superiùs institutum servans* X. *legionem in dextro cornu*, IX. *in sinistro collocaverat; tametsi erant Dyrrachinis præliis vehementer attenuatæ, & huic sic adjunxit* VIII. *ut penè unam ex duabus efficeret.* Eas postmodum Augustus reparavit, unde ex ejus nomine *Augustæ* nuncupatæ fuere: octavæ autem Augustæ in Germaniâ superiori meminit Dio lib. LV. pag. 646. Nummi priores rari, hic verò rarissimus.

(4) Legio X. nomine & ordine dicta, inter veteres numeratur, ejusque virtus prædicatur à Julio Cæsare lib. I. de bell. Civ. *Huic*, inquit, *legioni & indulserat præcipuè, & propter virtutem confidebat maximè.* Idem Cæsar hanc legionem in pugnâ Pharsalicâ in dextro cornu collocaverat, ut ipse scribit lib. III. de eodem bel. *Cæsar superiùs institutum servans* X. *legionem in dextro cornu*, IX. *in sinistro collocaverat.* Gemina autem dicta fuit, quod, cum Dyrrachino ac Pharsalico prælio plurimum attenuata esset, alteri ab Augusto fortassis juncta esset. Hinc enim Geminarum appellationem ortam putat & Dio lib. LV. pag. 646. Ταῦτ', inquit, ἐκ τῶν Αὐγουστείων στρατοπέδων σώζεται. Τὰ γὰρ δὴ λοιπὰ, τὰ μὲν παντελῶς διελύθη, τὰ δὲ καὶ ἑτέροις τισὶν ὑπό τε αὐτοῦ ἐκείνου καὶ ὑπ' ἄλλων αὐτοκρατόρων ἀνεμίχθη, ἀφ' οὗπερ καὶ Δίδυμα ὀνομασμένα νενόμισται. *Hæ legiones Augusti supersunt, reliquis aut omninò dissipatis, aut ab Augusto, & aliis Imperatoribus inter cæteras Legiones admixtis, unde Gemellarum appellatio tracta putatur.* Hanc Legionem decimam Gemellam etiam appellat idem Scriptor loco citato, paulò superiùs: Καὶ οἱ δέκατοι, οἵ τε ἐν τῇ Παννονίᾳ τῇ ἄνω, οἱ Δίδυμοι, καὶ οἱ ἐν Ἰουδαίᾳ. *Et decima, alia in Pannoniâ superiori (nam Gemella erat) alia in Judæâ.* Nummi hi cum rarioribus collocandi.

(5) Legiones XI. & VII. Claudianæ dictæ à Claudio, quod pro eo contrà Annium Vinicianum & Scribonianum in fide permanserint, ut diximus suprà ad Legionem VII. Hæc Legio in Galliâ cum Julio Cæsare militavit, sed impar cæteris, nam nova erat, ut idem scribit lib. VIII. de bel. Gall. Collocata fuit ab Augusto in Mysiâ inferiori, ut tradit Dio lib. LV. pag. 646. Nummus hic inter rariores recensendus.

Eadem

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, dextrorſum.

LEG XI CL VI P VI F. Typus ut ſuprà. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

LEG XIII GEM VI P VI F. (1) Victoria tunicata, ac ſuccincta, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum ſiniſtrâ; ante eam leo gradiens à ſiniſtris dextrorſum. *Fouc. Regius. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo; dextrorſum.

LEG XIIII GEM VI P VI F. Typus ut ſuprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, ſiniſtrorſum.

LEG XIIII GEM VI P VI F. (2) Capricornus à dextris ſiniſtrorſum. *Regius. MDM. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LEG IIXX. VI P VI F. (3) Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Cham. MB.*

. . . .

LEG M XX VI P VI F. (4) Typus ut ſuprà. *MB.*

. . . .

LEG XX VI P VI F. (5) Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG XXI GEM VI P VI F. Victoria tunicata ac ſuccincta gradiens à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum ſiniſtrâ: ante eam leo gradiens à ſiniſtris dextrorſum. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorſum.

LEG XXII VI P VI F. Capricornus à dextris ſiniſtrorſum. *Fouc. Regius. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

LEG XXII VI P VI F. (6) Typus ut ſuprà. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe.

LEG XXX NEP VI F. (7) Neptunus ſtans, dextrâ tridentem, ſiniſtrâ delphinum. *MB.*

Eadem epigraphe.

LEG XXX VLP P VI F. Hiſtrix. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LEG XXX VLP VI P VI F. (8) Neptunus nudus, cum pallio à tergo pendulo, vultu

(1) Legionis XIII. meminit & Cæſar lib. V. de bel. Gall. *In his à L. Roſcio Legato, quem Legioni* XIII. *præfecerat, certior eſt factus.* Recenſetur hæc Legio & Dioni inter veteres Legiones, & Gemella appellatur: Τό, τε τρίτον καὶ δέκατον, τὸ ἐν Δακίᾳ, τὸ Δίδυμον. *Decima tertia Gemella in Daciâ.* Nummus cum rarioribus adnumerandus.

(2) Legio XIIII. Reipublicæ tempore conſcripta fuit, ut conſtat ex lib. Comment. *Cæſar.......impedimentis Legionem* XIIII. *reliquit, unam ex his tribus quas proximè conſcriptas ex Italiâ tranſduxerat, eique Legioni Caſtriſque Q. Tullium Ciceronem præfecit.* Hæc ipſa Legio dicitur in nummo Severi Martia Victrix; quæ quidem cognomina nacta videtur in Galliâ, dum ab illius Provinciæ populis per inſidias circumſeſſa, de iis victoriam retulit. Gemella dicitur Dioni, & in Pannoniâ ſuperiori collocatur: Gemella etiam vocatur in nummo aureo Severi. Nummus rariſſimus.

(3) Legionis XVIII. Victricis fit mentio apud Tacitum; lectaque dicitur à Claudio in Germaniâ ſuperiori; ſed dubitant eruditi an illa fuerit, vel potius XXII. tranſpoſitis II. ante XX. ut videre eſt paulò infrà in nummo ejuſdem typi. Nummus rariſſimus.

(4) Refert hunc nummum Mediobarbus ex Triſtano, qui ſic legit, *Legio Minervia* XX. VI. *Pia* VI. *Fidelis.* Nummus rariſſimus ſi benè ab eo lectus & exhibitus.

(5) Hunc nummum Mediobarbus ex Vaillantio profert, ſed corruptum, dum legit, LEG. XX. M VI, &c. Litera enim M. abundat. Legio XX. olim; ut ait Dio, Valeria & Victrix cognominabatur: ſic ille lib. LV. pag. 646. Καὶ οἱ εἰκοστοὶ, οἱ καὶ Οὐαλερίειοι καὶ Νικήτορες ὠνομασμένοι, καὶ ἐν Βρεττανίᾳ τῇ ἄνω ὄντες, οὕς τινας αὐτὸς, ἐμοὶ δοκεῖν, μετὰ τῶν τήν τε τοῦ εἰκοστοῦ ἐπωνυμίαν ἐχόντων, καὶ ἐν τῇ Γερμανίᾳ τῇ ἄνω χειμαζόντων, εἰ καὶ τὰ μάλιστα μήθ' ὑφ' ἁπάντων Οὐαλερίειοι ἐπεκλήθησαν, μήτε νῦν ἔτι τῇ προσηγορίᾳ ταύτῃ χρῶνται, παραλαβὼν εἴρηκε. Hæc Legio ex vetuſtis Legionibus eſt; nam in bello Punico ſecundo educta in aciem fuit teſte Livio lib. VII. Decad. 3. *Et Legio viceſima ab dextro cornu inſtructa. Valeriam* autem hanc Legionem ideò appellatam putat Vaillantius, quòd in Valeriâ Latii regione conſcripta eſſet: ſed hæc meræ conjecturæ. Nummus hic rariſſimus.

(6) Legio XXII. apud Spartianum in Did. Juliano, & in nummo æreo Victorini *Primigenia* cognominatur; à Tacito *Auguſta* etiàm dicitur. Hæc à Julio Cæſare conſcripta. Nummi hi inter rariores recenſendi. Cæterum habetur nummus Severi argenteus cum epigraphe LEG. XXII. TR. P. COS. Sed typus in eo, duo ſigna militaria aquilâ legionariâ intermediâ

(7) Hunc nummum rariſſimum profert Mediobarbus ex proprio cimelio; ſed num rectè lectus?

(8) Legionem XXX. Ulpiam à Trajano, qui eam conſcripſerat, nuncupatam pro certo habetur; hic enim Imperator præter hanc trigeſimam, quam Dio Germanicam appellat, etiam II. Ægyptiam inſtituit, ut refert idem Scriptor lib. LV. pag. 646. qui ſubdit, Marcum Antoninum utrique huic Legioni à ſuo nomine nomen impoſuiſſe: Τραϊανὸς τὸ δεύτερον τὸ Αἰγύπτιον, καὶ τὸ τριακοστὸν τὸ Γερμανικόν· ἃ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπωνόμασεν Ἀντωνῖνος ὁ Μάρκος. *Trajanus ſecundam Ægyptiam, & trigeſimam Germanicam, quibus à ſuo nomine nomen impoſuit Marcus Antoninus.* At ſub Gallieno videtur hæc Legio nomen Trajani, qui eam inſtituit, iterùm ſumpſiſſe. Diſcrimen hujus nummi à ſequenti non eſt aliud, niſi quod in nummis Equitis Fon-

ſiniſtrorſum converſo ſtans, tridenti adnititur dextrâ, delphinum verò ſuſtinet ſiniſtrâ. *Fouc. Frad. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LEG XXX VLP VII P VII F. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

....

LEG.....M.....AC VII P VI. (1) Victoria ſtans, dextrâ ſertum, ſiniſtrâ palmam, ad cujus pedes aquila. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum.

LIB AVG T. (2) Figura muliebris ſtans, dextrâ teſſeram tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB. Harduinus.*

Eadem epigraphe.

LIBERAL AVG. Figura ſtans, dextrâ teſſeram frumentariam tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LIBERAL AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, teſſeram elatam tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: à dextris in areâ S. *Fouc. Cham. MDM. Fontaine.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

LIBERALITAS AVGG. (3) Typus ut ſuprà: à dextris in areâ S. à ſiniſtris C. *Fontaine, maximi moduli.*

IMP GALLIENVS AVG.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *MB.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut ſuprà. *RE. MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. DC. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERALITAS AVGG. (4) Valerianus & Gallienus togati ac laureati, ſedentes in ſellâ curuli à ſiniſtris dextrorſum, figurâ virili ſtante intermediâ, dextrâ extensâ, ſcipionem tenent ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERALITAS AVGG. (5) Tres figuræ togatæ ſedentes in ſellis curulibus, dextris extenſis, quarum ultima dextrorſum ſceptrum tenet: in imâ parte III. *Laiſné.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

LIBERO P CONS AVG. (6) Panthera gradiens à ſiniſtris dextrorſum. *Farneſianus.*

Alius cum B. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fouc. MDM.*

Alius cum N. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LIBERT AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pileum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam ſiniſtrâ, quâ & cippo innititur. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

LIBERT AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ S. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERTAS AVG. (7) Figura muliebris ut ſuprà ſtans abſque cippo, dextrâ tenet pileum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe.

LIBERTAS AVG X. Libertatis ſtantis typus. *MB.*

Eadem epigraphe.

LIBERTAS AVG XI. Typus ut ſuprà. *MB.*

taine, notæ numerales ſeparatæ ac diſtinctæ cernuntur, in aliis junctæ & extrà ordinem. Nummi rariſſimi. Cæterum Legiones numero XXX. ſingulas ordine diſpoſitas invenies in nummis Marci Antonii.

(1) Nummum hunc profert Mediobarbus ex Triſtano, ſed eum, quòd exeſus fortaſſis eſſet, perperam lectum puto.

(2) Sunt qui literam T. quæ procul dubio in areâ eſt, pro litera initiali Tertiæ liberalitatis accipiunt; & S. pro ſecunda. Vide nummum aureum cum eâdem literâ T. in areâ.

(3) Nummus hic argenteus Equitis *Fontaine*, Angli, maximi moduli elegantiſſimus eſt, ac rariſſimus.

(4) Nummus Gallieni cum hoc typo inter rariores recenſendus.

(5) Tres Imperatores congiarium diſtribuentes in hoc nummo exhibentur, nimirùm Valerianus pater, Gallienus, & Valerianus Junior, Gallieni frater, vel Saloninus ejus filius, & in imâ parte nota hæc III. cernitur, quam ad Tertiam Gallieni Liberalitatem referunt viri eruditi. Nummus hic rariſſimus.

(6) Epigraphe hæc nova, & typus novus, nam in Commodi & Severi nummis legitur LIBERO PATRI, non verò CONS AVG. & pro typo Bacchus ipſe exhibetur. Gallienus, cum omnes ferè Deos in periculoſo illo rerum ſui temporis æſtu invocaſſet, animalia Diis ſacra paſſim in nummis expreſſit, ut alibi diximus. Bacchus autem Liber appellatur, ob diverſas cauſas ab Hiſtoricis recenſitas, unde ipſius feſta dicta ſunt Liberalia. Pater dicitur ut cæteri Dii, Neptunus pater, Janus pater, &c. Panthera Baccho ſacra, vide Philoſtrat. lib. I. Icon. in Tyrrheniis & Ariadne. Nummus rarus.

(7) Nummi cum hac epigraphe in Gallieno haud obvii.

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ.

LVNA LVCIF. (1) Diana Lucifera ſtans, utrâque manu tenet facem accenſam : in imâ parte P V. ſtellâ intermediâ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARS VICTOR. Mars galeatus ſtans, dextrâ tenet haſtam, ſiniſtrâ ſcutum. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

MARTI PACIFER. (2) Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, clypeum verò humi poſitum cum ſpiculo, ſiniſtrâ : à dextris in areâ A. *Fouc.*

Alius cum A. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARTI PACIFERO. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *RE. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MERCVRIO CONS AVG. (3) Equus vel aries marinus Ægyptiacus cum cornibus inſtar Capricorni retroflexis : in imâ parte H. *Laiſné.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

MINERVA AVG. Minerva ſtans, dextrâ tenet haſtam ferratam, ſiniſtrâ ſcuto humi poſito innixa : in imâ parte palmæ ramus. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

MINERVA AVG. Typus ut ſuprà. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

MINERVA AVG. Minerva galeatâ ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet clypeum humi poſitum, ſiniſtrâ ſpiculo innixa : in imâ parte VIIC. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

MINERVA AVG VIII. Minerva galeata ſtans, dextram ſcuto imponens, ſiniſtrâ haſtam tenet. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

MINERVA S AVG. (4) Minerva galeata ſtans, ſiniſtrâ haſtam cum ſcuto tenens, dextrâ lauream porrigit Gallieno, jaculum ſiniſtrâ tenenti : inter Gallienum & Minervam Δ. *MB.*

IMP GALLIENVS PIVS FELIX AVG. Caput laureatum, pectore paludato.

MONETA AVG. Tres Monetæ cum attributis. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG COS V.

MONETA AVG. Monetæ typus. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà. *MB. maximi moduli.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

MONETA AVGG. (5) Tres Monetæ cum attributis. *Fontaine, maximi moduli.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum ; pectore loricato, dextrâ haſtam humero imponit, ſiniſtrâ ſcutum cum capite Meduſæ.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

NEPTVNO CONS AVG. (6) Equus marinus à dextris ſiniſtrorſum. *Farneſianus.*

Alius cum N. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fontaine.*

GALLIENVM AVG P R. Caput Gallieni.

OB CONSERVATIONEM PATRIAE. (7) Salus ſtans paſcit ſerpentem. *Vaillant, maximi moduli.*

GALLIENVM AVG P R. Gallienus capite laureato ; ad pectus cum loricâ, dextrâ haſtam ; ſiniſtrâ clypeum tenet.

OB CONSERVATIONEM SALVTIS. (8) Figura ſtans, dextrâ ſerpentem tenet ; cui pateram porrigit. *Laiſné. MB.*

(1) Nummus hic & ſequens Gallieni inter rariores recenſendi.

(2) Nummi Gallieni cum hac epigraphe haud obvii.

(3) Nummus hic Gallieni ex argento & ſequentes cum rarioribus adnumerandi.

(4) Nummus Gallieni cùm hoc typo rariſſimus eſt. Habetur Getæ nummus cum epigraphe, MINERV. SANCTA. cujus typus Minerva cum ſcuto & haſtâ tantum.

(5) Nummus hic Gallieni elegantiſſimus & rariſſimus eſt ; cæterique cum hac epigraphe inter rariores recenſendi.

(6) Hæc epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus argenteus cum rarioribus adnumerandus. Vide quæ infrà adnotamus ad nummum ſimilem æreum tertii moduli.

(7) In hoc nummo ſingulari, quem profert Vaillantius, Gallienum Auguſtum Populus Romanus ob Conſervationem Patriæ, ſubauditur colit, ſeu veneratur ; adinſtar Græcarum Inſcriptionum. Dea Salus in nummo expreſſa denotat, Gallienum peſtem ex urbe expellendam ſummoperè curaſſe. Nummus cum hac epigraphe, & hoc typo tum primùm in nummis Imperatorum occurrit.

(8) Hæc epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus hic rariſſimus cuſus videtur, quo tempore peſtis in urbe ſub Gallieno ceſſavit.

. . . .

OB LIBERT RECEPTAM. (1) *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

ORIENS AVG. Sol capite radiato, cum pallio in utrumque brachium rejecto ſtans, dextrâ extensâ & expansâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. SG.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy. Fontaine.*

Alius cum Z. à ſiniſtris in areâ, abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *RE.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

ORIENS AVG. Sol ut ſuprà, ſed ſiniſtrâ globum geſtat. *Cham. Le Roy. Fontaine.*

IMP GALLIENVS AVG G R. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, dextrorſum.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà. *Fontaine. MB.*

GALLIENVS AVG.

ORIENS AVG. Figura ſeminuda, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ ſceptrum. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

ORIENS AVG. Sol cum pallio ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ non apparente: à ſiniſtris in areâ S. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

ORIENS AVG. Sol gradiens. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ORIENS AVG. (2) Gallienus paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ protensâ ad figuram muliebrem ſtolatam ſtantem ex adverſo, coronam lauream tenentem dextrâ elatâ, haſtæ ferratæ adnititur ſiniſtrâ; in ſuperiore nummi parte inter utriuſque caput, corona altera laurea. *Fouc. Regius. MMA.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Imperator ſtans à ſiniſtris, ſiniſtrâ ſpiculum tenet, dextram verò porrigit Victoriolam accepturus à muliere turritâ à dextris ſtante. *MMA.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni ut ſuprà.

ORIENS AVGG. Sol capite radiato cum pallio in utrumque brachium rejecto ſtans, dextrâ extensâ & expansâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ. *RE.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

ORIENS AVGG. Orientis Solis typus. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PAX AETERNA AVG. (3) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum tenet dextrâ elatâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: à dextris in areâ A. *Fouc.*

Alius cum L. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe.

PAX AETERNA AVG G. Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS AVG.

PAX AVG. Figura ſedens, dextrâ ramum tenet, ſiniſtrâ ſcipionem. *MB.*

Eadem epigraphe.

PAX AVG. Figura ſtans, dextrâ caduceum tenet, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVG. Figura muliebris dextrorſum gradiens, dextrâ geſtat ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam: à dextris in areâ T. *Cham.*

Alius cum V. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *SG.*

Alius cum S. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe.

PAX AVG S I. Pacis ſtantis typus. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PAX AVG. Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVG. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGVSTI. Figura muliebris gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam tenet: à dextris in areâ S. *Cham. Frad. MB.*

(1) Hunc nummum rariſſimum refert Mediobarbus ex Spanhemio pag. 788. Vide quæ de ſimili nummo Gallieni aureo diximus ſuprà.

(2) Nummi Gallieni cum hoc typo ac ſequenti inter rariores recenſendi.

(3) Nummi argentei Gallieni cum hac epigraphe haud obvii. Referri poſſunt hi nummi ad pacem à Gallieno initam cum Attalo Marcomannorum, vel Juthungorum Rege.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGVSTI. (1) Figura muliebris vultu dextrorsum converso stans, dextrâ tenet spiculum transversum, sinistrâ clypeum. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

PAX AVGG. Figura muliebris stans, dextrâ elatâ ramum, sinistrâ hastam transversam. *MB.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVGG. Typus ut suprà. *Regius. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut suprà.

PAX AVGG. Typus ut suprà. *RE.*

IMP GALLIENVS P F AVG GM. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGG. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum V. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVGG. Typus ut suprà, absque literis in areâ. *Le Roy. Fontaine. MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

PAX FVNDATA. (2) Trophæum erectum inter duos captivos humi sedentes adversos. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum ad humeros.

PAX PVBLICA. (3) Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet ramusculum, sinistrâ hastam transversam: in imâ parte V. *Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe.

PERENNITATI AVG. (4) Figura stans, sinistro cubito columnæ nixa, dextrâ globum, sinistrâ hastam; propè columnam, ara. *MB.*

Eadem epigraphe.

PERPETVITATI. Figura stans ad columnam, dextrâ globum tenet, sinistrâ hastam. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PERPETVITATI AVG. (5) Figura muliebris stans, sinistro cubito columnæ nixa, dextrâ elatâ globum tenet, sinistrâ hastam transversam. *RE. Fontaine.*

Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Figura muliebris stolata, stans ad aram, manibus elatis & expansis. *SG. MB.*

Alius cum P. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe.

PIETAS AVG SP. Typus ut suprà. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG.

PIETAS AVG S. Figura stans, ambabus manibus elatis. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG.

PIETAS AVGG. (6) Imperator dextram porrigens Imperatrici. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. Valerianus laureatus ac togatus, dextrorsum conversus, stans ad aram suprà quam ignis accensus, pateram tenet dextrâ, scipionem verò sinistrâ: ex adverso, Gallienus eodem typo stans, pateram pariter tenet dextrâ, sinistrâ verò scipionem gestat, in cujus apice aquila. *Fouc. Regius. RE. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà, cum coronâ laureâ inter caput utriusque Imperatoris. *Cham.*

IMP CAES P LIC GALLIENVS AVG.

PIETAS AVGG. (7) Duæ figuræ stantes, quarum una dextrâ pateram tenet, sinistrâ bacillum. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

(1) Nummus Gallieni cum hoc typo inter rariores recensendus.

(2) Habetur nummus Philippi cum epigraphe, PAX FVNDATA CVM PERSIS. cujus typus, Mulier stans cum ramusculo & hastâ transversâ. Hic Gallieni nummus rarissimus ob novam epigraphen, & novum typum referendus videtur ad pacem à Gallieno initam cum Attalo Marcomannorum, vel Juthungorum Rege.

(3) Nummus hic Gallieni cum rarioribus adnumerandus.

(4) Nummus hic cum novâ epigraphe, & novo typo profertur à Mediobarbo ex Tristano, sed eum, quòd fortassis exesus esset, perperam à Tristano lectum putat Vaillantius, & loco *Perennitati*, legendum *Perpetuitati*, nam idem utrobique typus.

(5) Perpetuitas pro Æternitate ponitur, ideo mulier globum gerit, quod æternum mundum existimarent; perpetuum seu æternum Principis imperium optantes nummum cuderunt. Cum eadem autem epigraphe, & eodem typo habentur nummi Alexandri Severi tantùm. Nummus rarissimus.

(6) Nummi Gallieni cum hoc typo, ac sequenti inter rariores recensendi.

(7) Typus hic haud diversus à præcedenti videtur, sed fortassis perperam descriptus.

PIETATI AVGG. (1) Figura muliebris ſtans dextrorſum verſa, ſiniſtro cubito cippo innixa, dextrâ haſtæ. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

PIET SAECVLI. (2) Capra à ſiniſtris dextrorſum, ſub quâ infantulus lactans. *Cham.*

IMP GALLIENVS PIVS AVG.

P M TR P COS PP. (3) Imperator paludatus, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ pilum tenens, ſtat inter duas figuras fluvii decumbentis, dextrâ arundinem gerentis. *MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG.

P M TR P COS. Figura ſedens, dextrâ globum tenet: in imâ parte M S. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG.

P M TR P II COS M S. Figura ſedens, dextrâ globum, ſiniſtrâ ſceptrum tenens. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P II COS PP. (4) Pallas galeata ſtans, clypeum humi poſitum tenet dextrâ, ſpiculum ſiniſtrâ. *RDR.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P II COS PP. Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, clypeum humi poſitum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

P M TR P II COS PP. Typus ut ſuprà. *Regiùs. Cham.*

IMP GALLIENVS P F AVG O M.

P M TR P III COS. (5) Figura ſacrificans. *MB.*

GALLIENVS AVG.

P M TR P III COS. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG.

P M TR P III COS M S. Figura ſedens, dextrâ globum; ſiniſtrâ ſceptrum. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG GERM.

P M TR P IIII COS II PP. (6) Sol gradiens. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P IIII COS III PP. Sol capite radiato nudus, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto ac volitante, concitato gradu gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ ac expanſâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Cham.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P IIII COS III PP. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

IMP GALL P F AVG.

P M TR P V COS III PP. *MB.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P COS III PP. Mars gradivus, ut videtur. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P V COS III PP. (7) Sol ſtans dextrâ elatâ, ſiniſtrâ flagrum tenet. *Cham.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad humeros cum paludamento.

P M TR P V COS IIII PP. (8) Figura togata ſedens in ſellâ curuli à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet globum, ſiniſtrâ ſcipionem. *Cham.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

P M TR P VII COS. Typus ut ſuprà: in imâ parte M S. *Fouc.*

Eadem epigraphe.

P M TR P VII COS III. Pietas libans. *MB.*

GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite radiato, ad humeros cum loricâ.

P M TR P VII COS IIII PP. (9) Mars galeatus ſiniſtrorſum gradiens, dextrâ geſ-

(1) Nummus Gallieni cum hac epigraphe, & hoc typo ſingularis eſt, nec Vaillantio, aut Mediobarbo viſus

(2) Hæc epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus ſingularis.

(3) Nummum hunc rariſſimum profert Mediobarbus ex Vaillantio, qui putat hunc nummum cuſum poſt Germanicas victorias à Gallieno relatas, ideoque ſtat Imperator inter duas fluviorum figuras, Rhenum nempe & Moſellam Germaniæ utriuſque præcipua flumina: quorum ripam quatuor legiones tuebantur.

(4) Fortaſſis non diverſus hic typus à ſequenti; facilè enim in nummis exeſis Pallas pro figura militari galeata ſupponitur. Nummi hi haud obvii.

(5) Nummus hic Gallieni ac ſequentes inter rariores recenſendi.

(6) Nummus hic pertinet ad annum Chriſti 256. ſequentes ad annum 257. quo Gallienus Conſul tertiùm fuit, quartoque Imperii anno circà menſem Auguſtum completo, quintum auſpicatus eſt.

(7) Nummus hic Gallieni ac duo ſequentes cum rarioribus adnumerandi.

(8) Gallienum Conſulem quartùm haud ante annum 261. fuiſſe ſuprà monuimus ad nummum aureum: itaque quintus Tribunitiæ poteſtatis annus cum quarto Conſulatu jungi non potuit.

(9) Quod de quarto Gallieni Conſulatu diximus ſuprà, nummum hunc Faſtis adverſari arguit. Nummus hic haud obvius.

tat ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ trophæum ad humerum ſiniſtrum. *Hen. Regius. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P F AVG.

P M TR P VII COS. Figura ſedens, dextrâ globum tenet. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

P M TR P VII COS. Imperator togatus ſtans ad aram, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ veſtem colligit: in imâ parte MP. *MDM. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P AVG.

P M TR P VII COS. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP GALLIENVS P AVG GERM. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, dextrorſum.

P M TR P VII COS. Imperator velatus & togatus ſtans ad aram, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ ſceptrum. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà, ſiniſtrorſum.

P M TR P VII COS. Typus ut ſuprà: in imâ parte M P. *Fontaine.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P VII COS. Typus ut ſuprà: in imâ parte V S. *Fon.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P VII COS PP. Typus ut ſuprà: in imâ parte I P. ſtellâ intermediâ. *Regius.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P VII COS PP. Typus ut ſuprà: in imâ parte M S. *Fon.*

GALLIENVS P F AVG.

P M TR P VIII COS IIII PP. Figura ſacrificans. *MB.*

Eadem epigraphe.

P M TR P VIII COS IIII PP. (1) Mars gradivus, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ trophæum tenet. *MB.*

Eadem epigraphe.

P M TR P VIIII COS III PP. Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS AVG.

P M TR P IX COS IIII PP. Figura ſacrificans ad aram. *MB.*

Eadem epigraphe.

P M TR P IX COS V PP. *MB.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P XII COS V PP. (2) Serapis palliatus cum modio, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ tantiſper ſublatâ, haſtam tenet ſiniſtrâ. *Fouc. RE. MB.*

. . . .

P M TR P XII C VI PP. (3) Imperator eques pacificatoris habitu. *Vaillant.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P XII COS VI PP. (4) Leo radiatus. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P XIII C VI PP. Leo gradiens à ſiniſtris dextrorſum. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P XIII C VI PP. (5) Typus ut ſuprà. *Hen.*

IMP CAES P LICIN GALLIENVS P F AVG.

P M TR P XV COS VII PP. (6) *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

(1) Rectè convenit his duobus nummis cum Faſtis, ſed ſequens iiſdem adverſatur. Nummi hi ac ſequentes cum rarioribus adnumerandi.

(2) Quintum Conſulatum cepit Gallienus anno 261. ſextum anno 263. undecimo Tribunitiæ poteſtatis anno nondum abſoluto: itaque nummus hic Faſtis adverſatur, ſequenti verò cum iiſdem rectè convenit. Nummus hic inter rariores recenſendus.

(3) Exhibet nummus hic, inquit Vaillantius, Gallieni ex Galliis Romam adventum pacificatoris habitu. Quod ſi dicatur Gallienus jam ex Galliis reverſus, Romæ Conſulatum accepiſſe: ad ſtatuam equeſtrem, poſt triumphum ejus Perſicum hoc anno actum, ipſi erectam, referatur. At Galliis exceſſerat Gallienus anno 263. eodemque triumphum de Perſis in Decennales ludos addiderat: hic porrò nummus pertinet ad annum 264. itaque falſas eſſe Vaillantii conjectationes nemo non videt. Nummus hic inter rariores recenſendus.

(4) Nummus hic ac ſequens cum rarioribus adnumerandi.

(5) Hi nummi pertinent ad annum Chriſti 265. ad quem referenda etiam Inſcriptio, quam exhibet Gruterus pag. 274.

MAGNO. ET
INVICTO
GALLIENO. AVG. XI
COS. VI
DESIGNATO. VII
PAG.

hoc enim anno duodecimum Tribunitiæ poteſtatis annum abſolvit, decimum tertium auſpicatus eſt Gallienus, Conſul denique VII. in annum ſequentem, Chriſti 266. deſignatus eſt, ut Faſti omnes teſtantur.

(6) Nummus hic Gallieni rariſſimus eſt.

P M TR P XVI COS VII. (1) Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet globum, ſiniſtrâ haſtæ innixa. *MDM. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVI AVG. Figura muliebris bacillo globum tangens dextrâ, ſiniſtrâ cornucopiæ tenet: à ſiniſtris in areâ II. *MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVID AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ; juxtà pedes, globus: à dextris in areâ P. à ſiniſtris II. *Fouc.*

GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PROVID AVG. Figura muliebris typo quo ſuprà, globum ſuſtinens dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtans ſiniſtrâ: in imâ parte M P. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PROVID AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Farneſianus.*

Alius cum M P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum P. à ſiniſtris in areâ, abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PROVID AVG. Figura muliebris typo quo ſuprà, baculum inclinatum tenens dextrâ, haſtæ verò adnixa ſiniſtrâ; juxtà pedes, globus: in imâ parte M T. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PROVID AVG. Typus ut ſuprà cum M T. in imâ parte. *Fauvel.*

GALLIENVS AVG.

PROVIDEN AVG. Figura ſtans, dextrâ ſcipionem ſuper duos globos, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PROVID AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò ſiniſtrâ; pro pedibus globus: à ſiniſtris in areâ X. *Le Roy.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

PROVIDENTIA AVG. Figura ſtans, dextrâ ſcipionem, ſiniſtrâ cornucopiæ tenet. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum loricâ.

PROVIDENTIA AVG. (2) Mercurius petaſatus, dextrâ crumenam tenet, ſiniſtrâ caduceum. *MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris ſtolata, dextrorſum verſa ſtans, ſiniſtro cubito columnæ innixa, dextrâ demiſsâ tenet baculum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe.

PROVIDENTIA AVG. Figura ſtolata ſtans, dextrâ globum tenet, ſiniſtrâ haſtam puram per tranſverſum. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDENTIA AVGG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò ſiniſtrâ; pro pedibus globus. *Fouc. Le Roy. Cham. MMA. Fontaine. B.*

. . . .

PROVINCIA DACIA. Dea ſtans inter aquilam, & leonem. *MB.*

GALLIENVS AVG.

PVDICITIA. (3) Pudicitiæ ſimulacrum. *MB.*

GALLIENVS P F AVG.

RESTIT GALLIAE. (4) Gallienus laureatus ac paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, figuram muliebrem capite turrito procumbentem, ac cornucopiæ geſtantem ſiniſtrâ, apprehenſam dextrâ ſublevat, haſtam verò ferratam tenet ſiniſtrâ. *MB.*

(1) Gallienum anno 253. adultâ æſtate Auguſtum Imperium cum patre participaſſe, anno verò 268. menſe Martio periiſſe in ejus Vitâ obſervavimus; itaque haud ultrà quatuordecim annos, ac menſes octo imperavit. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

(2) Nummus Gallieni cum hoc typo rariſſimus eſt. Denotare videtur, inquit Vaillantius, commercium, quod in toto Imperio per bella interruptum erat, Gallieni providentiâ reſtitutum. Mercurius enim negotiatorum exiſtimabatur Deus. Cæſar lib. VI. de bell. Gall. *Deum*, inquit, *Mercurium colunt: hunc ad quæſtus pecuniæ, mercaturaſque habere vim maximam arbitrantur.* Vetus Commentator Perſii ad Satyr. V. verſ. 112. de Mercurio notat: *Ipſum Deum lucri dicunt, unde & cum ſacculo pingitur.* Feſtus: *Mercurius à mercibus eſt dictus; hunc enim negotiorum omnium exiſtimabant Deum.* Vide Fulgentium lib. I. Mytholog. & Arnobium lib. III. & VI.

(3) Nummus rariſſimus. Vide ſimilem nummum ejuſdem Auguſti ex ære tertii moduli.

(4) Exhibet hunc nummum Mediobarbus ex Occone, à quo perperam inſcriptionem lectam puto, & legendam, ut in ſequentibus. Rubenius hunc nummum ac ſequentem tum cuſos putat cum Gallienus Germanos è Galliis ejeciſſet, uti refert Aurelius Victor: quod quidem factum fuit initio Imperii ipſius. Sed vide quæ paulò infrà adnotavimus.

Eadem

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

RESTIT GALLIAR. Typus ut suprà. *Fouc. Cham. MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut suprà.

RESTIT GALLIAR. Typus ut suprà. *Regius.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTIT GALLIAR. Typus ut suprà. *Hen.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni ut suprà.

RESTIT GALLIAR. Typus ut suprà. *Fauvel. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR GALLIAR. Typus ut suprà. *RE.*

IMP GALLIENVS PIVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

RESTITVTOR GALLIAR. (1) Typus ut suprà. *Cham.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut suprà.

RESTITVTOR GALLIARVM. Typus ut suprà. *DC. MDM. MB.*

. . . .

RESTITVT GEN HVMANI. Figura tunicata cum pallio, gradiens, capite radiato, dextram attollit, lævâ globum gestat. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum; ad pectus cum paludamento.

RESTITVT GENER HVMANI. (2) Sol capite radiato tunicatus ac succinctus, cum pallio à tergo volitante, gradiens à dextris sinistrorsum, dextrâ extensâ & expansâ, globum sustinet sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

RESTITVT GEN HVMANI. Typus ut suprà. *Farnesianus.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

RESTITVT ORIENTIS. (3) Figura muliebris capite turrito stolata, stans à dextris, coronam lauream tenet dextrâ, hastæ adnixa sinistrâ: Gallienus laureatus ac paludatus ex adverso stans à sinistris, dextrâ protensâ, hastæ adnititur sinistrâ. *Fouc. Regius.*

. . . .

RESTITVT ORIENTIS. Imperator paludatus stans, sinistrâ hastam tenens, dextrâ figuram procumbentem sublevat, quæ sinistrâ cornucopiæ tenet. *MB.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

ROMAE AETERNAE. Figura muliebris stolata & galeata, insidens spoliis à sinistris dextrorsum, Victoriæ signum ad-

(1) Nummi hi Gallieni haud obvii. Cusi videntur post victoriam de Postumo relatam; nam ut ait Pollio: *Victrix Gallieni pars fuit;* sed tamen Postumus Gallias retinuit. Sub Galliarum nomine tres Galliæ comprehenduntur. Vide Galbæ nummos. Habetur nummus Hadriani cum epigraphe, RESTITUTORI GALLIÆ. Sed RESTITUTOR GALLIAR. epigraphe nova, typus ut in Hadriano. Galliarum Hispaniarumque vias à Gallieno refectas testatur sequens Inscriptio, quam Gruterus pag. 258. exhibuit.

GALIENVS. IMP. CAES
AVG. CLEMENS. PIVS
VRBE. AEDIF. RESTAVR
AD. BONVM. ITAL. GAL
HISP. PVBLICVM. CON
VERSVS. HOC. ITER. VA
RIE. PER. PROVINC
INTERRVPT. REFICI
IMPERAVIT
LXXXVIII

(2) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habetur nummus Valeriani ob victorias, quas primis præliis à Persis reportavit; eandemque ob causam cusum putant nonnulli hunc Gallieni nummum; alii verò, & fortassis probabiliùs arbitrantur hunc Gallieni nummum tum cusum, cum Odenathus in Oriente contra Persas victoriam retulit; nam teste Pollione, ob eandem victoriam Gallienus triumphum egit; *Vincente Odenatho triumphavit Gallienus.* Sunt verò qui putant, nec quidem abs re, nummos hosce cusos ob Sibyllinos libros à Gallieno inspici jussos Gallieno & Petronio Faustino Coss. Anno V. C. 1015. Christi 262. ob pestem, terræmotus, & alia Romani Imperii infortunia Diis placatis fuganda, ut scribit Pollio in Gallienis. *Gallieno*, inquit, *& Faustino Coss. inter tot bellicas clades, etiam terræmotus gravissimus fuit, & tenebræ per multos dies. Auditum præterea tonitruum, terrâ mugiente, non Jove tonante; quo motu multæ fabricæ devoratæ sunt cum habitatoribus, multi terrore mortui; quod quidem malum tristius in Asiæ urbibus fuit. Mota est & Roma, mota & Lybia; hiatus terræ plurimis in locis fuerunt, quum aqua salsa in fossis appareret; maria etiam multas urbes occuparunt. Pax igitur Deûm quæsita, inspectis Sibyllæ libris, factumque Jovi Salutari, ut præceptum fuerat sacrificium*, &c. Cum verò postea pestis desiisset, Gallienus RESTITUTOR GENERIS HUMANI dici voluit. Nummi hi inter rariores recensendi.

(3) Nummus hic Gallieni inter rariores recensendus; qui cusus videtur, eandem ob causam, ob quam superior. Habetur nummus Valeriani patris cum eâdem epigraphe, & eodem typo.

versum sustinet dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ: in superiore nummi parte à dextris, stella. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà, sed stella in imâ parte. *Regius.*

Alius cum stellâ suprà Victoriolam, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

ROMAE AETERNAE. Roma clypeo insidens, dextrâ Victoriolam tenet, sinistrâ hastam. *MB.*

Eadem epigraphe.

ROMAE AETERNAE. Roma sedens, sinistrâ hastam tenet, dextrâ Victoriolam, suprà quam sydus. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ROMAE AETERNAE. (1) Figura muliebris stolata & galeata, insidens spoliis à sinistris dextrorsum, Victoriæ signum adversum sustinet dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ: Gallienus capite radiato togatus stans ex adverso, dextram protendit: in parte nummi superiore, corona laurea. *Fouc.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

SAECVLARES AVG. Cervus à dextris sinistrorsum: in imâ parte ramus. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

SAECVLARES AVG. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SAECVLARHS AVG. (2) Typus ut suprà. *Laisné.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SAECVLI FELICITAS. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: à sinistris in areâ stella. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVLI FELICITAS. (3) Typus ut suprà, absque stellâ in areâ. *Regius.*

IMP C P LICIN GALLIENVS P F AVG.

SALVS AVG. Salus stans ad aram cum serpente. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SALVS AVG. (4) Apollo nudus, dextrorsum conversus stans, lauri ramum demissum tenet dextrâ, cubito verò sinistro tripodi innititur: in imâ parte P XV. *Fouc. MB.*

....

SALVS AVG. Salus pascit serpentem; ex adverso Imperator paludatus. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SALVS AVG. (5) Æsculapius vultu dextrorsum converso stans, dextrâ ad latus compositâ, baculum serpente circumvolutum humi positum tenet sinistrâ: in imâ parte MP. *Fouc. Fontaine. MB.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVGG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, stans ad aram serpente circumvolutam, pateram tenet dextrâ, quâ serpentem capite assurgentem pascit, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVGG. Figura muliebris stans, dextrâ tenet serpentem, sinistrâ pateram, ex quâ eundem pascit. *Regius. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SALVS AVGG. Typus ut suprà. *Cham. Le Roy.*

(1) Nummus Gallieni cum hoc typo rarissimus est. Cusus videtur postquam Italiam à Barbarorum incursionibus liberavit.

(2) Ludorum Gallieni Decennalium vanitatem exagitat Pollio, quòd inanes de Persis, Gothis, Sarmatis, Francis triumphos ageret, cum variis in partibus nutaret Imperium, nec Barbarorum incursionibus magis quàm tyrannorum rebellionibus obnoxiæ essent pleræque Provinciæ: ludorum quoque sæcularium speciem eâdem tempestate exhibitam arguunt hi nummi quos rarioribus adscribendos censemus. Nam quod aversam partem ad Philippos pertinere nonnulli existimant, hâc ratione falsum demonstrat eruditissimus Abbas Roman de Rives, cui postremum hunc nummum acceptum referimus, quòd cervus hîc longè minor exhibeatur quàm in Philipporum nummis.

(3) Rari sunt in Gallieno cum hac epigraphe nummi; nec mirum, nam ipso imperante, cum undique Romanum Imperium bellis civilibus, Barbaricisque premeretur, nec minus peste sævissimâ per ipsum grassante vastaretur, Romani felicitatem desiderare poterant, sperare verò vix, aut ne vix quidem poterant.

(4) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores recensendi; cum sequenti verò typo rarissimi.

(5) Nunc cum Salutis seu Hygiæ, nunc cum Æsculapii typo occurrunt Gallieni nummi: alii Gallieno cum patre regnante cusi ut sequentes, alii ipso captivo, vel mortuo, ut superiores; omnes tamen peste Romæ, adeoque per totum Imperium sæviente cusos non dubito; de hac peste sic Orosius lib. VII. cap. 21. *Nulla ferè Provincia Romana, nulla civitas, nulla domus fuit, quæ non illâ generali pestilentiâ correpta atque vastata sit.* Nummus rarus cum hoc typo.

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS PVBLICA. (1) Figura muliebris ſtans, dextrâ pateram porrigens ſerpenti ex arâ erumpenti. *Fontaine. MB.*

GALLIENVS AVG.

SECVRITAS. Figura ſedens, dextrâ ſceptrum tenet, ſiniſtrâ capiti admotâ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SECVRIT AVG. (2) Figura muliebris ſtans ſiniſtro cubito columnæ innixo, dextrâ capiti admotâ: à dextris in areâ II. *Le Roy.*

Alius cum VI. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SECVRIT ORBIS. Figura muliebris ſtolata ſedens, caduceo oblongo inclinato adnititur dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte T. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SECVRIT ORBIS. (3) Figura muliebris ſedens, ſiniſtro cubito ſedi innixo, & manu caput ſuſtentans, dextrâ baculum inclinatum tenet: in imâ parte VI. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SECVRIT ORBIS. Typus ut ſuprà, cum VI. in imâ parte. *Cham.*

Eadem epigraphe.

SECVRIT ORBIS F. Figura ſedens, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SECVRITAS ORBIS. Figura muliebris ſtolata ſedens, haſtæ inclinatæ adnititur dextrâ, ſellæ adnixa ſiniſtrâ, quâ & caput ſuſtinet: in imâ parte VI. *Fouc. RE.*

Eadem epigraphe.

SECVR PERPET. Figura nuda, dextram protendens. *MB.*

Eadem epigraphe.

SECVR PERPET. Figura decuſſatis cruribus columnæ nixa, dextrâ haſtam. *MB.*

Eadem epigraphe.

SECVRIT PERPET. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SECVRIT PERP. (4) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans; haſtæ adnititur dextrâ, cippo verò innititur ſiniſtrâ: in imâ parte MP. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SECVRIT PERPET. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ H. *Le Roy. SG.*

Alius cum H. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe.

SECVR TEMPOR MS. Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS P.

S P Q R OPTIMO PRINCIPI. (5) in coronâ. *MB.*

GALLIENVS AVG.

SCIS AVG. Figura ſedens; ſub cujus pedibus alia aquis innatare videtur. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SCISCIA AVG. (6) Figura muliebris capite turrito, ſedens à ſiniſtris dextrorſum; dextrâ protenſâ, ſiniſtrâ verò tantiſper elatâ ac expanſâ: infrà ſub pedibus, fluvius pronus à ſiniſtris dextrorſum, cum urnâ ex quâ aqua profluit. *Fouc. Cham. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

SISCI AVG. (ſic) Typus ut ſuprà. *Farneſianus.*

(1) Nummus hic Gallieni rariſſimus.

(2) Nummi hi Gallieni haud obvii.

(3) Habes cum eadem epigraphe & eodem typo nummum aureum, ubi vide quæ adnotavimus. Nummi hi haud obvii, ſed cum typo ſuperiori inter rariores recenſendi.

(4) Nummi hi Gallieni argentei haud obvii.

(5) Nummus hic Gallieni rariſſimus profertur à Mediobarbo ex Indice Cavotortæ. Cuſus creditur quo tempore Odenathum Palmyrenorum Regem participato Imperio Auguſtum vocavit; quam quidem rem & Senatus, & urbs omnis gratanter accepit, teſte Pollione in Gallienis: *Laudatur ſane*, inquit Pollio, *ejus optimum factum, nam conſulto Valeriani fratris ſui & Lucilli propinqui, ubi comperit ab Odenatho Perſas vaſtatos, redactam Niſibim, & Carras in poteſtatem Romanorum, omnem Meſopotamiam noſtram, denique Cteſiphontem eſſe perventum, fugiſſe Regem, captos Satrapas, plures Perſarum occiſos, Odenathum participato Imperio Auguſtum vocavit, ejuſque Monetam, quâ Perſas captos traheret cudi juſſit; quod & Senatus, & urbs omnis gratanter accepit*, &c.

(6) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Cuſum aiunt hunc nummum poſt Ingenui tyranni mortem; hic enim cum ex Pannoniæ præfecto Imperium arripuiſſet, à Gallieno victus eſt, ideo Siſcia hujus Provinciæ urbs præcipua & Romana Colonia ſedens in nummo exhibetur; ad cujus pedes Savus cernitur, ad indicandum urbis ſitum. Vide Probi nummos cum eadem epigraphe. Nummi rariſſimi.

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SOLI CONS AVG. (1) Pegasus à dextris sinistrorsum, pedibus anterioribus sublimibus : in imâ parte A. *Fouc. Regius. DC. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

SOLI CONS AVG. (2) Bos à dextris sinistrorsum. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe.

SOLI INVICTO. (3) Sol gradiens. *MB.*

Eadem epigraphe.

SPES PVBLICA. Spei typus. *MB.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SPES PVBLICA. Figura muliebris tunicata ac succincta, cum pallio in brachium dextrum rejecto stans, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ. *Fouc. Regius. Fontaine. MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *Cham.*

IMP GALLIENVS PIVS AVG.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

TR P II COS II. (4) *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VBERITAS AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, crumenam tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ : à sinistris in areâ є. *Fouc. Le Roy. Frad.*

Alius absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VBERTAS AVG. (5) Typus ut suprà. *Le Roy. MB.*

Eadem epigraphe.

VBERTAS AVG. Figura stans, dextrâ cornu revolutum tenet, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VICTORIA AET. (6) Victoria stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ : à dextris in areâ Σ. *Le Roy.*

Alius cum Z. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AET. Typus ut suprà : à dextris in areâ Σ. *MDM.*

Eadem epigraphe.

VICTORIA AET S. Typus ut suprà. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG.

VICTORIA AET. Figura stolata stans, dextrâ lauream, sinistrâ palmam. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VICTORIA AET. Victoria stolata, vultu dextrorsum converso stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Le Roy.*

Alius cum S. à dextris & P. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe.

VICT AET AVG. Victoria gradiens, dextrâ sertum tenet, sinistrâ palmam. *MB.*

....

VICTORIA AVG. (7) Victoria insistens globo inter duos captivos, dextrâ lauream tenet; sinistrâ palmam. *MB.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. Victoria ad dextram gradiens, dextrâ gestat coronam, sinistrâ palmam : à dextris in areâ stella. *Regius.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. (8) Gallienus laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso stans, dextram protendit ad Victoriam tunicatam ac succinctam stantem ex adverso, coronam lauream ei offerentem dextrâ, ac palmæ ramum gestantem sinistrâ, hastæ verò ferratæ inversæ adnititur sinistrâ. *Fouc. RE.*

GALLIENVS AVG.

VICTORIA AVG III. Victoria cum laureâ & palmâ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG III. Victoria tunicata,

(1) Hæc epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus haud obvius, sed cum sequenti typo inter rariores recensendus.

(2) Bos pro Solis symbolo exhibetur, nam ipsi sacer erat, teste Theocrito 25. Idyl. Ælianus lib. 11. cap. 2. narrat, bovem Mnevim Soli, & bovem Apim Lunæ dicatos.

(3) Nummi Gallieni cum hac epigraphe inter rariores recensendi; sequentes verò haud obvii.

(4) Hunc nummum refert Mediobarbus ex Eminentissimi Norisii de Votis x. fol. 100. sed non dubito quin more solito legendus sit nummus P. M. TR. P. II. &c. vel primæ illæ literæ exesæ fuere, ut passim occurrit.

(5) Nummi hi in Gallieno haud obvii.

(6) Nummi Gallieni cum hac epigraphe haud obvii.

(7) Nummi Gallieni cum hac epigraphe, & hoc typo rari.

(8) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores recensendi.

gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ : à ſiniſtris in areâ T. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum loricâ.

VICTORIA AVG III. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ T. *Regius.*
GALLIENVM AVG SENATVS. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG III. (1) Typus ut ſuprà : à dextris in areâ T. *Fouc.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIA AVG III. Typus ut ſuprà cum T. à dextris in areâ. *Cham. Le Roy.*
Eadem epigraphe.

VICTORIA AVG VI. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *MB.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros dextrorſum.

VICTORIA AVG VII. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, ſiniſtrorſum.

VICTORIA AVG VIII. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ S. *Cham. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorſum.

VICTORIA AVG VIII. Typus ut ſuprà, cum S. à dextris in areâ. *Cham.*
Eadem epigraphe. Gallienus capite galeato ac radiato, ad pectus cum paludamento dextrorſum; dextrâ tenet ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ clypeum.

VICTORIA AVG VIII. Typus ut ſuprà cum S. à dextris in areâ. *Cham.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VICTORIA AVG VIIII. (2) Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ dextrorſum, dextrâ tenet haſtam humero dextro, ſiniſtrâ clypeum in quo caput Meduſæ.

VICTORIA AVGVSTI. (3) Victoria ſiniſtrorſum gradiens, dextrâ tenet lauream, ſiniſtrâ trophæum humero ſiniſtro. *Fontaine.*
IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, ſiniſtrorſum.

VICTORIA AVGG. Victoria ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum ſiniſtrâ. *Fouc. MB.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà. *DC. Quinarius.*
IMP GALLIENVS PIVS AVG.

VICTORIA AVGG. Victoria ſtans, manibus expanſis zonam tenens. *MB.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros dextrorſum.

VICTORIA AVGG. Victoria dextrorſum gradiens, dextrâ geſtat coronam, ſiniſtrâ palmam. *Farneſianus.*
IMP GALLIENVS P AVG.

VICTORIA AVGG. Victoria alata ſtans, ambabus manibus zonam; ad pedes, duo ſcuta. *MB.*
IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVGG. Victoria tunicata, vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream ſolutam tenet utrâque manu; à dextris clypeus, à ſiniſtris alter. *Fouc. Regius. Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros dextrorſum.

VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà. *Cham. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. Victoria ſtans ad dextram ſpectans, dextrâ clypeo humi poſito innixa, ſiniſtrâ ſtolam colligit. *Cham.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VICT GAL AVG. Victoriæ tres tunicatæ, dextrorſum converſæ ſtantes, coronam lauream tenent dextrâ, palmæ verò ramum geſtant ſiniſtrâ. *Cham. MB.*

(1) Notas haſce numerales ad numerum Victoriarum à Gallieno relatarum ſpectare putant eruditi; plures enim victorias ſive per ſe, ſive per Duces ſuos reportavit Gallienus tam à barbaris, quam à tyrannis, ut videre eſt in ejus Vitâ. Sunt qui referunt illas notas ad victorias de Poſtumo relatas, de quibus Pollio: *Victrix*, inquit, *Gallieni pars fuit, pluribus prœliis eventuum ratione decurſis.* Ad quas quidem victorias referunt etiam nummos, quos infrà exhibemus cum epigraphe VICT GAL AUG III. quorum typus tres Victoriæ dextrorſum converſæ cum laureis & palmis. Nummi cum ejuſmodi notis haud obvii; hic autem ob capitis epigraphen rariſſimus, in quo Senatus Gallienum Auguſtum, *ſubauditur*, colit aut veneratur adinſtar inſcriptionum, quæ paſſim occurrunt in nummis Græcis. Vide nummum aureum Gallieni cum epigraphe capitis GALLIENUM AUG. P. R.

(2) Nummi Gallieni cum hiſce notis VI. VII. & VIII. rari ſunt; ſed hic qui notam VIIII. victoriæ præfert rariſſimus eſt: plures autem victorias ſive per ſe, ſive per ſuos Duces Gallienum tam de barbaris quàm de tyrannis retuliſſe certum eſt, ſed quænam fuerit numero nona ex Scriptoribus ſcire non poſſumus, cum in illius ævi Hiſtoricis omnia confuſa ac perplexa occurrant. Vide quæ diximus paulò ſuperiùs ad nummum cum epigraphe, VICTORIA AUG. III. & infrà, VICT. GAL. AUG. III.

(3) Nummi Gallieni cum hac epigraphe & hoc typo inter rariores recenſendi; ſequentes haud obvii.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
VICT GAL AVG III. (1) Typus ut suprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.
VICT GAL AVG III. Typus ut suprà. *Regius.*

....
VICTORIA GALL AVG III. Victoria gradiens, dextrâ coronam, sinistrâ palmam. *MB.*

GALLIENVS AVG.
VIC GERMANICA. Victoria gradiens, captivum prosternens, dextrâ lauream, sinistrâ palmam. *MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.
VICT GERM. Victoria gradiens, coronam lauream tenet dextrâ, lauri ramum sinistrâ; ad pedes captivus humi sedens, manibus post tergum revinctis. *Cham.*

IMP GALLIENVS AVG.
VICT GERM. Typus ut suprà. *MB.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.
VICT GERMANICA. Victoria tunicata sinistrorsum conversa, pede sinistro insistens globo, coronam lauream tenet dextrâ, trophæum verò gestat sinistrâ; juxtà globum captivi duo aversi manibus post tergum revinctis, alter à dextris, alter à sinistris humi sedentes. *Fouc. Regius. RE. Cham. Le Roy. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite laureato, ad pectus cum loricâ dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro.
VICT GERMANICA. Typus ut suprà. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrâ gestat spiculum humero dextro, sinistrâ clypeum.
VICT GERMANICA. Typus ut suprà. *Fouc. Le Roy. Fauvel. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
VICT GERMANICA. Victoria tunicata & succincta, dextrorsum conversa, pede dextro captivi humi sedentis manibus post tergum revinctis dorsum premens, coronam lauream tenet dextrâ, trophæum verò gestat sinistrâ. *Cham. Le Roy. B.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, cætera ut suprà.
VICT GERMANICA. Typus ut suprà. *DC. Quinarius.*

GALLIENVS P L AVG. (sic) Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum,
VICT GERMANICA. Typus ut suprà. *Regius.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.
VICT GERMANICA. Typus ut suprà. *Fouc. Cham. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
VICT GERMANICA. Victoria ad sinistram gradiens, dextrâ gestat coronam, sinistrâ trophæum ad humerum sinistrum. *Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro, sinistrâ clypeum.
VICT GERMANICA. Typus ut suprà. *Regius. Cham. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros sinistrorsum.
VICT GERMANICA. Typus ut suprà. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM.
VICT GERMANICA. Typus ut suprà. *MB.*

IMP GALLIENVS PIVS AVG.
VICT GERMANICA. Victoria gradiens, dextro pede captivum conculcans, dextrâ lauream tenens. *MB.*

GALLIENVS P F AVG.
VICT GERMANICA. Victoria insistens globo, dextrâ sertum. *MB.*

Eadem epigraphe.
VICT GERMANICA. Victoria stans, dextrâ lauream, sinistrâ palmam. *MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM.
VICTORIA GERM. Typus ut suprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum loricâ.
VICTORIA GERM. Victoria stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ; ad pedes à dextris captivus humi sedens manibus post tergum revinctis. *Fontaine. MB.*

GALLIENVS P F AVG.
VICTORIA GERM. Typus ut suprà. *MB.*

(1) Nummi cum hac epigraphe inter rariores recensendi. Notas autem numerales quæ in hisce nummis leguntur, referendas esse putant nonnulli ad victorias à Gallieno de Postumo relatas, uti diximus paulò superiùs ad nummum cum epigraphe, VICTORIA AUG. III. alii verò existimant nummos hosce cusos in Decennalibus à Gallieno celebratis; in quorum quidem pompâ plurimæ gentes simulatæ ibant, Gothi nimirum, Sarmatæ, Franci & Persæ, de quibus tanquam devictis, tres illæ Victoriæ in nummis cœlatæ fuerunt, additâ etiam notâ numerali III: Sarmatæ quippe cum Gotthis passim à Scriptoribus illius ævi confunduntur.

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA GERMAN. (1) Imperator laureatus & paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ: Victoria tunicata & ſuccincta ſtans ex adverſo, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ: in ſuperiore nummi parte ſtella. *Fouc. Regius. MDM. Fontaine. MB.*

IMP GALLIENVS PIVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIA GERMANICA. Victoria tunicata & ſuccincta ſiniſtrorſum converſa, pede lævo inſiſtens globo, coronam lauream tenet dextrâ, trophæum verò geſtat ſiniſtrâ; juxtà globum hinc inde duo captivi averſi manibus poſt tergum revinctis humi ſedentes. *Fontaine.*

GALLIENVS AVG GERMAN. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum humero dextro, ſiniſtrâ clypeum.

VICTORIA GERMANICA. Typus ut ſuprà. *Hen.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros ſiniſtrorſum.

VICTORIA GERMANICA. Victoria gradiens à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, trophæum verò geſtat ſiniſtrâ. *RE.*

GALLIENVS AVG.

VICTORIA GERMANICA. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VICTORIA GERMANICA. Victoria ſtans coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ; ad pedes à dextris captivus humi ſedens manibus poſt tergum revinctis. *Cham.*

IMP GALLIENVS P F AVG G M. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA G M. (2) Typus ut ſuprà. *Fouc. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P F AVG G R.

VICTORIA G M. Typus ut ſuprà. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA NEPT. (3) Victoria ſtans, dextrâ tenet coronam, ſiniſtrâ palmam: à dextris in areâ S. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VICTORIA PART. Typus ut ſuprà, cum S. à dextris in areâ. *Cham.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA PART. (4) Imperator paludatus ſtans dextrâ protensâ, & haſtæ adnixus ſiniſtrâ: adſtat Victoria coronam ei offerens. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA PART. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIAE AVGG II GERM. (5) Victoria ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ: à dextris juxtà pedes captivus humi ſedens manibus poſt tergum revinctis. *Fouc. Regius. DC. Cham. Le Roy. Decleſves. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIAE AVGG IT GERM. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

. . . .

VICTORIAE AVGG T GERM. (6) Victoria gradiens, dextrâ coronam, ſiniſtrâ palmam. *MB.*

(1) Nummus hic & ſequens inter rariores recenſendi.

(2) Ob hanc victoriam Germanicam Maximam non ſolùm Gallienus dictus fuit *Germanicus Maxumus*; ſed etiam Valerianus pater, ut ex nummo ipſius argenteo ſingulari apparet, in quo *Germanicus Maxumus Ter* Valerianus dicitur. Nummus hic rariſſimus.

(3) Nummus hic rariſſimus cuſus videtur ob navalem victoriam de Scythis in Ponto relatam, poſtquam vaſtaſſent Heracleam; cujus meminit & Pollio: *Scythæ*, inquit, *navibus factis Heracliam pervenerunt, atque inde cum prædâ in ſolum proprium reverterunt, quamvis multi naufragio perierint, navali bello ſuperati.* Et paulò poſt ait, *Veneriano item Duce, navali bello Gotthi ſuperati ſunt.* Inde etiam NEPTUNO CONSERVATORI AUG. nummi quamplurimi à Gallieno percuſſi fuere.

(4) Nummi in Gallieno cum hac epigraphe rariſſimi, & Vaillantio ignoti, ut ipſe teſtatur in Salonino pag. 393. Cuſi autem videntur ob victoriam illam, quam primis præliis reportavit à Perſis Valerianus pater, ut ſuo loco pluribus monuimus.

(5) Binas de Germanis victorias retuliſſe Gallienum, & quidem ante patris captivitatem, cum Auguſtorum illæ victoriæ dicantur, hic & ſequens nummus teſtantur. Hæc epigraphe tum primùm in nummis Imperatorum occurrit, & nummus hic inter raros recenſetur à Vaillantio; ſequens verò nummus rariſſimus, in quo nova etiam epigraphe legitur, nimirum *Victoria Auguſtorum iterum Germanica.*

(6) Nummum hunc rariſſimum profert Mediobarbus ex Vaillantii primâ editione, qui cum non extet in ſecundâ editione, putant nonnulli, eum tum malè lectum fuiſſe à Vaillantio, & fortaſſis legendam inſcriptionem ut in nummo præcedenti, nimirum *Victoriæ Auguſtorum iterum Germanicæ.* At ipſe puto nummum legendum, ut in primâ editione, videlicet *Victoriâ Auguſtorum Tertiâ Germanicâ.* Hanc quippe

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. (1) Figura muliebris tunicata & galeata, vultu dextrorsum converso stans, sinistrâ tenet coronam lauream quam offert Gallieno laureato & paludato stanti ex adverso dextram protendenti, hastam verò transversam sinistrâ gestanti, clypeum verò humi positum cum hastâ tenet dextrâ: in superiore nummi parte corona laurea. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata cum sago à tergo pendulo, dextrâ clypeo humi posito innixa, sinistrâ hastæ ferratæ inversæ. *DC. Quinarius.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, infrà collum cum leonis exuviis dextrorsum, clavam gestat dextrâ humero dextro.

VIRTVS AVG. (2) Typus ut suprà. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà. *MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà. *Le Roy. Cham. MDM.*

Alius cum VI. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ VI. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura militaris ut suprà, globum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: à sinistris in areâ P. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum P. in areâ. *Regius.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, hastam gestat dextrâ humero dextro, sinistrâ clypeum.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum P. in areâ. *Fouc.*

IMP C P LICIN GALLIENVS P F AVG.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà. *MB.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

VIRTVS AVG. Mars gradivus, dextrâ hastam, sinistrâ spolia. *MB.*

GALLIENVS P F AVG.

VIRTVS AVG. (3) Hercules nudus cum leonis exuviis & clavâ: ad latus stella. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG. Imperator armatus, sinistrâ signum militare. *MB.*

IMP GALLIENVS AVG.

VIRTVS AVG. Figura militaris, dextrâ ramum, sinistrâ pilum. *MB.*

IMP C P LICIN GALLIENVS P F AVG.

VIRTVS AVG. Duo milites hastati, alter globum sinistrâ tenet, alter aquilam dextrâ. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG. Figura militaris paludata, dextrâ hastam, sinistrâ clypeum. *MB.*

GALLIENVS AVG.

VIRTVS AVG. Figura militaris, dextro pede globum calcans, dextrâ globum, sinistrâ hastam. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG F. Figura militaris, dextrâ globum, sinistrâ hastam. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG F. Figura militaris, dextrâ clypeum, sinistrâ hastam. *MB.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGVSTI. (4) Hercules nudus stans, dextrâ post tergum reductâ, clavæ innititur sinistrâ, quâ & leonis exuvias gestat. *Regius.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros dextrorsum.

VIRTVS AVGVSTI. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum paludamento sinistrorsum, sinistrâ gestat spiculum humero sinistro.

VIRTVS AVGVSTI. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGVSTI. Typus ut suprà: à sinistris in areâ stella. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

lectionem confirmat nummus argenteus singularis Valeriani patris, in quo ipse dicitur *Germanicus Maximus Ter*, ob tertiam victoriam proculdubio de Germanis à Gallieno relatam. Cæterum epigraphe etiam hæc tum primùm in nummis Imperatorum occurrit.

(1) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores recensendi.

(2) Nummus hic Gallieni rarus ob capitis typum.

(3) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores ponendi.

(4) Vide quæ de simili nummo Gallieni aureo diximus suprà. Nummi hi cum rarioribus adnumerandi.

VIRTVS

VIRTUS AVGUSTI. (1) Figura militaris galeata dextrorſum converſa ſtans, & captivum pede dextro premens, dextrâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam: à dextris in areâ X. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS AVG.

VIRTVS AVGG. Mars gradivus. *MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata gradiens à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ trophæum ad humerum ſiniſtrum. *Regius. Cham. Le Roy. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. (2) Figura militaris galeata ſtans, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Cham.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVGG. Figura militaris, dextrâ ramum, ſiniſtrâ pilum. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata cum ſago à tergo pendulo, dextrâ innititur clypeo humi poſito, ſiniſtrâ haſtæ ferratæ inverſæ. *Regius. Fouc. Cham. RE. Le Roy. Fontaine. MB.*

IMP GALLIENVS P F AVG G M. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata ſtans, dextrâ haſtæ innititur, ſiniſtrâ clypeo humi poſito. *Le Roy.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *Regius. Fontaine.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Figura militaris ſiniſtrorſum converſa ſtans, utrâque manu ſpiculum tranſverſum tenet: à ſiniſtris ſignum militare erectum. *Le Roy. MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. Imperator paludatus gradiens à dextris ſiniſtrorſum, haſtam ferratam tranſverſam geſtat dextrâ, ſignum militare ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. MMA. Cham. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *Cham. SG.*

GALLIENVS AVG.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ clypeum.

VIRTVS AVGG. (3) Hercules capite radiato nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ clavam cum leonis exuviis. *Fontaine.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

VIRTVS AVGG. Figura muliebris tunicata & galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſiniſtrâ tenet coronam lauream, quam offert Imperatori laureato ac paludato ſtanti ex adverſo, dextram protendenti, haſtam verò ſiniſtrâ geſtanti, clypeum verò humi poſitum cum haſtâ tenet ſiniſtrâ: in ſuperiore nummi parte corona laurea. *RE. MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. (4) Imperatores duo ſtantes ex adverſo; dextris tenent pateras; quæ à dextris eſt ſiniſtrâ geſtat ſcipionem in cujus apice aquila; quæ à ſiniſtris, ſc[illegible]trum tenet ſiniſtrâ, quâ & veſtem col[illegible]. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Valerianus laureatus & paludatus vultu dextrorſum converſo ſtans, Victoriæ ſignum averſum ſuſtinet dextrâ, haſtam verò ferratam tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: Gallienus eodem typo ſtans ex adverſo, haſtæ adnititur dextrâ, globum verò ſuſtinet ſiniſtrâ: in ſuperiore nummi parte corona laurea. *Cham.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà, abſ-

(1) Hucuſque virtus Gallieni prædicatur, quam variis modis repræſentatam vidimus: licet enim Gallienus voluptatibus plurimum eſſet deditus, tamen, ut inquit Pollio, *ubi neceſſitas coëgiſſet, velox, fortis, denique Ingenuum conflictu habito vicit.* Et alibi: *Erat enim in Gallieno ſubita virtutis audacia.* Nummus hic rarus.

(2) Nummi Gallieni cum hâc epigraphe, & hoc typo rari.

(3) Nummi Gallieni cum hoc typo, ac ſequenti inter rariores recenſendi.

(4) Variis etiam modis Virtus Valeriani patris ac Gallieni in hujuſce nummis exhibetur, cum ille Orientem verſus, hic in Gallias moviſſet; ſed nummi cum hoc ac ſequenti typo inter rariores locandi.

que coronâ laureâ supernè. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AGG. (sic) Typus ut suprà. *Fouc.*

....

VIRTVS GALLIENI. (1) Imperator equo currenti insidens. *MB.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum lorica.

VIRT GALLIENI AVG. Gallienus laureatus cum paludamento à tergo volitante, gradiens à dextris sinistrorsum, spiculum transversum gestat dextrâ, clypeo armatus sinistrâ; pede sinistro captivum resupinatum conculcat. *Regius. Fouc. Cham. MMA. B.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ dextrorsum, dextrâ gestat hastam humero dextro, clypeo armatus sinistrâ.

VIRT GALLIENI AVG. Typus ut suprà. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ sinistrorsum.

VIRT GALLIENI AVG. Gallienus ut suprà, gradiens à sinistris dextrorsum. *Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRT GALLIENI AVG. (2) Imperator eques currens à dextris sinistrorsum, sinistrâ spiculum in captivum prostratum contorquet. *Cham. MB.*

GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS GALLIENI AVG. Figura militaris galeata, sinistrorsum conversa stans, dextrâ tenet spiculum transversum, sinistrâ clypeum, pede lævo captivum prostratum conculcat. *Fouc. Fauvel. Val. MDM.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

VIRTVS GALLIENI AVG. Typus ut suprà. *Fontaine. MB.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

VIRTVS VALERI. (3) Pharetra, exuvium leonis, clava, thorax & arcus. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, & pelle leonis coopertum, ad humeros.

VIRTVS VALERI. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VIRTVTI AVG. (4) Trophæum, ad cujus imum captivi duo sedentes manibus post tergum revinctis: in imâ parte S P Q R. *RDR.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VOTA DECENNALIA. (5) Victoria dextrorsum versa stans, scribit in clypeo arbori palmæ innixo. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros dextrorsum.

VOTA DECENNALIA. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTA DECENNALIA. Victoria ut suprà, sinistrorsum versa &c. pede lævo galeæ imposito. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VOTA DECENNALIA. Typus ut suprà. *Brandenburg.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut suprà.

VOTA ORBIS. (6) Victoriæ duæ tunicatæ ac succinctæ stantes ex adverso, clypeum in quo S C ad palmam arborem appensum tenent utrâque manu. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

VOTA ORBIS. Typus ut suprà. *Brandenburg.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VOTIS X. (7) in coronâ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTIS DECENNALIB. in coronâ laureâ. *Regius. Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VOT X & XX. (8) in coronâ. *MDM.*

(1) Nummum hunc profert Mediobarbus ex museo Mauroceno Bononiensi; sed quod fortassis exesus esset, inscriptionem integram non legit; & legendam puto, ut in sequentibus, VIRTUS GALLIENI AUG. Nummi cum novâ hac epigraphe haud obvii.

(2) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores recensendi; cum sequenti verò haud obvii.

(3) Nummus hic Gallieni cum rarioribus adnumerandus; sequens verò ob capitis typum rarissimus est.

(4) Nummi Gallieni cum hac epigraphe, & hoc typo rarissimi sunt.

(5) Vide quæ ad similem nummum aureum monuimus. Nummi hi rari.

(6) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habentur nummi Valeriani patris. In Gallieno cum rarioribus adnumerandi.

(7) Ad Decennalia initio Imperii cum patre suscepti nuncupata spectare putant hos nummos. Cum hac epigraphe rarissimi, cum sequenti verò rari.

(8) Hæ sunt Decennaliorum solutorum, & Vicennaliorum susceptorum notæ. Vide quæ ad similem nummum aureum adnotavimus. Nummus hic rarissimus.

NUMISMATA ARGENTEA
à Gallieno restituta.

DIVO AVGVSTO. Caput Augusti radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Aquila à fronte alis expansis. *Regius.*

DIVO TITO. Caput Titi radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Ara cum igne. *Regius.*

DIVO NERVAE. Caput Nervæ radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Ara cum igne. *Regius.*

DIVO TRAIANO. Caput Trajani radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Ara cum igne. *Regius.*

DIVO PIO. Caput Antonini radiatum; ad humeros.

CONSECRATIO. Ara cum igne. *Regius.*

DIVO MARCO. Caput M. Aurelii radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Aquila à fronte alis expansis. *Regius.*

DIVO SEVERO. Caput Sep. Severi radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Aquila à dextris sinistrorsum alis expansis. *Regius.*

DIVO ALEXANDRO. Caput Alexandri Severi radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Ara cum igne. *Regius.*

(1) Inter nummos Gallieni aureos nummum rarissimum ex Thesauro Regio proposuimus, in cujus altera parte Gallieni caput cernitur, in alterâ verò Augusti, cum epigraphe DEO AVGVSTO, ubi vide quæ adnotavimus. Cæterum ut hosce nummos argenteos nonnullorum Imperatorum, qui à Gallieno restituti videntur, hîc subjungeremus, amici monuere. Nummi hi rari.

NUMISMATA ÆREA LATINA
maximi moduli, vulgò Medaglioni.

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum; ad pectus cum paludamento.

ADLOCVTIO AVGG. (1) Duo Imperatores paludati, pone quos duo alii stantes, adloquuntur cohortes. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorsum.

ADLOCVTIO AVGVSTORVM. Duo Imperatores cum Præfecto Prætorii stant in substructione, manus attollentes; quatuor aliæ stant ante substructionem, ex quibus una labarum, & duæ signa militaria tenent. *RE.*

IMP GALLIENVS...... Caput Gallieni laureatum ad pectus cum paludamento dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro, sinistrâ clypeum, in quo Medusæ caput.

ADVENTVS AV...... Tres Imperatores equites à sinistris dextrorsum, Victoria præeunte; pone eos aquila legionaria inter duo signa militaria & vexillum, à militibus galeatis gestatâ; ultimo loco sequitur miles cum clypeo. *Farnesianus.*

CONCORDIA AVGG. Capita adversa Gallieni laureati ad pectus cum paludamento; & Saloninæ ad pectus cum stolâ.

AEQVITAS PVBLICA. (2) Tres Monetæ stantes dextrâ bilancem, sinistrâ cornucopiæ gestant. *Regius. Vaillant.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureâ cinctum.

APOLLINI CONSERVATORI. Apollo nudus stans, dextrâ ramum gerit, sinistrâ lyram. *Vaillant.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut suprà.

CORNELIA SALONINA AVGVSTA. Caput Saloninæ. *Vaillant.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite laureato, ad pectus cum loricâ dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum, in quo figura Gorgonis.

CORNELIA SALONINA AVGVSTA.

(1) Licet omnes nummi hujus Augusti ex ære maximi moduli rari sint, tamen hic & duo sequentes rarissimi sunt.

(2) Perperam legit Vaillantius capitum epigraphen CONCORDIA AVG. pro AVGG. Hinc autem manifestè liquet passim in nummis duo G. referenda non solùm ad duos Imperatores; sed etiam ad Imperatorem, & Augustam conjugem, uti in nummis Trajani Decii monuimus. Nummus cum rarioribus adnumerandus.

(1) Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ. *RE.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

FIDES EXERCITVS. Valerianus & Gallienus ſtantes dextras jungunt, Valerianus coronatur à Victoriâ: in imo hinc & inde fluvius decumbens cum urnâ. *Vaillant.*

GALLIENVS PIVS FEL AVG. Caput Gallieni pelle leoninâ ornatum.

FORTVNA REDVX. Fortuna ſtans ſtolata, dextrâ temonem tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureâ inſigne.

LIBERALITAS AVG. Mulier ſtolata ſtans dextrâ teſſeram præfert, ſiniſtrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *Vaillant.*

CONCORDIA AVGVSTORVM. Capita adverſa Gallieni & Saloninæ.

LIBERALITAS AVG. (2) Imperator & Salonina ſedentes in ſubſtructione pro congiario diſtribuendo, pone Gallienum ſtat Præfectus Prætorii; pone Saloninam mulier ſtolata. *Vaillant.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite laureato, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrâ geſtat ſpiculum ad humerum ſiniſtrum.

MONETA AVG. Tres Monetæ ſtantes cum attributis. *Lamoignon. DeC.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *DeC.*

IMP C GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*

GALLIENVS PIVS FEL AVG. Caput Gallieni pelle leoninâ ornatum.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*

CONCORDIA AVGG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento; ex adverſo caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

MONETA AVG. (3) Typus ut ſuprà. *Farneſianus.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni laureatum.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Gallienus medio corpore tenus cum trabeâ dextrorſum, dextrâ ſcipionem tenet in cujus ſummitate aquila.

P M TR P X PP COS V. (4) Imperator in quadrigis triumphalibus dextrâ equorum habenas tenet. *Vaillant. Regius.*

(1) Nummi Gallieni cum Saloninæ ex alterâ parte typo rariſſimi ſunt.
(2) Nummus hic Gallieni rariſſimus.
(3) Nummus hic & ſuperior ob capitum typos inter rariores recenſendi.
(4) Perperam legitur hic nummus apud Vaillantium COS II. pro COS V.

NUMISMATA ÆREA GRÆCA
maximi moduli, vulgò medaglioni.

A. . . . .

ANTIOXEΩN MAIANΔPOC. *Antiochenſium Mæander.* Pons Antiochiæ ad Mæandrum, ſuprà quem figura Fluvii decumbentis; ad ingreſſum pontis arcus videtur pulcherrimus. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝ. *Imperator Cæſar Publius Licinius Gallienus.* Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΛΥ..... (1) *Apolloniatarum Lyciorum.* Imperator paludatus dextrorſum converſus, dextrâ tenens globum, ſiniſtrâ haſtæ innixus, ſtat in templo octo columnis ſuffulto. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Π Λ ΓΑΛΛΙΗΝ. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΛΥΚΙΩΝ. (2) Imperator ſtat in templo ut ſuprà, ſed dextrâ columnæ innixus, ſiniſtrâ tenet haſtam. *RE.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠ ΟΚΤΑ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ. *Sub Octavio Artemidoro Thyatirenorum.* Diana Epheſia & Amazon quæ dextrâ ſcipionem, ſiniſtrâ bipennem tenet. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ ΑΥΡ ΜΗΝΟΦΙΛΟΥ Β ΑΝΔΡΟΝΕΙΚΟΥ ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ. *Sub Aurelio Menophilo Valerio Andronico*, ſubauditur, *Prætoribus Cyzicenorum.* Pluto in cur-

(1) Viginti quinque hujus nominis urbes memorat Stephanus, & vigeſimo primo loco recenſet ejuſdem nominis inſulam prope Lyciam, νῆσος πρὸς τῇ Λυκίᾳ, in quâ fortaſſis erat oppidum ejuſdem nominis, ubi Gallieni hi nummi cuſi videntur. Similem nummum recenſet Vaillantius ex proprio cimelio inter nummos ſecundi moduli, niſi quòd in eo Imperator dextrâ pateram tenet.
(2) Aliter hunc nummum legit Holſtenius in Notis ad Stephanum de Urbibus.

ru rapit Proserpinam. *Vaillant.*

Π ΛΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΚΟΡΝΕΛΙΑ ϹΑΛΟΝΕΙΝΑ. *Publius Licinius Gallienus. Cornelia Salonina.* Capita adversa Gallieni radiati & Saloninæ; in medio eorum figura globo insistens, ambabus manibus velum tenens.

ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΑϹΥΛΟΥ ΙΕΡΟϹ. (1) *Pergæorum, Inviolabilis Urbis, Sacrum Certamen.* Mensa suprà quam urna, in quâ legitur ΠΥΘΙΑ. *Pythia. RE. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠ ϹΤΡ Μ ΑΥΡ ϹΕΞΤΟΥ ϹΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. circà coronam lauream in quâ ΠΡΩΤΑ ΚΟΙΝΑ ΑϹΙΑϹ ΕΝ ϹΜΥΡΝΗ. (2) *Sub Prætore Marco Aurelio Sexto Smyrnæorum ter Neocororum Prima*, subauditur, *Certamina communia Asiæ in urbe Smyrnâ. Regius. Vaillant.*

. . . .

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Tripolitarum.* circà coronam lauream, in quâ ΛΗΤΩΕΙΑ ΠΥΘΙΑ. *Latonia Pythia. Vaillant.*

(1) Perge una ex celeberrimis & antiquissimis Pamphyliæ urbibus, quam illustrabat fanum Dianæ, ob quod jure Asyli gaudebat; quo fortassis jure unà cum aliis urbibus sub Tiberio privata, à Gordiano in pristinum statum restituta est, ut indicat Tranquillinæ nummus. De hac urbe & templo Dianæ pluribus infrà. Nummus hic recensetur a Vaillantio ex eodem Regio Etruriæ cimelio inter nummos primi moduli.

(2) Delectam à Communi Asiæ urbem hanc nummus significat, ubi conventus totius Provinciæ fieret, ludique solennes, & in templo ejus oppidi sacra communia celebrarentur; quod primùm factum sub Severo, indicat ejusdem nummus in Gazâ Regiâ asservatus. Primitus autem Smyrna cum una esset ex duodecim Æolensium urbibus, insequentibus deinde temporibus Concilii sui jus cum Smyrnæis Iones communicarunt, teste Pausania; idque auctoribus Ephesiis factum narrat Strabo. Plinius, *Smyrnæum*, inquit, *conventum magna pars Æoliæ frequentat*, &c.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ANNONA AVGG. (1) Figura muliebris stans, dextrâ demissâ tenet spicas suprà modium, sinistrâ cornucopiæ: in areâ S.C. *RE.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

APOLLINI CONSERVA. Apollo nudus stans dextrâ demissâ tenet ramusculum, sinistrâ lyram humi innixam: in areâ S.C. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

APOLLINI CONSERVAT. Typus ut suprà, cum S.C. in areâ. *RE.*

IMP C P LICIN GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureati.

COHORT PRAEF PRINCIPI SVO. (2) in laureâ. *Vaillant.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. Duæ dextræ junctæ: in imâ parte S. C. *Fouc. RE. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA EXERCIT. Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ tenet pateram, sinistrâ duplex cornucopiæ: in areâ S. C. *Fouc. RE. Frad. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum loricâ.

CONCORDIA EXERCIT. Typus ut suprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Regius. Fontaine.*

IMP CAES LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA EXERCIT. Figura muliebris ut suprà, sinistrâ tenet cornucopiæ; cum S. C. in areâ. *Fauvel.*

. . . .

DIANA FELIX. (3) Diana Venatricis habitu stans, dextrâ arcum; pro pedibus canis. *Vaillant.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum loricâ.

FELICITAS AVGG. (4) Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ tenet caduceum oblongum, sinistrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *Frad. Cham.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

(1) Hic nummus & sequens Gallieni inter rariores recensendi.

(2) Nummus hic Gallieni cum novâ epigraphe rarissimus est; sequens verò cum rarioribus à Vaillantio adnumeratur.

(3) Nummum hunc profert Vaillantius ex cimelio Reginæ Christinæ, & cum rarioribus adnumerat.

(4) Hic nummus ac sequentes inter rariores recensendi.

FELICITAS AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ tenet ſignum militare, alterum ſiniſtrâ; in areâ S. C. *Fouc. Regius. Cham.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

GENIVS AVG. Genius cum modio ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ; à ſiniſtris aquila legionaria erecta: in areâ S. C. *Regius. RE. Cham.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CONSERVAT. Jupiter nudus cum pallio in humeros rejecto ſtans, dextrâ fulmen tenet, ſiniſtrâ haſtæ adnixus: in areâ S. C. *Regius.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *SG.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Collegii.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

LIBERALITAS AVG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ geſtat teſſeram, ſiniſtrâ cornucopiæ: in areâ S. C. *RE.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum loricâ.

LIBERALITAS AVGG. (1) Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fouc. Regius. Frad. Cham. Le Roy.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

MARTI PACIF. (2) Mars galeatus dextrorſum gradiens, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ ſpiculum & clypeum: in areâ S. C. *Regius.*

IMP GALLIENVS AVG COS V. Caput Gallieni ut ſuprà.

MONETA AVG. (3) Tres Monetæ ſtantes cum attributis. *RE.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *DeC.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP GALLIENVS P F AVG GER. Caput Gallieni ut ſuprà.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà: in imâ parte S. C. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ORIENS AVGG. (4) Sol cum pallio nudus ſtans, dextrâ elatâ & expanſâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum loricâ.

ORIENS AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Frad.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ geſtat ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam: in areâ S. C. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorſum.

PAX AVG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *DC.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

PAX AVG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Regius.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Cham. Fauvel.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum loricâ.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Frad.*

. . . .

RESTIT GALLIAR. (5) Figura paludata ſtans dextrâ haſtam, figuram mulie-

(1) Omnes liberalitatis typos pro raris habendos ſcribit Vaillantius.

(2) Nummus hic rariſſimus cuſus videtur, quo tempore Gallienus fœdus cum Attalo Marcomannorum, ſeu Juthungorum Rege iniit.

(3) Omnes nummos cum hac epigraphe primæ formæ raros eſſe ſcribit Vaillantius, ſed hujus pretium auget capitis Inſcriptio.

(4) Nummi cum hac epigraphe inter rariores recenſendi; cum ſequenti verò haud obvii.

(5) Nummus hic Gallieni inter raros recenſetur à Vaillantio.

brem in genua procumbentem ſublevat. *Vaillant.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

RESTITVTOR ORBIS. (1) Imperator paludatus ſtans, dextram porrigit figuræ turritæ genuflexæ, ſiniſtrâ haſtam tenet: in areâ S. C. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

SECVRITAS AVGG. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ capiti admotâ, columnæ innititur ſiniſtrâ, quâ & haſtam tranſverſam tenet: in areâ S. C. *Frad.*

. . . .

SERAPIDI COMITI AVG. (2) Serapis ſtans, dextram attollit, ſiniſtrâ haſtam puram; pro pedibus ibis. *Vaillant.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

VESTA. (3) Figura muliebris ſtans, dextrâ lucernam tenet, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Laiſné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria ad dextram gradiens, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ: in areâ S.C. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. Victoria ſtans coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà cum S. C. in areâ. *RE.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. Victoria ſtans, dextrâ innixa clypeo humi poſito, palmæ ramum tenet ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVGG. (4) Victoria ſtans utrâque manu tenet corollam: in imâ parte II. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIA GERM. Victoria ad dextram gradiens, coronam lauream tenet dextrâ elatâ, palmæ ramum ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Fouc. Val.*

IMP GALLIENVS P F AVG GER. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIA GERM. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata ſtans, globum tenet dextrâ, haſtæ verò ferratæ inverſæ adnititur ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Regius.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata ac paludata ſtans, haſtam ferratam inverſam tenet dextrâ, clypeo verò humi poſito innititur ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Frad. DC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. Figura militaris ut ſuprà, dextrâ clypeo humi poſito innixa, haſtam ferratam tenet ſiniſtrâ: in areâ S.C. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Frad.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Regius. Cham. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ laureâ. *Frad. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ. *Regius. RE. Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ. *Frad.*

(1) Cum eâdem epigraphe habetur nummus Valeriani patris; unde fit ut cuſum putem nummum, tum cum alter Gallicam expeditionem, alter Orientalem ſuſcepiſſet: Gallienus in Galliis multa præclarè geſſit, Valerianus primis prælüs Perſas vicit, ut teſtis eſt Zoſimus. Nummus hic ac ſequens rariſſimi.

(2) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm occurrunt in nummis Auguſtorum. Vide Poſtumi nummos. Nummus rariſſimus.

(3) Epigraphe hæc frequens occurrit in nummis primorum Imperatorum, nimirùm in nummis Caii, Claudii, Neronis, Galbæ, & uſque ab Hadrianum, deinde verò à Sabinâ ad Severinam uſque in nummis tantum Auguſtarum occurrit, excepto hoc Gallieni rariſſimo nummo.

(4) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores recenſendi; ſequentes verò omnes rari.

NUMISMATA LATINA Æ. I
Gallieno adſcripta.

GENIVS P R. Caput radiatum ad humeros.

INT S C VRB. (1) in coronâ. *Fouc. Cham. DC. Fontaine. Brandenburg.*

GENIO S P Q R. Caput ut ſuprà.

INT S C VRB. in coronâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

S C. in coronâ. *Bau.*

(1) Hunc nummum Cl. Patinus poſt Triſtanum ad Gallienum pertinere arbitratus eſt, cum Auguſto plerique hactenus adſcripſiſſent : ſed in illo explicando variant eruditi. Quidam in ludibrium Gallieni cuſum à tyranno quodam fuiſſe autumant, quaſi voluptatibus mancipatus princeps vino & luxuriæ plerumque intrà urbem indulgeret : ſed Gallienum plurimis bellis interfuiſſe in ejus Vitâ monuimus. Patinus mavult de Gallieni in urbem adventu intelligi ; de quo tamen, non aperit : nobis nummus cuſus videtur, vel quo tempore Italiam adeoque urbem Romam à Juthungorum incurſionibus liberatum venit Gallienus, anno ſcil. 259. vel ſequenti, cum hactenus Sarmatico bello diſtentus eſſet ; vel anno 263. quâ tempeſtate receptâ Byzantinâ urbe Romam ad triumphum ac Decennalia celebranda advolavit : nimirùm Princeps vanus *ſtatuam majorem coloſſo ſibi fieri Solis habitu præceperat*, ut ſcribit Pollio, cujus capitis exemplum hoc in nummo exhiberi veroſimile eſt.

NUMISMATA Æ. I.
in Coloniis cuſa.

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

COL IVL AVG FEL BER. *Colonia Julia Auguſta Felix Berytus.* Figura muliebris tutulata ſtans, dextrâ haſtæ crucigeræ innixa, ſiniſtrâ tenet acroſtolium, pede ſiniſtro proræ navis impoſito : à ſiniſtris columna, cui inſiſtit Victoriola coronans figuram. *Fouc. Cham. SG.*

IMP P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

COL IVL AVG FEL BER. Typus ut ſuprà. *Vaillant. Regius. Lamoignon.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

COL IVL AVG FEL BER. (1) Leo gradiens à ſiniſtris dextrorſum. *DeC.*

IMP CAES P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

COL IVL AVG FEL HEL. (2) *Colonia Julia Auguſta Felix Heliopolis.* Caput Gallieni ſub Mercurii effigie, pone quem caduceus ; ex adverſo caput Saloninæ ejus uxoris ſub imagine Genii urbis turriti. *Vaillant. Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

COL IVL AVG FEL HEL. CERT SACR CAP OEC ISE HEL. (3) *Colonia Julia Auguſta Felix Heliopolis. Certamen Sacrum Capitolinum Oecumenicum Iſelaſticum Heliopolitanum.* Tria vaſa ſeu diſci cum palmis. *RE. DeC.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

COL TYRO METRO. (4) *Colonia Tyros Metropolis.* Aſtarte tutulata ſtans, dextram imponit trophæo, ſiniſtrâ haſtam tenet : à ſiniſtris Victoria columnæ inſidens coronam ei porrigit ; pro pedibus à dexteris Silenus, à ſiniſtris conchylium. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

COL TYRO ME. (5) Figura nuda exten-

(1) Vide quæ de nummo ejuſdem typi diximus in Valeriani nummis ſecundi moduli ; hîc autem Gallieni Vaillantio ignotus.

(2) In nummis paſſim Auguſtos Auguſtaſque repræſentatos fuiſſe ſub Deorum Dearumque effigie nemo ignorat. Hîc Gallienum Heliopolitani ſub Mercurii effigie exhibuerunt, quod hic Deus in illorum urbe ſummopere cultus eſſet, ut denotant nummi Philippi Senioris à Vaillantio citati ; in altero ex quibus Mercurius cum attributis cernitur, in altero verò templum eidem Deo dicatum, quod indicare videtur caduceus in eodem cuſus. Vide Vaillantium de Coloniis part. 2. pag. 239. & 240.

(3) Nummus hic Gallieni non extat apud Vaillantium.

(4) Nummus hic Gallieni à Tyriis cuſus non extat apud Vaillantium.

(5) Figuram nudam triremi inſiſtentem Herculem Tyrium eſſe cum Vaillantio putamus ; de quo locuti ſumus ſuprà in nummis Treboniani Galli primi moduli. Triremi autem inſiſtens repræſentatur hîc Hercules, vel quòd triremium inventor eſſet, & eas fabricare Tyrios docuiſſet, ut ſcribit Nonnus Dionyſ. lib. XL. vel ob res ab eo in mari geſtas, cum Herculem Tyrium ad Gades perveniſſe ſcribat Clearchus ; teſte Iſaacio Lycophronis interprete ; quod & Arrianus confirmat inquiens ; Τὸν Τύριον Ἡρακλέα ἐς τοὺς περὶ τὰ Γάδειρα τόπους ἐπιφοιτῆσαι, *Tyrium Herculem ad loca Gadibus vicina acceſſiſſe.*

ſis manibus triremi inſiſtens : à dextris in areâ conchylium. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO MET. (1) Figura virilis ſeminuda ſiniſtrorſum gradiens, & retroſpiciens, dextrâ extensâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam : à dextris in areâ conchylium. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO MET. (2) Hercules nudus ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ trophæo à dextris erecto innixus, ſiniſtrâ clavam, & leonis exuvias ; à dextris in areâ conchylium. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL TYRO METR. (3) Figura muliebris galeata clypeo inſidens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat aquilam cui inſiſtunt duo Imperatores, ſiniſtrâ haſtæ innixa : à ſiniſtris in areâ conchylium. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METROP. Aſtarte tutulata ſtans in templo ſex columnis ſuffulto, dextram imponit trophæo à dextris erecto, ſiniſtrâ geſtat ſcipionem : à ſiniſtris columna, cui inſiſtit Victoriola coronam figuræ porrigens ; pro pedibus à dextris Silenus ; à ſiniſtris conchylium. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METR. (4) Vir nudus brachio ſtrophium gerens, ſaxo ſerpentem contra ſe erectum impetit : à dextris in areâ conchylium. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METR. Arbor inter duos lapides metarum inſtar ; & infrà à dextris ara, à ſiniſtris conchylium. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METRO. (5) Ædificium quoddam ; & conchylium infrà. *Regius.*

(1) Similis nummus habetur in Valeriano ex ære primi moduli ; non extat hic nummus apud Vaillantium.

(2) Nummus hic non extat apud Vaillantium. Vide quæ de Hercule Tyrio diximus in nummis Treboniani Galli primi moduli.

(3) Vide quæ de ſimili nummo diximus in nummis Treboniani Galli ſecundi moduli. Non habetur hic apud Vaillantium.

(4) Similis typi nummus habetur in Gordiano tertio, quem exhibuit Vaillantius, qui utrumque typum, nimirum figuram illam virilem brachio ſtrophium gerentem, & ſaxo ſerpentem impetentem Cadmum repræſentare putat, cum ſcribat Nonnus Cadmum ſerpentis caput ſaxo fregiſſe. Sed de Cadmo, & hac fabulâ pluribus egimus ſuprà in nummis Treboniani Galli ſecundi moduli.

(5) Nummus exeſus, & ædificium incognitum, ſed non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

A . . . .

ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΑΝ ΠΡΟC ΡΥΝΔΑΚΩ. (1) *Apolloniatarum ad Rhyndacum.* Figura paludata in templo ſex columnarum, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. *Imperator Cæſar Publius Licinius Gallienus.* Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ : à ſiniſtris in areâ ΙΑ. *Anno undecimo.*

ΑCΠΕΝΔΙΩΝ. (2) *Aſpendiorum.* Figura juvenilis rupibus inſidens. *Regius.*

. . . .

ΑΡΧ ΕΡΜΟΓΕΝΟΥC ΑΠΕΛΛΑ ΑΦΡΟΔΕΙCΙΕΩΝ. *Archonte Hermogene Apella Aphrodiſienſium.* Imperator eques decurrens. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento : à dextris in areâ Γ. *Anno* 3.

ΕΦΕCΙΩΝ Α ΑCΙΑC. (3) *Epheſiorum Primorum Aſiæ.* Victoria ſeminuda ſtans à dextris ſiniſtrorſum, clypeo palmæ arbori appenſo epigraphen inſcribens. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC ΑΥΓΟ. *Imp. Cæſar Publius Licinius Gallienus Auguſtus.* Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, dextrorſum cum ſpiculo.

ΕΦΕCΙΩΝ Α ΑCΙΑC. Biga cum rectore ; currus autem ſimilis eſt templo quatuor columnis ſuffulto. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕCΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑCΙΑC. Diana ſtat tenens arcum ; pro pedibus cervus. *RE.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

(1) Plinius lib. v. ſect. XXXII. *Apolloniatæ à Rhyndaco amne.* Ἀπολλωνία πρὸς Ῥυνδάκῳ ποταμῷ, in mediterraneis Phrygiæ Majoris oppidis apud Ptolemæum lib. v. cap. II. Rhyndacus verò fluvius antè Lycus dictus ex eodem Plinio, oritur in ſtagno Artynia juxtà Miletopolim Phrygiæ, recipit Megeſtum & pleroſque alios fluvios ; Aſiam Bithyniamque diſterminans ; in Propontidem fluit ſecus Beſoïcum inſulam.

(2) Nummus hic Gallieni ab Aſpendiis cuſus non extat apud Vaillantium. Vide quæ de Aſpendiis diximus in nummis Treboniani Galli ſecundi moduli.

(3) Nummus cum hac epigraphe & hoc typo, ac duo ſequentes non extant apud Vaillantium.

ΕΦΕΣΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) Eques à dextris finiftrorfum, fub quo nefcio quæ figuræ. *DeC.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕΣΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (2) *Ephefiorum ter Neocororum.* Diana Venatrix finiftrorfum converfa ftans, fagittam è pharetrâ ex humeris fufpensâ depromit dextrâ, arcum verò tenet finiftrâ: à dextris juxtà pedes canis currens. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut fuprà.

ΕΦΕΣΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (3) *Ephefiorum quater Neocororum.* Typus ut fuprà. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΑΥΓΟ. *Imperator Cæfar Publius Licinius Gallienus Auguftus.* Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, dextrorfum cum fpiculo.

ΕΦΕΣΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Victoria ftans manus clypeo palmæ arbori appenfo imponit. *RE.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento finiftrorfum.

ΕΦΕΣΙΩΝ ΑΠΗΝΗ. (4) *Ephefiorum Tenfa.* Carpentum elegans, quod vehunt equi duo à dextris finiftrorfum. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut fuprà.

ΕΦΕΣΙΩΝ ΑΡΤΕΜΙϹ. (5) *Ephefiorum Diana.* Diana Venatrix finiftrorfum converfa ftans, fagittam è pharetrâ ex humeris fufpensâ depromit dextrâ, arcum verò tenet finiftrâ: pone eam arbor: à dextris juxtà pedes canis. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

ΚΛΑΥΔΙΟ ϹΕΛΕΥΚΕΩΝ. (6) *Claudiopolitarum Seleucienfium concordia.* Figura tutulata ftans, dextrâ temonem tenet, finiftrâ cornucopiæ. *Regius.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΚΥΜΑΙΩΝ ΑΙΛ ΕΡΜΕΙΑϹ ΠΡΥΤ. (7) *Cumæorum, Ælius Hermias Prytanis.* Diana Ephefia cum pateris, adminiculis & cervis. *Fouc.*

....

ΑΙΛ ΕΡΜΕΙΑϹ ΠΡΥΤ ΚΥΜΑΙΟΙϹ. (8) *Ælius Hermias Prytaneus Cumæis.* Typus ut fuprà. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟ ΑΙ ΓΑΛΛΙΗ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento: à finiftris in areâ ΙΑ.

ΛΥΡΒΕΙΤΩΝ. *Lyrbitarum.* Mercurius infidens fcopulis à finiftris dextrorfum, dextrâ crumenam tenet, finiftrâ caduceum. *Regius. Vaillant.*

....

ΕΠΙ ΓΡ ΑΡΙϹΤΕΟΥ ΜΑΓΝΗΤΩΝ. (9) *Sub Scribâ Arifteo Magnetum.* Mulier turrita ftans, dextrâ pateram, finiftrâ haftam tranfverfam. *Vaillant.*

....

ΕΠ ϹΤΡ ΛΟΓΓΕΙΝΟΥ ΤΟ Β ΜΑΓΝΗΤΩΝ ϹΙΠΥ. *Sub Prætore Longino iterum, Magnetum à Sipylo.* Mulier turrita ftans, dextrâ pateram, finiftrâ clypeum: Victoria retrò ei coronam imponit. *Vaillant.*

....

ΕΠΙ ϹΤΡ ΒΑΛ ΑΡΙϹΤΟΜΑΧΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ. *Sub Prætore Valerio Ariftomacho Mytilenæorum.* Mulier turrita fedens, dextrâ pateram, finiftrâ puerulum in fafciis. *Vaillant.*

....

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Nicomedienfium bis Neocororum.* Imperator eques decurrens haftâ fubmifsâ. *Vaillant.*

(1) Nummus Gallieni cum hac epigraphe, & hoc typo ignotus Vaillantio.

(2) Nummum fimilem recenfet Vaillantius ex cimelio P. Jobert inter nummos fecundi moduli tantùm.

(3) Nummus hic ac fequens recenfentur à Vaillantio inter nummos fecundi moduli.

(4) Nummum fimilem recenfet Vaillantius inter nummos fecundi moduli ejufdem Augufti.

(5) Recenfetur hic nummus à Vaillantio ex eodem Fucaltiano cimelio, fed malè ab eo defcribitur.

(6) Claudiopolim & Seleuciam in Ifauriâ ponit Ammianus lib. XIV. pag. 19. *Et hanc quidem* (loquens de Ifauriâ) *præter oppida multa, duæ civitates exornant; Seleucia opus Seleuci Regis, & Claudiopolis, quam deduxit coloniam Claudius Cæfar.* Vide quæ de Seleuciâ diximus fuprà in nummis Treboniani Galli. Nummus hic Gallieni non extat apud Vaillantium.

(7) Nummus cum hac epigraphe Gallieni non extat apud Vaillantium.

(8) Harduinus fic: Αἴλιος Ἑρμείας Πρύτανις Κυμαίοις, fubintellige ἀνέθηκεν, ut in Smyrnæorum nummo, ΠΟΛΕΜΩΝ ΑΝΕΘΗΚΕ ϹΜΥΡΝΑΙΟΙΣ, aliifque.

(9) Hic nummus fpectare videtur ad Magnefiam Mæandri, de quâ Plinius lib. V. fect. XXXI. *Magnefia Mæandri cognomine infignis;* nam Magnetes à Sipylo Prætoris nomen nummis impreffiffe videntur, nempe Ἐπὶ Στρατηγοῦ. Magnetes verò Mæandri five ad Mæandrum Scribæ, Ἐπὶ Γραμματέως. Mæander porrò fuit Phrygiæ fluvius celeberrimus, qui diverfas regiones perfluebat. Magnefia autem ejufdem Phrygiæ urbs & regio. Fuere etiam diverfæ illius nominis urbes, fed duas ad Mæandrum celebrat Strabo lib. XIV. alteram Cariæ, alteram Æolidis. Duas item memorat Ptolemæus lib. V. cap. 2. quarum alteram ponit in Lydiâ, & Magnefiam ad Sipylum vocat, alteram verò in Cariâ, & Magnefiam ad Mæandrum nuncupat. Utriufque meminit & Livius lib. XXXVII. cap. 44.

ΑΥΤ Κ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. *Imp. Cæsar Licinius Gallienus Augustus.* Caput Gallieni nudum, ad pectus cum paludamento.

ΠΕΡΓΑΙΑϹ ΑΡΤΕΜΙΔΟϹ. (1) *Pergææ Dianæ.* Templi facies columnis duabus suffulta, ad cujus vestibulum Dianæ Pergææ signum, hinc Sol, inde Luna; aquila alis expansis in peristylio. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΠΕΡΓΑΙΩΝ. (2) *Pergæorum.* Figura juvenilis trunco insidens, dextrâ lateri admotâ, sinistrâ clypeum genu impositum tenet. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo: à sinistris in areâ Ι. *anno decimo.*

ΠΕΡΓΑΙΩΝ. Diana Pergæa stans ad dextram spectans. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo: à sinistris in areâ Ι.

ΠΕΡΓΑΙΩΝ. Figura muliebris stans dextrorsum versa, dextrâ tenet florem, sinistrâ vestem colligit. *Regius.*

.... ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut suprà.

ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΠΡΩΤ Γ ΝΕΩΚ ΕΠ .... *Pergamenorum Primorum ter Neocororum, sub.* ..... Æsculapius stans cum baculo & serpente in templo sex columnarum. *Regius. Vaillant.*

....

ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ΔΙϹ ΝΕΩΚ. *Perinthiorum bis Neocororum.* Mulier insidens rupibus, dextrâ spicas. *Vaillant.*

....

ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ΔΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Hercules leonem comprimit. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Gallienus capite radiato, ad pectus cum paludamento, dextrorsum, dextrâ spiculum inversum tenet, sinistrâ clypeum.

ϹΑΜΙΩΝ. (3) *Samiorum.* Templi facies quatuor columnis suffulta, ad cujus vestibulum Juno Samia cum adminiculis, pateris, cervis & alio ornatu. *Bau.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΑΙΝΟϹ. (sic) Caput Gallieni nudum, ad pectus cum paludamento.

ϹΑΜΙΩΝ. Typus ut suprà. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΑΜΙΩΝ. Figura militaris galeata sinistrorsum conversa stans, figuram muliebrem dilabentem, capite apprehensam confodit gladio. *Fouc. Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. Figura virilis nuda sinistrorsum conversa stans, lapidem tenet dextrâ retroactâ, sinistram verò ad serpentem in gyros convolutum ac capite assurgentem intendit. *Fouc. DeC. Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento, spiculo, & clypeo dextrorsum.

ϹΑΜΙΩΝ. Mars galeatus ac nudus, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ ad femur demissâ, clypeum gestat sinistrâ. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΑΜΙΩΝ. Juno Samia cum pateris, adminiculis & alio ornatu. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. (4) Juno Samia ut suprà: à sinistris figura muliebris stolata ac velata, stans à fronte, utrâque manu stolâ involutâ; juxtà pedes à dextris rota, quâ formâ Nemesis repræsentatur. *Fouc. DeC.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΚ ΓΑΛΛΙΝΟϹ. (sic) Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΕΛΕΥΚΕΩΝ. (5) *Seleuciensium.* Minerva stans à dextris sinistrorsum, spiculum vibrat dextrâ, clypeum verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

(1) Stephanus: Πέργη, πόλις Παμφυλίας· τὸ ἐθνικὸν Περγαῖος· τὸ θηλυκὸν, Περγαία· καὶ Περγασία Ἄρτεμις. Erat Perge una ex celeberrimis Pamphyliæ urbibus, quam Scholiastes Callimachi Hymno in Dianam v. 187. μητρόπολιν Παμφυλίας vocat: hanc autem urbem illustrabat fanum Dianæ, quæ ideò *Pergæa*, seu *Pergasia* dicebatur; & urbem & Dianæ delubrum celebrat Mela lib. I. cap. 14. *Inter eos* (scilicet duos validissimos fluvios Cestrum & Cataractem) *Perga est oppidum & Dianæ, quam ab oppido Pergæam vocant, templum.* Quod Tullius in Verrem antiquissimum & sanctissimum appellat. Ad hoc templum quotannis sacer erat conventus, ut scribit Strabo lib. XIV. pag. 667. Τὸ τῆς Περγαίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ἐν ᾧ πανήγυρις κατ' ἔτος συντελεῖται. Meminere hujus urbis & Ptolemæus lib. V. cap. V. inter Pamphyliæ mediterraneas civitates, & Periegeta v. 854. Cæterum Dianæ iconem & templi formam exhibet hic nummus. Vide quæ de jure Asyli, quo gaudebat hæc urbs ob Dianæ fanum, suprà diximus.

(2) Nummus hic Gallieni ac duo sequentes à Pergæis cusi non extant apud Vaillantium.

(3) Nummus cum hoc typo à Samiis cusus recensetur à Vaillantio inter nummos secundi moduli tantùm.

(4) Nummus Gallieni cum hoc typo exhibetur à Vaillantio inter nummos secundi moduli.

(5) Hic nummus spectare videtur ad Seleuciam Syriæ, sitam in littore Maris Mediterranei apud Polybium & Ptolemæum, qui eam *Pieriam*, ut Cicero quoque & Strabo, cognominat. Nummus hic Vaillantio ignotus.

. . . .

ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΚΑΛΥΚΑΔ. *Seleucienſium ad Calycadnum.* Pallas galeato capite ſtans, haſtâ captivum impetit, ſiniſtrâ clypeum. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΟΥΛΠΙΑΣ ΣΕΡΔΙΚΗΣ. (1) *Ulpiæ Serdicæ.* Serpens radiatus in gyros circunvolutus. *RE.*

. . . .

ΣΙΔΗΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Sidetum Neocororum.* Serapis ſedens dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam: ad pedes Cerberus. *Vaillant.*

. . . .

ΣΙΔΗΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Mulier ſtolata ſtans, dextrâ extensâ, lævâ columnæ innititur. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟΥ ΒΓ Λ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΣΕ. *Imperator Cæſar Publius Egnatius Licinius Gallienus Auguſtus.* Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento: infrà aquila alis expanſis.

ΣΙΔΗΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡ. (2) Navis velis expanſis à dextris ſiniſtrorſum, cum ſeptem remigibus, & gubernatore ad puppim. *Vaillant.*

. . . .

ΣΙΔΗΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (3) Minerva galeata ſtans dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ haſtam & clypeum. *Vaillant.*

ΑΥΤΟ ΚΑΙ ΠΟΥ ΛΙ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento: à ſiniſtris in areâ I.

ΠΡΩΤΑ ΠΑΜΦΥΛΩΝ ΣΙΔΗΤΩΝ. (4) *Prima Pamphyliorum Sidetum.* Urna cum duabus palmis menſæ impoſita. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΣΙΔΗΤΩΝ ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΗΣ ΕΝΔΟΞΟΥ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (5) *Sidetum ſplendidiſſimæ illuſtris* civitatis *Neocororum.* in laureâ. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΑΥΓΟ. *Imperator Cæſar Publius Licinius Gallienus Auguſtus.* Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, dextrorſum cum ſpiculo.

ΕΠ Σ Μ ΑΥΡ ΣΕΞΤΟΥ ΣΜΥΡ Γ ΝΕΩΚ. (6) *Sub Prætore Marco Aurelio Sexto Smyrnæorum ter Neocororum.* Figura muliebris radiata ſtans adloquitur alteram, veluti Amazonem Smyrnæenſem. *RE.*

ΑΥ Κ Π ΗΓ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΠΠ. *Imp. Cæſar Publius Egnatius Gallienus Pater Patriæ.* Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento ſiniſtrorſum.

ΤΑΡΣΟΥ ΜΗΤ Γ Β. *Tarſi Metropoleos, Decreto Senatûs.* Jupiter dextrorſum converſus ſtans, pateram tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ; juxtà eum à dextris leo. *Fouc. Vaillant.*

. . . .

ΤΑΡΣΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΜΚΓΒ. *Tarſi Metropoleos, Primæ Solius Ciliciæ, Decreto Senatûs.* Bacchus ſtans, dextrâ poculum, ſiniſtrâ thyrſum. *Vaillant.*

ΑΥ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. (7) *Tripolitarum.* Templum tetraſtylum, in quo Latona ſtans duos puerulos ulnis amplectitur. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. (8) circà coronam, in quâ ΛΗΤΩΕΙΑ ΠΥΘΙΑ. *Latonia, Pythia certamina. Regius, deargentatus.*

(1) Serdicæ in Thraciâ meminit Goltzius ex veteri Inſcriptione; & eadem videtur quæ Σαρδικὴ, *Sardica* apud Ptolemæum urbs Thraciæ mediterranea. Ab Ulpio Trajano cognomen habere videtur. Vide nummos Caracallæ & Getæ in eâdem urbe cuſos.

(2) Vide quæ de hac urbe, quæ in hujus Imperatoris nummis illuſtris & ſplendidiſſima vocatur, diximus ſuprà ad nummum Græcum Æ. III. Trajani Decii. Navis autem in hoc nummo velis expanſis; & cum remigibus fortaſſis ideò repræſentatur, quòd civitas eſſet maritima cum portu, ut ſcribit Scylax in *Pamphyliâ*; quod etiam patet ex Ptolemæo lib. v. cap. v. & ex Livio lib. xxxv. cap. 48. Conſtantinus Porphyrogenitus de Thematibus lib. I. Them. 14. hanc urbem Piratarum officinam vocat. Concordia autem juncta erat hæc civitas cum Perga ejuſdem Provinciæ Pamphyliæ urbe, ut teſtatur Tranquillinæ nummus. Πόλεις ἐπιφανεῖς ambas appellat Anonymus à Gothofredo editus in Ἐξηγήσει.

(3) Sidetæ imprimis Minervam colebant, de quâ Strabo lib. XIV. Εἶτα Σίδη Κυμαίων ἄποικος· ἔχει δ' Ἀθηνᾶς ἱερόν. *Deinde Side Cumæorum colonia; habet autem Minervæ fanum*; ideoque in hujus urbis nummis paſſim Minerva repræſentatur.

(4) Siden inter alia à Gallieno privilegia, ut prima Provinciæ certamina ederet, obtinuiſſe hic nummus arguit, quaſi Provinciæ Primatum haberet, quod apertè verba illa ΠΡΩΤΑ ΠΑΜΦΥΛΩΝ denotare videntur; & in Concilio CP. VI. Σιδητῶν μητρόπολις Παμφυλίας legitur.

(5) Harduinus hunc nummum ſic legit: ΣΙΔΗΤΩΝ ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΗΣ ΕΝΔΟΞΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Sidetum ſplendidiſſimæ* civitatis, *illuſtrium Neocororum.*

(6) Nummus Gallieni cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

(7) Vide quæ de Tripolitis in nummis Herennii Etruſci, & Valeriani adnotavimus. Nummus hic Vaillantio ignotus.

(8) Ex hoc nummo apparet Latonia certamina eadem eſſe, quæ Pythia; quod etiam ex Pindaro colligitur, ut diximus ſuprà in nummis Valeriani. Nummum ſimilem recenſet Vaillantius inter nummos maximi moduli.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVGG. (1) Imperatores duo in equis à finiftris dextrorfum, dextris extenfis & elatis pacificatorum habitu: fequuntur milites cum vexillo & figno militari; præit verò Victoria coronam lauream geftans dextrâ, palmæ ramum finiftrâ. *Regius.*

CONCORDIA AVGVSTORVM. Gallieni laureati ad pectus cum paludamento à dextris; & Saloninæ ad pectus cum ftolâ à finiftris, capita adverfa.

ADVENTVS AVGG. Typus ut fuprà. *Regius.*

IMP GALLIENVS AVG CON. Caput Gallieni laureatum, ad humeros; à tergo Pegafus.

ALACRITATI. (2) Pegafus à dextris finiftrorfum. *Frad.*

GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

APOLINI (fic) CONSERVA. (3) Apollo nudus, vultu dextrorfum converfo ftans, lauri ramum demiffum tenet dextrâ, lyram verò humi pofitam attingit finiftrâ. *Regius.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

APOLLINI CONSERVA. Typus ut fuprà: in areâ S. C. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVGG. Duæ dextræ junctæ: in areâ S. C. *Regius. Cham.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS AVGG. Figura muliebris ftans, dextrâ innititur caduceo oblongo, finiftrâ cornucopiæ geftat: in areâ S. C. *Regius.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

INDVLGENT AVG. Figura muliebris fedens à finiftris dextrorfum, dextrâ demiffâ tenet ramufculum, finiftrâ fceptrum: in imâ parte S. C. *DC.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut fuprà, dextrorfum.

LIBERALITAS AVGG. Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, tefferam tenet dextrâ, cornucopiæ finiftrâ: in areâ S. C. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, finiftrorfum.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut fuprà, cum S. C. in areâ. *Regius. Frad.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut fuprà, cum S. C. in areâ. *Regius.*

GALLIENVM AVG PR. Gallienus capite laureato, ad pectus cum paludamento, dextrorfum, dextrâ tenet fpiculum inverfum, finiftrâ clypeum.

OB CONSERVATIONEM SALVTIS. (4) Figura muliebris paludata ftans, ad finiftram fpectans, ferpentem tenet dextrâ, finiftrâ verò pateram ex quâ eum pafcit. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

OB CONSERVATIONEM SALVTIS AVGG. Typus ut fuprà. *RE.*

GALLIENVM AVG SENATVS. Caput Gallieni laureatum.

OB LIBERTATEM RECEPTAM. (5) Libertas ftans, dextrâ pileum, finiftrâ haftam. *Vaillant.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut fuprà, finiftrorfum.

ORIENS AVGG. (6) Sol ftans cum pallio

(1) Nummus hic Gallieni inter rariores recenfendus; fequens verò ob Gallieni & Saloninæ capita adverfa rariffimus eft; cujus epigraphe partis anterioris confirmat, quod in nummis Trajani Decii diximus, nimirùm *Auguftorum* vocem referendam non folùm ad duos Imperatores, fed etiam ad Imperatorem, & ejus conjugem Auguftam, ut ex hoc nummo liquet; qui perperam à Vaillantio defcribitur, dum ait Valeriani & Gallieni capita.

(2) Nummus hic Gallieni cum novâ epigraphe rariffimus eft; fequentes verò cum rarioribus adnumerandi.

(3) Hujus nummi pretium auget capitis Infcriptio, quæ indicat nummum cufum poft victorias à Gallieno de Germanis relatas, & adhuc pefte graffante.

(4) Similis nummus habetur ex argento, ubi vide quæ adnotavimus. Nummus rariffimus, fed fequens, qui *ob conservationem falutis Auguftorum* cufus dicitur, fingularis omninò eft.

(5) Habetur cum eâdem epigraphe nummus aureus à nobis exhibitus ex eodem Vaillantio, nifi quod in eo capitis Infcriptio *Gallienum Auguftum Populus Romanus* pro *Senatus* fubauditur *colit* aut *veneratur* ob libertatem receptam, ut ibi adnotavimus. Nummus rariffimus.

(6) Nummus hic Gallieni cum rarioribus adnumerandus; fequentes verò haud obvii.

à tergo pendente, dextrâ elatâ, finiſtrâ tenet flagellum: in areâ S. C. *RE.*

IMP GALLIENVS PIVS FELIX AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PAX AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Val.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni ut ſuprà.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Regius.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cun paludamento.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum loricâ.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Frad.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

PAX PVBLICA. (1) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam: in imâ parte S. C. *DC.*

VIRTVS AVGVSTI. Caput Gallieni galeatum.

SALONINA AVG. Caput Saloninæ. *Vaillant.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

S C. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ: pro pedibus à dextris globus. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata ac ſuccincta, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream geſtat dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ: in areâ S.C. *Fouc. Fontaine.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIA AVGG. Victoria ſtans, dextrâ clypeo humi poſito innixa: in areâ S.C. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVGG. Victoria ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream geſtat dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA GERM. Victoria ut ſuprà, cum captivo ſedente ad pedes, manibus póſt tergum revinctis. *Regius. Collegii.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIA GERM. Typus ut ſuprà, cum S. C. in areâ. *Frad.*

IMP C GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VIRTVS AVG. (2) Figura militaris galeata ſtans, dextrâ globum tenet, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Frad.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, clypeum prægrandem humi poſitum attingit dextrâ, haſtæ verò ferratæ inverſæ adnititur ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Fouc. Regius. RE. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. (3) Figura militaris galeata ſtans, dextram porrigit figuræ genuflexæ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ: in areâ S. C. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS. in coronâ laureâ. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS. in coronâ laureâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ laureâ. *Regius. RE. Frad. Fontaine. B.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ laureâ. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VOTIS DECENNALIBVS S C. in coronâ. *Frad.*

(1) Nummus hic cum rarioribus adnumerandus; ſequentes verò duo rariſſimi.
(2) Nummi Gallieni cum hoc typo rari; cæteri verò omnes ærei mediocris formæ haud obvii.
(3) Nummi cum hoc typo rari; ſequentes verò haud obvii.

NUMISMATA LATINA Æ. II.
Gallieno adſcripta.

GENIVS P R. Caput virile imberbe cum capillis oblongis inſtar Solis, ſed cum modio & laureatum.

INT S C VRB. (1) in coronâ laureâ. *Regius. Fauvel. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput ut ſuprà cum modio radiatum, &c.

INT S C VRB. in coronâ laureâ. *Fouc. RE.*

Eadem epigraphe. Caput ut ſuprà, ſed barbatum.

S C. in coronâ laureâ. *Fouc. Bau.*

(1) Vide quæ ad ſimiles nummos æreos primi moduli adnotavimus.

NUMISMATA Æ. II.
in Coloniis cuſa.

IMP C P LICI GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

COL IVL CONC AVG APAM. (1) *Colonia Julia Concordia Auguſta Apamena.* Figura muliebris tutulata ſeminuda ſtans, dextrâ tenet navis gubernaculum, ſiniſtrâ cornucopiæ: in areâ hinc inde D. D. *Decreto Decurionum. Regius. Vaillant.*

IMP CAES P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

COL IVL CONC APAM AVG. (2) Victoria dextrorſum gradiens, dextrâ geſtat coronam, ſiniſtrâ palmam: à dextris in areâ D. D. *Vaillant.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

COL IVL AVG FEL BERY. (3) *Colonia Julia Auguſta Felix Berytus.* Leo gradiens à ſiniſtris dextrorſum. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL IVL AVG FEL BERY. Leo gradiens à dextris ſiniſtrorſum. *Regius.*

IMP GALLIENVS PIVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

PROVINCIA DACIA. (4) Mulier ſtans veſtitu patrio ornata, duo vexilla duabus manibus tenet: pro pedibus à dextris aquila coronam geſtans roſtro; à ſiniſtris leo: in imâ parte AN. VI. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVINCIA DACIA. Mulier ſtans veſtitu patrio ornata, dextrâ tenet vexillum in quo V. alterum ſiniſtrâ in quo XIII. pro pedibus à dextris aquila coronam geſtans roſtro, à ſiniſtris leo: in imâ parte AN. VII. *Vaillant.*

IMP LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

COL ΔAMAS METROP. (5) *Colonia Damaſcus Metropolis.* circà coronam querceam in quâ CEBACMIA. *Sebaſmia. Vaillant.*

(1) Plurimæ hujus nominis urbes recenſentur à Geographis, ſed hunc nummum ad Apameam Bithyniæ ſpectare, cum ſola illa Coloniæ Romanæ dignitatem obtineret, docemur ex Plinio lib. v. cap. 32. *Intus in Bithynia, Colonia Apamena.* Hanc autem urbem, olim Myrleam nuncupatam reædificatam fuiſſe à Nicomede Epiphane ſcribit Stephanus Byzantius, verùm in rebus Geographicis potior fides adhibenda Straboni, qui hac in re omnem omnium veterum diligentiam ſuperavit: hic porrò Scriptor Geographiæ lib. XII. refert Pruſiam Bithyniæ Regem è ruderibus Cium & Myrleam urbes excitaviſſe, & Cium Pruſiadem à ſe, Myrleam ab uxore Apameam denominaſſe: Ἀναλαβὼν δ᾽ ἐκεῖνος ἐκ τῶν ἐρειπίων αὐτὰς, ἐπωνόμασεν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ μὲν Προυσιάδα πόλιν τὴν Κίον, τὴν δὲ Μυρλείαν Ἀπάμειαν ἀπὸ τῆς γυναικός. Meminere hujus Coloniæ præter laudatos ſcriptores Ulpianus, & Plinius Junior Epiſt. lib. 10. ad Trajanum, ubi de Apamenorum privilegiis ſic habet: *Quùm vellem Apamea, Domine, cognoſcere publicos debitores, & reditum, & impendia, reſponſum eſt mihi, cupere quidem univerſos, ut à me rationes Coloniæ legerentur, nunquam tamen eſſe lectas ab ullo Proconſulum, habuiſſe privilegium, & vetuſtiſſimum morem, arbitrio ſuo Rempublicam adminiſtrare.* Nomen *Juliæ* à Julio Cæſare deductam fuiſſe arguit. *Concordia* etiam appellata eſt in nummis, vel quòd una cum Pruſiade ex ruderibus à Pruſia Bithyniæ Rege reædificata eſſet, ut narrat Strabo paulò ſuperiùs citato loco, vel quod Pruſienſes & Apameni pro Julio contrà Pompeium ſtetiſſent, quod vero ſimilius eſt. *Auguſtæ* cognomen quando *Juliæ* nomen non ſequitur, inquit, Vaillantius, non ab Auguſto inditum, ſed aliam ob cauſam, ut in plurimis Coloniis obſervatur, adjectum eſt. Figura in nummo expreſſa Genium urbis repræſentare videtur.

(2) Apameni contrà Scytharum incurſiones, de quibus Zoſimus & Pollio, opem à Gallieno petentes in Victoriæ augurium hunc nummum percuſſiſſe videntur.

(3) Typus leonis gradientis in Gallieni nummis à Berytenſibus cuſis Vaillantio ignotus eſt.

(4) Nummus hic Gallieni non extat apud Vaillantium.

(5) Similem nummum ſecundi moduli habes in Treboniano Gallo, ubi vide quæ monuimus.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL IVL AVG FEL HEL. (1) Duo cornucopiæ decussatim posita, caduceo medio. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

COL IVL AVG FEL HEL. (2) Caput tutulatum basi impositum, inter duo vexilla. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL IVL AVG FEL HEL. (3) Tres urnæ cum palmis, & in mediâ duæ palmæ: infrà, CERT SACR CAP OEC ISE HEL. *Certamen Sacrum Capitolinum Oecumenicum Iselasticum Heliopolitanum. Regius.*

IMP CAES GALLIENVS. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL IVL AVG F HEL. CERT SACR CAP OEC ISE HEL. Urna cum palmis. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

C G H I P. (4) *Colonia Gemella Hipponensis Julia Pia.* Arcus triumphalis super quem Imperator in bigis elephantorum; hinc & inde Victoria. *RE.*

IMP C GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

C G I H P. *Colonia Gemella Julia Hipponensis Pia.* Typus ut suprà. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

C G IVL H A P. (5) *Colonia Gemella Julia Hipponensis Augusta Pia.* Victoria insistens globo, utrâque manu coronam suprà caput attollens. *Vaillant.*

IMP LICI GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum.

P M S COL VIM. *Provinciæ Mœsiæ Superioris Colonia Viminacium.* Mulier stans brachiis expansis inter bovem à dextris & leonem à sinistris: in imâ parte AN XIIII. *Vaillant.*

Alius cum AN. XV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Vaillant.*

Alius cum AN. XVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Vaillant.*

IMP C P LIC GALL. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

Epigraphe exesa. Caput muliebre turritum, capillis cincinnatis in dorsum defluentibus, ad pectus cum stolâ, humero dextro nudo. *Fouc.*

(1) Hic nummus ab Heliopolitanis cusus videtur initio Imperii Gallieni, in augurium abundantiæ ac pacis æternæ ipso Imperatore.

(2) Caput tutulatum basi impositum videtur esse caput Astartes. In nummis Philippi ab Heliopolitanis cusis passim exhibetur caput Genii urbis. Vide quæ de nummis hujus urbis, & de Veteranis ex duabus Legionibus in eam deductis diximus suprà in Valeriano. Nummus hic Gallieni non extat apud Vaillantium.

(3) Nummus hic Gallieni ac sequens non extant apud Vaillantium.

(4) Hippo urbs Africæ littoralis gemina, unde in nummis Gemellam se nominat; una Hippo *Regius*, altera *Diarrhytus*, seu irriguus nuncupatus: prior Plinio Juniori Colonia Hipponensis dicitur lib. IX. Epist. ad Caninium, quod confirmat Antonini Itinerarium: *Hippone Regio Colonia*, &c. Hipponem urbem à Phœnicibus conditam tradit Salustius de bello Jugurthino: *Postea Phœnices.....Hipponem, Adrumetum, Leptim, aliasque urbes in orâ maritimâ condiderunt.* De utroque Hippone loquitur Solinus cap. 29. sed fallitur, teste Salustio, dum utramque urbem ab equitibus Græcis conditam scribit: *Borion*, inquit, *promontorium, quod Aquilone cæditur, Græci advenæ sic vocaverunt, Hipponem Regium dictum: item Hipponem alterum interfluente freto Diarrhyton nuncupatum: nobilissima oppida equites Græci condiderunt.* Hipponem autem Coloniam Romanam a Julio Cæsare factam docet *Julia* nomen, quod in nummis ejusdem urbis legitur. Hic nummus Gallieno ab Hipponensibus cusus videtur in monimentum singularis cujusdam beneficii ab eodem Augusto accepti. Arcus verò triumphalis suprà quem ipse in bigis elephantorum triumphans cernitur, in monumentum triumphi quem Romæ solenni cum pompâ celebravit.

(5) Hic nummus ad varias victorias, quas Gallienus in diversis Provinciis de hostibus reportavit, referri debet.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

M.............. HT AΓKY. *Metropoleos Ancyræ.* Tria vasa cum palmis. *Vaillant.*

....

AΓKYPAC MHTPOΠOΛEΩC. Apollo nudus stans, dextrâ coronam gerit, sinistro cubito columnæ innixus, sinistrâ lyram tenet. *Vaillant.*

....

AΔANEΩN. *Adaneorum.* Fluvius decumbens. *Vaillant.*

....

AΠOΛΛΩNIATΩN ΛYKIΩN. *Apolloniatarum Lyciorum.* Imperator paludatus stans in templo octo columnarum, dextrâ pateram, sinistrâ hastam. *Vaillant.*

....

ATTAΛEΩN. *Attalensium.* Pallas stans, dextrâ Victoriam, sinistrâ hastam. *Vaillant.*

ΠO ΛI EΓ ΓAΛΛIHNOC CE. *Publius Licinius Egnatius Gallienus Augustus.* Caput

Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ. *Byzantiorum.* Pharus. *Fouc. Regius. Vaillant.*

. . . .

ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ. Pelamis. *Vaillant.*

ΠΟ ΛΙ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ СΕΒ. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. *Byzantiorum Nicæensium Concordia.* Ara inter duos pharos seu lampades. *R.E. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ. *Imperator Cæsar Publius Licinius Gallienus.* Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠ ΙΟΥ СΕΟΥΗΡΟΥ ΓΟΡΔΗΝΩΝ. (1) *Sub Julio Severo Gordenorum.* Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥ Κ ΠΟ Λ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΠ ΑΥΡ ΑΙΛ...... ΙΠΠΙΚΟΥ ΑΡΧ ΓΟΡΔΗΝΩΝ. (2) *Sub Aurelio Ælio Hippici filio Archonte Gordenorum.* Jupiter sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ gestat Victoriolam, sinistrâ hastæ innixus. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕСΙΩΝ ΠΡΩ ΑСΙΑС. *Ephesiorum Primorum Asiæ.* Diana Venatrix stans sub arbore, dextrâ pharetræ admotâ, lævâ arcum gerit: pro pedibus à sinistris canis. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Π ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕСΙΩΝ Α ΑСΙΑС. Typus ut suprà absque cane. *Laisné.*

. . . .

ΕΦΕСΙΩΝ ΠΡΩ ΑСΙΑС. Mulier tunicata stans, dextrâ tædam ardentem gerit. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕСΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑСΙΑС. Diana ad sinistram gradiens, cum cane illam sequente, dextrâ pharetræ admotâ, lævâ arcum tenet. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟС. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕСΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑСΙΑС. (3) Diana Lucifera stans, ambabus manibus facem accensam tenet. *Regius.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟС. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

ΕΦΕСΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑСΙΑС. Diana ad talos tunicata sinistrorsum conversa stans, cum pharetrâ ex humeris suspensâ, facem accensam tenet dextrâ, alteram sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕСΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑСΙΑС. Diana altè succincta cum stolâ retrorsum volitante, sinistrorsum conversa stans, facem accensam demissam tenet dextrâ, arcum verò tenet sinistrâ. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ ΠΟ ΛΙΚ ΝΕ ΓΑΛΕΙΗΝΟС. (sic) *Imp. Pub. Lic. Egnatius Gallienus.* Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕСΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (4) *Ephesiorum Neocororum.* Mulier stans sinistrorsum versa, utrâque manu facem tenet. *Bau.*

ΑΥΤ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟС. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕСΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Ephesiorum ter Neocororum.* Figura nuda sub arbore, dextrâ pateram tenet, sinistrâ spiculum inversum suprà humerum sinistrum, suprà quem & spolia apri gerit. *Regius. Vaillant.*

ΑΥ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟС. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕСΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (5) Diana venatricis habitu altè succincta, sinistrorsum conversa, stans juxtà arborem, stolâ à tergo volitante, sagittam è pharetrâ ex humeris suspensâ depromit dextrâ, arcum verò tenet sinistrâ: à dextris juxtà pedes canis venaticus. *Fouc.*

ΑΥ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟС. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕСΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Typus ut suprà. *DeC.*

(1) Γόρδος Lydiæ locus, ex pago in oppidum extructus à Cleone Latronum Duce isthinc oriundo, & nomine *Juliopolis* ab eo appellatus, teste Strabone lib. XII. pag. 574. cujus gentile Γορδηνός. Recensetur etiam idem oppidum ab Hierocle Grammatico in Synecdemo à nobis edito pag. 40. inter urbes 23. Provinciæ Lydiæ. Leunclavius pag. 90. ὁ Γόρδου. In Concilio Calched. Epistolæ Synodicæ antistitum Lydiæ subscribit Theodotus Gordi pag. 934. Vide nummos Marci Aurelii, Lucii Veri, Caracallæ & Alexandri Severi à Gordenis cusos.

(2) Nummus hic sic legitur à Vaillantio: ΕΠ. ΑΥΡ.....ΙΠΠΙΚΟΥ ΑΡΧ. ΙΟΥ. ΓΟΡΔΗΝΩΝ. *Sub Aurelio......Hippici filio Archonte Juliensium Gordenorum.* Sed si ita legeretur, mallem *Juliopolitarum*, quam *Juliensium.* Vide quæ ad nummum præcedentem adnotavimus.

(3) Nummus Gallieni cum hoc typo ac sequenti non extat apud Vaillantium.

(4) Nummus hic Gallieni ab Ephesiis cusus Vaillantio ignotus.

(5) Nummus Gallieni cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana cum pharetrâ insidens rupibus à sinistris dextrorsum, dextrâ pateram, sinistrâ arcum gerit. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Mulier insidens spoliis, dextrâ sagittam, sinistrâ arcum. *Vaillant. Brandenburg.*

. . . .

ΕΦΕCΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Isis tutulata stans suprà triremem, velum manibus explicat. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) *Ephesiorum quater Neocororum.* Diana ad talos tunicata sinistrorsum conversa stans cum pharetrâ ex humeris suspensâ, facem accensam tenet dextrâ, alteram sinistrâ. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana Venatrix ad sinistram gradiens, dextrâ demissâ tædam tenet, sinistrâ verò arcum gerit. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Figura muliebris tutulata ad sinistram gradiens, manibus expansis duas icunculas gestat. *Regius. RE. MDM. Vaillant.*

ΑΥΤ Γ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana Venatrix sub arbore, ad sinistram gradiens, dextrâ pharetræ admotâ, lævâ arcum tenet. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut suprà, à fronte.

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana Venatrix ut suprà, cum cane, absque arbore. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Gallienus capite laureato, ad pectus cum paludamento dextrorsum, dextrâ spiculum inversum, sinistrâ clypeum tenet.

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Typus ut suprà. *Regius.*

. . . .

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Victoria scribit in clypeo palmæ arbori appenso. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento, dextrorsum.

ΕΦΕCΙΩΝ Α Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (2) *Ephesiorum primorum, quater Neocororum.* Cista magna, in quâ palmæ rami duo, cum hac epigraphe ΕΦΕCΙΑ. *Ephesia* certamina. *Bau.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut suprà, sinistrorsum.

ΕΦΕCΙΩΝ Α Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Typus ut suprà. *Fouc. Vaillant. DeC.*

. . . .

ΑΠΗΝΗ ΕΦΕCΙΩΝ. *Carpentum Ephesiorum.* Tensa sacra à duabus mulis vecta. *Vaillant.*

. . . .

ΑΡΤΕΜΙC ΕΦΕCΙΑ. (3) *Diana Ephesia.* Diana Venatrix stans, sinistrâ arcum tenet. *Vaillant.*

. . . .

ΑΡΤΕΜΙC ΕΦΕCΙΩΝ. *Diana Ephesiorum.* Diana Venatrix telum depromit. *Vaillant.*

. . . .

ΑΡΤΕΜΙC ΕΦΕCΙΩΝ. Mulier stans, dextrâ facem ardentem. *Vaillant.*

. . . .

ΕΦΕCΙΩΝ ΤΥΧΗ. *Ephesiorum Fortuna.* Fortuna stans, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

ΕΦΕCΙΩΝ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. (4) *Ephesiorum Pergamenorum Concordia.* Diana Ephesia Polymammia ac

(1) Nummus Gallieni cum hoc typo ac sequenti Vaillantio non visus.

(2) Ephesia festa sunt & certamina in Dianæ Ephesiæ honorem celebrata, Pollux lib. 1. cap. 1. peragebantur autem multâ cum hilaritate & temulentiâ, pleno per totam noctem foro, Achilles Tatius lib. 6. agitabant verò viri; Pausanias in Messen. etiam virgines; nulli autem mulieri ingenuæ templum ingredi permissum; si quæ fecisset, ea crimen morte luebat; servæ tantùm aditus patebat, dominum nempe apud Deam accusare cupienti, Achilles Tatius lib. 7. Qui sacris præerant Ἀρχιθεάλαι dicebantur, ut scribit Hesychius, qui etiam ait: Ἐφέσια, ἀγὼν ἐν Ἐφέσῳ ἐπιφανής, *Ephesia, certamen Ephesi clarum.* Marmor apud Sponium nominat Aur. Demostratum Ephesium, qui Ephesi certamen vicerat. Oxonius lapis exhibet L. Antonium Septimium Ephesium, qui Ephesi Ephesia superaverat Barbillea, ita nuncupata à Barbillo Astrologo, qui Vespasiani Augusti permissu ea certamina Ephesi instituit, ut tradit Dio in Excerptis Valesianis.

(3) Fermè semper cum hac epigraphe Diana Polymammia in nummis repræsentatur, & cum sequenti epigraphe Diana Venatrix.

(4) Concordiam Ephesiorum Pergamenorumque utriusque civitatis numina denotant; Dianam quippe Ephesiii, Æsculapium Pergameni summo honore colebant; neque tantùm post sedatas contentiones, quas de Primatu hæ duæ Asiæ nobilissimæ urbes inter se habuerant, concordiâ se junxerunt, cum, ante quam

tutulata, cum pateris, adminiculis ac cervis, altero à dextris, altero à sinistris: à sinistris Æsculapius vultu dextrorsum converso stans, baculum serpente circunvolutum humi positum tenet dextrâ, sinistrâ pallio involutâ. *Fouc. Vaillant.*

Α Κ Π ΑΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΗΡΑΚΛΗΑϹ ΝΕΩΚΟΡΟΥ. (1) *Heraclea Neocora.* Hercules leonem suffocans; infrà clava. *Regius. Vaillant.*

ΑΥ Π ΑΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni ut suprà.

ΗΡΑΚΛΗΑϹ ΕΝ ΠΟΝΤΩ. (2) *Heraclea in Ponto.* Urna in quâ duæ palmæ, mensæ imposita. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟΥΒ ΛΙΚΙΝΙΟϹ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΘΕϹϹΑΛΟΝΙΚΕΩΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛ. (3) Vas seu discus in quo palmæ ramus. *RE.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni laureatum.

ΘΕϹϹΑΛΟΝΙΚΗ ΜΗΤΡ ΚΟ Β ΝΕ. *Thessalonice Metropolis Colonia bis Neocora.* Vas seu discus in quo palmæ ramus: in medio vasis scriptum est ΠΥΘΙΑ; *Pythia certamina. Vaillant.*

Α Κ Π ΑΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΚΛΑΖΟΜΕΝΙΩΝ. *Clazomeniorum.* (4) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, binas icunculas sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΠ ϹΤ ΠΟ ΛΙΚ ϹΕΒΗΡΕΙΝΟΥ ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. *Sub Prætore Pub. Licinio Severino Colophoniorum.* Homerus sedens à dextris sinistrorsum, sinistrâ elatâ tenet lyram. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Π ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni nudum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ Π ΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΥ ΙΠΠΙ ΑΡΧ ΚΟΤΙΑΕΩΝ. (5) *Sub Publio Ælio Demetriano Hippici filio Archonte Cotiaensium.* Fortuna tutulata stans, dextrâ tenet temonem, sinistrâ cornucopiæ. *RE.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ ΔΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (6) *Cyzicenorum bis Neocororum.* Ara suprà quam ignis accensus, cum face accensâ erectâ serpente circunvolutâ à dextris, & alterâ simili à sinistris. *Fouc.*

....

ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ Β ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Pallas galeata stans, dextrâ pateram, sinistrâ hastam: in imo clypeus. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento, dextrorsum, sinistrâ elatâ.

ϹΤΡΑ ΕΡΜΟΛΑΟΥ ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ ΝΕΩΚΟ. (7) *Prætore Hermolao Cyzicenorum Neocororum.* Cereris faces & angues erectæ, arâ ignitâ intermediâ. *Regius.*

....

ΕΠ Λ ΕΡΜΟΛΑΟΥ ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ Β ΝΕΩΚΟ. *Sub Lucio Hermolao Cyziceno rum bis Neocororum.* Typus ut suprà. *Vaillant.*

....

ΕΠΙ ϹΤΡ ϹΩΚΡΑΤΟΥϹ ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ. *Sub Prætore Socrate Cyzicenorum.* Typus ut suprà, absque arâ. *Vaillant.*

ΑΥ Κ Π ΑΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΕΡΜΕΙΑϹ ΠΡΥΤ ΚΥΜΑΙΟΙϹ. *Hermias Prytanis Cumæis.* Neptunus nudus dextrorsum conversus, pede dextro proræ navis imposito stans, delphinum sustinet dextrâ, tridenti adnititur sinistrâ. *Fouc. Vaillant.*

de Primatu contenderent, concordiâ junctas fuisse, earum nummi testentur. Hic autem Gallieni nummus demonstrat societatem, quam sedatis contentionibus sub Caracallâ hæ duæ urbes renovaverant, Gallieno Imperatore perdurasse.

(1) Perperam hunc nummum legit Vaillantius ex eodem Regio cimelio sic: ΗΡΑΚΛΗΑϹ ΠΟΝΤΟΥ pro ΗΡΑΚΛΗΑϹ ΝΕΩΚΟΡΟΥ.

(2) Viginti tres hujus nominis urbes recenset Stephanus, quarum primam Thraciæ urbem fuisse scribit in Ponto illustrem; sed duas urbes à Stephano in unam conjunctas Holstenius post Tzetzem Chil. 3. cap. 100. observavit; quarum una ad Bosporum Thracium sita, alio nomine Perinthus appellabatur, altera Ponti juxtà Bithyniam Metropolis fuit. Ad hanc porrò nummum hunc spectare nemo dubitat; quam nobilitavit natalibus suis Heraclides Ponticus Platonis discipulus & familiaris, cujus præclara ingenii monumenta celebrantur à Laërtio in ejus Vitâ.

(3) Nummus hic Gallieni non extat apud Vaillantium.

(4) Nummus similis Gallieni recensetur à Vaillantio inter nummos tertii moduli tantùm.

(5) Similis nummus Gallieni recensetur à Vaillantio inter nummos tertii moduli tantùm, ut videre est infrà.

(6) Hic nummus Gallieni à Cyzicenis cusus non extat apud Vaillantium.

(7) Cum hâc epigraphe Gallieni nummus Vaillantio ignotus.

....

ΕΠ ΑΥ ΕΛΠΙΔΗΦΟΡΟΥ Β ΚΥΜΑΙΩΝ. (1) *Sub Aurelio Elpidephoro iterum*, ſubauditur, *Prætore Cumæorum*. Diana Epheſia, ex adverſo mulier ſuccincta, dextrâ extensâ, ſiniſtrâ ramum. *Vaillant.*

ΑΥ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΚΩΡΥΚΙΩΤΩΝ ΑΥΤΟΝΟΜ. (2) *Corycîotarum ſuis legibus utentium.* Mulier ſtolata ſtans, dextrâ acroſtolium, ſiniſtrâ haſtam; à dextris pro pedibus prora navis. *De C. Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑ Π Λ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ΑΥΡ ΦΡΟΝΤΩΝΟC ΜΑΓΝΗΤΩΝ. *Sub Aurelio Frontone Magnetum.* Urna cum palmâ. *RE.*

ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΕΠΙ CΤΡ ΑΥΡ ΦΡΟΝΤΩΝΟC ΜΑΓΝΗΤΩΝ. (3) *Sub Prætore Aurelio Frontone Magnetum.* Ciſta in quâ palmæ rami duo, cui hæc epigraphe inſcripta, ΕΝΝΟΝΙΔΙΑ, *Ennonidia certamina. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠΙ CΤΡ ΑΥΡ ΦΡΟΝΤΩΝΟC ΜΑΓΝΗΤΩΝ CΙ. (4) *Sub Prætore Aurelio Frontone Magnetum ad Sipylum.* Urna ut ſuprà cum duobus palmæ ramis, in quâ ΕΜΜΟΝΙΔCΒ. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠ CΤΡ ΑΥΡ ΦΡΟΝΤΩΝΟC ΜΑΓΝΗΤ ΠΡ CΙ. Urna in quâ duæ palmæ. *Laiſné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠ ΑΥΡ ΛΟΓΓΕΙΝΟΥ ΜΑΓΝΗΤΩΝ CΙΠΥ. *Sub Aurelio Longino Magnetum ad Sipylum.* Urna prægrandis cum duabus palmis. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠ ΛΟΓΓΕΙΝΟΥ ΜΑΓΝΗΤΩΝ CΙΠΥ. (5) Amazon ſtans, dextrâ pateram, lævâ peltam tenens, à Victoriâ retrò ſtante coronatur. *Regius.*

....

ΕΠΙ CΤΡ ΑΥΡ ΦΡΟΝΤΩΝΟC ΜΑΓΝΗΤΩΝ CΙΠ. (6) Urna, in quâ duo palmæ rami: ſuprà eam ΟΛΥΜΠΙΑ, *Olympia certamina. Vaillant.*

....

ΕΠ ΓΡ ΑΥΡ ΕΡΜΟΓΕΝΟΥC ΜΑΓΝΗΤΩΝ. (7) *Sub Scriba Aurelio Hermogene Magnetum.* Fortuna ſtans, dextrâ temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ CΕΒΑCΤΑ ΚΑΙCΑΡΕΑ. (8) *Metropolitarum Auguſta Cæſarea.* Urna prægrandis cum duabus palmis. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΕΠ CΤΡ ΟΥΑΛ ΝΕΙΚΙΑ. *Metropolitarum ſub Prætore Valerio Nicia.* Mulier ſtans, dextrâ Martis icunculam gerit, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. Vaillant.*

....

ΕΠ CΤΡ ΑΥΡ ΕΥΠΟΡΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Sub Prætore Aurelio Euporo Metropolitarum.* Mulier turrita ſtans, dextrâ icunculam, ſiniſtrâ cornucopiæ: pro pedibus arula. *Vaillant.*

ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠ CΤ ΑΥΡ ΖΕΥΞΙΔΟC ΠΛΟΥ ΤΗΛΔΟΥ ΜΟCΤΗ. (9) *Sub Prætoribus Aurelio Zeuxide, Plutio Tildo Moſtenorum.* Amazon equo inſidens, bipennem ſuprà humerum dextrum gerit, præeunte Mercurio: cypreſſus & ara inter utrumque. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠΙ CΤΡ ΑΥΡ ΖΕΥΞΙΔΟC ΠΛΟΥ ΤΗΛΔΟΥ ΜΟCΤΗ. Amazon ut ſuprà,

(1) Profert hunc nummum Gallieni Vaillantius ex Regio cimelio, ſed ibi hodie non extat.

(2) Vide quæ de Coryciotis diximus ſuprà in nummis Valeriani; ex hoc verò nummo conſtat Coryciotas Autonomiam, quam à Cicerone, cum in Ciliciam veniſſet, ut ipſe teſtatur, obtinuerant, etiam ſub Gallieno conſervaviſſe.

(3) Nummus hic & ſuperior ſpectare videntur ad Magneſiam ad Sipylum, ob rationem quam ſuprà in nummis primi moduli ejuſdem Imperatoris expoſuimus; ubi vide, quæ de utrâque Magneſiâ, nimirùm Mæandri ſive ad Mæandrum, & de Magneſiâ ad Sipylum adnotavimus; necnon in nummis Trajani Decii.

(4) Quæ literæ in hoc nummo & in ſuperiori ciſtæ inſcriptæ ſunt, hæ adeo detritæ, ut vix legi poſſint: quamobrem harum lectionem ab altero quopiam melioris notæ nummo, ſi quis fortè occurrat, exquiras velim.

(5) Nummus hic Gallieni non extat apud Vaillantium.

(6) Vide quæ de Olympio certamine adnotavimus in nummis Valeriani maximi moduli.

(7) Nummus hic ad Magneſiam Mæandri ſive ad Mæandrum ſpectare videtur, uti ſuprà in nummis primi moduli ejuſdem Imperatoris monuimus.

(8) Vide quæ de ſimili nummo Valeriani diximus ſuprà in nummis ejuſdem Auguſti ſecundi moduli.

(9) Μοςηνοὶ Ptolemæo in Lydiâ ſunt; & Hierocli Grammatico in Synecdemo inter urbes Provinciæ Lydiæ Μοςήνα recenſetur. De Moſtenis loquitur & Tacitus lib. II. Annal. Vide Notas eruditiſſimi Harduini ad Plinium lib. II. ſect. LXXXVI.

cum cypreſſo & arâ, abſque Mercurio. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΕΠΙ ΑΥΡ...... ΛΟ ΤΙΛΛΟΥ ΜΟϹΤΗ. Typus ut ſuprà. *RE.*

Γ ΠΟΥΒ ΛΙΚ ΕΓΝΑ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΑΥΓ. *Caius Publius Licinius Egnatius Gallienus Auguſtus.* Caput Gallieni radiatum.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. *Nicæenſium.* Figura muliebris tutulata ac ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Vaillant.*

ΠΟ ΛΙΚ ΕΓ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. (1) Ceres velata ſtans, dextrâ ſpicas, ſiniſtrâ facem accenſam tenet. *Regius.*

Γ ΠΟΥΒ ΛΙΚ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. (2) Ceres typo quo ſuprà, ſedens à ſiniſtris dextrorſum. *Regius. Vaillant.*

ΠΟΥ ΛΙ ΕΓ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ. Imperator paludatus ſtans à dextris, ſiniſtrâ haſtæ innixus, dextram porrigit figuræ muliebri tutulatæ, quæ ſiniſtrâ haſtam tenet: ponè mulierem figura togata & radiata. *Regius. Vaillant.*

ΠΟ ΛΙΚ ΕΓ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΑΡΙϹΤΩΝ ΜΕΓΙϹΤΩΝ. (3) *Nicæenſium Optimorum Maximorum.* Urnæ tergeminæ cum palmis. *Regius. Vaillant.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΗϹ. (4) *Nicæenſium Pythagoras.* Pythagoras ſedens, dextrâ globum tangit. *Vaillant.*

....

ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. *Nicæenſium Byzantiorum Concordia.* Duo phari vel lampades. *Vaillant.*

....

ΝΙΚΗΦΟΡΙΩΝ. (5) *Nicephoriorum.* Mulier ſtolata ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

....

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ. *Nicomedienſium.* Triremis cum remigantibus. *Vaillant.*

ΠΟ ΛΙ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΑΥΓ. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΤΡΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Nicomedienſium ter Neocororum.* Ciſtæ tres in quarum ſingulis palmæ rami duo. *Fouc. Regius.*

ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΑΥΓ. *Pub. Lic. Gallienus Imp.* Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΤΡΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (6) Typus ut ſuprà. *Brandenburg.*

.... ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΙΕΡΑϹ ΝΕΙΚΟΠΟΛΕΩϹ. *Sacræ Nicopoleos.* Triremis cum remigibus à dextris ſiniſtrorſum. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni nudum, ad humeros cum paludamento.

ΙΕΡΑϹ ΝΕΙΚΟΠΟΛΕΩϹ. Typus ut ſuprà. *RE.*

ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni nudum, ad pectus cum paludamento.

ΙΕΡΑϹ ΝΕΙΚΟΠ. Apollo capite radiato cum veſtitu muliebri, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

(1) Nummus Gallieni cum hóc typo non extat apud Vaillantium.

(2) Vaillantius ait Cererem, ſeu mulierem ſedentem ſiniſtrâ haſtam tranſverſam pro face gerere.

(3) Vide quæ in nummis Valeriani ſecundi moduli adnotavimus.

(4) Cur Pythagoras ſedens, & baculo globum tangens repræſentetur, diximus ſuprà in nummis Trajani Decii ſecundi moduli; quare verò iconem ejus & nomen in nummis exhibeant Nicæenſes non liquet; putant tamen nonnulli id à Nicæenſibus factum, ad renovandam tanti viri memoriam, ut patet ex altero nummo Commodi ab iiſdem Nicæenſibus cuſo, cum epigraphe ΟΜΗΡΟϹ ΝΙΚΑΙΩΝ; ubi ipſe repræſentatur ſedens, dextrâ volumen tenens; Nicæenſes enim apprimè ſcientiarum cultores erant, teſte Strabone qui eorum Gymnaſium egregiè deſcripſit. Protulit hunc nummum Vaillantius ex Franciſci Cameli cimelio.

(5) Nicephorium fuit urbs Meſopotamiæ circà Edeſſam, teſte Plinio lib. v. ſect. XXI. *In Præfecturâ Meſopotamiæ, Nicephorium oppidum.* Alexandri juſſu condita, ſcribit idem Plinius lib. VI. *In vicinia Euphratis Nicephorium, ut diximus, quod Alexander juſſit condi propter loci opportunitatem.* Memoratur etiam Straboni lib. XVI. Ptolemæo lib. v. cap. 18. In eâ fuit templum Nicephori Jovis, ex quo oraculum Adriano futuri Imperii redditum fuiſſe refert Apollonius Syrus Platonicus apud Spartianum in ejus Vitâ pag. 2. Conſtantinam quoque dictam fuiſſe hanc urbem ſcribit Stephanus Byzantius: Νικηφόριον, ὡς ἡ Κωνςαντῖνα, ἡ περὶ Ἔδεσαν πόλις· τὸ ἐθνικὸν Νικηφορεύς. Eadem habet & Suidas, ſed ille ex Stephano hæc ut pleraque alia hauſit. Stephano hac in re adſtipulatur nummus Adriani apud Mediobarbum pag. 185. cum hac epigraphe, COLONIA NICEPH. CONS. *Colonia Nicephorium Conſtantina* ubi figura togata, boves & vexillum, qui deductæ coloniæ typi & indices ſunt.

(6) Nummus hic ac ſuperior Gallieni non extant apud Vaillantium.

ΙΕΡΑC ΝΕΙΚΟΠΟΛΕΩC. Neptunus nudus ſiniſtrorſum converſus ſtans, tridenti adnititur dextrâ, delphinum verò ſuſtinet ſiniſtrâ. *Fouc.*

. . . .

ΙΕΡΑC ΝΕΙΚΟΠΟΛΕΩC. Æſculapius ſtans cum baculo, cui ſerpens eſt involutus. *Vaillant.*

. . . .

ΙΕΡΑC ΝΕΙΚΟΠΟΛΕΩC. Fortuna ſtans cum tutulo, dextrâ temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ ΓΡ ΑΙΛ ΠΡΟΚΛΟΥ ΝΥCΑΕΩΝ. *Sub Scribâ Ælio Proclo Nyſæorum.* Bacchus ſtans cum ſtrophio, dextrâ cantharum, ſiniſtrâ thyrſum. *Vaillant.*

ΠΟ ΛΙ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC ΑΥΓ. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ. (1) *Perinthiorum.* Ceres velata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ demiſsâ ſpicas, ſiniſtrâ facem accenſam tenet. *Regius.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

CΑΜΙΩΝ. (2) *Samiorum.* Mulier gradiens à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ elatâ, lævâ clypeum geſtat. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet Junonis Samiæ ſimulacrum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (3) Meleager nudus ſiniſtrorſum converſus ſtans, aprum ex adverſo impetum facientem, ſpiculo quod tenet utrâque manu excipit: canis juxtà pedes in aprum irruit. *Regius. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Meleager ut ſuprà, ſed ocreatus & abſque cane. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. (4) Figura virilis altè ſuccincta ſiniſtrorſum converſa, pede lævo proræ navis impoſito ſtans ac retroſpiciens, dextram retrorſum protendit, clypeum verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Fortuna ſtans, dextrâ temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ tenet. *Regius. Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut ſuprà.

CΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad medium ferè dorſum cum paludamento.

CΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΑΜΙΩΝ. Nemeſis Samia ſtolata ac velata ſtans à fronte, dextrâ ad pectus compoſitâ, ſiniſtrâ demiſsâ: à dextris juxtà pedes rota. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

CΑΜΙΩΝ. Juno Samia velata ac tutulata, cum pateris & adminiculis: à ſiniſtris Nemeſis typo quo ſuprà, cum rotâ. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe. Gallienus ad medium ferè dorſum, dextrorſum, cum paludamento, ſpiculo tranſverſim, & clypeo.

CΑΜΙΩΝ. (5) Juno Samia tutulata ac velata ſtans à fronte, cum pateris, adminiculis, & pavonibus duobus, altero à dextris, altero à ſiniſtris: juxtà caput à dextris Luna bicornis, à ſiniſtris ſtella. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

CΑΜΙΩΝ. Juno Samia ornatu à ſuperiore diverſo, cum pateris & adminiculis, abſque pavonibus. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

CΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut ſuprà.

CΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Regius.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Gallienus ad medium ferè dorſum, dextrorſum cum paludamento, ſpiculo tranſverſim & clypeo.

CΑΜΙΩΝ. Nemeſis Samia ſtolata ac velata ſtans, dextrâ ad pectus compoſitâ, ſiniſtrâ verò demiſsâ: juxtà pedes à dextris rota. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento ſiniſtrorſum.

CΑΜΙΩΝ. Templi tetraſtyli facies, ad cujus veſtibulum Juno Samia cum pateris & adminiculis. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ, dextrorſum.

CΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut ſuprà.

(1) Nummus hic Gallieni à Perinthiis cuſus Vaillantio ignotus.
(2) Nummus Gallieni cum hoc typo ac ſequenti non extat apud Vaillantium.
(3) Nummus Gallieni cum hoc ipſo typo non extat apud Vaillantium, ut videre eſt ex ſequenti.
(4) Vaillantius figuram non virilem, ſed muliebrem eſſe ait.
(5) Typus horum nummorum videtur diverſus ab illis, quos profert Vaillantius.

CAMIΩN. Typus ut ſuprà. *RE.*

....

CAMIΩN. Diana Epheſia in templo quatuor columnarum. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

CΑΡΔΙΑΝΩΝ Β ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) *Sardianorum bis Neocororum.* Hercules nudus gradiens à dextris ſiniſtrorſum, vultu dextrorſum converſo ſtans, bovem cornibus apprehenſum protrahit dextrâ, exuvias verò leonis cum clavâ erectâ geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Vaillant.*

....

ΟΥΛΠΙΑC CΕΡΔΙΚΗC. *Ulpiæ Serdicæ.* Serpens radiatus in gyros circumvolutus. *Vaillant.*

....

CΙΔΗΤΩΝ. *Sidetarum.* Cybele vecta leone cum crotalo. *Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟΥ ΕΙΝΑ ΓΑΛΛΙΗΝΟC CΕΒ. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

ΣΙΔΗΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (2) Æſculapius ſtans dextrâ baculo ſerpente circumvoluto innixus. *Brandenburg.*

....

CΙΔΗΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Sidetarum Neocororum.* Serapis ſedens, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam : ad pedes Cerberus. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

CΜΥΡΝΑΙΩ......ΕΩΚΟΡΩΝ. Mulier ſtans à dextris dextrâ elatâ, ſiniſtrâ ſtolam ſuſtinet; ex adverſo ſtat altera, dextrâ elatâ ſiniſtrâ ſceptrum, quâ & ſtolam ſuſtinet; pro cujus pedibus Gryphus pedibus anterioribus rotæ innixus. *Brandenburg.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

CΜΥΡΝΑΙ˜Ν Γ ΝΕΩΚ ΕΠ CΕΞCΤΟΥ. (3) *Smyrnæorum ter Neocororum ſub Sexto.* Iſis & Nemeſis ſtantes. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚ ΕΠ CΕΞCΤΟΥ. Tria templa tetraſtyla cum coronis in vertice : ad medii veſtibulum figura muliebris ſedens; ad aliorum, figura nuda ſtans cum haſtâ. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut ſuprà.

CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΕΠ CΕΞCΤΟΥ. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

CΜΥΡΝΑΙΩΝ ΝΕΩ ΕΠΙ Μ ΑΥΡ CΕΞΤΟΥ. *Smyrnæorum Neocororum ſub Marco Aurelio Sexto.* Figura muliebris ſtolata & galeata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, templum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ : juxtà ſellam, clypeus. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩ ΕΠΙ Μ ΑΥΡ CΕΞΤΟΥ. Typus ut ſuprà. *Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ ΚΑ Π Λ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut ſuprà.

CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΕΠΙ CΕΞΤΟΥ. (4) Typus ut ſuprà. *RE.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚ ΕΠ CΤ CΕΞCΤΟΥ. *Smyrnæorum ter Neocororum ſub Pratore Sexto.* Typus ut ſuprà. *Regius.*

....

CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΕΠΙ Μ ΑΥΡ CΕΞΤΟΥ. (5) Nemeſes duæ tunicatæ,

(1) Stephano : Σάρδις, πόλις Λυδίας· ὁ πολίτης, Σαρδιανός. Plinius lib. v. ſect. xxx. *Celebratur Lydia Sardibus,* &c. Sardis ſeu Sardeis fuit Lydiæ urbs celeberrima, Crœſi regia; ſita erat in latere Tmoli montis, ex quo Pactolus aureis arenis celebris defluebat : clara item ſtagno Gygeo, teſte Plinio lib. v. cap. 29. Fuit olim cauſa primi belli Perſarum adverſus Græcos, eò quod Iones Athenienſium auxilio eas expugnarunt, ac Perſarum præſidium trucidarunt. Quamobrem Darius Perſarum Rex bellum Græcis primus intulit, ac deinde Xerxes, paternam cladem ad Marathonem acceptam vindicaturus. Fuit una è ſeptem Aſiæ Eccleſiis, quarum meminit Joannes Apocalypſeos cap. 3. Primam Neocoriam ſub Hadriano Principe munifico accepit; ſecundam verò ſub Severo ſeu potiùs ſub Commodo, tertiam ſub Caracalla, ut teſtantur eorum nummi. Fallitur itaque Vaillantius qui ſecundam Neocoriam ſub Caracalla, tertiam ſub Valeriano accepiſſe ſcribit; nullus quippe reperitur Valeriani nummus à Sardianis cuſus. Hæc urbs in nummis ſub Gordiano Pio primam ſe Aſiæ, Lydiæ & Græciæ Metropolim inſcribit; teſtatur nummus Tranquillinæ, ubi ex una parte caput Tranquillinæ ſub ſimulacro urbis Genii cernitur cum hac epigraphe : CΑΡΔΙC ΑCΙΑC ΛΥΔΙΑC ΕΛΛΑΔΟC Α ΜΗΤΡΟΠΟΛΙC. ex alterâ parte Pluto in quadrigis rapit Proſerpinam, præeunte Cupidine, cum eadem Inſcriptione. Nullæ aliæ urbes, etiamſi Primatum Aſiæ, ut Epheſus, Smyrna & Pergamus ſibi aſſererent, Metropoleos titulum ſibi arrogarunt. Sub Tiberio in nummis Druſi legitur, ΣΑΡΔΙΑΝΩΝ ΚΟΙΝΟΥ ΑΣΙΑΣ. Num ſub eo facta Metropolis? à quo quidem, cum magnam ædificiorum partem terræmotibus amiſiſſet, reparatam ſuâ ætate ſcribit Strabo lib. XIII. Florus Sardim, alteram Romam appellat.

(2) Nummus Gallieni cum hoc typo à Sidetis cuſus non extat apud Vaillantium.

(3) Typus hujus nummi videtur diverſus ab eo, quem deſcribit Vaillantius.

(4) Nummus hic exhibetur à Vaillantio ex eodem Regio Etruriæ cimelio, ſed mutilus.

(5) Hunc nummum laudat Vaillantius ex Regio cimelio, ſed ibi hodie non extat.

dextram verſus faciem : prior ſiſtrum ; ad alterius pedes Gryphus cum rotâ. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΜΥΡ Γ ΝΕΩΚ ΕΠ Ϲ Μ ΑΥΡ ϹΕΞϹΤΟΥ. Amazon ſtans capite turrito, dextrâ ædiculam tenet, lævâ bipennem. *Regius.*

. . . .

ϹΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚ ΕΠ Ϲ ϹΕΞΤΟΥ. Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut ſuprà.

ϹΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚ ΕΠ Ϲ ϹΕΞΤΟΥ. Cybele turrita ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ pateram tenet, ſiniſtrâ tympano innixa. *Regius. De C. Vaillant.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚ ΕΠ Ϲ Μ ΑΥΡ ϹΕΞΤΟΥ. (1) Amazon turrita ſtans, dextrâ tenet globum, ſiniſtrâ bipennem. *RE. Vaillant.*

Α Κ Π ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

ϹΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡ ΕΠΙ Μ ΑΥΡ ϹΕΞϹΤΟΥ. Smyrna capite turrito Amazonum ritu altè ſuccincta, dextrâ geſtat templum, ſiniſtrâ haſtam, ad pedes clypeus. *Fouc. Vaillant.*

. . . .

ϹΜΥΡ Γ ΝΕΩΚ ΕΠ Ϲ Μ ΑΥΡ ϹΕΞΤΟΥ. Cybele ſedens inter duos leones. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΜΥΡΝΑΙΩΝ ΕΠ Ϲ Μ ΑΥΡ ϹΕΞΤΟΥ. (2) circà coronam in quâ ΠΡΩΤΑ ΚΟΙΝΑ ΑϹΙΑϹ ΕΝ ϹΜΥΡΝΗ Γ. *Fontaine.*

. . . .

ϹΜΥΡΝΑΙΩΝ ΙΕΡΑΠΟΛΕΙΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. (3) *Smyrnæorum Hierapolitarum Neocororum Concordia.* Duæ urnæ cum palmis. *Vaillant.*

ΑΥ ΚΑΙ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΤ ΑΥΡ ΕΡΜΟΓΕΝΟΥ ΤΗΙΩΝ. (4) *Prætore Aurelio Hermogene Teiorum.* Figura muliebris ſtolata vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Vaillant.*

Α Κ Π Λ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΕΠ Ϲ ΠΑΝΚΡΑΤΟΥ ΤΗΙΩΝ. (5) *Sub Prætore Pancratio Teiorum.* Bacchus ſeminudus ſtans, dextrâ cantharum, lævâ thyrſum tenet : pro pedibus à dextris Panthera. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ϹΤΡ ϹΕΞΤΟΥ ΛΟΥΚΙΟΥ ΤΗΙΩΝ. *Prætore Sexto Lucii filio Teiorum.* Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΤΡ........ΛΟΥΚΙΟΥ ΤΗΙ. Figura virilis ſedens, dextrâ extenſâ, ſiniſtrâ haſtæ adnititur. *Laiſné.*

. . . .

ΕΠΙ ΜΟΔΕϹΤΟΥ ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. *Sub Modeſto Trallianorum.* Fluvius decumbens, dextrâ arundinem, ſiniſtrâ urnæ aquas vomenti innixus. *Vaillant.*

(1) Vaillantius hunc nummum refert ex eodem cimelio, & Amazonem dextrâ templum geſtare ait.

(2) Nummus hic Gallieni non extat apud Vaillantium.

(3) De Smyrnâ & nummis in eâ cuſis pluribus ſuprà. Ierapolis autem ad quam ſpectat hic nummus, nam plures à ſcriptoribus recenſentur, ponitur à Stephano inter Phrygiam & Lydiam, Ἱεράπολις, μεταξὺ Φρυγίας ϗ Λυδίας ; dictaque ſic fuit, quod templa multa haberet, ut tradit idem ſcriptor ; inter quæ præcipuum erat templum Apollinis, de quo loquitur Damaſcius apud Photium in Bibl. Cod. CCXLII. pag. 1054. Ὅτι ἐν Ἱεραπόλει τῆς Φρυγίας ἱερὸν ἦν Ἀπόλλωνος· ὑπὸ δὲ τὸν ναὸν καταβάσιον ὑπέκειτο θανασίμους ἀναπνοὰς παρεχόμενον. *Hierapoli in Phrygiâ templum erat Apollinis : ſubtus ſpiraculum erat letiferi ſpiritus.* Vetus Inſcriptio reperta Hierapoli, allata à Sponio in Itin. pag. 150.

ΑΠΟΛΛΩΝΙ ΑΡΧΙΓΗΤΗΙ.

Matris etiam Deûm numen olim ab Hierapolitis in honore habitum teſtatur Plinius lib. II. ſect. XCV. *Simili modo Hierapoli in Aſiâ* ſpiraculum, *Matris tantum magnæ Sacerdoti innoxium.* De hoc autem antro ſubterraneo nuncupato *Plutonio* vide quæ ſcribit Strabo lib. XIII. pag. 629. Hæc autem urbs in iis cenſenda, quæ florebant in Aſiâ, teſtis eſt Philoſtratus lib. II. de vitis Sophiſtarum pag. 603 ubi de Antipatro Sophiſta Hierapolitano Caracallæ ac Getæ præceptore. Dicta fuit *Hierapolis ad Mæandrum*, ſi fides veteri lapidi quem refert Holſtenius in Notis ad Stephanum pag. 143. qui ſic habet : ΜΕΝΑΝΔΡΟϹ ΙΕΡΑΠΟΛΕΙΤΗϹ ΠΡΟϹ Μ....ΑΝΔΡΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ. Cæterum hæc urbs concordia juncta erat non ſolum cum Smyrnæis, ſed etiam cum Epheſiis, aliiſque civitatibus, ut patet ex nummis : verùm peculiari concordia juncta erat cum Smyrnæis in ludis ſeu certaminibus celebrandis, ut denotat hic nummus, ubi duæ urnæ cum palmis conſpiciuntur : ΠΡΩΤΑ tamen ΚΟΙΝΑ ΑϹΙΑϹ Smyrnæ, ΠΥΘΙΑ verò Hierapoli edebantur.

(4) Vide quæ de hac urbe Ioniæ diximus ſuprà in nummis Trajani Decii maximi moduli.

(5) Bacchus cum cantharo, & thyrſo in hoc nummo & ſequenti ſculptus ſymbolum eſt agri vini feracis.

ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝ........ Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Tripolitarum.* Figura muliebris tutulata ſedens, dextrâ extensâ icunculam pariter tutulatam, haſtam dextrâ tenentem, ſpicas ſiniſtrâ gerentem ſuſtinet, ſiniſtrâ verò puerulum ſedentem geſtat. *RDR.*

....

ΕΠΙ ΣΤΡ ΣΕΚΟΝΔΙΑΝΟΥ ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. *Sub Prætore Secundiano Hypæpenorum.* Venus ornatu ſplendido ſtans. *Vaillant.*

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

Α Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΕΥΣ ΣΕΒ. *Imperator Cæſar Publius Licinius Gallienus Pius Auguſtus.* Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. Β. *An.* 2. Pallas galeata ſtans, dextrâ haſtæ innixa, ſiniſtrâ clypeo. *Fontaine.*

Α Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΣΕ ΕΥΣ. Caput Gallieni ut ſuprà.

L. Γ. *An.* 3. Figura muliebris tutulata ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ haſtam tenet. *MDM.*

Α Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

L. Γ. Victoria gradiens à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Fontaine.*

Α Κ Π ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΕΥ ΕΥ Σ. *Imperator Cæſar Publius Licinius Gallienus Pius Felix Auguſtus.* Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. Γ. Figura muliebris ſedens dextrâ extensâ, ſiniſtrâ tenet cornucopiæ. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. Δ. *An.* 4. Aquila coronam lauream geſtans roſtro. *RE.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Gallieni ut ſuprà.

L. Δ. Aquila ut ſuprà: à ſiniſtris palmæ ramus. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Figura muliebris ſtans, dextrâ extensâ, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ tenet: à ſiniſtris palmæ ramus erectus. *Bau.*

Α Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΕΥ ΣΕΒ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. Δ. Figura muliebris tutulata ac ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Α Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. Є. *An.* 5. Aquila à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet roſtro dextrorſum converſo: à dextris palmæ ramus. *Fouc.*

Α Κ Π ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΕΥ ΕΥ Σ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. ς. *An.* 6. Aquila à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Fontaine.*

Α Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Gallieni ut ſuprà.

L. Ζ. *An.* 7. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

Α Κ Π ΛΙ ΟΥ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΕΥ ΣΕΒ. *Imperator Cæſar Publius Licinius Valerianus Gallienus Pius Auguſtus.* Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. Ζ. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Α Κ Π ΛΙ ΟΥ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΕΥ ΕΥ Σ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. Ζ. Caput Jovis laureatum, ad humeros. *Brandenburg.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟΣ ΣΕΒ. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. ΕΝΑΤΟΥ. *An.* 9. Typus ut ſuprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΕΝΑΤΟΥ. Aquila à ſiniſtris dextrorſum, cum palmæ ramo tranſverſim, coronam lauream tenet roſtro. *Fouc. Regius. SG. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΕΝΑΤΟΥ. Figura muliebris galeata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, cathedræ verò adnititur ſiniſtrâ: juxtà cathedram clypeus. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΕΝΑΤΟΥ. Victoria ſtolata cum alis prægrandibus utrinque expanſis, vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum humi poſitum ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Θ. *An.* 9. Victoria ad dextram gradiens, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΔΕΚΑΕΤΗΡΙΣ ΚΥΡΙΟΥ. *Decennales Domini.* in coronâ laureâ: in imâ parte L. Ι. *An.* 10. *Fouc. Regius. Cham. MDM. B.*

ΑΥΤ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΔΕΚΑΕΤΗΡΙϹ ΚΥΡΙΟΥ. in coronâ laureâ : in imâ parte L. I. *Laiſné.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni ut ſuprà.

L. I. *An.* 10. Capita Jovis & Lunæ jugata. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. I. Aquila à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Fouc.*

Alius cum palmæ ramo in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IA. *An.* 11. Aquila alis expanſis à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet roſtro. *Fouc. Regius. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IA. *ordine inverſo ſcripta.* Figura muliebris ſtolata ac tutulata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. IB. *An.* 12. Figura muliebris tutulata ac ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, cætera ut ſuprà : à ſiniſtris palmæ ramus. *Fouc. Regius. Val. SG. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IB. Figura muliebris ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ protensâ & expansâ, cornucopiæ geminum geſtat ſiniſtrâ : à ſiniſtris palmæ ramus. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut ſuprà.

L. IB. Typus ut ſuprà. *MDM. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IB. Pallas cum galeâ criſtatâ, vultu dextrorſum converſo ſtans, haſtæ puræ adnititur dextrâ, clypeum verò humi poſitum tenet ſiniſtrâ : juxtà clypeum palmæ ramus. *RE.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni ut ſuprà.

L. IB. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius.*

Alius cum Meduſæ capite in clypeo, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IB. in coronâ laureâ, quam aquila alis expanſis ſuſtinet. *Cham. Fontaine.*

Alius cum palmæ ramo à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IB. Aquila, cum palmæ ramo per tranſverſum, coronam lauream geſtat roſtro dextrorſum converſo. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. IΓ. *An.* 13. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Cham. SG. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IΓ. Victoria ſtolata cum alis prægrandibus utrinque expanſis, ſiniſtrorſum converſa ac retroſpiciens, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IΓ. Figura muliebris ſtolata vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ : à ſiniſtris palmæ ramus. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IΓ. Figura muliebris vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ geſtat : à ſiniſtris in areâ palmæ ramus erectus. *Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. IΔ. *An.* 14. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Fontaine.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut ſuprà.

L. IΔ. Typus ut ſuprà. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IΔ. Aquila lauream gerens roſtro. *RE.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni ut ſuprà.

L. IΔ. Aquila ut ſuprà : à ſiniſtris palmæ ramus. *Fouc. Regius. Fon. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IΔ. Victoria gradiens à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. IΔ. Imperator galeatus ſtans, dextrâ haſtæ innixus, ſiniſtrâ clypeo humi poſito : à ſiniſtris trophæum erectum inter duos captivos humi ſedentes. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. IΔ. Figura muliebris galeata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : ponè eam palmæ ramus erectus. *Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IΔ. Caput Dianæ cum Lunâ falcatâ. *Fouc. Regius. Bau.*

Alius ex argento, cum palmæ ramo à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΓΕ. *An.* 15. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. IЄ. Caput muliebre turritum, ad humeros cum ſtolâ. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. IЄ. Caput Solis radiatum; in areâ palmæ ramus. *Regius.*
ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC. Caput Gallieni ut ſuprà.
L. IЄ. Typus ut ſuprà. *RE.*
ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟC CΕΒ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.
L. IЄ. Figura muliebris tutulata ac ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Bau.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. IЄ. Figura muliebris typo quo ſuprà, ſed vultu dextrorſum converſo ſtans; à ſiniſtris palmæ ramus. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.
L. IЄ. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ protensâ & expansâ, cornucopiæ geminum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Fontaine.*
Alius cum palmæ ramo à ſiniſtris erecto, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. IЄ. Figura muliebris galeata & ſtolata inſidens loricæ à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: à ſiniſtris palmæ ramus. *Fouc. Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. IЄ. In coronâ laureâ, quam duæ Victoriæ tunicatæ, & altè ſuccinctæ ſtantes ex adverſo, utrâque manu ſuſtinent. *Fouc. Regius. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. IЄ. Mercurius vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ femori appoſitâ, caduceum geſtat ſiniſtrâ: à ſiniſtris palmæ ramus. *Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. IЄ. Aquila à dextris ſiniſtrorſum coronam lauream tenet roſtro dextrorſum converſo: à dextris palmæ ramus. *Fouc. Regius. Cham. Fon. Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum paludamento.
L. IЄ. Typus ut ſuprà ex adverſo. *Fouc. Fon. B.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. IЄ. Serpens capite loti flore inſigni, in gyros convolutus, aſſurgens ſiniſtrorſum: à ſiniſtris palmæ ramus. *Fouc. Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. IЄ. Nilus juvenis. *Collegii.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.
ABVNDANTIA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, cornucopiæ geſtat utrâque manu, ex quo varias opes effundit. *Le Roy. MDM.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ABVNDANTIA AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ B. *Fouc. Cham. Val. Le Roy. Fontaine. B.*
Alius cum B. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*
Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ.
ABVNDANTIA AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc. Cham.*
IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.
ABVNDANTIA AVG. Typus ut ſuprà. *Cham.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.
AEQVIT AVG. Figura muliebris ſtolata cum modio ſuprà caput, vultu dextrorſum converſo ſtans, bilancem tenet dextrâ; cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ VI. *Fauvel.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Cham. Le Roy.*
Alius cum VI. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Val. Le Roy.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum loricâ.
AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis à ſiniſtris in areâ. *Fouc. B.*
Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ.
AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis à ſiniſtris in areâ. *Fouc. Regius. Cham.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.
AETERNITAS. Sol capite radiato cum pallio divinitatis ex humeris pendulo, cætera nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ & expansâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ retrorſum protensâ; in imâ parte M. T. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AET AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AETERN AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham.*

Alius cum M T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy. Cham.*

GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

AETERN AVG. Typus ut ſuprà, cum M T. in imâ parte. *Le Roy.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

AETERNITAS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Cham. Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AETERNITAS AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ Γ. *Fouc. Cham. Val.*

Alius cum Γ. in imâ parte, & nil in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite laureato, ad humeros.

AETERNITAS AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

AETERNITAS AVG. (1) Pluto ſiniſtrorſum converſus ſtans, dextrâ ad pectus admotâ, uncum tenet ſiniſtrâ: in imâ parte PXV. *Val. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros dextrorſum.

AETERNITAS AVG. Lupa à dextris ſiniſtrorſum, ſub quâ Romulus ac Remus adverſi ſedentes & lactantes: infrà ſub pedibus palmæ ramus projectus. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

AETERNITATI AVG. (2) Sol cum pallio ex humeris pendulo ſtans, dextrâ elatâ tenet globum, ſiniſtrâ retrorſum protensâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

ANNONA AVG. Figura muliebris ſtolata, dextrorſum converſa ſtans, ſpicas tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad humeros.

ANNONA AVG. (3) Figura muliebris ſtans ad ſiniſtram ſpectans, dextrâ haſtæ ferratæ inverſæ innixa, ſiniſtrâ tenet ſpicas. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

ANNONA AVG. Figura muliebris ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ demiſsâ tenet ſpicas, ſiniſtrâ anchoram. *Regius. Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

ANNONA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte Q. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLO CONSER. Apollo nudus ſtans, dextrâ capiti impoſitâ, ſiniſtrâ lyram tenet tripodi impoſitam. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLO CONSERV. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLO CONSER. Apollo nudus capite radiato, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, dextram attollit ſuprà caput, citharam verò cippo impoſitam tenet ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLO CONSER. Apollo nudus capite radiato, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ demiſsâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ tenet citharam ſaxis innixam. *Le Roy.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

APOLLINI CONSERVA. (4) Typus ut ſuprà. *Hen.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

APOLLINI CONS AVG. (5) Centaurus ſeu Sagittarius à dextris ſiniſtrorſum: in imâ parte Z. *Regius. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorſum.

APOLLINI CONS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte Z. *Fouc. Cham.*

(1) Nummi Gallieni cum hoc typo & ſequenti inter rariores recenſendi.

(2) Nummus Gallieni cum hac epigraphe inter rariores ponendus. Vide nummum argenteum ejuſdem Auguſti cum eadem epigraphe.

(3) Nummi Gallieni cum hoc typo & ſequenti rari ſunt.

(4) Nummi Gallieni cum hac epigraphe inter rariores locandi.

(5) Tum primùm cum hac epigraphe nummi cuſi, in iiſque varia animalia Diis ſacra expreſſa, quòd Gallieno imperante præter bellicas clades cum civiles, tum barbaricas & terræmotus frequentiſſimos, peſtis ſæviſſima totum orbem Romanum invaſerat; à quibus malis ut conſervaretur, Deos omnes invocaſſe videtur Gallienus, quos per animalia ipſis ſacra, in nummis expreſſit. Centaurus ſeu Sagittarius in hoc nummo exhibitus ex Manilio Apollini eſt ſacer. Et quidem Chiron Centaurus, Achillis Pædagogus hîc deſignatur, qui Muſicam & Medicinam ab Apolline inventam, ſagittandi quoque artem alumnum ſuum docuit. Vide Claudianum de III. Conſulat. Honorii.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, ſiniſtrorſum.

APOLLINI CONS AVG. (1) Centaurus à ſiniſtris dextrorſum, globum ſuſtinet dextrâ, gubernaculum verò navis ſurſum verſum geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte A. *Brandenburg.*

Alius cum H. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fouc. Cham.*

Alius cum T. à dextris in areâ, abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

APOLLINI CONS AVG. Centaurus ut ſuprà: in imâ parte A. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

APOLLINI CONS AVG. (2) Gryphus à ſiniſtris dextrorſum: in imâ parte A. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

APOLLINI CONS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte A. *B.*

Alius cum Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Cham. Val.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

APOLLINI CONS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte Δ. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLINI CONS AVG. (3) Pegaſus. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

BON EVEN AVG. Figura virilis nuda, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſuprà quam ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, ſpicas verò ſiniſtrâ demiſsâ: in imâ parte M T. *Regius. Cham. Val. Le Roy. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

BONVS EVENTVS AVG. (4) Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

BONAE FORTVNAE. (5) Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCOR AVG. Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte M T. *Hen. SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORD AVG. (6) Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc. Cham.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORD EXERC. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geminum ſiniſtrâ. *Frad.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput non Gallieni, ſed Valeriani patris vultu, laureatum, ad humeros.

CONCORDIA EXERCI. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA EXERCIT. Typus ut ſuprà. *Bau.*

Alius cum P. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

CONSERVAT PIETAT. Gallienus laureatus ac paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, figuram procumbentem ſublevat dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte XII. *Cham. Fauvel. Brandenburg.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

CONSERVAT PIETAT. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Fontaine.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

CONSERVAT PIETAT. (7) Gallienus typo quo ſuprà, tenens quiddam dextrâ, haſtæ ut ſuprà adnixus ſiniſtrâ: à dextris

(1) Centaurum non gubernaculum ſiniſtrâ tenere, ſed lyram obſervat Gevartius; ſed ſi lyra, gubernaculo ſurſum verſo eſt profectò ſimilis.

(2) Gryphus Apollini eſt etiam ſacer, ut videre eſt apud Fulgentium, Servium, Sidonium, Claudianum, alioſque.

(3) Nummus ſingularis ob typum partis averſæ, qui potius convenit inſcriptioni SOLI CONS AUG, ut videre eſt infrà.

(4) Nummi Gallieni cum hac epigraphe rari ſunt. Vide nummum ſimilem argenteum, & quæ ibi adnotavimus.

(5) Vide quæ de ſimili nummo Gallieni argenteo diximus ſuprà. Nummus hic rariſſimus.

(6) Nummi Gallieni cum hac epigraphe, & hoc typo rari; ſequentes verò haud obvii.

(7) Nummi Gallieni cum hac epigraphe inter rariores recenſendi. Cuſos autem putant nonnulli hoſce nummos, quo tempore Sibyllini libri à Gallieno inſpici juſſi ſunt ob peſtem, terræmotum, & alia Romani Imperii infortunia Diis placatis fuganda; quod quidem accidit Gallieno & Petronio Fauſtino Coſſ. Anno V. C. 1015. Chriſti 262. ut habet Pollio in Gallienis: *Pax igitur*, inquit, *Deûm quæſita, inſpectis Sibyllæ libris, factumque Jovi Salutari, ut praceptum fuerat ſacrificium*, &c. unde dici voluit Gallienus *Conſervator Pietatis.* Vide quæ de ſimili argenteo diximus ſuprà.

figura semigenuflexa nuda, dextram attollit. *Hen. B.*

Alius cum XII. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

DEO MARTI. (1) Templum quatuor columnis suffultum, ad cujus vestibulum Mars nudus cum pallio à tergo pendulo, vultu dextrorsum converso stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

DIANA FELIX. Diana venatricis habitu, vultu sinistrorsum converso stans, hastæ ferratæ inversæ adnititur dextrâ, arcum verò tenet sinistrâ : ad pedes, cervus aufugiens à dextris sinistrorsum. *Regius. Cham. Val. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorsum.

DIANA FELIX. Typus ut suprà. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS AVG GERM. Caput Gallieni ut suprà, sinistrorsum.

DIANA FELIX. Typus ut suprà. *Fouc.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

DIANA FELIX. (2) Typus ut suprà. *Frad. Fontaine.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

DIANAE CONS AVG. (3) Capra à dextris sinistrorsum. *Fouc.*

Alius cum Є. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE. Cham. Fouc. B.*

Alius cum XI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fauvel. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorsum.

DIANAE CONS AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, sinistrorsum.

DIANAE CONS AVG. Capra à sinistris dextrorsum : in imâ parte Γ. *Regius. Fouc.*

Alius cum XI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

Alius cum XII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DIANAE CONS AVG. Cervus à sinistris dextrorsum : in imâ parte Γ. *Fouc. Cham.*

Alius cum X. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Val.*

Alius cum XII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

DIANAE CONS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte Є. *Fouc. Val.*

Alius cum X. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

DIANAE CONS AVG. Cervus à dextris sinistrorsum : in imâ parte Γ. *Le Roy.*

Alius cum Є. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum X. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *SG.*

Alius cum XI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum XII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum XIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FECVNDITAS AVG. (4) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextram extendit ad figuram puerilem juxtà se stantem, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICI AVG. Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ caduceo longo innixa, sinistrâ gestat cornucopiæ. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FELICIT AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ : à dextris in areâ P. *Cham. Le Roy.*

Alius cum P. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut suprà.

FELICIT AVG. Typus ut suprà : à dextris in areâ P. *Regius.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

(1) Nummi Gallieni argentei cum hac epigraphe & hoc typo haud obvii sunt, ex ære puro tertii moduli rarissimi sunt. Vide quæ ad nummos argenteos adnotavimus.

(2) Vide quæ ad similem nummum argenteum ejusdem Augusti adnotavimus.

(3) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt.

(4) Hæc epigraphe & hic typus frequenter in nummis Augustarum occurrunt, tum primùm in nummis Imperatorum. Nummus rarissimus, qui Augustæ fecunditatem prædicat.

FELICITAS AVGG. Figura muliebris ut suprà, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.
FELICITAS AVGG. Typus ut suprà. *Cham.*
IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni ut suprà.
FELICITAS AVGG. Typus ut suprà. *Cham.*
IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput non Gallieni, sed Valeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.
FELICITAS AVGG. (1) Diana Lucifera lampadem gestat, gradiens à dextris sinistrorsum. *Fouc.*
GALLIENVS AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ.
FELICIT PVBL. Figura muliebris stolata, sedens à sinistris dextrorsum, caduceum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Val. Cham.*
Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.
FELICIT PVBL. Typus ut suprà : in imâ parte T. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ.
FIDES AVG. (2) Mercurius stans, dextrâ tenet crumenam, sinistrâ caduceum : in imâ parte PXV. *Frad.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
FIDES EXERC VIII. Figura muliebris stolata, vultu sinistrorsum converso stans, signum militare erectum tenet dextrâ, alterum transversum sinistrâ. *Regius. Val. Fontaine.*
Alius cum P. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.
FID MILITVM. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, signum militare erectum tenet dextrâ, alterum sinistrâ. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum loricâ.
FID MILITVM. Typus ut suprà. *Cham.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.
FIDES MILIT. Typus ut suprà. *Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
FIDES MILIT. Figura muliebris ut suprà, signo militari adnititur dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ. *Cham.*
Alius cum MP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*
Alius cum III. à sinistris in areâ, absque literis in imo, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorsum.
FIDES MILITVM. Typus ut suprà : à sinistris in areâ A. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, sinistrorsum.
FIDES MILITVM. Figura muliebris ut suprà, signum militare apprehensum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Cham. Val.*
Alius cum III. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Le Roy.*
Alius cum H. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum M. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*
Alius cum IV. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum V. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fon.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.
FIDES MILITVM. Typus ut suprà, absque literis in areâ. *Hen.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
FIDES PRAET. (3) Signum militare cum aquilâ Romanâ, inter duo signa absque aquilâ. *Laisné.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.
FIDEI PRAET. Typus ut suprà. *Cham.*
IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut suprà.
FORT REDVX. Figura muliebris stolata, sedens à sinistris dextrorsum, navis gubernaculum in cujus imo globus tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ : in imâ parte MS. *Fon.*
IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.
FORT REDVX. Typus ut suprà, cum M S. in imâ parte. *Cham. Hen. Le Roy.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.
FORT REDVX. Typus ut suprà : in imâ parte SM. *Frad.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.
FORTVNA RED. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, gu-

(1) Nummi Gallieni cum hac epigraphe & hoc typo rarissimi sunt ; sequentes verò haud obvii.
(2) Nummus hic rarissimus ob epigraphen novam, & typum novum ; sequens verò haud obvius.
(3) Nummus hic cum rarioribus adnumerandus. Vide quæ ad similem aureum adnotavimus.

bernaculum navis, in cujus imo globus, apprehensum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNA REDVX. Typus ut suprà. *Fouc.*

Alius cum S. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. SG.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

FORTVNA REDVX. Typus ut suprà, cum S. à sinistris in areâ. *B.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

FORTVNA REDVX. Fortuna eodem habitu quo suprà, sedens à sinistris dextrorsum, cum rotâ juxtà sellam: in imâ parte P. *Fouc.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

FORTVNA REDVX. Typus ut suprà, cum S. in imâ parte. *Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

Eadem epigraphe incusa, cum eodem capitis typo pariter incuso. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

GENIVS AVG. Genius tutulatus stans ad aram dextrâ tenet pateram, sinistrâ cornucopiæ. *Frad.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

GENIVS AVG. Genius ut suprà, sed absque arâ: à sinistris signum militare erectum: à dextris in areâ V. à sinistris I. *Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

GENIVS AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ V. à sinistris I. T. *Cham.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum paludamento, dextrorsum, dextrâ tenet spiculum transversum, sinistrâ clypeum.

GENIVS AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ V. à sinistris I. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

GENIO AVG. (1) Genius ut suprà, stans ad aram, absque literis in areâ: in imâ parte palmæ ramus. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

HERCVLI CONS AVG. (2) Aper currens à dextris sinistrorsum: in imâ parte Є. *Fouc. Cham. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERCVLO CONS AVG. (sic) Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

INDVLG AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, florem tenet dextrâ, vestem verò colligit sinistrâ: à dextris in areâ P. *Cham.*

Alius cum P. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum S. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy. Fouc.*

Alius cum S. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

INDVLG AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte D. *Regius.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

INDVLG AVG. Typus ut suprà: in imâ parte P. *Frad.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

INDVLGENT AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, ramum tenet dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ: in imâ parte P. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

INDVLGENT AVG. (3) Figura muliebris stolata, sedens à sinistris dextrorsum, ramum tenet dextrâ, hastam verò transversam sinistrâ: in imâ parte P. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

INDVLGENT AVG. Figura muliebris stans, dextrâ elatâ florem gestat, sinistrâ stolam colligit: à dextris in areâ P. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

INDVLGENTIA AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, baculum demissum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ, quâ & columnæ seu cippo innititur: juxtà pedes

(1) Nummus hic Gallieni inter rariores recensendus.

(2) Nummus hic rarissimus. Vide quæ ad similem argenteum adnotavimus.

(3) Nummus cum hoc typo haud obvius. Cusos putant cum hac epigraphe Gallieni nummos, quo tempore Odenathum Palmyrenorum Regem participato Imperio Augustum vocavit; de quâ re sic Pollio in Gallienis: *Laudatur sanè*, inquit, *ejus optimum factum; nam consulto Valeriani fratris sui, & Lucilli propinqui, ubi comperit, ab Odenatho Persas vastatos, redactam Nisibim & Carras in potestatem Romanorum, omnem Mesopotamiam nostram; denique Ctesiphontem esse perventum, fugisse Regem, captos Satrapas, plures Persarum occisos, Odenathum participato Imperio Augustum vocavit, ejusque Monetam, quâ Persas captos traheret cudi jussit, quod & Senatus & urbs omnis gratanter accepit*, &c.

à dextris

à dextris rota ; à finiftris in areâ XI. *Regius. Cham. Val. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CONSERVA. (1) Jupiter seminudus sedens à finiftris dextrorfum, dextrâ tenet Victoriolam, finiftrâ haftæ innixus : à finiftris in areâ P. *Fontaine.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut fuprà.

IOVI CONSERVA. Jupiter nudus, pallio divinitatis in brachium finiftrum rejecto, vultu dextrorfum converfo ftans, fulmen tenet dextrâ, haftæ verò puræ adnititur finiftrâ. *Val. Frad.*

GALLIENVS AVG. Gallienus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ dextrorfum, dextrâ tenet fpiculum inverfum, finiftrâ clypeum.

IOVI CONSERVA. Typus ut fuprà. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros dextrorfum.

IOVI CONSERVA. Typus ut fuprà. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, finiftrorfum.

IOVI CONSERVAT. Typus ut fuprà : à finiftris in areâ S. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

IOVI CONSERVAT. Typus ut fuprà : à dextris in areâ N. *Le Roy.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut fuprà.

IOVI CONSERVAT. Typus ut fuprà : à dextris in areâ H. *Le Roy.*

Alius cum N. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum N. à finiftris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum S. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum III. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum III. à finiftris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CONSERVATORI. (2) Jupiter à finiftris & Gallienus à dextris ftant, alterâ manu extensâ, alterâ haftas tenent : fupernè corona laurea. *Regius. Frad.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

IOVI CONS AVG. Capra à dextris finiftrorfum : in imâ parte Γ. *Le Roy.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI CONS AVG. Typus ut fuprà : in imâ parte ς. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

IOVI CONS AVG. Capra à finiftris dextrorfum : in imâ parte Γ. *Le Roy.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. RE. Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut fuprà.

IOVI CONS AVG. Typus ut fuprà, cum S. in imâ parte. *B.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

IOVI PROPVGNAT. Jupiter nudus, pallio divinitatis à finiftris volitante, finiftrorfum converfus ftans, fulmen tenet dextrâ jaculantis habitu. *Fouc.*

Alius cum IX. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. SG.*

Alius cum XI. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI PROPVGNATORI. (3) Jupiter ftans, dextrâ fulmen jaculans, finiftrâ aquilam geftat. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVIS STATOR. (fic) Jupiter nudus, vultu finiftrorfum converfo ftans, haftæ adnititur dextrâ, fulmen verò tenet finiftrâ demiffâ. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum S. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fouc. Cham.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut fuprà.

IOVI STATORI. Jupiter ftans dextrâ haftæ innixus, finiftrâ fulmen tenet : à finiftris in areâ ftella. *Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut fuprà.

IOVI STATORI. Typus ut fuprà, abfque ftellâ in areâ. *Frad.*

Alius cum ftellâ in areâ ; eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

IOVI STATORI. Typus ut fuprà, abfque ftellâ in areâ. *Fontaine.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

(1) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores locandi.
(2) Nummus hic Gallieni cum rarioribus adnumerandus ; fequentes haud obvii.
(3) Nummus Gallieni cum hoc typo inter rariores recenfendus.

Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI VLTORI. Jupiter nudus cum pallio divinitatis volitante, quod retinet sinistrâ, vultu sinistrorsum converso stans, fulmen jaculatur dextrâ: à dextris in areâ S. *Regius. Fouc. RE. Cham.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

IOVI VLTORI. Typus ut suprà, cum S. à dextris in areâ. *Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

IOVI VLTORI. Typus ut suprà, cum S. à sinistris in areâ. *Fontaine.*

IMP GALLIENV D V. (sic) Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

IVO C. (sic corruptè) Figura muliebris stolata stans, baculum demissum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geminum gestat sinistrâ. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

IVN......AT. Figura muliebris, dextrorsum spectans, dextrâ tenet pateram, sinistrâ hastæ innixa: pro pedibus pavo: à sinistris in areâ IV. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVBENTVS AVG. (1) (sic) Gallienus laureatus & paludatus stans, Victoriæ signum globo impositum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte VII C. *Harduinus.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

LAETITIA AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, corollam tenet dextrâ, anchoræ verò adnititur sinistrâ. *Fouc.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA AVG. Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Fouc.*

Alius cum V. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

LAETITIA AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ. *Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

LAETITIA AVG. Typus ut suprà: in imâ parte P. *Cham. Val.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut suprà.

LAETITIA AVG. (2) Typus ut suprà: à dextris in areâ S. *Fontaine.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

LAETITIA AVGG. Typus ut suprà, absque literis in areâ. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

LAETITIA AVGG. Typus ut suprà. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA AVGG. Typus ut suprà. *Le Roy.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

LAETITIA AVGG. Typus ut suprà. *Le Roy.*

GALLIENVS AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum paludamento, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro, sinistrâ clypeum.

LEG II ADI VI P VI F. (3) Pegasus à dextris sinistrorsum. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

LEG IIII FL VI P VI F. Leo currens à dextris sinistrorsum. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

LIBERAL AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, tesseram tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

Alius cum S. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Val.*

Alius cum S. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

LIBERAL AVG. Typus ut suprà absque literis in areâ. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut suprà.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut suprà. *Fontaine.*

(1) Nummus hic rarissimus; sed vide quæ ad similem nummum argenteum ejusdem Augusti adnotavimus.

(2) Nummi cum hac epigraphe, & hoc typo cusi fortassis fuere à Gallieno ob Macrianorum mortem, de quâ sic Pollio in Gallienis: *Gallienus*, inquit, *cognito quod Macrianus cum suis liberis esset occisus, quasi securus rerum, ac patre jam recepto, libidini & voluptati se dedidit, ludos Circenses, ludosque Scenicos, ludos Gymnicos, ludicram etiam venationem, & ludos Gladiatorios dedit, populumque quasi Victorialibus diebus, ad festivitatem, & plausum vocavit.*

(3) Vide quæ ad similes nummos argenteos ejusdem Augusti adnotavimus.

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput non Gallieni, sed Valeriani patris, radiatum ad humeros.

LIBERALITAS AVGG. Typus ut suprà. *Cham. Val.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

LIBERO P CONS AVG. Panthera gradiens à sinistris dextrorsum: in imâ parte R. *Regius. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERO P CONS AVG. Panthera gradiens ut suprà, capite demisso: in imâ parte B. *Cham. Val. Le Roy. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERO P CONS AVG. Panthera gradiens à dextris sinistrorsum: in imâ parte B. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERO P CONS AVG. (1) Panthera gradiens à sinistris dextrorsum, figurâ puerili suprà sedente: in imâ parte B. *Fouc.B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERO P CONS AVG. Leo gradiens à sinistris dextrorsum: in imâ parte B. *Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERT AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, pileum tenet dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ, quâ & cippo innititur: à sinistris in areâ S. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum XI. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERT AVG. Figura muliebris ut suprà, sed absque cippo: à sinistris in areâ XI. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERTAS AVG. Figura ut suprà, non hastam, sed cornucopiæ gestans sinistrâ. *Le Roy.*

Alius cum Є. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERITAS AVG. (sic) Typus ut suprà. *Fon.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

LVNA LVCIF. (2) Figura muliebris tunicata & altè succincta, stolâ utrinque volitante, gradiens à dextris sinistrorsum, facem accensam gestat utrâque manu: in imâ parte PXV. *Cham. Val. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARTI PACIFERO. Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, clypeum verò juxta quem hasta ferrata, seu spiculum, attingit sinistrâ. *Cham Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

MARTI PACIFERO. Typus ut suprà. *Cham.*

Alius cum A. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val. Le Roy.*

Alius cum X. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MERCVRIO CONS AVG. (3) Equus marinus capite rostrato, à dextris sinistrorsum: in imâ parte A. *Fouc.*

Alius cum Γ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum H. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

NEPTVNO CONS AVG. (4) Equus marinus à dextris sinistrorsum. *Fouc.*

Alius cum N. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fouc. Cham. Val.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

NEPTVNO CONS AVG. Equus marinus à sinistris dextrorsum. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

NEPTVNO CONS AVG. Equus marinus à dextris sinistrorsum: in imâ parte A. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

ORIENS AVG. Sol cum pallio divinitatis à tergo pendulo, capite radiato, dextrorsum conversus stans, dextrâ elatâ ac expansâ, globum sustinet sinistrâ. *Cham. B.*

Alius cum S. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

(1) Nummi Gallieni cum hoc typo, & sequenti inter rariores recensendi.

(2) Nummus hic Gallieni cum rarioribus adnumerandus.

(3) Nummi hi Gallieni haud obvii sunt, ut diximus suprà ad nummum similem aureum ejusdem Augusti.

(4) Nummus cusus ob victoriam navalem de Scythis in Ponto, postquam vastassent Heracleam, relatam; cujus quidem meminit Pollio: *Scythæ*, inquit, *navibus factis Heracliam pervenerunt, atque inde cum prædâ in solum proprium reverterunt, quamvis multi naufragio perierint, navali bello superati.* Et paulò post ait, *Veneriano item duce, navali bello* Gotthi *superati sunt.* Unde etiam nummus alter argenteus Gallieno cusus cum epigraphe, VICTORIA NEPT.

GALLIENVS AVG GER. Caput Gallieni ut suprà.

ORIENS AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ S. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ spiculum inversum tenet, sinistrâ ægidem.

ORIENS AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ. *Regius.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, sinistrorsum.

ORIENS AVG. Typus ut suprà. *Fontaine.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, sinistrorsum.

ORIENS AVG. Sol eodem typo quo suprà, nisi quòd flagrum gestat sinistrâ: in imâ parte P. *Le Roy.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ORIENS AVG. (1) Imperator stans à sinistris, sinistrâ hastæ innixus, dextram porrigit mulieri cum modio, quæ dextrâ coronam Imperatori imponere parat: supernè corona. *Cham. Frad.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

ORIENS AVG. Sol stans, dextrâ flagellum tenet, sinistrâ nescio quid. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

ORIENS AVG. Sol nudus, capite radiato, pallio divinitatis in brachium sinistrum rejecto ac volitante, gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ extensâ & expansâ, flagrum gestat sinistrâ: à dextris in areâ Z. *Cham. Le Roy.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ORIENS AVGG. Sol typo quo suprà, sed stans, absque literis in areâ. *Le Roy.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ.

ORIENS AVGG. Typus ut suprà. *Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ORIENS AVGG. Typus ut suprà. *Le Roy.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

PACATOR ORBIS. (2) Jupiter seminudus, sedens à sinistris dextrorsum, pateram tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: à dextris juxtà pedes, aquila. *Brandenburg.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PAX AETERNA AVG. (3) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ: à sinistris in areâ Δ. *Cham. Le Roy.*

Alius cum Δ. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Val.*

Alius cum L. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

PAX AETERNA AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ. *Fouc.*

IMP CAES GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

PAX AETERNA AVG. Typus ut suprà. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

PAX AVG. Typus ut suprà. *Fouc.*

Alius cum Δ. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum Δ. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum T. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum V. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum S. à dextris, & I. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ T. *Fouc. Cham.*

Alius cum T. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum V. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum S. à dextris in areâ, & I. à sinistris, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

(1) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores recensendi.

(2) Jupiter qui in hoc nummo rarissimo exhibetur, dicitur PACATOR ORBIS. Cum eodem typo habentur nummi Valeriani patris, alii cum epigraphe PACATORI ORBIS, alii JOVI PACATORI ORBIS; ubi vide quæ adnotavimus; cum eadem de causâ cusi videantur utriusque nummi. Cæterum cum eâdem epigraphe habentur nummi Severi & Caracallæ, sed in iis typus caput Orientis radiatum. Vide nummos Postumi, Aureliani & Floriani cum eâdem inscriptione.

(3) Nummi cum hac epigraphe haud obvii, cusi videntur, post fœdus initum cum Attalo Marcomannorum Rege.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. Figura muliebris tunicata gradiens à ſiniſtris dextrorſum, oleæ ramum tenet dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ. *Fon.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PAX AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Alius cum S. à dextris in areâ, & I. à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Fon.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorſum.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ S. *Fouc. Cham. Le Roy.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà, ſiniſtrorſum.

PAX AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Frad.*

Alius cum T. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum V. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni ut ſuprà.

PAX AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc.*

Alius cum T. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum V. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PAX AVG. Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PAX AVGVSTI. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, ſiniſtrâ haſtam tra ſverſam. *Cham. Fontaine.*

Alius cum S. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ T. *Fouc.*

Alius cum T. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG GER. Caput Gallieni ut ſuprà.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ T. *Fouc.*

Alius cum V. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS P F AVG G M. Caput Gallieni ut ſuprà.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ T. *Fouc.*

Alius cum V. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum V. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ V. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PAX FVNDATA. (1) Trophæum inter duos captivos humi ſedentes : in imâ parte palmæ ramus. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX PVBLICA. Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PAX PVBLICA. Typus ut ſuprà : in imâ parte Q. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PERPETVITATI AVG. (2) Figura muliebris dextrorſum verſa, ſiniſtro cubito cippo innixa, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam tenet, dextrâ elatâ geſtat globum. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS P I. (ſic corruptè) Caput Gallieni ut ſuprà.

PIETAS. Figura muliebris ſtans ad aram, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PIETAS AVG. (3) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, acerram verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, manibus expanſis, ſtat ad aram ſuprà quam ignis accenſus. *Cham. B.*

Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

(1) Nummus hic rariſſimus, cui ſimilis habetur argenteus ejuſdem Auguſti, ubi vide quæ adnotavimus. Sequentes nummi haud obvii.

(2) Cum eâdem epigraphe, & eodem typo habetur nummus argenteus ejuſdem Auguſti, ubi vide quæ monuimus. Nummus rariſſimus.

(3) Nummus Gallieni cum hoc typo inter rariores recenſendus.

Alius cum P. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum S. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Le Roy.*

Alius cum MP. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PIETAS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Le Roy.*

Alius abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PIETAS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Le Roy.*

GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem cum aquilâ.

PIETAS AVG. Typus ut ſuprà, cum S. à dextris in areâ. *Fontaine.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, ſiniſtrorſum.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà: in imâ parte MP. *Fouc.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP GALLIENVS PIVS FELIX AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

PIETAS AVGG. (1) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ protensâ, haſtæ puræ adnititur ſiniſtrâ: figuræ duæ pueriles adſtant coram dextris protenſis, & alia ad ſellam eodem typo. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

PIETAS AVGG. Valerianus & Gallienus ſtantes ex adverſo, ad aram intermediam ſacrificant. *Val. Bau. RE.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

P M TR P COS PP. Imperator ſtans inter duos fluvios decumbentes, dextrâ haſtæ innixus, ſiniſtrâ parazonium tenet. *Regius.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P IIII COS III PP. (2) Sol nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ ac expansâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ. *Cham.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P IIII COS III PP. Typus ut ſuprà. *Regius.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P COS IIII PP. Gallienus in quadrigis à ſiniſtris dextrorſum, ſiniſtrâ trophæum gerit. *Regius.*

IMP GALLIENVS AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſcipionem, in cujus ſummitate aquila.

P M TR P VI COS. Mulier galeata clypeo inſidens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat globum cum Victoriolâ, ſiniſtrâ haſtam. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

P M TR P VII COS. Figura virilis capite velato, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſuprà quam ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, baculum verò ſiniſtrâ. *Fouc.*

Alius cum MP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum MS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val. Le Roy.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P VII COS. Typus ut ſuprà: in imâ parte MP. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P VII COS. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P VII COS. Typus ut ſuprà: in imâ parte MP. *Cham.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P VII COS. Gallienus in quadrigis triumphalibus à ſiniſtris dextrorſum, à Victoriâ ponè ipſum ſtante coronatur. *Regius.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

P M TR P VII COS. Gallienus togatus ſedens in ſellâ curuli à dextris ſiniſtrorſum, globum tenet dextrâ, ſcipionem ſiniſtrâ: in imâ parte MS. *Cham. Le Roy. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P VII COS. Typus ut ſuprà: in imâ parte MS. *Bau. Le Roy.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

(1) Nummi Gallieni cum hoc typo, & ſequenti inter rariores locandi.

(2) Vide noſtras ad nummos argenteos notas.

P M TR P XII COS V PP. Serapis ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ haſtam tenet. *Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

P M TR P XII COS V PP. (1) Typus ut ſuprà. *Regius. Frad.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

P M TR P XIII C VI PP. Leo ad dextram gradiens. *Regius.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

P M TR P XIII C VI PP. Leo ut ſuprà: ſed haſta per tranſverſum poſita inter pedes leonis poſteriores. *Frad.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorſum.

P M TR P XIII C VI PP. Leo ut ſuprà, ſed tauri caput ante ipſum cernitur. *RE.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni ut ſuprà, ſiniſtrorſum.

P M TR P XV PP VII C. (ſic) Neptunus nudus, cum pallio divinitatis à tergo pendulo, dextrorſum converſus ſtans, pede dextro proræ navis impoſito, ac cruri brachio dextro innixus, tridenti adnititur ſiniſtrâ. *Frad.*
GALLIENVS AVGVSTVS. Caput Gallieni radiatum.

P M TR P XV PP. Neptunus tenet lævâ tridentem, piſcem dextrâ; ad pedes cymba: in imâ parte VII C. *Collegii.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

P M TR P XV COS VII. Gallienus capite laureato paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P XVI COS VII. (2) Typus ut ſuprà: à dextris in areâ P. *Cham. Fauvel.*

Alius cum ſtellâ à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROV AVG. Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ baculum tenet, quo globum ad pedes poſitum attingit, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Le Roy.*

Alius cum II. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum II. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROV AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVI AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ II. *B.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PROVI AVG. Typus ut ſuprà, cum II. à ſiniſtris in areâ. *SG. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVI AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ II. *Le Roy.*

Alius cum V. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVID AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Le Roy. Fontaine.*

Alius cum P. à dextris in areâ, & eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum P. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum II. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum X. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum MP. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. SG.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVID AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ P. *Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PROVID AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ X. *Cham.*

Alius cum MT. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*
IMP GALLIENVS P AVG GER. Caput Gallieni ut ſuprà.

PROVID AVG. Typus ut ſuprà, cum MT. in imâ parte. *Fontaine.*
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà, dextrorſum.

PROVIDEN AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Cham.*

(1) Hanc nummorum Gallieni epigraphen Faſtis adverſari ſuprà in nummis argenteis obſervavimus; ſextum Conſulatum Gallienus cepit anno 263. quo undecimum Tribunitiæ Poteſtatis annum abſolvit, ac duodecimum auſpicatus eſt circà menſem Auguſtum.

(2) Vide quid in nummis argenteis monuerimus.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, sinistrorsum.

PROVIDEN AVG. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDEN AVG. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

PROVIDENTIA AVG. (1) Mercurius nudus stans cum pallio in brachium sinistrum rejecto, dextrâ tenet crumenam, sinistrâ caduceum. *RDR.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDENTIA AVGG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Cham. Frad.*

IMP C P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

PROVIDENTIA AVGG. Typus ut suprà. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

PROVIDENTIA AVGG. Figura muliebris sinistro cubito columnæ innixa, cætera ut suprà: à dextris in areâ S. *Fontaine.*

Alius cum XI. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fon.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

PVDICITIA. (2) Figura muliebris stolata ac velata, vultu dextrorsum converso stans, velum faciei obducit dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ. *Fouc. Laisné.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVTOR ORBIS. (3) Gallienus paludatus stans, figuram procumbentem sublevat dextrâ, hastæ puræ adnititur sinistrâ. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut suprà. *Cham.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

RESTITVT ORIENTIS. (4) Gallienus paludatus stans, cui figura muliebris stans ex adverso coronam offert. *Fouc.*

GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ.

ROMAE AETERNAE. (5) Figura muliebris galeata, insidens spoliis à sinistris dextrorsum, dextrâ gestat Victoriolam; sinistrâ hastæ ferratæ innixa: inter eam & Victoriolam, stella. *Bau.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

SAECVLARES AVG. Cervus à dextris sinistrorsum. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SAECVLI FEL. (6) Figura muliebris stans, dextrorsum versa, pede dextro proræ navis imposito, dextrâ tenet puerulum genu innixum. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SALVS AVG. (7) Apollo nudus vultu dextrorsum converso stans, ramum demissum tenet dextrâ, sinistrâ à tergo reductâ: à sinistris tripus serpente circunvolutus; in imâ parte PXV. *Val. Fon.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SALVS AVG. Figura muliebris stolata, vultu sinistrorsum converso stans, serpentem tenet dextrâ, sinistrâ verò pateram, in quâ quiddam, unde eum pascit: in imâ parte MS. *Cham. Le Roy.*

Alius cum XII. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum loricâ.

SALVS AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ T. absque literis in imâ parte. *Le Roy.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SALVS AVG. Æsculapius seminudus, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ

(1) Nummus cum hoc typo rarissimus. Vide quæ de simili nummo argenteo ejusdem Augusti diximus suprà.

(2) Hæc epigraphe & hic typus frequenter occurrunt in nummis Augustarum, rarò verò in nummis Imperatorum. Nummus rarissimus.

(3) Vide quæ ad similem nummum æreum primi moduli adnotavimus. Nummus rarissimus.

(4) Nummus hic Gallieni cum rarioribus recensendus. Vide quæ ad similem argenteum ejusdem Augusti adnotavimus.

(5) Nummus hic ex ære puro inter rariores recensendus; sequens verò rarissimus.

(6) Nummus Gallieni cum hoc typo rarissimus est. Vide quæ in nummis argenteis ejusdem Augusti cum eâdem epigraphe, sed diverso typo monuimus.

(7) Nummi Gallieni cum hoc typo inter rariores recensendi.

ad

ad crus demissâ, baculum serpente circunvolutum humi positum tenet sinistrâ. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni ut suprà.

SALVS AVG. Typus ut suprà : in imâ parte MP. *Le Roy.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

SALVS AVG. Typus ut suprà : in imâ parte MP. *Regius. Cham. Val. Fon.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Bau. Le Roy.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut suprà.

SALVS AVG. Typus ut suprà : in imâ parte P. *Le Roy.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

SALVS AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, stans ad aram serpente circunvolutam, pateram tenet dextrâ quâ eum pascit, hastam verò transversam gestat sinistrâ : à sinistris in areâ SI. *Fouc.*

Alius cum P. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Figura muliebris stolata, sinistrorsum conversa stans, serpentem tenet dextrâ, pateram verò sinistrâ, quâ eum pascit : à sinistris in areâ X. *Fouc.*

Alius cum XI. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XII. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SALVS AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SECVRIT AVG. Mulier stans dextrâ capiti admotâ, sinistro cubito columnæ innititur : à dextris in areâ VI. *Regius. Le Roy. Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVR AVG. Figura muliebris stolata, sedens à sinistris dextrorsum, hastæ adnititur dextrâ, caput verò sustinet sinistrâ sellæ innixâ : in imâ parte VI. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SECVRIT ORBIS. (1) Figura muliebris ut suprà, nisi quod hastam inclinatam tenet : in imâ parte VI. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrâ elatâ tenet bacillum.

SECVRIT ORBIS. Typus ut suprà : in imâ parte VI. *Hen.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

SECVRIT ORBIS. Typus ut suprà : in imâ parte SC. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRIT PERPET. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, hastæ puræ adnititur dextrâ, brachio verò sinistro cippo innititur. *Le Roy.*

Alius cum I. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SECVRIT PERPET. Typus ut suprà. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SECVRIT PERPET. Typus ut suprà : à sinistris in areâ A. *Fouc.*

Alius cum H. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Val. B.*

Alius cum M. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Alius cum N. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy. SG. B.*

Eadem epigraphe. Gallienus capite radiato, ad pectus cum paludamento, dextrorsum, dextrâ tenet spiculum transversum, sinistrâ clypeum.

SECVRIT PERPET. Typus ut suprà : à sinistris in areâ H. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros, sinistrorsum.

SECVRIT PVBL. Figura muliebris stolata, sedens à sinistris dextrorsum, dextram attollit, hastæ verò puræ adnititur sinistrâ : in imâ parte VI. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRIT PVBL. (2) Mulier ut suprà sedens, dextrâ caduceum tenet, sinistrâ verò cornucopiæ gestat : in imâ parte T. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVR TEMPO. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, sinistro cubito columnæ innixo, dextrâ hastam tenet : in imâ parte MS. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRIT TEMPO. Typus ut suprà : in imâ parte MP. *Le Roy.*

Alius cum MS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

(1) Nummi hi Gallieni cum rarioribus adnumerandi. Vide quæ ad similes aureos ejusdem Augusti adnotavimus.

(2) Nummi Gallieni cum hac epigraphe ac sequenti inter rariores recensendi.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SOLI COMTI (sic) AVG. (1) Pegasus à dextris sinistrorsum. *Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SOLI CONS AVG. (2) Taurus à dextris sinistrorsum: in imâ parte XI. *Regius. Cham. Le Roy. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SOLI CONS AVG. Pegasus à dextris sinistrorsum. *Fouc.*

Alius cum A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Cham. RE.*

Alius cum Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc Cham.*

Alius cum II. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum X. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Ba.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

SOLI CONS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte A. *Le Roy.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

SOLI INVICTO. (3) Sol nudus, cum divinitatis pallio, dextram attollens, flagrum tenet sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SOLI INVICTO. Sol nudus cum divinitatis pallio, dextram attollens, sinistrâ globum tenet: in imâ parte PXV. *Fouc. Val.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SPES PVBLICA. (4) Figura muliebris ad dextram gradiens, dextrâ tenet florem, sinistrâ vestem colligit. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

SPES PVBLICA. Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet florem, sinistrâ sedi innixâ. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VBERITAS AVG. (5) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, veluti crumenam tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Cham. Val.*

Alius cum Є. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fouc. Cham. B.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

VENVS FELIX. (6) Figura muliebris stans, dextrâ hastæ innixa, sinistrâ tenet puerulum. *Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENER VICTRICI. (7) Venus stans dextrorsum spectans, dextrâ tenet galeam, sinistrâ hastam transversam. *SG. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VESTA FELIX. (8) Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet pateram, sinistrâ hastam transversam: à sinistris in areâ S. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AET. (9) Victoria stolata, vultu dextrorsum converso stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Cham.*

Alius cum S. à dextris in areâ, & P. à sinistris, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VICTORIA AET. Typus ut suprà, cum iisdem literis in areâ. *Fouc. Regius. Cham.*

Alius cum Z. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Val. B.*

Alius cum Ξ. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

(1) Nummus rarissimus ob novam epigraphen.

(2) Nummi Gallieni cum hoc typo cum rarioribus adnumerandi.

(3) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus hic ac sequens inter rariores recensendi.

(4) Nummus hic Gallieni, & sequentes haud obvii.

(5) Nummi Gallieni cum hac epigraphe, & hoc typo haud obvii.

(6) Hæc epigraphe passim occurrit in nummis Augustarum, nunc primùm in nummis Imperatorum, excepto Hadriani nummo à Mediobarbo ex Occone relato cum epigraphe VENERI FELICI; cujus typus, Venus sedens dextrâ Victoriolam, sinistrâ hastam. Nummus rarissimus.

(7) Habetur nummus argenteus Julii Cæsaris cum epigraphe, VENERI VICTRICI VOTA, cujus typus templum sex columnis suffultum, in cujus medio stat Venus dextrâ Victoriolam tenens. Hæc autem epigraphe, & hic typus passim in nummis Augustarum occurrunt à Faustinâ Marci ad Galeriam Valeriam, nunc verò primùm in nummis Imperatorum. Nummus rarissimus. Vide Caracallæ, & Gordiani Junioris nummos cum epigraphe VENUS VICTRIX.

(8) Hæc epigraphe tum primùm in nummis Imperatorum occurrit. Habetur nummus Saloninæ cum eâdem epigraphe. Vide quæ diximus suprà ad nummum æreum primi moduli ejusdem Augusti cum epigraphe VESTA. Nummus rarissimus.

(9) Nummi Gallieni cum hac epigraphe haud obvii.

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AET. Victoria tunicata ac ſuccincta, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ: à dextris in areâ T. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte T. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ T. *Fouc. Val.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. (1) Victoria ut ſuprà, ſed trophæum geſtans ſiniſtrâ: in imâ parte R S. fulmine intermedio. *Fouc.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. Victoria ut ſuprà, ſed cum palmæ ramo in ſiniſtrâ: à dextris in areâ A. *Cham.*

Alius cum T. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum T. à dextris in areâ, & P. à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIA AVG III. (2) Typus ut ſuprà: à dextris in areâ T. *Cham. Le Roy. SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. Victoria ſtolata ſtans, dextrâ coronam lauream tenet, ſiniſtrâ verò geſtat palmæ ramum. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICT GAL AVG III. (3) Victoria tunicata, ſiniſtrorſum converſa, pede lævo galeæ impoſito, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VICT GAL AVG III. Tres Victoriæ ad dextram gradientes cum coronis & palmis. *Regius.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICT GERMANICA. (4) Victoria dextrorſum converſa ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA GERM. Victoria ſtolata ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ: ante eam captivus humi ſedens, manibus poſt tergum colligatis. *Hen.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

VICTORIA GERMAN. Victoria gradiens à ſiniſtris dextrorſum, eodem typo quo ſuprà; ſtat ex adverſo Gallienus paludatus, capite laureato, globum ſuſtinens dextrâ, haſtæ verò adnixus ſiniſtrâ. *Cham. Fontaine.*

Alius cum ſtellâ ſupernè, inter capita Victoriæ & Gallieni, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA GERMAN. Victoria ut ſuprà, ſed gradiens à dextris ſiniſtrorſum; & Gallienus item ut ſuprà, abſque ſtellâ ſuprà. *Frad.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VICTORIA G M. (5) Victoria ſtolata ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ: ante eam captivus humi ſedens, manibus poſt tergum colligatis. *Fouc.*

IMP GALLIENVS P F AVG G M. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA G M. Typus ut ſuprà. *Cham. Fontaine.*

GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, clypeum humi poſitum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Val.*

IMP GALLIENVS P F AVG. Gallienus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem cum aquilâ.

VIRTVS AVG. (6) Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà. *Val.*

(1) Nummi Gallieni cum hoc typo rari.
(2) Nummi cum hiſce notis numeralibus rari. Vide quæ ad ſimilem argenteum adnotavimus.
(3) Nummus hic ac ſequens cum rarioribus adnumerandi. Vide quæ ad nummos argenteos ejuſdem Auguſti cum eadem epigraphe adnotavimus.
(4) Nummus hic Gallieni, ac ſequentes ex ære puro rari.
(5) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti adnotavimus. Nummus rariſſimus.
(6) Nummus hic Gallieni ob capitis typum rarus.

Alius cum P. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum VI. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VIRTVS AVG. Figura militaris, cætera ut suprà, hastæ ferratæ inversæ adnititur sinistrâ: in imâ parte P. *Le Roy. Fontaine. B.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy. Fontaine.*

Alius absque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata stans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ hastæ innixa. *Le Roy.*

Alius cum clypeo à dextris humi innixo, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura militaris eodem habitu quo suprà, globum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Le Roy.*

Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum P. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fon.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ. *Cham.*

Alius cum P. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum P. à sinistris in areâ. *Fouc. Cham.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. (1) Hercules nudus stans dextrorsum conversus, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ clavam elatam sceptri instar effictam cum leonis exuviis circà brachium: à dextris in areâ S. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata, sinistrorsum conversa stans, hastæ ferratæ adnititur dextrâ, clypeo armata sinistrâ. *Fouc.*

IMP GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VIRTVS AVG. (2) Hercules nudus vultu dextrorsum converso stans, clavam humi positam tenet dextrâ, globum verò sinistrâ, cum leonis exuviis: in imâ parte VIIC. *Fouc.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Imperator stans à dextris, dextrâ protensâ, hastam transversam tenet sinistrâ: ante ipsum mulier galeata stans, coronam Imperatori dextrâ porrigit, sinistrâ verò clypeum & hastam tenet: supernè inter utriusque caput corona. *Cham. Fauvel. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Duo Imperatores stantes: qui à dextris, dextrâ hastæ innixus, sinistrâ globum tenet; qui à sinistris, sinistrâ tenet Victoriolam: supernè, corona laurea. *Regius.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut suprà.

VIRTVS AVGVSTI. Hercules nudus ac laureatus, sinistrorsum conversus stans, brachio dextro in dorsum adducto, clavæ rupi impositæ innititur sinistro, quo & leonis exuvias gestat: infrà sub pedibus stella. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VIRTVS AVGVSTI. Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, pede dextro galeæ imposito, ramusculum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: à dextris in areâ X. *Le Roy. Fontaine.*

Alius cum X. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGG. (3) Duo Imperatores stantes: qui à dextris, dextrâ hastæ innixus, sinistrâ globum tenet; qui à sinistris, dextrâ quid ignotum tenet, sinistrâ spiculum transversum. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput, non Gallieni, sed potiùs Valeriani patris, radiatum ad humeros.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata stans, clypeum humi positum attingit dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ. *Fouc.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà: in imâ parte P. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

(1) Nummi Gallieni cum hoc typo rari.

(2) Nummus hic Gallieni ac quatuor sequentes inter rariores recensendi. Vide quæ ad nummos similes aureos, & argenteos ejusdem Augusti adnotavimus.

(3) Nummus hic, qui Valeriani, & Gallieni virtutem prædicat rarissimus; sequentes verò rari. Vide similes argenteos.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata & paludata ſtans, dextrâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam : in areâ N. *RE.*

IMP GALLIENVS P F AVG GERM. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, ſpiculum tranſverſum geſtat dextrâ, trophæum verò geſtat humero ſiniſtro. *Val. Le Roy. Fontaine.*

IMP GALLIENVS P F AVG GER. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata ſtans, dextrâ innixa haſtæ ferratæ inverſæ, quâ & ramuſculum tenet, ſiniſtrâ clypeo humi poſito innixa. *Fon.*

GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVTI AVG. (1) Trophæum erectum inter duos captivos humi ſedentes : in imâ parte S P Q R. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VIRTVTI AVGVSTI. Hercules ſtans dextrâ poſt tergum reductâ, clavæ innititur ſiniſtrâ, quâ & leonis exuvias tenet. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum loricâ.

VOTIS DECENNALIBVS. (2) in coronâ. *Val.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad pectus cum paludamento.

VOTIS DECENNALIBVS. in coronâ. *Brandenburg. B.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros.

VOT X & XX. in coronâ. *Fontaine.*

(1) Huic nummo habetur ſimilis argenteus. Hic & ſequens rariſſimi.

(2) Nummus hic ac duo ſequentes cum rarioribus adnumerandi. Vide quæ ad ſimiles aureos & argenteos ejuſdem Auguſti adnotavimus.

NUMISMATA Æ. III.
in Coloniis cuſa.

IMP CAES P LIC GALLIENVS AVG. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

COL IVL AVG FEL HEL. *Colonia Julia Auguſta Felix Heliopolis.* Duo cornua fructibus repleta decuſſatim, caduceo intermedio. *Vaillant.*

IMP C LIC GALLIENVS. Caput Gallieni ut ſuprà.

COL. . . . . AVG HEL. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMP EG GALLIENVS AVG. Caput Gallieni ut ſuprà.

C G I H P. (1) *Colonia Gemella Julia Hipponenſis Pia.* Lupa à dextris ſiniſtrorſum, cum puerulis Romulo & Remo. *Vaillant. Regius.*

IMP LICIN GALLIENVS. Caput Gallieni ut ſuprà.

COL AVG TRO. (2) *Colonia Auguſta Troadenſis.* Aquila à fronte alis expanſis capiti tauri inſiſtens. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL AVG TRO. Equus à dextris ſiniſtrorſum liberè paſcens. *Cham.*

IMP LICIN GALLIEN. Caput Gallieni ut ſuprà.

COL AVGO TROAD. Silenus utrem ferens ad humerum ſiniſtrum, dextrâ elatâ. *Regius.*

IMP C LICIN GALLIEN. Caput Gallieni laureatum, ad humeros.

COL TROA. (3) Hercules ſtans ſiniſtrorſum ſpectans, dextrâ poſt terga deductâ, clavæ innititur ſiniſtrâ. *Gambarini.*

(1) Lupa cum Romulo & Remo Coloniarum Romanarum ſymbolum eſt, quod illæ tanquam ab urbe propagatæ proferebant ad ſuam originem indicandam : lupæ enim cum puerulis ſimulacrum Romæ erectum anno V. C. 457. ab Ædilibus Curulibus ſcribit Livius Dec. 1. lib. 10. quod ab illo tempore pro inſigni Romanæ gentis habitum eſt.

(2) Nummus hic Gallieni ac ſequentes à Troadenſibus cuſi non extant apud Vaillantium.

(3) Nummus hic Herculem à Troadenſibus cultum indicat ; ſed ſingularis eſt, cum nullus alius à Troadenſibus cuſus Herculem exhibeat.

NUMISMATA GRÆCA Æ. III.

A............

ΑΓΚΥΡΑϹ ΜΗΤΡΟΠ. *Ancyræ Metropoleos.* Lupa cum gemellis. *Vaillant.*

ΠΟ ΛΙ ΕΓ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕ. *Publius Licinius Egnatius Gallienus Augustus.* Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΝΚΥΡΑϹ ΜΗΤΡΟΠ Β Ν. *Ancyræ Metropoleos bis Neocoræ.* Typus ut suprà. *Regius. Vaillant.*

....

ΕΦΕϹΙΩΝ. *Ephesiorum.* Cervus Dianæ sacer. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. *Imperator Cæsar Publius Licinius Gallienus.* Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕϹΙΩΝ. Figura muliebris stolata ac tutulata, vultu dextrorsum converso stans, navis gubernaculum ad cujus imum globus tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ. Typus ut suprà. *RE.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) *Ephesiorum ter Neocororum.* Diana pharetrata cervum sistens. *Regius.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana tunicata stans sinistrorsum conversa, cum pharetrâ ex humeris suspensâ, facem accensam tenet dextrâ, alteram sinistrâ. *Regius.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (2) *Ephesiorum quater Neocororum.* Typus ut suprà. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ ΚΑΥϹΤΡΟϹ. *Ephesiorum Cayster.* Fluvius decumbens à sinistris dextrorsum, dextrâ arundinem, sinistrâ cornucopiæ tenet. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕϹΙΩΝ ΤΥΧΗ. *Ephesiorum Fortuna.* Figura muliebris tutulata ac stolata, vultu dextrorsum converso, stans ad aram suprà quam ignis accensus, paterâ libat dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Brandenburg.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ ΤΥΧΗ. Typus ut suprà. *Fouc. Vaillant.*

....

ΙΟΥΛΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Juliopolitarum.* Tria signa militaria. *Vaillant.*

....

ΚΛΑΖΟΜΕΝΙΩΝ. *Clazomeniorum.* Diana Leucophryne cum adminiculis & columbis. *Vaillant.*

Α Κ Π ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΚΛΑΖΟΜΕΝΙΩΝ. Mulier stans ad dextram spectans, dextrâ icunculas binas sustinet, lævâ hastam gerit. *Regius. Fouc. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΠΙ Π ΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΥ ΙΠΠΙ ΑΡΧ ΚΟΤΙΑΕΩΝ. *Sub Publio Ælio Demetriano Hippici filio Archonte Cotyaensium.* Mulier tutulata stans, dextrâ temonem tenet, sinistrâ cornucopiæ. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ΔΙΟΓΕΝΟΥϹ ΔΙΟΝΥ ΑΡΧ ΚΟΤΙΑΕΩΝ. (3) *Sub Diogene Dionysii filio Archonte Cotyaensium.* Cybele turrita insidens leoni à dextris sinistrorsum. *Regius. Vaillant.*

Α Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΚΥΜΑΙΩΝ. *Cumæorum.* Figura virilis nuda, vultu dextrorsum converso stans, equum capistro retinet sinistrâ, dextrâ protensâ. *Fouc. Regius. Vaillant. Brandenburg.*

ΑΥΤ Κ Π ΑΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut suprà.

ΕΡΜΕΙΑϹ ΠΡΥΤ ΚΥΜΑΙΟΙϹ. *Hermias Prytanis Cumæis.* Neptunus stans ad dextram spectans, pede dextro proræ navis imposito, dextrâ Delphinum tenet, sinistrâ tridenti innixus. *Regius.*

(1) Nummus Gallieni cum hoc typo ac sequenti non extat apud Vaillantium.
(2) Nummus Gallieni cum hoc typo non extat apud Vaillantium.
(3) Nummum hunc refert Vaillantius ex eodem Regio cimelio inter nummos secundi moduli.

. . . .

ΑΡΓΩ ΜΑΓΝΗΤΩΝ. (1) *Argos. Magnetum.* Argos navis cum remigibus. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠΙ ΑΡ ΔΙΟΓΕ ΜΙΛΗϹΙΩΝ. *Sub Archonte Diogene Milesiorum.* Dea tutulata ac velata ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ arcum tenet. *Regius. Vaillant.*

ΠΟΥ ΛΙΚ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. (2) *Nicæorum Byzantiorum Concordia.* Delphinus inter duas pelamides. *Regius.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΝΥϹΑΕΩΝ. (3) *Nyſæorum.* Urna ex quâ erumpunt duo palmæ rami. *Bau. Vaillant.*

ΠΟΥ ΛΙΚ ΕΓΝΑ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΠΡΟΥϹΙΕΩΝ ΠΡΟϹ ΥΠΙΩ. (4) *Pruſienſium ad Hypium.* Caput nudum, Valeriani Junioris ut videtur, ad humeros cum paludamento. *Regius. Vaillant.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Gallienus laureatus ad medium ferè dorſum, dextrorſum cum paludamento.

ϹΑΜΙΩΝ. (5) *Samiorum.* Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, temonem dextrâ tenet, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Bau. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. (6) Figura virilis palliata vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ protensâ, ſiniſtrâ pallio involutâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ϹΑΜΙΩΝ. (7) Fluvius ſeminudus barbatus decumbens à ſiniſtris dextrorſum, arundinem tenet dextrâ, urnæ verò ex quâ aqua effluit innititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento.

ϹΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Regius. Frad.* Eadem epigraphe. Gallienus laureatus, ad medium ferè dorſum, dextrorſum, cum ſpiculo tranſverſim & clypeo.

ϹΑΜΙΩΝ. (8) Templi tetraſtyli facies, ad cujus veſtibulum Juno Samia cum pateris & adminiculis. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni laureatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

ϹΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩ ΕΠΙ Μ ΑΥΡ ϹΕΞϹΤΟΥ. (9) *Smyrnæorum ter Neocororum, ſub Marco Aurelio Sexto.* Mulier galeata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ templum ſuſtinet, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Regius.*

ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ Κ. *Publius Licinius Gallienus Cæſar.* Caput Gallieni ut ſuprà.

ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. (10) *Trallianorum.* Victoria tunicata & altè ſuccincta, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream geſtat dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. Urna cum duobus palmæ ramis, in quâ ΠΥΘΙΑ. *Pythia. Frad.*

ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ C. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. Bacchus ſtans dextrâ cantharum tenet, ſiniſtrâ thyrſum : ad pedes tigris. *Regius.*

(1) Hic nummus ſpectare videtur ad Magnetes Theſſaliæ, de quibus Plinius lib. IV. ſect. XVI. & Strabo lib. XIV. Argonautas enim pleroſque omnes Theſſalos fuiſſe docent Hyginus Fab. XIV. aliique; hanc autem conjecturam imprimis confirmat idem Hyginus in Aſtron. Poët. cap. XXXVII. *Argo. Hanc navim factam Pindarus ait in Magneſiâ oppido, cui Demetrias eſt nomen. Callimachus autem in iiſdem finibus ad Apollinis Actii templum, quod Argonautæ proficiſcentes ſtatuiſſe exiſtimantur in eo loco qui Pagaſæ vocantur, ideo quòd navis Argo ibi primum compactâ dicitur, quod eſt Græcè παγῆσαι. Homerus hunc eundem locum in Theſſaliæ finibus eſſe demonſtrat.* Quod tamen Hyginus in Magneſiâ putat eſſe Pagaſas oppidum, egregiè ſanè hallucinatur, ut optimè monuit eruditiſſimus Harduinus, cum cæteri ab eo diſſideant Geographi. Eſt in Theſſaliâ oppidum Pagaſæ, poſtea Demetrias dictum : diſſita inde millium ſanè plurium intervallo Magneſia, quæ eſt annexa Theſſaliæ.

(2) Similem nummum recenſet Vaillantius ex Joſephi Magnavacca cimelio inter nummos ſecundi moduli.

(3) Similem nummum Gallieni recenſet Vaillantius inter nummos ſecundi moduli.

(4) Duæ fuerunt hujus nominis in Bithyniâ urbes; & de utrâque locuti ſumus ſuprà in nummis Treboniani Galli ſecundi moduli; nimirum altera ad Olympum montem, quæ Stephano Pruſa, & ejus gentile Pruſaëus dicitur; altera verò ad Hypium amnem, quæ eidem Scriptori Pruſias, adis, & ejus gentile Pruſieus dicitur; atque hac quidem in re Stephano nummi adſtipulantur.

(5) Similem nummum Gallieni recenſet Vaillantius ex cimelio Ducis Cenomanenſium inter nummos ſecundi moduli.

(6) Nummus cum hoc typo Gallieni non extat apud Vaillantium.

(7) Hunc nummum Vaillantius profert ex proprio cimelio inter nummos ſecundi moduli.

(8) Vaillantius ſimilem nummum refert inter nummos ſecundi moduli.

(9) Nummus Gallieni cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

(10) Nummum hunc ac ſequentes à Trallianis cuſos recenſet Vaillantius inter nummos ſecundi moduli.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. Diana Venatrix ad ſiniſtram gradiens, dextrâ pharetræ admotâ, ſiniſtrâ arcum tenet. *Regius.*

ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni ut ſuprà.

ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. (1) *Hypæpenorum.* Proſerpina à fronte ſublimis in medio nummo, cum peplo à tutulo ad talos à tergo demiſſo, manibus expanſis: deſident infrà figuræ viriles duæ nudæ adverſæ, quæ veluti inter ſe digladiari videntur. *Fouc. Regius. Vaillant.*

ΠΟΥ ΛΙΚ ΕΓ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ. Caput Gallieni radiatum, ad humeros cum paludamento.

Epigraphe exeſa. Bacchus in quadrigis Elephantorum, dextrâ cantharum tenet, ſiniſtrâ thyrſum. *Regius.*

(1) Recenſetur hic nummus à Vaillantio inter nummos ſecundæ formæ.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

AΥΤ Κ Π ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ϹΕΒ. *Imperator Cæſar Publius Licinius Gallienus Auguſtus.* Caput Gallieni laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. ΙΒ. *An.* 12. In coronâ ſub quâ aquila à fronte alis expanſis palmæ ramo inſiſtens. *Regius.*

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

CONCORDIA AVGVSTORVM. Capita Valeriani & Gallieni.

ADVENTVS AVGG S C. Duo Imperatores in equis, præcedente Victoriâ, & ſubſequentibus militibus.

. . . .

AETERNITAS AVG. Duæ dextræ junctæ.

. . . .

ANNONA AVG SC. Figura ſtans, dextrâ ſpicas ſuper panarium ſuppoſitum inclinans, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP GALLIENVS P F AVG GERM.

. . . . AVGG SC. Typus ut ſuprà.

IMP C P LIC GALLIENVS AVG.

APOLLINI CONSERVA SC. Apollo nudus, dextrâ ramum, ſiniſtrâ lyram.

Eadem epigraphe.

APOLLINI CONS AVG SC. Centaurus, dextrâ globum.

. . . .

CONCORDIA. Manus junctæ.

IMP C P LIC GALLIENVS AVG.

CONCORDIA AVG SC. Figura ſtans, ſiniſtrâ cornucopiæ, dextrâ pateram.

Eadem epigraphe.

CONCORDIA AVGG SC. Nexus manuum.

Eadem epigraphe.

CONCORDIA AVGG SC. Figura ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ.

IMP C P LICIN GALLIENVS P F AVG.

CONCORDIA AVGG SC. Duæ dextræ junctæ.

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

DIANA FELIX SC. Diana venatricis habitu ſtans, dextrâ arcum; pro pedibus canis.

. . . .

FELICITAS AVGG SC. Figura ſtans.

GALLIENVS AVG.

FELICITAS AVGG SC. Figura ſtans, dextrâ caduceum innixum haſtæ, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.

FIDES MILITVM SC. Figura ſtans inter duo ſigna militaria.

GALLIENVS PIVS FELIX AVG. Caput pelle leoninâ tectum.

FORTVNA REDVX. Figura ſtans, dextrâ temonem cum globo, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ.

. . . .

INDVLGENTIA AVG SC. Figura ſedens, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ ſceptrum.

GALLIENVS AVG.

IVVENTVS AVG VII. Imperator ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam.

IMP C P LIC GALLIENVS AVG.

LIBER P CONS AVG SC. Tigris.

GALLIENVS AVG.

LIBERALITAS AVG SC. Figura ſtans, dextrâ teſſeram frumentariam, ſiniſtrâ cornucopiæ.

. . . .

LIBERALITAS AVG I SC. Typus ut ſuprà.

CONCORDIA AVGVSTO. Capita Valeriani, & Gallieni ſe reſpicientia.

LIBERALITAS

LIBERALITAS AVGG. Figura ſtans, dextrâ teſſeram, ſiniſtrâ cornucopiæ, dextro pede globum calcans.
Eadem epigraphe cum eodem typo.
LIBERALITAS AVGG. Duæ figuræ ſedentes in ſubſtructione pro congiario, cum quatuor aliis figuris.
CONCORDIA AVGG. Capita adverſa Gallieni, & Saloninæ.
LIBERALITAS AVGG. Quatuor figuræ pro congiario.
IMP C P LIC GALLIENVS AVG.
LIBERALITAS AVGG SC. Figura ſtans, dextrâ teſſeram, ſiniſtrâ cornucopiæ.
IMP C P LIC GALLIENVS P F AVG.
LIBERALITAS AVGG SC. Liberalitas ſtans cum attributis.
IMP GALLIENVS AVG.
MONETA AVG. Tres Monetæ ſtantes cum attributis.
IMP GALLIENVS PIVS FELIX AVG.
MONETA AVG. Typus ut ſuprà.
IMP GALLIENVS AVGG COS II. Buſtum Gallieni, dextrâ globum, ſiniſtrâ ſceptrum Conſulare.
MONETA AVG. Tres Monetæ ſtantes cum bilancibus & cornucopiæ.
GALLIENVS AVG. Caput leonis exuviis ornatum.
ORIENS AVG SC. Solis Orientis typus.
IMP C P LIC GALLIENVS AVG.
ORIENS AVGG SC. Solis gradientis typus.
Eadem epigraphe.
PAX AVGG SC. Pacis ſtantis typus.
IMP GALLIENVS AVG.
PAX AVGG SC. Typus ut ſuprà.
IMP GALLIENVS P F AVG GERM.
PAX AVGG SC. Figura ſtans, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.
Eadem epigraphe.
RESTITVTOR ORBIS SC. Imperator dextram porrigit figuræ in genua procumbenti.
. . . .
SALVS AVG. Dea Salus, dextrâ ſerpentem, cui pateram porrigit ſiniſtrâ. Ante eam Gallienus radiatus & paludatus, ſiniſtrâ haſtam; ad pedes, ſcutum.
IMP GALLIENVS PIVS FELIX AVG.
SALVS AVG SC. Figura ſtans, dextram ſerpenti admovens, ſiniſtrâ haſtam.
Eadem epigraphe.
SALVS AVG SC. Figura ſedens, dextrâ ſerpentem, ſiniſtrâ pateram, quam eidem porrigit.
GALLIENVS AVG.
SECVRIT PERPET. Figura ſtolata, dextrâ haſtam.
IMP C P LIC GALLIENVS AVG.

SECVRITAS AVGG SC. Figurâ ſtans, dextram capiti imponens, ſiniſtrâ columnæ nixâ haſtam puram tenet.
IMP C P LIC GALLIENVS AVG.
S C. Figura militaris ſtans, dextrâ clypeum.
. . . .
SERAPIDI COMITI AVG SC. Serapis ſtans, dextram attollens, ſiniſtrâ haſtam puram; pro pedibus, ibis.
GALLIENVS AVG.
VICTORIA AVG SC. Victoria gradiens, dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam.
IMP GALLIENVS PIVS FELIX AVG.
VICTORIA AVG SC. Typus ut ſuprà.
IMP GALLIENVS AVG.
VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà.
IMP C P LIC GALLIENVS AVG.
VICTORIA AVGG. Figura ſtans, ambabus manibus zonam tenens; hinc inde clypei.
Eadem epigraphe.
VICTORIA AVGG SC. Victoria ſtans, dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam.
IMP GALLIENVS P F AVG.
VICTORIA GERM SC. Victoria ſtans, dextrâ ſertum, ſiniſtrâ palmam, cum captivo ad pedes.
IMP GALLIENVS PIVS FELIX AVG.
VICTORIA GERMANICA SC. Victoria ſtans ante aram, dextrâ coronam, ſiniſtrâ palmam.
GALLIENVS AVG. Caput Gallieni radiatum.
VICT P G AVG. Tres Victoriæ ſtantes dextris elatis cum laureis, ſiniſtris palmas.
IMP CAES P LIC GALLIENVS AVG.
VIRTVS AVGG SC. Figura militaris ſtans, dextrâ ſcutum, ſiniſtrâ haſtam.
IMP C P LIC GALLIENVS AVG.
VIRTVS AVGG SC. Typus ut ſuprà.
Eadem epigraphe.
VIRTVS AVGVSTI X. Miles, dextro pede globo inſiſtens, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam.
GALLIENVS AVG.
VOTIS X. in coronâ quercea.
IMP C P LIC GALLIENVS AVG.
VOTIS DECENNALIBVS SC. in laureâ.

Nummi in Coloniis cuſi.

IMP GALLIENVS PIVS A.
ANTIO COL S R. Lupa cum gemellis.
IMP C P LIC GALLIENVS AVG.
COL IVL CAES AVG FEL BER. Figura ſtolata ſtans cum cruce, & Victoria ſuprà baſim.
Eadem epigraphe.
CAP DE. Olla, ex quâ prodeunt duæ palmæ.

IMP CAES P LIC GALLIENVS P F AVG.

COL.......CI FEL HEL. Duo capita; unum virile, retrò quod caduceum; aliud fœmineum turritum, se respicientia.

....

COL IVL AVG FEL HEL. Caduceum inter duo cornucopiæ.

....

COL IVL AVG TROAD. Caput fœmineum turritum.

....

COL IVL AVG TROAD. Rusticus nudus sacco onustus.

....

COL AVG TROAS. Figura stans.

IMP CAESAR GALLIENVS.

COL TYR METROPOL. Aquila inter signa legionaria.

IMPERATOR GALLIENVS AVGVSTVS.

COLONIA TYRVS METROP. Triremis, in quâ figura militaris, & puer.

.......LIC GALLIENVS AVG.

COL IVL AVG FEL........Figura muliebris turrita, dextrâ crucem, sinistrâ vestem levans, pede dextro proræ navis imposito. Propè, columna, suprà quam Victoria, lauream superiori figuræ imponens.

GALLIENVS AVG.

COL IVL AVG FEL. Victoria instans columnæ, sinistrâ palmam, dextrâ lauream imponit figuræ muliebri turritæ, dextrâ signum militare tenenti, sinistrum pedem proræ navis imponens.

IMPERATOR GALLIENVS AVGVSTVS.

COLONIA IVLIA. Figura stans, dextrâ vexillum gerens.

....

COL IVL. Hercules.

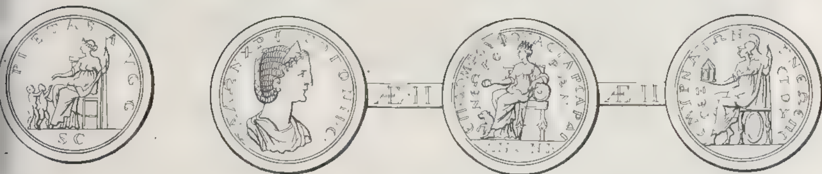

SALONINA.

CORNELIA SALONINA quæ & CHRYSOGONE Gallieni uxor, Cornelii Salonini, & Julii Salonini mater, cum Augustam dignitatem annis quindecim retinuisset, una cum marito, alteroque è filiis Julio Salonino interfecta est propè Mediolanum anno 268. Inolevit quondam hic error Saloninam à Piparâ sive Pipâ Attali Marcomannorum Regis filiâ diversam non fuisse; sed eam opinionem, quando omnibus Historiæ Augustæ Scriptoribus, qui Saloninam Gallieni conjugem, Piparam verò ejus pellicem appellant, adversari Tristanus demonstravit, confutare aggressi non fuissemus, nisi inde daretur occasio nonnulla observandi quæ ad Gallieni tempora pertinent, nec satis commodè in ejus Vitâ referri potuerunt. Itaque Saloninam Gallieno, priusquàm Imperium adipisceretur nupsisse, nummi ejus Ægyptiaci fidem faciunt, in quibus omnes Gallieni anni à primo ad decimum-quintum consignati leguntur: Piparam verò in manum illi ante annum 259. convenire non potuisse (si tamen unquam convenisse contra Authorum fidem contendas) plurima demonstrant: præterquàm quòd enim affinitatem Romano nomini, suæque imprimis familiæ ignominiosam respuisset Valerianus, ideòque tum demùm juncta videri possit, cum bello Persico intentus Princeps omnem Occidentis curam in Gallienum filium transtulerat, illud quoque à Zosimo edocemur, bellum Romanis sub Valeriano cum Marcomannis fuisse; quod etsi incuriosus Scriptor ita narrat, ut nullâ temporum notâ insigniat, ad annum tamen 259. pertinere, ipsa rerum à Gallieno gestarum series suadet. Quamobrem Marcomannis eam Germanorum irruptionem attribuimus, quam Valeriano in Oriente degente universæ propè Italiæ exitiabilem fuisse testatur idem Scriptor, huicque Marcomannicum fœdus non contemnendâ conjecturâ subjunximus, quòd nullum in Italiâ post Valeriani cladem præterquàm cum Aureolo bellum Pollio enarret. Illud quoque non inutile fuerit monere, quos Zosimus, Vopiscus, cæterique Authores Marcomannos cùm

in Gallieno tùm etiam in Aureliano vocant, hos utrobique Juthungos Scythas à Dexippo horum temporum Scriptore appellatos fuisse. Sed id factum putamus, quòd cum duæ diversissimæ gentes, quarum una Germaniæ tractum qui Rhætiæ propior est, altera Scythicas paludes olim incoluerat, in unam deinde coaluissent, concedentibus in ditionem imperiumque Scytharum Germanis, vetustum regionis nomen Vopiscus ac cæteri retinuerunt, Dexippus contrà accuratissimam scribendi rationem sectatus, genuinum ejus gentis nomen posteritati propagandum duxit, quæ tot clades Romano Imperio ipsius ætate intulisset.

NUMISMATA AUREA.

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

FELICITAS PVBLICA. (1) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. M.*

. . . .

FELICITAS PVBLICA. Figura muliebris ſedens, dextrâ ſcipionem, ſiniſtrâ globum. *MB.*

. . . .

ROMAE AETERNAE. Roma galeata ſedens, dextrâ Victoriolam porrigit Imperatori togato ſtanti. *Vaillant.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

VENVS GENETRIX. (2) Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ puerulo ante ipſam ſtanti blanditur, ſiniſtrâ haſtam tenet. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. (3) Figura muliebris ſeminuda ſtans ſiniſtrorſum verſa, ſiniſtro cubito columnæ innixo, dextrâ tenet pomum, ſiniſtrâ palmam. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. Figura muliebris ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ geſtat galeam, ſiniſtrâ haſtam. *Regius.*

Eadem epigraphe.

VENVS VICTRIX. Venus ſiniſtrâ palmam, dextrâ galeam. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

VESTA. (4) Figura muliebris ſedens, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ ſceptrum. *RE.*

(1) Hanc Saloninæ Inſcriptionem Auguſtæ Taurinorum repertam exhibet Gruterus pag. 275.

CORNELIAE
SALONINAE. AVG
CONIVGI
IMP CAES P LICIN
GALLIENI. P. F
INVICTI. AVG.
ORDO
SPLENDIDISSIMVS
SEGVNORVM.

Alteram ex eodem Grutero exſcripſimus ad nummum Gallieni argenteum, cum hac epigraphe, GERMANICVS MAXV.

(2) Licet omnes hujus Auguſtæ nummi aurei rari ſint, tamen hic rariſſimus eſt. Salonina hîc dicitur Venus Genetrix ad fœcunditatem denotandam: peperit illa marito Cornelium Valerianum Saloninum, & Julium Saloninum; quorum alter natu major Agrippinæ interfectus fuit; alter verò prope Mediolanum unà cum patre ac matre trucidatus eſt.

(3) Nummi Saloninæ cum hoc typo inter rariores recenſendi. Vide quæ de ſimili nummo æreo tertii moduli ejuſdem Auguſtæ dicemus.

(4) Nummus hic Saloninæ cum rarioribus adnumerandus.

NUMISMATA ARGENTEA.

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

AEQVITAS AVG. (1) Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ geſtat bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ: à dextris in areâ luna bicornis: in imâ parte VIIC. *Fontaine.*

Alius abſque lunâ bicorni in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Laiſné.*

. . . .

ANNONA AVG. (2) Mulier ſtolata ſtans, dextrâ ſpicas, lævâ cornucopiæ: pro pedibus modius tritici plenus. *Vaillant.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

AVG IN PACE. (3) Figura muliebris ſto-

(1) Hæc epigraphe & hic typus paſſim quidem in nummis Auguſtorum, numquam verò in Auguſtarum præterquam in Saloninæ nummis occurrunt. Nummus rariſſimus.

(2) Hunc nummum Vaillantius inter rariores recenſet. Vide quæ de ſimili nummo ejuſdem Auguſtæ ex ære tertii moduli infrà dicemus.

(3) Hæc epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis occurrunt; quæ quidem Triſtano obſcura viſa ſunt, ſed non inſpexerat, inquit Vaillantius, nummum in Gallieni ludibrium cuſum, cum inſcriptione GALLIENÆ AUGUSTÆ ex unâ parte, ex alterâ verò UBIQUE PAX, dum totus orbis Romanus à barbaris undique premeretur: unde in dedecus hunc etiam ejus conjugi ſignatum putamus à quodam tyranno, qui ſimiliter eam *in pace Auguſtam* appellavit, dum undique per Imperium continuum arderet bellum. Nummi rari; ſed cum integrâ epigraphe *Auguſta in Pace*, rariores ſunt.

lata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, oleæ ramum tenet dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ: in imâ parte MS. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Alius cum MP. in imâ parte, eodem typo. *MB.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

CORN SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.

AVG IN PACE. Typus ut ſuprà: in imâ parte S. *Regius.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

AVGVSTA IN PACE. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Cham.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

CERERI AVG. (1) Figura muliebris cum modio, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, ſpicas tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORD AET. (2) Figura muliebris ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geminum geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte MP. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

CONCORD AET. Typus ut ſuprà: in imâ parte RP. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

CONCORDIA AET. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVGG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVGG. (3) Gallienus laureatus ac togatus à ſiniſtris, & Salonina ſtolata ex adverſo, ſtantes dextras jungunt. *RE.*

CORNELIA SALONINA AVG.

CONCORDIA AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

CORN SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

CONCORDIA AVGG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel. Fontaine.*

Alius cum coronâ laureâ ſupernè inter utramque figuram. *Fouc.*

CORNELIA SALONINA AVG.

CONCORDIA AVGG. Figura ſedens, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

CONCORDIA AVGG. (4) Tres dextræ junctæ. *MB.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

DEAE SEGETIAE. (5) Templi tetraſtyli facies, in cujus veſtibulo figura muliebris tunicata ſtans à fronte, manibus tantiſper elatis & expanſis fructus tenet. *Fouc. Regius. RE. DC. MMA. Cham. Fontaine. Brandenburg.*

Eadem epigraphe.

DIVAE SEGETIAE. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

DIVAE S SEGETIAE. (6) Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ & lunâ bicorni ad humeros.

FECVNDITAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, figuram puerilem apprehenſam ſtantem à dextris tenet dextrâ, alteram adverſam tenet ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. MMA. Cham. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FECVNDITAS AVG. Figura muliebris ut ſuprà, in ulnis geſtat infantulum; alter à dextris manibus elatis & expanſis. *RE.*

(1) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm in nummis occurrunt. Cererem autem frugum Deam imprimis Salonina coluit ad annonam populo Romano procurandam, ut pluribus dicemus infrà ad nummum æreum tertii moduli cum epigraphe ANNONA AUG. Nummus rariſſimus, imò ſingularis.

(2) Nummi hi Saloninæ inter rariores recenſendi.

(3) Nummus hic cuſus videtur ad denotandam conjugalem Gallieni cum Saloninâ concordiam, cui ille dextram porrigit. Nummi cum hoc ac ſequenti typo rari.

(4) Tres illæ dextræ junctæ, inquit Vaillantius, denotant nummum percuſſum, cum Valerianus Junior à fratre Gallieno Auguſtus eſt appellatus, quod ſummam arguit ergà fratrem pietatem, & in Imperatoriâ familiâ concordiam. Nummus rariſſimus.

(5) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm in nummis occurrunt. Segetia Dea à ſegetibus nuncupata eſt, cum iis præpoſita eſſet, quando ex terrâ prodeunt, ut tradit Divus Auguſtinus lib. IV. de Civ. Dei cap. 7. Hanc Deam imprimis coluiſſe videtur Salonina ad annonam Populo Romano procurandam; eique templum etiam extruxiſſe eandem Auguſtam, indicat hic nummus, qui ejus figuram refert: olim autem aram tantùm in Circo maximo hæc Dea habuit, teſte Plinio. Hujus autem Deæ meminit & Macrobius lib. I. Saturnal. cap. XVI. *Apud veteres quoque qui nominaſſet Salutem, Semoniam, Seiam, Segetiam, Tutilinam, Ferias obſervabat.* Nummus rarus.

(6) Nummum hunc profert Mediobarbus ex proprio cimelio, ſuperiorem verò ex Oceone; ſed num uterque legendus pro *Diva, Dea*, alii viderint.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FECVNDITAS AVG. Figura muliebris ſtans, & cornucopiæ tenens ſiniſtrâ, dextram extendit ſuprà puerulum à dextris ſtantem : à ſiniſtris in areâ Δ. *Fauvel. Fontaine.*

COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.

FECVNDITAS AVG. Typus ut ſuprà, cum Δ. à ſiniſtris in areâ. *MDM. Fontaine.*

Alius abſque literis in areâ, eodem typo. *MB.*

SALONINA AVG.

FELIC PVBLI. Figura ſedens, ſiniſtrâ cornucopiæ, dextrâ ſcipionem. *MB.*

Eadem epigraphe.

FELICIT PVBL. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, caduceum tenet dextrâ, columnæ verò innititur ſiniſtrâ. *Le Roy. Fontaine.*

SALONINA AVG.

FELICIT PVBL. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

FELICITAS PVBL. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

FELICITAS PVBLICA. (1) Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, caduceum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. SG. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe.

IVNO AVG MS. Figura ſedens, dextrâ pateram, ſiniſtrâ columbam. *MB.*

Eadem epigraphe.

IVNO AVG N C. (2) Figura ſedens, dextrâ crucem, ſiniſtrâ clavam. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

IVNO AVG. (3) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, Spei florem tenet dextrâ elatâ, puerulum verò in gremio ſuſtinet ſiniſtrâ. *Cham.*

Alius cum MS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNO CONSERVAT. Figura muliebris tunicata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : à dextris juxtà pedes pavo. *Fouc.*

Eadem epigraphe.

IVNO CONSERVAT IV. Typus ut ſuprà. *MB.*

CORN SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

IVNO REGINA. Typus ut ſuprà, abſque pavone. *Fontaine.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.

IVNO REGINA. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Cham. MMA. Le Roy. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNO REGINA. Typus ut ſuprà cum pavone : in areâ ſtella. *RE. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNO VICTRIX. (4) Typus ut ſuprà, abſque pavone & ſtellâ in areâ. *Fouc. RE.*

Eadem epigraphe.

IVNO VICTRIX. Figura ſtans, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

Eadem epigraphe.

IVNO VICTRIX. Figura ſtans, dextrâ galeam, ſiniſtrâ haſtam cum clypeo. *MB.*

COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

IVNONI CONS AVG. (5) Cerva à ſiniſtris dextrorſum ; in imâ parte Δ. *Fouc. Hen. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNONI CONS AVG. Typus ut ſuprà. *Farneſianus. MB.*

CORNELIA SALONINA AVG.

IVNONI CONS AVG. Capra aut cerva. *MB.*

SALONINA AVG.

IVNONI CONS AVG AV. Cerva. *MB.*

Eadem epigraphe.

(1) Hæc epigraphe paſſim occurrit in nummis Imperatorum, nunquam verò in Auguſtarum, præterquam in Juliæ Mammeæ, & hujus Auguſtæ nummis.

(2) Hunc nummum è ſuo Muſeo Mediobarbus Comes perperam exſcripſit, ut ex ſequenti optimè conſervato liquet.

(3) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habetur nummus Juliæ Mammeæ, niſi quod in eo mulier ſedens ſiniſtra ſceptrum tenet loco pueruli ; ſed fortaſſis, quod exeſus eſſet, malè deſcriptus fuit. Nummi cum hac epigraphe ac ſequenti rari.

(4) Hæc epigraphe tum primùm in nummis occurrit. Nummus hic inter rariores recenſendus.

(5) Hic nummus cum novâ epigraphe & novo typo cuſus eſt, quo tempore peſte ſæviſſimâ, barbarico ac tyrannico bello res Romana undique devaſtata jacebat. Ut enim eo tempore Gallienus omnes majores Deos, quos per eorum ſymbola in nummis expreſſit, ut Conſervatores invocavit, ſic Salonina Auguſti conjux, Junonem Conſervatricem invocat, quam per cervam illi ſacram denotat. Cur autem cerva Junoni ſacra oſtendit pluribus Triſtanus tom. 3. pag. 101. Nummus inter raros recenſetur à Vaillantio.

LAETITIA AVGG. (1) Figura ſtans, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ bacillum. *MB.*
Eadem epigraphe.
LVCINA AVGG. (2) Figura ſedens, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum. *MB.*
Eadem epigraphe.
PIETAS AVG. Pietatis typus coram arâ. *MB.*
CORN SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.
PIETAS AVG. Figura muliebris ſtolatâ, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, acerram verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel. Fontaine.*
SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.
PIETAS AVG. Typus ut ſuprà. *Frad.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
PIETAS AVG. Figura muliebris ut ſuprà, dextrâ expansâ, acerram tenet ſiniſtrâ: à dextris in areâ D. à ſiniſtris II. *Fontaine.*
Eadem epigraphe.
PIETAS AVG II. Typus ut ſuprà. *MB.*
CORNELIA SALONINA AVG.
PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*
SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.
PIETAS AVGG. Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextram extendit ad figuras duas pueriles ſtantes, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. RE. MMA. Cham. Fontaine. MB.*
CORNELIA SALONINA AVG.
PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*
COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.
PVDICITIA. Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, velum faciei obducit dextrâ, haſtam tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fontaine.*
SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.
PVDICITIA. Typus ut ſuprà. *Fouc. MB.*
Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*
Alius cum VI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Le Roy. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
PVDICITIA. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, cætera ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ Q. *Fouc. Le Roy.*
Alius abſque literis in areâ, eodem typo. *MB.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
PVDICITIA AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
PVDICITIA AVGG. Typus ut ſuprà. *Laiſné.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ROMAE AETERNAE. Figura muliebris galeata & ſtolata, inſidens ſpoliis à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ: ſtat ante eam ex adverſo Gallienus laureatus ac togatus, dextram protendens: in ſuperiore nummi parte corona laurea. *Fouc. Regius. RE. Cham. Fauvel. Fontaine. MB.*
CORN SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.
ROMAE AETERNAE. Typus ut ſuprà, ſed ſtella in ſuperiore nummi parte. *Collegii.*
SALONINA AVG.
SALVS AVG. (3) Dea Salus cum ſerpente. *MB.*
Eadem epigraphe.
VENVS FEL. Figura ſedens, dextrâ pateram adſtante puerulo, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*
Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.
VENVS FELIX. (4) Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pomum tenet dextrâ, ſellæ verò adnititur ſiniſtrâ, quâ & haſtam tranſverſam tenet: ante eam figura puerilis utramque manum attollens. *Fouc. Regius. MMA. Cham. SG. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
VENVS FELIX. Figura muliebris vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, haſtæ adnititur dextrâ, puerulum verò geſtat ſiniſtrâ. *Fontaine.*

(1) Hæc epigraphe, & hic typus paſſim quidem in nummis Imperatorum, nunquam verò in Auguſtarum, præterquam in Saloninæ nummis occurrunt. Nummus rariſſimus.
(2) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm in nummis occurrunt. Habetur Criſpinæ nummus cum epigraphe *Juno Lucina.* Plurimi verò nummi extant Fauſtinæ Pii, Fauſtinæ Marci, Lucillæ & Juliæ Piæ cum Inſcriptione *Junoni Lucinæ.* Nummus hic rariſſimus.
(3) Nummus hic Saloninæ inter rariores recenſendus. Habetur ſimilis ejuſdem Auguſtæ ex ære tertii moduli.
(4) Alii loco pueruli ante Venerem ſtantis, manuſque attollentis, animalculum quoddam eſſe aiunt, putantque hædum eſſe, cujus nota protervia, Veneri ſacra. Veneris autem Felicis mentio etiam occurrit in antiquis Inſcriptionibus apud Gruterum fol. LIX. & CCCCXLIII.

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

VENVS FELIX. Figura muliebris Cupidinem alatum geſtans ſiniſtrâ, cætera ut ſuprà. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe.

VENVS FELIX. Venus ſedens, dextrâ pateram cum columbâ, ſiniſtrâ haſtam puram. *MB.*

Eadem epigraphe.

VENVS FELIX. Venus ſedens, dextrâ pateram offert cani illi adblandienti, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

VENVS GENETRIX. (1) Figura muliebris ſtans, dextram porrigens figuræ parvæ ſtanti, haſtæ innititur ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ V. *Cham.*

Alius cum VI. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

VENVS GENITRIX VI. Typus ut ſuprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

VENVS VICT. Venus ſtans cum haſtâ tranſversâ. *MB.*

Eadem epigraphe.

VENVS VICT MS. Venus ſtans, dextrâ galeam, ſiniſtrâ haſtam cum ſcuto. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

VENVS VICTR. Venus ſtans, dextrâ tenet galeam, ſiniſtrâ haſtæ innixa: à ſiniſtris clypeus humi poſitus. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. Typus ut ſuprà: à dextris clypeus humi poſitus. *MDM. Fon. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ, quâ & clypeum humi poſitum tenet. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. SG. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. (2) Figura muliebris ſeminuda, ſiniſtrorſum converſa ſtans, globum tenet dextrâ, cippo verò innititur ſiniſtrâ, quâ palmæ ramum geſtat. *Fouc. Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. Venus ſeminuda ſtans, galeam tenet dextrâ, cippo verò innititur ſiniſtrâ, quâ coronam lauream geſtat. *RDR.*

Eadem epigraphe.

VENVS VICTRIX. Venus ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ ſcutum. *MB.*

Eadem epigraphe.

VENVS VICTRIX. Venus dextrâ palmam, ſiniſtrâ globum. *MB.*

CORN SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

BENERI GENETRICI. (ſic) Venus ſtans, dextrâ pomum tenet, ſiniſtrâ haſtam. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENERI GENETRICI. (3) Typus ut ſuprà. *Cham.*

Alius cum ſtellâ à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VESTA. Figura muliebris velata ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *SG. Fontaine. B.*

COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.

VESTA. Typus ut ſuprà. *Cham. Hen. Farneſianus. MB.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.

VESTA. Typus ut ſuprà. *RE. MB.*

Alius cum Q. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VESTA. Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtam. *Fauvel. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VESTA. Figura muliebris velata ac ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, palladium ſuſtinet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. MMA. Cham. Fontaine. MB.*

CORNELIA SALONINA AVG.

VESTA. Figura ſtolata ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ tædam. *MB.*

CORN SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

VESTA AETERNA. (4) Figura mulie-

(1) Nummus hic Saloninæ haud obvius. Salonina in eo dicitur *Venus Genetrix* ad fœcunditatem denotandam, ut ad nummum ſimilem aureum ejuſdem Auguſtæ adnotavimus.

(2) Nummi Saloninæ cum hoc typo ac ſequenti rari ſunt.

(3) Nummi hi Saloninæ inter rariores recenſendi.

(4) Nummus hic rariſſimus. Veſta in hujus Auguſtæ nummis exhibetur ad denotandam ejus pudicitiam. *Æterna* dicitur ob æterni ignis cuſtodiam, quod nomen largitur ei & Horatius lib. 3. Od. 5. *Æternæque Veſtæ.* Palladium gerit illa, tanquam felicitatis pignus. Vide Spanhemii Diatribam de Veſtâ.

bri

bris velata ac ſtolata ſtans, palladium tenet dextrâ, haſtam verò ſiniſtrâ. *Regius.*

. . . .

VESTA AETERNA. Figura muliebris ſedens, dextrâ palladium, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

VESTA FELIX. (1) Figura muliebris ſtolata & velata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VESTA FELIX. Figura muliebris ut ſuprà, ſed acerram tenens ſiniſtrâ: in imâ parte S. *Fouc. MB.*

. . . .

VESTA FELIX. Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ fulmen. *MB.*

(1) Nummi hi Saloninæ inter rariores recenſendi. Veſta hîc, inquit Vaillantius, Felix cognominatur, volens per pudicitiam ſuam denotare in imperio Felicitatem; nummum autem hunc aliter explicat Triſtanus.

NUMISMATA ÆREA LATINA maximi moduli, vulgò Medaglioni.

CORNELIA SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

ABVNDANTIA TEMPORVM. (1) Salonina ſedens, aſſiſtentibus hinc & inde ad latera mulieribus, & tribus puerulis. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AEQVITAS PVBLICA. (2) Tres Monetæ ſtantes ſtolatæ, dextrâ bilancem gerunt, lævâ cornucopiæ: pro earum pedibus arula. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNO REGINA. Juno tunicata ſtans cum velo, dextrâ pateram tenet, ſiniſtrâ haſtam; pro pedibus Pavo. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNONI REGINAE. (3) Pavo caudâ expansâ. *Vaillant. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MONETA AVGG. (4) Tres Monetæ cum attributis ſtantes. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. (5) Salonina ſedens ſtolata dextram extendit verſus duos puerulos ſtantes, lævâ haſtam gerit. *Vaillant. RE.*

(1) Licet omnes Saloninæ nummi ex ære maximi moduli rari ſint, tamen hic cum epigraphe novâ, & typo novo rariſſimus eſt. Vide quæ diximus ad nummum æreum tertii moduli cum epigraphe ANNONA AUG.

(2) Nummi cum hac epigraphe & hoc typo in Saloninâ inter rariores recenſendi.

(3) Nummus hic Saloninæ rariſſimus eſt.

(4) Hæc epigraphe, & hic typus paſſim quidem in nummis Imperatorum, nunquam verò in Auguſtarum, præterquam in Juliæ Piæ & hujus Auguſtæ nummis. Nummus rariſſimus.

(5) Peperit Salonina marito Cornelium Valerianum Saloninum, & Julium Saloninum, quorum alter natu major Agrippinæ Poſtumi artibus interfectus fuit; alter verò prope Mediolanum unà cum patre ac matre trucidatus eſt. Cæterum hujus Auguſtæ dotes licet Scriptores illius ævi ſileant, nummi tamen illas prædicant, qui & merita ejus plurima in Rempublicam, & virtutes teſtantur: Sanctiſſimam quoque appellant hæ duæ Inſcriptiones, quarum primam in territorio Cemenelii prope Niciam Provinciæ repertam exhibet Sponius Miſcell. pag. 163. alteram Gruterus pag. 1022.

1.

CORNELIAE SALONINAE
SANCTISSIMAE AVG
CONIVGI GALLIENI
IVNIORIS AVG N ORDO
CEMENEL. CVRANT.
AVRELIO IANVARIO
V. E.

2

CORNELIAE
SALONINAE
SANTISSIMAE
AVG. CONIVGI
D. N. GALLIENI
INVICTI. AVG
FERENTINATES
NOVANI. DEVOTI. NVMI
NI. MAIESTATIQ. EIVS

NUMISMATA ÆREA GRÆCA
maximi moduli, vulgò medaglioni.

C.......... ΙΛΛΥΕΩΝ. (1) *Sillyensium.* Mulier turrita insidens rupibus, dextrâ spicas; pro pedibus fluvius emergens. *Vaillant.*

(1) Sillyus Ioniæ urbs propè Smyrnam, teste Stephano: Σίλλυος, πόλις Ιωνίας πρὸς τῇ Σμύρνῃ· τὸ ἐθνικὸν, Σιλλυεῖς. Perperam igitur locatur à nonnullis ex recentioribus in Pamphyliâ.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum stolâ.

AEQVITAS PVBLICA. Tres figuræ muliebres stantes, singulæ bilancem dextrâ tenent, cornucopiæ sinistrâ: in imâ parte SC. *Fouc. Regius.*

CORNELIA SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

AEQVITAS PVBLICA. (1) Typus ut suprà. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNO REGINA. Figura muliebris paludata ac velata stans, dextrâ gestat pateram, hastæ adnixa sinistrâ: in areâ SC. *Regius. DC. Frad. Cham. De C. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Figura muliebris paludata ac stolata, sedens à sinistris dextrorsùm, dextrâ blanditur duobus pueris ante ipsam stantibus, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte SC. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà. *RDR.*

Alius cum SC. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA. (2) Figura muliebris paludata ac stolata sedens à sinistris dextrorsùm, dextrâ velum oculis obtendit, sinistrâ hastam tenet: in imâ parte SC. *Fouc. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS GENETRIX. (sic) Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextram porrigit puerulo à dextris ante ipsam stanti, hastæ verò adnititur sinistrâ: in areâ SC. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS GENITRIX. Typus ut suprà: in areâ SC. in imâ parte Q. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. Figura muliebris ut suprà stans, dextrâ pomum tenet, sinistrâ hastam; ante eam stat puerulus: in areâ SC. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VESTA. Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsùm, pateram tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte SC. *Regius. Frad.*

(1) Nummus hic Saloninæ inter rariores recensetur à Vaillantio.
(2) Nummus hic ac sequentes cum rarioribus adnumerandi.

NUMISMATA Æ. I.
in Coloniis cusa.

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum stolâ.

COL IVL AVG FEL BER. (1) *Colonia Julia Augusta Felix Berytus.* Figura muliebris turulata insistit acrostolio, dextrâ innixa hastæ crucigeræ, sinistrâ stolam colligit; à sinistris columna cui insistit Victoriola coronam ei imponens. *Fouc.*

CORNE SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

COL TYRO METRO. (2) *Colonia Tyros Metropolis.* Mercurius stans cum pallio, dextrâ tenet baculum, sinistrâ caduceum: pro pedibus à dextris ibis; à sinistris in areâ conchylium. *Regius. Vaillant.*

(1) Nummus similis refertur à Vaillantio inter nummos secundi moduli tantùm, ut videre est infrà. Berytum autem urbem maritimam Phœniciæ, *Juliæ* nomen accepisse à Julio Cæsare, *Augustæ* verò ab Augusto, diximus suprà ad nummum similem Valeriani, ubi etiam de Astarte Dea egimus; quæ proculdubio in hoc quoque nummo exhibetur.

(2) Vide quæ de similis typi nummo à Tyriis cuso diximus suprà in nummis Valeriani secundi moduli.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

ΚΟΡΝΗΛΛΙΑ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ. *Cornelia Salonina.* Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΑΙΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚ ΝΑΥΑΡ ΕΤ ΕΤ. (1) *Ægæenſium Neocoræ Claſſicæ, anno* 305. Figura nuda Triptolemi in bigis. *Bau. Vaillant.*

. . . .

ΑΝΚΥΡΑC ΜΗΤΡ Β ΝΕ. *Ancyræ Metropoleos bis Neocoræ.* Urna in quâ ſcriptum legitur ΑΚΤΙΑ, *Actia*; & deſuper palmæ ramus. *Vaillant.*

CΑΛΩΝ ΧΡΥCΟΓΟΝΗ CΕΒΑC. *Salonina Chryſogone Auguſta.* Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΕΦΕCΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑCΙΑC. *Epheſiorum Primorum Aſiæ.* Diana cum arcu, & cane pro pedibus. *RE.*

CΑΛΩΝ ΧΡΥCΟΓΟΝΗ CΕΒΑ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΕΦΕCΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (2) *Epheſiorum quater Neocororum.* Diana altè ſuccincta gradiens à dextris ſiniſtrorſum, cum pharetrâ ex humeris ſuſpensâ, ſtolâ à tergo volitante, facem accenſam geſtat dextrâ, alteram ſiniſtrâ: juxtà pedes canis venaticus currens. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕCΙΩΝ ΤΟ ΑΓΑΘΟΝ. (3) *Epheſiorum Bonum.* Figura muliebris ſtolata, dextrâ demiſsâ. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕCΙΩΝ ΑΡΤΕΜΙC. (4) *Epheſiorum Diana.* Diana tunicata ſtans à fronte, vultu ſiniſtrorſum converſo, cum pharetrâ ex humeris ſuſpensâ, facem accenſam geſtat dextrâ, alteram ſiniſtrâ: juxtà pedes à ſiniſtris cervus. *Fouc. Vaillant.*

ΚΟΡ CΑΛΩΝΕΙΝΑ CΕΒ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

ΕΠΙ ΟΚΤ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ. (5) *Sub Octavio Artemidoro Thyatirenorum.* Vir nudus adſtans columnæ, ſerpentem tenet. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΛΥΡΒΕΙΤΩΝ. (6) *Lyrbitarum.* Urna inter duas menſas, ex quâ arbor. *Vaillant.*

. . . .

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΙΩΝΙΑ. (7) *Metropolitarum qui ſunt in Ioniâ.* Mulier turrita & ſtolata ſtans coram arulâ ignitâ, dextrâ ſignum Martis, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Vaillant.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑ CΑΛΩΝΙΝΑ CΕΒ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΠΕΡΓΑΙΩΝ. (8) *Pergæorum.* Figura muliebris ſtans dextrorſum verſa, dextrâ tenet florem, ſiniſtrâ veſtem colligit. *Regius. Vaillant.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑΝ CΑΛΩΝΙΝΑΝ CΕ. *Corneliam Saloninam Auguſtam.* Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (9) *Pergæorum Neocororum.* Victoria coronans Saloninam ad ſiniſtram ſtantem. *Regius.*

(1) De Ægæenſium nummis, & epochâ in eis ſignatâ pluribus ſuprà.

(2) Nummus hic ac ſuperior non extant apud Vaillantium.

(3) Bonus Eventus pro Deo ab antiquis colebatur, & inter Conſentes divos agricolarum recenſetur à Varrone de Re Ruſt. lib. I. Lymphæ comes datus, quoniam ſine aquâ & ſucceſſu miſera eſt agricultura; & fruſtratio quædam. Euphranoris ſimulacrum Boni Eventus nudum erat, dextrâ pateram, ſiniſtrâ ſpicas & papavera tenens, ut tradit Plinius lib. XXXIV. cap. VIII. Ita exhibetur etiam in nummo Getæ cum inſcriptione *Bonus Eventus.* Idem Plinius lib. XXXVI. cap. V. alterius à Praxitele facti meminit: *Romæ Praxitelis opera ſunt, Flora, Triptolemus, Ceres in hortis Servilianis: Boni Eventus, & Bonæ Fortunæ ſimulacra in Capitolio.* Templum autem Boni Eventus fuit Epheſi, necnon Romæ, quod Petrus Victor collocat in Regione IX. prope Thermas Agrippæ. Cæterum Bonus Eventus non ſolùm ſub formâ virili, ſed etiam ſub formâ Matronæ repræſentatur, ut patet ex hoc nummo, & altero Severi nummo cum inſcriptione *Boni Eventus*, ubi ſub Matronæ formâ decore cultæ, cum patera frugibus plena in dextrâ, & ſpicis in ſiniſtra exhibetur; igitur ſub fœminea ſpecie etiam Bonum Eventum æquè ac Segetiam, Tutelinam, aliaſque Deas agreſtes, agrorum culturæ & frugum præfuiſſe conſtat. Nummum hunc recenſet Vaillantius ex eodem Fucaltiano cimelio inter nummos ſecundi moduli.

(4) Vide quæ ad ſimilem nummum Valeriani ex Æ. II. ſuprà adnotavimus.

(5) Thyatira urbs Lydiæ, de quâ ſuprà ad nummum Valeriani æreum maximi moduli.

(6) Hujus urbis in Phrygiâ Euſtathius & Dionyſius meminere.

(7) Duplices Metropolitæ occurrunt apud Plinium, quorum priores ad Apameenſem pertinent conventum, poſteriores ad Epheſinum: à quibus proculdubio cuſus eſt hic nummus. Vide quæ ad nummum Valeriani ex ære I. cum eâdem epigraphe ſuprà adnotavimus.

(8) Vaillantius refert hunc ipſum nummum, ſed ab eo malè deſcribitur.

(9) De Pergâ urbe Pamphyliæ & templo Dianæ celeberrimo, quod in eâ erat, & ob quod jure Aſyli gaudebat, loquuti ſumus ſuprà in nummis Gallieni; ſub quo Principe tantùm Neocoriam accepiſſe videtur, ut teſtatur hic nummus. Nummus cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

....

ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Mulier tunicata ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ rhombum. *Vaillant.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕΒΑΣ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΣΑΜΙΩΝ. (1) *Samiorum.* Juno Pronuba ſtans cum adminiculis. *RE.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

ΣΑΜΙΩΝ. Juno Samia cum pateris, adminiculis, pavonibus duobus ad pedes, altero à dextris, altero à ſiniſtris, & alio ornatu. *Fouc.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΣΑΛΩΝΙΝΑ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ut ſuprà, cum ſtellâ in parte nummi ſuperiore, & à dextris in areâ ΙΑ. *anno* 11.

ΣΙΔΗΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (2) *Sidetarum Neocororum.* Pallas galeata vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, haſtæ adnititur dextrâ, Victoriæ verò ſignum ſuſtinet ſiniſtrâ: juxtà pedes clypeus. *Fouc.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑΝ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑΝ ΣΕΒΑΣΤΗΝ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΑΔΡΙΑΝΗΣ ΣΕΥΗΡ ΤΑΡΣΟΥ Α Μ Κ. (3) *Adrianæ Severianæ Tarſi, Primæ Solius Ciliciæ.* Figura galeata ac tunicata gradiens, dextrâ geſtat icunculam armatam, ſiniſtrâ clypeo armatâ haſtam tenet. *RE.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. (4) *Tripolitarum Laodicenſium Concordia.* Mulier ſtans cum velo volitante, ambabus puerulum in ulnis: ex adverſo Jupiter Philalethes cum aquilâ. *Vaillant.*

(1) Nummos Saloninæ ſimiles à Samiis cuſos recenſet Vaillantius inter nummos ſecundi moduli tantùm.

(2) Nummus ſingularis ob literas quæ in areâ partis anterioris leguntur, & etiam ob typum qui diverſus eſt ab eo, quem Vaillantius recenſet inter nummos ſecundi moduli.

(3) Vide quæ diximus in nummis Valeriani ſecundi moduli. Nummus autem hic Saloninæ non extat apud Vaillantium.

(4) De Tripoli Cariæ ad Mæandrum loquuti ſumus ſuprà in nummis Herennii Etruſci ſecundi moduli, & Valeriani maximi moduli, ubi etiam de Latonio certamine, quod à Tripolitis edebatur in honorem Latonæ, quæ in eâ urbe ſummo honore colebatur. Hæc autem urbs cum Laodiceâ ejuſdem Provinciæ urbe concordiâ juncta erat; utraque numina ſua fœderis teſtes exhibet, Tripolis Latonam, Laodicea Jovem Laodicenum Philalethem dictum, hoc eſt, *veritatis amicum*, urbis ſuæ præſidem; quippe Laodicea olim Dioſpolis appellata fuit, teſte Plinio lib. v. ſect. xxix. qui ſic de ejus ſitu: *Laodicea impoſita eſt Lyco flumini, latera alluentibus Aſopo & Capro, appellata primum Dioſpolis*, hoc eſt civitas Jovis.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

CORNELIA SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

FECVNDITAS AVG. (1) Figura muliebris ſtans, dextram puero adſtanti porrigit, ſiniſtrâ infantulum nudum geſtat. *Regius.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.

IVNO REGINA. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Regius.*

CORNELIA SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

IVNO REGINA. Typus ut ſuprà: in areâ SC. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ut ſuprà, abſque lunâ bicorni.

IVNO REGINA. Typus ut ſuprà, cum SC. in areâ. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextram extendit ad figuras duas pueriles nudas ante ſe ſtantes, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ; juxtà ſellam alia figura puerilis nuda: in imâ parte SC. *Fouc. Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA. Mulier ſtans velo ori admoto, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam tenet: in areâ SC. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ut ſuprà, cum lunâ bicorni ad humeros.

PVDICITIA. (2) Typus ut ſuprà, cum SC. in areâ. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ut ſuprà, abſque lunâ bicorni.

VENVS GENETRIX. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pomum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur

(1) Nummus hic Saloninæ cum rarioribus adnumerandus.

(2) Nummus hic Saloninæ ac ſequentes rari ſunt.

finiſtrâ: ante eam juxtà pedes figura puerilis nuda utramque manum attollens: in areâ S C. *Fouc. Regius.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo ùtrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ut ſuprà, cum lunâ bicorni ad humeros.

VENVS GENETRIX. Figura muliebris ut ſuprà, dextrâ puerulum tenet, ſiniſtrâ haſtam; ante eam juxtà pedes alter puerulus ſtans: in areâ S C. *RE.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.

VENVS VICTRIX. Figura muliebris ſeminuda, ſiniſtrorſum converſa ſtans, ſiniſtro cubito columnæ innixa, dextrâ pomum tenet. *Val.*

CORNELIA SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà, abſque lunâ bicorni.

VESTA. (1) Figura muliebris ſtolata ac velata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pateram tenet dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ: in imâ parte S C. *Fouc.*

(1) Veſtam in Auguſtarum nummis ad indicandam earum pudicitiam cælatam aiunt; ſed hoc quidem falſum eſſe oſtendunt nummi varii diverſorum Imperatorum, cuſi cum eâdem epigraphe, & eodem typo. Vide nummos Caii, Claudii, Neronis, Galbæ, Veſpaſiani, Titi, Domitiani, &c.

NUMISMATA Æ. II. in Coloniis cuſa.

CORNELIA SALONINA AVG. Caput Corneliæ Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

COL IVL AVG FE BER. *Colonia Julia Auguſta Felix Berytus.* Mulier tutulata pede ſiniſtro inſiſtit acroſtolio, dextrâ innixa haſtæ crucigeræ, ſiniſtrâ veſtem colligit: à ſiniſtris columna, cui inſiſtit Victoriola coronam figuræ porrigens. *Vaillant. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL IVL AVG FEL BER. (1) Figura ſeminuda capite turrito ſtans, dextrâ tenet tridentem, ſiniſtrâ pallium colligit, pede lævo proræ navis innixa; à ſiniſtris columna, cui inſiſtit Victoriola ei coronam imponens. *Brandenburg.*

COR SALONINA. Caput Saloninæ, cum lunâ bicorni ad humeros.

COL IVL DIENSIS. DD. (2) *Colonia Julia Dienſis. Decreto Decurionum.* Minerva galeata ac tunicata ſtans, pateram tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

CORNEL SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, abſque lunâ bicorni ad humeros.

PTOL. (3) Figura muliebris tutulata ſtans dextrorſum converſa, dextrâ tenet navis gubernaculum, ſiniſtrâ cornucopiæ: à ſiniſtris columna cui inſiſtit Victoria: à dextris caduceus. *Brandenburg.*

CORN SALONINA AVG. Caput Corneliæ Saloninæ ut ſuprà, & lunâ bicorni ad humeros.

COL TYRO METROPOL. (4) *Colonia Tyros Metropolis.* Tripus ſuprà quem in areâ conchylium. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL TYRO METR ACTIA ERACL. (5) *Colonia Tyros Metropolis, Actia Eraclia.* Menſa ſuprà quam duo vaſa ſeu diſci cum palmis; ſub menſâ conchylium. *Vaillant.*

(1) Begerus in Theſauro Brandenburgico hunc nummum in ære inciſum exhibet, & explicat pag. 747. ſed mihi videtur idem qui ſuperior.

(2) Dium, urbs eſt Macedoniæ littoralis in Pieriâ regione, inter Haliemonis & Baphiri oſtia ſita, de quâ loquitur Livius Decad. 5. lib. 3. *Ipſe Dium urbem ingreſſus, ſicut non magnam, ita exornatam publicis locis, & multitudine ſtatuarum, munitamque egregiè.* Urbem hanc Julius Cæſar Coloniam Romanam fecit, ut nomen *Juliæ* denotat; in nonnullis nummis *Auguſta* etiam dicitur, quòd ab Auguſto Colonis frequentata eſſet. Minerva in hoc nummo exhibetur, quæ à Macedonibus Alcida cognomine ſummoperè colebatur: hujus meminit laudatus Livius citatâ Decad. lib. 2. de Perſeo loquens: *Ipſe centum hoſtiis ſacrificio regaliter Minervæ, quam vocant Alcidam, confecto, cum purpuratorum & ſatellitum manu profectus Citium eſt.* Nummus hic non extat apud Vaillantium.

(3) De Ptolemaide Phœniciæ urbe locuti ſumus ſuprà in nummis Valeriani primi moduli. Similis autem typi nummum à Ptolemaidenſibus Septimio Severo cuſum profert Vaillantius, in quo caduceus deeſt, & columnæ inſidet loco Victoriolæ lupa cum Romulo & Remo. Mulierem in nummo exhibitam cum temone, & cornucopiæ Genium eſſe urbis cenſet idem Vaillantius, apud quem non extat hic Saloninæ nummus.

(4) Tripodem ad Apollinem ſpectare nemo ignorat; Apollo autem unus ex tutelaribus urbis Tyri numinibus erat, ut tradit Plutarchus in vitâ Alexandri Magni, ubi de Tyri urbis obſidione loquens, narrat plurimos Tyrios in ſomniis Apollinem vidiſſe ad Alexandrum ſe tranſiturum dicentem, cum ſibi cordi non eſſent ea quæ in urbe agerentur; itaque illi ſicut transfugæ ſceleris comperti Apollinis ſimulacrum devinxere catenis, clavíſque baſi affixere, Alexandri fautorem appellantes, ſed Tyro captâ Alexander ei catenas detraxit, & Philalexandrum vocari juſſit.

(5) Vide quæ de Actiis ac Heracliis certaminibus diximus ſuprà in nummis Treboniani Galli & Voluſiani ſecundi moduli.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

A............

ΑΤΤΑΛΕΩΝ. (1) *Attalensium.* Pallas dextrâ pateram, finiſtrâ innixa clypeo. *Vaillant.*

....

ΑΤΤΟΥΔΕΩΝ. (2) *Attudensium.* Jupiter pallio tectus ſedens, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam: ad pedes aquila. *Vaillant.*

ΚΟΡ ΣΑΛΩΝΙΝΑ ΑΥΓΟΥ. *Cornelia Salonina Auguſta.* Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΑΦΡΟΔΕΙΣΙΕΩΝ. (3) *Aphrodiſienſium.* Mercurius ſtans dextrâ tenet crumenam, ſiniſtrâ caduceum. *Regius. Vaillant.*

....

ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ. *Byzantiorum.* Delphin inter duas pelamides. *Vaillant.*

ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒΑ. *Salonina Auguſta.* Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΕΦΕΣΙΩΝ Α ΑΣΙΑΣ. (4) *Epheſiorum primorum Aſiæ.* Diana in curru à duobus cervis tracto à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ pharetræ admotâ, ſiniſtrâ arcum tenet. *Bau.*

ΣΑΛ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ. *Salonina Chryſogone.* Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

ΕΦΕΣΙΩΝ Α ΑΣΙΑΣ. Diana ad ſiniſtram gradiens, dextrâ arcum, ſiniſtrâ ſagittam tenet. *Regius.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕ. *Salonina Chryſogone Auguſta.* Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΕΦΕΣΙΩΝ Α ΑΣΙΑΣ. Diana altè ſuccincta gradiens à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ pharetræ admotâ, arcum tenet ſiniſtrâ: juxtà pedes canis venaticus currens. *Fouc.*

....

ΕΦΕΣΙΩΝ Α ΑΣΙΑΣ. Diana venatrix utrâque tædam ardentem. *Vaillant.*

....

ΕΦΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ. Diana polymammia cum attributis. *Vaillant.*

ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒΑ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΕΦΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ. (5) Diana altè ſuccincta gradiens à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ pharetræ admotâ, arcum tenet ſiniſtrâ: juxtà pedes canis venaticus currens. *Fouc.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΕΦΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ. Diana ad ſiniſtram ſtans, dextrâ tædam, ſiniſtrâ arcum tenet: pro pedibus à dextris cervus. *Regius. Vaillant.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΕΦΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ. Diana ut ſuprà abſque cervo. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕΣΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Epheſiorum ter Neocororum.* Hercules nudus ſiniſtrorſum converſus ſtans juxtà arborem, pateram tenet dextrâ, humero verò ſiniſtro clavam geſtat: juxtà pedes aper. *Fouc. Vaillant.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕΒΑ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΕΦΕΣΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (6) Diana venatrix ad ſiniſtram gradiens, dextrâ ſagittam, ſiniſtrâ arcum tenet. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΦΕΣΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana venatrix ad ſiniſtram gradiens, dextrâ pharetræ admotâ, ſiniſtrâ arcum tenet: pro pedibus canis venaticus currens. *Regius. Vaillant.*

ΣΑΛ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΕΦΕΣΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

....

ΕΦΕΣΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana venatrix inſidens ſcopulis, dextrâ pateram, ſiniſtrâ arcum. *Vaillant.*

....

ΕΦΕΣΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Diana venatrix gradiens, ambabus tædam accenſam. *Vaillant.*

ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒΑ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

(1) Vide quæ de Attalia diximus ſuprà ad nummum Valeriani ex ære maximi moduli.

(2) Habetur nummus etiam Caracallæ in eâdem urbe cuſus cum eodem typo, & in cimelio Regio aſſervatur nummus, in quo ex unâ parte legitur, ΔΗΜΟΣ, *Populus*; ex alterâ verò ΑΤΤΟΥΔΕΩΝ. Fortaſſis *Attuſa* Plinii lib. v. ſect. xl. In Notitiâ Ecclеſ. antiquâ inter Sedes Epiſcopales Phrygiæ Pacatianæ pag. 27. Ἄττουδα, Leunclavius pag. 98 ὁ Αὐτούδων. In Concilio Calched. act. vi. pag. 604. Symmachius Attudorum Epiſcopus legitur, Συμμάχιος πόλεως Ἀττουδῶν.

(3) De Aphrodiſienſibus loquimur ſuprà ad nummum Trajani Decii ex ære maximi moduli.

(4) Nummus hic Saloninæ, ac duo ſequentes non extant apud Vaillantium.

(5) Nummus Saloninæ cum hoc typo non extat apud Vaillantium.

(6) Nummus cum hoc typo Vaillantio ignotus.

ΕΦΕΣΙΩΝ Δ ΝΕΟΚΟΡΩΝ. (sic) *Ephesiorum quater Neocororum.* Diana venatrix ad sinistram gradiens, dextrâ pharetræ admotâ, arcum tenet sinistrâ: pro pedibus canis currens. *Fouc. Vaillant.*

ΣΑΛ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕ. Caput Saloninæ ut suprà.

ΕΦΕΣΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) Diana seminuda stans, utrâque manu tædam accensam tenet. *Brandenburg.*

. . . .

ΚΟΙΝΟΝ ΘΕΣΣΑΛΩΝ. (2) *Commune Thessalorum.* Pallas galeata stans, dextrâ elatâ telum, sinistrâ spicas. *Vaillant.*

ΚΟΡ ΣΑΛΟΝΙΝΑ ΑΥΓΟ. Caput Saloninæ ad pectus cum stolâ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΗΤΡ ΚΟ Β ΝΕ. *Thessalonice Metropolis Colonia bis Neocora.* Urna ex quâ palmæ ramus erumpit, in quâ legitur ΠΥΘΙΑ. *Pythia. Regius. Vaillant.*

ΚΟΡΝΗΛ ΣΑΛΩΝΙΝΑ. Caput Saloninæ ut suprà, cum lunâ bicorni ad humeros.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΩΝ Β ΝΕ. (3) *Thessalonicensium bis Neocororum.* Typus ut suprà. *Fouc.*

. . . .

ΕΠ Γ ΟΚΤ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ. *Sub Caio Octavio Artemidoro, Thyatirenorum.* Hygia stans tunicâ insignis, dextrâ pateram, in quâ pascit serpentem. *Vaillant.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕΒΑ. Caput Saloninæ ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΕΠ ΣΤ ΑΥΡ ΕΥΠΟΡΟΥ Β ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. (4) *Sub Prætore Aurelio Euporo iterùm Metropolitarum.* Mulier tutulata stans ad aram ignitam, dextrâ Martis signum sustinet, sinistrâ verò cornucopiæ gestat. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠ ΣΤΡ ΑΥΡ ΕΥΠΟΡΟΥ Β ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. (5) Cybele sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ pateram tenet, sinistro verò cubito tympano innititur: ad pedes hinc & inde leo cubans. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ ΣΤΡ ΑΥΡ ΕΥΠΟΡΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. Imperator paludatus, & mulier Genius urbis, dextras jungunt. *Vaillant.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ad pectus cum stolâ.

ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ. (6) *Cæsarea* certamina *Metropolitarum.* Cista in quâ palmæ ramus geminus cum hac epigraphe transversim, ΣΕΒΑΣΤΑ. *Augustalia. Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ut suprà, cum lunâ bicorni ad humeros.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΙΩΝΙΑ. (7) *Metropolitarum qui sunt in Ioniâ.* Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, templum tetrastylum exiguum sustinet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΙΩΝΙΑ. (8) Figura muliebris capite turrito stolata, dextrorsum versa stans ad aram ignitam, dextrâ sustinet figuram, quæ dextrâ scutum, sinistrâ hastam tenet; sinistrâ cornucopiæ gestat. *Brandenburg.*

ΣΑΛΩ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ Σ. Caput Saloninæ absque lunâ bicorni.

ΜΙΛΗΣΙΩΝ ΠΑΝΙΩΝΙΑ ΠΥΘΙΑ. (9) *Milesiorum Panionia Pythia.* Urna mensæ

(1) Nummus hic Saloninæ non extat apud Vaillantium. Cæterum putat Begerus hîc sub Dianæ Luciferæ specie Saloninam exhiberi, quod confirmare videtur ejusdem capitis typus, ad cujus humeros luna bicornis seu falcata cernitur, & inscriptio capitis ubi Χρυσογόνη dicitur, cum & Luna ab aureo Sole lumen suum trahat, & quasi nascatur; quâ ratione & Ἄρτεμις χρυσήνιος, χρυσόθρονος, χρυσηλάκατος Homero, Euripidi autem χρυσεοβόστρυχος appellatur, licet alias ἀργυρόπεζα cum Nonn. Dionys. videatur appellanda.

(2) Κοινὸν, intellige commune fanum, commune sacrum, commune certamen, in uno aliquo oppido à totius Provinciæ communitate editum. His sacris certaminibus qui præerat Θετταλάρχης vocabatur, cui cura sacrorum ludorumque κοινοῦ τῶν Θετταλῶν, commissa fuit, ut Βιθυνιάρχης cui κοινοῦ τῆς Βιθυνίας; Ἀσιάρχης, cui κοινοῦ τῆς Ἀσίας, &c. In hoc autem nummo videtur repræsentari Pallas Itonia, quæ in Thessaliâ colebatur. Strabo lib. IX. pag. 435. Ἴτων, inquit, ὅπου τὸ τῆς Ἰτωνίας ἱερόν. Et Stephanus: Ἴτων, πόλις Θετταλίας...... ἀπὸ Ἴτωνος ἥρωος, ἀφ' οὗ καὶ Ἰτωνία ἡ Ἀθηνᾶ, ἧς καὶ Ἰτώνη, Ἰτωναῖος, καὶ Ἰτωναία ἡ Ἀθηνᾶ. *Iton urbs Thessaliæ......ab Itono heroë, à quo & Minerva Itonia, quæ etiam Itone, Itonæus, & Itonæa Minerva.*

(3) Nummus hic Saloninæ à Thessalonicensibus cusus Vaillantio ignotus.

(4) Vide nummos Valeriani secundi moduli à Metropolitis cusos, & quæ ibi adnotavimus. Nummus hic mutilus apud Vaillantium, & ab eo malè descriptus.

(5) Recenset Vaillantius hunc nummum ex Regio cimelio, sed mutilum.

(6) Similem nummum Valeriani secundi moduli explicavimus: hic autem Saloninæ nummus perperam à Vaillantio describitur.

(7) Vide quæ diximus suprà ad nummum similem Valeriani primi moduli.

(8) Refert similem Saloninæ nummum Vaillantius ex cimelio Lucæ Corsi inter nummos primi moduli.

(9) De Mileto vide quæ in nummis Valeriani primi moduli diximus. Hæc verò ad hunc Saloninæ nummum adnotat Vaillantius; Apollinem, inquit, cognomine Didymæum summâ veneratione coli etsi ne-

impoſita : ſub menſâ duo palmæ rami. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΜΟΣΤΗΝΩΝ. *Moſtenorum.* (1) Tripus, ex quo duo rami lauri erumpunt. *Vaillant.*

. . . .

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ. *Mytilenæorum.* Elephas cum ſeſſore. *Vaillant.*

ΚΟΡ ΣΑΛΛΩΝΕΙΝΑ (ſic) . . . . Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

ΙΕΡΑ ΝΕΙΚΟΠΟ. *Sacra Nicopolis.* Victoria gradiens à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Regius.*

ΚΟΡ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΕΠΙ Σ Μ ΑΥΡ ΔΑΜΑ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΠΡΩ Γ ΝΕΩΚ. (2) *Sub Prætore Marco Aurelio Damaſia Pergamenorum Primorum ter Neocororum.* Hygia, ſeu Dea Salus ſtolata vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, ſerpentem tenet dextrâ, pateram verò ſiniſtrâ, quâ eum paſcit. *Fouc. Vaillant.*

. . . .

ΕΠ ΣΤΡ ΑΥΡΗΛ ΠΑΛΑΤΟΥ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ Γ ΝΕΩΚ. *Sub Prætore Aurelio Palato Pergamenorum ter Neocororum.* Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

ΣΑΛ ΧΡΥΣΟΓΟΓΟΝΗ ΣΕ. (ſic) Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

ΣΑΜΙΩΝ. (3) *Samiorum.* Figura virilis nuda, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, ventilabrum aut velum tenet utraque manu. *Frad.*

ΣΑΛ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΣΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. Mulier ad ſiniſtram ſtans, ambabus manibus urnam tenet. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. Juno Samia tutulata à fronte cum pateris, adminiculis, & pavonibus duobus, altero à dextris, altero à ſiniſtris : juxtà caput à dextris luna bicornis, à ſiniſtris ſtella. *Fouc. Vaillant.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΣΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. Templi terraſtyli facies, ad cujus veſtibulum Juno Samia typo quo ſuprà. *Fouc. Vaillant.*

ΣΑΛ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΣΑΜΙΩΝ. (4) Figura virilis altè ſuccincta, ſiniſtrorſum converſa, pede lævo proræ navis impoſito ſtans ac retroſpiciens, dextram protendit retrorſum, clypeum verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Vaillant.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΣΑΜΙΩΝ. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΣΑΜΙΩΝ. Fortuna tutulata vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum ad cujus imum globus tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Frad. Vaillant.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ Σ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΕΠ ΔΟΜ ΡΟΥΦΟΥ ΑΣΙΑΡ ΣΑΡΔΙΑΝΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡ. (5) *Sub Domitio Rufo Aſiarchâ Sardianorum ter Neocororum.* Simulacrum Proſerpinæ. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠ ΡΟΥΦΟΥ ΑΣΙ ΣΑΡΔΙΑΝΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Sub Rufo Aſiarcha Sardianorum Neocororum.* Tabernaculum Proſerpinæ dicatum, à dextris ſpica, à ſiniſtris papaver. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΠ ΔΟΜ ΡΟΥΦΟΥ ΑΣΙΑΡ ΣΑΡΔΙΑΝΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (6) Cybele ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ pateram tenet, ſiniſtro cubito tympano innixa, ſiniſtrâ haſtam brevem : pro pedibus à dextris leo cubans. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΣΙΔΗΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Sidetarum Neocororum.* Pallas ſtans galeato capite, dextrâ Victoriæ ſignum tenet, ſiniſtrâ clypeum gerit. *Vaillant.*

ΚΟΡ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩ ΕΠ Σ ΣΕΞΤΟΥ. (7) *Smyrnæorum ter Neocororum, ſub*

mo neſciat, certamina in ejus honorem celebrari ſolus indicat hic nummus, & quidem communibus Ioniæ impenſis, ut vox ΠΑΝΙΩΝΙΑ nos edocet. Vide Strabonem de templo Apollinis in hac urbe, & celeberrima illius Dei oracula ex aliis diſce Scriptoribus.

(1) De nummis à Moſtenis cuſis vide quæ diximus ſuprà in nummis Gallieni ſecundi moduli.

(2) Vaillantius hunc nummum ſic legit : ΕΠΙ Σ Μ ΑΥΡ ΠΑΛΑ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ, &c.

(3) Nummi Saloninæ cum hoc typo ac ſequenti à Samiis cuſi non extant apud Vaillantium.

(4) Vaillantius figuram muliebrem eſſe ait.

(5) Vide quæ de nummis à Sardianis cuſis diximus ſuprà in nummis Gallieni ſecundi moduli ; hinc etiam facilè videre eſt, cur ſub Aſiarcha hujus urbis nummi Gallieni temporibus percuſſi fuere.

(6) De Sardibus celeberrima Lydiæ urbe, Crœſi regia, pluribus ſuprà ad nummum Gallieni à Sardianis cuſum ex ære II.

(7) Nummus hic Saloninæ à Smyrnæis cuſus non extat apud Vaillantium ; ſequens verò ad eodem recenſetur inter nummos tertii moduli tantùm.

Prætore Sexto. Mulier ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ ædiculam geſtat, ſiniſtrâ haſtæ innixa. *Regius.*

ΚΟΡ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩ ΕΠ ΣΕΞ. Amazon turrita ſtans, dextrâ templum geſtat, ſiniſtrâ bipennem. *RE.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑΝ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑΝ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΤΑΡΣΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΜΚ Γ Β. *Tarſi Metropoleos Primæ ſolius Ciliciæ Decreto Senatûs.* Victoria ad dextram gradiens, dextrâ coronam, ſiniſtrâ palmæ ramum tenet. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ &, lunâ bicorni ad humeros.

ΤΑΡΣΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΜΚ Γ Β. (1) Diana Lucifera ad dextram gradiens, ambabus manibus facem tenet. *Regius.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑΝ ΣΑΛΩΝΙΝΑΝ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΤΑΡΣΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΜΚ Γ Β. Sol capite radiato, veſtitu muliebri, ſiniſtrorſum converſus ſtans, dextrâ protensâ & expansâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Vaillant.*

ΣΑΛΩΝ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗ ΣΕ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ ΕΠΙ ΣΤΡΑ ΚΟΝΔΙΑΝΟΥ. (2) *Hypæpenorum, ſub Prætore Condiano.* Diana polymammia cum peplo ac tutulo ad talos demiſſo, manibus expanſis: Victoria tunicata ſtans à ſiniſtris, coronam lauream capiti ejus imponit dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

. . . .

ΕΠΙ ΣΤΡ ΣΕΚΟΝΔΙΑΝΟΥ ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. *Sub Prætore Secondiano Hypæpenorum.* Venus cum ornamentis ſolitis, coronatur à Victoriâ. *Vaillant.*

. . . .

ΕΠΙ ΛΟΥΚ ΚΟΜΟΔΙΑΝΟΥ ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. *Sub Lucio Comodiano Hypæpenorum.* Typus ut ſuprà. *Vaillant*

ΚΟΡ ΣΑΛΩΝΙΝΑ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

ΦΙΛΙΠΠΟΠΟΛΙΤΩΝ. (3) *Philippopolitanorum.* Venus ſeminuda gradiens à ſiniſtris dextrorſum, manibus expanſis. *Fouc. Vaillant.*

(1) Nummus Saloninæ cum hoc typo à Tarſenſibus cuſus Vaillantio ignotus.

(2) Hypæpa urbs Lydiæ à Strabone locatur eâ parte, quâ deſcenditur à monte Tmolo ad Cayſtri campos. Hujus quoque meminere Ptolemæus & Pauſanias.

(3) Stephanus: Φιλιππόπολις, πόλις Μακεδονίας, Φιλίππε τῦ Αμύντυ κτίσμα ἐν τῷ Εὔρῳ· τὸ ἐθνικὸν, Φιλιπποπολίτης. Ptolemæus lib. III. cap. II. inter Thraciæ Cherſoneſi oppida recenſet, apud quem triplici nomine gaudet, *Philippopolis, Trimontium, & Adrianopolis.* Meminit hujus & Livius lib. XXXIX. cap. LIII. eamque in Thraciâ locat; ut & Ammianus Marcellinus lib. XXII. cap. II. qui eam *Eumolpiada veterem* appellat. Et proculdubio hæc urbs in Thraciâ locari debet; ſed cum hæ regiones eſſent finitimæ, & Macedonum Reges Macedoniæ terminos intrà Thraciam extendiſſent, Stephano fortaſſis placuit eam Macedoniæ adſcribere. Sita autem eſt ad Hebrum fluvium, unde Holſtenius in Notis ad Stephanum monet locum ejuſdem Scriptoris corrigendum, & pro ἐν τῷ Εὔρῳ legendum ἐν τῷ Εβρῳ; quæ emendatio niſi placuiſſet poſſet locus caſtigari ex Plinio lib. IV. ſect. XVIII. qui eam ſub Rhodope monte ſitam ſcribit: *Oppidum ſub Rhodope, Poneropolis antea, mox à conditore Philippopolis.* Vide nummum Antonini Pii apud Seguinum pag. 150. à Philippopolitis cuſum, in cujus alterâ parte cernitur mulier monti inſidens, quo urbis ſitus indicatur; & in medio legitur ΡΟΔΟΠΗ. In ambitu, ΗΓΕΜ. Μ. ΠΟΝΤ. ΣΑΒΕΙΝΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΠΟ.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒ. *Cornelia Salonina Auguſta.* Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

L. A. *An.* 1. Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. *An.* 3. Figura muliebris ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ elatâ quid velut ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tenet. *B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. *An.* 4. Aquila cum coronâ ad dextram verſa; à ſiniſtris in areâ palmæ ramus. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Ε. *An.* 5. Aquila cum coronâ roſtro ſiniſtrorſum verſo. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Ζ. *An.* 7. Figura muliebris galeata & ſtolata, inſidens ſpoliis à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum adverſum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΑ. *An.* 11. Figura muliebris ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ protensâ & expansâ, cornucopiæ geminum complectitur ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΑ. Figura muliebris typo quo ſuprà, dextrâ bilancem, lævâ geminum cornucopiæ. *Regius.*

ΚΟΡ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ut fuprà.

L. ΙΑ. Typus ut fuprà. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΑ. Aquila lauream tenens roftro. *RE.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ut fuprà.

L. ΙΑ. Figura muliebris ftolata fedens, navis gubernaculum tenet dextrâ, caput verò fuftentat finiftrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΑ. Figura muliebris tunicata, vultu dextrorfum converfo ftans, florem tenet dextrâ, tunicam verò fuftollit finiftrâ; à dextris palmæ ramus. *Collegii.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΒ. *Anno* 12. Typus ut fuprà: à dextris palmæ ramus. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΒ. Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haftam verò tranfverfam geftat finiftrâ; à dextris palmæ ramus. *Fouc. Regius. Cham.*

ΚΟΡ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ut fuprà.

L. ΙΒ. Typus ut fuprà. *RE.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ut fuprà.

L. ΙΓ. *An.* 13. Victoria ad finiftram gradiens, dextrâ tenet coronam, finiftrâ palmam. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΓ. Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geftat finiftrâ; à dextris palmæ ramus. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΓ. Typus ut fuprà; fed palmæ ramus à finiftris *Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΓ. Aquila à finiftris dextrorfum, coronam lauream tenet roftro finiftrorfum converfo; à dextris palmæ ramus. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΔ. *An.* 14. Figura muliebris tunicata, vultu dextrorfum converfo ftans, florem tenet dextrâ, tunicam verò fuftollit finiftrâ: à dextris palmæ ramus. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΔ. Figura muliebris tutulata ac ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geftat finiftrâ; à finiftris palmæ ramus. *Fouc. Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙΔ. Aquila alis expanfis à finiftris dextrorfum, coronam lauream tenet roftro; à finiftris palmæ ramus. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. Fontaine. B.*

ΚΟΡ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ut fuprà.

L. ΙΔ. Typus ut fuprà. *RE.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΣΑΛΩΝΕΙΝΑ ΣΕΒ. Caput Saloninæ ut fuprà.

L. ΙΔ. Mulier tutulata in lectifternio decumbens à finiftris dextrorfum, dextrâ temonem tenet, lævâ caput fuftinet. *Regius. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙЄ. *An.* 15. Figura muliebris tunicata, vultu dextrorfum converfo ftans, florem tenet dextrâ, tunicam verò fuftollit finiftrâ; à dextris palmæ ramus. *Fouc. Frad. Cham. Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙЄ. Figura muliebris tutulata ac ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geftat finiftrâ; à finiftris palmæ ramus. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙЄ. Nili ac Ifidis capita jugata loti flore infignia: Nilus tenet cornucopiæ; à dextris palmæ ramus. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙЄ. Aquila alis expanfis, finiftrorfum converfa, coronam lauream tenet roftro; à dextris palmæ ramus. *Fouc. Cham. Frad. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ΙЄ. Aquila alis compreffis, dextrorfum converfa, cum palmæ ramo tranfverfo, coronam lauream tenet roftro. *Fouc. Le Roy. Fontaine.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ad pectus cum ftolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ABVNDANTIA AVG. (1) Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, utrâque manu geftat cornucopiæ,

(1) Hæc epigraphe & hic typus frequentiffimè in nummis Auguftorum, nunquam verò in Auguftarum, præterquam in Saloninæ nummis occurrunt. Nummus rariffimus, imò fingularis.

ex quo varias opes effundit : à dextris in areâ B. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AEQVITAS AVG. (1) Figura muliebris ftans, dextrâ tenet bilancem, finiftrâ cornucopiæ : in imâ parte VIIC. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ANNONA AVG. (2) Figura muliebris ftans, dextrâ tenet fpicas, finiftrâ cornucopiæ ; pro pedibus modius. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ANNONA AVG. (3) Figura muliebris cætera ut fuprà, anchoram tenet finiftrâ ; pro pedibus modius. *Regius.*

COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut fuprà.

AVG IN PACE. Figura muliebris ftolata fedens à finiftris dextrorfum, oleæ ramum demiffum tenet dextrâ, haftam tranfverfam finiftrâ. *Le Roy.*

Alius cum MS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut fuprà.

AVG IN PACE. Typus ut fuprà : in imâ parte MP. *Fontaine.*

Alius cum MS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Val. Chez.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

CORN SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut fuprà.

AVG IN PACE. Typus ut fuprà : in parte MS. *Fontaine.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut fuprà.

AVGVSTA IN PACE. (4) Typus ut fuprà abfque literis in imâ parte. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AET. (5) Figura muliebris ftolata fedens à finiftris dextrorfum, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geminum geftat finiftrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCOR AVGG. Typus ut fuprà. *Cham.*

CORN SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut fuprà.

CONCORDIA AVGG. Gallienus laureatus & togatus, & Salonina ftolata ftantes dextras jungunt. *Fouc. Fontaine.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut fuprà.

DEAE SEGETIAE. (6) Templi tetraftyli frontifpicium, ad cujus veftibulum figura muliebris ftans, utrâque manu expansâ & tantifper elatâ veluti pomum tenet. *Fouc. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DIANA LVCIFERA. (7) Figura muliebris ftans, facem accenfam dextrâ tenet per tranfverfum. *RDR.*

COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut fuprà.

DIANAE CONS AVG. (8) Cervus à dextris finiftrorfum : in imâ parte Δ. *Fouc.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut fuprà.

FECVNDITAS AVG. Figura muliebris ftans, dextram porrigit puerulo coram ftanti, alterum fuftinet finiftrâ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FECVNDITAS AVG. Figura muliebris ftolata ftans, dextram porrigit puerulo nudo ante ipfam ftanti, cornucopiæ verò geftat finiftrâ. *Fouc.*

Alius cum Δ. à finiftris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Val. Chez.*

CORNEL SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut fuprà.

FECVNDITAS AVG. Typus ut fuprà, cum Δ. à finiftris in areâ. *Le Roy.*

(1) Nummus rariffimus. Vide quæ de fimili argenteo ejufdem Auguftæ diximus.

(2) Hæc epigraphe, & hic typus licet paffim in Imperatorum nummis occurrant, nunquam tamen in Auguftarum, exceptâ Saloninâ. Neque nobis arridet illorum opinio, qui putant partem averfam hujus nummi ad Gallienum fpectare, & Monetarii incuriâ Saloninæ adfcriptam : nam plures alii typi & plures infcriptiones, licet frequentiffimè in Imperatorum nummis, nunquam fermè in Auguftarum nummis, exceptâ Saloninâ occurrunt, ut *Abundantia Temporum. Abundantia Aug. Æquitas Aug. Fides Militum. Moneta Augg. Pax Aug. Provid. Aug.* Nummus autem hic cum epigraphe *Annona Aug.* cufus videtur, quòd illa Annonæ providerit, quo tempore Gallienus in bello contrà barbaros & tyrannos detinebatur ; quod confirmare videntur nummi ejufdem Auguftæ, alter cum epigraphe DEAE SEGETIAE ; quam quidem Deam imprimis coluiffe creditur Salonina, ad annonam Populo Romano procurandam ; alter verò cum epigraphe CERERI AVG. Hinc manifeftò liquet non cafu aut Monetarii incuriâ, fed confulto adfcriptum hunc Saloninæ nummum ; quod etiam de aliis ejufdem Auguftæ nummis à nobis paulò fuprà citatis fuo loco dicemus. Nummus rariffimus.

(3) In nummo hoc rariffimo mulier finiftrâ anchoram tenet ad denotandum annonæ à Saloninâ confultum fuiffe navibus, hoc eft frumentum ex Africâ vel aliis locis maritimis tranfvehendo.

(4) Nummi hi Saloninæ haud obvii, fed cum integrâ epigraphe rariores funt.

(5) Nummus hic ac fequentes cum rarioribus adnumerandi.

(6) Vide quæ de fimili nummo argenteo ejufdem Auguftæ diximus. Nummus inter rariores recenfendus.

(7) Nummus hic in Saloninâ rariffimus eft, imò fingularis.

(8) Nummi cum hac epigraphe & hoc typo in Gallieno obvii ; in Saloninâ verò rariffimi.

CORNELIA SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

FECVNDITAS AVG. Typus ut suprà, cum Δ. à sinistris in areâ. *Fouc.*

COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

FECVNDITAS AVG. Typus ut suprà, cum Δ. à sinistris in areâ. *Le Roy.*

Alius cum Z: à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

S........AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

FELICITAS AVGG. (1) Figura muliebris stans, dextrâ caduceo oblongo innixa, sinistrâ gestat cornucopiæ. *Le Roy.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

FELIC PVBL. Figura muliebris stolata stans, caduceum tenet dextrâ, brachio verò sinistro columnæ innititur. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICIT PVBL. Typus ut suprà. *Cham. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLI. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLICA. Figura muliebris stolata sedens, caduceum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MIL. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, signum militare inclinatum tenet dextrâ, alterum erectum sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILITVM. (2) Typus ut suprà. *Laisné. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNO AVG. Figura muliebris stolata sedens à sinistris dextrorsum, florem tenet dextrâ, infantem verò fasciis involutum gestat sinistrâ: in imâ parte MS. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Alius cum ☿. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fon.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNO CONSERVAT. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, pateram tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ; juxtà pedes pavo. *Hen.*

Alius cum H. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum N. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

IVNO CONSERVAT. Typus ut suprà: à sinistris in areâ A. *Fouc.*

Alius cum H. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum III. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum IV. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *SG. Fontaine.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

IVNO REGINA. Typus ut suprà, absque pavone & literis in areâ. *Fouc. Cham. Val.*

Alius cum Q. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNO REGINA. Typus ut suprà, cum pavone pro pedibus à dextris: à sinistris in areâ Q. *Regius.*

COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

IVNO REGINA. Typus ut suprà, cum Q. à sinistris in areâ. *Le Roy.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

IVNO VICTRIX. (3) Figura muliebris stans, dextrâ tenet pateram, sinistrâ hastam. *Regius. Le Roy.*

COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

IVNONI CONS AVG. Cervus à sinistris dextrorsum. *Brandenburg.*

Alius cum Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fon.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNONI CONS AVG. Capra à sinistris dextrorsum. *Fouc. RE.*

Alius cum Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Cham. Val. Le Roy.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut suprà.

IVNONI CONS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte Δ. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. (4) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ tenet ramusculum, sinistrâ hastam transversam: à dextris in areâ T. *Cham.*

(1) Hæc epigraphe & hic typus passim quidem in nummis Imperatorum, nunquam verò in Augustarum, præterquam in Juliæ Mammeæ, & hujus Augustæ nummis occurrunt. Nummus rarissimus.

(2) Passim occurrunt nummi Imperatorum cum hac epigraphe, & hoc typo; nunquam verò Augustarum, exceptâ Juliâ Mammeâ & Saloninâ. Nummus rarissimus; sequens verò inter rariores recensendus.

( ) Nummus hic Saloninæ cum rarioribus adnumerandus.

(4) Hæc epigraphe & hic typus passim quidem in nummis Imperatorum, nunquam verò in Augustarum, præterquam in hujus Augustæ nummis occurrunt. Nummus rarissimus.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans ad aram ſuprà quam ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, acerram verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Cham.*

Alius cum S. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Figura muliebris ſtolata & velata, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ, acerram geſtat ſiniſtrâ: à dextris in areâ P. *Cham. Le Roy.*

Alius cum P. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum II. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum P. à dextris in areâ, & II. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGVST. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in areâ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Figura muliebris typo quo ſuprà, ſtans ad aram ſuprà quam ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, acerram verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ extenſâ ad figuras duas pueriles nudas ante ſe ſtantes, haſtæ adnititur ſiniſtrâ: juxtà ſellam alia figura puerilis. *Fouc. Cham. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVID AVG. (1) Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVID AVG. Figura muliebris ut ſuprà, ſed dextrâ tenet globum. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA. Figura muliebris ſtolata & velata, vultu dextrorſum converſo ſtans, velum faciei obducit dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. B.*

Alius cum Q. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Alius cum 9. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA. Figura muliebris ut ſuprà, ſedens à ſiniſtris dextrorſum: in imâ parte Q. *Regius. Fouc. Le Roy.*

Alius cum TB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum IV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum VI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Val. Le Roy.*

Alius cum II. à dextris in areâ, abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERNAE. (2) Figura muliebris galeata & ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum globo impoſitum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: Gallienus laureatus & togatus ſtans ex adverſo, dextram protendit Victoriæ ſignum accepturus. *Fouc. Regius. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ ſerpentem. *Cham. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS AVG. Figura muliebris ſeminuda, vultu dextrorſum converſo ſtans, galeam ſuſtinet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte PXV. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS FELIX. Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, haſtæ adnititur dextrâ, figuram verò puerilem nudam ſuſtinet ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS FELIX. Figura muliebris ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pomum tenet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ; ad pedes figura puerilis nuda ſtans, utramque manum attollens. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS FELIX. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, cætera ut ſuprà, cum figurâ puerili ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ P. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS GENETRIX. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ A. *Fouc.*

Alius cum H. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fon.*

Alius cum N. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum VI. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICT. Typus ut ſuprà: à ſiniſ-

(1) Nummi cum hac epigraphe & hoc typo paſſim occurrunt in Imperatoribus, nunquam verò in Imperatricibus, exceptâ Saloninâ. Nummus hic ac ſequens rariſſimi.

(2) Nummus hic haud obvius; duo verò ſequentes inter rariores recenſendi.

tris in areâ P. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICT. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, galeam tenet dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Val.*

Alius cum MS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. Figura muliebris ut ſuprà, galeam ſuſtinet dextrâ, haſtæ adnixa ſiniſtrâ: à dextris juxtà pedes clypeus. *Le Roy. Fon.*

Alius cum H. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Alius cum III. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. (1) Figura muliebris ſeminuda, ſiniſtrorſum converſa ſtans, dextrâ tenet pomum, ſiniſtro cubito columnæ innixo, ſiniſtrâ palmam. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VESTA. Figura muliebris ſtolata ac velata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pateram tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam ſiniſtrâ. *Le Roy.*

Alius cum 9. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy.*

CORN SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.

VESTA. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Hen. Fontaine.*

SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.

VESTA. Typus ut ſuprà. *Fouc. Val.*

Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VESTA FELIX. (2) Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Regius. Cham.*

Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy. Fontaine.*

Alius cum S. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

(1) Nummi Saloninæ cum hoc typo inter rariores recenſendi. Venus dextrâ pomum gerit, quod in monte Idâ à Mercurio acceperat, unde Victrix appellatur, ſiniſtrâ palmam Victoriæ ſymbolum. Sub ſpecie Veneris Salonina repræſentata creditur, quod ob corporis elegantiam à Gallieno inter cæteras Romanas electa fuerit.

(2) Nummi hi Saloninæ haud obvii ſunt.

NUMISMATA Æ. III. in Coloniis cuſa.

CORNELIA SALONINA AVG. Caput Corneliæ Saloninæ.

COL IVL AVG FEL BER. (1) *Colonia Julia Auguſta Felix Berytus.* Caput Aſtartes tutulatum medio corpore, hinc & inde aquila legionaria. *Vaillant.*

CORN SALONINA AVG. Caput Corneliæ Saloninæ.

COL IVL DIENSIS. (2) *Colonia Julia Dienſis.* Jupiter ſeminudus cum pallio ex humeris pendente ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtæ innixus; pro pedibus à dextris prora navis: in areâ hinc & inde D. D. *Decreto Decurionum. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COL AVG TRO. (3) *Colonia Auguſta Troadenſis.* Aquila alis expanſis cippo inſiſtens. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COLO TYRO METROPOL. *Colonia Tyros Metropolis.* Tripus, ſuprà quem in areâ conchylium. *Vaillant.*

(1) De Aſtarte ſeu Venere à Berytenſibus cultâ pluribus locuti ſumus. Duæ aquilæ legionariæ ad Veteranos V. Macedonicæ, & VIII. Auguſtæ, quibus ab uguſto frequentata fuit Colonia Berytus, referri debent.

(2) De hac urbe locuti ſumus ſuprà in nummis ejuſdem Auguſtæ ſecundi moduli. Jupiter autem in nummo expreſſus ſui cultum in eâ urbe indicat, quod innuere videtur etiam Stephanus, dum certamen Olympiacum in eâ celebrari ſolitum tradit: Δῖον πόλις Μακεδονίας ἔνθα τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα ἐτέλουν. *Dium urbs Macedoniæ, ubi Olympiacum celebrabant certamen.* Ludos Olympiacos Jovi fuiſſe dicatos nemo eſt qui neſciat.

(3) De Coloniâ Troadenſi pluribus ſuprà. Vide quæ de hoc nummo habet Vaillantius, qui eum profert pag. 356.

NUMISMATA GRÆCA Æ. III.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ CΑΛΩΝΕΙΝΑ. *Cornelia Salonina.* Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

ΑΦΡΟΔΙCΙΕΩΝ. (1) *Aphrodiſienſium.* Mercurius ad ſiniſtram gradiens, dextrâ arietem trahit, ſiniſtrâ caduceum tenet. *Regius. Vaillant.*

CΑΛΩΝΕΙΝΑ ΑΥΓ. *Salonina Auguſta.* Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΘΕCCΑΛΟΝΙΚΕΩΝ. (2) *Theſſalonicenſium.* Cabirus ſtans in templo diſtylo. *Regius.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑ CΑΛΩΝΕΙΝΑ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΘΕCCΑΛΟΝΙΚΕΩΝ Β ΝΕΩΚ. *Theſſalonicenſium bis Neocororum.* Cabirus ſtans ad aram, dextrâ ferrum, ſiniſtrâ malleum tenet. *Regius.*

ΚΟΡΝΗΛ CΑΛΩΝΙΝΑ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΘΕCCΑΛΟΝΙΚΕΩΝ Β ΝΕ. Urna aut ciſta in quâ palmæ ramus, cum hac epigraphe ſupraſcriptâ, ΠΥΘΙΑ. *Pythia* certamina. *Fouc.*

CΑΛΩΝΕΙΝΑ CΕΒ. *Salonina Auguſta.* Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ Β ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Cyzicenorum bis Neocororum.* Triremis cum remigibus, à dextris ſiniſtrorſum. *Regius. Vaillant.*

. . . .

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. (3) *Metropolitarum.* Mars ſtans, dextrâ clypeum, ſiniſtrâ haſtam. *Vaillant.*

ΚΟΡΝ CΑΛΩΝΕΙΝΑ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ, dextrorſum.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΤΡΙC ΝΕΩΚΟΡ. *Nicomedienſium ter Neocororum.* Mulier tutulata ſtans, dextrâ temonem tenet, ſiniſtrâ verò cornucopiæ geſtat. *Regius. Vaillant.*

ΚΟΡΝΗΛ CΑΛΩΝΙΝΑ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Iſis tunicata, ſtolâ retrorſum volitante, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, velum tenet utrâque manu una cum ſiſtro. *Fouc. Vaillant.*

ΚΟΡΝΗ CΑΛΩΝΙΝΑ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΙΕΡΑ ΝΙΚΟΠΟΛΙC. (4) *Sacra Nicopolis.* Victoria tunicata & altè ſuccincta, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream geſtat dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ: à dextris in areâ Δ. *Fouc. Vaillant.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑ CΑΛΩΝΙΝΑ CΕΒ. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΟΔΗCCΙΤΩΝ. (5) *Odeſſitarum.* Gallienus eques à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ, pacificatoris habitu. *Fouc. Vaillant.*

. . . .

CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Smyrnæorum ter Neocororum.* Hercules ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ clavam erectam. *Vaillant.*

ΚΟΡ CΑΛΩΝΕΙΝΑ. Caput Saloninæ ad pectus cum ſtolâ.

CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Hercules ſtans dextrâ ſcyphum tenet, ſiniſtrâ verò clavam cum ſpoliis leonis geſtat. *Regius. Vaillant.*

ΚΟΡ CΑΛΩΝΕΙΝΑ C. Caput Saloninæ ut ſuprà.

ΕΠ C Μ ΑΥΡ CΕΞΤΟΥ CΜΥΡ Γ ΝΕΩΚ. *Sub Prætore Marco Aurelio Sexto Smyrnæorum ter Neocororum.* Amazon turrita ſtans, dextrâ templum, ſiniſtrâ peltam cum bipenne geſtat. *Regius. Vaillant.*

(1) Hunc nummum Vaillantius recenſet ex proprio cimelio inter nummos ſecundi moduli.

(2) Nummus hic ac duo ſequentes à Theſſalonicenſibus cuſi non extant apud Vaillantium.

(3) Nummum hunc laudat Vaillantius ex Regio Theſauro, ſed ibi hodiè non extat.

(4) Profert hunc nummum Vaillantius ex cimelio Colbertino, ſed abſque literis in areâ.

(5) Odeſſus urbs in Ponto prope Salmydeſſum, ut ſcribit Stephanus: Ὀδησσὸς, πόλις ἐν τῷ Πόντῳ, πρὸς τῷ Σαλμυδησσῷ· ὁ πολίτης Ὀδησσίτης ἢ Ὀδησσεύς. Fuit Mileſiorum colonia, teſte Plinio lib. IV. cap. 11. qui eam Thraciæ adſcribit; namque Thracia altero latere à Pontico litore incipiebat, ubi Iſter flumen immergebatur. Hujus etiam meminere Strabo lib. 7. Ptolemæus lib. III. cap. 10. Arrianus in Periplo Ponti Euxini, & Ovidius Triſt. lib. 1. Eleg. 9. v. 37. Scylaci in Thraciâ *Odeſopolis* dicitur. Ὀδυσσὸς autem pro Ὀδησσὸς recenſetur à Procopio lib. IV. de Ædif. cap. XI. inter caſtella Iſtro appoſita; & hoc ipſo modo ſcribitur apud Ptolemæum loco citato. Recenſetur hic nummus à Vaillantio ex eodem cimelio Fucaltiano inter nummos ſecundi moduli.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

KOPNHAIA CAΛΩNEINA CEB. *Cornelia Salonina Augusta.* Caput Saloninæ ad pectus cum stolâ.

L. IB. *An.* 12. Mulier stans ad dextram spectans, dextrâ elatâ ramusculum, sinistrâ hastam transversam; pro pedibus à dextris palmæ ramus erectus. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IB. Aquila alis expansis rostro sinistrorsum verso gestat coronam lauream: à tergo palmæ ramus. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. IΔ. *An.* 14. Mulier tutulata stans, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ; à sinistris palmæ ramus. *Regius.*

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

CORNELIA SALONINA AVG.

AEQVITAS PVBLICA. Tres figuræ stantes, dextris bilances, sinistris cornucopiæ tenentes.

Eadem epigraphe.

AVG IN PACE MS. Figura sedens, dextrâ ramum, sinistrâ hastam per transversum.

CORNELIA S.........Caput Saloninæ, vel *Supera.*

FECVND.......SC. Figura stans, sinistrâ hastam, dextram puerulo porrigens.

SALONINA AVG.

IVNO REGINA. Figura stans, dextrâ pateram, sinistrâ hastam longam.

CORNELIA SALONINA AVG.

IVNO REGINA. Typus ut suprà.

Eadem epigraphe.

PIETAS AVG SC. Figura sedens, dextram porrigens duobus puerulis ad pedes stantibus, sinistrâ cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

PVDICITIA AVG SC. Figura stans, dextrâ peplo velans faciem, sinistrâ hastam.

Eadem epigraphe.

PVDICITIA AVG SC. Figura sedens, dextrâ peplo velans faciem.

SALONINA AVG.

VENVS AVG. Venus galeata stans, dextrâ ignem accensum, sinistrâ hastam.

....

VENVS GENETRIX SC. Figura muliebris stolata stans, icunculam dextrâ, hastam sinistrâ; pro pedibus, puerulus.

CORNELIA SALONINA AVG.

VESTA SC. Vesta sedens cum attributis.

Eadem epigraphe.

........SC. Figura muliebris stans, dextrâ pateram, sinistrâ hastam.

Nummi in Coloniis cusi.

CORNELIA SALONINA AVG.

COL IVL AVG FEL......Figura turrita stans, dextrâ crucem oblongam; propè columna, in quâ Victoria coronans priorem figuram.

CORNELIA SALONINA AVGVSTI

COLONIA TYRVS METROPOLIS AVGVSTA. Tripus.

CORN. SALONINUS.

LICINIUS CORNELIUS SALONINUS VALERIANUS Gallieni & Saloninæ filius natu major, Cæsar à Valeriano avo factus est circà mensem Augustum anni 253. cumque teneriori ætate videretur quàm ut militiæ assuescere posset, Romæ aliquandiù in Palatio institutus, anno tandem Christi 256. in Gallias missus est, Postumoque Transrhenani limitis Duci commissus, adjecto Sylvano qui lubricam ætatem propiori curâ observaret. Addunt Scriptores cum Gallienus Ingenuum ulcisci parans universas Gallias Postumi fidei commisisset, Ducis ac Præceptoris dissensiones Principi tandem exitio fuisse; cum enim nullam adolescentis in administrando adversus Germanos bello

rationem

rationem haberet Poſtumus, Sylvanus contrà diſcipuli ſui authoritatem ſpecie tueri, reipsâ ſuam amplificare contenderet, fortè contigit, ut irruptione cis Rhenum factâ Barbari maximas prædas abigerent, quas ubi fuſis hoſtibus recepit, Poſtumus inter milites partitus eſt. Tum verò Sylvanus læſam Principis majeſtatem queri, prædam omnem ad Saloninum deferri flagitare, ipſumque Poſtumum pœnè in diſcrimen vocare capitis. Sed importunis querelis nihil aliud profecit, quàm ut ſibi ac diſcipulo ſuo mortem maturaret: commoti enim milites, cum & prædam à ſe auferri indignè ferrent, & adoleſcentis imperium contemnerent, Poſtumo purpuram induunt, obſeſſumque intrà Agrippinam Valerianum unà cum præceptore interficiunt anno Chriſti 261.

P. Simonneau filius fecit

NUMISMATA AUREA.

VALERIANVS CAES. Caput Salonini nudum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CRESCENTI. (1) Jupiter inſidens capræ à dextris ſiniſtrorſum. *Regius. MB.*

(1) Cùm omnes Salonini nummi aurei rariſſimi ſunt, tum hic præſertim, in quo Saloninus Jovi in Cretâ à caprâ educato comparatur: capræ ipſe inſidet eam cornu apprehenſam tenens, puerorum more, qui ita à teneris annis, ut equos aliquando ducere poſſent, inſtituebantur. Vide Triſtanum tom. 3. pag. 120. Hujus Cæſaris hanc Inſcriptionem refert Gruterus pag. 185.

P. CORNELIO
LICINIO
VALERIANO
CAESARI
PISAVRENSES

SAL VALERIANVS C S.

PIETAS AVG. Vaſa Pontificalia. *MB.*

LIC COR SAL VALERIANVS N CAES. Caput Salonini nudum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. Vaſa Pontificalia, urceus, lituus, &c. *Regius.*

Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (1) Figura paludata ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam; ad pedes captivus. *MB.*

(1) Huc referendæ ſunt Inſcriptiones duæ, quarum primam Gruterus pag. 158. refert, ac Vindobonæ repertam prodit, alteram Nepete inventam idem pag. 275. exhibet.

1.
IMP. CAES
P. LICINIO. CORNEL
VALERIANO NOBILISS....
CES. PRINCIPI
IVVENTVTIS. VIA
ET. PONTES. VETVSTA
CONLAPSA. RESTI
A..... N. D. M. P.
II

2.
P. LICINIO. SALONIN. VALE
RIANO. NOB. CAES. PRIN. IVVEN
VALERIANI. AVG. NEPOTI
GALLIENI. ET SALONINAE. AVG
FILIO
MATER. PIENTISSIMA

NUMISMATA ARGENTEA.

C............ CONCORDIA AVGG. (1) Tres dextræ junctæ. *MB.*

DIVO VALERIANO CAES. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONSACRATIO. (ſic) Aquila volans à dextris ſiniſtrorſum, cujus dorſo Saloninus radiatus ac togatus inſidens à ſiniſtris dextrorſum, dextram expanſam attollit, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Regius. DC. Fontaine. MMA. Cham. Fauvel. B. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. Typus ut ſuprà. *Farneſianus. MB.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Salonini ut ſuprà.

CONSACRATIO. Typus ut ſuprà. *Decleſves.*

DIVO CAES VALERIANO. Caput Salonini ut ſuprà.

CONSACRATIO. Typus ut ſuprà. *Hen.*

DIVO VALERIANO CAES. Caput Salonini ut ſuprà.

CONSACRATIO. Aquila alis expanſis à ſiniſtris dextrorſum, roſtro ſurſum verſo. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSACRATIO. (2) Aquila globo inſiſtens, à ſiniſtris dextrorſum, roſtro ſiniſtrorſum verſo. *Fontaine.*

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO. Aquila alis expanſis, à ſiniſtris dextrorſum, roſtro ſurſum verſo. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONSECRATIO. (3) Rogus. *Regius, MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSACRATIO. Rogus. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. Ara ſuprà quam ignis accenſus. *Fontaine.*

DIVO CAES VALERIANO. Caput Salonini ut ſuprà.

CONSECRATIO. Typus ut ſuprà. *Fouc. DC. Regius. Cham. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. Aquila retrorſum reſpiciens. *Regius. Cham. MB. Farneſianus.*

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO. Aquila Cæſarem in cœlum vehens, & Cæſar dextrâ ſceptrum tenens. *MB.*

(1) Nummus hic rariſſimus, quem ex Arſchotano cimelio profert Mediobarbus, denotare videtur Concordiam Valeriani, Gallieni Auguſtorum, & Salonini, qui ſimul imperarunt. Vide nummos Græcos Valeriani, in quibus ſignata horum trium capita habentur cum epigraphe AYT ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Habentur etiam in Codice Juſtinianæo multæ leges latæ ab Impp. Valeriano & Galleno A. A. & Valeriano Cæſare; quas recenſitas videſis apud Joannem Wolfangum Freimonium in Symphonia juris Chronologica pag. 731. & ſeqq. Conjungit horum quoque nomina Galerius Maximus Proconſul in ſententia, quam contra S. Cyprianum pronunciavit, uti in ejus Paſſione ex Vet. Codice MS. videre eſt, ubi inter alia hæc verba habentur: *Inimicum te Diis Romanis & ſacris legibus conſtituiſti, nec te pii & ſacratiſſimi Principes Valerianus, & Gallienus, & Valerianus nobiliſſimus Cæſar ad ſectam carimoniarum revocare potuerunt*, &c.

(2) Nummi Salonini cum hac epigraphe obvii ſunt; hic autem ob typum peculiarem inter rariores recenſendus.

(3) Nummi Salonini cum hoc typo inter rariores recenſendi.

....

DEO MARTI. (1) Mars galeatus in templo quatuor columnarum. *MB.*

P CORN SAL VALERIANVS CAES.

DII NVTRITORES. Duæ figuræ, altera Jovis, altera Imperatoris porrigentes dextras; Victoriola in medio. *MB.*

P COR SAL VALERIANVS CAES. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

DII NVTRITORES. (2) Jupiter nudus cum pallio in brachium finistrum rejecto, dextrorsum conversus stans, Victoriæ signum aversum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur finistrâ. Imperator capite laureato togatus stans ex adverso, dextram protendit, scipionem verò gestat finistrâ. *Fouc. Regius. Bau. MDM.*

VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini ut suprà.

FIDES MILITVM. (3) Signum militare cum aquilâ Romanâ, in cujus imo clypeus rotundus, inter duo signa militaria absque aquilâ, in quorum imo clypei duo oblongi decussatim positi. *Laisné.*

VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut suprà.

IOVI CRESCENTI. Capra à dextris finistrorsum, cui Jupiter infans nudus insidens, vultu dextrorsum converso, dextram attollit, capræ verò ex cornibus unum apprehendit finistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Val. DC. Fontaine. B.*

COR LIC VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut suprà.

IOVI CRESCENTI. (4) Typus ut suprà. *Declesves.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini radiatum ad humeros.

IOVI CRESCENTI. Typus ut suprà. *MB. Farnesianus.*

VALERIANVS CAESAR.

IOVI CRESCENTI. Typus ut suprà. *MB.*

SAL VALERIANVS C S.

PIETAS AVG. Vasa Pontificalia. *MB.*

SALON VALERIANVS CAES. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVG. Vasa Pontificalia. *Fouc. Regius. DC. MMA. Cham. Val. Fontaine. B.*

SALONI VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut suprà.

PIETAS AVG. Typus ut suprà. *Hen.*

SALON VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut suprà.

PIETAS AVG. Typus ut suprà. *Farnesianus.*

P LIC VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut suprà.

PIETAS AVG. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà. *Fontaine.*

SALON VALERIANVS CAES.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà. *MB.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. Hen. SG MDM.*

LIC COR SAL VALERIANVS N CAES. Caput Salonini ut suprà.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà. *MB. Fauvel. Bau. Fontaine.*

P C LIC VALERIANVS NOB CAES.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà. *MB.*

LIC COR SAL VALERIANVS N CAES.

PRINC IVVENT. *MB.*

SALON VALERIANVS NOB CAES.

PRINC IVVENT. Figura militaris galeata stans, dextrâ globum, finistrâ hastam. *MB.*

LIC COR SALON VALERIANVS N CAES. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINC IVVENT. Figura ut suprà: ad pedes à dextris captivus humi sedens. *Cham.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini ut suprà.

PRINCIPI IVVENT. Typus ut suprà absque captivo. *Bau.*

DIVO CAES VALERIANO. Caput Salonini radiatum ad humeros.

PRINCIPI IVVENT. Typus ut suprà cum captivo. *Fontaine.*

Alius cum P. à finistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

SAL VALERIANVS C S.

PRINC IVVENT. Figura stans, dextrâ baculum quo tangit globum, finistrâ hastam; pone signum militare. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINC IVVENT. Imperator paludatus

(1) Nummo huic in Salonino rarissimo habentur similes argentei in Gallieno, ubi vide quæ adnotavimus.

(2) Hæc epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus. Vide Tristanum tom. 3. pag. 119.

(3) Nummus hic Salonini rarissimus est, imò singularis.

(4) Vide quæ ad nummum similem aureum ejusdem Augusti adnotavimus.

vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, haſtam verò ferratam tranſverſam geſtat ſiniſtrâ : à ſiniſtris ſigna duo militaria erecta. *Fouc. Fontaine. MB.*

Alius cum unico ſigno militari à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Val. Le Roy. Fontaine. B. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINC IVVENT. Imperator cætera ut ſuprà, ſiniſtrâ tenet haſtam ferratam inverſam : à ſiniſtris ſignum militare erectum. *Fouc. Cham. Val. Hen. MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINC IVVENT. Imperator ut ſuprà, ſed ſiniſtrâ tenet haſtam ferratam non inverſam : à dextris trophæum erectum inter captivos duos humi ſedentes. *Fauvel. MDM. Fontaine.*

Alius cum trophæo à ſiniſtris abſque captivis, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini radiatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENT. Figura militaris paludata, capite nudo ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet globum, ſiniſtrâ haſtæ innixa. *Farneſianus.*

P LIC COR VALERIANVS CAES. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Imperator paludatus vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, haſtam verò ferratam inverſam tenet ſiniſtrâ. *Fontaine.*

SAL VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (1) Typus ut ſuprà : à ſiniſtris trophæum erectum. *Regius.*

SALON VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut ſuprà. *Fouc. Fauvel.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Imperator laureatus & paludatus vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare erectum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Regius. Fontaine. DC. Quinarius. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Salonini nudum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut ſuprà. *DC. Quinarius.*

Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura militaris inter aquilam legionariam & haſtam. *MB.*

Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura ſtans, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſignum militare. *MB.*

SALON VALERIANVS CAES. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

SPES PVBLICA. Figura muliebris tunicata & ſuccincta, florem tenet dextrâ, tunicam verò ſuſtollit ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. SG. B.*

SALON VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini ut ſuprà.

SPES PVBLICA. (2) Figura muliebris ut ſuprà : ante eam ex adverſo Saloninus paludatus ſtans, dextram protendit veluti florem accepturus, ſcipionem verò tenet ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. MB.*

Alius cum ſtellâ in ſuperiore nummi parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

SALON VALERIANO NOB CAES.

SPES PVBLICA. Typus ut ſuprà. *MB.*

SAL VALERIANVS C S.

SPES PVBLICA. Typus ut ſuprà. *MB.*

SALON VALERIANVS NOB CAES.

SPES PVBLICA. (3) Spes coronans Imperatorem ſtantem. *MB.*

Eadem epigraphe.

SPES PVBLICA. Duæ figuræ paludatæ jungentes dextras. *MB.*

P LIC COR VALERIANVS CAES.

VICTORIA GERMAN. (4) Victoria ſtans lauream porrigit Imperatori. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA PART. (5) Figura virilis laureata & paludata vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ : Victoria tunicata & ſuccincta ſtans ex adverſo, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. MB.*

(1) Nummi Salonini cum hoc typo inter rariores recenſendi.

(2) Spes Dea ſolita Cæſarum Comes aſtat Salonino paludato ei florem offerens, tanquam victoriam de barbaris, contrà quos in Gallias proficiſcebatur, ſponderet. Nummus rarus.

(3) Nummi Salonini cum hoc typo ac ſequenti inter rariores recenſendi.

(4) Nummus hic in Salonino rariſſimus cuſus videtur ob Victoriam Gallieni à Germanis reportatam, ut pluribus de eâ in ejus nummis diximus.

(5) Ut Victoriæ Germanicæ à patre Gallieno, ita & Parthicæ ab avo Valeriano reportatæ monimentum in nummis Salonini exhibetur. Vide nummos argenteos Gallieni cum eâdem epigraphe Vaillantio ignotos. Nummus rariſſimus.

NUMISMATA ÆREA LATINA
maximi moduli, vulgò Medaglioni.

LIC COR SAL VALERIANVS CAES. Caput Salonini nudum, ad pectus cum paludamento.

MONETA AVGG. Tres fœminæ stantes stolatæ dextrâ bilancem, sinistrâ cornucopiæ gestant; pro pedibus earum monticulus. *Regius. MDM. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (1) Saloninus stans paludatus, dextrâ globum sustinet, sinistrâ hastam; pro pedibus captivus humi sedens. *Vaillant.*

(1) Nummi Salonini ex ære maximi moduli rarissimi sunt, præsertim hic nummus, in quo Saloninus dicitur Princeps Juventutis, & exhibetur paludatus dextrâ globum, sinistrâ hastam tenens, cum captivo pro pedibus humi sedente. Saloninus à Valeriano avo Cæsar & Princeps Juventutis dictus est circà mensem Augustum anni 253. & cum teneriori ætate videretur, quam ut militiæ assuescere posset, Romæ aliquandiù in Palatio institutus, anno tandem Christi 256. in Gallias mittitur; quo quidem hi nummi cum captivo cusi videntur; quod confirmant nummi ejusdem argentei, in quibus trophæum etiam cernitur.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

DIVO CORN SAL VALERIANO. Caput Salonini nudum, ad humeros cum paludamento.

CONSECRATIO (1) Rogus columnis ornatus cum quadrigâ in summitate. *RE.*

DIVO CAES VALERIANO. Caput Salonini ut suprà.

CONSECRATIO. Typus ut suprà: in imâ parte SC. *Regius. Fontaine. De C.*

DIVO VALERIANO. Caput Salonini ut suprà.

CONSECRATIO. (2) Typus ut suprà, cum SC. in imâ parte. *Fouc.*

IMP C L VALERIANVS NOB CAES.

MONETA AVGG. Tres Monetæ stantes cum attributis. *S. Genov.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini nudum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGVSTORVM. Vasa Pontificalia: in imâ parte SC. *Fouc. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENT. Figura militaris capite nudo paludata stans, dextrâ tenet signum militare, sinistrâ hastam: in areâ SC. *DC. Frad.*

CORNEL SAL VALERIANVS. Caput Salonini ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (3) Figura militaris ut suprà, dextrâ tenet globum, sinistrâ hastam; pro pedibus captivus humi sedens. *RE.*

(1) In summo Rogi funebris fastigio currus cum bigis aut quadrigis expressus ferè semper cernitur; qui quidem repræsentare creditur currum inauratum, quo Imperator, aut Augusta vehebatur.

(2) Omnes Salonini nummi ex ære primi moduli rarissimi sunt. Saloninum autem Postumi artibus in Galliis occisum mœrens pater inter Divos à Senatu referri curavit, in cujus rei monimentum plurimi nummi cum diversis typis cusi fuere.

(3) Principes Juventutis hastati fermè semper in nummis exhibentur; idque factum fortassis hinc est, quòd cum Caius Cæsar ab Equitibus Romanis Princeps Juventutis appellatus esset, hastis argenteis donatus fuit, ut patet ex Breviario Imperii Augusti, cujus fragmenta quædam nobis servata sunt in Lapide Ancyræ reperto: HONORIS. MEI. CAUSA. SENATUS. POPULUSQUE ROMANUS. ANNUM. QUINTUM. ET. DECIMUM. AGENTIS. CONSULIS. DESIGNAVIT. UT. EUM. MAGISTRATUM. INIRENT. POST. QUINQUENNIUM. EX. EO. DIE. DUO. DEDUCTI. IN. EORUMVE. INTERESSENT. CONSILIIS. PUBLICIS. DECREVIT. SENATUS. EQUITES. AUTEM. ROMANI. UNIVERSI. PRINCIPEM. JUVENT. CAIUM. HASTIS. ARGENTEIS. DONATUM. APPELLAVERUNT. Hastis autem & clypeis aureis donatos fuisse Caium & Lucium Cæsares tum cum virilem togam sumpserunt, scribit Dio lib. LV. Τοῦ δὲ Λουκίου τοῦ τε Γαΐου τὰ σώματα διά τε τῶν χιλιάρχων, καὶ διὰ τῶν ἐφ' ἑκάστης πόλεως πρώτων ἐς τὴν Ῥώμην ἐκομίσθη· καὶ αἱ πέλται τά τε δόρατα ἃ παρὰ τῶν ἱππέων ἐς τοὺς ἐφήβους ἐσιόντες χρυσᾶ εἰλήφεσαν, ἐς τὸ βουλευτήριον ἀνετέθη. *Corpora autem Caii & Lucii à Tribunis militum, ac cujusque civitatis decurionibus, Romam adlata sunt; parmæque & hastæ, quas aureas ab equitibus, quum virilem togam sumerent, acceperant, in curia suspensæ.*

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

A Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. *Imperator Cæſar Publius Licinius Valerianus.* Caput Salonini laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΕΠ ϹΤ ΑΥΡ ΕΛΠΙΔΗΦΟΡΟΥ ΔΙϹ ΚΥΜΑΙΩΝ. (1) *Sub Prætore Aurelio Elpidephoro iterùm Cumæorum.* Figura muliebris tutulata triremi inſiſtens, dextrâ tenet temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius.*

. . . .

ΕΠ ϹΤ ΑΥΡ ΕΛΠΙΔΗΦΟΡΟΥ ΚΥΜΑΙΩΝ. Ædificium plurimis columnis ſuffultum. *Vaillant.*

ΠΟ ΛΙΚ ϹΑΛΩΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝ. *Publius Licinius Saloninus Valerianus.* Caput Salonini aquilæ impoſitum.

ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΙΕΡΟϹ. (2) *Pergenſium Neocororum Sacrum*, id eſt, *certamen.* Menſa ſuprà quam urna. *RE.*

. . . .

ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΙΕΡΟϹ. Menſa in quâ ΑΥΓΟΥϹΤΕΙΑ ſcriptum; ſuprà illam urna inter duo vaſa. *Vaillant.*

Α Κ ΠΟ ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Salonini laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΕΠ Ϲ ΦΙΛΗΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ ϹΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (3) *Sub Prætore Phileto Hippici filio Smyrnæorum ter Neocororum.* Tria templa. *Regius.*

(1) Nummus Salonini cum hoc typo à Cumæis cuſus non extat apud Vaillantium. Vide quæ ad ſimilem nummum Valeriani ex ære maximi moduli ſuprà adnotavimus.

(2) Idem fortaſſis hic nummus qui ſequens, ſed literæ menſæ inſcriptæ forſitan exeſæ.

(3) Nummus hic Salonini à Smyrnæis cuſus non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

DIVO CAES VALERIANO. Caput Salonini nudum, ad humeros cum paludamento.

CONSECRATIO. Rogus cum quadrigâ in ſummitate: in imâ parte S C. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Salonini nudum ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Typus ut ſuprà, cum S C. in imâ parte. *Regius.*

DIVO CAESARI VALERIANO. Caput Salonini ut ſuprà.

CONSECRATIO. (2) Aquila alis expanſis à dextris ſiniſtrorſum, ſuprà cujus dorſum ſedet Saloninus à ſiniſtris dextrorſum, dextram attollens, haſtam verò puram geſtans ſiniſtrâ: in imâ parte S C. *Fouc. Regius. Frad.*

P C S VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini nudum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. (3) Inſtrumenta Pontificalia. *Regius.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini ut ſuprà.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà. *Cham.*

COR SAL VALERIANVS N CAES. Caput Salonini ut ſuprà.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà: in areâ S C. *RE.*

LIC VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENT. Imperator paludatus capite nudo ſtans, dextrâ tenet globum, ſiniſtrâ verò haſtæ ferratæ inverſæ adnititur: in areâ S C. *Regius.*

LIC COR SAL VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Saloninus paludatus dextrorſum converſus ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò puræ ad-

(1) Nummi Salonini cum hoc typo ac ſequenti inter rariores recenſendi.

(2) Quibus ritibus & cærimoniis Romani Imperatores ſuos poſt mortem quod in Julio Cæſare primum cœptum, deinde in Auguſto aliiſque continuatum, in Deorum numerum referre ſolebant, narrat Dio Caſſius lib. LVI. in Auguſti Conſecratione, ſed pluribus Herodianus in Severi Conſecratione. Aquila autem alis expanſis repræſentatur in hoc nummo, cui inſidet Saloninus, tùm quia ales Jovis, cui Cæſares poſt mortem comparabantur; ut Auguſtæ Junoni, unde in earum nummis Pavo Conſecrationis ſymbolum, ut in Marinianæ nummis vidimus; tùm, quia inter Conſecrationis ritus, rogo accenſo & combuſto, aquila ex eo emittebatur, quæ ſublimia petens Cæſaris animam in cœlum deferre exiſtimabatur; ut tradunt laudati Scriptores Dio & Herodianus citatis locis.

(3) Nummi hi à Vaillantio cum rarioribus adnumerantur. Inſtrumenta autem Pontificalia omnia, quæ in hiſce nummis repræſentantur, denotant Saloninum Cæſarem ab avo factum etiam Sacerdotio fuiſſe ornatum, & in omnia Pontificum collegia aſcitum; neque ita fuit ab initio; nam Auguſtus Caium Cæſarem Pontificem, ut ſimpulum in ejus nummis declarat, Lucium verò Augurem fecit, ut lituus in hujus nummis indicat.

nititur finiftrâ ; juxtà pedes captivus humi fedens ac mœrens : in areâ S C. *Fouc. Regius. DC. SG.*

LIC COR SAL VALERIANVS N CAES. Caput Salonini ut fuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut fuprà, cum S C. in areâ. *Fontaine.*

COR SAL VALERIANVS N CAES. Caput Salonini ut fuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut fuprà, cum S C. in areâ. *RE.*

P COR SAL VALERIANVS N CAES. Caput Salonini ut fuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut fuprà, cum S C. in areâ. *Fontaine.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini ut fuprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura militaris capite nudo ftans, dextrâ fignum militare, finiftrâ haftam tenet. *Frad. Fontaine.*

SAL VALERIANVS AVG. Caput Salonini coronâ ex lauro & gemmis ornatum.

VENERI VICTRICI. (1) Figura muliebris feminuda ftans, dextrâ elatâ pomum, finiftrâ galeam tenet : in areâ S. in imâ parte SM. TS. *RE.*

(1) Cum eâdem epigraphe, & fermè eodem typo habetur nummus Gallieni, nifi quod in eo Venus dextrâ galeam, finiftrâ haftam tranfverfam gerit. Vide quæ ibi adnotavimus. Nummus hic Salonini rariffimus, imò fingularis.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

ΠΟ ΛΙΚ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. *Publius Licinius Valerianus.* Caput Salonini laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΑΜΙϹΟϹ. (1) *Amifus.* Europa tauro vecta, cum delphino infrà. *Fouc.*

ΠΟ ΛΙ ΚΟΡ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΚΑΙ. *Publius Licinius Cornelius Valerianus Cæfar.* Caput Salonini laureatum.

ΑΜΙϹΟϹ. Typus ut fuprà. *Vaillant.*

ΚΟΡ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΚΑΙ. Caput Salonini laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕϹΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Ephefiorum ter Neocororum.* Diana Lucifera velata ac tunicata gradiens à dextris finiftrorfum, facem accenfam geftat dextrâ, alteram finiftrâ. *Fouc.*

ΛΙΚ ϹΑΛΩΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. *Licinius Saloninus Valerianus.* Caput Salonini ut fuprà.

ΕΦΕϹΙΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Ephefiorum quater Neocororum.* Diana Venatrix finiftrorfum gradiens cum cane, dextrâ pharetræ admotâ, finiftrâ tenet arcum. *Regius. Vaillant.*

ΛΙΚ ϹΑΛ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. Caput Salonini ut fuprà.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. (2) *Metropolitarum.* Figura muliebris ftans, dextrâ tenet temonem, finiftrâ cornucopiæ. *RE.*

ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΚΟΡΝΗΛΙΟϹ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΚΑΙϹ. *Publius Licinius Cornelius Gallienus Cæfar.* Caput Salonini nudum, ad humeros cum paludamento.

ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ Β ΝΕΩΚΟΡΩΝ. ΑΚΤΙΑ ΠΥΘΙΑ. *Perinthiorum bis Neocororum. Actia Pythia Certamina.* Templum quinque columnis à latere fuffultum. *Vaillant.*

(1) Amifus urbs in Ponto illuftris, à Milefiis condita, varios cafus experta eft ; nam Athenienfes dum maris imperium tenerent, ipfos ab eâ expulerunt, deductâ in illam coloniâ ; deinde Perfarum Regibus paruit cum Reipublicæ adminiftratione penes populum, donec ab Alexandro Magno in libertatem reftituta fuit. Paruit & Ponticis Regibus, fed à Lucullo, devicto Mithridate, libertatem accepit, quam Pharnaces invafit, fed à Julio Cæfare rurfus liberatur. M. Antonius Regibus dedit, Strato Tyrannus occupavit, ac malè tractavit, fed ab eo tandem fe liberavit anno V. C. 721. cujus libertas poftea confirmata fuit ab Augufto poft Actiacam victoriam, tefte Strabone lib. XII. Annos autem qui paffim reperiuntur in nummis ab Amifenis cufis Ælio Cæfari, Commodo, Caracallæ, Diadumeniano, & Maximino, numerare maluit à libertate, quam fibi ipfa ftrenuè vindicaverat, quam à confirmatâ ab Augufto, ut putat & Vaillantius, licet alii aliter fentiant. In prædictorum autem Imperatorum nummis libera dicitur ΑΜΙϹΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΑϹ. *Amifi Libera.* Sic etiam dicitur & Plinio lib. VI. fect. II. Diftabat hæc urbs à Sinope 9:0. ftadia, ut fcribit Stephanus, fed Arriano major fides adhibenda, qui in Periplo ait, eam diffitam à Sinope ftadia 1020.

(2) Refert Vaillantius nummum Salonini cum eodem typo, fed inter nummos tertii moduli tantum.

(3) Perinthus urbs Thraciæ celebris cui Byzantinæ urbis jura, ac privilegia, quod Pefcennii partibus ftuduiffet, Severus tribuit. Cujus autem Dei templum in hoc nummo repræfentetur non fatis liquet ; certum tamen eft, Herculem à Perinthiis imprimis cultum, quem conditorem fuum credebant, ut præter alios fcribit Ammianus lib. XXII. unde & Heraclea Thraciæ dicta fuit hæc urbs. Vide nummum Trajani Decii ex ære II. à Perinthiis cufum, in quo exhibetur Hercules leonem comprimens.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

Π ΑΙΚ ΚΟΡ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΚΑΙϹ ϹΕΒ. *Publius Licinius Cornelius Valerianus Cæsar Augustus.* Caput Salonini nudum, ad pectus cum paludamento.

L. Δ. *An.* 4. Mulier stans dextrâ elatâ, sinistrâ geminum cornucopiæ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila rostro sinistrorsum converso coronam lauream gerens. *Regius.*

Π ΑΙΚ ϹΑΛ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΕΥϹΕ ϹΕΒ. *Publius Licinius Saloninus Valerianus Pius Augustus.* Caput Salonini ut suprà.

Α. Δ. (1) Aquila coronam lauream gerens rostro. *RE.*

(1) Hic nummus malè fortassis lectus, & pro Α. Græco legendum L. Latinum, ut in omnibus aliis Ægyptiis nummis habetur.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

DIVO VALERIANO CAES. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONSECRATIO. Aquila à sinistris dextrorsum, rostro sinistrorsum verso, alis expansis. *Val.*

DIVO CAES VALERIANO. Caput Salonini radiatum ad humeros.

CONSECRATIO. Typus ut suprà. *Fouc. B.*

C P LIC COR SAL VALERIANO. Caput Salonini ut suprà.

CONSECRATIO. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. Ara quadrata suprà quam ignis accensus. *Fouc. Cham.*

C P LIC VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONSECRATIO. (1) Typus ut suprà. *Fontaine.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini ut suprà.

CONSECRATIO. Typus ut suprà. *B.*

DIVO CAES VALERIANO. Caput Salonini ut suprà.

CONSECRATIO. Typus ut suprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Salonini radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Typus ut suprà. *SG. Fon. Fontaine. B.*

VALERIANVS CAES. Caput Salonini radiatum, ad pectus cum paludamento.

DEO VOLKANO. (2) Templi tetrastyli facies, in cujus vestibulo Vulcanus dextrorsum conversus stans, malleum tenet dextrâ, forcipem sinistrâ. *Fouc.*

P COR SAL VALERIANVS CAES. Caput Salonini radiatum, ad humeros cum paludamento.

DII NVTRITORES. (3) Jupiter nudus cum pallio divinitatis, dextrorsum conversus stans, Victoriæ signum aversum sustinet dextrâ, hastæ verò puræ adnititur sinistrâ: stat ex adverso Saloninus paludatus dextram tendens, hastæ verò adnixus sinistrâ. *Fouc. Cham.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini ut suprà.

IOVI CRESCENTI. Jupiter infans capram inequitans à dextris sinistrorsum. *Fouc. Fontaine.*

VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut suprà.

IOVI CRESCENTI. Typus ut suprà. *Bau.*

SALON VALERIANVS NOB CAE. Caput Salonini ut suprà.

PIETAS AVG. Vasa Pontificalia. *RE.*

P C L VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini ut suprà.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. Cham. Fontaine.*

SALON VALERIANVS CAES. Caput Salonini ut suprà.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà. *Bau.*

LIC COR SAL VALERIANVS N CAES. Caput Salonini ut suprà.

PRINC IVVENT. Saloninus paludatus, vultu dextrorsum converso stans, globum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ; à dextris juxtà pedes captivus aversus humi sedens: à sinistris in areâ P. *Fouc. Val. Bau. SG. Fontaine.*

(1) Nummus hic ac sequens ob capitis epigraphen rari sunt.

(2) Huic nummo rarissimo habetur similis in Gallieno. Cum hac autem epigraphe & hoc typo nummi sub Valeriano hujus Cæsaris avo primum occurrunt; ubi vide quæ adnotavimus.

(3) Nummus hic cum rarioribus adnumerandus; sequens verò haud obvius.

SAL.

SAL VALERIANVS CS. Caput Salonini ut suprà.

PRINC IVVENT. Saloninus ut suprà, baculum demissum tenet dextrâ, spiculum transversum gestat sinistrâ: à sinistris signum militare erectum. *Fouc. Cham. B.*

P COR SAL VALERIANVS N CAES. Caput Salonini ut suprà.

PRINCIPI IVVENT. Saloninus ut suprà, signum militare tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc.*

P C L VLERIANVS (sic) NOB CAES. Caput Salonini ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVT. Saloninus ut suprà, dextrâ tenet globum. *Fontaine.*

SALON VALERIANVS NOB CAE. Caput Salonini ut suprà.

SPES PVBLICA. (1) Figura muliebris dextrorsum versa stans, florem tenet dextrâ, tunicam sustollit sinistrâ: stat ex adverso Saloninus paludatus dextram protendens, hastam transversam gestans sinistrâ. *RE.*

SALON VALERIANVS NOB CAES. Caput Salonini ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà, cum stellâ supernè inter utriusque caput. *Fouc. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo:

SPES PVBLICA. Typus ut suprà, sed Saloninus absque hastâ, & sine stellâ supernè. *Frad. Fontaine.*

IMP SALON VALERIANVS AVG. Caput Salonini ut suprà.

SPES PVBLICA. (2) Spes cum flore, tunicam sustollit sinistrâ. *Declesves. Nummus deargentatus.*

(1) Nummi hi Salonini inter rariores recensendi.

(2) Nummus hic ob capitis epigraphen rarissimus est. Habetur alter Æ. II. cum epigraphe VENERI VICTRICI. in cujus adversâ parte SAL VALERIANVS AVG. legitur.

NUMISMATA GRÆCA Æ. III.

KOP OYAΛEPIANOC KAI. *Cornelius Valerianus Cæsar.* Caput Salonini laureatum, ad humeros cum paludamento.

EΦECIΩN. *Ephesiorum.* Dianæ Ephesiæ simulacrum; hinc & inde figura humi sedens, & astragalis ludens. *Regius. Vaillant.*

ΠO AIKIN OYAΛEPIANOC. *Publius Licinius Valerianus.* Caput Salonini ut suprà.

EΦECIΩN. *ordine inverso.* Figura muliebris tutulata stans, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ. *Regius. Vaillant.*

AIK CAΛΩN OYAΛEPIANOC. *Licinius Saloninus Valerianus.* Caput Salonini ut suprà.

EΦECIΩN Γ NEΩKOPΩN. (1) *Ephesiorum ter Neocororum.* Diana venatrix cervum retinet cornibus prensum. *Regius. Vaillant.*

....

EΦECIΩN KAYCTPOC. *Ephesiorum Cayster.* Cayster imberbis decumbens. *Vaillant.*

KOP OYAΛEPIANOC KAI. Caput Salonini laureatum, ad humeros cum paludamento.

EΦECIΩN TYXH. (2) *Ephesiorum Fortuna.* Figura muliebris tutulata stans, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ. *Regius.*

CAΛΩN OYAΛEPIANOC. Caput Salonini ut suprà.

EΦECIΩN TYXH. Figura muliebris ut suprà, dextrâ tenet Dianæ Ephesiæ signum, sinistrâ cornucopiæ. *RE.*

CAΛΩN OYAΛEPIANON. subaud. *colunt,* Caput Salonini ut suprà.

EΦECIΩN TYXH. Typus ut suprà. *Vaillant.*

AIK CAΛΩN OYAΛEPIANOC. Caput Salonini ut suprà.

MHTPOΠOΛEITΩN. (3) *Metropolitarum.* Mars galeatus stans, dextrâ clypeo humi posito innixus, sinistrâ hastæ. *Regius.*

CAΛΩ OYAΛEPIANOC KAI. Caput Salonini ut suprà.

MHTPOΠOΛEITΩN. Figura muliebris tutulata stans, dextrâ tenet temonem, sinistrâ cornucopiæ. *Regius.*

AIK CAΛΩ OYAΛEPIANOC. Caput Salonini ut suprà.

MHTPOΠOΛEITΩN. Typus ut suprà. *Vaillant.*

KOP CAΛ OYAΛEAIANOC. (sic) Caput Salonini ut suprà.

CAMIΩN. *Samiorum.* Typus ut suprà. *Fouc. Vaillant.*

KOP Λ Λ OYAΛΛIANOC. (sic) Caput Salonini ut suprà.

CAMIΩN. Typus ut suprà. *Frad.*

ΠO AIK KOP OYAΛEPIANOC. Caput Salonini ut suprà.

CAMIΩN. Fluvius seminudus decumbens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet arundinem, sinistrâ cornucopiæ, sinistro

(1) Nummum hunc Salonini refert Vaillantius ex eodem Regio cimelio inter nummos secundi moduli.

(2) Nummus Salonini cum hoc typo ab Ephesiis cusus non extat apud Vaillantium.

(3) Nummus cum hoc typo à Metropolitis Salonino cusus Vaillantio ignotus.

cubito urnæ, ex quâ aqua effluit, innixo. *Fouc.*

ΠΟ ΑΙΛ ΚΟΡ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ. (ſic) *Publius Ælius Cornelius Valerianus.* Caput Salonini ut ſuprà.

CAMIΩN. (1) Typus ut ſuprà. *Regius.*

Κ ΠΟ ΚΟΡ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟC. *Cæſar Publius Cornelius Valerianus.* Caput Salonini ut ſuprà.

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟC ΤΗΜΕΝΟΘΥΡΕΥCIN. (2) *Cleobulus Temenothyrenſibus.* Hercules ſtans, dextrâ clavæ humi poſitæ innixus, ſiniſtrâ poma & leonis exuvias. *Regius.*

(1) Inſcriptionem capitis ΠΟ ΑΙΛ, &c. pro ΠΟ ΛΙΚ. *Publius Licinius.* ſunt qui putant ſcalptam artificis incuriâ.

(2) Hujus urbis meminit Pauſanias in Articis, eamque inter Lydiæ urbes recenſet; ab Hierocle verò Grammatico in Synecdemo inter urbes Phrygiæ Capatianæ locatur. Habetur nummus Valeriani ex ære maximi moduli in eadem urbe cuſus.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

DIVO CAESARI VALERIANO.

CONSECRATIO SC. Rogus quatuor tabulatorum, in cujus ſummitate Imperator in quadrigâ.

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO SC. Aquila expanſis alis.

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO SC. Aquila animam Cæſaris in cœlum vehens.

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO SC. Ara accenſa.

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO SC. Rogus quinque tabulatuum, in cujus ſummitate quadriga.

SAL VALERIANVS NOB CAES.

PIETAS AVGG SC. Vaſa Pontificalia.

SAL VALERIANVS CAES.

PRINC IVVENT SC. Figura ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtile.

. . . .

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura paludata ſtans, dextrâ ſceptrum, ſiniſtrâ haſtam; ponè, duo ſigna militaria.

P C L VALERIANVS NOB CAES.

PRINCIPI IVVENTVTIS SC. Figura militaris laureata ſtans, dextrâ ſignum militare, ſiniſtrâ haſtam.

LIC COR SAL VALERIANVS N CAES.

PRINCIPI IVVENTVTIS SC. Figura ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVTIS SC. Figura militaris ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam; ad pedes, mulier captiva ſedens.

Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVTIS SC. Figura paludata ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam; ad pedes, captivus ſedens.

P LIC COR SAL VALERIANVS NOB C.

PRINCIPI IVVENTVTIS SC. Figura militaris paludata ſtans, dextrâ elatâ cum globo, ſiniſtrâ haſtam puram; ad pedes, captivus ſedens.

LIC CORN SALONINVS VALERIANVS CAES.

PRINCIPI IVVENTVTIS SC. Figura militaris ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam.

JUL. SALONINUS.

QUINTUS JULIUS SALONINUS GALLIENUS alter Gallieni & Saloninæ filius, Cæſar à patre poſt Corn. Salonini cædem factus, poſtmodum unà cum illo interfectus eſt propè Mediolanum anno 268. Teſtatur Pollio ſuâ ætate extitiſſe in Urbe ſtatuam, cujus cippo inſcriptum, GALLIENO MINORI SALONINO. Alteram ejuſdem Inſcriptionem refert Gruterus pag. 275. quæ Gallienum filiam quoque habuiſſe, cui Juliæ nomen fuerit, ſuadet.

IMP. Q. IVLIO. FILIO. GALLIENI AVG. ET. SALONINAE AVG

IVLIAE. NOBILISS PVELLAE. FIL. GALLIENI. AVG. ET. SALON AVG

ORDO. POPVLVS. QVE SVESSANVS. PARENTIBVS EORVM, PVBLICE. PRIVATIM. QVE. DEVOTI

Nummus incerti metalli ac moduli.

Q IVL SAL GALLIENVS NOB CAES. PRINC IVVENT. *MB. ex Occone.*

Nummi in Coloniis cusi.

Q IVL SAL GALLIENVS NOB CAES. COL I C FEL HEL. Duo capita adversa. *MB. ex Occone.*

VALERIANUS JUNIOR.

PUBLIUS LICINIUS VALERIANUS alter Valeriani Augusti filius, matre, ut plerique omnes volunt, Marinianâ, Cæsar à patre primùm, deindeque Augustus à Gallieno fratre appellatus, unà cum illo periit propè Mediolanum anno Christi 268. Verecundiam, eruditionem, ac temperantiam ejus commendat Pollio; observatque ex ejus ac Lucilli propinqui consilio collatam in Odenathum spectatæ virtutis Ducem Augustam dignitatem anno 264.

NUMISMATA AUREA.

VALERIANVS P F AVG.
ORIENS AVGG. (1) Sol dextrâ elatâ, sinistrâ globum. *MB.*

(1) Hujus Augusti nummi ex auro rarissimi sunt.

NUMISMATA ARGENTEA

IMP VALERIANVS P AVG.
AEQVITAS AVG. (1) Figura stans, dextrâ bilancem, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*
VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.
DEO VOLKANO. Templi tetrastyli facies, ad quam Vulcanus stans, malleum tenet dextrâ, scipionem verò sinistrâ. *Fouc. Val.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
DEO VOLKANO. (2) Templum qua-

(1) Hunc nummum rarissimum, imò singularem profert Mediobarbus ex Stradâ, cui quæ fides adhibenda eruditi optimè norunt.

(2) Cum hac epigraphe & hoc typo nummi sub Valeriano patre primùm occurrunt, ubi vide quæ adnotavimus. Cæterum nummos cum epigraphe JOVI CRESCENTI, quos Vaillantius Valeriano Juniori adscripsit, spectare putamus ad Saloninum; ideoque eos ibi proponimus.

tuor columnarum, in cujus medio ſtat Vulcanus, dextrâ tenens malleum, ſiniſtrâ forcipes; à dextris incus. *DC. Cham. Fontaine. MB.*

VALERIANVS NOBIL CAES. Caput Valeriani Jun. radiatum.

ORIENS. (1) Valerianus paludatus coronam imponit trophæo, ſiniſtrâ clypeo innixâ. *Vaillant.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

ORIENS AVGG. Sol capite radiato nudus, cum pallio à tergo pendulo, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ protenſâ ac elatâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ. *Fouc. DC. Regius. MDM. Fontaine. B. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVGG. Sol ut ſuprà, ſed flagrum tenens ſiniſtrâ. *Cham. Val. Le Roy. SG. Declefves. Fontaine. B.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani Jun. ut ſuprà.

PAX AVGG. (2) Figura muliebris ſtans, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani Jun. radiatum, ad pectus cum loricâ.

PIETAS AVGG. (3) Mercurius ſtans, dextrâ tenet crumenam, ſiniſtrâ caduceum: in imâ parte K A Δ. *SG.*

P LIC VALERIANVS CAES. Caput Valeriani Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. Vaſa Pontificalia. *Fouc. Regius. Le Roy. Cham. Fontaine. MB.*

. . . .

PIETAS AVGG. (4) Duæ figuræ velatæ ſacrificantes ſuper aram ignitam, aſtro intermedio. *MB.*

VALERIANVS CAES. Caput Valeriani Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINC IVVENTVTIS. Valerianus Jun. capite nudo paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: à ſiniſtris, ſigna duo militaria erecta. *Fouc. Regius.*

VALERIANVS NOBIL CAES. Caput Valeriani Jun. ut ſuprà.

PRINC IVVENTVTIS. Valerianus Jun. paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, quam trophæo juxtà ſe erecto imponit, clypeum verò humi poſitum cum haſtâ tenet ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Valeriani Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut ſuprà. *Cham. Val.*

IMP C P LIC VALERIANVS P F AVG.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Figura militaris, dextrâ ſignum, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

IMP VALERIANVS AVG. Caput Valeriani Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

SECVRIT PERPET. Figura muliebris ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ haſtæ innixâ, ſiniſtro cubito cippo innixo. *Frad.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani Jun. ut ſuprà.

SECVRIT PERPET. (5) Typus ut ſuprà. *RDR.*

VALERIANVS NOBIL CAES. Caput Valeriani Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.

SPES PVBLICA. (6) Figura muliebris ſtans dextrorſum verſa, dextrâ geſtat florem, ſiniſtrâ veſtem colligit. *Le Roy.*

VALERIANVS P F AVG. Caput Valeriani Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, Victoriæ ſignum adverſum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Hen. MB.*

(1) Nummus hic rariſſimus profertur à Vaillantio, qui ſequentia adnotat; Valerianus, inquit, Junior dicitur in nummis Oriens, tanquam Sol novus in Imperio oriretur, quando ejus particeps à fratre Gallieno factus eſt; Orientem enim jam domuiſſe, Meſopotamiamque recuperaſſe credebatur, in quâ trophæum de Perſis jam erigere videtur, cum Odenathus Perſarum Duces captos ad eos miſiſſet, de quibus Romæ triumphus actus eſt.

(2) Nummus hic rariſſimus ad quam pacem referendus ſit, neſcitur.

(3) Nummi Valeriani Junioris cum hoc typo rariſſimi.

(4) Nummum hunc rariſſimum profert Mediobarbus ex Vaillantio, qui de eo ſic habet; Gallienus & Valerianus, inquit, fratres ſacra faciunt velati, unde eorum erga Deos Pietas notatur, & mihi conjecturæ locum facit aſtrum pro Oriente ſignatum, ob victorias ab Odenatho de Perſis relatas, quem Gallienus, ut ait Pollio, *Conſulto Valeriani fratris ſui & Lucilli propinqui......participato imperio Auguſtum vocavit.*

(5) Nummi Valeriani Junioris cum hac epigraphe inter rariores recenſendi.

(6) Nummi cum hac epigraphe, & hoc typo obvii in aliis Cæſaribus, in Valeriano Juniore rariſſimi. Sequens nummus haud obvius.

ſ..............

VIRTVS AVGG. (1) Roma galeata ſedens, dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ haſtam. *Vaillant.*

(1) Nummus hic rariſſimus profertur à Vaillantio; qui ſic habet; Roma, inquit, ſedet, ut quieta & tranquilla, Gallieni, & ejus fratris Valeriani virtute; quaſi eam à Scythis in Italiam irruentibus conſervaſſent. Vide de impreſſione Scytharum in Italiam Zoſimum.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΝ CE. *Imperatorem Cæſarem Publium Licinium Valerianum Auguſtum.* Caput Valeriani Jun. laureatum, ad humeros cum paludamento: à ſiniſtris in areâ ΙΑ.

ΛΥΡΒΕΙΤΩΝ. (1) *Lyrbitarum.* Imperator paludatus ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtæ innixus. *Regius. Vaillant.*

Κ ΠΟ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. *Cæſar Publius Licinius Valerianus.* Caput Valeriani Jun. nudum.

ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Pergenſium Neocororum.* Figura ſedens in templo. *Vaillant.*

ΑΥΤ Κ Π Λ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC C. *Imperator Cæſar Publius Licinius Valerianus Auguſtus.* Caput Valeriani Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΠ ΔΟΜ ΡΟΥΦΟΥ ΑCΙΑΡΧ CΑΡΔΙΑΝΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡ. (2) *Sub Domitio Rufo Aſiarcha Sardianorum ter Neocororum.* Juno Pronuba ornatu ſolito ſtans cum Cerere ex adverſo, quæ dextrâ ſpicas, ſiniſtrâ tædam geſtat. *Regius.*

....

ΕΠ ΔΟΜ ΡΟΥΦΟΥ ΑCΙΑΡΧ. CΑΡΔΙΑΝΩΝ Γ ΝΕΩΚ. *Sub Domitio Rufo Aſiarcha Sardianorum ter Neocororum.* Mulier tunicata ſtans, dextrâ ſpicas, ſiniſtrâ baculum, in cujus apice aquila; ante illam menſa, deſuper templum diſtylum. *Vaillant.*

(1) Hujus urbis Phrygiæ ſuprà Cabyram ſitæ Euſtathius & Dionyſius meminere.
(2) Mutilam hujus nummi capitis epigraphen profert Vaillantius.

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

ΚΑΙCΑΡ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. *Cæſar Valerianus.* Caput Valeriani Jun. nudum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕCΙΩΝ. *Epheſiorum.* Diana venatrix, dextrâ telum, ſiniſtrâ arcum; pro pedibus canis. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΜΑCΤΑΥΡΕΙΤΩΝ. (1) *Maſtauritarum.* Hercules nudus ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ clavæ humi poſitæ innixus, ſiniſtrâ extenſâ pomum, & circà brachium leonis exuvias. *Vaillant.*

ΙΓ ΠΟ ΛΙΚΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. *Ignatus Publius Licinius Valerianus.* Caput Valeriani Jun. laureatum.

CΑΜΙΩΝ. *Samiorum.* Juno Pronuba cum pavonibus in templo quatuor columnis ſuffulto. *Vaillant.*

ΠΟ ΛΙΚ ΒΑΛΕΡΙΑΝΟC ΚΑΙ. *Publius Licinius Valerianus Cæſar.* Caput Valeriani Jun. nudum, ad humeros cum paludamento.

CΑΜΙΩΝ. *ut videtur.* Figura virilis nuda haſtæ adnititur dextrâ, ſiniſtrâ ad latus compoſitâ. *Fouc.*

(1) Stephano: Μάσαυρα πόλις Λυδίας......ποταμὸς δὲ διὰ μέσης πόλεως ῥεῖ Χρυσαόρας λεγόμενος· τὸ ἐθνικὸν, Μασαυρεὺς, καὶ Μασαυρίτης. Plinio lib. v. ſect. xxxi. *Maſtaurenſes* dicuntur. Notitiæ Epiſcopatuum Græciæ duo hujus nominis oppida recenſent, unum Aſiæ quod Stephanus Lydiæ adſcribit, alterum Lyciæ.
(2) Nummus Valeriani Jun. cum hoc typo à Samiis cuſus non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA GRÆCA Æ. III.

ΠΟΥ.?....ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC ΚΑΙ. *Publius.....Valerianus Cæſar.* Caput Valeriani Jun. nudum, ad humeros cum paludamento.

ΕΦΕCΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) *Epheſiorum Neocororum.* Figura in curru malè efficto tracta. *RE.*

Κ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC. *Cæſar Valerianus.*

(1) Nummus Valeriani Junioris cum hoc typo ab Epheſiis cuſus Vaillantio ignotus.

Caput Valeriani Junioris ut suprà.

ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ. (1) *Thyatirenorum.* Apollo cum strophio, dextrâ ramum, sinistrâ plectrum. *Vaillant.*

ΠΟ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ. *Publius Licinius Valerianus.* Caput Valeriani Jun. ut suprà.

ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. (2) *Trallianorum.* Figura virilis paludata sedens à dextris sinistrorsum, dextrâ gestat Victoriolam. *Fouc. Vaillant.*

(1) Thyatiræ urbis Lydiæ meminit Ptolemæus lib. v. cap. 11. qui eam *Metropolim* appellat. De eadem mentionem facit & Divus Joannes in Apocalypsi cap. 1.

(2) Hæc urbs Stephano in Lydia ponitur; Plinio verò & Ptolemæo in Caria. Fuit urbs opulentissima totius Asiæ. Vide Strabonem lib. xiv. & Ciceronem Orat. pro L. Flacco; cui etiam memoratur Epistol. lib. 3. ad Appium Pulchrum Epist. v.

NUMISMATA ÆREA *incerti moduli.*

PLIC VALERIANVS CAES. PRINCIP IVVENT SC. Figura paludata stans, dextrâ globum, sinistrâ hastam inversam gerens.

Nummi in Coloniis cusi.

VALERIANVS NOBIL CAES.
C C I H P. Capricornus cum globo & cornucopiæ.

MACRIANUS.

FULVIUS MACRIANUS ignobili genere natus, cum plurima virtutis specimina variis in bellis præbuisset, ad eum splendorem jam senescens pervenit, ut totam illi Rempublicam Valerianus crederet. Verùm Principis fiduciâ abusus vir magicis artibus addictus, author ei fuit, ut Christianos, in quos Imperii initio summâ benignitate & clementiâ usus fuerat, persequeretur; ac tribus annis post, cum universa belli Persici ratio illi commissa fuisset, Valerianum sive fraude, sive imperitiâ in ea loca deduxit, unde illum nec virtus, nec disciplina militaris retrahere possent, ut scribunt S. Dionysius Alexandrinus & Pollio. Capto itaque infelici Principe, Macrianus cum reliquias exercitûs servasset, consilium cum Balista de Republicâ iniit, cujus summa hæc fuit, ut quando hostes Romani nominis undique irruerent, nec ulla spes superesset in Gallieno, ipse cum duobus filiis Macriano & Quieto Imperator crearetur; quod contigit ineunte Christi anno 261. Gallieno & Volusiano Coss. Collectis igitur copiis ita se comparavit, ut ipse cum filio Macriano adversus Gallienum proficisceretur, Quietus verò una cum Balista Præfecto Prætorio in Oriente relictus, bellum adversus Persas redintegraret. Et Balista quidem junctis cum Odenatho consiliis Rempublicam tantâ virtute administravit, ut Saporem victum in suum regnum se recipere compulerit. Macrianus verò audito Valentem à Gallieno in Achaiam missum esse, cum ab illo maximè sibi timeret, Pisonem præmisit qui hominem interficeret; mox ipse cum quinque & quadraginta militum millibus adversus Domitium Domitianum processit, qui Illyricum tunc temporis tenebat. Sed fortunâ adversâ ubique usus est; nam Valens ab impendente periculo præmonitus Imperii insignia sumpsit, Pisonemque qui in Thessaliam se receperat, interfecit; mox tamen ipse à suis occisus est; Domitianus verò cum Macrianis

congressus vel in Illyrico, vel in extremis Thraciarum partibus, præclaram victoriam reportavit, cæsis quindecim fermè millibus, inter quos Macrianus ipse unà cum filio ejusdem nominis periit anno Christi 262. post annum unum & aliquot tyrannidis menses, ut colligitur ex nummo Ægyptiaco tertii moduli, in quo secundus hujus annus signatur; quod optimè convenit cum S. Dionysio Alexandrino, qui Gallienum in Ægypto iterùm approbatum fuisse Imperatorem post Macriani cladem scribit, cum nonum Imperii annum degeret; pacemque, quâ cæteræ Ecclesiæ jam ab anno 260. fruebantur, tum demùm Ægypto confirmatam testatur, cum Gallieni benignitate frui, Ecclesiis Orientis per Macrianum hactenus non licuisset.

Numismata incerti metalli ac moduli.

DIVO MACRIANO.

CONSECRATIO. (1) Aquila. K. A. A.

IMP MACRIANVS OPTIMVS PRINCEPS. Tres figuræ patris & filiorum in suggestu sellis curulibus, quibus à tergo assistit Pallas.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter sedens cum aquilâ, dextrâ pateram, sinistrâ hastam.

....

P M T R P LIBERALITAS AVGG. (2)

Macriani patris, ut quidem existimat, has Inscriptiones refert Mediobarbus.

IMP C MACRIANVS P F AVG. *ex Occone.*

IMP C *alii* Q MACRIANVS P F AVG. *ex Goltzio.*

(1) Hunc nummum Mediobarbus profert ex Occone, sed apud Occonem exhibetur inter nummos Macriani filii; rectiùs quidem, quando nullus hactenus in oculos nostros incurrit Macriani nomine insignitus nummus, qui ad filium non pertineat; idemque sibi accidisse testantur plerique omnes Antiquarii.

(2) Nummum hunc singularem profert Mediobarbus ex Fulvio Ursino: sed cum epigraphe Macrini tempora magis quàm Macrianorum sapere videatur, adversæ partis Inscriptionem ab Ursino minus rectè lectam conjicimus.

MACRIANUS JUNIOR.

TITUS FULVIUS JUNIUS MACRIANUS Fulvii Macriani filius natu major ex muliere quadam nobili cujus nomen silent Scriptores, tribunus militum adhuc juvenis à Valeriano factus, post illius Principis cladem Imperator unà cum patre creatus est initio anni 261. cumque illum adversus Gallienum comitatus fuisset, cæsâ exercitûs parte, cæteris à Domitiano Illyrici Præside in deditionem acceptis, interfectus est cum paulò plus anno uno imperasset.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C FVL MACRIANVS P F AVG. Caput Macriani Jun. radiatum, ad pectus cum loricâ.

AEQVITAS AVGG. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ: à dextris in areâ ſtella. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Macriani Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

APOLLINI CONSERVA. Apollo nudus cum ornatu capitis muliebri, & pallio à tergo pendulo, vultu dextrorſum converſo ſtans, lauri ramum tenet dextrâ demiſſâ, citharam verò cippo humili impoſitam tenet ſiniſtrâ. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Macriani Jun. radiatum, ad pectus cum loricâ.

INDVLGENTIAE AVG. (1) Figura muliebris paludata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtam: à dextris in areâ ſtella. *Regius. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Caput Macriani Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter ſeminudus ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pateram tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ; juxtà pedes à dextris aquila, & paulò ſuprà ſtella. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Macriani Jun. radiatum, ad pectus cum loricâ.

ROMAE AETERNAE. (2) Figura muliebris ſtolata & galeata inſidens thoraci à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Fontaine.*

IMP CAE FVL MACRIANVS P F AVG. Caput Macriani ut ſuprà.

ROMAE AETERNAE. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMP C FVL MACRIANVS P F AVG. Caput Macriani Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

SOL INVICTO. (3) Sol capite radiato nudus, cum pallio in humerum ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ & expanſâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ: à dextris in areâ ſtella. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Macriani Jun. radiatum, ad pectus cum loricâ.

SOLI INVICTO. Typus ut ſuprà. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Macriani Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

SPES PVBLICA. (4) Figura muliebris gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ tenet florem, ſiniſtrâ veſtem colligit. *Fauvel.*

Alius cum ſtellâ à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Macriani Jun. radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVGG. (5) Victoria ſiniſtrorſum gradiens, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Bau.*

(1) Nummus hic Macriani Jun. ac duo ſuperiores non extant apud Mediobarbum; per *Indulgentiam* verò hîc intelligere poſſumus ſive remiſſionem tributorum à Macriano Orientalibus Provinciis, cum ad Imperium pervenit, præſtitam; ſive quandam ſingularem criminum remiſſionem ab eodem factam.

(2) Nummus hic Macriani, ac ſequentes non extant apud Mediobarbum.

(3) Nummi cum hac epigraphe & hoc typo tum primùm ſub Gallieno cuſi, ut ad ejus nummos diximus.

(4) Primis diebus cum Macrianus imperium arripuit, cuſum hunc nummum putamus; nam paſſim hæc inſcriptio & hic typus in Cæſarum nummis occurrunt.

(5) Cùm cæteri omnes hujus Imperatoris, ſeu mavis tyranni nummi rari omninò ſunt, tùm hic inter rariſſimos recenſendus eſt, ac referri poſſe videtur ad victorias quas Quietus alter Macriani frater Baliſtâ Duce de Perſis in Oriente retulit, ut memoriæ prodidit Zonaras, qui tamen Calliſtum pro Baliſta ſcripſit, nec ullam de Quieto mentionem fecit.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

A K T Φ IOYN MAKPIANOC CEBY. *Imperator Cæſar Titus Fulvius Junius Macrianus Auguſtus Pius.* Caput Macriani Jun. laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. A. *An.* I. Victoria capite turrito ſtans, dextrâ geſtat lauream, ſiniſtrâ palmam. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Macriani Jun. laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. A. Aquila alis expanſis ſtans, coronam lauream geſtat roſtro dextrorſum converſo. *Regius.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C FVL MACRIANVS P F AVG. Caput Macriani Jun. radiatum, ad pectus cum loricâ.

AEQVITAS AVGG. Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *DC. RE. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLINI (ſic) CONSERVA. Apollo nudus ſtans, dextrâ demiſsâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ lyram humi poſitam. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

INDVLGENTIA AVG. Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. Cham.*

IMP C.....VL MACRIANVS P F AVG. Caput Macriani Jun. ut ſuprà.

INDVLGENTIAE AVG. (1) Figura muliebris cætera ut ſuprà, ſiniſtrâ ſceptrum tenet: à dextris in areâ ſtella. *Brandenburg.*

IMP C FVL MACRIANVS P F AVG. Caput Macriani Jun. ut ſuprà.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter ſeminudus, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pateram tenet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ: pro pedibus aquila. *Regius.*

Alius cum ſtellâ à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERNAE. (2) Figura muliebris galeata & ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ; juxtà ſellam clypeus: à dextris in areâ ſtella. *Fouc. Cham.*

Alius abſque ſtellâ in areâ, cum duóbus punctis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SOLI INVICTO. Sol capite radiato nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum ſuſtinet: à dextris in areâ ſtella. *DC.*

(1) Hunc nummum haud diverſum putamus ab argenteo eâdem epigraphe inſignem, in quo mulier ſiniſtrâ haſtam puram tenet: ſed quod, IMP C M IVL MACRIANVS P F AVG. legendum exiſtimat Eruditiſſimus Begerus, in eo ſanè egregiè hallucinatur, nam vel IMP C FVL. ut in ſuperioribus, vel ut in argenteo Regii Etruriæ cimelii cum epigraphe ROMAE AETERNAE. IMP CAE FVL. legendum eſt. Vide infrà nummum Ægyptiacum Æ. III. ejuſdem Brandenburgici Theſauri, & quæ de illo monemus. Cæterum hi duo nummi ac ſuperiores Mediobarbi diligentiam fugerant.

(2) Nummi Macriani Jun. cum hac epigraphe, ac ſequenti apud Mediobarbum non extant.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

ΑΥΤ Φ ΙΟΥΛΙ ΜΑΚΡΙΑΝΟϹ ΕϹΕΒ. *Imperator Flavius Julius Macrianus Pius Auguſtus.* Caput Macriani Jun. laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. A. *An.* I. (1) Victoria ſtans vultu dextrorſum converſo, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum humi innixum ſiniſtrâ. *Brandenburg.*

Α Κ ΜΑ ΦΟΥ ΜΑΚΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. *Imperator Cæſar Marcus Fulvius Macrianus Auguſtus.* Caput Macriani Jun. laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. B. *An.* 2. (2) Figura muliebris galeata & ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

(1) Hunc nummum Begerus cur ad Macrianum patrem, quàm ad filium referre malit non video, cum illius nulla hactenus, quæ quidem noverim, numiſmata prodierint: ſed in eo quoque fallitur eruditiſſimus vir, quòd *Flavium* legit, refragantibus Latinis nummis, qui *Fulvium* nunquam non habent; ac deinde quòd ΙΟΥΛΙ pro ΙΟΥΝ. obtrudit, quod poſtremum in duobus Regii Theſauri nummis Æ. II. perſpicuè legimus.

(2) Nummus ſuperior cuſus anno 261. quo Macriani in Oriente rebellarunt; hic anno 262. quo poſt fœdiſſimam exercitûs cladem vel in Illyrico, vel in extremis Thraciarum partibus periere, ut prodit Pollio. Huc pertinet quod ſcribit S. Dionyſius Alex. Gallienum *ſeptennali circulo jam emenſo, nonum Imperii annum* tunc *degiſſe*, cum ad ejus auctoritatem Ægyptus ſe iterùm applicuit: omiſſo ſcilicet octavo anno, quòd Macrianorum partes hæc Provincia interea ſecuta eſſet.

Numismata incerti metalli ac moduli.

....

APOLLINI CONSERVAT. Apollo nudus stans, dextrâ ramum, sinistrâ lyram.

....

APOLLINI CONSERVATORI. Typus ut suprà.

DIVO MACRIANO.

CONSECRATIO K A A. (1) Aquila expansis alis.

IMP C FVL MACRIANVS P F AVG. Caput Macriani Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter sedens, dextrâ elatâ cum paterâ, sinistrâ hastam: ad pedes aquila. *Tristan.*

Eadem epigraphe.

ROMAE AETERNAE. Roma clypeo insidens, dextrâ Victoriolam, sinistrâ hastam.

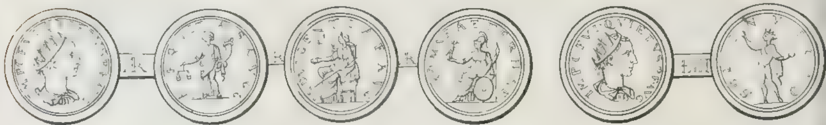
Eadem epigraphe.

SPES PVBLICA. Spei typus.

(1) Nummum hunc Occo se ex picturis Alb. exscripsisse testatur: itaque de ejus sinceritate meritò dubitari potest: si quis tamen eum tueri velit, dici potest in Oriente Quieti jussu cusum fuisse, cum patris ac fratris cædem audisset, quibus haud multum superfuit.

QUIETUS.

CNÆUS FULVIUS QUIETUS alter Macriani filius, ex Tribuno militum Imperator post Valeriani cladem appellatus est unà cum patre ac fratre circà initia anni 261. Quibus adversus Gallienum profectis, ipse in Oriente relictus ut Persarum incursionibus obsisteret, junctis cum Odenatho consiliis, ac Balista Duce Rempublicam adeò feliciter administravit, ut Saporem variis cladibus attritum in regnum suum se recipere tandem subegerit Verum cæsis in Illyrico patre ac fratre, cum eodem hoste uteretur, quo priùs defensore Odenatho, qui in totius Orientis Imperium jam tum animo imminebat, Emesam fugere coactus, atque ibi à suis proditus, tyrannidi simul ac vitæ finem fecit anno 262. adolescens dignissimus Imperio, si Pollioni credimus.

P. Simonneau filius fecit

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C FVL QVIETVS P F AVG. Caput Quieti radiatum, ad humeros cum paludamento.

AEQVITAS AVGG. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Regius.*

Alius cum stellâ à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP C FVL QVIETVS AVG. Caput Quieti ut suprà.

APOLLINI CONSER. (2) Apollo stans, dextrâ tenet ramusculum, sinistrâ lyram: in areâ stella. *RE.*

(1) Nummus hic Quieti argenteus desideratur in Collectione Mediobarbi. Omnes autem hujus Augusti nummi inter rariores recensendi.

(2) Nummus hic Quieti, ac duo sequentes non extant apud Mediobarbum.

IMP C FVL QVIETVS P F AVG. Caput Quieti ut supra.

FORT REDVX. Figura muliebris stolata, sedens à sinistris dextrorsum, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: à dextris in areâ stella; in imâ parte punctum. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORT REDVX. (1) Figura muliebris clypeo insidens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet baculum inclinatum, sinistrâ cornucopiæ: à dextris in areâ stella. *Cham.*

IMP C FVL QVIETVS AVG. Caput Quieti ut suprà.

INDVLGENTIAE AVG. (2) Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet pateram, sinistrâ hastam transversam. *RE.*

IMP C FVL QVIETVS P F AVG. Caput Quieti ut suprà.

INDVLGENTIAE AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ stella. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter sedens, sinistrâ cornucopiæ, dextrâ pateram. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Quieti radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CONSERVATORI. Jupiter sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet pateram, sinistrâ hastæ innixus: pro pedibus aquila: in superiore nummi parte stella. *Bau. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERNAE. (3) Figura muliebris stolata & galeata, insidens spoliis à sinistris dextrorsum, Victoriæ signum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte duo puncta. *Fouc. Fauvel. Regius.*

IMP C FVL QVIETVS AVG. Caput Quieti ut suprà.

ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà. *RE.*

SOL INVICTO. Sol capite radiato nudus, cum pallio in brachium sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ protensâ, globum sustinet sinistrâ. *Fouc. MB.*

Alius cum stellâ à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SPES PVBLICA. (4) Figura muliebris tunicata ac succincta, cum pallio in brachium dextrum rejecto stans, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ: à dextris in areâ stella. *Fouc. Frad.*

IMP C FVL QVIETVS AVG. Caput Quieti ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *RE.*

(1) Emesæ sive Emisæ Imperii sedem posuisse Quietum innuere videtur Pollio; quæ & celeberrima tunc temporis colonia, & ad bellum Persicum, in quod toto animo incumbere Quietus à patre jussus fuerat, peropportuna erat: quamobrem nummos hosce cusos fuisse opinor exeunte anno 261. cum recepto Oriente fortissimus adolescens urbem illam repetiit, Persas deinde, ubi primùm per anni tempestatem licuisset, intrà eorum solum bello persecuturus, nisi optima ejus consilia prævertisset Odenathus, cui proditum à Balista anno 262. fuisse variis in locis monuimus.

(2) Nummus hic argenteus Quieti desideratur in Collectione Mediobarbi.

(3) Roma Æterna in hujusce ac fratris Macriani nummis dicitur; qui sane tum cusi videntur cum Macrianus pater unà cum filio ejusdem nominis adversus Gallienum proficisceretur, Quieto in Oriente relicto, ut Persarum incursionibus obsisteret. Qui quidem junctis cum Odenatho consiliis, ac Balista Duce Rempublicam adeò feliciter administravit, ut Saporem variis cladibus attritum in regnum suum se recipere tandem compulerit. Nummus hic Quieti non extat apud Mediobarbum.

(4) Nummus hic Quieti argenteus desideratur in Collectione Mediobarbi.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C FVL QVIETVS AVG. Caput Quieti radiatum, ad humeros cum paludamento.

AEQVITAS AVGG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fout.*

IMP C FVL QVIETVS P F AVG. Caput Quieti ut suprà.

AEQVTAS AVGG. (sic) Typus ut suprà. *DC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLINI CONSERVA. Apollo nudus cum pallio ex humeris pendente stans dextrorsum versus, dextrâ demissâ tenet ramusculum, sinistrâ lyræ innixus. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLINI CONSERVAT. Typus ut suprà. *E schedis RDR.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVN REDVX. (1) Figura muliebris sedens, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ tenet. *RDR.*

(1) Nummus hic Quieti ac superior non extant apud Mediobarbum.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONSERVATORI. (1) Jupiter ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtæ innixus; pro pedibus aquila. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERNAE. Figura muliebris galeata & ſtolata inſidens ſpoliis à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Æ ſchedis RDR.*

IMP C FVL QVIETVS AVG. Caput Quieti ut ſuprà.

SOL INVICTO. (ſic) Sol nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, dextrâ protensâ & expansâ, globum tenet ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C FVL QVIETVS P F AVG. Caput Quieti ut ſuprà.

SOL INVICTO. (ſic) Typus ut ſuprà. *Regius.*

(1) Nummus hic Quieti æreus deſideratur in Collectione Mediobarbi; cum ſequenti verò epigraphe deeſt quoque.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

K ΦΟΥΑ ΚΟΥΗΤΟϹ Ε ϹΕΒ. *Cæſar Fulvius Quietus Pius Auguſtus.* Caput Quieti laureatum, ad humeros cum paludamento.

L A. *An.* I. Aquila alis expanſis à dextris ſiniſtrorſum. *Laiſné.*

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

IMP C FVL QVIETVS P F AVG.

AEQVITAS AVGG. Figura ſtans, dextrâ bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ.

. . . .

INDVLGENTIAE AVG. Figura muliebris ſeminuda ſedens, dextrâ elatâ pateram tenet, ſiniſtrâ ſceptrum: à dextris in areâ ſtella. *Triſtan.*

IMP C FVL QVIETVS P F AVG.

SOL INVICTO. Sol capite radiato nudus, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum geſtat.

Eadem epigraphe.

SOLI INVICTO. Typus ut ſuprà.

Eadem epigraphe.

SPES PVBLICA. Spei typus.

PISO.

LUCIUS CALPURNIUS PISO FRUGI, Theſſalicus quoque ob acceptum in Theſſaliâ Imperium nuncupatus, vir ſummæ nobilitatis, quique ex antiquâ Piſonum familiâ originem ducere traderetur, omnibus Principibus ſuæ ætatis acceptiſſimus, cum Valerianum ad bellum Perſicum proſecutus eſſet, Macriano, quem poſt illius cladem exercitus ad imperium provexerat, ſe adjunxit, ab eoque in Achaiam miſſus eſt, ut Valentem qui Provinciam illam in officio continebat interficeret. Sed ubi comperit Valentem detectis inſidiis purpuram ſumpſiſſe, in Theſſaliam quàm celerrimè potuit regreſſus, Imperatorem ſe quoque appellari voluit, ut periculum quod alteri injecerat à ſe amoliretur; quod fruſtrâ fuit; miſſis enim à Valente militibus occiſus eſt anno Chriſti 261. in paucis diebus quàm tyrannidem arripuerat.

Nummi incerti metalli ac moduli.

IMP C PISO FRVGI P F AVG.

THESSAL AVGVST. (1) Victoriæ ſignum palmiferum, quod dextrâ coronam Imperatori imponit. *MB.*

(1) Nummum hunc profert Mediobarbus ex Fulvio Urſino; ſequentem verò ex Occone.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

ΑΥΤ Α ΚΑΛΠΟΥΡΝΙΟϹ ΠΙϹΟΝ *Augustus.*
ϹΕΒ. *Imperator Lucius Calpurnius Piso* L. A. *An.* I. *MB.*

VALENS.

PUBLIUS VALERIUS VALENS vir civilibus virtutibus non minùs quàm Imperatoriis artibus clarus, Proconsul in Achaiam à Gallieno missus eo tempore quo Macrianus in Oriente rebellabat, tyrannum illum statim in se convertit. Cum enim à Valente maximè sibi timeret, incautum verò facilè opprimi posse speraret, Pisonem præmisit qui interficeret hominem Reipublicæ quidem necessarium, sed quem sibi inimicum sciret invidiâ virtutum. Verùm ab impendentibus periculis præmonitus Valens, quando nulla alia supererat evadendi ratio, Imperatorem se appellari voluit, collectisque copiis adversus Pisonem profectus est: quo in Thessaliâ interfecto, ipse non multò post à suis, incertum quâ de causâ occisus est anno Christi 261. cum Imperium vix degustasset.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

ΑΥΤ Κ ΠΟΑ ΟΥΑΛΕΡ ΟΥΑΛΕΝϹ *Valens Augustus.*
ϹΕΒ. *Imperator Cæsar Publius Valerius* L. A. (1) *An.* I. *MB.*

(1) Hunc Valentis nummum profert Mediobarbus ex Occone.

BALISTA.

SERVIUS ANICIUS BALISTA, quem Polliò ditissimum fuisse tradit, maximam autoritatem apud Valerianum habuisse perhibetur, cui etiam suis consiliis plurimùm profuit; nec tamen, quæ est Scriptorum illius temporis incuria, quas dignitates sub illo obtinuerit, scimus. Id tantùm Pollio refert, capto à Persis Valeriano, cum nutaret Respublica, nec ulla spes superesset in Gallieno qui voluptatibus jam se totum mancipaverat, Imperium à Macriano Balistæ delatum, quod ipse Macriano ejusque filiis retulit, munere Præfecti Prætorio contentus. Profecto igitur utroque Macriano adversus Gallienum, ipse cum Quieto in Oriente relictus, Persas superioribus victoriis elatos, & per Ciliciam ac Lycaoniam palantes adortus, pluribus præliis cecidit; tum junctis cum Odenatho consiliis, Saporem ipsum variis cladibus attritum in suum regnum se recipere compulit. Verum cæsis in Illyrico Macrianis duobus, deletoque exercitu, cum Odenathus Orientis imperium jam tum animo præcipiens, Quieti exitio immineret, Emesam fugere coactus, atque ibi obsessus, quando nulla erat evadendi spes, adolescentem fidei suæ concreditum prodidit. Quo interfecto, cum veniam obtinuisset, nec tamen satis Gallieno aut Odenatho confideret, Imperii insignia sumpsit, ac paulò post interemptus est, à quodam gregario milite Odenathi; quod circà finem anni 262. accidisse conjicimus.

Nummus incerti metalli ac moduli.

IMP C BALISTA P F AVG. *alius* SER ANIC. ANNONA AVG. (1) Figura muliebris. *MB.*

(1) Hunc Balistæ nummum exhibet Mediobarbus ex Occone.

REGILLIANUS.

QUINTUS NONIUS REGILLIANUS Daciâ oriundus, Regisque Decebali affinis fuisse fertur. Mœsiaco exercitui post Ingenui cædem præfectus, cum Sarmatas assiduos Romani Imperii hostes aliquot præliis contrivisset, ad tantam claritudinem pervenit, ut non alio duce magis Gallieni in parentes suos sævitiam se ulcisci posse confiderent provinciales. Itaque his impellentibus purpuram sumpsit; (nam quod joco è nomine ejus accersito ad Imperium provectum fuisse Pollio narrat, insulsius est quàm ut exscribatur) sed cum deinde contempto priori consilio Gallieni asperitatem reformidarent provinciales, simul Roxolanorum auxilia militiam adversus legitimum Principem detrectarent, tyranni cæde periculum à se amolirist atuerunt: itaque interfectus est post paucos, ut videtur, quàm imperare cœperat menses. Regilliani defectio ad annum 263. referenda videtur, quod eâ tempestate Gallieni Decennalia Romæ celebrata Pollio scribit.

Nummi Ærei incerti moduli.

IMP C REGILLIANVS AVG. Caput Regilliani radiatum, ad humeros.
CONSECRATIO. (1) Ara accensa. *Tristan.*
IMP C REGILLIANVS P F AVG.
CONSECRATIO. Ara accensa. *MB.*
Eadem epigraphe.
CONSECRATIO. Templum in cujus medio ostium, ex quo emicat ignis suprà tectum. *MB.*

(1) Nummum hunc Regilliani ex Tristano profert Mediobarbus, alterum ex Strada; tertium ex Fulvio Ursino. Vide Tristani Notas.

ALEX. ÆMILIANUS.

TIBERIUS CESTIUS ALEXANDER ÆMILIANUS, in seditione quâdam Alexandriæ, cum ejus ædes plebs obsideret, nec illius furori subtrahere se aliter posset, Imperii insignia sumpsit anno 262. Quod fuerit ejus in illâ urbe munus difficile est in tantâ Scriptorum penuriâ pro certo affirmare; sed quoniam Ducem appellat Pollio, Transthebaitanorumque militum operâ ad Imperium evectum scribit, Ducem Thebaidis eâ tempestate fuisse conjicimus, nec diversum putamus ab illo Æmiliano quem Eusebius Ægyptum sub Valeriano rexisse, edictaque in Christianos acerrimè executum fuisse tradit. Hunc enim Macriano se adjunxisse, dignitatemque sub illo retinuisse vero simile est: dilapsis verò tyranni partibus, cum Provinciam legitimo Principi restitueret, Imperium illi à Gallieno prorogatum fuisse facilè credimus. Quicquid sit, in novum tyrannum consensit Ægypti exer-

citus; nec pœnitenda fuere ejus initia; Thebaidem enim totamque Ægyptum peragravit, & barbaros qui in Romanum Imperium undique irruebant à Provinciâ suâ submovit. In Indos quoque expeditionem parasse Pollio scribit; sed alterum illi hostem fortuna parabat. Cum enim hujus rebellionis nuntium Gallienus quasi per risum contempsisse videretur, postmodum monentibus quibusdam frumenta ex Ægypto in Italiam ampliùs non transvehi, plurimasque urbes fame laborare, graviter commotus, in tumultuarium Imperatorem animadvertere tandem statuit. Misso itaque Theodoto Ægyptio Duce magni nominis, Æmilianus primo congressu profligatus cum Alexandriam refugisset, captâ deinde urbe vivus in potestatem victoris venit, & ad Gallienum perductus est, qui miserrimo tyranno gulam in carcere laqueo frangi jussit, revocato more supplicii, quo in Duces hostium Populus Romanus uti olim solebat: quod circà finem anni 263. vel initia anni 264. accidisse constat ex Pollione, qui Æmilianum adhuc imperasse refert, cum Gallieni Decennalia Romæ celebrarentur.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP CAES AEMILIANVS P F AVG.
ADVENTVS AVG AEGYPT. (1) Figura muliebris nuda humi procumbens, sinistro brachio innixa canistro floribus pleno, & lævâ cornucopiæ habens, cum ibide, aut phœnice. *MB.*

Eadem epigraphe.
ADVENTVS AVG AEGYPT. Figura equestris, & miles cum labaro. *MB.*

IMP AEMILIANVS PIVS FEL AVG.
DIANAE VICTRI. (2) Diana succincta stans, dextrâ jaculum, sinistrâ arcum. *MB.*

(1) Hunc & sequentem Alexandri Æmiliani nummum exhibet Mediobarbus ex Occone; de horum sinceritate eruditi viderint; cum nulli in cimeliis reperiantur hujuscemodi nummi. Nova epigraphe, & novus typus.

(2) Eundem nummum exhibuimus inter Numismata argentea Æmiliani Augusti Valeriani decessoris, ad quem potiùs quàm ad tyrannum spectare arbitramur. Æmiliani hujus istas quoque Inscriptiones exhibet Mediobarbus.

C IVLIVS AEMILIANVS. IMP C T CEST ALEX AEMILIANVS.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

AK TIB KECT AΛEΞANΔ AIMIΛIANOC CEB. *Imperator Cæsar Tiberius Cestius Alexander Æmilianus Augustus.*
L. A. *Anno primo. Occo.*

TREBELLIANUS.

Caius Annius Trebellianus Isauriæ tyrannus sub Gallieno fuit; sed quo anno incompertum. Narrat Pollio ab Isauris Ducem sibi quærentibus creatum, cum ab aliis Archipirata vocaretur, ipsum se Imperatorem appellasse, Palatium in arce Isauriæ extruxisse, cumque locis naturâ munitis se tueretur, aliquandiù regnasse; sed misso Causisoleo Ægyptio Theodoti qui Æmilianum ceperat fratre, cum in plana deductus esset, justo prælio tandem victum, in ipsâ pugnâ occubuisse. Hanc porrò Trebelliani cladem capto jam Æmiliano, ideoque post annum 263. accidisse, Pollionis verba innuere videntur. Cæterum notandum ab eâ tempestate Isauros Romani juris esse desiisse, nec ullâ Principum humanitate deinceps ad eorum authoritatem adduci potuisse.

Nummus incerti moduli.

IMP CAES C TREBELLIANVS AVG. Caput Trebelliani radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Aquila expansis alis. *Tristan. MB.*

Hanc Trebelliani Inscriptionem Mediobarbus post Occonem exhibet.

IMP C C ANN TREBELLIANVS *alius* P F AVG.

(1) Innuit hic nummus, si genuinus est, Trebellianum non à Senatu consecratum, cum in eo *Divus* non dicatur, sed ab Isauriæ populis, qui eo Duce cum à Romanis rebellassent, nullâ Principum humanitate deinceps ad eorum authoritatem adduci potuerunt.

CELSUS.

TITUS CORNELIUS CELSUS, olim Tribunus militum, cum privatus in agro suo degeret, autoribus Vibio Passieno Proconsule Africæ, & Fabio Pomponiano Duce limitis Libyci, favente etiam Gallienâ quâdam Imperatoris consobrinâ, Augustus ab Afris appellatus est, ac diadematis loco Cœlestis Deæ peplo ornatus. Quo anno acciderit hæc rebellio, Pollioni scribere haud placitum est; monet tantùm hominem fuisse insigni corporis proceritate, quique eam justitiæ famam consecutus fuerat, ut dignus Imperio videretur. Sed tam brevis illi potestas fuit, quàm insperata venerat; septimo enim die quàm regnare cœperat, incertum quâ de causâ, occisus est. Corpus canibus addictum, petentibus Siccensibus qui in officio remanserant; ac novo genere injuriæ imago ejus in crucem sublata, insultante vulgo quasi Celsus ipse patibulo videretur affixus.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

AYT K TIT KOPNHA KEACOC EYCEB. *Imp. Cæsar Titus Cornelius Celsus Pius Augustus.*

L. A. (1) *An.* I. *MB.*

Ejusdem hanc Inscriptionem exhibet Mediobarbus post Occonem.

IMP C CELSVS P F AVG.

(1) Profert hunc nummum Celsi Mediobarbus ex Occone, qui ex Goltzii thesauro eum exscripserat.

SATURNINUS.

PUBLIUS SATURNINUS rei militaris peritiâ clarus, tyrannidem sub Gallieno arripuisse fertur; sed quo anno quâve in Provinciâ incompertum: nam quod in Ægypto rebellasse recentiores quidam volunt, quando opinionem suam nullâ authoritate confirmant, non moramur. Addit Pollio Saturninum, cum multa fortiter gessisset, à suis denique interfectum fuisse; unde colligi posse videtur, summam potestatem ab hoc tyranno aliquandiù retentam: & sanè quartum ejus annum exhibet nummus Ægyptiacus, quem è Goltzio exscripsit Mediobarbus Comes. Cæterum cum duos Saturninos Augustos nummi exhibeant, Publium sub Gallieno, Julium sub Probo rebellasse cum Tillemontio judicamus, contrà quam Antiquariis visum est: quòd eum

eum Saturninum qui tyrannidem Probi ætate arripuit, intrà breviſſimum tempus oppreſſum fuiſſe Vopiſcus non obſcurè ſcribit. Tertii Saturnini cui Avulnio nomen fuit, mentionem in Aureliano facit idem Vopiſcus, eumque limitis Scythici Ducem anno Chriſti 258. fuiſſe teſtatur.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟΥ ϹΑΤΥΡΝΕΙΝΟϹ ΕΥϹ ϹΕΒ. *Imperator Cæſar Publius Saturninus Pius Auguſtus.*
L. Δ. *An. 4. MB.*

Saturnini Inſcriptionem hanc ex Occone exſcriptam in ſuam nummorum ſeriem tranſtulit idem Mediobarbus.

IMP C P SATVRNINVS AVG.

ODENATHUS.

ODENATHUS Palmyræ urbis in Phœniciâ Decurio, ut Rufus ſcribit, ut alii volunt, Saracenorum qui Euphratem accolebant Princeps, cum Romanis bellum impellente Cyriade intuliſſet, poſtmodum de illis ita meruit, ut Imperium ab eo reſtitutum in Oriente faterentur. Capto enim Valeriano, cum in offenſam Saporis Perſarum Regis veniſſe ſe ob quaſdam literas quæ Barbaro homini liberiores viſæ fuerant didiciſſet, Macriano qui Orientem eâ tempeſtate tenebat ſe adjunxit, communicatiſque cum ejus Præfecto Baliſtâ conſiliis, Perſas nihil quicquam tale metuentes adortus, pluribus præliis intrà annum ita profligavit, ut in patrium ſolum refugere tandem cogerentur. Cæſis deinde in Illyrico Macrianis, Quietum ſolum ex eâ familiâ ſuperſtitem, & poſtremo Baliſtam in gratiam, ut videri volebat, Gallieni interfecit. Tum aſſumpto Regis nomine, eoque cum Zenobiâ uxore, & filio natu majori Herode communicato, bellum adverſus Perſas aliquandiù intermiſſum repetiit, & Meſopotamiâ receptâ Cteſiphontem uſque progreſſus eſt, ac tot denique clades Perſis intulit, ut omiſſo vicinos Principes laceſſendi conſilio, ſatis benignâ uti fortunâ poſt multos annos ſibi viderentur, ſi bellum à ſuis finibus propulſarent. Denique dignus Gallieno viſus eſt Odenathus, qui in communionem imperii veniret, Orientemque cum Auguſti dignitate teneret. Id autem factum Pollio tradit Gallieno VI. & Saturnino Coſſ. anno Chriſti 264. nec quid poſtea egerit vir fortiſſimus, quæ eſt illius Scriptoris incuria, refert. Sed cum bis ad Cteſiphontem progreſſum Zoſimus ſcribat, alteram expeditionem ad hoc tempus pertinere, eâque demum vires Perſarum fractas libenter credimus, ne inerti otio marcuiſſe per triennium integrum videatur; quartum enim Imperii annum auſpicatum eum fuiſſe ex nummis conſtat. Occiſus eſt anno 267. unà cum filio Herode quo cum Imperium participaverat, à conſobrino ſuo Mæonio, conſciâ ut quidam voluere Zenobiâ, quòd mulier ambitioſa privignum Herodem filiis ſuis prælatum iniquo animo ferret.

Odenathi hanc Inſcriptionem Mediobarbus ex Urſino exſcripſit.

IMP C ODENATHVS P F AVG.

Nummi incerti moduli.

.... CEΛΕΥΚΕΩΝ ΤΗϹ ΙΕΡΑϹ ΚΑΙ ΑϹΥΛΟΥ. *Seleucienſium, ſacræ & inviolatæ* urbis. *MB. ex Goltzio.*

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

AYT KAIC ΟΔΗΝΑΘΟϹ CEB. *Imperator Cæſar Odenathus Auguſtus.*
L. Γ. *An.* 3. *MB.*

AYT KAIC ΟΔΗΝΑΘΟϹ CEB EYC. *Imperator Cæſar Odenathus Auguſtus Pius.*
L. Δ. (1) *An.* 4. *MB.*

(1) Utrumque hunc nummum Odenathi Ægyptium profert Mediobarbus ex Occone.

HERODES.

Herodes, ſive Herodianus, Odenathi filius è priori uxore cujus nomen ad hanc ætatem latuit, primùm Rex Orientis, deinde Imperator à patre appellatus, denique unà cum illo occiſus eſt anno 267. cum annum Imperii quartum auſpicatus fuiſſet. Pollio ſcribit hominem fuiſſe delicatiſſimum, & Orientalis luxuriæ; ideoque uſum ingenio ejus Odenathum, gemmas omnes, & regales concubinas bello captas in eum contuliſſe.

NUMISMATA AUREA.

IMP C HERODES P F AVG.
PAX AVGVSTI. Figura ſtolata ſtans, dextrâ ramum porrigens, ſiniſtrâ baculum per tranſverſum. *MB.*

Eadem epigraphe.
PRINCEPS IVVENTVTIS. (1) Ara quadrata cum igne. *MB.*

(1) Hos nummos quâ de causâ Mediobarbus inter aureos recenſuerit, mihi hactenus incompertum eſt; cujus namque metalli fuerint Occo, ex quo exſcripti ſunt, monere per oſcitantiam prætermiſit.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C HERODIANVS AVG. Caput Herodiani laureatum, ad humeros.
SALVS AVGVSTI. (1) Dea Salus, dextrâ pateram porrigens ſerpenti, quem ſiniſtrâ tenet; ad pedes ara accenſa. *Triſtanus.*

(1) Nummus hic cuſus, cum peſtis per omnes Romani Imperii Provincias graſſaretur. Triſtanus ad infirmam Principis valetudinem refert, plurimaque huc congerit reconditâ eruditione referta, ſed quæ ad rem minus pertinere mihi videntur.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

AYT KAI ΗΡΩΔΙΑΝΟϹ CEB. *Imperator Cæſar Herodianus Auguſtus.*
L. Γ. *Anno tertio. Occo.*

Numiſmata Ærea incerti moduli.

HERODIANVS IMPERATOR V M.
MANOSMIOD. Figura ſtans, dextrâ cornucopiæ, ſiniſtrâ ferrum biceps ignotum. *MB. ex Strada.*

Inſcriptionem hanc ex Occone idem Mediobarbus exſcripſit.
HERODIANVS IMP AVG.

MÆONIUS.

MÆONIUS vir ſpurciſſimus, Odenathi conſobrinus fuit, quem cum per inſidias interfeciſſet, Imperator appellatus, ipſe intrà paucos dies malè periit anno Chriſti 267.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

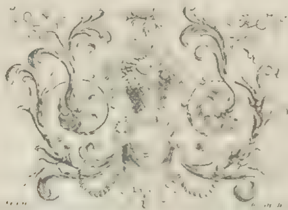
ΑΥΤ ΚΑΙϹ ΜΟΙΩΝΙΟϹ ΕΥϹ ϹΕΒ. *Imperator Cæſar Mæonius Pius Auguſtus.* L. A. *An.* 1. *MB. ex Occone.*

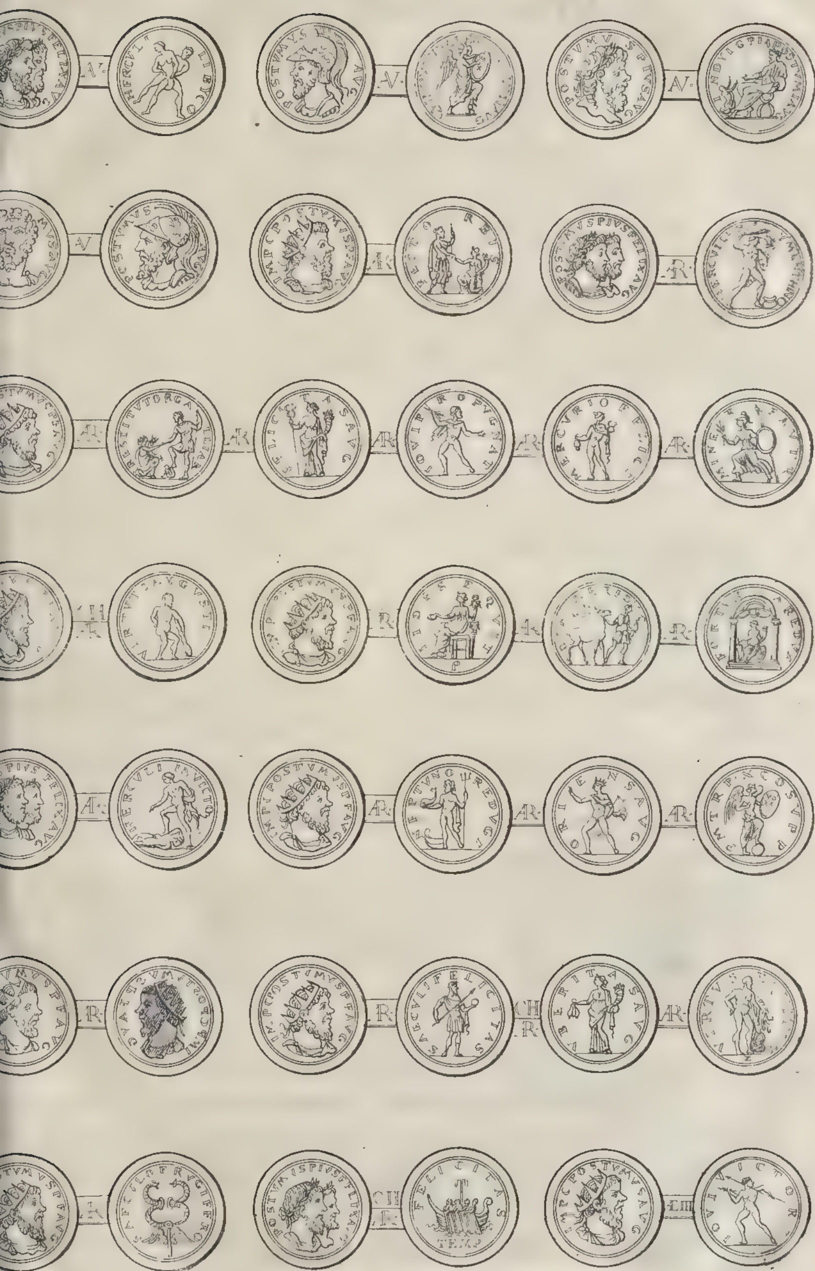
In eodem MB. legitur hæc Mæonii Inſcriptio.
IMP C MAEONIVS P F AVG.

POSTUMUS.

MARCUS CASSIUS LATIENUS POSTUMUS clariſſimus tyrannorum qui Romanum Imperium ſub Gallieno diſtraxerunt, rebellaſſe videtur ineunte anno Chriſti 261. Patriam ac parentes ejus Scriptores omnes ſilentio prætermiſere, nec munera quibus ſub variis Principibus functus eſt magis aſſequi poſſumus; ſed præclaram virtutis famam jam tum conſequutum fuiſſe Poſtumum, cum Valerianus ad Imperium pervenit, hinc conſtat, quod Princeps ille cujus maximè judicium in eligendis Ducibus commendat Pollio, Transrhenanum limitem ei commiſit. In Gallias Germani circà annum 253. irruperant, hujuſque belli adminiſtrationem in ſe receperat Gallienus, adjuncto ſibi Aureliano, cujus forti ac fideli operâ aliquandiù uſus eſt: ſed cum deinde Cornelium Valerianum ſuum è Gallieno nepotem Valerianus ad militiam inſtitui vellet, nec Aureliano ſatis fideret, quem naturâ aſperiorem compererat, Poſtumum in ejus locum ſuccedere juſſit, ejuſque fidei adoleſcentem in ſpem Imperii eductum commiſit anno 256. Injuncto munere Poſtumus per biennium ita functus, ut eum toti Provinciæ Gallienus Ingenuum ulciſci parans præfecerit: ſed virum æquitate ac fide tandiù commendabilem inopinatus caſus tranſverſum abſtulit anno 261. Cum enim prædam, quam inter milites partitus erat Poſtumus, reſtitui, & ad Cornelium Valerianum deferri Sylvanus hujus cuſtodiæ præfectus flagitaret, militum animi ita commoti ſunt, ut ſolius Poſtumi auſpicia ſequi ſe deinceps velle, adoleſcentemque nebulonem, ac nihil præter nugas meditantem è Provinciâ, imo è vitâ exturbari debere clamitarent; quamobrem horum impulſu magis quàm conſilio ſuo obſeſſum intrà Agrippinam Principem unâ cum Præfecto Sylvano interemit. Gallias deinde per ſeptem annos à Poſtumo ita retentas obſervant Scriptores, ut Reipublicæ non inutilis ejus defectio videretur; quâ de re illis optimè cum nummis convenit, in quibus hæ leguntur Inſcriptiones: RESTITUTOR GAL-

LIARUM. VICTORIA GERMANICA. VICTORIAE AUGUSTI. VIRTUS POSTUMI. aliæque plurimæ quibus fortissimum virum cum Hercule comparatum fuisse comperimus. Plurimis sanè difficultatibus conflictatum fuisse Postumum, quas partim virtute, partim felicitate superavit, testatur Pollio; nam præter assidua cum barbaris bella, Gallienum parricidii pœnas à se repetentem acerrimum hostem expertus est; partâque primo congressu victoriâ, altero cæsâ maximâ exercitûs parte, salutem suam fugæ committere coactus est, debellarique facilè potuisset, nisi Gallienus Byzantium profecturus tyranni persequendi curam Aureolo demandasset: hujus enim prævaricatione factum est, ut reparatis brevi copiis Postumus integrum bellum rursus ostentaret. Victorinum ab illo tum ad communionem Imperii vocatum fuisse probabile est, cum hinc irrumpentibus Germanis, illinc premente iterum Gallieno, (Gallias enim post annum quàm decesserat repetiit) duobus simul hostibus per se obsistere non posset. Sed eorum quæ vel ad bella cum Germanis, vel ad renovatum civile bellum spectant, nihil ad nos pervenit, nisi quod in obsidione cujusdam urbis Gallienus, dum mœnia incautiùs subit, sagittâ vulnus accepit, filiique cædem ulcisci tandem desperans, Galliis iterum re infectâ discessit, Aureolumque limiti Rhætico præfecit, qui Galliarum motus observaret, videretque ne quid inde Italia detrimenti caperet. Alterum deinde hostem Postumo fortuna objecit, Lælianum quem plerique Scriptores Ælianum vel Lollianum perperam appellant, purpuramque Maguntiaci sumpsisse tradunt, & facilis quidem de novo tyranno victoria fuit; sed cum urbis clarissimæ direptionem petentibus militibus denegasset Postumus, coortâ seditione interfectus est anno 267. cum septimum tyrannidis annum inchoasset. Cæterum Gallias à Postumo per decem annos retentas Eutropius scribit, eumque IMP. & TR. P. X. appellant numismata aliquot infrà descripta: sed vel Eutropii vel nummorum sententiam, cum serie rerum illâ ætate gestarum an componi posset, eruditi hastenus frustrà tentaverunt: nam quod Postumi cædem Pagius in annum 269. differt, in eo Scriptores omnes sibi adversari non vidit, qui non hunc solum, sed Victorinos quoque & Marium Gallieno imperante periisse planissimè testantur. Quamobrem quod ad quartam Treb. Galli Tribunitiam Potestatem, quod ad decimam-sextam Gallieni, idem ad decimam Postumi dicendum est, illorum temporum numismata ab historiæ Augustæ Authoribus ita dissentire, ut hæc inter se aliquâ tandem viâ componi, optandum magis quàm sperandum videatur.

P. Simonneau filius fecit

NUMISMATA AUREA.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

AETERNITAS AVG. (1) Hercules imponens sertum Imperatori. *MB.*

Eadem epigraphe.

APOLLO SALVTARIS. *MB.*

Eadem epigraphe.

CASTOR. (2) *MB.*

POSTVMVS PIVS FELIX AVG. Capita Postumorum jugata ac laureata, ad humeros.

CLARITAS AVG. (3) Capita Solis ac Lunæ jugata. *Olim Philippi Stoschii, nunc in Thesauro Principis Svvarzburgici.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSERVATORES AVG. (4) Capita Martis & Victoriæ jugata. *Regius. MB.*

POSTVMVS PIVS FEL AVG. Capita Postumorum ut suprà.

CONSERVATORES AVG. Typus ut suprà. *Laisné.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

COS IIII. (5) Figura stans, sinistrâ signum militare tenens. *MB.*

Eadem epigraphe.

COS IIII. Figura alata seminuda stans, dextrâ elatâ, sinistrâ palmam. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS AVG. (6) Capita adversa Postumorum laureata, ad humeros. *Regius.*

Eadem epigraphe.

FELICITAS AVG. Figura stolata, dextrâ hastam, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

POSTVMVS PIVS FELIX AVG. Capita Postumorum jugata, & laureata ad humeros.

FELICITAS AVG. (7) Capita duo muliebria conjuncta pectore tenus; quod à dextris est Victoriam referens cum coronâ & palmâ; quod à sinistris Pacem, oleæ ramum ferentem. *Regius. MB. Brandenburg.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

FELICITAS PROVINCIARVM. (8) *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG. Caput Postumi laureatum, & radiatum ad humeros.

FIDES EXERCITVS. Quatuor signa militaria erecta. *Fontaine.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

FIDES MILITVM. Figura stans singulis manibus gestans signum militare. *MB.*

Eadem epigraphe.

FORTVNA AVG. Fortuna stans, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

HERCVLI ARGIVO. (9) *MB.*

POSTVMVS PIVS FELIX AVG. Postumorum capita, seu Postumi & Herculis jugata ac laureata dextrorsum, ad pectus cum loricâ Postumi.

(1) De hujus Augusti bellica virtute pluribus in ejus Vitâ. Æternitatis autem titulo Romanos Principes suos passim donasse, præter hunc & alios quamplurimos nummos testis est Plinius lib. x. Epist. LXVII. ad Trajanum: *Flavius Archippus per salutem, Æternitatemque tuam petit à me*, &c. Idem Epist. LXXXVII. Florentius in Epistola ad Luciferum Episcopum Caralitanum, *Ut possit Æternitati ejus denuò offerri.* Ovidius lib. II. de Ponto:

Nunc tua pro rebus nitatur gratia lapsis,
Principis Æterni quam tibi præstat amor.

Perennis titulo donantur à Sidonio Epistola v. *filia perennis Augusti.* Vide Panegyricum Maximiano, & Constantino dictum; necnon Notas Petavii ad Themistium. Nummus rarus.

(2) Nummus rarissimus. Vide quæ ad similem argenteum ejusdem Augusti infrà adnotamus.

(3) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus rarissimus.

(4) Hic typus atque hæc epigraphe in Postumo tantum occurrunt. Postumus autem vir fortissimus Martem & Victoriam Conservatores suos appellat, & fortassis ob Victoriam à Germanis reportatam; nam *Postumum submotis omnibus Germanicis gentibus, Romanum in pristinam securitatem revocasse Imperium* tradit Pollio. Nummus rarus.

(5) Hunc nummum Postumi profert Mediobarbus ex Occone; sequentem verò ex Smetio; idem fortasse hic typus qui sequentis nummi, sed malè ab Occone descriptus, ut videre est in nummis argenteis ejusdem Augusti. Nummi hi rari.

(6) Hæc epigraphe juncta huic typo tum primùm in nummis Imperatorum occurrit. Nummus inter rariores recensendus.

(7) Hic typus in Postumo tantùm occurrit; & exhibetur etiam à Tristano, qui belli pacisque felicitatem, hîc sub Victoria & Pace adumbratam arbitratur; & quidem rectè; nam ut scribit Pollio: *Fuit* Postumus *in bello fortissimus, in pace constantissimus.* Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

(8) Nummum hunc rarissimum profert Mediobarbus ex Goltzio. Cum eadem epigraphe habetur nummus Domitiani. Hic etiam cusus Postumo videtur ob victoriam à Germanis reportatam; nam *Postumum submotis omnibus Germanicis gentibus Romomanum in pristinam securitatem revocasse Imperium*, scribit Pollio. Vide quæ ad nummum argenteum ejusdem Augusti cum epigraphe SALUS PROVINCIARUM. adnotavimus.

(9) Hunc nummum rarissimum profert Mediobarbus ex Goltzio.

HERCVLI CRETENSI. (1) Hercules taurum domans. *Brandenburg. ex ſchedis Philippi Stoſchii.*

Eadem epigraphe. Capita Poſtumorum jugata & laureata, ad pectus cum loricâ.

HERCVLI LIBYCO. Hercules Antheum brachiis comprimens. *Regius. MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

HERC PACIFERO. (2) Hercules cum clavâ. *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG. Caput Poſtumi laureatum ad humeros.

INDVLG PIA POSTVMI AVG. (3) Imperator togatus ſedens in ſellâ curuli, porrigit dextram figuræ muliebri in genua provolutæ. *Regius.*

Eadem epigraphe.

INDVLGENTIA PIA POSTVMI AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

POSTVMVS PIVS FELIX AVG.

INDVLGENTIA PIA POSTVMI AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

IOVI PROPVGNATORI. Jupiter dextrâ fulmen. *MB.*

Eadem epigraphe. Poſtumus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrâ geſtat clavam ſuper humerum.

IOVI STATORI. (4) Jupiter ſtans, dextrâ haſtam tenet, ſiniſtrâ fulmen. *MB. ex ſchedis Hen. Laiſné.*

Eadem epigraphe.

LAETITIA AVG. Cum navi Prætoriâ. *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG. Caput Poſtumi laureatum ad humeros.

LIBERALITAS AVG. Imperator in ſuggeſtu ſedens in ſellâ curuli à ſiniſtris dextrorſum, adſtante à dextris Liberalitate, & à ſiniſtris Præfecto Prætorii, & aliâ figurâ ad gradus ſubſtructionis ſtante. *Regius. MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

MINER FAVTR. (5) Minerva, dextrâ ramum protendens, ſiniſtrâ haſtam, & parmam tenens. *MB.*

Eadem epigraphe.

MONETA AVG. Figura ſtolata, dextrâ bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

NEPTVNO REDVCI. (6) Neptunus, dextrâ delphinum, ſiniſtrâ tridentem. *MB.*

Eadem epigraphe.

ORIENS AVG. Figura dextram in ſublime elevans. *MB.*

Eadem epigraphe.

PAX AVG. Pacis typus. *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG. Caput Poſtumi laureatum ad humeros.

PIETAS AVG. (7) Mulier ſtans dextrorſum ſpectans cum quatuor puerulis, quorum duo ſtant ad pedes, duo verò brachiis geſtantur. *Regius. MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P COS PP. Leo radiatus ad dextram gradiens, ore fulmen gerit. *Regius.*

Eadem epigraphe.

P M TR P COS II PP. Figura militaris ſtans cum haſtâ & clypeo. *MB.*

Eadem epigraphe.

P M TR P COS II PP. Figura galeata ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG.

P M TR P COS II PP. *MB.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

P M TR P COS II. *MB.*

(1) Nummus hic ac ſequens rariſſimus. Tres autem Hercules ſtatuit Diodorus Sic. lib. III. Ægyptium, Creticum, Thebanum: hunc recentiſſimum Jovis ex Alcmenâ filium, qui Euryſthei imperia paulò ante Trojanum bellum executus eſt. & columnarum Herculis, quæ vocantur, unam in Hiſpaniâ locavit: Creticum, ſive Cretenſem paulò vetuſtiorem, clarum Imperatorem, à quo Olympiacum certamen inſtitutum: antiquiſſimum Ægyptium, cujus eſt altera Herculis columna in Africâ. Creticum omittit Arrianus lib. II. de Exp. Alex. treſque Hercules numerat Argivum, Tyrium, Ægyptium; ſed Tyrium ab Ægyptio haud magis, quàm Thebanum ab Argivo diverſum fuiſſe duo ſuadent; quòd Gades Tyriorum colonia fuit; ac deinde quòd columnas Herculis, haud aliûs quàm Tyrii fuiſſe cenſuit Strabo. Nova epigraphe, quæ in Poſtumo tantùm occurrit, ut ſuperior, & ea quæ proximè ſequitur.

(2) Vide quæ ad ſimilem nummum ejuſdem Auguſti argenteum infrà adnotamus.

(3) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Mulier autem in genua provoluta Galliam exhibere videtur, cui per *Indulgentiam* Poſtumus ſive tributorum remiſſionem præſtitit, ſive aliquam criminum remiſſionem fecit. Nummus cum rarioribus adnumerandus.

(4) Nummus hic cuſus videtur circà annum 264. quo Poſtumus bellum adverſus Gallienum redintegravit, cum priori anno tantam cladem accepiſſet, ut ſalutem ſuam fugæ committere coactus fuiſſet; quam ipſam fugam inutilem futuram fuiſſe Scriptores produnt, niſi Aureolus ſuo magis quàm Reipublicæ commodo inſerviens, Poſtumum è manibus perfidioſâ prævaricatione elabi ſiviſſet.

(5) Nummus hic Poſtumi cum rarioribus adnumerandus. Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum ejuſdem Auguſti infrà adnotamus.

(6) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti infrà monemus. Nummus hic rariſſimus.

(7) Typus hic Poſtumi novus. Nummus inter rariores recenſendus.

POSTVMVS AVG. Caput Postumi galeatum, ad pectus cum loricâ.

P M G M T P COS III PP. (1) Trophæum erectum inter duos captivos adversos humi sedentes. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P IIII COS III PP. Mars galeatus ad sinistram gradiens, dextrâ gestat spiculum transversum, sinistrâ trophæum ad humerum sinistrum. *Regius.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

P M TR P VII COS III PP. Mars gradivus, dextrâ hastam, sinistrâ spolia. *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG. Caput Postumi laureatum, ad humeros.

P M TR P IMP V COS III PP. (2) Imperator togatus sedens in sellâ curuli à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet globum, sinistrâ sceptrum. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS IIII PP. Imperator in quadrigis triumphalibus à sinistris dextrorsum. *Regius.*

Eadem epigraphe.

P M TR P COS IIII PP. Imperator togatus in quadrigis, dextrâ lauream. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

P M TR P COS IIII PP. Mars gradivus dextrâ hastam tenens. *MB.*

POSTVMVS AVG. Postumus capite nudo à fronte, ad pectus cum loricâ.

POSTVMVS AVG. Caput Postumi galeatum, ad humeros cum loricâ, dextrorsum. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi galeatum, ad pectus cum loricâ, dextrorsum.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, sinistro cubito columnæ innixo, dextrâ tenet bacillum demissum, sinistrâ cornucopiæ: pro pedibus à dextris globus. *Regius.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

PROVIDENTIA AVG. Navis Prætoria. *MB.*

Eadem epigraphe.

PROVIDENTIA AVG. Figura stans, sinistrâ hastam, dextrâ globum. *MB.*

POSTVMVS AVG. Caput Postumi galeatum, ad humeros cum loricâ, dextrorsum.

PROVIDENTIA AVG. Typus ut suprà. *M.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi galeatum, ad pectus cum loricâ, dextrorsum.

PROVID DEOR COS III. (3) Figura muliebris vultu dextrorsum converso stans, dextrâ elatâ, sinistrâ ad pectus compositâ; supernè stella. *Regius, quinarius.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi ut suprà, sinistrorsum.

QVINQVENNALES AVG. Victoria stans ad sinistram versa clypeo inscribit VO X. pede lævo globum tergeminum premit. *Regius.*

POSTVMVS PIVS AVG. Caput Postumi laureatum, ad humeros.

QVINQVENNALES POSTVMI AVG. Victoria cum clypeo, in quo crux, sinistro pede quatuor orbibus in basis formam extructis insistens. *M. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

QVINQVENNALES POSTVMI AVG. Victoria stans ad sinistram versa clypeo inscribit X. pede lævo globum tergeminum calcat. *Regius.*

POSTVMVS AVG. Caput Postumi galeatum, ad pectus cum loricâ, dextrorsum.

QVINQVENNALES POSTVMI AVG. (4) Typus ut suprà & in clypeo VOT X. *Regius.*

(1) Ut Gallienus antea, ita Postumus quoque Germanici Maximi titulo à suis donatus est, & quidem potiori jure; præterquamquòd enim repressis à Gallieno Germanis, maximam in partem hujus gloriæ venerat Postumus; postquam Galliæ hujus arbitrio gubernari cœptæ sunt, tot ab hoc clades illatas Barbaris fuisse testatur Pollio, ut castra etiam in eorum solo extruxerit; quæ post ejus cædem diruta atque incensa sunt. Nummus hic rarissimus est. Cæterum hîc pertinere videtur antiqua Inscriptio, in quâ Postumus dicitur Germanicus Maximus, Consul tertium. Hanc Fabrettus refert pag. 686. in Oppido Guadix ex schedis Vaticanis.

IMP. CAES
M. CASSIANI
VS. LATINIVS. PO
STVMVS. PIVS. FEL
INVICTVS. AVG
GER. MAX
PONT. MAX
TRIB. POT
COS. III. P. P
PROC. RES
TITVIT

(2) Nummus hic Postumi rarissimus est; sequens verò inter rariores recensendus.

(3) Nummus hic Postumi cum rarioribus adnumerandus: sequentes verò rarissimi.

(4) Hi nummi pertinent ad annum Christi 265. quo Postumus quintum Imperii annum auspicatus est ac Decennalia Vota suscepit, quæ quominus solvere posset obstitit militum suorum levitas, à quibus interfectus est, cum septimum tyrannidis annum degeret, ut scribit variis in locis Pollio.

POSTVMVS

POSTVMVS PIVS AVG.

REST ORBIS. (1) Imperator paludatus porrigens dextram figuræ capite radiato, & comâ promissâ. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi laureatum, ad humeros.

ROMAE AETERNAE. Figura muliebris galeata sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ gestat Victoriolam, sinistrâ hastam. *Regius. Farnesianus.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

SAECVLI FELICITAS. Figura militaris gradiens, dextrâ globum, sinistrâ hastam. *MB.*

Eadem epigraphe.

SAECVLI FELICITAS. Figura laureata & paludata gradiens, dextrâ hastam, sinistrâ globum. *MB.*

Eadem epigraphe.

SAECVLO FRVGIFERO. Caduceum alatum. *MB.*

Eadem epigraphe.

SALVS AVG. Æsculapius stans, dextrâ baculum cum serpente. *MB.*

. . . .

SALVS EXERCIT. (2) Æsculapius cum Hygiâ stantes cum attributis. *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG.

SALVS EXERCIT. Æsculapius. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi laureatum, ad humeros.

SALVS EXERCITI. (3) Æsculapius stans dextrâ baculo serpente circunvoluto innixus; pro pedibus à sinistris globus. *Regius.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

SALVS EXERCITVS. Æsculapius. *MB.*

Eadem epigraphe.

SALVS EXERCITVS. Salutis sedentis typus, dextrâ pateram, sinistrâ temonem tangens. *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG. Caput Postumi laureatum, ad humeros.

SALVS POSTVMI AVG. (4) Salus à dextris, & Æsculapius à sinistris stantes cum attributis. *Regius.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

SALVS PROVINCIARVM. (5) Rheni bicornis simulacrum.

Eadem epigraphe.

SARAPI COMITI AVG. Figura seminuda capite calathum gerens, sinistrâ hastam. *MB.*

Eadem epigraphe.

SERAPIDI COMITI AVG. (6) Deus Serapis cum rostro navis ad pedes. *MB.*

Eadem epigraphe.

SERAPIDI COMITI AVG. Figura stolata sinistrâ hastam. *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG.

VBERTAS AVG. Figura stans, dextrâ cornucopiæ, sinistrâ cornu inversum. *MB.*

VIRTVS POSTVMI AVG. Caput Postumi galeatum, ad humeros cum loricâ.

VICTORIA AVG. Victoria dextrorsum gradiens, dextrâ gestat coronam, sinistrâ palmam: pro pedibus captivus humi sedens manibus post terga revinctis. *Brandenburg.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

VICTORIA AVG. (7) Currus triumphalis cum bijugis. *MB.*

Eadem epigraphe.

VICTORIA AVG. Victoria alata, dextrâ sertum, sinistrâ pilum. *MB.*

POSTVMVS AVG. Caput Postumi galeâ plurimis figuris ornatâ instructum, ad humeros cum loricâ, dextrorsum.

VIC GERM P M TR P V COS III PP. (8) Imperator paludatus stans, dextrorsum conversus, dextrâ gestat globum, sinistrâ spiculum inversum; pone eum stat Victoria ei coronam imponens. *Brandenburg.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.

VIRTVS AVG. Hercules dextrâ clavam, sinistrâ leonis exuvias & arcum. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG. Figura gradiens, dextrâ pilum, sinistrâ parmam. *MB.*

POSTVMVS PIVS FELIX AVG. Capita Postumorum jugata ac laureata, ad humeros.

VIRTVTI AVG. (9) Capita Postumorum jugata, aliud laureatum, aliud galeatum. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe.

VIRTVTI AVGG. Capita Postumorum ut suprà. *MB.*

(1) Nummus hic Postumi cum rarioribus adnumerandus.

(2) Nummi Postumi cum hoc typo, & hac epigraphe inter rariores recensendi.

(3) Hæc epigraphe & hic typus in Postumo tantùm occurrunt. Cusi autem videntur hi nummi, cum sæva pestis per Romanas Provincias grassaretur. Nummus rarus.

(4) Nova epigraphe, novus typus. Nummus hic inter rariores recensendus.

(5) Nummus hic Postumi rarissimus. Vide quæ de simili argenteo ejusdem Augusti infrà monemus.

(6) Vide quæ ad similem nummum æreum tertii moduli ejusdem Augusti infrà adnotamus.

(7) Nummi Postumi cum hoc typo inter rariores recensendi.

(8) Ob victorias de Germanis relatas dictus fuit etiam Postumus Germanicus Maximus, uti suprà monuimus ad nummum, qui tertium ipsius Consulatum præfert. Nummus hic rarissimus.

(9) Postumos ob robur & fortitudinem Marti & Herculi fuisse comparatos nummi eorum testantur. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C POSTVMVS P F AVG.
AETERNITAS AVG. (1) Tria capita radiata. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.
CASTOR. (2) Figura militaris paludata, dextrorsum conversa stans, dextrâ equum tenet, sinistrâ hastam. *Cham. SG.*

IMP POSTVMVS AVG. Caput Postumi ut suprà.
CONCORD EQVIT. (3) Figura muliebris pede dextro proræ navis imposito stans, dextrâ pateram, sinistrâ navis gubernaculum tenet. *Regius. Hen. Fauvel.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.
CONCORDIA EQVITVM. Typus ut suprà absque literis in imâ parte. *MB.*

Eadem epigraphe.
CONCORD MILIT. Miles insistens proræ navis, dextrâ pateram, sinistrâ scutum. *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG.
COS IIII. Figura alata, dextram capiti admovens, sinistrâ palmam. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.
COS IIII. (4) Victoria seminuda gradiens à dextris sinistrorsum, vestem summâ liciniâ apprehensam sustollit dextrâ, palmæ verò ramum præfert sinistrâ. *Fouc. Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
COS V. Typus ut suprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
DIANAE LVCIFERAE. (5) Figura muliebris altè succincta venatricis habitu, progrediens à dextris sinistrorsum, facem accensam gestat utrâque manu. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel. Bau. Fontaine. Laisné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
DIANAE REDVCI. (6) Diana typo quo suprà, sinistrorsum conversa ac retrospiciens, cervum ducit dextrâ, arcum verò tenet sinistrâ. *Fouc. Regius. DC. Cham. Fontaine. Laisné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
FELICITAS AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. Fauvel. SG. Fontaine. B.*

POSTVMVS PIVS FELIX AVG. Postumorum patris & filii capita laureata & jugata, ad pectus cum loricâ.
FELICITAS TEMP. (7) Triremis à sinistris dextrorsum, cum quatuor remigibus, & labaro erecto in medio. *Fouc.*

IMP POSTVMVS AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

(1) Typus hic novus; nummus rarissimus.

(2) Cum eâdem epigraphe & eodem typo habentur nummi in Geta Cæsare. Castor & Pollux duo sive Ledæ, sive Nemesis filii Dioscuri appellati: *Hic pugnis, ille equis superare nobilis*, ut scribit lib. 1. Od. XII. Horatius post Homerum Odyss. lib. XI. Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκην. Statius lib. 1. Sylv.

> *Monstrabunt acies Mavors, Astræaque virgo,*
> *Flectere Castor equos.* ———

Addit Pindari Scholiastes ad 5. Od. Pyth. binos equos à Castore primùm currui junctos: quæ deinde causa fuit cur ludorum Circensium unà cum fratre Præses haberetur. Nummus hic rarissimus.

(3) Hæc epigraphe in Postumis & Aureolo tantùm occurrit: Vide quæ dicimus infrà ad nummum FIDES EQUITUM. Nummus hic rarus.

(4) Nummus hic Postumi rarus; sequens verò inter rariores recensendus. Vide nummos similes ejusdem Augusti ex ære tertii moduli.

(5) Ut in Gallieni nummo tertii moduli Luna, ita hìc Diana Lucifera appellatur, quòd eadem Dea esset, Luna & Lucina à lucendo dicta, ut præclarè observat lib. II. de Nat. Deor. Cicero, qui subjungit ut apud Græcos Dianam, eamque Luciferam: sic apud Romanos Junonem Lucinam à parientibus invocari solitam. Hæc epigraphe in Juliæ Piæ nummo tantùm occurrit. Vide nummos Claudii Gothici cum epigraphe DIANA LUCIFERA, & eodem typo. Nummus hic rarus.

(6) Præfectam viis fuisse Lunam, sive Dianam auctor est Festus in V. *Juvenalia*: idem scribit Phurnutus, qui Ἐνοδίαν idcirco vocatam testatur. Callim. hym. in Dianam:

> ——— Καὶ μὲν ἀγυιαῖς
> Ἔσσῃ, καὶ λιμένεσσιν ἐπίσκοπος.

Eris que & viis & portubus præfecta. Quamobrem Dianæ gratias rectè agebat Postumus, quòd se ex barbarico bello non salvum dumtaxat, sed victorem reduxisset. Hæc epigraphe haud alias comparet: nummus verò inter raros collocandus.

(7) Nummus hic rarissimus ob typi novitatem, felicitatem temporum prædicat post aliquam felicem expeditionem ultrà mare, & quidem in Britanniam à Postumo susceptam; quod sanè confirmare videntur duo ejusdem Augusti nummi; alter ejusdem typi cum epigraphe *Lætitia Aug.* alter cum Inscriptione *Neptuno Reduci.* Ubi vide quæ adnotamus.

FIDES EQVIT. Figura muliebris ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pateram tenet dextrâ, labarum verò erectum ſiniſtrâ : in imâ parte P. *Fouc. Fontaine.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

FIDES EQVIT. (1) Typus ut ſuprà cum P. in imâ parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES EXERCITI. Signa militaria quatuor erecta, quorum intermedia duo aquilam habent in ſummitate. *Collegii.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES EXERCITVS. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Cham. Bau. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILITVM. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alteri verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. DC. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNA AVG. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNA AVG. Figura muliebris ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, cætera ut ſuprà. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNA REDVX. Templum diſtylum rotundum, in quo figura muliebris typo quo ſuprà, cum rotâ juxtà eam à ſiniſtris. *Fouc. Regius.*

. . . .

GERMANICVS MAXV. (3) Trophæum armorum cum duobus captivis hinc inde aſſidentibus. *MB.*

POSTVMVS PIVS AVG.

HERC DEVSONIENSI. Hercules ſtans, dextrâ clavam, ſiniſtrâ arcum. *MB.*

IMP CAES POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

HERC DEVSONIENSI. Hercules nudus ſtans, dextrâ clavæ innixus, ſiniſtrâ arcum & leonis exuvias tenet. *RE.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

HERC DEVSONIENSI. Typus ut ſuprà. *Regius. M MA. Cham. Hen. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERC DEVSONIENSI. (4) Templi tetraſtyli facies cum gradibus, in quo Hercules nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, clavam humi poſitam tenet dextrâ, leonis verò exuvias geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Le Roy. Fauvel. Fontaine.*

POSTVMVS PIVS FELIX AVG. Capita Poſtumorum jugata & laureata, ad pectus cum loricâ.

HERCVLI ERYMANTHINO. (5) Hercules humeris aprum ferens; pro pedibus à ſiniſtris vas quoddam. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe. Capita Poſtumorum patris & filii.

HERCVLI IMMORTALI. (6) Hercules Cerberum tenens incatenatum. *MB.*

Eadem epigraphe. Capita Poſtumorum jugata & laureata, ad humeros cum paludamento.

HERCVLI INVICTO. (7) Hercules ſtans pede dextro monſtrum proterens, ſiniſtrâ clavam & leonis exuvias tenet. *Regius. RE. MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

HERCVLI MACVSANO. (8) Hercules nudus ſiniſtrorſum converſus ſtans, dextrâ

(1) Cæſar lib. VI. de Bello Gall. *In omni Galliâ eorum hominum, qui in aliquo ſunt numero, atque honore, genera ſunt duo : nam plebs penè ſervorum habetur loco, quæ per ſe nihil audet, & nulli adhibetur conſilio..... Sed de his duobus generibus, alterum eſt Druidum, alterum equitum.* Atque ubi de Druidis fusè diſſeruit, hæc de equitibus addit : *Ii, cum eſt uſus, atque aliquod bellum incidit, omnes in bello verſantur ; atque eorum, ut quiſque eſt genere, copiiſque ampliſſimus, ita plurimos circum ſe ambactos, clienteſque habet : hanc unam gratiam, potentiamque noverunt.* Gallicæ igitur nobilitatis benevolentiam captat Poſtumus, non his nummis ſolùm, ſed aliis etiam infrà deſcriptis, quibus ejuſdem Virtutem commendat. Cæterum hæc epigraphe & hic typus in Poſtumo tantùm occurrunt. Nummi hi ex argento rari.

(2) Nummus hic Poſtumi ac duo ſequentes rari.

(3) Nummum hunc rariſſimum profert Mediobarbus ex Triſtano. Poſtumus autem dicitur Germanicus Maxumus, & in nummo aureo in quo ipſe tertiùm Conſul exhibetur ; ubi vide quæ adnotavimus.

(4) Deuſona urbs primaria Francorum trans Rhenum habitantium, ubi colebatur Hercules inde dictus Deuſonienſis. De Hercule autem hoc Deuſonienſi vide Cl. Triſtanum tom. III. pag. 145. Hæc epigraphe & hic typus in Poſtumo tantùm occurrunt.

(5) De apro Erymanthino nota eſt fabula ; hæc autem epigraphe & hic typus in Poſtumo tantùm occurrunt. Nummus hic rariſſimus.

(6) Nova epigraphe, novus typus hujus nummi, quem refert Mediobarbus ex Patini Theſauro. Nummus hic rariſſimus.

(7) Epigraphe & typus hujus ac ſequentis nummi in Poſtumo tantùm occurrunt. Uterque nummus rariſſimus.

(8) De Hercule Macuſano vide Cl. Triſtanum tom. III. pag. 146. & Oiſelium pag. 239.

poſt tergum retroactâ, clavæ rupi impoſitæ innititur ſiniſtrâ, quâ & leonis exuvias geſtat. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERC PACIFERO. (1) Hercules nudus vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, clavam verò cum leonis exuviis geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. DC. MMA. Cham. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERCVLI ROMANO AVG. Arcus, clava & pharetra. *Regius. MB.*

POSTVMVS AVG. Poſtumus capite radiato, ad pectus cum leonis exuviis, dextrâ geſtat clavam humero dextro.

HERCVLI ROMANO AVG. (2) Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

Eadem epigraphe incuſa, cum eodem capitis typo pariter incuſo. *Fouc. Regius. Cham.*

IMP POSTVMVS P F AVG.

IMP X COS IIII. Victoria ſtans, dextrâ elatâ cum ſerto, ſiniſtrâ palmam humi fixam tenens. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

IMP X COS V. (3) Victoria ſtans, ſiniſtrorſum verſa, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ tenet palmæ ramum oblongum humi fixum. *Regius. Fauvel. Hen. MDM.*

Eadem epigraphe. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI CONSERVATORI. (4) Jupiter nudus cum pallio ſtans, dextrâ tenet fulmen, ſiniſtrâ haſtæ innixus. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI PROPVGNAT. Jupiter nudus cum pallio à tergo volitante, fulmen dextrâ jaculatur, ſiniſtrâ elatâ. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI PROPVGNATORI. Jupiter typo quo ſuprà, ſed aquilam tenens ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Val. SG. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI STATORI. (5) Jupiter nudus dextrorſum converſus retroſpiciens, haſtæ adnititur dextrâ, fulmen verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. Fontaine.*

IMP CAES POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

IOVI STATORI. Typus ut ſuprà. *RE.*

POSTVMVS AVG. Poſtumus capite radiato, ad pectus cum ſpoliis leonis, dextrorſum, dextrâ tenet clavam ad humerum dextrum.

IOVI STATORI. (6) Typus ut ſuprà. *MDM. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI STARORI. (ſic) Typus ut ſuprà. *Fauvel.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

IOVI VICTORI. (7) Jupiter nudus ſiniſ-

(1) Nummus hic ad annum 266. commodiſſimè referetur, quo Gallienus Corn. Salonini cædem ulciſci deſperans, Gallicum bellum mutuis cladibus huc uſque tractum tandem omiſit, ut Scythicis gentibus quæ à quindecim fermè annis per Europam & Aſiam graſſabantur, univerſis viribus obſiſteret; cum ea tunc temporis eſſet Imperii conditio, ut adverſus unum hoſtem ſatis validum, duo ſimul bella ſuſtinere nequiret. Sed hanc pacem ſuæ virtuti, quàm Reipublicæ calamitatibus acceptam referre maluiſſe Poſtumum indicat nummus hic, cujus ſimiles infrà habes in ære.

(2) Ejuſdem epigraphes nummi occurrunt ante Poſtumum in Commodo tantùm; quos quidem pluribus illuſtrat Oiſelius pag. 234. & ſequentibus. Occurrunt etiam in Probo, ubi vide quæ adnotamus. Poſtumus autem *Hercules Romanus* dici merito potuit, qui tot labores militares pro Republica obierit, tot gentes, & barbaras nationes vi bellica domuerit; *nam Poſtumum ſubmotis omnibus Germanicis gentibus, Romanum in priſtinam ſecuritatem revocaſſe Imperium*, ſcribit Pollio. Nummi hi rariſſimi ſunt; ſequens verò nummus haud obvius.

(3) Poſtumum ſeptem annos in Galliis imperaſſe pluribus in ejus Vitâ monuimus. Vide quæ infrà ad nummum in quo decimus Tribunitiæ Poteſtatis annus exhibetur, adnotamus. Nummi hi rari.

(4) Nummi cum hac epigraphe in Poſtumo rariſſimi ſunt; ſequentes verò duo haud obvii.

(5) Vide quæ ad ſimilem nummum aureum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus. Jovem autem Statorem nuncupatum inde volunt, quod ſtiterit ad radicem montis Palatini exercitum Romanum à Sabinis fuſum. Vide Livium lib. I. Plutarchum in Romulo, & Dionyſium Halicarnaſſeum lib. I. At Seneca ab his diſſentit lib. IV. de Benefic. cap. VII. *Quoties*, inquit, *voles, tibi licet aliter hunc auctorem rerum omnium compellare, & Jovem illum Optimum Maximum ritè dices, & Tonantem, & Statorem: qui non (ut Hiſtorici tradiderunt) ex eo, quod poſt votum ſuſceptum, acies Romanorum fugientium ſtitit, ſed quod ſtant beneficio ejus omnia, Stator, Stabilitorque eſt.*

(6) Nummus hic & ſequens ob capitis typum cum rarioribus adnumerandi.

(7) Nummi cum hac epigraphe in Poſtumo inter rariores recenſendi. Ædem autem Jovis Victoris in Regione X. in Palatio ponit P. Victor. Huic Jovi bello cum Samnitibus & Gallis ædem voviſſe Quintum Fabium teſtatur Livius lib. X. cap. XXIX. *Ipſe ædem Jovi Victori, ſpoliaque hoſtium cum voviſſet, ad caſtra Samnitium perrexit.* Et mox: *Fabius, dimiſſis ad quærendum collegæ corpus, ſpolia hoſtium conjecta in acervum Jovi Victori cremavit.* Cæterum paſſim Imperatorum occurrunt nummi cum epigraphe Jovi Victori, vel quod victoriarum gloriam in eum tranſcribere, vel potius ſe ipſi ſub Jovis Victoris habitu, & forma deſignare vellent, quaſi ſuis auſpiciis Victoria ab hoſtibus reportata fuiſſet.

trorſum converſus; fulmen jaculatur dextrâ, ſiniſtrâ verò haſtam geſtat humero ſiniſtro. *Fouc. Regius. Cham. SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LAETITIA AVG. Triremis à dextris ſiniſtrorſum, cum quatuor remigibus. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. Fontaine.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

LAETITIA AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

MARS VICTOR. (1) Figura militaris galeata vultu dextrorſum converſo ſtans, clypeum humi poſitum tenet dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MERCVRIO FELICI. (2) Mercurius nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, dextrorſum converſus ac retroſpiciens, crumenam tenet dextrâ, caduceum ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel. Hen. Fontaine. Laiſné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MINER FAVTR. (3) Minerva tunicata & ſuccincta gradiens à ſiniſtris dextrorſum, ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò ferratam cum clypeo ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. DC. Cham. Hen. Decleſves. Fontaine. Laiſné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MONETA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. DC. Cham. MDM. Farneſianus.*

IMP CAES POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

NEPTVNO REDVCI. (4) Neptunus nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, delphinum ſuſtinet dextrâ, tridenti verò adnititur ſiniſtrâ. *Fontaine.*

Alius cum anchorâ pro pedibus à dextris, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. DC. Cham. SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Sol capite radiato nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ extensâ & expansâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Le Roy. Cham. MDM.*

Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad. Hen.*

IMP CAES POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà: in areâ C. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PACATOR ORBIS. Caput Solis radiatum, ad humeros cum paludamento. *RE.*

POSTVMVS PIVS AVG.

PACATOR ORBIS. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

PACATOR ORBIS. (5) Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel. Fontaine. Laiſné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. Figura muliebris tunicata ac ſuccincta gradiens à ſiniſtris dextrorſum, ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. MMA. Cham. Fontaine. B.*

POSTVMVS AVG. Poſtumus capite radiato, ad pectus cum ſpoliis leonis dextrorſum, dextrâ geſtat clavam humero dextro.

(1) Nummi Poſtumi cum hac epigraphe & hoc typo rariſſimi ſunt.

(2) Hæc & ſequens epigraphe in Poſtumo tantùm occurrunt. Deûm maximè Mercurium à Gallis cultum fuiſſe teſtatur Cæſar lib. VI. de bello Gall. *Hunc*, inquit, *omnium inventorem artium ferunt: hunc viarum atque itinerum ducem: hunc ad quæſtus pecuniæ, mercaturaſque habere vim maximam arbitrantur.* Vide Gerard. Joan. Voſſ. de Idololat. lib. II. cap. 32. Poteſt hic nummus & ad Poſtumi ingenium referri. Vide ſequentem notam. Nummus rarus.

(3) Poſtumum non bellicis ſolùm, ſed civilibus etiam virtutibus claruiſſe demonſtrant Valeriani teſtimonia, cujus judicium in æſtimandis ingeniis maxime commendat Pollio: præterquàmquod enim hunc in Epiſtolâ ad Gallos ita laudaſſe fertur, ut nec militarem diſciplinam in caſtris, nec jura in foro, nec dignitatem in curiâ hoc præſente perire poſſe affirmaret: nepotem etiam è Gallieno Corn. Saloninum ejus fidei commiſit, cum nullum è Ducibus reperiret, qui majorem comitatem cum ſummâ gravitate ac ſingulari fortitudine conjunctam haberet. Quamobrem Minervam Poſtumo faventem Galli jure merito exhibuerunt, cum artium hæc & ſapientiæ Dea vulgò haberetur. Cæterum Poſtumi ingenii monimentum eſt etiam ſuperior nummus MERCVRIO FELICI inſcriptus. Nummus hic nunc rarus, olim rariſſimus fuit.

(4) Expeditionem aliquam ultrà mare, & quidem in Britanniam, ut videtur, à Poſtumo ſuſceptam fuiſſe arguit hic nummus poſt fortiſſimi Principis reditum cuſus. Similis epigraphes nummos in Veſpaſiano, Tito, & Hadriano reperies, quorum illos Urbem è Judæâ adnavigaſſe, hunc peragratis omnibus Provinciis Italiam tandem navibus repetiiſſe teſtantur Scriptores. Nummus hic rariſſimus.

(5) Cur Poſtumus Pacator Orbis appellatus, dicimus infrà ad nummum ſimilem ejuſdem Auguſti ex ære tertii moduli. Nummus hic inter rariores recenſendus.

PAX AVG. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſùm converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fauvel.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

PAX AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy. Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà abſque literis in areâ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX EQVITVM. (2) Typus ut ſuprà: in imâ parte T. *Regius. Cham. Fontaine. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. (3) Figura muliebris ſtans manibus expanſis. *Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſùm converſo ſtans, figuram puerilem ſuſtinet dextrâ, alteram ſiniſtrâ: à dextris alia figura puerilis ſtans, alia à ſiniſtris. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine. MB.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

P M TR P COS II PP. Figura militaris galeata, vultu dextrorſùm converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Collegii.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

P M TR P COS II PP. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. M MA. Le Roy. MDM. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS III PP. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham. Laiſné.*

Eadem epigraphe.

P M TR P COS III PP. Figura militaris gradiens, dextrâ haſtam tenet, ſiniſtrâ ſpolia. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P III COS III PP. Mars nudus & galeatus cum pallio utrinque volitante gradiens à dextris ſiniſtrorſum, ſpiculum tranſverſum geſtat dextrâ, trophæum verò humero ſiniſtro. *Laiſné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P IIII COS III PP. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. DC. Cham. Fontaine. Laiſné. MB.*

POSTVMVS PIVS AVG.

P M TR P COS IIII PP. Imperator togatus in quadrigis, dextrâ lauream. *MB.*

POSTVMVS AVG. Poſtumus capite radiato, ad humeros cum leonis exuviis, dextrâ geſtat clavam ad humerum dextrum.

P M TR P VIII COS IIII PP. (4) Arcus, clava & pharetra. *Regius. Fontaine.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P VIII COS IIII PP. Typus ut ſuprà. *Fouc. DC. Val. MDM. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P X COS V PP. Victoria ad ſiniſtram verſa ſtans pede lævo globo impoſito, clypeum tenet in quo V O XX. *DC. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P X COS V PP. Imperator togatus capite laureato, dextrâ elatâ tenet ſceptrum, ſiniſtrâ veſtem colligit. *Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P X COS V PP. (5) Imperator capite laureato togatus ſtans, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ ſceptrum. *SG.*

IMP POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi laureatum.

POSTVMVS PIVS FELIX AVG. Duo capita jugata Poſtumorum patris & filii. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſùm converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Val. Hen. Fontaine. B.*

(1) Nummus hic Poſtumi ob capitis typum inter rariores recenſendus.

(2) Hæc epigraphe in Poſtumis tantùm occurrit, eâque Nobilitatem Gallicam. cujus gratiam hi tyranni ambiebant, pace virtute ſuâ partâ deinceps fruituram deſignatur, cum omiſſo Poſtumi laceſſendi conſilio, Gallienus univerſas vires in Gothos convertiſſet. Nummus hic cum rarioribus collocandus.

(3) Nummus hic Poſtumi ac ſequens cum rarioribus adnumerandi.

(4) Nummum hunc commendat capitis typus, ſequentes quoque notâ X. Trib. Poteſtatis inſignes inter rariores recenſendi.

(5) Poſtumum haud ultrà ſeptem annos Gallias tenuiſſe, & Pollio variis in locis teſtatur, & ipſa rerum Gallieni ætate geſtarum ſeries ſuadet. At Eutropius pro nummo eſt; *Poſtumum*, inquit, *in Galliâ obſcuriſſimè natus purpuram ſumpſit, & per annos decem ita imperavit, ut conſumptas ferè Provincias ingenti virtute & moderatione reparaverit.* Idem teſtatur & Paulus Oroſius. Quâ verò ratione decimus Tribunitiæ Poteſtatis annus in hiſce nummis propugnari poſſit, eruditi viderint.

IMP CAES POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris ut ſuprà, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ ſceptrum. *RE.*

POSTVMVS AVG. Caput Poſtumi galeatum.

PROVID DEOR COS III. (1) Figura muliebris ſtans, dextrâ elatâ, ſtellam reſpiciens. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTIT GALLIARVM. (2) Poſtumus laureatus ac paludatus, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, figuram muliebrem ſtolatam procumbentem, ac cornucopiæ geſtantem ſiniſtrâ, ſublevat dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR GALLIAR. Poſtumus typo quo ſuprà, vultu dextrorſum converſo, captivi dorſum calcans pede dextro, muliebrem figuram capite turrito procumbentem ac cornucopiæ geſtantem ſiniſtrâ, ſublevat dextrâ. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

REST ORBIS. Poſtumus typo quo ſuprà, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, figuram muliebrem ſtolatam in genua provolutam, & cornucopiæ geſtantem ſiniſtrâ, ſublevat dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR ORBIS. (3) Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

RESTITVTORI GALLIAE. (4) Figura turrito capite, ſiniſtrâ cornucopiæ, in genu dextrum procumbens, cui Imperator paludatus ſtans, dextro pede captivum calcans, ſiniſtrâ haſtam tenens, dextram porrigit. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

SAECVLI FELICITAS. Poſtumus laureatus ac paludatus, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, ſpiculum tranſverſum geſtat dextrâ, globum verò ſuſtinet ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Val. Le Roy. Decleſves. Fontaine.*

IMP CAES POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

SAECVLI FELICITAS. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

SAECVLO FRVGIFERO. Caduceus alatus. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel. Hen. MDM. Decleſves. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Æſculapius cum pallio, ſiniſtrorſum converſus ſtans ac retroſpiciens, baculum ſerpente circunvolutum humi poſitum tenet dextrâ, ſiniſtrâ pallio involutâ: à ſiniſtris juxtà pedes globus. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel. SG. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſerpente circunvolutam, dextrâ pateram tenet quâ ſerpentem paſcit, navis verò gubernaculum tenet ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel. MDM. Fontaine.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

SALVS AVG. Salus ſedens ante aram cum ſerpente. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS EXERCITI. (5) Æſculapius cum pallio, ſiniſtrorſum converſus ac retroſpiciens, baculum ſerpente circunvolutum humi poſitum tenet dextrâ, ſiniſtrâ pallio involutâ: à ſiniſtris juxtà pedes globus. *Fouc. Regius. Cham. Fauvel. Laiſné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS POSTVMI AVG. Figura muliebris ſtolata, ſiniſtrorſum converſa ſtans, ſerpentem tenet dextrâ, ſiniſtrâ verò pateram quâ eum paſcit. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. Decleſves. Fontaine.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

(1) Nummi Poſtumi cum hac epigraphe inter rariores recenſendi.

(2) Quem titulum Gallieno collatum ſuperiùs vidimus, eodem donatum à ſuis fuiſſe Poſtumum hi nummi fidem faciunt: quàm potiori jure nemo non videt; cum & Gallieni auſpiciis Germanos Poſtumus è Galliis antea repuliſſet, & poſtquam huic Provinciæ imperitare cœpit, plerarumque urbium mœnia inſtauraverit, caſtriſque in barbarico ſolo extructis, & firmiſſimis præſidiis in utrâque Rheni ripâ collocatis, Galliarum ſaluti ac tranquillitati, quàm optimè fieri poterat, conſuluerit. Nummus hic ac duo ſequentes cum rarioribus adnumerandi.

(3) Vide Valeriani & Gallieni nummos cum eadem epigraphe.

(4) Nummum hunc Poſtumi rariſſimum profert Mediobarbus ex Smetio. Cum eadem epigraphe, & eodem fermè typo habentur nummi Hadriani, ut videre eſt apud Vaillantium, & Mediobarbum.

(5) Nummi cum hac & ſequenti epigraphe in Poſtumo tantùm occurrunt. Hi nummi haud obvii ſunt.

SALVS PROVINCIARVM. Rhenus bicornis jacens à ſiniſtris dextrorſum, cubito ſiniſtro urnæ innixus, ſiniſtrâ arundinem tenet, anchoram verò dextrâ. *Le Roy. MB.*
IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

SALVS PROVINCIARVM. (1) Typus ut ſuprà. *Regius. Cham. Val. Fauvel.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SERAPI COMITI AVG. Serapis paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ protensâ & expansâ, haſtam tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Cham. MMA. Fouc. SG. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SERAPI COMITI AVG. Typus ut ſuprà, cum prorâ navis pro pedibus. *Fouc. Fauvel. Regius. Cham. MDM. Fontaine.*
IMP CAES POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

SERAPIDI COMITI AVG. Typus ut ſuprà, abſque prorâ navis. *RE.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

TR P COS II PP. (2) Figura militaris galeata ac paludata ſtans, dextrâ geſtat globum, ſiniſtrâ haſtam. *RE.*
IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

VBERTAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, crumenam tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Hen. MDM. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VBERITAS AVG. Typus ut ſuprà. *Cham. Hen.*
POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

VBERITAS AVG. Typus ut ſuprà. *RDR.*
IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata ac ſuccincta, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ; ante eam captivus humi ſedens, manibus poſt tergum revinctis. *Fouc. Regius. Cham. Frad. Fontaine. B.*
VIRTVS POSTVMI AVG. Caput Poſtumi galeatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. (3) Typus ut ſuprà. *Fontaine.*
IMP CAES POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*
IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

VICTORIA AVG. Victoria coronans Imperatorem. *MB.*
IMP C POSTVMVS PIVS F AVG.

VICTORIA AVG. Victoria gradiens, dextrâ lauream tenet, ſiniſtrâ palmam; ad pedes captivus, manibus poſt terga revinctis. *MB.*
IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria dextrorſum gradiens, dextrâ geſtat coronam, ſiniſtrâ palmam. *Farneſianus.*
POSTVMVS AVG.

VIC GERM P M TR P V COS III PP. (4) Victoria coronans Imperatorem. *MB.*
IMP POSTVMVS P F AVG.

VIC GERM P M TR P V COS III PP. Typus ut ſuprà. *MB.*
IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. Mars nudus & galeatus cum pallio à tergo pendulo ſtans, haſtæ ferratæ adnititur dextrâ, clypeum verò humi poſitum tenet ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. DC. Fauvel. Cham. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. (5) Imperator ad ſiniſtram gradiens, dextrâ tenet ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ clypeum: pro pedibus captivus humi ſedens. *Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Imperator paludatus ſtans

(1) Hic typus atque hæc epigraphe in Poſtumis tantùm occurrunt. Pleraſque Galliarum civitates ab hoc tyranno reparatas, aliquot etiam caſtella in barbarico ſolo extructa fuiſſe prodit Pollio: quamobrem hujus Provinciæ tranquillitati optimè conſultum hic nummus deſignat, cum tot præſidiis firmata eſſet in utrâque Rheni ripâ collocatis. Barbaris itaque, qui Gallias invaſerant, ultrà Rhenum denuò excedere coactis, nummo *Salus Provinciarum* inſcribi voluit, & in eo Rhenum exhiberi, utpote quia Galliarum Provinciæ per Rhenum à Germaniâ ſecluſæ. Sic Pollio in Gallieno: *Poſtumus Gallias ab omnibus circumfluentibus Barbaris validiſſimè vindicavit.* Et idem Scriptor in Poſtumo: *Siquidem nimius amor erga Poſtumum omnium erat in Gallica gente populorum, quod ſubmotis omnibus Germanicis gentibus, Romanum in priſtinam ſecuritatem revocaſſet Imperium.* Vide Oroſium lib. VII. cap. XXII. Nummus hic & ſequens rari.

(2) Nummus hic Poſtumi cum rarioribus adnumerandus; ſequentes verò haud obvii.

(3) Capitis epigraphe in illis temporibus rara.

(4) Nummus hic Poſtumi rariſſimus. Vide quæ ad ſimilem aureum ejuſdem Auguſti ſuprà monuimus.

(5) Rarioribus adnumerandi videntur hic & ſequens Poſtumi nummi.

dextram

dextram trophæo à dextris inter duos captivos humi sedentes erecto imponit, sinistrâ paludamentum colligit. *Fontaine.*

IMP POSTVMVS AVG. Caput Postumi ut suprà.

VIRTVS EQVIT. Mars ad sinistram gradiens, dextrâ gestat spiculum transversum, sinistrâ clypeum. *Regius. Cham. Le Roy.*

. . . .

VIRTVS EQVITVM. Mars gradiens cum hastâ & scuto. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS EQVITVM. (1) Hercules nudus stans, dextrâ post tergum deductâ, sinistrâ clavæ rupibus impositæ innixus, quâ & leonis exuvias tenet: in imâ parte ≤. *Regius. Cham.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Bau. Fontaine. Laisné.*

POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

VIRTVTI AVGVSTI. (2) Hercules stans, dextrâ post terga deductâ, sinistrâ clavæ innixus. *Cham.*

(1) Hæc epigraphe in Postumis tantùm occurrit. Vide quæ diximus suprà ad nummos ejusdem Augusti cum epigraphe FIDES EQVITVM. PAX EQVITVM. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

(2) Postumum in nummis cum Hercule comparatum à Gallis ob fortitudinem fuisse jam alio loco observavimus: & sanè præter assidua bella cum Gallieno, Germanos etiam, sive hi indigenæ erant ac veteres Romani nominis hostes, sive advenæ Scythæ, variis prœliis ab illo profligatos fuisse fidem imprimis faciunt alii nummi, quibus Germanici Maximi titulum ut Gallieno antea, ita Postumo quoque collatum fuisse comperimus. Nummus hic rarissimus.

NUMISMATA ÆREA LATINA
maximi moduli, vulgò Medaglioni.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

FELICITAS PVBLICA. (1) Figura muliebris capite radiato stans, dextrâ caduceo oblongo innixa, sinistrâ cornucopiæ gestat. *Lamoignon.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILITVM. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ tenet signum militare, alterum sinistrâ. *Fauvel.*

IMP C M CASS LATI POSTVMVS P F AVG. Capita laureata & jugata Postumorum, vel Postumi & Herculis, ad humeros.

HERCVLI COMITI AVG COS III. Hercules nudus cum clavâ & leonis exuviis, stat inter Postumum velatum & togatum à sinistris, dextrâ libantem paterâ super tripodem ignitum, sinistrâ codicillos tenentem; & popam à dextris, securim humero dextro gerentem, sinistrâ ducentem victimam. *Morell.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

LAETITIA AVG. Triremis à dextris sinistrorsum, in quâ quatuor remiges: in imâ parte S C. *Frad. Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS III PP. (2) Figura militaris galeata stans, dextrâ tenet globum, sinistrâ hastæ ferratæ innixa: in areâ S C. *Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR GALLIAR. Imperator galeatus & paludatus stans, dextrâ fœminam in genua procumbentem, & cornucopiæ lævâ gerentem sublevat, sinistrâ hastæ adnititur. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsum, serpentem aræ circunvolutum, & dextrâ apprehensum pascit ex paterâ, quam tenet sinistrâ. *Fauvel.*

Epigraphe exesa. Capita Postumorum jugata & laureata, ad humeros.

(1) Nummi quidem omnes hujus Augusti ex ære maximi moduli rari sunt, hic verò cum rarioribus adnumerandus. Postumi Inscriptionem hanc profert Fabrettus pag. 413. è Notis Sirmondi ad Sidonium.

IMP. CAES
M. CASS. LAT
POSTVMO
P. F. AVG. COS
M. P. GABALL. V.

(2) Nummus hic Postumi, ac duo sequentes locum sibi inter rariores vindicant. Principem hunc Galliarum Restitutorem jure merito appellatum fuisse monuimus suprà ad similem ejus nummum ex argento.

Sine epigraphe, nisi fortè hæc exesa sit.

(1) Figura muliebris stolata, caduceum oblongum dextrâ, cornucopiæ sinistrâ gerens, stat inter Postumum velatum & togatum à sinistris, libantem ad tripodem; & victimarium à dextris, taurum ducentem. *Regius. Vaillant.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria gradiens, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria ut suprà, sed captivum humi sedentem pede dextro premit. *De C.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. (2) Victoriæ duæ stantes ex adverso, clypeum unà tenent palmæ arbori appensum: ad hujus truncum captivi duo hinc inde sedent: in imâ parte SC. *DeC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIAE AVG. Typus ut suprà, cum SC. in imâ parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura militaris stans, dextrâ hastæ ferratæ, sinistrâ clypeo humi posito innititur: in areâ SC. *Lamoignon. De C. Brandenburg.*

(1) Nummus hic rarissimus, ac si mulierem excipias, cætera similis illi, quem ex Morellii specimine exscripsimus suprà, cum epigraphe HERCULI COMITI AUG COS III. Sed utriusque partis epigraphe legi, aut perspici nullâ ratione potuit.

(2) Nummum hunc Postumi, & sequentem cum rarioribus adnumeres licet; uterque ad victorias de Germanis referendus videtur.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator eques à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ, sceptrum tenet sinistrâ: in imâ parte SC. *Fouc. Regius.*

IMP CAES M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

ADVENTVS AVGG. Typus ut suprà, cum SC. in imâ parte. *RE.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

EXERCITVS AVG. (2) Imperator eques à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ; ante ipsum stant plures figuræ militares: in imâ parte SC. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

EXERCITVS ISC. (3) Typus ut suprà cum SC. in imâ parte. *Tristanus.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

EXERCITVS VAC. (4) (sic) Typus ut

(1) Hic nummus prædicat Adventum Augusti, sequens verò Augustorum; & fortassis cusi post expeditionem illam, in qua Germanos profligavit Postumus. Hunc nummum inter rariores recenset Vaillantius, additque similes nummos ex ære secundi moduli tantùm raros esse; at ipse nullibi tales reperi præter hosce ex ære primi moduli, qui cum rarissimis adnumerandi sunt.

(2) Nummus hic, qui Postumum ex equo milites alloquentem repræsentat, rarissimus est. Hæc epigraphe & hic typus in Postumo tantùm occurrunt.

(3) Hunc nummum rarissimum ex ære primi moduli profert Tristanus, sed nescio quamobrem illum Postumo filio adscribat. Patinus & Vaillantius inter nummos secundi moduli hunc ipsum recensent; & primus legit cum Tristano *Exercitus Iscanicus*: Vaillantius verò Yscanicus legit; Ysca, inquit, urbs Angliæ in regione Silulorum, in qua secunda Legio Augusti hyemabat, quæ fidem Postumo præstitit. Patinus Iscam ait in Magna Britannia positam in Monumethensi comitatu, hodie dictam Kaer-leon-ar Usk seu urbs legionis ad Iscam fluvium. Cæterum EXERCITUS ISCANICUS dictus fuit ut RAETICUS, DACICUS, BRITANNICUS, JUDAICUS, MAURETANICUS in nummis Hadriani; & verisimile quidem est istius exercitus operâ aliquam Postumo partam esse victoriam.

(4) De hoc nummo nonnulli sic existimant, VAC. in eo pro AVG. à monetario scriptum fuisse: contrà Vaillantius hunc ad Vaccos Hispaniæ Tarraconensis populos, per quos Durius fluvius labitur, pertinere arbitratur: sed Vaccæorum duæ gentes in Hispaniâ fuerunt, altera trans, altera cis Iberum. De illâ Plinius lib. v. sect. II. Ptolemæus lib. II. cap. 6 Livius cum Dec. III. lib. I. tum etiam Dec. IV. lib. v. & Dec. v lib. x. Hæc juxtà Pyrenæum amplam incoluit solitudinem, ut scribit Isidorus Orig. lib. IX. cap. II. qui statim addit Vascones (C literâ in S. mutatâ) appellatos, & à Pompeio de montium jugis detractos, in eam urbem congregatos fuisse, quæ Convenarum civitatis nomen inde accepit. Vacciæ etiam regionis in Galliâ Novempopulanâ mentionem in SS. vitis non rarò fieri observavit eruditissimus vir Abr. Ortelius: quamobrem ad exercitum ejus loci spectare hunc nummum facilè crediderim, quòd regressos ex Hispaniâ sive Germanos sive Francos Postumi auspiciis cecidisset: nisi malis ad Vacomagos referre, quam Britanniæ gentem fuisse Ptolemæus prodit; nam hanc quoque Provinciam Postumo paruisse plerique omnes opinantur. Hæc epigraphe & hic typus in Postumo tantùm occurrunt. Nummus hic olim rarissimus, nunc inter rariores recensendus.

ſuprà, cum S C. in imâ parte. *Fouc. Regius. DC. Cham. DeC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVG. (1) Arcus triumphaſis ſuprà quem trophæum erectum, inter duos captivos humi ſedentes. *Fouc. Regius. DC. Cham. Val. Le Roy. DeC. Fontaine.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS AVG. Trophæum erectum inter duos captivos humi ſedentes: in imâ parte S C. *Fouc. Regius.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS AVG. Figura muliebris paludata & ſtolata ſtans, caduceum oblongum tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ: in areâ S C. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLICA. (2) Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Regius.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILITVM. Figura muliebris paludata ac ſtolata ſtans, dextrâ tenet ſignum militare, alterum ſiniſtrâ. *Frad. Val. Cham.*

Alius cum S C. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS PIVS F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà. *MDM.*

VIRTVS POSTVMI AVG. Caput Poſtumi galeatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILITVM. (3) Typus ut ſuprà. *DeC.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà. *Regius. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERC DEVSONIENSI. (4) Hercules nudus ſtans in templo tetraſtylo, dextrâ clavæ humi poſitæ innixus, arcum & leonis exuvias tenet ſiniſtrâ. *Regius. Cham. Collegii.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERC DEVSONIENSI. Hercules ut ſuprà, ſed abſque templo: in imâ parte S C. *Regius. Frad. Cham. Fontaine.*

VIRTVS POSTVMI AVG. Poſtumus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum tenet.

HERC DEVSONIENSI. Typus ut ſuprà, cum S C. in imâ parte. *Fouc. Fauvel.*

Eadem epigraphe. Caput Poſtumi galeatum, cætera ut ſuprà.

HERC DEVSONIENSI. (5) Typus ut ſuprà, cum S C. in imâ parte. *Fontaine.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Poſtumus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ elatâ.

HERC DEVSONIENSI. Typus ut ſuprà, cum S C. in imâ parte. *Fauvel.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

HER DEVSONIENSI AVG. (6) Typus ut ſuprà. *MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERCVLI MACVSANO. (7) Hercules nudus ſtans, dextrâ lateri innixâ, clavæ humi poſitæ innititur ſiniſtrâ, quâ & leonis exuvias tenet. *Fouc. Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERCVLI PACIFERO. (8) Hercules nudus ſtans, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ clavam erectam & ſpolia leonis. *DC. B.*

IMP CASS LAT POSTVMVS P AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

HERCVLI PACIFERO. Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

HERCVLI PACIFERO. Typus ut ſuprà. *Regius.*

(1) Hunc Poſtumi nummum inter elegantiores recenſet Vaillantius; at ſequentes duo rariores ſunt, licet ab eodem non recenſeantur.

(2) Licet hic nummus Poſtumi non recenſeatur à Vaillantio, tamen rariſſimus eſt, qui Felicitatem publicam ipſo in Galliis imperante prædicat.

(3) Nummus hic Poſtumi ob capitis epigraphen rarus.

(4) De Hercule Deuſonienſi pluribus Triſtanus tom. III. pag. 145. & Oiſelius pag. 237. & ſeqq. Hoſce porrò nummos cum typo ſequenti raros eſſe ſcribit Vaillantius; at mihi videtur rarior hic, ubi Hercules in templo tetraſtylo exhibetur.

(5) Nummus hic Poſtumi ac ſuperior ob capitis epigraphen & typum cum rarioribus adnumerandi.

(6) Nummus hic Poſtumi rariſſimus, imò ſingularis ob novam epigraphen, quæ Herculem Deuſonienſem Auguſti, vel Auguſtum celebrat.

(7) Macuſani ſive Maguſani (nam utroque modo legunt eruditi) Herculis fanum, pagus Scaldiæ inſulæ eſt, unius ex Zelandiis, circà Scaldis fluvii oſtia, hodie *Weſtcappel.* Vide Triſtanum & Oiſelium. Nummus hic inter rariores recenſendus; ſequentes verò haud obvii.

(8) Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad humeros.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo. (1) *Regius.*

........POSTVMVS P TR P. Caput Postumi ut suprà.

LAET. Triremis à dextris sinistrorsum, cum quatuor remigibus. *Fouc.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

LAETITIA. Typus ut suprà. *Fouc.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

LAETITIA AVG. Typus ut suprà. *Regius. DC. Val. Fontaine.*

Alius cum S C. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. B.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi laureatum, ad humeros cum paludamento.

LAETITIA AVG. Typus ut suprà. *Cham.*

VIRTVS POSTVMI AVG. Caput Postumi galeatum, ad pectus cum paludamento.

LAETITIA AVG. (2) Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Fouc.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

LAETITIA AVG. Typus ut suprà: in imâ parte S C. *Regius.*

Eadem epigraphe. Postumus capite laureato, ad pectus cum paludamento, dextrorsum, dextrâ elatâ.

LAETITIA AVG. Typus ut suprà, cum S C. in imâ parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Postumus capite galeato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

LAEITIA AVG. (sic) Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

.......T L I I A AVG. Typus ut suprà. *Frad.*

IMP C M CASS LAT POSTV..... Caput Postumi radiatum, ad humeros.

MINER FAVTR. Figura muliebris galeata stans, dextrâ palmam tenet, sinistrâ scutum & hastam: in areâ S C. *Fouc.*

IMP S S LAT POSTVMVS P P AVG. Caput Postumi ut suprà.

MINER FAVTR. (3) Typus ut suprà. *DeC.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS PIVS. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

MONETA AVGG. Figura muliebris stans, dextrâ tenet bilancem, sinistrâ cornucopiæ. *Regius.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

PAX AVG. (4) Victoria ad dextram gradiens, dextrâ gestat palmæ ramum, alterum sinistrâ. *Cham.*

IMP CAES M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

P M TR P COS PP. Figura militaris galeata stans, globum tenet dextrâ, hastam sinistrâ. *RE.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F A. Caput Postumi ut suprà.

P M TR P COS II PP. (5) Figura militaris galeata, ad sinistram gradiens, dextrâ tenet hastam inversam, alteram gestat sinistrâ ad humerum sinistrum. *Fouc.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P COS II PP. Figura militaris galeata stans, dextrâ hastæ ferratæ inversæ innixa, sinistrâ clypeo humi posito: in imâ parte S C. *Cham.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P COS II PP. Figura militaris galeata stans, globum sustinet dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ: in areâ S C. *Fouc. Regius. Val. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorsum.

(1) Nummus hic Postumi rarus.

(2) Nummus hic ob capitis epigraphen rarus. Lætitiam autem Postumi designare hunc nummum putant nonnulli, quòd, cum in Galliis Imperium ipsi delatum fuerit, eas ut omnium rerum abundantiâ florerent curaverit, instauraveritque; cujus rei meminit Pollio in ejus Vita; alii typum hunc spectare putant ad quandam felicem expeditionem ultrà mare, & quidem in Britanniam susceptam; quod confirmare videntur duo alii ejusdem nummi, alter cum eodem typo, inscriptus FELICITAS TEMPORUM; alter Neptunum exhibens cum epigraphe NEPTUNO REDUCI.

(3) Nummus hic Postumi & sequens rari.

(4) Nummus hic rarissimus, in quo Victoria gradiens, & utrâque manu palmæ ramum gerens pro typo cernitur; nec abs re quidem; nam passim Victoriam pax consequitur. Sic in Claudii nummo inscripto PACI AUGUSTAE, Victoria stat dextrâ velamen quoddam ante oculos attollens, sinistrâ caduceum tenens, quo caput serpentis, cujus caudam pedibus calcat tangit. Vespasiani autem nummus ejusdem fermè est typi, sed inscribitur PACI AUGUSTI.

(5) Nummi Postumi cum hoc typo ac sequenti rari sunt.

P M TR P COS II PP. Typus ut suprà, cum SC. in areâ. *DC.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

P M TR P COS II PP. Typus ut suprà, absque literis in areâ. *DC. Frad. Cham. Val.*

Alius cum SC. in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS III PP. Typus ut suprà, cum SC. in areâ. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi radiatum, ad humeros.

PROVIDENTIA DEOR. (1) Figura muliebris paludata ac stolata stans, dextrâ tenet globum, sinistrâ hastam transversam: in areâ SC. *Fouc.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVTOR GALLIAR. Imperator galeatus stans, sinistrâ spiculum tenet, dextram verò porrigit figuræ galeatæ in genua procumbenti, quæ hastam tenet sinistrâ. *Fouc.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVTOR GALLIAR. Typus ut suprà. *DC. Cham. DeC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR GALLIAR. Imperator capite radiato stans, sinistrâ spiculum tenens, dextram porrigit figuræ muliebri galeatæ in genua procumbenti, quæ sinistrâ ramusculum gestat: in imâ parte SC. *Regius. Fontaine.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVG. Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsum ante aram, pascit ex paterâ serpentem. *Fouc. DC. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria ad sinistram gradiens, & pede lævo captivum conculcans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria ad dextram gradiens, coronam lauream tenet dextrâ elatâ, palmæ ramum sinistrâ: in imâ parte SC. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria ut suprà, pede dextro captivum humi sedentem conculcans, cum SC. in imâ parte. *Regius. Cham.*

IMP C POSTVMVS PIVS F AVG. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà. *Cham.*

VIRTVS POSTVMI AVG. Caput Postumi galeatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria ut suprà, ante cujus pedes captivus humi sedens. *Fouc. Cham. Val.*

Eadem epigraphe. Postumus capite galeato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, hastam gestat dextrâ ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

VICTORIA AVG. (2) Typus ut suprà. *Cham.*

IMP C POSTVMVS PIVS F AVG. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento, sinistrorsum.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà. *DC.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà. *Val.*

IMP CAES M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria, dextrâ tenet coronam, sinistrâ hastam; pro pedibus captivus. *RE.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. (3) Victoriæ duæ stantes, unâ tenent clypeum arbori palmæ innixum; infrà duo captivi hinc inde humi sedentes. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria clypeo insistens inter duos captivos humi sedentes adversos, à dextris sinistrorsum, dextrâ gestat coronam, sinistrâ palmam. *DeC. Fontaine.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi galeatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Figura militaris galeata stans, dextrâ hastæ ferratæ innixa, sinistrâ clypeo humi posito: à dextris trophæum erectum inter duos captivos humi sedentes: in imâ parte SC. *Fouc.*

(1) Nummus hic Postumi cum rarioribus adnumerandus; quo quidem in numero locantur à Vaillantio etiam nummi cum sequenti epigraphe.

(2) Nummus hic ob capitis epigraphen, & typum inter rariores recensendus.

(3) Nummus hic Postumi ac duo sequentes cum rarioribus adnumerandi.

Eadem epigraphe. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà, cum SC. in imâ parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIAE AVG. Victoriæ duæ stantes, unâ tenent clypeum arbori palmæ innixum; infrà duo captivi hinc inde humi sedentes: in imâ parte SC. *Fouc. Cham. Le Roy.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIAE AVG. (1) Typus ut suprà, cum SC. in imâ parte. *Regius.*

Eadem epigraphe. Postumus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ elatâ, clypeum tenet sinistrâ.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata ac paludata stans, hastam ferratam tenet dextrâ, clypeo verò humi posito innititur sinistrâ: in areâ SC. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi laureatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum SC. in areâ. *Fauvel.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum SC. in areâ. *Fouc. Regius. Frad. Cham. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura ad dextram gradiens & retrospiciens, utrâque manu elatâ & expansâ. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata ac paludata stans, dextrâ tenet ramusculum, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Imperator dextrorsum conversus, pede lævo captivum humi prostratum conculcans, utrâque manu spiculum transversum tenet, clypeo armatâ sinistrâ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Postumus filius capite galeato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ tenet spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi galeatum ac radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. (2) Typus ut suprà. *DeC.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS POSTVMI. Postumus paludatus stans, globum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: à sinistris stans Victoria coronam lauream ei imponit, & pede dextro captivum humi sedentem conculcat: in imâ parte SC. *Regius.*

(1) Duarum victoriarum de Germanis relatarum memoriam his nummis consignatam fuisse probabile est; nam de Gallieno quominus existimem, obstant duo captivi in nummis sculpti, quibus non Gallienum magis quàm illius Duces insultare visus esset Postumus, invidiamque Populi Romani concitasset, cujus tamen benevolentiam ab illo captatam arguit nummus aureus suprà cum epigraphe ROMAE AETERNAE. Nummus hic rarus.

(2) Nummus hic Postumi ac sequens inter rariores recensendi.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum loricâ.

AMV......q....... (1) Triremis à dextris sinistrorsum. *DC.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

EXERCITVS AVG. (2) Postumus galeatus ac paludatus eques à sinistris dextrorsum, alloquitur milites ante ipsum stantes cum quatuor signis militaribus: in imâ parte SC. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi radiatum, ad humeros.

FELICITAS AVG. Arcus triumphalis. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS AVG. (3) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornu-

(1) Typus hic habetur in nummis Postumi cum epigraphe *Lætitia Aug.* sed in hoc triremis à dextris sinistrorsum, in illis verò à sinistris dextrorsum; unde ex hoc & ex literis quæ supersunt, (nam nummus exesus) conjicio nummum hunc singularem, & incognitum esse.

(2) Nummus hic Postumi rarissimus est; sequens verò inter rariores recensendus.

(3) Nummus hic Postumi cum rarioribus adnumerandus; sequens verò qui Felicitatem publicam ipso imperante prædicat, rarissimus est.

copiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Val.*

Alius cum S C. in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS PVBLICA. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc.*

M CASS LA POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES EXERC. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ: in areâ S C. *Fouc.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES EXERCITVS. Quatuor ſigna militaria erecta, quorum unum cum aquilâ. *MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILITVM. Figura muliebris paludata ſtans, dextrâ tenet ſignum militare, alterum ſiniſtrâ. *Cham.*

IMP C POSTVMVS PIVS F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà. *Fauvel.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà. *Regius. Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GERMANICVS MAX. (2) Trophæum erectum inter duos captivos humi ſedentes. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GERMANICVS MAXV. Typus ut ſuprà. *Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

GERMANICVS MAXV. Typus ut ſuprà. *Fauvel. Hen.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum loricâ.

HERC DEVSONIENSI. Hercules nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ geſtat arcum, & circà brachium leonis exuvias, ſiniſtrâ clavæ innixus. *Brandenburg.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

HERC DEVSONIENSI. (3) Hercules nudus, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, clavam humi poſitam tenet dextrâ, exuvias verò leonis cum arcu geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERC DEVSONIENSI. Templi tetraſtyli facies cum gradibus, in cujus medio Hercules nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, clavam humi poſitam tenet dextrâ, exuvias verò leonis geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. MDM. Brandenburg.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

HERC DEVSONIENSI. Typus ut ſuprà. *B.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

HERC PACIFERO. (4) Hercules nudus vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum tenet dextrâ, clavam verò cum leonis exuviis geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy.*

.....POSTVMVS PI AVGVSTVS. Caput Poſtumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

I IMP O POSTV........Caput Poſtumi Junioris radiatum, ad humeros cum paludamento. *Regius.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi laureatum, ad humeros.

I O M SPONSORI SAECVLI AVG. (5) Imperator à dextris ſtans ad tripodem,

(1) Nummus hic Poſtumi inter rariores recenſendus, ſequens verò rarus.

(2) Ut Gallienus & Valerianus pater Germanici Maxumi titulum acceperunt, ita potiori jure Poſtumus ob tot Victorias à Germanis reportatas. Nummi hi rari.

(3) Nummus hic Poſtumi ac ſuperior inter rariores recenſendi; ſequens etiam rarus dicitur Vaillantio, qui fortaſſis fallitur dum Herculem in templo diſtylo ponit, cum tetraſtylum ſit.

(4) Quo tempore cuſi hi nummi diximus ſuprà ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti. Nummus hic rarus; ſequens verò inter rariores recenſendus; ſed hujus, literis magna ex parte exeſis, epigraphe integra legi non poteſt.

(5) Habetur cum eadem epigraphe nummus argenteus Commodi Auguſti, ſed typo prorſus diverſo. Jovi autem Sponſori primus Tarquinius Superbus templum condere cœpit; quod poſtea à Sp. Poſtumio Conſule A. V. CCXXCVIII. demum dedicatum, ut memoriæ prodit Dionyſius Halicarnaſſeus lib. IX. Ἐν δὲ τῇ πόλει τὸν νεὼν τοῦ Πιστίου Διὸς Σπόριος Ποστόμιος ὁ συνύπατος αὐτοῦ καθιέρωσε, μηνὸς Ἰουνίου ταῖς καλουμέναις νόνναις, ἐπὶ τοῦ Ἐνυαλίου λόφου, κατασκευασθέντα μὲν ὑπὸ τοῦ τελευταίου βασιλέως Ταρκυνίου, τῆς δὲ νομιζομένης παρὰ Ῥωμαίοις ἱερώσεως οὐ τυχόντα ὑπ' ἐκείνου. τότε τῇ βουλῇ δόξαν, ὁ Ποστόμιος ἔλαβεν αὐτοῦ τὴν ἐπιγραφήν. *In urbe ædem Jovis Fidei Sponſoris collega ejus Sp. Poſtumius dedicavit Nonis Juniis in colle Martiali exſtructam ab ultimo Regum Tarquinio, non tamen ſolenni dedicationis ritu ab eo conſecratam, ſed tum demum ex SC. data eſt ejus inſcriptio Poſtumio.* Ædes autem hæc à Petro Victore in VIII. Urbis regione ponitur. Lilius Gyraldus Jovem Sponſorem non diverſum eſſe putat à Dio Fidio. Cæterum Poſtumus in hoc nummo ſacrificans exhibetur, eique adſtat Jupiter Sponſor, quaſi ſæculo ipſius felicitatem ſpondens. Nummus hic rariſſimus, imò ſingularis eſt.

dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam tenet: ſtat à ſiniſtris Jupiter nudus dextrâ poſt terga reductâ, ſiniſtrâ haſtæ innixus. *Cham.*

C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI PROPVGNATORI. (1) Jupiter nudus cum pallio in humeros rejecto, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ fulmen tenet, ſiniſtrâ ſuſtinet aquilam. *Regius. Cham.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA AVG. Triremis à ſiniſtris dextrorſum, cum quatuor remigibus. *Fouc. Le Roy.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad humeros cum paludamento.

MINERV FAVTR. (2) Minerva galeata ſtans, dextrâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam & clypeum. *Cham.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum loricâ.

MONETA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ. *Fouc. DC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MONETA AVGV. Typus ut ſuprà. *Frad.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad humeros.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà. *Regius.*

I CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

NEPTVNO REDVCI. (3) Neptunus nudus vultu dextrorſum converſo ſtans, delphinum ſuſtinet dextrâ, tridenti verò adnititur ſiniſtrâ. *Regius.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

NEPTVNO REDVCI. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

PAX AVG. Figura muliebris tunicata, & altè ſuccincta gradiens à ſiniſtris dextrorſum, oleæ ramum tenet dextrâ, haſtam verò ſiniſtrâ. *Val.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

PAX AVG. Typus ut ſuprà: in areâ S C. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. Figura muliebris ut ſuprà, oleæ ramum tenet dextrâ, caduceum oblongum ſiniſtrâ: in areâ S C. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS II PP. Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ: in areâ S C. *Fouc.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

P M TR P COS II PP. Typus ut ſuprà, cum S C. in areâ. *Le Roy. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS III PP. (4) Typus ut ſuprà. *Fouc.*

VIRTVS POSTVMI AVG. Caput Poſtumi galeatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P COS II PP. Typus ut ſuprà, cum S C. in areâ. *Regius.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P COS V. (5) Figura virilis galeata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, haſtæ adnititur dextrâ, clypeum verò humi poſitum tenet ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

RESTITOR (ſic) GALLIAE. Figura militaris galeata ac paludata, figuram aliam militarem galeatam procumbentem ſublevat dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

RESTITOR (ſic) GALLIAE. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

RESTITOR (ſic) GALLIAR. Typus ut ſuprà. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITOR GALLIAP. (ſic) Typus ut ſuprà. *MDM.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS AG. (ſic) Caput Poſtumi ut ſuprà.

(1) Jovis Propugnatoris templum in Palatio fuiſſe dicitur; fitque ejus mentio in veteri Inſcriptione apud Gruterum pag. ccc. n. 2. Nummus hic & ſequens rati.

(2) Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus. Nummus hic inter rariores recenſendus.

(3) Nummus hic Poſtumi cum rarioribus adnumerandus. Vide quæ ad ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus.

(4) Nummus hic Poſtumi cum rarioribus adnumerandus.

(5) Nummus hic Poſtumi ac ſequentes inter rariores recenſendi.

RESTITOR

RESTITOR (sic) GALLIAR. Typus ut suprà. *Hen.*
IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento.
RESTITVTORI GALLIAR. (1) Postumus galeatus ac paludatus stans, sinistrâ hastæ innixus, dextrâ figuram muliebrem galeatam genuflexam sublevat. *DC.*
IMP POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.
SAECVLI FELICITAS. (2) Imperator stans dextrorsum conversus, dextrâ tenet spiculum inversum, sinistrâ globum. *Cham.*
IMP L POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi laureatum, ad humeros cum paludamento.
SAECVLO FRVGIFERO. Caduceus alatus erectus. *Regius.*
IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.
SALVS AVG. Figura muliebris sedens à dextris sinistrorsum, dextrâ tenet pateram, ex quâ serpentem pascit aræ circunvolutum. *Frad.*
Eadem epigraphe. Caput Postumi radiatum, ad humeros cum paludamento.
SPEI PERPETVAE. (3) Figura muliebris dextrorsum gradiens, dextrâ tenet florem, sinistrâ vestem colligit. *Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
VICTORIA AVG. Figura militaris galeata stans, dextrâ hastæ innixa, sinistrâ clypeo humi posito: à tergo trophæum erectum inter duos captivos humi sedentes. *DC.*
Eadem epigraphe. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.
VICTORIA AVG. Victoria tunicata dextrorsum versa, captivi manibus post tergum revinctis dorsum premens pede dextro, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Cham. Val.*
M CASS L POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.
VICTORI AVG. (sic) Typus ut suprà. *Fouc.*
IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento, dextrorsum, dextrâ elatâ.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà. *Fauvel.*
Eadem epigraphe. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento, sinistrorsum.
VICTORIA AVG. Typus ut suprà: in areâ S C. *Fouc.*
Alius cum S C. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.
VICTORIA AVG. (4) Duæ Victoriæ stantes ex adverso una tenent clypeum arbori palmæ appensum: infrà duo captivi humi sedentes. *B.*
IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.
VICTORIAE AVG. Victoriæ duæ tunicatæ ad trophæum stantes altera à dextris, altera à sinistris, clypeum tenent utrâque manu; ad trophæi imum captivus geminus, alter à dextris, alter à sinistris, manibus post tergum revinctis. *Fouc. DC.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
VIRTVS AVG. Figura virilis nuda stans, manibus elatis & expansis. *Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
VIRTVS AVG. Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, pede dextro captivum humi sedentem premens, dextrâ tenet ramusculum, hastæ verò ferratæ inversæ adnititur sinistrâ. *Hen.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
VIRTVS AVG. Figura militaris galeata ac paludata, vultu sinistrorsum converso stans, hastæ ferratæ inversæ adnititur dextrâ, clypeum verò humi positum tenet sinistrâ. *Regius. Fouc. Cham.*
IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi laureatum, ad pectus cum paludamento.
VIRTVS AVG. Typus ut suprà. *Fouc.*
IMP CAES POSTVMVS. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.
VIRTVS AVG. Figura militaris galeata ac paludata stans, dextrâ clypeo, sinistrâ hastæ innititur: in areâ S C. *RE.*
IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà, dextrorsum.
VIRTVS POSTVMI AVG. (5) Hercules cornibus apprehensum cervum tenet. *Regius.*

(1) Profert nummum argenteum Postumi Mediobarbus ex Smetio cum epigraphe RESTITUTORI GALLIAE, sed inscriptus RESTITUTORI GALLIAR. non amplius visus est. Nummus hic rarissimus, imò singularis est.
(2) Nummus hic Postumi ac duo sequentes cum rarioribus adnumerandi.
(3) Vide quæ ad nummum similem ejusdem ex ære tertii moduli infrà adnotamus. Nummus hic rarissimus; sequens verò cum rarioribus adnumerandus.
(4) Nummus hic ac sequens, in quibus cernuntur duæ Victoriæ ex adverso stantes ad victorias, quas à Germanis reportavit Postumus, referendas esse arbitrantur eruditi. Uterque nummus inter rariores recensendus; sequentes verò haud obvii sunt.
(5) Postumum ob bellicam fortitudinem Herculi fuisse comparatum alibi sæpè diximus. Nummus hic rarissimus.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP POSTVMVS AVG. Caput Postumi radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORD EQVIT. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, pede dextro proræ navis imposito, pateram tenet dextrâ, sinistrâ verò navis gubernaculum, in cujus imo globus. *Fouc. Regius. Val. Hen.*

Alius cum ς. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Le Roy. Fontaine.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

CONCORD EQVIT. Typus ut suprà, cum ς. in imâ parte. *B.*

IMP POSTVMVS AVG. Caput Postumi ut suprà.

CONCORDIA EQVIT. Typus ut suprà absque globo, & literis in imâ parte. *Fouc.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

COS IIII. (2) Victoria seminuda, vultu sinistrorsum converso stans, tunicam à tergo attollit dextrâ, palmæ verò ramum oblongum tenet sinistrâ. *Fouc. Cham. Hen. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COS V. Typus ut suprà. *Fouc. Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DIANAE LVCIFERAE. (3) Diana altè succincta, cum pharetrâ ex humeris, gradiens à dextris sinistrorsum, facem accensam gestat utrâque manu. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVG. (4) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Cham. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVGG. Typus ut suprà. *RE.*

IMP POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

FIDES EQVIT. (5) Figura muliebris stolata sedens à sinistris dextrorsum, pateram tenet dextrâ, signum militare sinistrâ. *Le Roy.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES EQVIT. Typus ut suprà: à sinistris in areâ P. in imâ parte P. *Hen.*

IMP POSTVMVS AVG. Caput Postumi ut suprà.

FIDES EQVIT. Typus ut suprà absque literis in areâ: in imâ parte P. *Cham.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

FIDES EQVIT. Typus ut suprà cum P. in imâ parte. *Cham. Le Roy.*

IMP POST.......... Caput Postumi ut suprà.

FIDES EQVITVM. Typus ut suprà absque literis in imâ parte. *Ba.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi ut suprà.

FIDES EXERCITVS. (6) Quatuor signa militaria, quorum unum cum aquilâ. *Fouc. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILITVM. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, signum militare erectum tenet dextrâ, alterum sinistrâ. *Fouc. Cham. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNA AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, gubernaculum navis tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Cham. Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERC DEVSONIENSI. Hercules nudus sinistrorsum conversus stans, clavam humi positam tenet dextrâ, arcum verò cum leonis exuviis gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Val. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HERC DEVSONIENSI. Hercules typo quo suprà, stans in templo tetrastylo. *Cham. MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

(1) Nummi hi Postumi haud obvii. Vide quæ de Equitibus Gallis diximus suprà ad nummum argenteum cum epigraphe FIDES EQVITVM.

(2) Nummus hic Postumi rarus; sequens verò inter rariores recensendus. Hanc autem Victoriam, quæ exhibetur pro typo. referunt nonnulli ad victoriam illam, quam à Germanis reportavit Postumus

(3) Nummus hic æreus rarissimus. Vide quæ ad similem nummum argenteum ejusdem Augusti suprà adnotavimus.

(4) Nummus hic Postumi rarus; sequens verò, qui Augustorum felicitatem prædicat, inter rariores recensendus.

(5) Vide quæ ad similem nummum argenteum ejusdem Augusti suprà adnotavimus. Nummi hi haud obvii.

(6) Nummus hic Postumi ac duo sequentes ex ære tertii moduli haud obvii sunt.

HERC PACIFERO. (1) Hercules nudus vultu dextrorsum converso stans, ramum tenet dextrâ, clavam verò cum leonis exuviis gestat sinistrâ. *Fouc. Cham. Val. Hen.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
HERCVLI PACIFERO. Typus ut suprà. *RE.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
IMP C POSTVMVS P F AVG. (2) Caput Postumi filii. *Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
IMP X COS V. (3) Victoria tunicata seminuda sinistrorsum conversa stans, tunicam à tergo attollit dextrâ, palmæ verò ramum oblongum tenet sinistrâ. *Fouc. Cham. Val. Hen. B.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
IOVI CONSERVATORI. Jupiter stans ad dextram spectans, dextrâ tenet fulmen, hastæ verò adnititur sinistrâ; pro pedibus à dextris aquila. *Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
IOVI STATORI. (4) Jupiter nudus, vultu sinistrorsum converso stans, hastæ adnititur dextrâ, fulmen verò tenet sinistrâ. *Fouc. Cham. Val. B.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
IOVI VICTORI. Jupiter nudus gradiens à sinistris dextrorsum, vultu sinistrorsum converso, fulmen tenet dextrâ elatâ, sinistrâ verò hastam ad humerum sinistrum. *Regius. Cham. Val. B.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
LAETITIA AVG. Triremis à sinistris dextrorsum, cum tribus remigibus, & gubernatore ad puppim sedente. *Fouc. Regius. Cham. Val.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
MERCVRIO FELICI. (5) Mercurius nudus stans, crumenam tenet dextrâ, caduceum verò gestat sinistrâ. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
MINER FAVTR. Minerva tunicata & galeata, gradiens à sinistris dextrorsum, oleæ ramum tenet dextrâ, sinistrâ verò clypeum cum hastâ ferratâ. *Fouc. Cham. Val. Bau.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
MONETA AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Val.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
NEPTVNO REDVCI. (6) Neptunus nudus cum divinitatis pallio, delphinum sustinet dextrâ, tridenti verò adnititur sinistrâ. *Fouc. Val. Le Roy. B.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVG. Sol capite radiato gradiens à sinistris dextrorsum, cum pallio divinitatis retrorsum volitante, dextrâ expansâ, flagrum gestat sinistrâ. *Fouc. RE. Cham. Le Roy. Fontaine.*
Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
PACATOR ORBIS. (7) Caput Solis radiatum, ad humeros cum paludamento. *Fouc. Regius. Cham. Bau.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
PAX AVG. Figura muliebris gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ gestat coronam, sinistrâ hastam inversam. *Hen. Bau.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
PAX AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum tenet dextrâ, hastam transversam sinistrâ. *RE. Cham. Val.*
Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
PAX EQVITVM. (8) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ hastam transversam. *Regius. Cham. Le Roy.*

(1) Quo tempore cusi hi nummi, diximus suprà ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti. Ærei haud obvii sunt.
(2) Nummus hic Postumi cum rarioribus adnumerandus.
(3) Vide quæ ad similem nummum argenteum ejusdem Augusti suprà adnotavimus. Nummus hic rarus; sequens verò rarissimus.
(4) Nummus hic Postumi æreus haud obvius, sequens verò cum rarioribus adnumerandus.
(5) Nummus hic & sequens Postumi inter rariores recensendi. Vide quæ ad similes nummos argenteos ejusdem Augusti suprà adnotavimus.
(6) Ad quandam Postumi expeditionem ultrà mare, & fortassis Britannicam referendum hunc nummum diximus suprà ad similem argenteum ejusdem Augusti. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.
(7) Pacator Orbis dictus videtur Postumus ob Germanos devictos; similemque titulum Herculi, cui ob bellicam virtutem Postumus in variis nummis comparatus est, tribuit Seneca: *Sed tu domitor magne ferarum, Orbisque simul Pacator ades.* Cum eadem epigraphe & eodem typo habentur nummi Severi & Caracallæ, necnon Marii, Aureliani & Floriani. Nummi hi rari.
(8) Vide quæ ad similem nummum argenteum ejusdem Augusti, & ad alterum cum epigraphe FIDES EQUITUM. adnotavimus. Nummus hic inter rariores recensendus.

Alius cùm T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. (1) Figura muliebris stolata cum quatuor infantibus, quorum duos gestat, alterum dextrâ, alterum sinistrâ; alii duo stantes, alter à dextris, alter à sinistris. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS II PP. Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, globum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc. Cham. Val. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS III PP. (2) Typus ut suprà. *Val. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS III PP. Mars nudus galeatus, cum pallio ex humeris utrinque volitante, gradiens à dextris sinistrorsum, hastam transversam gestat dextrâ, trophæum verò humero sinistro. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P IIII COS III PP. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Cham. Val. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P V COS V PP. (3) Postumus togatus stans, ramum tenet dextrâ, hastam sinistrâ. *Fouc.*

IMP C POST........ Caput Postumi ut suprà.

POS L M S. Templum sex columnarum in quo figura. *Regius.*

IMP C POSTVMVS P F AVG.. Caput Postumi ut suprà.

PROVIDENTIA AVG. (4) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, globum sustinet dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SAECVLI FELICITAS. Imperator paludatus gradiens à dextris sinistrorsum, spiculum transversum gestat dextrâ, globum verò sustinet sinistrâ. *Fouc. Cham. Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Æsculapius vultu dextrorsum converso stans, baculum serpente circunvolutum tenet dextrâ, sinistrâ pallio involutâ. *Fouc. Cham. Val. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS EXERCITI. (5) Typus ut suprà. *Fouc. Val.*

Alius cum globo à sinistris pro pedibus, eodem typo utrâque ex parte. *B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS POSTVMI AVG. Figura muliebris stolata sinistrorsum conversa stans, serpentem tenet dextrâ, sinistrâ verò pateram ex quâ eum pascit. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS PROVINCIARVM. Rhenus bicornis jacens à sinistris dextrorsum, dextrâ naviculæ innixâ, sinistro cubito urnæ, sinistrâ ramum tenet. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SARAPI COMITI AVG. (6) Serapis cum modio suprà caput, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ extensâ & expansâ, hastam transversam gestat sinistrâ; à dextris juxtà pedes prora navis. *Cham. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SARAPI COMITI AVG. Typus ut suprà absque prorâ navis. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SERAPI COMITI AVG. Typus ut suprà. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SERAPI COMITI AVG. Typus ut suprà, cum prorâ navis à dextris pro pedibus. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SARAPIDI COMITI AVG. Typus ut suprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SPEI PERPETVAE. (7) Figura muliebris dextrorsum gradiens, florem tenet dextrâ, sinistrâ vestem colligit. *Cham.*

(1) Nummi Postumi cum hoc typo cum rarioribus adnumerandi.

(2) Nummus hic Postumi rarus; sequens verò inter rariores recensendus.

(3) Nummus hic Postumi ac sequens rarissimi sunt.

(4) Nummus hic Postumi ex ære puro rarus.

(5) Nummus hic Postumi rarus; sequentes verò duo cum rarioribus adnumerandi.

(6) Serapis numen Ægyptium quidem est, sed jamdudum ejus cultus in Græciam migraverat, & præsertim Athenas, ut testis est Pausanias lib. I. Romæ etiam templum habuisse in Regione I. & Reg. II. & Reg. IX. sive Circo Flaminio legere est apud P. Victorem de Regionibus Urbis. Hæc autem epigraphe & hic typus in Gallieno primùm occurrunt; cusosque puto cum hac divinitate nummos ad arcendam pestem, quæ tum maximè per Romanas Provincias grassabatur; Serapis enim à multis Deus ipse Æsculapius existimatus fuit, ut videre est apud Tacitum. Cæterum habetur nummus argenteus Commodi cum eadem divinitate, cui inscriptum SERAPIDI CONSER AUG. & nummus Antonini Pii absque inscriptione, in quo duo capita Serapidis & Isidis cernuntur. Vide quæ ad Claudii nummos infrà adnotamus, ubi Serapis & Isis pro typo habentur. Nummi hi Postumi rari sunt.

(7) Talem se gesserat in Galliis Postumus, ut in eo spes perpetua esset. Cum eadem epigraphe & eodem typo habentur nummi M. Aurelii, Caracallæ, Getæ, Diadumeniani & Elagabali. Nummus hic rarissimus.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

TR P X COS V PP. (1) Victoria ſtans dextrorſum verſa, pede lævo galeæ impoſito, clypeo quem genu innixum tenet inſcribit VOT XX. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VBERTAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, crumenam tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ; ad pedes ante eam captivus humi ſedens manibus poſt tergum revinctis. *Fouc. RE. Cham. Val. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Mars nudus galeatus cum pallio ex humeris, ſiniſtrorſum converſus ſtans, haſtæ ferratæ adnititur dextrâ, clypeum verò humi poſitum attingit ſiniſtrâ. *Fouc. RE. Cham. Val. Le Roy.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

VIRTVS....... Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP POSTVMVS AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

VIRTVS EQVIT. (2) Figura militaris gradiens à ſiniſtris dextrorſum, ſpiculum geſtat dextrâ, clypeum verò ſiniſtrâ. *Bau.*

IMP C POSTVMVS AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

VIRTVS EQVIT. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS EQVIT. Figura militaris gradiens à dextris ſiniſtrorſum, cætera ut ſuprà. *Cham.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Val. Le Roy. Fontaine.*

IMP POSTVMVS AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

VIRTVS EQVIT. Typus ut ſuprà cum T. in imâ parte. *Bau. B.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi ut ſuprà.

VIRTVS EQVITVM. (3) Hercules nudus ſiniſtrorſum converſus ſtans, dextrâ in dorſum rejectâ, clavæ rupi impoſitæ innititur ſiniſtrâ, quâ & leonis exuvias geſtat. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVTI AVGVSTI. Typus ut ſuprà abſque rupe. *Cham.*

(1) Nummus hic Poſtumi rariſſimus. Vide quæ ad nummos argenteos ejuſdem Auguſti, in quibus decimus Tribunitiæ Poteſtatis annus ſignatus habetur, adnotavimus. Sequens nummus rarus.
(2) Nummus hic Poſtumi ac ſequentes haud obvii.
(3) Nummus hic Poſtumi cum rarioribus adnumerandus; ſequens verò rariſſimus.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

DIVO POSTVMO.

POSTVMVS PIVS PATER.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

ADVENTVS AVG SC. Imperator paludatus in equo.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

ADVENTVS AVG SC. Typus ut ſuprà.

IMP POSTVMVS AVG.

CONCORDIA EQVIT. Figura ſtans in prorâ navis, dextrâ pateram, ſiniſtrâ temonem cum globo.

Eadem epigraphe.

CONCORDIA MILIT. Miles ſtans ad proram navis, dextrâ pateram, ſiniſtrâ temonem.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

COS V. Figura alata, dextram capiti admovens, ſiniſtrâ palmam.

Eadem epigraphe.

DIANAE LVCIFERAE. Figura ſtolata utrâque manu tenens facem ardentem.

Eadem epigraphe.

DIANAE LVCIFERAE. Figura capite radiato pharetram geſtans.

Eadem epigraphe.

DIANAE REDVCI. Diana; dextrâ cervum, ſiniſtrâ arcum.

....

EXERCITVS AVG SC. Imperator equo galeatus alloquitur milites.

....

EXERCITVS VAC SC. Imperator eques alloquitur milites.

....

EXERCITVS YSC.SC. Imperator alloquitur milites.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

FELICITAS AVG SC. Arcus triumphalis, ſuprà quem trophæum cum duobus captivis aſſidentibus.

IMP C M CASS LA POSTVMVS P F AVG.

FELICITAS AVG SC. Arcus trium-

phalis &c. in cujus medio figura muliebris ſtans.

IMP POSTVMVS AVG.

FIDES EQVIT P. Figura ſedens, dextrâ pateram, ſiniſtrâ ſignum militare.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

FIDES EXERCITVS. Quatuor ſigna militaria erecta.

Eadem epigraphe.

FIDES MILITVM. Figura ſtans, ſingulis manibus geſtans ſignum militare.

IMP C POSTVMVS PIVS F AVG.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

FIDES MILITVM SC. Typus ut ſuprà.

. . . .

HERCVLEM. Hercules nudus, dextrâ clavam, ſiniſtrâ ramum cum leonis exuviis.

. . . .

HERC DEVSONIENSI. Templum ſex columnarum, in cujus medio Hercules nudus, dextrâ clavam, ſiniſtrâ arcum, cum leonis exuviis.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

HERC DEVSONIENSI. Hercules nudus cum clavâ & leonis exuviis in medio templi.

Eadem epigraphe.

HERC DEVSONIENSI. Hercules Scytalo-ſagitti-pelliger nudus, dextrâ clavam, ſiniſtrâ pellem leonis, & arcum.

Eadem epigraphe.

HERCVLI DEVSONIENSI. Caput Poſtumi filii.

. . . .

HERCVLI DEVSONIENSI SC. Hercules ſtans, dextrâ clavam, ſiniſtrâ arcum, & ſpolia leonis.

. . . .

HERCVLI DEVSONIENSI SC. Hercules ut ſuprà in templo diſtylo.

. . . .

HERCVLI DEVSONIENSI SC. Aut caput Poſtumi ſub formâ Herculis, aut caput filii in averſâ parte.

. . . .

HERCVLI INVICTO SC. Hercules domans taurum.

. . . .

HERC MACVSANO. Hercules nudus, dextrâ clavam, ſiniſtrâ arcum cum leonis exuviis.

. . . .

HERC MAGVSANO SC. Typus ut ſuprà.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

IMP X COS V. Figura alata dextram capiti admovens, ſiniſtrâ palmam.

Eadem epigraphe.

IOVI VICTORI. Imperator currens, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ fulmen.

. . . .

IOVI VICTORI. Jupiter nudus gradiens, dextrâ fulmen, ſiniſtrâ ſceptrum.

IMP CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

LAETITIA AVG. Navis prætoria cum Imperatore in puppi ſtante.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

LAETITIA AVG SC. Triremis prætoria, cum remigibus, & gubernatore ad clavum ſtante.

Eadem epigraphe.

LAETITIA AVG SC. Navis prætoria.

Eadem epigraphe.

MARS VICTOR. Figura ſtans galeata ac paludata, dextrâ clypeum, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

MERCVRIO FELICI. Mercurius, dextrâ crumenam, ſiniſtrâ caduceum.

. . . .

MERCVRIO PACIFERO. Mercurius nudus, dextrâ caduceum cum petaſo.

. . . .

MERCVRIO PACIFERO. Mercurius petaſatus, dextrâ ramum, ſiniſtrâ clavam cum ramo.

IMP C. . . . .LAT POSTVMVS AVG.

MINERV FAVTR. Minerva, dextrâ ramum protendens, ſiniſtrâ haſtam & parmam tenens.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

PACATOR ORBIS. Figura capite radiato, & promiſſâ comâ.

Eadem epigraphe.

PAX AVG. Figura ſtans, dextrâ elatâ cum ramo, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.

Eadem epigraphe.

PAX AVGVST. Figura ſtolata, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam gerens.

IMP POSTVMVS AVG.

P M TR P COS. Victoria ſtans, utrâque manu palmam tenens.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

P M TR P COS II PP SC.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

P M TR P III PP. Mars gradiens, dextrâ haſtam, humero ſiniſtro trophæum.

. . . .

P M TR P VIIII COS IIII PP. Clava, arcus, pharetra.

. . . .

P M TR P VIIII COS IIII PP. Duæ pharetræ erectæ cum arcu.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

P M TR P X COS V PF. Victoria ſtans,

ſiniſtro pede globum calcans, ſiniſtrâ ſcutum tenens, in quo VO XX.

. . . .

PROVIDENTIA AVG. Figura ſtans, dextrâ bacillo globum tangens, ſiniſtrâ columnæ nixa cum cornucopiæ.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

REST ORBIS. Imperator paludatus, ſiniſtrâ haſtam, dextrâ mulierem in genua procumbentem ſublevat; mulier verò ſiniſtrâ cornucopiæ tenet.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS.

RESTITVTOR GALLIAR. Figura genuflexa, ſiniſtrâ cornucopiæ, dextram porrigens Imperatori ſtanti ſiniſtrâ haſtam tenenti, & dextro pede captivum ſupplantanti.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

SAECVLI FELICITAS. Miles, ſiniſtrâ globum, dextrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

SALVS POSTVMI AVG. Figura ſtans, dextrâ ſerpentem, cui pateram porrigit ſiniſtrâ.

Eadem epigraphe.

SERAPIDI COMITI AVG. Deus Serapis, cum roſtro navis ad pedes.

Eadem epigraphe.

SPEI PERPETVAE. Spei typus.

POSTVMVS AVG.

VIC GERM P M TR P V COS III PP. Victoria, ſiniſtrâ palmam, dextrâ lauream imponit Imperatori, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam tenenti.

Eadem epigraphe. Caput Poſtumi galeatum; in galeâ apparent bigæ equorum marinorum, & alia.

VICT COMES AVG SC. (1) Victoria alata Imperatorem equitem deducens, dextrâ pilum protenſum tenentem.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

VICTORIA AVG. Victoria gradiens, dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam, dextro pede captivum proculcans.

IMP C POSTVMVS PIVS F AVG.

VICTORIA AVG SC. Victoria gradiens, dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam; ad pedes captivus manibus poſt tergum revinctis.

. . . .

VICTORIA AVG SC. Duæ Victoriæ ſuſtinentes clypeum palmæ impoſitum, ad cujus pedes duo captivi.

. . . .

VICTORIAE AVG. Duæ Victoriæ tenentes clypeum in trophæi modum.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS AVG.

VICTORIA GERMANICA SC. (2) Victoria grâdiens, dextrâ coronam, ſiniſtrâ lauream gerens.

. . . .

VIRTVS AVG. Caput barbatum & galeatum, humeris haſtam tenens.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

VIRTVS AVG SC. Figura gradiens, dextrâ pilum, ſiniſtrâ parmam.

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG SC. Figura militaris ſtans, dextrâ haſtam, ſiniſtram ſcuto imponens.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

VIRTVS AVG SC. Vir armatus clypeo, & haſtâ.

Eadem epigraphe.

VIRTVS EQVIT T. Miles gradiens, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ clypeum.

. . . .

VIRTVS EQVITVM. Hercules nudus, clavæ ſiniſtro humero nixus, cum leonis exuviis.

. . . .

VIRTVS POSTVMI SC. Poſtumus paludatus ſtans, dextrâ haſtam, coronatur à Victoriâ ſiniſtrâ palmam gerente, & captivum pede proculcante.

. . . .

VIRTVS POSTVMI AVG SC. Hercules domans leonem.

IMP CAES POSTVMVS AVG.

Sine epigraphe. Triremis militibus plena.

Nummi in Coloniis cuſi.

IMP C POSTVMVS P F AVG.

COL C L AGRIP COS IIII. Figura muliebris ſtolata, dextrâ bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ.

(1) Ita hunc nummum rariſſimum ex Triſtano exhibet Mediobarbus; ſed apud Triſtanum capitis epigraphe & typus non extant. Vide Patinum & Vaillantium; quippe mihi nullibi ſimilis nummus viſus.

(2) Profert hunc nummum rariſſimum Mediobarbus ex Indice Pelegrini Aſcanii, & à Vaillantio inter rariores primi moduli recenſetur, ſed mihi nullibi viſus.

JUNIA DONATA.

JUNIA DONATA Poſtumi conjux fuit, ſi quæ fides nummo quem Chifſletius primus exſcripſit, ac deinde Mediobarbus Comes in ſuam nummorum ſeriem contulit. Junium Donatum Conſulem anno Christi 260. unà cum Cornelio Sæculari reperimus.

Nummus æreus incerti moduli.

IVNIA DONATA AVGVSTA. Caput Juniæ Donatæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

SALVS PROVINCIARVM. Capita Poſtumorum ſe reſpicientia. *MB. ex Chiffletio.*

POSTUMUS JUNIOR.

CAIUS JUNIUS CASSIUS POSTUMUS Caſſii Latieni Poſtumi & Juniæ Donatæ filius, adoleſcens optimæ ſpei, tribunatum Vocontiorum ſub Valeriano adeptus, cum pater in Galliis purpuram ſumpſiſſet, Cæſar primùm ac deinde Auguſtus appellatus, poſtremò unà cum illo interfectus eſt anno Christi 267. Hunc ita diſertum fuiſſe ſcribit Pollio, ut ejus Controverſiæ Quintiliani Declamationibus inſertæ ſint.

NUMISMATA AUREA.

IMP CAES POSTVMVS P F AVG. Caput Poſtumi laureatum, ad pectus cum loricâ, dextrorſum.

AETERNITAS AVG. (1) Tria capita radiata ſe reſpicientia. *MB.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

P M TR P IMP COS III PP. (2) Templum rotundum, ante quod Imperator ſacrificans ad aram, dextrâ pateram; prope eum figura alia togata cum puerulo; ex adverſo figura muliebris dextrâ capeduncułam, prope hanc figura puerili, & alia figura muliebris dextrâ arcam. *MB.*

(1) Nummum hunc ſingularem profert Mediobarbus ex Triſtano, qui putat tria capita in hoc nummo exhibita repræſentare uxorem Poſtumi Junioris cum duobus filiis; & revera caput quod in medio cernitur muliebre eſſe videtur. Sic in Severi nummo cernitur caput ejus uxoris cum duobus filiis, cum epigraphe FELICITAS SAECULI. & eodem modo capita illa diſpoſita ſunt, quo in hoc nummo viſuntur, niſi quod in Severi nummo radiis carent. Habetur etiam Juliæ nummus cum duobus filiis inſcriptus AETERNITAS IMPERI. Vide Triſtanum tom. 3. pag. 165. Cæterum de ſinceritate hujus nummi nec abs re dubitant eruditi; qui ſi genuinus etiam eſſet, patri Poſtumo potiùs quàm filio adſcribendus fortaſſis eſſet; & tria capita radiata, quæ cernuntur in parte averſâ nummi aliter explicanda.

(2) Hunc nummum rariſſimum profert Mediobarbus ex Strada; ſed quæ fides ei adhibenda eruditi viderint. Cur autem hic nummus (ſi genuinus eſt) filio Poſtumo potiùs quàm patri adſcribatur, non conſtat.

NUMISMATA

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP POSTVMVS AVG. Caput Postumi Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORD EQVIT. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, pede lævo proræ navis imposito, pateram tenet dextrâ, navis verò gubernaculum, in cujus imo globus, sinistrâ: in imâ parte S. *Fouc.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi Jun. ut suprà.

HERC DEVSONIENSI. (2) Hercules nudus, vultu sinistrorsum converso stans, clavam humi positam tenet dextrâ, arcum verò cum leonis exuviis sinistrâ. *Fouc.*

C IVN CASS POSTVMVS CAES.

HERCVLI MACVSANO. (3) Hercules. *MB.*

Eadem epigraphe.

MERCVRIO PACIFERO. (4) Mercurius. *MB.*

Eadem epigraphe.

PRINC IVVENT. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. *alii* CC.

SALVS EXERCITVS. *MB.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi imberbis radiatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS PROVINCIARVM. (5) Fluvius bicornis seminudus, decumbens à sinistris dextrorsum, dextram admovet ad navem onerariam, urnæ verò ex quâ aqua effluit innititur sinistrâ. *Fouc. Hen. Fontaine.*

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi imberbe ut suprà.

SALVS PROVINCIARVM. Typus ut suprà. *Frad. Fauvel.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi Jun. ut suprà.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata ac succincta gradiens à sinistris dextrorsum; coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ; ante eam juxtà pedes, captivus humi sedens, manibus post tergum revinctis. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. (6) Hercules nudus vultu sinistrorsum converso stans, clavam humi positam tenet dextrâ, arcum verò cum leonis exuviis sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Postumus paludatus gradiens à dextris sinistrorsum, spiculum gestat dextrâ, clypeum sinistrâ. *Fouc.*

IMP POSTVMVS AVG. Caput Postumi Jun. ut suprà.

VIRTVS EQVIT. Figura militaris galeata gradiens à dextris sinistrorsum, hastam ferratam transversam gestat dextrâ, clypeo armata sinistrâ: in imâ parte T. *Fouc.*

(1) Hæc epigraphe & hic typus in Postumis & in Aureolo tantùm occurrunt. Vide quæ de Equitibus Gallis adnotavimus ad nummum argenteum Postumi Patris cum epigraphe *Fides Equitum.* Cæterum haud abs re hîc monendum esse puto, Postumi Junioris nummos raros esse omnes, nec facilè distingui posse à nummis Postumi patris, nisi ubi JUN. nomen præfert, aut Cæsaris tantùm titulo insignitur. In cæteris Antiquarios secuti sumus, qui vel in prolixiori barbâ, vel in lineamentis narium quædam inter eos discriminis vestigia reperisse se existimarunt.

(2) Hæc epigraphe & hic typus passim occurrunt in Postumi patris nummis.

(3) Nummi cum hac epigraphe, & hoc typo in Postumo etiam patre inter rariores recensentur; in filio autem rarissimi sunt præsertim ob capitis inscriptionem, in qua prænomen JUN. legitur, & titulus tantùm Cæsaris.

(4) Hæc epigraphe, & hic typus in Postumi etiam patris nummis tantùm occurrunt, & rarissimi sunt, ut videre est in ejus nummis æreis incerti moduli. Mercurius autem in Postumorum nummis ideò forsitan exhibetur, quòd Galli, quibus Postumi imperabant, illum maximè colerent, ut testatur Cæsar lib. VI. Minutius Felix, aliique. Vide Postumi patris nummum argenteum cum epigraphe MERCURIO FELICI. Cæterum ideò Mercurio *Paciferi* nomen datur, quod τῷ Ἑρμῇ προσάπτουσι τὰς ἐν τοῖς πολέμοις γινομένας ἐπικηρυκείας καὶ διαλλαγὰς καὶ σπονδάς. *Mercurio adscribunt Caduceatorum in bellis legationes, pacificationes, & fœdera*: ut ait Diodorus lib. V. Bibliothecæ. Ovidius sic de eo:

Pacifer huic dederat florem Cyllenius album.
Moly vocant Superi——

Nummus hic Postumi Jun. ac sequens rarissimi sunt.

(5) Ideò Postumorum nummi SALUS PROVINCIARUM inscribuntur, quia Postumus, ut ait Pollio, *Gallias ab omnibus circunfluentibus barbaris validissimè vindicavit.* Orosius lib. VII. cap. XXII. *Postumus in Gallia invasit tyrannidem multo quidem Reipublicæ commodo, nam per decem annos ingenti virtute ac moderatione usus, & dominantes hostes expulit, & perditas Provincias in pristinam faciem reformavit.* Vide quæ diximus ad nummos similes Postumi patris.

(6) Postumos Herculi comparatos, ac hujus cultui deditos imprimis fuisse eorum nummi testantur; & nos sæpiùs diximus.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI STATORI. Jupiter nudus, vultu sinistrorsum converso stans, hastæ adnititur dextrâ, brachio verò sinistro fulmen gestat. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI VICTORI. Jupiter dextrorsum gradiens & retrospiciens, dextrâ elatâ tenet fulmen, sinistrâ hastam ad humerum sinistrum. *Frad. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Æsculapius vultu dextrorsum converso stans, baculum serpente circunvolutum humi positum tenet dextrâ, sinistrâ pallio involutâ. *Fouc.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS PROVINCIARVM. Fluvius seminudus, decumbens à sinistris dextrorsum, dextram admovens ad naviculam onerariam, arundinem gestat sinistrâ; juxtà eum, urna inversa. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Postumi Jun. absque barbâ, radiatum ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria dextrorsum gradiens, dextrâ gestat coronam, sinistrâ palmam; pede dextro captivum humi sedentem premit. *Fontaine.*

IMP POSTVMVS AVG. Caput Postumi Jun. ut suprà.

VIRTVS EQVIT. Figura militaris galeatâ, cum paludamento retrorsum volitante, gradiens à dextris sinistrorsum, hastam transversam gestat dextrâ, clypeum sinistrâ. *Fouc.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum T. in imâ nummi parte anteriore, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi Jun. ut suprà.

VIRTVS EQVITVM. Hercules nudus, vultu sinistrorsum converso stans, dextrâ post tergum adductâ, clavæ rupi impositæ adnititur sinistrâ, quâ & leonis exuvias gestat: in imâ parte ♀. *Fouc.*

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP C M CASS LAT POSTVMVS P F AVG.

EXERCITVS ISC SC. Imperator alloquitur cohortes.

IMP C C IVN POSTVMVS AVG.

FIDES MILITVM. Aquila instans globo, rostro lauream tenens: hinc inde duo signa legionaria.

IMP C POSTVMVS P F AVG. Caput Postumi filii.

HERCVLI DEVSONIENSI. Caput Postumi patris.

C IVL P CASSIVS LAT POSTVMVS P F AVG.

LAETITIA AVG. Triremis.

IMP POSTVMVS AVG. *in alio*, IMP C POSTVMVS P F AVG.

SALVS PROVINCIARVM. Rhenus bicornis sedens, dextrâ puppim navis, sinistrâ arundinem suprà vas, ex quo aquas effundit.

E duabus Inscriptionibus quas infrà exhibemus, priorem Occo è Goltzio, posteriorem Mediobarbus ex Occone exscripsere.

IMP C C IVN POSTVMVS P F AVG.

C IVN CASS POSTVMVS CAES PRINCEPS IVVENTVT.

LÆLIANUS.

ULPIUS CORNELIUS LÆLIANUS purpuram Maguntiaci sumpsit anno Christi 267. Hunc plerique Scriptores Lollianum, Sextus Victor Ælianum, Eutropius Græcus Lucium Ælianum appellant; sed vera ejus nomina nostræ ætati propagarunt nummi infrà descripti. Gallias tenebat eâ tempestate Postumus fortissimus vir, qui auditâ Læliani defectione arma confestim in eum movisse, ejusque exercitu cæso Maguntiacum ipsam cepisse fertur: sed Postumo superstitem fuisse Lælianum, adeoque hujus cædis auctorem fuisse asserit Pollio, cujus auctoritatem hac in parte aut amplexari aut prorsus abjicere animus non est. Quod addit castella aliquot ad Rhenum ab eo instaurata fuisse, quæ Germani interfecto Postumo diruerant, id intrà brevissimum tempus fieri debuit; Lælianum enim à Victorino interemptum idem testatur, quem aliquot tantum menses à Postumi cæde Imperium retinuisse, cùm in ejus Vitâ, tùm in aliis locis monuimus.

NUMISMATA AUREA.

IMP C LAELIANVS P F AVG. Caput Læliani laureatum, ad humeros cum loricâ.

TEMPORVM FELICITAS. (1) Figura muliebris decumbens dextrâ ramum tenet: infrà cuniculus. *Regius.*

(1) Licet omnes Læliani nummi rari sint, hic tamen rarissimus, imò singularis est.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C LAELIANVS P F AVG. Caput Læliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria ad dextram gradiens coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Regius.*

IMP C L AELIANVS P F AVG.

VICTORIA AVG. (1) Victoria gradiens, dextrâ lauream attollens. *MB.*

(1) Lucium Ælianum hactenus Læliani loco legerunt Antiquarii, ac inter eos Patinus, ex quo nummum hunc exscripsit Mediobarbus Comes, qui deinde Aulum Pomponium Ælianum Goltzii fidem sequutus, nobis hac in Inscriptione obtrudit.

IMP C A POMPON AELIANVS AVG.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C LAELIANVS P F AVG. Caput Læliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. (1) Victoria stans, dextrâ tenet ramum, sinistrâ hastam. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Læliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata & succincta gradiens à dextris sinistrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Fouc. RE.*

Eadem epigraphe. Caput Læliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà. *Fouc. RDR.*

IMP C VLP COR LAELIANVS. Caput Læliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. (2) Typus ut suprà. *Regius. Cham.*

(1) Nummi Læliani cum hac epigraphe favere videntur Pollioni, dum Lælianum, quem perpetuo errore Lollianum appellat, Postumo superstitem fuisse, nonnullaque castella quæ Postumus ultrà Rhenum extruxerat, ac deinde subitâ Germanorum irruptione diruta fuerant, instaurasse testatur. Quæ si vera sint, rectè observat idem scriptor, Imperio optimè consultum iliâ tempestate fuisse, quòd Gallieno perdente Rempublicam, ii *aff. ctatores Romani nominis* interea extiterint, qui Germanos è Galliis per tredecim ferè annos virtute suâ arcerent, donec cæteris Provinciis pristina tranquillitas restituta esset.

(2) Eximius ac singularis nummus, qui vera Læliani nomina è tenebris in lucem tandem protulit, ementitosque tyrannos Lucium Ælianum, & Lollianum ex eruditorum scriptis deinceps porrò exulare jubet.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP C L AELIANVS P F AVG.

VICTORIA AVG. Victoria gradiens, dextrâ lauream attollens. *MB.*

IMP C AELIANVS P F AVG. Caput radiatum.

VICTORIA AVG. Victoria incedens. *MB.*

LOLLIANUS.

LOLLIANUM Galliarum tyrannum Postumi ætate fuisse plerique Auctores scripsere, ejusque nomine insignes nummos ex Ursino & Chiffletio exscripsit Mediobarbus Comes, quos infrà exhibemus: sed cùm apud Scriptores, tùm in nummis Lælianum legi debere existimamus; nec movent laudati nummarii, quos in describendis numismatibus plerumque detritis vulgi opinio fallere potuit, prætereaque aliorum fidem sæpiusculè sequutos fuisse alio loco observavimus: nam quod Spurium Servilium Lollianum Goltzius nobis obtrudit; quanta sit hujus & in re nummariâ, & in historiâ Augustâ authoritas nemo nescit: itaque Lælianum vide.

NUMISMATA AUREA.

IMP C LOLLIANVS P F AVG. *in alio.* C SP SERVIL LOLLIANVS P F AVG.

FIDES MILITVM EXERCITVS GALL. (1) Figura equestris, & miles labarum ferens, cum aliis militibus signiferis. *MB.*

(1) Mediobarbus profert hunc nummum post Occonem ex Ursino. Nova epigraphe, novus typus, sed eruditis suspectus non abs re hic nummus.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

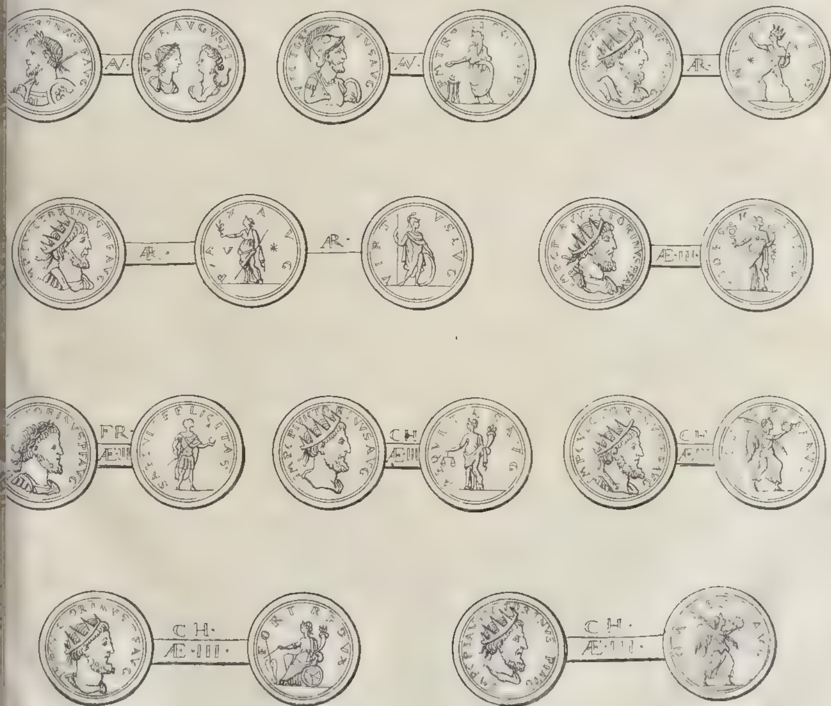
IMP C LOLLIANVS P F AVG.

ARA PACIS. (1) Ara, seu templum Jani clausum. *MB.*

(1) Hunc nummum exhibet Mediobarbus ex Chiffletio.

VICTORINUS.

MARCUS PIAUVONIUS VICTORINUS ad communionem Imperii vocatus eſt à Poſtumo anno Chriſti 265. cum hinc irrumpentibus in Gallias Germanis, illinc premente Gallieno, duobus ſimul hoſtibus fortiſſimus vir per ſe obſiſtere non poſſet. Hunc Julius Aterianus proximus illis temporibus Scriptor maximè commendat, eique neminem ſuperiorum Principum præferri potuiſſe aſſerit, niſi ingentibus virtutibus importuna libido offeciſſet, quæ deinde ipſi cauſam exitii intulit. Cæterum eorum quæ ad hujus Imperium pertinent memoria intercidit, nec quicquam de illo Scriptores tradunt, niſi Poſtumo Lollianoque interemptis, (Lælianum legi debere ſuo loco monuimus) Victorinum Gallias aliquantum temporis tenuiſſe, poſteaque ab Atticiano Actuario, cujus uxorem ſtupraverat, interfectum fuiſſe Agrippinæ. Ejus mortem Gallieno adhuc imperante, hoc eſt vel extremo anni 267. vel initio anni 268. contigiſſe Pollio variis in locis innuit; integrumque triennium ab eo non tranſactum cæteri Auctores tradunt; quamobrem ejus Imperii initium ad annum 265. retulimus.

NUMISMATA AUREA.

IMP C VICTORINVS P F AVG.

ADIVTRIX AVG. Fœmina ſeminuda, ſiniſtrâ arcum. *MB.*

IMP CAES VICTORINVS P F AVG. Imperator barbâ promiſsâ, laureato capite.

ADIVTRIX AVG. (1) Dea pectore tenus depicta, ſiniſtrâ tenet arcum, dextrâ telum educit è pharetrâ retrò religatâ. *Hard.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini laureatum, ad humeros.

COMES AVG. (2) Victoria ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet coronam, ſiniſtrâ palmam. *Regius.*

IMP VICTORINVS AVG. Caput Victorini patris coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.

IMP C L A VICTORINVS AVG. Caput Victorini Filii coronâ radiatâ. *MB.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini laureatum, ad humeros.

LAETITIA AVG. Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ demiſsâ tenet corollam, ſiniſtrâ anchoram. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LEG IIII FLAVIA P F. Duo leones ex adverſo ſtantes, & ſuprà in areâ caput galeatum, ad humeros cum paludamento. *Fontaine.*

IMP VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini laureatum.

LEG XXX VLP VICT P F. Jupiter dextrâ haſtam, ſiniſtrâ fulmen tenet, & capricornum reſpicit. *Hard.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini laureatum, ad pectus cum paludamento.

LEG XXX VLPIA PIA F. (3) Typus ut ſuprà. *Laiſné.*

IMP VICTORINVS P F AVG.

LEG XXXVI P VICT P F. (4) Figura nuda ſtans, dextrâ haſtam cum capricorno. *MB.*

IMP CAES VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini laureatum, ad humeros.

PAX AVG. (5) Figura muliebris ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ elatâ geſtat ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Regius.*

VICTORINVS AVG. Victorinus capite galeato, ad pectus cum loricâ, dextrâ geſtat haſtam, ſiniſtrâ clypeum.

P M TR P III COS II PP. (6) Imperator Pontificis habitu ſacrificans ad tripodem. *Regius.*

IMP VICTORINVS P F AVG.

PROVIDENTIA AVG. Providentiæ typus. *MB.*

IMP CAES VICTORINVS P F AVG.

ROMAE AETERNAE. (7) Caput Romæ galeatum. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini laureatum, ad pectus cum loricâ.

SAECVLI FELICITAS. (8) Figura muliebris tutulata ſiniſtrorſum verſa, ſiniſtrâ infantulum geſtat, dextrâ pectori admotâ, pede ſiniſtro proræ navis impoſito : à dextris pro pedibus navis gubernaculum. *Fontaine. Regius.*

(1) Non legio, ut eruditiſſimus Harduinus monet, ſed Diana Adjutrix Auguſti hîc appellatur : vide infrà in VOTA AVGVSTI. Nummus ſingularis; epigraphe verò haud alias comparet.

(2) Hæc epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Vide Poſtumi nummum æreum incerti moduli cum epigraphe VICT. COMES AVG. ubi pro typo Imperator eques Victoria præeunte cernitur. Notandum verò eſt, omnes Victorini nummos ex auro raros eſſe, hunc autem rariſſimum.

(3) Legionis Quartæ Flaviæ, & Legionis Trigeſimæ Ulpiæ nummi argentei habentur in Gallieno; quos ſi poſt Valeriani cladem cuſos fuiſſe exiſtimes, cum diſtracto à variis tyrannis Imperio, militum animos Gallienus ſibi conciliare ſtuderet ; dicendum erit has legiones, cum legitimo Principi aliquandiu paruiſſent, ad Poſtumum & Victorinum poſtea defeciſſe. Cæterum hi nummi ſingulares ; nam & ab illis quos in Gallieno extare monebamus, hi prorſus diverſo typo inſignes ſunt.

(4) Nummus hic haud dubiè idem quem ex Collectione D. de Peyresk exhibet Harduinus.

(5) Cujuſnam pacis monumentum eſt hic nummus Hiſtorici non produnt.

(6) Nummus hic pertinet ad annum Chriſti 267. qno Victorinus tertium Tribunitiæ Poteſtatis, ſive Imperii annum occœpit, nec multò poſt ab actuario quodam, cui Atticiano nomen fuiſſe prodit Aur. Victor, interfectus eſt, quòd ejus uxori ſtuprum obtuliſſet. Nummus rariſſimus.

(7) Romæ Æternæ nonnullorum tyrannorum nummos inſcriptos fuiſſe, ad civium Romanorum, Senatuſque animos demulcendos putant eruditi.

(8) Mulier tutulata ſtans cum infantulo, quibuſdam videtur eſſe Iſis Orum lactans : ſed Triſtanus Fortunam hîc exhiberi exiſtimat, qualem Thebis à Xenophonte & Calliſtonico ſculptam fuiſſe Pauſanias in Bœoticis prodit, nempe Plutum Deum geſtantem. Nummus hic rariſſimus. Alii verò putant hîc exhiberi Fortunam Primigeniam, cujus in gremio Victorinus puer ſedet, ad imitationem Jovis pueri, cui Imperatorum filii nonnunquam comparantur : Jovis verò pueri ſimulachrum ita olim Præneſte viſebatur. Cicero de Divinatione : *Is eſt hodie locus ſeptus religiosè propter Jovis pueri ſignum, qui lactens cum*

Eadem epigraphe. Victorinus capite laureato, ad pectus cum loricâ.

VOTA AVGVSTI. (1) Capita Martis & Dianæ jugata. *Regius.*

IMP VICTORINVS P F AVG. Victorinus capite laureato ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

VOTA AVGVSTI. (4) Capita Apollinis & Dianæ adversa. *Regius. RE. MB.*

Junone in gremio Fortunæ sedens, & mammam appetens, castissimè colitur à Matronis. Fortunæ autem Primogeniæ & Primigeniæ fit mentio in duabus Inscriptionibus antiquis, quas hîc ex Grutero p. LXXVI. exhibemus.

1.

FORTVNAE
IOVIS. PVERI
PRIMIGENIAE
D. D
EX. SORTE. COMPOS
FACTVS
NOTHVS. RVFICANAE
L. F. PLOTILLAE

2.

FORTVNAE
PRIMOGENIAE
IOVI. PVERO
EX TESTAMENTO.

(1) Hic typus atque hæc epigraphe in Victorino tantùm occurrunt. Dianam non viarum aut venationis solùm, sed belli etiam præsidem ac Ducem veteribus habitam fuisse, indicat Ἡγεμάχης nomen illi olim inditum, de quo memini me in Pausania legere: itaque huic & Marti communia vota rectè nuncupabat Victorinus. Nummus hic rarissimus, imò singularis est.

(4) Ut ex superiori nummo Marti & Dianæ, ita ex hoc Apollini, & Dianæ vota communia nuncupasse Victorinum constat. Hæc epigraphe, & hic typus in Victorino tantùm occurrunt. Nummus rarissimus.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C PI VICTORINVS AVG. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ.

AEQVITAS AVG. Figura muliebris stolata stans, dextrâ tenet bilancem, sinistrâ cornucopiæ. *Fauvel. Frad.*

IMP C PIAV VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini ut suprà.

AEQVITAS AVG. Typus ut suprà. *Cham.*

DIVO VICTORINO PIO. Caput Victorini radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Aquila alis expansis sinistrorsum, coronam lauream tenet rostro dextrorsum converso. *Fouc.*

IMP C. *alii* CAES. *alii* M AVR VICTORINVS P F AVG.

FIDES MILITVM. Figura stans inter signa duo militaria. *MB.*

IMP C M PIAVVONIVS VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini radiatum, ad humeros cum paludamento.

FIDES MILITVM. Figura muliebris stolata stans, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ. *Regius.*

IMP C. *alii* CAES. *alii* M AVR VICTORINVS P F AVG.

FORT REDV. (2) Fortuna insidens subsellio, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum paludamento.

Eadem epigraphe incusa; cum eodem capitis typo pariter incuso. *Fouc.*

IMP C. *alii* CAES. *alii* M AVR VICTORINVS P F AVG.

INVICTVS * Δ. Solis typus. *MB.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum paludamento.

INVICTVS. (3) Sol cum pallio post tergum volitante, gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ, sinistrâ gestat flagrum: à dextris in areâ stella. *Regius. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI STATORI. (4) Jupiter stans, dextrâ hastæ innixus, sinistrâ nescio quid tenet. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, ramum ela-

(1) Victorinum à Gallis curante Victoriâ ejus matre consecratum post cædem fuisse indicat hic nummus. Tantam enim authoritatem hæc fœmina apud milites sibi comparaverat, ut interfectis filio ac nepote, Imperatores tamen Romanis exercitibus daret, ipsaque Augusta & mater Castrorum appellaretur: Marium ab ea primum; ac deinde ubi illum quoque militis manu interiisse vidit, Tetricum ad Imperium provectos scribit Pollio; non itaque mirum, si filium Victorinum consecrasse dicatur. Nummus hic rarissimus.

(2) Nummi Victorini cum hac epigraphe inter rariores recensendi.

(3) Hæc epigraphe & hic typus in Victorino & in Tetricis tantùm occurrunt.

(4) Vide quæ de Jove Statore diximus ad Postumi nummos argenteos. Nummus hic in Victorino rarissimus.

tum tenet dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ: à dextris in areâ V. à sinistris stella. *Fouc. Regius. Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Figura muliebris stans ad aram ignitam, dextrâ extensâ pateram tenet, sinistrâ vestem colligit. *Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris stans, dextrâ demissâ tenet bacillum, quo attingit globum humi positum, sinistrâ cornucopiæ. *Cham. MDM.*

IMP C. *alii* CAES. *alii* M AVR VICTORINVS P F AVG.

PROVIDENTIA AVG. Providentiæ typus. *MB.*

Eadem epigraphe.

PROVIDENTIA AVGVSTI. Typus ut suprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

SAECVLI FELICITAS. (1) Mulier proræ navis insidens pede sinistro, cum infantulo pectori admoto. *MB.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVG. Figura muliebris stolata, sinistrorsum conversa stans, serpentem tenet dextrâ, sinistrâ verò pateram ex quâ eum pascit. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ, dextrorsum.

SALVS AVG. Typus ut suprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, sinistrorsum.

SALVS AVG. Typus ut suprà. *M MA.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. (2) Victoria tunicata & succincta gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. (3) Figura militaris galeata stans, dextrâ hastæ innixa, sinistrâ clypeo humi posito. *Regius.*

(1) Nummus hic Victorini intet rariores recensendus. Vide quæ ad similem nummum aureum ejusdem Augusti adnotavimus.

(2) Ad quam victoriam referendus est hic nummus Scriptores non produnt; probabile tamen est ad aliquam Victoriam de Germanis relatam. Nummus rarissimus.

(3) Non bellicas solùm, sed civiles etiam virtutes in Victorino commendat Julius Aterianus apud Pollionem; quod fragmentum hîc non prorsus inutile erit exscribere: *Victorino, qui Gallias post Junium Posthumum rexit, neminem existimo præferendum: non in virtute Trajanum, non Antoninum in clementiâ, non in gravitate Nervam, non in gubernando ærario Vespasianum, non in censurâ totius vitæ ac severitate militari Pertinacem vel Severum. Sed omnia hæc*, addit optimus hic Scriptor, *libido & cupiditas muliebraria voluptatis sic perdidit, ut nemo audeat virtutes ejus in literas mittere, quem constat omnium judicio meruisse puniri.* Nummus hic argenteus inter rariores recensendus.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C VICTORINVS AVG. Caput Victorini radiatum, ad humeros.

AEQVITAS AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *RE.*

IMP C PI VICTORINVS AVG. Caput Victorini ut suprà.

AEQVITAS AVG. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ.

AEQVITAS AVG. Typus ut suprà. *Fouc. Le Roy. Bau.*

IMP C PIAV VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum paludamento.

COMES AVG. (1) Victoria gradiens à dextris sinistrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Cham.*

DIVO VICTORINO PIO. Caput Victorini radiatum, ad humeros.

CONSACRATIO. (2) (sic) Aquila insistens globo alis expansis, coronam apprehensam tenet rostro dextrorsum converso. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILITVM. Figura muliebris stolata, vultu sinistrorsum converso stans, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ. *Cham.*

IMP C M PIAAVVONIVS (sic) VICTO-

(1) Nummus hic Victorini rarissimus. Vide quæ ad similem nummum aureum ejusdem Augusti adnotavimus; necnon ad nummos Tetrici cum eadem epigraphe & eodem typo.

(2) A Victoria matre Victorinum consecratum fuisse diximus suprà ad nummum similem argenteum. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus. Cæterum scribit Pollio, extare sepulcra circà Agrippinam brevi marmore impressa humilia, è quibus unum est inscriptum:

HIC DUO VICTORINI TYRANNI SITI SUNT.

RINVS P F AVG. Caput Victorini ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *Bau.*

IMP PIAVVONIVS VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *Fouc.*

IMP C PIAV VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *Regius. Cham. Val. B.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà. *Cham. Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ.

FORT REDVX. (1) Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet temonem, sinistrâ cornucopiæ. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum paludamento.

Eadem epigraphe incusa, cum eodem capitis typo pariter incuso. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

INVICTVS. Sol dextrorsum gradiens, dextrâ elatâ, sinistrâ tenet flagrum. *Regius. Val. Fontaine.*

Alius cum stellâ à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *B. Fouc. DC.*

IMP C PIAV VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ.

INVICTVS. Typus ut suprà, cum stellâ à dextris in areâ. *Cham.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini laureatum, ad humeros.

LEG XXII PRIMIGENIE. (2) (sic) Figura virilis nuda cum pallio in brachium sinistrum rejecto stans, dextrâ demissâ clavam, sinistrâ arcum tenet: à dextris capricornus. *Hard.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini coronâ radiatâ cinctum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum tenet dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ. *Le Roy.*

Alius cum v. à dextris in areâ, & stellâ à sinistris, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Val. Fouc. Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad humeros, dextrorsum.

PAX AVG. Typus ut suprà, cum v. à dextris in areâ, & stellâ à sinistris. *Cham. B.*

IMP C PIAV VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum paludamento, sinistrorsum.

PAX AVG. Typus ut suprà, cum v. à dextris in areâ, & stellâ à sinistris. *Fouc. Regius. Cham. Val. Le Roy. Fontaine.*

IMP C VICTORINVS P AVG. Caput Victorini ut suprà.

PAX AVG. Typus ut suprà, cum v. à dextris in areâ, & stellâ à sinistris. *Fouc.*

IMP C VICTORINVS AVG. Caput Victorini ut suprà.

PAX AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ v. *RE.*

IMP C VICTORINVS P AVG. Caput Victorini ut suprà.

PAX AVG. (3) Non Pacis, sed Pietatis sacrificantis typus. *Fouc.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ.

PIETAS AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, stans ad aram suprà quam ignis accensus, pateram quâ libat tenet dextrâ, acerram verò gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. DC. Cham. Val. Le Roy. Fontaine.*

IMP VICTORINVS PI AVC. (sic) Caput Victorini radiatum, ad humeros.

.,.....IXAↃ....... (sic corruptè, pro PIETAS AVG.) Vasa pontificalia. *Fouc.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P II COS PP. (4) Victorinus vestitu militari, capite laureato, procedens à dextris sinistrorsum, spiculum transversum tenet dextrâ, trophæum gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, baculum demissum tenet dextrâ,

(1) Nummus hic Victorini cum rarioribus adnumerandus.

(2) Habetur nummus argenteus in cimelio Arschotano M. Antonii cum epigraphe LEG. XXII. PRIMIGENIAE. ubi pro typo cernuntur duo signa militaria, aquila legionaria intermedia. Legionum autem primigeniarum aliquoties Inscriptiones antiquæ meminere. Et hæc ipsa Legio XXII. apud Spartianum in Did. Juliano *Primigenia* dicitur. Nummus hic Victorini rarissimus.

(3) Nummi Victorini cum hoc typo rarissimi, licet nonnulli putant id factum ignorantiâ vel incuriâ monetariorum. Vide infrà nummum ejusdem Augusti cum epigraphe VICTORIA AUG. ubi pro typo mulier stans ad aram, dextrâ pateram, sinistrâ trophæum tenet.

(4) Nummus hic spectat ad annum Christi 266. nam sequenti anno Victorinus interfectus est. Nummus hic rarissimus.

cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ ; à dextris juxtà pedes globus. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

IMP C PI VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini ut ſuprà.

PROVIDENTIA AVG. Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP C VICTORINVS AVG. Caput Victorini ut ſuprà.

PROVIDENTIA AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini laureatum, ad pectus cum paludamento.

SAECVLI FELICITAS. (1) Imperator paludatus capite nudo, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, dextrâ tenet ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ globum. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ.

SALVS AVG. Figura muliebris ſiniſtrorſum converſa ſtans, dextrâ tenet ſerpentem, ſiniſtrâ verò pateram ex quâ eum paſcit. *Fouc. DC. Cham. Fontaine. B.*

IMP C PI VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini ut ſuprà.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP C PIAV VICTORINVS AVG. Victorinus capite radiato, ad pectus cum paludamento, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum tenet.

SALVS AVG. (2) Typus ut ſuprà. *Regius.*

IMP VICTOPNVS AVG. (ſic) Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

SALV VVG. (ſic) Typus ut ſuprà. *Fouc.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini ut ſuprà.

SALVS AVG. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet pateram ex quâ ſerpentem aræ circunvolutum paſcit, ſiniſtrâ haſtæ innititur. *Regius. Le Roy. Fauvel. Fontaine. B. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. (3) Victoria ad dextram verſa, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Cham. Hen.*

IMP C VICTORINVS AVG. Caput Victorini ut ſuprà.

VICTORIA AVG. Figura muliebris ſtans ad aram, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ trophæum. *RE.*

IMP C VICTORINVS P F AVG. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. (4) Figura militaris galeata ſtans, dextrâ haſtæ innixa, ſiniſtrâ clypeo humi poſito. *Cham. Le Roy. Fouc. Hen. Bau. Fon. Fontaine. B. Brandenburg.*

IMP VICTORINV. (ſic) Caput Victorini ut ſuprà.

VRTVS V. (ſic) Figura militaris galeata gradiens à ſiniſtris dextrorſum, clypeum geſtat dextrâ, haſtam verò ferratam ſiniſtrâ. *Fouc.*

(1) Habetur nummus argenteus Victorini cum eadem epigraphe, ſed typo prorſus diverſo. Nummus hic inter rariores recenſendus.
(2) Nummus hic Victorini ob capitis typum cum rarioribus adnumerandus.
(3) Nummus hic Victorini inter rariores recenſendus ; ſequens verò rariſſimus eſt ob typi novitatem.
(4) Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum ejuſdem Auguſti adnotavimus. Nummi cum ſequenti typo inter rariores recenſendi.

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

DIVO VICTORINO.

ABVNDANTIA AVG. Figura ſtans, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP C M AVR VICTORINVS P F AVG.

ADVENTVS AVGG. Imperator eques laureatus ſiniſtrâ jaculum ; ante Imperatorem, captivus nudus manibus poſt terga revinctis.

DIVO VICTORINO.

CONSECRATIO. Aquila inſidens globo, roſtro ſertum tenens.

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO. Aquila inſidens aræ, ſertum roſtro tenens.

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO. Aquila expanſis alis cœlum aſpicit.

IMP C PIAV VICTORINVS P F AVG.

FIDES MILITVM. Figura muliebris ſtans, ambabus manibus bina ſigna militaria tenens.

IMP C M PIAVVONIVS VICTORINVS P F AVG.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà.

Eadem epigraphe.

INVICTVS. Sol nudus capite radiato gradiens, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ flagrum ; propè eum ſtella.

IMP C VICTORINVS P F AVG.

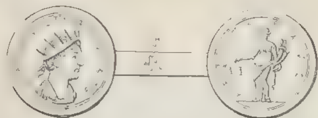
INVICTVS. Solis gradientis typus.

Eadem epigraphe.
PAX AVG. Pacis typus.
IMP C M PIAVVONIVS VICTORINVS P F AVG.
PAX AVG. Pacis typus.
IMP C. *alii* CAES. *alii* M AVR VICTORINVS P F AVG.
PAX AVG. Pacis typus.
Eadem epigraphe.
PIETAS AVG. Figura ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.
IMP C VICTORINVS P F AVG.
PIETAS AVG. Figura ſtans ad aram, dextrâ pateram.
Eadem epigraphe.
SALVS AVG. Figura ſtans, dextrâ ſerpentem, cui pateram ſiniſtrâ porrigit.
IMP C. *alii* CAES. *alii* M AVR VICTORINVS P F AVG.
SALVS AVG. Salutis typus.
Eadem epigraphe.
VICTORIA AVG. Victoria ſtans; dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam.
Eadem epigraphe.
VIRTVS AVG. Figura militaris ſtans; dextrâ haſtam, ſiniſtrâ clypeum.
Eadem epigraphe.
VIRTVS AVG. Miles ſtans, dextrâ lauream, ſiniſtrâ anchoram.
IMP C VICTORINVS P F AVG.
.........TVS AVG. Figura ſeminuda galeata, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ clypeum.
Eadem epigraphe.
Epigraphe exeſa. Quatuor ſigna militaria erecta.

VICTORINUS JUN.

PIAUVONIUS VICTORINUS Victorini filius Cæſar primùm, ac deinde Auguſtus à patre factus, unà cum illo periit extremo anni 267. Hunc Cæſaris tantùm dignitate ornatum, & quidem ipsâ propè horâ quâ pater in militari tumultu interfectus eſt, prodit unus rerum in Galliis illâ ætate geſtarum Scriptor Pollio: ſed præterquam quod nonnullos nummos Victorini Auguſti nomine inſignes exhibet Mediobarbus, quos ad filium pertinere celeberrimi Antiquarii conjiciebant, unum quoque nos in tribus ampliſſimis cimeliis reperimus, in quo facies adoleſcentis exhibetur, à lineamentis oris quæ in Victorini patris nummis deprehenduntur diverſiſſima: quamobrem Pollionem hìc hallucinatum eſſe cum eruditiſſimo quoque exiſtimamus.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C PI VICTORINVS AVG. Caput Victorini Junioris radiatum, ad pectus cum loricâ.
AEQVITAS AVG. (1) Figura muliebris ſtolata ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ geſtat bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Fouc. Cham. Frad.*
IMP C PIAV VICTORINVS P F AVG.
AEQVITAS AVG. *MB.*
Eadem epigraphe.
PAX AVG. Pacis typus. *MB.*

(1) Nummi Victorini Junioris rariſſimi ſunt; tres tantùm vidi cum eadem epigraphe & eodem typo in cimeliis laudatis; in quibus ſanè eadem vultûs forma deprehenditur, diverſa omninò à patris formâ, & ut videtur ætatis annorum triginta.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP C PI VICTORINVS AVG.
AEQVITAS AVG. Figura ſtans, dextrâ bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ.
IMP C PIAV VICTORINVS P F AVG.
FIDES MILITVM. Figura ſtans inter duo ſigna militaria.
IMP C VICTORINO...... Caput coronâ radiatâ.
IA A S VI. Navis cum remis in medio mari.
IMP VICTORINVS CAES.
PROVIDENTIA AVG. Figura ſtans, dextrâ temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ.
IMP CAES VICTORINVS P F AVG. *alius*
IMP L AVR.
SAECVLI FELICITAS. Mulier proræ navis inſiſtens pede ſiniſtro, infantem tenet pectori admotum.
IMP C PIAV VICTORINVS P F AVG.
VIRTVS MILITVM.
Victorini Jun. hanc Inſcriptionem refert Mediobarbus ex Goltzio.
L AVREL VICTORINVS CAES PRINC IVVENT.

VICTORIA.

VICTORIA mater Victorini ſenioris, tantam ſibi authoritatem apud milites comparavit, ut interfectis filio ac nepote, Imperatores tamen Romanis exercitibus daret, ipſaque Auguſta, & mater Caſtrorum appellaretur. Narrat Pollio Marium ab eâ primùm, ac deinde ubi illum quoque militis manu interiiſſe vidit, Tetricum ad Imperium provectos. De fœminæ fortiſſimæ morte variant Auctores; quidam enim interemptam; alii fato conceſſiſſe tradunt; ſed annum quo hæc contigit, quando ſolus ex quo ſuperiora exſcripſimus, Pollio nec obſervat, nec ullâ temporum notâ inſignit, fruſtrà inquiras.

Nummus incerti metalli ac moduli.

IMP VICTORIA AVG. Caput galeatum.
IL. (1) Aquila expanſis alis. *MB.*
Victoriæ ſive Victorinæ hanc Inſcriptionem protulit Goltzius, & ex illo exſcripſit Mediobarbus Comes.
AVRELIA VICTORINA AVG. *alius*;
PIA FELIX AVG.

(1) Profert hunc nummum Mediobarbus ex Strada, ſed ab imperito quodam ſuppoſitum nemo non videt, cum nec fabrica hujus ætatis ſit, & Inſcriptio Latina in Ægyptiacis nummis alias nuſquam occurrat.

MARIUS.

MARCUS AURELIUS MARIUS ferri quondam opifex, cum militiæ nomen dediſſet, bonamque in bellis contrà Germanos operam navaviſſet, in Victorini locum ſubſtitutus eſt anno Chriſti 267. exeunte, vel 268. ineunte, commendante eum militibus Victoriâ, cujus tum maxima in Galliis authoritas fuiſſe fertur. De hujus fortitudine nonnulla ſuprà fidem enarrat Pollio, in quibus immorari non eſt noſtri inſtituti; ſed operæpretium eſt obſervare, Marii electionem ab Aurelio Victore & Eutropio poſt cædem Poſtumi protinùs referri, eoſdemque exiſtimaſſe Victorinum Mario ſubrogatum, cum Galliarum Imperium cum Poſtumo Victorinum aliquandiu participaſſe,

& post paucos ab illius cæde menses interfectum fuisse constet. Cæterum summam potestatem degustare Mario vix licuit ; tertio enim die quàm imperare cœperat, à milite quodam cujus operâ olim in suâ officinâ uti consueverat, gladio confossus interiit.

P. Simonneau filius fecit

NUMISMATA AUREA.

IMP C M AVR MARIVS P F AVG. Caput Marii laureatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORDIA MILITVM. (1) Duæ dextræ junctæ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SAEC FELICITAS. (2) Figura muliebris stans dextrorsum spectans, dextrâ elatâ tenet caduceum, sinistrâ cornucopiæ. *Regius.*

(1) Licet Marii nummi ex omni metallo & modulo rari sint, ex auro tamen rarissimi sunt. Cum hac autem epigraphe & hoc typo ejus nummi frequentiores cæteris sunt ; nec abs re, quippe hic militum suffragiis ad Imperium provectus fuit, commendante eum militibus Victoria fortissima fœmina, cujus tùm maxima in Galliis authoritas fuisse fertur. Hujus autem prima concio ad milites habita refertur à Trebellio Pollione in ejus Vitâ, quam, cum sit longiuscula, hîc non exscribo.

(2) Mario Imperatore in Galliis Sæculi felicitas sperari quidem, non verò degustari poterat ; quippe triduo postquam Imperium occupavit, interemptus est, ut scribit Pollio : *De hoc*, inquit ille, *etiam dici posse videtur, qui unâ die factus est Imperator, aliâ die visus est imperare, tertiâ interemptus est.*

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C MARIVS P F AVG. Caput Marii radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORD MILIT. Dextræ duæ junctæ. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA MILIT. Typus ut suprà. *Collegii.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA MILITVM. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Fauvel. MDM. Fontaine. MB.*

IMP C M AVR MARIVS AVG.

CONCORDIA MILITVM. Typus ut suprà. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Marii radiatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS AVG. (1) Figura muliebris stolata ; vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

IMP C MARIVS P F AVG. Caput Marii ut suprà.

SAEC FELICITAS. Figura muliebris ut suprà, caduceum tenet dextrâ elatâ, sinistrâ cornucopiæ. *Cham. Declesves.*

IMP C M AVR MARIVS P F AVG. Caput Marii laureatum, ad pectus cum paludamento.

SAEC FELICITAS. Typus ut suprà. *Collegii. MB.*

Eadem epigraphe.

SAECVLI FELICITAS. Typus ut suprà. *MB.*

(1) Licet omnes Marii nummi rari sint, uti paulò superius monuimus, hic tamen rarissimus est.

IMP C MARIVS P F AVG. Caput Marii radiatum, ad pectus cum paludamento.

SAECVLI FELICITAS. (1) Typus ut suprà. *Farnesianus.*

IMP C M AVR MARIVS P F AVG.

VICTORIA AVG. Victoria gradiens, dextrâ lauream, sinistrâ palmam. *MB.*

Eadem epigraphe.

VICTORIA AVG. Victoria stans, dextrâ lauream, sinistrâ palmam. *MB.*

IMP C M AVR MARIVS AVG. Caput Marii radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata ac succincta gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. MMA. MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria ut suprà sinistrorsum gradiens. *Regius.*

Eadem epigraphe.

VICTORIA AVG. Victoria stans, dextrâ lauream, sinistrâ palmam. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Marii radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. (2) Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc. Regius. Le Roy.*

IMP C M AVR MARIVS P F AVG. Caput Marii radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà. *RDR. MB.*

(1) Ex hac epigraphe ac sequenti, necnon ex non parva omninò nummorum Marii manu, qui supersunt, arguit Tristanus hujus Imperium diuturnius fuisse triduo, quod ei Pollio tribuit.

(2) *Vir quidem*, inquit Pollio, *strenuus, ac militaribus usque ad Imperium gradibus evectus est.* Et paulò post robur ac vires ejus, & præsertim digitorum sic describit: *de quo illud addidisse satis est, nullius manus vel ad feriendum, vel ad impellendum fortiores fuisse, quum in digitis nervos videretur habuisse, non venas. Nam & carra venientia digito salutari repulisse dicitur, & fortissimos quosque uno digito sic afflixisse, ut quasi ligni vel ferri obtusioris ictu percussi dolerent. Multa duorum digitorum allisione contrivit.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C MARIVS P F AVG. Caput Marii radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORD MILIT. Duæ dextræ junctæ. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA MILITVM. Typus ut suprà. *Regius. Fouc. DC. Cham. Val. Fontaine. B.*

IMP C M AVR MARIVS P F AVG. Caput Marii ut suprà.

CONCORDIA MILITVM. Typus ut suprà. *Frad.*

IMP C MARIVS P F AVG. Caput Marii ut suprà.

PACATOR ORBIS. (1) Caput Solis radiatum, ad humeros cum paludamento. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SAEC FELICITAS. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Val. Le Roy.*

IMP C M AVR MARIVS AVG. Caput Marii ut suprà.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata, gradiens à dextris sinistrorsum, coronam lauream gestat dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Fouc. Regius. DC. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria typo quo suprà, gradiens à sinistris dextrorsum. *Fouc. Cham. Val. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. (2) Victoria stolata, vultu dextrorsum converso stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Fouc. Regius. Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata ac paludata, vultu dextrorsum converso stans, clypeum humi positum prægrandem tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Bau.*

(1) Nummus hic Marii rarissimus, imò singularis. Vide quæ diximus suprà ad nummum similem Postumi ex ære tertii moduli.

(2) Nummos hosce Marii putamus cusos potius in augurium quam in monumentum alicujus victoriæ, si Pollioni, qui Mario triduanum Imperium tribuit, fides adhibenda: *Nam ut Consul*, inquit Pollio, *qui sex pomeridianis horis Consulatum suffectum tenuit, à M. Tullio tali asperfus est joco, Consulem habuimus tam severum, tam censorium, ut in ejus Magistratu nemo pranderit, nemo cænaverit, nemo dormierit; de hoc etiam dici posse videtur, qui unâ die factus est Imperator, aliâ die visus est imperare, tertiâ interemptus est.*

Numiſmata Ærea incerti moduli.

IMP C MARIVS P F AVG. SECVLI FELICITAS. Figura muliebris ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB. ex Chiffletio.*

AUREOLUS.

MARCUS ACILIUS AUREOLUS quem Dacum fuiſſe, gregeſque in primâ ætate duxiſſe Zonaras ſcribit; cum militiæ nomen dediſſet, varios in eâ gradus virtute ſuâ obtinuit, Gallienumque adverſus Sarmatas primùm, ac deinde in Gallias ſequutus, ita ſe illi approbavit, ut ex hac Provinciâ diſcedens Gallienus Poſtumi debellandi curam ei delegarit. Aureoli prævaricatione elapſum Poſtumum, renovatiſque viribus bellum redintegraſſe ſuis locis monuimus; ſed cum mutuis cladibus aliquandiù certatum eſſet in Galliis, tyrannumque exturbari poſſe tandem deſperaret Gallienus, bellum intermittere ſtatuit, collatâque in Aureolum Magiſtri Equitum dignitate, Rhætias inſidere cum exercitu juſſit, ut inde Poſtumi motus inſpectaret, videretque ne quid ab illo Reſpublica detrimenti caperet. Ibi rebellaſſe anno 267. Aureolum, brevique perfidiæ pœnas luiſſe Scriptores omnes teſtantur: ſed Pollio qui duas hujus rebelliones nobis obtrudit, nec ſibi magis hac in parte, quàm veritati aut rationi conſentit, in pugnâ contrà Claudium occubuiſſe narrat: cæteri acie victum apud pontem qui nomine ejus nobilitatus eſt, Mediolanique obſeſſum à Gallieno fuiſſe tradunt, ubi cæſo per fraudem ejus Principe, ipſe non multo poſt deditionem facere compulſus, invito ac repugnante Claudio à militibus interfectus eſt anno 268. cum primum tyrannidis annum nondum compleviſſet.

P. Simonneau filius fecit

NUMISMATA AUREA.

IMP M ACIL AVREOLVS P F AVG. Caput Aureoli radiatum, ad humeros cum paludamento.

PROVIDENTIA AVG. (1) Figura muliebris ſtans, dextrâ ſceptrum, ſiniſtrâ columnæ nixa cum cornucopiæ: ad pedes globus. *Triſtan.*

. . . .

PRVDENTIA AVG. (2) Figura ſtans, dextrâ bacillum, ſiniſtrâ nixa columnæ cum cornucopiæ: ad pedes globus. *MB.*

(1) Nummi omnes Aureoli rariſſimi ſunt, præſertim ex auro.

(2) An rectè deſcriptus ſit hic nummus viderint quibus illum manibus contrectare contigit. Sanè Providentiæ typum hîc exhiberi nemo non videt. Profert hunc nummum Mediobarbus ex Theſauro Oiſelii.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP AVREOLVS AVG. Caput Aureoli radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORD EQVIT. (1) Figura muliebris stans, dextrorsum conversa, pede dextro proræ navis imposito, dextrâ tenet nescio quid, sinistrâ navis gubernaculum: in imâ parte s. *Bau.*

IMP C AVREOLVS AVG. Caput Aureoli ut suprà.

CONCORD II M C. Duæ dextræ junctæ. *Regius.*

(1) Aureolum à Gallieno, circà annum 266. quo Gallicum bellum intermisit, Rhætiæ Præfectum, Magistrumque Equitum factum fuisse Scriptores produnt: an horum concordiæ Augustam dignitatem acceptam se referre Aureolus testatur? Mihi probabilius videtur, ut in Galliis, sic in Rhætiâ duo hominum genera fuisse, plebis, & nobilium, quos Equites appellare amabant Romani: nam & nobilitatis Germanicæ mentionem non uno loco facit luculentissimus auctor Corn. Tacitus. Atqui horum gratiam ab Aureolo quæsitam testatur nummus hic rarissimus, cujus similes extant in Postumo, eandem ob causam cusi, ut ad nummum argenteum, FIDES EQVITVM, monebamus.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP AVREOLVS....... Caput Aureoli radiatum, ad humeros cum paludamento.

L I MIN RESTITVTA. (1) Minerva à dextris & Aureolus togatus à sinistris, palmæ ramo intermedio, dextras jungunt. *Tristan.*

Ejusdem Aureoli has Inscriptiones exhibet Mediobarbus Comes.

IMP C AVREOLVS P F AVG. *ex Ursino.*

IMP C M ACIL AVREOLVS P F AVG. *ex Goltzio.*

(1) Hunc nummum singularem sic legit Tristanus: LEGIO PRIMA MINERVIA RESTITVTA. Vide Commentarium ejusdem tom. 3. pag. 182.

CLAUDIUS GOTTHICUS.

MARCUS AURELIUS CLAUDIUS, Princeps non rei militaris peritiâ magis, quàm justitiâ & moderatione commendatus, tam ignobili genere ortus fuerat, ut non avos ejus solùm ignoraverint, sed de patriâ quoque variaverint Scriptores. Dardanum fuisse volebant quidam, cæteri Dalmatam asserebant; certè quin Illyricianæ gentis fuerit, nemo dubitavit præter Victorem Juniorem, qui Gordiano patre natum fuisse somniat. Sub Decio primùm Tribunus, deindeque Martiæ Quintæ Legioni à Valeriano præfectus, præclarum Senatûs judicium meruit, cum apud Principem quereretur, nullam fortissimi juxtà ac prudentissimi viri in eligendis Ducibus haberi rationem. Itaque Illyricum regendum accepit, cæterosque Provinciarum Præsides intrà breve tempus ita supereminuit, ut illo potissimum stare Respublica videretur, ejusque imprimis operâ in bellis uteretur Gallienus. Tribus eum interfuisse Auctores scribunt; Gallico adversus Postumum, quod ad annum usque 263. administrasse videtur; Gotthico, de quo pluribus infrà dicturi sumus; ac denique Italico contra Aureolum, quo Gallienus per insidias suorum occisus, Claudiusque ad Imperium omnium consensu provectus est circa mensem Martium anni 268. Quâ porrò ratione id acciderit, non satis constat inter Scriptores; Zosimus Gallieni cædis conscium fuisse Claudium tradit; Pollio verò huic consilio non adfuisse eum refert; Pollionem sequuntur ambo Victores, adduntque Claudium tunc temporis Ticini præsidiariam manum retinuisse, missisque ad eum Imperii insignibus, successorem à Gallieno moriente designatum fuisse, quod in Constantini gratiam confictum plerique existimant. Exercitûs de Claudio judicium Senatus eo libentius amplexus est, quod ab illo clades quibus Imperium sub Valeriano & Gallieno afflictum fuerat, reparatum iri speraret; & sanè ita se gessit, ut nihil illi, ad eam quam sui concitaverat expectationem sustinendam, defuisse præter tempus videretur. Cum enim Gallias & Hispanias Tetricus, Orientemque Zenobia retinerent, Rhætias & Italiam Alamanni, cæteras Provincias Gotthi aggrederentur, Zenobiam & Tetricum, suos magis quàm Reipublicæ hostes regnare interea passus est; Barbaris verò tantas intrà biennium clades intulit, quantas ante illum nemo. Aureolum Mediolani tunc obsessum fuisse cum interfectus est Gallienus, suo loco observavimus: hunc Claudius ita acriter ursit, ut deditionem facere brevi compulsus fuerit. Sublato itaque infestissimo tyranno, contra Alamannos, qui per Rhætias & Italiam ad lacum Benacum usque se effuderant, progressus est, adeoque præclaram illic victoriam reportavit, ut vix dimidium Barbarorum, quàm quod venerat, patriam repetere potuerit. Aliquantum temporis deinde Claudius aut Romæ, aut in Italiâ saltem exegisse videtur; narratque Pollio optimas ab eo leges conditas fuisse; motam quoque illo imperante in Christianos persecutionem, & Acta quædam Martyrum suadent, & Metellus in Quirinalibus asserit; sed quàm rectè, eruditis viris dijudicandum eò libentiùs relinquimus, quò res hujusmodi ad nostrum institutum minùs pertinere videntur; sed Republicâ intrà Italiam ordinatâ, Claudius anno 269. contra Gotthos profectus est. Eos barbaros postremis Gallieni annis variis cladibus affecerat, confectumque jam tum fuisset calamitosissimum bellum, si hujus consilia sequi Marcianus Dux animum inducere potuisset; sed dum hostem contemnit, per imprudentiam effecit, ut

priores victoriæ penè inutiles viderentur. Scythæ enim ab iis quos elabi ſiverat concitati, tanto numero in Imperium anno 268. irrupere, ut eorum alimentis Provinciæ quas adoriebantur ſufficere vix poſſent. Refert Pollio fuiſſe præter familias & ſervos & carraginem trecenta ac viginti armatorum millia, navium duo millia. Duæ ſtatim urbes ab iis obſeſſæ, Tomi ac deinde Marcianopolis; ſed ubi utramque firmiſſimo præſidio teneri ſenſere, repetitis navibus Caſſandriam & Theſſalonicam uſque progreſſi ſunt. Ad primum hujus irruptionis nuntium Claudius, cum variis negotiis Romæ diſtineretur, Quintillo fratri & Aureliano curam Barbarici belli delegarat; ſed ubi omnes Imperii vires ſimul collectas tam atroci bello vix ſufficere audivit, quanto potuit apparatu adverſus Gotthos profectus eſt, ut ſuprà diximus, anno 269. Eâ tempeſtate Theſſalonicam & Caſſandriam obſidione ita preſſas fuiſſe Zoſimus ſcribit, ut de earum urbium ſalute deſperaretur; & ſanè nihil aliud eas ſervavit, niſi ipſa Barbarorum ferocitas & audacia; cum enim fama de Principis adventu increbreſceret, hunc omnibus viribus ſtatim aggrediendum cenſuerunt, intermiſsâque obſidione ad Pelagoniam & Doberum progreſſi ſunt, fœdiſſimâ quoquoverſum editâ ſtrage. Tres deinde pugnas refert laudatus Scriptor; primam ad Pelagoniam ipſam, quâ Gotthi, cum in Dalmatas equites fortè incurriſſent, tria hominum millia amiſere; alteram ad Naiſſum, tam atrocem, ut primum hoſtium impetum Romani ſuſtinere nequiverint: inſignem tamen fuiſſe victoriam, cæſaque eo die quinquaginta Gotthorum millia idem teſtatur. Tertia in Hæmimonte, ad annum ſequentem, Chriſti 270. pertinet, eâque demùm debellatos Scythas Zoſimus & Pollio aſſerunt; ſed quæ fuerint illorum vires, non aliàs magis apparuit; cum enim rerum neceſſariarum inopiâ jamdiù premerentur, ac præterea plurimos eorum graviſſima peſtis abſumpſiſſet, ita præclarum tamen prælium fecere, ut extremo in periculo Romanorum res verſarentur, Imperiumque Barbaris prædæ iterùm fore videretur, niſi laboranti pediti eques opportunè ſuccurriſſet, & inclinatam fermè pugnam ſuâ virtute reſtituiſſet. Eadem tempeſtate Gotthorum claſſis, cum Cretam & Rhodum Inſulas circunvecta eſſet, nullâ re memorabili geſtâ receſſit, atque ita finis impoſitus eſt bello, quod cum per viginti fermè annos mutuis cladibus tractum eſſet, Romano orbi tandem exitiabile futurum fuiſſe videbatur, niſi Principem Claudium tunc temporis habuiſſet. Deletis Reipublicæ hoſtibus, ſuos tandem fortiſſimus Imperator ulciſci poterat; ſed immaturâ morte præventus, inter ipſa ſua trophæa miſerabiliter interiit Sirmii in Pannoniâ, circà menſem Novembrem anni 270. anno Imperii tertio, ætatis quinquageſimo ſexto: Zoſimus peſte abſumptum tradit, cujus contagia à devictis Gotthis ad Romanos victores penetraverant; eadem fuit Pollionis ſententia; ſed in quâ parum firmus videri poſſit; certè ex ejus oratione apparet, ita exiſtimaſſe quoſdam, Claudium à ſuis occiſum; quod tamen nemini probatum iri confidimus. Contrà ambo Victores narrant, cum ex fatalibus libris didiciſſet, non aliter vinci poſſe Gotthos, quam ſi caput ſuum Diis Manibus devoveret, in medios ſe injeciſſe hoſtes, eoque interfecto Barbaros ad internecionem cæſos; ſed quam fidem hujuſmodi narratio mereatur, nemo non videt. Operæpretium eſt addere, Claudio imperante Ægyptum Zenobiæ poſt diuturnum bellum tandem paruiſſe, ut ſuo loco fuſiùs monebimus. Geſtum quoque Claudii auſpiciis adverſus Suevos ac Sarmatas bellum, eoque Aureliani virtutem plurimum enituiſſe Vopiſcus refert, quod ad annum 269. pertinere nobis videtur. Fuit etiam hujus tempore tyrannus in Italiâ, cui Cenſorino nomen fuit, ſed hujus vitam ſingulari capite complexi ſumus.

NUMISMATA AUREA.

IMP C M AVR CLAVDIVS P F AVG GERM GOTTHICVS.

AEQVITAS AVG. (1) Figura ſtolata ſtans, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP CLAVDIVS AVG.

CONCORDIA EXERC. Figura ſtans inter duo ſigna militaria. *MB.*

IMP C M AVR CLAVDIVS P F AVG GERM GOTTHICVS.

DIANA LVCIF. (2) *MB.*

Eadem epigraphe.

FELICITAS AVG. Figura ſtolata ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ haſtam tenens. *MB.*

Eadem epigraphe.

FIDES MILITVM. Figura ſtolata ſtans, dextrâ ſignum militare, ſiniſtrâ palmam. *MB.*

IMP CLAVDIVS AVG.

FORTVNAE RED. Fortuna temonem, & cornucopiæ tenens. *MB.*

IMP C M AVR CLAVDIVS GER GOTHICVS. Caput Claudii laureatum, ad pectus cum paludamento.

INVICTVS AVG. (3) Caput ejuſdem Claudii galeatum, ad pectus cum paludamento. *Triſtan.*

IMP CLAVDIVS P F AVG.

PAX AVG. *MB.*

Eadem epigraphe.

PIETAS AVG. *MB.*

Eadem epigraphe.

VICTORIA AVG. Victoria dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam. *MB.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii laureatum, ad humeros dextrorſum.

VICTORIA AVG. (4) Victoria ſtans, dextrorſum ſpectans cum coronâ & palmâ, inter duos captivos humi ſedentes; qui à dextris eſt manibus ſupplex; qui à ſiniſtris manibus poſt terga revinctis. *Regius.*

IMP CLAVDIVS P F AVG.

VICTORIA GOTTICA. Trophæum cum duobus captivis aſſidentibus. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG. Figura militaris gradiens, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ trophæum. *MB.*

(1) Hujus Auguſti nummi omnes ex auro rari ſunt, hic autem rariſſimus ob capitis epigraphen, ubi *Germanicus Gotthicus* dicitur.

(2) Nummus hic ac ſequentes duo ob capitis epigtaphen inter rariores recenſendi.

(3) Occurrit etiam nummus in Alexandro Severo, cujus averſa pars hanc epigraphen exhibet: INVICTUS AUG COS. III. ſed in eo quadrigis vehitur Imperator, ejuſque proceſſum Conſularem repræſentari opinatur Mediobarbus: hic verò, in quo caput Claudii galeatum cernitur, ſingularis eſt. Plurimas Inſcriptiones pagg. 275. & 276. exhibet Gruterus, quæ Claudium Invictum quoque appellant: has deſcribere libuit.

1

IMP. CAES
M. AVR. CLAVDIO
P. F. INVICTO
AVGVSTO
ENACENSES.

2

SENATVS. ET. PO
PVLVS. SAGVNTI
NORVM. CLAVDIO
INVICTO. PIO. FELI
CI. IMP. CAES. PONT
MAX. TRIB. POT. P. P
PROCOS.

3

IMP. CAES
M. AVR. CLAV
DIO. PIO. FEL. IN
VICTO. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT
COS. II. P. P. PROCOS
D D

4

IMP. CAES. FL. CLAVDIO. PIO. FELICI
INVICTO. AVG. PONT. MAX. TRIB
POT. II. COS. II. PP. PRO. COS

5

CLAVDIO. INVICTO
PIO. FEL. IMP. CAES
PONT. MAX
TRIB. POT. III. COS
II. PROCOS

(4) Nummus hic Claudii ac ſequens cum rarioribus adnumerandi.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator eques à finiſtris dextrorſum, dextrâ elatâ pacificatoris habitu, ſiniſtrâ tenet haſtam tranſverſam. *Frad. MDM. Declesves.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

ANNONA AVG. (2) Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ tenet ſpicas, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Bau. RE. MB.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

APOLLINI CONS. Apollo ſtans dextrâ demiſſâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ lyram ſaxis innixam: à ſiniſtris in areâ H. *Fauvel. Frad. MDM.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut ſuprà.

CONSECRATIO. Aquila alis expanſis à fronte, roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Fouc. MMA. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. Ara ſuprà quam ignis accenſus. *Fouc. Regius. Cham.*

DIVO CLAVDIO GOTHICO. Caput Claudii ut ſuprà.

CONSECRATIO. (3) Typus ut ſuprà: in imâ parte T. *Fouc. Cham. Fontaine.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONSER AVG. (4) Serapis cum modio vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, dextrâ retrorſum protenſâ, haſtam geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte T. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

DIANA LVCIF. (5) Diana ad ſiniſtram gradiens, utrâque manu facem accenſam tenet: in imâ parte P. *Cham.*

IMP C CLAVDIVS AVG.

FELICITAS AVG. Figura ſiniſtrâ haſtam, dextrâ caduceum. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

FELICITAS AVG. (6) Figura muliebris ſtans, dextrâ innixa caduceo oblongo, cornucopiæ tenet ſiniſtrâ. *MDM.*

Alius cum B. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

FELIC TEMPO. Figura muliebris vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ tenet caduceum, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte T. *Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

FIDES EXERC. Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum tranſverſum ſiniſtrâ. *Fouc. Frad.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

FIDES EXERCI. Typus ut ſuprà. *Le Roy.*

Alius cum XI. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

FIDES MILITVM. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, labarum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ Є. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNAE REDVCI. (7) Figura muliebris ſtolata ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet navis gubernaculum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS AVG. Genius nudus cum modio ſuprà caput, & pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſuprà quam ignis ac-

(1) Nummus hic Claudii ex argento cum rarioribus adnumerandus.

(2) Pollionis locus hunc nummum illuſtrat: *Claudius*, inquit, *& ſecuritate Rempublicam, & opulentiâ nimietate donavit.* Nummus hic ac ſequens argentei rari.

(3) Nummus hic Claudii ob capitis epigraphen cum rarioribus adnumerandus, ſuperiores haud obvii. De morte autem ejus ſic Pollio ſcribit: *Finito bello Gothico graviſſimus morbus increbuit. Tunc etiam Claudius affectus morbo mortales reliquit, & familiare virtutibus ſuis cœlum petiit. Quo ad Deos atque ad ſidera demigrante*, &c.

(4) Nummus hic rariſſimus. Vide quæ ad ſimilem nummum ejuſdem Auguſti ex ære tertii moduli infrà adnotamus.

(5) Hæc epigraphe, & hic typus paſſim in Auguſtarum nummis occurrunt, nunquam in Imperatorum, præterquam in Gordiano, in Claudio & in Quintillo ejus fratre. Vide quæ ad Poſtumi nummum argenteum cum epigraphe DIANÆ LUCIFERÆ, & eodem typo adnotavimus. Nummus hic Claudii argenteus inter rariores recenſendus.

(6) Nummus hic Claudii ac ſequentes ex argento haud obvii ſunt.

(7) Nummi Claudii cum hac epigraphe rari; ſequentes verò ex argento haud obvii.

cenſus, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

GENIVS EXERCI. Genius ut ſuprà abſque arâ. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI VICTORI. Jupiter nudus cum pallio à tergo in utrumque brachium projecto, fulmen tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVVENTVS AVG. (1) Hercules nudus, dextrâ clavæ humi poſitæ innixus, leonis exuvias geſtat ſiniſtrâ. *MDM.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum paludamento.

LAETITIA AVG. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ I. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

LIBERALITAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, teſſeram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

LIBERT AVG. Figura muliebris ut ſuprà, pileum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ X. *MMA.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

MARS VLTOR. (3) Mars galeatus ac nudus, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ poſt tergum reductâ, ſiniſtrâ geſtat trophæum ad humerum ſiniſtrum. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros dextrorſum.

NEPTVN AVG. (4) Neptûnus nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, delphinum ſuſtinet dextrâ, tridenti verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVG. (5) Figura muliebris ſtolata, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam: in imâ parte T. *Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P II COS PP. Imperator vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ tenet ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ globum: à ſiniſtris in areâ A. *Fontaine.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

PROVIDENT AVG. (6) Figura muliebris ſtans, dextrâ demiſsâ tenet ſceptrum, ſiniſtro cubito columnæ innixa, ſiniſtrâ geſtat cornucopiæ; pro pedibus à dextris globus. *Regius. MDM.*

DIVO CLAVDIO OPTIMO IMP. Caput Claudii velatum & laureatum, ad humeros.

REQVIES OPTIMOR MERIT. (7) Clau-

(1) Nummus hic Claudii ex argento rariſſimus. Vide quæ ad ſimilem Æ.III. ejuſdem Auguſti adnotamus.

(2) Nummus hic Claudii ac ſequentes ex argento haud obvii.

(3) Nummus hic ex argento ratus. Marti autem Ultori templa bina extruxiſſe Auguſtum produnt Scriptores; alterum in Foro ſuo poſt victoriam contrà Brutum & Caſſium: *Publica*, inquit Suetonius, *opera plurima extruxit; ex quibus vel præcipua, forum cum æde Martis Ultoris*, &c. Voverat iſtud bello Philippico, quod Julii Cæſaris à quo adoptatus, & hæres ſcriptus, necis ulciſcendæ causâ ſuſceperat, utſcribit idem Suetonius paulò poſt: *Ædem Marti, bello Philippenſi pro ultione paternâ voverat.* Eleganter deſcribitur hoc idem templum ab Ovidio lib. V. Faſtorum. Alterum templum Marti Ultori extruxit Auguſtus in Capitolio, poſt ſigna à Parthis recepta, quod ad inſtar Jovis Feretrii fuiſſe tradit Dio Caſſius lib. LIII. Ἀμέλει καὶ θυσίας ἐπ' αὐτοῖς, καὶ νεὼν Ἄρεος τιμωροῦ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ κατὰ τὸ τοῦ Διὸς τοῦ Φερετρίου ζήλωμα, πρὸς τὴν τῶν σημείων ἀνάθεσιν, ψηφισθῆναι ἐκέλευσε, καὶ ἐποίησε. *Itaque & ſacrificia ejus rei cauſa, & templum Martis Ultoris in Capitolio ad imitationem Jovis Feretrii, quo ſigna iſta militaria ſuſpenderentur, decerni juſſit, ac deinde perfecit.* Meminit hujuſce rei quoque Ovidius lib. V. Faſtor. ubi ait, *Martem* inde *Biſultorem* nuncupatum. Cæterum habentur quamplurimi nummi hujus Auguſti ex Æ.III. cum inſcriptione MARS ULTOR, nec abs te; quippe ipſe cum Rempublicam à tyrannis oppreſſam ultus eſſet, Mars Ultor à Romanis dici potuit; etenim Aureolum à Reipublicæ gubernaculis depulit; Gothorum ut ipſe ſcripſit ad Junium Brocchum, & refert Pollio, CCCXX. millia delevit, II. millia navium merſit: *Delevimus*, inquit, *CCCXX. millia Gothorum, II. millia navium merſimus. Tecta ſunt flumina ſcutis, ſpathis & lanceolis omnia littora operiuntur. Campi oſſibus latent tecti, nullum iter purum eſt, ingens carrago deſerta eſt*, &c.

(4) Nummus hic argenteus cum rarioribus adnumerandus. Vide quæ ad ſimilem Æ. III. ejuſdem Auguſti infrà adnotamus.

(5) Nummus hic Claudii, ac duo ſequentes ex argento rari.

(6) Hujus Providentiam prædicat & Pollio: *Qui ſi diutiùs*, inquit ille, *in hac eſſet commoratus Republicâ, Scipiones bonos & Camillos, omneſque illos veteres ſuis virtutibus, ſuis conſiliis, ſua providentia reddidiſſet.*

(7) Hæc epigraphe, & hic typus tùm primum in nummis Imperatorum occurrunt. Cuſus videtur hic nummus, cùm ex divi titulo, tùm ex divinitatis velo, quo caput Claudii tegitur, poſt ejus mortem. Vide nummos Maximiani, & Conſtantii Chlori cum eadem epigraphe, & eodem typo. Quibus autem honoribus Claudium poſt mortem affecerit Senatus, narrat Pollio: *Illi*, inquit, *clypeus aureus, vel, ut Grammatici loquuntur, clypeum aureum Senatus totius judicio in Romana curia collocatum eſt, ut etiam*

dius velatus ac togatus sedens in sellâ curuli à sinistris dextrorsùm, dextram expansam attollit, scipionem verò tenet sinistrâ. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

SALVS AVG. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsùm converso, stans ad aram serpente capite assurgente circunvolutam, dextrâ tenet pateram ex quâ serpentem pascit, hastæ adnititur sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVG.(2) Isis Faria stans, capite loti flore ornato, sistrum tenet dextrâ, vasculum ansatum sinistrâ: in imâ parte Є. *Fouc. Fontaine.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut suprà.

SPES PVBLICA. (3) Figura muliebris dextrorsùm gradiens, dextrâ tenet florem, sinistrâ vestem colligit: in imâ parte P. *Le Roy.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

VBERITAS AVG. (4) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsùm converso stans, veluti crumenam tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: à sinistris in areâ T. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria stolata vultu dextrorsùm converso stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Fouc. Cham.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut suprà.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata gradiens à dextris sinistrorsùm, cætera ut suprà: in imâ parte S. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Mars ad sinistram gradiens, dextrâ gestat spiculum transversum, sinistrâ trophæum ad humerum sinistrum. *Regius.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

nunc videtur. Expressa thorace vultus ejus imago. Illi (quod nulli antea) populus Romanus sumptu suo in Capitolio ante Jovis Optimi Maximi templum, statuam auream decem pedum collocavit. Illi totius orbis judicio in rostris posita est columna, cum palmata statua superfixa, librarum argenti mille quingentarum: & paulò post: *Adulator igitur Senatus, adulator populus Romanus, adulatrices exteræ gentes, adulatrices provinciæ; siquidem omnes ordines, omnis ætas, omnis civitas, statuis, vexillis, coronis, fanis, arcubus bonum Principem, aris ac templis honoraverunt.* Nummus hic Claudii inter rariores recensendus.

(1) Nummus hic Claudii ex argento inter rariores recensendus.

(2) Vide quæ ad similem nummum ex Æ. III. adnotamus. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

(3) Spem publicam Senatûs apud Pollionem acclamatio ostendit: *Auguste Claudi, Dii Te nobis præstent! Claudi Auguste, Principem Te, aut qualis Tu es, semper optavimus! Claudi Auguste, Te Respublica requirebat! Claudi Auguste, Tu Frater, Tu Pater, Tu Amicus, Tu bonus Senator, Tu verè Princeps! Claudi Auguste, Tu nos ab Aureolo vindica! Claudi Auguste, Tu nos à Palmyrenis vindica! Claudi Auguste, Tu nos à Zenobia, & à Victoria libera! Claudi Auguste, Tetricus nihil fuit.* Nec quidem fefellit Populum Romanum hæc spes, ut in ejus Vita videre est. Nummus hic ex argento rarus.

(4) Trebellius Pollio explicat hunc nummum: *Claudius*, inquit, *& securitate Rempublicam, & opulentiæ nimietate donavit.* Nummus hic cum rarioribus adnumerandus; sequentes verò ex argento rari.

NUMISMATA ÆREA LATINA maximi moduli, vulgò medaglioni.

IMP CAES CLAVDIVS PIVS FELIX AVG. Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator eques paludatus præeunte Victoria, & subsequentibus milite cum signo militari, & duobus aliis cum hastis. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ADVENTVS AVGVSTI. Typus ut suprà. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MONETA AVG. Tres mulieres stolatæ dextrâ bilancem, sinistrâ cornucopiæ gestant; pro earum pedibus monticulus. *Regius. DeC. Vaillant.*

IMP CAES CLAVDIVS PIVS FEL AVG. Caput Claudii ut suprà.

MONETA AVG. Typus ut suprà. *RE. DeC.*

IMP C CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut suprà.

MONETA AVG. Typus ut suprà. *Farnesianus.*

(1) Licet omnes hujus Augusti nummi ex ære maximi moduli rari sint, tamen hic & sequens rarissimi sunt.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Aquila à sinistris dextrorsum, alis expansis. *Regius.*

IMP C CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.

MONETA AVG. Tres Monetæ stantes cum attributis. *Fouc. DeC.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut suprà.

MONETA AVG. Typus ut suprà. *RE.*

(1) Licet omnes hujus Augusti nummi ex ære primi moduli rari sint, tamen hic rarissimus est. Quibus autem honoribus Claudium post mortem affecerit Senatus, diximus suprà ad nummum argenteum cum epigraphe, REQUIES OPTIMORUM MERITORUM.

NUMISMATA GRÆCA Æ. I.

AY KM AYP KΛAYΔIOC CEB. *Imperator Cæsar Marcus Aurelius Claudius Augustus.* Caput Claudii laureatum

KΛAYΔIO CEΛEYKEΩN. (1) *Claudiopolitarum Seleucienſium Concordia.* Lunus pileo Phrygio ornatus, pede proræ imposito, dextrâ hastam, sinistrâ ad genu demissâ. *Vaillant.*

AYT K M AYP KΛAYΔIOC CEB. Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.

CTP A CEΠT ΠONTIANOY KYZIKHNΩN B NEΩKOPΩN. *Prætore Lucio Septimio Pontiano Cyzicenorum bis Neocororum.* Templum octo columnis suffultum. *Regius. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CAΓAΛACCEΩN. (2) *Sagalassensium.* Leo gradiens à sinistris dextrorsum. *Regius.*

M AYP KΛAYΔION. Caput Claudii ut suprà.

CAΓAΛACCEΩN. Leo gradiens ore hastam transversam tenens. *RE. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CAΓAΛACCEΩN. Templum quatuor columnis suffultum, in cujus medio stat Fortuna; & supernè duæ aliæ figuræ minores. *RE. Vaillant.*

AY K M AYP KΛAYΔIOC. Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.

CAΓAΛACCEΩN. Lunus cum pileo Phrygio, & lunâ crescente ad humeros, in equo, dextrâ extensâ, sinistrâ equi habenas. *Vaillant.*

AY K M AYP KΛAYΔION. *Imperatorem Cæsarem Marcum Aurelium Claudium.* Caput Claudii ut suprà.

ACΓAΛACCEΩN. (3) (sic) Figura virilis seminuda, Apollo forsan, sedens à dextris sinistrorsum, hastam tenet dextrâ, ramum verò sinistrâ: pro pedibus trophæum. *Fouc.*

(1) Claudiopolitarum & Seleucienſium concordiam testatur quoque Gallieni nummus. Utramque hanc urbem in Isauria recenset Ammianus lib. XIV. pag. 19. *Et hanc quidem* (loquens de Isauria) *præter oppida multa duæ civitates exornant; Seleucia opus Seleuci Regis, & Claudiopolis, quam deduxit coloniam Claudius Cæsar.*

(2) Sagalassus urbs Pisidiæ dicitur Plinio & Stephano; Ptolemæo verò urbs Lyciæ.

(3) Nummus hic Claudii Gothici non extat apud Vaillantium.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI VICTORI. Jupiter nudus cum pallio ex humeris pendente stans, dextrorsum spectans, dextrâ gestat fulmen, sinistrâ hastæ innixus. *Regius. Laisné.*

IMP C CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii laureatum, ad humeros.

MARS VLTOR. Mars ad sinistram gradiens, dextrâ gestat spiculum transversum, sinistrâ trophæum ad humerum sinistrum. *Regius.*

IMP C CLAVDIVS P AVG. Caput Claudii ut suprà.

MARS VLTOR. Typus ut suprà. *Hen.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros dextrorsum.

VICTORIA AVG. (1) Victoria tunicata

(1) Licet omnes hujus Augusti nummi ex ære secundi moduli rari sint, tamen hic rarissimus est. Habetur similis nummus ejusdem Augusti ex auro.

& altè

& altè ſuccincta gradientis ritu, vultu ſiniſtrorſum converſo, inter captivos duos manibus poſt tergum revinctis humi ſedentes, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii laureatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

VICTORIA AVG. Victoria ſtans, dextrâ coronam lauream tenet, ſiniſtrâ palmam. *Regius.*

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

AYT K KΛΑΥΔΙΟC CEB. *Imperator Cæſar Claudius Auguſtus.* Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. A. *An.* 1. Caput Dianæ cum lunâ falcatâ. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. A. Caput Solis radiatum, ad humeros cum paludamento. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. A. Aquila alis expanſis ad ſiniſtram verſa, coronam lauream geſtat roſtro dextrorſum converſo. *Regius. Cham. Le Roy. Fontaine. B. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. *An.* 2. Caput muliebre turritum. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. B. Caput juvenile modio inſigne, ad pectus cum ſtolâ; ante quod caduceus alatus, ſuprà quem palmæ ramus. *Cham. Regius. SG. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Victoria tunicata, & altè ſuccincta, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Fontaine. RE. Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. B. Typus ut ſuprà. *Regius. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Victoria ut ſuprà, ſed gradiens à ſiniſtris dextrorſum. *Cham. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Mars ſtans, dextrâ haſtam tenet, ſiniſtrâ parazonium. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Figura virilis ſeminuda ſtans, dextrâ femori innixa, ſiniſtrâ geſtat caduceum. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Nilus decumbens à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ arundinem tenet, lævâ cornucopiæ: infrâ crocodilus. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Figura muliebris dextrorſum gradiens, dextrâ tenet florem, ſiniſtrâ ſtolam colligit. *Bau. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. B. (1) Neptunus nudus dextrorſum converſus, pede lævo caudæ delphini ſurſum elatæ impoſito, ſpicam tenet dextrâ, tridenti verò adnititur ſiniſtrâ. *B. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Neptunus ut ſuprà, ſed dextrâ piſcem tenet. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Figura muliebris ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geminum geſtat ſiniſtrâ. *RE. Cham. Fontaine.*

AYT K KΛΑΥΔΙΟC CEB. Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. B. Caput muliebre, cum palmæ ramo à ſiniſtris. *Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Capita Oſiridis & Iſidis. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Aquila ſiniſtrorſum verſa, coronam lauream tenet roſtro dextrorſum verſo. *SG. Fontaine. B.*

Alius cum palmæ ramo per tranſverſum in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Aquila dextrorſum verſa coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum verſo, cum palmæ ramo per tranſverſum. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. *An.* 3. Aquila ſiniſtrorſum verſa,

(1) Nummum hunc cuſum ab Ægyptiis putamus poſt victoriam navalem à Claudio de Gothis relatam; de qua pluribus ad nummum Æ. III. cum epigraphe NEPTUNO AUG. ubi etiam pro typo Neptunus ſtans cernitur, dextrâ delphinum tenens, ſiniſtrâ tridenti adnixus. Sub Neptuni autem ſimulacro Claudium ipſum latere putant nonnulli, quod litera B. annum ſecundum denotans, quo Claudius Gothos devicit, confirmare videtur; necnon numiſma Latinum paulò ſuperius à nobis citatum. Neptunus autem pedem delphino imponit, in ſignum ſuppreſſæ potentiæ maritimæ; ſpicam tenet dextrâ, annonæ Ægyptiacæ vindicatæ indicium, quam eo victo proculdubio Gothi fuiſſent occupaturi. Cæterum Neptuni cultus Ægyptiis haud ignotus; cum aram Neptuno etiam Ariſton ſacraſſe Diodoro memoretur, & teſte Stephano Neptuni *Canobi* in urbe Ægypti Canopo, centum & viginti ſtadiis ab Alexandria diſtante, templum fuerit.

cum palmæ ramo per tranſverſum. *B.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. T. Aquila ſiniſtrorſum verſa, coronam lauream tenet roſtro dextrorſum converſo. *Regius. Cham. Fontaine.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C CLAVDIVS AVG. Claudius capite radiato, ad medium pectus cum paludamento, dextrorſum converſus, haſtam puram, quam tenet dextrâ, geſtat humero dextro.

ADVENTVS AVG. (1) Claudius eques à ſiniſtris dextrorſum, dextram attollens pacificatoris habitu, haſtam tranſverſam geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

ADVENTVS AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham. Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

ADVENTVS AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AEQVITAS AVG. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Val. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros dextrorſum.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà. *Bau.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum II. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ S. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum XS. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum T. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà, cum S. à ſiniſtris in areâ. *Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte S. *Cham. Le Roy. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Claudius capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ geſtat globum, ſiniſtrâ bacillum.

AEQVITAS AVG. (3) Typus ut ſuprà; in imâ parte S. *Bau.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

AETER AVG. (4) Figura muliebris ſtans à dextris ſiniſtrorſum converſa, utrâque manu facem accenſam, & inclinatam tenet; à ſiniſtris ſtat Sol capite radiato cum pallio in humerum ſiniſtrum rejecto, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ tenens flagrum. *Frad.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

AETERNIT AVG. Sol capite radiato nudus ſtans, cum pallio divinitatis à tergo pendulo, dextrâ elatâ & expansâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ: in imâ parte IV. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Alius cum N. à ſiniſtris in areâ, abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum IV. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

AETERNIT AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ N. *Val. B. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii laureatum, ad pectus cum loricâ.

AETERNITAS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

(1) Nummus hic Claudii ob capitis typum inter rariores recenſendus; ſequentes verò haud obvii.

(2) Quibus virtutibus ornatus fuerit Claudius, quâve æquitate, ſatis declarat Senatûs acclamatio, quam legere eſt apud Trebellium Pollionem; qui etiam alio loco ſic de eo ſcribit: *Quid enim*, inquit Pollio, *in illo non mirabile? quid non conſpicuum? quid non triumphalibus vetuſtiſſimis præferendum, in quo Trajani virtus, Antonini pietas, Auguſti moderatio, & magnorum Principum bona ſic fuerunt, ut non ab aliis exemplum caperet, ſed etiam ſi illi non fuiſſent, hic cæteris reliquiſſet exemplum.*

(3) Nummus hic Claudii rarus ob capitis typum.

(4) Nummi Claudii cum hac epigraphe, & hoc typo rariſſimi ſunt.

AETERNITAS AVG. Typus ut suprà : à dextris in areâ Γ. *Fon.*
Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

ANNONA AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ demissâ tenet spicas, sinistrâ cornucopiæ. *Brandenburg.*
IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum; ad humeros cum paludamento.

ANNONA AVG. Figura muliebris ut suprà, pede dextro proræ navis imposito. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy.*
Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

ANNONA AVG. Typus ut suprà. *Fouc. Frad.*

Alius cum A. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum Δ. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*
Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

ANNONA AVG. Typus ut suprà : à dextris in areâ A. *Fouc.*

Alius cum Δ. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*
IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut suprà.

APOLLINI CONS. (1) Apollo nudus, vultu dextrorsum converso stans, lauri ramum demissum tenet dextrâ, citharam cippo impositam sinistrâ. *RE. Cham.*

Alius cum A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum M. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum H. à sinistris in areâ, absque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*
DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut suprà.

APOLLINI CONS. Typus ut suprà : à sinistris in areâ H. *B.*
IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut suprà.

APOLLINI CONS. Typus ut suprà : à sinistris in areâ H. *Cham.*

Alius cum M. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. SG.*
IM C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCOND EXERCI. (2) (sic) Figura muliebris stolata stans, signum militare erectum tenet dextrâ, alterum transversum sinistrâ. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCO EXER. Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet signum militare, sinistrâ cornucopiæ : in imâ parte T. *Fon.*
IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut suprà.

CONCORD LEGI. (3) Figura muliebris stans, dextrâ tenet signum militare, alterum sinistrâ. *Fontaine.*
IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

CONSACATIO. (sic) Ara quadrata, suprà quam ignis accensus. *Fouc.*
IM C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONSACRATIO. (sic) Typus ut suprà : in imâ parte Q. *Fouc.*
DIVO CLAVDIO. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Aquila alis expansis rostro sinistrorsum converso. *Fouc. Regius. Cham. Val. RE. Le Roy.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. Typus ut suprà cum literis ECI. supernè. *Fouc.*
IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut suprà.

CONSECRATIO. Typus ut suprà, absque literis supernè. *Le Roy.*
DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut suprà.

CONSECRATIO. Aquila ut suprà, rostro dextrorsum verso, fulmini insistens. *B.*
IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut suprà.

CONSECRATIO. (4) Rogus tribus tabulatis assurgens, flammâ è vertice sese efferente, cum figuris duabus suprà secundum tabulatum, alterâ à dextris, alterâ à sinistris. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. Ara quadrata suprà quam ignis accensus, cum lunâ bicorni in medio. *Fouc.*
DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut suprà.

(1) Apollini Conservatori cusos fuisse hosce nummos puto ad arcendam à Romano exercitu pestem, quæ sub finem belli tum maximè in Gothos sæviebat; cujus quidem contagia à devictis Gothis ad Romanos victores penetrarunt; eademque peste absumptum fuisse Claudium scribunt Pollio & Zosimus.

(2) Nummus hic Claudii rarus; cum sequenti verò typo inter rariores recensendi.

(3) Nummi cum epigraphe *Concordia Legionum* in hoc Imperatore primùm occurrunt, deinde in Aureliano tantùm. Nummus hic rarissimus, imò singularis cusus videtur cum ad imperium evectus fuit Legionum unanimi consensu.

(4) Nummi Claudii cum hoc typo rarissimi sunt.

CONSECRATIO. Typus ut ſuprà. *Fontaine. B.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

CONSECRATIO. Ara ut ſuprà, abſque lunâ bicorni. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONSECRATIO. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Regius. Val.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut ſuprà.

CONSECRATIO. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Fontaine.*

DIVO CLAVDIO GOTHICO. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Ara quadrata ſuprà quam ignis accenſus, flammâ ſurſum multum ſe efferente. *RE.*

Alius cum r. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad. Bau. Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

CONSECRATIO. Ara ſuprà quam ignis accenſus. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONSER AVG. (2) Serapis cum modio & pallio ſtans, dextram attollit, haſtam verò geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte r. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSER AVG. Serapis ut ſuprà cum modio altiore; & Iſis ſtans ex adverſo cum loti flore ſuprà caput, ſiſtrum tenet dextrâ, vaſculum verò ſiniſtrâ. *Fouc. Frad.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

CONSERVAT PIETAT. (3) Figura militaris paludata ſtans, dextram porrigit figuræ genuflexæ, ſiniſtrâ haſtam tenet. *Cham.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

DEO CABIRO. (4) Cabirus Deus cum pileo, altè cinctus, ſiniſtrorſum converſus, malleum tenet dextrâ, forcipem ſiniſtrâ: in imâ parte Z. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

DIANA LVCIF. (5) Figura muliebris

(1) Nummi hi in quibus Gothici titulus habetur, cum rarioribus adnumerandi.

(2) Nummus hic inter rariores recenſendus; ſequens verò rariſſimus: vide alium infrà cum epigraphe SALVS AVG. ubi itidem Iſis exhibetur, itemque Poſtumi nummum ex ære tertii moduli cum epigraphe, SERAPI COMITI AVG. & quæ ibi notamus. Varro lib. IV. de Ling. Lat. Principes Deos eſſe ſcribit Cœlum & Terram, quos in Ægypto Serapim & Iſim, apud Phœnicas Taautem & Aſtarten, in Latio Saturnum & Opem appellatos fuiſſe teſtatur: *Terra enim*, inquit, *& Cælum, ut Samothracum initia exhibent, ſunt Dei magni, & hi, quos dixi multis nominibus......mas & fœmina; hi quos Augurum libri ſcriptos habent ſic*, Divi potes: *& ſunt pro illis qui in Samothrace* Θεοὶ δυνατοί. *Hæc duo, Cælum & Terra: quod anima & corpus, humidum & frigidum.* Porrò ſi hanc in Serapidis & Iſidis cultu veterum fuiſſe mentem Varroni aſſentiamur, conſequens erit his diis vota pro ſalute Claudii, cum fortè ægrotaret, nuncupata fuiſſe: nam & Apollini eandem ob cauſam votum à Julio Scyllerote perſolutum fidem facit hæc Inſcriptio, quam Erud. Sponius è Schedis Barberinis exhibet Miſcel. pag. 274. & ad Campum Floræ repertam prodit.

APOLLINI. INVIC
EX. VOTO. PRO. SAL
D. N. P. CLAVDI. AVG
FLORENTISSIM. PRINC
C. IVLIVS SCYLLEROS V. C
AVG. N. PROC
V. CVR

(3) Cum eadem epigraphe, & eodem fermè typo habetur nummus argenteus Gallieni, ubi vide quæ adnotavimus. Nummus hic Claudii rariſſimus, imò ſingularis. Vide quæ infrà monemus ad nummum cum epigraphe *Reſtitutor Pietatis.*

(4) De Cœlo & Terrâ principibus Diis Varronis ſententiam vidimus ſuprà: hos Euſebius de Præp. Evang. Cabiros vocatos fuiſſe prodit, ab Hebræo *Cabir, magnus, fortis.* Sed tres Cabiros numerat Apollonii Interp. in I. Argonaut. Axierum, Axiocerſum & Axiocerſam: unde Tertullianus lib. de ſpectac. *Tres aræ trinis Diis parent, magnis, potentibus, valentibus.* Contrà nummus hic unum tantùm exhibet. Harum diverſitatum rationem Voſſius lib. II. de Idololat. tibi explicabit; ſed quâ de causâ Cabirus in Claudii nummis repræſentetur, hunc aperire noſtri inſtituti eſt. Porrò in ejus Vitâ monuimus Theſſalonicam & Caſſandriam à Gothis tum obſeſſas fuiſſe, cum Claudius expeditionem adverſus illos ſuſcepit; omiſſamque à Barbaris obſidionem, dum adventanti Claudio obſiſtere malunt: quamobrem Claudium ſuæ ergà Cabirum pietatis monumentum hoc in nummo exhibere voluiſſe conjicimus, quòd infeſtiſſimæ Scytharum genti, quæ tot ſtrages in interioribus Imperii Provinciis edere potuerat, hanc mentem injeciſſet, ut circà fortiſſimæ urbis cujus tutelam in ſe recepiſſet, mœnia vires ſuas frangerent: Cabirum enim tutelarem Theſſalonicenſium Deum fuiſſe arguunt eorum nummi, quos vide in Valeriano Æ. II. Cæterum hæc epigraphe in Claudio tantùm occurrit. Nummus rariſſimus, imò ſingularis.

(5) Dianam Luciferam nuncupari inquit Phurnutus, quod & ſplendorem emittat, & cœlum aliquo modo ſuo lumine illuſtret, imprimis quando in plenilunio eſt: Ἡ δ' Ἄρτεμις φωσφόρος μὲν ἐπωνομάσθη, διὰ

ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, facem accenſam geſtat utrâque manu. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

DIANA LVCIF. Typus ut ſuprà : in imâ parte P. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DIANAE CONS AVG. (1) Cervus à dextris ſiniſtrorſum : in imâ parte X. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

DIANAE CONS AVG. Cervus à ſiniſtris dextrorſum : in imâ parte Γ. *Cham.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

DIANAE LVCIF. (2) Diana ad ſiniſtram gradiens, utrâque manu facem accenſam tenet : in imâ parte P. *Fontaine.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

DIANAE VICTR. (3) Diana altè ſuccincta ſagittam depromit dextrâ è pharetrâ ex humeris ſuſpenſâ, arcum verò tenet ſiniſtrâ : in imâ parte H. *Fouc. Regius. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, caduceum oblongum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Val. Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

FELICITAS AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum A. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum B. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum B. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. B.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

FELICITAS AVG. Typus ut ſuprà, cum B. à ſiniſtris in areâ. *Fontaine.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

FELIC TEMPO. Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, caduceum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : in imâ parte T. *Fouc. DC. Cham. Val. Le Roy. MDM. Fontaine.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

FIDES AVG. (4) Mercurius vultu dextrorſum converſo ſtans, crumenam tenet dextrâ, caduceum verò geſtat ſiniſtrâ cum pallio : in imâ parte X. *Fouc.*

Alius cum Z. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES AVG. Figura muliebris ſtolata ſtans, crumenam tenet dextrâ, haſtam verò ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES EXERC. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare erectum tenet dextrâ, alterum tranſverſum ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES EXERCI. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Alius cum XI. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

FIDES EXERCI. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *RE.*

Alius cum XI. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham, Le Roy.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

FID MILITVM. Figura muliebris ſto-

τὸ καὶ αὐτὴν σέλας βάλλειν, καὶ φωτίζειν πως τὸ περιέχον ὁπόταν μάλιστα πανσέληνος ᾖ. Habetur nummus argenteus Poſtumi cum epigraphe DIANÆ LUCIFERÆ. & eodem typo, ubi vide quæ adnotavimus; necnon ea quæ diximus ſuprà ad nummum argenteum huic ſimilem. Nummi hi Claudii cum rarioribus adnumerandi.

(1) Nummi cum hac epigraphe, & hoc typo in Gallieno primùm occurrunt, & ſunt obvii ; in Claudio verò inter rariores recenſendi.

(2) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habetur nummus Poſtumi, uti paulò ſuperius monuimus. Nummus hic Claudii rariſſimus.

(3) Hæc epigraphe & hic typus in Æmiliano primùm occurrunt ; Diana autem hîc Venatricis habitu exhibetur, quo eam Ovidius deſcribit :

Talia pinguntur ſuccincta crura Dianæ,
Cum ſequitur fortes, fortior ipſa, feras.

Nummus hic Claudii cum rarioribus adnumerandus.

(4) Nummi Claudii cum hac epigraphe, & hoc typo, necnon cum ſequenti rariſſimi ſunt. Habetur nummus Albini cum eadem epigraphe, ſed typo diverſo. Plotinæ autem nummi duo habentur ; alter inſcriptus FIDES AUGUST. circà figuram ſtantem, quæ dextrâ elatâ, ſiniſtrâ caduceum tenet ; alter verò inſcribitur FIDES AUGUSTA. & pro typo cernitur figura ſtans ſiniſtram elevans cum caniſtro florum, dextrâ ſpicas.

lata, dextrorſum ſpectans, ſtat labarum tenens dextrâ, haſtæ adnixa ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ Є. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

FIDES MILIT. Figura muliebris typo quo ſuprà, ſignum militare erectum tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte P. *Fouc.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy. Fontaine. B.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

FIDES MILITVM. (1) Figura muliebris typo quo ſuprà, labarum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ Є. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà, cum Є. à ſiniſtris in areâ. *Fouc. Cham.*

IMP CLAVDIVS CAESAR. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

FORTVNA RED. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum in cujus imo globus tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Regius.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

FORTVNA RED. Typus ut ſuprà. *Le Roy.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

FORTVNA RED. Typus ut ſuprà. *Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

FORTVNA REDVX. Typus ut ſuprà. *Fouc. Le Roy.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

FORTVNA REDVX. (3) Typus ut ſuprà: in imâ parte SPQR. *Frad.*

Alius abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP. CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

FORTVNA REDVX. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ Z. *Fouc. Cham.*

Alius cum Z. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut ſuprà.

FORTVNA REDVX. (4) Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Cham.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

FORTVNAE RED. (5) Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ S. *Frad.*

Alius cum S. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. MDM.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

GENIVS AVG. Figura virilis nuda cum modio ſuprà caput & pallio, dextrorſum converſa ſtans ad aram, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Le Roy. Fontaine.*

Alius cum Γ. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

GENIVS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc. RE.*

Alius cum Γ. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

GENIVS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Cham.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

GENIVS AVG. Typus ut ſuprà, ſed abſque arâ. *Fouc. Cham.*

Alius cum Z. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS EXERCI. Genius ut ſuprà, cum arâ. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

GENIVS EXERCI. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

(1) Nummus hic Claudii ob capitis epigraphen inter rariores recenſendus.

(2) Cuſus videtur hic nummus, quod Cæſaris tantùm titulum præferat, antequam ejus electio in Imperatorem ab exercitu facta à Senatu comprobata eſſet. *Nam quum eſſet nuntiatum*, inquit Pollio, *nono Calend. Aprilis ipſo in ſacrario Matris ſanguinis die Claudium Imperatorem factum, neque cogi Senatus ſacrorum celebrandorum cauſa poſſet, ſumptis togis itum eſt ad Apollinis templum, ac lectis literis Claudii Principis, hæc in Claudium dicta ſunt, Auguſte Claudi, Dii te nobis præſtent*, &c. Fortunam autem Reducem hoc tanto Imperatore jure merito ſperabant Romani. Nummus hic ob capitis epigraphen inter rariores recenſendus.

(3) Nummus cum hiſce literis in imâ parte inter rariores recenſendus.

(4) Nummus hic Claudii ob capitis inſcriptionem cum rarioribus adnumerandus.

(5) Nummi Claudii cum hac epigraphe haud obvii ſunt.

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

GENIVS EXERCI. Typus ut ſuprà, abſque arâ : à ſiniſtris in areâ Z. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

GENIVS EXERCI. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

GENIVS EXERCI. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut ſuprà.

HILARITAS AVGG. (1) Figura muliebris ſtolata ſtans, palmæ ramum oblongum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ ; cornucopiæ alterum infrà ad latus ſiniſtrum. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

IOVI CONSERV AVG. (ut videtur) Jupiter nudus vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, haſtæ adnititur dextrâ, fulmen verò geſtat ſiniſtrâ : Claudius paludatus ſtat ex adverſo dextrâ protensâ, haſtæ adnixus ſiniſtrâ : in imâ parte A. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI STATORI. Jupiter nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, haſtæ puræ adnititur dextrâ, fulmen verò demiſſum tenet ſiniſtrâ. *Fouc. Le Roy. Frad. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI STATORI. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI VICTORI. Jupiter nudus cum pallio divinitatis, fulmen tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Val. Fontaine. B.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut ſuprà.

IOVI VICTORI. (2) Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

IOVI VICTORI. Typus ut ſuprà. *Le Roy.*

Alius cum N. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI VICTORI. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ IV. *Le Roy. B.*

Alius cum VI. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

IOVI VICTORI. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ N. *Cham.*

Alius cum S. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

IOVI VICTORI. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ S. à ſiniſtris N. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI VICTORI. Jupiter ſtans, ſiniſtrorſum ſpectans, dextrâ haſtæ innixus. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros dextrorſum.

IVNO REGINA. (3) Figura muliebris tunicata, ſtolâ apertâ, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ : à dextris juxtà pedes pavo. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

IVNO REGINA. Typus ut ſuprà : in imâ parte B. *Fouc. Hen. Frad. SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVVENTAS AVG. (4) Hercules laureatus nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, clavam humi poſitam tenet dextrâ, globum verò ſuſtinet ſiniſtrâ, quâ & leonis exuvias geſtat : in imâ parte Δ. *Frad.*

(1) Nummi Claudii cum hac epigraphe, & hoc typo, necnon cum ſequenti rariſſimi ſunt. Vide quæ de *Hilaritate* habet Oiſelius pag. 354. & ſeqq. necnon nummos Marci Aurelii cum epigraphe HILARITAS. & eodem typo.

(2) Nummus hic Claudii ob capitis epigraphen rarus.

(3) Hæc epigraphe, & hic typus paſſim in nummis Auguſtarum occurrunt, nunquam verò in Imperatorum, præterquam in Claudii nummis, qui inter rariores recenſendi ſunt.

(4) Habentur nummi Marci Aurelii cum epigraphe JUVENTAS. & JUVENTUS. tantùm ; in primo ipſa Dea Juventas pro typo ſtat, ſiniſtrâ pateram tenens, dextrâ thura odorifera ; in ſecundo verò figura virilis paludata, dextrâ ramum, ſiniſtrâ ſceptrum tenens ; & pone eam trophæum erigitur ; ſunt ejuſdem Auguſti, & alii nummi, in quibus JUVENTUS. in laurea legitur. Dea autem Juventas jam in Capitolio culta ab ipſis Servii Tullii Regis temporibus ; cumque poſtea Tarquinius Priſcus templum Jovi Capitolino extruere vellet, atque propterea omnium aliorum Deorum, qui in Capitolio colebantur, aras exaugurarет, Terminus & Juventas cedere noluerunt, quod Romani in omen traxerunt, fore ut nunquam termini urbis moverentur nec juvenilis vigor deeſſet, ut tradit Dionyſius Halicarnaſſeus lib. III. Hinc Camillus in Oratione apud Livium lib. V. *Hic cum augurato liberaretur Capitolium, Juventas Terminuſque maximo gaudio patrum noſtrorum moveri ſe non paſſi.* Vide Divum Auguſtinum de Civitate Dei lib.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVVENTVS AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte A. *Fouc. Bau. Cham.*

Alius cum Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Frad. Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

LAETITIA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, navis verò gubernaculum, in cujus imo globus, ſiniſtrâ. *Cham. Fontaine. RDR.*

Alius cum XII. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum XII. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut ſuprà.

LAETITIA AVG. (1) Typus ut ſuprà, cum XII. à ſiniſtris in areâ. *Cham.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

LAETITIA AVG. Figura muliebris cornucopiæ geſtat ſiniſtrâ, cætera ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ I. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum paludamento, dextrorſum.

LAETITIA AVG. Typus ut ſuprà, cum I. à ſiniſtris in areâ. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

LAETITIA AVG. Typus ut ſuprà, cum I. à ſiniſtris in areâ. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

LAETITIA AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Regius.*

Alius cum Γ. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

LIBERALITAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, teſſeram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Val. Le Roy. Fontaine.*

Alius cum I. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

LIBERALITAS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Val.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

LIBERALITAS AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

LIBERO CONS AVG. (2) Panthera à ſiniſtris dextrorſum, in imâ parte B. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERT AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pileum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Le Roy.*

Alius cum X. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

LIBERT AVG. Typus ut ſuprà, cum X. à ſiniſtris in areâ. *Le Roy.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut ſuprà.

IV. cap. XXIII. Idem Auguſtinus libro citato cap. XI. *Juventas*, inquit, *Dea eſt, quæ poſt prætextam excipit juvenilis ætatis exordia.* Juventas autem Dea Diis miniſtrare pocula fingitur, ut Jovi Ganymedes. Hinc Cicero lib. I. de Nat. Deor. *At Poëtæ quidem Ambroſiam epulas comparant, & aut Juventutem, aut Ganymedem pocula miniſtrantem.* Ovidius de Ponto lib. I. Eleg. ult.

Nectar & ambroſiam, latices, epulaſque Deorum
Det mihi formoſa gnava Juventa manu.

Juventatis autem *ludos* vocat Cicero in Oratore, quos Salinator Senonenſi prælio voverat; & Feſtus ait: *Juventatis ſacra pro juvenibus ſunt inſtituta.* Huic verò Deæ præter ædem in Capitolio, de qua ſuprà locuti ſumus, & cujus etiam meminit Plinius lib. XXXV. cap. X. *Tabula*, inquiens, *in Capitolio in Minervæ delubro ſupra ædiculam Juventutis.* Alteram in Circo maximo dedicavit Lucullus, ut tradit Livius lib. XXXVI. cap. XXXVI. *Juventutis ædem in Circo maximo C. Licinius Lucullus duumvir dedicavit*, &c. Sed quod attinet ad hunc nummum Claudii, habetur nummus Gallieni argenteus cum epigraphe JUBENTUS AUG. in quo Gallienus ipſe laureatus ac paludatus cernitur ſtans, dextrâ Victoriæ ſignum geſtans, ſiniſtrâ haſtæ innixus, ubi vide quæ adnotavimus. Cæterum Claudius ob tot victorias ab hoſtibus reportatas, & Deæ Juventæ, & Herculi per hoſce nummos gratias referre videtur; quos quidem nummos Livius illuſtrare videtur, qui lib. XXII, cap. LXII. *Romæ quoque*, inquit, *& lectiſternium Juventæ, & ſupplicatio ad ædem Herculis indicta.* Nummus hic Claudii rariſſimus; cum ſequenti verò epigraphe inter rariores recenſendus.

(1) Nummus hic Claudii ob capitis epigraphen rarus.

(2) Nummum hunc Claudii rariſſimum, imò ſingularem in honorem Bacchi cuſum nemo dubitat; Bacchus quippe Liber appellatur ob diverſas cauſas ab Hiſtoricis recenſitas, unde ipſius feſta dicta ſunt Liberalia; præterea Panthera Baccho ſacra, vide Philoſtrat. lib. I. Icon. in Tyrrheniis & Ariadne. Cæterum habetur nummus argenteus Gallieni cum epigraphe LIBERO P CONS AUG. & eodem typo, ubi vide quæ adnotavimus.

LIBERT AVG. (1) Typus ut suprà, absque literis in areâ. *Cham. Le Roy.*
IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.
LIBERT AVG. Typus ut suprà. *Fouc. Le Roy. Fontaine.*
Alius cum X. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy. Fontaine.*
IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.
MARS VICTOR. (2) Mars galeatus ac nudus, cum pallio ab humeris utrinque volitante, gradiens à dextris sinistrorsum, hastam transversam gestat dextrâ, clypeum verò humero sinistro: à sinistris in areâ A. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
MARS VICTOR. Mars gradiens ut suprà, dextrâ gestat spiculum inversum, sinistrâ trophæum ad humerum sinistrum. *RE.*
Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.
MARS VLTOR. Typus ut suprà. *Le Roy.*
Alius cum H. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.
MARS VLTOR. Typus ut suprà, cum H. à sinistris in areâ. *Cham.*
Alius absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *B.*
IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.
MARS VLTOR. Typus ut suprà. *Regius. Le Roy.*
Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.
MARS VLTOR. Typus ut suprà: à sinistris in areâ H. *Le Roy.*
Alius cum M. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
MARS VLTOR. (3) Mars gradiens ut suprà, dextrâ gestat hastam transversam, clypeum verò sinistrâ. *Fouc. Cham.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut suprà.
MARS VLTOR. Mars ut suprà, spiculum transversum utrâque manu gestat: à sinistris in areâ H. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
MARTI PACIF. Figura militaris galeata, gradiens à sinistris dextrorsum, oleæ ramum tenet dextrâ, spiculum verò gestat sinistrâ cum clypeo: in imâ parte X. *Fontaine.*
Alius cum X. à sinistris in areâ, absque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
MARTI PACIFERO. (4) Typus ut suprà, cum X. à sinistris in areâ. *Fouc. Cham.*
Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.
MARTI PACIFERO. Typus ut suprà, cum X. à sinistris in areâ. *Val.*
Alius cum X. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut suprà.
MARTI PACIFERO. Typus ut suprà: à dextris in areâ X. *Frad.*
DIVO CLAVDIO OPT IMP. Caput Claudii velatum ac laureatum, ad humeros.
MEMORIAE AETERNAE. (5) Aquila alis expansis, rostro dextrorsum converso: in imâ parte AQ. *Regius.*
Alius cum R. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum RA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum RP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Fontaine.*
Alius cum RQ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum RS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. B.*
Alius cum RT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
MEMORIAE AETERNAE. (6) Leo à dextris sinistrorsum, & suprà clava: in

(1) Nummus hic Claudii ob capitis epigraphen, quæ Consecrationis typo potius convenit, rarus est.
(2) Nummus hic & sequens Claudii rarissimi. Martis autem Victoris, cum in plurimis diversorum Imperatorum nummis, tum aliquoties etiam mentio occurrit in Inscriptionibus antiquis apud Gruterum pag. LVIII. CCXXX. & seqq.
(3) Nummi Claudii cum hoc typo rari; cum sequenti verò inter rariores recensendi. Vide quæ ad nummum argenteum cum eadem epigraphe adnotavimus
(4) Ad Martem Paciferum spectare videntur Ovidii verba lib. III. Fastor. ubi de Matronalibus agit. Hi nummi haud obvii.
(5) Hæc epigraphe & hic typus tùm primum in nummis Imperatorum occurrunt. Vide nummos Maximiani & Constantii Chlori cum eadem inscriptione, & eodem typo. Nummos autem hosce cusos post Claudii mortem liquet cùm ex Divi appellatione, tùm ex divinitatis velo, quo caput ejus tegitur; atque hoc eleganti numismate Claudius memoriæ æternæ etiam post mortem commendatur. Nummi hi rari.
(6) Hic etiam typus & hæc epigraphe in Claudio primum occurrunt, deinde in Maximiano, & Constantio Chloro; quippe in Romuli, & Licinii Jun. nummis eadem epigraphe legitur, sed pro typo in

imâ parte parte RQ. *Regius.*

Alius cum RT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

MONETA AVG. (1) Figura muliebris ſtolata ſtans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros dextrorſum.

NEPTVNO AVG. (2) Neptunus nudus, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, ſtans, delphinum ſuſtinet dextrâ, tridenti verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, ſiniſtrorſum.

NEPTVNO AVG. Typus ut ſuprà, cum A. in imâ parte. *Fouc. Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

NEPTVNO AVG. Typus ut ſuprà, cum A. in imâ parte. *Fouc. Frad.*

IMP C CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

ORIENS AVG. (3) Sol capite radiato nudus, cum pallio à tergo pendulo, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ protensâ & expansâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ: in imâ parte P. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà, cum P. in imâ parte. *Cham. Le Roy. Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVG. Figura muliebris ſtolata ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum II. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. (4) Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ geſtat ramuſculum, ſiniſtrâ trophæum. *RE.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte P. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo

PAX AVG. Figura muliebris tunicata, cum faſciâ per medium corpus retrorſum volitante, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, cætera ut ſuprà: in imâ parte T. *Fouc. DC. Cham. Fontaine.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii radiatum, ad humeros

PAX AVG. (5) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte Δ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Cham. Le Roy.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

PAX AVGVSTI. Figura muliebris ut ſuprà, oleæ ramum tenet dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ: à dextris in areâ A. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà, cum A. à dextris in areâ. *Fouc. B.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX EXERC. (6) Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ: in imâ parte T. *Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

PIETAS AVG. (7) Mercurius nudus cum pallio divinitatis, vultu dextrorſum converſo ſtans, crumenam tenet dextrâ, caduceum ſiniſtrâ: in imâ parte Z. *Fouc.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

Romuli nummis templum cum aquila in ſummitate cernitur; in Licinii verò figura ſedens. Hoc autem ſchemate Virtus Claudii & Leonina, & Herculea adumbrata videtur. Nummi Claudii cum hoc typo inter rariores recenſendi.

(1) Nummus hic Claudii cum rarioribus adnumerandus.

(2) Hæc epigraphe & hic typus tùm primum occurrunt. Nummus hic cuſus videtur poſt Victoriam navalem à Claudio de Gothis relatam, de qua idem Auguſtus ſic ſcribit ad Junium Brocchum Illyricum tùm tuentem: *Delevimus*, inquit apud Trebellium Pollionem, *trecenta viginti millia Gothorum, duo millia navium merſimus. Tecta ſunt flumina ſcutis: ſpathis & lanceolis omnia littora operiuntur*, &c. Vide quæ ad nummum Ægyptiacum, in quo annus ſecundus imperii Claudii habetur, & Neptunus typo paulum diverſo exhibetur, adnotavimus. Nummus hic inter rariores recenſendus.

(3) Nummi Claudii cum hac epigraphe, & hoc typo rari.

(4) Claudii nummi cum hoc typo inter rariores recenſendi. Pax verò trophæum geſtat in ſignum Victoriarum Claudii, quibus Romano orbi pacem pepererat.

(5) Nummus hic & ſequens ob capitis epigraphen rari.

(6) Hæc epigraphe, & hic typus tùm primum in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus rariſſimus.

(7) Nummi Claudii cum hac epigraphe & hoc typo, necnon cum ſequenti inter rariores recenſendi.

PIETAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

P M TR P II COS PP. Figura virilis togata, vultu dextrorſum converſo ſtans, lauri ramum elatum tenet dextrâ, ſcipionem verò ſeu baculum ſiniſtrâ. *Fouc. Le Roy. Hen.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P II COS PP. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham. Le Roy. Fontaine.*

Alius cum Δ. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

P M TR P II COS PP. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ Δ. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P II COS PP. Claudius paludatus, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, haſtam tranſverſam geſtat dextrâ, globum verò ſuſtinet ſiniſtrâ. *RE.*

Alius cum Δ. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

P M TR P II COS PP. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ Δ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVID AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſcipionem inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: à dextris juxtà pedes globus. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVID AVG. Figura muliebris ut ſuprà, ſed ſiniſtro cubito columnæ innixo. *Le Roy.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

PROVID AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ A. *Le Roy.*

IMP C CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVID AVG. Figura muliebris typo quo ſuprà, ſcipionem inclinatum tenens dextrâ, haſtæ verò adnixa ſiniſtrâ: juxtà pedes à dextris globus, abſque cippo: in imâ parte T. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

PROVID AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Fouc.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

PROVID AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte XII. *Cham.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDEN AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDEN AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſcipionem inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ, quâ & cippo innititur: à dextris juxtà pedes globus. *Fontaine.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

PROVIDEN AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Claudius capite radiato ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ clypeum.

PROVIDENT AVG. (1) Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà, abſque cippo: à ſiniſtris in areâ T. *Fouc.*

Alius cum X. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà cum cippo: à ſiniſtris in areâ XII. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Alius cum ς. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ XII. *Le Roy.*

CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ ς. *Fouc.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut ſuprà.

PROVIDENT AVG. (2) Figura muliebris ut ſuprà, baculum inclinatum tenens dextrâ, haſtæ verò adnixa ſiniſtrâ: à dextris juxtà pedes globus. *Fouc. Cham.*

(1) Nummus hic Claudii ob capitis typum cum rarioribus adnumerandus.
(2) Nummi hi cum Divi titulo videntur cuſi poſt Claudii mortem, & non ſunt obvii.

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte S. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENTIA AVG. (1) Figura muliebris ut ſuprà, globum ſuſtinens dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtans ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

REGI ARTIS. (2) Vulcanus cum pileo ſtans, dextrâ tenet malleum, ſiniſtrâ forcipes. *Regius. Frad.*

DIVO CLAVDIO OPTIMO IMP. Caput Claudii velatum ac laureatum, ad humeros.

REQVIES OPTIMOR MERIT. (3) Imperator Claudius velatus ac laureatus cum togâ, ſedens in ſellâ curuli à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ extenſâ & expanſâ, ſcipionem tenet ſiniſtrâ : in imâ parte AQP. *Regius.*

Alius cum QT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum RP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum RQ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

Alius cum RS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Declesves.*

Alius cum RT. in imâ parte, eodem typo utraque ex parte. *Fouc. Cham.*

IMP CLAVDIVS CAES. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTIT............TIS. (4) Imperator paludatus ſtans ad aram ignitam, dextrâ tenet pateram, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Cham.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ, dextrorſum.

SALVS AVG. (5) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſerpente circumvolutam, pateram tenet dextrâ quâ eum paſcit, haſtæ adnixa ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham. Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii ut ſuprà, dextrorſum.

SALVS AVG. (6) Iſis Faria tunicata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſiſtrum tenet dextrâ, vas verò anſatum ſiniſtrâ. *Frad.*

Alius cum A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum Є. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. RDR.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte Γ. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

SALVS AVG. (7) Æſculapius ſeminu-

(1) Nummi Claudii cum hac epigraphe & hoc typo inter rariores recenſendi.

(2) Hæc epigraphe & hic typus in hoc Auguſto tantùm occurrunt. Nummus rariſſimus. De pileo Vulcani vide Arnobium lib. VI. & Arrianum lib. IV. diſſert. Epicteti cap. VII. De pileo autem Vulcani myſticam rationem adfert ex Porphyrio Euſebius de præparat. Evang. lib. III. cap. XI. Vide nummos Valeriani cum epigraphe DEO VOLKANO.

(3) Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum ejuſdem Auguſti monuimus. Nummi hi rari.

(4) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habetur nummus Commodi, qui ob ſacra Iſidis ab eo culta non ſolum *Reſtitutor Pietatis*, ſed etiam *Auctor* dici voluit; cum interea religionis reſtituendæ ſpecie quamplurimas crudelitates ab eo perpetratas tradant Scriptores. *Conſervator* autem *Pietatis* dictus fuit Gallienus ob Sibyllinos libros ab eo inſpici juſſos, ut ad nummos ipſius argenteos adnotavimus. Verum Claudius non ſolum *Conſervator Pietatis*, ſed etiam *Reſtitutor* jure merito dici potuit, ſive ipſius pietatem erga Deos, ſive erga patriam ſpectes. *Quid enim in illo*, inquit Pollio, *non mirabile? quid non conſpicuum? quid non triumphalibus vetuſtiſſimis præferendum? In quo Trajani virtus, Antonini pietas, Auguſti moderatio*, &c. Nummus hic rariſſimus; cujus quidem capitis etiam inſcriptio peculiaris, cum Claudius *Imperator & Cæſar* tantùm dicatur. Vide ſuprà nummum cum epigraphe FORTUNA RED. ubi eadem capitis inſcriptio legitur.

(5) Sunt qui mulierem ſerpentem paſcentem, virginem Lanuvinam, quæ quotannis ſerpenti cibum præberet, exhibere putent. Vide Oiſelium pag. 422. Nummi hi haud obvii.

(6) Non ſolum Iſidi vota pro ſalute Claudii nuncupata fuiſſe, ſed etiam Serapidi conſtat ex duobus nummis ſuprà exhibitis cum epigraphe, CONSER AVG. quorum in altero cernitur Serapis ſtans; in altero Serapis & Iſis ſtantes ex adverſo, ubi vide quæ adnotavimus; necnon ea quæ diximus ad Poſtumi nummum cum epigraphe SERAPI COMITI AUG. Nummi hi Claudii inter rariores recenſendi.

(7) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habentur nummi etiam in Poſtumo. Cuſi autem videntur hi Claudii nummi ad arcendam fortaſſis à Romano exercitu peſtem, quæ ſub finem belli tum maximè in Gothos ſæviebat; cujus quidem contagia à devictis Gothis ad Romanos victores penetrarunt, ut diximus ex Pollione, & Zoſimo in Claudii vita. Æſculapius autem hîc exhibetur cum ſerpente, quo modo eum deſcribit Statius Papinius :

——————Maximus ægris
Auxiliator adeſt, & feſtinantia ſiſtens
Fata, ſalutifero mitis Deus incubat Angui.

dus stans, baculum serpente circunvolutum tenet dextrâ, sinistrâ pallio involutâ: in imâ parte P. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut suprà.

SALVS AVG. Typus ut suprà, cum P. in imâ parte. *Regius. Frad. Fontaine.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros dextrorsum.

SECVRIT AVG. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceum tenet dextrâ, cippo verò innititur brachio sinistro. *Cham.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut suprà, sinistrorsum.

SECVRIT AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ X. *Fouc.*

Alius cum XI. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRIT AVG. Figura muliebris typo quo suprà, sed hastæ adnixa sinistrâ: à sinistris in areâ XI. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRIT AVG. Figura muliebris ut suprà, sed dextrâ hastæ adnixa: à dextris in areâ XI. *Cham. Fontaine.*

Alius cum XI. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii ut suprà.

Sine epigraphe. (2) Mensâ quædam, seu basis, suprà quam urceus. *Fouc.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros dextrorsum.

SOL AVG. (3) Sol capite radiato nudus, dextrorsum conversus stans, dextrâ elatâ & expansâ, pallium & flagrum gestat sinistrâ. *Fouc. Frad.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

SPES AVG. Figura muliebris tunicata stans, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ. *Fouc.*

Alius cum I. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum I. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum II. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *SG. B.*

Alius cum II. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Fontaine.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

SPES PVBLIC. (4) Dea Salus à dextris stolata, serpentem tenens dextrâ, & pateram sinistrâ quâ eum pascit; & Æsculapius à sinistris baculum serpente circunvolutum tenens dextrâ, sinistrâ pallio involutâ, stantes ex adverso. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

SPES PVBLICA. (5) Figura muliebris tunicata, vultu dextrorsum converso stans, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe. Claudius capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum.

SPES PVBLICA. Figura muliebris stolata, stolam sustollens sinistrâ, cætera ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii ut suprà, sed dextrâ tenet spiculum inversum.

SPES PVBLICA. (6) Typus ut suprà. *B.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *Le Roy.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Fontaine.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà, cum P. in imâ parte. *Fouc. Regius. Val. Fontaine.*

Alius absque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii laureatum, ad pectus cum loricâ.

Cur autem Æsculapius cum angue repræsentetur, vide Hyginum Poëtic. Astronom. lib. II. & Macrobium, qui lib. I. Saturnal. cap. XX. physicam ex interiori Gentilium Theologia petitam ejus rei rationem profert. Nummus hic Claudii cum rarioribus adnumerandus; sequentes verò haud obvii.

(1) Trebellius Pollio explicat hunc nummum: *Claudius*, inquit, *& securitate Rempublicam, & opulentiæ nimietate donavit.*

(2) Nummus hic Claudii rarissimus.

(3) Hæc epigraphe, & hic typus in Claudio tantùm occurrunt. Nummus rarissimus; sequentes haud obvii.

(4) Nummus hic rarissimus, & typus insolitus qui Saluti potius quam Spei convenit; attamen cusum eum puto nón incuriâ artificis, ut nonnulli existimare possunt, sed data opera; & tum quidem cum à devictis Gothis ad Romanos victores pestis contagia penetrarunt, Hygiam & Æsculapium Romani Spem Publicam nuncuparunt.

(5) Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti adnotavimus.

(6) Nummus hic Claudii & superior ob capitis typum rari.

SPES PVBLICA. Figura muliebris tunicata, tunicam ſuſtollens ſiniſtrâ, cætera ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

TEMPORVM FELI. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

TEMPORVM FELIC. (1) Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ P. *Fouc. Le Roy. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

VBERITAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, veluti crumenam tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Brandenburg. RDR.*

Alius cum Q. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

VBERTAS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

VBERTAS AVG. Typus ut ſuprà. *Cham.*

Alius cum T. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M AVR CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VENVS AVG. (2) Figura muliebris ſtans, dextrâ globum tenet, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam, & clypeum humi poſitum: in imâ parte. . . . . . *Bau.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. Victoria ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà. *Regius. Fontaine.*

Alius cum A. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ A. *Cham. B.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc. RE.*

Alius cum A. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum R S. fulmine intermedio, in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum ꝗ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata & altè ſuccincta, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum oblongum geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte ꝗ. *Fouc. Fon.*

IMP C M AVR CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

VICTORIA AVG. (3) Typus ut ſuprà: in imâ parte SPQR. *Collegii.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà, cum ꝗ. in imâ parte. *Fouc. Val. Le Roy.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte T. *Cham.*

Alius cum T. à dextris in areâ, abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum T. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA GERMAN. (4) Trophæum cum captivis duobus nudis humi ſedentibus ac mœrentibus, altero à dextris, altero à ſiniſtris. *Fouc.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

(1) Nummi hi Claudii haud obvii; ſequentes verò rari, neque occurrunt apud Mediobarbum. Vide quæ ad ſimilem nummum ejuſdem Auguſti diximus ſuprà.

(2) Hæc epigraphe, & hic typus paſſim in nummis Auguſtarum occurrunt, nunquam in Imperatorum, præterquam in Claudii; nummus rariſſimus eſt, imo ſingularis, neque Mediobarbo viſus; capitis etiam epigraphe, in qua *Marcus Aurelius Claudius* dicitur, nummi pretium auget.

(3) Nummus hic Claudii ob capitis inſcriptionem, & literas quæ in imâ parte leguntur, cum rarioribus adnumerandus eſt.

(4) Nummi Claudii cum hac epigraphe, & hoc typo, necnon cum ſequenti rariſſimi ſunt, nec Mediobarbo viſi. Claudius autem ſublato Aureolo contra Alamannos, qui per Rhætias, & Italiam ad lacum Benacum uſque ſe effuderant, progreſſus eſt, adeoque præclaram illic victoriam reportavit, ut vix dimidium Barbarorum, quàm quod venerat, patriam repetere potuerit, ut ſcribit Victor in epitome; cujus quidem victoriæ teſtes ſunt hi nummi, quibus inſcriptum eſt: *Victoria Germanica*, & *Victoria Germanica Maxima.*

VICTORIA GERMAN. Typus ut ſuprà. *Cham.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

VICTORIA G M. Victoria ſtans inter duos captivos humi ſedentes adverſos, dextrâ clypeo humi poſito innixa, ſiniſtrâ tenet palmam. *Cham.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA GOTHIC. (1) Trophæum cum captivis duobus nudis humi ſedentibus ac mœrentibus, altero à dextris, altero à ſiniſtris. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum SPQR. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIAE GOTHIC. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Fouc. Regius. Val. B.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

VICTORIAE GOTHIC. Typus ut ſuprà: in imâ parte SPQR. *Fontaine.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ. *B.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà, cum clypeo à dextris humi poſito ad figuræ pedes. *Fouc. Cham. Bau. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ B. *Cham. Fontaine.*

Alius cum Є. inverſo à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum Є. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

IMP CLAVDIVS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata & paludata, vultu dextrorſum converſo ſtans, clypeum humi poſitum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Le Roy.*

Alius cum B. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy. SG. B.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ II. *Cham.*

IMP CLAVDIVS P F AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Mars nudus & galeatus, cum pallio ex humeris utrinque volitante, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, haſtam tranſverſam geſtat dextrâ, trophæum verò humero ſiniſtro. *Fouc.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy. Fontaine.*

IMP C CLAVDIVS AVG. Caput Claudii radiatum, ad humeros dextrorſum.

VIRTVS AVG. Pallas galeata & ſtolata, ſiniſtrorſum converſa ſtans, haſtæ adnititur dextrâ, clypeum verò humi poſitum tenet ſiniſtrâ. *Fouc. SG.*

(1) Nummi cum hac epigraphe, & hoc typo tùm primum occurrunt; & inter rariores recenſendi ſunt; tum ſequenti verò inſcriptione, nimirum VICTORIÆ GOTHICÆ. in Claudio tantùm reperiuntur, & rariſſimi ſunt, nec Mediobarbo viſi. Plures autem victorias à Scythis reportaſſe Claudium, teſtantur laudati nummi, & Zoſimus, qui tres pugnas recenſet; primam quidem ad Pelagoniam., qua Gothi cum in Dalmatas equites fortè incurriſſent, tria hominum millia amiſere; alteram verò ad Naiſſum, tam atrocem, ut primum hoſtium impetum Romani ſuſtinere nequiverint; inſignem tamen fuiſſe victoriam, cæſaque eo die quinquaginta Gothorum millia idem teſtatur; tertiam denique in Hæmimonte, qua debellatos Scythas fuiſſe, cum laudatus Scriptor, tum etiam Pollio tradit; cujus quidem verba hîc exſcribere viſum eſt: *Claudio igitur*, inquit Pollio, *Scriptores adulamur, qui duo millia navium Barbararum, & trecenta viginti millia armatorum delevit, oppreſſit, attrivit: qui carraginem tantam, quantam numerus hic armatorum ſibimet aptare potuit & parare, nunc incendia fecit, nunc cum omnibus familiis Romano ſervitio deputavit, ut docet ejuſdem epiſtola, quam ad Junium Brocchum ſcripſit Illyricum tuentem. Claudius Broccho. Delevimus trecenta viginti millia Gothorum, duo millia navium merſimus. Tecta ſunt flumina ſcutis, ſpathis & lanceolis omnia littora operiuntur: campi oſſibus latent tecti, nullum iter purum eſt; ingens carrago deſerta eſt. Tantum mulierum cepimus, ut binas & ternas mulieres victor ſibi miles poſſit adjungere*, &c. Et paulo poſt ſubjungit idem Pollio: *Pugnatum in diverſis regionibus, & ubique auſpiciis Claudianis victi ſunt Gothi.* Cæterum hîc exhibere viſum eſt Inſcriptionem antiquam, quam profert Triſtanus tom. 3. pag. 194. in qua Claudius *Victor Gothorum* dicitur.

CLAVD. IMP
VICT. GOTH
PONTIF. MAX
TRIBV. POTEST
COS. II. PROCOS

Eadem epigraphe. Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

VIRTUS AVG. (1) Typus ut ſuprà : in imâ parte S. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTUS AUGUSTI. Figura militaris ſtans ramum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : à dextris in areâ X. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad humeros cum paludamento.

VLTOR MARS. (2) Mars gradiens cum haſtâ. *Ba.*

IMP CLAUDIUS AVG. Caput Claudii ut ſuprà.

VOTA ORBIS. Victoriæ duæ tunicatæ ac ſuccinctæ adverſæ, ſtantes juxtà palmam arborem intermediam, clypeum in quo S C. ad eandem palmam appenſum, tenent utrâque manu. *Cham.*

Eadem epigraphe. Claudius capite galeato ac radiato, ad medium pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, clypeum verò Meduſæ capite inſignem tenet ſiniſtrâ.

VOTA ORBIS. (3) Typus ut ſuprà : in imâ parte II. *Fouc. Fauvel.*

(1) Nummi Claudii cum hoc typo rari ; cum ſequenti verò typo, & epigraphe rariores. De Claudii virtute ſic Pollio : *Neque enim fas erat eum tacere principem, qui tantam generis prolem, qui bellum Gothicum ſua virtute confecit, qui manum publicis cladibus victor impoſuit, qui Gallienum prodigioſum Imperatorem, etiamſi non autor conſilii fuit, tamen ipſe imperaturus bono generis humani, à gubernaculis publicis depulit : qui ſi diutius in hac eſſet commoratus Republica, Scipiones bonos, & Camillos, omneſque illos veteres ſuis virtutibus, ſuis conſiliis, ſua providentia reddidiſſet* ; & paulo poſt : *Quid enim in illo non mirabile ? quid non conſpicuum ? quid non triumphalibus vetuſtiſſimis præferendum ? in quo Trajani virtus, Antonini pietas*, &c.

(2) Sic lectum ab amico erudito, ordine inverſo, pro MARS ULTOR. cum qua quidem epigraphe plurimos nummos hujus Auguſti ſuprà videre eſt.

(3) Nummi cum hac epigraphe, & hoc typo habentur etiam in Valeriano, & in Gallieno ; in Claudio autem rariſſimi ſunt, nec Mediobarbo cogniti ; hujus nummi pretium etiam auget capitis typus. Duæ verò Victoriæ, quarum teſtes ſunt ejus nummi, nempe Germanica & Gothica *Vota orbis* dicuntur ex Senatuſconſulto. Vide quæ de his victoriis ſuprà adnotavimus.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

ΑΥΤ Κ ΚΛΑΥΔΙΟϹ ϹΕΒ. *Imperator Cæſar Claudius Auguſtus.* Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. A. *An.* I. Victoria ſtolata ſiniſtrorſum converſa, pede lævo galeæ impoſito, utrâque manu tenet clypeum cippo innixum, in quo præcedens epigraphe. *Regius. Fontaine. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. A. Caput Solis radiatum, ad humeros cum pallio. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. A. Aquila alis expanſis ad ſiniſtram verſa, roſtro dextrorſum verſo geſtat coronam. *Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. A. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ geſtat duplex cornucopiæ. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. A. Figura muliebris tunicata, ſtolâ apertâ, florem tenet dextrâ, tunicam verò ſuſtollit ſiniſtrâ. *Fontaine. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. *An.* 2. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius. Fontaine. Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. B. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ protensâ & expansâ, cornucopiæ geminum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. B. Caput juvenile modio inſigne, ad pectus cum pallio, ante quod caduceus alatus ſuprà quem palmæ ramus. *Fontaine. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Caput muliebre turritum, ad pectus cum ſtolâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Nili & Iſidis capita jugata, loti flore inſignia. *Fouc. Fontaine.*

ΑΥΤ ΚΛΑΥΔΙΟϹ ϹΕΒ. Caput Claudii ut ſuprà.

L. B. Neptunus nudus dextrorſum converſus, pede dextro caudæ delphini ſurſum elatæ impoſito, ſpicam tenet dextrâ, tridenti verò adnititur ſiniſtrâ. *Brandenburg.*

ΑΥΤ Κ ΚΛΑΥΔΙΟϹ ϹΕΒ. Caput Claudii ut ſuprà.

L. B. Typus ut ſuprà. *Fouc. MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Victoria tunicata & altè ſuccincta gradiens à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream

laiuream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Fouc. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. B. Victoria vultu dextrorſum converſo ſtans, cætera ut ſuprà. *Fontaine. Fouc.*
Eadem epigraphe. Caput Claudii laureatum, ad humeros cum paludamento.
L. B. Aquila à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet roſtro dextrorſum converſo. *Fouc. Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. Γ. *An.* 3. Typus ut ſuprà. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. Γ. Aquila à dextris ſiniſtrorſum, cum palmæ ramo tranſverſim, coronam lauream tenet roſtro. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. Γ. Aquila alis expanſis ad ſiniſtram verſa, coronam tenet roſtro dextrorſum verſo. *Regius. Fontaine. Brandenburg.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
L. Δ. *An.* 4. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

IMP C CLAVDIVS AVG.
ADVENTVS AVG. Figura, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ haſtam puram.
Eadem epigraphe.
AEQVITAS AVG. Figura ſtolata ſtans, dextrâ bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ.
IMP CAES CLAVDIVS PIVS FELIX AVG.
AEQVITAS AVG. Tres Monetæ ſtantes, dextris bilances, ſiniſtris cornucopiæ; ad pedes, nummorum acervi.
IMP CLAVDIVS AVG.
AETERNIT AVG M. Figura ſtans radiata, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum.
DIVO CLODIO GOTHICO.
AETERNITAS AVG. Solis radiati typus, dextrâ elatâ.
IMP C CLAVDIVS AVG.
ANNONA AVG. Annonæ ſtantis typus.
IMP CLAVDIVS AVG.
ANNONA AVG. Figura ſtolata, dextrâ ſpicas, ſiniſtrâ cornucopiæ.
IMP C M AVR CLAVDIVS P F AVG.
ANNONA AVG. Figura ſtans, dextrâ ſpicas deorſum protendens, ſiniſtrâ cornucopiæ.
DIVO CLAVDIO. *alius* OPTIMO PRINC. *alius* PIE MERIT.
APOLLINI CONS. Apollo ſtans, dextrâ ramum, ſiniſtrâ citharam.
IMP CLAVDIVS AVG.
APOLLINI GONS N. Apollo nudus, dextrâ ramum, ſiniſtrâ citharam.
DIVO CLAVDIO. *alius* OPTIMO PRINC. *alius* PIE MERIT.
APOLLINI CONSERVATORI. Typus ut ſuprà.
IMP CLAVDIVS AVG.
CONCORD LEGI. Figura ſtans inter duo ſigna militaria.
DIVVS CLAVDIVS.
CONSECRATIO.
DIVO CLAVDIO.
CONSECRATIO. Aquila expanſis alis.
Eadem epigraphe.
CONSECRATIO. Ara accenſa.
Eadem epigraphe.
CONSECRATIO. Rogus quatuor tabulatorum.
DIVO CLAVDIO. *alius* OPTIMO PRINC. *alius* PIE MERIT.
CONSECRATIO. Ara cui ſuperſtat aquila.
DIVO CLAVDIO GOTH. *alii* GOTTHICO.
CONSECRATIO. Ara accenſa.
Eadem epigraphe.
CONSECRATIO. Aquila expanſis alis.
Eadem epigraphe.
CONSECRATIO T. Ara accenſa.
IMP CLAVDIVS AVG.
CONSECRATIO T. Ara.
Eadem epigraphe.
DIANA LVCIF D. Figura muliebris ambabus manibus facem oblongam tenens.
IMP C CLAVDIVS AVG.
FELICIT AVG. Figura ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ.
Eadem epigraphe.
FELICITAS AVG. Typus ut ſuprà.
Eadem epigraphe.
FELICITAS PVBLICA. Felicitas ſtans, cornucopiæ tenens.
IMP CLAVDIVS AVG.
FELIC TEMPO. Figura ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ haſtam.
Eadem epigraphe.
FELICIT TEMPO T. Typus ut ſuprà.
IMP C CLAVDIVS AVG.
FIDES. Figura ſtans, ſiniſtrâ haſtam.
Eadem epigraphe.
FIDES EXER. Figura ſtans inter duo ſigna militaria.
Eadem epigraphe.
FIDES EXERCI. Typus ut ſuprà.
IMP CLAVDIVS AVG.
FIDES MILITVM E. Figura ſtans, dextrâ labarum, ſiniſtrâ haſtam.

IMP C CLAVDIVS P F AVG.
FIDES MILIT S. Figura muliebris ambabus manibus ſignum militare tenens.
Eadem epigraphe.
FORTVNA.
IMP CLAVDIVS CAES AVG.
FORTVNA RED. Figura ſtans, dextrâ temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ.
Eadem epigraphe.
FORTVNA REDVX. Typus ut ſuprà.
IMP CLAVDIVS AVG.
GENIVS AVG T. Deus Genius nudus, dextrâ pateram ſuper aram, ſiniſtrâ cornucopiæ.
IMP C CLAVDIVS AVG.
GENIVS EXERCI. Deus Genius ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ.
IMP CLAVDIVS AVG.
GENIVS EXERCIT Z. Deus Genius, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ, capite calathum gerens.
DIVO CLAVDIO AVGVSTO.
GERMANICO GOTHICO OPTIMO PRINCIPI.
IMP C CLAVDIVS AVG.
IOVI STATOR. Jupiter, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ fulmen.
Eadem epigraphe.
IOVI VICTORI. Jupiter dextrâ fulmen, ſiniſtrâ haſtam.
IMP CLAVDIVS AVG.
IOVI VICTORI M. Typus ut ſuprà.
. . . .
IVNO REGINA. Figura ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam; ad pedes pavo.
IMP C CLAVDIVS AVG.
IVVENTVS AVG. Hercules nudus, dextrâ clavam, ſiniſtrâ ſpolia leonis.
IMP CLAVDIVS AVG.
LAETITIA AVG I. Figura ſtolata, dextrâ lauream, ſiniſtrâ cornucopiæ.
Eadem epigraphe.
LIBERALITAS AVG. Figura ſtans, dextrâ congium, ſiniſtrâ cornucopiæ.
IMP C CLAVDIVS AVG.
LIBERALITAS AVG. Typus ut ſuprà.
DIVO CLAVDIO.
LIBE.....*fortè* LIBERALITAS AVG. Figura ſtans, dextrâ marſupium, ſiniſtrâ caduceum.
IMP CLAVDIVS AVG.
LIBERTAS AVG. Libertatis typus.
Eadem epigraphe.
LIBERTAS AVG IX. Libertatis typus.
IMP C CLAVDIVS AVG.
MARS VLTOR. Mars gradiens, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſpolia ſuper humerum.
IMP CLAVDIVS AVG.
MARTI PACIFERO. Figura militaris, dextrâ ramum oleæ protendens, ſiniſtrâ haſtam.
DIVO CLAVDIO OPTIMO. Caput velatum.
MEMORIAE AETERNAE. Aquila.
Eadèm epigraphe cum eodem capitis typo.
MEMORIAE AETERNAE R P. Leo gradiens.
DIVO CLAVDIO OPT IMP.
MEMORIAE AETERNAE. Leo gradiens.
Eadem epigraphe.
MEMORIAE AETERNAE R I. Typus ut ſuprà.
Eadem epigraphe.
MEMORIAE AETERNAE P R. Aquila.
Eadem epigraphe.
MEMORIAE AETERNAE R T. Typus ut ſuprà.
IMP C CLAVDIVS P F AVG.
MONETA AVG. Tres Monetæ ſtantes cum attributis.
IMP CAES CLAVDIVS P F AVG.
MONETA AVG. Typus ut ſuprà.
IMP CLAVDIVS AVG.
ORIENS AVG P. Orientis Solis typus, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum.
Eadem epigraphe.
PAX AVG. Figura laureata gradiens, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.
Eadem epigraphe.
PAX AVG. Figura ſtans, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam.
IMP CLAVDIVS P F AVG.
PAX EXERC T. Figura ſtans, dextrâ elatâ cum ramo, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.
IMP C M AVR CLAVDIVS P F AVG.
P M TR P PP.
IMP C CLAVDIVS AVG.
P M TR P II COS PP. Figura ſtolata, dextrâ ramum, ſiniſtrâ ſcipionem.
IMP CLAVDIVS AVG.
P M TR P II COS PP L. Figura militaris ſtans dextrâ haſtam, ſiniſtrâ globum.
Eadem epigraphe.
PROVID AVG. Figura ſtolata ſtans, dextrâ ſcipionem, ſiniſtrâ haſtam puram.
IMP C CLAVDIVS AVG.
PROVIDEN AVG. Figura ſtans, columnæ nixa, ſiniſtrâ cornucopiæ tenens, dextrâ bacillo globum tangit.
Eadem epigraphe.
PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà.
IMP CLAVDIVS AVG.
PROVIDENT AVG. Figura ſtolata ſtans, dextrâ ſcipionem, ſiniſtrâ haſtam puram.
DIVO CLAVDIO GOTH. *alii* GOTTHICO.
REQVIES OPTIMO. Figura ſedens, dextrâ protenſâ veluti aquilam tenens.

DIVO CLAUDIO OPTIMO IMP. Caput velatum & laureatum.

REQVIES OPTIMOR MERIT A R P. Figura velata sellæ curuli insidens, dextrâ elatâ, sinistrâ sceptrum.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

REQVIES OPTIMOR MERIT S E. Typus ut suprà.

IMP C CLAVDIVS P F AVG.

REST ORIENTIS. Imperator paludatus stans, dextrâ elatâ, sinistrâ hastam; cui figura muliebris laureata lauream imponit.

IMP CLAVDIVS P F AVG.

ROMAE AETERNAE. Templum sex columnarum, in cujus medio figura sedens.

IMP CLAVDIVS AVG.

SAECVRIT AVG XI. Securitatis typus.

IMP C CLAVDIVS AVG.

SALVS AVG. Salutis typus cum serpente & hastâ.

IMP C M AVR CLAVDIVS P F AVG.

SALVS AVG. Dea Salus cum serpente.

IMP CLAVDIVS AVG.

SPES AVG. Spei typus.

IMP C CLAVDIVS AVG.

SPES PVB. Spei typus.

Eadem epigraphe.

SPES PVBLICA. Spei typus.

IMP CLAVDIVS AVG.

TEMPORVM FELI. Figura stans, dextrâ caduceum, sinistrâ cornucopiæ.

IMP C CLAVDIVS AVG.

VICTORIA AVG. Victoria stans, dextrâ lauream, sinistrâ palmam.

IMP C M AVR CLAVDIVS AVG.

VICTORIA AVG. Victoria, dextrâ sertum, sinistrâ hastam; infrà SPQR.

IMP CLAVDIVS AVG.

VICTORIA AVG S. Victoria alata gradiens.

. . . .

VICTORIA GOTHIC. Duo captivi sedentes ad trophæum.

IMP CLAVDIVS P F AVG.

VICTORIA GOTHICA. Trophæum armorum, ad cujus pedes duo captivi.

IMP C M AVR CLAVDIVS P F AVG.

VIRTVS AVG. Figura militaris, dextrâ ramum, sinistrâ hastam propè scutum.

IMP CLAVDIVS AVG.

VIRTVS AVG. Mars gradiens, dextrâ hastam, sinistrâ trophæum.

IMP C CLAVDIVS AVG.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata stans, dextrâ ramum, sinistrâ hastam.

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata, dextrâ ramum, sinistrâ hastam; cum scuto ad pedes.

. . . .

VIRTVS CLAVDII AVG. Mars gradivus, dextrâ hastam, sinistrâ spolia.

VIRTVS CLAVDI AVG. Caput Claudii radiatum, dextrâ fræno equum retinens; sinistrâ globum.

VIRTVTI AVGVSTI X C. Hercules nudus, sinistrâ clavæ nixus cum leonis exuviis.

CENSORINUS.

APPIUS CLAUDIUS CENSORINUS nobilissimâ patriciâque familiâ ortus, amplissimos honores sub variis Principibus adeptus est; bis enim Consulem ac Præfectum Prætorio, ter Præfectum Urbi fuisse testatur Pollio. Valerianum etiam ad bellum contrà Persas secutus, acceptoque vulnere, altero pede deinceps claudicasse fertur; sed cum deinde fastiditis honoribus in agrum suum propè Bononiam secessisset, ibique reliquâ ætate frui statuisset, arreptus à militibus, qui illius tractûs præsidio relicti fuerant, purpuram sumere coactus est; mox iisdem judicium suum contemnentibus, quòd gravitatem senis libidini suæ adversari indignè ferrent; interfectus est post septem dies quàm Imperatoris larvam induerat. Cæterum quo tempore hæc contigerint incompertum, nisi quòd defectionem Censorini ad Claudii tempora Pollio refert; ut appareat in Victore Jun. Censorinum Victorini loco legendum, ubi Scriptor ille de tyranno sub Claudio mentionem instituit; sed ex supradictis liquet, quænam fides adhibenda sit nummo Ægyptiaco, quem Mediobarbus ex Tristano exscripsit, in quo tertius Censorini annus exhibetur.

Nummus æreus incerti moduli.

ΑΥΤ Κ ΚΕΝCΟΡ...... *Imperator Cæsar Cenſorinus*....... Caput Cenſorini radiatum, ad humeros.

L. Γ. *An.* 3. Aquila expanſis alis coronam lauream gerens roſtro. *Triſtan.*

Ejuſdem hanc Inſcriptionem refert Mediobarbus Comes ex Goltzio.

IMP C AP CL CENSORINVS AVG.

QUINTILLUS.

MARCUS AURELIUS CLAUDIUS QUINTILLUS Claudii frater, bello contrà Gothos unà cum Aureliano præfectus extremo anni 268. cum hujus deinde curam Claudius in ſe ſuſcepiſſet, anno ſequenti in Italiam miſſus eſt, auditâque circà menſem Novembrem anni 270. fratris morte, in hujus locum ſubrogatus eſt; ſed poſt decem ac ſeptem dies quàm imperare cœperat, cum allatus eſſet nuntius Aurelianum ab Illyriciano exercitu Auguſtum appellatum fuiſſe, bellumque civile Italici milites palam detrectarent, ad deſperationem adactus venas ſibi aperiri juſſit, animamque cum ſanguine effudit, ut ſcribit Vopiſcus, necnon Zoſimus qui eum in Imperio paucos menſes vixiſſe ait: Pollio contrà interfectum narrat, quòd Principis gravitatem milites ſui formidarent.

P. S. f.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

APOLLINI CONS. (1) Apollo ſtans dextrâ demiſsâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ lyram ſaxis innixam; à ſiniſtris in areâ A. *Frad.*

IMP QVINTILLVS AVG. *alii* IMP CAES.

APOLLINI CONSERVATORI. *MB.*

Eadem epigraphe.

CONCORDIA AVG. *MB.*

Eadem epigraphe.

CONC EXERC T. Figura ſtans, dextrâ ſignum militare, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCO EXER. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſi-

(1) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habentur nummi in Claudio; quos quidem cuſos diximus ad arcendam peſtem, cujus contagia à devictis Gothis ad Romanos victores penetraverant; quoque morbo ſublatum fuiſſe Claudium ſcribunt Pollio & Zoſimus; eandem verò ob cauſam cuſos hoſce Quintilli nummos non dubito. Cæterum hujus Auguſti nummi ex argento rariſſimi ſunt; ex auro nulli reperiuntur; frequentes verò ex ære tertii moduli; ex alio enim modulo nullos vidimus.

(2) Legiones, quæ in Italia erant, audita Claudii morte, Quintillum ejus fratrem Imperatorem procla-

gnum militare tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: in imâ parte T. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

DIANA LVCIF. (1) Diana tunicata sinistrorsum conversa, facem accensam transversam tenet utrâque manu. *Fouc.*

IMP C M AVR QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVIDENT AVG. (2) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, baculum inclinatum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ; juxtà pedes globus. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad humeros cum paludamento.

SECVRIT AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, hastæ inclinatæ adnititur dextrâ, cippo verò innititur sinistrâ: à sinistris in areâ XI. *Fouc.*
IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli ut suprà.

SECVRIT AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ XI. *Regius.*
Eadem epigraphe.

Sine epigraphe, aut fortassis exesa. Figura stans, sinistrâ hastam, dextrâ tesseram. *MB.*
Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. (3) Victoria sinistrorsum gradiens, dextrâ tenet coronam, sinistrâ palmam. *Fauvel.*

IMP C M AVREL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. (4) Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ: à sinistris in areâ B. *Fouc.*

marunt; idque factum omnium judicio, scribit Trebellius Pollio: *Quo ad Deos*, inquit, *atque ad sidera demigrante, Quintillus frater ejusdem, vir sanctus, & sui fratris (ut verè dixerim) frater, delatum sibi omnium judicio suscepit Imperium, non hæreditarium, sed merito virtutum: qui factus esset Imperator, etiamsi frater Claudii Principis non fuisset.*

(1) Vide quæ ad similem nummum argenteum Claudii diximus suprà.

(2) Cum hac epigraphe, & hoc typo, necnon cum sequenti habentur quamplurimi nummi in Claudio.

(3) Ad quam victoriam spectet hic nummus non liquet, maxime cum Quintillum Cæsaream dignitatem à fratre accepisse non constet; eum enim à Claudio fratre bello contrà Gothos unà cum Aureliano præfectum extremo anni 268. sed cum hujus deinde curam Claudius in se suscepisset, anno sequenti in Italiam missum, auditaque circa mensem Novembrem anni 270. fratris morte in hujus locum subrogatum fuisse produnt Scriptores; ex quibus Zosimus eum in Imperio paucos menses vixisse ait, Pollio verò decem & septem dies tantùm ei tribuit: *Quintillus autem*, inquit laudatus Scriptor, *ob brevitatem temporis nihil dignum imperio gerere potuit: nam septima-decima die, quòd se gravem & serium contra milites ostendebat, ac verum Principem pollicebatur, eo genere quo Galba, quo Pertinax, interemptus est.* Ob imperii itaque brevitatem nullam hic per se victoriam obtinere, neque quidquam imperio dignum gerere potuit, ut ait Pollio, qui etiam narrat, hoc Imperatore Barbaros, qui superfuerant ex illa atrocissima clade, quam sub Claudio passi erant, Anchialo vastata, Nicopolim obtinere conatos, sed illos Provincialium virtute obtritos fuisse. *Sub hoc*, inquit Pollio, *Barbari qui superfuerant, Anchialo vastata, conati sunt Nicopolim etiam obtinere; sed illi Provincialium virtute obtriti sunt.* Ad hanc fortassis victoriam, quam de Barbaris Quintillo imperante Provinciales retulerunt, referendi hic ac similes nummi qui forsan in remotis Provinciis, antequam cædis ejus nuncium delatum esset, cusi fuere.

(4) Quintillum imperium non hæreditarium, sed merito virtutum suscepisse scribit Trebellius Pollio: *Quintillus*, inquit, *frater ejusdem, vir sanctus, & sui fratris (ut verè dixerim) frater, delatum sibi omnium judicio suscepit imperium, non hæreditarium, sed merito virtutum; qui factus esset Imperator, etiamsi frater Claudii Principis non fuisset.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum loricâ.

AETERNIT AVG. (1) Sol capite radiato nudus, cum pallio divinitatis à tergo pendulo, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ extensâ & expansâ, globum sustinet sinistrâ: à sinistris in areâ N. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

AETERNIT AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ N. *Cham.*

(1) Æternitatis titulo donatos fuisse Imperatores Romanos diximus etiam suprà; idque, ut alios mittam, satis constat ex hisce Plinii Junioris verbis lib. X. Epist. LXVII. ad Trajanum: *Flavius Archippus per Salutem tuam Æternitatemque petit, ut libellum, quem mihi dedit, ad Te mitterem.* Et Epist. LXXXVII. ad eundem: *Rogatus, Domine, à Nicensibus publicè per ea, quæ mihi & sunt, & debent esse sanctissima, id est, per Æternitatem tuam, Salutemque*, &c. Habentur etiam quamplurimi nummi Claudii cum eadem epigraphe, & eodem typo.

Alius cum N. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum IV. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum III. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Val. Frad.*

Alius cum III. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Bau. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLINI AVG. (1) Stat Apollo ante aram. *Collegii.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLINI CONS. (2) Apollo nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, lauri ramum demiſſum tenet dextrâ, citharam verò cippo humili impoſitam ſiniſtrâ. *Fouc.*

Alius cum H. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Frad. Fontaine.*

Alius cum H. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA. (3) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ : in imâ parte P. *Fouc.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli ut ſuprà.

CONCORDIA AVG. Figura muliebris typo quo ſuprà, ad aram, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORDIA AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ II. *Cham. Val.*

Alius cum V. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORDIA AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ Δ. *Fouc.*

Alius cum Δ. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORDIA AVG. Typus ut ſuprà, cum cornucopiæ gemino : à ſiniſtris in areâ Δ. *Fouc.*

Alius cum Δ. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONC EXERC. (4) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ : in imâ parte T. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCO EXERC. Typus ut ſuprà, cum T. in imâ parte. *Cham. Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORD EXER. Typus ut ſuprà, cum T. in imâ parte. *Frad.*

IMP QVINTILLVS. Caput Quintilli ut ſuprà.

CONCORD EXERC. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet trophæum, alterum, ut videtur, ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli ut ſuprà.

DIANA LVCIF. (5) Figura muliebris tunicata, procedens à dextris ſiniſtrorſum, facem accenſam geſtat utrâque manu : in imâ parte P. *Regius. Fontaine.*

IMP QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli ut ſuprà.

DIANA LVCIF. Typus ut ſuprà, cum P. in imâ parte. *Fouc. SG. Fontaine. Chez.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILIT. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ : in imâ parte S. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine.*

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILITVM. Figura muliebris ut ſuprà, labarum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : à ſiniſtris in areâ Є. *Fouc. Cham. Val. Bau. SG. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNA REDVX. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum in cujus imo globus

(1) Plures habentur nummi Antonini, & Severi cum epigraphe *Apollini Augusto*. Albini verò nummus inſcribitur APOLLINI AVG. COS. &c. Sed in hiſce nummis ſtat Apollo dextrâ pateram, ſiniſtrâ lyram tenens abſque arâ. Nummus hic Quintilli rariſſimus, nec Mediobarbo cognitus.

(2) Quo tempore cuſi fuerint hi Quintilli nummi, diximus ſuprà ad nummum ſimilem argenteum. Nummi hi rari.

(3) Nummi Quintilli cum hac epigraphe, & hoc typo inter rariores recenſendi.

(4) Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum ſuprà adnotavimus. Nummi hi haud obvii.

(5) Epigraphe hæc atque hic typus paſſim in nummis Auguſtarum occurrunt. Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum Claudii monuimus. Nummi hi rari.

tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: à sinistris in areâ z. *Fouc. Regius. Cham. Val. Frad.*

Alius cum z. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli radiatum, ad humeros cum paludamento.

FORTVNAE RED. (1) Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte ς. *Cham. Le Roy. Fontaine.*

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli radiatum, ad humeros.

GENIVS AVG. Genius stans ad aram ignitam, dextrâ tenet pateram, ex quâ liquorem effundit, sinistrâ cornucopiæ. *S G.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

LAETITIA AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, corollam tenet dextrâ, navis verò gubernaculum, in cujus imo globus, sinistrâ. *Fouc. Regius. Val. Brandenburg.*

Alius cum XII. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Le Roy. Frad. Fontaine.*

Alius cum XII. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad humeros cum paludamento.

LIBERT AVG. (2) Mulier stans, dextrâ pileum tenet, sinistrâ cornucopiæ. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERTAS AVG. Typus ut suprà. *Cham.*

Alius cum S. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LIBERITAS (sic) AVG. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARS VLTOR. (3) Mars galeatus ad sinistram gradiens, dextrâ spiculum inversum gestat, sinistrâ clypeum: à dextris in areâ ϵ. *Cham.*

IMP C M AVR QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli ut suprà.

MARS VLTOR. Typus ut suprà, cum ϵ. in areâ. *RDR.*

IMP QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli ut suprà.

MARTI PACI. Figura militaris cum galeâ cristatâ, & paludamento à tergo volitante, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum tenet dextrâ, hastam verò ferratam transversam gestat sinistrâ. *Regius.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. DC. Fontaine.*

Alius cum R. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Brandenburg.*

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli ut suprà.

MARTI PACI. Typus ut suprà: in imâ parte P. *SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARTI PACIF. Figura militaris galeata, gradiens à sinistris dextrorsum, ramum elatum tenet dextrâ, clypeum verò cum spiculo gestat sinistrâ: à dextris in areâ X. *Fouc. Cham. Val. Fontaine.*

Alius cum X. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Bau. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGVSTI. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum tenet dextrâ, hastam verò transversam sinistrâ: à dextris in areâ A. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVGVSTI. Typus ut suprà, cum A. à dextris in areâ. *Fouc. Cham. Le Roy. Frad.*

Alius cum M. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS PP. (4) Imperator paludatus stans, dextrâ hastam tenet, globum verò sinistrâ. *Hard.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDEN AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, baculum demissum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ; à dextris juxtà pedes globus: à sinistris in areâ T. *Cham.*

Alius cum T. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENT AVG. Figura muliebris ut suprà, sed hastæ adnixa sinistrâ. *Fouc.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum ς. à sinistris in areâ, absque

(1) Nummus hic Quintilli rarus, nec Mediobarbo visus; sequens verò rarissimus, & Mediobarbo pariter ignotus.

(2) Habentur quamplurimi nummi in Claudio cum eadem epigraphe, sed in illis mulier sinistra hastæ innititur. Nummi hi Quintilli rari.

(3) Vide quæ ad nummum argenteum Claudii cum eadem epigraphe suprà adnotavimus. Nummus hic Quintilli rarissimus, & Mediobarbo ignotus.

(4) Nummus hic Quintilli rarissimus, imò singularis, & Mediobarbo ignotus.

literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRIT AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, hastæ adnititur dextrâ, cippo verò brachio sinistro innititur: à dextris in areâ XI. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad humeros cum paludamento.

SECVRIT AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ XI. *Fouc. Cham. Val.*

Alius cum XI. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

SECVRIT AVG. Figura muliebris ut suprà, sed dextrâ bacillum elatum tenens: à dextris in areâ XI. *Regius. Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRITAS AVG. Figura muliebris ut suprà, columnæ innixa cubito sinistro, dextrâ hastam tenet, sinistrâ globum. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum loricâ.

VBERITAS AVG. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, crumenam tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: à sinistris in areâ Q. *Fouc. Bau. Fontaine.*

Alius cum S. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. (2) Victoria tunicata, & altè succincta, gradiens à dextris sinistrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ: à sinistris in areâ Γ. *Fouc. Regius. Cham. Val.*

Alius cum Γ. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Frad. Fontaine.*

IMP CL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli ut suprà.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ Γ. *Cham.*

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG. Caput Quintilli ut suprà.

VIRTVS AVG. (3) Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ tenet ramusculum, sinistrâ verò hastæ adnititur: pro pedibus à dextris clypeus. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura militaris ut suprà, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò puræ adnititur sinistrâ: à sinistris in areâ B. *Fouc. Regius. Cham. SG. Fontaine.*

Alius cum Є. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

(1) Vide quæ ad similem nummum Claudii argenteum adnotavimus. Nummus hic Quintilli rarus.

(2) Vide quæ ad similem nummum argenteum suprà monuimus. Nummus hic rarus, nec Mediobarbo visus.

(3 Nummi Quintilli cum hoc typo inter rariores recensendi. Vide quæ ad argenteum cum eadem epigraphe suprà adnotavimus.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

A K M AYP KA KYINTIΛΛOC CEB. *Imperator Cæsar Marcus Aurelius Claudius Quintillus Augustus.* Caput Quintilli laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. A. *An.* I. Aquila à dextris sinistrorsum, cum palmæ ramo transversim, coronam lauream tenet rostro. *Fouc.*

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

IMP ÇAES M AVR CL QVINTILLVS AVG.

AEQVITAS AVG. Tres Monetæ stantes cum attributis.

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG.

AETERNIT AVG M. Solis typus.

Eadem epigraphe.

APOLLINI CONS N. Apollo stans, dextrâ laurum, sinistrâ lyram.

IMP QVINTILLVS AVG.

APOLLINI CONSERVATORI. Apollo dextrâ ramum lauri, sinistrâ citharam.

Eadem epigraphe.

CONCO EXER T. Figura stans, dextrâ labarum, sinistrâ cornucopiæ.

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG.

CONCORDIA AVG L. Figura stans ad aram, dextrâ pateram, sinistrâ cornucopiæ.

IMP QVINTILLVS AVG.

CONCORDIA EXER. Figura stans, dextrâ labarum, sinistrâ cornucopiæ.

DIVO

DIVO QVINTILLO.

CONSECRATIO. Ara cum ſerto.

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO. (1) Aquila expanſis alis.

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG.

DIANA LVCIF.P. Figura ſtans, ambabus manibus facem oblongam.

Eadem epigraphe.

FIDES MILIT. Figura ſtans, dextrâ labarum, ſiniſtrâ haſtam.

IMP QVINTILLVS AVG.

FIDES MILIT S. Figura ſtans inter duo ſigna militaria.

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG.

FIDES MILITVM E. Figura ſtans, dextrâ labarum, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

FORTVNA REDVX Z. Fortunæ Reducis ſtantis typus.

Eadem epigraphe.

LAETITIA AVG XII. Lætitiæ typus, dextrâ corollam, ſiniſtrâ anchoram.

Eadem epigraphe.

LIBERALITAS AVG.

Eadem epigraphe.

LIBERTAS AVG S. Libertatis typus, dextrâ pileum, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP QVINTILLVS AVG.

MARTI AVG R. Figura militaris galeata ſtans, dextrâ ramum, ſiniſtrâ lyram per tranſverſum.

Eadem epigraphe.

MARTI PAC. Figura galeata ſtans, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG.

MARTI PACIF. Figura militaris, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

MARTI PACIFERO. Typus ut ſuprà.

IMP C M. *alii* M AVR CL QVINTILLVS AVG.

PAX AVGVSTI.

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG.

PAX AVGVSTI N. Pacis typus.

Eadem epigraphe.

PROVIDENT AVG. Figura ſtans, ſiniſtrâ haſtam, dextrâ ſcipionem, quo globum tangit.

Eadem epigraphe.

PROVIDENT AVG. Providentia, dextrâ baculo globum tangit, ſiniſtrâ haſtam.

IMP C M. *alii* M AVR CL QVINTILLVS AVG.

PROVIDENT AVG. Figura ſtolata ſtans, ſiniſtrâ ſcipionem aut haſtam, dextrâ ſpicas.

IMP CAES M AVR CL QVINTILLVS AVG.

PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà.

Eadem epigraphe.

SECVRIT AVG XI. Figura ſtans, dextrâ haſtile.

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG.

SECVRITAS AVG. Securitatis typus.

Eadem epigraphe.

TEMP FELICITAS. In laureâ.

Eadem epigraphe.

TEMPORVM FELI. Figura ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP CAES M AVR CL QVINTILLVS AVG.

VBERITAS AVG. *alius* AVG Q. Figura ſtans, ſiniſtrâ cornucopiæ, dextrâ cornu inverſum.

Eadem epigraphe.

VBERITAS AVG. Figura ſtans, cornucopiæ effundens.

IMP C M AVR CL QVINTILLVS AVG.

VIRTVS AVG. Figura galeata, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ clypeum.

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG B. Figura militaris galeata, dextrâ clypeum, ſiniſtrâ haſtam.

(1) Utrumque hunc nummum rariſſimum, Conſecrationis Quintilli monumentum refert Mediobarbus ex Triſtano, qui eum à Senatu conſecratum ait tom. 3. pag. 201.

AURELIANUS.

LUCIUS DOMITIUS AURELIANUS Daciâ Ripensi oriundus ut plurimi volunt, ut alii, Sirmii ortus, patre natus fertur Aurelii Senatoris colono, matre verò templi Solis in suo vico Sacerdote. Militiæ dato nomine, quid de se sperandum esset brevi ostendit, cum nullum diem prætermitteret quin se armis exerceret; itaque trecentis præsidiariis non multo post à Maximino præfectus est, deindeque tribunatum Sextæ legionis Gallicanæ sub Gordiano, ut quidem videtur, accepit. Varios deinde militiæ gradus assequutus est ad Valerianum usque, à quo in Gallias una cum Gallieno contrà Germanos missus; postmodum cum nepotem suum Corn. Saloninum Princeps ad militiam institui vellet, Provinciæ ac belli administratio, simulque adolescentis educatio Postumo Duci commissæ sunt., Aurelianus verò inspiciendorum omnium castrorum munus anno 256. accepit; quo cum præclarè functus fuisset, dignus Imperatori visus est qui in Ulpii Criniti viri clarissimi, Thraciarum Præsidis familiam transiret; itaque ab eo arrogatus Byzantii anno 258. Vicarius ei datus est, simulque Consul suffectus in annum sequentem unà cum adoptivo patre designatus. Quid deinde gesserit Aurelianus nullus, quem quidem noverim, Scriptorum refert, usque ad Gallieni cædem, cujus conscium illum fuisse tradunt Aur. Victor & Zonaras; sed pro Aureliano cæteri Authores Heraclianum habent Prætorio Præfectum: huic certè interfuisse Aurelianum Vopiscus innuit, dum Aureolum ab illo interfectum narrat; nam Aureoli cædes quin mortem Gallieni brevissimo intervallo subsequuta fuerit, nemo dubitat. Notat deinceps idem Scriptor Aureliani virtutem sub Claudio tantum eminuisse, ut primum dignitatis gradum post Imperatorem obtineret; nam Magister equitum factus, bellique Gothici administratione susceptâ, cum eam curam postea Claudius in se transtulisset, adversus Suevos & Sarmatas missus est, eosque aliquot præliis cecidit; mortuo denique fortissimo Principe, Imperator ab exercitu suo appellatus est in Illyrico circà mensem Novembrem anni 270. Eodem tempore Quintillus Claudii frater purpuram in Italiâ sumebat; sed eo brevi mortuo, Imperii vires universas in Barbaros convertere Aurelianus statuit. Horum porro bellorum seriem accuratam detexere difficile est, cum nec de nominibus victarum gentium consentiant Scriptores; nobis Dexippum sequi placet, auctorem eo commendabiliorem, quod rebus gestis ipse aut interfuit, aut certè interesse potuit. Hoc igitur ex illius fragmentis colligi posse videtur, bellum à Juthungis Scythis ortum fuisse, quos in Romanas terras irrupisse verisimile est eâdem fermè tempestate, quâ Claudius vitæ finem fecit. Eos Aurelianus variis cladibus ita afflixit, ut legatos de pace ad eum mitterent; sed horum postulata iniquiora fuere, quàm ut admitti sine maximo dedecore possent. Ea tum erat Imperii conditio, ut adversus unum hostem satis validum, duos simul sustinere vix posset; præterquamquod enim fortissimas opulentissimasque Provincias Tetricus & Zenobia retinebant, postrema pestis maximam apud signa raritatem fecerat; itaque cum eodem tempore allatus esset nuntius Vandalos in Pannonias irrupisse, bellum jam affectum intermittere Aurelianus coactus est, ut novis hostibus occurreret. Paucorum dierum mora

hæc fuit; (Vandalos enim primo congressu victos, pacemque postridie pactam Dexippus notat) Italiæ tamen propè exitiabilis fuit: interea namque Juthungi, quos Vopiscus Marcomannos vocat (hujus diversitatis rationem in Saloninâ observavimus) per eam Provinciam sese effudere, nec priùs assequi illos potuit Aurelianus, quam Placentiam usque progressi fuissent. Ibi quoque fœdam cladem acceptam fatetur Vopiscus, sed quæ fortissimum Principem ita non perturbavit, ut eosdem Barbaros intra aliquot menses ad internecionem ceciderit. Seditionibus agitatam interea fuisse urbem refert idem Scriptor; itaque confecto bello Aurelianus Romam advolavit, suamque autoritatem variis cædibus ita firmavit, ut in odium Senatûs veniret, ac necessarius magis quàm bonus Princeps videretur. Urbis quoque mœnia eo tempore instaurari cœpta, cum hactenus barbarorum incursionibus pœnè patuisset; pomœrio etiam addidisse scribunt ambo Victores, sed id postea factum Vopiscus rectè animadvertit, postquam scilicet devictis Palmyrenis & Saracenis, agri hostici parte Rempublicam locupletavit. His rebus tractus est annus Christi 271. sequens bello adversus Zenobiam non minus clarus. Hoc porro bellum ita instituit Aurelianus, ut ipse Asiam, Probus Ægyptum peteret: & Probus quidem aliquot præliis defunctus, universâ tandem Ægypto Palmyrenos expulit; Aurelianus verò cæsis nonnullis in Thraciis & in Illyrico barbaris, occiso etiam Gothorum Duce sive Cannaba, sive Cannabaude, per Byzantium in Bithyniam trajecit, quam nullo certamine obtinuit; iterque pacatum fecit ad Thyanam usque, quæ prima portas clausit. Enimverò eam audaciam Aurelianus ita indignè tulit, ut canem eâ in urbe relicturum se negaret; sed eâ post aliquot dies per proditionem Heraclammonis potitus, civibus pepercit; nec ullum occidi passus est, præter eum qui patriæ suæ tam atrox periculum creaverat. Ulterius deinde progressus, Zenobiam apud Himmas primùm, ac deinde apud Emesam superavit, ac denique intra Palmyram obsessam ita pressit, ut salutem suam fugæ committere mulier fortissima tandem cogeretur. Auxilia scilicet à Persis missa interceperat Aurelianus, Saracenas verò & Armenias alas partim vi, partim autoritate ad se transtulerat. Camelo itaque imposita, Euphratem petebat, bellum adjuvantibus Persis redintegratura; sed ab equitibus Romanis è fugâ retracta cum Euphratem jam transveheretur, ad Aurelianum perducta est, qui Palmyram post paucos dies in deditionem accepit. Hæ porrò victoriæ tantam Romanorum armis gloriam in Oriente pepererunt, ut munera ad Imperatorem singuli Principes mitterent. Notat Vopiscus eorum legatos Aurelianum superbè & insolenter admisisse, ut jam tum meditatus videatur bellum adversus Persas. Illud tamen in aliud tempus differri variæ Imperii necessitates coëgerunt, eædemque Principem impulerunt ut Occidentem quantociùs repeteret. Gallias nempe tot jam annos à Republicâ divulsas sibi tandem asserere cogitabat vir fortissimus; sed ne illud quidem tunc perfici per Palmyrenos licuit. Viri enim externæ dominationis impatientes, cum Marcellinum Mesopotamiæ Præsidem ad suas partes allicere frustrà tentassent, Sandarionem apud se cum præsidiariâ manu relictum interficiunt, & Antiocho cuidam purpuram induunt. Pro Antiocho Vopiscus habet Achilleum; sed vel ipsius, vel eorum qui illum exscripserunt errorem esse suo loco demonstrabimus. Sanè quo minùs latius serperet hæc rebellio, obstitit Aureliani celeritas; priùs enim in Phœnicem advenit, quàm Palmyreni satis tutam urbem effecissent; itaque captam Palmyram diruit Aurelianus, cæsisque promiscuè viris & fœminis, senibus &

pueris, Antiochum tamen humilitate ejus contemptâ vivere passus est. Interea Firmius quidam Zenobiæ amicus Alexandriæ rebellabat, interclusisque commeatibus, Italiam ac præcipuè urbem Romam, quibus frumenta variasque species suppeditare Ægyptus consueverat, fame & variarum rerum inopiâ urgebat; sed quàm acerba, tam brevis ejus tyrannis fuit; victis enim Palmyrenis Aurelianus in Ægyptum profectus, Firmium captum in tormentis necavit, eamque Provinciam Imperio iterum restituit. Nullus supererat in orbe Romano tyrannus præter Tetricum qui Gallias hactenus retinuerat; sed pœnè invitus, cum Imperium quod cæteri homines tantopere exoptant, ipsi odiosum assiduæ militum seditiones fecissent; ideoque Aurelianum, ut se tot malis eriperet, per literas sæpiùs hortatus fuerat; sed cum huic potior cura esset Orientis, Gallias per tres fermè annos suo Principi parere passus est, easque demum anno 273. recepit, prodente exercitum suum Tetrico. Pacato Imperio Aurelianus Romam venit, ibique speciosissimum de Oriente & Occidente triumphum egit; ejus pompam accuratè describit Vopiscus, captivosque variarum gentium qui in eo ducti sunt recenset; sed inter hos maximè conspicui fuere Tetricus & Zenobia, quorum hanc in Tiburti more matronæ Romanæ vivere passus est, illum verò etiam suum inter Senatores locum servare jussit, ac postmodum Correctorem Lucaniæ fecit. Fatis ita comparatum erat, ut nulla pars vitæ Aureliani bellorum immunis esset; itaque Monetarii autore Felicissimo Rationali, cum in eos qui monetam corroserant inquireretur, arreptis armis in Cœlium montem secesserunt, cæsisque septem hominum millibus deleti sunt. Aliquantum postea temporis in reformandis & corrigendis moribus Aurelianus impendit; deinde in Gallias profectus, barbaros è Vindeliciâ expulit; cumque Daciam Transdanuvianam retineri posse desperaret, abductos ex eâ populos in alteram Daciam transtulit. Notat Eusebius Aurelianum, cum hactenus summâ benignitate in Christianos usus fuisset, quorumdam consiliis denique impulsum, ut eos persequeretur; sed nondum ad Provincias ulteriores cruenta ejus edicta pervenerant, cum ipse in Cænophrurio Byzantium inter & Heracleam, ex falsâ quâdam suspicione ab amicis interemptus est. Monet Vopiscus bellum tunc Persis indictum fuisse, Aurelianique mortem ita narrat, fuisse nempe in ejus exercitu Mnestheum quemdam libertum, notarium secretorum, quem sibi infensiorem minando reddiderit; huncque cum indolem Principis formidaret, qui nec frustrà minaretur, & raró ignosceret, periculum imminens aliter propulsari posse desperasse, quàm si illud in ipsius Aureliani caput averteret; itaque breve nominum inscripsisse quibus mortem à Principe parari confingebat; atque ita concitatis plerisque Aurelianum per insidias à Mucapore interfectum fuisse. Zosimus Erota pro Mnestheo habet, in cæteris à Vopisco non dissentit. Cædes ejus ad mensem Martium anni 275. refertur; itaque quatuor annos, totidemque circiter menses imperavit, Princeps cui suas laudes non denegassent Scriptores, nisi bellicas virtutes obscurasset adeo immanis crudelitas, ut præter nova inventa suppliciorum genera, præter plurimos Senatores levibus de causis trucidatos, sororis quoque vel filium vel filiam (id enim in incerto est) interemerit.

IMP·AVRELIANVSAVG·
ÆI
SEVERINA AVG
ÆII

ÆII
SOLDOMIMPERIROMANI
ÆII

AV
VIRTVSAVG
AR
VII
FR
AR

CH
ÆIII
CONCORDIAMILIT
CH
ÆIII
CH
ÆIII

FR
ÆIII
FR
ÆIII
CH
ÆIII

ÆIII
PIETAS AVG
S
ÆIII
XXIQ
CH
ÆIII

NUMISMATA AUREA.

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator paludatus eques, dextrâ elatâ, sinistrâ hastam transversam tenet. *Laisné, maximi moduli.*

Eadem epigraphe.

CONCORD LEG. Figura militaris stans inter duo signa militaria. *MB.*

Eadem epigraphe.

CONCORDIA LEG I. Typus ut suprà. *MB.*

Eadem epigraphe.

FORTVNA REDVX. Figura sedens in curru, dextrâ temonem, sinistrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP C L DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

GENIVS ILLYR. (2) Genius capite tutulato stans, dextrorsum conversus, dextrâ tenet pateram, sinistrâ cornucopiæ: à sinistris signum militare erectum. *Brandenburg.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

IOVI CONSERV. Jupiter stans à sinistris, hastæ adnixus, dextrâ porrigit globum Imperatori paludato stanti ex adverso, dextram protendenti, & sceptrum sinistrâ tenenti. *RE.*

IMP C AVRELIANVS AVG.

ORIENS AVG P. Sol gradiens, dextro pede captivum sternens, dextrâ elatâ, globum sinistrâ sustinet: à sinistris alius captivus galeatus manibus post terga revinctis. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P VI COS II PP. Sol capite radiato stans cum pallio ex humeris pendulo, dextrâ elatâ, globum sinistrâ sustinet; pro pedibus captivus humi sedens: in areâ stella. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P VII COS II. Mars galeatus cum pallio à tergo volitante, gradiens à dextris sinistrorsum, spiculum inversum gestat dextrâ, sinistrâ trophæum ad humerum sinistrum. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe.

P M TR P VII COS III PP. (3) Typus ut suprà. *Occo.*

IMP AVRELIANVS AVG.

RESTITVT ORIENTIS. Duæ figuræ, alia militaris cum pilo, altera stolata cum laureâ. *MB.*

(1) Cùm omnes Aureliani nummi ex auro rari sunt, tùm hic rarissimus est, non ob epigraphen & typum solùm, sed ob modulum quoque.

(2) Nummus hic Aureliani rarissimus ob capitis epigraphen. Vide quæ ad similem Æ. III. infrà monemus.

(3) Aurelianum Imperatorem anno 270. circà mensem Novembrem renuntiatum, mense Martio anni 275. cæsum, ideoque hujus Imperii spatium quatuor annis, ac totidem propè mensibus circunscriptum fuisse in ejus Vitâ monuimus: ejusdem Consulatus tres in Fastos relati, primus anno 271. post aliquot menses quàm regnare cœperat, alter anno 274. quo Tribunitiam Potestatem quartùm gerebat, postremus anno sequenti quo per fraudem Mnesthei liberti sui periit. Cur igitur alter ejus Consulatus cum sexto Imperii anno, tertius cum eodem ac septimo conjunguntur, quos nunquam attigit? Id sanè Mediobarbum torsit, qui Occonis duntaxat nummum viderat; sed TRPV. in illo pro TRPVII. legendum existimavit; quâ in re minus honorificè de Occonis industriâ sensit. Nobis verius videtur in Occonis nummo & in Brandenburgico TRP IIII. in Regio Etruriæ TRP III. scriptum fuisse; ita enim omnia rectè constabunt, suusque eruditis Antiquariis, à quibus horumce rarissimorum nummorum descriptionem accepimus, honos servabitur, cum facillimus sit in VI. & III. VII. & IIII. dignoscendis oculorum lapsus. Duas Aureliani Inscriptiones exhibet Gruterus pag. 276. quibus de tertio hujus Consulatu cum Fastis convenit: in primâ enim quæ Romæ reperta est, & ad postremos menses anni 274. pertinet TR PV COS DES III. dicitur; in alterâ verò quæ à Brixianis dedicata fuerat, TR P V COS III. nuncupatur, quod in annum 275. incidit.

1

IMP. CAES. L. DOMITIO
AVRELIANO. PIO. FELICI
INVICTO. AVG. PONTIF. MAXIMO
GOTHICO. MAX. GERMANICO. MAX
TRIB. POT. V COS. DESIG. III. IMP. III
P. P. PRO. CONS. RESTITVTORI. ORBIS
INVICTISSIMO. ET. VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI
FVRIVS. ORFITVS. V. C. PRAEF. VRB
DEVOTVS. NVMINI. MAIESTATIQVE. EIVS
DEDIC. KAL. FEBR.
AVRELIANO. AVG. III
ET. MARCELLINO. COS

2

MAGNO
AVGVSTO
PRINCIPI. MAX
IMP. FORTISSIMO
CONSERVATORI. ORBIS
L. DOMITIO. AVRELIANO
P. F. PONT. MAX. TRIB. POT. V
P. P. COS. III. PRO. COS. GOTH. MAX
PALMYR. MAX. GERM. MAX
ORDO. BRIXIANORVM

Eadem epigraphe.

RESTITVT ORIENTIS. Duæ figuræ ſeſe aſpicientes, quarum ſiniſtra lauream dextræ imponit. *MB.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

RESTITVTOR ORIENTIS. Sol radiatus cum pallio ſtans, dextrâ elatâ & expansâ, ſiniſtrâ geſtat globum. *Brandenburg.*

IMP C DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

VICTORIA AVG. (1) Victoria ſiniſtrorſum gradiens, dextrâ geſtat coronam, ſiniſtrâ palmam. *Brandenburg.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

VIRTVS AVG. Mars galeatus ſiniſtrorſum gradiens, dextrâ geſtat ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ trophæum ad humerum ſiniſtrum. *Regius.*

IMP C L DOM AVRELIANVS P F AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

VIRTVS AVG. (2) Typus ut ſuprà; cum captivo pro pedibus humi ſedente, manibus poſt terga revinctis. *Brandenburg.*

IMP AVRELIANVS AVG.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà. *MB.*

Tertiam Inſcriptionem refert Pagius, quæ illi occaſionem dedit eruditiſſimæ de Conſulatibus Cæſareis, ſive Hypaticæ diſſertationis conſcribendæ, in quâ Aurelianus TR P IIII COS III. dicitur: atque eam Faſtis adverſari doctiſſimus vir monuit. Sed cum præter Conſulatus tres ordinarios, unum ſuffectum ab Aureliano privato geſtum fuiſſe ex Vopiſco conſtet, hunc in Pagii Inſcriptione memoratum fuiſſe dicendum eſt, licet nullam ejuſdem rationem ſuperiorum nummorum & Inſcriptionum Sculptores habuerint. Celeberrimam Inſcriptionem non abs re erit lectorum oculis objicere.

RESTITVTOR. ORBIS
IMP. CAES
L. D. AVRELIANO
PIO. FEL. INVICTO
AVG. PONT.
MAX. GERM. MAX.
TRIB. P. IIII. COS. III.
PP. P. COS.

(1) Nummus hic Aureliani ob capitis epigraphen inter rariores recenſendus.

(2) Fortaſſis etiam in epigraphe capitis nummi paulò ſuperioris Brandenburgici loco C. legendum est L. nimirum *Cæſaris Lucii*. Nummi cum hac epigraphe inter rariores ponendi.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORDIA AVG. (1) Aurelianus laureatus ac paludatus dextrorſum converſus ſtans, haſtæ adnixus ſiniſtrâ; & figura muliebris ſtolata ſtans ex adverſo, tenens quiddam ſiniſtrâ, dextras jungunt: inter utriuſque caput, Solis caput radiatum, ad pectus cum paludamento: in imâ parte Δ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORD LEGI. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ; item utrinque ſignum aliud erectum: in imâ parte P. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA MILITVM. Figura virilis togata, & figura muliebris ſtolata ſtantes ex adverſo dextras jungunt: in imâ parte B. *Regius.*

Alius cum P. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

CONCORDIA MILITVM. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram S. in imâ parte XXT. *MDM.*

Eadem epigraphe.

CONCORDIAE MILITVM. (3) Duæ figuræ ſtantes ſertis ſe tenentes. *MB.*

(1) Nummi Aureliani ex argento rari: hic autem nummus magnitudine & pondere inſignis.

(2) Nummi cum epigraphe *Concordia Legionum* in Claudio Gothico primum occurrunt; ſed in eo nummus ſingularis, & mulier ſtat cum duobus ſignis militaribus tantùm: nummus hic argenteus cum rarioribus adnumerandus. Cæterum cuſi videntur hujuſcemodi nummi ad denotandum Aurelianum conſenſu omnium Legionum factum fuiſſe Imperatorem, ut ſcribit Vopiſcus: *Secundis igitur*, inquit, *præliis uſus auſpiciis Claudianis, rem publicam in integrum reddidit, atque ipſe ſtatim (ut ſuprà diximus) conſenſu omnium Legionum factus eſt Imperator.*

(3) Hæc epigraphe in Aureliano, & in Severina tantùm occurrit; ſed in Severinæ nummis typus diverſus, ut videre eſt infrà. Nummus hic rariſſimus.

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad humeros cum loricâ.

CONS PRINC AVG. (1) Imperator laureatus ac paludatus ſtans, dextrâ coronam trophæo à dextris inter duos captivos humi ſedentes erecto imponit, ſiniſtrâ haſtæ innixus. *Frad.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

FORTVNA REDVX. Figura muliebris ſtolata inſidens rotæ à ſiniſtris dextrorſum, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Bau.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONSER. Jupiter nudus cum pallio à tergo in utrumque brachium trajecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, ac ſiniſtrâ haſtæ innixus, globum ſuſtinet dextrâ. Aurelianus laureatus ac paludatus ſtans ex adverſo, dextrâ protenſâ, ſcipionem tenet ſiniſtrâ: in imâ parte P. & ſtella. *Fouc. Regius.*

Alius cum ☿. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP C AVRELIANVS AVG.

IOVI CONSER. (2) Duæ figuræ ſtantes, una dextrâ globum, alia bacillum manu tenentes. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum.

MARS INVICTVS. (3) Mars galeatus tenens ſiniſtrâ haſtam, coronam offert Imperatori laureato, hoſtem conterenti pede dextro, ſiniſtrâ flagrum tenenti. *Hard.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

MARS INVICTVS. Mars nudus ac galeatus cum pallio à tergo pendulo, ſiniſtrorſum converſus ſtans, haſtæ ferratæ adnixus ſiniſtrâ; & Sol capite radiato nudus, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, ſtans ex adverſo cum flagro quod geſtat ſiniſtrâ, ac captivi manibus poſt tergum revinctis deſidentis dorſum premens, dextras jungunt: in imâ parte XXI. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARS INVICTVS. Sol à ſiniſtris ſiniſtrâ tenens flagrum ſtans, & figura militaris galeata, ſiniſtrâ haſtæ innixa, una tenent globum: inter utramque figuram H. in imâ parte XXI. *Le Roy.*

AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

ORIENS AVG. Sol capite radiato nudus cum pallio brachio ſiniſtro collecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ protenſâ & expanſâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ; à dextris juxtà pedes, captivus deſidens: in imâ parte Q. *Fouc.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Au-

(1) Hæc epigraphe & hic typus in hoc tantùm Auguſto occurrunt. Nummus rariſſimus, imò ſingularis, nec Mediobarbo notus.

(2) Idem fortaſſis typus qui ſuperior, ſed malè deſcriptus.

(3) Hæc epigraphe & hic typus, necnon ſequentes typi in Aureliano tantùm occurrunt. Nummi rariſſimi, nec Mediobarbo noti. In primo quippe nummo Mars coronam porrigit Imperatori flagrum tenenti, ut ait. Harduinus; verum flagrum mihi ſcrupulum movet, unde puto figuram illam Solem potius quàm Imperatorem exhibere, ut in ſequenti nummo, ubi Mars & Sol cernuntur; in tertio verò Sol & figura militaris galeata una globum tenent. Martem autem Invictum Aurelianum appellatum ob tot victorias de Barbaris & de Tyrannis relatas conſtat, unde dicitur etiam *Invictus Auguſtus* in nummo Æ. III. cum epigraphe, RESTITVT ORBIS. & in Inſcriptionibus quas ſuprà ad nummos aureos exhibuimus, necnon in ſequentibus; quarum primam Piſauri ex Palatio Ducis Urbini refert Gruterus pag. 45. ſecundam Barcinone repertam pag. 276. tertiam verò Romæ exhibet idem Gruterus paginâ eâdem: quartam refert Sponius Miſcell. pag. 159. in pago Brianſonnet Diœceſis Glandevenſis: ex Hiſt. Provinc.

1.

HERCVLI
AVG
CONSORTI
D. N.
AVRELIANI
INVICTI. AVGVS
RESPVB. PIS
CVRA. AGENTE.
C. IVLIO. PRISCIANO. V. C
DVC. CVR. R. P. PIS. ET. FAN. PIN.

2.

IMP. φ CAE
L. DOMITIO. AV
RELIANO. PIO. ET
INVICTO. AVG
ARABICO. MAX.
GOTHICO. MAX
PARTHICO. MAX
TRIB. P. P. COS. III.
PROC. OPT. PRINCI
PI. N. ORDO. BARC
NVMINI. MAIEST. Q. E

3.

IMP. CAES. AVG. DOMITIO. PIO. FEL
INVICTO. RES. PVB. ASTIG. DEVOTA
NVMINI. MAIESTATIQ. EIVS

4

IMP. CAES
L. DOMITIO
AVRELIANO
P. F. INVIC
AVG. P. M.
ORD. BR. F. C

reliani

reliani radiatum, ad medium pectus cum loricâ.

ORIENS AVG. (1) Sol typo quo suprà, captivi manibus post tergum revinctis humi sedentis dorsum premens pede dextro; captivus alter similis à sinistris retrospiciens: in imâ parte T. *Fouc.*

Alius cum PXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ VI: in imâ parte XXI. *MMA.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

ORIENS AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte V. *RE.*

Alius cum VII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Sol ut suprà stat inter duos captivos humi sedentes adversos: à sinistris in areâ P. in imâ parte XXI. & stella. *SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Sol ut suprà sinistrorsum conversus stans, & pede lævo captivum humi prostratum conculcans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ flagrum: à dextris in areâ T. in imâ parte XXIR. *SG.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

PACATOR ORBIS. (2) Sol capite radiato cum pallio in brachium sinistrum rejecto, gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ protensâ & expansâ, flagrum gestat sinistrâ: in imâ parte CL. *Fouc.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

PIETAS AVG. (3) Figuræ duæ togatæ ac laureatæ stantes ex adverso ad tripodem suprà quem ignis accensus, pateram tenent dextrâ, scipionem verò sinistrâ; illa elatum, hæc demissum: in imâ parte S. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Aurelianus à dextris stans, dextrâ pateram tenet, sinistrâ sceptrum; à sinistris Severina stans tripode intermedio, dextrâ tenet pateram, sinistrâ vestem colligit: in imâ parte S. *Fontaine.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDEN DEOR. (4) Figura muliebris stolata stans à dextris, sinistrorsum spectans, dextrâ tenet signum militare, alterum sinistrâ; à sinistris stat Sol cum pallio ex brachio sinistro pendente, dextrorsum spectans, dextrâ elatâ, sinistrâ gestat globum: in imâ parte DXXT. *Farnesianus.*

(1) Solem ab Aureliano imprimis cultum dicemus ad nummum similem Æ. III. ejusdem Augusti. Cum eadem autem epigraphe habentur nummi Gordiani Junioris, necnon Valeriani; in iisque Sol eodem typo repræsentatus cernitur, nisi quod in hisce Aureliani nummis duo præterea captivi humi sedentes exhibentur; iisque adumbrari creduntur Regina Zenobia, & Zaba ejus Dux; nec quidem abs re; hujus quippe numinis ope de Zenobia & Zaba ab Aureliano relatam victoriam testatur Vopiscus; in cujus sanè victoriæ monimentum cusos hujuscemodi nummos cum Sole & duobus captivis arbitramur: *Pugnatum est post hæc*, inquit laudatus Vopiscus, *de summâ rerum contra Zenobiam & Zabam ejus socium apud Emessam magno certamine: cumque Aureliani equites fatigati jam penè discederent, ac terga darent, subito vi numinis, quod postea proditum, hortante quadam divina forma, per pedites etiam equites restituti sunt. Fugata est Zenobia cum Zaba, & plenissimè parta victoria. Recepto igitur Orientis statu, Emessam victor Aurelianus ingressus est, ac statim ad templum Heliogabali tetendit, quasi communi officio vota soluturus. Verum illic eam formam numinis reperit, quam in bello sibi faventem vidit. Quare & illic templa fundavit, donariis ingentibus positis; & Romæ Soli templum posuit majore honorificentia consecratum*, *ut suo dicemus loco.* Templum etiam Solis magnificentissimum Romæ ædificavit; alterum verò apud Palmyram ab exercitu Romano eversum restauravit, ut narrat idem Vopiscus: *Templum sane Solis, quod apud Palmyram aquilifer Legionis tertiæ cum vexilliferis & draconario, cornicinibus atque liticinibus diripuerunt, ad eam formam volo quæ fuit, reddi. Habes trecentas auri libras Zenobiæ capsulis: habes argenti mille octingenta pondo de Palmyrenorum bonis: habes gemmas regias. Ex his omnibus fac cohonestari templum: mihi & Diis immortalibus gratissimum feceris. Ego ad Senatum scribam, petens ut mittat Pontificem qui dedicet templum.*

(2) Nummus hic Aureliani rarissimus. Vide quæ ad similem Æ. III. ejusdem Augusti infrà monemus.

(3) Nummus hic & sequens cum rarioribus adnumerandi.

(4) Multi extant diversorum Imperatorum nummi cum PROVIDENTIA DEORUM. variis de causis ita inscripti, sed diverso prorsus typo; hi verò Aureliani nummi, in quibus Sol exhibetur stans à sinistris, & figura muliebris à dextris signum militare tenens dextrâ, alterum sinistrâ, cusi videntur quo tempore ob Marcomannorum in Italiam irruptionem Sibyllinos libros inspici jusserat Aurelianus, ut constat ex ipsius epistola ad Senatum scripta, quam ex Fl. Vopisco hîc exhibemus: *Miror vos, patres sancti, tandiu de aperiendis Sibyllinis dubitasse libris, perinde quasi in Christianorum Ecclesia, non in templo deorum omnium tractaretis. Agite igitur, & castimonia Pontificum, ceremoniisque solennibus juvate Principem necessitate publicâ laborantem. Inspiciantur libri: quæ facienda fuerint, celebrentur, quemlibet sumptum, cujuslibet gentis captivos, quælibet animalia regia non abnuo, sed libens offero: neque enim indecorum est diis juvantibus vincere; apud majores nostros multa finita sunt bella, sic cœpta. Si quid est sumptuum, datis ad præfectum ærarii literis decerni jussi: est præterea vestræ autoritatis arca publica, quam magis refertam esse reperio quàm cupio.* Habetur apud eundem Scriptorem & Senatusconsulti forma, quo

Alius cum TXXT. in imâ parte, eodem typo. *MB.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

RESTITVTOR EXERCITI. (1) Aurelianus laureatus ac paludatus vultu dextrorsum converso stans, globum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: figura militaris galeata stans ex adverso, globum eundem tenet dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ: inter utramque figuram A. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVT ORBIS. (2) Aurelianus typo quo suprà, dextrâ protensâ, ac hastæ ferratæ adnixus sinistrâ: figura muliebris tunicata stans ex adverso, coronam lauream elatam tenet dextrâ, sinistrâ non apparente: in imâ parte A. *Fouc. Le Roy.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

RESTITVT ORBIS. Typus ut suprà: in imâ parte B. *Fauvel.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

RESTITVT ORBIS. Typus ut suprà: inter utramque figuram stella: in imâ parte KAA. *Le Roy. SG.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVT ORIENTIS. Typus ut suprà, absque stellâ: in imâ parte P. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

RESTITVT ORIENTIS. (3) Imperator paludatus stans à sinistris, dextram porrigit mulieri turritæ in genua procumbenti: in imâ parte S.....stellâ intermediâ. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVTOR ORIENTIS. Typus ut suprà: in imâ parte Q. & stella. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERNAE. (4) Figura muliebris galeata ac stolata insidens spoliis à sinistris dextrorsum, Victoriæ signum aversum, quod Aureliano togato stanti ex adverso ac dextram protendenti offert, sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte Q. *Fouc.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

SOLI INVICTO. (5) Sol capite radiato nudus cum pallio in brachium sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso stans, ac captivi manibus post tergum revinctis humi sedentis dorsum calcans pede dextro, dextram expansam protendit, globum verò sustinet sinistrâ; à sinistris captivus alter humi sedens: à dextris in areâ stella; in imâ parte PXXT. *Fouc.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. Victoria ad dextram gradiens, dextrâ elatâ sertum gestat, sinistrâ palmam; pro pedibus captivus humi sedens: in imâ parte A. *Cham.*

Alius cum B. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Le Roy.*

IMP C L DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata stans, dextrorsum spectans, dextrâ clypeo humi posito innixa, sinistrâ hastæ: à sinistris in areâ B. *Fontaine.*

libros inspici clarissimorum jussit autoritas; quæ quidem, cum sint longiuscula, hîc non exscribo. *Facta denique*, inquit laudatus Vopiscus, *sunt ea quæ præcepta fuerant in diverso ceremoniarum genere; atque ita barbari restiterunt, quos omnes Aurelianus carptim vagantes occidit* In cujus rei monimentum hosce Aureliano nummos cusos fuisse putant eruditi; indicant etiam fortassis Aurelianum Deorum providentia ab exercitu Imperatorem salutatum fuisse. Nummi hi ex argento inter rariores recensendi.

(1) Hæc epigraphe & hic typus in Aureliano primum occurrunt. Cusi autem hi nummi forsan fuere post victoriam de Marcomannis relatam; primis enim præliis à Marcomannis cladem acceperat, sed reparato exercitu, tandem ipsi quoque Marcomanni superati fuere, ut scribit Vopiscus: *Accepta est sane clades sub Aureliano à Marcomannis per errorem. Nam dum is à fronte non curat occurrere, subito hostes erupere: dumque illos à dorso persequi parat, omnia circa Med·olanum graviter evastata sunt. Postea tamen ipsi quoque Marcomanni superati sunt.* Nummus hic ex argento rarissimus.

(2) Vide quæ ad nummum Æ. III. ejusdem Augusti cum eadem epigraphe adnotamus.

(3) Nummi Aureliani cum hoc typo inter rariores recensendi sunt; neque extant apud Mediobarbum. Cusi videntur post oppressam Zenobiam, & post devictas etiam alias in Oriente nationes, ut videre est apud Fl. Vopiscum in ejus Vitâ.

(4) Romæ ut æternitatem compararet Aurelianus laboravit non solum cum tot & tantas nationes, ac totum penitus orbem vinceret: *Princeps igitur*, inquit Vopiscus, *totius orbis Aurelianus pacatis per Occidentem Galliis, atque undique terris, Romam iter flexit, ut de Zenobia & Tetrico, hoc est, de Oriente & Occidente triumphum Romanis oculis exhiberet.* Sed tum maximè ejus æternitati consuluit, cum ejus muros sic ampliavisset, ut quinquaginta prope millia murorum ejus ambitus teneret, testibus laudato Vopisco, Victore, aliisque. Nummus hic ex argento rarus, nec Mediobarbo cognitus; sequentes etiam ex argento rari.

(5) Eandem ob causam cusos hujuscemodi nummos putamus, ob quam illi paulo superius exhibiti cum epigraphe ORIENS AUG. ubi vide quæ adnotavimus.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

SEVERINA AVG. (1) Caput Severinæ ad pectus cum ſtolâ & lunâ bicorni ad humeros. *Frad. Fouc. Regius. Cham. RE.*

(1) Nummi hujus Auguſti ex ære primi moduli rariſſimi ſunt.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

CONCOR AVG. Figura muliebris ſtolata à dextris; & figura virilis laureata ac paludata, haſtæ adnixa ſiniſtrâ, ſtantes ex adverſo dextras jungunt: inter utriuſque caput, caput Solis radiatum, ad humeros cum paludamento. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Alius cum A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. DC. Val. MDM.*

Alius cum Z. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Aurelianus capite laureato, ad pectus cum paludamento dextrorſum, dextrâ elatâ.

CONCORDIA AVG. (1) Typus ut ſuprà, in imâ parte Δ. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

CONCORDIA AVGG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *RE.*

DEO ET DOMINO NATO AVRELIANO AVG. Caput Aureliani radiatum.

RESTITVT ORBIS. (2) Dea orbis terrarum ſtolata, coronam porrigit Imperatori paludato, ſtanti cum haſtâ: in imâ parte KAΔ. *Regius.*

(1) Hiſce nummis concordiam conjugalem adumbrari diximus alibi. Nummus hic ob capitis typum rarus; ſequens verò ob duplex G. concordiam Auguſtorum prædicans rariſſimus.

(2) Perperam nonnulli capitis epigraphen hujus nummi legunt, nimirum DEO ET DOMINO NOSTRO, &c. pro NATO. Cuſum autem putamus hunc rariſſimum, imò ſingularem nummum poſt Aureliani mortem; nam ipſi mortuo tantùm divinos honores delatos teſtatur Fl. Vopiſcus in ejus Vitâ: *Quo interfecto*, inquit, *quum eſſet res prodita, & ſepulcrum ingens, & templum illi detulerunt ii à quibus interemptus eſt.* Huic poſtmodum à Senatu decretos fuiſſe divinos honores, Tacito Auguſto tunc temporis Senatore, & rem promovente tradit idem ſcriptor: *Quare P. C.* inquit Tacitus, *vel deos ipſos jure convenio, qui talem Principem interire paſſi ſunt, ni forte ſecum eum eſſe maluerunt. Decerno igitur divinos honores: id quod vos omnes exiſtimo eſſe facturos. Nam de Imperatore deligendo ad eundem exercitum cenſeo eſſe referendum. Etenim in tali genere ſententiæ, niſi fiat quod dicitur, & electi periculum erit, & eligentis invidia. Probata eſt ſententia Taciti*, & ſuprà ubi de morte Aureliani loquitur laudatus ſcriptor: *Ac rebus*, inquit, *magnis geſtis inter divos relatus eſt.* Aureliano autem plures ſtatuas erectas fuiſſe à Tacito Auguſto ſcribit laudatus Vopiſcus in Taciti Vitâ: *In eadem oratione*, inquit, *Aureliano ſtatuam auream ponendam in Capitolio decrevit: item ſtatuam argenteam in Curia, item in templo Solis; item in foro divi Trajani. Sed aurea non eſt poſita, dedicatæ autem ſunt ſolæ argenteæ.* Et hanc quidem ob cauſam divinitatis titulo donatur Aurelianus in hoc nummo; *Dominus* autem *Natus* dictus fortaſſis fuit Aurelianus ob plura auſpicia imperii quæ Aureliano fuiſſe narrat idem ſcriptor in ejus Vitâ: *Matrem quidem ejus Callicrates Tyrius, Græcorum longè doctiſſimus ſcriptor, Sacerdotem templi Solis, in vico in quo habitabant parentes, fuiſſe dicit. Habuiſſe quin etiam nonnihilum divinationis, adeo ut aliquando marito ſuo jurgans ingeſſerit, quum ejus & ſtultitiam increparet & vilitatem, En Imperatoris patrem. Ex quo conſtat illam mulierem ſciſſe fatalia. Idem dicit, auſpicia imperii Aureliano hæc fuiſſe: Primum pueri ejus pelvem ſerpentem plerunque cinxiſſe, neque unquam occidi potuiſſe: poſtremo ipſam matrem quæ hoc viderat, ſerpentem quaſi familiarem occidere noluiſſe. His accedit quod ex palliolo purpureo quod Soli ſui temporis Imperator obtulerat, Sacerdos mulier crepundia filio feciſſe perhibetur. Addit etiam illud quòd vinctum faſciola Aurelianum aquila innoxiè de cunis levaverit, & in aram poſuerit, quæ juxta ſacellum fortè ſine ignibus erat. Idem autor eſt, vitulum matri ejus natum miræ magnitudinis, candidum, ſed purpurantibus maculis, ita ut haberet in latere uno avem, in alio coronam. Multa ſuperflua in eodem legiſſe memini: quippe qui aſſeverat etiam roſas in ejuſdem mulieris cohorte, nato Aureliano, exiſſe purpureas, odoris roſei, floris aurei. Fuerunt & poſtea multa omina jam militanti futuri, ut res monſtravit, imperii. Nam ingrediente eo Antiochiam in vehiculo, quòd præ vulnere tunc equo ſedere non poſſet, ita pallium purpureum, quod in honorem ejus expanſum fuerat, decidit ut humeros ejus tegeret. Et quum in equum tranſire vellet, quia invidioſum tunc erat vehiculis in civitate uti, equus eſt ei Imperatoris applicitus, cui per feſtinationem inſedit; ſed ubi comperit, ſemet ad ſuum tranſtulit. Data eſt ei præterea, quum legatus ad Perſas iſſet, patera qualis ſolet Imperatoribus dari à Rege Perſarum, in qua inſculptus erat Sol eo habitu quo colebatur in eo templo, in quo mater ejus fuerat Sacerdos. Donatus eidem etiam elephantus præcipuus, quem ille Imperatori obtulit; ſoluſque omnium privatus Aurelianus elephanti Dominus fuit.* Ex his autem omnibus ſatis liquet quamobrem Aurelianus *Dominus Natus* dicatur.

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

SEVERINA AVG. (1) Caput Severinæ ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros. *Fouc.*

AVRELIANVS CONS AVG. Aurelianus paludatus dextrorsum conversus, stans ad aram ignitam, dextrâ tenet pateram, sinistrâ hastam.

SOL DOMINVS IMPERI ROMANI. (2) Caput Solis vel Apollinis. *Fouc. Regius. RE.*

(1) Nummus hic inter rariores recensendus.

(2) Hæc epigraphe & hic typus in Aureliano tantùm occurrunt. Nummus hic oppido rarus caput Solis exhibet, non quale effingi solet,

——— cui tempora circum
Aurati bis sex radii fulgentia cingunt:

ut scribit Virgil. Æneid. XII. sed quale existimabant fuisse *intonsi* Apollinis, perpetuâ juventâ florens: nimirùm quòd eundem crederent Deum, Solem & Phœbum & Apollinem appellari posse. Enimverò quàm antiquus, quàm per universum orbem diffusus Solis cultus fuerit, fusè disseruit Ger. Joan. Vossius toto pene lib. II. de idololatriâ: sed cur hunc Deûm maximè coluerit, ac Dominum Imperii Romani nuncupari voluerit Aurelianus docet Vopiscus, quòd matre natus esset Dei Solis in suo vico Sacerdote; ac deinde quod legatione apud Persas functus, pateram à Persarum Rege accepisset, in quâ Sol insculptus fuerat, eodem habitu quo à matre colebatur: unde evenit ut hoc numen sibi maximè favere jam tum existimaret, atque huic summam potestatem deinde acceptam retulerit. Vide quæ ad ejus nummos cum epigraphe ORIENS AUG. adnotamus. Cæterum in anteriori parte hujus nummi cernitur, non ut in aliis nummis caput Aureliani, sed Aurelianus stans ad tripodem, dextrâ pateram, sacrificantis more.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

AYT K Λ Δ AYPHΛIANOC CEB. *Imperator Cæsar Lucius Domitius Aurelianus Augustus.* in areâ L. A. *An.* I. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum paludamento.

AYT EPMIAC OYABAΛΛAΘOC AΘHNOY. *Imperator Hermias Vabalathus Athenæ.* in areâ L. Δ. *An.* 4. Caput Vabalathi diademate cinctum & laureatum, ad pectus cum paludamento. *Regius.*

AYT Λ ΔOM AYPHΛIANOC CEB. in areâ L. A. Caput Aureliani ut suprà.

...... OYABAΛΛAΘOC.....in areâ L. Δ. Caput Vabalathi ut suprà. *RE.*

AYT K Λ AYPHΛIANOC CEB. in areâ L. A. Caput Aureliani ut suprà.

AYT EPMIAC OYABAΛΛAΘOC AΘHNOY. in areâ L. Δ. Caput Vabalathi laureatum, ad pectus cum paludamento. *Regius. Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, absque literis in areâ.

AYT EPMIAC OYABAΛΛAΘOC AΘHNOY. in areâ L. Є. *An.* 5. Caput Vabalathi ut suprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo: in areâ L. B. *An.* 2.

AYT EPMIAC OYABAΛΛAΘOC AΘHNOY. in areâ L. Є. Caput Vabalathi ut suprà. *Bau. Gambarini.*

AYT Λ ΔOM AYPHΛIANOC CEB. Caput Aureliani ut suprà.

L. B. *An.* 2. Aquila alis expansis, coronam lauream gerens rostro. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. *An.* 3. Lupa cum Remo & Romulo. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. *An.* 4. Figura muliebris stolata stans, coronam tenet dextrâ, geminum cornucopiæ sinistrâ. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila à fronte alis expansis inter labara duo erecta, coronam lauream gerit rostro sinistrorsum converso. *RE.*

AYT K Λ Δ AYPHΛIANOC CEB. Caput Aureliani ut suprà.

L. Δ. Typus ut suprà. *Cham.*

A K Λ ΔOM AYPHΛIANOC CEB. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. Δ. Typus ut suprà: à dextris in areâ stella. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila alis expansis à dextris sinistrorsum, rostro dextrorsum verso, coronam lauream utroque pede apprehensam tenet. *Cham.*

Alius cum stellâ à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

AYT K Λ Δ AYPHΛIANOC CEB. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. Δ. Aquila ut suprà, coronam lauream tenet rostro. *MDM.*

AYT Λ ΔOM AYPHΛIANOC CEB. Caput Aureliani ut suprà.

L. Є. *An.* 5. Typus ut suprà. *RE.*

A K Λ ΔOM AYPHΛIANOC CEB. Caput Aureliani ut suprà.

L. Є. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ETOYC Є. Typus ut suprà. *Regius. Cham. Le Roy. B.*

ΑΥ Κ Α ΔΟ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CEB. Caput Aureliani ut ſuprà.

L. Є. Typus ut ſuprà. *Regius.*

Α Κ Α ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CEB. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

L Є. in coronâ laureâ. *B.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

L. Є. in coronâ laureâ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΤΟΥC Є. in coronâ laureâ, ſuprà quam ſtella. *Regius. Cham.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator eques à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ impetit ſpiculo hoſtem in genua provolutum; alter jacet ſub equo proſtratus. *Cham. RDR.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AETERNIT AVG. (2) Sol ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum ſuſtinet. *RDR.*

IMP C L DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

AETERNIT AVG. Typus ut ſuprà. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

APOLLINI CONS. (3) Apollo ſtans dextrorſum ſpectans, dextrâ demiſsâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ lyram ſaxis innixam: à ſiniſtris in areâ H. *Cham. Fontaine.*

AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

APOL CONS AVG. Apollo, ſeu Sol capite radiato nudus, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ extenſâ & expanſâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ; à dextris captivus humi ſedens averſus, manibus poſt tergum revinctis: in imâ parte Γ. *Fouc.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

CONCORDIA AVG. (4) Figura muliebris ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ geminum ſiniſtrâ. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORDIA AVG. Aurelianus & Severina ſtantes ex adverſo dextras jungunt: in imâ parte S. *Regius. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCO EXER. (5) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte T. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORD LEGI. Figura muliebris ut ſuprà, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte D. *Hen.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORD LEGI. (6) Figura muliebris ut ſuprà, inter quatuor ſigna militaria, quorum alterum tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte S. *Hen. Fontaine. Chez.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDI LEGI. Typus ut ſuprà, cum S. in imâ parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA LEGI. Figura muliebris ut ſuprà, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ. *Cham.*

(1) Nummus hic Aureliani rariſſimus, ob typi præſertim novitatem; nec Mediobarbo cognitus; etenim hìc Imperator eques non pacificatoris habitu, ut in aliis nummis, cernitur, qui Auguſti adventum præferunt, ſed dextrâ ſpiculum in hoſtem in genua provolutum contorquet; alter hoſtis ſub equo proſtratus jacet. Ad primum Aureliani in urbem adventum non malè referetur; hunc enim Romam non priùs adiiſſe ex Vopiſco conſtat, quàm Vandalos in Pannoniis, ac deinde Juthungos ſive Marcomannos intrà Italiam ad internecionem cecidiſſet; quarum Victoriarum monimentum hocce in nummo exhiberi facilè credimus.

(2) Nummi cum hac epigraphe in Aureliano inter rariores recenſendi; ſequentis verò nummi pretium auget capitis inſcriptio: Æternitatis autem titulo Romanos Principes ſuos donaſſe diximus ſuprà ad nummos aureos Poſtumi ejuſdem epigraphes; ubi typus omninò diverſus cernitur. Uterque hic nummus Mediobarbo ignotus.

(3) Nummi Aureliani cum hac epigraphe & hoc typo inter rariores recenſendi; cum ſequenti verò rariſſimi ſunt. Uterque nummus Mediobarbo ignotus.

(4) Nummus hic Aureliani rarus; ſequens verò, in quo Severina ſtolata, & Aurelianus ſagatus exhibentur dextras jungentes (monumentum quidem, ut nonnulli putant, concordiæ conjugalis) rarus etiam eſt.

(5) Nummi Aureliani cum hac epigraphe, & hoc typo rariſſimi ſunt, nec Mediobarbo cogniti.

(6) Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum ejuſdem Auguſti diximus ſuprà.

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum Q. à finiſtris in areâ, abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORD MILI. Figura virilis laureata ac togata ſtans à dextris, ſiniſtrâ tenens ſceptrum; & figura muliebris ſtolata ſtans à ſiniſtris, ſiniſtrâ ſtolâ involutâ, dextras jungunt: in imâ parte T. *Frad. Le Roy. RDR.*

Alius cum VI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RDR.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORDIA MILI. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ. *Fouc.*

Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP C D AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

CONCORDIA MILI. Figuræ muliebres duæ ſtolatæ ſtantes ex adverſo, tria tenent ſigna militaria, unum inter ſe, ſingulæ alterum alterâ manu. *Fontaine.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

CONCORDIA MILI. Typus ut ſuprà. *MDM.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA MILI. Typus ut ſuprà: in imâ parte S. *Cham.*

IMP CAE CL DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORDIA MILI. (2) Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Cham.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

CONCORDIA MILI. (3) Typus ut ſuprà, niſi quod mulier quæ à ſiniſtris eſt ſiniſtrâ cornucopiæ geſtat: in imâ parte P. *Hen.*

IMP CAES CL DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

CONCORDIA MILI. Figura muliebris ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, ſignum militare erectum tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte P. *Fouc. Cham.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

CONCORDIA MILI. Typus ut ſuprà: in imâ parte T. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORDIA MILITVM. Figura virilis laureata ac togata ſtans à dextris; & figura muliebris ſtolata ſtans à ſiniſtris, ſiniſtrâ ſtolâ involutâ, dextras jungunt: in imâ parte T. *Hen.*

Alius cum P. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum Q. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum S. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Alius cum T. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum XXIQ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Aurelianus capite radiato, ad pectus cum paludamento, dextrorſum, dextrâ geſtat globum cum Victoriolâ, ſiniſtrâ ſtolâ involutâ.

CONCORDIA MILITVM. (4) Typus ut ſuprà: in imâ parte T. & ſtella. *Le Roy.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Aurelianus capite radiato, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

CONCORDIA MILITVM. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. & ſtella. *Le Roy.*

Alius cum Q. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum S. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Alius cum T. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum TMVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

(1) Nummi Aureliani cum hoc typo inter rariores recenſendi.

(2) Nummi Aureliani omnes cum hac capitis epigraphe rari ſunt.

(3) Nummi hi Aureliani, in quibus mulier quæ à ſiniſtris eſt cornucopiæ ſiniſtra geſtans cernitur, rari ſunt; ſequens etiam rarus cum ob typum, tum ob capitis epigraphen.

(4) Nummum hunc Aureliani ob capitis typum cum rarioribus adnumerandum cenſemus.

Alius cum TXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum V. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum VI. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum XXIQ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val. Frad.*

Alius cum XXIR. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum VIXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad. Le Roy.*

Alius cum XXIVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum Δ. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA MILITVM. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram S. in imâ parte XXIQ. *Regius.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Hen.*

Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSERVAT AVG. (1) Sol nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, ſiniſtrorſum converſus ſtans, captivi humi ſedentis dorſum premit pede dextro, dextrâ protenſâ, globum verò ſuſtinet ſiniſtrâ: in imâ parte A. *Frad.*

Alius cum Γ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

DACIA FELIX. (2) Figura muliebris tunicata, cum pallio à tergo pendulo, vultu dextrorſum converſo ſtans, haſtam in cujus apice caput aſini tenet dextrâ, ſiniſtrâ ad pectus admotâ. *Fouc. Bau.*

Alius cum ϛ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

DACIA FELIX. Typus ut ſuprà: in imâ parte S. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

FELIC SAECVLI. (3) Mulier ſtans ad aram, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ oblongo innixa: in imâ parte S. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILIT. (4) Figura muliebris ſtolata ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte S. *Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILITVM. Figura muliebris ut ſuprà, ſed ſiniſtrâ haſtam tranſverſam tenens. *Regius.*

IMP C L DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILITVM. Figura muliebris ut ſuprà, ſed ſiniſtrâ haſtæ innixa: à ſiniſtris in areâ Є. *Cham.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES MILITVM. Jupiter nudus cum pallio in humeros rejecto, ſtans à ſiniſtris, haſtæ adnititur ſiniſtrâ, dextrâ verò globum tenet una cum Imperatore paludato à dextris ſtante, & ſceptrum ſiniſtrâ geſtante: in imâ parte C. & ſtella. *Brandenburg.*

(1) Habetur idem nummus apud Mediobarbum, ſed mutilus. Cur autem dicatur Sol Conſervator Aureliani alibi diximus. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

(2) Cum eadem epigraphe, & eodem fermè typo habentur nummi Trajani Decii, niſi quod in illis mulier dextrâ, non haſtam cum capite Aſini in ſummitate, ſed ſignum militare tenet. Dacia autem ſub Aureliano hinc Felix dicta creditur, quod nonnulli eum in Dacia Ripenſi ortum putarent, ut ſcribit Vopiſcus: *Ac ne multa*, inquit, *& frivola proœmiis odioſis intexam, divus Aurelianus, ortus, ut plures loquuntur, Sirmii, familia obſcuriore: ut nonnulli, Dacia Ripenſi.* Verum non illam Daciam, in qua natus dicitur Aurelianus, & quæ ſub Decio Felix appellata fuit, Felicem prædicant Aureliani nummi, ſed alteram, nimirum Mœſiæ partem illam, in quam abductos ex Daciâ populos & exercitus collocavit, appellavitque ſuam Daciam, ut narrat laudatus Scriptor: *Quum vaſtatum Illyricum ac Mœſiam deperditam videret, Provinciam trans Danubium Daciam à Trajano conſtitutam ſublato exercitu & provincialibus reliquit, deſperans eam poſſe retineri: abductoſque ex ea populos, in Mœſiam collocavit, appellavitque ſuam Daciam, quæ nunc duas Mœſias dividit.* Eadem fermè habet & Eutropius lib. IX. *Provinciam*, inquit, *Daciam, quam Trajanus ultra Danubium fecerat, intermiſit, vaſtato omni Illyrico, & in Mœſia collocavit: & eſt in dextera Danubio in mare fluenti, cum antea fuerit in læva.* Cæterum ſunt qui putant mulierem in nummo expreſſam dextra tubam tenere, quâ in bello utebantur Daci. Vide quæ de eadem re diximus ad nummos Æ. I. Trajani Decii cum epigraphe DACIA. & eodem typo. Nummus hic Aureliani inter rariores recenſendus.

(3) Nummus hic Aureliani cum rarioribus adnumerandus eſt.

(4) Nummus hic Aureliani, & quatuor ſequentes rari ſunt.

IMP C L DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

FORTVNA REDVX. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet navis gubernaculum, ſiniſtrâ cornucopiæ: à ſiniſtris in areâ z. *Cham. Le Roy.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

FORTVNA REDVX. Figura muliebris typo quo ſuprà, inſidens rotæ à ſiniſtris dextrorſum. *Fontaine.*

Alius cum AT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Frad.*

Alius cum P. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Val.*

Alius cum Q. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum ς. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum ς. & ſtella in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc Val. B.*

Alius cum T. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Aurelianus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ clypeum in quo eques cum aliis figuris.

FORTVNA REDVX. (1) Typus ut ſuprà: in imâ parte Q. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

FORTVNA REDVX. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ X. in imâ parte P. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNA REDVX. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ B. in imâ parte S. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS EXERCITI. (2) Genius galeatus ac nudus, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ: à ſiniſtris ſignum militare erectum. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

GENIVS ILLV. (3) Figura virilis nuda cum modio ſuprà caput, & pallio à tergo pendulo, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ ſiniſtrâ; à ſiniſtris à tergo ſignum militare erectum. *Le Roy.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

GENIVS ILLVR. Typus ut ſuprà, cum ſigno militari à ſiniſtris, & P. in imâ parte. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS ILLVR. Figura virilis ut ſuprà, abſque ſigno militari: à dextris in areâ ſtella; in imâ parte P. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS ILLYR. Typus ut ſuprà, cum ſigno militari erecto à ſiniſtris à tergo, & Q. à ſiniſtris in areâ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONSER. Jupiter capite laureato nudus cum pallio à tergo ad talos latè pendulo,

(1) Nummus hic Aureliani ob capitis typum inter rariores recenſendus.

(2) Nummi cum hac epigraphe, & hoc typo in Aureliano rariſſimi ſunt, nec Mediobarbo noti.

(3) Nummi cum epigraphe GENIUS ILLYRICI. & GENIUS EXERCITUS ILLYRICIANI. in Trajano Decio primùm occurrunt, eodem omnino typo; eoſque cuſos diximus, quod iis in partibus Decius natus eſſet, & quod ab Illyriciano exercitu primùm Imperatoris nomen accepiſſet: qua quidem de cauſa ab Aureliano quoque cuſos hujuſce modi nummos non dubito, cum & ipſe ab exercitu Illyriciano Imperator primùm appellatus fuerit, & eum in Illyrico natum tradant Scriptores: DIVUS AURELIANUS, inquit Vopiſcus, *ortus, ut plures loquuntur, Sirmii, familiâ obſcuriore: ut nonnulli, Daciâ Ripenſi. Ego autem legiſſe me memini autorem, qui eum Mœſiâ genitum prædicaret.* Præterea Aurelianus cum adhuc privatus eſſet, *erumpentes Sarmatas in Illyrico cum trecentis præſidiariis ſolus attrivit*, ut ſcribit Vopiſcus; & in epiſtola Valeriani Auguſti ſcripta Ceionio Albino Præfecto Urbi, quam refert idem Vopiſcus, dicitur Aurelianus *Liberator Illyrici.* Claudio deinde imperante Thraciis Illyricianiſque exercitibus præfectus fuit Aurelianus, teſte Claudii epiſtola Aureliano ſcripta, quæ refertur ab eodem hiſtorico: *Expectat à te*, inquit, *munus ſolitum noſtra reſpublica. Aggredere, quid moraris? Tuo magiſterio milites uti volo, tuo ductu tribunos. Gothi oppugnandi ſunt: Gothi à Thraciis amovendi. Eorum enim plerique Hæmimontem Europamque vexant, qui te pugnante fugerunt. Omnes exercitus Thracios, omnes Illyricianos, totumque limitem in tua poteſtate conſtituo, ſolitam nobis ede virtutem*, &c. deinde ubi Aurelianus ad imperium perveniſſet, & contra Palmyrenos, id eſt, contra Zenobiam arma moviſſet; *multa*, inquit Vopiſcus, *in itinere ac magna bellorum genera confecit. Nam in Thraciis & in Illyrico occurrens barbaros vicit: Gothorum quin etiam Ducem Cannabam, ſive Cannabaudem cum quinque millibus hominum trans Danubium interemit.* Devicta autem Zenobia ſic de illo laudatus ſcriptor: *Pacato igitur Oriente, in Europam Aurelianus rediit victor, atque illic Carporum copias afflixit.* Et paulò poſt: *Securior denique iterum in Europam rediit; atque illic omnes, qui vagabantur, hoſtes nota illa ſua virtute contudit. Interim res per Thracias Europamque omnem Aureliano ingentes agente*, &c. Quæ cum ita ſint, non mirum ſi in tantarum rerum monimentum Aurelianus *Genius Illyrici* dictus fuit. Nummi hi rari.

dulo,

dulo, dextrorſum converſus, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: ſtat ex adverſo Aurelianus paludatus, dextram tendens globum ſuſcepturus, haſtæ adnixus ſiniſtrâ. *Fouc. Val.*

Alius cum B. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONSER. Typus ut ſuprà, Aureliano haſtam tranſverſam ſiniſtrâ tenente: in imâ parte P. *Fouc. Frad.*

Alius cum P. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum Q. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius.*

Alius cum S. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONSER. Typus ut ſuprà, Aureliano ſiniſtrâ ſceptrum tenente: in imâ parte S. & ſtella. *RE.*

Alius cum T. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI CONSERVATORI. Typus ut ſuprà: in imâ parte T. & ſtella. *Fouc. Cham. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI CONSERVATORI. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Regius. Cham. Fontaine.*

Alius cum P. inter utramque figuram abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI VICTORI. (1) Jupiter nudus ſtans, dextrâ fulmen geſtat, ſiniſtrâ haſtæ adnititur. *RDK.*

IMP CL DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

LAETITIA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, anchoræ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

Alius cum X. à dextris in areâ, & II. à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

MARS INVICTVS. (2) Sol capite radiato cum pallio divinitatis, vultu dextrorſum converſo, ſtans à ſiniſtris, ac pede lævo captivi manibus poſt tergum revinctis humi ſedentis dorſum premens, globum tenet dextrâ, flagrum verò geſtat ſiniſtrâ: ſtat ex adverſo figura virilis galeata ac paludata, dextram tendens globum ſuſceptura, haſtæ verò adnixa ſiniſtrâ: in imâ parte XXI. *Fouc. Frad. Laiſné.*

Alius cum AXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Laiſné.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARTI INVICTO. (3) Typus ut ſuprà; ſed figura quæ à dextris eſt, galeata & nuda exhibetur: in imâ parte XXI. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum paludamento.

MARTI PACI. Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum tenet dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ: in imâ parte P. *Fouc. Le Roy.*

IMP C D AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

MARTI PACI. Typus ut ſuprà, cum P. in imâ parte. *Cham.*

IMP CL DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

MARTI PACIF. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Regius. Cham.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

MARTI PACIF. Figura militaris galeata ſtans, dextrorſum verſa, pede dextro proræ navis impoſito, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ ſpiculum & clypeum: in imâ parte Q. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

ORIENS AVG. Sol capite radiato, cum pallio divinitatis ad talos latè pendulo, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ & expanſâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ ſtella & 9. *Fouc.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

ORIENS AVG. (4) Sol cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, gradiens à ſi-

(1) Nummus hic & ſequens in Aureliano rariſſimi, neque Mediobarbo cogniti.

(2) Nummus hic Aureliani rariſſimus, nec Mediobarbo notus. Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà monuimus.

(3) Hæc epigraphe & hic typus in Aureliano tantùm occurrunt. Nummus hic rariſſimus, ſequentes verò rari.

(4) Solem imprimis ab Aureliano cultum conſtat cùm ex ejus nummis, tùm ex hiſtoricis. Vopiſcus in ejus Vitâ: *Recepto igitur Orientis ſtatu, Emeſſam victor Aurelianus ingreſſus eſt, ac ſtatim ad templum Heliogabali tetendit, quaſi communi officio vota ſoluturus. Verùm illic eam formam numinis reperit, quam in bello ſibi faventem vidit. Quare & illic templa fundavit, donariis ingentibus poſitis; & Romæ Soli templum poſuit majore honorificentia conſecratum, ut ſuo dicemus loco.* Idem ſcriptor paulo ſuperius, ubi

niſtris dextrorſum, cætera ut ſuprà: hinc inde captivus humi ſedens manibus poſt tergum revinctis. *Fouc.*

Alius cum ς. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ S. in imâ parte XXIVI. *Fouc.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ: in imâ parte XXIVI. *RDR.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Sol ut ſuprà, ſed vultu dextrorſum converſo ſtans inter duos captivos, ejus qui à dextris eſt dorſum pede dextro premit: in imâ parte VI. *Le Roy. Fouc.*

Alius cum VII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte VI. *Le Roy.*

Alius cum XXIЄ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum XXIVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum ЄXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum TXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum VXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ ſtella: in imâ parte P. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ S. in imâ parte XXIS. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Sol ſtans cum pallio ad talos pendulo, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum ſuſtinet: ad pedes captivus barbatus nudus cum pallio, dextrâ humi innixâ, ſiniſtram ad eum protendens: in imâ parte S. *Fouc. RE. RDR.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Sol ut ſuprà, ſed cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto: ad ejus pedes captivus nudus manibus poſt tergum revinctis humi ſedens: in imâ parte P. *Fouc.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum VIIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Cham.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum VI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

ORIENS AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ ſtella: in imâ parte Q. *Cham.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

ORIENS AVG. Sol ut ſuprà, ſed inter duos captivos: in imâ parte SM. *RDR.*

Alius cum VIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RDR.*

Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

Alius cum ΔXXIR. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Sol ut ſuprà, ſed ejus captivi qui à dextris eſt dorſum pede dextro premit: in imâ parte P. *Fontaine.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum SM. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Alius cum VI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum VII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum X. in imâ parte, eodem

inter omina Imperii futuri etiam recenſet, quod data ei fuerit, *cum Legatus ad Perſas iſſet, patera, qualis ſolet Imperatoribus dari à Rege Perſarum, in quâ inſculptus erat Sol, eo habitu, quo colebatur in eo templo, in quo mater ejus fuerat Sacerdos.* Hinc putant nonnulli ipſummet Aurelianum pro Solis filio haberi voluiſſe. Sed ne illorum opinioni ſubſcribam, modeſtia hujus Auguſti facit: Solis quippe Sacerdos mater ejus fuit: Solis benignitati & Imperium & victorias ſuas adſcripſit, eique magnificentiſſimum Romæ templum extruxit, tantum abeſt, ut ejus honores rapuiſſe credi poſſit. Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum ejuſdem Auguſti diximus ſuprà.

typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum XIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum BXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum XXIB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum SXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum VIXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*
Alius cum SXXIB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum QXXIR. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.
ORIENS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte B. *Frad.*
Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum VI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.
ORIENS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte AC. *Frad.*
Alius cum PM. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum QM. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fontaine.*
Alius cum TM. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. B.*
Alius cum X. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Alius cum XXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*
Alius cum PXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*
Alius cum QXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum SXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ A. in imâ parte XXI. *Frad.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ stella: in imâ parte TII. *Cham.*
Alius cum QXX. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Alius cum PXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*
Alius cum QXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*
Alius cum SXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum SXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum TXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Alius cum TXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad. Fontaine.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ V. in imâ parte XXI. *Le Roy.*
IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.
ORIENS AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ Γ. in imâ parte AC. *Fouc. Bau.*
Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Bau.*
Alius cum XXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ XXI. à sinistris V. in imâ parte canis à sinistris dextrorsum. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVG. Sol stans inter duos captivos humi sedentes, dextrâ tenet coronam, sinistrâ trophæum: in imâ parte VIII. *Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVG. Sol stans, dextrâ spiculum in captivum contorquet, sinistrâ globum sustinet: à dextris in areâ Δ. in imâ parte XXI. *Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVG. Sol stans, ac pede lævo captivum nudum prostratum premens, dextrâ extensâ lauri ramum, sinistrâ arcum tenet: à dextris in areâ M. in imâ parte XXI. *DC.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ stella: in imâ parte XXP. *RDR.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ORIENS AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ A. in imâ parte XXIR. *Bau. Fontaine.*
Alius cum A. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum Γ. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*
Alius cum Є. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum Z. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Alius cum N. à dextris in areâ, eodem

typo utrâque ex parte. *Regius.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

PACATOR ORBIS. (1) Sol capite radiato nudus cum pallio in brachium sinistrum rejecto, gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ & expansâ, flagrum gestat sinistrâ. *Regius. Cham.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

PACATOR ORBIS. Typus ut suprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PACATOR ORIENTIS. (2) Imperator laureatus ac paludatus, sinistrorsum conversus stans, captivum humi sedentem pede lævo premens, hastæ adnititur dextrâ, sinistrâ verò sceptrum, vel quid simile tenet: à dextris in areâ T. à sinistris stella. *Frad.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PANNONIAE. (3) Figura muliebris velata stans, dextrâ expansâ, signum militare transversum gestat sinistrâ: in imâ parte T. *Fouc.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

PANNONIAE. Typus ut suprà, cum T. in imâ parte. *Chez.*

IMP C L DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVGVSTI. (4) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum tenet dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ: à dextris in areâ A. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGVSTI. Typus ut suprà, cum A. à dextris in areâ. *Fouc.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

PAX AVGVSTI. Typus ut suprà absque literis in areâ: in imâ parte B. *Le Roy.*

Alius cum Γ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVGVSTI. Typus ut suprà: à dextris in areâ stella, à sinistris T. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGVSTI. Typus ut suprà: à dextris in areâ stella; à sinistris 9. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. (5) Aurelianus à dextris stans dextrâ pateram tenet, sinistrâ sceptrum; à sinistris stat Severina tripode

(1) Nummi Severo & Caracallæ cusi olim fuere cum epigraphe PACATOR ORBIS; in iisque pro typo caput radiatum cernitur; quod Severus debellatis Parthis pacem eis dedisset: caput quippe radiatum, Orientis est, quod Parthi Orientem versus respectu Romanorum siti sint. Hos autem Aureliani nummos eandem ob causam, ob quam ejus superiores, cusos fuisse putant nonnulli; nimirum in victoriæ monimentum, quam ipse de Zenobia & Zaba retulerat: *Pacato igitur Oriente*, inquit Vopiscus, *in Europam Aurelianus rediit victor, atque illic Carporum copias afflixit.* Ideoque Sol etiam hîc, aiunt, repræsentatus cernitur. Atqui hîc Sol non stans, sed gradiens exhibetur ad indicandum cusos hujuscemodi nummos postquam Aurelianus devictis Zenobia & Zaba, sicque pacato Oriente, in Europam victor rediens Carpos oppressit; Ægypto deinde à Firmo vindicata Occidentem velut alter Sol petiit; ibique Tetrico devicto, tùm primum jure merito PACATOR ORBIS dictus est. *Interim*, inquit laudatus Vopiscus paulo post, *res per Thracias Europamque omnem Aureliano ingentes agente, Firmus quidam extitit, qui sibi Ægyptum sine insignibus imperii, quasi ut esset civitas libera, vindicavit. Ad quem continuò Aurelianus revertit: nec illi defuit felicitas solita. Nam Ægyptum statim recepit: atque, ut erat ferox animi, cogitatione multus, vehementer irascens quòd adhuc Tetricus Gallias obtineret, Occidentem petiit: atque ipso Tetrico exercitum suum prodente, quod ejus scelera ferre non posset, deditas sibi Legiones obtinuit. Princeps igitur totius Orbis Aurelianus pacatis per Occidentem Galliis, atque undique terris, Romam iter flexit, ut de Zenobia & Tetrico, hoc est, de Oriente & Occidente, triumphum Romanis oculis exhiberet.* Hisque sine temporibus cusos hujuscemodi Aureliani nummos constat ex citatis Vopisci verbis. Nummus hic Aureliani inter rariores recensendus.

(2) Nummum hunc rarissimum, nec Mediobarbo notum, cusum fuisse post devictam Zenobiam constat ex paulo superius citatis Vopisci verbis: *Pacato*, inquit, *igitur Oriente, in Europam Aurelianus rediit victor*, &c. Cæterum hæc epigraphe & hic typus tùm primum in nummis Imperatorum occurrunt.

(3) Cum eadem epigraphe & eodem fermè typo habentur nummi Trajani Decii, sed in eo obvii sunt hujuscemodi nummi; in Aureliano verò inter rariores recensendi. Pannoniæ autem hîc numero plurali scribuntur, quòd Pannonia in superiorem & inferiorem ab antiquis scriptoribus divideretur; in superiore duæ hiemabant Legiones, decima Gemina, & decima-quarta Gemina; in inferiore autem una tantum, nimirum, prima Adjutrix. Cæterum ideo fortassis in hujus Augusti nummis Pannoniæ exhibentur, quòd ipse in Illyrico natus dicatur, & ab exercitu Illyriciano primum Imperator appellatus; vel quod sæpè à Barbaris illas regiones vindicarit: Liberator sane Illyrici dictus fuit Aurelianus antequam ad imperium pervenisset, ut videre est ex Epistola Valeriani Augusti Ceionio Albino Præfecto Urbi scripta, quam refert Fl. Vopiscus in ejus Vitâ.

(4) Ad quam pacem referendi sunt hi nummi non liquet; plures enim devictis hostibus dedit Aurelianus. Nummi hi rari.

(5) Vide quæ de hujus Augusti erga deos pietate dicimus infrà. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus.

intermedio, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ veſtem & ſceptrum: in imâ parte S. *Fontaine. B. Regius. Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P COS. (1) Neptunus ſtans, dextrâ Delphinum, ſiniſtrâ tridentem tenet. *Laiſné.*

IMP C L DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVIDENT AVG. (2) Figura muliebris ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, ſiniſtrâ haſtæ adnixa: pro pedibus à dextris globus; à ſiniſtris in areâ ♀. *Cham.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDEN DEOR. (3) Sol capite radiato, cum pallio divinitatis à tergo pendulo, vultu dextrorſum converſo ſtans à ſiniſtris, dextrâ elatâ & expanſâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ: ſtat ex adverſo figura muliebris ſtolata, ſignum militare tenens dextrâ, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte PXXT. *Fouc. Regius. Val. Fontaine.*

Alius cum SXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum TXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDEN DEOR. Typus ut ſuprà, ſed Sole cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto: in imâ parte QXXT. *Fouc. Cham.*

Alius cum SXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Hen.*

Alius cum TXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. SG.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVTOR EXERCITI. (4) Duæ figuræ militares; quæ à dextris eſt galeata, ſtantes unà globum tenent dextris, ſiniſtris haſtas: inter utram figuram A. in imâ parte XXI. *Frad.*

Alius cum B. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Alius cum Є. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVT ORBIS. (5) Imperator laureatus ac paludatus ſtat à ſiniſtris, dextrâ pateram tenens, ſiniſtrâ elatâ; ex adverſo ſtat Victoria ei coronam lauream imponens: in imâ parte A. *Brandenburg.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVT ORBIS. Aurelianus laureatus ac paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans à ſiniſtris, dextram porrigit, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: figura muliebris tunicata cum ſtolâ ſtans à dextris ex adverſo, coronam lauream tenet dextrâ, quam Aureliano offert. *Fouc.*

Alius cum A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val. Frad.*

Alius cum Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVT ORBIS. Typus ut ſuprà: in imâ parte Є. *Fouc.*

Alius cum H. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C AVRELIANVS P F AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVT ORBIS. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram ſtella: in imâ parte KAB. *RDR.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVT ORBIS. Typus ut ſuprà, cum ſtellâ inter utramque figuram: in imâ parte KAΓ. *Fouc. Cham.*

AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVT ORBIS. Typus ut ſuprà, cum ſtellâ inter utramque figuram: in imâ parte KAB. *RDR.*

(1) Hunc nummum rariſſimum, & Mediobarbo ignotum referendum putamus ad aliquam maritimam expeditionem, & fortaſſis contra Firmum in Ægyptum; de quo quidem ſic Vopiſcus: *Firmus quidam extitit, qui ſibi Ægyptum ſine inſignibus imperii, quaſi ut eſſet civitas libera, vindicavit. Ad quem continuò Aurelianus revertit; nec illi defuit felicitas ſolita. Nam Ægyptum ſtatim recepit*, &c.

(2) Providentiam Auguſti nec abs re nummus hic prædicat; Aureliani quippe providentiam geſta ejus declarant. Nummus rariſſimus nec Mediobarbo viſus.

(3) Quo tempore cuſi fuerint hujuſcemodi Aureliani nummi diximus ſuprà ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti.

(4) Vide quæ ad ſimilem nummum argenteum ejuſdem Auguſti diximus ſuprà. Nummi hi inter rariores recenſendi.

(5) Vidimus paulo ſuperius nummos, in quibus PACATOR ORBIS dicitur Aurelianus; in hiſce verò Reſtitutor Orbis dictus eſt fortaſſis eandem ob cauſam. Nummis Vopiſcus ſuffragatur: *Divum Aurelianum*, inquit, *clariſſimum Principem, ſeveriſſimum Imperatorem, per quem totus Romano nomini Orbis eſt Reſtitutus, poſteri neſcient?* Et alibi: *Princeps igitur totius Orbis Aurelianus, pacatis Oriente, Galliis atque undique terris, Romam iter flexit, ut de Zenobia & Tetrico, hoc eſt, de Oriente & Occidente triumphum Romanis oculis exhiberet.* Vide quæ de Aureliano dicit Tacitus Auguſtus tunc temporis Senator apud eundem Vopiſcum.

Alius cum KAΓ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum KAΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVT ORBIS. Typus ut ſuprà, cum ſtellâ inter utramque figuram : in imâ parte KA. *Fouc.*

Alius cum KAA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *SG.*

IMP C AVRELIANVS INVICTVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVT ORBIS. (1) Typus ut ſuprà, cum ſtellâ inter utramque figuram : in imâ parte KAΓ. *Fouc. Le Roy. Laiſné.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVT ORBIS. Typus ut ſuprà : inter utramque figuram B. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum Γ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum Z. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad. Hen.*

Alius cum T. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fauvel.*

Alius cum V. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fauvel.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ, & in imâ parte. *Regius. Frad.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut ſuprà : in imâ parte AC. *Fouc.*

Alius cum B. & lunâ bicorni in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum BC. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum ΔC. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut ſuprà : inter utramque figuram figura virilis nuda procumbens manibus ſublatis, ſupplicis ritu : in imâ parte A. & ſtella. *Fouc.*

Alius cum H. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut ſuprà, ſed pro figura muliebri ſtat Victoria coronam lauream tenens dextrâ, palmam ſiniſtrâ, abſque figurâ ſupplici : in imâ parte A. *Hen.*

Alius cum Є. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

Alius cum P. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum XXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut ſuprà : inter utramque figuram B. in imâ parte Є. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut ſuprà : inter utramque figuram Δ. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum Є. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut ſuprà : inter utramque figuram S. in imâ parte A. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVT ORIENTIS. (2) Typus ut ſuprà, ſed pro Victoriâ figura muliebris coronam lauream porrigens Imperatori ut in præcedentibus : in imâ parte Δ. *Fouc.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. RE.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVT ORIENTIS. Typus ut ſuprà : in imâ parte S. & ſtella. *Fouc.*

Alius cum T. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVTOR ORIENTIS. (3) Imperator paludatus ſtans à ſiniſtris, dextram

(1) Nummus hic Aureliani ob capitis epigraphen rariſſimus. Vide quæ ad nummum ejuſdem Auguſti argenteum cum epigraphe MARS INVICTUS, ſuprà adnotavimus.

(2) Quemadmodum dictus fuit Aurelianus PACATOR ORBIS, & RESTITUTOR ORBIS, ita etiam PACATOR ORIENTIS, & RESTITUTOR ORIENTIS ; Pacator autem & Reſtitutor Orientis appellatus fuit poſt devictam Zenobiam : *Pacato*, inquit Vopiſcus, *igitur Oriente, in Europam Aurelianus rediit victor*, &c. Neque ſolam Zenobiam cum Palmyrenis in Oriente oppreſſit hic Auguſtus, ſed ut de eo loquitur Tacitus Auguſtus tunc temporis Senator apud laudatum Vopiſcum : *Perſas inſultantes adhuc Valeriani nece, fudit, fugavit, oppreſſit*, &c.

(3) Nummi Aureliani cum hoc typo inter rariores recenſendi. Deſideratur hic typus apud Mediobarbum.

porrigit mulieri turritæ in genua procumbenti, ſiniſtrâ haſtæ innixus: in imâ parte A. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

RESTIT SAECVLI. (1) Figura muliebris ſtans à dextris, coronam imponit Imperatori ſtanti à ſiniſtris, qui haſtæ adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte S. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERNAE. (2) Figura muliebris galeata ac ſtolata, inſidens ſpoliis à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum averſum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: ſtat ex adverſo figura virilis togata, dextrâ extensâ, veluti Victoriæ ſignum acceptura. *Fouc.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Cham. Frad. Le Roy. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SAECVLI FELICITAS. (3) Figura militaris galeata ac paludata ſtans ſiniſtrorſum verſa, dextrâ tenet ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ globum. *SG. RDR.*

IMP C L DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

SECVRIT AVG. (4) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, haſtam inclinatam tenet dextrâ, cippo verò innititur ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ XI. *Fouc. Cham. Le Roy. MDM.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

SOLI INVICTO. (5) Sol capite radiato, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, & captivi manibus poſt tergum revinctis humi ſedentis dorſum pede lævo premens, dextram expanſam extendit, globum verò ſuſtinet ſiniſtrâ: à ſiniſtris alter captivus humi ſedens: à dextris in areâ ſtella; in imâ parte PXXI. *Fouc. Frad.*

Alius cum PXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum QXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum SXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius.*

Alius cum TXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

SOLI INVICTO. Typus ut ſuprà, cum ſtellâ à dextris in areâ: in imâ parte XXIS. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SOLI INVICTO. Sol capite radiato, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto,

(1) Hæc epigraphe & hic typus tùm primum in nummis Imperatorum occurrunt. Cum eadem etiam epigraphe habentur nummi in Probo, ſed diverſi in eo ſunt typi. Nummus hic Aureliani rariſſimus eſt, imò ſingularis, nec Mediobarbo notus. Reſtitutor autem ſæculi jure merito dictus fuit Aurelianus; nam ſic de eo Fl. Vopiſcus: *Quidquid ſanè ſcelerum fuit, quidquid malæ conſcientiæ, vel artium funeſtarum, quidquid denique factionum, Aurelianus toto penitus orbe purgavit.* Tacitus autem tùm Senator, deinde Auguſtus, ſic de Aureliano in Senatu locutus eſt, ut refert laudatus Vopiſcus: *Viveret enim Princeps noſter Aurelianus, quo neque utilior fuit quiſquam. Reſpirare certè poſt infelicitatem Valeriani, poſt Gallieni mala, imperante Claudio cœperat noſtra Reſpublica: at eadem reddita fuerat Aureliano toto penitus orbe vincente. Ille nobis Gallias dedit: ille Italiam liberavit: ille Vindelicis jugum barbaricæ ſervitutis amovit. Illo vivente Illyricum reſtitutum eſt, redditæ Romanis legibus Thraciæ. Ille (proh pudor) Orientem fœmineo preſſum jugo in noſtra jura reſtituit: ille Perſas inſultantes adhuc Valeriani nece, fudit, fugavit, oppreſſit,* &c. Hæc autem præclara Aureliani geſta, eum jure merito Reſtitutorem ſæculi appellatum fuiſſe declarant.

(2) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus. Nummus hic Mediobarbo ignotus.

(3) Nummus hic Aureliani rariſſimus & typus ſingularis; pro typo quippe ſæculi Felicitatis exhibetur fermè ſemper mulier dextra tenens caduceum, ſiniſtra cornucopiæ. Hîc verò cernitur figura militaris galeata & paludata, dextra tenens ſpiculum tranſverſum, ſiniſtra globum, quaſi innuens ſæculi felicitatem ſub Aureliano armis partam, Aureliano toto penitus orbe vincente: ſic de eo Tacitus in Senatu, ut refert Vopiſcus in ejus Vitâ: *Reſpirare certè*, inquit, *poſt infelicitatem Valeriani, poſt Gallieni mala, imperante Claudio cœperat noſtra Reſpublica: at eadem reddita fuerat Aureliano toto penitus orbe vincente. Ille nobis Gallias dedit: ille Italiam liberavit: ille Vindelicis jugum barbaricæ ſervitutis amovit. Illo vivente Illyricum reſtitutum eſt, redditæ Romanis legibus Thraciæ. Ille (proh pudor) Orientem fœmineo preſſum jugo in noſtra jura reſtituit: ille Perſas inſultantes adhuc Valeriani nece fudit, fugavit, oppreſſit. Illum Saraceni, Blemyes, Axomitæ, Bactriani, Seres, Albani, Armeni, populi etiam Indorum, veluti præſentem pene venerati ſunt Deum. Illius donis quæ à barbaris gentibus meruit, refertum eſt Capitolium: quindecim millia librarum auri ex ejus liberalitate unum tenet templum, omnia in urbe fana ejus micant donis.* Nummus hic Aureliani non extat apud Mediobarbum.

(4) Nummus hic Aureliani rarus eſt.

(5) Haud diverſus eſt hujus nummi typus ab illo, quem ſuprà vidimus in nummis ejuſdem Auguſti cum epigraphe, ORIENS AVG. unde facilè conjicimus eadem de cauſa, & eodem tempore, quo ſuperiores, hujuſcemodi nummos cuſos Aureliano fuiſſe, nimirum poſt devictam Zenobiam, quam alter ex captivis repræſentat, alter Zabam ejus ſocium; Sol verò in medio exhibetur; hujus quippe numinis ope Palmyrenorum bellum confectum fuit, uti ſuprà ex Vopiſco diximus.

vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ &expansâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ: in imâ parte A. *Fouc. Hen.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà, dextrorſum.

SOLI INVICTO. Typus ut ſuprà, cum captivo humi ſedente à dextris, abſque literis in imâ parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SOLI INVICTO. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ ſtella: in imâ parte KA. *SG.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani ut ſuprà, ſiniſtrorſum: infrà Є.

VABALATHVS VCRIMDR. Caput Vabalathi laureatum, ad humeros cum paludamento. *Regius.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

VABALATHVS VCRIMDR. Caput Vabalathi ut ſuprà. *RE.*

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. (1) Victoria tunicata ac ſuccincta, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ: juxtà pedes captivus manibus poſt tergum revinctis humi ſedet. *Fouc.*

Alius cum A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. DC.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte B. *Fouc.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte A. *RE. Frad.*

Alius cum B. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, abſque literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ B. in imâ parte VSV. *Fouc.*

IMP C L DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad humeros.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata gradiens à dextris ſiniſtrorſum, typo quo ſuprà, abſque captivo: in imâ parte S. *Fouc. Cham.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut ſuprà.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte: à dextris in areâ Z. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ: in imâ parte T. *Cham. Val.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. (2) Victoria tunicata, vultu dextrorſum converſo ſtans à fronte, alis à dextris & à ſiniſtris expanſis, inter clypeos duos, coronam ſolutam tenet utrâque manu: à ſiniſtris in areâ ſtella & T. *Le Roy. Fontaine.*

Alius cum II. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA GERM. (3) Victoria dextrorſum gradiens, dextrâ geſtat coronam, ſiniſtrâ palmam. *Frad.*

(1) Plures victorias cùm de barbaris, tùm de tyrannis retuliſſe Aurelianum tradunt Scriptores; ſed ad quam ex illis victoriam referendi ſint hujuſcemodi nummi non liquet. Nummi hi haud obvii.

(2) Nummi Aureliani cum hoc typo inter rariores recenſendi. Victoria hîc exhibetur alis expanſis quaſi volans; ideoque cuſi videntur hi nummi poſt Zenobiam devictam, Victoriam Carpicam, Palmyram everſam, Ægyptum receptam Firmo oppreſſo, ac denique poſt Tetricum in Galliis expugnatum, quæ omnia brevi admodum tempore quaſi volans perfecit Aurelianus, ut ſcribit Fl. Vopiſcus in ejus Vitâ: *Pacato igitur*, inquit, *Oriente, in Europam Aurelianus rediit victor, atque illic Carporum copias afflixit;* Et paulo poſt de Palmyrenis loquens: *Verum adeo Aurelianus, ut erat paratus ex Europa revertit: atque urbem, quia ita merebatur, evertit.* Nec multo poſt ſubjungit idem ſcriptor: *Securior denique iterum in Europam rediit: atque illic omnes, qui vagabantur, hoſtes nota illa ſua virtute contudit. Interim res per Thracias, Europamque omnem Aureliano ingentes agente, Firmus quidam extitit, qui ſibi Ægyptum ſine inſignibus imperii, quaſi ut eſſet civitas libera, vindicavit. Ad quem continuò Aurelianus revertit: nec illi defuit felicitas ſolita. Nam Ægyptum ſtatim recepit: atque, ut erat ferox animi, cogitatione multus, vehementer iraſcens quod adhuc Tetricus Gallias obtineret, Occidentem petiit; atque ipſo Tetrico exercitum ſuum prodente, quod ejus ſcelera ferre non poſſet, deditas ſibi Legiones obtinuit. Princeps igitur totius orbis Aurelianus pacatis per Occidentem Galliis, atque undique terris, Romam iter flexit, ut de Zenobia & Tetrico, hoc eſt, de Oriente & Occidente, triumphum Romanis oculis exhiberet.* In harum itaque rerum monumentum cuſos hujuſcemodi nummos minimè dubitamus.

(3) Nummus hic rariſſimus, imò ſingularis, nec Mediobarbo notus, cuſus fuit poſt victoriam de Marcomannis Germaniæ populis ab Aureliano relatam; quam quidem victoriam divina ope potius quàm humanâ vi reportatam ſcribit Fl. Vopiſcus in ejus Vitâ; ſiquidem primis præliis victi Romani fuere, teſte eodem ſcriptore: *Accepta eſt*, inquit, *ſane clades ſub Aureliano à Marcomannis per errorem; nam dum is à fronte non curat occurrere, ſubito hoſtes erupere; dumque illos à dorſo perſequi parat, omnia cira Mediolanum graviter evaſtata ſunt. Poſtea tamen ipſi quoque Marcomanni ſuperati ſunt. In illo autem timore,*

IMP

IMP C L DOM AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. (1) Figura militaris galeata stans, clypeo humi posito innititur dextrâ, hastæ sinistrâ: à sinistris in areâ B. *Cham. Val. Hen.*

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà.

VIRTVS AVG. Figuræ duæ viriles laureatæ ac paludatæ stantes ex adverso: quæ à dextris est, hastæ puræ adnititur dextrâ, globum sustinet sinistrâ; altera Victoriæ signum aversum sustinet dextrâ, spiculum verò transversum gestat sinistrâ: in imâ parte P. & stella. *Fouc.*

Alius cum Q. & stellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Brandenburg.*

Alius cum T. & stellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRT MILITVM. Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Le Roy.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRT MILITVM. (2) Aurelianus laureatus ac paludatus, dextrorsum conversus stans à dextris, globum sustinet dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ: stat ex adverso figura militaris galeata, Victoriæ signum sustinens dextrâ, spiculum transversum gestans sinistrâ: in imâ parte T. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Cham.*

Alius cum T. & stellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS MILITVM. Typus ut suprà: in imâ parte delphinus. *Le Roy.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Val. Frad.*

Alius cum T. & stellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS MILITVM. Typus ut suprà ex adverso, Aureliano hastæ puræ adnixo: in imâ parte P. & stella. *Cham.*

Alius cum S. & stellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

quo Marcomanni cuncta vastabant, ingentes Romæ seditiones motæ sunt, paventibus cunctis ne eadem quæ sub Gallieno fuerant, provenirent; quare etiam libri Sibyllini noti beneficiis publicis inspecti sunt: inventumque ut in certis locis sacrificia fierent, quæ barbari transire non possent. Facta denique sunt ea quæ præcepta fuerant in diverso cæremoniarum genere; atque ita barbari restiterunt, quos omnes Aurelianus carptim vagantes occidit. Et non multo post idem scriptor: *Denique nisi divina ope post inspectionem librorum, sacrificiorumque curas, monstris quibusdam speciebusque divinis impliciti essent barbari, Romana victoria non fuisset.* Cæterum ad hanc victoriam pertinere putamus sequentem Inscriptionem, quam Pisauri in Piceno repertam refert Gruterus pag. 276.

VICTORIAE
AETERNAE
AVRELIANI
AVG. N
RESPVBLIC. PIS
CVRAM. AGEN
C. IVLIO. PRISCIANO
V. E. DVCEN. CVR. R. P.
PISAVR. ET FAN. PP. M

(1) Virtutem Aureliani bellicam cum privati tum Imperatoris pluribus prædicat Fl. Vopiscus in ejus Vitâ. Nummus hic & sequens haud obvii.

(2) Hæc epigraphe primùm in Victorini Junioris occurrit nummo, quem Mediobarbus profert ex Occone, sed absque typi descriptione. Typus autem hic Aureliani novus, ubi ipse ex unâ parte stat globum dextrâ tenens, ex altera figura militaris dextrâ gestans Victoriolam; quod satis indicat militum virtute & ducis imperio victorias gigni.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

A K Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. *Imperator Cæsar Lucius Domitius Aurelianus Augustus.* Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. A. *An.* I. Aquila alis expansis sublimis, coronam lauream apprehensam gestans utroque pede. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo: in areâ L. A. *An.* I.

Α ΕΡΜΙΑϹ ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟϹ ΑΘΗΝΥ.

(sic) *Imperator Hermias Vabalathus Athenæ.* Caput Vabalathi diademate cinctum & laureatum, ad pectus cum paludamento. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, & iisdem literis in areâ.

Α ΕΡΜΙΑϹ ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟϹ ΑΘΗΝΥ. in areâ L. Δ. *An.* 4. Caput Vabalathi ut suprà. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo: in areâ literæ excisæ.

Α ΕΡΜΙΑϹ ΟΥΑΒΑΛΛΛΑΘΟϹ ΑΘΗΝΥ. (sic) in areâ L. Δ. Caput Vabalathi ut suprà. *Fouc. Cham.*

ΑΥΤ Κ Λ Δ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. in areâ L. A. Caput Aurelian' ut suprà.

ΑΥ Κ ΕΡΜΙΑϹ ΟΥΑΒΑΛΛΛΑΘΟϹ (sic) ΑΘΗΝΟΥ. *Imperator Cæsar Hermias Vabalathus Athenæ.* in areâ L. Δ. *Fouc. Cham. SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, & iisdem literis in areâ.

ΑΥΤ ΕΡΜΙΑϹ ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟϹ ΑΘ..... Caput Vabalathi ut suprà. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo: in areâ L. B. *An.* 2.

Α ΕΡΜΙΑϹ ΟΥΑΒΑΛΛΛΑΘΟϹ (sic) ΑΘΗΝΟΥ. in areâ L. Є. *An.* 5. *Fouc. Fontaine.*

Α Κ Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Aureliani ut suprà.

Α ΕΡΜΙΑϹ ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟϹ ΑΘΗΝΥ. (sic) in areâ L. Є. Caput Vabalathi ut suprà. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. *An.* 2. Figura muliebris galeata ac stolata, sedens à sinistris dextrorsum, Victoriæ signum adversum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ; juxtà cathedram clypeus. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Λ Δ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. Γ. *An.* 3. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, spicas tenet dextrâ, facem verò accensam transversam gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. Figura muliebris typo quo suprà, Serapidis caput adversum sustinet dextrâ, hastæ verò puræ adnititur sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. Aquila alis expansis, rostro sinistrorsum converso, coronam lauream apprehensam tenet pedibus. *Fouc. Fontaine.*

Α Κ Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Aureliani ad pectus cum loricâ.

L. Γ. Aquila à dextris sinistrorsum cum palmæ ramo transversim, coronam lauream tenet rostro. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. Aquila alis expansis à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet rostro sinistrorsum converso. *B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. *An.* 4. Aurelianus laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso stans inter captivos duos, manibus post tergum revinctis desidentes, Victoriæ signum globo impositum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila à fronte alis expansis inter labara duo erecta, coronam lauream tenet rostro sinistrorsum converso; à dextris in areâ stella. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila alis expansis à dextris sinistrorsum, rostro dextrorsum converso, coronam lauream tenet utroque pede apprehensam. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Victoria tunicata ac succincta, gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, quâ & trophæum gestat humero, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Fouc.*

ΑΥΤ Κ Λ Δ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Aureliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. Δ. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila à fronte alis expansis inter labara duo erecta, coronam lauream tenet rostro sinistrorsum converso. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila alis expansis à dextris sinistrorsum, coronam lauream tenet rostro dextrorsum converso. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila ad sinistram versa, coronam lauream tenet rostro; palmæ ramus per transversum nummi. *Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila rostro dextrorsum verso coronam gestans, absque palmæ ramo. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila coronæ insidens, rostro dextrorsum verso; supernè stella. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΤΟΥϹ Є. *An.* 5. Mulier stans, ad dextram spectans, dextrâ elatâ tenet florem, sinistrâ vestem colligit. *Regius.*

Α Κ Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum loricâ.

ΕΤΟΥC Є. Aquila ad dextram verſa, retroſpiciens. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Aureliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΕΤΟΥC Є. Figura muliebris tunicata, vultu dextrorſum converſo ſtans, florem tenet dextrâ, tunicam verò ſuſtollit ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Є. *An.* 5. Caput Jovis ante quod ſtella. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Є. Mulier ſtans ad dextram ſpectans, dextrâ neſcio quid, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Є. Aquila à fronte alis expanſis, coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Fouc.*

Α. Κ. Λ. Δ. ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CEB. Caput Aureliani ut ſuprà.

L. Є. Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

Α Κ Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CEB. Caput Aureliani ut ſuprà.

L. Є. In coronâ laureâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΤΟΥC ς. *An.* 6. Aquila à dextris ſiniſtrorſum, cum palmæ ramo tranſverſim, coronam lauream tenet roſtro. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΤΟΥC ς. (1) Aquila à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Fouc. Cham.*

(1) Imperii annos ſex fermè abſolutos Aureliano tribuit Vopiſcus, cæteri Scriptores annos quinque menſes ſex, quorum authoritatem plerique eruditi hac in re defugiunt: & ſanè mortem Claudii ad extremum anni 270. Aureliani ad initia anni 275. pertinere haud improbabilibus argumentis contendunt Pagius ac Tillemontius, quamobrem ejus Imperium quatuor omninò annorum ac totidem propè menſium fuerit. Sed veteres Auctores quid fefellerit, quæri video: ego nonnullos reperi qui erroris originem ab Imperio Claudii repetendam cenſerent, quod ab Hiſtoricis pleriſque anno integro mutilatum ac decurtatum eſt, cum ſcilicet bellum Gothicum anno 269. affectum, ſequenti demùm confectum fuiſſe ignorarent. Vulgi porrò errorem ſecutum fuiſſe Vopiſcum, iidem quos ſuprà memoravi recentiores arbitrantur, adduntque hunc præterea ſex Interregni menſes Aureliano imputaſſe, ut ſexennium abſolveret: atque haud multum abſimili ratione ſextum hujus Principis annum his in nummis tueri ſe poſſe confidunt; hos enim nummos cuſos fuiſſe aiunt menſe Septembri anni 275. cum de ſuffecto in Aureliani locum Tacito nuntius nondum in Ægyptum allatus eſſet: quo ſanè tempore inſtaſſet ſextus, ſi adhuc in vivis fuiſſet, Aureliani annus. Sed de his ac de aliis hujuſcemodi eruditiorum judicia libenter expectamus.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP AVRELIANVS AVG.

CONCORDIA AVG. Figura ſedens, dextrâ pateram, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

CONCORDIA AVG. Vir & mulier jungentes dextras, capite Solis radiato medio.

Eadem epigraphe.

CONCORDIA AVG Δ. Imperator ſiniſtrâ haſtam, dextram porrigens conjugi.

Eadem epigraphe.

CONCORD LEG I P. Figura ſtans, ſingulis manibus ſignum militare tenens.

Eadem epigraphe.

CONCORD LEG I S. Figura militaris ſtans inter duo ſigna.

Eadem epigraphe.

CONCORD LEG I S. Figura muliebris ſtans, quatuor ſigna militaria tenens, duo hinc & inde.

IMP C AVRELIANVS AVG.

CONCORDIA LEGI. Figura ſtans inter duo ſigna militaria.

IMP AVRELIANVS AVG.

CONCORDIA MILI S. Duæ figuræ muliebres ſtantes, ſingulæ ſignum militare ſiniſtris tenentes, dextriſque aliud ſignum militare in medio poſitum retinentes.

Eadem epigraphe.

CONCORDIA MILI S. Figura ſedens, ambabus manibus ſigna militaria tenens.

IMP C AVRELIANVS AVG.

CONCORDIA MILITVM. Duæ figuræ jungentes dextras.

Eadem epigraphe.

CONSERVAT...... P. Sol cum captivo ſedente.

IMP AVRELIANVS AVG.

DACIA FELIX S. Figura radiata ſtans, dextrâ caput aſininum haſtæ impoſitum tenens.

Eadem epigraphe.

FELIC SAECVLI S. Figura ſtans ad aram, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

FIDES EXERCITI. (1) Mars gradiens, dextrâ haſtam, ſiniſtro humero ſignum militare.

(1) Nummum hunc Aureliani rariſſimum profert Mediobarbus ex proprio cimelio.

IMP C AVRELIANVS AVG.
FIDES MILI. Figura ſtans inter duo ſigna militaria.
Eadem epigraphe.
FIDES MILI. Duæ figuræ, quarum una alteri globum porrigit.
IMP AVRELIANVS AVG.
FIDES MILITVM C. Imperator togatus globum recipit à figurâ paludatâ, dextrâ haſtam tenente.
Eadem epigraphe. Caput radiatum.
FORTVNA REDVX. Fortuna currui inſidens, dextrâ temonem, ſiniſtrâ cornucopiæ.
Eadem epigraphe. Buſto capite galeato, ſuprà galeam corona radiata, dextrâ jaculum, ſiniſtrâ ſceptrum.
FORTVNA REDVX Q. Typus ut ſuprà.
IMP C L DOM AVRELIANVS AVG.
FORTVNA REDVX Ξ. Fortunæ Reducis ſedentis, *alius* ſtantis typus.
IMP AVRELIANVS AVG.
GENIVS ILLV. Deus Genius cum paterâ & cornucopiæ; à tergo ſignum militare.
Eadem epigraphe.
GENIVS ILLVR P. Typus ut ſuprà.
Eadem epigraphe.
GENIVS ILLVR T. Deus Genius ſtans cum paterâ & cornucopiæ.
Eadem epigraphe.
IOVI CONSER. Jupiter haſtatus ſtans, Imperatori globum tradit.
Eadem epigraphe.
IOVI CONSER T R P. Duæ figuræ ſe mutuò aſpicientes.
IMP C AVRELIANVS AVG.
IOVI CONSERVATORI. Duæ figuræ militares jungentes dextras, ſiniſtrâ ſignum militare.
IMP AVRELIANVS AVG.
MARTI PACIF Q. Mars, dextrâ ramum, ſiniſtrâ jaculum & ſcutum.
Eadem epigraphe.
ORIENS AVG. Figura radiata inter duos captivos humi ſedentes, dextrâ globum.
Eadem epigraphe.
ORIENS AVG N I. Figura decumbens, quam Sol radiatus, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum, reſpicit.
AVRELIANVS AVG.
ORIENS AVG VI. Solis radiati typus, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum; ad pedes captivus manibus poſt tergum revinctis.
IMP C AVRELIANVS AVG.
ORIENS AVG QXX. Figura nuda radiata inter duos captivos.
Eadem epigraphe.
ORIENS AVG TXXT. Typus ut ſuprà.
IMP AVRELIANVS AVG.
ORIENS AVG CXXI I R. Sol inter duos captivos ſedentes, dextrâ ramum, ſiniſtrâ arcum.
Eadem epigraphe.
ORIENS AVG E XXIII. Typus ut ſuprà.
Eadem epigraphe.
ORIENS AVGG. Sol Oriens.
Eadem epigraphe.
PACATOR ORBIS. Sol Oriens.
IMP C AVRELIANVS AVG.
PACATOR ORBIS. Sol Oriens.
IMP CL DOM AVRELIANVS AVG.
PAX AVGVSTI H. Pacis typus.
IMP AVRELIANVS AVG.
PANNONIAE T. Figura velata ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ ſignum militare per tranſverſum.
Eadem epigraphe.
PIETAS AVG. Duæ figuræ velatæ jungentes dextras.
Eadem epigraphe.
PIETAS AVG S. Duæ figuræ ſacrificantes ad aram, ſtellâ mediâ.
IMP C AVRELIANVS AVG.
PROVIDEN DEOR P. Duæ figuræ ſtantes; alia Solis radiata, dextrâ elatâ; alia inter duo ſigna militaria.
Eadem epigraphe.
PROVIDENTIA DEORVM PXXT. Typus ut ſuprà.
. . . .
RESTITVTOR EXERCITI XXI. Duæ figuræ ſtantes.
DEO ET DOMINO NATO AVRELIANO AVG.
RESTITVT ORBIS. Duæ figuræ militares ſtantes, lauream intermediam ſuſtinentes; harum una haſtam tenet ſiniſtrâ.
IMP AVRELIANVS AVG.
RESTITVT ORBIS P. Victoria lauream porrigens Imperatori, dextrâ haſtam tenenti.
IMP C AVRELIANVS AVG.
RESTITVTOR ORBIS C P. Figura ſtolata, lauream imponens Imperatori dextrâ haſtam tenenti.
IMP AVRELIANVS AVG.
RESTITVT ORIENTIS P. Victoria lauream porrigens Imperatori, dextrâ haſtam tenenti.
IMP C AVRELIANVS AVG.
RESTITVTORES XXI. Figura ſtolata, lauream imponens Imperatori.
. . . .
RESTITVTORI ORBIS XXII. Figura ſtans, ſiniſtrâ temonem, dextrâ globum, quem porrigit Imperatori radiato ſtanti.
IMP CL DOM AVRELIANVS AVG.

SECVRIT AVG XXI. Figura ſtans, dextrâ ſceptrum, ſiniſtrâ columnæ nixa.
Eadem epigraphe.
SECVRITAS AVG. Figura innixa columnæ.
IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani.
SEVERINA AVG. Caput Severinæ.
AVRELIANVS AVG CONS. Imperator togatus ſtans ad aram, dextrâ pateram, ſiniſtrâ ſceptrum.
SOL DOMINVS IMPERI ROMANI. Caput juvenile abſque coronâ.
IMP AVRELIANVS AVG.
SOLI INVICTO XXT. Templum ſex columnarum, cum typo Solis radiati gradientis in medio.
Eadem epigraphe.
SOLI INVICTO QXXT. Sol ſtans capite radiato inter duos captivos humi ſedentes.
Eadem epigraphe.
SOLI INVICTO XXIT. Typus ut ſuprà.
IMP C AVRELIANVS AVG.
SOLI INVICTO TXXIT. Sol gradiens.
Eadem epigraphe.
VABALATHVS. *alii* REX VCRIM PP. Caput Vabalathi coronâ laureatâ.
Eadem epigraphe.
VABALATVS VCRIMOR. Caput Vabalathi ut ſuprà.
Eadem epigraphe.
VABALATHVS ITER IMP R. Caput Vabalathi ut ſuprà.
IMP AVRELIANVS AVG.
VICTORIA AVG. Victoria volans ambabus manibus zonam tenens; ad pedes hinc inde duo captivi.
....
VICTORIA AVG Γ. Victoria gradiens, dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam; ad pedes duo captivi.
IMP AVRELIANVS AVG.
VICTORIA AVG R. Victoria gradiens, dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam; cum captivo ad pedes.
IMP C AVRELIANVS AVG.
VICTORIA AVG T. Victoria gradiens, dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam.
IMP AVRELIANVS AVG.
VIRTVS AVG. Duæ figuræ ſingulæ tenentes haſtas, quarum altera dextrâ gerit Victoriolam, altera globum.
IMP CL DOM AVRELIANVS AVG.
VIRTVS AVG B. Figura militaris, dextrâ ſcutum, ſiniſtrâ haſtam.
....
VIRTVS MILITVM. Duæ figuræ galeatæ; quarum una haſtam dextrâ tenet, ſiniſtrâ globum; alia Victoriam dextrâ, ſiniſtrâ haſtam; inter has duo captivi ſedentes.
IMP AVRELIANVS AVG.
VIRTVS MILITVM T. Imperator, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ globum, cui alia figura militaris laureata Victoriam porrigit dextrâ, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum tenens.
Eadem epigraphe.
VIRTVS MILITVM T. Duæ figuræ; una dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam; alia dextrâ haſtam erectam, tenentes.

SEVERINA.

ULPIA SEVERINA Aureliani conjux ex ſolis nummis nota eſt, qui ejus caput ex unâ parre, ex alterâ Aureliani exhibent, cujuſmodi varios cum in Aureliano ſuprà, tùm hìc etiam reperies. Ulpiæ nomen à Crinito deſumpſiſſe videtur, à quo adoptatum fuiſſe Aurelianum prodit Vopiſcus, qui præterea monet hanc filiam marito peperiſſe, quâ natus eſt Aurelianus ſuâ, hoc eſt Conſtantini ætate eximius Senator ac Ciliciæ Proconſul. Porrò Severinam Aureliano ſuperſtitem fuiſſe fidem quoque faciunt nummi Ægyptiaci, in quibus ſeptimus ejus annus ſignatus legitur.

P. S. J. f.

NUMISMATA AUREA.

SEVERINA AVG. Caput Severinæ cum ſtolâ ad pectus, & lunâ bicorni ad humeros.

CONCORDIAE MILITVM. (1) Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet ſignum militare, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte R. *Regius.*

(1) Hæc epigraphe in Aureliano, & in Severinâ tantùm occurrit; ſed in Aureliani nummis typus diverſus, ut ſuprà videre eſt. Nummi hujus Auguſtæ ex auro rariſſimi ſunt: cuſi autem videntur hujuſcemodi nummi ad captandam militum benevolentiam.

NUMISMATA ARGENTEA.

SEVERINA AVG. Caput Severinæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

CONCORDIA AVGG. (1) Aurelianus laureatus ac togatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, ac ſcipionem tenens ſiniſtrâ; & Severina ſtolata ac velata ſtans ex adverſo, tenens quiddam ſiniſtrâ, dextras jungunt: in imâ parte TXXIR. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORD MILIT. (2) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ: in imâ parte D. L. *MMA.*

(1) Nummus hic Severinæ cuſus videtur ad denotandam conjugalem Aureliani cum Severina concordiam, cui ille dextram porrigit. In Aureliano ſimiles fermè nummi habentur. Hujus Auguſtæ nummi omnes ex argento rari, hic verò inter rariores recenſendus eſt.

(2) Nummi Severinæ cum hac epigraphe, & hoc typo deſiderantur in Mediobarbo; ſimiles nummi habentur etiam in Aureliano, ſed ibi mulier ſedens dextrâ tenet ſignum militare, alterum ſiniſtrâ. Nummus hic Severinæ ex argento rariſſimus.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIAE MILITVM. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ: in imâ parte QXXT. *Le Roy.*

Alius cum SXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum TXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

SEVERINAE AVG.

CONCORDIAE MILITVM IIIXXII. Figura muliebris ut suprà. *MB.*

SEVERINA AVG. Caput Severinæ ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

CONCORDIAE MILITVM. Typus ut suprà: à dextris in areâ XI; in imâ parte XXIR. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Severinæ ad pectus cum stolâ.

LAETITIA AVG. (2) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, corollam tenet dextrâ, ancoram verò humi positam sinistrâ: à dextris in areâ r. in imâ parte VSV. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Severinæ ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

PROVIDEN DEOR. (3) Sol capite radiato nudus cum pallio in humerum sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso stans, dextram expansam attollit, globum verò sustinet sinistrâ. Figura muliebris stans ex adverso, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ: in imâ parte MXXI. *Fouc.*

Alius cum XXI. & lunâ bicorni in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Le Roy.*

Alius cum XXT. & lunâ bicorni in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENTIA DEORVM. Typus ut suprà: in imâ parte XXT. & luna bicornis. *Fontaine.*

SEVERINAE AVG.

PROVIDEN DEOR IIXXIT. (4) Duæ figuræ muliebres singulis manibus signum militare tenentes; altera nuda radiato capite, dextram attollit, sinistrâ globum tenet. *MB.*

SEVERINA AVG. Caput Severinæ ad pectus cum stolâ.

VENVS FELIX. (5) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, icunculam quandam seu puerulum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte r. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum C. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

(1) Vide quæ ad similem nummum aureum ejusdem Augustæ paulò suprà monuimus.

(2) Hæc epigraphe, & hic typus passim quidem in nummis Imperatorum, nunquam verò in Augustarum, præterquam in Severinæ, & in Saloninæ nummis occurrunt, sed in Salonina typus diversus, & loco AVG. legitur AVGG. & corrigendum sanè quæ ibi adnotavimus, nimirum hanc epigraphen in Salonina tantùm reperiri, cum etiam in Severina extet, sed tum nobis ignotus erat hic Severinæ nummus rarissimus, imò singularis, nec Mediobarbo visus.

(3) Hæc etiam epigraphe & hic typus passim in Imperatorum nummis occurrunt, nunquam verò in Augustarum, præterquam in Severinæ nummis. Vide quæ ad nummum similem argenteum Aureliani suprà adnotavimus. Nummus hic Severinæ ex argento rarus.

(4) Profert hunc nummum Mediobarbus ex Angellone; sed fortassis ab eo malè descriptus, & typus idem qui in superiori nummo.

(5) Veneris Felicis mentio etiam occurrit in antiquis Inscriptionibus apud Gruterum fol. LIX. & MCCCXLIII. Nummi Severinæ cum hoc typo rari sunt; neque extant apud Mediobarbum.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

SEVERINA AVG. Caput Severinæ ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

IMP AVRELIANVS AVG. (1) Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento. *Fouc. RE. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ. *Regius. DC. Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IVNO REGINA. (2) Figura muliebris paludata & stolata, vultu dextrorsum converso stans, pateram tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ; pro pedibus à dextris pavo: in imâ parte A. *Fontaine.*

Alius cum ς. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine. Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Severinæ ad pectus cum stolâ, absque lunâ bicorni.

IVNO REGINA. Figura muliebris velata cum stolâ apertâ, cætera ut suprà,

(1) Nummus hic & sequens Severinæ rari sunt.

(2) Passim Augustas sub Junonis Reginæ specie repræsentatas putant eruditi, quasi singulæ altera Juno essent, alterius Jovis uxor. Nummi hi Severinæ haud obvii.

cum pavone ad pedes à dextris: in imâ parte ς. *Regius. Cham. Val. Le Roy.*

Alius cum z. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

OYΛΠ CEYHPINA CEB. *Ulpia Severina Augusta.* Caput Severinæ ad pectus cum stolâ.

ΕΤΟΥC Ζ. *An. 7.* Mulier galeata sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ gestat Victoriolam, sinistrâ hastæ innixa. *Regius.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

SEVERINA AVG. Caput Severinæ ad pectus cum stolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

CONCORDIA AVGG. (1) Aurelianus & Severina stantes, dextras jungunt: in imâ parte ΓXXIR. *Frad.*

Alius cum ςXXIR. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Hen.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA AVGG. Typus ut suprà: inter utramque figuram stella: in imâ parte K A. Γ. *Frad.*

Alius cum KAΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA MILI. (2) Figura muliebris stolata sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet pateram, sinistrâ cornucopiæ. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORD MILIT. Typus ut suprà: in imâ parte B. *Regius.*

Alius cum D. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum DL. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel. RDR.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIAE MILITVM. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ: in imâ parte XXI. *Fouc. Regius.*

Alius cum XXIA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

Alius cum AXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum PXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum SXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fauvel.*

Alius cum TXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum VXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIAE MILITVM Typus ut suprà: à sinistris in areâ V. in imâ parte XXI. *Hen.*

Alius cum VII. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum R. à dextris in areâ, & Γ. à sinistris, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIAE MILITVM. Typus ut suprà: à dextris in areâ A. à sinistris Δ. in imâ parte XXI. *MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIAE MILITVM. Typus ut suprà: à dextris in areâ R. à sinistris Γ. in imâ parte XXIA. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIAE MILITVM. Typus ut suprà: à sinistris in areâ ς. in imâ parte XXIP. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIAE MILITVM. Typus ut suprà: à sinistris in areâ A. in imâ parte XXIR. *Fouc.*

Alius cum B. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum Γ. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum Δ. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum Є. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum S. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum V. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIAE MILITVM. Typus ut suprà:

(1) Nummi Severinæ cum hac epigraphe, & hoc typo rari sunt. Vide quæ de simili nummo argenteo ejusdem Augustæ paulò superiùs diximus.

(2) Hæc epigraphe & hic typus passim in nummis Imperatorum occurrunt, nunquam verò in Augustarum, præterquam in Severinæ nummis, qui quidem rari sunt, nec Mediobarbo cogniti.

ſuprà : à ſiniſtris in areâ T. in imâ parte KΔ. & ſtella. *Fouc.*

SEVERINAE AVG. Caput Severinæ ut ſuprà.

CONCORDIAE MILITVM. Typus ut ſuprà : in imâ parte XXI. *Fauvel.*

Alius cum V. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Hen.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

SEVERINA AVG. Caput Severinæ ut ſuprà.

PROVIDEN DEOR. (1) Sol nudus capite radiato cum pallio in humerum dextrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans à ſiniſtris, dextrâ elatâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ : ſtat à dextris ex adverſo figura muliebris ſtolata, ſignum militare tenens dextrâ, alterum ſiniſtrâ : in imâ parte XXT. & luna bicornis. *Fouc. Cham. Fauvel.*

Alius cum XXI. & lunâ bicorni in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

Alius cum VXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum VXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Bau. RE. Brandenburg.*

Alius cum VIXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum VIXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Severinæ ut ſuprà, abſque lunâ bicorni ad humeros.

VENVS FELIX. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pomum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : à ſiniſtris in areâ Γ. in imâ parte VSV. *Fouc. Frad.*

Alius cum Γ. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Cham.*

Alius cum Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum Є. in ima parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum ϛ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val. MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS FELIX. (3) Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ icunculam ſeu puerulum ſuſtinet, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : in imâ parte B. *RDR.*

(1) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſtæ ſuprà monuimus.

(2) Venus dextra pomum tenet, quod in monte Ida à Mercurio acceperat. Sub ſpecie autem Veneris Auguſtas repræſentatas fuiſſe putant eruditi. Nummi hi haud obvii.

(3) Nummi Severinæ cum hoc typo inter rariores recenſendi ſunt, & deſiderantur in Mediobarbo.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

OΥΛΠ CΕΥΗΡΙΝΑ CΕΒ. *Ulpia Severina Augusta.* Caput Severinæ ad pectus cum ſtolâ.

L. ϛ. *An. 6.* Aquila à dextris ſiniſtrorſum, cum palmæ ramo tranſverſim, coronam lauream tenet roſtro. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΤΟΥC ϛ. *An. 6.* Typus ut ſuprà. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΤΟΥC ϛ. Aquila à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΕΤΟΥC Z. *An. 7.* Aquila ſiniſtrorſum verſa, cum palmæ ramo per tranſverſum, coronam lauream geſtans roſtro. *Cham. RDR.*

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

SEVERINA AVG.

CONCORDIA AVGG PXXIR. Duæ figuræ jungentes dextras.

Eadem epigraphe.

CONCORDIA AVGG KXXII. Typus ut ſuprà.

Eadem epigraphe.

CONCORDIA MILITVM XXIR. Figura muliebris ſtans inter duo ſigna militaria.

SEVERINAE AVG.

CONCORDIAE MILITVM IIIXXII. Figura muliebris ſingulis manibus tenens ſignum militare.

SEVERINA AVG.

FECVNDITAS AVG. (1) Figura ſtans, ſiniſtrâ cornucopiæ, dextram porrigens infanti nudo ad pedes ſtanti.

Eadem epigraphe.

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani.

(1) Hunc rariſſimum Severinæ nummum exhibet Mediobarbus ex Angellone.

Eadem epigraphe.

IVNO REGINA. Figura muliebris ſtolata, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

IVNO REGINA. Figura ut ſuprà, cum pavone ad pedes.

Eadem epigraphe.

PROVIDEN DEOR VXXT. Sol nudus capite radiato, ſiniſtrâ globum, dextrâ lauream imponit ſigno militari, quod tenet ſiniſtrâ figura muliebris, dextrâ labarum tenens.

Eadem epigraphe.

PROVIDEN DEOR VXXT. Typus ut ſuprà: in imâ parte luna bicornis, & P.

Eadem epigraphe.

ROMAE AETERNAE. (1) Figura ſedens, dextrâ Victoriolam porrigit Imperatori ſtanti, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

VENVS FELIX. Venus, dextrâ pomum, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

VENVS VICTRIX. (2) Figura ſtolata ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

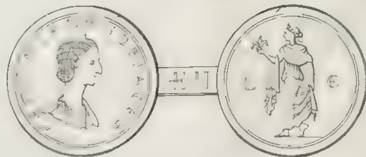
VESTA. Figura ſedens, dextrâ pateram.

(1) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habentur nummi Aureliani, ubi vide quæ adnotavimus. Nummus hic Severinæ rariſſimus profertur à Mediobarbo ex Angellone.

(2) Nummus hic & ſequens rariſſimi, primus exhibetur à Mediobarbo ex cimelio Fæſchiano, ſecundus ex Angellone.

ZENOBIA.

SEPTIMIA ZENOBIA mulier fortiſſima, eademque totius Orientis pulcherrima, Odenathi conjux fuit, treſque ex eo liberos ſuſcepit, Vabalathum, Herennianum & Timolaum. Occiſo marito, cujus cædis conſciam eam fuiſſe quidam volunt, Orientem filiorum nomine retinuit, miſſumque à Gallieno Heraclianum ut eas Provincias regeret, belloque Perſico finem imponeret, deleto ejus exercitu fugere coëgit. Imperante poſtmodum Claudio, Ægyptum in poteſtatem ſuam poſt diuturnum & anceps bellum redegiſſe fertur, denique ſub Aureliano Imperium ſuum uſque Ancyram Galatiæ protulit. Scilicet Imperium ut Gallieni tempore, ita ſub poſterioribus quoque Imperatoribus duas in partes dividi oportere judicabat, & Occidentis quidem Principes obſervare videri volebat, Orientis verò Imperium ab Odenatho ad filios quaſi hæreditarium jus tranſiiſſe ſibi perſuaſerat. Sed longè aliam mentem ſibi eſſe Aurelianus demonſtravit; collectis enim quantis potuit copiis, ſtatim atque per Barbaros licuit, in Orientem profectus, ſuperbam mulierem apud Himmas primùm equeſtri pugnâ, tum propè Emeſam juſto prælio ſuperavit, denique Palmyræ obſeſſam ita preſſit, ut auxilium à Perſis quærere, eorumque fidei committere ſe tandem cogeretur; ſed ibi quoque inimica illam fortuna invenit; è fugâ enim retracta, cum Euphratem jam transveheretur, Romam ad triumphum perducta eſt, acceptâque poſſeſſione in Tiburti, reliquum ibi ætatis vixit more matronæ Romanæ. Cæterum eam Zenobiæ cladem ad annum Chriſti 272. pertinere, atque ita ſextum Imperii annum ab eâ inchoatum judicamus, D. Hieronymum ſecuti, qui captam illo anno refert, Aureliani verò triumphum differt ad annum 274.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

CEПTIMIA ZHNOBIA CEB. *Septimia Zenobia Augusta.* Caput Zenobiæ ad pectus cum stolâ.

L. Є. *An.* 5. Figura muliebris paludata stans, dextrâ gestat florem, sinistrâ vestem colligit. *Regius. DeC. MB.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Є. Figura muliebris typo quo suprà, dextrâ elatâ, sinistrâ geminum cornucopiæ tenet. *Regius.*

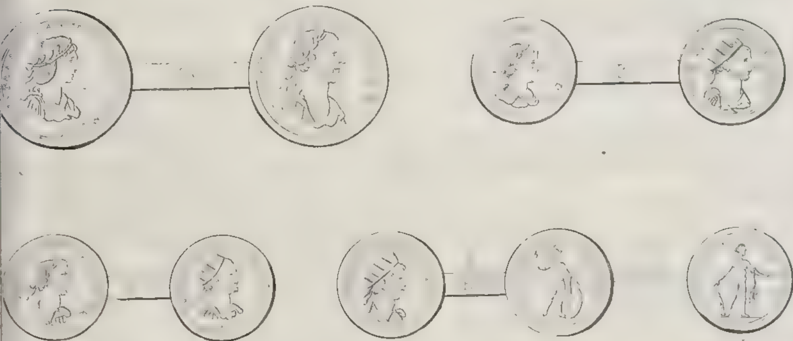
CEПT ZHNOBIA CEB. Caput Zenobiæ ut suprà.

L. Є. Typus ut suprà. *MB. ex Spanhemio.*

(1) Zenobiæ non alii nummi præter hosce Ægyptiacos reperiuntur; qui sanè rarissimi sunt.

VABALATHUS.

HERMIAS VABALATHUS ATHENÆ, Odenathi & Zenobiæ filius natu major, occiso patre Imperator appellatus, Orientem aliquandiù cum matre retinuit, sed eâ denique ab Aureliano captâ, ipse quoque in potestatem victoris venit anno Christi 272. Romamque ad triumphum perductus, reliquum ætatis ibi exegisse creditur.

NUMISMATA ARGENTEA.

VABALATHVS VCRIMDR. Caput Vabalathi laureatum, ad humeros cum paludamento.

IMP C AVRELIANVS AVG. (1) Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum paludamento: in imâ parte ꟸ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IMP AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà, absque literis in imâ parte. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IMP C AVRELIANVSAVG. Caput Aureliani radiatum ad humeros: in imâ parte Є. *Fontaine.*

(1) Vabalathi ex argento nummi rarissimi sunt. Capitis epigraphen eodem modo legimus, quo Tristanus & Angelonus, quorum hic literarum VCRIMDR. sententiam tam ineptè quàm parum latinè explicavit. Has literas aliquot in nummis perspicuè deprehendimus, nusquam VCRIMOR. aut VCRIMPR. quæ lectio tamen R. P. Harduino placuit; apud quem acutissimam harum literarum interpretationem legere potes, quam deinde Laurentius Begerus paucis immutatis exscripsit; sed eruditissimos viros fefellit similitudo literarum P. & D. in nummis, quos usu detritos horum in manus pervenisse probabile est.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

......ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC.......L. Δ. *Vabalathus...... An.* 4. Caput Vabalathi diademate cinctum, & laureatum, ad pectus cum paludamento:

ΑΥΤ Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CEB. L. A. (1) *Imperator Lucius Domitius Aurelianus Augustus, An.* 1. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum paludamento. *RE.*

ΑΥΤ ΕΡΜΙΑC ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC ΑΘΗΝΟΥ. L. Δ. *Imperator Hermias Vabalathus Athenæ, An.* 4. Caput Vabalathi ut suprà.

ΑΥΤ Κ Λ Δ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CEB. L. A. *Imperator Cæsar Lucius Domitius Aurelianus Augustus, An.* 1. Caput Aureliani ut suprà. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Vabalathi laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΑΥΤ Κ Λ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CEB. L. A. Caput Aureliani ut suprà. *Regius. Bau.*

ΑΥΤ ΕΡΜΙΑC ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC ΑΘΗΝΟΥ. L. Є. *Anno* 5. Caput Vabalathi ut suprà.

ΑΥΤ Κ Λ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CEB. Caput Aureliani ut suprà. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ΑΥΤ Κ Λ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CEB L. B. *An.* 2. Caput Aureliani ut suprà. *Bau. Gambarini.*

(1) Nummi hi Vabalathi ex ære secundi moduli rari sunt; ex ære III. haud obvii.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C VHABALATHVS AVG. Caput Vabalathi radiatum, ad humeros cum paludamento.

AEQVITAS AVG. (1) Figura muliebris stolata stans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ sinistrâ. *DC.*

VABALATHVS VCRIMDR. Caput Vabalathi laureatum, ad humeros cum paludamento.

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani radiatum, ad pectus cum loricâ. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IMP C AVRELIANVS AVG. Caput Aureliani ut suprà: in imâ parte B. *Fouc.*

Alius cum Γ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum Є. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum Z. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum H. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. DC. Val. Fontaine.*

IM C VHABALATHVS AVG. Caput Vabalathi radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. (2) Victoria tunicata & altè succincta, gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ: à dextris in areâ stella. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Hercules nudus, capite laureato, sinistrorsum conversus stans, clavam humi positam tenet dextrâ, globum verò sustinet sinistrâ, quâ & leonis exuvias gestat. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata vultu sinistrorsum converso stans, hastæ ferratæ adnititur dextrâ, clypeum verò humi positum tenet sinistrâ: à sinistris in areâ stella. *Fouc.*

(1) Licet omnes Vabalathi nummi rari sint, hic tamen inter Latinos rarissimus est, imò singularis, nec Mediobarbo notus.

(2) Vabalathi vice Zenobiam imperium Orientis tenuisse scribit Fl. Vopiscus in Aureliani Vitâ; sed ibi perperam loco Vabalathi, Balbati legitur; quod quidem librariorum mendum esse, nemo non videt: *Hoc quoque*, inquit, *ad rem pertinere arbitror, Balbati filii nomine Zenobiam, non Timolai & Herenniani, imperium tenuisse quod tenuit.* Plures autem de hostibus victorias in Oriente reportasse Zenobiam tradunt Scriptores, atque ex iis duas potissimum memorant; primam de Heracliano, quem Gallienus Orienti statim ab Odenathi cæde præfecerat; alteram de Probato Ægypti Duce, qui post diuturnum & anceps bellum à Timagene Palmyreno tandem captus, manus sibi intulisse fertur: sed ad quam ex illis victoriis referendus sit hic Vabalathi nummus, non liquet. Cæterum nummus hic & duo sequentes, qui ejus virtutem prædicant rarissimi, imò singulares sunt, nec Mediobarbo cogniti.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

A ΕΡΜΙΑC ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC ΑΘΗΝΥ. (fic) *Imperator Hermias Vabalathus Athenæ*. Caput Vabalathi diademate infigne fimul & laureatum, ad pectus cum paludamento.

Α Κ Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CΕΒ. L. Α. *Imperator Cæfar Lucius Domitius Aurelianus Auguftus. An.* 1. Caput Aureliani laureatum, ad pectus cum paludamento. *Fouc.*

ΑΥΤ ΕΡΜΙΑC ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC ΑΘ...... Caput Vabalathi ut fuprà.

ΑΥΤ Κ Λ Δ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CΕΒ. L. Α. Caput Aureliani ut fuprà. *RE.*

ΑΥ Κ ΕΡΜΙΑC ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC (fic) ΑΘΗΝΟΥ L. Δ. *Imp. Cæfar Hermias Vabalathus Athenæ, An.* 4. Caput Vabalathi ut fuprà.

ΑΥΤ Κ Λ Δ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CΕΒ. L. Α. Caput Aureliani ut fuprà. *Fouc. Cham. SG.*

Α ΕΡΜΙΑC ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC ΑΘΗΝΥ. (fic) L. Δ. Caput Vabalathi ut fuprà.

Α Κ Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CΕΒ. L. Α. Caput Aureliani ut fuprà. *Fouc. Fontaine.*

Α ΕΡΜΙΑC ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC ΑΘΗΝΥ. (fic) L. Δ. Caput Vabalathi ut fuprà.

Α Κ Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CΕΒ. L.... Caput Aureliani ut fuprà. *Fouc. Cham.*

Α ΕΡΜΙΑC ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC (fic) ΑΘΗΝΟΥ L. Є. *An.* 5. Caput Vabalathi diademate infigne fimul ac laureatum, ad humeros cum paludamento.

ΑΥΤ Κ Λ Δ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CΕΒ. L. Β. *An.* 2. Caput Aureliani ut fuprà. *Fouc. Fontaine.*

Α ΕΡΜΙΑC ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC ΑΘΗΝΥ. (fic) L. Є. Caput Vabalathi ut fuprà, ad pectus cum paludamento.

Α Κ Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CΕΒ. L. Γ. *An.* 3. Caput Aureliani ut fuprà. *Fouc. Cham.*

ΟΥΑΒΑΛΛΑΘΟC ΑΘΗΝΟΥ ΑΥΤ ΕΡΩΙΑC. Caput Vabalathi laureatum, ad pectus cum paludamento.

ΑΥΤ Κ Λ Δ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC CΕΒ. Caput Aureliani ut fuprà. *Brandenburg.*

Numifmata incerti metalli ac moduli.

IMP VHABALATHVS AVG.

AETERNITAS AVG. (1) Figura radiata cum globo.

IMP C VHABALAT.

IVEN.....SPC.....(2) Hercules nudus, dextrâ globum cum leonis exuviis, finiftrâ clavam.

(1) Nummum hunc Vabalathi rariffimum exhibet Mediobarbus ex Spanhemio pag. 598.

(2) Hunc nummum Mediobarbus exhibet velut exfcriptum ex Triftano, apud quem tamen non extat.

HERENNIANUS.

HERENNIANUS alter Odenathi & Zenobiæ filius, poft patris cædem Imperator una cum fratribus Vabalatho & Timolao appellatus, captâ poftmodum matre Romam ductus eft, ibique reliquum ætatis privatus vixit; nam quod Pollio tradit à quibufdam fcriptum, hunc cum Timolao Aureliani juffu interfectum, vix cuiquam negotium fecerit; cum nulla appareat caufa, cur fervatâ matre Aurelianus tam duriter ftatuerit in adolefcentes, quibus nihil præter maternum Imperium objici poterat.

TIMOLAUS.

TIMOLAUS tertius Odenathi & Zenobiæ filius, Imperator poſt patris cædem unà cum fratribus appellatus, captâ deinde matre Romam ductus eſt, ibique reliquum ætatis privatus vixit.

Nummus incerti metalli ac moduli.

HERENNIANVS ET TIMOLAVS AVGG. PRINC IVVENT. *MB. ex Vrſino.*

ANTIOCHUS.

ANTIOCHUS Palmyrenus Imperator à ſuis civibus poſt captam Zenobiam appellatus eſt circà finem anni 272. cum enim Romanum Imperium viri feroces, Orientique ſub Odenatho & Zenobiâ imperare aſſueti, excutere cogitarent, Marcellinum Meſopotamiæ Præſidem ad ſuas partes allicere primum tentant, deinde ubi ſe ludificari ſentiunt, Sandarionem Palmyræ cum præſidiariâ manu relictum trucidant, indutumque purpurâ Antiochum ſibi imperare jubent. Quominus hæc rebellio latiùs ſerperet, Aureliani celeritas obſtitit; relictis enim continuò Thraciis, ad Phœnicen Provinciam advolavit, captâque poſt nec difficilem nec longam obſidionem Palmyrenâ urbe, cæteros promiſcuè cædi juſſit, ſolum Antiochum ob humilitatem generis, ſi quæ Zoſimo fides, vivere paſſus eſt. Cæterum pro Antiocho Vopiſcus Achilleum habet; ſed errare Vopiſcum in Achillei vitâ demonſtrabimus.

FIRMIUS.

MARCUS FIRMIUS Seleuciæ in Syriâ ortus, Zenobiæ amicus ac ſocius, dilapſis fœminæ fortiſſimæ partibus, dirutâque Palmyrâ, cum ſe in Ægyptum contuliſſet, impellentibus Alexandrinis purpuram ſumpſit, initio, ut videtur, anni 273. Carris tum degebat Aurelianus reditum in Occidentem parans; ſed auditâ Ægypti rebellione, arma ſtatim eam in partem convertit, tyrannumque ingentes divitias nequicquam jactantem fuſo ejus exercitu captum in tormentis necavit, cum Ægyptum paucis menſibus tenuiſſet.

Nummus æreus incerti moduli.

ΑΥΤ Κ Μ ΦΙΡΜΙΟϹ ΕΥϹ ΕΥΤ ϹΕΒ. *Imperator Cæſar Marcus Firmius Pius Felix Auguſtus.*

ΕΤΟΥϹ ΠΡΩΤΟΥ. *An. I. MB. ex Goltzio.*

TETRICUS.

CAIUS PESUVIUS TETRICUS Senator, cum in Galliis versaretur eo tempore quo Postumus rebellabat, ad tyrannum sese applicuit, variosque Galliarum tractus ita rexit, ut universis tandem præesse mereretur. Postumo nimirum, Victorino, Marioque interfectis, Victoriæ, cujus eâ tempestate maxima apud exercitus authoritas fuisse fertur, virtutum claritudine dignus visus est quem ad summum fastigium eligeret, præsertim cum ipsi affinitate quâdam jungeretur. Itaque donativi spe factâ milites, ut Tetricum Aquitaniæ tunc Præsidem Augustum crearent, Cæsarisque dignitatem in filium ejus conferrent impulit anno 268. Multa à Tetrico feliciter gesta testatur Pollio, sed assiduis militum seditionibus exagitatus, quarum artificem Præsidem Faustinum fuisse scribit Aur. Victor, cum illum tandem Imperii tæderet, Aurelianum per frequentes litteras accivisse, ab eoque ut se tot malis eriperet petiisse fertur. Igitur cum instructæ in campis Catalaunensibus acies ex adverso constitissent, transitione ad Aurelianum factâ Tetricus saluti suæ consuluit, simulque Gallias & Hispanias Imperio restituit, quæ tredecim fermè annos ab eo avulsæ fuerant: id autem factum anno Christi 273. cum tyrannidem Tetricus per quinquennium retinuisset. Hunc tamen Romam ad triumphum ductum testantur Auctores; sed cum deinde hominis virtutem suspiceret Aurelianus, pristinam illi dignitatem in Senatu restituit, postremòque eum sive totius Italiæ, ut scribit Pollio, sive Lucaniæ solùm, ut cæteri tradunt, Correctorem fecit: cum illum sæpè Collegam, nonnunquam commilitonem, aliquando etiam Imperatorem appellaret.

NUMISMATA AUREA.

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici laureatum, ad pectus cum loricâ.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator eques à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ, sinistrâ tenet spiculum. *Regius.*

Eadem epigraphe. Capita Tetricorum jugata; patris laureatum, filii nudum, ad pectus cum paludamento.

AETERNITAS AVGG. Figura muliebris stans dextrorsum conversa, dextrâ gestat globum cum Phœnice, sinistrâ vestem colligit. *Regius. DC.*

(1) Licet omnes Tetrici nummi ex auro rari sint, tamen hic & sequens ratissimi sunt, nec Mediobarbo visi. Æternitatis autem titulo Augustos olim donatos pluribus diximus suprà. Cæterum hanc

Eadem epigraphe.

COMES AVG. (1) Figura alata & ſtolata ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ palmam oblongam. *MB.*

Eadem epigraphe.

COMES AVG. Figura ſtans, dextrâ lauream, ſiniſtrâ pateram. *MB.*

Eadem epigraphe.

CONCORDIA AVGG. (2) Duæ dextræ junctæ. *MB.*

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO. (3) Aquila. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Tetrici laureatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS PVBLICA. (4) Figura muliebris ſtans, ſiniſtro cubito columnæ innixo, dextrâ tenet caduceum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Regius.*

Eadem epigraphe. Capita Tetricorum jugata laureata.

FELICITAS PVBLICA. Typus ut ſuprà. *Laiſné.*

Eadem epigraphe.

HILARITAS AVG. Figura ſtolata ſtans, dextrâ ramum lauri, ſiniſtrâ infantulum nudum plicantem manus. *MB.*

IMP TETRICVS PIVS AVG. Caput Tetrici laureatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA AVG N. (5) Figura muliebris ſtans, dextrâ demiſsâ corollam, ſiniſtrâ anchoram. *Regius.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici laureatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR P COS PP. Imperator togatus ſedens in ſellâ curuli à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet globum, ſiniſtrâ ſceptrum. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Tetrici laureatum, ad pectus cum loricâ.

P M TR P II COS PP. Imperator paludatus ſtans, ſiniſtrorſum ſpectans, dextrâ tenet ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ globum. *Fontaine.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut ſuprà.

P M TR P III COS PP. Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet ſignum militare, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Regius.*

IMP C TETRICVS P F AVG.

SPES PVBLICA. Spei typus. *MB.*

IMP C C PESV TETRICVS AVG. Caput Tetrici laureatum, ad pectus cum loricâ.

SPES PVBLICA. Figura muliebris dextrorſum gradiens, dextrâ elatâ tenet florem, ſiniſtrâ veſtem colligit. *Regius. Laiſné.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut ſuprà.

VIRTVS AVG. (6) Figura muliebris galeata inſidens ſpoliis à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtæ ferratæ inverſæ innixa. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. Figura armata thoraci inſidens, dextrâ geſtat trophæum, ſiniſtrâ haſtam. *RE.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG. Virtus maſcula inſidens thoraci, dextrâ lauream, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

Tetrici Inſcriptionem refert Sponius Miſcell. pag. 274. Rothomagi in baſi ex D. Vaillant.

C. PESVBIO
TETTRICO
NOBILISSIMO
CAES
P. F. AVG
L. I.

(1) Hæc epigraphe in nummis Victorini primùm occurrit, ſed ibi pro typo Victoria cernitur dextrâ coronam, ſiniſtrâ palmam tenens, ut in hujus Auguſti nummis argenteis & æreis cum eadem epigraphe infrà videre eſt; ubi vide quæ adnotavimus; necnon ad nummum laudatum Victorini.

(2) Sunt qui Tetricum Juniorem nunquam Auguſti dignitatem, ſed tantùm Cæſaris nactum fuiſſe aiunt; hinc putant concordiam hanc Auguſtorum Tetricum & Aurelianum reſpicere; ſed falluntur; nam in duobus nummis argenteis quos infrà proponimus Tetricus Junior Auguſtus dicitur; in utroque ſanè nummo Tetricorum capita cernuntur; alter inſcribitur: IMPP TETRICI PII AVGG. in alio legitur ſic: IMPP. TETRICIS AVGG. Cæterum duo G. in nummis nonnunquam referenda eſſe non ſolùm ad duos Imperatores, ſed etiam ad Imperatorem & Auguſtam conjugem, diximus ſuprà in nummis Trajani Decii, & confirmavimus ex Gallieni nummo, in quo capita Gallieni & Saloninæ adverſa cernuntur cum epigraphe CONCORDIA AVGG. Nummi Tetrici cum hac epigraphe & hoc typo rariſſimi ſunt; hunc ex Occone profert Mediobarbus.

(3) Nummum hunc rariſſimum profert ex Occone Mediobarbus, qui eum ab Aureliano conſecratum putat. Quonam, inquit, Tetricum conſecraverit, ſeu inter Deos retulerit prorſus ignoratur, cum privatus (etiam in ſummâ dignitate) mortuus ſit; libet tamen ad Aurelianum referre, id ſuadente Pollione, qui Tetrici vitam ſic claudit de Aureliano loquens: *At Tetricum non ſolum vivere, ſed etiam in ſummâ dignitate manere paſſus eſt, quum eum ſæpe Collegam, nonnunquam Commilitonem, aliquando etiam Imperatorem appellaret.* Unde Aureliani in Tetricum animus benevolus cernitur, ex quo etiam poſt mortem conſecratio manare potuit. Sed vide quæ infrà ad Tetrici Junioris nummum cum eadem epigraphe adnotamus.

(4) Nummus hic Tetrici ex auro deſideratur in Mediobarbo.

(5) Nummus hic Tetrici & tres ſequentes ex auro non extant apud Mediobarbum.

(6) Nummi Tetrici ex auro cum hoc typo & ſequenti deſiderantur in Mediobarbo.

NUMISMATA

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP TETRICVS PIVS AVG. Caput Tetrici laureatum, ad pectus cum loricâ.

COMES AVG. (1) Victoria ſtolata vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum loricâ.

HILARITAS AVGG. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, palmæ ramum oblongum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut ſuprà.

HILARITAS AVGG. Typus ut ſuprà. *Regius. Fauvel. Frad.*

IMP TETRICVS AVG. Caput Tetrici ut ſuprà.

Eadem epigraphe incuſa, cum eodem capitis typo pariter incuſo. *Fouc.*

IMPP TETRICI PII AVGG. Capita Tetricorum patris laureatum, filii nudum.

IOVI VICTORI. (3) Jupiter ſeminudus ſedens à ſiniſtris dextrorſum, Victoriæ ſignum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Hard.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA AVG N. (4) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, anchoram verò humi poſitam ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMPP TETRICIS AVGG. Tetrici patris laureati ad pectus cum loricâ, & Tetrici filii nudum ad pectus cum paludamento, capita jugata.

PAX AVG. (5) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGG. Figura muliebris ſtans, dextrâ ſertum tenet, ſiniſtrâ haſtam ferratam inverſam. *DC. Quin.*

Eadem epigraphe. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVGG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſerpente circunvolutam, pateram tenet dextrâ quâ ſerpentem paſcit, navis verò gubernaculum ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SPES PVBLICA. Figura muliebris ſtans, dextrorſum verſa, dextrâ florem tenet, ſiniſtrâ veſtem colligit. *Cham.*

(1) Nummi Tetrici argentei rariores ſunt aureis: nec ulli argentei extant apud Mediobarbum. Hæc autem epigraphe & hic typus in Victorino primùm occurrunt, uti ſuprà diximus. Comite autem Victoria multa feliciter Tetricum in Galliis egiſſe teſtantur hujuſcemodi nummi, nec repugnat Pollio in ejus Vitâ: *Et quum multa*, inquit, *feliciter egiſſet, diuque imperaſſet, ab Aureliano victus, quum militum ſuorum impudentiam & procacitatem ferre non poſſet, volens ſe graviſſimo Principi & ſeveriſſimo dedit.*

(2) Figura muliebris palmæ ramum oblongum tenet dextra; quòd in publico & privato gaudio viæ, templa, januæ, domus, totæ denique urbes, ab omnibus fermè gentibus exornabantur ramis & frondibus arborum, ut patet non ſolum ex ſcriptoribus profanis, præſertim Poëtis, qui paſſim de hac re, ſed etiam ex ſacris. Tertullianus in Apologetico: *Cur die læto non laureis poſtes obumbramus?* Et paulo poſt: *Quam recentiſſimis & ramoſiſſimis laureis poſtes perſtruebant.* Et ſanctus Ephrem Sermone in Crucem: *Coronemus portarum frontes, ut Chriſtiani, & non ut Gentiles atque Pagani, lauris aut floribus, aliiſque herbarum generibus.*

(3) Ex hujus nummi epigraphe & typo partis anterioris, ubi Tetricorum patris & filii repræſentantur capita, & Imperatores Pii Auguſti dicuntur, manifeſtò liquet, Tetricum Juniorem Auguſti dignitate ornatum fuiſſe; quod etiam conſtat ex nummo ab hinc tertio ſequenti, necnon ex altero Æ. III. in quibus capita Tetricorum exhibentur, & Imperatores Auguſti vocantur. Nummus hic rariſſimus.

(4) Habentur etiam nummi Gordiani III. cum eadem epigraphe & eodem typo, nimirum Lætitia ſtans, dextrâ geſtans coronam, ſiniſtrâ anchoram, ad deſignandum lætitiam illam ſtabilem eſſe & fundatam; anchora quippe ſtabilitatis & firmitatis ſymbolum eſſe ſolet. Vide infrà nummum Taciti Auguſti cum epigraphe LAETITIA FUND. ubi idem typus cernitur; ſimilis etiam nummus habetur in Philippo. Cæterum in Lætitia præter ramos & frondes arborum, de quibus paulò ſuperiùs locuti ſumus ad nummum cum epigraphe, HILARITAS AUGG. etiam ſerta & coronæ adhibitæ, quod patet non ſolum ex hujuſcemodi nummis, ſed etiam ex ſcriptoribus. Apuleius lib. IV. Metamorph. *Per plateas commeantem populi frequentes floribus ſertis & ſolutis apprecantur.* Xiphilinus in Nerone, de adventu Tiridatis: καὶ πᾶσα μὲν ἡ πόλις ἐκεκόσμητο, καὶ φῶσι, καὶ στεφανώμασι. *Tota civitas ornabatur luminibus & coronis.* Latinus Pacatus in Paneg. Theodoſii: *Quid portas virentibus ſertis coronatis?* Lucanus lib. II. Pharſ.

Feſta coronato non pendent limine ſerta;
Inſulaque in geminos diſcurrit candida poſtes.

Hyginus in Aſtronomic. *Homines in maxima lætitia victoriiſque coronas habere conſueverunt.* Et ex ſcriptoribus ſacris Divus Ambroſius de Virginibus lib. II. *Poſtes frondium ſertis cernere coronatos*, &c. Idem Serm. XC. *Reverſa igitur ad palatium facit gaudium & patri ſuo Auguſto, & fratribus ſuis Imperatoribus. Coronatur civitas tota, fit lætitia militantibus atque privatis.*

(5) Nummus hic rariſſimus ob epigraphen, & typum partis anterioris, ex quibus etiam conſtat Tetricum Juniorem Auguſti dignitate ornatum fuiſſe.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum loricâ.

ABVNDANTIA AVG. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, utrâque manu tenet cornucopiæ ex quo varias opes effundit. *Fouc.*

IMP C C PES TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

AEQVITAS AVGG. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *RDR.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut ſuprà.

COMES AVG. (2) Victoria ſtolata vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Val. Le Roy. Fauvel. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COMES AVG N. (3) Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COMITI AVG. Typus ut ſuprà. *Regius.*

.......RICVS SAIGPPASG. (ſic) Caput Tetrici radiatum, ad humeros cum loricâ.

CPAESPGV...... (ſic) Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet ſertum, ſiniſtrâ temonem. *Cham.*

IMP C TETRICVS AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS AVG. (4) Figura muliebris ſtolata ſtans, caduceum erectum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ. *Regius. Fontaine.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà. *Cham. Val.*

IMP C C PES......IVS TETRICVS AVG. Caput Tetrici ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà. *B.*

IMP TETRICVS AVG. Caput Tetrici ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham. B.*

Eadem epigraphe. Caput Tetrici radiatum, ad humeros.

HILARITAS. (5) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

HILARITAS AC. (6) (ſic) Figura muliebris Spei florem tenens dextrâ, cornucopiæ verò geſtans ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

HILARITAS AVGG. (7) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, palmæ ramum oblongum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Regius. Cham. Val. Fontaine.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut ſuprà.

HILARITAS AVGG. Typus ut ſuprà. *DC. Val. Le Roy.*

......RICVS P F AVG. Caput Tetrici ut ſuprà.

..ILARITAS AVG. (8) Vaſa pontificalia. *Fouc.*

(1) Nummus hic Tetrici & ſequens rariſſimi ſunt, & deſiderantur in Mediobarbo.

(2) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti diximus ſuprà.

(3) Epigraphe & typus hujus, & ſequentis nummi tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummi hi Tetrici rariſſimi ſunt, & Mediobarbo ignoti.

(4) Nummi cum hac epigraphe in Tetrico rariſſimi ſunt; & deſiderantur in Mediobarbo: ſequentes verò nummi haud obvii.

(5) Cum eadem epigraphe occurrunt etiam nummi in Lucilla L. Ælii uxore, in M. Aurelio, in Fauſtina, in Lucilla L. Veri uxore, in Commodo, in Criſpina, in Julia Pia & in Plautilla, ſed in horum nummis typus diverſus, nimirum mulier ſtans, dextrâ tenens palmæ ramum, ſiniſtrâ cornucopiæ. Nummi Tetrici cum hac epigraphe & hoc typo non extant apud Mediobarbum. Nummus hic rariſſimus, imò ſingularis.

(6) Nummus hic rarus; mulier quippe non palmæ ramum, ut in ſequenti nummo, ſed Spei florem tenet dextrâ: deſideratur hic typus in Mediobarbo.

(7) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti diximus ſuprà. Cum eadem epigraphe habentur nummi in Commodo, Caracalla, & Elagabalo, niſi quod in iis legitur Auguſti, & non Auguſtorum; & in nummis Caracallæ & Elagabali cernitur pro typo mulier cum duobus puerulis.

(8) Vaſa Pontificalia Pietatis potius quàm Hilaritatis typum eſſe nemo ignorat; eam verò epigraphen non quidem conſultò, ſed Monetariorum incuria aut potius inſcitia junctam fuiſſe huic typo minimè dubitamus; paſſim enim in nummis Tetrici id accidiſſe norunt eruditi; quin & in nonnullis ejuſdem nummis paſſim inſcriptiones mendoſæ, literæ inverſæ, & nihil ſignificantes occurrunt. Cuſos putant hu-

IMP TETRICVS AVG. Caput Tetrici radiatum, ad humeros.

IMP C CLAVDIVS AVG. (1) Caput Claudii radiatum, ad humeros. *Fouc.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

Eadem epigraphe incusa, cum eodem capitis typo pariter incuso. (2) *Fouc.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum loricâ.

Eadem epigraphe incusa, cum eodem capitis typo pariter incuso. *Cham.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad humeros.

INVICTVS. (3) Sol capite radiato nudus, cum pallio divinitatis à tergo volitante, gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ extensâ & expansâ, flagrum gestat sinistrâ: à dextris in areâ stella. *Fouc.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA AVG N. (4) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, corollam tenet dextrâ, anchoræ verò adnititur sinistrâ. *Fouc. Cham. Val. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LAETITIA AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Le Roy. MDM.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut suprà.

LAETITIA AVGG. Typus ut suprà. *Le Roy.*

IMP C TETRICVS AVG. Caput Tetrici radiatum, ad humeros.

MONETA AVG. (5) Figurâ muliebris stans, dextrâ tenet bilancem, sinistrâ cornucopiæ. *Bau.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum loricâ.

NEPTVNO CONS AVG. (6(Equus marinus à dextris sinistrorsum. *Fouc.*

IMP TETRICVS PI AVIC. (sic) Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

I P T X. (sic pro PAX) Figura muliebris stolata, Spei florem tenens dextrâ, hastæ adnititur sinistrâ. *Fouc.*

IMP TETRICVS. Caput Tetrici ut suprà.

PAX AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ hastæ adnixa. *RE.*

IMP TETRICVS AVG. Caput Tetrici ut suprà.

PAX AVG. Typus ut suprà. *Fouc. Fontaine.*

CAE TETRICVS ARPCA. Caput Tetrici ut suprà.

PAX AVG. Typus ut suprà. *Hard.*

IMP TETRICVS P P AVG. Caput Tetrici ut suprà.

PAVX AVG. (sic) Typus ut suprà. *Hen.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut suprà.

PAX AVG. Typus ut suprà. *Fauvel. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. Figura muliebris cætera ut suprà, sed dextrâ demissâ tenet ramusculum. *Regius. Cham. Val.*

juscemodi Tetrici nummos barbariem sapientes, & qui ab uno eodemque artifice, & in eadem officina percussi videntur, in Hispania, quam Provinciam una cum Galliis obtinebat Tetricus, ut constat ex epistola Claudii Augusti scripta ad Senatum, quam refert Pollio in ejus Vita: *Gallias*, inquit, *& Hispanias, vires Reipublicæ, Tetricus tenet*, &c.

(1) Ex hoc rarissimo, imò singulari nummo, qui ex una parte caput Tetrici, ex altera verò caput Claudii exhibet, manifestò liquet Tetricum nedum bellum adversus Claudium meditatus fit, ut adversus Gallienum cæteri tyranni, pacem cum illo summa industria coluisse, cum Gallias, Hispaniam ac Britanniam à se retineri posse hoc imperante speraret. Et sanè Claudium repellendis Gothis intentum, tametsi fortissimarum Provinciarum viribus destitui se iniquè ferret, tamen quia recipi eas posse illa temporum conditione desperabat, à Tetrico viro fortissimo, eodemque pacis amantissimo, quam ab alio quopiam tyranno teneri maluisse apparet: præsertim cum eas copias quæ contra Gothos duci posse videbantur, Galliis ipsis adversus Germanos ac Francos tuendis necessarias esse non ignoraret: quos Barbaros si acri bello persequeretur Tetricus, ut sanè fecisse conjicimus, minus periculi ab iisdem Italiæ imminere constabat.

(2) Nummus hic Tetrici & sequens, ubi ex altera parte caput ejus incusum, & epigraphe incusa cernuntur, rari sunt.

(3) Cum eadem epigraphe & eodem typo habentur nummi in Victorino tantùm. *Invicti* epithetum Soli passim tribuunt Inscriptiones antiquæ, ut alibi diximus: & in honorem Solis Invicti ludos magnificentissimos peractos scribit Julianus Imperator Orat. IV. Πρὸ τῆς νεομηνίας εὐθέως κατὰ τὸν τελευταῖον τῷ Κρόνῳ μῆνα ποιοῦμεν ἡλίῳ περιφανέστατον ἀγῶνα, τὴν ἑορτὴν ἡλίῳ καταφημίσαντες ἀνικήτῳ. *Exacto ultimo mense, qui Saturno dicatus est, ante initium anni magnificentissimos ludos in honorem Solis committimus, quos Invicto Soli nuncupamus.* Nummus hic Tetrici rarissimus, imò singularis, & desideratur in Mediobarbo.

(4) Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti diximus suprà.

(5) Nummus hic Tetrici rarissimus, imò singularis est, neque extat apud Mediobarbum.

(6) Cum eadem epigraphe & eodem typo habentur nummi in Gallieno tantùm & sunt in eo obvii; cusique fuere, uti suo loco diximus, ob navalem victoriam de Scythis in Ponto relatam, cujus meminit Pollio. Hic autem Tetrici nummus rarissimus, imò singularis, qui desideratur in Mediobarbo, cusus fortassis fuit, ob ejus in Britanniam navigationem.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. Figura muliebris tunicata, & altè succincta, procurrens, ramum tenet dextrâ, hastam verò gestat sinistrâ: à dextris in areâ x. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVG. Figura muliebris stolata, Spei florem tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut suprà.

PAX AVGG. Typus ut suprà. *Fontaine.*

IMP C TETRICVS R D N V I C. Caput Tetrici ut suprà.

PAX AVGG. Figura muliebris stolata stans, dextrâ quiddam ignotum, sinistrâ demissâ ramum tenet. *Hard.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut suprà.

PIETA ACV. (1) (sic) Vasa pontificalia. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, stans ad aram suprà quam ignis accensus, quiddam in ignem immittit dextrâ, acerram verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

IMP TETRICVS AVG. Caput Tetrici ut suprà.

PIETAS AVGV. Vasa pontificalia, cum ornamento quodam in imâ parte. *Fouc.*

IMP TETRI....... Caput Tetrici ut suprà.

PIETA...... Figura muliebris, stans ad aram ignitam, dextrâ protensâ. *Fouc.*

IMPP TETRICI AVGG. Capita Tetricorum adversa cum trabeâ ad pectus, patris laureatum, filii nudum.

P M TR P COS III PP VOTA. (2) Tetricus pater stans ad aram, dextrâque tenens globum, à Victoriâ ponè stante coronatur; stat ex adverso filius, dextrâ pateram tenens. *Regius.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

PRINC IVVENT. (3) Tetricus habitu militari baculum trifidum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc. Cham. Bau.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad humeros.

PRO AVG. (4) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, baculum demissum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ; à dextris juxtà pedes globus. *Fouc. Frad.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVID AVG. Typus ut suprà. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENTIA AVG. Typus ut suprà. *Le Roy.*

IMP C TETRICVS AVG. Caput Tetrici radiatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, stans ad aram suprà quam ignis accensus, serpente capite assurgente circunvolutam, dextrâ tenet pateram ex quâ eum pascit, navis verò gubernaculo adnititur sinistrâ. *Fouc. Le Roy.*

IMP TETRICVS AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum loricâ.

SALVS AVG. Typus ut suprà. *Regius.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut suprà.

SALVS AVGG. Typus ut suprà. *Le Roy. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVGG. Typus ut suprà. *Val.*

(1) Nummi Tetrici cum hac epigraphe & hoc typo, necnon sequentes tres inter rariores recensendi.

(2) Ex hujus etiam nummi epigraphe & typo partis anterioris, ubi Tetricorum patris & filii exhibentur capita, & Imperatores Augusti dicuntur, manifestò liquet, Tetricum Juniorem Augusti dignitate ornatum fuisse, uti suprà etiam in nummis ejusdem argenteis diximus, in quibus patris & filii cernuntur etiam capita, appellanturque Imperatores & Augusti. In altera autem hujus nummi parte stat Tetricus ad aram dextra tenens globum, à Victoria coronatur; ex adverso stat Tetricus filius dextra tenens pateram; unde putant nonnulli, hunc nummum cusum ob vota soluta propter quandam victoriam. Nummus hic Tetrici rarissimus, imò singularis, & non extat apud Mediobarbum.

(3) Tetricus pater nunquam Cæsar fuit, ut Princeps Juventutis diceretur; etenim interfecto Victorino & ejus filio statim à militibus Victoria hortante Augustus appellatus fuit, Cæsar verò ipsius filius, ut scribit Pollio: *Interfecto*, inquit, *Victorino & ejus filio, mater ejus Victoria sive Victorina, Tetricum Senatorem pop. Rom. præsidatum in Gallia gerentem, ad imperium hortata, quòd ejus erat, ut plerique loquuntur, affinis, Augustum appellari fecit, filiumque ejus Cæsarem nuncupavit.* Hinc putant nonnulli partem aversam hujus nummi ad filium potius quàm ad patrem pertinere; quemadmodum & Severi nummus inscriptus PRINC JUVENT. quod nunquam ille Cæsar fuerit, ad Getam filium pertinere creditur. Vide nummum Floriani cum eadem epigraphe, ubi etiam dicitur Imperator & Augustus; unde non immeritò putant nonnulli Principis Juventutis titulo donatos fuisse nonnunquam & Augustos. Nummus hic Tetrici rarissimus, & desideratur in Mediobarbo.

(4) Nummi Tetrici cum hac epigraphe & hoc typo inter rariores recensendi, & desiderantur in Mediobarbo.

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut suprà.

SALVS AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. Cham. Bau. SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVGG. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, palmæ ramum tenet dextrâ, anchoræ verò adnititur sinistrâ. *Fouc. Cham.*

IMP C TETRICVS PI AVC. (sic) Caput Tetrici ut suprà.

LVS VCC. (sic pro SALVS AVGG.) (2) Figura muliebris pateram tenens dextrâ, navis gubernaculum sinistrâ. *Fouc.*

......TRICVS C. (sic) Caput Tetrici ut suprà.

SALVS AV III. (sic) Figura muliebris stolata stans, pomum tenet dextrâ, sinistrâ retrò protensâ super aram ignitam à sinistris positam. *Fouc.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut suprà.

SPES AVG. (3) Figura muliebris tunicata, vultu dextrorsum converso stans, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Cham. Val. Fontaine.*

IMP C PESV TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *DC.*

TETRICVS. Caput Tetrici radiatum, ad humeros.

Idem caput incusum. (4) *Fouc.*

IMP C TETRICVS P AVG. Caput Tetrici radiatum, ad humeros cum paludamento.

VBERTAS AVG. Figura muliebris stolata stans, corollam tenet dextrâ, cornucopiæ sinistrâ. *Fouc.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Non Tetrici, sed Victorini caput radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. (5) Victoria tunicata & altè succincta, gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Fouc. Regius. Frad.*

IMP C C PESV TETRICVS AVG. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà. *Fouc. Cham.*

IIVII,....VS AVC. (sic) Caput Tetrici ut suprà.

VICTOPI AVC. (6) (sic) Figura muliebris stolata stans, ramum tenet dextrâ, hastam ferratam sinistrâ. *Fouc.*

IMP C TETRI SVPIS. (sic) Caput Tetrici ut suprà.

VICTORIA AVG. Acrostolium. *Fouc.*

IMP C TRICVS P L I I V C. Caput Tetrici ut suprà.

.........ORIA AVG. Victoria currens à sinistris dextrorsum. *Hard.*

IMP TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut suprà.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata & paludata, vultu dextrorsum converso stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc. Font.*

Eadem epigraphe. Caput Victorini radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Tetrici radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà. *Regius. Cham. Val.*

IMP C TETRICVS P F AVG. Caput Tetrici ut suprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. Le Roy. Fauvel. Bau. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. Figura militaris ut suprà, dextrâ hastæ innixa, sinistrâ clypeo humi posito. *Bau.*

IMP C TETRICVS. Caput Tetrici ut suprà.

VOTA PVBLICA. (7) Ara. *RE.*

(1) Nummi Tetrici cum hoc typo inter rariores recensendi. Typum autem hunc Lætitiæ potius quam Saluti convenire, nemo non videt.

(2) Mediobarbus profert ex Occone nummum inscriptum SALUS AUG. cum hoc ipso typo, qui peculiaris est: ut & sequens, qui desideratur apud Mediobarbum. Uterque nummus rarus.

(3) Nummi cum hac epigraphe in Tetrico inter rariores recensendi.

(4) Nummus hic Tetrici rarus; sequens verò cum rarioribus adnumerandus.

(5) Plures victorias Tetricum de barbaris retulisse certum est; sed ad quam ex illis referendi sint hi nummi non liquet. Sanè sicut Postumum & Victorinum, ita etiam Tetricum divinitùs datum credidit Trebellius Pollio, ne, dum Scythico bello implicarentur Romani Principes, Gallias invadendi facultas Germanis interea daretur; quamobrem horum tyrannorum rebellionem nedum exitiosam, utilem quinetiam ac prope necessariam Reipublicæ accidisse constat. Nummi hi Tetrici rari.

(6) Nummus hic Tetrici & sequens ob typi insolentiam cum rarioribus adnumerandi; & desiderantur in Mediobarbo.

(7) Nummus hic Tetrici rarissimus, imò singularis; nec extat apud Mediobarbum.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP C TETRICVS P F AVG.
COMES AVG. Victoria alata, dextrâ palmam, finiſtrâ lauream.
IMP TETRICVS PIVS AVG.
CONSACRATIO. *alius* CONSECRATIO. Ara igne impoſito.
IMP C TETRICVS P F AVG.
FIDES MILITVM. Figura ſtolata ſtans inter duo ſigna militaria.
Eadem epigraphe.
HILARITAS AVG. Figura ſtans, dextrâ lauream ſuper aram, finiſtrâ palmam.
Eadem epigraphe.
HILARITAS AVGG. Dea ſtolata ſtans, dextrâ palmam, finiſtrâ palmam.
. . . .
IOVI PROPVGNAT. Jupiter nudus, dextrâ fulmen, finiſtrâ haſtam.
IMPP TETRICI PII AVGG. Capita Tetricorum patris & filii jugata.
IOVI VICTORI. Jupiter ſedens, dextrâ Victoriolam, finiſtrâ haſtam.
IMP TETRICVS PIVS AVG.
LAETITIA AVG N. Figura ſtans manibus expanſis.
IMP C TETRICVS P F AVG.
LAETITIA AVGG. Lætitiæ typus, dextrâ corollam, finiſtrâ anchoram.
Eadem epigraphe.
PAX AVG. Pacis typus.
Eadem epigraphe.
PIETAS AVG.
IMP PESV TETRICVS AVG.
PIVESVIVS AVG. Victoria ſtans, dextrâ lauream, finiſtrâ palmam.
IMP TETRICVS PIVS AVG.
P M TR P III COS PP. Figura muliebris nudo capite capillitio oblongo ſtans, dextrâ ſignum militare, finiſtrâ ſcipionem.
Eadem epigraphe.
SALVS AVG. Figura ſtans, dextrâ pateram ſuper aram protendens, finiſtrâ haſtam.
IMP C TETRICVS P F AVG.
SALVS AVG. *alius* AVGG. Dea Salus, dextrâ pateram, finiſtrâ temonem.
Eadem epigraphe.
SALVS AVG. *alius* AVGG. Dea Salus, dextrâ ſerpentem lambentem ex paterâ, quam finiſtrâ tenet.
IMP TETRICVS PIVS A.
SALVS AVGG. Figura muliebris ſtans, dextrâ palmam, finiſtrâ cornucopiæ.
IMP C TETRICVS P F AVG.
SPES AVGG. Spei typus.
IMP C C PESVVIVS TETRICVS AVG.
SPES PVBLICA. Spei typus.
IMP TETRICVS PIVS AVG.
VBERTAS AVG. Figura ſtans, dextrâ ſpicas ſuper panarium protendens.
IMP C TETRICVS P F AVG.
VICTORIA AVG. Victoria gradiens, dextrâ lauream, finiſtrâ palmam.
Eadem epigraphe.
VIRTVS AVG. Figura militaris galeata, dextrâ peltam, finiſtrâ haſtam.
IMP TETRICVS AVG.
Sine epigraphe. Equus deſultorius.

TETRICUS JUNIOR.

CAIUS PIVESUS, vel PIVESUVIUS, vel PESUVIUS TETRICUS Pesuvii Tetrici filius, Cæsar à Victoriâ primùm, posteaque Augustus à patre appellatus, postmodùm unà cum illo Romam ad triumphum perductus est anno Christi 274. sed in Senatum deinde ab Aureliano allectus, summum dignitatis & gratiæ gradum apud posteriores Principes tenuisse fertur.

P. S. f.

NUMISMATA AUREA.

C. PES TETRICVS CAES. Caput Tetrici filii nudum, ad humeros cum paludamento.

SPES AVGG. (1) Figura muliebris dextrorsum gradiens, dextrâ tenet florem, sinistrâ vestem colligit. *Regius.*

(1) Nummi Tetrici Junioris ex auro rarissimi sunt, & Mediobarbo ignoti. In hoc nummo *Caius Pesuvius* Tetricus Junior dicitur, quemadmodum etiam legitur in nonnullis nummis ejusdem æreis, quos infrà exhibemus.

NUMISMATA ARGENTEA.

C. PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. radiatum, ad humeros.

PIETAS AVGVSTOR. (1) Vasa pontificalia. *Fouc. Regius. MDM.*

C PIVESV TETRICVS SC.

SALVS AVGG. (2) Figura stans ad aram, dextrâ elatâ, sinistrâ anchoram tenet. *MB.*

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.

SPES AVGG. (3) Figura muliebris stans, dextrorsum versa, dextrâ gestat florem, sinistrâ stolam colligit. *Fouc. Regius. Fauvel. MDM. Font.*

(1) Nummi Tetrici Junioris ex argento rari sunt; hic autem desideratur in Collectione Mediobarbi.
(2) Hunc nummum profert Mediobarbus ex proprio cimelio. Vide nummum æreum Tetrici patris cum eadem epigraphe, ubi mulier stat absque ara, sinistra anchoram tenens, dextrâ verò palmæ ramum.
(3) Nummus hic Tetrici Junioris argenteus desideratur in Collectione Mediobarbi.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C S TETRICVS C. Caput Tetrici Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.

ABVNDANT AVG. (1) Vas anſatum. *Regius.*

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

Eadem epigraphe incuſa, cum eodem capitis typo pariter incuſo. (2) *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COMES AVG. (3) Victoria ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Le Roy. Brandenburg.*

C.....CVS CI. (ſic) Caput Tetrici Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

COW IMP AVG. (4) (ſic) Pallas galeata ſtans, ramum tenet dextrâ, clypeum verò ſiniſtrâ cum haſtâ. *Fouc.*

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

IMP TETRICVS P F AVG. (5) Caput Tetrici patris radiatum, ad pectus cum loricâ. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Tetrici Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.

INVICTVS. (6) Sol capite radiato nudus cum pallio divinitatis à tergo volitante, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ extenſâ & expanſâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ: à dextris in areâ ſtella. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LAETITIA AVG N. (7) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, anchoram verò humi poſitam ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

NOBILITAS AVGG. (8) Figura muliebris ſtans, ſiniſtrorſum ſpectans, dextrâ haſtæ innixa, ſiniſtrâ globum tenet. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. (9) Figura muliebris ſtolata ſtans, palmæ ramum erectum attingit dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. *Regius. Le Roy.*

PIVESVS TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

PAX AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMPE TET PIVES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

PAX AGG. (ſic) (10) Typus ut ſuprà. *Fouc.*

(1) Nummus hic Tetrici Junioris rariſſimus imò ſingularis eſt, cum ob capitis epigraphen ubi Tetricus Imperator & Cæſar dicitur, tùm ob epigraphen & præſertim typum partis averſæ, qui omninò ſingularis eſt & inſolens; quippe Abundantia exhibetur muliebri forma utique manu cornucopiæ inverſum tenens, vel ut in Trajano, Matrona ſceptrum tenens, & duobus copiæ cornibus decuſſatim poſitis inſidens. Nummus hic Tetrici Jun. deſideratur in Mediobarbo.

(2) Nummi hi incuſi Tetrici Junioris haud obvii.

(3) Cum eadem epigraphe & eodem typo habentur nummi Tetrici patris, ubi vide quæ adnotavimus.

(4) Hæc epigraphe & hic typus in hoc Principe tantùm occurrunt. Nummus rariſſimus, imò ſingularis, in quo Pallas Comes Imperatoris Auguſti dicitur, & non extat apud Mediobarbum.

(5) Nummus hic, in quo ex una parte Tetrici patris caput cernitur, ex altera filii, rariſſimus eſt, & deſideratur in Mediobarbo.

(6) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habetur nummus ſingularis Tetrici patris, ubi vide quæ adnotavimus. Nummus hic rariſſimus, nec extat apud Mediobarbum.

(7) Cum epigraphe LAETITIA AUG. tantùm, non verò AUG. N. habetur nummus Tetrici Jun. in Mediobarbo. Vide quæ ad nummum cum eadem epigraphe adnotavimus ſuprà in Tetrico patre. Nummus hic rariſſimus.

(8) Nobilitatem, de qua tantopere Romani gloriabantur, Commodus Auguſtus primus omnium in nummis ſignare voluit, in quibus mulier ſtat eodem typo, quo hîc cernitur, niſi quod altera manu haſtam tenet, altera icunculam, ſeu Victoriolam, aut Palladium, ut nonnulli putant, geſtat; ſiquidem Commodus, teſte Herodiano, unus omnium ante ſe Imperatorum nobiliſſimus fuit. Eſt & ejuſdem apud Oiſelium alter, cum inſcriptione NOBILITAS AVG P M. in quo Anubis canino capite, dextrâ ſiſtrum, ſiniſtrâ ſceptrum ferens. Poſt Commodum nummus Getæ occurrit, in quo mulier haſtam & clypeum tenet; aliquot etiam in quibus, ut in Commodianis, Palladium exhibetur. In Philippo Seniore denique reperiuntur nummi omninò ſimiles huic Tetrici nummo, nimirum cum eadem epigraphe & eodem typo. Tetrici porrò Jun. nobilitatem commendat, quod patre natus ſit Senatore populi Romani, ut ſcribit Pollio, hoc eſt non bellicâ virtute, licet hac quoque, ſed majorum ſuorum claritudine inſigni & primario viro: deinde quod affinitate Victoriæ polleret, quæ Auguſtorum mater & avia erat, tantamque apud Gallicos exercitus authoritatem, quantam vix ullus Auguſtus, ſibi comparaverat. Nummus hic Tetrici Junioris rariſſimus, imò ſingularis eſt, nec extat apud Mediobarbum.

(9) Nummus hic Tetrici Junioris ob typi inſolentiam rariſſimus eſt, & deſideratur in Mediobarbo.

(10) Imperator etiam in hoc nummo Tetricus Junior dicitur, quemadmodum in primo æreo ſuprà exhibito. Nummus rariſſimus eſt, nec extat apud Mediobarbum.

C PIVESV

C PIVESV TETRICAS. VC. (ſic) Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

PVAX AVC. (ſic) Typus ut ſuprà. *Fouc.*

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

PIETAS AVGVS. Urceus. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGVSTI. Vaſa Pontificalia. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà. *Val.*

C PE TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà. *Bau.*

C PV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà. *Le Roy. Fontaine.*

C TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà. *Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGVSTOR. Typus ut ſuprà. *Fouc. Cham. Val.*

C PAC TETRICVS CAES. Caput Tetrici Junioris ut ſuprà.

PIETAS AVGVSTOR. (1) Typus ut ſuprà. *Fouc.*

C PE TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

IC..... TAS AC. (ſic) Typus ut ſuprà. *Fouc.*

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

PRINC IVVENT. Tetricus Jun. paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum demiſſum tenet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Le Roy. Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINC IVVENT. (2) Imperator typo quo ſuprà, dextrâ demiſsâ tenet baculum, ſiniſtrâ ſignum militare. *Regius. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINC IVVENT. Imperator ut ſuprà, ſed ſiniſtrâ haſtæ innixus. *Brandenburg.*

C PIVES TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

PROVID AVGG. (3) Vaſa Pontificalia. *RDR.*

PIVESVS TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

SALVS AVG. (4) Figura muliebris ſtans, ad aram ſacrificans, ſiniſtrâ geſtat cornucopiæ. *RE.*

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVG. Figura muliebris ſtolata, dextrorſum ſpectans, ſtans ad aram ſerpente circunvolutam, pateram tenet dextrâ, ſiniſtrâ navis gubernaculo innixa. *Fouc.*

C PIVES TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVGG. Dea Salus ſerpentem præ manibus tenet. *RDR.*

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

SALVS AVGG. (5) Victoria ſtans, ad dextram ſpectans, dextrâ tenet coronam, ſiniſtrâ palmam. *Cham. Le Roy.*

C PIVESV TETRICVS C S. Caput Tetrici Jun. ut ſuprà.

SALVS. AVGG. (6) Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ anchoram. *Fontaine.*

(1) *Pacuvius* Tetricus Junior dicitur etiam in nummo, quem exhibet Triſtanus cum epigraphe LAETITIA AVG. Sed omninò difficile mihi videtur quidpiam certi hac de re ſtatuere; nam in aliis nummis Tetricus Junior dicitur C. PES. in aliis C PIVESU; in aliis C PIVESUS; in aliis verò C PV. quam quidem prænominis diverſitatem Monetariorum inſcitiæ ſeu incuriæ nonnulli, nec fortaſſis abs re, adſcribunt. Cæterum cuſos putant illos Tetrici nummos, qui barbariem omninò ſapiunt, & qui ab uno eodemque artifice, & in eadem officina percuſſi videntur, in Hiſpania, quam Provinciam unà cum Galliis obtinebant Tetrici. Nummus hic Tetrici Junioris ob capitis epigraphen inter rariores recenſendus.

(2) Nummi Tetrici Junioris rari ſunt cum hoc typo, qui deſideratur in Mediobarbo.

(3) Providentiam Auguſtorum prædicat hic Tetrici Junioris nummus, in quo vaſa pontificalia exhibentur pro typo; quæ quidem Pietatis potius quàm Providentiæ typum eſſe nemo ignorat; Providentiam quippe Auguſti in Tetrico patre mulier repræſentat dextra baculum demiſſum tenens, ſiniſtra cornucopiæ; ad cujus pedes à dextris globus. Hinc fit ut facilè credam, eam epigraphen junctam fuiſſe huic typo, non quidem conſultò, ſed incuria aut potius inſcitia Monetariorum, ut paſſim accidit in Tetricorum nummis. Vide quæ hac de re diximus ſuprà ad nummum Tetrici patris æreum cum epigraphe, HILARITAS AVG. ubi pro typo vaſa ipſa Pontificalia etiam cernuntur. Nummus hic rariſſimus, & deſideratur in Mediobarbo.

(4) Deſideratur hic typus in Collectione Mediobarbi. Nummus hic inter rariores recenſendus.

(5) Nummus hic Tetrici Junioris rariſſimus eſt ob typi novitatem ſeu inſolentiam; ſed nemo non videt hunc typum Victoriæ eſſe & non Salutis; idque etiam factum incuria ſeu potius inſcitia Monetariorum, uti paulò ſuperiùs monuimus, necnon ad nummos Tetrici patris.

(6) Nummi Tetrici Junioris cum hoc typo rariſſimi ſunt, & deſiderantur in Mediobarbo. Vide quæ ad ſimilem nummum Tetrici patris adnotavimus.

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut suprà.

SECVLVM. (1) (sic) Ara cum igne. *Pon.*

C PIV TETRICVS A. (sic) Caput Tetrici Jun. radiatum, ad pectus cum paludamento.

SOLI CONSER. (2) Centaurus arcum tenens. *Fouc.*

C PIVESV TETRICVS C. Caput Tetrici Jun. radiatum, ad humeros.

SPES AGG. (3) (sic) Figura muliebris stolata, vultu sinistrorsum converso stans, oleæ ramum demissum tenet dextrâ, baculum humi positum sinistrâ. *Fouc.*

C PIVESV PLOCVS. (sic) Caput Tetrici Jun. radiatum, ad humeros cum paludamento.

SPES AVGG. (*literis inversis.*) Figura muliebris stolata sinistrorsum conversa, cætera ut suprà. *Fouc.*

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut suprà.

SPES AVGG. Figura muliebris tunicata, vultu dextrorsum converso stans, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ. *Fouc. Regius. Cham. Le Roy. SG. Fontaine. B.*

C PIVE TETRICVS CAES. (sic) Caput Tetrici Jun. ut suprà.

SPES AVGG. Typus ut suprà. *Fouc. Frad.*

PIVESVS TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *RE.*

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà. *Fouc. Regius. Cham. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VBERITAS AVG. (4) Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet spicas, sinistrâ cornucopiæ. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. (5) Victoria ad dextram gradiens, dextrâ gestat coronam, sinistrâ palmam. *Val.*

C PE TETRICVS CVES. (sic) Caput Tetrici Jun. ut suprà.

VICTORI AVC. (sic) Victoria ad sinistram gradiens, cætera ut suprà. *Fouc.*

P TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. radiatum, ad humeros.

VIRTVS. Tetricus Jun. paludatus, vultu sinistrorsum converso stans, oleæ ramum demissum tenet dextrâ, hastæ verò puræ adnititur sinistrâ. *Fouc.*

C IOVESV TETRICVS V. Caput Tetrici Jun. ut suprà.

V V V V V V V.... (sic) Spes dextrâ elatâ, tenens veluti flagrum sinistrâ, quâ & vestem sustollit. *Fouc.*

(1) Hæc epigraphe, & hic typus in hoc Principe tantùm occurrunt. Nummus hic rarissimus, imò singularis, nec extat apud Mediobarbum.

(2) Nummus hic Tetrici Junioris rarissimus, imò singularis est, nec extat apud Mediobarbum; in eo quidem notandi imprimis capitis inscriptio, ubi Tetricus Junior Augusti dignitate ornatus apparet, quòd confirmant ea quæ paulò superiùs diximus ad nummos illos, in quibus Imperator dicitur, necnon ad nummos Tetrici patris, in quibus utriusque capita exhibentur cum epigraphe, *Imperatores Augusti.* Peculiares etiam epigraphe & typus partis aversæ, & in hoc tantùm Principe occurrunt. Centaurus arcum tenens pro typo exhibetur; & haud dubiè Chiron Centaurus, Achillis Pædagogus hîc designatur, qui Musicam & Medicinam ab Apolline inventam, sagittandi quoque artem alumnum suum docuit. Claudianus de III. Consulatu Honorii.

——non ocyus hausit Achilles
Semiferi præcepta senis, seu cuspidis artes,
Sive lyræ cantus, medicas seu disceret herbas.

Cæterùm habentur plures nummi Gallieni cum epigraphe SOLI CONS AUG. sed in illis nummis Pegasus, aut Taurus pro typo cernuntur.

(3) Nummi Tetrici Junioris cum hoc & sequenti typo rari sunt, & desiderantur in Mediobarbo.

(4) Nummus hic Tetrici Junioris inter rariores recensendus.

(5) Vide quæ ad nummum Tetrici patris cum eadem epigraphe adnotavimus. Nummus hic & sequentes cum rarioribus adnumerandi.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

C VIVESV TIPICVS CAES.
CIVES AVG. (1) Vas ansatum.
C PIVESVS TETRICVS CAES.
COMES AVG. Victoria stans, dextrâ lauream, sinistrâ palmam.
. . . .
CONSECRATIO. (2) Signa Pontificalia.
C PIVESVS TETRICVS CAES.
LAETITIA AVG. Figura stolata, dextrâ corollam, sinistrâ anchoram.
C PAC TETRICVS A.
LAETITIA AVG. (3) Figura stans, dextrâ lauream, sinistrâ temonem.
C PIVESVS TETRICVS CAES.
PAX AVG. Pacis typus.
. . . .
PACI. (4) Dea Pax in templo stans, ambabus manibus linteum tenens.
C PIVESVS TETRICVS CAES.
PIETAS AVGG. Vasa Pontificalia.
Eadem epigraphe.
PIETAS AVGVSTOR. Typus ut suprà.
Eadem epigraphe.
PRINC IVVENT. Figura stolata cum hastâ.
C PIVES TETRICVS CAES.
PR. . . . . IV. . . . . (5) Pegasus alatus.
C PIVESVS TETRICVS CAES.
SALVS AVG. Salutis typus.
Eadem epigraphe.
SPES AVGG. Dea Spes.
C VIVES TETRICVS CAES.
SPES AVGG. Spei typus.
C PIVESVS TETRICVS CAES.
SPES PVBLICA. Dea Spes.
. . . .
SPEI PVB. . . . . (6) Templum.
. . . . TETRICVS ICAR.
SVEƆTVA. (7) Rogus quatuor tabulatorum.
C PIVESV TETRICVS CAES.
VBERTAS AVG. Figura stans, dextrâ duas spicas, sinistrâ cornucopiæ.
C PIVES TETRICVS CAES.
VICTORIA AVG. Victoria stans, dextrâ lauream, sinistrâ palmam; ad pedes captivus.
C DIVIS TETRICVS P F AVG.
VICTORIA AVG. Victoria gradiens, dextrâ lauream, sinistrâ palmam.
C PIVESV TETRICVS CAES.
VIRTVS AVGG. Figura, dextrâ sceptrum, sinistrâ hastam.

(1) Cum eodem typo habetur nummus Tetrici Junioris ex Regio cimelio à nobis suprà exhibitus, sed epigraphe illius, ABUNDANT AUG.

(2) Cum eadem epigraphe profert nummum aureum Tetrici patris Mediobarbus Comes ex Occone; sed ibi pro typo Aquila cernitur, solitus Consecrationis typus: hunc autem nummum cum typo insolito, & peculiari ex Patini Indice exhibet idem Mediobarbus. Cæterum Tetricos patrem & filium ab Aureliano consecratos fuisse putant nonnulli, sed falluntur; nam quod attinet ad Tetrici Junioris consecrationem, certum quidem est, teste Pollione, hunc Aureliano superstitem fuisse: *Narrabat*, inquit, *avus meus, hunc sibi familiarem fuisse, neque quemquam illi ab Aureliano, aut postea ab aliis Principibus esse prælatum.* Sic ille de Tetrico Juniore loquens. Hinc dicendum (si genuinus hic Tetrici nummus, quem Patinus protulit) Tetricum Juniorem consecratum fuisse, sive ab aliquo ex Principibus, qui Aureliano successerunt, sive ab aliqua Galliæ urbium, ubi diù unà cum patre imperavit, & multa, teste laudato Pollione, feliciter egit. Quod verò attinet ad Tetrici patris Consecrationem, cum nulla mentio apud scriptores occurrat temporis ejus mortis, idem dicendum quod de filii Consecratione, si Aureliano superstes fuit; alioqui Aureliano adscribenda ejus Consecratio, ut ad ejus nummum ex Mediobarbo adnotavimus.

(3) Vide quæ de hoc nummo habet Tristanus tom. 3. pag. 231. Nummus rarissimus, in quo non solum Caius Pacuvius Tetricus dicitur, sed etiam Augustus, ut in altero nummo æreo III. à nobis suprà exhibito, ubi vide quæ adnotavimus.

(4) Hunc nummum rarissimum Tetrici Jun. exhibet Tristanus tom. 3. pag. 233. ubi vide quæ adnotavit.

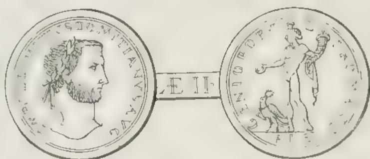
(5) Vide Tristanum tom. 3. pag. 233. ubi hunc Tetrici Junioris exhibet nummum.

(6) Hunc etiam rarissimum Tetrici Junioris nummum profert laudatus Tristanus loco paulo superius citato.

(7) Rogum Consecrationis solitum typum esse, nemo ignorat. Sed vide Tristanum qui hunc nummum profert tom. 3. pag. 231.

DOMITIUS DOMITIANUS.

LUCIUS DOMITIUS DOMITIANUS, quem ſub Aureliano rebellaſſe, brevique pœnas luiſſe Zoſimus tradit, idem videtur quem Illyrici Vicarium anno 262. fuiſſe, & memorabili bello Macrianorum defectionem vindicaſſe teſtatur Pollio; hunc enim à Domitiano & Domitillâ originem ducere videri voluiſſe refert laudatus ſcriptor. Cæterum quo anno quâve in Provinciâ contigerit Domitiani rebellio incompertum; nam Triſtani opinionem, qui tyrannidem ab illo arreptam in Ægypto contendit, ut omninò contemnere, ita approbare animus non eſt.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C L DOMITIVS DOMITIANVS AVG. Caput Domitii Domitiani laureatum, ad humeros.

GENIO POPVLI ROMANI. (1) Genius nudus cum modio & pallio brachio ſiniſtro collecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ; à dextris juxtà pedes, aquila alis expanſis: à ſiniſtris in areâ B. in imâ parte ALE. *Fouc.*

(1) Licet Domitii Domitiani nummi ex omni metallo rari ſint, ex argento tamen rariſſimi ſunt. Hæc autem epigraphe, & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Sunt qui hunc Principem in Ægypto purpuram ſumpſiſſe dicant; hoſque nummos Alexandriæ cuſos indicare aiunt literas, quæ in imâ parte leguntur.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP C L DOMITIVS DOMITIANVS AVG. Caput Domitii Domitiani laureatum, ad humeros.

GENIO POPVLI ROMANI. Figura juvenilis nuda, cum modio ſuprà caput, & pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, pateram quâ libat tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ; à dextris juxtà pedes aquila alis expanſis: à ſiniſtris in areâ A. in imâ parte ALE. *Cham.*

Alius cum B. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Frad.*

Alius cum Γ. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. DC.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIO POPVLI ROMANI. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ A. in imâ parte KA. *Fouc.*

IMP CAES L DOMITIVS DOMITIANVS AVG. Caput Domitii Domitiani ut ſuprà.

GENIO POPVLI ROMANI. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ Γ. in imâ parte ALE. *RE.*

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

IMP CL DOMITIVS DOMITIAN AVG.
GENIO POPVLI ROMANI T ALE.
Deus Genius capite turrito ſtans, dextrâ extensâ cum paterâ, ſiniſtrâ cornucopiæ; ad pedes aquila.

IMP CL DOMITIVS DOMITIANVS AVG.
GENIO POPVLI ROMANI T ALE T.
Genius ſtans capite turrito, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ; ad pedes ara.

SEPTIMIUS.

SEPTIMIUS inter tyrannos ſub Aureliano recenſetur à Sexto Victore, qui rebellaſſe eum in Dalmatiâ, mox à ſuis obtruncatum fuiſſe refert. Eundem fuiſſe conjicimus, quem Zoſimus Epitimium appellat, ac inter ipſa rebellionis initia interfectum tradit.

URBANUS.

URBANUS quoque, ſi Zoſimo credimus, Imperium ſub Aureliano affectavit; ſed nec Provinciam nec tempus obſervavit incurioſus ſcriptor.

TACITUS.

MARCUS CLAUDIUS TACITUS ex antiquiſſimâ, nobiliſſimâque familiâ ortus, quippe qui inter atavos Tacitum Romanarum rerum Scriptorem numeraret, Princeps Senatus erat, cum ad Imperium provectus eſt. Rem ita narrat Vopiſcus: Aureliano interfecto, milites, cum ex iis qui hujus cædis conſcii fuerant nullum ſibi imperare vellent, à Senatu petiiſſe, ut aliquem ad ſe, dignum ampliſſimi conſeſſûs judicio mitteret; ſed eam rem variis procraſtinationibus ad ſeptimum uſque menſem protractam, cum militum levitatem Senatus reformidaret, nec periculum ejus quem electurus fuerat magis, quam invidiam ſibi imminentem refugeret; milites verò odio & pœnitentiâ poſtremi erroris ſuum judicium contemnerent, labemque ex Aureliani cæde contractam novo moderationis exemplo elui vellent. Non minorem interea modeſtiæ ſpeciem Tacitus præbuit; cum enim rumor emerſiſſet illum Imperatorem factum iri, ab Urbe diſceſſit, duoſque menſes in Baiano agitaſſe fertur; ſed inde deductus, Senatui interfuit ſeptimo Kal. Octobris, eoque die tandem Imperator omnium conſenſu appellatus eſt. Ea porrò electio non Senatui ipſi magis quam aut populo aut militibus placuit; tanta in affecto corpore vigebat ingenii vis, ut novi Principis ſi non fortibus factis, at optimis conſiliis Rempublicam plurimum adjutum iri ſperarent omnes. Plurimas leges ab eo ſancitas ipſo quo Imperium auſpicatus eſt

die, Vopiſcus teſtatur; nam & in eos qui æri plumbum, argento æs, aurove argentum miſcuiſſent capitali ſupplicio animadverti ſtatuit, & ſervos in capita dominorum interrogari vel in ipsâ Majeſtatis causâ vetuit. Ex hujus etiam lege à Proconſulibus ac cæteris Provinciarum Præſidibus ad Præfectum Urbi appellari cœptum; quam legem Senatus tantâ lætitiâ excepit, quantam verbis complecti non poſſumus. Liberalitates quoque ejus, ac plurima alia recenſet Vopiſcus, quibus Princeps noſter plurimum commendatur: ſed in his illud laudabiliſſimum videtur, quod cum fratri ſuo Floriano Conſulatum quem petebat non impetraſſet, libertatem Senatûs non modo non indignè tulit, ſed eâ quoque gaviſus eſt, cum diceret Senatum ſcire quem Principem feciſſet. Sed in hujuſmodi rebus diutiùs nos immorari inſtituti noſtri ratio non ſinit, quamobrem ad ea quæ reſtant protinus accedendum. Duos porrò hoſtes Tacito fortuna ſimul objecit; Germanos, quos interregni tempore Galliarum limitem rupiſſe Vopiſcus teſtatur; & Scythas Mæotidis paludis accolas, qui velut ab Aureliano ad bellum Perſicum acciti, per Pontum in Aſiam trajecerant, illiuſque tractûs Provincias ad Ciliciam uſque depopulabantur. Sed Germanicum bellum integrum Probo ſucceſſori Tacitus reliquit; Mæotidas verò per ſe profligatos Floriano fratri debellandos tradidit, ut ſcribit Zoſimus. Addit Vopiſcus inſuetos honores ab illo in Aurelianum collatos, ac ſeverè in Mucaporem cæteroſque hujus cædis conſcios animadverſum fuiſſe. Cæterum de Taciti morte variant Autores: alii enim morbo interiiſſe, alii verò à militibus interfectum fuiſſe volunt. Hos ſequutus Zoſimus, rem ſic narrat: Maximinum Taciti propinquum ab illo Syriæ præfectum fuiſſe, qui aſperitate ſuâ metum ſimul & invidiam concitaret; quamobrem ad inſidias ventum eſſe; admiſſiſque in ſocietatem iis qui Aurelianum necaverant, Maximinum trucidatum, moventemque caſtra Tacitum interfectum fuiſſe; ſed quam probabilis ſit hæc narratio nemo non videt: eorum igitur ſententiam amplectimur, qui Principem ſenem factionibus oppreſſum, mente atque animo defeciſſe, Tianæque febri interiiſſe volunt. Septimum hunc agebat Imperii menſem, ſive ducenteſimum diem; itaque mors ejus ad initium Aprilis anni 276. referenda eſt.

P. Simonneau filius fecit

NUMISMATA AUREA.

IMP C M CL TACITVS, *alii* P F AVG. *alius*, PIVS FELIX.

AETERNITAS AVG. (1) Victoria coronans Imperatorem. *MB.*

IMP CL TACITVS AVG.

C. A. Spei typus. *MB.*

Eadem epigraphe.

LAETITIA FVND XXI B. (2) Lætitiæ typus. *MB.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti laureatum, ad pectus cum paludamento.

PAX PVBLICA. (3) Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Regius.*

IMP C M CL TACITVS, *alii* P F AVG. *alius*, PIVS FELIX.

PAX PVBLICA. Pacis typus, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

Eadem epigraphe.

PROVIDEN DEOR K A T. (4) Duæ figuræ, altera ſtolata ſtans inter duo ſigna militaria, altera radiata cum globo. *MB.*

Eadem epigraphe.

PROVIDEN DEOR K A T. (5) Miles porrigens Imperatori globum. *MB.*

Eadem epigraphe.

PROVIDEN DEOR K A T. Duæ figuræ ſtantes, altera dextrâ haſtam. *MB.*

Eadem epigraphe.

PROVIDEN DEOR K A T. Figura equeſtris præcedente Victoriâ. *MB.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Tacitus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum, in quo lupa cum gemellis.

PROVIDENTIA DEORVM. (6) Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet baculum inclinatum, ſiniſtrâ cornucopiæ; pro pedibus à dextris globus. *Regius.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti laureatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

ROMAE AETERNAE. Figura muliebris galeata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat globum, ſiniſtrâ haſtæ ferratæ inverſæ innixa. *Regius. M. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Tacitus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat haſtam ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum, in quo Lupa cum gemellis.

ROMAE AETERNAE. (7) Typus ut ſuprà. *Fontaine.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti laureatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

ROMAE AETERNAE. Figura muliebris galeata inſidens clypeo à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat globum cum Victoriolâ, ſiniſtrâ haſtæ ferratæ innixa: in imâ parte S C. *Regius.*

IMP C M CL TACITVS P AVG. Capite laureato.

ROMAE AETERNAE. Roma ſedens; dextrâ Victoriolam cum laureâ, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti laurea-

(1) Licet omnes Taciti Auguſti nummi ex auro rari ſint; cum hac tamen epigraphe, & hoc typo ejus nummi rariſſimi ſunt; neque verum eſt, quod nonnulli ſcripſerunt, hujus nummos argenteos aureis rariores eſſe, ut videre eſt ex ejus nummis quos infrà exhibemus. Cæterum Æternitatis titulo à Romanis Imperatores donatos pluribus ſuprà diximus.

(2) Vide quæ ad nummum æreum III. cum eadem epigraphe infrà monemus.

(3) Hæc epigraphe ante Tacitum in Balbino & Pupieno tantùm occurrit; ſed in illorum nummis Pacis typus ſedentis, hîc verò ſtantis exhibetur. Hujuſcemodi autem Balbini & Pupieni nummos, interfecto Maximino, cuſos fuiſſe aiunt nonnulli. Verùm hos Taciti nummos pacem publicam prædicantes referendos eſſe ad concordiam Senatûs & exercituum, quâ ſanè nihil unquam mirabilius in Romano Imperio accidit; cum in eligendo Imperatore uterque ordo per ſex omninò menſes non ambitu aut pravis artibus, ſed modeſtia certaſſet.

(4) Vide quæ ad ſimilem nummum æreum III. ejuſdem Auguſti infrà adnotamus. Nummus hic Taciti cum rarioribus adnumerandus.

(5) Providentiâ Deorum Tacitum ad Imperium evectum indicat hic nummus, cujus typus peculiaris, ut & duorum ſequentium. Nummi hi inter rariores recenſendi.

(6) Mulier ſtans dextra baculum inclinatum tenet, quo globum humi poſitum monſtrat, ſiniſtra cornucopiæ; deſignans Deorum providentia mundum gubernari, non autem vi aut neceſſitate ulla Orbem compelli; nec enim baculo globum ſubjectum attingit, ſed è longinquo tantum indicat. Nummus hic ex auro cum rarioribus adnumerandus, cujus pretium etiam augent capitis typus, & clypeus, in quo lupa cum gemellis repræſentatur, Romanæ urbis inſigne, quod maximè Tacito conveniebat ob Rempublicam reſtitutam, ut ſuo loco dicturi ſumus.

(7) Nummus hic Taciti ob capitis typum, & clypeum, in quo Lupa cum gemellis inſculpta cernitur; inter rariores recenſendus. A Tacito reſtituto Reipublicæ ſtatu Romam æternam futuram facilè ſperabant Romani.

tum, ad pectus cum paludamento.

SECVRIT PVBLIC. (1) Figura muliebris ſtans, ſiniſtro cubito columnæ innixo, dextrâ tenet haſtam. *Regius.*

IMP C M CL TACITVS, *alii* P F AVG. *alius* PIVS FELIX.

TEMPORVM FELICITAS AA. Figura ſtolata, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP CL TACITVS AVG.

TEMPORVM FELICITAS A A. Typus ut ſuprà. *MB.*

IMP C M CL TACITVS, *alii* P F AVG. *alius* PIVS FELIX.

VBERTAS AVG. (2) Figura ſtolata ſtans, dextrâ crumenam, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

(1) Nummi cum hac epigraphe in Tacito rariſſimi ſunt, nec extant apud Mediobarbum. Nummus hic ſecuritatem publicam, quæ Tacito imperante erat, indicat; ſecuritatem verò perpetuam nummi ejus ærei III. à nobis infrà exhibiti prædicant. Securitatis autem publicæ teſtes ſunt plures diverſorum epiſtolæ, quas refert Vopiſcus ad calcem Floriani Auguſti vitæ; teſtis & Vopiſcus ipſe in Taciti Vitâ, dum ſcribit lætatum Tacitum libertate Senatus, cum ei negatus eſſet Conſulatus, quem fratri petierat: *In eadem*, inquit, *oratione fratri ſuo Floriano Conſulatum petiit, & non impetravit, idcirco quod jam Senatus omnia nundina ſuffectorum Conſulum clauſerat. Dicitur autem multum lætatus Senatus libertate, quod ei negatus eſt Conſulatus quem fratri petierat. Fertur denique dixiſſe, Scit Senatus quem Principem fecerit.*

(2) Vide quæ ad nummum ſimilem æreum III. ejuſdem Auguſti infrà adnotamus.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

AEQVITAS AVG. (1) Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ geſtat bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Fouc.*

Alius cum XXIΓ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

IMP CAE M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXI. *RE.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

CLEMENTIA TEMP. (2) Tacitus paludatus ac laureatus, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: figura militaris ſtans ex adverſo, eundem globum tenet dextrâ, haſtæ ferratæ adnixa ſiniſtrâ: in imâ parte Γ. *Fouc.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti radiatum, ad humeros, dextrorſum.

CONSERVAT MILIT. (3) Duæ figuræ militares ſtantes ex adverſo, dextris una globum ſuſtinent, ſiniſtris ſpicula tenent: inter utramque figuram A. in imâ parte KA. *MDM.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS SAECVLI. (4) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſuprà quam ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, caduceo verò oblongo adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte V. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILITVM. Figura muliebris dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet ſignum militare, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte XXIS. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

MARTI PACIF. (5) Figura militaris galeata gradiens à ſiniſtris dextrorſum, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, clypeum verò cum ſpiculo tranſverſo geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte S. *Fouc. Farneſianus.*

(1) Nummi hujuſcemodi ex argento Taciti deſiderantur in Mediobarbo. Æquitatis amantem hunc Auguſtum fuiſſe teſtatur Vopiſcus in ejus Vitâ: *In eadem*, inquit, *oratione cavit, ut ſi quis argento publice privatique æs miſcuiſſet, ſi quis auro argentum, ſi quis æri plumbum, capitale eſſet cum bonorum proſcriptione. In eadem oratione cavit, ut ſervi in dominorum capita non interrogarentur, ne in cauſa majeſtatis quidem.* Cæterum nummi omnes hujus Auguſti ex argento rari ſunt, ſed non, ut nonnulli putant, aureis rariores. Tres tantùm argentei extant apud Mediobarbum, cæteri deſiderantur.

(2) Hæc epigraphe, & hic typus tùm primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Quibus verò virtutibus ornatus fuerit Tacitus Auguſtus, videre licet apud Vopiſcum in ipſius Vitâ.

(3) Hæc epigraphe & hic typus in Tacito tantùm occurrunt. Nummum hunc confirmat, & explicat alter ejus nummus infrà exhibitus cum epigraphe, MARTI PACIF. necnon ſuperior inſcriptus CLEMENTIA TEMPORUM. qui omnes pacificum Taciti ingenium prædicant, quòd vires militum non ad bella ferenda, ſed ad pacem parandum contulerit; hinc ille *Conſervator militum* dici meruit. Sic putant nonnulli; atqui Tacitus Conſervator militum dici etiam potuit ob pecuniam propriam in ſtipendium militum verſam, de qua re ſic Vopiſcus in ejus Vita: *Pecuniam quam domi collegerat, in ſtipendium militum vertit.*

(4) Vide quæ ad nummum ſimilem æreum III. ejuſdem Auguſti infrà monemus.

(5) Nonnulla ad nummum ſimilem Æ. III. infrà monemus.

IMP C M C L TACITVS P F AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AETERNA. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : à ſiniſtris in areâ ſtella; in imâ parte III. *Fouc.*

IMP C M C L TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGVSTI. Figura muliebris ut ſuprà, ſed ſiniſtrâ haſtam tranſverſam tenet: in imâ parte P. *Fontaine.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti laureatum, ad pectus cum paludamento.

P M TR POT COS DES II. (2) Figura ſtans, dextrâ elatâ cum ſpicis, ſiniſtrâ cornucopiæ; ad pedes panarium cum frugibus. *MB.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVID AVG. (3) Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ geſtat globum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam; in imâ parte O. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVID DEOR. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ; à dextris juxtà pedes globus. *Fouc. Fontaine.*

IMP C CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

PROVID DEOR. Typus ut ſuprà. *Regius.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

RESTITVTOR ORBIS. (4) Tacitus capite nudo paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextram protendit, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ. Victoria ſtolata ſtans ex adverſo, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte BA. *Fouc.*

IMP C M CL TACITVS P AVG.

ROMAE AETERNAE. Roma ſedens, dextrâ Victoriolam cum laureâ, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Tacitus capite radiato, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrâ tenet aquilæ caput.

ROMAE AETERNAE. (5) Figura muliebris galeata inſidens clypeo à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat Victoriolam, ſiniſtrâ haſtæ innixa : in imâ parte V. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad humeros.

SALVS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſerpente capite aſſurgente circunvolutam, pateram tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : in imâ parte XXIΔ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *MMA.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Figura muliebris tunicata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, ad aram ſerpente capite aſſurgente circunvolutam, ſerpentem demulcet dextrâ, eum verò paſcit ſiniſtrâ : in imâ parte T. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS PVBLI. Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, ſerpentem tenet dextrâ, pateram verò ſiniſtrâ quâ eum paſcit: in imâ parte T. *Fouc.*

IMP TACITVS AVG.

Sine epigraphe, aut exeſa. Figura ſtans, ſiniſtrâ haſtam. *MB.*

(1) Nummus hic Taciti cum rarioribus adnumerandus eſt.

(2) Hunc Taciti nummum rariſſimum imò ſingularem profert Mediobarbus ex Arſchotano cimelio: qui quidem ſub finem anni 275. cuſus eſt; ſed Inſcriptiones duas Gruterus pag. 277. refert, quibus Taciti Tribunitia Poteſtas II. conſignata eſt; quas, ſi ſinceræ ſint, ab iis propoſitas dicendum eſt, qui Taciti Imperii initium ab Aureliani cæde repeterent. Has tibi repræſentare libuit, quas idem Gruterus in Hiſpaniâ inter Uliſſiponem & Emeritam repertas prodit:

1.
IMP
CAESARI
M
CLAVDIO
TACITO
PIO. F. IN
VICTO
AVG. PONTIF
M. TRIB
POTESTA
TIS. II. COS
P P.

2.
IMP
CAESARI
CLAVDI
O. TACITO
PIO. F. IN
VICTO
AVG
PONT M.
TRIB. PO
TESTA
TIS. II
COS. PRO
.....

(3) Vide quæ ad nummum ſimilem æreum III. ejuſdem Auguſti infrà monemus.

(4) Vide quæ ad nummum ſimilem æreum III. ejuſdem Auguſti infrà adnotamus.

(5) Vide quæ ad nummum aureum ejuſdem Auguſti, & cum eadem epigraphe ſuprà monuimus.

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

SPES PVBLICA. Figura muliebris tunicata ac succincta, cum pallio in brachium dextrum rejecto stans, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ: in imâ parte CA. *Fouc. Le Roy.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

SPES PVBLICA. (1) Tacitus paludatus vultu dextrorsum converso stans, dextrâ protensâ, hastæ adnititur sinistrâ: Victoria tunicata stans ex adverso, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ: in imâ parte P. *Frad.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut suprà.

TEMPORVM FELICITAS. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: à sinistris in areâ stella: in imâ parte XXIC. *Fouc.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

TEMPORVM FELICITAS. Typus ut suprà: à dextris in areâ A. & alterum à sinistris; absque literis in imâ parte. *Regius. Fauvel. SG.*

Alius cum stellâ à sinistris in areâ absque A. eodem typo utrâque ex parte. *Frad. SG.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut suprà.

VICTORIA AVG. Victoria stolata vultu dextrorsum converso stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ: in imâ parte XXIA. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Tacitus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro, sinistrâ clypeum.

VICTORIA AVG. (2) Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento, sinistrorsum.

VICTORIA GOTTHI. (3) Typus ut suprà: in imâ parte P. *Fouc.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA GOTTHI. Typus ut suprà: in imâ parte P. *Farnesianus.*

IMP C CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. (4) Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò ferratæ inversæ adnititur sinistrâ, *Fouc.*

(1) Habes infrà similes nummos æreos III. ejusdem Augusti, ubi vide quæ adnotamus.

(2) Nummus hic Taciti ob capitis typum cum rarioribus adnumerandus est.

(3) Duas fortissimas nationes hostes Tacito fortuna simul objecit; Germanos nimirum, quos intertegni tempore Galliarum limitem rupisse Vopiscus testatur ex Oratione Velii Cornificii Gordiani Consulis in Senatu habita: *Nam limitem*, inquit, *trans Rhenum Germani rupisse dicuntur, occupasse urbes validas, nobiles, divites, & potentes.* Et Scythas Mæotidis paludis accolas, qui velut ab Aureliano ad bellum Persicum acciti per Pontum in Asiam trajecerant, illiusque tractus Provincias ad Ciliciam usque [illegible] populabantur. Sed Germanicum bellum integrum Probo successori Tacitus reliquit; Mœotidas verò per se profligatos Floriano fratri, tùm Præfecto Prætorio, debellandos tradidit, ut scribit Zosimus: Τακίτε δὲ τῆς Ῥώμης ἀναδεξαμένε βασιλείας, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντος, Σκύθαι διὰ τῆς Μαιώτιδος λίμνης περαιωθέντες, διὰ τὰ Πόντε τὰ μέχρι Κιλικίας ἐπέδραμον. οἷς ἐπεξελθὼν Τάκιτος, τοὺς μὲν αὐτὸς καταπολεμήσας ἐξεῖλε, τοὺς δὲ Φλωριανῷ περιβεβλημένῳ τῆς αὐλῆς ὑπάρχῳ παραδοὺς, ἐπὶ τὴν Εὐρώπην [illegible]. *Tacito autem Romani [illegible] Imperium consequuto, Scythæ transjecta palude Mæotide, per Pontum in Ciliciam usque incursionibus omnia vexarunt; quos adgressus Tacitus partim debellatos ad internecionem delevit, partim Floriano Præfecto Prætorio debellandos tradidit, & in Europam ipse contendit.* De eadem autem Scytharum paludis Mæotidis accolarum incursione loquitur, sed paulo aliter, & Vopiscus in ejus Vitâ. Hinc apparet victoriam quam nummi Gotthicam appellant, Scythicam ab Historicis nuncupari; nec mirum, passim enim hæ duæ Barbaræ nationes inter se ab Historicis confundi solent, ut optimè norunt eruditi. Nummi hi Taciti cum rario-
ribus adnumerandi.

(4) Vide quæ ad similem nummum æreum III. ejusdem Augusti infrà adnotamus. Nummus hic inter rariores recensendus.

NUMISMATA LATINA
maximi moduli, vulgò Medaglioni.

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti laureatum, ad pectus cum paludamento.

ADLOCVTIO AVG. (1) Imperator paludatus stans in suggestu cum Præfecto Prætorii, adloquitur cohortes. *Fouc.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

ADLOCVTIO AVG. Typus ut suprà. *Vaillant.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Tacitus capite laureato, ad pectus cum paludamento, dextrorsum, dextrâ sustinet Victoriæ signum.

ADLOCVTIO TACITI AVG. (2) Imperator paludatus stans in suggestu cum Præfecto Prætorii, adloquitur cohortes. *RE.*

IMP CAES M CL TACITVS PIVS FELIX AVG. Tacitus capite laureato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem, in cujus summitate aquila.

ADVENTVS AVG. (3) Imperator eques paludatus, præeunte Victoriâ, & subsequentibus milite cum signo militari, & duobus aliis cum hastis. *RE.*

IMP C M CL TACITVS PIVS FEL AVG. Caput Taciti ut suprà.

ADVENTVS AVG. Typus ut suprà. *Vaillant.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti laureatum, ad humeros.

MONETA AVGVSTI. Tres Monetæ cum attributis. *Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVT REIPVBLICAE. (4) Imperator paludatus stans, sublevat mulierem in genua procumbentem capite turrito. *Vaillant.*

IMP C M TACITVS AVG. Tacitus pectore tenus cum capite laureato, dextrâ scipionem eburneum tenet.

TEMPORVM FELICITAS. (5) Roma galeata sedens, dextrâ globum Imperatori togato stanti porrigit, quem Victoria coronat: ei Felicitas adstat, sinistrâ caduceum gerens. *Vaillant.*

(1) Nummi Taciti cum hac epigraphe, & hoc typo desiderantur in Mediobarbo.

(2) Hujus Augusti nummi ex ære primi moduli nulli reperiuntur; perpauci verò ex ære maximi moduli, qui licet omnes rari omninò sunt, hic tamen rarissimus imò singularis est, nec extat apud Mediobarbum, nec apud Vaillantium. Hunc autem nummum, & duo superiores Flavius Vopiscus illustrare videtur: *Inde*, inquit, *ad exercitus profectus: ibi quoque quum primum tribunal ascendit, Mesius Gallicanus Præfectus Prætorio in hac verba disseruit: Dedit, sanctissimi commilitones, Senatus Principem quem petiistis: paruit præceptis & voluntati Castrensium ordo ille nobilissimus. Plura mihi apud vos præsente Imperatore non licet loqui. Ipsum igitur qui tueri nos debet, loquentem dignanter audite. Post hoc Tacitus Augustus dixit, & Trajanus ad Imperium senex venit, sed ille ab uno deductus est: at me, sanctissimi commilitones, primum vos qui scitis Principes approbare, deinde amplissimus Senatus dignum hoc nomine judicavit: curabo, enitar, efficiam ne vobis desint, si non fortia facta, at saltem vobis atque Imperatore digna consilia.* In hujus autem rei monimentum hujuscemodi Taciti nummos cusos esse putamus.

(3) Adventum Taciti ad exercitum, cum primùm illum invisit, exprimere hunc nummum putat Mediobarbus Comes. Atqui referri etiam potest hic nummus ad ejus adventum ex Asia in Europam post Scythas profligatos; de quâ victoria pluribus ex Zosimo suprà locuti sumus ad nummum ejus argenteum cum epigraphe, VICTORIA GOTTHI. quod quidem suadere videtur Victoria, quæ eum præit. De ejus reditu in Europam loquitur idem Zosimus.

(4) Hæc epigraphe & hic typus tum primùm in nummis Imperatorum occurrunt. Nummus hic rarissimus mirè ex Vopisco illustratur, & eum vicissim illustrat: *Nec tacendum est*, inquit, *& frequenter imitandum, tantam Senatus lætitiam fuisse, quod eligendi Principis cura ad ordinem amplissimum revertisset, ut & supplicationes decernerentur, & hecatombe promitteretur à singulis: denique Senatores, ad suos scriberent, nec ad suos tantùm, sed etiam ad externos: mitterentur præterea literæ ad Provincias, ut scirent omnes socii omnesque nationes in antiquum statum rediisse Rempublicam, ac Senatum Principes legere, imò ipsum Senatum Principem factum; leges à Senatu petendas, Reges barbaros Senatui supplicaturos, pacem ac bella Senatu autore tractanda.* Nonnullas hujuscemodi epistolas refert laudatus scriptor ad calcem Floriani Vitæ, ex quibus unam dumtaxat hîc exscribere libet: *Senatus amplissimus Curiæ Carthaginensi S. D. Quod bonum, faustum, felix salutareque sit Reipublicæ, orbique Romano, dandi jus Imperii, appellandi Principis, nuncupandi Augusti, ad nos revertit. Ad nos igitur referte quæ magna sunt. Omnis provocatio Præfecti urbis erit, quæ tamen à Proconsulibus, & ab ordinariis Judicibus emerserit: in quo quidem etiam vestram in antiquum statum redisse credimus dignitatem; siquidem primus hic ordo est qui recipiendo vim suam, jus suum cæteris servat.* Deinde sic claudit Vopiscus: *Longum est*, inquiens, *omnes epistolas connectere, quas reperi, quas legi. Tantùm illud dico, Senatores omnes ea esse lætitia elatos, ut domibus suis omnes albas hostias cæderent, imagines frequenter aperirent, albati sederent, convivia sumptuosiora prævenirent, antiquitatem sibi redditam crederent.*

(5) Typus hic non extat apud Mediobarbum. Cusus videtur post victoriam Gotthicam, seu, ut scriptoribus placet, post Scythicam victoriam, de quâ Zosimus & Vopiscus.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGVSTI. (1) Hercules nudus ftans dextram imponit trophæo, finiftrâ clavam & fpolia leonis præfert. *Vaillant.*

(1) Nummus etiam hic Taciti poft Scythas profligatos cufus videtur, & defideratur in Mediobarbo. Herculi Tacitus comparatur, licet in oratione ad exercitus habita non fortia facta, fed digna Imperatore confilia promiferat: *Curabo*, inquit, *enitar, efficiam ne vobis defint, fi non fortia facta, at faltem vobis atque Imperatore digna confilia.*

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti laureatum, ad pectus cum loricâ.

MARS VLTOR. (1) Mars galeatus finiftrorfum gradiens, dextrâ geftat fpiculum inverfum, finiftrâ clypeum. *Frad.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Tacitus capite laureato, ad pectus cum paludamento, dextrorfum, dextrâ tenet fpiculum inverfum, finiftrâ ægidem.

VOTIS X ET XX. (2) Victoria infidens fpoliis à dextris finiftrorfum, tenet clypeum in quo VOTIS XX. ante eam ftat Imperator paludatus, dextrâ clypeo innixus, finiftrâ haftæ; pone eum miles galeatus, finiftrâ fcuto innixus, dextrâ coronam Imperatori imponit. *Regius.*

(1) Nummus hic Taciti rariffimus imò fingularis defideratur in Mediobarbo; & notandum hujus Augufti nummos omnes ex ære II. rariffimos effe. De Marte autem Ultore pluribus locuti fumus fuprà ad nummum argenteum Claudii Gothici cum eadem epigraphe, fed typo diverfo. Mars Ultor à Romanis dici meruit Tacitus non folum, quod Scythas ut fcriptores narrant, feu Gothos, ut nummi teftantur, Romanas Provincias infeftantes oppreffit; fed etiam quod Aureliani Imperatoris cædem ultus eft, ut fcribit Vopifcus: *Et prima quidem*, inquit, *cura Imperatoris facti hæc fuit, ut omnes qui Aurelianum occiderant, interimeret, bonos malofve, quum jam ille vindicatus effet.*

(2) Typus hujus nummi omninò novus, & defideratur in Mediobarbo: hujus autem pretium auget & capitis typus. Vota autem & Decennalia & Vicennalia fufcepta poft Scythicam, feu Gothicam victoriam teftatur typus fingularis hujus rariffimi nummi.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

AK KA TAKITOC CEB. *Imperator Cæfar Claudius Tacitus Auguftus.* Caput Taciti laureatum, ad pectus cum paludamento.

ETOYC A. *An.* I. Mulier dextrorfum gradiens, dextrâ florem tenet, finiftrâ veftem colligit. *Frad. Fontaine.*

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

AEQVITAS AVG. (1) Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geftat finiftrâ. *Regius. Val.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut fuprà.

AEQVITAS AVG. Typus ut fuprà. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum P. à finiftris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum P. in imâ parte, abfque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AEQVITAS AVG. Typus ut fuprà: à finiftris in areâ r. in imâ parte XXI. *Fouc. Hen. RE. Frad.*

IMP C M CL TACITVS P AVG. Caput Taciti ut fuprà.

AEQVITAS AVG. Typus ut fuprà: à finiftris in areâ P. in imâ parte XXI. *Frad.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

AEQVITAS AVG. Typus ut fuprà: à finiftris in areâ r. in imâ parte XXI. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AEQVITAS AVG. Typus ut fuprà, abfque literis in areâ: in imâ parte XXIr. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

AEQVITAS AVG. Typus ut fuprà, cum XXIr. in imâ parte. *Fouc. Cham. Le Roy.*

Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

(1) Vide quæ ad fimilem nummum argenteum ejufdem Augufti fuprà adnotavimus.

IMP C M CL TACITVS P AVG. Caput Taciti ut suprà.

ANNONA AVGVSTI. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, spicas suprà modium tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: in imâ parte T. *Fontaine.*

IMP C M CLA TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

ANNONA AVGVSTI. Typus ut suprà, cum T. in imâ parte. *Fouc. Regius. Bau.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

ANNONA AVGVSTI. Typus ut suprà: à sinistris in areâ T. in imâ parte XXI. *B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. (2) Imperator paludatus ac laureatus, vultu dextrorsum converso stans à sinistris, globum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: Figura militaris stans à dextris ex adverso, dextram extendit, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte P. *Regius.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: inter utramque figuram B. in imâ parte XXI. *Le Roy. B.*

Alius cum Γ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

Alius cum S. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

Alius cum Z. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad humeros.

CLEMENTIA TEMP. (3) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, hastæ puræ adnititur dextrâ, cippo verò brachio sinistro innititur: in imâ parte XXI. *Fouc. Regius. Frad. Fontaine. RDR.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

CLEMENTIA TEMP. Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, palmæ ramum elatum tenet dextrâ, clypeum verò humi positum cum hastâ ten et sinistrâ: in imâ parte Z. *Frad.*

Alius cum XXIZ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: à dextris in areâ stella; in imâ parte KA. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORD MILIT. (4) Figura virilis togata à dextris, & figura muliebris stolata à sinistris, stantes ex adverso, dextras jungunt: in imâ parte S. *Fouc.*

Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fontaine.*

Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C M CL TACITVS P AVG. Caput Taciti ut suprà.

CONCORD MILIT. Typus ut suprà: in imâ parte XXIT. *Frad.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

CONCORD MILIT. Typus ut suprà: in imâ parte Q. *RDR.*

Alius cum Q. inter utramque figuram, & XXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORD MILIT. Typus ut suprà: inter utramque figuram Q. in imâ parte XXIVI. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONSERVAT MILIT. (5) Imperator laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso, stans à sinistris, dextram extendit, hastæ verò puræ adnititur sinistrâ: stat ex adverso figura militaris galeata, globum sustinens dextrâ, hastæ verò ferratæ adnixa sinistrâ: in imâ parte P. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSERVAT MILIT. Typus ut suprà: inter utramque figuram A. in imâ parte KA. *Fouc.*

Alius cum B. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C M CL TACITVS P AVG. Caput Taciti ut suprà.

CONSERVAT MILIT. Typus ut suprà: inter utramque figuram A. in imâ parte KA. *Fouc.*

(1) Nummi hi in Tacito rari, & desiderantur in Collectione Mediobarbi. Indicant hujus Augusti diligentiam in Annona populo Romano procuranda.

(2) Vide quæ ad similem nummum argenteum ejusdem Augusti diximus suprà.

(3) Nummi Taciti cum hoc typo non extant apud Mediobarbum. Hæc autem epigraphe, & hic typus, necnon sequens in hoc Augusto primùm occurrunt, ut ad nummum ejus argenteum cum eadem epigraphe paulò superiùs monuimus.

(4) Concordiam Senatus & militum exhibere videtur hujus nummi typus, cum in eligendo Imperatore uterque ordo per sex omninò menses non ambitu aut pravis artibus, sed modestia certasset, ut pluribus narrat Vopiscus in Taciti Vita.

(5) Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti diximus suprà.

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

CONSERVAT MILIT. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram A. in imâ parte KA. *Fouc.*

Alius cum B. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

CONSERVATOR MILITVM. (1) Typus ut ſuprà, abſque literis inter utramque figuram: in imâ parte P. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVG. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ caduceo oblongo innixa, cornucopiæ tenet ſiniſtrâ: in imâ parte P. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVG. Figura muliebris ut ſuprà, ad aram ſuprà quam ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, caduceo verò oblongo adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte S. *Fouc. Fauvel.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

FELICITAS SAECVLI. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *Cham.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

FELICITAS SAECVLI. Typus ut ſuprà. *Regius.*

Alius cum C. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum C. à dextris in areâ, & ſtellâ à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum Q. in imâ parte, abſque literis & ſtellâ in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

IMP C M CLA TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

FELICITAS SAECVLI. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ V. *Frad.*

Alius cum P. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy. Fauvel.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS SAECVLI. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIV. *Fontaine.*

IMP C CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS SAECVLI. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ C. à ſiniſtris ſtella. *Fouc.*

Alius abſque ſtellâ à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

FELICIT TEMP. (3) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, caduceum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte V. *Fouc. Regius. Val. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICIT TEMP. Typus ut ſuprà, cum V. in imâ parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorſum.

FELICIT TEMP. Typus ut ſuprà, cum V. in imâ parte. *Le Roy.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

FIDES MILITVM. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ. *Fouc.*

Alius cum BA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Alius cum PA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Brandenburg.*

Alius cum XXIΓ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIЄ. *Regius.*

Alius cum XXIΓ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val. Hen.*

IMP C M CL TACITVS C. Caput Taciti radiatum, ad humeros.

IOVI STATORI. (4) Jupiter nudus

(1) Licet omnes hujuſcemodi nummi haud obvii ſint, hic tamen cum integra epigraphe inter rariores recenſendus eſt.

(2) Nummi Taciti cum hac epigraphe, & hoc typo, necnon cum ſequenti inter rariores recenſendi ſunt, & deſiderantur in Mediobarbo.

(3) Felicitatem ſæculi, felicitatem temporum Tacito imperante fuiſſe; illam teſtantur ſuperiores nummi, hanc verò hic & ſequentes. Teſtis utriuſque & Senatus lætitia, quâ, electo Tacito, in antiquum ſtatum rediiſſe Rempublicam, memoratur gloriatus. Sed brevis illa felicitas fuit. Sexto imperii menſe, ſive inſidiis militum, ſive morbo Tacitus extinctus eſt. Nummi hi haud obvii.

(4) Nummus hic in Tacito rariſſimus eſt, imò ſingularis, nec extat apud Mediobarbum. Cuſos putant nonnulli hujuſcemodi nummos ad ſiſtendam Germanorum incurſionem, qui rupto trans Rhenum limite interregni tempore, urbes validas, ac nobiles occupaverant, ut conſtat ex Oratione Velii Cornificii Gordiani Conſulis ad Senatum habita, quam refert Vopiſcus in Taciti Vitâ. Sed Germanicum bellum inte-

ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ haſtæ innixus, ſiniſtrâ tenet fulmen: à ſiniſtris in areâ Z. in imâ parte XXI. *Fontaine.*

IM TACITVS. Caput Taciti ut ſuprà.

III. Figura virilis nuda, haſtam dextrâ tenens: à dextris crucicula. *Hard.*

IMP C M CLA TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

LAETITIA AVG. (1) Figura muliebris ſtolata ſtans, corollam tenet dextrâ, navis verò gubernaculo, in cujus imo globus, adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte VI. *Fouc. Regius. Fauvel. RDR.*

IMP C M CLA TACITVS P AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

LAETITIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIVI. *Frad.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

LAETITIA FVND. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, anchoræ verò adnititur ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ B. infrà ſub pedibus XXI. *Fouc. Cham.*

Alius cum XXIB. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Val.*

Alius cum XXIR. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Bau. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA FVND. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIB. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad humeros.

LAETITIA FVND. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

MARS VICTOR. (3) Mars galeatus ac nudus, cum pallio ex humeris utrinque volitante, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, ſpiculum tranſverſum geſtat dextrâ, trophæum humero ſiniſtro: à dextris in areâ B. à ſiniſtris A. *Le Roy.*

Alius cum B. à dextris in areâ, & ſtellâ à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Alius cum C. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Hen.*

Alius cum C. à dextris in areâ, & ſtellâ à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. B.*

IMP CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ ſtella: in imâ parte III. *Fontaine.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

MARTI PACIF. (4) Figura militaris galeata, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, oleæ ramum tenet dextrâ, clypeum verò cum ſpiculo geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte S. *Fouc.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad. B.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

MARTI PACIF. Typus ut ſuprà: in imâ parte S. *Regius.*

Alius cum V. à dextris in areâ, abſque

grum Probo ſucceſſori Tacitus reliquit; unde nonnulli, & fortaſſis probabilius, exiſtimant, hoſce nummos cuſos fuiſſe ad ſiſtendam Scytharum impreſſionem, qui transjecta palude Mæotide per Pontum in Ciliciam uſque incurſionibus omnia vexarunt, quos adgreſſus Tacitus, teſte Zoſimo, partim debellatos ad internecionem delevit, partim Floriano Præfecto Prætorio debellandos tradidit. Cæterum de Jove Statore pluribus alibi.

(1) Cum hac ipſa epigraphe, & hoc typo habentur nummi Criſpinæ & Philippi. Lætitia autem in ſequentibus nummis ſiniſtra anchoram tenet, ad denotandum lætitiam ſtabilem ac fundatam eſſe; hîc verò gubernaculum navis, ſive clavum; quòd, ut aiunt nonnulli, gubernatores navium curſum per medios etiam Oceani fluctus firmiter dirigant ad locum quò tendunt. Nummi Taciti cum hoc typo rari.

(2) Lætitia ſiniſtra anchoram tenet, ad denotandum lætitiam illam ſtabilem eſſe, & fundatam: anchora enim ſtabilitatis, & firmitudinis ſymbolum eſſe ſolet. Hujuſcemodi autem nummi ex Vopiſco illuſtrantur: *Nec tacendum eſt*, inquit, *& frequenter imitandum, tantam Senatus lætitiam fuiſſe, quòd eligendi Principis cura ad ordinem ampliſſimum revertiſſet, ut & ſupplicationes decernerentur, & hecatombe promitteretur à ſingulis: denique Senatores ad ſuos ſcriberent, nec ad ſuos tantùm, ſed etiam ad externos: mitterentur præterea literæ ad Provincias, ut ſcirent omnes ſocii omneſque nationes in antiquum ſtatum rediiſſe Rempublicam, ac Senatum Principes legere, imò ipſum Senatum Principem factum: leges à Senatu petendas, Reges barbaros Senatui ſupplicaturos: pacem ac bella Senatu autore tractanda.* Hanc autem ob cauſam cuſos hujuſcemodi nummos putamus; ſed hanc lætitiam neque ſtabilem neque fundatam fuiſſe exitus comprobavit; ſexto enim imperii menſe, ſive inſidiis militum, ſive morbo Tacitus extinguitur; Imperium verò non Senatus authoritate, ſed ſuo motu arripuit Florianus Taciti frater. Nummi hi haud obvii.

(3) Nummos hujuſcemodi cuſos putamus poſt victoriam à Tacito de Scythis relatam, de qua loquitur Zoſimus, & nos infrà loquemur ad nummum cum epigrapho, VICTORIA GOTTHI. Nummi hi haud obvii.

(4) Nummus hic & ſequentes, necnon alter ſuprà exhibitus cum epigraphe CONSERVAT MILIT. & quæ ibi diximus, ſatis declarant pacificum Taciti ingenium, quòd vires militum non ad bella ferenda, ſed ad pacem parandam contulerit. Nummi hi rari.

literis in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

PAX AETERNA. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum tenet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ: à dextris in areâ A. à ſiniſtris ſtella. *RDR.*

Alius cum B. à dextris in areâ, & ſtellâ à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

PAX AETERNA. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ B. à ſiniſtris ſtella. *Cham.*

Alius cum C. à dextris in areâ, & ſtellâ à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. B. RDR.*

IMP C M CLA TACITVS AVG: Caput Taciti radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVG. Figura muliebris ut ſuprà, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte Q. *Fouc. Fauvel.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Fouc. Val.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà: in imâ parte P. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ Q. in imâ parte XXI. *Fouc. SG.*

IMP C M CL TACITVS P AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in areâ & in imâ parte. *Fontaine.*

IMP C CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

PAX PVBLICA. (2) Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ, & in imâ parte. *Fouc. Bau. B.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

PAX PVBLICA. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Val. RDR.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

PROVIDE AVG. (3) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte Q. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDE AVG. Typus ut ſuprà, cum Q. in imâ parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum VI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris ut ſuprà, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: pro pedibus à dextris globus. *Brandenburg.*

Alius cum XXIA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Alius cum XXIA. & ſtellâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum XXIΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDENTIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIR. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRODENTI(ſic)AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIA. *Le Roy.*

IMP C CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVID DEOR. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Fouc. Le Roy. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorſum.

PROVID DEOR. Typus ut ſuprà. *Fouc. Regius. Val.*

(1) Nummi Taciti cum hac epigraphe, & hoc typo inter rariores recenſendi.

(2) Vide quæ ad nummum ſimilem aureum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus. Nummi hi haud obvii.

(3) Vopiſcus in Taciti Vitâ hujuſcemodi nummos illuſtrat, qui ejus orationes ad exercitum & ad Senatum habitas, necnon ea quæ in eadem oratione decrevit, refert. Ejus verba ad Senatum libet hîc exſcribere: *Ita mihi liceat P. C. ſic imperium regere ut à vobis me conſtet electum, ut ego cuncta ex veſtra facere ſententia & poteſtate decrevi. Veſtrum eſt igitur ea jubere atque ſancire quæ digna vobis, digna modeſto exercitu, digna populo Romano eſſe videantur.* Et paulò poſt: *in eadem oratione cavit, ut ſi quis argento publicè privatimque æs miſcuiſſet, ſi quis auro argentum, ſi quis æri plumbum, capitale eſſet cum bonorum proſcriptione. In eadem oratione cavit ut ſervi in dominorum capita non interrogarentur, ne in cauſa majeſtatis quidem*, &c. Cæterum talem ac tantum Imperatorem Deorum providentiâ factum, cum in eo eligendo per ſex omninò menſes uterque ordo, nempe Senatus atque exercitus non ambitu aut pravis artibus, ſed modeſtiâ certaſſet, declarant ſubſequentes nummi inſcripti, PROVIDENTIA DEORUM.

IMP

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut ſuprà, ſiniſtrorſum.

PROVIDEN DEOR. (1) Figura muliebris ſtans à dextris, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ : ex adverſo ſtat Sol dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum ſuſtinens : inter utramque figuram ſtella; in imâ parte KAΔ. *Regius. Frad.*

IMP C M CLA TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

PROVIDENTIA DEORVM. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ; pro pedibus à dextris globus : in imâ parte S. *Frad. Brandenburg.*

IMP C M CL TACITVS P AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

PROVIDENTIA DEORVM. Typus ut ſuprà : in imâ parte S. *Le Roy. Frad.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

RESTITVTOR ORBIS. (3) Imperator paludatus ac laureatus, vultu dextrorſum converſo, ſtans à ſiniſtris, dextrâ protenſâ, haſtæ adnititur ſiniſtrâ : Victoria ſtolata ſtans à dextris ex adverſo, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Brandenburg.*

Alius cum B·A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum R A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

RESTITVTOR ORBIS. Typus ut ſuprà : in imâ parte BA. *RDR.*

IMP C M CL TACITVS P AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

ROMAE AETERNAE. (4) Figura muliebris galeata ac ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat Victoriolam, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : in imâ parte XXVI. *Han.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

SALVS AVG. Figura muliebris ſtolata, ſiniſtrorſum converſa ſtans, ſerpentem tenet dextrâ, pateram verò ſiniſtrâ quâ eum paſcit : à dextris in areâ c. à ſiniſtris ſtella. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad humeros cum paludamento.

SALVS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo, ſtans ad aram ſerpente circunvolutam, pateram tenet dextrâ, navis gubernaculum ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C M L TACITVS AVG. (ſic) Caput Taciti ut ſuprà.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà, niſi quòd figura haſtæ adnititur ſiniſtrâ : in imâ parte XXIΔ. *Frad. Fontaine.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Regius. Fouc. RE. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, ante quam ara ſerpente circunvoluta, quem paſcit ex paterâ quam tenet ſiniſtrâ : in imâ parte T. *Regius. Val. Frad. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS PVBLI. Figura muliebris ſtolata, ſiniſtrorſum converſa ſtans, ſerpentem tenet dextrâ, pateram verò ſiniſtrâ quâ eum paſcit : in imâ parte T. *Fouc. Fauvel. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

SALVS PVBLI. Typus ut ſuprà, cum T. in imâ parte. *Regius.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut ſuprà.

SALVS PVBLICA. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ C. *Cham. Le Roy.*

Alius cum ſtellâ à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum C. à dextris in areâ, & ſtellâ à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum Є. à dextris in areâ, & ſtellâ à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

(1) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habentur plures Aureliani nummi; de quibus ſuo loco locuti ſumus. Nummi cum hoc typo in Tacito inter rariores recenſendi. Cæterum ſcribit Vopiſcus, Tacitum Aureliano inter alias ſtatuas, ſtatuam argenteam in templo Solis ponendam decreviſſe.

(2) Vide quæ ad nummum ſimilem aureum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus.

(3) Ut olim Caracalla dictus fuit Reſtitutor Orbis, ſic poſtea Valerianus, Gallienus, Aurelianus & Tacitus, quin & Probus eodem titulo donati fuere in nummis; & licet Tacitus orbem omni ex parte non reſtituerit, reſtituit tamen ea ex parte, qua maximè periclitabatur; Scythæ enim, teſte Zoſimo, tranſjecta palude Mœotide, per Pontum in Ciliciam uſque incurſionibus omnia vexarunt, quos adgreſſus Tacitus, partim debellatos ad internecionem delevit, partim Floriano fratri, tum Præfecto Prætorio debellandos tradidit. Nummi hujuſcemodi Taciti inter rariores recenſendi, nec extant apud Mediobarbum.

(4) Nummus hic Taciti æreus cum rarioribus adnumerandus. In Mediobarbo typus diverſus, ut videre eſt infrà; nam mulier dextra globum tenet. Vide quæ ad nummum aureum cum eadem epigraphe diximus ſuprà.

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

SECVRIT PERP. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextram attollit suprà caput, cubito sinistro cippo innixa. *Brandenburg.*

Alius cum M. in imâ parte, eodem typo utraque ex parte. *Fouc. Regius. Val.*

Alius cum VI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE. Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

SECVRIT PERP. Typus ut suprà : in imâ parte VI. *Fouc. Fontaine.*

IMP C M CLA TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

SPES AVG. (1) Figura muliebris tunicata & succincta, vultu dextrorsum converso stans, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ : à sinistris in areâ T. *Fouc.*

IMP C M CLA TACITVS P AVG. Caput Taciti ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà : à sinistris in areâ stella : in imâ parte II. *Bau.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà, absque literis in imâ parte : à dextris in areâ B. à sinistris stella. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà, absque literis in areâ : in imâ parte CA. *Frad.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà : in imâ parte CA. *Fouc. Regius. RE. Val. Fontaine. B.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

SPES PVBLICA. Typus ut suprà : in imâ parte XXIЄ. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SPES PVBLICA. (2) Tacitus paludatus absque chlamyde, dextrorsum conversus, dextrâ protensâ, hastæ adnititur sinistrâ : Victoria tunicata stans ex adverso, coronam lauream tenet dextrâ protensâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ : in imâ parte P. *Fouc. Bau. Frad.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

TEMPORVM FELICITAS. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ vero gestat sinistrâ : à dextris in areâ A. à sinistris stella. *Fouc. Regius. Val. Le Roy.*

Alius cum A. à dextris in areâ, & altero A. à sinistris, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad. Le Roy.*

Alius cum Δ. à dextris in areâ, & stellâ à sinistris, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum Δ. à dextris in areâ, & A. à sinistris, eodem typo utrâque ex parte. *Bau. Le Roy.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut suprà.

TEMPORVM FELICITAS. Typus ut suprà : à dextris in areâ A. à sinistris stella. *Cham.*

Alius cum Δ. à dextris in areâ, & stellâ à sinistris, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

TEMPORVM FELICITAS. Typus ut suprà : à dextris in areâ Δ. à sinistris A. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

TEMPORVM FELICITAS. Typus ut suprà, absque literis in areâ : in imâ parte AA. *Fouc. Cham.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut suprà.

TEMPORVM FELICITAS. Typus ut suprà : à sinistris in areâ stella : in imâ parte I. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

TEMPORVM FELICITAS. Typus ut suprà : à dextris in areâ stella ; in imâ parte IIII. *Fouc.*

IMP C M CL TACITVS AVG. Caput Taciti radiatum, ad humeros cum paludamento.

VBERTAS AVG. (3) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, crumenam tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ : in imâ parte XXIЄ. *Frad. SG. B.*

(1) Nummi Taciti cum hac epigraphe, & hoc typo rarissimi sunt, & desiderantur in Mediobarbo.

(2) Nummi Taciti cum hoc typo inter rariores recensendi. Spem autem optimam de se faciebat Tacitus cum ad Imperium electus esset, non solùm Senatui, sed & exercitibus, & omni populo ; sic ille alloquitur milites apud Vopiscum : *Curabo, commilitones, efficiam ne vobis desit, si non fortia facta, at saltem vobis atque Imperatore digna consilia.* Nec fefellit spes ; sed brevis admodum fuit Temporum Felicitas quam prædicant sequentes nummi ; sexto quippe Imperii mense extinctus est, ut in ejus Vitâ monuimus.

(3) Nummi Taciti cum hac epigraphe rari sunt. Illustrari quodammodo videntur ex Vopisco in ejus Vitâ : *Pecuniam*, inquit laudatus scriptor, *quam domi collegerat, in stipendium militum vertit.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum loricâ.

VBERTAS AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad humeros.

VBERTAS AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. (1) Victoria tunicata stans à fronte, inter duos clypeos, coronam solutam tenet utrâque manu: à dextris clypeus, à sinistris alter: in imâ parte P. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. Victoria stolata, vultu dextrorsum converso stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ: in imâ parte XXIR. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA GOTTHI. (2) Typus ut suprà: in imâ parte P. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad humeros cum loricâ.

VICTORIA GOTTHI. Typus ut suprà, cum P. in imâ parte. *Fouc. Hen. S Genov.*

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput Taciti ut suprà, dextrorsum.

VICTORIA GOTTHI. Typus ut suprà, cum P. in imâ parte. *Regius. Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Taciti radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. (3) Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò ferratæ inversæ adnititur sinistrâ. *Fouc. Val.*

IMP C CL TACITVS AVG. Caput Taciti ut suprà.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà. *Fouc. Cham.*

(1) Nummi Taciti cum hoc typo rarissimi sunt; cum sequenti verò rari.

(2) Gothos cum Scythis passim ab Historicis confundi monuimus suprà ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti. Nummi Taciti cum hac epigraphe inter rariores recensendi.

(3) Hujus Augusti bellica virtus contra Scythas, seu Gothos maximè enituit. Armatus autem hîc Tacitus exhibetur, ut in nonnullis aliis nummis suprà exhibitis: unde non abs re hîc referenda sunt Flavii Vopisci verba, quæ de Tacito habet in Floriani Vita: *Imago ejus*, inquit, *posita est in Quintiliorum, in una tabula quintuplex, in qua semel togatus, semel chlamydatus, semel armatus, semel palliatus, semel venatorio habitu. De qua quidam epigrammatarius ita lusit, ut diceret, Non agnosco senem armatum, non chlamydatum inter cætera, sed agnosco togatum.* Nummi hi Taciti cum rarioribus adnumerandi sunt.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

A K KA TAKITOC CEB. *Imperator Cæsar Claudius Tacitus Augustus.* Caput Taciti laureatum, ad pectus cum paludamento.

ETOYC A. *An.* I. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Laisné.*

AY K KA TAKITOC CEB. Caput Taciti ut suprà.

ETOYC A. Typus ut suprà. *RE.*

A K KA TAKITOC CEB. Caput Taciti ut suprà.

ETOYC A. Aquila ad sinistram versa, coronam gerit rostro dextrorsum converso. *Regius.*

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP C M CL TACITVS PIVS FELIX AVG. Bustum Taciti, sinistrâ sceptrum eburneum.

ADVENTVS AVG. Imperator eques laureatus, quem præcedit Victoria, dextrâ lauream, sinistrâ palmam; subsequuntur quatuor milites cum signis legionariis.

IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

ADVENTVS AVG.

Eadem epigraphe.

AEQVITAS AVG. Figura stolata stans, dextrâ bilancem, sinistrâ cornucopiæ.

IMP C CL TACITVS AVG.

AEQVITAS AVG. Typus ut suprà.

IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

AEQVITAS AVG TXXI. Typus ut suprà.

IMP C M CL TACITVS P F AVG. Caput coronâ laureâ, cum hastâ & scuto.

AETERNITAS AVG. Duæ figuræ sedentes, quibus Victoria lauream imponit.

IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

CLEMENTIA TEMP. Figura ſtans, dextrâ protendens ramum, ſiniſtrâ haſtam & clypeum.

Eadem epigraphe.

CLEMENTIA TEMP. Duæ figuræ ſtantes, tenentes globum.

Eadem epigraphe.

CLEMENTIA TEMP XXI. Figura ſtans, dextrâ protendens ramum, ſiniſtrâ haſtam & clypeum.

Eadem epigraphe.

CLEMENTIA TEMPORVM. Duæ figuræ ſtantes, tenentes globum.

IMP C M CL TACITVS P F AVG COS II.

CONCORDIA MILITVM. Duæ figuræ jungentes dextras.

IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

CONSERVAT MILIT P. Figura militaris galeata ſtans, ſiniſtrâ haſtam, dextrâ globum recipit, quem Imperator radiatus & paludatus eidem dextrâ porrigit, ſiniſtrâ haſtam tenens.

IMP C CL TACITVS AVG.

CONSERVAT MILIT S. Typus ut ſuprà.

IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

FELICITAS SAECVLI P. Figura ſtans, dextrâ pateram ſuper aram, ſiniſtrâ cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

FELI TEMP. Figura ſtolata ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

FELICITAS TEMP II. Figura ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

FIDES MILITVM XXIS. Figura ſtolata ſtans, utrâque manu ſignum militare.

Eadem epigraphe.

LAETITIA AVG III. Figura ſtolata, dextrâ corollam, ſiniſtrâ temonem.

Eadem epigraphe.

LAETITIA FVND. Typus ut ſuprà.

IMP CL TACITVS AVG.

LAETITIA FVND XXIR. Lætitiæ typus.

Eadem epigraphe.

MARS VICTOR. Mars Gradivus, dextrâ haſtam per tranſverſum, ſiniſtro humero trophæum.

IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

MARTI PACIF S. Mars gradiens, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam & ſcutum.

Eadem epigraphe.

MARTI PACIFERO. Typus ut ſuprà.

IMP C M CL TACITVS P F AVG COS II.

PAX AVGVSTI.

IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

PAX AVGVSTI A. Figura ſtolata ſtans, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

PAX AVGVSTI Q. Typus ut ſuprà.

Eadem epigraphe.

PAX AVGVSTI XXI. Typus ut ſuprà.

. . . .

PAX PVBLICA. Figura ſtans.

IMP C M CL TACITVS PIVS FELIX AVG.

PROFECTIO AVG. (1) Victoria præcedens Imperatorem equitem, ſubſequentibus militibus.

IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

PROVID AVG Q. Figura ſtans, dextrâ ſceptrum, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP C M C TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

PROVIDENTIA AVG. Figura ſtans, dextrâ bacillum terræ infigens, ſiniſtrâ cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

PROVIDENTIA AVG Q. Figura ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.

IMP C M CL TACITVS P F AVG COS II.

PROVIDENTIA AVG XXIA. Figura militaris ſtans ante globum humi jacentem, ſiniſtrâ cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

PROVIDENTIA AVG XXIII. Typus ut ſuprà.

IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

PROVIDENTIA AVG XXXR. Figura ſtans, dextrâ ſceptrum, ſiniſtrâ cornucopiæ; ad pedes globus.

IMP C TACITVS INVICTVS AVG.

PROVIDEN DEOR KHT. Figura militaris porrigens globum Imperatori.

IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.

PROVIDENTIA DEORVM. Typus ut ſuprà.

Eadem epigraphe.

PROVIDENTIA DEORVM. (2) Impe-

(1) Refertur hic Taciti rariſſimus nummus à Mediobarbo ex Occone; in eo idem typus qui in ſuperioribus cum epigraphe, ADVENTVS AVG. unde putant nonnulli hunc nummum quod fortaſſis exeſus ac detritus eſſet, malè ab Occone lectum.

(2) Nummus hic perperam deſcriptus; nam non Imperator radiatus, ſed Sol dextrâ expanſâ & elatâ, ſiniſtrâ globum tenens hîc repræſentatur, ut videre eſt in nummo æreo III. ejuſdem Auguſti à nobis ſuprà exhibito.

rator radiatus & paludatus, ſiniſtrâ globum, dextram protendit ad ſignum militare, quod figura muliebris tenet ſiniſtrâ, dextrâ aliud ſignum diverſum tenens.
Eadem epigraphe.
PROVIDENTIA DEORVM S. Figura ſtans, dextrâ bacillum, ſiniſtrâ cornucopiæ; ad pedes globus.
IMP C M CL TACITVS P F AVG.
RESTITVTOR REIPVBLICAE. Imperator ſtans, ſiniſtrâ haſtam, dextrâ figuram muliebrem in genua procumbentem ſublevat.
IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.
ROMAE AETERNAE XXIP. Figura ſedens, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam.
Eadem epigraphe.
SALVS AVG. Dea Salus.
Eadem epigraphe.
SALVS AVG T. Dea Salus ſedens ad aram, cum ſerpente.
Eadem epigraphe.
SALVS PVBLI T. Salutis ſtantis typus.
Eadem epigraphe.
SALVS PVBLICA T. Figura ſtans, dextrâ ſerpentem, cui ſiniſtrâ pateram porrigit.
Eadem epigraphe.
SECVRIT PERP. Figura ſtans, dextrâ capiti admotâ, ſiniſtrâ columnæ nixa.
Eadem epigraphe.
SECVRIT PERPET. Typus ut ſuprà.
IMP C M CL TACITVS P F AVG COS II.
SPES PVBLICA R. Spei typus cum ſtellâ.
IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.
SPES PVBLICA T. Victoria dextrâ lauream imponens Imperatori ſiniſtrâ haſtam tenenti.
Eadem epigraphe.
SPES PVBLICA XXIE. Spei ſimulacrum.
IMP CL TACITVS AVG.
TEMPORVM FELICITAS. Figura ſtans, dextrâ caduceum longum, ſiniſtrâ cornucopiæ.
IMP C M CL TACITVS AVG. *alii* P F AVG.
VBERITAS AVG XXIC. Figura ſtans; dextrâ cornu inverſum tenens, ſiniſtrâ cornucopiæ.
Eadem epigraphe.
VICTORIA AVG. Victoria ſtans inter duos clypeos.
Eadem epigraphe.
VICTORIA AVG. Victoria ſtans; dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam.
Eadem epigraphe.
VICTORIA AVG. Miles.
Eadem epigraphe.
VICTORIA GOTTHI P. Victoria ſtans, dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam.
Eadem epigraphe.
VIRTVS AVG. Figura militaris ſtans; dextrâ clypeum, ſiniſtrâ haſtam.

FLORIANUS.

MARCUS ANNIUS FLORIANUS, eâdem quâ Tacitus matre, ſed alio patre natus, Prætorii Præfectus à fratre factus, adverſus Scythas Mæotidis paludis accolas qui in Aſiam irruperant miſſus eſt, mortuoque Tacito Imperium quaſi quoddam hæreditarium jus inconſulto Senatu accepit menſe Aprili anni 276. Ejus tamen authoritatem ſecutas fuiſſe omnes Occidentis à Ciliciâ Provincias teſtantur Scriptores; ſed cum eâdem tempeſtate Probum Orientis exercitus ad Imperium provexiſſent, bellum Scythicum Florianus, ut novo hoſti occurreret, intermiſit, atque ita Barbaris jam pœnè circumſeſſis evadendi copiam fecit. Notat Zoſimus bellum à Probo aliquandiù tractum, quòd ipſum Florianus militum numero ſuperaret; ſed belli rationem æſtus continuò exortus immutavit: cum enim Floriani milites, quorum maxima pars ex Europâ conſtabat, caloris impatientes variis morbis perirent, Probus tentandum in tempore hoſtem ſtatuit. Hæc ex Zoſimo, qui in cæteris ita turbat, ut nullus ex ejus contextu idoneus ſenſus elici poſſit; ſed victum fuiſſe Florianum probabile eſt, cumque petiiſſet ut æquâ conditione cum Probo imperaret, nec impetraſſet, ad deſperationem adactum, venas ſibi aperiri juſſiſſe, effuſoque ſanguine conſumptum fuiſſe. Sic periit

poſt duos, aut ad ſummum tres Imperii menſes Princeps, quem Taciti mores aliquâ ex parte imitatum fuiſſe Vopiſcus teſtatur, ideoque inter bonos Principes magis quam inter malos cenſendum putat.

NUMISMATA AUREA.

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. CONCORD MILIT. (1) Duæ figuræ jungentes dextras. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI VICTORI. (2) Jupiter ſtans cum pallio in humeros rejecto, dextrâ geſtat Victoriolam, ſiniſtrâ haſtæ innixus: pro pedibus à dextris aquila. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe.

MONETA AVG. Tres Monetæ cum bilancibus. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ROMAE AETERNAE. (3) Figura muliebris galeata inſidens clypeo à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat Victoriolam, ſiniſtrâ haſtæ innixa. *Regius.*

(1) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti infrà monemus. Nummi hujus Auguſti ex auro rariſſimi ſunt.

(2) Nummos hujuſcemodi cuſos Floriano putamus ob victoriam in Boſporo de Scythis relatam, quam, ut ſe Probo opponeret Tarſum profectus, Zoſimo teſte, ſemiperfectam reliquit.

(3) Cum eadem epigraphe, & eodem typo nummos Tacito Auguſto cuſos vidimus ſuprà.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C M AN FLORIANVS P F AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

AETERNITAS AVG. (1) Figura muliebris vultu dextrorsum converso stans, dextrâ tenet globum, sinistrâ navis gubernaculum oblongum. *Frad.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORDIA EXERCI. (2) Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ. *Farnesianus.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORD MILIT. (3) Florianus laureatus ac togatus vultu sinistrorsum converso stans, & figura muliebris stolata stans ex adverso, sinistrâ stolâ involutâ, dextras jungunt. *Fouc.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG.

CONCORD MILIT. Typus ut suprà. *MB.*

IMP FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORDIA MILITVM. (4) Florianus typo quo suprà, dextrâ protensâ. Victoria tunicata stans ex adverso, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ: in imâ parte P. *Cham.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M AN FLORIANVS P F AVG. Caput Floriani radiatum.

FELICITAS AVG. (5) Dea stolata stat, lævâ tenet hastam desinentem in caduceum, dextrâ pateram, ante aram: in imâ parte P. *Collegii.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani radiatum.

FELICITAS SAECVLI. (6) Typus ut suprà: in imâ parte Δ. *Collegii.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PROVIDE AVG. (7) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, globum sustinet dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ: in imâ parte VI. *Fouc.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVIDENTIA AVG. Figura mulie-

(1) Æternitatis titulo Imperatores à Romanis donatos fuisse sæpe alibi diximus; at hujus nummi typus innuere videtur Imperii in ejus domo æternitatem, nec abs re; quippe Florianus, extincto fratre arripuit imperium, non Senatus autoritate, sed suo motu, quasi hæreditarium esset imperium. Sic de illo Vopiscus: *Hic frater*, inquit, *Taciti germanus fuit, qui post fratrem arripuit imperium, non Senatus autoritate, sed suo motu, quasi hæreditarium esset Imperium: quum sciret adjuratum esse in Senatu Tacitum, ut cum mori cœpisset, non liberos suos, sed optimum aliquem Principem faceret.* Refert insuper laudatus scriptor in ejus Vita narratiunculam frivolam quidem, sed quæ ad nostram rem facit; quam quidem hîc exhibere libet: *Horum*, inquit, *statuæ fuerunt Interamnæ duæ pedum tricenûm ex marmore, quòd illic eorum cenotaphia constituta sunt in solo proprio: sed dejectæ fulmine, ita contritæ sunt ut membratim jaceant dissipatæ, quo tempore responsum est ab aruspicibus quandoque ex eorum familia Imperatorem Romanum futurum, seu per fœminam, seu per virum, qui det Judices Parthis ac Persis; qui Francos & Alemanos sub Romanis legibus habeat: qui per omnem Africam barbarum non relinquat: qui Taprobanis præsidem imponat: qui ad Romanam insulam Proconsulem mittat: qui Sarmatis omnibus judicet: qui terram omnem quam Oceanus ambit, captis omnibus gentibus suam faciat: postea tamen Senatui reddat Imperium, & antiquis legibus vivat ipse victurus annis 120. & sine herede moriturus. Futurum autem eum dixerunt à die fulminis præcipitatis statuis que confractis post annos mille*, &c. Hinc etiam cusi videntur huic Augusto nummi inscripti PERPETUITAS AUG. quos videre est infra inter nummos æreos II. & III. Cæterum notandum est omnes hujus Augusti nummos ex argento raros esse, hunc autem cum rarioribus adnumerandum, qui quidem desideratur in Mediobarbo, apud quem extat æreus cum eadem epigraphe, sed typo diverso.

(2) Nummus hic ex argento rarissimus est, & desideratur in Mediobarbo.

(3) Non Senatûs authoritate, sed militûm concordia Florianum imperium arripuisse testantur hic & superior nummus, nec dissentiunt scriptores.

(4) Quemadmodum superiores nummi, Florianum militum concordia ad imperium evectum testantur, ita hic nummus eâdem concordiâ eum victorem fuisse declarat. Scythas Florianus afflixit, & oppressisset quidem, nisi illi contra Probum pugnandum fuisset, auctor est Zosimus. Nummus hic ex argento non extat apud Mediobarbum.

(5) Nummus hic Floriani ex argento desideratur apud Mediobarbum.

(6) Nummi Floriani cum hac epigraphe & hoc typo non extant apud Mediobarbum. Nummus rarissimus.

(7) Nummus hic & sequens Floriani ex argento non extant apud Mediobarbum. Vide quæ ad nummum similem Taciti Augusti suprà adnotavimus.

bris ut suprà, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò sinistrâ; à dextris juxtà pedes globus: in imâ parte XXIA. *Fouc. Le Roy.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

PROVIDEN DEOR. (1) Sol nudus capite radiato, cum pallio brachio sinistro collecto, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ elatâ & expansâ, globum sustinet sinistrâ: figura muliebris stolata stans ex adverso, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ: inter utramque figuram stella; in imâ parte KA. T. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDEN DEOR. Typus ut suprà absque stellâ: in imâ parte K.... *Farnesianus.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVG. (2) Figura muliebris paludata stans ad aram serpente circunvolutam, dextrâ pateram tenet, ex quâ serpentem pascit, sinistrâ hastæ innixa: in imâ parte LXXIA. *Regius.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

SECVRITAS SAECVLI. Figura muliebris stolata sedens à sinistris dextrorsum, hastæ adnititur dextrâ, sellæ sinistrâ: in imâ parte V. *Fouc.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

TEMPORVM FELICITAS. Figura muliebris stans, dextrâ innixa caduceo oblongo, sinistrâ cornucopiæ: in imâ parte I. *Fauvel.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

VIRTVS AVG. Imperator paludatus stans, ad sinistram spectans, dextrâ tenet spiculum transversum, sinistrâ globum: in imâ parte XXIς. *Regius.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

VIRTVS AVGVSTI. Mars galeatus sinistrorsum gradiens, dextrâ gestat spiculum transversum, sinistrâ trophæum ad humerum sinistrum: in imâ parte II. *Val. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGVSTI. (3) Imperator paludatus dextrorsum conversus stans, pede lævo captivum humi sedentem premens, dextrâ tenet spiculum transversum, sinistrâ clypeum: in imâ parte II. *Fontaine. Farnesianus.*

(1) Nummi Floriani cum hac epigraphe & hoc typo desiderantur in Collectione Mediobarbi. Similes habes Taciti Augusti nummos.

(2) Nummus hic Floriani, & quatuor sequentes ex argento desiderantur in Mediobarbo.

(3) Hujus Augusti virtus in bellis contra Scythas maximè enituit. Vide Zosimum. Nummi Floriani cum hoc typo inter rariores recensendi, nec extant apud Mediobarbum.

NUMISMATA ÆREA LATINA maximi moduli, vulgò medaglioni.

IMP C M ANN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

MONETA AVG. Tres Monetæ stantes cum attributis. *Fouc. Vaillant. Regius. DeC.*

IMP CAES M ANNI FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

MONETA AVG. Typus ut suprà. *RE.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

MONETA AVG. Typus ut suprà. *Farnesianus.*

(1) Floriani ut cæterorum Imperatorum nummi maximi moduli rari sunt.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Caput Floriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

MONETA AVG. (1) Tres Monetæ stantes cum attributis. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MONETA AVGG. Typus ut suprà. *RE.*

(1) Licet hic in Regio Thesauro inter primi moduli nummos asservetur, reponi posset inter nummos maximi moduli; & idem de sequenti dicendum, qui fortassis malè lectus *Augg.* pro *Aug.* unico G. nimirum *Augusti*, & non *Augustorum*.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

AEQVITAS AVG. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ Γ. in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORD MILIT. (2) Figura virilis togata à ſiniſtris, & figura muliebris ſtolata à dextris, ſtantes ex adverſo dextras jungunt. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIVI. *Fouc.*

IMP FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

CONCORDIA MILITVM. (3) Florianus laureatus ac paludatus, dextrorſum converſus ſtans à ſiniſtris, dextrâ protensâ, haſtæ adnititur ſiniſtrâ: ex adverſo à dextris Victoria ſtolata ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte P. *Fouc.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad aram ſuprà quam ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, caduceo verò oblongo adnititur ſiniſtrâ; in imâ parte T. *Fouc.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

FIDES MILITVM. Figura muliebris ſtolata, dextrorſum converſa ſtans, ſigno militari erecto adnititur dextrâ, alterum tranſverſum geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte XXI Є. *Fouc.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

INDVLGENTIA AVG. Figura muliebris tunicata, vultu dextrorſum converſo ſtans, florem tenet dextrâ, tunicam verò ſuſtollit ſiniſtrâ: in imâ parte VTI. *Fouc.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

IOVI STATORI. (4) Jupiter nudus, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, haſtæ puræ adnititur dextrâ, fulmen verò demiſſum geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte XXI. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

LAETITIA FVND. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, anchoræ verò adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte XXIB. *Fouc.*

IMP C M AN FLORIANVS P F AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PACATOR ORBIS. (5) Sol capite radiato, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ ac expansâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte III. *Fouc.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

PERPETVITA AVG. (6) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ, quâ & cippo innititur: in imâ parte QTI. *Fouc.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ; à dextris juxtà pedes globus: in imâ parte XXIA. *Fouc.*

Alius cum XXI Є. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

(1) Nummi Floriani ex ære ſecundi moduli rari ſunt omnes.
(2) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà monuimus.
(3) Similem habes nummum argenteum ſuprà ejuſdem Auguſti, ubi vide quæ diximus.
(4) Nummi Floriani cum hac epigraphe & hoc typo non extant apud Mediobarbum.
(5) Vide quæ ad nummos huic & ſuperiori ſimiles infrà monemus.
(6) Perpetuitas pro Æternitate ponitur; ideò mulier globum gerit, quòd æternum mundum exiſtimarent; perpetuum autem ſeu æternum Principis imperium optantes nummum cuderunt. Vide quæ diximus ſuprà ad nummum argenteum ejuſdem Auguſti, cum epigraphe AETERNITAS AUG. Cæterum habentur etiam nummi in Gallieno inſcripti PERPETUITATI AUG. & eodem typo, necnon in Alexandro Severo tantùm ante Gallienum, ut ibi adnotavimus. Nummus hic rariſſimus eſt, & deſideratur in Mediobarbo.

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDEN DEOR. (1) Sol capite radiato nudus, cum pallio in brachium sinistrum rejecto, stans à sinistris, dextrâ elatâ & expansâ, globum sustinet sinistrâ: stat à dextris ex adverso figura muliebris signum militare tenens dextrâ, alterum sinistrâ; inter utramque figuram stella: in imâ parte KAΔ. *Fouc.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, stans ad aram serpente capite assurgente circunvolutam, pateram tenet dextrâ, quâ eum pascit, hastæ verò puræ adnititur sinistrâ: in imâ parte XXIΔ. *Fouc.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Caput Floriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

SECVRITAS AVG. (2) Mulier paludata stans sinistro cubito columnæ innixa, dextrâ gestat hastam: in areâ S C. *Regius.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

TEMPORVM FELICITAS. Figura muliebris stolata, vultu sinistrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: in imâ parte I. *Fouc.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Florianus laureatus ac paludatus, gradiens à dextris sinistrorsum, hastam transversam gestat dextrâ, globum verò sustinet sinistrâ: in imâ parte XXIϛ. *Fouc.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Caput Floriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, absque literis in imâ parte: S C. in areâ. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGVSTI. Figura militaris galeata, gradiens à dextris sinistrorsum, spiculum transversum gestat dextrâ, trophæum verò humero sinistro: in imâ parte II. *Fouc.*

IMP C M AN FLORIANVS P F AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGVSTI. (3) Florianus laureatus ac paludatus, gradiens à dextris sinistrorsum, spiculum transversum gestat dextrâ, clypeum verò sinistrâ; juxtà pedes à sinistris, captivus manibus post tergum revinctis sedet: in imâ parte IIII. *Fouc.*

(1) Desideratur etiam hic Floriani nummus in Collectione Mediobarbi.

(2) Nummus hic Floriani rarissimus, imò singularis est, & desideratur in Mediobarbo. Securitas Floriani cum Tarsum contra Probum moveret, in majori militum numero posita erat, teste Zosimo: Τελέσαντος δὲ τοῦ Πρόβου τὸν πόλεμον, εἶτα καὶ ἐξ ἐλάττονος πολλῷ δυνάμεως αὐτὸν ἀναδεξαμένου, κατὰ τὴν Ταρσὸν ἐν τῷ θέρει γινομένου καύματος, ἀνθέξαντες οἱ Φλωριανῷ συνειλεγμένοι, διὰ τὸ ἐκ τῆς Εὐρώπης τὸ πλέον τοῦ στρατεύματος εἶναι, νόσῳ δεινῇ περιέπεσον. *Cæterum Probo bellum ferente, veluti qui longè minoribus illud copiis susceperat, per æstatem magno quodam æstu Tarsi exorto, qui erant in castris Floriani milites caloris insueti, quòd major exercitus pars ex Europa foret, diro morbo peribant.*

(3) Nummi Floriani cum hoc typo inter rariores recensendi.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

AEQVITAS AVG. (1) Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet bilancem, sinistrâ cornucopiæ: à sinistris in areâ Γ. in imâ parte XXI. *Frad.*

Alius cum XXIΓ. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Cham. Fontaine.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

AETERNITAS AVG. (2) Figura muliebris capite velato stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet globum, sinistrâ temonem: in imâ parte IIII. *Cham.*

IMP C M AN FLORIANVS P F AVG. Caput Floriani ut suprà.

AETERNITAS AVG. Typus ut suprà, cum IIII. in imâ parte. *RDR.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

CLEMENTIA TEMP. Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, sinistro cubito cippo innixa, dextrâ tenet hastam: in imâ parte XXIZ. *Brandenburg. Fontaine.*

(1) Hujus Augusti nummi omnes haud obvii sunt; olim rariores erant.

(2) Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti suprà adnotavimus. Nummus hic inter rariores recensendus: extat quidem apud Mediobarbum, sed typo diverso.

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

CONCORDIA EXERCI. (1) Figura muliebris stans, dextrâ tenet signum militare inclinatum, alterum erectum sinistrâ: in imâ parte VITI. *Frad.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani ut suprà.

CONCORD MILIT. (2) Imperator paludatus, & mulier stolata stantes dextras jungunt: in imâ parte Q. *Frad.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

IMP FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

CONCORDIA MILITVM. (3) Victoria stans Imperatori paludato stanti coronam imponit: in imâ parte P. *Frad. Fontaine.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MDM. Fontaine.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS AVG. (4) Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ innixa caduceo oblongo, sinistrâ cornucopiæ gestat: à sinistris in areâ Q. *Frad.*

Alius cum XXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum T. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad. Fauvel.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS AVG. (5) Figura muliebris paludata stans ad aram ignitam, dextrâ tenet pateram, sinistrâ caduceum oblongum: in imâ parte P. *Le Roy.*

Alius cum Q. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *DC.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum XXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Laisné.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte V. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani radiatum, ad humeros cum loricâ.

FELICITAS SAECVLI. (6) Typus ut suprà: in imâ parte P. *Fontaine.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILIT. (7) Figura muliebris stolâta stans, dextrâ hastæ innixa, sinistrâ tenet signum militare inclinatum: in imâ parte XXIЄ. *Regius. Frad. B.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Florianus capite radiato, ad humeros cum paludamento.

FIDES MILITVM. (8) Figura muliebris ut suprà stans, dextrâ tenet signum militare, alterum sinistrâ. *Frad.*

IMP M ANNIVS FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

INDVLGENTIA AVG. Figura muliebris dextrorsum gradiens, dextrâ gestat florem, sinistrâ vestem colligit: in imâ parte VT. I. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONSERVAT. (9) Jupiter nudus stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet fulmen, sinistrâ hastæ innixus: in imâ parte TTI. *Fontaine.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

IOVI STATORI. (10) Jupiter stans, dextrâ hastæ innititur, sinistrâ fulmen tenet: in imâ parte XXIZ. *Regius. Frad. Cham. Bau.*

(1) Licet omnes hujus Augusti nummi non obvii sint, hic tamen inter rariores recensendus.

(2) Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti suprà adnotavimus.

(3) Scythas Mæotidis paludis accolas afflixit Florianus; militum autem concordia partam illam victoriam testantur hi nummi, uti diximus suprà ad nummum similem argenteum.

(4) Nummi Floriani cum hoc typo inter rariores recensendi, & desiderantur in Mediobarbo.

(5) Mulier apud Mediobarbum sinistrâ hastam, non caduceum tenet; sed fortassis ille nummus quod exesus esset, malè descriptus fuit.

(6) Nummi cum hac epigraphe & hoc typo in Tacito obvii, in Floriano verò rarissimi. Verè sæculi felicitas illo imperante fuit, eandem sub Floriano sperabant Romani; *Fuit etiam Florianus*, inquit Vopiscus, *morum fratris imitator, nec tamen usquequaque*; sed brevis admodum utriusque felicitas; quippe Tacitus sex mensibus, hic vix duobus imperaverunt.

(7) Similem nummum exhibet Mediobarbus ex Occone; sed ibi mulier sinistra non signum militare inclinatum, sed trophæum tenet; at fortassis quod exesus esset ille nummus, ab eo malè descriptus fuit.

(8) Nummi Floriani cum hoc typo non extant apud Mediobarbum. Nummus hic & sequens inter rariores recensendi.

(9) Nummi Floriani cum hac epigraphe, & hoc typo rarissimi sunt, & desiderantur in Mediobarbo.

(10) Vide quæ ad nummum similem Taciti diximus suprà. Nummus hic rarus, nec extat apud Mediobarbum.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI STATORI. Typus ut suprà : à sinistris in areâ Z. in imâ parte XXI. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LAETITIÆ FVND. (1) Figura muliebris stolata stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet corollam, sinistrâ anchoram : in imâ parte XXIB. *Fauvel. Hen. Fontaine.*

Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Val. Le Roy.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

LAETITIA FVND. Typus ut suprà : in imâ parte XXIB. *MDM.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani radiatum, ad humeros cum loricâ.

MARTI PACIFERO. (2) Mars galeatus stans, dextrorsum versus, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ hastam transversam. *Fontaine.*

IMP C M AN FLORIANVS P F AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PACATOR ORBIS. (3) Sol dextrorsum gradiens, dextrâ elatâ, sinistrâ flagrum tenet : in imâ parte III. *Cham. B.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

PACATOR ORBIS. Sol ut suprà, sed sinistrâ globum & flagrum gestat : in imâ parte III. *Regius.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

PAX AETERNA. (4) Figura sinistrorsum gradiens nescio quid gestans. *RE.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani ut suprà.

PAX AVGVSTI. (5) Figura muliebris stolata stans, dextrorsum spectans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ hastam transversam : à sinistris in areâ Q. in imâ parte XXI. *Frad. Fontaine.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

PERPETVIT AVG. (6) Figura muliebris stans, sinistro cubito columnæ innixa, sinistrâ tenet hastam, dextrâ globum : in imâ parte TI. & corona. *DC.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (7) Imperator laureatus ac paludatus stans, globum tenet dextrâ, hastam sinistrâ : in imâ parte PTI. *Hard.*

IMP M ANNIVS FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut suprà.

PROVIDE AVG. Figura muliebris stans, dextrâ gestat globum, sinistrâ hastam transversam : in imâ parte Q. *Bau.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PROVIDE AVG. Typus ut suprà, cum Q. in imâ parte. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDE AVG. Typus ut suprà : à sinistris in areâ VI. in imâ parte XXI. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDE AVG. Typus ut suprà : à sinistris in areâ VI. in imâ parte XXI. *Frad.*

(1) Nummum Floriani cum eadem epigraphe exhibet Mediobarbus ex Occone; sed ibi mulier sinistra non anchoram, sed trophæum gerit. Fortassis nummus ille ab Occone inspectus, quòd exesus esset malè descriptus fuit.

(2) Cum eadem epigraphe habentur nummi in Tacito, sed typo paululum diverso. Nummus hic Floriani rarissimus, imò singularis, & desideratur in Mediobarbo.

(3) Quemadmodum Tacitus Orbis Restitutor ob Gothos, seu Scythas profligatos dici meruit, ita Pacator Orbis Florianus; Tacitus quippe Scythas adgressus teste Zosimo, partim debellatos ad internecionem delevit, partim Floriano tum Præfecto Prætorio debellandos tradidit; sed extincto Tacito Florianus à militibus Imperator dictus adversus Probum Tarsum proficiscitur, victoria contra Scythas in Bosporo semiperfecta relicta : quæ res factum est, inquit laudatus Zosimus, ut jam circumsessis ad sua redeundi copiam concederet. Cæterum quemadmodum Tacitus Restitutor Orbis dictus fuit, licet Orbem omni ex parte non restituerit, sed ea tantùm ex parte qua maximè periclitabatur, ita Florianus Pacator Orbis dictus est, quod ea ex parte Orbem pacatum reddidit, quæ maximè bello Barbarico premebatur. Nummi hi Floriani inter rariores recensendi.

(4) Cum eadem epigraphe habentur nummi in Tacito, sed typo diverso. Nummus hic rarissimus est, nec extat apud Mediobarbum.

(5) Similes nummos habes in Tacito. Nummus hic Floriani rarissimus, & desideratur in Mediobarbo.

(6) Nummi hujuscemodi Floriani non extant apud Mediobarbum. Nummus hic rarissimus; sed vide quæ ad similem ejusdem Augusti ex ære II. suprà adnotavimus.

(7) Florianus nunquam Cæsar fuit, ut Princeps Juventutis diceretur, cum in eodem nummo Imperator & Augustus appelletur; sed quia & in Severo & in Tetrico patre, necnon in Probo nummi occurrunt inscripti *Principi Juventutis*, licet Imperatores & Augusti dicantur, & nunquam Cæsarea dignitate ornati fuerint, hinc nonnulli putant Principis Juventutis titulo donatos fuisse nonnunquam & Augustos. Nummus hic Floriani rarissimus est, & desideratur in Mediobarbo.

IMP ANNIVS FLORIANVS AVG. Caput Floriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PROVIDEN AVG. Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ demiſsâ geſtat bacillum, ſiniſtrâ haſtæ innixa: à dextris pro pedibus globus: in imâ parte STI. *Fontaine.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

PROVIDEN AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte VTI. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENTIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte III. *Regius. Fontaine.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

PROVIDENTIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIA. *Fauvel. Fontaine.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris ſtans, ſceptrum tenet dextrâ, cornucopiæ verò ſiniſtrâ: in imâ parte XXIA. *RE.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

PROVIDENTIA AVG. Typus ut ſuprà, cum XXIA. in imâ parte. *RDR.*

IMP C M AN FLORIANVS P AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

PROVIDEN DEOR. (1) Figura muliebris ſtans à dextris, tenens duo ſigna militaria; ex adverſo ſtat Sol, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum tenens: in imâ parte S. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDEN DEOR. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram ſtella: in imâ parte A. *Frad.*

Alius cum B. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum KAΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *B.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

SALVS AVG. Figura muliebris ſtans, dextrâ pateram tenet, ex quâ ſerpentem aræ circunvolutum paſcit, ſiniſtrâ haſtæ innixa: in imâ parte XXIA. *Regius. Fauvel. RDR.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

SALVS PVBLI. (2) Figura muliebris ſtans, dextrâ ſerpentem tenet, ſiniſtrâ pateram: in imâ parte T. *RE.*

IMP C M AN FLORIANVS P F AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

TEMPORVM FELICITAS. Figura muliebris ſtolata ſtans, ſiniſtrorſum ſpectans, dextrâ caduceo oblongo innixa, ſiniſtrâ geſtat cornucopiæ: in imâ parte I. *Regius. Frad.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

TEMPORVM FELICITAS. Typus ut ſuprà, cum I. in imâ parte. *Bau. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. (3) Imperator eques à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ ſpiculum in hoſtem ſub equo proſtratum contorquet. *Regius. SG.*

IMP C M AN FLORIANVS P F AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà. *Bau.*

IMP C M ANN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

VIRTVS AVG. Figura militaris paludata ſtans, ſiniſtrorſum ſpectans, dextrâ tenet ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ globum: in imâ parte XXI. *RE.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Brandenburg.*

Alius cum XXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum XXIΓ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum XXIЄ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val. Fontaine.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIS. *Le Roy.*

IMP C FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGVSTI. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIS. *Frad.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGVSTI. Mars galeatus ſiniſtrorſum gradiens, dextrâ femori innixâ, ſiniſtrâ trophæum ad humerum ſiniſtrum geſtat: in imâ parte II. *Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGVSTI. Mars ut ſuprà, ſed ſiniſtrâ geſtat ſpiculum inverſum: in imâ parte II. *Hen.*

(1) Nummi Floriani cum hac epigraphe & hoc typo deſiderantur in Collectione Mediobarbi, & inter rariores recenſendi ſunt. Vide ſimiles Taciti nummos, necnon Aureliani.

(2) Nummi hujuſcemodi in Tacito obvii ſunt; in Floriano verò rariſſimi.

(3) Nummus hic & ſequentes cuſi in monimentum rerum contrà Scythas à Floriano egregiè geſtarum; Nummi cum hoc typo rari.

Alius cum IIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP C M AN FLORIANVS P F AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGVSTI. Typus ut ſuprà: in imâ parte II. *Bau. Frad.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

IMP C M AN FLORIANVS AVG. Caput Floriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGVSTI. (1) Imperator paludatus gradiens, & captivi jacentis dorſum pede lævo premens, dextrâ haſtam tenet, ſiniſtrâ clypeum: in imâ parte IIII. *Laiſné.*

(1) Nummi Floriani cum hoc typo inter rariores recenſendi. Vide ſuprà ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP C FLORIANVS AVG.

AEQVITAS AVG XXII. Æquitatis ſtantis typus.

IMP C M ANN FLORIANVS P AVG.

AETERNITAS AVG. Figura ſtans, dextrâ pilum.

IMP C FLORIANVS PIVS FEL AVG.

CLEMENTIA TEMPORVM XXIZ. Figura, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ columnæ nixa.

Eadem epigraphe.

CONCORDIA EXERCIT. Figura nuda ſtans, ſingulis manibus ſignum militare tenens.

IMP FLORIANVS AVG.

CONCORDIA MILITVM Q. Victoria ſtans, lauream porrigens Imperatori, ſiniſtrâ haſtam tenenti.

Eadem epigraphe.

CONCORDIA MILITVM S. Typus ut ſuprà.

IMP C M ANN FLORIANVS P AVG.

FELICITAS AVG P. Figura ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

FELICITAS AVG XXI. (1) Figura ſtans ad aram, dextrâ pateram, ſiniſtrâ haſtam; infrâ S.

IMP C FLORIANVS PIVS FEL AVG.

FELICITAS TEMPOR SC. Figura ſtolata ſtans, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP C FLORIANVS AVG.

FIDES MILIT XXI C. (2) Figura ſtans, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ trophæum.

IMP C M ANN FLORIANVS P AVG.

INDVLGENTIA AVG. Spei gradientis typus coronâ radiata.

IMP C FLORIANVS AVG.

LAETITIA FVND XXIB. (3) Figura ſtolata ſtans, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ trophæum.

IMP C M ANN FLORIANVS AVG.

MONETA AVG. Tres Monetæ cum attributis.

Eadem epigraphe.

PACATOR ORBIS. Sol Oriens, ſiniſtrâ flagrum.

IMP C M ANN FLORIANVS P AVG.

PROVIDENTIA AVG XXI A.

IMP ANNIVS FLORIANVS AVG.

PROVIDENTIA AVGVST T. Providentiæ typus.

IMP C M ANN FLORIANVS P AVG.

SALVS AVG. Salutis typus.

Eadem epigraphe.

SECVRITAS SAECVLI XXI D. Dea ſedens, ſiniſtrâ caput fulciens, dextrâ haſtam tenens.

IMP C M ANN FLORIANVS AVG.

TEMPORVM FELICITAS T. Figura ſtans, dextrâ caduceum longum, ſiniſtrâ cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVG. Figura equeſtris gradiens, captivum ſupplantans.

. . . .

VIRTVS AVG SC. Imperator cum haſtâ.

IMP C M ANN FLORIANVS AVG.

VIRTVS AVGVSTI. Figura militaris gradiens, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ trophæum.

(1) Fortaſſis quod nummus exeſus eſſet, malè deſcribitur; Mulier non haſtam ſiniſtra, ſed caduceum oblongum, ut videre eſt in nummis ſuprà exhibitis.

(2) Nummum hunc profert Mediobarbus ex Occone, ſed fortaſſis malè ab eo deſcriptum; mulier enim ſiniſtra non trophæum, ſed ſignum militare inclinatum tenet, ut videre eſt ſuprà in nummo æreo III. à nobis exhibito.

(3) Mulier ſiniſtrâ, puto, non trophæum, ſed anchoram tenet, ut videre eſt ſuprà in ejuſdem Auguſti nummis, necnon in nummis Taciti.

PROBUS.

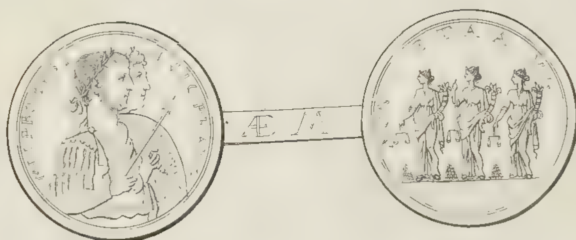
Marcus Aurelius Probus è Sirmio nobilissimâ Pannoniæ urbe oriundus, patrem habuit Maximum, qui cum ordines honestissimè duxisset, tribunatum denique adeptus, vitâ functus est in Ægypto. Scripserat Græcus quidam Probum Claudii Principis propinquum fuisse, eaque erat plerorumque Vopisci ætate sententia; sed quæ fides aut Græco auctori, aut populari opinioni adhibenda esset ambigit Vopiscus, licet in Ephemeride quâdam legisse se testetur Probum à Claudiâ sorore sepultum fuisse. Quidquid sit, primâ militiâ Probus adeò inclaruit, ut Valeriani optimi ingeniorum æstimatoris judicio tribunatum propè imberbis acceperit. Nec sanè Principis expectationem fefellit; intrà brevissimum enim tempus hastas puras quatuor, totidemque vexilla pura, armillas aureas duas, torquem aureum, adeoque coronam civicam meruit, cum Valerium Flaccum Valeriani propinquum è Quadorum manibus liberasset. Itaque ab eodem Imperatore legioni Tertiæ Felici præfectus est, quam nulli nisi ætate provecto hactenus crediderat Valerianus, & ipse jam canus in fidem suam acceperat. Belli in Marmaridas Africæ populum à Probo gesti mentionem facit Vopiscus; sed cujus tempus observare incurioso Scriptori non libuit; itaque cùm in hoc, tùm in cæteris adversus varios barbaros, quæ enumerat magis quàm enarrat, bellis, diutiùs non immorabimur; illudque tantùm notabimus, Probum à Gallieno Ducem Illyrici factum fuisse; cumque dignitatem in dies ita augeret, ut majorem mereri semper videretur, Decimanos tandem ab Aureliano accepisse, quos ipsi Claudius, Claudio Gallienus commiserant, cum in fatis esse videretur, ut eos Præfectos haberet illa legio, qui orbi Romano Imperaturi deinde essent; ita enim existimasse se Aurelianus in ipsâ ad Probum epistolâ indicat. Aureliani quoque auspiciis Ægyptum recepit post nonnulla adversus Palmyrenos prælia, quorum in altero pœnè captus est, eamque Provinciam variis operibus aut munivit aut exornavit; illud enim in Principe nostro peculiare fuisse notant Scriptores, quòd milites otio marcescere nunquam pateretur; sed ubi quantulacunque quies ab armis erat, exercitum aut siccandis paludibus, aut fluminibus purgandis, aut exstruendis denique porticibus ac basilicis operam dare juberet; tantam interea comitatem severitati aspergens, ut eum milites non vererentur magis quàm amarent. Dignitatem deinde sub Tacito non retinuit solum, sed etiam auxit; accepto enim Orientis Ducatu, Consul, ut nobis quidem videtur, suffectus in annum Christi 276. designatus est, quem Consulatum quominus gereret perturbationes brevi sequutæ obstitere. Tacito nimirum vel ægritudine consumpto, vel à militibus interfecto, Florianus ejus frater in Cilicia, Probus in Oriente Imperatores effecti sunt; sed ad Probum Oriens & Ægyptus duntaxat, ad Florianum verò Asiæ pars, & omnes Occidentis Provinciæ, adeoque Senatus ac populus Romanus sese applicuere. Asperrimum igitur fore videbatur bellum, cum è ducibus alter non ignavus, alter suæ ætatis fortissimus haberetur; & illum quidem copiæ numero longè superiores, ac vincere sub Claudio & Aureliano assuetæ sequerentur; huic verò pareret exercitus præter superiores

victorias quarum in partem venerat, bonâ disciplinâ semper exercitatus, sed paucitate pœnè contemnendâ. Intrà breve tamen tempus vicit ea pars, quam vincere boni omnes, si Vopisco credimus, optabant magis quàm sperabant; exorto enim post duos fermè menses æstu vehementissimo, cum Floriani exercitus, cujus maxima pars ex Europæanis constabat, deperiret in dies, arreptâ occasione Probus, hostem ad militiæ munera morbis invalidum adortus ita concidit, ut desperans de summâ rerum Florianus venas sibi aperiri juberet, atque ita vitâ simul & Imperio cederet. Porro quantam lætitiæ significationem Senatus, accepto de Probi Victoriâ nuntio, exhibuerit, pluribus verbis prosequitur Vopiscus, nec ullam sanè justiorem lætandi causam temerè habuerat, ex quo Romanus orbis unius arbitrio gubernari cœperat: belli enim administratione in se receptâ, Probus cætera Senatui permisit, ab eoque Proconsules, Legatos Consulum, Præsidesque jure Prætorio in Provincias deinceps mitti voluit, quorum ex appellationibus amplissimus ordo cognosceret; adeoque addidit, si quæ leges à se ederentur, eas Senatusconsultis firmatum iri. Statim deinde, si qui ex Aureliani interfectoribus supererant, in eos animadvertit; molliùs tamen quàm exercitus primùm ac postea Tacitus fecerant: de his quoque qui Tacito insidias fecerant supplicium sumpsit, sed Floriani sociis pepercit, quòd non tyrannum aliquem, sed sui Principis fratrem sequuti viderentur. Ea tum erat perturbatio rerum in illâ Galliarum parte quam Rhenus alluit, ut plures propè Barbari quàm indigenæ eam incolerent; Germani enim, post paucos quàm Aurelianus interfectus fuerat menses, rupto Rheni limite, captisque septuaginta nobilissimis urbibus, sedem in illo tractu ita fixerant, ut circumjecta loca assiduis incursionibus infestarent, ac universas Gallias armorum terrore conquassarent. Eam porrò pestem arcere Tacito per Imperii brevitatem non licuerat: itaque ad illud bellum Probus statim incubuit, paratoque justo magis quàm ingenti exercitu in Gallias profectus, quadringenta barbarorum millia intrà biennium cecidit, urbes verò non à barbaris solum occupatas recepit, sed novas quoque in Germanico solo ædificavit. Novem nationes à se in eo bello victas Probus ipse in Epistolâ ad Senatum testatur; sed quatuor tantum nomina ad nostram ætatem pervenere, Francorum, Logionum, Vandalorum ac Burgundorum; è quibus Francos à Ducibus, cæteros à Probo ipso victos Zosimus asserit. Addit idem Scriptor, Logionum etiam Ducem, cui Semnoni nomen erat, cum filio captum fuisse; sed eos postea in fidem receptos, concessamque Semnoni ac ejus filio libertatem, cum prædam omnem quam abegerant restituissent. Logionum pacem sequutum est adversus Burgundos ac Vandalos bellum, quod non minùs feliciter cessit; scilicet cum exercitus ex utrâque Rheni ripâ adversi consisterent, præliumque Probus detrectaret, quòd nonnisi distractis hostium viribus dimicare constituerat, Barbari naturâ ferociores, simul quòd metu cedere Imperatorem credebant, flumen transgressi sunt. Ibi verò nequaquam pari certamine concursum est, cum incompositum agmen acies ordinata adoriretur; itaque maximâ Barbarorum strage editâ ad pacem ventum est; sed eam diuturniorem esse per illorum perfidiam non licuit: cum enim pacem eâ conditione impetrassent, ut omnem quam averterant prædam restituerent, partem retinuerunt. Quamobrem indignatus Imperator, cedentes adortus, merito supplicio mulctavit, plurimis trucidatis, cæteris cum eorum Duce Igillo captis. Qui autem in ipsius potestatem venere,

venere, eos in Insulam Britanniam duci jussit, ubi sedes nacti utilem deinceps operam Reipublicæ navaverunt. Hæc ad nos pervenere de bello inter pauca nobili, quo universa Germania populi Romani stipendiaria facta est. Sedecim quoque armatorum millia sibi à devictis Regibus oblata Probus in Epistolâ superiùs laudatâ observat, quos omnes per Provincias ita sparsit, ut singulis numeris quinquagenos & sexagenos intersereret, cum diceret barbarica auxilia sentienda esse, non videnda. Eas porrò victorias Eusebius ad alterum Probi annum pertinere scribit, quem mense demum Aprili anni 278. absolutum fuisse certum est. Quæ deinde à Probo gesta narrant Autores, & nullâ temporum notâ insigniuntur, & alio ordine à Zosimo quàm à Vopisco referuntur: Germanico tamen bello proxima fuisse videntur bella, adversus Sarmatas primùm in Illyrico; ac deinde adversus Gothos in Thraciis, quos omnes aut famâ nominis sui territos, ac pacem petentes in amicitiam recepit, aut variis cladibus afflictos veram tandem deditionem facere coëgit. Ad idem fermè tempus spectare opinamur Saturnini rebellionem in Oriente, sed cum hujus tyranni vitam singulari capite complexuri simus, id impræsentiarum observasse sufficiet, cum absoluto Gothico bello Probus eum quoque Imperii tractum sibi asserere pararet, à Ducibus quibusdam eò missis præventum fuisse, occisoque anno Christi 280. Saturnino, tum Provinciales, tum exercitum Probi autoritatem sequutos fuisse. Institutum tamen iter dimittere per Isauros & Blemyas non licuit: hi enim captis Ptolemaide & Copto, toti Ægypto imminebant; illi verò Duce sive Lydio, sive Palfurio Pamphyliam, circumjectasque Isauriæ Provincias latrociniis ita infestabant, ut justum propè bellum gerere viderentur. Verum cæsis per Duces Isauris, interfectoque post diutinam obsidionem Palfurio, Probus agros Isauriæ proximos veteranis eâ lege donavit, ut montium fauces perinde ut limitem custodirent; deinde in Ægyptum profectus Ptolemaidem & Copton Imperio Romano restituit, Blemyasque ad internecionem cecidit. Blemyarum bellum sequuta pax cùm Persis iis conditionibus quibus Probus voluit; nec diutiùs in Oriente moratus, Thracias repetiit, centumque millia Bastarnarum in Romano solo collocavit; sed ut hi fideles, ac Reipublicæ utiles deinceps fuere, ita cæterorum quos ex Gepidis, ac Francis pariter transtulerat perfidia, maximas Imperio clades intulisse fertur. Horum enim pars navium copiam nacta, Græciæque oram depopulata, in Siciliam delata est, & captas Syracusas cædibus complevit, cumque in Africam appulisset, eductis Carthagine copiis repulsa, patriam tamen nullum passa detrimentum repetiit. Interea Probus duos in Galliâ tyrannos Proculum ac Bonosum armis persequebatur; quibus tandem cæsis Romam venit, justissimumque de Germanis ac Blemyis triumphum egit; sed eum brevi sequuta est optimi Imperatoris cædes. Bellum enim Persicum parans, quum per Illyricum iter faceret, & Sirmium venisset, ac solum patrium fœcundari cuperet & dilatari, ad siccandam quandam paludem multa simul millia militum posuit; qui permoti fugientem in turrim ferratam, quam ipse speculæ causâ editissimam extrui curaverat, interfecere circà mensem Augustum anni 282. cum Imperium quatuor fermè menses suprà sexennium à Taciti morte tam feliciter quàm fortiter tenuisset. Cæterum postea ingens Probo sepulcrum elatis aggeribus, omnes pariter milites fecerunt cum hac Inscriptione: HÎC PROBUS IMPERATOR, ET VERE PROBUS SITUS EST, VICTOR OMNIUM GENTIUM BARBARARUM, VICTOR ETIAM TYRANNORUM.

NUMISMATA AUREA.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ dextrorsum, dextrâ gestat globum cum Victoriolâ.

ADLOCVTIO AVG. (1) Imperator laureatus Præfecto Prætorio retrò stante, sinistrâ hastam tenens, dextrâ elatâ adloquitur duos milites cum signis & clypeis ante suggestum stantes. *Brandenburg.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum.

ADVENTVS AVG. Imperator eques à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ, sinistrâ tenet hastam, Victoriâ præeunte, & milite subsequente: pone duo signa militaria. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

ADVENTVS AVG. Imperator eques ut suprà, sed absque Victoriâ & milite; sub equi pedibus anterioribus captivus humi sedens: in imâ parte R Z. coronâ intermediâ. *Brandenburg.*

IMP C C M AVR PROBVS AVG.

ADVENTVS AVG. H. S. *MB.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite laureato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ gestat scipionem in cujus summitate aquila.

ADVENTVS PROBI AVG. (2) Imperator eques à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ, sinistrâ tenet hastam; sub equi pedibus captivus humi sedens manibus post terga revinctis. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

AETERNITAS AVG. (3) Sol stans, dextrorsum spectans, dextrâ elatâ, sinistrâ gestat globum. *Regius.*

Eadem epigraphe.

CONSERVAT AVG. *MB.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ, dextrorsum.

CONSERVAT AVG. (4) Sol stans, dex-

(1) Hujus Augusti nummi omnes ex auro rari sunt, & rariores etiam argenteis, ut videre facile est ex nummis, quos hîc exhibemus, licet nonnulli aliter scripserint. Ad quam verò adlocutionem pertineat hic nummus non liquet, cum sæpenumero Probum adlocutum fuisse milites testentur quamplurima bella ab eo confecta, necnon ejus nummi. Nummus hic Probi ex auro desideratur in Collectione Mediobarbi.

(2) Nummus hic & superiores adventum Probi in Urbem post devictos Barbaros designant. Non extat hic nummus ex auro apud Mediobarbum.

(3) Nummi Probi cum hac epigraphe, & hoc typo desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(4) Cum eadem epigraphe, & eodem fermè typo habentur etiam nummi in Elagabalo; in Valeriano Conservator Augustorum dicitur Apollo, qui pro typo habetur; in Gallieno verò Augusti Conservator

trorsum spectans, dextrâ elatâ, sinistrâ gestat globum. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà. *RE.*

Eadem epigraphe. Probus capite laureato, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

HERCVLI ROMANO AVG. (1) Hercules stans sinistrâ tenet clavam, & leonis spolia, dextrâ trophæo à dextris erecto impositâ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARS VICTOR. (2) Mars galeatus sinistrorsum gradiens, dextrâ gestat spiculum transversum, sinistrâ trophæum ad humerum sinistrum. *Regius. Fontaine.*

IMP C C M AVR PROBVS AVG.

MARS VICTOR. Typus ut suprà. *MB.*

IMP C M AVR PROBVS.

MARS VICTOR. Mars gradiens, dextrâ hastam, sinistrâ spolia. *MB.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi laureatum, ad humeros cum paludamento.

ORIENS AVGVSTI. (3) Sol stans, dextrâ elatâ, sinistrâ gestat globum: in imâ parte SIS. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRITAS SAECVLI. (4) Figura muliebris à sinistris dextrorsum, sinistrâ capiti admotâ, dextrâ tenet sceptrum: in imâ parte SIS. *Regius. MMA. Brandenburg.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

VICTORIA AVG. (5) Duæ Victoriæ sustinentes clypeum, in quo VOT XXX MVLTIS XXXX. *Laisné.*

IMP C C M AVR PROBVS AVG.

VICTORIA GOTHIC. (6) Victoria dextrâ cornucopiæ, sinistrâ palmam cum captivo. *MB.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA GOTHIC. (7) Victoria dextrorsum gradiens, dextrâ gestat coronam, sinistrâ palmam: pro pedibus captivus humi sedens manibus post terga revinctis. *Regius.*

IMP C PROBVS P F AVG. Probus capite galeato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum transversum, sinistrâ clypeum.

Æsculapius, ut suo loco videre est. Cæterum Solem imprimis à Probo cultum testatur non solum hic, sed etiam ejus alii nummi.

(1) Extant etiam nummi in Commodo, necnon in Postumo cum eadem epigraphe, ut suo loco videre est. Nummus hic Probi rarissimus est, & desideratur in Collectione Mediobarbi. Sub Herculis autem figura exhiberi, & *Hercules Romanus* dici meritò potuit Probus, utpote qui tot labores militares pro Republica obierit, tot gentes, & barbaras nationes vi bellica domuerit, & ante, & postquam ad Imperium pervenerit, quot ante eum ferè Imperatorum nullus, ut pluribus narrat Vopiscus in ejus Vita. Unde & ipsi in Senatu acclamatum: *Tu Francicus, tu Gothicus, tu Sarmaticus, tu Parthicus, tu omnia.* Et Manlius Statianus Oratione in Senatu habita, de Probo inter alia, ita loquitur apud Vopiscum: *Enimverò, quæ mundi pars est, quam ille non vincendo didicerit? Testes sunt Marmaridæ in Africæ solo victi, testes Franci inviis strati paludibus; testes Germani & Alemanni, longè à Rheni submoti littoribus. Jam vero, quid Sarmatas loquar, quid Gothos, quid Parthos ac Persas, atque omnem Ponticum tractum? ubi vigent Probi virtutis insignia. Longum est dicere, quot Reges magnarum gentium fugaverit, quot Duces manu sua occiderit*, &c.

(2) Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti infrà adnotamus.

(3) Nummus hic Probi ex auro rarissimus est, & desideratur in Collectione Mediobarbi.

(4) Probo imperante non solùm Securitas sæculi fuit, sed etiam Securitas Perpetua, Securitas Orbis, ut ejus testantur nummi, nec dissentit Vopiscus in ejus Vita: *Probum*, inquit, *Principem, cujus Imperio Oriens, Occidens, Meridies, Septentrio, omnesque Orbis partes in totam securitatem redactæ sunt, Scriptorum inopiâ pœnè nescimus.* Nummi cum hac epigraphe in Probo inter rariores recensendi; nec extant ex auro apud Mediobarbum. Cæterum habentur nummi in Caracalla & in Floriano cum eadem Inscriptione.

(5) Typus hic cum hac epigraphe tum primùm in nummis Imperatorum occurrit. Nummus rarissimus, imò singularis, & desideratur in Collectione Mediobarbi. Cusus autem videtur hic nummus quo tempore triumphavit Probus de Germanis & Blemyis; quemquidem triumphum pluribus describit Vopiscus in ejus Vita: *Dedit*, inquit, *Romanis etiam voluptates, & quidem insignes: delatis etiam congiariis. Triumphavit de Germanis & Blemyis: omnium gentium drungos usque ad quinquagenos homines ante triumphum duxit: venationem in circo amplissimam dedit, ita ut populus cuncta diriperet. Genus autem spectaculi fuit tale*, &c.

(6) Profert hunc nummum Mediobarbus ex Occone, à quo fortassis malè descriptus fuit, ut videre est ex sequenti, ubi Victoria dextra non cornucopiæ, sed coronam gerit.

(7) Probum antequam Imperium adeptus esset, Gothos devicisse testatur Ælius Scorpianus Consul in Oratione ad Senatum, quam refert Vopiscus in ipsius Vita: *Tu Francicus*, inquit, *tu Gotthicus, tu Sarmaticus, tu Parthicus, tu omnia, & prius fuisti semper dignus imperio, dignus triumphis.* Et Manlius Statianus in eodem Senatu sic de Probo: *Jam verò quid Sarmatas loquar, quid Gotthos, quid Parthos, ac Persas, atque omnem Ponticum tractum? ubique vigent Probi virtutis insignia.* Deinde verò Imperator factus, liberata Gallia, Germania subacta, & in Illyrico oppressis Sarmatis, aliisque gentibus, *Tetendit deinde*, inquit Vopiscus, *iter per Thracias, atque omnes Geticos populos fama rerum territos, & antiqui nominis potentia pressos, aut in deditionem, aut in amicitiam recepit.* Et ad hanc quidem victoriam pertinere hunc rarissimum Probi nummum putamus.

VICTORIAE AVG. (1) Quadriga à ſiniſtris dextrorſum, cui inſiſtit Victoria, dextrâ geſtans coronam, ſiniſtrâ palmam. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite ut ſuprà, dextrâ geſtat ſpiculum ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum.

VICTORIAE AVG. Typus ut ſuprà. *M. RE.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

VICTORIAE AVG. Typus ut ſuprà. *Brandenburg. Declesves.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

VICTORIAE AVGVSTI. (2) Duæ Victoriæ ſtantes ex adverſo, unà tenent clypeum arbori palmæ innixum, ad cujus pedes duo captivi averſi humi ſedent, manibus poſt terga revinctis: in clypeo legitur VOT X. in imâ parte SIS. *Nummus maximi moduli. Declesves.*

IMP PROBVS P F AVG.

VICTORIOSO SEMPER. (3) Imperator laureatus ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ parazonium, hinc & inde duæ figuræ nudæ genuflexæ manus attollentes, & aliæ duæ figuræ ſtantes, ſimiliter manus attollentes. *MB.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGVSTI. (4) Imperator paludatus ſtans, ſiniſtrâ haſtæ innixus, dextram trophæo à dextris inter duos captivos humi ſedentes erecto, imponit. *Regius.* Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS PROBI AVG. Imperator eques à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ ſpiculum in hoſtem proſtratum contorquet. *Regius.*

(1) Nummos hujuſcemodi cuſos putamus quo tempore de Blemyis & Germanis triumphavit Probus. Nummi hi rariſſimi, nec extant apud Mediobarbum.

(2) Nummus hic rariſſimi typi cuſus videtur eo tempore, quo Probus de Germanis ac Blemyis triumphavit; hunc enim triumphum cum ejus Quinquennalibus conjunctum fuiſſe Vopiſcus innuit, qui Romanis ſanè gratiſſimus eſſe debuit, cum hinc aſſiduos hoſtes, qui Italiæ ipſi periculum ante aliquot annos intentarant illinc teterrimos barbaros, qui frumenta ex Ægypto tranſvehi ſolita brevi interverſuri videbantur, voluptatibus ſuis inſervire viderent; ſed publicam lætitiam Probi cædes proximè ſecuta fœdavit; cum enim relictâ urbe Orientem peteret, propè Byzantium interfectus eſt, Princeps in quo nihil reprehendi potuit, præter nimiam gravitatem; quam ipſam laudaſſent Scriptores, ſi modeſtiori exercitui Probus præfuiſſet. Cæterum Vota Decennalia in clypeo ſcripta ſunt Vota ſuſcepta. Typus hic novus, & deſideratur in Collectione Mediobarbi.

(3) Hunc nummum rariſſimum, imò ſingularem exhibet Mediobarbus ex Patini Theſauro, cuſumque putat poſt devictos Proculum & Bonoſium Galliæ tyrannos, quo tempore magnificentiſſimum de Germanis & Blemyis edidit triumphum.

(4) Nummus hic Probi, & ſequens ex auro deſiderantur in Collectione Mediobarbi. Vide quæ ad nummos ſimiles Æ. III. infrà monemus.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

ABVNDANTIA AVG. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, utrâque manu tenet cornucopiæ ex quo varias opes effundit: in imâ parte IIIT. *Fouc. Regius.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus ad medium pectus cum loricâ, dextrorſum, galeâ criſtatâ affabrè factâ, quam corona radiata cingit, inſignis, haſtam dextrâ geſtat humero dextro, ſiniſtrâ clypeum ſquamatum & punctatum.

ADLOCVTIO AVG. (2) Probus paluda-

(1) Hujus Auguſti nummi ex argento omnes rari ſunt, ſed non ſunt aureis rariores, ut nonnulli ſcripſerunt; idque facilè videre eſt ex nummis hîc propoſitis. Probus autem pulſis ex Gallia Germanis, imò Germaniâ ſubactâ, ſic in epiſtolâ hac de re ad Senatum ſcripta loquitur apud Vopiſcum: *Præda omnis recepta eſt, capta etiam alia, & quidem major quàm fuerat ante direpta. Arantur Gallicana rura barbaris bobus, & juga Germanica captiva præbent noſtris colla cultoribus: paſcuntur ad noſtram alimoniam gentium pecora diverſarum; equinum pecus noſtro jam fœcundatur equitatui: frumento barbarico plena ſunt horrea. Quid plura? illis ſola relinquimus ſola, nos eorum omnia poſſidemus.* Et idem Probus in epiſtola ad Capitonem Præfectum Prætorio ſcripta: *Te quæſo Capito, ita mecum ſalva Republica perfruaris, Annonam & commeatus, & quidquid neceſſarium eſt ubique militi pares*, &c. Dedit Probus & congiaria: *Dedit*, inquit Vopiſcus, *Romanis etiam voluptates, & quidem inſignes; delatis etiam congiariis.* In harum rerum monimentum cuſi fortaſſis fuere hujuſcemodi nummi.

(2) Præclarum hoc in nummo victoriæ de Logionibus relatæ monimentum expreſſum cernitur. Germanicam gentem fuiſſe teſtatur Zoſimus, unam è novem quas Probus ipſe in Epiſtola ad Senatum à ſe intrà alterum Imperii ſui annum profligatas ſcripſit. Huic genti Semno Rex fuit, quem bello captum una cum filio fuiſſe conſtat; hos porrò ad Probi ſuggeſtum adduci perſpicis, patrem barbâ promiſſâ, filium imberbem, utrumque nudum, & manibus poſt tergum revinctis; ſed his libertatem poſt paucos dies conceſſam, imò regnum reſtitutum fuiſſe prodit laudatus Zoſimus, cujus verba haud abs re erit hîc ex-

tus & laureatus ex humili ſuggeſtu, Præfecto Prætorio retrò ſtante, dextram attollens adloquitur milites: adſtant à dextris cum equo & ſigno militari milites tres galeati, captivum nudum & barbatum manibus poſt tergum revinctis ad ſuggeſtum ſiſtentes: à ſiniſtris duo milites alii cum equo & ſignis militaribus duobus, captivum alterum pariter nudum, ſed imberbem manibus poſt tergum revinctis, ad eundem ſuggeſtum producunt; in ſuperiore nummi parte milites alii quinque galeati. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi cum buſto, dextrâ globum tenens in quo Victoriola, ſiniſtrâ ſceptrum.

ADLOCVTIO AVG. Imperator cum Præfecto Prætorii in ſuggeſtu, alloquitur duos milites, cum ſignis & clypeis ſtantes. *MB.*

IMP C C M AVR PROBVS AVG.

ADVENTVS AVG. Figura equeſtris captivum ſternens. *MB.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, dextrorſum.

ADVENTVS AVG. Imperator paludatus eques à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ & expanſâ pacificatoris habitu, haſtam geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte XXIQ. *Fouc.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

ADVENTVS AVG. Typus ut ſuprà; ſed ſub equi pedibus captivus humi ſedens: in imâ parte R Z. fulmine intermedio. *Fontaine.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus galeatus & radiatus, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, ſiniſtrâ clypeum in quo Pegaſus à dextris ſiniſtrorſum.

ADVENTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà: inter equi pedes Є. in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

AETERNITAS AVG. (1) Lupa à dextris ſiniſtrorſum cum Romulo & Remo: in imâ parte XXIς. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo,

CLEMENTIA TEMP. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans haſtæ adnititur dextrâ, cippo verò innititur ſiniſtrâ: in imâ parte XXIZ. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, ſpiculum geſtat dextrâ humero dextro, clypeum verò ſiniſtrâ.

CLEMENTIA TEMP. (3) Jupiter nudus cum pallio in humerum ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: Probus paludatus ſtans ex adverſo, dextram ad globum protendit, ſcipionem verò in cujus apice aquila geſtat ſiniſtrâ: inter utramque figuram ſtella: in imâ parte KA. A. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram Є. in imâ parte XXI. *MDM. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut ſuprà; ſed Probus ſceptrum abſque aquilâ tenet ſiniſtrâ: inter utramque figuram ſupernè corona laurea: in imâ parte XXI. *Fontaine.*

IMP CAE M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

ſcribere: Μάχας δὲ καρτερὰς ἠγωνίσατο, πρότερον μὲν πρὸς Λογίωνας, ἔθνος Γερμανικόν· οὓς καταγωνισάμενος, καὶ Σέμνωνα ζωγρήσας ἅμα τῷ παιδὶ τὸν τούτων ἡγούμενον, ἱκέτας ἐδέξατο, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους καὶ τὴν λείαν πᾶσαν, ἣν εἶχον, ἀναλαβὼν ἐπὶ ῥηταῖς ὁμολογίαις ἠφίει, καὶ αὐτὸν Σέμνωνα μετὰ τοῦ παιδὸς ἀπέδωκε. *Acres etiam pugnas commiſit, primùm contra Logiones, nationem Germanicam, quibus devictis, cum Semnonem eorum ducem unà cum filio cepiſſet, ſupplices factos in fidem recepit; & captivis omnibus prædâque recuperatâ, quam habebant, certis eos conditionibus dimiſit, ipſo quoque cum filio Semnone reddito.* Nummus hic Probi, & ſequens diverſi typi, quem refert Mediobarbus, rariſſimi ſunt; ſed alium ſimilem vide in Æ. III. qui Semnonem anno 277. captum demonſtrat.

(1) Nummi Probi cum hac epigraphe, & hoc typo ex argento non extant apud Mediobarbum. Nummus rariſſimus. Vide quæ ad nummum ſimilem æreum III. infrà monemus.

(2) Nummi Probi ex argento cum hoc typo inter rariores recenſendi.

(3) De Probo ſic inter alia ſcribit Vopiſcus: *Conferens ego cum aliis Imperatoribus Principem Probum, omnibus prope Romanis Ducibus, qui fortes, qui clementes, qui prudentes, qui mirabiles extiterunt, intelligo hunc virum parem fuiſſe, aut, ſi non repugnat invidia furioſa, meliorem.* Et paulò poſt: *Ipſa*, inquit, *vox Probi clariſſima indicat quid ſe facere potuiſſe ſperaret, qui dixit, Brevi neceſſarios milites non futuros. Ille verò conſcius ſui, non barbaros timuit, non tyrannos. Quæ deinde felicitas emicuiſſet, ſi ſub illo Principe milites non fuiſſent*, &c. *aureum profectò ſæculum promittebat.* Præclarum autem Probi Clementiæ teſtimonium exhibet Zoſimus, qui narrat hunc Semnoni Logionum Regi unà cum filio in bello capto non ſolùm libertatem dediſſe, verum quoque regnum reſtituiſſe. Cæterum hæc epigraphe in Taciti nummis primùm occurrit, deinde in Floriani; ſed in illis typus diverſus.

CLEMENTIAE TEMP. (1) Duæ figuræ viriles ſtantes, altera paludata ſiniſtrâ tenens ſceptrum, altera nuda galeata cum pallio haſtam tenens ſiniſtrâ, dextras jungunt: in imâ parte XXI. *RE.*
IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

COMES AVG. (2) Minerva galeata vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, clypeum verò humi poſitum cum haſtâ ferratâ inversâ tenet ſiniſtrâ: à dextris in areâ A. *Fontaine.*

Alius cum I. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

COMITI PROBI AVG. (3) Typus ut ſuprà: in imâ parte I. *Fouc. SG.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA AVG. (4) Sol nudus capite radiato, cum pallio in humerum ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ extensâ & expansâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ: figura muliebris ſtans ex adverſo, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte TXXT. *Fouc.*
IMP PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat humero dextro.

CONCORDIA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geminum tenet ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ V. in imâ parte XXI. *Fouc.*
VIRTVS PROBI AVG. Probus galeatus & radiatus, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.

CONCORD MILIT. Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ: à dextris in areâ E. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum PXXI. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
IMP C C M AVR PROBVS AVG.

CONCORDIA MILIT PXXI. Duæ figuræ jungentes dextras. *MB.*
IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORD MILIT. Duæ figuræ, altera virilis, altera muliebris, dextras jungunt: in imâ parte PXXI. *Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem, in cujus ſummitate aquila.

CONCORD MILITVM. Typus ut ſuprà: in imâ parte DX.... *Farneſianus.*
Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

CONSERVAT AVG. (5) Sol capite radiato nudus, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ & expansâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ: in imâ parte TXXT. *Regius.*
VIRTVS PROBI AVG. Probus capite radiato, ad medium dorſum, dextrorſum, ſpiculum tranſverſum geſtat dextrâ, clypeo punctato oblongo tectus ſiniſtrâ.

CONSERVAT AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus galeatus & radiatus, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.

(1) Hæc epigraphe & hic typus in hoc Auguſto tantùm occurrunt. Nummus rariſſimus, & deſideratur in Mediobarbo.

(2) Minerva hîc dicitur Comes Auguſti, & ea figura exhibetur, quâ cernitur in nummo Clodii Albini, inſcripto MINERVA PACIFERA, nimirum ſiniſtrâ haſtam & clypeum tenens, dextrâ oleæ ramum; olea porrò præter quam arbor Minervæ ſacra, Pacis etiam inſigne, unde in laudato Albini nummo, necnon in nummis Commodi, & Getæ dicitur Minerva Pacifera dextrâ oleæ ramum gerens; præſertim cum pacis tempore Artes & Sapientia majori in pretio ſint, & tum maximè floreant. Nec abs re nummi Probi inſcribuntur COMES AVG. & COMITI PROBI AVG. in iiſque Minerva habitu Paciferæ cernitur; quippe Probus vires militum non ab bella ferenda, ſed ad pacem parandam ſemper contulit; Barbaros, quod Romanas Provincias ferro, igne, prædis depopularentur ad internecionem delevit; Tyrannos quod Rempublicam perturbarent, oppreſſit. Unica Probi vox, quam refert Vopiſcus in ejus Vitâ, ſufficienter hujuſcemodi nummos illuſtrabit: *His addidit*, inquit, *dictum ejus grave, ſi unquam eveniat ſalutare, Reipublicæ brevi milites neceſſarios non futuros. Quid ille conceperat animo qui hoc dicebat? Nonne omnes barbaras nationes ſubjecerat pedibus? quia totum mundum fecerat jam Romanum: Brevi* (inquit) *milites neceſſarios non habebimus. Quid eſt aliud dicere? Romanus jam miles erit nullus, ubique regnabit, omnia poſſidebimus, ſecura Reſpublica orbis terrarum non arma fabricabit, non annonam præbebit: vobis habebuntur aratra, equus naſcetur ad pacem, nulla erunt bella, nulla captivitas; ubique pax, ubique Romanæ leges, ubique judices noſtri.* Hæc epigraphe occurrit etiam in Tetricorum nummis, ſed ibi pro typo cernitur Victoria. Nummi hi Probi ex argento cum rarioribus adnumerandi, nec extant apud Mediobarbum.

(3) Hæc epigraphe, & hic typus in Probo tantùm occurrunt. Nummus hic ex argento inter rariores recenſendus, & deſideratur in Collectione Mediobarbi.

(4) Nummi Probi cum hoc typo ex argento rariſſimi ſunt, nec extant apud Mediobarbum.

(5) Nummi Probi ex argento hujuſcemodi deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

CONSERVAT AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte XXIT. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG.

FELICITAS AVG N EX I. (1) Figura ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *MB.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES MILIT. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ : in imâ parte VIXXT. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

FIDES MILIT. (2) Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ clypeum umbilicatum.

ERCVLI PACIFERO. (ſic) Hercules nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, clavam verò cum leonis exuviis ſiniſtrâ : in imâ parte VIXXT. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi ut ſuprà, ſed dextrâ geſtat ſpiculum humero dextro, ſiniſtrâ clypeum.

HERCVLI PACIF. Typus ut ſuprà : in imâ parte SX.... *Farneſianus.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

Eadem epigraphe incuſa, cum eodem capitis typo pariter incuſo. (3) *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI CONSERVAT. (4) Jupiter nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans à ſiniſtris, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : Probus paludatus ſtans ex adverſo, dextrâ protenſâ, ſiniſtrâ geſtat ſcipionem in cujus apice aquila : in imâ parte VXXT. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà : in imâ parte VXXT. *Fouc.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus galeatus & radiatus, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ clypeum umbilicatum.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Probi ut ſuprà, ſed dextrâ geſtat ſpiculum humero dextro, ſiniſtrâ clypeum.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà : in imâ parte..... *Farneſianus.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

IOVI CONS PROB AVG. (5) Jupiter nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, fulmen tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : in imâ parte R B. fulmine intermedio. *Le Roy.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

IOVI CONS PROB AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte R B. fulmine intermedio. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe.

IOVI CONSERVATORI PROBI AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *MB.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

LAETITIA AVGVSTI. (6) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, anchoram verò ſiniſtrâ : in imâ parte IIII. *Fouc. Le Roy.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

LAETITIA AVGVSTI. Typus ut ſuprà, cum IIII. in imâ parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARS VICTOR. (7) Mars nudus capite galeato cum pallio utrinque volitante, gra-

(1) Vide quæ ad nummum æreum III. ejuſdem typi infrà adnotamus.

(2) Nummi Probi ex argento cum hac epigraphe, & ſequenti non extant apud Mediobarbum.

(3) Nummus hic Probi cum rarioribus adnumerandus, nec extat apud Mediobarbum; ſequens etiam ex argento deſideratur in Collectione Mediobarbi.

(4) Vide quæ ad nummum ſimilem æreum III. ejuſdem Auguſti infrà monemus.

(5) Hæc epigraphe in Probi nummis primùm occurrit, deinde in Licinio tantùm; ſed in Licinii nummis typus omninò diverſus; nam ibi Jupiter ſedet in ſubſtructione dextrâ tenens Victoriolam, à quâ coronatur, ſiniſtrâ haſtam : ad pedes Aquila lauream roſtro gerens : in ſubſtructione legitur SIC X SIC XX.

(6) Lætitia ſiniſtrâ anchoram tenet, ad denotandum lætitiam illam ſtabilem eſſe & fundatam; anchora enim ſtabilitatis & firmitudinis ſymbolum eſſe ſolet. Vide nummum æreum III. ejuſdem Auguſti cum epigraphe, LAETITIA FUND. ubi idem typus cernitur. Nummus hic Probi ex argento deſideratur in Collectione Mediobarbi.

* (7) Non immeritò Probus ipſe in hiſce nummis, ut nonnulli putant, Martis Victoris titulo donatur, & gradivus trophæum gerens exhibetur; nam ſi hoſtes devictos requiras, etiam antequam ad Imperium perveniſſet, audi Manlium Statianum ſic in Senatu loquentem : *Enimverò*, inquit, *quæ mundi pars eſt quam ille non vincendo didicerit? Teſtes ſunt Marmaridæ in Africæ ſolo victi, teſtes Franci inviis ſtrati paludibus, teſtes Germani & Alemanni longè à Rheni ſubmoti litoribus. Jam verò quid Sarmatas loquar,* diens,

diens à dextris ſiniſtrorſum, haſtam ferratam tranſverſam geſtat dextrâ, trophæum verò humero ſiniſtro: in imâ parte III. *Fontaine.*

Alius cum IIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

MARS VICTOR. (1) Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ; juxtà eam à dextris clypeus humi poſitus: in imâ parte II. *Fouc. Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARTI PACIFERO. Typus ut ſuprà, cum II. in imâ parte. *Fouc.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat haſtam humero dextro, ſiniſtrâ clypeum.

MARTI PACIF. (2) Mars galeatus dextrorſum gradiens, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ ſpiculum & clypeum: in imâ parte QXXI. *Fontaine.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

PAX AVG. (3) Figurâ muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ: à dextris in areâ D. *Le Roy.*

Alius cum IIII. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP C PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

PAX AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte XX. *Frad.*

VIRTVS PROBI INVICTI AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.

PAX AVGVSTI. (4) Typus ut ſuprà: à dextris in areâ T. in imâ parte VXXI. *Fouc.*

IMP PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem, in cujus ſummitate aquila.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ VI. in imâ parte XXI. *MMA.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

PIETAS AVG. (5) Figura muliebris ſto-

quid Gothos, quid Parthos, ac Perſas, atque omnem Ponticum tractum? ubique vigent Probi virtutis inſignia. Longum eſt dicere quot Reges magnarum gentium fugaverit, quot Duces manu ſuâ occiderit, quantum armorum ſit quæ ipſe cepit privatus, &c. Hæc ſunt Probi adhuc privati præclara facinora; ſed ſi hoſtes devictos requiras, ipſo jam Imperatore, Germani ſunt, quos cæſis quadringentis millibus ultra Nicrum & Albam rejecit: Sarmatæ ſunt, quos in Illyrico contudit: Getici populi omnes, quos per Thracias incedens preſſit. In Oriente Iſauriam à Palfurio latrone liberavit: Blemyas ſubegit: Copton & Ptolemaidem Barbarico ſervitio eripuit. Ut taceam Gepidas, Gautunnos, Vandalos, quos fidem frangentes variis victoriis oppreſſit: taceam etiam Saturninum, Proculum & Bonoſum, tyrannos, quorum illum in Oriente ſuperavit, hos in Gallia vicit. Non igitur abs re Mars Victor dicitur Probus in hoc nummo, & ſub Victoris ſpecie trophæum geſtans exhibetur; qui in ſequentibus oleæ ramum geſtans Paciferi forma repræſentatur. Nummus hic Probi ex argento deſideratur in Collectione Mediobarbi.

(1) Nummi Probi cum hac epigraphe, & hoc typo inter rariores recenſendi ſunt, nec extant apud Mediobarbum.

(2) De Marte Pacifero pluribus alibi ſuprà, ut & de Mercurio Pacifero; qui quidem præterquam in nummis, etiam apud Scriptores Paciferi nomine donantur. De Hercule autem Pacifero, cujus nulla mentio apud Scriptores, quod ſciam, ſed in nummis diverſorum Imperatorum frequens occurrit, loquimur infrà in nummis Æ. III. ejuſdem Auguſti; quæ quidem cum ad intelligentiam hujus nummi maximè conducant, conſulenda ſunt. Cæterum Probi nummi hujuſcemodi ex argento deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(3) Nummus hic Probi ex argento & ſequentes deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(4) Nummus hic Probi rarus ob capitis epigraphen, ubi Probus Invictus Auguſtus dicitur, quemadmodum in ſequenti Inſcriptione, quam Granatæ repertam exhibet Gruterus pag. 277.

IMP. CAES. M. AVR
PROBO
PIO. FELICI
INVICTO
AVG. NVMINI
MAIESTATIQVE
DEVOTVS
ORDO. ILLIBER. DE
DICATISSIMVS. D. P

(5) Quantæ pietatis erga Deos fuerit Probus facile eſt cognoſcere ex ipſius epiſtola, ad Senatum ſcripta, poſt Gallias à Germanis liberatas, & Germaniam ſubactam: *Ago*, inquit, *Diis immortalibus gratias P. C. quia veſtra in me judicia comprobarunt.* Et paulò poſt: *Supplicationes igitur veſtro more decernite.* Et deinde: *Coronas quas mihi obtulerunt omnes civitates aureas, veſtræ P. C. Clementiæ dedicavi. Et has Jovi Opt. Max. cæteriſque diis deabuſque immortalibus veſtris manibus conſecrate*, &c. Nummus hic cum rarioribus recenſendus, nec extat ex argento apud Mediobarbum; apud quem habetur unicus æreus, ſed typo diverſo; Mulier quippe ſiniſtrâ cornucopiæ geſtat.

lata ac velata, vultu dextrorſum converſo, ſtans ad tripodem ſuprà quem ignis accenſus, pateram tenet dextrâ, acerram verò ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ c. *SG.*

Alius cum III. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus apice aquila.

P M TRI P COS II PP. (1) Leo gradiens à ſiniſtris dextrorſum: in imâ parte XXIS. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

P M TRI P COS II PP. Leo ut ſuprà, juxtà cujus pedes anteriores caput bovis: in imâ parte XXIP. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDENT AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte BXXI. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum ad humerum dextrum.

PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIϛ. *Le Roy.*

IMP C PROBVS AVG CONS IIII.

PROVIDENT AVG. (2) Typus ut ſuprà: in imâ parte BXXI. *Collegit.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

PROVIDEN DEOR. (3) Sol capite radiato nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ elatâ & expanſâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ: figura muliebris ſtolata ſtans ex adverſo, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ; inter utramque figuram ſtella: in imâ parte KAB. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

RESTITVTOR EXERCITI. (4) Jupiter nudus cum pallio à tergo pendulo, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: figura militaris galeata ſtans ex adverſo, dextram protendit ad globum, haſtæ ferratæ adnixa ſiniſtrâ: inter utramque figuram V. in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

RESTITVT ORBIS. (5) Probus laureatus & paludatus ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: figura muliebris ſtolata ſtans ex adverſo,

(1) Nummus hic Probi & ſequentes ex argento deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(2) Providentiam Auguſti ideò commendare videtur hic nummus, quòd centum millia Baſtarnatum in Romanum ſolum traduxiſſet, atque ita non agris ſolum jamdiu incultis conſuluiſſet, ſed etiam ex acerrimis hoſtibus colonos bello juxta ac pace utiles feciſſet; hoc enim ſtatim à pace cum Perſis factâ, hoc eſt vel extremo anni 280. vel initio anni 281. confectum Vopiſcus tradit, quo quidem anno Probus quartum Conſulatum geſſiſſe fertur. Nummus hic ob capitis epigraphen rariſſimus.

(3) Vide quæ ad nummum ſimilem Æ. III. ejuſdem Auguſti infrà adnotamus. Nummus hic rariſſimus, nec extat ex argento apud Mediobarbum.

(4) Nummi cum hac epigraphe in Aureliano primùm occurrunt, ut ſuo loco monuimus; ſed in illo typus diverſus, nimirum ex una parte ſtat Imperator, dextrâ globum tenens, ſiniſtrâ haſtæ innixus; ex alterâ verò ſtat figura militaris galeata globum eundem tenens dextra, haſtæ innixa ſiniſtra. Probus autem dicitur *Reſtitutor Exerciti* pro *Exercitus*, ut in nummis paſſim legitur; nec quidem abs re tali ille titulo donatur; etenim Vopiſcus ſic de Probo adhuc privato loquitur: *Amor militum erga Probum ingens ſemper fuit. Neque enim unquam ille paſſus eſt peccare militem. Ille quinetiam Aurelianum ſæpè à gravi crudelitate deduxit. Ille ſingulos manipulos adiit, veſtes & calceamenta perſpexit: ſi quid præda fuit, ita diviſit, ut ſibi nihil præter tela & arma ſervaret.* Otioſum autem militem nunquam ille eſt paſſus, ut ſcribit laudatus Vopiſcus, qui varia ejus adhuc privati opera apud Ægyptum per milites ſtructa recenſet. Eandem hanc ille diſciplinam Imperator factus in exercitu diligentiſſimè obſervabat, unde & cum à militibus invitus & retractans ad imperium evectus eſſet, ſæpè dicebat, ut tradit idem Scriptor: *Non enim vobis expedit milites, non mecum bene agitis. Ego enim vobis blandiri non poſſum.* Hic tandem nimius diſciplinæ militaris rigor ejus necis cauſa fuit: *Cauſæ*, inquit Vopiſcus, *occidendi ejus hæ fuere: Primum, quòd nunquam militem otioſum eſſe perpeſſus eſt. Siquidem multa opera militari manu perfecit, dicens annonam gratuitam militem comedere non debere*, &c. Eadem diſciplina plures ille præclariſſimos Duces inſtituit: *Nam & ejus diſciplina*, teſte eodem Vopiſco, *Carus*, *Diocletianus*, *Conſtantius*, *Aſclepiodorus*, *Annibalianus*, *Leonides*, *Cecropius*, *Piſonianus*, *Herennianus*, *Gaudioſus*, *Urſinianus*, *Herculius Maximianus*, *& cæteri, quos patres noſtri mirati ſunt, & de quibus non nulli boni Principes extiterunt, inſtituti ſunt.* Cæterum Probus ſubacta Germania, ſedecim millibus tyronum exercitum auxit, ut narrat idem Scriptor: *Accepit præterea ſedecim millia tyronum, quos omnes per diverſas Provincias ſparſit ita ut numeris, vel limitaneis militibus quinquagenos & ſexagenos interſereret, dicens ſentiendum eſſe non videndum quum auxiliaribus Barbaris Romanus juvatur.* His itaque de cauſis Probus RESTITUTOR EXERCITI jure merito dici potuit. Nummus hic ex argento rariſſimus, nec extat apud Mediobarbum.

(5) Vide quæ ad nummum ſimilem Æ. III. ejuſdem Auguſti infrà adnotamus. Nummus hic Probi ex argento deſideratur in Collectione Mediobarbi.

coronam lauream tenet dextrâ; inter utramque figuram stella: in imâ parte XXIV. *Fouc.*

IMP PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem, in cujus apice aquila.

ROMAE AETER. (1) Templi facies cum gradibus, sex columnis corinthiacis suffulta, ad cujus vestibulum figura muliebris stolata & galeata sedens à fronte, Victoriæ signum adversum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte R B. lunâ bicorni intermediâ. *Fouc.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

ROMAE AETER. Typus ut suprà: in imâ parte R A. fulmine intermedio. *RE.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Caput Probi ut suprà.

ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà: in imâ parte R A. fulmine intermedio. *Fontaine.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà: in imâ parte stella & SIS. *Fouc.*

Alius cum R E. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo. *MB.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

SALVS AVG. (2) Figura muliebris stolata sedens à sinistris dextrorsum ad aram serpente capite assurgente circunvolutam, dextrâ tenet pateram ex quâ serpentem pascit, sellæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte XXIT. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

SALVS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte XXIV. *Fontaine.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

SECVRIT PERP. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, dextram attollit suprà caput, cippo verò altiori adnititur sinistrâ: in imâ parte TXXI. *Fouc.*

VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum.

SECVRIT PERP. VI. XXI. Typus ut suprà. *MB.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

SOLI INVICTO. (3) Sol capite radiato nudus cum pallio brachio sinistro collecto, vultu dextrorsum converso stans in quadrigâ à fronte, equis utrinque pariter aversis & adversis, dextram expansam protendit, flagrum verò gestat sinistrâ: in imâ parte €. *Fauvel.*

Alius cum R. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà, sinistrorsum.

SOLI INVICTO. Sol typo quo suprà in quadrigâ à sinistris dextrorsum: in imâ parte R B. fulmine intermedio. *Fouc. Regius.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte R Γ. fulmine intermedio. *Fontaine.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, spiculum gestat dextrâ humero dextro, clypeum verò sinistrâ.

SOLI INVICTO. (4) Templum sex columnis suffultum cum tribus gradibus, in quo stat Sol dextrâ elatâ, sinistrâ globum tenens: in imâ parte SXXT. *SG.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, sed absque galeâ.

TEMPOR FELICI. Figura muliebris

(1) Vide quæ ad nummum similem Æ. III. ejusdem Augusti infrà adnotamus.

(2) Nummi Probi cum hoc typo ex argento rarissimi sunt, & desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(3) Nummi hi Probi ex argento non extant apud Mediobarbum. De Solis autem curru & equis sic loquitur Accius:

Sol, qui micantem candido curru atque equis
Flammam citatis, fervido ardore explicas.

Manilius Astron. lib. V.

Quadrijugis it Phœbus equis, & Delia bigis.

Equorum autem nomina exprimit Ovidius lib. II. Metamorph.

Interea volucres Pyroëis, Eous, & Æthon,
Solis equi, quartusque Phlegon hinnitibus auras
Flammiferas implent.

Vide præterea Hyginum Fab. CLXXXIII. Fulgentium Mytholog. lib. in Apolline, Calpurnium Bassum Commentar. in Aratæa Germanici Cæsaris.

(4) Cum eadem epigraphe occurrunt etiam nummi in Gallieno, in Quieto, & in Aureliano; sed in illorum nummis typus, ut videre est, omninò diversus. Cæterum hujus nummi typus rarissimus est, imò singularis, & desideratur in Collectione Mediobarbi.

ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte I. *Bau.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

TEMPOR FELICI. Typus ut ſuprà, cum I. in imâ parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

TEMPOR FELICIT. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ B. in imâ parte I. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

TEMPORVM FELICITAS. (1) Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ: in imâ parte I. *Fontaine.*

IMP PROBVS AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum humero dextro, ſiniſtrâ clypeum.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata & ſuccincta gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, trophæum verò geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte R S. coronâ laureâ intermediâ. *Regius.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte R S. fulmine intermedio. *Fouc.*

Alius cum R T S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte R S. fulmine intermedio. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA GERM. (2) Trophæum cum duobus captivis averſis, hinc inde humi ſedentibus: in imâ parte R A. fulmine intermedio. *Fouc.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

VICTORIA GERM. Typus ut ſuprà: in imâ parte R A. coronâ laureâ intermediâ. *Fouc.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

VICTORIA GERM. Typus ut ſuprà: in imâ parte R A. fulmine intermedio. *Fontaine.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG.

VICTORIAE AVG. (3). *MB.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. (4) Mars nudus galeatus ad ſiniſtram gradiens, dextrâ tenet ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ trophæum geſtat ad humerum ſiniſtrum: in imâ parte P X X T. *MDM.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato & radiato, ad medium dorſum cum loricâ, dextrorſum, ſpiculum tranſverſum geſtat dextrâ, clypeum umbilicatum ſiniſtrâ.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, Victoriæ ſignum adverſum ſuſtinet dextrâ, clypeum verò humi poſitum cum haſtâ tenet ſiniſtrâ: in imâ parte IIII. *Fouc. MMA.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ ſuſtinet globum cui inſiſtit Victoriola.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte IIII. *Le Roy.*

Alius cum Q X X T. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

VIRTVS AVG. Probus laureatus & paludatus gradiens à dextris ſiniſtrorſum, ſpi-

(1) Nummi Probi ſuperiores ac ſequentes ex argento deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(2) Auctor eſt Vopiſcus, Probum ſtatim initio Principatus cum ingenti exercitu Gallias petiiſſe, ut eaſdem à Germanis occupatas defuncto Aureliano interregni tempore, in libertatem vindicaret, tantaque ibi prælia feliciter geſſiſſe, ut non ſolùm Gallias receperit, ſed univerſam ſubjecerit Germaniam, quadringentis millibus Barbarorum occiſis; de qua quidem victoria ſic Probus ad Senatum ſcripſit, ut refert laudatus Vopiſcus in ipſius Vita: *Ago*, inquit, *Diis immortalibus gratias P. C. quia veſtra in me judicia comprobarunt. Subacta eſt omnis quà tenditur latè Germania: novem Reges gentium diverſarum ad meos pedes, imò ad veſtros, ſupplices ſtratique jacuerunt. Omnes jam Barbari vobis arant, vobis jam ſerunt, & contra interiores gentes militant. Supplicationes igitur veſtro more decernite. Nam & quadringinta millia hoſtium cæſa ſunt, & ſedecim millia armatorum nobis oblata, & ſeptuaginta urbes nobiliſſimæ captivitate hoſtium vindicatæ, & omnes penitùs Galliæ liberatæ. Coronas quas mihi obtulerunt omnes Galliæ civitates aureas, veſtræ P. C. clementiæ dedicavi. Et has Jovi opt. max. cæteriſque Diis Deabuſque immortalibus veſtris manibus conſecrate. Præda omnis recepta eſt, capta etiam alia & quidem major quam fuerat ante direpta. Arantur Gallicana rura barbaris bobus, & juga Germanica captiva præbent noſtris colla cultoribus: paſcuntur ad noſtram alimoniam gentium pecora diverſarum: equinum pecus noſtro jam fœcundatur equitatui: frumento barbarico plena ſunt horrea. Quid plura? illis ſola relinquimus ſola, nos eorum omnia poſſidemus.* Vide quæ de Germanico bello ſcribit Zoſimus. Nummi hi ex argento deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(3) Vide nummos aureos & Æ. III. cum eadem epigraphe, & quæ ibi adnotamus.

(4) Nummus hic & omnes ſequentes ex argento deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

culum transversum gestat dextrâ, globum verò sustinet sinistrâ: in imâ parte XXIQ. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS INVICTI AVG. (1) Probus paludatus eques à dextris sinistrorsum, equi pedibus anterioribus sublimibus, hostem resupinatum, ac dextram supplicem protendentem impetit hastâ, equum verò regit sinistrâ: in imâ parte SXXT. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

VIRTVS PROBI AVG. Mars nudus galeatus cum pallio utrinque volitante gradiens à dextris sinistrorsum, spiculum transversum gestat dextrâ, trophæum verò humero sinistro: in imâ parte XXIQ. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

VIRTVS PROBI AVG. Mars ut suprà: à dextris captivus manibus post tergum revinctis humi sedens, à sinistris alter retrospiciens: in imâ parte XXIT. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Probus galeatus & radiatus, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, spiculum gestat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum sinistrâ.

VIRTVS PROBI AVG. Probus paludatus eques à sinistris dextrorsum, dextram expansam protendit, hastam verò transversam gestat sinistrâ; ad equi pedes anteriores captivus manibus post tergum revinctis humi sedens: in imâ parte KAB. *Fouc.*

(1) Probus tam privatus quàm Imperator nobilissimis claruit virtutibus, teste Vopisco, qui de eodem privato sic loquitur: *Longum est*, inquit, *si per res gestas tanti percurram viri, quæ ille sub Valeriano; quæ sub Gallieno, quæ sub Aureliano & Claudio privatus fecerit, quoties murum conscenderit, vallum diripuerit, hostem cominus interemerit, dona Principum emeruerit, rempublicam in antiquum statum sua virtute reddiderit.* Cæterum res præclarissimas à Probo jam Augusto gestas pluribus ex eodem Vopisco alibi exposuimus; ex quibus omnibus illustrari possunt hujuscemodi nummi.

NUMISMATA LATINA
maximi moduli, vulgò Medaglioni.

IMP PROBVS AVG. Probus laureatus pectore tenus, humero dextro hastam tenet, sinistrâ clypeum.

ADLOCVTIO AVG. (1) Imperator stans paludatus in suggestu; eum comitatur Præfectus Prætorii, hinc tres signiferi in imo, inde tres alii: ante suggestum duo captivi genuflexi; pone eos duo pueruli, unus à dextris, alter à sinistris. *Vaillant.*

IMP PROBVS P AVG. Probus galeatus, ad pectus cum loricâ, dextrâ gestat spiculum humero dextro, sinistrâ clypeum tenet.

ADLOCVTIO AVG. Typus ut suprà. *D.C.*

IMP PROBVS P F AVG. Probus capite laureato pectore tenus, dextrâ hastam, sinistro humero trophæum.

ADLOCVTIO MILITVM. (2) Imperator

(1) Nummum Probi ex argento cum eadem epigraphe, sed typo diverso, ubi duo captivi tantùm cernuntur absque puerulis, ad victoriam de Logionibus Germanicâ gente, de qua loquitur Zosimus, ab eo relatam spectare diximus; hunc verò nummum cusum putamus in monimentum victoriæ quam ipse de Germanis omnibus retulit; de quâ quidem victoria sic Vopiscus in ejus Vitâ: *Tanta autem*, inquit, *ille prælia gessit, ut à Barbaris sexaginta per Gallias nobilissimas reciperet civitates: prædam deinde omnem, quâ illi præter divitias etiam efferebantur ad gloriam. Et quum jam in nostra ripa, imò per omnes Gallias securi vagarentur, cæsis propè quadringentis millibus, qui Romanum occupaverant solum, reliquias ultra Nicrum fluvium & Albim removit*, &c. Et paulò post: *Nec cessatum est unquam pugnari, quum quotidie ad eum Barbarorum capita deferrentur, jam ad singulos aureos singula, quandiu reguli novem ex diversis gentibus venirent, atque ad pedes Probi jacerent.* Et Probus ipse in epistola ad Senatum scripta sic loquitur: *Subacta est omnis qua tenditur latè Germania: novem Reges gentium diversarum ad meos pedes, imò ad vestros, supplices stratique jacuerunt.* Nummus rarissimus.

(2) Nummi inscripti ADLOCUTIO AUG. vel AUGG. & ADLOCUTIO COHORT. in nonnullis Imperatoribus repetiuntur; ADLOCUTIO autem BRITANNICA in Hadriano tantùm, quemadmodum ADLOCUTIO MILITUM in Probo tantùm occurrit. Cusi autem fortassis fuere hujuscemodi nummi in monimentum Adlocutionis illius, quam habuit ad milites, tùm cum ab illis Imperator appellatus fuit; cujus quidem mentionem facere videtur & Vopiscus in ejus Vitâ: *Quum ad exercitus*, inquit, *nuntius venisset, tum primùm animus militibus fuit prævenire Italicos exercitus, ne iterum Senatus Principem daret; sed quum inter milites sermo esset quis fieri deberet, & manipulatim in campo tribuni eos alloquerentur, dicentes requirendum esse Principem aliquem fortem, sanctum, verecundum, clementem, probum: idque per multos circulos, ut fieri assolet, diceretur, quasi divino nutu undique ab omnibus acclamatum est, Probe Auguste Dii te servent: deinde concursus, & cespititium tribunal; appellatusque Imperator, ornatus etiam pallio purpureo quod de statua templi oblatum est*, &c. Tribunal autem ascendebant Imperatores cum milites adloquerentur; morem verò adloquendi exercitum valdè frequentem Imperato-

paludatus stans in suggestu cum alterâ figurâ militari, adloquitur decem milites. *Vaillant.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato ad pectus cum loricâ dextrorsum, dextrâ gestat hastam ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

ADLOCVTIO MILITVM. Typus ut suprà. *R E.*

IMP C M AVR PROBVS PIVS AVG. Probus pectore tenus & capite laureato, dextrâ hastam gerit.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator eques paludatus inter duo signa militaria; Victoria præit, & duo subsequuntur milites. *Vaillant.*

IMP CAES M AVR PROBVS P F. Probus laureâ insignis pectore tenus, humero dextro hastam, sinistro clypeum in quo duæ Victoriæ appendunt clypeum palmæ arbori, ad cujus imum duo captivi gementes humi decumbunt.

EXERCITVS PERS. (2) Imperator paludatus suprà subsellium stans adloquitur cohortes ante & pone se stantes, inter eos unus ejus equum capistro tenet. *Vaillant.*

IMP C PROBVS PIVS AVG. Probus medio pectore tenus, dextra globum, sinistrâ hastam.

FIDES MAXIMA. (3) Figura stolata stans, globum Imperatori paludato tradit arâ intermediâ, illa sinistrâ temonem inversum gerit, Probus lævâ hastam. *Vaillant.*

IMP C PROBVS INVICT P F AVG. Capita Probi & ejus conjugis jugata, ad pectus ille cum paludamento capite laureato, dextrâ tenet spiculum inversum, sinistrâ clypeum.

tibus fuisse, cùm ex nummis, tùm passim ex Historiarum monumentis constat; id autem fiebat, vel cum ipsimet primùm ad Imperium pervenirent, ut Galba fecit & Probus; vel cum aliquem in spem successionis adoptarent, ut Galba itidem fecit Pisonem adoptando apud milites: vel etiam cum alium ad Imperii consortium adsumerent, ut legitur apud Ammianum Marcellinum lib. xv. de Constantio Imperatore cum Julianum post multas deliberationes, Imperii consortem facere placuisset apud exercitum: vel cum milites ad fortiter agendum ante prælium exhortarentur, aliisque similibus ex causis exorientibus, quarum exempla apud Historicos passim occurrunt. Concionem autem Juliani, quâ milites contra Persas adhortatus est, refert laudatus Ammianus lib. XXIII. qui *aggerem glebalem* appellat Tribunal illud, quod *Cespititium tribunal* Vopisco dicitur, loco paulò suprà citato: nec mirum quia ex glebis & cespitibus extructum & suggestum erat, unde & *suggestus* dictus. Hinc apud Tacitum lib. 1. Annal. *S... ... ...gerunt cespites, extruunt tribunal, quo magis conspicua sedes foret.* Et mox: *Aggerebatur nihilominus cespes, jamque pectori usque accreverat.* Vide etiam Plinium in Panegyrico Trajano dicto, & Claudianum lib. de Bello Gildonico vers. 424. &c. necnon alios Scriptores. Cæterum si hic nummus Probi referendus est ad primam illam Adlocutionem, quam ad milites habuit, figura illa militaris, quæ ei in suggestu adstat, non est Præfectus Prætorio, sed quidam alius ex Ducibus; etenim Præfectus Prætorio tum temporis absens erat, ut liquet ex epistola Probi ad Capitonem Præfectum Prætorio scripta. Nummi Probi cum hac epigraphe rarissimi sunt, & desiderantur in Mediobarbo.

(1) Nummi Probi omnes ex ære maximi moduli rari sunt, sed hic inter rariores recensendus est. Vide quæ ad similes nummos aureos ejusdem Augusti suprà diximus.

(2) Nummum hunc Probi rarissimum, imò singularem refert Mediobarbus ex Strada; unde verò illum exscripserit non liquet. Cusum autem hunc nummum tùm fuisse putat laudatus Mediobarbus, cum Probus Persicum bellum meditans in Illyrico occisus fuit: quod sanè mihi non probatur; duæ enim Victoriæ in clypeo expressæ, & duo captivi qui humi decumbentes cernuntur, ad Copton & Ptolemaidem urbes, ereptas Barbarico servitio & Romano juri additas respicere me cogunt; quo tempore Persæ maximè territi legatos ad Probum miserunt pacem poscentes, ut narrat Vopiscus in ejus Vita: *Copton præterea*, inquit, *& Ptolemaidem urbes, ereptas Barbarico servitio, Romano addidit juri. Ex quo tantum profecit, ut Parthi legatos ad eum mitterent, confitentes timorem pacemque poscentes: quos ille superbius acceptos, magis timentes domum remisit. Fertur etiam epistola illius, repudiatis donis quæ Rex Parthorum miserat, ad Narseum talis fuisse: Miror te de omnibus quæ nostra futura sunt; tam pauca misisse. Habeto interim omnia illa quibus gaudes: quæ si nos habere cupiamus, scimus quemadmodum possidere debeamus. His acceptis literis Narseus maximè territus, & eo præcipuè quod Copton & Ptolemaidem comperit à Blemyis, qui eas tenuerant, vindicatas, cæsosque ad internecionem eos qui gentibus fuerant ante terrori. Facta igitur pace cum Persis, ad Thracias rediit*, &c. In harum porrò rerum monimentum nummum hunc cusum fuisse putamus; cujus quidem epigraphe in hoc Augusto tantùm occurrit.

(3) Hæc epigraphe, & hic typus in Probo tantùm occurrunt. Nummus hic rarissimus, imò singularis est, & desideratur in Collectione Mediobarbi. FIDES autem MAXIMA Probi dicitur, cui etsi Fortuna globum tradit, hoc est, à militibus Augustus nuncupatur, & Imperium accipit, ad Senatum tamen ita scribit, ac si ab amplissimo illo ordine Imperium accepturus esset; in cujus quidem rei monimentum hunc illi nummum cusum fuisse putamus. Epistola autem illa quam ipse ad Senatum scripsit, sic legitur apud Vopiscum: *Rectè atque ordine P. C. proximo superiore anno factum est ut vestra clementia orbi terrarum Principem daret, & quidem de vobis, qui & estis mundi Principes, & semper fuistis, & in vestris posteris eritis; atque utinam id Florianus expectare voluisset, nec velut hæreditarium sibi vindicasset Imperium: vel illum, vel alium quempiam majestas vestra fecisset. Nunc quoniam ille Imperium arripuit, nobis à militibus delatum est nomen Augustum, vindicatum quin etiam in illum à prudentioribus militibus, quod fuerat usurpatum. Quæso ut de meis meritis faciatis quidquid jusserit vestra clementia.* Vopiscus etiam refert quæ in Senatu post lectam hanc epistolam dicta fuere; quæ omnia ad hujus nummi explicationem nonnihil faciunt; sed quia longiuscula sunt hîc non exscribo.

MONETA AVG. (1) Tres Monetæ ſtantes cum attributis. *Vaillant. Colleg. RE. Regius.*

IMP C PROBVS P F AVG. Probus pectore tenus cum loricâ, & paludatus capite laureato, dextrorſum, dextrâ tenet globum cum Victoriolâ, ſiniſtrâ caput aquilæ.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *Regius. DeC.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ, in quâ caput Meduſæ, dextrorſum, dextrâ geſtat haſtam humero dextro, ſiniſtrâ clypeum.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *Farneſianus.*

IMP C PROBVS P F AVG. Probus capite laureato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ geſtat globum cui inſiſtit Victoriola, quæ manibus coronam gerit, ſiniſtrâ verò tenet haſtam.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *RE.* Eadem epigraphe. Caput Probi laureatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMP PROBVS P F AVG. Probus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ clypeum, in quo Imperator eques Victoriâ præeunte, & milite ſubſequente.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *Lamoignon. DeC.*

Eadem epigraphe. Probus capite galeato, ad pectus cum loricâ, dextrâ geſtat haſtam humero dextro, ſiniſtrâ clypeum, in quo Imperator eques Victoriâ præeunte, & milite ſubſequente.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *DeC.*

IMP PROBVS P AVG. Caput Probi ut ſuprà; ſed in clypeo eques, cum pluribus figuris ſub equo.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà. *DeC.*

Eadem epigraphe. Probus medio corpore tenus, dextrâ ſcipionem, lævâ clypeum tenet.

SOLI INVICTO. Sol in quadrigis à fronte, dextrâ extensâ, lævâ flagrum tenet. *Vaillant. DeC.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat haſtam ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum.

SOLI INVICTO. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMP C PROBVS P F AVG. Probus medio corpore tenus, dextrâ globum gerit.

TEMPORVM FELICITAS. Roma galeata inſidens clypeo à ſiniſtris dextrorſum, globum Probo paludato porrigit, quem coronat Victoria pone eum ſtans: adſtat à dextris Romæ Felicitas dextrâ caduceum tenens. *Vaillant.*

IMP PROBVS P F AVG. Probus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum, in quo Imperator eques cum pluribus captivis ante ipſum.

TEMPORVM FELICITAS. (2) Typus ut ſuprà. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

VIRTVS AVGVSTI. Imperator eques à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ elatâ, ſpiculum in captivum ante equi pedes ſedentem contorquet; ſub equo duo alii captivi, alter ſedens, alter ſemiproſtratus. *Farneſianus.*

IMP PROBVS P F AVG. Probus laureatus pectore tenus, dextrorſum, dextro humero ſcipionem, ſiniſtro clypeum, in quo Imperator eques ante quem plurimæ figuræ.

VIRTVS AVGVST NOSTRI. (3) Imperator eques paludatus decurrens haſtâ ſubmiſſâ, ipſi præeunte milite, & captivo ſubſequente. *Vaillant.*

IMP C M AVR PROBVS PIVS AVG. Probus capite laureato ad medium dorſum, ſpiculum inverſum geſtat dextrâ, ægidem ſiniſtrâ ad humerum ſiniſtrum.

VIRT AVGVT. (ſic) NOSTRI. Typus ut ſuprà: in imâ parte SIS. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite galeato, ad pectus cum loricâ,

(1) Licet omnes hi Probi nummi ob capitis typos ſunt elegantes & rari; hic tamen ubi duo capita jugata cernuntur, præſtantiſſimus & rariſſimus eſt.

(2) Imperatores duos poſt Taciti mortem nuncupatos à militibus fuiſſe narrant Scriptores; ſed ex his Florianus, cui univerſæ fermè Occidentis Provinciæ parebant, Sentui ac populo Romano parùm gratus; Probus verò non rei militaris peritiâ ſolùm, ſed ſingulari etiam clementiæ laude clarus habebatur: quamobrem etſi militum numero longè ſuperaretur, nihil tamen paulò atrocius decretum in hunc à Senatu fuiſſe videtur, cum eum ſibi imperaturum ſperaret, quem optabat. Atqui Probum Romanorum de ſe judicia fruſtratum non fuiſſe prodit Vopiſcus; hunc enim Rempublicam in veterem ſtatum reſtituiſſe tradit, qualis ab Auguſto ordinatus fuerat: cui auctori præclarè convenit, non cum hoc ſolùm nummo planè novo, & eximiæ raritatis ac elegantiæ, ſed cum plurimis aliis quos hîc exhibemus, RESTITUTOR SAECULI AUGUSTI, &c.

(3) Hæc epigraphe & hic typus in Probo primùm occurrunt. Nummus hic rariſſimus eſt, nec extat apud Mediobarbum. De Probi virtute vide quæ ad nummos ejus argenteos adnotavimus.

dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro.

VIRTVS PROBI AVG. Imperator eques, præeunte milite cum hastâ & clypeo, dextrâ elatâ spiculum in captivum ante equi pedes sedentem contorquet; sub equo duo alii captivi, alter sedens, alter semiprostratus. *E schedis RDR.*

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP PROBVS P F AVG. Probus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum inversum, sinistrâ clypeum, in quo figura equestris cum aliis figuris militaribus.

MONETA AVG. Tres Monetæ stantes cum attributis. *Fouc. RE. Fontaine.*

Eadem epigraphe. Probus capite laureato, ad pectus cum paludamento, dextrorsum.

MONETA AVG. (1) Typus ut suprà. *Regius.*

(1) Hos nummos inter eos quos *Medaglioni* vocant recenseri potuisse, imò debuisse credimus, cum nulla in Probo ex ære revera I. moduli reperiantur numismata; attamen judicium Antiquariorum, qui locupletissima quæ laudamus, cimelia ordinarunt, sequi visum est.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ.

CONSERVAT AVG. (1) Sol dextrorsum gradiens, dextrâ elatâ, sinistrâ flagrum tenens. *Frad.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

FIDES MILITVM. Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet signum militare, alterum sinistrâ. *B.*

IMP C MAR AVRELIVS PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

ROMAE AETERNAE. Templum sex columnis suffultum, in cujus medio stat Roma: in imâ parte R. Z. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA GERM. (2) Trophæum erectum inter duos captivos humi sedentes adversos. *Regius.*

(1) Probi nummi ex Æ. II. rarissimi sunt. Vide quæ ad nummum similem aureum suprà diximus.
(2) Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti adnotavimus.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad medium pectus cum loricâ, hastam gestat sinistrâ humero sinistro.

ABVNDANTIA AVG. (1) Figura muliebris stolata, sinistrorsum conversa stans, utrâque manu cornucopiæ gestat, ex quo varias opes effundit: in imâ parte III. *Laisné.*

Alius cum IIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Laisné.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

ABVNDANTIA AVG. Typus ut suprà, cum IIII. in imâ parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ gestat globum cui insistit Victoriola.

ABVNDANTIA AVG. Typus ut suprà: in imâ parte IIII. *Cham. Val.*

Eadem epigraphe. Probus capite galeato ac radiato, ad medium pectus cum loricâ, dextrorsum, hastam gestat humero dextro, sinistrâ verò clypeum, in quo equus currens à dextris sinistrorsum.

ABVNDANTIA AVG. Typus ut suprà: in imâ parte IIII. *Fouc. Cham.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

ABVNDANTIA AVG. Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Brandenburg.*

Alius cum IIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Val.*

IMP PROBVS INV AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

ABVNDANTIA AVG. Typus ut suprà: in imâ parte XXI. *B.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

ABVNDANTIA AVG. Figura muliebris stolata, dextrorsum conversa, cætera ut suprà:

(1) Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti suprà adnotavimus.

suprà:

ſuprà : in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP C PROBVS AVG COS. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus apice aquila.

ADLOCVTIO AVG. (1) Imperator in ſuggeſtu, dextrâ extensâ & expansâ, coronâ Prætorianorum circundatus, adſtante Præfecto Prætorio : hunc adeunt Prætoriani duo, ſinguli captivum manibus poſt tergum revinctis adducentes, & equos fræno retinentes. *Fontaine.*

IMP PROBVS AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.

ADVENTVS AVG. Probus laureatus ac paludatus eques à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ & expansâ, pacificatoris habitu, haſtam tranſverſam geſtat ſiniſtrâ : ante equum captivus manibus poſt tergum revinctis humi ſedet. *RDR.*

Alius cum R Γ. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Alius cum R Γ. ſtellâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R Δ. ſtellâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R S. ſtellâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum R S. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R ☿. coronâ laureâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad medium pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

ADVENTVS AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte R S. coronâ laureâ intermediâ. *Fouc. Frad.*

Alius cum R S. fulmine intermedio in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum R Z. fulmine intermedio in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ clypeum.

ADVENTVS AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte XXIV. *Frad.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

ADVENTVS AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte R Γ. ſtellâ intermediâ. *SG.*

Alius cum R Δ. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R Δ. coronâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Alius cum R Δ. ſtellâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R ☿. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum R S. coronâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R Z. ſtellâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R Z. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Val.*

Alius cum R Z. coronâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

ADVENTVS AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte R. *Frad.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

ADVENTVS AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte R Z. fulmine intermedio. *Fouc. RE. Hen. Le Roy.*

Alius cum RIZ. in imâ parte, eodem

(1) Nummum huic ſimillimum ex argento ſuprà exhibuimus, in quo Semnonem Logionum Regem, ejuſque filium bello captos ad Probum adduci monuimus ; hunc verò alias rariſſimum capitis epigraphe etiam commendat, dum hanc de Logionibus victoriam in primo Probi Conſulatu, hoc eſt anno 277. partam docet. Ad eundem annum pertinet hæc Inſcriptio, quam Sponius ex ſchedis Barberinis exſcripſerat, & Miſcell. pag. 51. repræſentat :

IOVI. INVICTO
SILVANO. ET HERCVLI
GENIO. VRBIS
FORTVNAE. FEL. ANSACE
NVS. MIL. COH. VIII
AVRELIAN. 7. VARI
NIAN. AR. ET. SIGN.
D. D.

DED. III. NON
IVL. D. N.
M. AVR. PROBO
AVG. ET M
AVR. PAVLI
NO. COSS

Cæterum nummum cum eadem epigraphe, ſed typo diverſo exhibet Mediobarbus, qualis nempe unus inter nummos maximi moduli ſuprà deſcriptus eſt, cum quatuor figuris ſupplicibus ante ſuggeſtum.

typo utrâque ex parte. *DC. Cham. Le Roy.*
IMP C PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

ADVENTVS AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte R Z. fulmine intermedio. *Fouc.*
VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad medium pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, ſiniſtrâ clypeum in quo eques decurrens.

ADVENTVS PROBI AVG. (1) Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *RDR.*
Eadem epigraphe. Caput Probi ut ſuprà, ſed clypeum punctatum tenet.
ADVENTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Alius cum A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum Γ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *DC. Cham.*

Alius cum KAB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum R Δ. ſtella intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum Rϛ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum, ſiniſtrâ geſtat ſpiculum ad humerum ſiniſtrum, dextrâ clypeum punctatum tenet.

ADVENTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte KAΔ. *Frad.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

ADVENTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte RZ. *Frad.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum in quo eques.

ADVENTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte A. *Frad.*
Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet baculum in cujus apice aquila.

ADVENTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte XXI. inter crura poſteriora equi Γ. *Fouc. Frad.*

Alius cum Δ. inter crura equi poſteriora, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum Є. inter crura equi poſteriora, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ADVENTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte XXIB. *Fouc.*

Alius cum XXIR. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum KA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
IMP C PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

ADVENTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte XXIS. *RE.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

AEQVITAS AVG. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ : à ſiniſtris in areâ Γ. in imâ parte XXI. *Fouc. Val.*

Alius cum XXIΓ. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Val.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

AETERNITAS AVG. (3) Sol ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ elatâ, globum tenet ſiniſtrâ : in imâ parte DIZ. *Regius. Le Roy.*

Alius cum RIZ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. B.*
Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

AETERNITAS AVG. (4) Lupa cum gemellis à ſiniſtris dextrorſum : in imâ parte XXIP. *Regius.*
IMP C M AVR PROBVS P AVG. Probus

(1) Nummi hi ac ſuperiores Adventum Probi in Urbem poſt devictos Barbaros deſignant. Nummus hic & ſequentes ob capitis epigraphen & typum rari ſunt.

(2) Æquitatem Probi, priuſquam etiam ad Imperium perveniſſet, commendat Vopiſcus, præcipuè in dividundis prædis : *Amor*, inquit, *militum erga Probum ingens ſemper fuit. Neque enim unquam ille paſſus eſt peccare militem. Ille quinetiam Aurelianum ſæpè à gravi crudelitate deduxit. Ille ſingulos manipulos adiit, veſtes & calceamenta perſpexit : ſi quid prædæ fuit, ita diviſit, ut ſibi nihil præter tela & arma ſervaret.* Nummi Probi cum hac epigraphe & hoc typo rari.

(3) Nummi Probi cum hac epigraphe rari ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi. Æternitas autem paſſim in nummis, uti ſuprà in aliis Imperatoribus vidimus, per Solem, ſub figura Juvenis nudi, capite radiato, tanquam ſydus æternum à Romanis exhibetur ; qui ſanè Græcorum more, ut nonnulli putant, hoc ſymbolum ab Ægyptiis mutuarunt, qui Solem, & Lunam ſydera æterna exiſtimabant. Cæterum Mediobarbus exhibet nummum Probi ex Angellone cum eodem typo, niſi quod Sol ſiniſtrâ flagrum tenet, inſcriptum, ÆTERNIT. IMPERI. ut in nummis incerti moduli videre eſt.

(4) Mirum quàm varii Æternitatis typi in nummis diverſorum Imperatorum exhibentur ; quos ſanè longum foret hîc recenſere : monere tantùm ſufficiat, hunc typum in nummis inſcriptis ÆTERNITAS

capite radiato, ad medium pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ tenet baculum in cujus apice aquila.

CLEMENTIA TEMP. (1) Jupiter nudus cum pallio divinitatis, vultu dextrorsum converso, stans à sinistris, globum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: stat à dextris ex adverso Imperator Probus laureatus ac paludatus, dextram protendens globum à Jove accepturus, hastæ verò in cujus apice aquila adnixus sinistrâ: inter utramque figuram P. in imâ parte PR. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: inter utramque figuram V. in imâ parte XXI. *Frad.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, absque literis inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: in imâ parte XXI. *Regius.*

Alius cum stellâ inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Alius cum A. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *SG.*

Alius cum Γ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: inter utramque figuram luna bicornis, absque literis in imâ parte. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. Jupiter typo quo suprà: Probus verò baculum vel hastam, in cujus apice corona laurea tenet sinistrâ, cætera ut suprà: in imâ parte XXI. *Fouc. Bau. Frad.*

Alius cum A. & puncto inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *DC.*

Alius cum B. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum Δ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum Z. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum H. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

CLEMENTIA TEMP. Jupiter ut suprà: Probus verò baculum in cujus apice aquila tenet sinistrâ: inter utramque figuram P. in imâ parte XXI. & stella. *Fouc.*

Alius cum S. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum T. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, absque literis inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: inter utramque figuram Q. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum S. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum T. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

Alius cum Γ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum Δ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum H. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: inter utramque figuram luna bicornis: in imâ parte KA. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà, absque lunâ bicorni: in imâ parte XXIS. *RDR.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem, in cujus apice aquila alis expansis.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: inter utramque figuram T. in imâ parte KA. *RDR.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Probus capite galeato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: inter utramque figuram VI. in imâ parte KA. *Fauvel.*

IMP C M AVR PROBVS P I AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà, sed Probus tenet baculum absque aquila: inter utramque figuram stella: in imâ parte XXI. *Frad.*

AUG. vel ÆTERNITATI AUG. ut videre est infrà in uno incerti moduli nummo, quem protulit Mediobarbus Comes ex proprio cimelio, in Probo tantùm occurrere. Cæterum Romani in acclamationibus novi Imperatoris multos ei annos precabantur, ac ei Regnum tanquam Æternum optabant; Probi autem non solùm Regnum Æternum precatos fuisse Romanos, sed etiam Reipublicæ Æternitatem, cujus symbolum Lupa cum gemellis erat, testatur hic rarissimus ejus nummus.

(1) Vide quæ ad similem nummum argenteum ejusdem Augusti suprà adnotavimus.

Alius cum Z. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: inter utramque figuram luna bicornis: in imâ parte KR. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: sed Jupiter globum gestat cum Victoriolâ: inter utramque figuram A. in imâ parte XXI. *Frad. Brandenburg.*

Alius cum B. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum Γ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum Є. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad. Hen.*

Alius cum S. inverso inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum H. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà: inter utramque figuram Γ. in imâ parte XXI. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CLEMENTIA TEMP. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, hastæ adnititur dextrâ, cippo brachio sinistro innixa: in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum Z. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte XXIT. *Regius. Fouc. Cham. Frad.*

Alius cum XXIZ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

COMES AVG. (2) Minerva galeata ac stolata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum tenet dextrâ, clypeum verò humi positum cum hastâ sinistrâ: a dextris in areâ A. *Fouc. Le Roy.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

COMES AVG. Typus ut suprà, cum A. à dextris in areâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

COMES AVG. Typus ut suprà, cum A. à dextris in areâ. *Fouc. Regius. Brandenburg.*

Alius cum I. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

COMES AVG. Typus ut suprà, cum I. in imâ parte. *Frad.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

COMITI PROBI AVG. (3) Typus ut suprà: in imâ parte I. *Fouc. Regius. Le Roy. B. RDR.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

COMITI PROBI AVG. (4) Hercules capite laureato nudus, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum tenet dextrâ, clavam verò erectam cum leonis exuviis gestat sinistrâ: in imâ parte IIII. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

COMITI PROBI AVG. Typus ut suprà, cum IIII. in imâ parte. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

COMITI PROBI AVG. Typus ut suprà, cum IIII. in imâ parte. *Fouc.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

COMITI PROBI AVG. Typus ut suprà: in imâ parte AQP. *Le Roy.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput

(1) Nummi Probi cum hoc typo haud obvii sunt.

(2) Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti suprà observavimus. Nummi hi Probi haud obvii.

(3) De Minerva Comite Probi Augusti quæ in hisce nummis Paciferæ habitu cernitur, licet pluribus suprà ad nummos similes argenteos ejusdem Augusti diximus; libet tamen hîc exscribere alia quoque Vopisci verba, quæ ad eorum explicationem nonnihil etiam conducere videntur: *Conferens*, inquit, *ego cum aliis Imperatoribus Principem Probum, omnibus prope Romanis Ducibus, qui fortes, qui clementes, qui prudentes, qui mirabiles extiterunt, intelligo hunc virum parem fuisse, aut, si non repugnat invidia furiosa, meliorem.* Non itaque abs re huic tanto viro Minervam comitem Romani dedere. Nummi hi Probi rari.

(4) Nummi Probi cum hoc typo rarissimi sunt, nec extant apud Mediobarbum. Quemadmodum verò in superioribus nummis Minervam vidimus comitem Probi Augusti; & quidem illam non pugnantis aut Victricis habitu, sed Paciferæ, ita in hisce nummis Comes Probi Augusti dicitur Hercules, & exhibetur Paciferi habitu, oleæ nimirum ramum gerens dextrâ; quo etiam habitu cernitur Hercules in illis Imperatorum nummis qui inscribuntur HERCULI PACIFERO. ut videre est etiam in Probo. Cæterum quæ diximus suprà de Minerva, & quæ dicturi sumus de Hercule ad alios hujus Augusti nummos, nonnihil conducere possunt ad hujus intelligentiam nummi.

Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORD AVG. (1) Sol capite radiato nudus, cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans à ſiniſtris, dextrâ elatâ & expansâ, globum ſuſtinet ſiniſtrâ: à dextris ex adverſo ſtat figura muliebris ſtolata, ſignum militare tenens dextrâ, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte SXXT. *Fouc.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORDIA AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ Q. in imâ parte XXI. *Fouc. Frad.*

Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum T. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad medium pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus apice aquila.

CONCORDIA AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ T. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad medium pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, ſiniſtrâ clypeum.

CONCORDIA AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ T. in imâ parte XXI. *Fontaine.*

Alius cum V. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum VI. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad medium pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

CONCORDIA AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ VI. in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

CONCORDIA AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ VII. in imâ parte XXI. *Fontaine.*

IMP PROBVS P F AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat haſtam humero dextro, clypeo tectus ſiniſtrâ.

CONCORDIA AVG. Figura muliebris ut ſuprà, cum cornucopiæ gemino: à ſiniſtris in areâ P. in imâ parte XXI. *RDR.*

Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum T. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum VII. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fauvel.*

VIRTVS PROBI INVICTI AVG. Probus capite galeato & radiato, ad medium pectus cum loricâ, dextrorſum, ſpiculum geſtat humero dextro.

CONCORD MILIT. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, alterum ſiniſtrâ: in imâ parte AXXI. *Fouc.*

IMP C PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà; cum iiſdem literis in imâ parte. *Frad.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato & radiato, ad medium pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat haſtam humero dextro, ſiniſtrâ clypeum punctatum.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ E. in imâ parte PXXI. *Regius. Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCOR MILIT. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ E. cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc.*

IMP C PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum; dextrâ geſtat ſcipionem, in cujus ſummitate aquila.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ E. cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc. Le Roy. Frad. B.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ E. cum iiſdem literis in imâ parte. *Regius. Le Roy.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

CONCORD MILIT. Imperator laureatus ac togatus à dextris, & figura muliebris ſtolata à ſiniſtris, ſtantes ex adverſo dextras jungunt: in imâ parte PXXT. *Fouc. Frad.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

CONCORD MILI. Typus ut ſuprà; cum iiſdem literis in imâ parte. *Hen.*

(1) Nummi Probi cum hoc typo inter rariores recenſendi.

(2) Quemadmodum Probus Fidem Militum, ita & Concordiam non neglexit. Nummus hic ob capitis epigraphen rarus.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORD MILITV. sic Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fauvel.*

VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum & radiatum, ad medium pectus cum loricâ, dextrorſum, ſpiculum geſtat humero dextro, clypeum umbilicatum ſiniſtra.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi ut ſuprà, ſed dextra tenet ſpiculum inverſum.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram Q. in imâ parte XXI. *Fontaine.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà, abſque literis inter utramque figuram: in imâ parte PXXT. *Cham. Val.*

Alius cum XXIP. in ima parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum XXIVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORD MILI. Typus ut ſuprà: in imâ parte PXXT. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram A. in ima parte XXI. *Brandenburg.*

Alius cum Γ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum Δ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum Є. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum Q. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum S. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

Alius cum T. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram Q. in imâ parte XXI. *Frad. Fontaine.*

IMP PROBVS INV AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORD MILIT. (1) Typus ut ſuprà: inter utramque figuram Δ. in imâ parte XXI. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad medium pectus cum loricâ, dextrorſum, ſpiculum geſtat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram VI. in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

CONCORD MILIT. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram P. in imâ parte XXI. *Cham. Fontaine.*

PROBVS AVG. Probus capite galeato & radiato, ad medium pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat haſtam humero dextro, clypeum verò punctatum ſiniſtrâ.

CONCORDIA MILIT. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram P. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, abſque literis inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

CONCORDIA MILIT. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXI. *DC.*

Alius cum P. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum T. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, abſque literis inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONCORDIA MILIT. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram T. in imâ parte XXI. *Hen.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA MILIT. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram P. in imâ parte XXI. *Fauvel.*

Alius cum XXIVI. in imâ parte, abſque literis inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum PXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

CONCORDIA MILIT. Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIV. *Cham.*

IMP C PROBVS AVG. Probus capite ra-

(1) Nummus hic Probi ob capitis Inſcriptionem rarus.

diato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ gestat scipionem, in cujus apice aquila.

CONCORDIA MILITVM. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ; in areâ E. in imâ parte XXI. *RE.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

CONCORDIA MILITVM. (1) Probus laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso, stans à dextris dextrâ protensâ, hastæ adnititur sinistrâ: stat ex adverso Victoria tunicata, coronam lauream tenens dextrâ, palmæ ramum sinistrâ: inter utramque figuram Q. in imâ parte XXI. *Frad.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA MILITVM. Typus ut suprà: inter utramque figuram P. in imâ parte MCXXI. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA MILITVM. Typus ut suprà: inter utramque figuram Q. in imâ parte XXIMC. *Frad.*

Alius cum S. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum T. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

CONSERVA AVG. (2) Sol capite radiato, cum pallio in brachium sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ extensâ & expansâ, globum sustinet sinistrâ: in imâ parte TXXT. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

CONSERVA AVG. Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Hen.*

Alius cum TXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ B. in imâ parte XXI. *Hen.*
IMP C M AVR PROBVS P AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ, & in imâ parte. *Bau.*
VIRTVS PROBI AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum paludamento, sinistrâ gestat spiculum ad humerum sinistrum.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà: in imâ parte XXT. *MDM.*
Eadem epigraphe. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà: in imâ parte TXXT. *Regius. Cham. RDR.*
Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad medium dorsum cum loricâ, dextrorsum, spiculum transversum gestat.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Cham.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad medium pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Val.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà, cum TXXT. in imâ parte. *Frad.*
IMP C PROBVS AVG CONS II. Caput Probi ut suprà.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà, cum TXXT. in imâ parte. *Cham.*
IMP C M AVR PROBVS P AVG. Caput Probi ut suprà.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ T. in imâ parte XXI. *Fouc.*
IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte TXXT. *Fouc. Frad.*

Alius cum TXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà: in imâ parte TXXT. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ P. in imâ parte TXXT. *Fouc.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*
Eadem epigraphe. Probus capite galeato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

CONSERVAT AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ Q. in imâ parte XXI. *Frad.*

(1) Concordia Militum plures victorias de Barbaris nationibus, & de Tyrannis Probum reportasse indicat hic nummus; cujus quidem typus inter rariores recensendus.
(2) Solem imprimis à Probo cultum non solùm testatur hic nummus, sed etiam alii ejus nummi, ut diximus suprà ad similem ejus aureum nummum.

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

CONSERVAT AVG. (1) Sol capite radiato, cum pallio à tergo volitante, gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ & expansâ, flagellum gestat sinistrâ: à sinistris in areâ B. *Brandenburg.*

Alius cum XXIB. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

CONSERVAT AVG. (2) Sol stans in templo sex columnarum, dextrâ elatâ, sinistrâ flagrum gestat: in imâ parte BXXI. *Le Roy. Cham.*

Eadem epigraphe. Capita jugata Probi & Orientis, ut videtur, dextrorsum. Probus laureatus, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

FELICIA TEMPORA. (3) Quatuor pueruli anni tempora designantes. *Regius. Quinarius.*

IMP PROBVS INV AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

FELICITAS AVG. Figura muliebris, vultu dextrorsum converso, stans ad aram suprà quam ignis accensus, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: à sinistris in areâ A. in imâ parte XXI. *Fouc. Cham.*

Alius cum B. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVG. Typus ut suprà; à sinistris in areâ A. in imâ parte AXXI. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

FELICITAS AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ A. in imâ parte XXI. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVG. Figura muliebris ut suprà, sed sinistrâ caduceo oblongo innixa: à sinistris in areâ Є. in imâ parte XXI. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FELICITAS AVG. (4) Figura muliebris ut suprà, absque arâ, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: à sinistris in areâ Γ. in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP PROBVS INV AVG. Caput Probi ut suprà.

FELICITAS AVG. Typus ut suprà, cum Γ. à sinistris in areâ, & XXI. in imâ parte. *RE.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ; dextrorsum, dextrâ hastam gestat ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

FELICITAS AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte SXXT. *RDR.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

FELICITAS SAE. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Regius.*

IMP C PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem, in cujus apice aquila.

FELICITAS SAE. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

FELICITAS SEC. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, hastam gestat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum sinistrâ.

FELICITAS SEC. Typus ut suprà, cum

(1) Sol sinistra globum gerens passim occurrit in hujuscemodi Probi nummis, raro verò cum flagro.

(2) Nummi Probi cum hoc typo rarissimi sunt, & desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(3) Hæc epigraphe, & hic typus in Getæ nummis primùm occurrunt; deinde in Probo, postmodum in Constantino Magno. Habetur idem typus & in Caracallæ nummis, sed illi inscribuntur FELICIA TEMPORUM. Felicitatem Temporum non uno schemate exhiberi vidimus in nummis; hîc autem quatuor pueruli, quatuor anni tempestates designantes repræsentantur, ut quæque totius anni pars felix sub Probi imperio videretur, cum omnes cujusque partis symbolum fertilitatis & abundantiæ gestarent. Felicia autem tempora sub Probi imperio fuisse satis ostendit Vopiscus in ejus Vitâ; necnon ipse Probus in Epistola ad Senatum scripta post Gallias à Germanis liberatas, Germaniâ ipsâ subactâ: *Arantur*, inquit, *Gallicana rura barbaris bobus, & juga Germanica captiva prabent nostris colla cultoribus: pascuntur ad nostram alimoniam gentium pecora diversarum: equinum pecus nostro jam fœcundatur equitatui: frumento barbarico plena sunt horrea. Quid plura? illis sola relinquimus sola, nos eorum omnia possidemus.* Et Vopiscus ipse sic habet præter cætera: *Ipsa*, inquit, *vox Probi clarissima indicat quid se facere potuisse speraret qui dixit, Brevi necessarios milites non futuros. Ille verò conscius sui, non barbaros timuit, non tyrannos. Quæ denique felicitas emicuisset, si sub illo Principe milites non fuissent? Annonam provincialibus daret nullus, stipendia de largitionibus nulla erogarentur, æternos thesauros haberet Romana Respublica,* &c. Nummus hic Probi rarissimus, imò singularis; & desideratur in Mediobarbo.

(4) Nummi Probi cum hoc typo rari sunt, & desiderantur in Collectione Mediobarbi; sequentes verò duo ob capitis inscriptionem inter rariores recensendi.

iisdem

iisdem literis in imâ parte. *Fouc. Le Roy. Cham.*

Eadem epigraphe. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ tenet spiculum inversum, sinistrâ clypeum.

FELICITAS SEC. Typus ut suprà: à sinistris in areâ stella: in imâ parte SXXT. *Regius.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum in quo VOTIS XV ET XX.

FELICITAS SEC. (1) Typus ut suprà, absque stellâ in areâ: in imâ parte SXXT. *Fontaine.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

FELICITAS SEC. Typus ut suprà, absque stellâ in areâ: in imâ parte 9XXT. *Fouc.*

Alius cum SXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

FELICITAS SAECVLI. (2) Figura muliebris dextrorsum spectans, stans ad aram ignitam, dextrâ gestat pateram, sinistrâ caduceo oblongo innixa: in imâ parte XXIS. *Fontaine.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

FELICITAS SAECVLI. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *RDR.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros.

FELICIT TEMP. (3) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte II. *Frad. Le Roy.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICIT TEMP. Typus ut suprà, cum II. in imâ parte. *Regius. Le Roy. Brandenburg.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

FIDES MILIT. (4) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, hastæ adnititur dextrâ, signum verò militare transversum gestat sinistrâ: à sinistris in areâ Є. in imâ parte XXI. *Fouc. Le R.y.*

Alius cum XXIЄ. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILIT. Typus ut suprà, cum XXIЄ. in imâ parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES MILIT. Figura muliebris ut suprà, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ: in imâ parte VIXXT. *Fouc. Hen.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

FIDES MILIT. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ exertâ gestat spiculum transversum, sinistrâ clypeum.

FIDES MILIT. Typus ut suprà: à dextris in areâ stella; in imâ parte VIXXT. *Fouc. Fauvel.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà, absque stellâ, & literis in imâ parte. *Fouc. DC.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà: in imâ parte R Є. fulmine intermedio. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum RIЄ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Val.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà: in imâ parte R Є. coronâ laureâ intermediâ. *Fouc.*

Alius cum R Є. fulmine intermedio in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fauvel.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ exertâ gestat spiculum inversum, sinistrâ clypeum.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà: in imâ parte III. *Hen.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput

(1) Nummus hic Probi rarissimus ob Vota xv. & xx. clypeo inscripta.

(2) Nummi Probi cum hoc typo inter rariores recensendi, & desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(3) Nummi Probi cum hac epigraphe omninò rari sunt, nec extant apud Mediobarbum. Vide quæ paulò superiùs diximus ad nummum inscriptum, FELICIA TEMPORA.

(4) Quemadmodum multi hujus Augusti nummi Concordiam Militum prædicant, ita isti Fidem eorumdem testantur; nec quidem abs re; nam præterquamquod militum calculis ad Imperium evectus fuit Probus, horum etiam Concordia & Fide tot barbaras gentes prostravit, tot tyrannos oppressit, ut pacem perpetuam orbi se daturum speraret.

Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà, cum III. in imâ parte. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà, cum III. in imâ parte. *Cham.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

FIDES MILITVM. Typus ut ſuprà: in imâ parte III. *Fouc. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FIDES MILITVM. (1) Figura muliebris ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet ſignum militare, alterum ſiniſtrâ: à dextris ſignum aliud militare erectum: in imâ parte XXI. *Brandenburg.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, ſpiculum inverſum geſtat dextrâ, clypeum ſiniſtrâ.

FIDES MILITVM. (2) Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet labarum, ſiniſtrâ cornucopiæ; à tergo à ſiniſtris ſignum militare erectum: in imâ parte XXIII. *RE.*

Eadem epigraphe. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, clypeum umbilicatum ſiniſtrâ.

HERCVLI PACIF. (3) Hercules nudus, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum tenet dextrâ, clavam verò erectam cum leonis exuviis geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte SXXT. *Fouc. Frad. RDR.*

IMP C PROBVS AVG CONS II. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem, in cujus apice aquila.

HERCVLI PACIF. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Cham.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

HERCVLI PACIF. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

ERCVLI PACIF. (ſic) Typus ut ſuprà: in imâ parte VIXXT. *Fauvel.*

Alius cum VIXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

ERCVLI PACIF. Typus ut ſuprà: in imâ parte VXXT. *Regius.*

Alius cum VIXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus apice aquila.

ERCVLI PACIFERO. Typus ut ſuprà: in imâ parte SXXT. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, ſiniſtrâ clypeum punctatum.

HERCVLI PACIFERO. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Cham. Le Roy.*

VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi ut ſuprà.

ERCVLI PACIFERO. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi ut ſuprà, niſi quod ſpiculum inverſum tenet dextrâ.

ERCVLI PACIFERO. Typus ut ſuprà: in imâ parte VXXT. *Cham.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ra-

(1) Nummi hujus Auguſti cum hoc typo & ſequenti inter rariores recenſendi, nec extant apud Mediobarbum.

(2) Mulier ſiniſtra cornucopiæ tenet; quia milites Probo imperante, prætérquamquod ab ipſo largitiones & congiaria acceperunt, annonæ etiam abundantia fruebantur; teſtis eſt Epiſtola Probi ad Capitonem Præfectum Prætorio conſcripta, quæ ſic legitur apud Vopiſcum in ejus Vitâ: *Imperium*, inquit, *nunquam optavi, & invitus accepi. Deponere mihi rem invidioſiſſimam non licet. Agenda eſt perſona quam mihi miles impoſuit. Te quæſo Capito, ita mecum ſalva Republica perfruaris, annonam & commeatus & quidquid neceſſarium eſt ubique militi pares*, &c. Teſtis etiam & altera ejus epiſtola ad Senatum ſcripta poſt Germanos devictos, quam alibi exſcripſimus.

(3) Haud abs re quidem quamplurimi Probi nummi HERCULI PACIFERO inſcribuntur; quippe ille Orbem Romanum undique prædis, & cædibus Barbarorum vaſtatum pacatum reddidit; Tyrannos Rempublicam civilibus bellis agitantes oppreſſit; quin & pacem orbi perpetuam promiſiſſe videtur, cum dixit; *Brevi neceſſarios milites non futuros*; Quæ licet ſola Probi vox ſatis eſt ad illuſtrandos hujuſcemodi nummos, attamen libet & Vopiſci verba hîc exſcribere: *His addidit*, inquit, *dictum ejus grave, ſi unquam eveniat ſalutare, Reipublicæ brevi milites neceſſarios non futuros. Quid ille conceperat animo qui hoc dicebat? nonne omnes barbaras nationes ſubjecerat pedibus? quia totum mundum fecerat jam Romanum: Brevi (inquit) milites neceſſarios non habebimus. Quid eſt aliud dicere? Romanus jam miles erit nullus, ubique regnabit, omnia poſſidebimus, ſecura Reſpublica orbis terrarum non arma fabricabit, non annonam præbebit: vobis habebuntur aratra, equus naſcetur ad pacem, nulla erunt bella, nulla captivitas: ubique pax, ubique Rom. leges, ubique judices noſtri.* Vide ſuprà ejuſdem Auguſti nummos cum epigraphe, COMES AUG. & COMITI PROBI AUG. ubi in altero cernitur Minerva habitu Paciferæ, dextra oleæ ramum tenens; hi enim nummi viciſſim illuſtrantur. Cæterum de Hercule Pacifero nulla alia mentio, quod ſciam, niſi in nummis diverſorum Imperatorum occurrit.

diatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

ERCVLI PACIFERO. Typus ut ſuprà, cum VXXT. in imâ parte. *Fouc.*

Alius cum R. & fulmine in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R B. fulmine intermedio in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CONSERVA. (1) Jupiter nudus cum pallio à tergo pendulo, vultu dextrorſum converſo ſtans à ſiniſtris, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: ſtat à dextris ex adverſo Imperator paludatus, dextram protendens globum accepturus, ſiniſtrâ verò geſtans ſcipionem in cujus apice aquila: in imâ parte VXXT. *Fouc. Hen.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI CONSERVA. Typus ut ſuprà, cum VXXT. in imâ parte. *Fouc. Le Roy.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

IOVI CONSERVAT. Jupiter nudus cum pallio, dextrâ elatâ tenet fulmen, haſtæ innititur ſiniſtrâ: in imâ parte REP. *Le Roy.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà: in imâ parte TTI. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI CONSERVAT. Jupiter globum ſuſtinens dextrâ, cætera ut ſuprà, à ſiniſtris: ex adverſo à dextris Imperator paludatus, dextram protendens, ſiniſtrâ geſtans ſcipionem in cujus apice aquila: in imâ parte VXXT. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus apice aquila.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc. Hen.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

IOVI CONSERVAT. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc. Brandenburg.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

IOVI CONS PROB AVG. (2) Jupiter nudus cum pallio ſtans, fulmen tenet dextrâ elatâ, haſtæ adnixus ſiniſtrâ: in imâ parte A T R. *Fouc.*

Alius cum R B. fulmine intermedio in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad. Hen.*

Alius cum REB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

IOVI CONS PROB AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte B. & fulmen. *Regius.*

Alius cum R B. coronâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Alius cum R B. fulmine intermedio in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad. Val.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

IOVI CONSER PROB AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte A B. fulmine intermedio. *RE.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

IOVI STATORI. (3) Jupiter nudus ſtans, haſtæ adnititur dextrâ, fulmen verò demiſſum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

IOVI STATORI. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ Z. in imâ parte XXI. *Regius. Le Roy.*

(1) Nummi inſcripti JOVI CONSERVATORI. in Domitiano primùm occurrunt; à quo etiam ſacellum Jovi Conſervatori extructum fuit, eo quod ipſum in ſeditione Vitelliana à furore hoſtium conſervaſſet, ut narrat Tacitus lib. III. Hiſtor. *Domitianus prima irruptione apud adituum occultatus ſolertia liberti, lineo amictu turbæ ſacricolarum immixtus, ignoratuſque, apud Cornelium primum paternum clientem juxta Velabrum delituit. Ac potiente rerum patre, disjecto æditui contubernio, modicum ſacellum Jovi Conſervatori, aramque poſuit, caſuſque ſuos in marmore expreſſit.*

(2) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus.

(3) De Jove Statore pluribus alibi ſuprà. Nummi Probi cum hac epigraphe & hoc typo inter rariores recenſendi. Cuſi videntur initio ejus imperii ad ſiſtendos Germanos, qui tempore interregni Rhenum tranſgreſſi ſexaginta nobiliſſimas Galliæ civitates occuparant; quas poſtmodum ipſe omnes recepit, cæſis propè quadringentis millibus Barbarorum, reliquias ultra Nicrum fluvium removit, ut ſcribit Vopiſcus in ejus Vita. Sed initio hujus belli Probi exercitus fame preſſus ſingulari Deorum ope recreatus fuit; immenſus enim imber delapſus, unà cum guttis frumentum quoque detulit; adeo quidem ut ejus acervi quibuſdam in locis per ſe conſtruerentur. Auctor hujus fabulæ eſt Zoſimus. Cæterum ſimilem nummum profert Mediobarbus ex Triſtano, ſed malè deſcriptum; Jupiter; inquit, ſiniſtrâ tantùm elatâ abſque fulmine; & in nummo quem profert laudatus Triſtanus, Jupiter cernitur ſiniſtrâ demiſſâ tantùm.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

LAETITIA AVGVSTI. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, corollam tenet dextrâ, anchoræ verò adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte IIII. *Fouc. Regius. Le Roy.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

LAETITIA AVGVSTI. Typus ut ſuprà, cum IIII. in imâ parte. *Bau. RDR.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

LAETITIA FVND. (2) Typus ut ſuprà: in imâ parte XXIB. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

MARS VICTOR. (3) Mars nudus galeatus, pallio utrinque volitante, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, ſpiculum geſtat dextrâ, trophæum verò ſiniſtrâ humero ſiniſtro: in imâ parte I. *Fouc.*

Alius cum II. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, ſiniſtrâ clypeum in quo eques currens à dextris ſiniſtrorſum.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà, cum II. in imâ parte. *Val. Le Roy. B.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà: in imâ parte III. *Fouc.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus habitu quo ſuprà, ſpiculum tranſverſum geſtat dextrâ, clypeum umbilicatum ſiniſtrâ.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà, cum II. in imâ parte. *Val.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem, in cujus apice aquila.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà: in imâ parte II. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà: in imâ parte III. *SG.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, dextrorſum.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà: in imâ parte II. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Probi ut ſuprà, ſiniſtrorſum.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà, cum II. in imâ parte. *Fouc. Regius. Val. Hen.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Le Roy. Hen.*

Alius cum V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MARS VICTOR. (4) Typus ut ſuprà, cum captivo ad Martis pedes, abſque literis in imâ parte. *Fouc.*

PROBVS P AVG. Caput Probi laureatum, ad humeros cum paludamento.

MARS VLTOR. (5) Mars galeatus ſiniſtrorſum gradiens, dextrâ geſtat ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ clypeum. *Frad. Quinarius.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

MARTI PACIF. (6) Figura militaris galeata, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, ramum elatum tenet dextrâ, clypeum verò geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte AQT. *Fouc. Val. Cham.*

(1) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum diximus ſuprà. Nummi hi Probi haud obvii.

(2) Lætitia præter anchoram, quæ ſtabilitatis & firmitudinis ſymbolum eſſe ſolet, corollam etiam gerit, quod in lætitia publica præter ramos & frondes arborum, etiam ſerta & coronæ adhibitæ, uti pluribus ſuprà monuimus ad nummum Tetrici argenteum inſcriptum, LAETITIA AUG. N. Cæterum nummi Probi cum hac epigraphe rariſſimi ſunt.

(3) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti diximus ſuprà.

(4) Nummi Probi cum hoc typo, nimirum cum captivo ad Martis pedes, rariſſimi ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(5) Nummus hic Probi rariſſimus imò ſingularis eſt, & deſideratur in Collectione Mediobarbi. Habetur etiam nummus Taciti cum eadem epigraphe & eodem typo; ſed de Marte Ultore pluribus locuti ſumus ſuprà ad nummum argenteum Claudii Gothici cum eadem epigraphe, ſed diverſo typo. Mars autem Ultor à Romanis dici meruit Probus pluribus de cauſis; ille enim ultus eſt Orbem Romanum de Germanis, quos cæſis quadringentis millibus ultrà Nicrum & Albim rejecit; de Sarmatis, quos in Illyrico contudit; de Geticis populis, quos per Thracias incedens preſſit. In Oriente Iſauriam à Palfurio latrone liberavit: Blemyas ſubegit: Copton & Ptolemaidem Barbarico ſervitio eripuit. Ut taceam Gepidas, Gautunnos, Vandalos, quos fidem frangentes variis victoriis oppreſſit; ille ultus eſt etiam Rempublicam de Saturnino, Proculo & Bonoſo Tyrannis, quorum illum in Oriente ſuperavit, hos in Gallia vicit. Ultus eſt etiam Aureliani & Taciti necem, ut ſcribit Vopiſcus in ejus Vitâ: *Statim*, inquit, *deinde, ſi qui de interfectoribus Aureliani ſuperfuerant, vario genere vindicavit. Mollius tamen modeſtiuſque quam prius exercitus, & poſtea Tacitus vindicaverant. Deinde animadvertit etiam in eos qui Tacito inſidias fecerant.* In harum verò rerum monimentum hujuſcemodi nummos Probi cuſos arbitramur.

(6) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus.

Alius cum R Q P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. RDR.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

MARTI PACIF. Typus ut suprà: in imâ parte AXXI. *Le Roy.*

Alius cum ΔXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

MARTI PACIF. Typus ut suprà: in imâ parte RXXI. *Regius.*

IMP C PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

MARTI PACIF. Typus ut suprà: à dextris in areâ I. in imâ parte QXXI. *Bau.*

Alius cum I. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. RDR.*

Alius absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, hastam gestat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum sinistrâ.

MARTI PACIF. Typus ut suprà: à dextris in areâ I. in imâ parte ΔXXI. *Fouc.*

Alius cum QXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy. Fauvel. Frad.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

MARTI PACIFERO. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte II. *Fouc. Fontaine.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà, sinistrorsum.

MARTI VICTORI AVG. (1) Mars galeatus stans, dextrorsum spectans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ; pro pedibus à dextris clypeus: in imâ parte II. *Regius. Cham.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem, in cujus apice aquila.

MILITVM FIDES. (2) Aquila legionaris inter duo signa militaria clypeis imposita. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

ORIENS AVG. (3) Sol capite radiato, cum pallio à tergo volitante, gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ, sinistrâ gestat globum, ac pede dextro captivum humi sedentem conculcat; à sinistris sedet alter captivus. *Le Roy. RDR.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. (4) Sol ut suprà, gradiens à dextris sinistrorsum, & captivum prostratum premens pede lævo, lauri ramum elatum tenet dextrâ retroactâ, arcum sinistrâ: in imâ parte III. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

ORIGINI AVG. (5) Lupa à dextris retrospiciens, sub quâ Romulus ac Remus infantes nudi, humi sedentes & lactantes: in imâ parte XXIT. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, dextrorsum.

ORIGINI AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, sinistrorsum.

ORIGINI AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Cham. S. Genov.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad humeros cum paludamento.

PAX AVG. (6) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ

(1) Hæc epigraphe & hic typus in Probo tantùm occurrunt. Nummus hic rarissimus.

(2) Sic MILITVM FIDES. pro FIDES MILITVM; epigraphe nova, & typus novus. Nummus hic rarissimus, imò singularis, & desideratur in Collectione Mediobarbi.

(3) Nummi Probi cum hoc typo, nimirum cum duplici captivo non extant apud Mediobarbum. Nummus hic inter rariores recensendus.

(4) Nummi Probi cum hac epigraphe, & hoc typo rari sunt.

(5) Dalmatis parentibus natum fuisse Probum tam Vopiscus, quàm Victor Jun. testantur, quamobrem Romana ejus origo in nummis quâ ratione commendari potuerit, incompertum: sed his nummis haud mediocrem lucem affundit, quod scripsit Vopiscus, memoriæ proditum à Græco quodam Auctore, eamque fuisse vulgi suâ ætate sententiam, è Claudii genere fuisse Probum. Sanè Maximo Tribuno liberos duos fuisse Probum & Claudiam, & Probum à Claudiâ sepultum idem tradit: unde colligi potest Romanam hujus Principis originem ideo prædicari, quòd ex eâ familiâ esset, quæ duos Romanis Imperatores jam antea dedisset: nec aliâ ratione intelligenda hæc Taciti Augusti ad Probum adhuc privatum scribentis verba, quæ laudatus Vopiscus posteritati propagavit: *Tua familia assere, ut soles, Rempublicam.* Plurima autem eandem fermè in sententiam ab Er. Tristano ante nos observata libenter fatemur, apud quem nonnulla etiam de Probi privati prænomine, quasi Equitius ante Imperium vocatus fuerit, legere potes. Cæterum hæc epigraphe & hic typus in Probo tantùm occurrunt. Nummi hi rarissimi.

(6) Quoties Probus hostes devicit, toties orbi Romano pacem dedit; Barbaros ille undique terrarum prostravit, Tyrannos oppressit; sed ad quam præsertim pacem spectent hi nummi non liquet.

ramum elatum tenet dextrâ, haſtam tranſverſam geſtat ſiniſtrâ : à dextris in areâ D. *Cham.*

Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ D. *Val.*

Alius cum D. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ Q. in imâ parte XXI. *Frad.*

Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum T. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum VI. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

PAX AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ : in imâ parte XXI. *Frad.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte IIII. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte IIII. *Frad.*

Alius cum ЄXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

Alius cum XXIVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorſum.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte XXIP. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus ſummitate aquila.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ P. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Caput Probi ut ſuprà.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ P. in imâ parte XXI. *Frad.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum ad humerum dextrum, ſiniſtrâ clypeum.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ P. in imâ parte XXI. *Bau. RE.*

VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi ut ſuprà.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ T. in imâ parte VXXI. *Regius.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

PAX AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ V. in imâ parte XXI. *Bau.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus ſummitate aquila.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ P. in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ T. in imâ parte XXI. *Fouc. Frad.*

Alius cum V. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Eadem epigraphe. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum paludamento, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ clypeum.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ V. in imâ parte XXI. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ VI. in imâ parte XXI. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ P. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum Q. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*

Alius cum III. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum VI. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ VI. in imâ parte XXI. *Fauvel.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ramuſculum, ſiniſtrâ ſcipionem in cujus apice aquila.

PAX AVGVSTI. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ : in imâ parte XXIT. *Brandenburg.*

IMP C PROBVS AVG. Probus habitu ut suprà, dextrâ tenet scipionem in cujus summitate aquila.

PAX AVGVSTI. Typus ut suprà : à sinistris in areâ stella : in imâ parte VXXI. *Le Roy.*

Alius cum T. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

PAX AVGVSTI. Typus ut suprà : à dextris in areâ T. in imâ parte VXXI. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG CONS IIII. Caput Probi ut suprà.

PAX AVGVSTI. (1) Typus ut suprà : à dextris in areâ T. in imâ parte VXXI. *Fouc.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, hastam gestat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum sinistrâ.

PAX AVGVSTI. Typus ut suprà : à dextris in areâ T. à sinistris stella : in imâ parte VXXI. *Fouc. Fauvel.*

Alius cum T. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

PAX AVGVSTI. Typus ut suprà : à sinistris in areâ V. in imâ parte XXI. *Fauvel.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

PERPETVIT AVG. (2) Figura muliebris stans, sinistro cubito columnæ innixa, dextrâ globum, sinistrâ hastam transversam tenet : in imâ parte TI. & corona. *Regius. Cham.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

PIATAS AVG. (sic) Figura muliebris stolata ac velata, vultu dextrorsum converso, stans ad aram suprà quam ignis accensus, pateram tenet dextrâ, acerram verò sinistrâ : à sinistris in areâ C. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

PIETAS AVG. (3) Typus ut suprà : à sinistris in areâ C. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIAETAS AVG. (sic) Typus ut suprà : à sinistris in areâ C. *Fouc. Val. Le Roy.*

Alius cum III. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val. RDR.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVG. Typus ut suprà, cum III. in imâ parte. *Fouc. Regius.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

PIAETAS AVG. (sic) Typus ut suprà, cum III. in imâ parte. *Cham.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

P M TR P COS PP. Imperator laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso stans, dextram expansam attollit, hastæ verò adnititur sinistrâ : à dextris signum militare erectum, alterum à sinistris : in imâ parte XXIT. *Fontaine.*

Alius cum XXIΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad. Fontaine.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem, in cujus apice aquila.

P M TR P COS PP. Typus ut suprà : in imâ parte XXIV. *B.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

P M TRI P COS II PP. (4) Leo à sinistris dextrorsum, bovem discerpit : in imâ parte XXIQ. *Fouc.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus

(1) Nummum hunc cusum constat anno Christi 281. quo Probus quartùm Consul cum C. Junio Tiberiano fuit : pacem verò cum Parthorum, ut scribit Vopiscus, veriùs Persarum Rege Narseo anno superiori factam prædicat : De eâ sic laudatus scriptor : *Copton præterea & Ptolemaidem urbes, ereptas barbarico servitio, Romano addidit juri. Ex quo tantùm profecit ut Parthi legatos ad eum mitterent, confitentes timorem pacemque poscentes ; quos ille superbiùs acceptos, magis timentes domum remisit.* Epistolam deinde Probi ad Narseum idem refert, cui subjungit : *His acceptis literis Narseus maximè territus, & eo præcipuè quòd Copton & Ptolemaidem à Blemyis qui eas tenuerant vindicatas, cæsosque ad internecionem eos qui gentibus fuerant ante terrori. Factâ igitur pace cum Persis,* &c. Nummus ob capitis epigraphen rarissimus.

(2) Cum eadem epigraphe, & eodem typo habentur nummi in Alexandro Severo, & in Gallieno, necnon in Floriano, ubi vide quæ adnotavimus. Nummus hic rarissimus est, & desideratur in Collectione Mediobarbi.

(3) Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti suprà adnotavimus. Nummi hi haud obvii. In Mediobarbo typus diversus, Mulier quippe sinistrâ cornucopiæ gestat.

(4) Nummus hic Probi ac superiores rari ; sequentes verò in quibus Cos III. dicitur inter rariores recensendi.

cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistra clypeum.

P M TR P COS II PP. Typus ut suprà; supernè stella: in imâ parte XXIP. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TRI P COS II PP. Typus ut suprà: in imâ parte XXIVI. *Bau.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà, sinistrorsum.

P M TRI P COS II PP. Typus ut suprà: in imâ parte XXIP. *Laisné.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

P M TRI P COS III PP. Leo radiatus gradiens, ore fulmen gestans: in imâ parte XXIQ. *Laisné.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

P M TRI P COS III PP. Typus ut suprà, cum XXIQ. in imâ parte. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTIS. (1) Imperator paludatus, dextrorsum conversus stans, globum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte PTI. *Hard.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

PROVIDE AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, globum sustinet dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ: à dextris in areâ S. in imâ parte XXI. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, spiculum gestat dextrâ exertâ, clypeum punctatum sinistrâ.

PROVIDENT AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ S. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi ut suprà, sed spiculum gestat ad humerum sinistrum.

PROVIDENT AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ Z. in imâ parte XXI. *Cham.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

PROVIDENT AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte XXI. & stella. *Frad.*

Alius cum BXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Brandenburg.*

IMP C PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

PROVIDENT AVG. Typus ut suprà: in imâ parte BXXI. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDENT AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Frad.*

Alius cum XXIVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

PROVIDENT AVG. Typus ut suprà: à sinistris in areâ B. absque literis in imâ parte. *Hen.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum SXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

IMP C PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem, in cujus apice aquila.

PROVIDENT AVG. Typus ut suprà: in imâ parte BXXI. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENT AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ Q. in imâ parte SXXI. *RDR.*

Alius cum Q. à dextris in areâ, & stellâ à sinistris, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

PROVIDENT AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ Q. in imâ parte SXXI. *Fouc. Val. Le Roy.*

IMP C M AVR PROBVS AVG CONS III. Caput Probi ut suprà.

PROVIDENT AVG. (2) Typus ut suprà: à dextris in areâ Q. in imâ parte SXXI. *Fouc. Laisné.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, hastam gestat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum sinistrâ.

PROVIDENT AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ Q. in imâ parte SXXI. *Fouc. Cham. RDR.*

(1) Probus Cæsar nunquam fuit, sed statim Augustus, ut Principis Juventutis titulo donaretur; licet autem hæc epigraphe passim in Cæsarum nummis occurrat, nonnunquam etiam in Augustorum nummis reperitur, ut alibi suprà monuimus.

(2) Probus III. Consul cum Ovinio Paterno fuit anno Christi 279. quo nummus hic cusus est ob capitis epigraphen rarissimus; sed quâ de causâ Principis providentia tunc præcipuè commendata sit, non liquet; quem constat non hoc anno solùm, sed statim atque Romano orbi præesse cœpit, Reipublicæ statum summâ curâ ordinasse.

PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDENTIA AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte RTϛ. *Fouc. Fauvel. Cham.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

PROVIDENTIA AVG. (1) Figura muliebris ut suprà, dextrâ tenet globum, sinistrâ labarum: in areâ R. in imâ parte XXI. *RE.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà, sinistrorsum.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris ut suprà, dextrâ tenet globum, sinistrâ cornucopiæ: in imâ parte III. *Hard.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENTIA AVG. Figura muliebris ut suprà, baculum inclinatum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ; à dextris juxtà pedes globus: in imâ parte I. *Fouc.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum XXIA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Alius cum XXIB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

Alius cum XXII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

IMP PROBVS INV AVG. Caput Probi ut suprà.

PROVIDENTIA AVG N. (2) Typus ut suprà: in imâ parte XXI. *Fouc. Bau.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

PROVIDENTIA AVG N. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

PROVIDEN DEOR. (3) Sol capite radiato nudus, cum pallio in brachium sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ elatâ & expansâ, globum sustinet sinistrâ: stat ex adverso figura muliebris stolata, signum militare tenens dextrâ, alterum sinistrâ; inter utramque figuram stella: in imâ parte KAΔ. *Cham.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

RESTITVTOR EXERCITI. (4) Imperator stans à sinistris, dextrâ globum tenet, sinistrâ hastæ innixus; à dextris stat figura militaris galeata, dextrâ extensâ, sinistrâ hastæ innixa: inter utramque figuram P. in imâ parte MCXXI. *Frad.*

Alius cum S. inter utramque figuram; eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVT ORBIS. (5) Imperator lau-

(1) Nummi Probi cum hoc typo & sequenti inter rariores recensendi sunt, nec extant apud Mediobarbum.

(2) Hæc epigraphe in Probo tantùm occurrit. Nummus hic rarissimus, & desideratur in Collectione Mediobarbi. Cæterum quanta providentia Probus orbem Romanum gubernaverit, pluribus narrat Vopiscus in ipsius Vitâ.

(3) Probum Imperatorem ab exercitu factum Deorum providentia indicat hic nummus, in quo una ex parte cernitur Sol globum gestans, ex altera verò mulier signum militare tenens dextra, alterum sinistra. Divino porrò nutu Probum Imperatorem acclamatum scribit & Vopiscus in ejus Vitâ. *Non inepta*, inquit, *neque inelegans fabula est, scire quemadmodum imperium Probus sumpserit. Quum ad exercitus nuntius venisset; tum primum animus militibus fuit prævenire Italicos exercitus, ne iterum Senatus Principem daret. Sed cum inter milites sermo esset quis fieri deberet, & manipulatim in campo tribuni eos alloquerentur, dicentes requirendum esse Principem aliquem fortem, sanctum, verecundum, clementem, probum; idque per multos circulos, ut fieri assolet, diceretur, quasi divino nutu undique ab omnibus acclamatum est, Probe Auguste dii te servent.* Cæterum divina Providentiâ omnia administrari imprimis credebat Probus, qui sic inter cætera in epistola ad Senatum post Germanos devictos scripta: *Volueramus*, inquit, *P. C. Germaniæ novum Præsidem facere, sed hoc ad pleniora vota distulimus. Quod quidem credimus conferre, quum divina Providentia nostros uberiùs fœcundarit exercitus.* Nummus hic Probi cum rarioribus adnumerandus est.

(4) Nummus hic Probi cum rarioribus adnumerandus. Vide quæ ad nummum similem argenteum ejusdem Augusti suprà adnotavimus.

(5) Restitutoris Orbis titulo plures Imperatores donatos vidimus suprà in Valeriano, Gallieno, Postumo & Aureliano; eodemque titulo donatum olim fuisse Caracallam ejus nummi testantur. RESTITUTORI ORBIS TERRARUM. inscribuntur nonnulli Hadriani nummi. Jure autem merito Probum dictum fuisse Orbis Restitutorem, testes sunt Germani, quos cæsis quadringentis millibus, liberataque ab iis Gallia, ultra Nicrum & Albim rejecit; testes & Sarmatæ, quos in Illyrico contudit: Getici item populi omnes, quos per Thracias incedens pressit. In Oriente Isauriam à Palfurio latrone liberavit: Blemyas subegit: Copton & Ptolemaidem Barbarico servitio eripuit. Ut taceam Gepidas, Gautunnos, Vandalos, quos fidem frangentes variis victoriis oppressit: taceam Saturninum, Proculum & Bonosum, tyrannos, quorum illum in Oriente superavit, hos in Gallia vicit. Hæc Probi Imperatoris præclara facinora; nec iis inferiora quæ adhuc ille privatus gessit. Sic de eo adhuc privato loquitur apud Vopiscum Manlius Statianus in Senatu: *Enimvero, quæ mundi pars est quam ille non vincendo didicerit? Testes sunt Marmaridæ in Africæ solo victi, testes Franci inviis strati paludibus, testes Germani & Alemanni longe à Rheni submoti litoribus. Jam verò quid Sarmatas loquar, quid Gothos, quid Parthos ac Persas, atque om-*

reatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso stans à dextris, globum gestat dextrâ, sinistra verò hastæ innititur: ex adverso à sinistris stat figura muliebris stolata, coronam lauream tenens dextrâ: inter utramque figuram A. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum B. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Hen.*

Alius cum Δ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum S. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum Z. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

Alius cum P. & stella inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

RESTIT ORBIS. Typus ut suprà: inter utramque figuram T. in imâ parte XXI. *RE.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

RESTITVT ORBIS. Typus ut suprà: inter utramque figuram II. in imâ parte XXI. *Val.*

Alius cum T. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

RESTITVT ORBIS. Typus ut suprà: inter utramque figuram stella: in imâ parte XXIZ. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

RESTITVT ORBIS. Typus ut suprà, cum stellâ inter utramque figuram: in imâ parte XXIP. *Fouc. Frad.*

Alius cum XXIQ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

RESTITVT ORBIS. Typus ut suprà, cum stellâ inter utramque figuram: in imâ parte XXIP. *Fauvel.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

PERPETVO IMP C PROBO INVICT AVG. Caput Probi ut suprà.

RESTITVTOR ORBIS. (1) Jupiter nudus cum pallio stans à sinistris, sinistrâ hastæ innixus, dextrâ globum porrigit Imperatori laureato & paludato stanti à dextris ex adverso, dextram protendenti velut globum accepturo, hastæque adnixo sinistrâ: in imâ parte R. Δ. stellâ intermediâ. *Morell.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

RESTITVT SAEC. (2) Imperator laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ globum tenet, sinistrâ hastæ innixus; pone eum stans Victoria dextrorsum conversa, dextrâ coronam lauream Imperatori imponit, sinistrâ tenet palmam: in imâ parte VIXXT. *Fouc. Fauvel.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

RESTITVT SAEC. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Regius. Cham.B.*

IMP C PROBVS AVG. Probus capite laureato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem, in cujus summitate aquila.

RESTITVT SAECVLI. (3) Imperator stat in medio, dextrâ globum cum Victoriolâ gestans, sinistrâ hastæ innixus; pone eum stat Victoria coronam ei imponens; à dextris stat figura militaris galeata, dextrâ scutum cippo impositum tenens. *Regius.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

RESTITVTOR SAECVLI. Imperator galeatus stans, dextrâ gestat globum, sinistrâ hastam, & pede dextro captivum humi sedentem manibus post terga revinctis conculcat; pone eum stat Victoria capite radiato, sinistrâ palmam tenens, dextrâ coronam lauream ei imponens: in imâ parte PXXT. *Bau.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

RESTITVT S AVG. (4) Figura militaris

nem Ponticum tractum? ubique vigent Probi virtutis insignia. Longum est dicere quot Reges magnarum gentium fugaverit, quot Duces manu sua occiderit, quantum armorum sit quæ ipse cepit privatus, &c.

(1) Nummi Probi cum hoc typo rarissimi sunt, & desiderantur in Collectione Mediobarbi: hujus autem nummi pretium auget etiam capitis inscriptio, ubi Perpetuus Imperator & Invictus dicitur Probus Augustus.

(2) Hæc epigraphe, & hic typus in Probo tantùm occurrunt. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus est.

(3) Nummi Probi cum hoc & sequenti typo rarissimi sunt, & desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(4) Probus in superioribus nummis insigni ac novo donatur elogio, dum Restitutor sæculi dicitur; in

paludata stans, dextrâ gestat globum, sinistrâ hastæ innixa: pone eam stat Victoria coronam ei imponens: in imâ parte VIXXT. *Bau.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ tenet spiculum inversum.

ROMAE AETER. Templi facies sex columnis suffulta cum gradibus, in cujus vestibulo figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, sedens à fronte, dextram attollit, hastæ adnititur sinistrâ. *Fouc.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

ROMAE AETER. Typus ut suprà, figurâ muliebri Victoriæ signum dextrâ gestante: in imâ parte R A. stellâ intermediâ. *Fouc. Cham.*

Alius cum R Γ. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R Є. coronâ laureâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus summitate aquila.

ROMAE AETER. Typus ut suprà: in imâ parte R B. coronâ laureâ intermediâ. *Fouc.*

Alius cum R B. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R Δ. coronâ laureâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum R Є. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

ROMAE AETER. Typus ut suprà: in imâ parte R Δ. fulmine intermedio. *Regius. Val. Fouc.*

Alius cum R Δ. coronâ laureâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

ROMAE AETER. Typus ut suprà: in imâ parte R Δ. fulmine intermedio. *Le Roy.*

IMP C PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

ROMAE AETER. Typus ut suprà: in imâ parte R T. coronâ laureâ intermediâ. *Val.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

ROMAE AETER. Typus ut suprà: in imâ parte R Δ. stellâ intermediâ. *Hen.*

IMP PROBVS AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat hastam humero dextro, sinistrâ clypeum punctatum.

ROMAE AETER. Typus ut suprà: in imâ parte R Γ. lunâ bicorni intermediâ. *Fouc. Le Roy.*

PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ gestat scipionem in cujus summitate aquila.

ROMAE AETER. Typus ut suprà, figurâ muliebri stante: in imâ parte R Δ. fulmine intermedio. *Fouc. Val.*

Alius cum R V Δ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

PROBVS P AVG. Caput Probi ut suprà.

ROMAE AETER. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Le Roy.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

ROMAE AETER. Typus ut suprà: in imâ parte R Є. lunâ bicorni intermediâ. *Fouc. Bau.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

hoc verò rarissimo imò singulari nummo, novo item & insigni titulo donatur, cum Restitutor sæculi Augusti appellatur. Nec quidem abs re Restitutor sæculi Augusti Probus dicitur; brevi quippe necessarios milites non futuros aiebat; pacem perpetuam, aureum sæculum promittebat, teste Vopisco: *Conferat nunc, inquit, cui placet, viginti Trajani, Hadrianique annos, conferat prope totidem Antoninorum. Nam quid de Augusto loquar? cujus imperii anni vix possunt credi. Malos autem Principes taceo: ipsa vox Probi clarissima indicat quid se facere potuisse speraret qui dixit, brevi necessarios milites non futuros. Ille verò conscius sui, non barbaros timuit, non tyrannos. Quæ denique felicitas emicuisset, si sub illo Principe milites non fuissent? Annonam provincialibus daret nullus, stipendia de largitionibus nulla erogarentur, æternos thesauros haberet Romana Respublica. Nihil expenderetur à Principe, nihil à possessore redderetur: aureum profectò sæculum promittebat. Nulla futura erant castra, nusquam lituus audiendus, arma non erant fabricanda: populus iste militantium, qui nunc bellis civilibus Rempublicam vexat, pacis studiis incumberet, erudiretur artibus, navigaret. Adde quod nullus occideretur in bello. Dii boni quid tantùm vos offendit Romana Respublica, cui talem Principem sustulistis?* Et paulò superiùs idem scriptor: *Conferens*, inquit, *ego cum aliis Imperatoribus Principem Probum, omnibus propè Romanis Ducibus, qui fortes, qui clementes, qui prudentes, qui mirabiles extiterunt, intelligo hunc virum parem fuisse, aut, si non repugnat invidia furiosa, meliorem. Quinquennio enim imperii sui per totum orbem terrarum tot bella gessit, & quidem per se, ut mirabile sit quemadmodum omnibus occurrerit præliis. Multa manu sua fecit, Duces præclarissimos instituit, &c.* Hunc autem nummum Probi rarissimum, qui desideratur in Collectione Mediobarbi, cusum putamus sub finem ejus imperii, post Barbaros tyrannosque devictos, & pacem Orbi Romano redditam.

ROMAE AETER. Typus ut suprà: in imâ parte QXXT. *Cham.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ gestat scipionem in cujus summitate aquila.
ROMAE AETERNAE. (1) Templi facies ut suprà, in cujus vestibulo figura muliebris stolata & galeata insidens spoliis à sinistris dextrorsum, Victoriæ signum gestat dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte R A. stellâ intermediâ. *Bau.*
Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*
Alius cum XXIQ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*
Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fauvel.*
Alius cum XXIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum, sinistrâ gestat spiculum ad humerum sinistrum.
ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà: in imâ parte R A. *Val.*
IMP C PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.
ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà: in imâ parte R Γ. *Cham.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.
ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà: in imâ parte XXIP. *Frad.*
Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus summitate aquila.
ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà; figurâ muliebri globum dextrâ gestante: in imâ parte XXIT. *Fouc. Frad.*
Alius cum XXIVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius.*
VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.
ROMAE AETERNAE. Figura muliebris stolata sedens à fronte in templo sex columnis suffulto, dextram attollit, sinistrâ hastæ innixa: in imâ parte R S. *Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
ROMAE AETERNAE. Figura muliebris galeata sedens à fronte in templo sex columnarum, dextrâ gestat Victoriolam, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte R Δ. *Fauvel. Frad.*
IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.
ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà: in imâ parte R R. stellâ intermediâ. *Brandenburg.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.
ROMAE AETERNAE. Typus ut suprà: in imâ parte R A. stellâ intermediâ. *Frad.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.
ROMAE AETERNAE. (2) Figura muliebris galeata sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ gestat Victoriolam, sinistrâ hastam; ante eam stat Imperator ei Victoriolam porrigens: in imâ parte QXXT. *Regius.*
IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.
SALVS AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso, stans ad aram serpente capite assurgente circunvolutam, pateram tenet dextrâ quâ eum pascit, hastæ verò adnititur sinistrâ: à sinistris in areâ B. *Regius.*
Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.
SALVS AVG. Typus ut suprà, cum B. à sinistris in areâ. *Fouc.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.
SALVS AVG. Typus ut suprà, cum B. à sinistris in areâ. *Le Roy.*
Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.
SALVS AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte XXIΔ. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.
SALVS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte XXIΔ. *Fouc. Frad. Cham.*
Alius cum ΔIXX. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum XXIZ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*
IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.
SALVS AVG. (3) Figura muliebris sedens

(1) Romam pro Dea cultam fuisse, & templa non modo apud Græcos, sed etiam in monte Palatino ipsi ad Hadriano Imperatore extructum habuisse, nemo eruditus ignorat. Hujus autem templi vel alterius ipsi à Probo extructi figura in hoc nummo exhibetur; in cujus medio sedet ipsa Victoriolam dextrâ gerens, tanquam in toto terrarum orbe Victrix, & Æterna dicitur, in perpetuæ dominationis augurium. Victricem autem Romam, in toto terrarum orbe, Probo imperante extitisse, satis in ejus Vitâ, necnon suprà in Commentariis diximus.
(2) Nummi Probi cum hoc typo inter rariores recensendi.
(3) Nummi Probi cum hoc typo cum rarioribus adnumerandi.

à ſiniſtris dextrorſum, ante aram ſerpente circunvolutam, pateram tenet dextrâ, quâ eum paſcit, ſellæ verò adnititur ſiniſtrâ: supernè in areâ A. *Frad.*

Alius cum AXXI. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum XXIVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, ſerpentem tenet dextrâ, ſiniſtrâ verò pateram quâ eum paſcit: in imâ parte TXXI. *Fouc. Hen.*

IMP C PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS AVG CONS III. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus apice aquila.

SALVS AVG. (1) Typus ut ſuprà: à dextris in areâ V. in imâ parte TXXI. *Fouc.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ V. à ſiniſtris ſtella: in imâ parte TXXI. *Fouc.*

Alius cum TXXI. in imâ parte, abſque ſtellâ in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *RE. Le Roy. Fauvel.*

IMP C PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ exertâ tenet ſcipionem in cujus apice aquila.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ: in imâ parte TXXI. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ V. à ſiniſtris ſtella: in imâ parte TXXI. *Fouc. Fauvel. Cham.*

IMP PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ V. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum VII. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Bau. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ P. in imâ parte XXI. *Frad. Fauvel.*

Alius cum VII. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, dextrorſum.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in areâ, & in imâ parte. *Frad.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà, ſiniſtrorſum.

SALVS AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in areâ, & in imâ parte. *SG.*

IMP C PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà, ſiniſtrorſum.

SALVS PVBLICA. (2) Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ: in imâ parte TXXI. *Fauvel.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

SALVS PVBLICA. Typus ut ſuprà: in imâ parte I. *Fouc.*

Alius cum TXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP C PROBVS P F AVG CONS III. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrâ tenet ſcipionem in cujus apice aquila.

SALVS PVBLIC. (3) Typus ut ſuprà, cum TXXI. in imâ parte. *RDR.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

SECVRITAS ORBIS. (4) Figura muliebris ſtans, dextrâ haſtæ innixa, ſiniſtro cubito cippo innixa: in imâ parte I. *Bau. Cham. RDR.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

SECVRIT PERP. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextram attollit ſuprà caput, cippo verò brachio ſiniſtro innititur: in imâ parte SXXI. *Hen.*

(1) Nummum hunc anno 279. cuſum conſtat, ob capitis epigraphen rariſſimum; ſed averſa pars nihil præfert ad memoriam inſigne.

(2) Nummi Probi cum hac epigraphe inter rariores recenſendi.

(3) Nummus hic ob capitis epigraphen rariſſimus ad annum 279. pertinet, quo tempore receptis ſexaginta Galliarum civitatibus, debellatiſque Germanis aſſiduis hoſtibus, Reipublicæ ſaluti conſultum tandem videbatur, quæ ab Aureliani cæde maximis periculis conflictari cœperat.

(4) Nummi Probi cum hac epigraphe rariſſimi ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi. Hic autem nummus & ſequentes qui ſecuritatem perpetuam, & ſecuritatem ſæculi prædicant, ſatis illuſtrantur ex Vopiſco: *His addidit*, inquit, *dictum ejus grave, ſi unquam eveniat ſalutare, Reipublicæ brevi milites neceſſarios non futuros. Quid ille conceperat animo qui hoc dicebat? nonne omnes barbaras nationes ſubjecerat pedibus? quia totum mundum fecerat jam Romanum: Brevi, inquit, milites neceſſarios non habebimus. Quid eſt aliud dicere? Romanus jam miles erit nullus, ubique regnabit, omnia poſſidebimus, ſecura Reſpublica orbis terrarum non arma fabricabit*, &c.

IMP C PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

SECVRIT PERP. Typus ut ſuprà : in imâ parte TXXI. *Fouc. RDR.*

Alius cum SXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius.*

Alius cum VIXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Brandenburg.*

IMP C M AVR PROBVS AVG CONS III. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus apice aquila.

SECVRIT PERP. (1) Typus ut ſuprà : à dextris in areâ I. in imâ parte VIXXI. *Frad.*

IMP C PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

SECVRIT PERP. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ ſtella, à ſiniſtris I. in imâ parte VIXXI. *Frad. Hen.*

Alius cum I. & ſtellâ à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

SECVRIT PERP. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ ſtella, à ſiniſtris I. in imâ parte VIXXI. *Fouc. Cham.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat haſtam humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.

SECVRIT PERP. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ I. in imâ parte VIXXI. *Cham. Frad. B.*

VIRTVS PROBI INVICTI AVG. Caput Probi ut ſuprà.

SECVRIT PERP. (2) Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ I. in imâ parte VIXXI. *Fouc. Frad.*

Alius cum ſtellâ item à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Val.*

IMP PROBVS INV AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, ſiniſtrorſum.

SECVRITAS PERPETVA. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ tenet haſtam, ſiniſtro cubito cippo innixa : à ſiniſtris in areâ Δ. in imâ parte XXI. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

SECVRITAS SAECVLI. (3) Figura muliebris ſtolata, ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ tenet haſtam tranſverſam, ſiniſtrâ capiti admotâ : à ſiniſtris in areâ B. *Cham.*

Alius cum ARA. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRITAS SAECVLI. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ Є. in imâ parte XXI. *MDM.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SISCIA PROBI AVG. Figura muliebris ſtolata ſedens, coronam explicatam tenet utrâque manu : hinc inde fluvius cum urnis. *Fouc.*

Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

SISCIA PROBI AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte XXIQ. *Frad.*

Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum LXXIQ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

PERPETVO IMP PROBO AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ geſtat globum, ſiniſtrâ ſcipionem in cujus ſummitate aquila.

SOLI INVICTO. (5) Sol capite radiato

(1) Securitatem perpetuam Romano Imperio ſpondebant prope quadringenta Germanorum millia intra biennium cæſa, ſexaginta Galliarum urbes receptæ, novem Barbaræ gentes debellatæ, & ultrà Nicrum & Albim amnes ablegatæ, univerſa denique Germania, ſi Probo libuiſſet, populi Romani ſtipendiaria. Hæc enim anno demum 278. perfecta, ſequenti verò tertium Conſulatum Probus geſſit, quem in hocce nummo eâ de causâ rariſſimo conſignatum vides.

(2) Nummus hic Probi, & duo ſequentes ob capitis epigraphen rari ſunt.

(3) Probo imperante Securitas Orbis, Securitas Perpetua, & Securitas Sæculi erat. Cum eadem epigraphe habentur etiam nummi in Caracalla, & in Floriano : in Probo hujuſcemodi nummi inter rariores recenſendi.

(4) Siſciam ejus Pannoniæ partis quæ à Savo amne Savia appellabatur, Probi Auguſti patriam fuiſſe hoc ex nummo contra Vopiſci fidem colligebat Triſtanus, cui adverſari nummos argenteos Gallieni cum epigraphe, SISCIA AUG. eruditiſſimus Harduinus rectè, meâ quidem ſententiâ, monuit. Gallieni nummos ſuprà exhibuimus, in quibus unus tantum fluvius apparet; hîc verò duo figuræ muliebri adjacent : quo typo ſitum ejus urbis accuratiſſimè repræſentatum Abraham Ortelius primus obſervavit ex Plinio lib. III. ſect. XXVIII. *Colapis in Saum influens juxtà Siſciam, gemino alveo inſulam ibi efficit, quæ Segeſtica appellatur.* Cæterum plura hîc paulò curioſius congeſſit Triſtanus quæ exſcribere piget; non omittendum tamen, quod in Notitiâ Dignitatum Imperii reperit, oppidum hoc Monetæ officinâ nobilitatum fuiſſe, aſſervatoſque in eo fuiſſe Provinciæ theſauros.

(5) Cum eadem epigraphe occurrunt etiam nummi in Gallieno, in Quieto & in Aureliano, ſed in illorum nummis typus ut videre eſt, omninò diverſus. Vide quæ de curru Solis & equis diximus ſuprà ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti. Nummus hic Probi ob capitis epigraphen inter rariores recenſendus.

seminudus cum pallio utrinque volitante, stans à fronte in quadriga pariter à fronte, equis duobus à dextris, & totidem à sinistris, globum cum flagro gestat sinistrâ: in imâ parte R. *Cham.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà, cum R. in imâ parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Frad.*

Alius cum R B. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R B. stellâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R Є. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum KAA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, sinistrorsum.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte KA. Γ. *Frad.*

PERPETVO IMP PROBO AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

SOLI INVICTO. (1) Sol ut suprà, vultu dextrorsum converso, globum tantùm gestans sinistrâ: in imâ parte KAB. *Cham. RE.*

Alius cum KEB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte KA. R. *Frad.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: à sinistris in areâ Є. in imâ parte XXI. *Frad.*

Alius cum S. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte KAA. *Fouc.*

Alius cum KAB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà, Sole à fronte, ac flagrum tantùm sinistrâ gestante: in imâ parte KAA. *Cham.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte KRA. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ gestat scipionem in cujus apice aquila.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte KAΓ. *Fauvel. Le Roy.*

Alius cum R B. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum XXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XXIΓ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum XXIZ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: inter equorum pedes C M. in imâ parte XXIЄ. *Frad.*

Alius cum XXIP. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Alius cum XXIQ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

SOLI INVICTO. Quadriga à sinistris dextrorsum, in quâ Sol capite radiato nudus cum pallio, dextrâ extensâ & expansâ, globum cum flagro gestat sinistrâ: in imâ parte R B. stellâ intermediâ. *Fouc. Fauvel.*

Alius cum R B. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MDM.*

Alius cum R Є. stellâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Alius cum R Є. coronâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

Alius cum R Є. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum R Є. fulmine intermedio in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R S. stellâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

(1) Nummus hic Probi ob capitis inscriptionem cum rarioribus adnumerandus est.

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte R Γ. fulmine intermedio. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum R Γ. coronâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum KAΓ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum XXIVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte R Γ. fulmine intermedio. *Fouc. Frad. Regius.*

IMP C PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte R Є. fulmine intermedio. *Fauvel.*

IMP PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte XXIVI. *Frad.*

IMP C PROBVS AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte XXIP. *Cham.*

VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi ut suprà, cum clypeo in sinistrâ.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte KAB. *Hen.*

Alius cum KAΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte XXIB. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte XXIS. *Cham.*

Alius cum XXI. V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro, clypeum punctatum sinistrâ.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte XXIVI. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus summitate aquila.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte XXIT. *Fouc.*

Alius cum XXI. V. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

SOLI INVICTO. Typus ut suprà: in imâ parte XXIT. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà: inter equorum pedes C. M. in imâ parte XXIZ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro, sinistrâ clypeum.

SOLI INVICTO AVG. Typus ut suprà, absque literis inter equorum pedes: in imâ parte XXIΔ. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

SPES AVG. (1) Figura muliebris tunicata ac succincta, vultu dextrorsum converso stans, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum C. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

SPES AVG. Typus ut suprà, cum C. à dextris in areâ. *Val.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

SPES AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ D. *RDR.*

Alius cum P. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *RDR.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro, sinistrâ clypeum.

SPES AVG. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte XXIV. *Cham.*

IMP PROBVS INV AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

SPES AVG N. (2) Typus ut suprà: in imâ parte XXI. *Regius. Frad.*

(1) Nummi Probi cum hac epigraphe & hoc typo rari sunt, nec extant apud Mediobarbum.

(2) Epigraphe hujus & sequentis nummi nova; inter rariores hujuscemodi nummi recensendi, & desiderantur in Collectione Mediobarbi. Quam autem spem de Probo concepissent Romani, satis declarat Manlius Statianus oratione in Senatu habita: *Si rectè cogitemus*, inquit, *non nobis Aurelianus, non Ale-*

IMP

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

SPES PROBI AVG. Typus ut suprà : in imâ parte III. *Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

SPES PROBI AVG. Typus ut suprà : in imâ parte III. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros.

TEMPOR FELICI. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceo oblongo adnititur dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

TEMPOR FELIC. Typus ut suprà : in imâ parte I. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

TEMPOR FELICI. Typus ut suprà : in imâ parte I. *Fouc. Val. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

TEMPOR FELICI. Typus ut suprà, cum I. in imâ parte. *Cham.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite radiato, ad medium dorsum cum paludamento, dextrorsum, hastam transversam gestat dextrâ, clypeum ex humeris sinistrâ.

TEMPOR FELICI. Typus ut suprà, cum I. in imâ parte. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Probus capite galeato ac radiato, ad humeros, dextrorsum, hastam transversam gestat dextrâ, clypeum umbilicatum sinistrâ.

TEMPOR FELICI. Typus ut suprà, cum I. in imâ parte. *Fouc. RDR.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

TEMPOR FELICI. Typus ut suprà, cum I. in imâ parte. *Cham.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

TEMPOR FELICIT. Typus ut suprà : à dextris in areâ B. *Fouc. Frad.*

Alius cum B. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum II. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

TEMPOR FELICIT. Typus ut suprà, cum II. in imâ parte. *Cham.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

TEMPORVM FELICITAS. (1) Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *Regius. Val. Cham. Frad.*

Alius cum I. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Le Roy.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. (2) Victoria tunicata ac succincta, gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream gestat dextrâ, trophæum sinistrâ : in imâ parte A S. fulmine intermedio. *Fouc.*

Alius cum ATT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R T. fulmine intermedio in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum R S. fulmine intermedio in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum RTS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RDR.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà : in imâ parte R. & fulmen. *Frad.*

Alius cum R T. coronâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R S. fulmine intermedio in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Alius cum R S. coronâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà : in imâ parte R H. fulmine intermedio. *RE.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

VICTORIA GER. (3) Trophæum erectum

xander, non Antonini, non Trajanus, non Claudius, requirendi sunt : omnia in uno principe constituta sunt, rei militaris scientia, animus clemens, vita venerabilis, exemplar agendæ reipublicæ, atque omnium prærogativa virtutum. Nec fefellit eos opinio, teste Vopisco in ejus Vita.

(1) Quænam fuerit, & quanta temporum felicitas Probo imperante, declarat Vopiscus in ejus Vita.

(2) Tot victorias de barbaris & de tyrannis retulit Probus, ut ad quam præsertim victoriam spectent hujuscemodi nummi non liqueat : *Quinquennio enim*, inquit Vopiscus, *imperii sui per totum orbem terrarum tot bella gessit, & quidem per se, ut mirabile sit quemadmodum omnibus occurrerit præliis*, &c.

(3) De victoria à Probo de Germanis relata pluribus suprà ad nummum similem argenteum.

inter duos captivos humi ſedentes, manibus poſt terga revinctis. *Fouc. Frad. Le Roy.*

PROBVS P AVG. Caput Probi laureatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA GERM. Typus ut ſuprà. *Regius quinarius.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA GERM. Typus ut ſuprà. *Regius.*

Alius cum R A. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Fouc.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

VICTORIA GERM. Typus ut ſuprà: in imâ parte R A. fulmine intermedio. *RE. SG.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

VICTORIA GERM. Typus ut ſuprà: in imâ parte R A. fulmine intermedio. *Fouc. Val. Frad. SG.*

Alius cum R A. coronâ laureâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

VICTORIA GERM. Typus ut ſuprà: in imâ parte R A. fulmine intermedio. *Fouc. Val. Le Roy. Frad.*

Alius cum RAA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad. Cham. Fauvel. RDR.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA GERM. (1) Victoria ſiniſtrorſum gradiens, dextrâ geſtat coronam, ſiniſtrâ trophæum ad humerum ſiniſtrum; hinc inde captivus humi ſedens. *Fontaine.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, ſpiculum geſtat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.

VICTORIAE AVG. (2) Victoriæ duæ tunicatæ ac ſuccinctæ ſtantes ex adverſo, utraque laurum arborem intermediam tenent dextrâ: in imâ parte KAP. *Fouc. Frad.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

VICTORIAE AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte KAQ. *Regius.*

PROBVS AVG. Caput Probi laureatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

VIRTVS AVG. (3) Imperator eques à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ exertâ: ſub equo captivus proſtratus. *Bau. Quinarius.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. Imperator eques à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ tenet ſpiculum; ſub equo captivus ſedens, manibus poſt terga revinctis: inter pedes equi A. *Fauvel.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite radiato & galeato, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum, ſiniſtrâ geſtat haſtam ad humerum ſiniſtrum.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte PXXT. *Frad.*

Eadem epigraphe. Probus capite ut ſuprà, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum humero dextro, clypeum umbilicatum ſiniſtrâ.

VIRTVS AVG. Mars galeatus ac nudus, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ trophæum ad humerum ſiniſtrum: in imâ parte PXXI. *Fouc.*

Alius cum PXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham.*

VIRTVS PROBI INVICTI AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ non apparente tenet ſpiculum tranſverſum.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte PXXT. *Fontaine.*

IMP C PROBVS AVG CONS III. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem in cujus apice aquila.

VIRTVS AVG. (4) Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Hen.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *SG.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.

VIRTVS AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

VIRTVS AVG. (5) Probus laureatus ac

(1) Nummi Probi cum hoc typo rariſſimi ſunt.

(2) Vidimus ſuprà nummos aureos ejuſdem Auguſti cum eadem epigraphe, ſed typo diverſo; quos quidem cuſos putamus eo tempore, quo Probus de Germanis & Blemyis triumphavit: hunc autem triumphum cum ejus Quinquennalibus conjunctum fuiſſe ſuprà ex Vopiſco obſervavimus. Nummi hi cum rarioribus adnumerandi, nec extant apud Mediobarbum.

(3) Nummi Probi cum hac epigraphe & hoc typo, necnon cum ſequenti inter rariores recenſendi ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(4) Nummus anno 279. cuſus, cum paulo ante Germanicum bellum Probus confeciſſet, ac de novem gentibus barbaris trophæa retuliſſet, ob capitis epigraphen inter rariores recenſendus eſt.

(5) Nummi Probi cum hoc typo rari ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

paludatus, progrediens à dextris finistrorsum, spiculum inversum gestat dextrâ, globum verò sustinet sinistrâ. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà : in imâ parte XXI Є. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum XXI Є. in imâ parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVG. Imperator paludatus stans, sinistrâ hastæ innixus, dextram imponit trophæo, ante quod captivus humi sedens: in imâ parte RA. *Laisné.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, Victoriæ signum adversum sustinet dextrâ, clypeum verò humi positum cum spiculo tenet sinistrâ : in imâ parte IIII. *B.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte PXXT. *Frad.*

IM C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà : in imâ parte QXXT. *Cham. Hen.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum, dextrâ tenet spiculum inversum.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, spiculum transversum gestat dextrâ, clypeum verò sinistrâ.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, hastam gestat humero dextro.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc. Val. Frad.*

IMP C PROBVS AVG CONS II. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus summitate aquila.

VIRTVS AVG. (1) Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Cham.*

IMP C M AVR PROBVS AVG CONS III. Caput Probi ut suprà.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Frad.*

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà : in imâ parte PXXT. *Fontaine.*

Alius cum QXXT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum IIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà : in imâ parte IIII. *Le Roy.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà : in imâ parte IIII. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, globum tenet sinistrâ.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà : in imâ parte IIII. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, cum trabeâ ut suprà, sed globum, cui insistit Victoriola, tenet dextrâ.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum IIII. in imâ parte. *Cham.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus galeatus ac radiatus, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum transversum, clypeum umbilicatum sinistrâ.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum hastâ, non verò spiculo : in imâ parte QXXT. *Regius.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum IIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Hen.*

Eadem epigraphe. Caput Probi ut suprà; sed in clypeo habetur eques.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum IIII. in imâ parte. *Val.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà, sed dextrâ gestat spiculum humero dextro, clypeum verò umbilicatum sinistrâ.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum IIII. in imâ parte. *Cham.*

(1) Nummus hic ad annum 278. pertinet, quo bellum Germanicum Probus incertum majori felicitate an virtute confecit; hoc enim propè quadringenta millia Barbarorum cæsa, novem gentes debellatæ, receptæ sexaginta Galliarum urbes, recuperata ingens præda, asserta in libertatem aliquot militum Romanorum millia, universa denique Germania, si Probo libuisset, stipendiaria facta. Nummum hunc rarissimum facit capitis epigraphe; sequens, qui anno 279. cusus est, eandem ob causam inter rariores recenseri debet.

IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

VIRTVS AVG. (1) Figura militaris seminuda galeata stans, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ hastæ innixa; prope eam clypeus: in imâ parte IIII. *Brandenburg.*

IMP PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

VIRTVS AVG. Figura militaris galeata stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: in imâ parte R B. stellâ intermediâ. *Le Roy.*

Alius cum R Є. stellâ intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

IMP PROBVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

VIRTVS AVGVSTI. (2) Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

VIRTVS AVGVSTI. Typus ut suprà: in imâ parte Є. & stella. *Regius.*

Alius cum RB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Brandenburg.*

Alius cum R Є. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

VIRTVS AVGVSTI. Typus ut suprà: in imâ parte R Є. stellâ intermediâ. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

VIRTVS AVGVSTI. Figura militaris galeata, gradiens à dextris sinistrorsum, dextrâ gestat spiculum inversum, sinistrâ trophæum ad humerum sinistrum: in imâ parte RZ. *RE.*

Alius cum II. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGVSTI. (3) Imperator laureatus ac paludatus, sinistrorsum conversus, & captivi humi sedentis manibus post terga revinctis dorsum pede lævo premens, hastam transversam gestat dextrâ, clypeum sinistrâ: in imâ parte IIII. *Fouc. Fauvel.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGVSTI. Probus paludatus, vultu dextrorsum converso stans, dextrâ ad summitatem trophæi protensâ, hastam transversam gestat sinistrâ: à dextris juxtà trophæum captivus cum pileo Phrygio capite averso humi sedens: in imâ parte A. *Regius.*

Alius cum P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum R. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum RΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

Alius cum XXI. P. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite radiato & galeato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

VIRTVS INVICTI AVG. (4) Imperator eques à dextris sinistrorsum, hastam tenet sinistrâ hostem prostratum confossurus: in imâ parte PXXT. *Frad.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ gestat scipionem in cujus apice aquila.

VIRTVS INVIC AVG. Typus ut suprà: in imâ parte QXXT. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS INVICTI AVG. (5) Imperator eques ut suprà, spiculum in hostem prostratum contorquet; ante ipsum volitat Victoria coronam ei porrigens: in imâ parte QXXT. *Fauvel.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrâ spiculum ad humerum gestat.

VIRTVS INVICTI AVG. Typus ut suprà: in imâ parte VIXXT. *Laisné.*

Eadem epigraphe. Caput Probi cætera ut suprà, sinistrâ tenet clypeum in quo caput Medusæ.

VIRTVS INVICTI AVG. (6) Imperator paludatus stans, & captivum humi sedentem pede dextro premens, Victoriæ signum sustinet dextrâ, sinistrâ tenet palliolum cum parazonio: ex adverso stat Sol nudus radiatus, eum coronans, & pallium cum

(1) Typus hujus nummi peculiaris, nec extat apud Mediobarbum. Nummus rarus.
(2) Nummi Probi cum hoc typo & sequenti rari, & desiderantur in Collectione Mediobarbi.
(3) Nummi Probi cum hoc typo inter rariores recensendi, nec extant apud Mediobarbum.
(4) Hæc epigraphe & hic typus in Probo tantùm occurrunt. Nummus rarus, & desideratur hic typus in Collectione Mediobarbi.
(5) Nummi Probi cum hoc typo inter rariores recensendi.
(6) Nummus hic Probi ob typi novitatem rarissimus, imò singularis, & desideratur in Mediobarbo.

flagro ſiniſtrâ tenens : in imâ parte TXXT. *RDR*.
IMP C PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, ſpiculum geſtat dextrâ humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.
VIRTVS PROBI AVG. (1) Mars nudus & galeatus, cum pallio utrinque volitante, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, ſpiculum tranſverſum geſtat dextrâ, trophæum humero ſiniſtro : à ſiniſtris in areâ Q. in imâ parte XXI. *Fouc.*
IMP C M AVR PROBVS P AVG. Caput Probi ut ſuprà.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ Q. in imâ parte XXIS. *Cham.*
Eadem epigraphe. Probus capite galeato ac radiato, ut ſuprà, cum ſpiculo ad humerum dextrum.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ Q. in imâ parte XXI. *Fouc. Hen.*
Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum loricâ.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ S. in imâ parte XXIT. *Cham.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, ſiniſtrorſum.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà, cum S. à ſiniſtris in areâ : in imâ parte XXIVI. *Fauvel.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite galeato ac radiato ad medium dorſum cum loricâ, ſiniſtrorſum, ſpiculum tranſverſum geſtat dextrâ, clypeum punctatum ſiniſtrâ.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ V. in imâ parte XXI. *Fouc.*
Alius cum XXIS. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Bau.*
Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, ſiniſtrorſum, ſiniſtrâ geſtat ſcipionem in cujus apice aquila.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte XXIT. *Brandenburg.*
Eadem epigraphe. Caput Probi ut ſuprà, dextrorſum.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ P. in imâ parte XXI. *Cham.*
Alius cum S. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*
Alius cum XXIQ. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*
Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham. Le Roy.*
Alius cum XXIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*
IMP C PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte XXIV. *Frad.*
IMP C M AVR PROBVS P AVG. Caput Probi ut ſuprà, ſiniſtrorſum.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : à ſiniſtris in areâ V. in imâ parte XXI. *Fontaine.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum humero dextro, clypeum punctatum ſiniſtrâ.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà; abſque literis in areâ : in imâ parte XXIQ. *Fouc. Frad. RE.*
Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Alius cum VI. à ſiniſtris in areâ, & XXI: in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*
Alius cum XXIVI. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
Eadem epigraphe. Caput Probi ut ſuprà, ſed in clypeo Pegaſus à dextris ſiniſtrorſum.
VIRTVS PROBI AVG. Probus laureatus ac paludatus eques à ſiniſtris dextrorſum, dextram attollit pacificatoris habitu, haſtam verò geſtat ſiniſtrâ : ante equi pedes captivus manibus poſt tergum revinctis humi ſedens : inter equi pedes M. in imâ parte XXIT. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo, abſque Pegaſo in clypeo.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà, cum S. inter equi pedes : in imâ parte XXIMC. *Fouc.*
Alius cum V. inter equi pedes, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*
IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut ſuprà.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà, abſque literis inter equi pedes : in imâ parte KAB. *Fouc.*
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut ſuprà.
VIRTVS PROBI AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte KA. T. *Frad.*

(1) Virtus etiam Poſtumi Aug. nummis ejus inſcripta legitur ; ſed ibi typus diverſus ; Hercules enim ſtat cervum cornibus apprehenſum tenens. Vide nummos Gallieni, & Cari.

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà; sed Imperatore equum dextrâ regente: in imâ parte XXIQ. *Frad.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

VIRTVS PROBI AVG. Probus eques à sinistris dextrorsum, laureatus ac paludatus, equi currentis pedibus anterioribus sublimibus, equum regit sinistrâ, hastam verò ferratam dextrâ, figuras duas hostiles, alteram genu flexo ante equum, alteram supinam confossurus: inter equi pedes VI. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà, absque literis inter equi pedes: in imâ parte XXIP. *Le Roy.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà, cum unicâ figurâ sub equo: inter equi pedes T. in imâ parte XXI. *Frad.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, absque literis inter equi pedes, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum XXIVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val. Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS PROBI AVG. Probus laureatus ac paludatus eques à dextris sinistrorsum, equi currentis pedibus anterioribus sublimibus, equum regit sinistrâ quâ & clypeum gestat, dextrâ verò hastam ferratam quâ figuram hostilem prosternit ac confodit: juxtà figuram hostilem clypeus projectus: in imâ parte KRΔ. *RDR.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Probus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, spiculum gestat dextrâ humero dextro, clypeum sinistrâ.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà: in imâ parte KAA. *Fouc.*

Alius cum KAΓ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum KAΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Probi laureatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà: in imâ parte KAB. *MDM.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi ut suprà.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà: in imâ parte KAΓ. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS P F INVICT AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà: in imâ parte KAΔ. *Regius. Frad.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Probus capite radiato, ad medium dorsum cum loricâ, dextrorsum, spiculum inversum gestat dextrâ, clypeum umbilicatum sinistrâ.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà, Probo clypeum non gestante: in imâ parte XXIT. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, dextrâ exertâ tenet scipionem in cujus apice aquila.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà: in imâ parte XXIQ. *Bau. Fauvel.*

Alius cum XXIV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS PROBI AVG. Probus eques ut suprà, sed à sinistris dextrorsum sine clypeo: habetur & alter hostis sub equo: in imâ parte XXIS. *Regius.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Probus capite galeato & radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

VIRTVS PROBI AVG. Probus eques, dextrâ elatâ, hastam transversam gestat sinistrâ: sub equo captivus humi sedens: inter equi pedes V. in imâ parte XXIMC. *B.*

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Caput Probi ut suprà.

VIRTVS PROBI AVG. Trophæum erectum inter duos captivos aversos humi sedentes: in imâ parte XXIP. *RDR.*

IMP C M AVR PROBVS P AVG. Caput Probi ut suprà.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà: in imâ parte XXIT. *Frad.*

Alius cum XXIVI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Caput Probi radiatum, ad humeros cum paludamento, sinistrorsum.

VIRTVS PROBI AVG. Typus ut suprà: in imâ parte XXIP. *Frad.*

Alius cum XXIS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum XXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

VIRTVS PROBI AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum ad humerum dextrum, sinistrâ clypeum.

VOTIS X. ET XX. FEL. (1) in coronâ. *Cham.*

IMP C M AVR PROBVS AVG. Probus capite radiato, ad pectus cum trabeâ, dextrorsum, utrâque manu scipionem in cujus apice aquila.

VOTIS X. PROBI AVG ET XX. in coronâ laureâ. *Brandenburg.*

(1) Uterque hic Probi nummus rarissimus, qui Vota suscepta exhibet: sequens, dum Probum in consulari habitu repræsentat, vota hæc intrà primum quidem Imperii annum, sed postquam Consul factus est, hoc est initio anni 277. suscepta fuisse docet; quod ab eruditissimo Begero jam observatum est.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

A K M AYP ΠΡΟΒΟϹ ϹΕΒ. *Imperator Cæsar Marcus Aurelius Probus Augustus.* Caput Probi laureatum.

L. A. *An.* 1. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo. Capiti vox Arabica, *Masi*, supercusa; hoc est, Ægyptus, seu Cahera, Ægypti Metropolis, nempe sub aliquo è Principibus Ægypti Mahumedanis.

L. B. *An.* 2. Figura muliebris vultu dextrorsum converso stans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Aquila fulmini insistens coronam lauream gerens rostro. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Probi laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. B. Aquila alis expansis à dextris sinistrorsum, coronam lauream tenet rostro dextrorsum converso. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Aquila ut suprà, sed à sinistris dextrorsum. *Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Mulier ad dextram versa stans, dextrâ florem tenet, sinistrâ vestem colligit. *Bau. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. *An.* 3. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, hastam verò transversam gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. Figura muliebris tunicata ac succincta stans, florem tenet dextrâ, tunicam verò sustollit sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. Aquila alis expansis ad sinistram versa, coronam gestat rostro; per transversum palmæ ramus. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. Aquila à fronte alis expansis, coronam lauream tenet rostro sinistrorsum converso. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Γ. Aquila ut suprà, cum palmæ ramo per transversum. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. *An.* 4. Aquila ut suprà, sine palmæ ramo. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila alis expansis, ad dextram versa, rostro sinistrorsum converso gestat coronam lauream. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Aquila ut suprà, sed ex adverso, cum palmæ ramo per transversum. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. in coronâ laureâ, in quâ aquila à dextris sinistrorsum, coronam lauream gerens rostro, cum palmæ ramo per transversum. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Mulier stans ad dextram spectans, dextrâ elatâ ramusculum tenet, sinistrâ hastam transversam. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Δ. Mulier tutulata stans, dextrâ temonem tenet, sinistrâ cornucopiæ. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Є. *An.* 5. Aquila alis compressis à fronte, coronam lauream tenet rostro sinistrorsum converso. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Є. Aquila alis expansis ad dextram versa, coronam gestat rostro sinistrorsum converso. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Ϛ. *An.* 6. Figura muliebris galeata ac stolata, insidens spoliis à sinistris dextrorsum; Victoriæ signum adversum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Ϛ. Mulier galeata insidens trophæo à sinistris dextrorsum, dextrâ gestat Victoriolam, sinistrâ cornucopiæ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Ϛ. Aquila à dextris sinistrorsum, coronam lauream tenet rostro dextrorsum conversо. *Fouc. RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ς. Aquila à finiſtris dextrorſum, coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. ς. Aquila ſiniſtrorſum, alis expanſis, lauream tenet roſtro. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Z. *An.* 7. Typus ut ſuprà. *Frad. B.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. Z. (1) Aquila à ſiniſtris dextrorſum, coronam tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Fouc. Nummus ex argento.*

(1) Septimum Imperii annum Probus auſpicatus eſt menſe Aprili anni 282. ejuſdem anni menſe Auguſto periit, poſt tertium ſcilicet menſem, quarto nondum abſoluto, ut ſcribunt Eutropius, Euſebius, Caſſiodorus, Oroſius, quibus adjungendus Julianus, qui hunc ſeptem annos non completos regnaſſe tradit: ſolus Vopiſcus optimum ac fortiſſimum Principem anno Imperii ſui quinto interfectum fuiſſe ſcribit.

NUMISMATA ÆREA incerti moduli.

....

ABVNDANTIA AVG. Figura ſtans.

IMP PROBVS P F AVG. Buſtum Probi galeatum, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum, in quo Imp. eques præeunte Victoriâ, pluribuſque militibus ſubſequentibus.

ADLOCVTIO AVG. Imperator in ſuggeſtu cum aliâ figurâ militari alloquitur ſex milites, tres hinc inde, cum ſignis militaribus ſex. Ante ſuggeſtum, quatuor aliæ figuræ genuflexæ elatis dextris.

Eadem epigraphe.

ADVENTVS AVG. Imperator eques captivum ſupplantans.

IMP C M AVR PROBVS P AVG.

ADVENTVS AVG. ✠ Figura equeſtris, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ haſtam.

PROBVS P F AVG.

ADVENTVS AVG B Z. Imperator eques captivum ſupplantans, fulmine medio.

IMP PROBVS AVG.

ADVENTVS AVG. R, ſtella, Γ. Imperator eques, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ ſceptrum tenens, captivum ſupplantat.

Eadem epigraphe.

ADVENTVS AVG RQS. Figura equeſtris captivum ſupplantans.

Eadem epigraphe.

ADVENTVS AVG. R, ſtella, S. Typus ut ſuprà.

Eadem epigraphe.

ADVENTVS AVG R, luna bicornis, Z. Typus ut ſuprà.

IMP PROBVS P F AVG.

ADVENTVS AVG. R B Z. Typus ut ſuprà.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliis*, Capite galeato, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ clypeum.

ADVENTVS PROBI AVG. R Z. Typus ut ſuprà.

IMP PROBVS AVG.

ADVENTVS PROBI AVG. R, ſtella, Δ. Typus ut ſuprà.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Buſtum capite laureato, pectore loricato & paludato.

ADVENTVS PROBI AVG XXI A. Typus ut ſuprà.

IMP C M AVR PROBVS AVG.

AEQVITAS AVG XXIΓ. Figura ſtolata ſtans, dextrâ bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP PROBVS P F AVG.

AETERNIT IMPERI. (1) Sol nudus gradiens, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ flagrum.

IMP C M AVR PROBVS AVG.

AETERNITATI AVG. PXXT. Figura muliebris dextram porrigit figuræ paludatæ.

Eadem epigraphe.

AETERNITATI AVG XXI. (2) Lupa cum Romulo, & Remo.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Buſtum capite laureato, pectore loricato & paludato.

CLEMENTIA TEMP AXXI. Imperator ſtans, ſiniſtrâ ſceptrum Conſulare, dextrâ globum porrigit alteri figuræ ſtanti, ſiniſtrâ haſtam tenenti.

Eadem epigraphe.

CLEMENTIA TEMP BXXI. Duæ figuræ, una haſtata, altera quæ ſiniſtrâ bacillum tenet, dextrâ Victoriolam porrigit.

Eadem epigraphe.

CLEMENTIA TEMP SXXI. Typus ut ſuprà.

Eadem epigraphe.

(1) Vide nummum æreum III. ſuprà cum eodem typo, niſi quod Sol ſiniſtra globum tenet, inſcriptum ÆTERNITAS AUG. Nummi cum epigraphe ÆTERNIT. IMP. vel IMPERI. in variis Imperatoribus occurrunt, ſed in Probo rariſſimi ſunt.

(2) Duos Probi nummos cum eodem typô ſuprà exhibemus; alterum ex argento, alterum ex ære III. ſed uterque inſcribitur ÆTERNITAS AUG.

CLEMENTIA

CLEMENTIA TEMP. ſtella XXI. Typus ut ſuprà.
IMP C C M AVR PROBVS AVG.
CLEMENTIA TEMP XXIZ. Figura ſtans, columnæ nixa, dextrâ haſtam.
. . . .
CLEMENTIA TEMPORVM. Duæ figuræ.
IMP C PROBVS P F AVG.
COMES AVG. Figura galeata ſtans, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam & clypeum.
Eadem epigraphe.
COMES AVG A. Figura muliebris galeata ſtans, dextrâ elatâ cum ramo, ſiniſtrâ haſtam.
IMP C PROBVS INVICT P F AVG. Probus laureatus & loricatus, dextrâ jaculum, ſiniſtrâ ſcutum, cum Juliâ Proclâ uxore.
COMITI PROBI AVG. Pallas, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam & ſcutum.
IMP C M AVR PROBVS AVG.
CONCORD AVG SXXI. Figura muliebris ambabus manibus ſignum militare tenens, cui adſtat Solis typus capite radiato, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum.
IMP C PROBVS P AVG.
CONCORDIA AVG VII XXI. Figura ſtans, dextrâ pateram, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ.
IMP C PROBVS P F AVG.
CONCORDIA AVG VII XXI. Typus ut ſuprà.
IMP C M AVR PROBVS AVG.
CONCORD MILIT F. Duæ figuræ jungentes dextras.
IMP C PROBVS P F AVG. *in alio* Caput radiatum, dextrâ ſceptrum Conſulare.
CONCORD MILIT AXXI. Figura ſtans inter duo ſigna militaria.
IMP C M AVR PROBVS AVG.
CONCORD MILIT PXXT. Figura muliebris dextram porrigens figuræ paludatæ.
Eadem epigraphe.
CONCORD MILIT QXX. Duæ figuræ jungentes dextras.
PROBVS P F AVG.
CONCORD MILIT XXI. Figura ſtans, utrâque manu ſignum militare.
IMP C PROBVS AVG.
CONCORDIA MILIT VIXXI. Figura ſtans inter duo ſigna militaria.
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Buſtum capite laureato, pectore loricato & paludato.
CONCORDIA MILITVM. Victoria coronans Imperatorem.
IMP C PROBVS AVG.
CONCORDIA MILITVM EPXXI. Mulier ſtans, ſingulis manibus ſignum militare tenens.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Buſtum capite laureato, pectore loricato & paludato.
CONCORDIA MILITVM N C X S V. Victoria ſtans cum palmâ, dextrâ lauream Imperatori haſtato porrigit.
VIRTVS PROBI. Caput Probi.
CONCORDIA MILITVM. XCVI. Victoria cum palmâ.
VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum. *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.
CONSERVAT AVG. Figura Solis radiata, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ globum.
IMP PROBVS AVG CONS II. Buſtum Probi capite radiato, Conſulari palmatâ, & ſceptro Conſulari.
CONSERVAT AVG. TXXI. Typus ut ſuprà.
VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum. *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.
CONSERVAT AVG. TXXT. Typus ut ſuprà.
IMP C PROBVS P F AVG. *in alio* Caput radiatum, dextrâ ſceptrum Conſulare.
CONSERVAT AVG. TXXT. Typus ut ſuprà.
IMP C M AVR PROBVS AVG.
CONSERVAT AVG XXI. Sol Oriens.
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. Buſtum Probi, dextrâ jaculum, ſiniſtrâ ſcutum, in quo duæ Victoriæ clypeum ſuſtinentes, cum duobus captivis ſedentibus.
EXERCITVS PER. Imperator ſtans in triangulari ſubſtructione, alloquitur milites, hinc equites, inde pedites, cum ſignis militaribus ſtantes.
Eadem epigraphe.
FELICITAS AVG B. Figura ſtans ad aram, dextrâ pateram, ſiniſtrâ caduceum.
IMP C M AVR PROBVS AVG.
FELICITAS AVG B XXI. Typus ut ſuprà.
IMP C PROBVS P F AVG.
FELICITAS SEC. Figura ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ.
Eadem epigraphe.
FELICITAS SEC SXXT. Typus ut ſuprà.
IMP C M AVR PROBVS AVG.
FIDES MILIT XXIE. Figura, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſignum militare per tranſverſum tenens.
PROBVS P F AVG.
FIDES MILITVM KAE. Figura ſtans, ſingulis manibus ſignum militare tenens.
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Buſtum capite laureato, pectore loricato & paludato.

FIDES MILITVM N. Typus ut ſuprà.
IMP PROBVS P F AVG.
FIDES MILITVM RC. Figura ſtans inter duo ſigna militaria.
Eadem epigraphe. Buſtum Probi galeatum, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum, in quo Imp. eques præeunte Victoriâ, pluribuſque militibus ſubſequentibus.
FIDES MILITVM. R, fulmen, E. Typus ut ſuprà.
VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum; *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.
FIDES MILITVM. VT. XXT. Figura ſtans, utrâque manu ſignum militare.
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.
HERCVLI PACIF. SXXT. Hercules nudus, dextrâ elatâ cum ramo, ſiniſtrâ clavam cum leonis exuviis.
IMP C M AVR PROBVS AVG.
HERCVLI PACIF SXXT. Typus ut ſuprà.
IMP C PROBVS P F AVG. *in alio* Caput radiatum, dextrâ ſceptrum Conſulare.
HERCVLI PACIF. SXXT. Typus ut ſuprà.
IMP PROBVS AVG CONS II. Buſtum Probi capite radiato, Conſulari palmatâ, & ſceptro Conſulari.
HERCVLI PACIF. TXXT. Typus ut ſuprà.
VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum; *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.
HERCVLI PACIF. VXXT. Typus ut ſuprà.
IMP PROBVS P AVG.
HERCVLI ROMANO. Hercules nudus, dextram imponens trophæo, ſiniſtrâ clavam cum leonis exuviis.
. . . .
HERCVLI ROMANO AVG. Typus ut ſuprà.
IMP C M AVR PROBVS P F AVG.
IOVI CONSERVAT. Duæ figuræ jungentes dextras, in quarum medio globus.
IMP C M AVR PROBVS AVG.
IOVI CONSERVAT. Duæ figuræ jungentes dextras.
VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum; *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.
IOVI CONSERVAT. VXXT. Imperator ſtans, ſiniſtrâ ſceptrum eburneum, dextram porrigit ſuſcepturus globum, quem illi dextrâ tradit Jupiter ſtans nudus, ſiniſtrâ haſtam tenens.
PROBVS P F AVG.
IOVI CONS PROBI AVG. Jupiter nudus, dextrâ fulmen, ſiniſtrâ haſtam.
Eadem epigraphe.
IOVI CONS PROBI AVG B. Typus ut ſuprà.
IMP PROBVS P F AVG.
IOVI CONS PROBI AVG REB. Typus ut ſuprà.
Eadem epigraphe.
IOVI CONS PROBI AVG. RΩB. Typus ut ſuprà.
. . . .
IOVI STATORI. Jupiter nudus, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ elatâ.
IMP C M AVR PROBVS AVG.
LAETITIA AVG IIII. Lætitiæ typus.
. . . .
LAETITIA FVNDATA. Figura ſtans.
IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Buſtum capite laureato, pectore loricato ac paludato.
MARS VICTOR III. Mars Gradivus, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſpolia.
IMP C PROBVS AVG.
MARTI PACIF. Figura gradiens, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam.
VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum; *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.
MARTI PACIF. IQXXI. Mars gradiens, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam & ſcutum tenet.
IMP C PROBVS CONS V.
MARTI PACIF LXXI. Mars cum ſceptro, inſidente aquilâ.
IMP C C M AVR PROBVS AVG.
MARTI PACIF OXXI. Mars gradivus, dextrâ ramum, ſiniſtrâ ſcutum.
IMP C PROBVS INVICT P F AVG. Probus laureatus & loricatus, dextrâ jaculum, ſiniſtrâ ſcutum, cum Juliâ Proclâ uxore.
MARTI PACIF QXXI. Mars, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam.
IMP C PROBVS AVG CONS III. Caput cum buſto, dextrâ ſceptrum eburneum cum aquilâ.
MARTI PACIF QXXI. Mars gradiens, dextrâ clypeum & haſtam.
IMP C C M AVR PROBVS AVG.
MARTI PACIF. VOXXI. Mars gradivus, dextrâ ramum, ſiniſtrâ ſcutum.
VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum; *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.
MARTI PACIFERO.
IMP C M AVR PROBVS AVG.
MARTI PACIFERO II. Mars, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam.
PROBVS P F AVG.
MARTI VICTORI AVG II. Mars, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam; ad pedes ſcutum.

....

MONETA AVG. Tres Monetæ cum attributis.

PROBVS AVG. Buſtum Probi galeati ac loricati, dextrâ haſtam ſuper humerum, ſiniſtrâ ſcutum.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà.

IMP PROBVS P F AVG. Buſtum pectore armato, ſiniſtrâ ſcutum, in quo Victoria præcedit Imperatorem equitem, miles ſubſequitur.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà.

IMP PROBVS AVG.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà.

IMP C PROBVS INVICT P F AVG. Probus laureatus & loricatus, dextrâ jaculum, ſiniſtrâ ſcutum; cum conjuge Juliâ Proclâ.

MONETA AVG. Typus ut ſuprà.

....

ORIENS AVG. Sol proſternens captivum.

....

ORIGINI AVG. Lupa cum gemellis.

IMP C PROBVS P F AVG.

PAX AVG SXX. Pacis typus.

IMP PROBVS P AVG.

PAX AVG. BXXI. Figura ſtans, dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.

IMP C PROBVS AVG.

PAX AVG. EXXI. Pacis ſtantis typus.

Eadem epigraphe.

PAX AVG. Γ, ſtella, VXXI. Pax, dextrâ elatâ cum ramo, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.

VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum; *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.

PAX AVGVSTI T. Pacis typus.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG.

PAX AVGVSTI. V. Pax, ſiniſtrâ ramum, dextrâ haſtam puram.

Eadem epigraphe.

PAX AVGVSTI. XI. Typus ut ſuprà.

IMP PROBVS P F AVG.

PAX AVGVSTI XXI. Pacis typus.

IMP C PROBVS P F AVG.

PAX AVGVSTI. XXIQ. Pacis typus.

IMP C PROBVS INVICT P F AVG. Probus laureatus & loricatus, dextrâ jaculum, ſiniſtrâ ſcutum, cum Proclâ uxore.

PAX AVGVSTI. XXIQ. Pacis typus.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG.

PAX AVGVSTI. XXIQ. Pax, ſiniſtrâ ramum, dextrâ haſtam puram.

Eadem epigraphe.

PAX AVGVSTI. XXIT. Typus ut ſuprà.

IMP PROBVS P F AVG.

PAX AVGVSTI. QXXI. Pacis typus.

Eadem epigraphe.

PAX AVGVSTI. SXXI. Pacis typus.

IMP PROBVS P AVG.

PAX AVGVSTI. IIIXXI. Figura ſtans; dextrâ ramum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG.

PAX AVGVSTI. VXXI. Pax ſiniſtrâ ramum, dextrâ haſtam puram.

Eadem epigraphe.

PAX AVGVSTI. XXIII. Typus ut ſuprà.

IMP C PROBVS INVICT P F AVG. Probus laureatus ac loricatus, dextrâ jaculum, ſiniſtrâ ſcutum, cum Proclâ conjuge.

PAX AVGVSTI XXIII. Pacis typus.

IMP PROBVS P F AVG.

PAX AVGVSTI. XXIIII. Pacis typus.

IMP PROBVS AVG.

PIETAS AVG II...... Figura ſtans ad aram, dextrâ pateram, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Buſtum capite laureato, pectore loricato & paludato.

PONT M TR P COS PP. Figura ſtans inter duo ſigna militaria, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ haſtam.

IMP C M AVR PROBVS AVG.

P M TR P COS PP. Typus ut ſuprà.

....

P M TR P I P CONS II PP. Leo.

IMP C PROBVS P F AVG.

P M TR P COS III PP XXIIQ. Hiſtrix.

IMP C M AVR PROBVS AVG.

PRINC IVVENT PTI. Figura ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam.

IMP C M AVR PROBVS AVG CONS III. Probus capite radiato, dextrâ ſceptrum Conſulare.

PROVIDENT AVG QSXC. Figura ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam.

IMP C PROBVS P F AVG.

PROVIDENT AVG PXXI. Figura ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.

IMP C PROBVS AVG.

PROVIDENT AVG. QSXXI. Typus ut ſuprà.

VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum; *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.

PROVIDENT AVG. QSXXI. Figura ſtolata ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENT AVG. SXXI. Typus ut ſuprà.

IMP C PROBVS AVG CONS IIII.

PROVIDENT AVG. SXXI. Figura ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.

IMP C M AVR PROBVS AVG.

PROVIDENTIA AVG. XI A. Providentia ſtans, dextrâ bacillum, quo tangit globum, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ.

. . . .

PROVIDENTIA DEORVM. Dea, & Sol ſtantes.

. . . .

RESTITVTOR EXERCITI. CMXXI. Imperator dextrâ globum porrigit figuræ militari; ambo ſtant, & ſiniſtris haſtas tenent.

IMP C PROBVS P F AVG.

RESTITVTOR EXERCITI. PMCXXI. Duæ figuræ militares galeatæ, dextris Victoriolam, ſiniſtris haſtas tenentes.

Eadem epigraphe.

RESTITVT ORBIS. XXIP. ſtella. Figura muliebris dextrâ elatâ cum ſerto, ante quam Imperator dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam.

IMP C M AVREL PROBVS P F AVG.

RESTITVTOR ORBIS XXI. Duæ figuræ, quarum una ſertum tenet, alia dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliis* capite galeato, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ clypeum.

RESTITVTOR ORBIS SXXI. Imperator ſtans, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam, cui figura laureata ſertum lauri porrigit.

IMP C M AVREL PROBVS P F AVG.

RESTITVTOR ORBIS. TXXIP. Duæ figuræ ſtellâ intermediâ, quarum una coronam imponit Imperatori, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam tenenti.

IMP C C M AVR PROBVS AVG.

RESTITVT SAEC. VIXXT. Victoria coronans Imperatorem, dextrâ globum, ſiniſtrâ haſtam tenentem.

IMP PROBVS AVG.

ROMAE AETER. R, fulmen, r. Templum ſex columnarum, in quo ſedet Roma, ſiniſtrâ haſtam, dextrâ Victoriolam.

IMP C PROBVS P F AVG.

ROMAE AETER. RΔ. Templum octo columnarum, in quo figura ſedet, dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ haſtam.

Eadem epigraphe.

ROMAE AETER. RΩΔ. Typus ut ſuprà.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Buſtum capite laureato, pectore loricato & paludato.

ROMAE AETERNAE. Roma inſidens ſcuto, dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ haſtam.

IMP C PROBVS P F AVG.

ROMAE AETERNAE. RA. Templum.

IMP PROBVS AVG.

ROMAE AETERNAE. R, fulmen, r. Templum.

Eadem epigraphe.

ROMAE AETERNAE. R, luna bicornis, I. Templum.

Eadem epigraphe.

ROMAE AETERNAE. R, ſtella, P. Templum.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Buſtum capite laureato, pectore loricato & paludato.

ROMAE AETERNAE. XXIIII. Templum octo columnarum in quâdam coronâ.

VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum; *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.

SALVS AVG HTXXT. Salus, dextrâ ſerpentem, cui pateram ſiniſtrâ porrigit.

IMP C PROBVS P F AVG.

SALVS AVG XXIS.

IMP C PROBVS AVG.

SALVS AVG. AXXI. Salutis ſedentis typus cum paterâ, & ſerpente ex arâ proſiliente.

Eadem epigraphe.

SALVS AVG TXXI. Typus ut ſuprà.

VIRTVS PROBI INVICTI AVG. Caput radiatum, dextrâ jaculum, ſiniſtrâ clypeum.

SALVS AVG. VTXXI. Salutis ſtantis typus cum paterâ.

IMP C PROBVS AVG.

SALVS AVG. II ſtella IIXXI. Salus ſtans cum ſerpente.

Eadem epigraphe.

SALVS PVBLIC. IXXI. Salus ſtans cum ſerpente.

VIRTVS PROBI AVG. Caput Probi galeatum; *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.

SALVS PVBLIC PXXI. Dea Salus cum ſerpente.

IMP C PROBVS P F AVG.

SALVS PVBLICA. TXXI. Salutis ſedentis typus.

IMP CAES M AVR PROBVS P F AVG.

SISCIA PROBI AVG. PXXI. Figura ſedens ambabus manibus faſciam tenens, hinc inde duo fluvii cum urnis ex undis erumpentes.

IMP C PROBVS AVG.

SECVRIT PERP. TXXI. Figura ſtans, columnæ nixa, dextram capiti imponens.

Eadem epigraphe.

SECVRIT PERP. IVIXXI. Typus ut ſuprà.

VIRTVS PROBI AVG. Caput galeatum;

in aliis galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum.

SECVRIT PERP. INXXI. Figura ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ columnæ nixa.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRIT PERPET. IVIXXI. Figura ſtans columnæ nixa, ſiniſtrâ caduceum elevans.

IMP C C M AVR PROBVS AVG.

SECVRITAS SAECVLI SIS. Figura ſedens, dextrâ bacillum, ſiniſtram admovens capiti.

IMP C PROBVS P F AVG.

Sine epigraphe. Imperator adloquitur cohortes.

IMP C M AVR PROBVS P AVG.

SOLI INVICTO. KRB. Apollo in quadrigâ equis in diverſum currentibus.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG.

SOLI INVICTO. KRT. Solis currus cum quatuor equis.

Eadem epigraphe,

SOLI INVICTO. RB. Quadrigæ cum equis in diverſum currentibus, quas Sol radiatus regit.

IMP C PROBVS AVG.

SOLI INVICTO. RB. Sol in quadrigis.

IMP PROBVS P F AVG.

SOLI INVICTO. RT. Quadrigæ triumphales ſalientibus equis, quibus inſiſtit Apollo radiato capite, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ flagrum, & habenas retinens.

Eadem epigraphe.

SOLI INVICTO. RΩT. Typus ut ſuprà.

IMP PROBVS AVG.

SOLI INVICTO. R, fulmen, E. Sol radiatus in quadrigis.

Eadem epigraphe.

SOLI INVICTO. R, fulmen, E. Typus ut ſuprà.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG.

SOLI INVICTO. CHXXIT. Quadrigæ cum equis in diverſum currentibus, quas Sol radiatus regit.

IMP PROBVS AVG.

SOLI INVICTO. CMXXIS. Sol radiatus in quadrigis.

IMP PROBVS P F AVG.

SOLI INVICTO CO. Currus triumphalis quatuor jugatorum.

IMP PROBVS AVG.

SOLI INVICTO COMITI AVG. Caput Solis radiatum.

PROBVS P F AVG.

TEMP FELICIT. Figura ſtans, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP C PROBVS P F AVG.

TEMP FELICIT B. Figura ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP PROBVS P F AVG. Caput cum buſto, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſcutum, in quo Imp. eques pacificatoris habitu, cum captivis ſtratis ad pedes.

TEMPORVM FELICITAS. Roma galeata inſidet ſcuto cum cornucopiæ ſuprà ſcutum, dextrâ globum porrigit Imperatori paludato ſtanti (cui lauream à tergo imponit Victoria) ſiniſtrâ palmam. Inter Imperatorem & Romam alia figura muliebris ſtans, dextrâ caduceum oblongum.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG.

TEMPORVM FELICITAS. Figura ſtolata ſtans, dextrâ haſtam; ſiniſtrâ clypeum.

IMP C M AVR PROBVS AVG.

TEMPORVM FELICITAS I. Figura ſtans, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP C AVR VALERIVS PROBVS.

TRIVMPHVS AETHIOPVM DE BLEMIIS. (1)

IMP C M AVR PROBVS AVG.

VICTORIA AVG. KRP. Duæ Victoriæ ſtantes junctis dextris, arbore lauri intermediâ.

IMP PROBVS P F AVG.

VICTORIA AVG. R, fulmen, T. Victoria gradiens, dextrâ lauream, ſiniſtrâ trophæum.

Eadem epigraphe.

VICTORIA AVG. R, fulmen, S. Victoria gradiens, dextrâ ſertum, ſiniſtrâ trophæum; infrâ fulmen.

IMP PROBVS AVG.

VICTORIA AVG. RQS. Victoria, dextrâ ſertum, ſiniſtrâ trophæum.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Buſtum capite laureato, pectore loricato & paludato.

VICTORIA GERM. Victoria gradiens, dextrâ lauream, ſiniſtrâ palmam; hinc inde duo captivi.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA GERM. Duo captivi ad trophæum.

IMP PROBVS P F AVG.

VICTORIA GERM. Typus ut ſuprà.

(1) Hunc Probi nummum rariſſimum, imò ſingularem profert Mediobarbus ex Urſino. Explicatur ex Vopiſco: *Pacatis denique omnibus Pamphyliæ partibus, cæterarumque Provinciarum quæ ſunt Iſauriæ vicinæ, ad Orientem iter flexit. Blemyas etiam ſubegit, quorum captivos Romam tranſmiſit, qui mirabilem ſui viſum, ſtupente populo Romano præbuerunt. Copton præterea & Ptolemaidem urbes ereptas barbarico ſervitio Romano addidit juri.* Cæterum de Blemyis & Germanis triumphaſſe Probum Vopiſcus narrat, ut ſuo loco diximus.

IMP C PROBVS AVG.

VICTORIA GERM. A, luna bicornis, A. Typus ut suprà.

PROBVS P F AVG.

VICTORIA GERM. A, fulmen, R. Typus ut suprà.

IMP PROBVS P F AVG.

VICTORIA GERM. RAA. Typus ut suprà.

Eadem epigraphe.

VICTORIA GERM. R, fulmen, A. Typus ut suprà.

IMP C PROBVS AVG.

VICTORIA GERM. R, fulmen, A. Typus ut suprà.

Eadem epigraphe.

VICTORIA GERM. R, caput Solis, A. Typus ut suprà.

PROBVS P F AVG.

VICTORIA GERM. R, fulmen, R. Typus ut suprà.

....

VICTORIA GOTHIC. Victoria gradiens, dextrâ lauream, sinistrâ palmam; ad pedes captivus sedens.

IMP C PROBVS P F AVG.

VIRTVS AVG. Miles stans, dextrâ globum, sinistrâ Victoriolam.

IMP C PROBVS AVG CONS II.

VIRTVS AVG. PXX. Mars gradivus, dextrâ hastam, sinistro humero trophæum.

IMP C PROBVS P F AVG.

VIRTVS AVG. PXXT. Miles stans, dextrâ hastam & scutum, sinistrâ Victoriolam.

VIRTVS PROBI INVICTI AVG. Caput radiatum, dextrâ jaculum, sinistrâ clypeum.

VIRTVS AVG PXXT. Mars galeatus, dextrâ hastam, sinistrâ spolia.

VIRTVS PROBI AVG. Caput galeatum; *in aliis* galeatum, coronâ radiatâ, dextrâ hastam, sinistrâ scutum.

VIRTVS AVG PXXT. Figura militaris gradiens, dextrâ spolia super humeros, sinistrâ hastam.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. QXXT. Figura militaris radiata stans, dextrâ Victoriolam, quæ illi lauream imponit, sinistrâ hastam cum scuto.

IMP C PROBVS P F AVG.

VIRTVS AVG. QXXT. Miles stans, dextrâ hastam & scutum, sinistrâ Victoriolam.

IMP PROBVS AVG CONS I.

VIRTVS AVG. PXXI. Mars gradivus, dextrâ hastam, sinistrâ spolia.

IMP C PROBVS P F AVG.

VIRTVS AVGVSTI. Miles stans, dextrâ globum, sinistrâ Victoriolam.

IMP PROBVS P F AVG.

VIRTVS AVGVSTI H. Imperator paludatus, sinistrâ sceptrum, dextrâ aptat trophæum armorum, sub quo captivus.

....

VIRTVS INVICTI AVG. VIXXT. Imperator eques captivum calcans à Victoriâ coronatur.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG. *in aliquibus* Bustum capite laureato, pectore loricato & paludato.

VIRTVS PROBI AVG. Figura equestris, dextrâ hastam, quâ captivum sternit.

....

VIRTVS PROBI AVG. Trophæum cum duobus captivis.

IMP C M AVR PROBVS AVG.

VIRTVS PROBI AVG. Figura militaris gradiens, dextrâ hastam.

IMP C M AVR PROBVS P F AVG.

VIRTVS PROBI AVG. KAΔ. Eques captivum supplantans.

Eadem epigraphe.

VIRTVS PROBI AVG. KAP. Figura equestris, dextrâ hastam, quâ captivum sternit.

Eadem epigraphe. *in aliis* Capite galeato, dextrâ hastam, sinistrâ clypeum.

VIRTVS PROBI AVG. XXI. Mars gradivus, dextrâ hastam, sinistrâ spolia.

Eadem epigraphe.

VIRTVS PROBI AVG. XXIT. Typus ut suprà.

Eadem epigraphe.

VIRTVS PROBI AVG. XXIT. Mars gradiens, dextrâ hastam, sinistrâ trophæum.

PROBVS P F AVG.

VIRTVS PROBI AVG. IXXIO. Miles gradiens, dextrâ trophæum humero gerens.

VIRTVS PROBI. Caput Probi.

VIRTVS PROBI INVICTI AVG. (1) Figura Imperatoris decurrentis.

VIRTVS PROBI AVG. Caput galeatum cum busto, dextrâ hastam, sinistrâ clypeum.

VOTIS X PROBI AVG ET XX. in laureâ.

(1) Nummum hunc Probi rarissimum, imò singularem profert Mediobarbus ex Occone.

SATURNINUS.

SEXTUS JULIUS SATURNINUS in Galliis natus traditur parentibus hactenus ignotis, cumque Rhetoricæ in Africâ primùm, ac deinde Romæ operam aliquandiù dedisset, inter milites tandem ascriptus, amplissimosque honores adeptus, ita se gessit, ut fortissimis Ducibus æquiparari posset: à se nimirum instauratas Gallias, pacatam Hispaniam, Africam denique Imperio restitutam, cum hanc Mauri propè universam possiderent, ipse in oratione à Vopisco laudatâ gloriatur; quamobrem nullum digniorem reperit Probus, cujus fidei Orientem, quem ipse sub Tacito rexerat, committeret. Sed ut Principem collati in ipsum honoris pœniteret, Ægyptiorum levitas, vanitasque Saturnini effecere; cum enim Ægyptum adeoque Alexandriam, contrà quàm Probus præceperat, adiisset, hujus urbis cives, quos rerum novarum cupidissimos semper fuisse Scriptores criminantur, hunc Augustum statim conclamavere. Et Saturninum quidem confestim Alexandriâ profugisse, Palæstinamque repetiisse testatur Vopiscus: verùm cum postea tutam sibi privato vitam fore diffideret, (quod sub Probo timendum non fuerat) sibi persuaderi passus est ut detractam de simulachro Veneris purpuram indueret. Notat Zonaras adeo præclaram fuisse Probi de Saturnini modestiâ ac fide opinionem, ut in primum hujus defectionis indicem severe animadverteret; & sanè clementes ad eum literas sæpè misisse fertur, quibus ad bonam mentem rediret suadebat, errorisque veniam pollicebatur; sed Principis indulgentiâ frui Saturnino per milites suos non licuit. Itaque præmissus à Probo exercitus, qui rebellionem illam latiùs serpere prohiberet, vicinasque Provincias in officio contineret, interim dum ipse justo bello tyrannum persequi parat, fusis, fugatisque rebellibus, Saturninum Apameæ obsessum cepit, Principeque nolente ac pœnè invito interfecit. Cæterum Saturninum non à Probo, sed ab Aureliano limiti Orientis præfectum fuisse Vopiscus scribit: sed ut Vopisci authoritatem hac in parte defugiamus hæc ratio impellit, quòd Probum Orientis Ducatum à Tacito accepisse, illiusque tractûs copiis Imperium sibi adversus Florianum asseruisse tradit variis in locis idem Scriptor. Addendum Saturnini defectionem ab Eusebio anno Christi 280. narrari, ipsumque Vopiscum Probi in Orientem iter statim post bellum Gothicum referre, quod anno 279. confectum fuisse, ipsa rerum à fortissimo Principe gestarum series suadet.

Saturnini has Inscriptiones exhibet Mediobarbus.

IMP C SATVRNINVS P F AVG. *ex Ursino.*

IMP C SEX IVL SATVRNINVS AVG. *ex Goltzio.*

PROCULUS.

TITUS ÆLIUS PROCULUS Albingæ prope Alpes maritimas natus, divitiis quidem apud ſuos clarus, ſed latrocinio partis, quod more à majoribus tradito diù exercuit, in militiam denique aſcitus, legionique præfectus eſt, quâ ad ſuam magis quàm ad militiæ Romanæ rationem inſtitutâ præclarè adverſus Barbaros uſus eſt. Rebellionem ejus Oneſimus à joco incœpiſſe refert: ſcilicet cum Proculus latrunculis ludendo decies Imperator exiſſet, ideoque illum ſcurra quidam non ignobilis Auguſtum appellaſſet, allatum confeſtim purpureum pannum, quem ejus humeris idem injecit: deindeque conſcios, cum timerent ne id quod factum fuerat fraudi ſibi eſſet, exercitus tentaſſe, ſummamque poteſtatem in Proculum præter ipſius expectationem contuliſſe. Vopiſcus, qui eam Oneſimi narrationem ita refert, ut nihil quod ad illam accedat apud cæteros Scriptores reperiſſe ſe moneat, hanc addit fuiſſe plerorumque ſententiam, Proculum à Lugdunenſibus qui Aurelianum ſibi infenſiorem experti fuerant, & Probum vehementer pertimeſcebant, ad Imperium vocatum; ſed quid Lugdunenſibus à Probo timendum fuerit, quem primo & altero ejus Imperii anno apud ſe viderant Principem inter paucos clementem, quique injurias, ſi quas ſibi illatas exiſtimaſſet, ulciſci eâ tempeſtate potuerat, non facilè percipimus; nam quin Proculi defectio ad poſtremos Probi annos, Chriſti ſcilicet 281. pertineat, nemo quem quidem noverim hactenus dubitavit. Proculi rebellionem ſequutæ ſunt Germanorum, ac, ut nobis quidem videtur, Bonoſii defectiones, ſed Germanos repreſſit Proculus; Proculum verò fugere compulſum Probus Coloniæ Agrippinæ tandem interfecit, cum Francorum à quibus originem ducere videri volebat, auxilium fruſtrà imploraſſet. Proculo uxor fuit Viturgia, cui deinde Sampſoni nomen inditum: eam viraginem fuiſſe teſtatur Vopiſcus, quæque virum cunctantem ad capeſſendum Imperium impulerit.

BONOSIUS.

QUINTUS BONOSIUS in Hiſpaniis natus, patrem habuit Britannum ludi literarii magiſtrum quem adhuc parvulus amiſit, matrem verò Gallam fœminam fortiſſimam, à quâ cum ita eductus fuiſſet, ut vigiliæ, algoris, inediæ juxtà patiens, corpus ad omnes labores firmum haberet, militavit inter ordinarios primùm ac deinde inter equites, commilitoneſque ſuos ita ſuperare viſus eſt, ut tribunatum Aureliani judicio conſequeretur, uxoremque duceret Hunilam regio Gothorum genere ortam virginem, ex quâ liberos duos ſuſcepit. Narrat Vopiſcus Bonoſio ſæpè uſum fuiſſe Aurelianum, ut Barbarorum conſilia inter bibendum exploraret, cum ipſe largiore vino ita uteretur, ut mens nunquam maderet, imò quanto plus vini hauſerat, tanto ſagacior videretur. Addit idem Scriptor Bonoſium à Probo Rhætiæ limiti præfectum fuiſſe; ſed cum Romanorum naves in Rheno à Germanis incendi per negligentiam paſſus fuiſſet, nec aliâ ratione pœnam imminentem

tem effugere posse se existimaret, corrupto cui præerat exercitû Imperatorem se appellavit, communicatisque cum Proculo qui tum in Galliis rebellaverat consiliis, tyrannidem aliquandiù retinuit; sed cum sese accepto de Probi adventu nuntio, in Gallias recepisset, Francorumque auxiliis quibus bellum sustineri posse speraverat, destitueretur, ad Agrippinam usque fugatus, cæsisque apud eam urbem tyrannorum copiis, laqueo tandem vitam finivit, anno Christi, ut nobis videtur, 281. hujus uxori ac filiis Probus pepercisse fertur.

CARUS.

Marcus Aurelius Carus, Proconsul Ciliciæ, ac deinde Præfectus Prætorio sub Probo, ad Imperium denique militum suffragiis provectus est mense Augusto anni 282. De patriâ ejus ita variant auctores, ut de eâ nihil pro certo affirmare aut velimus aut possimus. Onesimus Illyrico oriundum, ac Romæ natum asserit: Fabius verò Cerillianus in Illyrico natum, & quidem Pœnis parentibus contendit: fuere qui vellent Mediolanensem fuisse; alii contrà Narbonensem scribunt; sed cum duæ fuerint ejusdem prope nominis urbes, Narbona Liburniæ, quam Plinius & Antoninus Naronam appellant, & Narbo nobilissima Galliarum urbs, priori oriundum fuisse Carum, nominisque affinitate falsos Eutropium, Sidonium Apollinarem, ambosque Victores, qui Narbonem Gallicam non obscurè designant, Scaliger Onesimum coætaneum Cari Scriptorem sequutus existimavit: & sanè hujus conjectura inde haud mediocriter firmatur, quod Romanam sive originem sive patriam Carus ipse jactitat duabus in Epistolis quæ ad nostram ætatem pervenere. Scripsere quidam Probum Cari factione interemptum fuisse; sed illius criminis suspicionem amovent & Cari mores, & beneficia in illum à Probo collata, cujus cædem fortissimè & constantissimè, si quæ Vopisco fides, vindicavit. Filios duos habuit, quos Cæsares ab eo factos & scriptôres & nummi testantur; sed eorum natu majorem Carinum Galliis præfecit, ut Barbaris qui auditâ Probi morte defecerant, obsisteret; ipse verò cum altero Numeriano adversus Sarmatas profectus, memorabilem eorum stragem edidit; compositisque rebus in Illyrico & in Thraciis, bellum Persis intulit. Fusum fugatumque à Caro Persarum exercitum Aur. Victor & Eutropius narrant; sed Vopiscus nullum exercitum obviam illi obstitisse scribit, quod intestinis seditionibus Persæ eâ tempestate laborarent. Captas sanè plurimas urbes, Romanaque signa ad Tigrim usque volitasse referunt omnes. Sed cum castra prope illud flumen posuisset, ægerque in tentorio jaceret, coortâ tempestate, post maximam fulgurum vim, cum fulmen quoque ruisse crederetur, subito conclamatum est & Carum mortuum, & tentorium ejus arsisse. Scripsit quidam Junius Calphurnius, qui tum ad memoriam dictabat, cubicularios dolentes Principis mortem tentorium ejus incendisse; sed quominus Carum fulmine conflagrasse crederent plerique homines, Calphurnii authoritas non obstitit; nec eam quoque apud Scriptores Historiæ Augustæ tantum valuisse comperimus quin vulgi opinionem sequuti sint, ac posteritati propagarint. Imperium Cari duorum annorum fuisse tradunt Victor Junior & Eutropius, itaque mors ejus ad Augustum

menſem anni 284. commodiſſimè referetur, cum Numerianus patri haud ultrà triginta dies ſuperſtes fuerit, in cujus locum ſuffectum fuiſſe Diocletianum decimo quinto Kalendas Octobris teſtatur Scriptor Chronici Alexandrini.

NUMISMATA AUREA.

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari laureatum, ad pectus cum paludamento.

ADVENTVS CARI AVG. (1) Imperator eques à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ tenet haſtam. *Brandenburg.*

(1) Ex hoc Cari rariſſimo, imò ſingulari nummo, & qui deſideratur in Collectione Mediobarbi, ſatis conſtat, Carum Imperatorem factum, conſueto Imperatoribus more, ſtatim Romam contendiſſe, ut Solium firmaret, eumque adventum numiſmate hoc ſignatum eſſe, ſilentibus etiam hiſtoricis. Neque mihi probatur nonnullorum opinio, qui putant, hoc numiſmate adventum potius Cari ad exercitum quam Romam ſignificari, nam quomodo id fieret in Caro, qui Præfectus Prætorio Probum comitabatur, & eo occumbente exercitui intererat. Id vel inde etiam patet, quòd Sarmatæ, morte Probi auditâ, teſte Vopiſco, invaſuros ſe non Illyricum ſolum, ſed Thracias quoque, & Italiam ipſam, memorantur minati: quod proculdubio non fuiſſent auſi, niſi per abſentiam Imperatoris: Carum autem Romæ fuiſſe cum filios Cæſares renuntiavit, innuere videtur & Vopiſcus in Carino ſic ſcribens: *Hic quum Cæſar decretis ſibi Galliis atque Italia, Illyrico, Hiſpaniis, ac Britanniis & Africa, relictus à patre Cæſarianum teneret imperium, ſed ea lege ut omnia faceret quæ Auguſti faciunt, enormibus ſe vitiis & ingenti fœditate maculavit.* Begerus autem, qui primus hunc nummum publicavit, in eadem ſententia eſt. Cari Inſcriptionem explicatu perdifficilem (quis enim hunc Delphis aut natum aut Imperatorem factum unquam ſcripſit) exhibet Gruterus pag. 277.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ. ΚΑΙCΑΡΑ
ΜΑΡΚΟΝ. ΑΥΡΗΛΙΟΝ. ΚΑΡΟΝ.
ΕΥCΕΒΗ. ΕΥΤΥΧΗ. CΕΒΑCΤΟΝ
ΙΕΡΑ. ΔΕΛΦΩΝ. ΠΟΛΙC
ΕΔΟΚΕΝ

DIVO CARO PIO. Caput Cari laureatum, ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Aquilâ alis expansis globo insistens, rostro dextrorsum verso. *Regius.*

IMP C M AVR CARVS AVG. Carus capite laureato, ad pectus cum paludamento.

FORTVNA AVG. (2) Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ tenet temonem, sinistrâ cornucopiæ. *Regius.*

IMP C M AVR CARVS P A.

INDVLGENTIA AVG. (3) Victoria gradiens, dextrâ lauream, sinistrâ palmam. *MB.*

IMP C M AVR KARVS AVG. Caput Cari laureatum, ad pectus cum paludamento.

KARINVS NOBIL CAES. (4) Caput Carini laureatum, ad pectus cum paludamento. *Regius. M.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari ut suprà.

PAX AVG. (5) Figura muliebris dextrorsum gradiens, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ hastam. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENT AVG. Figura muliebris stans, dextrorsum spectans, dextrâ gestat globum, sinistrâ hastam transversam. *DC. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SPES PVBLICA. Figura muliebris dextrorsum gradiens, dextrâ gestat florem, sinistrâ vestem colligit. *Regius.*

DEO ET DOMINO CARO AVG. Carus capite laureato, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. (6) Victoria globo insistens, dextrorsum conversa, dextrâ tenet coronam, sinistrâ palmam. *Regius. MB.*

DOMINO ET DEO CARO AVG.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà. *MB.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Carus capite laureato, ad pectus cum paludamento.

VICTORI AVG. (7) (sic) Victoria in bigis à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet coronam, sinistrâ palmam: in imâ parte luna bicornis. *Regius.*

Alius cum K. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG FEL. (8) Victoria Encarpum tenens suprà clypeum basi impositum. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. (9) Mars galeatus sinis-

(1) Hic nummus Cari ex auro desideratur in Collectione Mediobarbi. Vide quæ de Cari Consecratione infrà adnotamus.

(2) Fortuna Cari satis apparuit in bello Sarmatico; barbaram enim illam gentem magna ex parte profligavit; apparuit & in bello Persico; occupatis quippe Persis domestica seditione, Imperatoris Persici nomen meruit, teste Vopisco, ac ejus nummis. Cæterum licet omnes Cari ex auro nummi rari sint, hic tamen rarissimus est, & desideratur in Collectione Mediobarbi.

(3) Nummum hunc rarissimum imò singularem profert Mediobarbus ex Patini Thesauro. Hæc epigraphe passim occurrit in nummis diversorum Imperatorum, sed typo omninò diverso, & nusquam pro typo cernitur Victoria.

(4) Nummus hic Cari in cujus aversa parte caput Carini laureatum cernitur rarissimus est, nec extat apud Mediobarbum.

(5) Nummus hic Cari ex auro, & duo sequentes desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(6) Ante Carum Aurelianum Augustum *Dei & Domini Nati* titulo donatum fuisse vidimus in ejus nummis; quos quidem post ejus mortem cusos fuisse diximus; etenim, teste Vopisco, ipsi non nisi mortuo divini honores delati fuere: idemque putamus de hujuscemodi Cari nummis. Vide nummos ejus Ægyptiacos cum epigraphe ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ, *Consecratio*, & quæ ibi diximus. Nummus hic & sequens rarissimi.

(7) Nummi Cari cum hac epigraphe, & hoc typo rarissimi sunt, & desiderantur in Collectione Mediobarbi. Cusi autem videntur hujuscemodi Cari nummi ob victoriam de Sarmatis relatam; quorum quidem memorabilem stragem edidisse Carum, narrat Vopiscus in ejus vita. Referri potest & ad Persicam; nam Persarum fines ingressus Ctesiphontem usque pervenit, ideo ejus Victoria bigis insistit.

(8) Hæc epigraphe & hic typus in Caro tantùm occurrunt. Victoria autem Augusti Felix dicta fuit illa, quam de Persis nullo negotio retulit Carus; nam, teste Vopisco, nullus exercitus obviam illi obstitit, quòd intestinis seditionibus Persæ eâ tempestate laborarent: *Ingenti*, inquit, *apparatu, & totis viribus Probi profligato magna ex parte bello Sarmatico, quod gerebat, contra Persas profectus, nullo sibi occurrente, Mesopotamiam Carus cepit, & Ctesiphontem usque pervenit. Occupatisque Persis domestica seditione Imperatoris Persici nomen meruit.* A Vopisco dissentiunt Aur. Victor & Eutropius, qui Persarum exercitum à Caro fusum fugatumque fuisse narrant. Nummus hic rarissimus imò singularis est, nec extat apud Mediobarbum.

(9) Carum summam dignitatem cum filiis non participasse plerique recentiores existimant, quia nulla ejus rei vestigia extant apud Scriptores, Vopiscus etiam Carinum tunc, cum bellum contra Persas susceptum est, Occidenti præfectum fuisse testatur cum potestate, quæ ad Augustorum potestatem proximè accederet, non utique Augustâ: *Quum Cæsar*, inquit, *decretis sibi Galliis atque Italia, Illyrico, Hispaniis ac Britanniis, & Africa, relictus à patre Cæsarianum teneret Imperium, sed ea lege ut omnia faceret quæ Augusti faciunt*, &c. idem præterea prodit, *Carum* deinde *in animo habuisse, ut Carino* cujus vitiis offendebatur, *Cæsareum abrogaret Imperium:* quòd de Augusto dicendum non erat. Carinum tamen & Nume-

trorſum gradiens, dextrâ geſtat ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ trophæum ad humerum ſiniſtrum. *Regius.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVGGG. E. Δ. (1) Duæ figuræ tenentes Victoriam. *MB.*

Eadem epigraphe. Caput Cari laureatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS CARI INVICTI AVG. (2) Hercules nudus ſtans, ſiniſtrorſum ſpectans, dextrâ poſt terga deductâ, ſiniſtrâ clavæ innixus, quâ & leonis exuvias tenet: in imâ parte K. *Brandenburg.*

rianum Auguſtos à patre diverſis temporibus nuncupatos fuiſſe, arguere videntur nummus hic qui duorum, & ſequens qui trium Auguſtorum mentionem faciunt; atque huc inclinat erudit. Pagii ſententia. Sanè, tametſi hæ literæ AVGG. de Imperatore & ejus conjuge non rarò intelligi debent, ut ex Philippi Junioris nummo conjiciebat Laurentius Begerus, & nos in Trajano Decio, clarius etiam in Æmiliano & in Gallieno adverſus Vaillantium demonſtravimus; tamen Virtutem Martiam quæ hoc in nummo prædicatur, Auguſtæ minùs convenire nemo negaverit; tertium verò Auguſtum cujus in ſequenti mentio injecta eſt, præter Numerianum nullum illâ ætate reperias. Enimverò per paucos Pagius in ſuam ſententiam traxit; ſed qui in primâ perſtant, hanc duplici ratione tueri comperio. Cari & ejus filiorum adhuc Cæſarum, ſed Carini cum patre Conſulis, Inſcriptionem hanc Tarracone repertam exhibet Gruterus pag. 278.

VICTORIOSISIMO
PRINCIPI. IVVENT.
M. AVRELIO. CARINO
NOBILISS. CAESARI
COS. PRO. COS

FORTISSIMO. ATQVE
CLEMENTISSIMO
IMP. CAES. M. AVRELIO
CARO. INVICTO. AVG
P. M. TR. POT. II COS. II
P. P. PRO. COS

VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI. IVVENTVT
M. AVR. NVMERIANO
NOBILISS. CAESARI
PRO. COS.

M. AVRELIVS. VALENTINIANVS. V. C. LEG. AVGG. PRO. PR. PROVINCIAE
HISPANIAE. CITERIORIS. D. N. M. Q. EORVM

quæ poſt menſem Auguſtum anni 283. ſcalpta eſt. Valentinianus qui eam propoſuit, *Legatum* AUGG. ſe appellat; an Auguſti & Auguſtæ? nemo hactenus ita ſenſit: ergo Cari Auguſti & Carini Cæſaris; ſed cur Carini potiùs quàm Numeriani? Ille, inquiunt, univerſo Occidenti præfectus eſt, cum Cæſareo quidem Imperio, ſed eâdem fermè poteſtate, quâ pater ipſe præfuiſſet. Nimirum Carinum pro Auguſto haberi potuiſſe, tametſi reverâ non erat, ad Vopiſcum ſatis accommodatè opinantur viri eruditi; contra his argutiis hîc opus eſſe plerique negant, maximè cum epigraphe, VIRTVS AVGGG. explicandæ neutiquam proſint, quamobrem utroque nummo, & Inſcriptione Auguſtum & filios ejus duos Cæſares indicari volunt; ſuæque opinioni tuendæ nummos Æ. III. afferre poſſunt Carini & Numeriani Imperatorum & Cæſarum, IMP C M AVR CARINVS NOB CAES. IMP C M AVR NVMERIANVS NOB CAES. in quorum poſticâ eadem quæ in ſequenti epigraphe, VIRTVS AVGGG. legitur, Auguſti planè unius & Cæſarum duorum. Nummi Cari cum hoc typo rariſſimi ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(1) Nummum hunc Cari rariſſimum profert Mediobarbus ex Occone. Vide quæ ad nummum ſuperiorem monuimus.

(2) Herculeam Cari Invicti Auguſti virtutem prædicat hic nummus; nec quidem abs re; nam totum Cari Imperium bellicis expeditionibus defluxit: *Ille ſtatim adeptus imperium*, ut ſcribit Vopiſcus in ejus Vita, *Sarmatas adeo morte Probi feroces, ut invaſuros ſe non ſolum Illyricum, ſed Thracias quoque Italiamque minarentur, ita inter bella patiendo contudit ut pauciſſimis diebus Pannonias ſecuritate donaverit, occiſis Sarmatarum ſedecim millibus, captis diverſi ſexus viginti millibus;* contra Perſas deinde profectus, teſte eodem Scriptore, *nullo ſibi occurrente Meſopotamiam Carus cepit, & Cteſiphontem uſque pervenit. Occupatiſque Perſis domeſtica ſeditione, Imperatoris Perſici nomen meruit.* Sic laudatus Vopiſcus; at Aurelius Victor, & Eutropius, fuſum fugatumque à Caro Perſarum exercitum narrant. Eadem autem epigraphe reperiuntur Probi nummi, ſed typo diverſo, ut ſuo loco videre eſt. Vide nummos Poſtumi cum epigraphe VIRTVS POSTUMI AUG. Cæterum hic Cari nummus rariſſimus eſt, & deſideratur in Collectione Mediobarbi.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP CARVS P F AVG. Caput Cari radiatum, ad pectus cum paludamento.

ABVNDANTIA AVG. (1) Figura muliebris ſtans, ſiniſtrorſum verſa, dextrorſum ſpectans, utrâque manu opes effundit ex cornucopiæ: in imâ parte TXXI. *Fontaine.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari radiatum, ad medium pectus cum loricâ.

AETERNIT IMPERI. Sol capite radiato nudus cum pallio brachio ſiniſtro collecto, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ protenſâ & expanſâ, flagrum geſtat

(1) Licet omnes hujus Auguſti nummi ex argento rari ſint, hic tamen rariſſimus eſt, & deſideratur in Collectione Mediobarbi; ſequens etiam ex argento nummus non extat apud Mediobarbum.

ſiniſtrâ : in imâ parte AKA. *Fouc.*

DIVO CARO PIO.

CONSECRATIO. Aquila. *MB.*

DIVO CARO. Caput Cari radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Aquila à fronte alis expanſis, roſtro dextrorſum converſo : in imâ parte KAA. *Fouc.*

DIVO CARO PIO. Caput Cari ut ſuprà.

CONSECRATIO. Aquila alis expanſis à ſiniſtris dextrorſum, roſtro ſiniſtrorſum converſo : in imâ parte II. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum IIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

DIVO CARO AVG. Caput Cari ſuprà.

CONSECRATIO. (1) Ara ignita : à ſiniſtris in areâ A. in imâ parte XXI. *Regius.*

IMP CARVS P F AVG. Carus capite radiato, ad pectus cum loricâ.

IOVI VICTORI. (2) Jupiter ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ geſtat Victoriolam, ſiniſtrâ haſtæ innixus : pro pedibus à dextris aquila : in imâ parte KAB. *Regius.*

IMP C M AVR CARVS AVG. Caput Cari galeatum ac radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGG. (3) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ : à ſiniſtris in areâ B. *Fouc.*

IMP CARVS P F AVG. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX EXERCITI. (4) Figura muliebris typo quo ſuprà, ramum elatum tenens dextrâ, ſigno militari adnixa ſiniſtrâ : in imâ parte PXXI. *Fouc.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG.

PERPETVITATE AVG. V. XXI. (5) Figura ſiniſtrâ columnæ nixa, haſtam per tranſverſum tenens, dextrâ globum. *MB.* Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum ; ad pectus cum loricâ.

PROVIDENT AVGG. (6) Figura muliebris ſtans dextrâ demiſsâ tenet bacillum, ſiniſtrâ haſtæ innixa ; pro pedibus à dextris globus : in imâ parte ...RA. *Fauvel.*

IMP CARVS P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

SPES PVBLICA. Figura muliebris tunicata ac ſuccincta cum pallio in brachium dextrum rejecto ſtans, florem tenet dextrâ, tunicam verò ſuſtollit ſiniſtrâ : in imâ parte SXXI. *Fouc. Regius.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. (7) Victoria dextrorſum gradiens, dextrâ geſtat coronam, ſiniſtrâ palmam : in imâ parte D..... *Farneſianus.*

IMP C M AVR CARVS AVG. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVGG. (8) Victoria tunicata ac ſuccincta, dextrorſum converſa, inſiſtens globo, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ : à dextris, captivus manibus poſt tergum revinctis humi ſedens ; à ſiniſtris, alter retroſpiciens : à dextris in areâ A. *Fouc.*

IMP C M AVREL CARVS AVG. Caput Cari radiatum.

VICTORIA AVGG. (9) Victoria coronam lauream dextrâ, lævâ palmam gerit ; ad pedes, hinc & inde Aquilæ Romanæ duæ ; à dextris in areâ A. *Collegii.*

(1) Nummi Cari cum hoc typo ex argento deſiderantur in Collectione Mediobarbi. Vide quæ de Cari Conſecratione infrà adnotamus ad nummos Ægyptiacos cum epigraphe ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ, *Conſecratio.*

(2) Tum cuſos fuiſſe hoſce Cari nummos inſcriptos *Jovi Victori* putamus, cum ille Sarmatas ita oppreſſit, ut pauciſſimis diebus Pannonias ſecuritate donaverit, occiſis Sarmatarum ſedecim millibus, captis diverſi ſexus viginti millibus, teſte Vopiſco in ejus vita. Nummus hic Cari ex argento non extat apud Mediobarbum.

(3) Licet totum Cari Imperium bellicis expeditionibus defluxerit, hoc eſt bella cum exteris geſſerit, Pacem tamen Auguſtorum prædicat hic nummus, concordiam nimirum Carum inter & Carinum, quem ad tuendas Gallias, cum bellum Perſicum, quod Probus parabat, aggreſſus eſſet, deſtinaverat, dato ei Cæſariano Imperio, ſed ea lege, teſte Vopiſco, ut omnia faceret quæ Auguſti faciunt. Nummi Cari cum hac epigraphe, & hoc typo deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(4) Quemadmodum ſuperior nummus Pacem Auguſtorum, nimirum concordiam Carum inter & Carinum jactat, ita hic nummus Pacem exerciti prædicat, quod nimirum exercitus nullis ſeditionibus, nullo diſſidio agitatus eſſet. Nummus hic ex argento non extat apud Mediobarbum.

(5) Nummum hunc Cari rariſſimum ex argento profert Mediobarbus ex Occone. Vide quæ infrà ad ſimilem æreum monemus.

(6) Nummus hic Cari & ſequens ex argento deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(7) Nummus hic Cari ex argento non extat apud Mediobarbum.

(8) Nummi Cari cum hoc typo deſiderantur in Collectione Mediobarbi. Duos autem captivos humi ſedentes duas nationes, nimirum Sarmatas & Perſas à Caro devictos repræſentare putamus.

(9) Idem fortaſſis typus qui in ſuperiori nummo ; ſed ab erudito Harduino quod exeſus forſitan eſſet nummus malè deſcribitur ; non enim Aquilas Romanas, ſed captivos humi ſedentes in nummo expreſſos putamus.

IMP C M AVR CARVS P F AVG.

VIRTVS AVGGG. XXI. E. Δ. (1) Duæ figuræ tenentes Victoriam. *MB.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS CARI INVICTI AVG. (2) Figura nuda ftans, dextrâ fulmen. *MB.*

(1) Nummum hunc Cari rariffimum profert Mediobarbus ex Occone. Vide quæ ad nummum fimilem aureum ejufdem Augufti fuprà adnotavimus.

(2) Hic etiam nummus Cari rariffimus à Mediobarbo exhibetur ex Occone. Vide quæ ad nummum aureum ejufdem Augufti cum eadem epigraphe, fed typo diverfo fuprà adnotavimus. Cæterum Carus dicitur Invictus non folùm in nummis & in Infcriptione paulò fuperius producta, fed etiam in tribus aliis Infcriptionibus, quas in Hifpania repertas ex Grutero pag. 277. hîc exhibemus. Prima & fecunda Ebufi, tertia Tarracone.

1

IMP. CAES. AVG. CARO. PIO. FEL
INVICTO. AVGVSTO. PONT. MAX. TR
P·OT. P. P. PROCOS
LICONIENSIS. ORDO. D. N. M. Q. E. FECER.

2

IMP. CAES. M.
AVR. CARO. PIO
FELICI. INVICTO
AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. PP. PRO
COS. II. COS. ORDO
EBVSII. D. N. M. E.

3

FORTISSIMO. ET. CLEMEN
TIS·SIMO
IMP. CAES. M. AVR. CARO
INVICTO. AVG. P. M. TR. P. COS. II
P. P. PROCONSVLI
M. AVRELIVS. VALENTINIANVS
V. C. P. P. HISP. CIT. LEG. AVGG. PR
PR. D. N. M.
EIVS

NUMISMATA ÆREA LATINA
maximi moduli, vulgò medaglioni.

IMP C M AVR CARVS P F AVG COS. Carus capite laureato pectore tenus, dextrâ fcipionem eburneum præfert, finiftrâ globum cui impofita eft Victoria.

MONETA AVGG. (1) Tres Monetæ ftant ftolatæ dextrâ bilancem, finiftrâ cornucopiæ gerunt. *Vaillant.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari laureatum, ad pectus cum paludamento.

MONETA AVGG. Typus ut fuprà. *DeC.*

Eadem epigraphe. Caput Cari laureatum, ad pectus cum loricâ, in quâ Medufæ caput.

MONETA AVGG. (2) Typus ut fuprà. *Farnefianus.*

IMP CARO AVG ET CARINO N CAES. Capita Cari & Carini adverfa laureata, ad pectus cum paludamento.

SAECVLI FELICITAS. (3) Quatuor pueruli, quatuor anni tempora cum attributis defignantes. *Vaillant. DeC.*

(1) Licet omnes hujus Augufti nummi maximi moduli rari fint, hic tamen ob capitis typum, & epigraphen, ubi Conful dicitur, & confulari habitu exhibetur cum fcipione eburneo, & Victoriola, rariffimus eft.

(2) Moneta Augufti non Auguftorum infcribitur unicus Cari nummus exhibitus à Mediobarbo.

(3) Nummus hic Cari rariffimus, imò fingularis non folum ob capitum epigraphen & typum, fed etiam ob infcriptionem & typum partis averfæ. Typus hic paffim reperitur in nummis infcriptis FELICIA TEMPORA, ut in Getæ nummis, &c. necnon FELICIA TEMPORUM, ut in Caracalla. Quatuor autem pueruli, quibus quatuor anni tempeftates defignantur, ita repræfentari cernuntur; primus brachiis manibufque gefticulans *Veris* tempus refert; alter falcem mefforiam tenens, *Æftatem* defignat; tertius *Autumnum* denotans, finiftra caniftrum frugibus plenum, & dextra leporem; quia, uti ea anni tempeftate fructus colliguntur, ita hæc non minus venationibus opportuna eft. Quartus denique *Hiemem* repræfentans, prætenquamquod veftibus, & calceis contra frigus munitus fit, dextra pedicam, finiftra avem captam tenet; quia hiemis tempore aucupiis vacare commodum. Vide Virgilium lib. 1. Georg. de Hieme, & Horatium Epod. 11. Nummi Cari cum hac epigraphe, & hoc typo defiderantur in Collectione Mediobarbi.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari laureatum, ad humeros cum paludamento.

MONETA AVGG. (1) Tres Monetæ ſtantes cum attributis. *Fouc. Regius. RE.*

(1) Nummum hunc inter eos quos *Medaglioni* vocant referri potuiſſe, imò debuiſſe opinor; ſed eruditiſſimorum virorum qui laudata Muſea ordinarunt, quàm meum ipſius judicium ſequi malui.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

DEO ET DOMINO CARO AVG. Duo capita radiata & adverſa.

FELICITATI PVBLICAE. (1) Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtam, ſiniſtro cubito columnæ innixo: in imâ parte. . . . . *RE.*

(1) Cum eadem epigraphe habetur nummus in Caracalla tantùm, ſed typo diverſo, figura nimirum ſtans, dextrâ tenet cornucopiæ, ſiniſtrâ haſtam. Nummus hic Cari rariſſimus imò ſingularis, & deſideratur in Collectione Mediobarbi. Vide quæ ſuprà adnotavimus ad nummum aureum cum inſcriptione capitis, DEO ET DOMINO CARO AVG.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP CARVS P F AVG. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

ABVNDANTIA AVG. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, cornucopiæ geſtat utrâque manu, ex quo varias opes effundit: in imâ parte TXXI. *Fouc.*

IMP C M AVR KARVS (ſic) P F AVG. Caput Cari radiatum, ad humeros cum paludamento.

ABVNDANTIA AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Regius.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

ABVNDANTIA AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Le Roy.*

IMP C M AVR CARVS AVG. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

AEQVITAS AVGG. (2) Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ tenet bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ: à ſiniſtris in areâ A. *Le Roy.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

AETERNIT IMPERI. (3) Sol nudus capite radiato, cum pallio divinitatis in brachium ſiniſtrum rejecto volitante, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ extensâ & expansâ, flagrum geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte AKA. *Fouc.*

Alius cum AR. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Collegii.*

Alius cum KAA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

IMP CARVS P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

AETERNIT IMPERI. Typus ut ſuprà: in imâ parte KAA. *Fouc. Frad. RDR.*

(1) Licet omnes hujus Auguſti nummi non omninò obvii ſint, tamen hic inter rariores recenſendus eſt.

(2) Nummi Cari cum hac epigraphe & hoc typo rariſſimi ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(3) Hæc epigraphe primùm in nummis Severi, Juliæ Piæ, Caracallæ, & Getæ occurrit, ſed typo diverſo; nam in iis duo capita cernuntur, nimirum Caracallæ & Getæ, vel Severi & Caracallæ, &c. quibus ita hoc nummo junctis, Severus deſignare voluit, ſe liberis procreandis, *Æternitati Imperii* proſpexiſſe; atque hoc modo Imperium in perpetuum domui & familiæ ſuæ alligaſſe; de quo Capitolinus: *Septimium Severum*, inquit, *immoderatiſſimè lætatum, quod duos Antoninos pari Imperio Reipublicæ relinqueret.* Deinde occurrunt nummi Philippi Senioris eamdem inſcriptionem præferentes, & cum eodem typo, qui cernitur in hiſce Cari nummis; per Solem enim Æternitas Imperii ſub utroque Auguſto deſignatur. Romani enim Græcorum more hæc ſymbola mutuaſſe videntur ab Ægyptiis, qui Solem & Lunam ſydera æterna exiſtimabant. Horus Apollo Niliacus in Hieroglyphic. in principio: Αἰῶνα σημαίνοντες, Ἥλιον καὶ Σελήνην γράφουσι, διὰ τὸ αἰώνια εἶναι στοιχεῖα. *Ævum deſignantes Solem & Lunam pingunt, quod æterna ſint elementa.* Ita Diodorus Siculus non ſemel tradit Ægyptios ὑπολαβεῖν εἶναι δύο Θεοὺς ἀϊδίους τούτε Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην. Hinc Inſcriptio antiqua:

AETERNITATI
SACR
SOLI ET LUNAE

Nummi Cari cum hac epigraphe & hoc typo inter rariores recenſendi.

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari ut suprà.

ANNONA AVGG. (1) Figura muliebris stans, dextrâ demissâ tenet spicas suprà modium, sinistrâ cornucopiæ: in imâ parte RB. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad humeros cum paludamento.

CLEMENTIA TEMP. (2) Jupiter stans à sinistris, dextrâ globum cum Victoriolâ tenet, hastæ verò adnititur sinistrâ: stat ex adverso Carus dextrâ extensâ, veluti Victoriolam accepturus, sinistrâ scipionem cum aquilâ: inter utramque figuram r. in imâ parte XXI. *Regius.*

DIVO CARO PIO. Caput Cari radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Aquila alis expansis à sinistris dextrorsum, rostro sinistrorsum converso. *Regius. Cham.*

Alius cum II. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val. Le Roy.*

Alius cum III. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val. Le Roy. B.*

Alius cum IIII. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham Hen. B.*

DIVO CARO. Caput Cari ut suprà.

CONSECRATIO. Aquila à fronte alis expansis, rostro dextrorsum converso: in imâ parte KAA. *Fouc. Bau. Frad. RDR.*

DIVO CARO AVG. Caput Cari ut suprà.

CONSECRATIO. Typus ut suprà: à sinistris in areâ A. in imâ parte XXI. *Cham.*

DIVO CARO PERS. Caput Cari ut suprà.

CONSECRATIO. (3) Aquila à fronte alis expansis, rostro sursum verso: in imâ parte K A. lunâ bicorni intermediâ. *Fouc.*

Alius cum KA R. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

DIVO CARO. Caput Cari ut suprà.

CONSECRATIO. Ara ignita: in imâ parte KAA. *Regius.*

Alius cum KA A. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum KAT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

DIVO CARO AVG. Caput Cari ut suprà.

CONSECRATIO. Ara ignita, cum A. à sinistris in areâ; in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum A. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. Ara rotunda elata, suprà quam ignis accensus: in imâ parte M. *Fouc.*

DIVO CARO. Caput Cari ut suprà.

CONSECRATIO. Aquila alis expansis, cui insidet Carus. *RE.*

DIVO CARO PARTHICO. Caput Cari ut suprà.

CONSECRATIO AVG. (4) Aquila alis expansis, rostro dextrorsum verso: à sinistris in areâ A. in imâ parte SMSXXI. *Fouc. Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO AVG. Ara quadrata suprà quam ignis accensus. *RDR.*

Alius cum XXIA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum SMSXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum A. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Brandenburg.*

DEO ET DOMINO CARO. Solis radiati ad humeros cum paludamento à dextris, & Cari radiati ad pectus cum loricâ, capita adversa.

FELICITAS REIPVBLICAE. (5) Figura

(1) Nummus hic Cari inter rariores recensendus est.

(2) Nummi hujuscemodi in Probo obvii sunt, in Caro rarissimi, & desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(3) Imperatoris Persici nomen meruisse Carum testatur Vopiscus in ejus Vitâ: *Ingenti*, inquit, *apparatu, & totis viribus Probi profligato magna ex parte bello Sarmatico quod gerebat, contra Persas profectus, nullo sibi occurrente, Mesopotamiam Carus cepit, & Ctesiphontem usque pervenit. Occupatisque Persis domestica seditione, Imperatoris Persici nomen meruit.* Nummus hic ob capitis epigraphen cum rarioribus adnumerandus.

(4) Nummi hi Cari ob capitis epigraphen inter rariores recensendi sunt. Vide quæ de Cari Consecratione infrà ad nummos Ægyptiacos adnotamus.

(5) Hæc epigraphe & hic typus in hoc Augusto primùm occurrunt. Nummus hic & sequens rarissimi etiam ob capitum epigraphen & typum, & desiderantur in Collectione Mediobarbi. Vide quæ ad nummum ejusdem Augusti aureum inscriptum DEO ET DOMINO CARO AUG. suprà adnotavimus. Cæterum haud mirum si felicitatem Reipublicæ sub Caro jactat hic nummus; nam de Caro adhuc privato sic Probus in literis ad Senatum, quibus statuam illi decernit: *Probus Augustus amantissimo Senatui suo salutem dicit. Inter cætera: Felix esset nostra Respublica si qualis Carus est, aut plerique vestrûm plures haberem in actibus collocatos. Quare equestrem statuam viro morum veterum (si vobis placet) decernendam censeo: addito eo, ut publico sumptu, vel eidem exædificetur domus, marmoribus à me delatis. Decet enim nos talis integritatem remunerari viri.* Cæterum laudatus Vopiscus Carum medium virum appellat, & inter bonos magis quam inter malos Principes collocandum ait, & longe meliorem, si Carinum non reliquisset hæredem.

muliebris ſtolâta, vultu dextrorſum converſo ſtans, caduceum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ, quâ & cippo innititur: in imâ parte XI. *Fouc.*
DEO ET DOMINO CARO INVIC AVG. Capita ut ſuprà.

FELICITAS REIPVBLICAE. Typus ut ſuprà: in imâ parte XII. *Regius. Fontaine. SGenov.*
Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

FIDES MILITVM. (1) Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet ſignum militare, alterum ſiniſtrâ: à ſiniſtris in areâ P. in imâ parte XXI. *Bau.*
IMP CARVS P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

IOVI VICTORI. (2) Jupiter nudus cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, vultu dextrorſum converſo ſtans, Victoriæ ſignum averſum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ; à dextris juxtà pedes aquila: in imâ parte KAB. *Fouc. Val. Cham.*
IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

IOVI VICTORI. Typus ut ſuprà: in imâ parte BT. *Le Roy.*

Alius cum BKA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. RE. Val.*

Alius cum KAB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVG. (3) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum tenet dextrâ elatâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ. *Regius.*
Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVG. Typus ut ſuprà: à dextris in areâ B. *Fouc. Val. Le Roy.*
VIRTVS CARI AVG. Carus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat ſpiculum humero dextro, ſiniſtrâ clypeum.

PAX AVGG. (4) Typus ut ſuprà, cum B. à dextris in areâ. *Cham. Laiſné.*
IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari galeatum, ac radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà, cum B. à dextris in areâ. *Cham. RDR.*
IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà, cum B. à dextris in areâ. *Fouc. Bau.*
Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum; ad pectus cum loricâ.

PAX AVGG. Typus ut ſuprà, cum B. à dextris in areâ. *Fouc. Hen. Cham. Brandenburg. RDR.*
Eadem epigraphe. Caput Cari laureatum; ad pectus cum loricâ.

PAX AVGVSTORVM. (5) Figura muliebris dextrorſum gradiens, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam. *Regius.*
IMP CARVS P F AVG. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX EXERCITI. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, oleæ ramum tenet dextrâ, ſignum militare ſiniſtrâ: in imâ parte PXXI. *Fouc. Regius. RE. DC. Le Roy. Cham. Frad.*
IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari radiatum, ad humeros cum paludamento.

PAX EXERCITI. Typus ut ſuprà: in imâ parte VIXXI. *Fouc. Le Roy.*
IMP C M AVR KARVS (ſic) P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

PAX EXERCITI. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Frad.*
IMP C KARVS (ſic) P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

PERPETVITATE AVG. (6) Mulier ſtans dextrâ tenet globum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam, ſiniſtro cubito columnæ innixa: in imâ parte VXXI. *Regius. Frad.*
IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

PERPETVITATE AVG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

(1) Nummus etiam hic Cari ob capitis epigraphen rariſſimus, & deſideratur in Collectione. Mediobarbi.

(2) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus.

(3) Nummus hic Cari pacem non Auguſtorum, ſed Auguſti prædicat, ideoque tum cuſum hunc nummum putamus cum Sarmatis devictis, qui Pannonias infeſtabant, ſecuritate illam Provinciam donavit, ut ſcribit Vopiſcus. Nummus hic inter rariores recenſendus eſt, nec extat apud Mediobarbum.

(4) Nummus hic & ſequentes pacem Auguſtorum prædicant, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi. Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus. Nummus hic ob capitis epigraphen, & typum cum rarioribus adnumerandus eſt.

(5) Nummi Cari cum hac epigraphe, & hoc typo rariſſimi ſunt, nec extant apud Mediobarbum.

(6) Perpetuitatem pro Æternitate ſumi diximus ad Floriani nummum Æ. II. inſcriptum PERPETUITA AUG. ubi mulier ſtans cernitur eodem typo. Vide quæ ibi adnotavimus. Nummus hic Cari rariſſimus eſt, nec extat apud Mediobarbum.

IMP CARVS P F AVG. Caput Cari laureatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDENT AVG. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ; à dextris juxtà pedes, globus. *Fouc.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà. *Fouc.*

Alius cum RΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

PROVIDENT AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte OKA. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENT AVGG. Typus ut ſuprà: in imâ parte ΔK. *Cham.*

Alius cum ΔAK. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RDR.*

Alius cum ΔKA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RE. SG.*

Alius cum OKA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

RESTITVT ORBIS. (2) Carus laureatus ac paludatus, vultu dextrorſum converſo, ſtans à ſiniſtris, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: ſtat ex adverſo figura muliebris ſtolata, coronam lauream tenens dextrâ, ſiniſtrâ non apparente; inter utramque figuram P. & ſtella: in imâ parte XXI. *Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad pectus cum paludamento.

RESTITVT ORBIS. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis inter utramque figuram, & in imâ parte. *Fouc. Val.*

CARVS ET CARINVS AVG. Cari & Carini capita jugata, ac radiata ad pectus cum loricâ.

SAECVLI FELICITAS. (3) Imperator ſtans, dextrâ ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ globum tenet: à ſiniſtris in areâ D. *Regius.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari radiatum, ad pectus cum paludamento.

SALVS AVG. (4) Figura muliebris ſtolata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, ſerpentem tenet dextrâ, pateram verò ſiniſtrâ quâ eum paſcit: à dextris in areâ D. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRITAS PVBLICA. (5) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, haſtam tenet ſiniſtrâ, brachio ſiniſtro cippo innixo. *Fouc.*

IMP CARVS P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

SPES PVBLICA. Figura muliebris tunicata ac ſuccincta, vultu dextrorſum converſo ſtans, florem tenet dextrâ, tunicam verò ſuſtollit ſiniſtrâ: in imâ parte SXXI. *Fouc. RE. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

SPES PVBLICA. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc. Regius. Frad.*

IMP C M AVR KARVS (ſic) P F AVG. Caput Cari ut ſuprà.

SPES PVBLICA. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc. DC. Val.*

Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad humeros cum paludamento.

SPES PVBLICA. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

IMP C M AVR CARVS AVG. Carus capite galeato ac laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, haſtam geſtat dextrâ humero dextro, clypeum affabrè factum ſiniſtrâ.

SPES PVBLICA. (6) Carinus & Nume-

(1) Nummi Cari cum hac epigraphe & hoc typo rari ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(2) Quemadmodum olim Hadriani nummi inſcripti fuere RESTITUTORI ORBIS TERRARUM, ita poſtea Caracalla omnium primus *Reſtitutor Orbis* dictus fuit in nummis. Deinde eodem titulo donati fuere Valerianus, Gallienus, Aurelianus, Tacitus, Probus & Carus; qui Princeps licet orbem omni ex parte non reſtituerit, reſtituit tamen ea ex parte, qua maximè periclitabatur; Sarmatæ enim, teſte Vopiſco, adeo morte Probi feroces, ut non ſolum Pannonias cædibus & rapinis fœdarent, ſed etiam invaſuros ſe Thracias quoque & Italiam ipſam minarentur; ita à Caro oppreſſi fuere, ut pauciſſimis diebus Pannonias liberaverit, occiſis Sarmatarum ſedecim millibus. Nummus hic Cari inter rariores recenſendus eſt.

(3) Sæculi Felicitas hîc ſub Cari Imperio per haſtam & Orbem Romanum deſignatur, ut in nummo Gordiani III. Nummus hic rariſſimus imò ſingularis eſt, nec extat apud Mediobarbum; ejus pretium augent etiam capita jugata Cari & Carini.

(4) Nummus hic Cari rariſſimus imò ſingularis eſt, & deſideratur in Collectione Mediobarbi.

(5) Ex Securitate qua Pannonias donavit Carus, Securitas Publica emicuit; nam Sarmatæ qui eam Provinciam infeſtabant, invaſuros ſe non ſolum Illyricum, ſed Thracias quoque Italiamque minabantur, teſte Vopiſco. Nummus etiam hic Cari rariſſimus eſt, imò ſingularis, nec extat apud Mediobarbum.

(6) Typus peculiaris; Spes publica per Carinum & Numerianum Cæſares deſignatur. Nummus hic rariſſimus eſt, & deſideratur in Collectione Mediobarbi.

riatus equites, decurrentes à dextris sinistrorsum, dextrâ elatâ & expansâ. *Fouc.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

VICTORIA AVG. Victoria tunicata ac succincta, gradiens à sinistris dextrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Fouc.*

IMP C M AVR CARVS AVG. Caput Cari ut suprà.

VICTORIA AVG. (1) Victoria ut suprà; sed insistens globo inter duos captivos humi sedentes: à dextris in areâ A. *RDR.*

IMP C KARVS (sic) P F AVG. Caput Cari radiatum, ad humeros cum paludamento.

VICTORIA AVG. Victoria ut suprà, gradiens à dextris sinistrorsum absque captivis: in imâ parte PXXI. *Regius.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà: in imâ parte AK. *Cham.*

Alius cum AKA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum R. A. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

CARVS ET CARINVS AVGG. Cari & Carini capita jugata, radiata ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVGG. (2) Victoria tunicata ac succincta, vultu dextrorsum converso, insistens globo, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ; captivi duo manibus post tergum revinctis humi sedent juxtà globum, alter à dextris, alter à sinistris: à dextris in areâ A. *Frad. Regius.*

VIRTVS CARI AVG. Carus capite galeato ac radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, spiculum gestat dextrâ humero dextro, sinistrâ clypeum in quo figura clypeo & gladio armata, alteram resupinatam ferit.

VICTORIA AVGG. (3) Typus ut suprà; cum A. à dextris in areâ. *Fouc.*

Alius cum A. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

IMP C M AVR CARVS AVG. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà: à dextris in areâ A. *Fouc. Le Roy. Hen. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Cari galeatum, ac radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVGG. Typus ut suprà: à dextris in areâ R. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVGG. (4) Typus ut suprà, cum unico captivo à dextris humi sedente: à dextris in areâ A. *Fouc.*

IMP CARVS P F AVG. Caput Cari ut suprà.

VIRTVS AVG. (5) Mars nudus galeatus, cum pallio à tergo pendulo, vultu dextrorsum converso stans, hastæ ferratæ adnititur dextrâ, clypeum verò humi positum tenet sinistrâ: in imâ parte QXXI. *Fouc. Frad.*

IMP C CARVS P F AVG. Caput Cari ut suprà.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

IMP C M AVR KARVS (sic) P F AVG. Caput Cari radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

IMP CARVS AVG. Caput Cari laureatum, ad pectus cum paludamento.

(1) Binas Victorias de hostibus Carum reportasse narrat Vopiscus; alteram de Sarmatis, de Persis alteram Augustorum, sed Augusti victoriam prædicat; cum hoc typo inter rariores recensendus est, & desideratur in Collectione Mediobarbi. Superior nummus etiam rarus, sicut & sequentes rari.

(2) Ex hoc nummo, qui quidem rarissimus imò singularis est, colligebat Erud. Pagius, Carinum adhuc vivo patre Augustâ dignitate auctum esse; sed ipse ibidem adversus Panvinium demonstravit, Cæsares in nummis & Inscriptionibus, quando simul cum Augustis nominantur, dictos etiam fuisse Augustos: quod si quis Cari ætate institutum existimet, quia filios suos dignitate Augustæ proximâ, hoc est Imperatoriâ ornaverat, hunc statim de semitâ in viam reducet nummus Æ. II. quem in Valeriano proposuimus, à Nicæensibus cusus cum insigni admodum epigraphe in parte adversâ: ΑΥΤ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ΚΑΙϹΑΡ ϹΕΒΒΒ. *Imperatores Valerianus, Gallienus, Valerianus Cæsar, Augusti tres.* Quamobrem ùtut vera sit Pagii sententia, quâ de re nobis non satis liquet; saltem è tribus argumentis quibus eam confirmare conatus est, hoc expungendum videtur: alia duo suis locis perpendemus.

(3) Nummus etiam hic ob capitis epigraphen & typum inter rariores recensendus est, nec extat apud Mediobarbum.

(4) Nummus hic cum unico captivo ad victoriam de Sarmatis referendus est. Nummus rarissimus est, & desideratur in Collectione Mediobarbi.

(5) Nummi Cari cum hoc typo inter rariores recensendi sunt. Virtutem hi non Augustorum, sed Augusti prædicant.

VIRTVS AVGG. (1) Figura militaris galeata, vultu dextrorsum converso stans, clypeum humi positum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ. *Fouc.*

IMP CARVS P F AVG. Caput Cari laureatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà. *Regius. Quinarius.*

Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà: in imâ parte KAΓ. *Fouc. Le Roy. Hen.*

IMP C M AVR CARVS P F AVG. Caput Cari ut suprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà: in imâ parte ΓKA. *Fouc. Regius. Frad.*

Alius cum KAΓ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Cari radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. (2) Carus paludatus stans, Victoriæ signum globo impositum sustinet dextrâ, quod Carino stanti ex adverso tradit, hastæ verò adnititur sinistrâ: inter utramque figuram A. in imâ parte XXI. *Fouc. RE.*

Alius cum B. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius.*

Alius cum Γ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum Δ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum Є. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

(1) Nummi hi, qui Augustorum virtutem prædicant, desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(2) Nummi hi Cari inter rariores recensendi. Habentur cum simili typo apud Mediobarbum ex auro & ex argento nummi, sed cum triplici G. Vide quæ ad nummum aureum ejusdem Augusti suprà adnotavimus.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

A K M A KAPOC CEB. *Imperator Cæsar Marcus Aurelius Carus Augustus.* Caput Cari laureatum, ad pectus cum paludamento.

L. A. *An.* I. Aquila alis expansis, stans inter duo signa militaria, rostro sinistrorsum verso coronam lauream tenet. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. A. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Cham. Regius. Bau.*

ΘΕΩ ΚΑΡΩ CEB. *Deo Caro Augusto.* Caput Cari laureatum, ad humeros.

ΑΦΙΕΡΩCIC. (1) *Consecratio.* Ara rotunda gradibus imposita, suprà quam ignis accensus. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo: à dextris in areâ B.

ΑΦΙΕΡΩCIC. Typus ut suprà. *Brandenburg.*

ΘΕΩ ΚΑΡΩ CE. Caput Cari laureatum, ad humeros.

ΑΦΙΕΡΩCIC. Aquila alis expansis ad dextram versa, rostro sinistrorsum converso. *Regius.*

ΘΕΩ ΚΑΡΩ CEB. Caput Cari ut suprà.

ΑΦΙΕΡΩCIC. Typus ut suprà. *RE.*

(1) Hujus Augusti nummi Ægyptiaci rari sunt omnes, & præsertim hi qui in ejus consecrationis mo- [illegible] nulla ejus consecrationis mentio occurrit, nisi tonitrua ejus speciem præbuisse credamus; constat enim, teste Vopisco, tanta [illegible] ejus mortem incidisse, ut & fulminibus absumptus quibusdam crederetur. Quidquid tamen sit, Carum consecratum fuisse, non solum hæc numis- [illegible]

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP CARVS P F AVG.

ABVNDANTIA AVG TXXI. Figura muliebris nummos ex cornucopiæ effundens.

Eadem epigraphe.

ALTERNIT IMPERI AKA. Figura dextram elevans, sinistrâ flagrum.

IMP C M AVR CARVS P F AVG.

AETERNIT IMPERI AKA. Typus ut suprà.

IMP CARVS P F AVG.

ANNONA AVG RB. Figura stans, sinistrâ cornucopiæ, dextrâ spicas; ad pedes modius.

DIVO CARO.

CONSECRATIO. Aquila.

DIVO CARO PERSICO.

CONSECRATIO. Aquila.

DIPO CARO PIO.

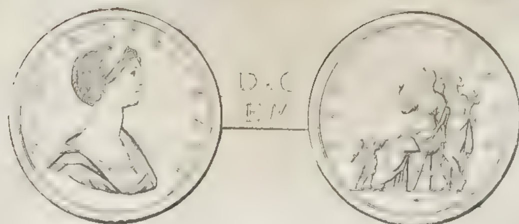
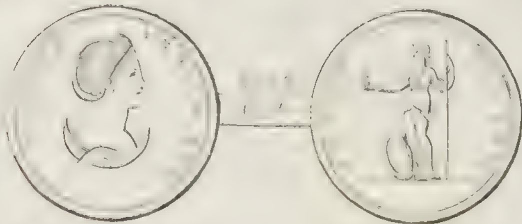
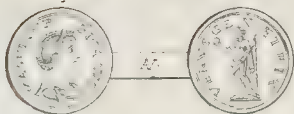
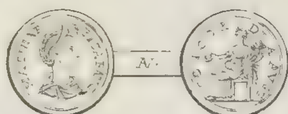
CONSECRATIO. Aquila.

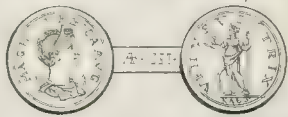
DIVO CARO PARTHICO.

CONSECRATIO. XXIH. Ara superaddito igne.
Eadem epigraphe.
CONSECRATIO. SMBXXI. Typus ut suprà.
Eadem epigraphe.
CONSECRATIO. SISXXII. Ara.
Eadem epigraphe.
CONSECRATIO AVG. SMSXXI. Aquila.
IMP CARVS P F AVG.
FIDES MILIT. Duæ figuræ stantes inter duo signa militaria.
Eadem epigraphe.
FIDES MILIT. PXXIT. Typus ut suprà.
IMP C M AVR CARVS P F AVG.
FIDES MILIT. PXXIT. Figura muliebris utrâque manu tenens signum militare.
Eadem epigraphe.
IOVI VICTORI. Jupiter stans cum aquilâ.
Eadem epigraphe.
IOVI VICTORI. BHR. Typus ut suprà.
Eadem epigraphe.
IOVI VICTORI. KAB. Typus ut suprà.
Eadem epigraphe.
MONETA AVG. Tres Monetæ cum bilance & cornucopiæ.
IMP C M AVR KARVS P F AVG.
PAX EXERCITI. KIXXI. Figura stans; dextrâ elatâ cum ramo, sinistrâ signum militare.
IMP CARVS P F AVG.
PAX EXERCITI. PXXI. Typus ut suprà.
IMP C M AVR CARVS P F AVG.
RESTITVT ORBIS XXIP. Imperator coronâ radiatâ stans, dextrâ globum, sinistrâ hastam; cui figura paludata lauream imponit; inter ambos, stella.
IMP CARVS P F AVG.
SPES PVBLICA. SXXI. Spei typus.
IMP C M AVR CARVS P F AVG.
VICTORIA AVG. Victoria gradiens; dextrâ lauream, sinistrâ palmam.
CARVS ET CARINVS AVGG. Capita jugata Cari & Carini.
VICTORIA AVGG. Victoria gradiens.
. . . .
VIRTVS AVG. Miles.
IMP C CARVS P F AVG.
VIRTVS AVG. KBT. Figura galeata stans, dextrâ hastam, sinistrâ clypeum.
Eadem epigraphe.
VIRTVS AVG. QZ. . . . . Typus ut suprà.

MAGNIA URBICA.

MAGNIA URBICA Cari Augusti, ut quidem videtur, conjux, ex solis nummis nota est: hanc affinitas nominis fecit, ut plerique superioris ætatis Antiquarii Maxentii uxorem esse vellent, non reclamantibus Scriptoribus solùm, qui Maxentio Gal. Maximiani filiam nuptui collocatam tradunt, sed refragante etiam nummorum fabricâ, in quorum imâ parte eæ literæ visuntur, quæ nec ante Aurelianum, nec post primos ferè Diocletiani annos occurrunt. Propius vero accessit Erud. Harduinus, dum Magniam Urbicam Carini vel Numeriani, sed Carini potiùs uxorem fuisse conjecit; sed cum novem uxores Carinum intrà brevissimum tempus mutasse tradat Vopiscus, vix ac ne vix quidem fieri potuit, ut harum ulla duorum liberorum mater fuerit, qualem Urbicam fuisse nummus ejus maximi moduli cum epigraphe, PVDICITIA AVG. & duobus adolescentibus togatis minori formâ ante ipsam stantibus demonstrat: quamobrem doctum nostræ ætatis Medicum sequi malumus, qui hanc Caro Augusto probabilissimis argumentis, quæ in aliorum sententiis confutandis delibavimus, vindicavit.

NUMISMATA AUREA.

MAGNIAE VRBICAE AVG. Caput Mag. Urbicæ, ad pectus cum ſtolâ.

CONCORDIA AVGG. (1) Figura muliebris ſedens, dextrâ pateram tenet, ſiniſtrâ geminum cornucopiæ. *Regius.*

MAGNAE VRBICAE. (ſic)

CONCORDIA AVGG. Typus ut ſuprà. *MB.*

MAGNIA VRBICA. Caput Mag. Urbicæ ut ſuprà, ſed cum diverſo capitis ornamento.

VENVS GENETRIX. (2) Venus ſtans dextrâ pomum, lævâ haſtam tenet. *Regius.*

MAGNIA VRBICA AVG.

VENERI VICTRICI. Venus ſtans, dextrâ ſtolam componit, ſiniſtrâ pomum geſtat. *MB.*

(1) Hujus Auguſtæ nummi ex omni metallo rari ſunt, ex auro verò rariſſimi. Cuſus hic nummus videtur ad denotandam conjugalem Auguſtæ cum Auguſto concordiam.

(2) Cum eſſent matrimonia liberûm procreandorum cauſa inſtituta, ideo Venus Genitrix paſſim in Auguſtarum nummis exhibetur. Venerem autem Genetricem imprimis compellare ſolitus fuit Julius Cæſar, utpote qui ab Julo, Æneæ filio, Veneris nepote, genus ducere videri vellet. Unde & ante Pharſalicam pugnam *Veneri Genetrici* templum vovit, & potitus victoria, in foro ſuo extruxit. Vide Appianum Alexandrinum Bellor. Civil. lib. II. Dionem Caſſium lib. XLIII. Nummus hic, Mag. Urbicæ ex auro deſideratur in Collectione Mediobarbi.

NUMISMATA ARGENTEA.

MAGN VRBICA.

IVNO REGINA. Figura ſtans, ſiniſtrâ haſtam, dextrâ capedunculam. *MB.*

MAGN VRBICA AVG. Caput Magniæ Urbicæ, ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

IVNO REGINA. (1) Figura muliebris velata ac ſtolata dextrorſum verſa, dextrâ tenet pateram, ſiniſtrâ haſtæ innixa: in imâ parte C... *Farneſianus.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS GENETRIX. (2) Figura muliebris ſtolata ſtans dextrorſum verſa, dextrâ geſtat pomum, ſiniſtrâ haſtæ innixa. *Farneſianus.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. (3) Figura muliebris tunicata & ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, galeam ſuſtinet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ; à ſiniſtris juxtà eam clypeus humi poſitus: in imâ parte KAS. *Le Roy.*

MAGNIA VRBICA AVG. Caput Magn. Urbicæ ut ſuprà.

VENVS VICTRIX. Typus ut ſuprà: in imâ parte SXXIT. *Fouc.*

MAGN VRBICA.

VENVS VICTRIX. XA. *MB.*

(1) Junonis Reginæ ſimulacrum captis Veiis Romam tranſportatum, fanumque à M. Furio Camillo Dictatore in Monte Aventino ei dedicatum ſcribit Livius lib. V. cap. XXII. & XXIII. Vide & Plutarchum in Camillo. Meminit ejus quoque laudatus Livius lib. XXXVII. *Tacta de Cœlo Ædes in Aventino Junonis Reginæ.* Et paulò poſt: *Per Boarium forum in clivum publicum, atque Ædem Junonis Reginæ perventum.* Huc pertinet iſtud Ovidii lib. VI. Faſtorum.

Cur igitur Regina vocor, Princepſque Dearum?
Aurea cur dextræ ſceptra dedere meæ?

Reginæ cognomen Junoni datum, quod & ſoror & conjux Jovis eſſet Deorum hominumque Regis. Virgilius lib. I. Æneid.

Aſt ego quæ Divûm incedo Regina, Joviſque,
Et ſoror & conjux.———

Fulgentius Mythologicon lib. II. *Juno quaſi à juvando dicta eſt: ideo & Regnis praeſſe dicitur, quod hæc vita divitiis tantùm ſtudeat: ideo etiam cum ſceptro pingitur, quod divitiæ regnis ſint proximæ*, &c.

(2) Vide quæ ad nummum ſimilem aureum ejuſdem Auguſtæ ſuprà adnotavimus. Nummus hic ex argento deſideratur in Collectione Mediobarbi.

(3) Nummus hic Mag. Urbicæ ex argento puro rariſſimus eſt; imò ſingularis. Vide quæ de Venere Victrice infrà monemus.

NUMISMATA ÆREA LATINA
maximi moduli, vulgò Medaglioni.

MAGNIA VRBICA AVG. Caput Mag. Urbicæ ad pectus cum ſtolâ.

PVDICITIA AVG. (1) Figura muliebris capite velato ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ velo faciem obducit; ante eam ſtant duæ figuræ viriles togatæ minori formâ, ponè eam mulier dextrâ tenens caduceum, ſiniſtrâ cornucopiæ. *DeC.*

MAGN VRBICA AVG. Caput Mag. Urbicæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

VENVS VICTRIX. (2) Figura muliebris

(1) Etſi omnes hujus Auguſtæ nummi maximi moduli rari omninò ſint, hic tamen rariſſimus eſt, imò ſingularis, nec extat apud Mediobarbum. Sedet hîc Pudicitia, ſeu potius Mag. Urbica ſub ejus habitu cum duobus liberis, nimirum Carino & Numeriano, uti in ipſius Vitâ diximus. Pudicitia enim in liberis caſtè procreatis gloriari poteſt; ſic Horatius:

Nullis polluitur caſta domus ſtupris,
Mos & lex maculoſum edomuit nefas,
Laudantur ſimili prole puerperæ.

Pudicitia autem ſedens, inquiunt, & modeſto cultu faciem velo obumbrans, effingitur, quòd caſtæ matronæ officium eſt, domi ſe continere, nec vicatim per circulos, aut angulos curſitare, & oberrare. Cæterum habetur nummus Fauſtinæ Junioris inſcriptus PUDICITIA, ubi ipſa ſedens, & faciei velum obducens exhibetur cum duobus liberis, altero parvulo in gremio, altero adſtante.

(2) Venus Victrix paſſim exhibetur in nummis ſeminuda, hîc verò tunicata & ſtolata comparet. Veneri autem Victrici ædem Pompeius altero Conſulatu dedicavit, editis celeberrimis & ſumptuoſiſſimis ludis; qua de re Plutarchus in ejus Vita. Meminit ejus quoque Plinius lib. VIII. cap. VII. *Pompeii altero Conſulatu, dedicatione templi Veneris Victricis pugnavere in Circo viginti, aut, ut alii tradunt octodecim elephantes*, &c. Quamvis autem Imperatores victorias ſuas *Veneri Victrici* ſæpius adſcriberent, Prudentius tamen lib. II. contra Symmachum in hæc erumpit verba:

tunicata & ſtolata ſtans dextrorſum verſa, dextrâ tenet galeam, ſiniſtrâ haſtam: à dextris clypeus humi inſiſtens. *DeC.*

> ——————————— *ſua Romæ*
> *Præmia diminuit, qui quidquid fortiter actum eſt,*
> *Adſcribit Veneri, palmam Victoribus aufert.*

NUMISMATA LATINA Æ. II.

MAGN VRBICA AVG. Caput Mag. Urbicæ ad pectus cum ſtolâ.

VENVS CELEST. (1) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pomum tenet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte SXXI. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Mag. Urbicæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

VENVS VICTRIX. Figura muliebris tunicata & ſtolata ſtans, galeam ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: juxtà eam à dextris clypeus. *Fontaine.*

(1) Licet omnes hujus Auguſtæ nummi rari ſint, hi duo tamen ex Æ. II. rariſſimi ſunt. Ἀφροδίτης Οὐρανίας, ſive *Veneris Cœleſtis* meminit Herodotus lib. I. qui etiam narrat Aſſyrios & Arabes per eam Aëra deſignare. Nemo etiam ignorat, Orientales per *Venerem Uraniam*, ſive *Cœleſtem* intellexiſſe, tum Lunam, tum Aëra; iiſque eandem Divam fuiſſe, Venerem & Junonem. Venerem autem Cœleſtem ab Aſſyriis primum cultam, tum ad Phœnicos, & inde ulterius cultum ejus tranſiiſſe tradit Pauſanias in Atticis: Πλησίον δὲ ἱερόν ἐστιν Ἀφροδίτης Οὐρανίας. Πρώτοις δὲ ἀνθρώπων Ἀσυρίοις κατέστη σέβεσθαι τὴν Οὐρανίαν· μετὰ δὲ Ἀσυρίους, Κυπρίων Παφίοις, καὶ Φοινίκων τοῖς Ἀσκάλωνα ἔχουσιν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ· παρὰ δὲ Φοινίκων, Κυθήριοι μαθόντες σέβουσιν. Ἀθηναίοις δὲ κατεστήσατο Αἰγεύς, &c. *Non longe abeſt Cœleſtis Veneris delubrum, quam primi omnium Aſſyrii coluere; à quibus Paphii in Cypro acceptum ſacrorum ritum, cum Phœnicibus, qui in Palæſtina Aſcalonem urbem incolunt: Phœnices cum Cytheriis communicarunt. Athenis verò eam religionem induxit Ægeus*, &c. Habentur nummi Agrippinæ & Jul. Soæmiæ cum eadem epigraphe, & eodem typo.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

MAGNIA VRBICA AVG. Caput Magniæ Urbicæ ad pectus, cum monili ex margaritis circà collum, ac ſtolâ palmatâ, necnon lunâ bicorni ad humeros.

VENVS CELEST. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pomum tenet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte SXXI. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Magniæ Urbicæ ad pectus cum ſtolâ, & lunâ bicorni ad humeros.

VENVS GENITRIX. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte: à dextris in areâ D. *Fouc. Le Roy.*

MAGN VRBICA AVG. Caput Mag. Urbicæ ut ſuprà.

VENVS VICTRIX. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VENVS VICTRIX. Figura muliebris tunicata & ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, galeam ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò puræ adnititur ſiniſtrâ: juxtà eam à dextris clypeus humi poſitus: in imâ parte KAΓ. *Fouc. Frad. Fauvel.*

Alius cum KAϚ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fontaine.*

Alius cum KA S. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Frad.*

MAGNIA VRBICA AVG. Caput Mag. Urbicæ ad pectus, cum monili ex margaritis circà collum, & ſtolâ palmatâ, necnon lunâ bicorni ad humeros.

VENVS VICTRIX. Figura muliebris ut ſuprà, galeam ſuſtinet dextrâ, haſtam verò puram tranſverſam geſtat ſiniſtrâ; juxtà eam à ſiniſtris clypeus humi poſitus: in imâ parte SXXIT. *Fouc.*

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

MAGNA VRBICA AVG.

VENVS CELEST SXXI. Venus ſtans cum globo, ſiniſtrâ haſtam.

MAGNIA VRBICA AVG.

VENVS CELEST SXXI. Typus ut ſuprà.

. . . .

VENVS GENETRIX. Venus ſtans pomum tenens.

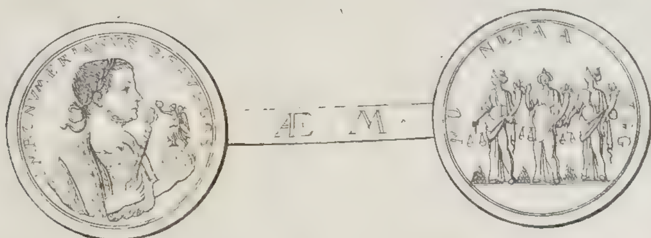
MAGNIA VRBICA AVG.

VENVS VICTRIX SXXI. Figura ſtolata ſtans, dextrâ lapidem, *in aliis* Victoriolam, ſiniſtrâ ſcutum & haſtam.

NUMERIANUS.

NUMERIANUS.

MARCUS AURELIUS NUMERIANUS alter Cari filius, adolescens optimæ ſpei, cum patrem à quo Cæſar factus fuerat, adverſus Sarmatas primùm, ac deinde adverſus Perſas proſequutus fuiſſet, occiſo denique eo Auguſtus à militibus appellatus eſt menſe Auguſto anni 284. Sed cum exercitum è Perſide velut confecto bello reduceret, fraude Arrii Apri ſoceri ſui, ejuſdemque Præfecti Prætorio interfectus eſt poſt triginta Imperii dies in lecticâ, quâ tum forte ob oculorum dolorem vehebatur. Auctor Chronici Alexandrini Heracleæ in Thraciâ interfectum ſcribit; ſed cadaver inde lecticâ deductum Chalcedonem uſque, ubi fætore tandem proditâ Apri perfidiâ, Diocletianus ad Imperium provectus eſt XV. Kalendas Octobris, Aproque ſtatim manu ſuâ interfecto, deceſſorem ultus eſt, ſimulque novam poteſtatem ſibi aſſeruit.

NUMISMATA AUREA.

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

ORIENS AVGG. Sol stans, sinistrorsum versus retrospiciens, dextrâ elatâ, sinistrâ gestat globum: à dextris in areâ stella. *Regius. MB.*

Alius cum stellâ à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Brandenburg.*

IMP C NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani laureatum, ad pectus cum loricâ.

ORIENS AVGG. Typus ut suprà absque stellâ. *Fontaine.*

IMP NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

SALVS AVGG. (1) Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet pateram, ex quâ serpentem pascit aræ circumvolutum. *Regius.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani laureatum, ad pectus cum paludamento.

SPES AVGG. (2) Figura muliebris dextrorsum gradiens, dextrâ tenet florem, sinistrâ vestem colligit. *M.*

IMP NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

VENERI VICTRICI. (3) Figura muliebris seminuda stans, dextrâ puerulum gerit, sinistrâ tenet globum. *RE.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVGG. (4) Victoria dextrorsum gradiens, dextrâ tenet coronam, sinistrâ palmam. *Regius.*

NVMERIANVS NOB CAES.

VICTORIA CAESARIS. (5) Bigæ decurrentes. *MB.*

IMP NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani laureatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. (6) Hercules nudus stans clavæ innixus. *RE.*

(1) Etsi omnes hujus Augusti ex auro nummi rari omninò sint, hic tamen rarissimus, imò singularis est, & desideratur in Mediobarbo. Cusus videtur hic nummus cum oculorum morbo laboraret Numerianus; quod contigit dum ex Perside reverteretur, teste Vopisco.

(2) Nummus etiam hic hujus Augusti rarissimus est, imò singularis, nec extat apud Mediobarbum. Numerianum autem egregiè moratum & verè dignum Imperio fuisse scribit Vopiscus.

(3) Nummus hic Numeriani rarissimus est, & desideratur ex auro in Collectione Mediobarbi, ubi habetur nummus æreus cum eadem epigraphe, sed typo diverso, nimirum, figura stolata, dextra Victoriolam, sinistra tintinnabulum tenens: typus etiam nummi ex Æ. III. infrà exhibitus diversus est; stat nempe Venus dextra vestem in altum sustollens, sinistra globum tenens. Cæterum hæc epigraphe passim in nummis Augustarum occurrit à Faustina Marci ad Galeriam Valeriam; in nummis verò Imperatorum primùm sub Gallieno occurrit; ubi pro typo stat Venus, dextra galeam tenens, sinistra hastam transversam. Vide nummum Julii Cæsaris cum epigraphe, VENERI VICTRICI VOTA; necnon nummos Caracallæ & Gordiani Junioris inscriptos, VENUS VICTRIX. Non omittendum quod Erud. Harduinus ad nummum Galeriæ Valeriæ monuit, Romanos geminum numen ut vincerent appellasse: & si quidem armis ac vi superiores discederent, MARTI VICTORI: si cum bonâ gratiâ, si pacificè ac sedatè rem transigerent, VENERI VICTRICI victoriam adscripsisse. Cui opinioni suæ confirmandæ, Plinium lib. XV. sect. XXXVIII. ubi de myrto loquitur, protulit: *Bellicis quoque se rebus inseruit: triumphansque de Sabinis Postumius Tubertus in Consulatu; (qui primus omnium ovans ingressus in urbem est,) quoniam rem leviter sine cruore gesserat, myrto* VENERIS VICTRICIS *coronatus incessit...... Hæc postea ovantium fuit corona.*

(4) Augusti titulus denotat hunc nummum post Cari obitum cusum. Victoria dicitur Augustorum, nimirum Carini & Numeriani, qui post Persicam Victoriam, patre mortuo, Augustam dignitatem obtinuerunt. Nummus hic ex auro desideratur in Collectione Mediobarbi.

(5) Hæc epigraphe & hic typus in Numeriano tantùm occurrunt: paternarum autem Victoriarum, quas de Sarmatis & Persis retulit, Numerianum adhuc Cæsarem comitem fuisse, declarat hic rarissimus, imò singularis nummus, quem ex Occone profert Mediobarbus Comes.

(6) Nummus hic ex auro desideratur in Collectione Mediobarbi.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI VICTORI. (1) Jupiter nudus cum pallio in brachium sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso stans, Victoriæ signum aversum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ; à dextris juxtà pedes, aquila alis expansis: in imâ parte KAB. *Fouc.*

(1) Hujus Augusti nummi ex argento omnes rari sunt, & desiderantur hi omnes in Collectione Mediobarbi. Cum eadem epigraphe & eodem typo nummi habentur etiam in Caro, & Carino; cusi videntur post Victoriam Persicam, patre Caro mortuo, cum in iis Augusti titulo uterque frater donetur. De Jove autem Victore pluribus alibi.

Alius cum S. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Farneſianus.*

IMP C NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani ut ſuprà.

MARS VICTOR. Mars nudus galeatus cum pallio utrinque volitante gradiens à dextris ſiniſtrorſum, haſtam ferratam tranſverſam geſtat dextrâ, trophæum verò humero ſiniſtro: à ſiniſtris in areâ C. *Fouc. Fauvel. Fontaine.*

IMP NVMERIANVS AVG. Numerianus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, ſpiculum geſtat dextrâ humero dextro, clypeum verò ſiniſtrâ.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà, cum C. à ſiniſtris in areâ. *Fontaine.*

IMP NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut ſuprà.

MARS VICTOR. (1) Typus ut ſuprà, cum C. à ſiniſtris in areâ. *Fontaine.*

IMP C NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ, ſiniſtrorſum.

PAX AVGG. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ramum elatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: à dextris in areâ B. *Fouc. Regius.*

IMP NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani ut ſuprà.

PIETAS AVG. (3) Mercurius ſtans, dextrâ geſtat crumenam, ſiniſtrâ caduceum: in imâ parte KAA. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. (4) Figura muliebris dextrorſum verſa, ſtans ad aram ignitam, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ tenet acerram: à dextris in areâ C. *Declesves.*

M AVR NVMERIANVS C. Caput Numeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENT. (5) Numerianus paludatus vultu dextrorſum converſo ſtans, baculum inclinatum tenet dextrâ, haſtam verò tranſverſam geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte KAA. *Fouc.*

M AVR NVMERIANVS NOB C. Caput Numeriani ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut ſuprà: in imâ parte VIXXI. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVT. Numerianus ut ſuprà, dextrâ tenet globum, ſiniſtrâ haſtæ innixus: in imâ parte.....T. *Fontaine.*

M AVR NVMERIANVS CAES. Caput Numeriani ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENT. Typus ut ſuprà: in imâ parte K..... *Farneſianus.*

IMP NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut ſuprà.

PROVIDENT AVG. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſpicas tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ; ad pedes modius: in imâ parte VIXXI. *Le Roy. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENTIA AVGG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *RE.*

IMP C M AVR NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. (6) Figura laureata ac paludata, vultu dextrorſum converſo ſtans, Victoriæ ſignum averſum globo impoſitum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ:

(1) Nummus hic & ſuperior ob capitis typum inter rariores recenſendi. Martis autem Victoris aliquoties mentio occurrit in Inſcriptionibus antiquis apud Gruterum.

(2) De Pace fortaſſis inter fratres Auguſtos intelligendus hic nummus. Vide quæ ad ſimilem Cari nummum adnotavimus.

(3) Mercurium imprimis à Numeriano cultum teſtatur hic nummus; nec quidem abs re; Mercurius enim Ægyptiis literas demonſtraſſe putabatur; eas illum inveniſſe, Cicero & Ariſtides narrant; ideo ſermonis Deus ab antiquis exiſtimabatur: quantum verò eloquentia polleret Numerianus, declarat Vopiſcus: *Numerianus, inquit, Cari filius, moratus egregiè, & verè dignus imperio, eloquentia etiam præpollens, adeo ut publicè declamaverit, ferunturque illius ſcripta nobilia, declamationi tamen quàm Tulliano accommodatiora ſtylo. Verſu autem talis fuiſſe prædicatur, ut omnes Poëtas ſui temporis vicerit. Nam & cum Olympio Nemeſiano contendit, qui* Ἁλιευτικὰ, Κυνηγετικὰ & Ναυτικὰ *ſcripſit: quique omnibus coloniis illuſtratus emicuit; & Aurelium Apollinarem amborum Scriptorem, qui patris ejus geſta in literas retulit, iiſdem quæ recitaverat editis veluti radio Solis obtexit. Hujus oratio fertur ad Senatum miſſa tantum habuiſſe eloquentiæ, ut illi ſtatua non quaſi Cæſari, ſed quaſi Rhetori decerneretur ponenda in Bibliotheca Ulpia, cui ſubſcriptum eſt,* NUMERIANO CAESARI ORATORI TEMPORIBUS SUIS POTENTISSIMO. Vide nummum argenteum Gallieni cum epigraphe DONA AUG. ubi pro typo cernitur Mercurius, dextra crumenam, ſiniſtra caduceum tenens; & pro pedibus canis.

(4) Nummi hujus Auguſti cum hoc typo deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(5) Numeriani adhuc Cæſaris Inſcriptionem prope Tarraconem repertam exhibet Gruterus pag. 278.

M. AVR. NV
MERIANO
NOBIL. CAESAR
FIL ø.. ø. NIMI..ø
AVR....ARI ø AVE
OR......ESSONT

(6) Virtutem Auguſtorum, nimirum Numeriani & Carini fratris hic nummus prædicat.

figura altera ſimilis ſtans ex adverſo, dextram protendit, ſcipionem verò tenet ſiniſtrâ: inter utramque figuram r. in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

VNDIQVE VICTORES. (1) Numerianus paludatus vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte KAS. *Fouc.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VOTA PVBLICA. (2) Carinus & Numerianus paludati ſtantes ex adverſo ad tripodem ſuprà quem ignis accenſus, pateram uterque tenent dextrâ, ſiniſtrâ demiſsâ; juxtà utrumque, ſignum militare erectum: in imâ parte SMSXXIT. *Fouc.*

(1) Hæc epigraphe & hic typus in Numeriano tantùm occurrunt. Cuſus hic nummus poſt patris obitum videtur. Vide quæ infrà ad nummum ſimilem Æ. III. adnotamus, ubi præterea duo captivi humi ſedentes cernuntur.

(2) Nummi hujus Auguſti cum hac epigraphe & hoc typo rariſſimi ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi. In eo autem cernuntur Carinus & Numerianus ad tripodem ſacrificantes, quòd mortuo patre & Auguſti dignitatem & Pontificis maximi nacti eſſent.

NUMISMATA ÆREA LATINA
maximi moduli, vulgò Medaglioni.

IMP C NVMERIANVS P F AVG COS. Numerianus capite laureato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, ſiniſtrâ tenet ſcipionem in cujus ſummitate aquila, ſiniſtrâ globum cum Victoriolâ.

ADLOCVTIO AVGG. (1) Duo Imperatores in ſuggeſtu ſtantes, pone quos Præfectus Prætorii, adloquuntur quatuor milites. *DeC. Vaillant.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

MONETA AVGG. (2) Tres Monetæ ſtantes cum attributis. *Fouc. Vaillant. Regius.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani laureatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà. *RE. Farneſianus.*

Eadem epigraphe. Numerianus capite laureato, ad pectus cum trabeâ, dextrorſum, dextrâ tenet ſcipionem, in cujus ſummitate aquila.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà. *Lamoignon.*

Eadem epigraphe. Numerianus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorſum, dextrâ geſtat haſtam humero dextro, ſiniſtrâ clypeum.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà. *DeC.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG COS. Numerianus capite laureato, ad pectus cum trabeâ, dextrâ tenet ſcipionem, in cujus ſummitate aquila, ſiniſtrâ globum cum Victoriolâ.

TRIVMPHVS QVADORVM. (3) Duo Imperatores in quadrigis triumphalibus, Victoriâ præeunte; adſunt duæ figuræ in vertice, & duæ aliæ infrà cum ſpoliis. *Vaillant.*

(1) Numerianum Conſulem anno 284. cum Carino fratre fuiſſe teſtantur omnes Faſti: quo quidem anno Carum amborum patrem adhuc in vivis fuiſſe plerique exiſtimant. An igitur jam tum Auguſtus erat Numerianus? Hîc enim non Auguſti & Auguſtæ, ſed Auguſtorum duorum mentionem fieri nemo non videt; quos ſi quis Carinum & Numerianum eſſe contendat, videndum ne ineptè in uno ſuggeſtu repræſentet eos, quos, ſi fidem merentur ejus ævi Scriptores, toto Orbis Romani intervallo à ſe invicem diſſitos conſtat. Planè fatendum tempora illa obſcuriora eſſe, quàm ut ea reſtituere vel per ſomnium ſperemus: quid enim ſi Numerianum Auguſtum à patre factum conſentiamus? quod Pagium ex aliis nummis minùs rectè conjeciſſe variis in locis monemus. At occurret paulò infrà alter ejuſdem Principis nummus, cujus adverſa pars tam huic ſimilis eſt, quàm ſibi ipſa: in averſa TRIVMPHVS QVADORVM. Duo Imperatores, &c. Quinam hi ſunt? non Carus & Numerianus, niſi eos de Quadis in Perſide triumphaſſe exiſtimes: an igitur Carinus & Numerianus? quorum hunc intrà primum Imperii menſem Heracleæ ante occiſum ferunt, quàm in Urbem redire potuerit. Profectò parum hîc poteſt divinandi ars, de quâ Recentiores quidam nummorum interpretes ſibi tantopere placent: vide tamen laudatum nummum, TRIVMPHVS QVADORVM. Cæterum hic nummus rariſſimus, imò ſingularis eſt.

(2) Licet omnes hujus Auguſti nummi ex ære maximi moduli rari ſint, hic tamen ob capitis epigraphen & typum rariſſimus eſt.

(3) Quadorum ſedem in Germaniæ fronte, quatenus Danubio pergitur, fuiſſe tradit luculentiſſimus rerum Germanicarum Scriptor Tacitus, nec cæteri diſſentiunt Authores: ſed quid his cum Numeriano fuerit planè incompertum, quem omnes Hiſtorici, ſtatim ac Cæſar factus eſt, patrem Sarmatis primùm, deinde Perſis bellum inferentem proſecutum fuiſſe narrant: niſi Sarmatas & Quados ab iis confundi ſolere dicamus. Quod quidem haud improbabile videtur: ſed cum bellum Sarmaticum anno 282. & quidem à Caro geſtum fuiſſe oporteat; dilatum triumphum in annum 284. & tunc à Numeriano ejus filio

IMP NVMERIANVS AVG. Numerianus capite laureato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ equum capistro tenet, sinistrâ tenet spiculum.

VIRTVS AVGVSTORVM. (1) Duo equites adversi hastis sex captivos impetunt: in vertice duæ Victoriæ ipsis coronam praeferentes. *Tristan. Vaillant.*

actum fuisse vix credimus. His accedit, Numerianum, si quæ fides illius ævi scriptoribus adhibenda sit, anno quem suprà memorabamus Romæ non fuisse, adeoque cum Imperator factus esset, Arrii Apri soceri sui perfidiâ ante interfectum, quàm Urbis mœnia adiisset. Dicemus igitur nummum hunc in spem triumphi cusum, cum Principes suos Romani expectarent? Ludos magnificentissimos à Carino & Numeriano præbitos prodit Vopiscus, ita tamen ut incertum sit uterque Augustus his adfuerit, an alter tantùm: sed Erud. Tristanus ludos à Carino Romæ, à Numeriano Alexandriæ editos voluit, scilicet ne quid in Chronologiâ immutaret; suæque sententiæ confirmandæ hos Calpurnii versus protulit, è quibus contrà Numerianum ludos Romæ exhibuisse colligi posse judicamus:

Ordine quid referam? vidi genus omne ferarum,
Hîc niveos lepores, & non sine cornibus apros,
Manticoram, sylvis etiam quibus editur Alcen
Vidimus, & tauros, quibus aut cervice levatâ,
Deformis scapulis torus eminet, aut quibus hirta
Jactantur per colla jubæ, quibus aspera mento
Barba jacet, tremulisque rigent palearia setis:
Non solum nobis sylvestria cernere monstra
Contigit; æquoreos ego cum certantibus ursis
Spectavi vitulos, & equorum nomine dignum
Sed deforme pecus, quod in illo nascitur amne;
Qui sata riparum venientibus irrigat undis.

nec enim *illum amnem* dicere debuit, nec hippopotamum mirari debuit Nili accola. Quamobrem in hac Ecloga Calpurnius non Ægyptium rusticum, qui Alexandriæ, sed Italum qui Romæ Numeriani ludos conspexerat, inducit; quem profectò spectaculi novitate non delectatum solum, sed etiam commotum fuisse oportuit, cum hippopotami in Urbem tam rarò transveherentur, ut eorum quos in sæcularibus ludis exhibuerat, Philippus memoriam nummis consignari voluerit. Nummus hic rarissimus, imò singularis est. Cæterum hæc epigraphe in Numeriano tantùm occurrit.

(1) Victorias à duobus fratribus Carino & Numeriano de variis gentibus relatas celebrat hic nummus, quem inter singulares referri debere existimo; sed adeo obscura sunt hæc tempora, ut de bellis ab utroque Augusto gestis vix quicquam certi affirmare possimus. Quid enim aliud Carini præter flagitia quæ horrorem incutiunt, apud Scriptores illius ævi reperias? Numerianum verò ut probum & variis doctrinis excultum adolescentem prædicant; sed eundem exercitum continuò post patris mortem è Perside reduxisse, & dum Romam pergeret, perfidiâ Arrii Apri soceri sui in Thraciâ periisse produnt. Vide superiorem nummum; & in Carino Æ. III. nummum cum epigraphe P M TRI P COS PP.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP C M AVR NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

MONETA AVGG. (1) Tres Monetæ stantes cum attributis. *Regius.*

IMP CAES M AVR NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani ut suprà.

MONETA AVGG. Typus ut suprà. *RE.*

(1) Hos nummos inter nummos maximi moduli, qui vulgò *Medaglioni* dicuntur, recenseri debuisse credimus, cum nulla in Numeriano ex ære revera I. moduli reperiantur; attamen judicium Antiquariorum, qui locupletissima, quæ laudamus, cimelia ordinarunt, sequi visum est.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP CAES M AVR NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani radiatum, ad humeros.

MARS VICTOR. (1) Mars galeatus ad sinistram gradiens, dextrâ gestat spiculum inversum, sinistrâ trophæum ad humerum sinistrum. *RE.*

(1) Hujus Augusti nummi ex ære II. moduli rarissimi sunt. Vide quæ ad similem argenteum nummum ejusdem Augusti suprà adnotavimus.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

NVMERIANVS NOB CAES. Caput Numeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CLEMENTIA TEMP. (1) Figura virilis paludata ac laureata, vultu dextrorsum converso, stans à sinistris, Victoriæ signum aversum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ : stat à dextris ex adverso figura virilis pariter laureata ac paludata, dextram protendens Victoriæ signum acceptura, scipionem verò tenens sinistrâ : inter utramque figuram Γ. in imâ parte XXI. *Regius.*

Alius cum S. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

CLEMENTIA TEMP. Typus ut suprà, cum S. inter utramque figuram : in imâ parte XXI. *Fouc.*

DIVO NVMERIANO. Caput Numeriani radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. (2) Aquila à fronte alis expansis, rostro dextrorsum converso : in imâ parte KAA. *Fouc. Regius. RE. Fauvel. Cham. Fontaine.*

Alius cum KA A. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *B.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani nudum, ad humeros.

CONSECRATIO. Typus ut suprà : in imâ parte XXAR. *Laisné.*

IMP C NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS AVGG. (3) Figura muliebris stans, dextrâ tenet caduceum, columnæ verò innititur cubito sinistro : à dextris in areâ B. *Regius.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

FIDES EXERCIT AVGG. (4) Figura muliebris sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ pateram tenet, sinistrâ verò innititur signo militari ; à dextris duo signa militaria erecta : à sinistris in areâ Γ. in imâ parte SMSXXI. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

FIDES EXERCIT AVGG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in areâ, & in imâ parte. *Cham.*

IMP NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani ut suprà.

IOVI VICTORI. (5) Jupiter nudus cum pallio in brachium sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso stans, Victoriæ signum aversum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ : à dextris juxta pedes aquila : in imâ parte KAB. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

IOVI VICTORI. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc. Regius. Val. Le Roy. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI VICTORI. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc. Cham.*

IMP C NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani ut suprà.

MARS VICTOR. Mars nudus galeatus, cum pallio utrinque volitante, gradiens à dextris sinistrorsum, hastam ferratam transf-

(1) Etsi hujus Augusti nummi omnes non omninò obvii sint, hic tamen rarus est ; cæterum hujus nummi inscriptioni haud absimilia de Numeriano canit Calphurnius Poëta Ecloga 1.

Plena quies aderit, quæ stricti nescia ferri,
Altera Saturni revocet Latialia regna,
Altera regna Numæ, qui primus ovantia cæde
Agmina, Romuleis & adhuc ovantia castris,
Pacis opus docuit, jussitque silentibus armis
Inter sacra tubas, non inter bella sonare.

(2) De Consecratione Numeriani licet sileant Scriptores, eam tamen satis prædicant ejus nummi ; qui quidem inter raros recensendi sunt.

(3) Nummus hic hujus Augusti cum rarioribus adnumerandus est.

(4) Fidem exercitus Augustorum prædicat hic nummus, nec quidem abs re ; non enim exercitus, quod fieri iis temporibus solebat, Imperium venale exposuere, sed Imperatoriæ stirpi adhærentes, Numerianum Augustum appellarunt, & postea è vivis sublatum acriter ulti sunt. Nummus hic inter rariores recensendus.

(5) De Jove Victore pluribus alibi ; libet tamen hîc exscribere Calpurnii ad Numerianum versus :

Tu quoque mutatâ, seu Jupiter ipse, figurâ
Cæsar ades! Seu quis Superum sub imagine falsâ,
Mortalique lates! Vivas atque hunc precor Orbem,
Hos precor æternus populos rege! Sit tibi cœli
Vilis amor, cœptamque pater ne desere terram!

versam gestat dextrâ, trophæum humero sinistro: à sinistris in areâ c. *Fouc. Le Roy. Cham. Val.*

M AVR NVMERIANVS NOB C. Caput Numeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

MARS VICTOR. (1) Typus ut suprà, cum C. à sinistris in areâ. *Fouc. Regius. Le Roy.*

IMP C M AVR NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani ut suprà.

MARS VICTOR. Typus ut suprà, cum C. à sinistris in areâ. *SG. B.*

IMP NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani ut suprà.

ORIENS AVGG. Sol capite radiato nudus, cum pallio in brachium sinistrum rejecto ac volitante, gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ extensâ & expansâ, flagrum tenet sinistrâ: in imâ parte KAA. *Fouc.*

Alius cum KAΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum KAS. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Val.*

IMP NVMERIANVS INVICT AVG. Caput Numeriani ut suprà.

ORIENS AVGG. (2) Typus ut suprà, cum KAS. in imâ parte. *Fontaine.*

IMP C NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani ut suprà.

ORIENS AVGG. Sol ut suprà, sed globum sustinens sinistrâ: in imâ parte LVG. *Laisné.*

IMP C M AVR NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani ut suprà.

PAX AVGG. (3) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, oleæ ramum elatum tenet dextrâ, hastam transversam sinistrâ: à dextris in areâ B. *Le Roy.*

IMP C NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PAX AVGG. Typus ut suprà, cum B. à dextris in areâ. *Fouc. Regius. Val. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Numerianus capite radiato, ad pectus cum loricâ, spiculum gestat dextrâ exertâ humero dextro.

PAX AVGG. (4) Typus ut suprà, cum B. à dextris in areâ. *Fouc.*

IMP NVMERIANVS AVG. Numerianus capite ut suprà, dextrorsum, dextrâ gestat spiculum humero dextro, sinistrâ clypeum

PAX AVGG. Typus ut suprà, cum B. à dextris in areâ. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani laureatum, ad pectus cum paludamento, sinistrorsum.

PAX AVGG. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte Δ. *Regius, Quinarius.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PIETAS AVG. (5) Mercurius nudus cum pallio, vultu dextrorsum converso stans; crumenam tenet dextrâ, caduceum verò gestat sinistrâ. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà: in imâ parte KAΔ. *Fouc. Le Roy. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Regius. Cham. Val.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà: in imâ parte stella. *Frad. Quinarius.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà: in imâ parte KAΔ. *Fouc.*

IMP NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *RE.*

IMP NVMERIANVS AVG. Numerianus capite radiato, ad pectus cum loricâ, hastam gestat sinistrâ humero sinistro.

PIETAS AVGG. (6) Figura muliebris stolata, sinistrorsum conversa stans ad aram suprà quam ignis accensus, sinistrâ elatâ, dextrâ tenet acerram; à sinistris in areâ C. *Hen.*

(1) Nummi hujuscemodi cusi Numeriano adhuc Cæsare referendi videntur ad victoriam de Sarmatis relatam; de quâ pluribus in Caro patre; cæteri verò nummi ad victoriam de Persis. Vide quæ suprà de Marte Victore monuimus.

(2) Nummus hic ob capitis epigraphen inter rariores recensendus est. Dicitur autem Oriens Augustorum ob victorias in Oriente de Persis relatas, de quibus sic Nemesianus Poëta de Carino canens:

———— Utque intima Frater
Persidos & veteres Babylonis ceperit arces
Altas, Romulei violata cacumina Regni.

(3) De Pace sub illis Principibus videndus Calpurnius Poëta Eclogâ primâ; & quæ suprà diximus ad Cari nummos.

(4) Nummus hic & sequens ob capitis typum rari.

(5) Mercurius interpres Deorum, & propterea symbolum etiam eloquentiæ. Vide quæ ad similem argenteum suprà adnotavimus.

(6) Nummus hic ob capitis typum rarus.

Eadem epigraphe. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà : à dextris in areâ C. *Fouc.*

Alius cum C. à sinistris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP C NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani ut suprà.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà, cum C. à dextris in areâ. *Cham.*

Alius cum IV. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà : à dextris in areâ B. in imâ parte LVG. *Laisné.*

M AVR NVMERIANVS C. Caput Numeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENT. Numerianus laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso stans, globum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ : in imâ parte KAΓ. *Regius. Hen.*

M AVR NVMERIANVS NOB C. Caput Numeriani ut suprà.

PRINCIPI IVVENT. Numerianus typo quo suprà, dextrâ scipionem inclinatum tenet, sinistrâ verò hastam transversam gestat : in imâ parte ΔKA. *Fontaine.*

Alius cum VIXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

M AVR NVMERIANVS C. Caput Numeriani ut suprà.

PRINCIPI IVVENT. Typus ut suprà : in imâ parte KAΔ. *Fouc. Le Roy.*

IMP NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENT. (1) Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Frad.*

IMP NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut suprà : in imâ parte V. XXI. *Regius.*

M AVR NVMERIANVS NOB C. Caput Numeriani ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut suprà : in imâ parte BKA. *Val.*

Alius cum ΓKA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum ΔKA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum KAΔ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. RDR.*

Alius cum VIXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy. Fauvel. RDR.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVT. Numerianus laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso stans, globum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ : in imâ parte KAΓ. *Fouc. Cham.*

Alius cum KAϛ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

Alius cum SKA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

M AVR NVMERIANVS C. Caput Numeriani ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut suprà : in imâ parte KAϛ. *Fontaine.*

M AVR NVMERIANVS NOB CAES. Caput Numeriani ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVTIS. Typus ut suprà : in imâ parte KAΓ. *RE.*

IMP NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

PROVIDENT AVG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, spicas demissas tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ ; à dextris juxtà pedes modius in quo spicæ : in imâ parte VXXI. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENTIA AVG. (3) Figura armata stans, dextrâ demissâ sceptrum tenet, sinistrâ cornucopiæ : à dextris juxtà pedes globus : in imâ parte TXXI. *RE.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PROVIDENT AVGG. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, spicas demissas tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ ; à dextris juxtà pedes modius in quo spicæ : in imâ parte VXXI. *Fouc. Val. Fauvel.*

Alius cum VIXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Cham. Fauvel.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ROMAE AETERN. (3) Figura muliebris stolata, insidens spoliis à sinistris dextrorsum, Victoriæ signum adversum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ : in imâ parte VIXXIT. *Fouc. Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SECVRIT AVG. Figura muliebris stolata, sinistrorsum conversa stans, dextrâ suprà caput sublatâ, cippo innititur sinistrâ : in imâ parte VXXIT. *Fouc.*

(1) Hæc epigraphe & hic typus passim in Cæsarum nummis occurrunt, raro verò in Augustorum, ut alibi suprà monuimus. Nummus hic & sequens ob capitis epigraphen inter rariores recensendi.

(2) Nummi hujus Augusti cum hoc typo rarissimi sunt, & desiderantur in Collectione Mediobarbi, ubi illi tantùm reperiuntur nummi, qui Augustorum prædicant Providentiam, nimirum cum duplici G.

(3) Nummus hic rarus est ; sequens verò cum rarioribus adnumerandus.

IMP

IMP NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

VENERI VICTRI. (1) Venus stans sinistrorsum versa, dextrâ vestem in altum sustollit, sinistrâ globum tenet. *Frad. Quinarius.*

M AVR NVMERIANVS NOB C. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Imperator paludatus stans, pede lævo galeæ imposito, dextrâ hastæ adnititur, sinistrâ parazonium tenet: à dextris in areâ I. in imâ parte XXI. *RDR.*

IMP C NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. (2) Figura militaris galeata stans, Victoriæ signum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ: à dextris in areâ C. *RDR.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. (3) Duo Imperatores paludati & laureati stantes ex adverso, globum cum Victoriolâ unâ sustinent dextrâ: qui à sinistris, hastæ adnititur sinistrâ: qui verò à dextris, scipionem tenet sinistrâ: in imâ parte XX. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Duo Imperatores ut suprà, sed globum absque Victoriolâ sustinentes dextrâ: inter utramque figuram Γ. in imâ parte XXI. *Regius.*

IMP C M AVR NVMERIANVS NOB C. Caput Numeriani ut suprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà: inter utramque figuram TR. in imâ parte XXI. *Regius.*

IMP C M AVR NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà: inter utramque figuram B. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum Є. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum TR. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum ЄΔ. in imâ parte, absque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà: inter utramque figuram Γ. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum TR. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

VIRTVS AVGG. (4) Typus ferè ut suprà: sed Imperator qui à sinistris est, Victoriolam globo insistentem sustinet: inter utramque figuram Γ. in imâ parte XXI. *Frad.*

IMP NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà: inter utramque figuram Є. in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP C M AVR NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani ut suprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut suprà: inter utramque figuram ЄA. in imâ parte XXI. *Frad.*

Alius cum Z. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Hercules stans, dextrâ post terga reductâ, sinistro cubito clavæ innixus, sinistrâ tenet spolia leonis. *Regius, Quinarius.*

(1) Habetur hujus Augusti nummus aureus VENERI VICTRICI inscriptus, sed typo diverso. Vide quæ ibi adnotavimus. Nummus hic rarissimus est.

(2) Nummi hujus Augusti cum hoc typo ac superiori rarissimi sunt, & desiderantur in Collectione Mediobarbi; primus cusus Numeriano adhuc Cæsare, & virtutem patris ac filii prædicat; secundus verò patre mortuo, & virtutem fratrum exhibet.

(3) Nummi etiam cum hoc typo inter rariores recensendi sunt, nec extant apud Mediobarbum.

(4) Numeriani cum hoc typo numismata inter rariora recensenda; & desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(5) Hercules clavæ incumbens, manu dextrâ post tergum deductâ, eodem plane gestu in hoc nummo exhibetur, quo in ædibus Farnesianis Romæ cernitur, & quemadmodum à Libanio describitur in Ἐκφράσει Herculis, ubi inter alia hæc habet: Πρῶτον μὲν γὰρ αὐτῷ ἡ κεφαλὴ νεύει πρὸς γῆν· καὶ δοκεῖ μοι σκοπεῖν, εἴ τι κλείνειεν ἕτερον· ἔπειτα δεινῇ συναπονεύει τῇ κεφαλῇ· καὶ ἅπαν τὸ σῶμα γυμνὸν περικαλύμματος. οὐ γὰρ ἦν Ἡρακλεῖ μέλειν αἰδοῦς, σκοπουμένῳ πρὸς ἀρετήν. Τῶν δὲ δὴ χειρῶν ἡ μὲν δεξιὰ τέταται καὶ συγκέκαμπται κατόπιν εἰς νῶτον· παρεῖται δὲ ἡ λαιὰ καὶ τείνει πρὸς γῆν· ἀνέχει δὲ αὐτὸν ὑπὸ μάλης. τὸ δὲ ὁμαλὸν ἐνιδρυμένον εἰς γῆν, τοῖς αὐτοῖς ῥαστώνης χρησάμενος, τὸ ῥόπαλον ἀνέχει παυόμενος, ὡς μαχόμενον ἔσωζεν, ἡ δὲ λεοντῆ τῷ ῥοπάλῳ περιίδρυται, &c. *Imprimis etenim ipsi caput nutat ad terram: ac mihi spectare videtur, an aliud quid interfecerit: postidea sævo capite connutat, ac totum corpus amictu denudatur; neque enim Herculi ulla cura verecundia fuit ad virtutem prospicienti. E manibus, dextra extensa est, ac simul reflexa in dorsum: sinistra verò remissa est ac tendit in terram: porro sustinet se sub ala: at quod læve ac politum, in terra fulcitur: iisdem palmis ad*

IMP C M AVR NVMERIANVS NOB C. Caput Numeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVGGG. (1) Duo Imperatores laureati ac paludati ſtantes ex adverſo globum ſuſtinent dextrâ: quæ à ſiniſtris, haſtæ adnititur ſiniſtrâ; quæ verò à dextris, ſcipionem tenet ſiniſtrâ: in imâ parte ЄΔ. *Bau.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

VNDIQVE VICTORES. (2) Numerianus laureatus ac paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ; captivi duo manibus poſt tergum revinctis ſedent ad ejus pedes, alter à dextris, alter à ſiniſtris: in imâ parte KAς. *Bau. Frad.*

IMP NVMERIANVS AVG. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum paludamento.

VNDIQVE VICTORES. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Numeriani radiatum, ad pectus cum loricâ.

VNDIQVE VICTORES. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc. Regius. Fauvel. RDR.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VNDIQVE VICTORES. Typus ut ſuprà, abſque captivis: in imâ parte KAT. *Cham.*

Alius cum KAς. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Fauvel. Frad.*

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput Numeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

VOTA PVBLICA. (3) Carinus & Numerianus paludati ſtantes ex adverſo ad tripodem ſuprà quem ignis accenſus, pateram uterque tenet dextrâ, ſiniſtrâ demiſsâ; juxtà utrumque ſignum militare erectum: in imâ parte SMSXXII. *Regius. Hen.*

levitatem uſus, etiam clavam ſuſtinet, quieſcens ut vim pugnacem ſervaret. Spolium autem Leonis clavæ adhæret, &c. Hujus Auguſti nummi cum hoc typo rariſſimi ſunt.

(1) Primum in Caro patre occurrit nummus aureus cum eadem epigraphe, nimirum cum triplici G. eodem fermè typo, niſi quod loco globi Victoriam tenent dextrâ: qui quidem Cari nummus, ut illic monebamus, Antiquarios mirum in modum torſit, cum ejus authoritate nonnulli inducerentur, ut Carinum & Numerianum ad communionem Auguſtæ dignitatis vocatos à patre fuiſſe exiſtimarent; alii triplex G. in voce AVGGG. de Caro & ejus conjuge, necnon de Carino, qui Occidenti cum poteſtate Auguſtæ proxima præerat, intelligi debere opinarentur. Atqui utramque ſententiam convellit nummus hic, in quo Numerianus Imperator & Cæſar perindeatque Carinus appellatur, docetque Auguſtorum trium appellatione contineri Carum Auguſtum, & filios ejus duos Imperatores Cæſares. Nummus huic ſimillimus ex Æ. III. in Carino occurrit, niſi quod duo Imperatores loco globi Victoriolam tenent. Cæterum habentur etiam nummi in Tetrico Juniore, in quibus ipſe Imperator & Cæſar unà dicitur.

(2) Hæc epigraphe & hic typus in Numeriano tantùm occurrunt, ut diximus ſuprà ad nummum ejus argenteum cum eadem epigraphe, ſed typo nonnihil diverſo; in eo quippe deſiderantur duo captivi humi ſedentes. Numerianus hîc exhibetur geſtans Orbem; quo quidem Perſicum Orbem aut Orientem nonnulli repræſentari volunt; Caro enim patre mortuo, Numerianum Perſas perſecutum eſſe & Babylonem cepiſſe aiunt ex Nemeſiano Poëta ſic de Carino canente:

——— Utque intima Frater
Perſidos, & veteres Babylonis ceperit arces
Altas, Romulei violata cacumina Regni;

Pro pedibus Imperatoris duo captivi humi hinc inde ſedentes cernuntur, quibus adumbrari nonnulli putant duas nationes ab eo una cum patre devictas, Sarmatas nimirum, & Perſas; alii verò putant, & fortaſſis probabilius nummum hunc ſpectare ad victorias relatas ab hoc Auguſto in Oriente, & à Carino in Occidente; præſertim cum in eo Auguſti titulo Numerianus donetur; quem quidem titulum non niſi patre mortuo, adeptus eſt Numerianus, ut alibi diximus: Inſcriptio etiam hujus nummi idem ſuadere videtur. Cæterum olim nummi hujuſcemodi rariſſimi erant, nunc verò tantùm rari.

(3) Nummus hic rariſſimus eſt, & deſideratur in Collectione Mediobarbi, uti diximus ſuprà ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

A K M A NOYMEPIANOC KE. *Imperator Cæsar Marcus Aurelius Numerianus Cæsar.* Caput Numeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

L. A. *An.* 1. Figura muliebris stolata stans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ. *Fouc. Fontaine.*

A K M A NOYMEPIANOC CEB. *Imp. Cæsar M. Aurelius Numerianus Augustus.* Caput Numeriani ut suprà.

L. B. *An.* 2. Victoria tunicata gradiens à dextris sinistrorsum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum gestat sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Figura muliebris galeata ac stolata, sedens à sinistris dextrorsum, Victoriæ signum adversum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ; juxtà cathedram clypeus. *Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. B. Mulier galeata insidens scuto à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet Victoriolam, sinistrâ hastæ innixa: à sinistris in areâ stella: *Regius.*

A M A NOYMEPIANOC CEB. Caput Numeriani ut suprà.

L. B. Aquila inter duo signa militaria, coronam lauream gerens rostro. *Regius.*

AYT K M A NOYMEPIANOC CEB. Caput Numeriani ut suprà.

ETOYC Γ. *An.* 3. Victoria stans, dextrâ tenet coronam, sinistrâ trophæum humero sinistro. *RE.*

A K M A NOYMEPIANOC CEB. Caput Numeriani ut suprà.

L. Γ. Victoria ad sinistram versa, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ. *Fontaine.*

A M A NOYMEPIANOC CEB. Caput Numeriani laureatum, ad humeros.

ETOYC Γ. Typus ut suprà. *Regius.*

A K M A NOYMEPIANOC CEB. Caput Numeriani laureatum, ad humeros cum paludamento.

AET. B. TPAI. L. Γ. (1) *Legio secunda Trajana, an.* 3. Aquila à sinistris dextrorsum, coronam lauream apprehensam tenet rostro sinistrorsum converso. *Regius. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AET. B. TPA. L. Γ. Typus ut suprà. *Fouc.*

(1) Numerianum, si Imperii ejus annos numeres ab eo tempore quo Carus summam potestatem adeptus est, tertium annum auspicatus est mense Augusto anni 284. sub cujus mensis finem, aut sequentis initium fraude Arrii Apri soceri sui periit. Legio II. Trajana à Trajano qui eam instituit nomen habet; hujus verò hyberna in Ægypto fuisse testatur hic nummus, & Dio Nicæus monet libro LV. ubi legiones à variis Principibus institutas enumerat: Τραϊανὸς τὸ δεύτερον τὸ Αἰγύπτιον, καὶ τὸ τριακοστὸν τὸ Γερμανικόν· ἃ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπωνόμασεν. Ἀντωνῖνος ὁ Μάρκος τὸ δεύτερον τὸ ἐν Νωρικῷ, καὶ τὸ τρίτον τὸ ἐν Ῥαιτίᾳ, ἃ καὶ Ἰταλικὰ κέκληται. *Trajanus* (instituit) *secundam legionem in Ægypto, & trigesimam in Germaniâ; quibus etiam nomen à suo nomine imposuit: Marcus Antoninus secundam in Norico, & tertiam in Rhætiâ, quæ Italicæ appellantur.* Ita enim legendum in Dione, non ut Henricus Stephanus legit: ἐπωνόμασεν Ἀντωνῖνος ὁ Μάρκος. τὸ δὲ δεύτερον, &c. quasi legionibus duabus à Trajano institutis nomen suum Marcus imposuerit. Scilicet virum Græcè doctissimum fefellit particula δὲ ab oscitante librario Dioni obtrusa, quæ omninò expungenda est, ut Græco Scriptori cum nummis conveniat; cum alioqui non falsa solùm, sed etiam mirè intricata ejus narratio sit. Constet igitur legiones duas à Trajano institutas fuisse; secundam cujus in Ægypto stativa erant, Trajanam: trigesimam, quæ in Germaniâ militabat, Ulpiam: illam enim hice nummi ita vocant; hæc in Gallieni & Victorini nummis commendatur: Gallieni arg. LEG XXX VLP VI P VI F. Victorini aureus: LEG XXX VLPIA PIA F. alter: LEG XXX VLP VICT P F. Sed in Gallieno dum Dionem Henr. Stephani inconsultò sequimur, legionem hanc à Trajano quidem olim, sed deinde à Marco nomen habuisse, sub Gallieno tamen antiquam appellationem iterum sumpsisse scripsimus: quâ quidem in re errasse nos ingenuè fatemur.

NUMISMATA ÆREA

incerti moduli.

IMP NVMERIANVS AVG.

ABVNDANTIA AVGG. Figura ſtans, ambabus manibus cornucopiæ effundens.

IMP C NVMERIANVS P F AVG COS. Buſtum Numeriani capite laureato, dextrâ ſceptrum eburneum, ſiniſtrâ globum, cum Victoria deſuper lauream Imperatori offerente.

ADLOCVTIO AVGG. Imp. in ſuggeſtu in medio duarum figurarum, quarum altera paludata, altera palliata, alloquitur quatuor milites cum tribus ſignis militaribus.

Eadem epigraphe.

CLEMENTIA TEMPORVM. ΔXX. Duæ figuræ in medio Victoriolam tenentes.

DIVO NVMERIANO.

CONSECRATIO.

. . . .

FELICITAS AVGG. Figura ſtans columnæ nixa.

IMP C NVMERIANVS AVG.

FELICITAS AVGG B. Figura ſtans ad columnam, dextrâ caduceum, ſiniſtrâ pateram.

IMP NVMERIANVS AVG. *alii* P F AVG.

FIDES EXERCIT AVGG. SMSXXI. Figura inter duo ſigna militaria ſubſellio inſidet, dextrâ pateram.

IMP C NVMERIANVS P F AVG.

FIDES EXERCIT AVGG. TSMSXXI. Figura ſedens, dextrâ elatâ cum paterâ, ſiniſtrâ ſignum militare, ut & à dextris alia duo ſigna militaria.

IMP C NVMERIANVS AVG. *alii* P F AVG.

IOVI VICTORI. KAB. Jupiter ſtans, dextrâ Victoriolam, ſiniſtrâ haſtam; ad pedes, aquila.

IMP NVMERIANVS AVG.

IOVI VICTORI......SAA. Typus ut ſuprà.

IMP C NVMERIANVS AVG.

MAR VICTOR. Mars gradivus, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſpolia.

M AVR NVMERIANVS NOB CAES.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà.

M AVR NVMERIANVS NOB C.

MARS VICTOR. Typus ut ſuprà.

IMP C M AVR NVMERIANVS AVG.

MARS VICTOR SC. Mars gradivus, dextrâ haſtam, ſiniſtrâ ſpolia ſuper humerum.

IMP C NVMERIANVS P F AVG. Caput pectore loricato, dextrâ haſtam gerens.

MONETA AVGG. Tres Monetæ cum attributis.

IMP C NVMERIANVS P F AVG COS.

MONETA AVGG SC. Figura muliebris, dextrâ bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ.

IMP C NVMERIANVS P F AVG.

ORIENS AVG. EAS. Figura nuda, dextram elevans, ſiniſtrâ tenens globum, ad ſiniſtrum pedem globus.

Eadem epigraphe.

ORIENS AVGG. Typus ut ſuprà.

IMP C M AVR NVMERIANVS AVG.

PAX AVG B. Pacis typus.

. . . .

PAX AVGG. Figura gradiens.

IMP NVMERIANVS AVG.

PAX AVGG. Figura ſtans, ſiniſtrâ oleam, dextrâ ſceptrum.

Eadem epigraphe.

PIETAS AVG. KFΔ. Mercurius, dextrâ crumenam, ſiniſtrâ caduceum.

M AVR NVMERIANVS C.

PIETAS AVGG. Typus ut ſuprà.

IMP C NVMERIANVS AVG.

PIETAS AVGG. C. Figura ſtans ad aram, ſiniſtrâ pateram.

Eadem epigraphe.

PIETAS AVGG. C. Figura ſtans ad aram, ſiniſtrâ pateram, in quam aliquid ex vaſculo dextrâ infundit.

M AVR NVMERIANVS C.

PRINCIPI IVVENTVT. Figura militaris, dextrâ globum, ſiniſtrâ pilum.

IMP NVMERIANVS AVG. *alii* P F AVG.

PRINCIPI IVVENTVT. VXXI. Figura paludata, dextrâ ſceptrum, ſiniſtrâ haſtam per tranſverſum.

IMP NVMERIANVS P F AVG.

PROVIDENT AVGG. VXX. Mulier ſtans, dextrâ ſpicas ſuper panarium tenens, ſiniſtrâ cornucopiæ.

Eadem epigraphe.

PROVIDENT AVGG. XXI. Typus ut ſuprà.

IMP C NVMERIANVS P F AVG.

PROVIDENT AVGG. VXXI. Typus ut ſuprà.

Eadem epigraphe.

PROVIDENT AVGG. VIXXI. Typus ut ſuprà.

IMP NVMERIANVS P F AVG.

PROVIDENT AVGG. VIXXI. Typus ut ſuprà.

IMP C M AVR NVMERIANVS AVG.

ROMAE AETERNAE. VIXXIT. Roma ſedens cum Victoriolâ.

IMP NVMERIANVS AVG. *alii* P F AVG.
ROMAE AETERNAE. VIXXIT. Figura sedens cum Victoriolâ.

Eadem epigraphe.
SECVRIT AVG. VXXIT. Figura stans, dextram capiti imponens.

. . . .

TRIVMFVS QVAD.

IMP NVMERIANVS AVG. *alii* P F AVG.
VENERI VICTRICI. Figura stolata, dextrâ Victoriolam, sinistrâ tintinnabulum.

Eadem epigraphe.
VICTORIA AVGG.

IMP NVMERIANVS AVG.
VIRTVS AVGG. Hercules nudus, sinistro humero nixus clavæ cum leonis exuviis.

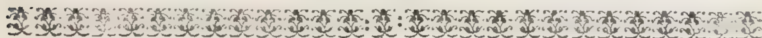
IMP C M AVR NVMERIANVS NOB C.
VIRTVS AVGG. TR XXI. Duæ figuræ tenentes globum.

Eadem epigraphe.
VIRTVS AVGG. TR P XXI. Hercules cum clavâ & leonis exuviis.

IMP NVMERIANVS.
VIRTVS AVGVSTORVM. Duo equites decurrentes, & pueruli instar Victoriarum tenentes laureas.

IMP NVMERIANVS AVG. Bustum Numeriani capite laureato, dextrâ equum capistro retinens, sinistrâ hastam.
VIRTVS AVGVSTORVM. Carinus, & Numerianus equites obvii, equis captivos sternentes; hinc inde duæ Victoriæ volitantes Augustos laureis donant.

IMP C M AVR NVMERIANVS AVG.
VNDIQVE VICTORES. KAS. Figura paludata stans, dextrâ globum, sinistrâ hastam.

CARINUS.

Marcus Aurelius Carinus Cari filius natu major, Cæsar à patre factus & in Gallias missus ut Barbaris qui tum fortè rebellaverant obsisteret, cum belli Persici administrationem deinde Carus in se recepisset, Occidenti universo ita præfectus est, ut nihil illi ad summam potestatem præter Augusti nomen deesset. Sed ut patrem consilii sui pœniteret Carinus brevi effecit: vir enim contaminatissimus, relegatis optimis quibusque amicorum, libidinum ac stuprorum conciliatores aut conscios ad honores provexit; idemque non majori in retinendis uxoribus constantiâ quàm in assumendis levitate usus, novem intrà breve tempus mutavit, quarum plerisque gravidis nuntium remisisse traditur: famosi quoque ejus amores à Scriptoribus narrantur, cum ipse genio sexûs sui malè usus diceretur: quæ omnia cum audiret Carus, Princeps gravis dixisse fertur filium suum non esse, deincepsque Imperium Cæsareum Carino abrogare statuerat; sed consilium perficere per immaturam mortem Caro non licuit. Dilata tamen magis quam omissa tot scelerum ultio; cum enim mortuo patre Carinus & Numerianus orbem Romanum æquâ potestate regendum suscepissent, Numeriano post unum aut alterum mensem fraude Apri soceri sui interfecto, Diocletianus ab Orientis exercitu Augustus appellatus. Nec sanè Carino ad retinendum paternum Imperium defuit virtus: accepto enim de Diocletiani defectione nuntio, statim è Galliis egressus, Italiam petiit; Julianumque Venetiarum Correctorem, qui purpuram sumpserat, fuso fugatoque ejus exercitu, obtruncavit: deinde in Illyricum profectus, post varium & anceps bellum apud Margum denique Mysiæ superioris oppidum, præclaram de Diocletiano victoriam pœnè reportaverat; sed dum fugientes acriùs persequitur, à tribunis quibusdam quorum matrimonia sollicitaverat interfectus est anno Christi 285. incertum quo mense, postquam duobus annis Cæsar, uno tantum Augustus fuisset.

NUMISMATA AUREA.

IMP C CARINVS P F AVG. Carinus capite laureato, ad pectus cum loricâ.

ABVNDANTIA AVGG. (1) Figura muliebris ſtans, dextrorſum ſpectans, utrâque manu tenet cornucopiæ, ex quo nummos effundit. *Regius.*

M AVR CARINVS NOB CAES. Caput Carini ut ſuprà.

PAX AETERNA. (2) Figura muliebris dextrorſum feſtinanter progrediens, dextrâ elatâ geſtat ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Regius. MB.*

Eadem epigraphe.

PIETAS AVGG. Vaſa Pontificalia. *MB.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini laureatum, ad pectus cum loricâ.

P M TRI P COS PP. (3) Figura virilis laureata ſeminuda cum pallio ſtans in quadrigâ à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ elatâ tenet ramuſculum. *Brandenburg.*

(1) Hujus Auguſti nummi omnes ex auro rari ſunt; cum hac autem epigraphe & hoc typo rariſſimi ſunt & deſiderantur hujuſcemodi Carini nummi in Collectione Mediobarbi.

(2) Nummus cuſus in monimentum Pacis quam ipſe cum Barbaris Gallias infeſtantibus fecerat; & licet Pax æterna dicatur, illa tamen feſtinanter incedere fingi videtur, ad denotandum pacem illam, quamvis in æternum facta eſſet, haud ita firmam & ſtabilem fuiſſe, quin pro levitate gentis barbaræ facilè ruptam iri crediderint. Sic nonnulli; cum alii contra velint mulierem illam pleno & concitato gradu idcirco incedere, quod pacis cum Barbaris ſancitæ famam quam celerrimè per univerſum orbem Romanum ſpargere vellet. Habentur nummi etiam in Gallieno cum eadem epigraphe & eodem typo.

(3) Carini nomen in Faſtos Conſulares bis relatum eſt; primùm anno 283. quo cum Caro patre, iterum ſequenti anno quo cum fratre Numeriano Conſul fuit; ſed ad utrum Conſulatum pertineat hic nummus, haud facile cognitu eſt: non enim quia nota numerorum deeſt, hunc idcirco ad primum erroris ſecurus retuleris, cum hæc nota in Conſularibus nonnunquam omiſſa ſit. Quod ut illuſtri exemplo confirmetur, quis neget Gallienum Conſulem tertiùm anno Imperii quarto fuiſſe? cum id non Faſti ſolùm omnes, ſed etiam nummi teſtentur. Atqui è plurimis Numiſmatibus quibus ſeptimus ejus Tribunitiæ Poteſtatis annus ſignatus eſt, pleraque Conſulatum ſine numerali notâ præferunt; P M TR P VII COS. Quod ſi nummum hunc in primo Carini Conſulatu cuſum fuiſſe præfractè velis, eâdem operâ contendis neceſſe eſt, Carinum anno 283. hoc eſt, vivo adhuc patre, Auguſto faſtigio auctum eſſe, quâ de re nobis haud ſatis liquet. Cum enim triplici argumento id ſundere conatus ſit Pagius; prima duo quæ nummus Cari aureus cum epigr. VIRTUS AUGG. & alter Æ. III. CARVS ET CARINVS AVGG. in averſâ parte VICTORIA AVGG. Erud. viro ſuppeditaverant, plenè & cumulatè confutata ſperamus; tertium etiam levius eſt. Scilicet Numiſmata Ægyptiaca, in quibus alter Numeriani annus, Carini tertius ſignati

CARINVS NOBIL CAES. Caput Carini laureatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVT. (1) Imperator paludatus stans inter quatuor signa militaria, dextrâ elatâ, sinistrâ hastam tenet. *Regius*.

M AVR CARINVS NOB CAES.

VICTORIA AVG. Victoria insistens globo, dextrâ corollam, sinistrâ palmam. *MB*.

M AVR CARINVS P F NOB CAES. (sic) Caput Carini laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVGVSTORVM. (2) Carus & Carinus stantes, ille togatus à dextris,

erant, conspexerat Pagius, quæ sincera non videri sibi profitetur, nisi ambo fratres Augusti ante mensem Septembrem anni 283. appellati sint. At Numeriani non alter solùm, sed tertius etiam annus in nummis Ægyptriis expressus; quibuscum nummis simul cusos existimamus eos qui tertium Carini annum præferunt; cum probabile sit Ægyptum, cum cæteris Orientis Provinciis Diocletiano statim à Numeriani cæde paruisse. Tres igitur Imperii annos Numeriano tribuemus? minimè gentium: sed annos ibi Cæsareæ, non verò Augustæ dignitatis numeratos fuisse dicemus: quod tametsi alias usuvenisse pro certo affirmare non possumus, hîc tamen factum esse tam certum quàm quod certissimum; cum duorum fratrum Numismata Ægyptiaca Cæsaream dignitatem cum anno primo, Augustam cum altero, & tertio conjungant. Levia itaque & fallacia argumenta quæ Pagius protulit: videamus tamen num aliâ ratione probari possit Carinum & Numerianum Augustos anno 283. fuisse. Id profectò evincere videntur sæpiùs laudati nummi, in quibus Augusti anno altero dicuntur; sed si his alios duos Carini adjunxeris, in quibus Augustus anno primo, Cæsar tantùm anno tertio appellatur; his non affundi lucem, sed caliginem offundi, novisque subsidiis ad restituendam Cari & filiorum ejus historiam opus esse fortasse fateberis. Quanquam illum qui Carinum anno tertio Cæsarem appellat, probabiliter interpretari non desperamus; sed negotium exhibent nummi duo ex ære maximo, quos superiùs protulimus; in quibus Numerianus Augustus & Consul appellatur; in unius aversâ parte, ADLOCVTIO AVGG. Imperatores duo adloquuntur milites: in alterius, TRIVMPHVS QVADORVM. Imperatores duo in quadrigis triumphalibus. Hos enim nummos quis neget ad annum 284. pertinere? quis item in his Carinum & Numerianum in uno suggestu, in iisdem quadrigis repræsentari? Atqui si historicos sequaris, duos fratres toto Orbis Romani intervallo tunc à se invicem dissitos, Numerianumque intrà primum Imperii mensem in Thraciâ antequàm urbem adiisset, interfectum fuisse oportet. His accedit verisimile non videri, triumphatum esse à filiis de eâ gente, quam pater cum eorum altero tantum devicerat; nam Quados à Sarmatis haud diversos esse volunt, quos constat primos Cari Augusti virtutem expertos esse. Vide igitur num dici possit Carum æstate anni 283. periisse; hoc est, [illegible] annus regnasse quàm à recentioribus existimatum sit; Numerianum verò è Perside reducem Quados profligasse, triumphum de his unà cum Carino egisse, postremo eâ ratione periisse quam Scriptores produnt. Vide laudatum Numeriani nummum, TRIVMPHVS QVADORVM. item in Carino Ægyptiaca Numismata, in quibus Augustus anno primo, & Cæsar anno tertio dicitur. Cæterum hunc Carini nummum rarissimum imò singularem, & qui non extat apud Mediobarbum, Laur. Begerus ad triumphum magis quàm ad Processum Consularem spectare putat, nisi, inquit, ad utrumque aliquis referre velit. Inscriptionem hanc in qua Carinus Consul Augustus dicitur, Sagunti repertam exhibet Gruterus pag. 277. item pag. 278. alias duas in quibus Cæsar tantùm in primo Consulatu, quas quidem Tarracone propositas scribit:

1

IMP. M. AVR. CARINO
NOBILISSIMO
CAES ∅ PIO ∅ FELICI
INVICTO. AVG.
PONT ∅ MAXIMO
TRIB. POT ∅ P ∅ P. COS
PROCOS

2

VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI. IVVENTVT
M. AVR. CARINO. NO
BILISSIMO. CAESARI
COS. PROCOS. M. AVR
VALENTINIANVS. V. C
PRAESES. PROV. HISP. CIT
LEG. AVGG. PR. PR. D. N. M. EIVS

3

VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI. IVVENTVTIS
M. AVR. CARINO. NOBIL
CAES. CONS. PRO. COS
M. AVR. VALENTINIANVS
V C. PRAE. PROVINC. HISP
CITE. LEG. AVGG. DEV.
OTVS. NVM. MAIESQ. EIVS

Cæterum nummus hic Carini rarissimus est, imò singularis, & desideratur in Collectione Mediobarbi.

(1) Nummus hic Carini ex auro non extat apud Mediobarbum.

(2) Alii duo nummi occurrunt, in quibus Carinus *Pius Felix Nobilissimus Cæsar* appellatur; unus ex arg. cum epigraphe FELICITAS REIPVBLICAE; alter ex Æ. III. FIDES MILITVM, qui quidem omnes rarissimi sunt. Augustos omnes *Pios Felices* appellatos jam inde à Commodo fuisse constat; sed eos titulos ulli Cæsari præter Carinum delatos haud temerè reperias; scilicet non Imperatoris solum fastigio auctus à patre fuerat, quod ipsi cum Numeriano fratre commune erat, sed etiam universo Occidenti cum summo Imperio præfectus fuerat, cum ejus curam omnem Carus, dum Persicum bellum parabat, in eum transtulisset. Victoriam Augustorum in aversâ parte celebrat Carinus, sed ita tamen ut in ejus partem venire se neget, dum se togatum repræsentat. Crederem Victoriam de Sarmatis indicari, quos Probi morte feroces Carus statim atque in ejus locum substitutus est ex Illyrico deturbavit. Vide eruditissimi P. Chamillart Dissertationem in hunc nummum, quæ in Diariis Trivultianis prodiit. Nummus hic rarissimus est, nec extat apud Mediobarbum.

hic paludatus à finiftris, finiftrâ gerens haftam tranfverfam, unà Victoriolam tenent. *Regius.*

IMP CARINVS P F AVG. Carinus capite laureato, ad pectus cùm loricâ.

VIRTVS AVG. (1) Hercules nudus ftans, dextrâ poft tergum deductâ, finiftrâ clavæ innixus, quâ & leonis exuvias tenet. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Carini laureatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. Typus ut fuprà. *Brandenburg.*

Eadem epigraphe.

VIRTVS AVGG. Hercules cum exuviis leonis. *MB.*

(1) Herculem eodem geftu ftantem defcribit Libanius in Ἐκφράσει Herculis; cujus quidem verba ad nummum fimilem Numeriani fratris exhibuimus.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C M AVR CARINVS AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

AEQVITAS AVGG. (1) Figura muliebris ftans, dextrorfum fpectans, dextrâ tenet bilancem, finiftrâ cornucopiæ. *Farnefianus.*

Alius cum A. à finiftris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

AETERNIT AVG. (2) Figura muliebris tunicata, vultu dextrorfum converfo ftans, phœnicem globo impofitum fuftinet dextrâ, tunicam verò fuftollit finiftrâ: in imâ parte KA Γ. lunâ bicorni intermediâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

FELICIT PVBLICA. Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, caduceum tenet dextrâ, cippo verò innititur finiftrâ: in imâ parte ΓXXI. *Fouc. Fontaine.*

M AVR CARINVS P F NOB CAES. (fic) Caput Carini ut fuprà.

FELICITAS REIPVBLICAE. (3) Figurâ muliebris ftans, finiftro cubito columnæ innixa, dextrâ tenet caduceum, finiftrâ haftam tranfverfam: in imâ parte X. I. *Cham.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini ut fuprà.

FIDES MILITVM. (4) Figura muliebris ftolata, vultu dextrorfum converfo ftans, fignum militare tenet dextrâ, alterum finiftrâ: in imâ parte KAЄ. *Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES MILITVM. Typus ut fuprà, cum iifdem literis in imâ parte. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

GENIVS EXERCITI. (5) Genius capite tutulato ftans, dextrâ tenet pateram, finiftrâ cornucopiæ: in imâ parte KAR. *Regius.*

M AVR CARINVS NOB CAES. Caput

(1) Nummus hic Carini Æquitatem Auguftorum prædicat, nimirum ejus & Numeriani fratris; numifmata autem ejus ex Æ. III. Æquitatem non folum Auguftorum, verum & Augufti præferunt. Sed quid de Carini Æquitate dicam? de quo fic Vopifcus: *Amicos*, inquit, *optimos quofque relegavit, peffimum quemque elegit aut tenuit: Præfectum Urbi unum ex cancellariis fuis fecit; quo fœdius nec cogitari potuit aliquando, nec dici. Præfectum Præt. quem habebat, occidit: in ejus locum Matronianum, veterem conciliatorem fecit; unum ex his notarium quem ftuprorum & libidinum confcium femper atque adjutorem habuerat, invito patre Confulem fecit. Superbas ad Senatum literas dedit. Vulgo urbis Romæ quafi populo Romano bona Senatus promifit. Uxores ducendo ac rejiciendo novem duxit, pulfis plerifque prægnantibus*, &c. Nummus hic ex argento defideratur in Collectione Mediobarbi. Cæterum notandum omnes hujus Augufti ex argento nummos raros effe.

(2) Phœnix aptiffimum Æternitatis fymbolum habetur, quia avis ifta, ut Auctor Carminis de Phœnice, quod vulgò Lactantio adfcribi folet, ait:

—— *Vivit morte refecta fua,*

& Claudianus Phœnicem *Æternam avem* appellat:

Æternam ne perdat avem.

Phœnix etiam in Auguftorum Chriftianorum nummis novæ vitæ, vel nóvi quafi & fortunati quidem fæculi fymbolum eft. Vide nummos Conftantini Jun. & Conftantini Magni ejus patris. Nummus hic Carini & fequens ex argento non extant apud Mediobarbum. Vide quæ ad fimiles nummos ex Æ. III. ejufdem Augufti infrà adnotamus.

(3) Nummi cum hac epigraphe & hoc typo in Caro primùm occurrunt. Nummus hic Carini rariffimus, imò fingularis eft, & defideratur in Collectione Mediobarbi. Hujus porrò pretium auget & capitis infcriptio, ubi Carinus dicitur *Pius Felix Nobiliffimus Cæfar*; fed vide quæ ad nummum aureum cum eadem capitis epigraphe fuprà adnotavimus.

(4) Nummus hic Carini ex argento defideratur in Collectione Mediobarbi.

(5) Nummus hic Carini inter rariores recenfendus, nec extat ex argento apud Mediobarbum. Vide quæ ad fimilem æreum III. infrà adnotamus.

Carini laureatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AETERNA. (1) Figura muliebris dextrorsum festinanter progrediens, dextrâ elatâ tenet ramusculum, sinistrâ hastam transversam. *Fontaine, ex argento puro.*
Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

PIETAS AVGG. (2) Vasa Pontificalia. *Fouc.*
M AVR CARINVS NOB C. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà: in imâ parte KAZ. *Regius.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENTVT. Carinus paludatus, vultu dextrorsum converso stans, globum sustinet dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ: à dextris captivus manibus post tergum revinctis humi sedens: in imâ parte PXXI. *Fouc.*

Alius cum QXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut suprà, absque literis in imâ parte. *MB.*
Eadem epigraphe.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut suprà, absque captivo: in imâ parte PXXI. *MB.*

Alius cum TXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MB.*
CARINVS NOBIL CAES. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

SAECVLI FELICITAS. Carinus typo quo suprà, progrediens à dextris sinistrorsum, hastam ferratam transversam gestat dextrâ, globum verò sustinet sinistrâ: à sinistris in areâ Q. *Fouc.*
IMP C M AVR CARINVS AVG. Caput Carini ut suprà.

SAECVLI FELICITAS. Typus ut suprà: à sinistris in areâ D. *MMA.*
CARINVS NOBIL CAES. Carinus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, dextrâ gestat hastam humero dextro, sinistrâ clypeum.

SAECVLI FELICITAS. (3) Typus ut suprà, cum D. à sinistris in areâ. *Fontaine.*
IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini laureatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

VIRTVS AVGG. (4) Hercules nudus, vultu sinistrorsum converso stans, dextrâ post tergum reductâ, clavæ rupi impositæ cum leonis exuviis innititur sinistrâ. *Fouc. Nummus magnitudine & mole insignis.*
IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Duo Imperatores stantes ex adverso; qui à sinistris est dextrâ tenet Victoriolam, sinistrâ hastæ innixus; qui à dextris, dextrâ tenet sceptrum, sinistrâm verò porrigit Victoriæ signum accepturus: supernè stella; inter utramque figuram B. in imâ parte XXI. *Fontaine.*
M AVR CARINVS NOB C.

VIRTVS AVGG XXI. Duæ figuræ stantes, in quarum medio ara. *MB.*
IMP C M AVR CARINVS NOB C. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. (5) Imperator à dextris sinistrâ sceptrum, & Jupiter à sinistris, sinistrâ hastæ innixus, unâ globum tenent: inter utramque figuram TR. in imâ parte XXI. *Fauvel.*
IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVTI AVGG. Hercules nudus vultu sinistrorsum converso stans, clavam humi positam tenet dextrâ, arcum verò tenet sinistrâ, quâ & leonis exuvias gestat: in imâ parte KAZ. *Fouc.*

(1) Vide quæ ad similem nummum aureum ejusdem Augusti suprà monuimus. Nummus hic rarissimus desideratur ex argento in Collectione Mediobarbi.

(2) Nummi hujuscemodi Carini ex argento non extant apud Mediobarbum.

(3) Nummus hic Carini ob capitis typum cum rarioribus adnumerandus: hujuscemodi autem nummi ex argento desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(4) Nummi Carini cum hoc & sequenti typo non extant apud Mediobarbum.

(5) Nummi Carini cum hoc typo rarissimi sunt, & desiderantur in Collectione Mediobarbi: sequens verò nummus cum rarioribus adnumerandus est, nec extat ex argento apud eundem Mediobarbum. Cæterum de virtute Carini sic Vopiscus: *Nec ei*, inquit, *defuit ad vindicandum sibimet Imperium vigor mentis, nam contra Diocletianum multis præliis conflixit.*

NUMISMATA ÆREA LATINA *maximi moduli, vulgò Medaglioni.*

IMP C CARINVS P F AVG. Caput Carini laureatum, ad pectus cum paludamento.

MONETA AVG. Tres Monetæ ſtantes cum attributis. *RE.*

IMP C M AVR CARINVS. Caput Carini laureatum.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà. *Vaillant.*

IMP C M AVR CARINVS AVG. Carinus capite laureato, ad pectus cum paludamento, dextrorſum, dextrâ tenet ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ clypeum in quo eques & plures figuræ.

MONETA AVGG. (1) Typus ut ſuprà. *DeC.*

M AVR CARINVS N C. Carinus medio pectore tenus dextrâ haſtam tenet, ſiniſtrâ capiſtro equum retinens.

TRAIECTVS AVGG. (2) Navis prætoria cum remigantibus, in ejus puppi Imperator temonem agit, adſtantibus quinque prætorianis. *Vaillant.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini laureatum.

VIRTVS AVGVSTOR. (3) Carus & Carinus paludati dextras jungunt, Hercules lauream Caro, Apollo Carino imponit. *Vaillant.*

(1) Licet Carini nummi omnes ex ære maximi moduli rari ſint, hic tamen ob capitis typum inter rariores recenſendus eſt.

(2). Auguſtorum intellige Cari & Numeriani, quos repreſſis Sarmatis bellum Perſis intuliſſe, Meſopotamiam & Cteſiphontem recepiſſe tradit Vopiſcus; ſed quem Trajectum hîc celebrat Carinus? ex Europâ in Aſiam, an Euphratis aut Tigris? hoc quidem magis placet: quid enim magnopere commendandum in primo, niſi ejus facilitas? at hanc Auguſtis laudi ductam haud veriſimile eſt. Objiciet fortè aliquis non difficiliorem fuiſſe Euphratis aut Tigris trajectum, cum horum amnium ripas Perſæ non tuerentur; ſed Auguſtorum felicitas prædicari non potuit? Nummos Gordiani III. prope ſimiles exhibet Mediobarbus, cum epigraphe TRAIECTVS AVG. quos ad trajectum Helleſponti mirum ab eo relatos fuiſſe, cum Euphratem à Gordiano trajectum fuiſſe non ignoraret. Vide Oiſelium tab. 88. Nummus hic rariſſimus, imò ſingularis eſt.

(3) Nummus hic minùs rectè deſcriptus videtur; quid enim Carino cum Apolline eſſe potuit? At Numeriano fuit, quem Oratorum & Poëtarum ſui temporis principem facilè fuiſſe produnt; quâ de re vide nummum argenteum Numeriani, cum epigraphe PIETAS AVG. Huic itaque Apollinem, Herculem Carino lauream imponere exiſtimo; & quidem eo magis, quo Carinum Auguſtum à patre factum minus conſtat. Vide infrà nummum ex Æ. I. cum eadem epigraphe & eodem typo; imò eundem fortaſſe quem Vaillantius hîc ex ære maximo exhibuit. Nummus hic rariſſimus eſt.

NUMISMATA LATINA Æ. I.

IMP CAES M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini laureatum, ad pectus cum paludamento.

MONETA AVGG. Tres Monetæ ſtantes cum attributis. *RE.*

M AVR CARINVS NOB CAES. Caput Carini ut ſuprà.

MONETA AVGG. Typus ut ſuprà. *RE.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini ut ſuprà.

VIRTVS AVGVSTOR. (1) Duo Imperatores paludati ſtantes una haſtam tenent; qui à dextris eſt coronatur ab Apolline pone ipſum ſtante; qui à ſiniſtris ab Hercule tenente ſiniſtrâ clavam & leonis exuvias. *Frad. Regius.*

(1) Vide quæ ad nummum ſimilem ejuſdem Auguſti ex ære maximi moduli ſuprà adnotavimus. Cæterum hunc & duos ſuperiores nummos inter nummos maximi moduli, qui vulgò *Medaglioni* dicuntur, recenſeri debuiſſe credimus; attamen Antiquariorum, qui locupletiſſima, quæ laudamus, cimelia ordinarunt, judicium ſequi viſum eſt. Nummus hic rariſſimus; ſuperiores verò rari.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad humeros.

AETERNIT AVGG. (1) Figura velata ſtans, dextrâ tenet icunculam, ſiniſtrâ veſtem colligit: in imâ parte KAP. *RE.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini laureatum, ad humeros.

PAX AVGG. Figura muliebris ſtans, dextrâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam. *RE.*

CARINVS NOBIL CAES. Caput Carini radiatum, ad humeros.

SAECVLI FELICITAS. Figura galeata ſtans, dextrâ tenet haſtam, ſiniſtrâ globum: à ſiniſtris in areâ D. *RE.*

(1) Nummi hujus Auguſti omnes ex Æ. II. rariſſimi ſunt; hic autem nummus fortaſſis quod exeſus eſſet, malè deſcribitur; mulier quidem non icunculam, ſed Phœnicem globo impoſitum dextrâ gerit; ut videre eſt ſuprà in nummo ſimili argenteo, & infrà in nummis Æ. III.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

ADVENTVS AVG. (1) Imperator laureatus ac paludatus eques à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ haſtam tenet: à dextris in areâ T. in imâ parte QXXI. *Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

AEQVITAS AVG. (2) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, bilancem tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ: in imâ parte KAZ. *Fouc.*

Alius cum KAZ. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà: in imâ parte KAZ. *Regius.*

IMP C M AVR CARINVS AVG. Caput Carini ut ſuprà.

AEQVITAS AVGG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Brandenburg.*

Alius cum A. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy. Hen.*

Alius cum KAZ. in imâ parte, abſque literis in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fauvel.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini ut ſuprà.

AEQVITAS AVGG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Cham. Le Roy.*

CARINVS AVG. Caput Carini ut ſuprà.

AEQVITAS AVGG. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc.*

IMP CARINVS AVG. Caput Carini ut ſuprà.

AEQVITAS AVGG. Typus ut ſuprà: in imâ parte KHZ. *RE.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini ut ſuprà.

AETERNITAS. (3) Figura muliebris tunicata, vultu dextrorſum converſo ſtans; phœnicem globo impoſitum geſtat dextrâ, ſiniſtrâ veſtem colligit: in imâ parte KAT. *Regius.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

AETERNIT AVG. Typus ut ſuprà, cum KAT. in imâ parte. *Fouc.*

Alius cum KAT. lunâ bicorni intermediâ, in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AETERNIT AVGG. (4) Typus ut ſu-

(1) Nummus hic rariſſimus, imò ſingularis, & qui non extat apud Mediobarbum, adventum Carini in Italiam, vel etiam fortaſſe in Urbem prædicat, & non pacificatoris habitu, ſed haſtâ armati; Carinus enim, accepto de Diocletiani defectione nuntio, ſtatim è Galliis egreſſus, Italiam petiit; Julianumque Venetiarum Correctorem, qui purpuram ſumpſerat, fuſo fugatoque ejus exercitu, obtruncavit; deinde fortaſſe antequam in Illyricum adverſus Diocletianum properaret, Romam inviſit. Vide utrumque Victorem.

(2) Vide quæ ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti ſuprà adnotavimus.

(3) Licet hujus Auguſti nummi omnes non omninò obvii ſint, hic tamen cum rarioribus adnumerandus eſt; ſequentes etiam rari.

(4) Phœnicem avem æternam dici Claudiano diximus ſuprà ad nummum ſimilem argenteum ejuſdem Auguſti; idque proculdubio, quod poſt funera reviviſcere crederetur. Inde certè clarum eſt, inquit Begerus, Carinum & Numerianum, ut ipſi, poſt funera parentis, in Auguſtam dignitatem ſucceſſere, etiam in poſteris ſuis eam felicitatem ſperaſſe; maximè quod mulier Phœnicem geſtans, Spes videtur eſſe ex ſtola, quam Spei inſtar à tergo dependentem tollit.

prà : in imâ parte KAΓ. *Fouc. Cham.*

IMP C M AVR CARINVS AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

AETERNIT AVGG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc. Le Roy.*

IMP C M AVR CARINVS P AVG. Caput Carini ut suprà.

AETERNIT AVGG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Frad.*

M AVR CARINVS NOB CAES. Caput Carini radiatum, ad humeros cum paludamento.

CLEMENTIA TEMP. (1) Jupiter nudus, cum pallio divinitatis in brachium sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso, stans à sinistris, Victoriæ signum sustinet dextrâ, hastæ verò puræ adnititur sinistrâ: stat à dextris ex adverso Carinus laureatus ac paludatus, dextram extendens Victoriæ signum accepturus, scipionem verò tenens sinistrâ: inter utramque figuram B. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum S. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

FELICIT PVBLICA. Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceum tenet dextrâ, cippo verò brachio sinistro innititur: in imâ parte QXXI. *Fouc. Le Roy. Hen.*

Alius cum TXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICIT PVBLICA. Typus ut suprà: in imâ parte TXXI. *Fouc. Val.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS PVBLICA. Typus ut suprà: in imâ parte QXXI. RDR.

IMP CARINVS AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

FELICITAS PVBLICA. Figura muliebris stans cippo innixa: in imâ parte TXXI. RE.

M AVR CARINVS P F NOB CAES. (sic) Caput Carini radiatum, ad humeros cum loricâ.

FIDES MILITVM. (2) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, signum militare tenet dextrâ, alterum sinistrâ: in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP C M AVR CARINVS AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà: in imâ parte KAЄ. *Fouc. Regius. SG.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Le Roy.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc. Bau. Cham.*

IMP CARINVS AVG. Caput Carini ut suprà.

FIDES MILITVM. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. RE.

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

FORTVNA AVGG. (3) Figura muliebris stolata, sedens à sinistris dextrorsum, dextrâ tenet navis gubernaculum, sinistrâ cornucopiæ: in imâ parte TXXI. *Fouc.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Probi radiatum, ad pectus cum paludamento.

FORTVNA REDVX. Typus ut suprà: in imâ parte TXXIT. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

GENIVS EXERCITI. (4) Genius nudus, cum modio suprà caput, & pallio brachio sinistro collecto, vultu dextrorsum converso stans, pateram tenet dextrâ, cornucopiæ verò gestat sinistrâ: in imâ parte KAA. *Val.* RDR.

IMP C M AVR CARINVS AVG. Caput

(1) Nummus hic in Carino inter rariores recensendus. In Numeriano eadem epigraphe habentur nummi, sed typo diverso.

(2) Nummus hic ob capitis inscriptionem rarissimus est. Vide quæ ad nummum aureum ejusdem Augusti cum eadem capitis epigraphe suprà adnotavimus.

(3) Nummus hic & sequens rarissimi, imò singulares sunt, & desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(4) Genius exerciti pro exercitus passim in nummis scriptum occurrit. Genii autem exercitus meminit quoque vetus Inscriptio in marmore effosso Romæ sub Capitolio apud arcum Imp. L. Septimii, quæ extat apud Gruterum pag. CIX.

GENIO. EXERCITVS
QVI EXTINGVENDIS. SAEVISSIMIS. LATRONIB.
FIDE. ET. DEVOTIONE. ROM. EXPECTAT. ET
VOTIS. OMNIVM. SATISFECIT

Cæterum Genius hîc cum modio suprà caput exhibetur; quo quidem modo primùm in nummis Trajani Decii prodit, adinstar Serapidis Ægyptiorum Dei, qui cum modio, sive, ut Macrobius vocat, calatho in capite semper fingi solet. Nummi hi Carini rari.

Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

GENIVS EXERCITI. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Regius. Cham.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini ut suprà.

GENIVS EXERCITI. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc. Frad.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI CONSER. (1) Jupiter nudus cum pallio à tergo pendulo, globum tradit Carino paludato stanti ex adverso, hastæ adnixus sinistrâ: inter utramque figuram B. in imâ parte SMSXXI. *Fouc.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini ut suprà.

IOVI VICTORI. (2) Jupiter nudus cum pallio in brachium sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso stans, Victoriæ signum sustinet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ; à dextris juxtà pedes aquila: in imâ parte AR B. lunâ bicorni intermediâ. *Fouc.*

Alius cum KAB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Alius cum KA B. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Bau. Cham.*

IMP CARINVS AVG. Caput Carini ut suprà.

IOVI VICTORI. Typus ut suprà: in imâ parte KHB. *RE.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini ut suprà.

LAETITIA FVND. (3) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, corollam tenet dextrâ, temoni verò, in cujus imo globus, adnititur sinistrâ: in imâ parte KAΓ. *Fouc. Regius. Frad.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini laureatum, ad pectus cum paludamento.

PAX AVGG. (4) Figura muliebris stolata & altè succincta, stolæ laciniâ retrorsum volitante, gradiens à sinistris dextrorsum, oleæ ramum tenet dextrâ, hastam transversam sinistrâ. *Fouc. Regius.*

M AVR CARINVS NOB CAES. Caput Carini ut suprà.

PAX AVGVSTORVM. (5) Typus ut suprà. *Fouc.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

PIETAS AVG. (6) Mercurius nudus cum petaso, & pallio in brachium sinistrum rejecto, vultu dextrorsum converso stans, crumenam tenet dextrâ, caduceum verò gestat sinistrâ: in imâ parte KAΔ. *Fouc. Regius. Frad.*

Alius cum KA Δ. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

IMP CARINVS AVG. Caput Carini ut suprà.

PIETAS AVG. Typus ut suprà: in imâ parte KAΔ. *RE.*

M AVR CARINVS CAES. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

PIETAS AVGG. Vasa pontificalia: in imâ parte KAϾ. *Fouc.*

Alius cum KAZ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fauvel. Frad.*

M AVR CARINVS NOB C. Caput Carini ut suprà.

PIETAS AVGG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Val. Fontaine.*

M AVR CARINVS NOB CAES. Caput Carini ut suprà

PIETAS AVGG. Typus ut suprà, cum iisdem literis in imâ parte. *Fouc. Regius. Val. B.*

Alius cum ZKA. in imâ parte, eodem

(1) Nummus hic Carini rarissimus est, imò singularis, & desideratur in Collectione Mediobarbi. Cusus fortasse est, cum ipse accepto de Diocletiani defectione nuntio è Galliis egressus, adversus eum in Illyricum proficisceretur.

(2) Nummus hic fortasse cusus, cum Julianum Venetiarum Correctorem, qui purpuram sumpserat, fuso fugatoque ejus exercitu obtruncavit. Hujuscemodi in Carino nummi cum rarioribus adnumerandi.

(3) Nummi Carini cum hac epigraphe & hoc typo inter rariores recensendi, & desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(4) Intelligendus hic nummus de Pace inter Carinum & Numerianum ejus fratrem. Vide quæ ad similem Numeriani nummum adnotavimus. Nummus hic cum rarioribus adnumerandus, nec extat apud Mediobarbum.

(5) Nummus hic rarissimus imò singularis est, & desideratur in Collectione Mediobarbi.

(6) Pietatem Augusti & quidem erga Mercurium prædicat hic nummus, cui similis habetur in Numeriano fratre; & quidem potiori jure; Mercurius enim, ut interpres Deorum eloquentiæ symbolum esse potest: & Numerianum publicè declamasse, statuæque ejus:

NVMERIANO CAESARI
ORATORI TEMPORIBVS SVIS POTENTISSIMO.

subscriptum fuisse, narrat Vopiscus in ejus Vita, uti suo loco monuimus. Nummus hic inter rariores recensendus.

typo utrâque ex parte. *Fouc. Le Roy.*

Alius cum ZKH. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Cham.*

CARINVS NOBIL CAES. Caput Carini ut suprà.

PRINCIPI IVVENT. Carinus laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso stans, globum sustinet dextrâ, hastæ ferratæ inversæ adnixus sinistrâ: à dextris in areâ C. inversum. *Brandenburg.*

Alius cum C. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

M AVR CARINVS NOB C. Caput Carini ut suprà.

PRINCIPI IVVENT. Carinus typo quo suprà, signum militare tenet dextrâ, hastæ verò ferratæ adnititur sinistrâ: in imâ parte VXXI. *Fouc.*

Alius cum PAQ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *DC.*

Alius cum KAЄ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *MDM. B.*

M AVR CARINVS NOB CAES. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

PRINCIPI IVVENT. (1) Carinus ut suprà, scipionem inclinatum tenet dextrâ, hastam transversam sinistrâ: à dextris in areâ Δ. à sinistris stella, & T. infrà stellam: in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius absque Δ. à dextris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PRINCIPI IVVENT. Typus ut suprà, cum duobus signis militaribus à sinistris erectis, & stellâ à dextris in areâ, absque literis: in imâ parte XXIT. *Regius. Cham.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENT. (2) Typus ut suprà, absque signis militaribus & stellâ: in imâ parte KAΔ. *Fouc.*

M AVR CARINVS NOB CAES. Caput Carini laureatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVT. Carinus ut suprà, signum militare tenet dextrâ, hastæ adnixus sinistrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut suprà. *Fouc.*

Alius cum AKA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

Alius cum ЄKA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*

Alius cum KAЄ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum RЄ. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Val.*

M AVR CARINVS NOB C. Caput Carini ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut suprà: in imâ parte KAЄ. *Cham.*

Alius cum VXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *RDR.*

M AVR CARINVS CAES. Caput Carini ut suprà.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut suprà: in imâ parte KAЄ. *Fouc.*

CARINVS NOBIL CAES. Carinus capite radiato, ad pectus cum paludamento, hastam gestat sinistrâ humero sinistro.

PRINCIPI IVVENTVT. (3) Carinus laureatus ac paludatus, vultu dextrorsum converso stans, globum sustinet dextrâ, hastæ verò ferratæ inversæ adnititur sinistrâ: à dextris in areâ C. *Fouc. Cham.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut suprà, cum C. à dextris in areâ. *Le Roy. Bau.*

Eadem epigraphe. Carinus capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, hastam gestat dextrâ humero dextro, sinistrâ clypeum, in quo Medusæ caput.

PRINCIPI IVVENTVT. (4) Typus ut suprà, cum C. à dextris in areâ. *Fouc. Bau.*

M AVR CARINVS NOB CAES. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ, sinistrorsum.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut suprà, absque literis in areâ: in imâ parte RS. *Regius. Frad.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVT. (5) Carinus typo quo suprà, globum sustinet dextrâ, hastæ ferratæ adnixus sinistrâ; ante eum juxtà pedes captivus humi sedens manibus post tergum revinctis: in imâ parte QXXI. *Fontaine.*

M AVR CARINVS NOB C. Caput Carini ut suprà.

(1) Nummi Carini cum hoc typo rari, & desiderantur in Collectione Mediobarbi.

(2) Hanc epigraphen & hunc typum passim in Cæsarum nummis, rarò vero in Augustorum occurrere diximus suprà ad similem Numeriani fratris nummum. Nummus hic ob capitis inscriptionem inter rariores recensendus.

(3) Nummus hic Carini ob capitis typum rarus.

(4) Nummus etiam hic Carini ob capitis typum rarus.

(5) Nummus hic Carini ob capitis inscriptionem cum rarioribus adnumerandus.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fontaine.*
Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fouc. Regius.*

Alius cum SXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum TXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Le Roy.*

Alius cum VXXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum SKA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
M AVR CARINVS NOB CAES. Caput Carini ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVT. Typus ut ſuprà, cum SKA. in imâ parte. *Fouc.*
M AVR CARINVS NOB C. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

PRINCIPI IVVENTVTI. (ſic) Carinus laureatus ac paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſignum militare tenet dextrâ, haſtæ verò ferratæ adnititur ſiniſtrâ: in imâ parte VXXI. *Fontaine.*
M AVR CARINVS NOB CAE. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

PRINCIPI IVVENTVTI. (ſic) Typus ut ſuprà: in imâ parte VIXXI. *Fouc.*
M AVR KARINVS (ſic) NOBIL CAES. Caput Carini ut ſuprà.

PRINCIPI IVVENTVTI. (ſic) (1) Carinus laureatus ac paludatus, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ tenet ſcipionem inclinatum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam: in imâ parte VIXXI. *Cham.*
IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini ut ſuprà.

PROVIDENT AVGG. (2) Figura muliebris ſtans, vultu dextrorſum converſo, dextrâ demiſſâ tenet ſpicas ſuprà modium, ſiniſtrâ cornucopiæ: in imâ parte VIXXI. *Frad.*
CARINVS NOBIL CAES. Caput Carini ut ſuprà.

SAECVLI FELICITAS. Figura militaris paludata, vultu dextrorſum converſo ſtans, dextrâ tenet ſpiculum tranſverſum, ſiniſtrâ globum: à ſiniſtris in areâ C. *RDR.*

Alius cum D. à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Hen.*

Alius cum D. inverſo à ſiniſtris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Frad.*
Eadem epigraphe. Carinus capite radiato, ad pectus cum paludamento, haſtam geſtat ſiniſtrâ humero ſiniſtro.

SAECVLI FELICITAS. Typus ut ſuprà, cum D. à dextris in areâ. *Fouc.*
Eadem epigraphe. Carinus capite ut ſuprà, dextrorſum, haſtam geſtat humero dextro, ſiniſtrâ verò tenet clypeum in quo Meduſæ caput.

SAECVLI FELICITAS. (3) Typus ut ſuprà, cum D. à dextris in areâ. *B.*
IMP C M AVR CARINVS AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento, ſiniſtrorſum.

SAECVLI FELICITAS. Typus ut ſuprà, cum D. à ſiniſtris in areâ. *Fouc. Val. Bau. Cham.*
IMP CARINVS AVG. Caput Carini ut ſuprà.

SAECVLI FELICITAS. Typus ut ſuprà, cum D. in areâ à ſiniſtris. *RE.*
IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini ut ſuprà.

SALVS AVGG. (4) Figura muliebris tunicata, vultu ſiniſtrorſum converſo ſtans, ſerpentem tenet dextrâ, pateram verò ſiniſtrâ quâ eum paſcit: à ſiniſtris in areâ D. *Fouc.*

Alius cum Q. à dextris in areâ, nihil à ſiniſtris, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*
IMP C M AVR CARINVS AVG. Caput Carini ut ſuprà.

SALVS AVGG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ C. in imâ parte LVG. *RDR.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVGG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte à ſiniſtris in areâ D. *Hen.*

Alius cum LVG. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*
Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

SALVS AVGG. Typus ut ſuprà: à ſiniſtris in areâ Q. in imâ parte AVG. *Le Roy.*
IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini laureatum, ad pectus cum loricâ.

VICTORIA AVG. (5) Victoria tunicata

(1) Nummi Carini cum hoc typo rari, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(2) Nummi cum hac epigraphe & hoc typo in Carino rariſſimi ſunt.

(3) Nummus hîc Carini ob capitis typum inter rariores recenſendus.

(4) Nummi in Carino cum hac epigraphe & hoc typo rari.

(5) Numeriano interfecto, ſubſtitutoque in ejus locum Diocletiano, Julianum Venetorum Correctorem purpuram ſumpſiſſe, Pannoniaſque ſibi adjunxiſſe ferunt; ſed Carino, tametſi deliciis ſolutus videretur, animum tamen ad ulciſcendum injurias ſuas non deeſſe brevi expertus eſt; cum enim huic Illyricum infeſtis ſignis petenti obviam obſtitiſſet in campis Veronenſibus, cæſo exercitu, ipſe in acie obtruncatus, vitam ſimul cum male parto Imperio amiſit. Hanc porrò victoriam his in nummis qui Auguſti unius mentionem faciunt, celebrari probabiliſſimum mihi quidem videtur. Nummi hujuſcemodi inter rariores recenſendi; ſequentes verò, qui Auguſtorum victoriam prædicant rari, nec extant apud Mediobarbum.

ac ſuccincta, gradiens à ſiniſtris dextrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Carini laureatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà : à dextris in areâ C. *Fontaine.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVG. Typus ut ſuprà : in imâ parte OXXIT. *Brandenburg.*

Alius cum QXXIT. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte : à dextris in areâ A. *Fouc. Val. Hen.* RDR.

IMP C M AVR CARINVS AVG. Caput Carini ut ſuprà.

VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà, cum A. à dextris in areâ. *Fauvel. Frad.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini ut ſuprà.

VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ; in imâ parte QXXIT. *Fouc.*

CARINVS ET NVMERIANVS AVGG. Carini & Numeriani capita laureata jugata.

VICTORIA AVGG. Typus ut ſuprà, abſque literis in imâ parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitum typo.

VICTORIA AVGG. (1) Victoria ut ſuprà, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, utrâque manu trophæum geſtat. *Fouc.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

VICTORIA AVGG. (2) Victoria globo inſiſtens, à dextris ſiniſtrorſum, dextrâ tenet coronam, ſiniſtrâ palmam : à ſiniſtris in areâ A. *Fontaine.*

IMP CARINVS AVG. Caput Carini laureatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVG. (3) Figura militaris galeata ſtans, dextrâ clypeo humi innixa, ſiniſtrâ haſtam tenet. *Frad. Quinarius.*

IMP C M AVR CARINVS NOB C. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Figura virilis paludata ac laureata, vultu dextrorſum converſo ſtans, globum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : ex adverſo figura altera pariter paludata ac laureata, dextram protendit, ſcipionem verò tenet ſiniſtrâ : inter utramque figuram Z. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. (4) Duo Imperatores laureati ac paludati ſtantes ex adverſo, unâ globum ſuſtinent cum Victoriolâ : inter utramque figuram B. *Brandenburg.*

IMP C CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. Figura virilis paludata ac laureata, vultu dextrorſum converſo ſtans à ſiniſtris, Victoriæ ſignum globo impoſitum ſuſtinet dextrâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : ex adverſo à dextris figura altera virilis pariter paludata ac laureata, dextram protendit Victoriam acceptura, ſcipionem verò tenet ſiniſtrâ : inter utramque figuram A. in imâ parte XXI. *Fouc.* RDR.

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà : inter utramque figuram A. in imâ parte XXI. RDR.

Alius cum B. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum H. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Alius cum ЄΔ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Frad.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà; ſed Victoriæ ſignum globo impoſitum non eſt : inter utramque figuram A. in imâ parte XXI. *Fouc.*

Alius cum B. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Val.*

Alius cum TR. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Fontaine.*

IMP CARINVS AVG. Caput Carini ut ſuprà.

(1) Nummus hic & ſuperior ob capitum typum, & epigraphen rariſſimi ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi; ſed ad quam victoriam referendi ſint, quis pro certo affirmet ? Quanquam eam quæ de Quadis relata eſt, hîc commendari, quaſi communi conſilio bellum illud geſtum fuiſſet, non ſine ratione dixeris, cum de eâ gente triumphaſſe ſimul utrumque Auguſtum doceamur ex nummo Numeriani in ære max. cum epigraphe TRIVMPHVS QVADORVM. Imperatores duo in Quadrigis, &c.

(2) Nummi Carini cum hoc typo rariſſimi ſunt, imò ſingularis hic nummus, & deſideratur in Collectione Mediobarbi.

(3) Nummi Carini cum hac epigraphe, & hoc typo rariſſimi ſunt; cum ſequenti verò rari.

(4) Nummi Carini cum hoc typo rariſſimi ſunt, niſi idem ſit, qui ſequens; & quod fortaſſis exeſus eſſet, perperam à Begero exhibitus. Cæterum nummi Carini cum hoc typo & ſequenti, ubi alter ex Imperatoribus Victoriolam globo inſiſtentem, vel abſque globo geſtat, deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà : inter utramque figuram B. in imâ parte XXI. *RE.*

IMP C M AVR CARINVS NOB C. Caput Carini ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà : inter utramque figuram Γ. in imâ parte XXI. *Fouc. Regius.*

Alius cum ЄΔ. inter utramque figuram, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Val.*

IMP C CARINVS P F AVG. Caput Carini ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà: inter utramque figuram H. in imâ parte XXI. *Fouc.*

IMP CARINVS P F AVG. Caput Carini laureatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. (1) Carinus paludatus progrediens à dextris ſiniſtrorſum, ſpiculum tranſverſum geſtat dextrâ, globum verò ſuſtinet ſiniſtrâ. *Fouc.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVS AVGG. Figura militaris galeata, ſiniſtrorſum gradiens, dextrâ geſtat ſpiculum inverſum, ſiniſtrâ clypeum : in imâ parte KAЄ. *Cham.*

IMP C M AVR CARINVS AVG. Caput Carini ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. (2) Figura militaris galeata, vultu dextrorſum converſo ſtans, pede lævo galeæ impoſito, haſtæ ferratæ inverſæ adnititur dextrâ, parazonium verò geſtat ſiniſtrâ : à ſiniſtris in areâ A. in imâ parte LVG. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVGG. Figura militaris vultu ſiniſtrorſum converſo, cætera ut ſuprà, cum iiſdem literis in areâ, & in imâ parte. *Fontaine. Chez.*

CARINVS P F AVG. Caput Carini ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. Typus ut ſuprà, abſque literis in areâ : in imâ parte LVG. *Laiſné.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini ut ſuprà.

VIRTVS AVGG. (3) Hercules nudus, ſiniſtrorſum converſus ſtans, clavam humi poſitam tenet dextrâ, arcum verò cum leonis exuviis ſiniſtrâ : in imâ parte KAZ. *Fouc.*

IMP CARINVS AVG. Caput Carini laureatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGG. (4) Hercules ſtans, dextrâ poſt terga deductâ, clavæ innititur ſiniſtrâ, quâ & leonis exuvias tenet. *Regius. Cham.*

IMP C M AVR CARINVS NOB C. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

VIRTVS AVGGG. (5) Imperator laureatus ac paludatus, dextrorſum converſus, ſtans à ſiniſtris, dextrâ tenet globum cum Victoriolâ, haſtæ verò adnititur ſiniſtrâ : ſtat à dextris ex adverſo alter Imperator, dextram protendens Victoriæ ſignum accepturus, ſcipionem verò tenens ſiniſtrâ : inter utramque figuram A. in imâ parte XXI. *Frad.*

IMP C M AVR CARINVS P F AVG. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

VIRTVTI AVGG. (6) Hercules nudus ſiniſtrorſum converſus ſtans, clavam humi poſitam tenet dextrâ, arcum verò cum leonis exuviis ſiniſtrâ : in imâ parte KAZ. *Regius. Fouc. Le Roy.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum loricâ.

VOTA PVBLICA. (7) Figuræ duæ viriles laureatæ ac paludatæ, ad tripodem ſuprà quem ignis accenſus ſtantes ex adverſo, ſacrificant : circà tripodem duo ſigna militaria erecta : in imâ parte SMSXXIA. *Fouc.*

Alius cum SMSXXIB. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Cham. Fontaine. B.*

Eadem epigraphe. Caput Carini radiatum, ad pectus cum paludamento.

VOTA PVBLICA. Typus ut ſuprà, cum iiſdem literis in imâ parte. *Fontaine.*

(1) Nummi Carini cum hoc & ſequenti typo rariſſimi ſunt, nec extant apud Mediobarbum.

(2) Nummi Carini cum hoc & ſequenti typo inter rariores recenſendi, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

(3) Nummus hic Carini cum rarioribus adnumerandus, nec extat apud Mediobarbum.

(4) Habetur nummus æreus III. in Numeriano cum eadem epigraphe, & eodem typo, ubi vide quæ adnotavimus. Nummus etiam hic inter rariores recenſendus, & deſideratur in Mediobarbo.

(5) Nummum Cari aureum, alterum Numeriani ex Æ. III. cum eadem epigraphe ſuprà exhibuimus, quos vide : hic rariſſimus eſt, nec extat apud Mediobarbum.

(6) Nummus hic Carini cum rarioribus adnumerandus. Cæterum de virtute hujus Auguſti ſic Vopiſcus in ejus Vita : *Non ei*, inquit, *defuit ad vindicandum ſibimet Imperium vigor mentis, nam contra Diocletianum multis prœliis conflixit.* Hic etiam antequam in Illyricum perveniſſet, Julianum Venetiarum Correctorem, qui purpuram ſumpſerat; fuſo fugatoque ejus exercitu, obtruncavit.

(7) Cum eadem epigraphe & eodem typo habentur etiam nummi in Numeriano fratre. Nummus hic inter rariores recenſendus, & deſideratur in collectione Mediobarbi.

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. III.

A K M A KAPINOC K. (ſic) *Imperator Cæſar Marcus Aurelius Carinus Cæſar.* Caput Carini laureatum, ad pectus cum loricâ.

L. A. *An.* I. Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, navis gubernaculum tenet dextrâ, cornucopiæ verò geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Cham. Le Roy. L...ſic.*

AYT K M A KAPINOC CEB. *Imperator Cæſar Marcus Aurelius Carinus Auguſtus.* Caput Carini ut ſuprà.

L. A. (1) Typus ut ſuprà. *RE.*

A K M A KAPINOC K. Caput Carini ut ſuprà.

L. A. Typus ut ſuprà, cum ſtellâ in areâ. *Fouc.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. A. Mulier ſtans, dextrâ temonem tenet, ſiniſtrâ cornucopiæ. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. A. Mulier ſtans, dextrâ bilancem, ſiniſtrâ cornucopiæ tenet. *Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L. A. Aquila alis expanſis à fronte, roſtro ſiniſtrorſum converſo coronam lauream gerens, ſtat inter duo ſigna militaria. *Fouc. Regius. Fontaine.*

A K M A KAPINOC CEB. Caput Carini ut ſuprà.

L. B. *An.* 2. Mulier ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ florem tenet, ſiniſtrâ veſtem colligit. *Cham. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ЄTOYC Г. *An.* 3. Victoria tunicata ac ſuccincta, gradiens à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ verò ramum geſtat ſiniſtrâ. *Fouc. Fontaine.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ЄTOYC Г. Figura muliebris paludata & ſtolata ſtans, dextrâ elatâ, ſiniſtrâ tenet cornucopiæ. *SG.*

A K M A KAPINOC K. (ſic) Caput Carini ut ſuprà.

ЄTOYC Г. Typus ut ſuprà. *Regius.*

A K M A KAPINOC CEB. Caput Carini ut ſuprà.

AEГ B TPAI. L. Г. (2) *Legio ſecunda Trajana, an.* 3. Aquila à dextris ſiniſtrorſum, coronam lauream tenet roſtro ſiniſtrorſum converſo. *Fouc.*

(1) Carinum & Numerianum Auguſtos poſt patris mortem appellari cœpiſſe diù creditum eſt, cum hunc Principem plerique exiſtimarent extremo anni 283. periiſſe; quam opinionem ex hominum mentibus cum recentiores quidam evellere conati ſint, argumentis infirmis admodum & fallacibus uſos eſſe demonſtravimus; ſed negari non poteſt, eos cauſam ſuam longè probabiliorem effecturos fuiſſe, ſi nummum hunc protuliſſent, in quo Carinus anno primo Auguſtus appellatur; nam aut ejus ſinceritatem, aut diligentiam Erud. Antiquarii à quo deſcriptus eſt in controverſiam ductum iri non credimus. Videndum tamen num veriſimili quadam ratione Auguſti titulus Carino Cæſari delatus exponi poſſit. Tradit Vopiſcus Carum ſtatim atque in Probi locum ſubſtitutus eſt, filios Cæſares appellaſſe; cui honoris nomini an Imperatoris nomen continuò adjectum ſit incompertum eſt, tamen adjectum conſtat; & quidem non Carino ſolùm, ſed etiam Numeriano; cujus rei ignoratio accuratos alioqui nummorum interpretes fefellit. At Auguſtum inter & Imperatorem quid intereſt? aiunt nonnulli: meâ quidem ſententiâ plurimum: nec mihi placet eorum opinio qui hoſce titulos confundi facilè potuiſſe ſcribunt. Quanquam ſi id tantùm volunt, vocem, AUGUSTORUM, aut per compendium ſcriptam, AUGG. Auguſti & Imperatoris Cæſaris intelligi poſſe, haud magnopere contendero, mihique ſuffecerit monuiſſe, non eum ſolum qui Imperatoris titulo auctus eſſet, ſed etiam purum putum Cæſarem cum Auguſto interdum in nummis ſic conjunctum eſſe; ſed eum qui Auguſtus non eſſet, ubi ejus ſolius mentio fit, Auguſtum in publicis monumentis dictum eſſe, id verò ferendum non videtur. Quamobrem aut Carinum anno primo Auguſtum factum eſſe, aut erraſſe Monetales Ægypti Triumviros dicendum eſt; quod ultimum abſit ut pro certo affirmemus: quanquam ſi quis ſententiam hanc tueri velit, quid huic opponi poſſit præter præjudicatam de Monetariorum diligentiâ ac fide opinionem, non videmus: cum huic faveat Inſcriptio à Valentiniano Legato Auguſtorum in Hiſpaniâ propoſita, & à nobis poſt Goltzium in Caro relata, quæ Carum TR. P. II. Carinum & Numerianum Cæſares appellat; prætereaque mirum videri non debeat, pro Auguſto habitum ab Ægyptiis fuiſſe Principem, quem ex ultimis Orbis Romani oris audiebant Galliis, Italiæ, Illyrico, omnibus Provinciis quæ Occidentis nomine poſtea cenſitæ ſunt, cum ſummo Imperio præfectum fuiſſe; maximè cum in ipſis Provinciis quibus præerat, *Pius Felix* diceretur, qui honoris tituli omnibus Auguſtis communes, Cæſari præter Carinum nemini delati ſunt.

(2) De Legione II. Trajana locuti ſumus in Numeriano; quamobrem hîc duo monere ſufficiet; primùm, in ſuperiore nummo Carinum, tametſi Auguſtus reverâ foret, Cæſarem tamen appellatum eſſe, quòd nummus cuſus ſit in Ægypto Provincia, quæ Numeriano fratri parebat: quod alias factitatum eſſe, ut ſi quando Imperium inter duos aut plures Principes diſtractum eſſet, ſinguli in ſuis Provinciis Auguſti, in alienis vel Auguſti vel Cæſares indiſcriminatim dicerentur, ſagaciſſimum Antiquarium alicubi demonſtraſſe memini. Alterum, nummos in quibus annus Carini tertius conſignatus eſt, non anno 285. quo periit, ſed ſuperiori quo Diocletianus militari ſuffragio ad Imperium pervenit, cuſos

videri; cujus quidem anni mense Augusto tertius annus numerari cœpit, ex quo tempore Carinus Cæsar nuncupatus à patre fuerat. Id enim ut credamus duæ causæ impellunt; prima, quod probabilissimum sit Ægyptum simul cum cæteris Orientis Provinciis Diocletiano statim à Numeriani cæde paruisse; altera, quod eandem Numeriani annos numerandi ab Ægyptiis in ejus Numismatibus institutam videamus: quæ quidem numismata huic simillima sunt.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP CARINVS P F AVG.
AEQVITAS AVG. Figura dextrâ bilancem, sinistrâ cornucopiæ.
IMP C M AVR CARINVS AVG.
AEQVITAS AVG A. Typus ut suprà.
IMP C M AVR CARINVS P F AVG.
AEQVITAS AVG. XXIP. Æquitatis stantis typus.
IMP C M AVR CARINVS AVG.
AEQVITAS AVGG. Æquitatis typus.
Eadem epigraphe.
AETERNIT AVGG. Figura stolata stans, dextrâ globum.
Eadem epigraphe.
AETERNIT AVGG. Figura stolata stans, dextrâ globum cum phœnice; ad pedes alius phœnix globo instans.
IMP C M AVR CARINVS P F AVG.
AETERNIT AVGG. KAΓ. Figura stans, dextrâ globum cum phœnice, sinistrâ vestem levans.
Eadem epigraphe.
CLEMENTIA TEMP. XXIΓ. Duæ figuræ jungentes dextras, in quarum medio Victoria globo instans.
IMP CARINVS P F AVG.
FELICITAS PVBLICA T. Figura muliebris nixa columnæ cum caduceo, dextrâ signum militare tenens.
Eadem epigraphe.
FELICITAS PVBLICA. QXXI. Typus ut suprà.
Eadem epigraphe.
FELICITAS PVBLICA. TXXI. Typus ut suprà.
IMP C M AVR CARINVS P F AVG.
FIDES EXERCITVVM. Figura stans inter duo signa militaria.
IMP CARINVS P F AVG.
FIDES MILITVM. ERΓE. Figura stans, utrâque manu tenens signum militare.
IMP C M AVR CARINVS P F AVG.
FIDES MILITVM. KAE. Typus ut suprà.
IMP CARINVS P F AVG.
GENIVS EXERCITI. Deus Genius nudus, capite calathro ornato, dextrâ elatâ cum paterâ, sinistrâ cornucopiæ.
Eadem epigraphe.
IOVI VICTORI. KAB. Jupiter, dextrâ Victoriolam, sinistrâ hastam; ad pedes aquila, lauream rostro tenens.
M AVR CARINVS NOB CAES.
MONETA AVGG. Tres Monetæ cum attributis.
IMP CARINVS P F AVG.
PIETAS AVG. KA, luna bicornis, A. Mercurius stans, dextrâ crumenam, sinistrâ caduceum.
M AVR CARINVS NOB C.
PIETAS AVGG. KAZ. Vasa Pontificalia.
Eadem epigraphe.
PRINCIP IVVENTV. QXXI. Figura paludata stans, dextrâ globum, sinistrâ hastam.
....
PRINCIPI IVVENT. Princeps inter duo signa.
M AVR CARINVS NOB CAES.
PRINCIPI IVVENT. EKA. Figura militaris utrâque manu signum militare tenens.
CARINVS NOBIL CAES.
PRINCIPI IVVENT. SKA. Figura galeata stans, dextrâ globum, sinistrâ hastam.
IMP CARINVS P F AVG.
PROVIDENT AVGG. Figura stans, dextrâ spicas, sinistrâ cornucopiæ.
IMP C M AVR CARINVS AVG.
SAECVLI FELICITAS. Figura militaris stans, dextrâ hastam.
IMP C M AVR CARINVS P F AVG.
SALVS AVG. Dea Salus.
....
SALVS AVGG. Salus stans cum serpente.
M AVR CARINVS N C. Bustum laureato capite, dextrâ hastam, sinistrâ equum capistro retinens.
TRAIECTVS AVGG. Navis Prætoria militibus plena.
IMP CARINVS P F AVG.
VENERI VICTRICI. (1) Figura stans,

(1) Nummum hunc rarissimum, imò singularem profert Mediobarbus ex Occone. Vide quæ ad nummum similem Numeriani fratris adnotavimus.

dextrâ Victoriolam, finistrâ globum.

Eadem epigraphe.

VICTORIA AVG. QXXIT. Victoria gradiens, dextrâ lauream, finistrâ palmam.

....

VIRTVS AVG. Miles ftans.

IMP C M AVR CARINVS P F AVG.

VIRTVS AVGG. Carinus, & Numerianus, finiftris haftas tenentes, dextris globum; in eorum medio aftrum.

Eadem epigraphe.

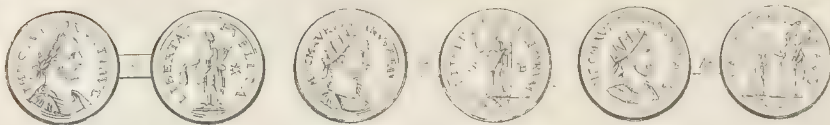
VIRTVS AVGVSTOR. Imperator, dextrâ globum, finiftrâ haftam, cui alia figura, forte Jovis, lauream imponit; è regione alia figura, cui Hercules lauream imponit.

Eadem epigraphe.

VIRTVTI AVG. Hercules ftans, dextrâ clavam, finiftrâ arcum.

JULIANUS.

MARCUS AURELIUS JULIANUS, quem Sabinum Victor Junior appellat, Venetiarum Corrector, auditâ Numeriani morte Imperii infignia fumpfit anno Chrifti 284. Pannonias ejus authoritatem fecutas fuiffe, partamque ab illo Victoriam five de Barbaris, five de aliquo Romano Duce, qui fidem Carino datam fallere recufarit, innuunt nummi infrà defcripti : fed utramque rem Scriptores filentio prætermifere : id tantùm ambo Victores produnt, cum Carinus Diocletiano bellum illaturus Illyricum peteret, Julianum ipfi obviam proceffiffe, cæfoque in campis Veronenfibus tyranni exercitu, ipfum in acie periiffe poft aliquot quàm Imperatoris perfonam induerat menfes, eodemque, ut videtur, anno.

NUMISMATA AUREA.

....

LIBERTAS. Figura ftans cum ftellâ. *MB.*

IMP C IVLIANVS P F AVG. Caput Juliani laureatum, ad pectus cum paludamento.

LIBERTAS PVBLICA. (1) Figura muliebris ftans, dextrâ pileum, lævâ cornucopiæ tenet. *Brandenburg.*

Alius cum ftellâ à finiftris in areâ, eodem typo utrâque ex parte. *Regius. Declefves.*

(1) Libertatem Publicam prædicat hic Juliani nummus, quafi diceret Julianum non aliam ob caufam Imperatoris perfonam induiffe, nifi ad vindicandam Publicam Libertatem, quæ hic exhibetur, dextrâ pileum tenens; qui quidem ut neminem fugit, Libertatis eft fymbolum; finiftrâ verò illa cornucopiæ gerit, rerum copiam cum libertate promittens. Cæterum hujus nummi omnes rariffimi funt, & defideratur hic in Collectione Mediobarbi.

NUMISMATA ARGENTEA.

IMP C M AVR IVLIANVS P F AVG. Caput Juliani radiatum, ad pectus cum paludamento.

FELICITAS TEMPORVM. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceum tenet dextrâ, hastæ verò adnititur sinistrâ : à dextris in areâ S. à sinistris B. in imâ parte XXI. *Fouc. Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PANNONIAE AVG. (2) Figuræ duæ muliebres stantes dextris elatis & expansis : quæ à sinistris est, sinistrâ gestat signum militare : à dextris in areâ S. in imâ parte XXIT. *Regius.*

(1) In superioribus nummis aureis Libertatem Publicam promittit Julianus, hoc autem Felicitatem Temporum, quæ facilè consequitur ex Libertate Publica. Nummus hic non extat apud Mediobarbum.

(2) Nummi in Trajano Decio occurrunt cum epigraphe PANNONIAE. quos vide. Julianum Scriptores Correctorem Venetorum fuisse produnt, sed hunc Pannonias sibi adjunxisse docemur ex hoc nummo, qui quidem rarissimus, imò singularis est : sed accurata horum temporum historia ab aliis Scriptoribus, quàm qui ad nostram ætatem pervenerunt, expectanda est : imò ne expectanda quidem, si coævorum Historicorum scripta ab his qui supersunt, tametsi imperitissimis, cum fide tamen compilata fuisse velis. Quid enim ab illis sperandum sit, qui patriam ejus Principis sub quo vivebant, in controversiam adduxerunt? Atqui nihil illis familiarius : vel Carum vide : hunc Onesimus Romæ quidem, sed Illyricianis parentibus natum fuisse asserit : Fabius Cerillianus contra Pœnis parentibus genitum, ipsum Illyricianum fuisse vult : in Ephemeride quadam nec Romanus, nec Illyricianus, sed Mediolanensis est ; alios etiam extitisse oportet, qui Narbone in Galliis natum scripserint. Cæterum licet omnes Juliani nummi rarissimi sint, hic tamen singularis est, & desideratur in Collectione Mediobarbi.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

IMP C M AVR IVLIANVS P F AVG. Caput Juliani radiatum, ad humeros cum paludamento.

FELICITAS TEMPORVM. (1) Figura muliebris stolata, vultu dextrorsum converso stans, caduceum tenet dextrâ, hastæ adnititur sinistrâ : à dextris in areâ S. à sinistris B. in imâ parte XX. *Regius.*

Alius cum XXI. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc. Regius. Val.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VICTORIA AVG. (2) Victoria gradiens coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ : à dextris in areâ S. à sinistris A. in imâ parte XXI. *Regius.*

(1) Nummos Juliani cùm hac epigraphe & hoc typo desiderari in Collectione Mediobarbi diximus paulò superiùs ad similem ejus nummum argenteum.

(2) Quemadmodum Pannonias Juliani authoritatem secutas fuisse docemur ex nummo ejus argenteo singulari suprà exhibito ; ita reportatam aliquam ab illo victoriam sive à Barbaris, sive ab aliquo Romano Duce, qui fidem Carino datam fallere recusarit, innuit hic ejus rarissimus nummus.

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

IMP C M AVR IVLIANVS P F AVG.

VICTORIA AVG. XXI. S. A. Victoriæ typus.

PACATIANUS.

TITUS JULIUS MARIUS, vel FULVIUS MARINUS PACATIANUS ex ſolis nummis notus eſt. De ejus ætate omnes ita ſentiunt, vixiſſe eum ſub Philippo vel ſub Decio; nam Morellii, qui Gallieno imperante purpuram ſumpſiſſe exiſtimabat, opinio exploſa eſt: ſed cum rebellaſſe adverſus Philippum tyrannos duos Marinum in Mœſiâ, Jotapianum in Syriâ memoriæ proditum ſit, R. P. Chamillart, vel tertium his adjungi debere Pacatianum, vel haud diverſum à Marino fuiſſe conjecit: contrà eundem eſſe quem Zoſimus Jotapianum appellat, ex affinitate nominum collegit Erud. Baudelot d'Airval. Porrò utrius ſententia probabilior ſit, acutioribus dijudicandum relinquimus; nobis ambas propoſuiſſe ſufficit. Non omittendum tamen de quo nos amicus quidam noſter inter confabulandum monebat, nummos Pacatiani nomine inſignes in eâ Galliæ Provinciâ quam Campaniam appellant, è terræ viſceribus erutos, ideoque tyrannum hunc videri ſibi eundem, quem Trajanus Decius in Galliis initio Imperii devicit; nam ejus nomen Scriptores ſilentio prætermiſere. Quod ſi verum ſit, expungendum eſt quod ſuperiùs de Marco Aufidio Perpenna Liciniano poſt Pagium ſcripſimus.

NUMISMATA ARGENTEA.

.........FVL MAR PACATIANVS P F AVG. Caput Pacatiani radiatum, ad humeros cum paludamento.

CONCORDIA MILITVM. (1) Figura muliebris paludata ac ſtolata ſedens à ſiniſtris dextrorſum, dextrâ geſtat pateram, ſiniſtrâ duplex cornucopiæ. *Regius.*

IMP T IVL MAR PACATIANVS P F AV. Caput Pacatiani ut ſuprà.

PAX AETERNA. Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrorſum ſpectans, dextrâ elatâ tenet ramuſculum, ſiniſtrâ haſtam tranſverſam. *Cham.*

(1) Nummi hi rariſſimi, imò ſingulares ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

NIGRINIANUS

NIGRINIANUS primum hujus ſeriei volumen claudet, quem intrà decennium quod Claudium inter & Diocletianum intercedit vixiſſe doctus Medicus ante aliquot annos demonſtravit; cæteræ ejus conjecturæ haud tanti ſunt, quanquam in his variam eruditionem oſtendit: ſed quid facias ubi Scriptores deſunt? at Nigriniani aut huic affine nomen illâ ætate apud Hiſtoricos fruſtrà quæſieris. Sufficiat igitur impræſentiarum, opiniones Occonis & Triſtani confutatas fuiſſe; quorum ille Nigrinianum noſtrum ab eo qui Conſul anno 350. quo Conſtans Auguſtus periit, haud diverſum exiſtimabat: hic Alexandri Africæ ſub Maxentio tyranni filium eſſe conjecit.

NUMISMATA ARGENTEA.

DIVO NIGRINIANO. Caput Nigriniani radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Aquila à fronte alis expanſis, roſtro dextrorſum converſo: in imâ parte KAA. *Fouc. Fontaine.*

(1) Nigriniani nummi ex argento rariſſimi ſunt, & deſiderantur in Collectione Mediobarbi.

NUMISMATA LATINA Æ. II.

DIVO NIGRINIANO. Caput Nigriniani radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. (1) Ara quadrata ſuprà quam ignis accenſus: in imâ parte KA A. lunâ bicorni intermediâ. *RE.*

(1) Licet Nigriniani nummi omnes rari ſint, ærei tamen ſecundi moduli rariſſimi ſunt.

NUMISMATA LATINA Æ. III.

DIVO NIGRINIANO. Caput Nigriniani radiatum, ad humeros.

CONSECRATIO. Ara quadrata suprà quam ignis accensus: in imâ parte KA A. coronâ laureâ intermediâ. *Fouc.*

Alius cum KA A. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONSECRATIO. Aquila alis expansis à fronte, rostro dextrorsum converso. *RE.*

Alius cum KAA. in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Fouc.*

Alius cum KA R. lunâ bicorni intermediâ in imâ parte, eodem typo utrâque ex parte. *Regius.*

NUMISMATA ÆREA
incerti moduli.

DIVO NIGRINIANO.

CONSECRATIO. Aquila expansis alis: in imâ parte KAH.

Alius cum KAA. in imâ parte, eodem typo.

Eadem epigraphe.

CONSECRATIO. Ara accensa: in imâ parte KA. & luna bicornis.

Finis Tomi primi.

NUMMI ADDENDI.

Pag. 7. in Traj. Decio col. 2. lin. 12. sic restitue

VICTORIA AVGVSTORVM. Tria capita, Traj. Decius cum filiis.

VICTORIAE CARPICAE VOTIS X. (3) Duæ Victoriæ clypeum tenentes. *Occo.*

IMP C M Q TRAIANVS DECIVS AVG.

VIRTVS AVG. &c.

Pag. 63. in Treb. Gallo col. 1. post lin. 5. adde

Eadem epigraphe cum eodem capitum typo.

PON MAX TR P II COS II ET COS. (1) Imperatores duo togis pictis induti in curru sex equis juncto, à Victoriâ coronantur: currum Prætoriani quatuor, hinc & inde duo, comitantur. *Maffeus.*

Pag. 78. post Vitam Corn. Superæ tabellam sequentem adde

Pag. 81. in Volusiano col. 2. post. lin. 42. adde

. . . .

MONETA AVGG. Tres Monetæ stantes. *Vaillant.*

(3) Nummum hunc rarissimum, quàm rectè Occo retulerit ad Traj. Decium, nescio: quippe Carpos à Philippo devictos constat; bellum verò cum iis gestum à Decio fuisse conjecturâ tantum assequi possumus; nimirum si nummus hic ejus ac liberorum effigies, ut Occoni visum est, refert.

(1) De eo nummo, qui rarissimus, adeoque singularis est, nonnulla diximus in Bibliothecâ Nummariâ, cum de Nobilissimo viro, qui illum publicâ luce donavit, loqueremur.

Pag. 98. in Æmiliano post Numismata Æ. II. in Coloniis cusa adde

NUMISMATA ÆGYPTIACA Æ. II.

A K M AIMIA AIMIΛIANOC ЄYC ЄYT CЄB. *Imperator Cæsar Marcus Æmilius Æmilianus Pius Felix Augustus.* Caput Æmiliani laureatum, ad humeros cum paludamento.

L B. (1) *Anno* 2. Aquila coronam lauream gerens rostro. *E schedis Vaillant.*

Pag. 116. in Valeriano col. 1. lin. 6. restitue

Eadem epigraphe. Caput Valeriani radiatum, ad humeros cum paludamento.

ЕПI C AYP ΔAMA ΠEPΓAMHNΩN ΠPΩTΩN TPIC NEΩKOPΩN. Mensa suprà quam tres urnæ: suprà mediam legitur A. in eâdem OΛYMΠIA. infrà vas ansatum. *E schedis Vaillant.*

Pag. 214. in Gallieno col. 2. post lin. 26. adde

GALLIENVS P AVG. Caput Gallieni ut suprà.

DIANAE CONS I. (4) Typus ut suprà. *Cham.*

(1) Nummus hic, si rectè eum descripsit Vaillantius, eorum opinioni favet, qui annos Imperatorum ita numeratos ab Ægyptiis fuisse censent; primum ab ipsorum ortu & natali, alterum ac sequentes à primâ die Thoth: quicquid enim de Æmiliano fingas, cùm vel exeunte anno 252. vel primis anni 253. mensibus Imperium usurparit; idem, ut vitam ejus longiùs produxeris, haud ultrà quatuor menses à Galli & Volusiani cæde regnaverit, certè ante adultam æstatem perierit, mortisque ejus nuntius in Ægyptum, intrà duos saltem menses perlatus fuerit; necesse est octavo aut admodum nono mense ex quo imperare cœperat, alterum annum hoc in nummo numeratum dicas; quod quidem hac unâ de causâ factum oportuit, quod in Neomeniâ Thoth nondum auditâ Æmiliani cæde, Ægyptii alterum ejus annum auspicati sunt.

(4) Nummus hic rarissimus est, & desideratur in Mediobarbo.

Pag. 217. *in Gallieno col.* 1. *post lin.* 3. *adde*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

INVICTVS (1) Sol capite radiato ſtans cum pallio ex humeris pendente ; dextrâ elatâ, flagrum lævâ tenet : à dextris in areâ ſtella. *Cham.*

Pag. 224. *in Gallieno col.* 1. *post lin.* 41. *adde*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

PVDICITIA. Figura muliebris ſtolata ſedens, velum faciei obducit dextrâ, haſtam tranſverſam ſiniſtrâ tenet. *E ſchedis Cham.*

Pag. 227. *in Gallieno col.* 1. *post. lin.* 50. *adde*

GALLIENVS AVG G M. Caput Gallieni radiatum.

VICT GERM. (4) Victoria ſtolata ſtans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ. *E ſchedis Cham.*

Pag. 228. *in Gallieno col.* 1. *post lin.* 14. *adde*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

VIRTVS AVG. (1) Imperator paludatus ſtans, dextram admovet trophæo, lævâ ſpiculum tenet. *E ſchedis Cham.*

Pag. 229. *in Gallieno col.* 1. *post lin.* 17. *adde*

GALLIENVS AVG.

VIRTVS MIL. (1) Miles armatus. *E ſchedis Cham.*

Pag. 253. *in Saloninâ col.* 2. *post lin.* 23. *adde*

COR SALONINA AVG. Caput Saloninæ ut ſuprà.

SECVRIT PERPET. (3) Figura muliebris ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, ſiniſtro cubito columnæ nixa, haſtam dextrâ tenet : à ſiniſtris in areâ H. *Cham.*

. . . .

VBERITAS AVG. Figura muliebris ſtolata ſtans, dextrâ crumenam, lævâ cornucopiæ gerit. *E ſchedis Cham.*

Pag. 275. *in Quieto col.* 2. *post lin.* 30. *adde*

IMP C FVL QVIETVS P F AVG. Caput Quieti ut ſuprà.

VICTORIA AVGG. (5) Victoria ad ſiniſtram gradiens, coronam lauream dextrâ, palmæ ramum lævâ tenet. *E ſchedis Vaillant.*

Pag. 288. *in Postumo col.* 1. *post lin.* 13. *adde*

. . . .

P M TR P IMP COS III P P. (2) Sex figuræ ſacrificantes coram templo. *E ſchedis Vaillant.*

Pag. 294. *in Postumo col.* 2. *post lin.* 23. *adde*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

P M TR P VIIII COS IIII P P (5) Typus ut ſuprà. *Cham.*

Pag. 321. *in Victorino col.* 2. *post lin.* 25. *adde*

IMP C VICTORINVS AVG. Caput Victorini ut ſuprà.

PIETAS AVG. Vaſa pontificalia. *Cham.*

Pag. 338. *in Claudio col.* 2. *post lin.* 14. *à titulo*, *adde*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

AEQVITAS AVG. Typus ut ſuprà. *Cham.*

Pag. 339. *in Claudio col.* 1. *ante ultimam lineam*, *adde*

Eadem epigraphe. Caput Claudii radiatum, ad pectus cum loricâ.

COMES AVG. (2) Victoria ſtolata, vultu dextrorſum converſo ſtans, coronam lauream dextrâ, palmæ ramum ſiniſtrâ tenet. *Cham.*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

CONCORDIA. Figura muliebris ſtolata ſtans, ſingulis manibus tenet ſignum militare. *Cham.*

(1) Nummum ſimillimum huic inter argenteos ſuprà exhibuimus.

(4) Nummus hic ob capitis epigraphen rariſſimus eſt.

(1) Nummum hunc commendat typus, qui deſideratur in Mediobarbo.

(1) Epigraphe nova : nummus ipſe rariſſimus, imò ſingularis eſt : hunc in Mediobarbo fruſtrà quæſieris.

(3) Nummus hic rariſſimus eſt, & deſideratur in Mediobarbo, perinde ut ſequens.

(5) Nummus hic rariſſimus, imò ſingularis eſt, nec apud Mediobarbum extat.

(2) Nummi hujus typus rariſſimus eſt, & deſideratur in Mediobarbo.

(5) Nummos duos cum hac epigraphe, eodemque typo, ſed capite mutilos exhibuerant Triſtanus, & è Fæſchiano Cimelio Mediobarbus.

(2) Nummus hic ſingularis eſt, & deſideratur in Mediobarbo, perinde ac ſequens.

NUMMI ADDENDI.

Pag. 349. *in Claudio col.* 1. *post lin.* 7. *adde*

Eadem epigraphe. Claudius capite radiato, ad pectus cum loricâ, dextrorsum, spiculum dextro humero gestat.

SALVS AVG. Typus ut suprà. *E schedis Cham.*

Ibid. col. 1. *post lin.* 30. *adde*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

SECVRITAS AVG. Typus ut suprà, cum XI. à sinistris in areâ. *Cham.*

Pag. 350. *in Claudio col.* 2. *post lin.* 16. *adde*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

VICTORIA AVG. Typus ut suprà: à dextris in areâ X. *Cham.*

Pag. 351. *in Claudio col.* 1. *post lin.* 2. *adde*

IMP C M AVR CLAVDIVS GERM. Caput Claudii radiatum.

VICTORIA GERMAN. (1) Victoria stolata stans, coronam lauream tenet dextrâ, palmæ ramum sinistrâ: pro pedibus captivus humi sedens. *E schedis Cham.*

Ibidem col. 2. *post lin.* 22. *adde*

DIVO CLAVDIO. Caput Claudii radiatum, ad humeros.

VIRTVS AVG. Typus ut suprà. *Cham.*

Pag. 359. *in Quintillo col.* 1. *post lin.* 16. *adde*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum loricâ.

IOVI VICTORI. (2) Jupiter stans, dextrâ hastam, lævâ fulmen tenet. *Cham.*

Pag. 360. *in Quintillo col.* 1. *post lin.* 23. *adde*

Eadem epigraphe. Caput Quintilli radiatum, ad pectus cum loricâ.

TEMPORVM FELI. Figura muliebris stolata stans, dextrâ caduceum oblongum, lævâ cornucopiæ tenet. *Cham.*

Pag. 367. *in Aureliano col.* 2. *post lin.* 14. *adde*

. . . .

VIRTVS ILLYRICI. (3) Figura muliebris galeata & succincta stans, dextrâ hastam tenet, sinistro humero trophæum gerit: pro pedibus captivus humi sedens. *E schedis Vaillant.*

(1) Nummi hujus pretium auget capitis epigraphe.
(2) Nummus hic rarissimus, imò singularis est, & desideratur in Mediobarbo.
(3) Epigraphe nova, nummus ipse rarissimus, imò singularis est, & desideratur in Mediobarbo.

Pag. 372. *in Aureliano post Numismata Latina Æ. II. adde*

NUMISMATA GRÆCA Æ. II.

ΑΥΤ Κ Λ ΔΟΜ ΑΥΡΗΛΙΑΝΟC. *Imperator Cæsar Lucius Domitius Aurelianus.* Caput Aureliani laureatum.

ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. (1) *Pergensium Neocororum.* Diana Pergæa in templo distylo: hinc Sol, inde Luna. *E schedis Vaillant.*

Pag. 395. *in Zenobiâ col.* 2. *post lin.* 7. *adde*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

L Z. à dextris, à sinistris ΠΑΛ. (2) *anno* 7. *Palmyra.* Palma arbor. *Hard.*

Pag. 400. *in Tetrico col.* 1. *post lin.* 26. *adde*

IMPP TETRICI PII AVGG. Capita Tetricorum jugata, patris laureatum, filii nudum, utriusque ad pectus cum loricâ.

IOVI VICTORI (5) Jupiter seminudus sedens, dextrâ Victoriæ signum sustinet, sinistrâ hastæ adnititur. *M.*

(1) Nummos Græcos in Græcis urbibus Claudii ætate cudi desiisse hactenus creditum est: quamobrem nummus hic rarissimus, adeoque singularis est.

(2) Nummum hunc profert Erud. Harduinus ex Abrahamo Sellero, quem facilè adducor ut credam in legendis literis deceptum esse; nec enim videtur Zenobia septimum Imperii annum auspicata esse; quòd verò lectionem hanc Harduinus libentissimè amplectitur, solens more suo facit; quia nimirum id Scriptoribus, quos insectatur, adversari intelligit. Quod idem non Palmyræ, sed Palæstinæ nummum hunc esse subjungit, per me licet credat qui volet; nam & Palæstinæ imperitavit Zenobia, & Judæos præcipuâ caritate complexa dicitur; ne hoc quidem tamen evincit acutissimus vir; primùm enim, quòd palmeta in Palmyreno agro fuisse non monuit Plinius, sed eum duntaxat divitiis suis & aquis amœnis nobilem fuisse scripsit, idcircò palmeta in eo non fuisse nequaquam collegeris; fortè etiam quas ejus agri divitias commendavit, ea palmeta fuerint: deinde Palæstinæ quidem in nummis mentionem fieri scimus, sed ita ut Syria Palæstina semper dicatur, ut in exemplis quæ Harduinus profert ΣΥΡ ΠΑΛ. & ΣΥΡΙΑΣ ΠΑΛ.

(5) Nummum hunc ex argento exhibuit Harduinus, Mediobarbus velut æreum; sed hunc deceptum esse constat, quippe aureus erat in Arschotano cimelio, è quo eum exscripsit.

NUMMI ADDENDI.

Pag. 402. *in Tetrico col.* 1. *post lin.* 6. *adde*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

AEQVITAS AVG. Figura muliebris stolata stans, dextrâ bilancem, lævâ cornucopiæ gerit. *Cham.*

Pag. 403. *in Tetrico col.* 2. *post lin.* 7. *adde*

Eadem epigraphe cum eodem capitis typo.

ORIENS AVG. Sol gradiens à sinistris dextrorsum, dextrâ elatâ, flagrum lævâ tenet. *Cham.*

Pag. 405. *in Tetrico col.* 1. *post lin.* 9. *adde*

IMP TETRICVS PP AVG. Caput Tetrici ut suprà.

SALVS AVGG. (2) Figura muliebris stolata cum pileo, vultu dextrorsum converso, stans ad aram, coronam lauream dextrâ, palmæ ramum sinistrâ tenet. *Cham.*

Ibidem col. 1. *post lin.* 26. *adde*

IMP C TETRICVS P AVG. Caput Tetrici radiatum, ad humeros.

SPES MILITVM. (4) Figura muliebris stans, singulis manibus tenet signum militare. *Cham.*

Pag. 409. *in Tetrico Jun. col.* 2. *post lin.* 7. *adde*

C PIVESV TETRICVS CAES. Caput Tetrici Jun. ut suprà.

PROVIDENTIA AVG. (3) Figura muliebris stolata stans, dextrâ temonem, lævâ cornucopiæ tenet. *Cham.*

Pag. 413. *in Domit. Domitiano col.* 2. *post lin.* 4. *adde*

DOMITIVS DOMITIANVS.

MEMORIA FELIX. (1) Duæ aquilæ arâ intermediâ. *MB.*

Pag. 415. *in Tacito col.* 1. *post lin.* 6. *adde*

. . . .

CONSERVATOR AVG. (2) Castor stans cum strophio, & pileo suprà quem sydus, dextrâ equum jubâ retinet, sinistrâ hastæ adnititur. *E schedis Vaillant.*

(2) Nummus hic ob typum singularis est, & desideratur in Mediobarbo.

(4) Epigraphe nova, nummus ipse rarissimus, imò singularis est, & desideratur in Mediobarbo.

(3) Nummus hic rarissimus est, nec extat apud Mediobarbum.

(1) Domitianum, cujus sunt ejusmodi nummi, non Aureliani, verum Diocletiani aut Gal. Maximiani ætate vixisse, primus omnium vidit vir, dum viveret, nostri amantissimus Antonius Galland; quod nos fugere non debuerat, cum primum animum ad describenda ejus Principis Numismata appulimus, quippe quæ Constantii nummis simillima sunt: sed ut Domitiani ætas nunc primum cognita, ac perspecta est; ita quis ipse fuerit, Tyrannus, an legitimus Princeps nondum constat; tametsi legitimum potius Imperatorem fuisse suadeant nummus hic post ejus mortem cusus, & alter qui ex Alexandrina Moneta prodiisse videtur ob literas ALE. in imo margine expressas. Quòd si conjecturis indulgere licuerit, libenter dixero Domitianum hunc Augusti titulo cohonestatum, aut ab Herculio Maximiano, aut à Maximino fuisse: Maximianus enim cum Imperium quod invitus deseruerat repeteret, ingentes turbas dedisse dicitur, quas non ita accuratè describunt Historici: Maximinum verò post Gal. Maximiani mortem, cum se heredem ejus esse jactaret, & Provincias quæ ei paruerant, armis repeteret, haud improbabile est Augustum creasse, quem opponeret Licinio, qui ipsi summâ dignitate indignus videbatur. Utut sit, brevissimum Domitiani Imperium fuisse, tam è paucitate ejus nummorum, quàm ex auctorum silentio colligi potest.

(2) Typus hic cum hac epigraphe novus videtur; nummus verò singularis est, & desideratur in Mediobarbo.

Pag. 496. *post Proculi vitam adde*

NUMMUS Æ. II.

IMP C T AEL PROCVLVS AVG. Caput Proculi radiatum, ad humeros cum paludamento.

VIRTVS AVG. Mars gradivus cum attributis. *MB.*

Pag. 512. *in Magn. Urbicâ ante cætera Numism. Lat. Æ. III. adde*

MAGNIA VRBICA AVG. Caput Magn. Urbicæ, ad pectus cum stolâ.

SALVS PVBLICA. Dea Salus pascit serpentem: à sinistris in areâ A. in imâ parte SMSXXI. *Genebrier.*

Pag. 542. *in Pacatiano, extremâ col.* 1. *adde*

IMP.... AR PACATIANVS P F AVG. Caput Pacatiani ut suprà.

FIDES MILITVM. Figura muliebris stolata stans, singulis manibus tenet signum militare. *Hard.*

INDEX INSCRIPTIONUM

QUÆ AUGUSTORUM ET AUGUSTARUM, Cæſarum ac Tyrannorum capita in nummis Latinis, Græcis, Ægyptiacis ambiunt.

TRAJANUS DECIUS.

INDEX INSCRIPTIONUM.

HER. ETRUSCILLA.

HER. ETRUSCUS.

LICINIANUS.

HOSTILIANUS.

TREB. GALLUS.

INDEX INSCRIPTIONUM.

CORN. SUPERA.

VOLUSIANUS.

ÆMILIANUS.

IMP

VALERIANUS.

INDEX INSCRIPTIONUM.

MARINIANA.

CYRIADES.

INGENUUS.

GALLIENUS.

INDEX INSCRIPTIONUM.

Nummi Gallieno adscripti.

Nummi à Gallieno restituti.

SALONINA.

INDEX INSCRIPTIONUM.

CORN. SALONINUS.

INDEX INSCRIPTIONUM.

INDEX INSCRIPTIONUM.

MÆONIUS.

POSTUMUS.

JUN. DONATA.

POSTUMUS JUN.

LÆLIANUS.

LOLLIANUS.

VICTORINUS.

VICTORINUS JUN.

INDEX INSCRIPTIONUM.

INDEX INSCRIPTIONUM.

SEVERINA.

ZENOBIA.

VABALATHUS.

HERENNIANUS, TIMOLAUS.

FIRMIUS.

TETRICUS.

TETRICUS JUN.

DOMITIANUS.

INDEX INSCRIPTIONUM.

PROCULUS.

CARUS.

MAGN. URBICA.

NUMERIANUS.

CARINUS.

JULIANUS.

PACATIANUS.

NIGRINIANUS.

INDEX
INSCRIPTIONUM
QUÆ IN AVERSIS PARTIBUS NUMISMATUM Latinorum leguntur.

A.

II. INDEX INSCRIPTIONUM.

B.

C.

CONCORDIA

D.

G.

H.

IVNO

II. INDEX INSCRIPTIONUM.

M.

N.

O.

P.

II. INDEX INSCRIPTIONUM.

Numer.

Q.

R.

S.

T.

V.

II. INDEX INSCRIPTIONUM.

INDEX INSCRIPTIONUM

QUÆ IN AVERSIS PARTIBUS NUMISMATUM Latinorum in Coloniis Municipiisve cusorum leguntur.

INDEX III. INSCRIPTIONUM.

CREMNA.

DACIA.

DAMASCUS.

DIUM.

HELIOPOLIS.

HIPPO REGIUS.

LAODICEA Syriæ.

NEAPOLIS Samariæ.

PTOLEMAIS.

ROMULEA.

TROAS.

INDEX

INDEX INSCRIPTIONUM

QUÆ IN AVERSIS PARTIBUS NUMMORUM in Græcis Urbibus cuſorum leguntur.

A.

ADANA.

ADRIANOPOLIS, quæ & STRATONICEA.

ÆGÆ Æolidis.

ÆGÆ Ciliciæ.

ACMONENSIS Civitas.

AMISUS.

AMPHIPOLIS.

ANAZARBUS.

ANEMURIUM.

ANCYRA Galatiæ.

INDEX IV. INSCRIPTIONUM.

ΕΡΜΕΙΑΣ

INDEX IV. INSCRIPTIONUM.

INDEX TYPORUM

CUM SUIS INSCRIPTIONIBUS CONJUNCTORUM, qui in nummis Latinis utriusque Voluminis expressi sunt.

Qui in altero volumine descripti sunt, iis addita nota II.

Concordia Auguſtorum, *vel* Cæſarum.

Imperator

D.

Dea Segetia.

Figura muliebris tunicata, ſtans à fronte in templo quatuor columnarum, manibus elatis & expanſis ſegetes tenet. *Salonina pagg.* 236. 251.

Debellator Gentium Barbararum.

Imperator galeato capite eques, ſpiculum in hoſtem contorquet. II. *Conſtantius pag.* 377.
Imperator ut ſuprà; ſub equo clypeus projectus. II. *Conſtantius pag.* 377.
Imperator ut ſuprà: ſub equo alter hoſtis proſtratus. II. *Conſtantin. pagg.* 255. 296. *Conſtans pag.* 355. *Conſtantius pag.* 577.
Imperator paludatus ſtans à ſiniſtris, dextra expanſa, paludamentum læva colligit; huic ſtans ex adverſo militaris figura capite galeato, offert captivum quem capite apprehenſum tenet: infrà GOTHIA. II. *Conſtantin. pag.* 244.

Delmatius Cæſar.

Victoria cum corona. II. *Delmatius pag.* 327.

Deus Adjuta Romanis.

Crux pedata globo & gradibus inſiſtens. II. *Heraclius pagg.* 684. 686.

Deus Auguſtus.

Vide in Auguſtus.

Deus Cabirus.

Vide in Cabirus.

Deus Mars.

Vide in Mars.

Deus Sanctus Nilus.

Nilus decumbens urnæ innixus, dextra arundinem, ſiniſtra cornucopiæ tenet. II. *Julianus pag.* 431.

Deus Serapis.

Vide in Serapis.

Deus Volcanus.

Vide in Volcanus.

Diana.

Adjutrix Aug.

Dianæ caput ad pectus; ſiniſtra arcum tenet, dextra ſagittam educit è pharetra retro religata. *Victorinus pag.* 318.

Diana Conſervat Aug.

Cervus. *Gallien. pagg.* 152. 166. 214. *Salonina pag.* 251. *Claud. Goth. pag.* 341.
Capra. *Gallien. pag.* 214.

Diana Felix.

Diana altè ſuccincta ſtans, dextra venabulo inverſo innititur, læva arcum tenet: ad pedes canis venaticus currens. *Gallien. pagg.* 152. 160.
Eadem: ad pedes cervus aufugiens. *Gallien. pag.* 214.
Diana altè ſuccincta currens, dextra ſagittam educit è pharetra retro religata, ſiniſtra arcum tenet; ad pedes canis venaticus currens. *Gallien. pag.* 160.

Diana Lucifera.

Diana tunicata & ſuccincta gradiens, dextra facem accenſam per tranſverſum gerit. *Salonina pag.* 251.
Diana tunicata & ſuccincta gradiens, utraque manu facem accenſam tenet. *Valerian. pag.* 106. *Poſtumus pag.* 290. *Claud. Goth. pagg.* 333. 340. 353. *Quintillus pag.* 357.
Eadem, cum pharetra ex humeris ſuſpenſa. *Poſtumus pag.* 366.

Diana Redux.

Diana altè ſuccincta gradiens, dextra cervum ducit, arcum ſiniſtra tenet. *Poſtumus pagg.* 290. 309.

Diana Victrix.

Diana ſuccincta gradiens, dextra jaculum, ſiniſtra demiſſa arcum tenet. *Treb. Gallus pag.* 59. *Æmilian. pag.* 93.
Diana ſuccincta gradiens, dextra ſagittam educit è pharetra retrò religata, arcum ſiniſtra tenet. *Claud. Goth. pag.* 341.

Dii Nutritores.

Jupiter nudus ſtans cum pallio, læva haſtæ adnixus, dextra Victoriæ ſignum porrigit Imperatori laureato ac togato, ſiniſtra tenenti ſcipionem. *Corn. Saloninus pag.* 259.
Jupiter ut ſuprà, Victoriæ ſignum porrigit Imperatori laureato & paludato, haſtæ adnixo ſiniſtra. *Cor. Saloninus pag.* 264.

Dona Aug.

Mercurius ſtans cum petaſo in capite, dextra crumenam, læva caduceum tenet: pro pedibus canis. *Gallien. pag.* 160.

E.

Emmanuel.

Chriſti effigies ad pectus, cum libro Evangeliorum. II. *Joan. Zim. pag.* 738.
Chriſtus ſtans cum libro Evangeliorum. II. *Joan. Zim. pag.* 738.

Eutimi Vincas.

Quadriga in qua vir triumphantis ſpecie, coronam dextra, palmam læva gerens. II. *Honor. pag.* 543.

Exagium Solidi.

Figura muliebris ſtolata ſtans, bilancem dextra, cornucopiæ læva tenet. II. *Honorius pag.* 544.

Exercitus Aug.

Imperator galeato capite paludatus eques, dextra expanſa, adloquitur milites ſtantes cum quatuor

INDEX TYPORUM.

ſedentes:

Genio Antiocheni.

Genius Augusti.

Genius Augustorum.

Genius Augg. & Cæss.

Genius Cæsaris.

Genius Exercitus.

Genius Exercitus Illyriciani.

Genius Illyrici.

Gloria Sæculi Virtus Cæs. *vel* Cæss.

leonis exuviis tenet. *Probus pagg.* 444. 490.
Arcus, clava & pharetra. *Poſtumus pag.* 292.

Hercules Victor.

Hercules nudus ſtans, dextra poſt tergum reducta, clavæ innititur ſiniſtra, qua & leonis exuvias gerit. II. *Maximin. pagg.* 165. 175.

Hercules nudus ſtans, dextra clavæ innixus, exuvias leonis gerit ſiniſtra. II. *Val. Maximian. pag.* 50.

Idem, ſiniſtra arcum & leonis exuvias gerit. *Æmilian. pag.* 93.

Hercules nudus ſtans, dextra innititur clavæ, ſiniſtra tenet globum cum exuviis leonis. II. *Severus pag.* 125.

Idem, ſiniſtra tres globulos cum leonis exuviis gerit. II. *Val. Conſtantius pag.* 101.

Hercules nudus rupi inſidens, utraque manu tenet leonis exuvias: à dextris clava, à ſiniſtris pharetra & arcus. II. *Val. Maximian. pag.* 50.

Hercules nudus rupi inſidens, cum leonis ſpoliis circà verenda, ſiniſtra innititur clavæ, dextra brachio: à ſiniſtris arcus & pharetra. II. *Val. Maximian. pagg.* 50. 71.

Herculio Maximiano Aug.

Imperator paludatus ſedet à dextris, dextra elata, ſiniſtra globum ſuſtinens: à ſiniſtris ſedet Hercules, ſiniſtra clavæ innixus, cum leonis exuviis circà femur ſiniſtrum, & ad latus pharetra & arcu: utrumque Victoria alis expanſis, retro ſtans coronat. II. *Diocletian. pagg.* 13. 14.

Hilaritas.

Figura muliebris ſtolata ſtans, dextra tenet corollam, ſiniſtra haſtæ adnititur. *Tetricus pag.* 401.

Hilaritas Aug. *vel* Augg.

Figura muliebris ſtolata ſtans ad aram, dextra tenet corollam, ſiniſtra palmam. *Tetricus pag.* 406.

Figura muliebris ſtolata ſtans, palmæ ramum oblongum tenet dextra, cornucopiæ læva gerit. *Tetricus pagg.* 400. 401. 402.

Eadem: à ſiniſtris alterum cornucopiæ. *Claud. Goth. pag.* 343.

Hoc Signo Victor eris.

Imperator paludatus ſtans, dextra adnititur labaro in quo Chriſti monogramma, ſiniſtra tenet ſcipionem. II. *Conſtant. Gal. pag.* 421.

Imperator paludatus ſtans, dextra adnititur labaro in quo Chriſti monogramma, ſiniſtra demiſſa: hunc Victoria retro ſtans, coronat, & palmæ ramum ſiniſtra gerit. II. *Conſtantius pag.* 374. *Vetranio pag.* 399.

Idem typus; ſed Imperator læva tenet ſcipionem. II. *Conſtantius pagg.* 383. 393. *Vetranio pagg.* 399. 400. *Conſtant. Gal. pag.* 420.

I.

Iaasui.

Navis cum remis in medio mari. *Victorin. Jun. pag.* 324.

III.

Figura virilis nuda, haſtam dextra tenens: à dextris crucicula. *Tacitus pag.* 423.

Ieſus Chriſtus, *ſcriptum* IC XC.

Chriſti effigies ad pectus, dextra elata, ſiniſtra Codicem Evangeliorum tenentis. II. *Michaël Rh. pag.* 712. *Michaël Ebr. pag.* 722. *Baſil. Bulg. pag.* 741. *Michaël. Duc. pag.* 751. &c.

Chriſtus ſedens, dextra elata, ſiniſtra Codicem Evangeliorum tenet. II. *Niceph. Bot. pag.* 752. *Joan. Comn. pag.* 756.

Chriſtus ſedens, utramque manum pallio involutam imponit Codici Evangeliorum genibus innixo: hinc inde ſtella. II. *Vroſius pag.* 772.

Chriſtus ſtans cum libro Evangeliorum. II. *Joan. Comn. pag.* 756. *Manuel Comn. pag.* 758.

Jeſus Chriſtus BACILEYC BACILEωN.

Crux gradibus inſiſtens. II. *Joan. Zim. pag.* 738.

Jeſus Chriſtus NICA.

Crux. II. *Joan. Zim. pag.* 739.

Crux inſiſtens gradibus. II. *Leo Sap. pag.* 728. *Roman. Lec. pag.* 730.

Crux cum globulis. II. *Joan. Zim. pag.* 738.

Jeſus Chriſtus (*in uno* DN) Rex Regnantium.

Chriſti effigies ad pectus, in quo depicta crux, dextra elata, ſiniſtra codicem Evangeliorum tenentis. II. *Juſtinian. pag.* 695. *Baſil. pag.* 726. *Roman. Lec. pag.* 730. &c.

Chriſti effigies ad pectus, læva elata, dextra codicem Evangeliorum tenentis. II. *Juſtinian. pag.* 695.

Chriſtus ſtans, labarum ſiniſtra tenet. II. *Juſtinian. pag.* 695.

Chriſtus ſedens in cathedra, dextra elata, læva codicem Evangeliorum tenet. II. *Michaël Rh. pag.* 712. *Iſaac. Comn. pag.* 747. *Roman. Diog. pag.* 749.

Idem, præterea globum crucigerum dextra tenet. II. *Leo Iſaur. pag.* 702.

Chriſti effigies ad pectus, dextra codicem Evangeliorum, læva alterum volumen tenentis. II. *Baſil. pag.* 726.

Imp x cos IIII. *vel* V.

Victoria ſeminuda ſtans, dextra elata coronam lauream gerit, ſiniſtra palmæ ramum oblongum & humi poſitum tenet. *Poſtumus pag.* 292.

Eadem, dextram ad caput admovet. *Poſtumus pag.* 310.

Eadem, dextra tunicam attollit à tergo. *Poſtumus pag.* 307.

Imp XXXII. *vel* XXXXII. Cos XVII PP.

Figura muliebris galeato capite ſtolata ſedens, dextra ſuſtinet globum crucigerum, ſiniſtra ſceptrum tenet. II. *Plac. Valentin. pag.* 571.

Eadem, pede lævo proræ navis impoſito. II. *Theodoſ. Jun. pag.* 558. *Plac. Valentin. pag.* 571.

Eadem, ſiniſtra haſtam tenet. II. *Theodoſ. Jun. pag.* 558. *Æl. Eudoxia pag.* 563.

Victoria ſedens, dextra globum crucigerum, læva ſcipionem tenet. II. *Æl. Eudoxia pag.* 563.

Idem,

Jupiter Conſervator Orbis.

Jupiter Creſcens.

Jupiter Fulgerator, *vel* Fulgurator.

Jupiter Invictus Aug.

Jupiter O M Sponſor Sæculi Aug.

Jupiter Pacator Orbis.

INDEX TYPORUM.

INDEX TYPORUM.

Figura militaris galeata ſtans, dextra tenet clypeum humi poſitum, ſiniſtra haſtæ ferratæ adnititur. *Poſtumus pagg.* 293. 310. *Probus pag.* 449.

Mars Victor Aug.

Mars galeatus ſtans, dextra elata tenet ramuſculum, ſiniſtra haſtæ ferratæ adnititur: pro pedibus à dextris clypeus. *Probus pagg.* 469. 490.

Mars Ultor.

Mars galeato capite nudus gradiens, dextra tenet ſpiculum inverſum, ſiniſtra clypeum. *Quintillus pag.* 359. *Tacit. pag.* 420. *Probus pag.* 468.

Mars galeato capite nudus gradiens, dextra poſt tergum reducta, læva trophæum geſtat ad humerum lævum. *Claud. Goth. pag.* 334.

Idem, dextra tenet ſpiculum tranſverſum. *Claud. Goth. pagg.* 336. 345. 354.

Mater Deum.

Cybele turrita ſtans, dextra globum ſuſtinet: pro pedibus leo. *Hoſtilian. pag.* 49.

Memoria Æterna.

Aquila alis expanſis, roſtro dextrorſum converſo, *Claud. Goth. pagg.* 345. 354. II. *Val. Maximian. pag.* 73. *Val. Conſtantius pag.* 106.

Leo gradiens. II. *Val. Maximian. pagg.* 53. 77. 84. *Val. Conſtantius pag.* 110.

Leo gradiens, & ſupernè clava per tranſverſum. *Claud. Goth. pag* 345. II. *Val. Maximian. pag.* 73. *Val. Conſtantius pagg.* 106. 110.

Figura ſedens. II. *Licinius Jun. pag.* 202.

Vide in Æterna Memoria.

Memoria Divi Conſtanti.

Templum hemiſphærio tectum, in cujus vertice aquila. II. *Val. Conſtantius pagg.* 101. 106. 110.

Ara cum aquila. II. *Conſtans pag.* 365.

Memoria Felix.

Ara quadrata ſuprà quam ignis accenſus, inter duas aquilas alis expanſis, & roſtris adverſis. II. *Val. Conſtantius pagg.* 102. 106. 110.

Ara rotunda ſuprà quam ignis accenſus, inter duas aquilas alis expanſis, & roſtris adverſis. II. *Val. Conſtantius pag.* 102.

Templum quatuor columnis ſuffultum, in cujus vertice aquila, & altera pro foribus. II. *Val. Conſtantius pag.* 102.

Mercurius Conſ. Aug.

Equus vel aries marinus Ægyptiacus cum cornibus inſtar Capricorni retroflexis. *Gallien. pagg.* 154. 171. 219.

Mercurius Felix.

Mercurius nudus ſtans cum pallio in brachium ſiniſtrum rejecto, & petaſo ſuprà caput, dextra crumenam, læva caduceum gerit. *Poſtumus pagg.* 293. 307. 310.

Mercurius Pacifer.

Mercurius ſtans cum petaſo ſuprà caput, dextra gerit oleæ ramum, ſiniſtra clavam cum ramo, *aut potius* caduceum. *Poſtumus pag.* 310.

ΜΗΤΗΡ ΘΕΟΥ. *ſcriptum* ΜΡ ΘΥ.

Deiparæ effigies ad pectus, utraque manu elata. II. *Joan. Zim. pag.* 738. *Manuel Comn. pag.* 758.

Deipara ſtans manibus protenſis. II *Joan. Comn. pag.* 757. *Andronic. Comn. pag.* 760.

Eadem ſedens. II. *Iſaac. Ang. pag.* 762.

Eadem ſtans, lunulæ inſiſtens. II. *Iſaac. Ang. pag.* 762.

Deipara ſtans, manibus erectis ad cœlum, è quo manus erumpit. II. *Manuel Comn. pag.* 758.

Deipara ſtans, utraque manu tenet Chriſti effigiem in corona ex margaritis depictam. II. *Andronic. Comn. pag.* 761.

Eadem ſedens. II. *Iſaac. Ang. pag.* 762.

Deipara ſedet cum nimbo circà caput, dextra elata; ante eam ſtant tres figuræ viriles ſupplicum ritu, cum cucullis & pileis. II. *Joan. Comn. pag.* 756.

Militum Fides.

Aquila legionaria inter duo ſigna militaria in quorum imo clypei. *Probus pag.* 469.

Vide in Fides Militum.

Minerva Aug.

Minerva galeata ſtans, dextra haſtæ ferratæ, ſiniſtra clypeo humi poſito innititur. *Gallien. pag.* 171.

Minerva galeata ſtans, dextra clypeo humi poſito, ſiniſtra haſtæ ferratæ innititur. *Gallien. pag.* 171.

Comes Aug. *vel* Augg.

Minerva galeata ſtans, dextra elata tenet oleæ ramum, ſiniſtra clypeo humi poſito, & haſtæ ferratæ adnititur. *Tetricus Jun. pag.* 408. *Probus pagg.* 447. 460. 489.

Minerva galeata ſtans, dextra haſtæ ferratæ, ſiniſtra clypeo humi poſito innititur. II. *Dioclet. pag.* 26. *Val. Maximian. pagg.* 68. 82.

Minerva Fautr.

Minerva galeato capite tunicata & ſuccincta gradiens, dextra elata tenet ramuſculum, ſiniſtra clypeum & haſtam ferratam. *Poſtumus pagg.* 287. 293. 300. 304. 307. 310.

Minerva S. Aug.

Minerva galeata ſtans, clypeum & haſtam ſiniſtra tenens, dextram porrigit Imperatori paludato ſtanti ex adverſo, & jaculum ſiniſtra tenenti. *Gallien. pag.* 171.

Moneta Aug. *vel* Augg. *in uno add.* & Caeſſ.

Figura muliebris ſtolata ſtans, dextra bilancem, læva cornucopiæ gerit. *Poſtumus pagg.* 287. 293. 300. 304. 307. *Claud. Goth. pag.* 346. *Tetricus pag.* 403. II. *Carauſius pag.* 118.

Duæ figuræ muliebres ſtantes, ſingulæ bilancem dextra, cornucopiæ læva gerunt: ad earum pedes nummorum acervi. *Traj. Decius pagg.* 8. 28. *& paſſim.*

INDEX TYPORUM.

Eadem,

P M Tr P. II. III. &c. Cos. II. III. &c. P P.

INDEX TYPORUM.

Salus Exercitus.

Salus Militum.

Salus Mundi.

Salus Provinciarum.

Salus Publica.

Salus Reipublicæ.

Figura

INDEX TYPORUM.

INDEX TYPORUM.

Victoria Augg Germ.

Victoria Aug. *vel* Cæſ Lib Rom Orb.

Victoria Aug. *vel* Cæſ Lib Romanor.

Victoria Cea.

Victoria Comes Aug.

INDEX TYPORUM.

Virtus Caess. Gloria Sæculi.

Virtus Equitum.

Virtus Exercitûs.

Virtus Exercitûs Gall.

Virtus Exercitûs Romani *vel* Romanorum.

Virtus Herculis.

Virtus Illyrici.

Virtus Militum.

Virtus Perpetua Aug.

Virtus Principum.

Virtus Romanorum.

INDEX TYPORUM.

APPROBATIO.

JUSSU Illuſtriſſimi Galliarum Cancellarii legi opus cui titulus, *Numiſmata Imperatorum Romanorum à Trajano Dec o &c.* Auctore R. P. D. Anſelmo Banduri, Benedictino, ſcriptorum ſuorum famâ litterario orbi notiſſimo; atque in eo doctrinam & methodum admiratus, publicâ luce digniſſimum cenſui. Datum Pariſiis, die 23. Junii 1714. GROS DE BOZE.

PRIVILEGE DU ROY.

LOUIS, PAR LA GRACE DE DIEU, ROY DE FRANCE ET DE NAVARRE, à nos Amez & feaux Conſeillers, les Gens tenans nos Cours de Parlement, Maîtres des Requêtes ordinaires de Nôtre Hôtel, Grand Conſeil, Prevoſt de Paris, Baillifs, Senéchaux, leurs Lieutenans Civils & autres nos Juſticiers qu'il appartiendra: SALUT, Nôtre bien amé, FRANÇOIS MONTALANT, Libraire à Paris, Nous ayant fait remontrer qu'il luy auroit eſté mis en mains un Ouvrage qui a pour titre, *Numiſmata Imperatorum Romanorum à Trajano Decio ad Palæologos Auguſtos. Præfixa eſt Bibliotheca Nummaria*, par le Pere Dom ANSELME BANDURI, Religieux Benedictin de la Congregation de Meleda, lequel Ouvrage il ſouhaiteroit donner au Public, s'il Nous plaiſoit luy accorder nos Lettres de Privilege ſur ce neceſſaires. A CES CAUSES, voulant favorablement traiter ledit Expoſant; Nous luy avons permis & permettons par ces Preſentes de faire imprimer ledit Ouvrage en telle forme, marge, caractere, en un ou pluſieurs Volumes, conjointement ou ſeparément, & autant de fois que bon luy ſemblera, & de le vendre ou faire vendre & débiter par tout nôtre Royaume pendant le temps de quinze années conſecutives, à compter du jour de la datte deſdites Preſentes; FAISONS défenſes à toutes ſortes de perſonnes de quelque qualité & condition qu'elles ſoient, d'en introduire d'impreſſion étrangere dans aucun lieu de nôtre obéïſſance; comme auſſi à tous Imprimeurs, Libraires & autres d'imprimer, faire imprimer, vendre, faire vendre, débiter, ni contrefaire ledit Livre en tout, ni en partie, ni d'en faire aucuns extraits ſous quelque prétexte que ce ſoit, d'augmentation, correction, changement de titre, ou autrement, ſans la permiſſion expreſſe, & par écrit dudit Expoſant, ou de ceux qui auront droit de luy, à peine de confiſcation des exemplaires contrefaits, de trois mille livres d'amende contre chacun des contrevenans, dont un tiers à Nous, un tiers à l'Hôtel-Dieu de Paris, l'autre tiers audit expoſant, & de tous dépens, dommages & intereſts; à la charge que ces Preſentes ſeront enregiſtrées tout au long ſur le Regiſtre de la Communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris, & ce dans trois mois de la datte d'icelles; que l'impreſſion dudit Livre ſera faite dans nôtre Royaume, & non ailleurs, en bon papier, & en beaux caracteres, conformément aux Reglemens de la Librairie, & qu'avant que de l'expoſer en vente, il en ſera mis deux exemplaires dans nôtre Bibliotheque publique, un dans celle de nôtre Château du Louvre, & un dans celle de nôtre trés-cher & Feal Chevalier Chancelier de France le Sieur D'AGUESSEAU; le tout à peine de nullité des Preſentes; du contenu deſquelles Vous mandons & enjoignons de faire joüir l'Expoſant, ou ſes ayans cauſe pleinement & paiſiblement, ſans ſouffrir qu'il luy ſoit fait aucun trouble ou empêchement. Voulons que la copie deſdites Preſentes, qui ſera imprimée au commencement ou à la fin dudit Livre, ſoit tenuë pour dûëment ſignifiée, & qu'aux copies collationnées par l'un de nos Amez & Feaux Conſeillers & Secretaires foy ſoit ajoûtée comme à l'original. Commandons au premier nôtre Huiſſier ou Sergent de faire pour l'execution d'icelles tous Actes requis & neceſſaires, ſans demander autre permiſſion, & nonobſtant clameur de Haro, Charte Normande & Lettres à ce contraires : car tel eſt nôtre plaiſir. Donné à Paris le ſeiziéme jour du mois de Novembre, l'an de grace mil ſept cent dix-ſept, & de nôtre Regne le troiſiéme. *Par le Roy en ſon Conſeil.* DE SAINT HILAIRE.

Regiſtré ſur le Regiſtre IV. de la Communauté des Libraires & Imprimeurs de Paris, page 251. *N°* 284. *conformément aux Reglemens, & notamment à l'Arreſt du Conſeil du* 13. *Aouſt* 1703. *A Paris le* 29. *Novembre* 1717. DELAULNE, *Syndic.*

